Ч. 193 и 194. Львовъ, Второкъ 1 (13) Вересня 1898. Рѣчникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ и въ второкъ и пятницю на переміну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24, Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадильного 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: E. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ належитьсѧ за инсераты у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатнемъ

въ Австрій: на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр.
за границю: на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи завертаютъ сѧ лиш на попереднє застереженє. — Рекламації неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поодинокє число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звычній приймаютъ сѧ по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або сѧ мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій доношенія приватній числятъ сѧ по 10 кр. вѣдъ строчки.

АВСТРІЙСКА ЦѢСАРЕВА ЄЛИСАВЕТА

упокоила сѧ въ суботу 10-ого с. м. въ Женевѣ въ Швайцарій, замордована анархістомъ.

Сеся страшна вѣсть розбѣгла сѧ телеграфомъ по свѣтѣ въ суботу вечеромъ и выкликала всюда глубоке зворушенє — великій жаль та щире спочутє для достойного Монарха и цѣсарской Родины а обуренє на злочинця, бо-жь справдѣ треба хиба шаленого або звѣрюки, щобы мордувати 61-лѣтну нещасливу схорѣлу женщану, котра въ буквальнѣмъ значінню слова — нѣкому нѣчо не була винна, — тымъ бѣльше, що до справъ державныхъ зовсѣмъ не мѣшала сѧ, не старала сѧ мати и не мала въ тѣмъ напрямѣ нѣякого вплыву.

Цѣсарева Єлисавета, тяжко пригноблена и терпляча вѣдъ часу трагічной смерти свого єдиного сына, пок. архикн. Рудольфа 1889 р., мало коли заглядала до Вѣдни, а мѣньше все перебувала те по кліматичныхъ стаціяхъ та купеляхъ, то въ подорожахъ. О средства осторожности при сѧ подорожахъ не дбано такъ, якъ то звычайно бувае для особъ зъ панующихъ домовъ, бо нѣхто не допускавъ, щобы она кому въ свѣтѣ заваджала. Вѣдъ тамтого року — якъ вѣдомо — ставъ здоровля цѣсаревой сильно погоршивъ сѧ, почала проявлятисѧ недуга серця, отже лѣкарѣ выправили ѣй на лѣто сего року на купелѣ до Навгайму въ Нѣмеччинѣ. По тыхъ купеляхъ, кажуть, полекшало ѣй, а выѣхавши зъ Навгайму удала сѧ до Швайцарій и тутъ нежданно знайшла собѣ смерть.

Вѣдъ 30-ого серпня перебувала въ Hotel Caux пѣдъ Glion, намѣряючи остатись тамъ кольканадцѣть тыждневъ. Зъ-вѣдти поѣхала на прогулку до Женевы. Тутъ въ суботу передъ 1-ою годиною въ полудня на бульварѣ Mont-Blanc, въ хвили, коли цѣсарева въ товариствѣ однои своѣи дамы йшла зъ готелю Beau-Rivage до близькои пристани, кинувъ сѧ до нѣи молодый чоловѣкъ и штовхнувъ ѣи въ груди. Цѣсарева упала на землю. Товаришка-дама и перехожій пѣдняли ѣи и она при ихъ помочи зайшла до пристани и ослаблена сѣла на кораблі на лавочцѣ. Нѣхто не знавъ, що сталось. На прошенє дамы товаришки, котра не пѣдозрѣвала нещастя, корабель вѣдплывъ вѣдъ берега, але невдовзѣ вернувъ сѧ, бо цѣсарева зомлѣла. Капітанъ корабля зъ дамою стерали сѧ и вносте омлѣлу до памяти, а коли приѣхавъ лѣкарь, сконстатувавъ на груди малу рану вѣдъ удару штилетомъ. Дама запытала цѣсареву, чи чує бѣль; она вѣдповѣла, що нѣ. Стерникъ злагодивъ заразъ нощѣ и на нихъ вѣднесено цѣсареву до готелю. Тутъ, скоро принесли ѣи и положили на лѣжко, сейчасъ умерла. Скликаній лѣкарѣ, по всякихъ заходахъ ратунку, сконстатували смерть — вѣдъ раны заданои штилетомъ. Кровь не выливала сѧ на зверхъ, а розливалась у внутрѣ.

Злочинця злоклено [только не знайдено штилету а властиво заостреного пѣдпильника]. Се молодый 25-лѣтный каменяръ, Італіянець [хочь рожденый въ Парижи] на имя Luccheni. Вѣнъ сейчасъ признавъ сѧ до морду, выказуючи при тѣмъ радѣсть, що его жертва умерла. Передъ судьею слѣдчимъ зізнавъ, що вѣдъ трехъ мѣсяцевъ перебувавъ въ Льозанѣ на роботѣ, а до Женевы прибувъ недавно намѣряючи замордувати князя Орлеанського. Але князя вже не заставъ, бо вѣдѣѣхавъ бувъ до Evian. Поѣхавъ за княземъ туда, але й тамъ его вже не заставъ, отже вернувъ до Женевы. Тутъ довѣдавъ сѧ зъ дневниковъ, що мае приѣхати цѣсарева австрійска, а знавъ ѣи зъ Пешту, якъ выглядае. Слѣдивъ за нею цѣлый день въ пятницю, але не могъ до нѣи безпечно приступити. Въ суботу выжидавъ вѣдъ рана передъ готелемъ. Побачивши, що камердинеръ выйшовъ зъ готелю до пристани, сподѣявъ сѧ, що за нимъ выйде и цѣсарева. Отже ставъ собѣ пѣдъ готелемъ Pays за деревомъ, въ рукавѣ сховавъ пильникъ, а коли въ кільна хвиль цѣсарева зъ дамою двору надѣйшла, вѣдъ пѣдбѣгъ на передъ, абы завернутиса и завдати ударъ цѣсаревій. Такъ и зробивъ. Зізнавъ зъ цинізмомъ, що вже вѣдъ 13-ого року життя бувъ анархістомъ, а коли-бы кождый анархістъ сповнивъ свѣй обовязокъ такъ, якъ отсе вѣнъ, то буржуазнѣй суспільности вже давно бувъ бы конецъ. Знае, що тымъ однымъ морломъ не змѣнить нинѣшного стану, але хотѣвъ дати товаришамъ „добрый примѣръ“. — Правительство швайцарске и людность мѣста Женевы, глубоко ураженій тою пригодою, зробили все можливе, щобы дати выразъ своему обуренію на огидный злочинъ, а спѣвчутю цѣсарени Австрій.

Вѣсть про трагічну пригоду въ Женевѣ, яку подали цѣсареви въ Шенбрунѣ мін. Голуховскій въ товариствѣ цѣсарского адъютанта Паара, глубоко вразила монарха. Цѣсарь, кажуть, мавъ якесь передчутє нещастя и горячо бажавъ, абы сей ювілейный рѣкъ промынувъ щасливо, тожь на сесю тяжку вѣсть надрожавъ, схопивъ сѧ за голову, упавъ на крѣсло и сказавъ: „Mir bleibt doch gar nichts erspart auf dieser Welt!“ [Менѣ вже справдѣ нѣчого не ощаджено на сѣмъ свѣтѣ!]. Цѣсарь не выходитъ зъ своихъ апартаментовъ, Голуховскій перебувае въ Шенбрунѣ и всѣ справы державній полагоджуютъ сѧ въ вѣдтамъ. Въ суботу цѣлый день удержувала сѧ у Вѣдни вѣсть, що цѣсарь занедужавъ, але се мабуть только здогадка въ наслѣдокъ того, що цѣсарь мавъ до бурѣу вернути, а въ поради лѣкарѣвъ оставъ сѧ въ Шенбрунѣ. Тамъ дѣлять его горе прибувшій дѣти и внуки.

Не треба й казати, що вѣсть о трагічнѣй смерти цѣсаревои выкликала скорбь по свѣтѣ, не то въ монархіи глубоке вражінне. Монархи и республики понадсылали цѣсареви заявы спѣвчутя. Зібраный соймъ угорскій поважно заманіфестувавъ почесть для пок. цѣсаревои, а краевій выдѣлы провінцій австрійскихъ и рады мѣстъ рѣвножъ постановили вѣддати честь цѣсаревій. Галицкій выдѣлъ краевый ухваливъ взяти черезъ депутацію участь въ похоронѣ и зложити вѣнець въ имени сойму. Розумѣе сѧ, на руки намѣстниковъ и президентовъ краѣвъ всюда складаютъ сѧ кондоленціи, вѣдправляютъ сѧ заупокойній богослуженя, вѣдкликуютъ сѧ заповѣджені забавы, по мѣстахъ на будынкахъ публичныхъ, а и приватныхъ повѣвають жалобній хоругви и т. д. Вѣденьскій театръ надворный поки-що замкнено. Цѣсарь установивъ дворску жалобу на шесть мѣсяцевъ: на перші два мѣсяцѣ тяжку, на другій середну а на прочій легку. Рѣвножъ оголошено жалобу для армій: войсковій музики не будуть грати на мѣсцахъ публичныхъ и на забавахъ, при маршу войска улицями мовчати буде барабанъ и труба.

По тѣло цѣсаревои выѣхавъ до Женевы дворскій поѣздъ зъ цѣлымъ дворомъ покойнои. Тѣло забальсамовано въ Женевѣ, зложено до металевои домовины, а тую знову до бѣльшои и залютовано. Зъ Женевы выѣде поѣздъ зъ тѣломъ въ второкъ, а до Вѣдни прибуде въ четверъ. Вѣдъ границѣ державы аже до Вѣдни будуть дзвонити у всѣхъ церквахъ, куды поѣздъ буде переѣздити. У Вѣдни перевезуть тѣло осьмикінньымъ каравановъ до капличѣ дворскои. Черезъ пятницю и суботу до полудня тѣло буде выставлене для публичности, а въ суботу пополудни вѣдбуде сѧ похоронъ. На похоронъ, кажуть, прибудуть цѣсарь Вільгельмъ и король Гумбертъ.

Въ загальній жалобѣ по цѣсаревій бере рѣвну зъ другими народами монархіи участь народъ руский. Въ кождій церквѣ рускій понесесь молитва за душу покойнои, а при тѣмъ Русинъ не забуде попросити Бога и о ласку для цѣсаря, щобы улекшивъ его горе и крѣпивъ его силы для добра народовъ — для добра и рускаго народу...

„Говори до него, коли вонъ Нѣмець!“

Мимохѣть приходитъ на гадку сѧ послов ниця, коли перечитае сѧ въ „Руслані“ статью „У відповідь Дѣлу“ — у вѣдповѣдь нѣби то на нашу передову статью, поміщену въ 189 числѣ н. заг.: „Руслан до руских пословъ“. „Руслан“, якъ видно, такъ вже сконсолідувавъ сѧ зъ Поляками, що такъ само, якъ они, не розумѣе вже Русиновъ або зъ причины недостаточного знаня руской мовы або черезъ те, що чужій ему рускій духъ, або вкінци черезъ те, що часто выгодніше ему зъ тымъ; коли буде удавати, що не розумѣе Русина. Се звычайні причины, що Поляки не розумѣютъ Русиновъ; те саме мабуть и причиною, що „Руслан“ не зрозумѣвъ чи нѣбы-то не зрозумѣвъ нашои мовы зъ 189 числа. Черезъ те въ своѣй вѣдповѣди вбивае такій рѣчи, которыхъ мы не сказали анѣ словомъ, а нѣчого не вѣдповѣдае на те, що мы справдѣ написали.

И такъ „Руслан“ доказуе, що свентуальный зъѣздъ рускихъ соймовыхъ и парламентарныхъ пословъ, до котрого вонъ ихъ завзывае, не буде демонстраціею. Але-жь бо мы не только анѣ словомъ не сказали того анѣ не натякнули, мовь-бы зъѣзди пословъ мили бути демонстраціею, але навѣть, ей Богу, не погадали такои єресі. А коли бы мы справдѣ якимъ дивнымъ дивомъ мимохѣть сказали щось подѣбного, то въ щирымъ покаяннемъ охотно признались бы до вины и самі назвали бы такій грѣхъ, хоть и понесольный крайною недбальностю. Только того мы не сказали! А коли цѣкавій, що мы собѣ гадали и гадаемо, то скажемо, що мы уявляемо собѣ рѣчь такъ: Передъ отвореннемъ рады державной побѣгне хтось зъ офіціны польского кола до „двора“ по інформаціи; потому офіціна збересѧ сама на нараду и прійме тѣ інформаціи до покорной вѣдомости на те, щобы не пальнути якои дурницѣ на засѣданю клюбу чи то союза; а наконецъ пѣде офіціна радити разомъ зъ словинѣськими и хорватскими послами въ Славяньскомъ союзѣ. Такій порядокъ рѣчей уважаемо не только не за демонстрацію, але за цѣлкомъ конечный. Щобы послы, которыхъ „Руслан“ называе рускими, мали приняться за політыку „сконсолідованыхъ“ народовцевъ, того мы и не думаемо; а „Русланови“ только хиба привидѣлось, що мы таке написали. Адже-жь мы дословно написали такъ: „Чи на те выбрано ихъ багнетами и увязано на воловодовъ, щобы они могли опбезя ходити, куды сами захочуть, або куды имъ „Руслан“ укаже?“

— Дальше доказуе „Руслан“, що вонъ не перечить собѣ и своѣй програмѣ, коли наклоняе правицю до переведенья рѣвноправности всѣхъ народовъ, отже и рускаго народу въ Галичинѣ и на Буковинѣ. Хочь мы не маемо доброи гадки про програму „Руслана“, бо она не може рѣзнити сѧ вѣдъ програмы офіцины польского кола, а програмы офіцины не може рѣзнити сѧ вѣдъ програмы „двора“: все-жь таки мы того, що намъ пѣдсуває „Руслан“, не сказали анѣ словомъ. Мы только указали на суперечность, яка заходить мѣжь словами „Руслана“: „По нашій гадцѣ парламентарна бѣльшість не може и не смѣе змѣнити своего давнѣйшого становища“, — а словами: „Провѣдною ідеею правицѣ и державы може бути лиш національна рѣвноправность и переведенѣ ея у всѣхъ коронныхъ краяхъ о мѣшанѣмъ населенію“. Суперечность сю мы також выказали. Домаганѣ національнои рѣвноправности и ея переведенія — сказали мы — було и е програмою народовцевъ, але якъ разъ оно загнало ихъ въ опозицію, бо анѣ парламентарна анѣ соймова бѣльшість не хотѣла и не хоче пристати на таку програму. „Руслан“ знае се дуже добре и хочь самъ зъ своими послами не належить до опозиціи, поклікуе правицю до переведенія рѣвноправности всѣхъ народовъ, отже и рускаго народу въ Галичинѣ и на Буковинѣ. Чи „Руслан“ такъ наивный, що гадае, що въ разѣ, коли бы вонъ и его послы поважно и непохитно стояли при тѣмъ домаганю такъ, якъ стоять при нѣмъ народовцѣ и весь галицкій рускій народъ, не мусѣли бы они опинитись одни гарни дни тамъ, де опинялись народовцѣ? И де подѣлась бы тогдѣ ласка паньска и тѣ жолобы въ смачнымъ вѣвсянкочъ? Отже писати, що парламентарна бѣльшість не смѣе змѣнити свого давного становища, а заразомъ поклікувати ту саму бѣльшість до переведенія національнои рѣвноправности, — е або немовѣрною наивностею або — далеко скорѣше — свѣдомою суперечностею, котру можна собѣ вытолкувати лиш такъ, якъ мы се въ нашій статьѣ пояснили на кінци. Въ нашій здоровій логіцѣ мы не потребували и нѣколи не потребуемо собѣ радити перекручуваннемъ чужихъ словъ або пѣдсуваннемъ комусь словъ несказаныхъ, якъ се робить „Руслан“. Вонъ пѣдсуває намъ слова, мовь то „Руслан“ домагае сѧ вѣдъ правицѣ автономій краѣвъ коронныхъ, а тымъ самымъ здання Русиновъ на ласку Поляковъ. Але-жь сихъ словъ мы не сказали нѣгде, хочь и смѣло могли сказати: бо писати, що парламентарна бѣльшість, котра, якъ вѣдомо, стоить непохитно при програмѣ Дѣдушицкого, домагаючій сѧ автономій краѣвъ и не позваляючій національній справы краевій рѣшати въ радѣ державній, *не може змѣнити свого давнѣйшого становища*, — чи-жь не значить се только, що домагати сѧ автономій краѣвъ, а тымъ самымъ здання Руси-

нôвъ на ласку Полякôвъ?

Тôлько всен нôдпонѣди въ статьѣ „Руслана“ „у відповідь Дѣлу“. Отже коли „Руслан“ зъ такôн чи зъ сякôн причины не зрозумѣвъ нашôй статьѣ, то мы ему переповѣмо ей коротко, але на розумъ. Мы вповнѣ годимо ся зо замѣстомъ его поклику до рускихъ послôвъ. Тôлько дивно намъ: 1) що „Руслан“, орган тыхъ послôвъ, до котрыхъ звертав ся, уважая за потрѣбне ихъ завзывати; — длятого назвали мы той нôдзывъ инспірованымъ тыми, до котрыхъ звертав ся; 2) що „Руслан“, котрый народовцѣвъ звыкъ гудити за указуване на всѣлякй кривды, якихъ Русины зазнають нôдъ правительства и его органôвъ т. нôдъ бôльшости соймовои, такъ що навѣть адресу руску до цѣсаря позволивъ собѣ зъ кидпамъ назвати демонстрацією, — той самъ „Руслан“ наразъ выводить сердито жалѣ на бôльшôсть соймову и на правительство; — и зъ того вывели мы здогадъ, чи не в той нôдзывъ „Руслана“ демонстрацію противъ „двора“ и правительства, демонстрацію, котра свѣдчила бы о тôмъ, що официнѣ кола польского вже назѣрило ся такъ довго ходити на воловодахъ, якъ се и выходило бы зо слôвъ власнѣсенькихъ „Руслана“: „Таке воловождене очевидно не може причинити ся до успокоєня краю и рускои суспôльности“. Демонстрацію (розумѣе ся, противъ правительства и соймовои бôльшости) можна бы нôдзывъ „Руслана“ до рускихъ послôвъ назвати не до порôвнаня слушнѣйше, нѣжь руску адресу до цѣсаря; и се выказали мы власными словами „Руслана“, якихъ нôнъ уживъ, называючи демонстрацію руску адресу. Але вкôнци выказали мы, що инспірована статья „Руслана“ в справдѣ демонстрацією, тôлько не для якоись пресіи на соймову бôльшôсть и правительство, а для задурена тои жмѣнки Русинôвъ, що ще вѣрять въ добру вѣру и щиру волю инкамерованыхъ послôвъ рускихъ.

Отсе змѣстъ и змыслъ нашои статьѣ въ 189. числѣ. Що мы не помылили ся въ нашихъ выводахъ, показуе ся зъ отсего: Польскій дневники приняли нôдзывъ „Руслана“ до рускихъ послôвъ зъ зачудуваньмъ и невдоволеньмъ. Przegląd, подавши змѣстъ нôдзыву, додае: „Гада мо, що „Руслан“ самъ не дуже на правду бере вычислений докоры; бо чи можна сказати, що въ часѣ, коли повстала народна школа въ Бялôй, не повстала анѣ одна руска? А знову, чи справа посады для одного педагога на становищи дирек ора паралельокъ въ Коломыѣ, може уходити за справу політычну, нôдъ котрои залежить постава рускихъ послôвъ въ соймѣ и въ радѣ державнôй? Те все в такъ маловажній докоры, що поважній політики не можуть безъ зменшеня свого значѣня выводити ихъ мовь якôсь батерій противъ правительства. Гадаемо, що тôлько *якôсь внутрѣшній руский перепалки* (starcia) склонили редакцію „Руслана“ до выступленя зъ жаданемъ, щобы надъ такими справами руски послы нарадили ся зъ словѣньскими и дальматиньскими“.

Czas, нôддавши заслужену похвалу офіцинѣ польского кола и „Русланови“, падькае оттакъ: „Щô-жь, коли знову нôдзывае ся въ „Русланѣ“ давный налôгъ до безнастанных жалôвъ и нарѣкань та той ще гôршій звычай, якій наставъ въ парламентарнôмъ житю австрійскôмъ, вѣчныхъ торгôвъ и жадання заплаты за кождый крокъ и кождый голосъ або такожь *перегонôвъ сторонництвъ въ очахъ опінии и выборцѣвъ*. Отже и умѣркованый та згôдливый „Руслан“, хочь недавно гудивъ адресу руску до гр. Туна (до цѣсаря, не до гр. Туна! — Ред.) и называвъ ей бездѣльною маніфестацією (демонстрацією — *Ред.*), спѣшить на тѣ перегоны, списуе всѣлякій жалѣ и кличе о заплату и нагороду за те, що рускій послы належать до правицѣ, що голосували за адресою парламентарнои бôльшости и за свои голосы въ соймѣ въ справѣ нôдновы Вавелю и заложеня польскои школы въ Бялôй“. Потому переходить Czas жалѣ „Руслана“ и выказуе ихъ неслушнôсть або называе марницами. На поли школьництва — каже — роблять Поляки для Русинôвъ, коли не за богато, то певно не за мало. Дальше знов гладить офіцину по лици и обѣцюе, що „те сторонництво здобуде перевагу такожь и въ краю — розумѣе ся, перевагу надъ нашими рускими сторонництвами, — коли буде хоронити ся нôдъ перегонôвъ въ жалях и домаганях. Вкôнци, запевняючи, що москвофільство стратить грунтъ пôдъ ногами, а радикальство ще не добирае ся до рускаго народу, обѣцюе, що официна чимъ разъ бôльше може здобувати грунтъ пôдъ ногами и стане ся правдивою консолідацією здоровыхъ и умѣреныхъ елементôвъ р скихъ, коли вытревае въ звязи зъ правицею та уникати буде пустои агітации и не пôде за послѣднымъ зазывомъ „Руслана“.

Słowo polskie въ статьѣ п. заг. „Зворотъ до опозиції?“ называе покликъ „Руслана“ дуже замѣтною статею, котра може не е ще отвертымъ выповѣдженемъ вôйны, але у всякôмъ разѣ може уходити за зворотъ сторонництва пп. Барвѣньского и Вахнянина до опозиції, а бодай закокетованя въ „сконсолідоваными опозиційными сторонництвами пôдъ проводомъ п. Романчука и москвофілôвъ“. Подавши змѣстъ Руславового поклику, такъ мудруе Słowo polskie: Зъ жалѣнъ „Руслана“ выходило бы, мовь бы за голосоване п. Барвѣньского и тов. въ справѣ Вавелю и польскои школы въ Бялôй соймъ зобовязавъ ся безусловно приймати всѣ внесеня, якій выйдуть зъ того клюбу, а кожде нôдкинене внесеня мало бы бути casus belli. Такъ само можна бы выводити, що кожде нôдкинене внесеня польскои меншости въ національнôй чи економічнôй справѣ с нѣчимъ иншимъ, якъ гнетомъ польскои народности изъ стороны польского сойму. Можна вычислити (просимо! *Ред.*) множество (!) выпадкôвъ, въ котрыхъ творено рускій школы, а нôдказувано рôвночасно школы польскій, що именовано рускихъ директорôвъ (?!) чи учителѣвъ, коли польскій мусѣли ждати, — и зъ того можна выводити, що польску народнôсть кривдить ся коштомъ рускои. Одным словомъ, жалѣ „Руслана“ не мають пôсля Słowa polskiego найменшои пôдставы. „Взагалѣ — такъ кôнчить той дневникъ — цѣла акція сторонництва „Руслана“ выглядае такъ, наче бы вже зъ горы загадано змѣнити фронтъ, а тôлько ходить о те, щобы найти якусь до сего причину.“

Якъ бачимо зъ тыхъ наведеныхъ голосôвъ, всѣ три згоджують ся въ тôмъ, що жалѣ „Руслана“ не мають нѣякои пôдставы. Що такъ буде, мы заповѣли напередъ въ 189 числѣ. Рôзница заходить мѣжь Przegląd-ом зъ одной стороны, а Czas-ом и Słowo-мъ polsk-нмъ зъ другои. Коли Przegląd здогадуе ся причины жалѣвъ „Руслана“ лише въ якихъ перепалкахъ помѣжь Русинами, чимъ имовѣрно мае на гадцѣ перегоны въ очахъ опінии (отже збйшовъ бы ся въ такôмъ разѣ зъ нашою гадкою): то Czas и Słowo в такъ наивнй, що дивлять ся на голосъ „Руслана“ поважно и добачують въ нѣмъ загрозу опозиції, хочь Czas тежь потроха здогадуе ся, що в то лише перегоны въ очахъ опінии и выборцѣвъ, значить, немовь то „Руслан“, въ своимъ послами хотять показати: ось, бачте, и мы не такій зновъ послѣдній!

Въ редакції „Руслана“, коли писано „У відповідь Дѣлу“, ще не читали наведеныхъ повыше голосôвъ польскихъ. Все-жь такъ, коли собѣ зрѣло розважили свôй нôдзывъ „до рускихъ послôвъ“, мусѣли троха схаменути ся, чи часомъ не за далеко загнали ся: а якъ „двôръ“ возьме той нôдзывъ на правду?... що тогдѣ буде?! Отже, нôдповѣдаючи нѣби то намъ, бере „Руслан“ — выбачте за слово — хвôстъ нôдъ себе и промовляе вже дуже тихонько. Ще-жь на центральне правительство жалуе ся троха смѣлѣйше; але про краевый соймъ и краеве правительство говорить дуже покôрнымъ голосомъ: Рускій послы — каже — мають рахунокъ и зъ соймомъ и зъ краевымъ правительствомъ. Се выказано въ дотичнôй статьѣ „Руслана“. Рахунокъ сей обнймае въ части справы національнои, въ части економічнои натуры Чи для успѣшнои и справедливои полагоды сихъ некучихъ справъ не потреба нарады рускихъ послôвъ, тымъ бôльше що краевый соймъ може збирати ся вже въ надолистѣ? Чи се опять демонстація чи може самодурство редакціи „Дѣла“?

Повтаряемо ще разъ, що не евентуальну нагаду послôвъ назвали мы демонстрацією, а инспіровану статью „Руслана“. Такъ зновъ теперь статью „У відповідь Дѣлу“ не можемо нѣякимъ свѣтомъ назвати нôдповѣдею на нашій выводы, а уважаемо ей лише за крокъ взадъ, котрый мае зацитькати „двôръ“, щобы острыхъ резонôвъ попереднои статьѣ „Руслана“ не бравъ зновъ такъ на серіо.

Врештѣ найлѣпшою нôдповѣдею на нашій статьѣ буде, коли тѣ послы, до котрыхъ „Руслан“ звернувъ ся зъ вѣдомымъ зазывомъ, упôмнуть ся у парламентарнои бôльшости о переведене національнои рôвноправности якъ взагалѣ у всѣхъ краяхъ коронныхъ такъ переднесѣмъ въ Галичинѣ, а въ разѣ нôдмовы того домагання вывдуть зъ неи принятій въ цѣлôмъ свѣтъ консеквенціи Тогдѣ мы зъ щирымъ покаяньмъ ударамо ся въ груди и признамо ся охотно, що хибно посуджували интенціи звѣстнои статьѣ „Руслана“.

До выясненя нашои ситуації.

[Статья надôслана въ краю.]

III.

Що-жь намъ робити?

Робити такъ, якъ робили и роблять всѣ угнетеній народы: Коли горить, то не часъ суперечитись: чому горить? хто завинивъ? що буде по загашеню огню? — Треба всѣмъ ратуватись и годѣ! И въ насъ пекольный огонь загортае и майно и жертвы людскій — не часъ сварити ся, а треба ратуватись, треба спасати свое жите. Заходитись треба бы, здаеть ся, о ъ-такъ:

1) Всѣ партіи, о скôльки розвивають житє народу, в добрй и потрѣбній; та не все партійна робота мае стояти на першôмъ мѣсци. Є хвилѣ тяжкій въ житю народôвъ, де замовкають всѣ партійній змагання, а лучать ся найбôльшій вороги до працѣ одностайнои въ боротьбѣ для загального добра народу. Найзагальнѣйше добро есть народъ самъ, за-для котрого борба веде ся. И нашъ народъ рускій стоить надъ пропастію, пертый до тои пропасти ворожими обставинами, — и нашъ народъ кличе: „Тяжкій часъ! крайный часъ боронити мене передъ загибелью!“ Киньмо хоть на хвильку всѣ партійній колотнечѣ, лайки — роздроблюваня силъ, бо хвиля важка, бо нинѣ змагання партійній ослабляють саме партійне житє, а не пôдносять его, а можуть и вбити соромно. Для всѣхъ знайдесь праця на сторожѣ житя народного — берѣмъ ся до працѣ, до працѣ, и ще разъ до працѣ. А праця пôйде тôлько тогдѣ складно и зъ пожитком, сли зорганізуемо нашій силы. Отже організація перша потреба наша. Про неи писати годѣ, такъ перебалакана тема.

2) Вся культурна робота мае на цѣли осягнути найдальше йдучу самосвѣдомôсть и безусловну самостôйнôсть. Для охороны ества индівідуалізму народного безусловна самостôйнôсть народу не доконче потрѣбна пôсля гадокъ новыхъ соціольогôвъ и исторіософôвъ. Справдѣ и въ давнину и теперь в народы, котрй не маючи державнои формы самостôйнои, зберегли и зберѣгають тысячами лѣтъ окремішнôсть индівідуальну. У частины Ирляндцѣвъ затративъ ся навѣть языкъ рôдный, а таки они остались ирляндскими патріотами, бо зберегли самосвѣдомôсть національну; подôбно дѣе ся у жидôвъ и другихъ старо-культурныхъ народôвъ. Тому вымбразувати чинну самосвѣдомôсть въ найширшихъ масахъ значить покласти пôдвалины до сильнои будовы народного житя, есть то само, що робити народъ безсмертнымъ на земли. Наша література повинна всѣ силы свои звернути въ сю сторону, бо кожда література в тогдѣ жива, сли дае живый образъ свого часу въ данôмъ народѣ. Всѣ другій фабрикации письменьства, хотя-бы були зъ самого неба чи пекла взятй, остануть анахронізмомъ дурнымъ, мышамъ на втѣху, а на глумъ вмираючого народу черезъ дурный розумъ, недбальство и пôдлоту интелігенція. Отже наложити на письменьство примусъ моральный, щобы було рускe и на службѣ для Руси.

3) Заводити всѣми можливыми способами свою питому культуру для выдвигненя индівідуальности, котра есть основою самоохороны. Русины мають свою исторію и свою культуру стародавну; захôдъ упадаючій давъ намъ переважно свою деморалізацію. Намъ треба завести руску школу у всѣхъ закуткахъ нашои земль; руска школа буде така наука, котра найлекше и найширше розвине житє руске и выробить характеръ у людей чистый, свѣдомый и готовый до всѣхъ жертвъ за добро народу. Намъ треба заводити рускій школы приватній и народній и середній и высшій и промысловій и ремѣсничій и артистичній. Теперѣшна школа ворожа намъ, вынародовляе насъ або отуманюе и убивае. Скаже хто: де намъ до того? Чому? Зачинаймо тôлько, а вдѣемо все. Першій почины будуть хоть-бы гôршій нôдъ найнужденнѣйшихъ хайдерôвъ, але дадуть основу и початокъ до высшихъ завязкôвъ до реальнои роботы просвѣтнои, а зъ часомъ выявлять насъ яко народъ свѣдомый, могучій и красный незвычайными прикметами талановитости духовои. Руска музика и орнаментика дають намъ запоруку до самостôйного розвою въ штуцѣ взагалѣ и въ ей нôддѣлахъ поодинокихъ, а се в правдиве знаки индівідуалізму народного. Мы яко найменьшій у нôдродженю народъ великій маемо пôсля правъ природы и найбôльшу будучнôсть та задачу нôдродженого житя; се тямити — то честь и слава всѣхъ людей розумныхъ та поступовыхъ, бо тымъ доведемо наглядно: хто мы и до чого прямуемо. Тогдѣ пошанують насъ другій народы.

Сконфісковано.

6) Контроля и дѣлання и дѣловодства мае бути стала у всѣхъ повѣтахъ та наглядати и саму столицю. Найбôльшій дѣла фінансовій упадають безъ контролѣ — найлѣпша організація безъ контролѣ перестае бути організацією. У насъ богато автократизму, бюрократизму, дилетантизму и політичного та письменного декадентизму; безъ контролѣ оно може завести на слуг гіпнотизму въ державѣ ідіотизму... Навчили насъ кувати собѣ пута! Weg mit dem Schmarren! — каже Нѣмець, а я скажу: До бѣса разъ зъ бѣсовскою гиллею! Перестньмо разъ панькати ся зъ хрунями, зъ лайдаками, зъ ждами! або Русинъ, або зрадникъ — и за дверь! На те контроля! А порахуемо ся, скôльки здôбныхъ до борбы.

7) То, що намъ треба, выробимъ собѣ самій. Потребуемо агітаторôвъ, бесѣдникôвъ вѣчевыхъ, патріотôвъ неломныхъ. Потребуемо двигнутись економічно. Морал:ній силы выробляймо въ нашôй рускôй школѣ, котру *мусимо* сотворити, бо на все треба школы и выколеня доброго — инакше калѣчуе ся. Економічно борѣмъ ся розумно, а надôвсе нôдмовмо собѣ бôльшои половины импортованыхъ рѣчей, — мы всѣ, цѣлый народъ, бо хто бôльше выдае нѣжь приходъ его, то прийде часъ, коли не стане на выдатокъ конечный. Интелігенція повинна прикладъ давати и въ економіи, котра нинѣ есть сильною пôдôймою патріотизму дѣлаючого.

Се епільогъ до ситуації, се рада, щобы Русь выстала для Руси, а не запропащала ся.

М—о.

Оповѣдане графинѣ Старай о атентатѣ на цѣсареву.

Гонорова дама цѣсаревои графиня Старай, котра одна супроводила цѣсареву въ Женевѣ, такъ оповѣдае о атентатѣ:

„Цѣсарева була того дня [въ суботу] дуже весела и здорова. О год. 1½ выйшли мы зъ готелю до пристани. Нагле побачила я чоловѣка, якъ ишовъ скоро противъ насъ и такъ быстро зблизивъ ся до цѣсаревои, мовьбы припадкомъ падавъ. Нагле зробивъ сильный рухъ рукою и цѣсарева упала. Я думала, що се атакъ серця, то спытала я: „Чи в. цѣс. величеству недобре?“ Она нôдповѣла: „Не знаю“. Я на те: „То певне зъ остраху“. Бачучи, що цѣсаревôй не лекше, я знозъ спытала: „Чи в. ц. вел. болить що?“ А она: „Не знаю, що казати; здаеть ся маю якiсь бôль коло серця“. Мимо того цѣсарева при помочи нôднесла ся и йшла дальше. Я запытала: „Може в. ц. вел. подати рамя?“ а она: „Нѣ, дякую“.

Мы зайшли на корабель и тугь, ледва сѣли, цѣсаревôй стало гôрше. „Чи я дуже блѣда?“ запытала мене. Я нôдповѣла: Такъ, то певне зъ перестраху“. По хвили упала и зомлѣла. Я и кôлька пань почали приводити ей до памяти, будучи певнй, що то атакъ серця. Розпяли мы ей сукню и тогдѣ я узрѣла каплю крови. Менѣ шибла гадка о атентатѣ. Цѣсарева ще отямилась на хвилю и спытала: „Що то властиво сталося?“ То були послѣдній ей слова, бо вже нôдъ тои хвиль не вернула до памяти.

Якъ лѣкарска обдукція выказала, серце цѣсаревои було проните тонкимъ штилетомъ на-скрôзь, а цѣсарева умерла безъ свѣдомости, що упала жертвою атентату шаленого анархіста.

Переглядъ політичный.

Фантастичнй вѣсти о кабінетовôй кризѣ подае Politik. Мы повторимо за нею, бо се нѣчо насъ не коштуе: „Міністеръ торговлѣ Бернрайтеръ мавъ подати ся до димісії, бо не може наклонити нѣмецку опозицію до залишеня обструкції. Но дуже короткôй сесіи рады державнои мае уступити такожь міністеръ зелѣзниць Вітекъ, а міністеръ просвѣты Білянд:ъ-Райтъ мае стати намѣстникомъ Стирії. До кабінету мае увôйти другій Полякъ, а именно або Мілевскій [торговлѣ], або Бѣлиньскій [зелѣзниць], або Бобжиньскій [просвѣты].“ Для Рутовского, котрый сидить у Вѣдни и „пильнуе справы“, якось не знаходять портфелю.

Гр. Тунъ мавъ розпочати переговоры въ справѣ полагодженя угоды зъ Угорщиною въ радѣ державнôй за посередництвомъ міністра Кайцля зъ Чехами, а зъ Поляками за посередництвомъ міністра Єнджейовича. Якъ разъ надъ результатомъ місіи обохъ міністрôвъ нôдбувала ся нарада кабінету, коли надôйшла вѣсть о смерти цѣсаревои. Narodni Listy доносять, що молодоческій мужѣ довѣря рѣшили поступати цѣлковито въ порозумѣню и солідарно зъ правицею.

Розбите правицѣ? Трієстиньскій дневникъ Mattino подае интервю зъ однымъ провôдникомъ правицѣ, котрый дуже пессимістично дивить ся на правицю. Выгляды надходячои сесіи рады державнои — пôсля его

гадки — дуже невеселй. Лѣвиця на кождый случай буде дальше вести обструкцію [а] також вѣдносины середъ правицѣ не є потѣшаючй Опортунїстична ґруна въ молодоческомъ клюбѣ жадае рѣшучо принятя безъ змѣны угодовыхъ предложень выключно въ тѣй цѣли, щобы скрѣпити становиско міністра фінансовъ въ кабінетѣ. Католицке сторонництво людове и репрезентанты селяньства въ молодоческомъ клюбѣ рѣшили ся поборювати угоду, котра є дуже некорыстна такъ для рѣльництва, якъ и для промыслу, и тому бѣльшость правицѣ не довго потревае. Сли-бы Нѣмцѣ провадили розумну політику, мусѣли бы допустити до нарадъ надъ угодою. Въ той способѣ бѣльшость розбила бы ся въ найкоротшомъ часѣ и повстала бы нова констеляція сторонництвъ, котрѣй правительство мусѣло бы пѣддати ся. Властива політика Нѣмцѣвъ могла бы въ теперѣшнѣй хвили стремѣта лишь до того, щобы бѣльшость розбити. Черезъ се они, зробили бы державѣ велику прислугу, спровадили бы кѣнець крізы и языковои справы.

Narodni Listy доносять, що 20 с. м. вѣдбуде ся у Вѣдни засѣдане выконуючого комітету правицѣ, та жалують, що засѣдане не вѣдбуло ся передъ конференціями въ Ишлю и Буданештѣ. Теперь може бути вже за пѣзно. Ґр. Тунъ мае заапелювати до австрійского патріотизму а польскй та славяньскй консерватисты зъ горы вже кличуть „moriamur“. Однакъ ческій народъ мусить енергічно выступити противъ того и старатись не допустити до кривдячои Австрію угоды.

Grazer Tagblatt пише, що коли-бы була певнѣсть, що въ парламентѣ знайде ся бѣльшость противъ угоды, то обструкційнй сторонництва згодились бы на однодневну павзу въ обструкціи, абы вѣдтакъ тымъ сильнѣйше вѣдкинути угодовй предложеня. Впрочѣмъ имовѣрно знайдесь иншій способъ высказаня опінїи о угодѣ, именно въ формѣ наглячого внесеня.

Розрухи въ Кандіи выкликали зъразу въ Европѣ велике занепокоене, але оно скоро успокоилось и нынѣ нѣхто вже не боить ся, щобы зъ тои причины прийшло до якогось бѣльшого европейского клопоту. Навѣть англійскй часописи приписують цѣлѣй пригодѣ лише льокальне значѣне, хотяй уважають ей за наказѣку, що разъ вже треба положити конець нещасному станови на Кретѣ. Велики страты Англійцѣвъ толкують ся тымъ, що они не звертали уваги на грѣбяй обины, постаряючй ся въ послѣдныхъ часахъ, и наслѣдкомъ того Турки заскочили ихъ. Теперь заряджено вже вѣдповѣдяй средства осторожности, тожь страхъ передъ новыми кровавыми розрухами майже выключеный.

Генеральне собраніе общества им. Качковского въ Самборѣ.

Дня 8 вересня с. р. вѣдбули ся загальнй зборы общества им. Качковского въ Самборѣ. Въ церквѣ на богослуженю зібрало ся доволѣ велике число участниковъ. Проповѣдь, вѣдповѣдну до торжества, выголосивъ о. Сеникъ. Зъ церкви удали ся зібраній зъ прапоромъ на передѣ до поблизького руского готелю, співаючи пѣсень „Миръ вамъ братя“. Похѣдъ бувъ импонуючій. Простора сала готелю вскорѣ выявилась по береги переважно самою интелігенцією, середъ котрои *селяне исчисленно вѣбраній формально губили ся*. Великій зѣѣздъ интелігенціи, а особливо священиковъ зъ роднами зъ усѣхъ сторонъ Галичины, дасть ся пояснити тымъ, що зъ зборами сполученый бувъ вечерокъ зъ танцями, якъ то все центральный выдѣлъ общества уряджуе загальнй зборы. Въ сали явило ся такожъ споре число женщинъ, котрй заняли два довгй ряды крѣселъ передъ сценою.

По довшѣй павзѣ отворивъ зборы кѣлькома словами старенькій п. Дѣдицкій, [котрый мимоходомъ сказавши коли-бъ тѣлько запустивъ бокобороды и пѣдбородя, дуже подобавъ бы на самого Качковского]. Предсѣдателемъ выбрано о. Т. Калужняцкого изъ Загорья.

По залагодженю прочихъ формальностей вѣдчитавъ о. Сеникъ зъ Бережницѣ королѣвскои дуковане справозданя зъ дѣяльности выдѣлу. Въ дискусіи першій забравъ слово о. Генр. Полянъскій зъ Турянъска. Зачавъ вѣдъ знесеня панщины а зѣйшовъ на фонетику. Вороги — казавъ — гадали, що народъ рускій не буде умѣвъ користати зъ наданои свободы и зъразу собѣ рѣчь легко покладали; але коли Русины розвинули ся такъ высоко, що аже дня руски газеты почали щодѣнно выходити и позаводжувано много товариствъ, тогдѣ вороги, щобы постримати дальшій розвѣй рускаго народу, придумали фонетику и ей школамъ накинули. Противъ такои затѣи ворогѣвъ треба выступити оружно. Бѣсѣдникъ пригадуе, що торбкъ на зборахъ въ Дрогобичи поставивъ внесокъ, абы центр. выдѣлъ выдавъ рускій Буквари и той внесокъ бувъ одводушно принятый; але въ сегорѣчнѣмъ справозданю анѣ згадки о тѣмъ! Отже запытуе: що сталося зъ тою такъ „весьма важною и доносною справою“ и для чого до сего часу не выдано для членовъ Букваря? — На те г. Дуда вѣдповѣвъ, що Букварь буде выданый за мѣсяць грудень с. р. До сего-жъ треба часу, абы такъ „весьма важное и доносное дѣло“ приладити.

По вѣдчитаню справозданя касового дуже розумно выткнувъ выдѣлови о. В. Вахнянинъ изъ Суровицѣ бракъ свѣдомости національной, що весь маетокъ товариства ульокованый въ чужихъ а не въ рускихъ институціяхъ. — Г. Дуда вѣдповѣвъ, що касіеръ д-ръ Лагола есть касіеромъ Народного Дому“, а позалкъ маетокъ „Народного Дому ульокованый у львівскій касѣ ощадности, то за однымъ заходомъ вѣнъ помѣстивъ у тѣй касѣ и грошѣ „общества“. Впрочѣмъ не великій то грошѣ. Коли вплыне якихъ 3—4 зр., тогдѣ зараз зъ ними бѣчи до рускихъ институцій, а помѣщаючи такъ малу суму въ польскихъ касахъ не робить ся ще великои шкоды рускимъ институціямъ. Длятого вносить, щобы справу тую полишити „добромисленію“ д-ра Лаголы. Се повстене г. Дуды досадно вѣдперъ о. внескодавець и обставъ при своѣмъ, що рускій грѣшь повиненъ бути въ рускихъ институціяхъ. Рускй институціи даютъ неодному Русинови удержане, а польскй не даютъ и одного крейцара на рускй добродѣйнй цѣли. Мы-жъ повинни выходити зъ засады: „народъ собѣ“. — Предсѣдатель о. Калужняцкій не пѣддавъ внеску о. Вахнянина пѣдъ голосованя и все полишено „добромисленію и патріотизмови“ д-ра Лаголы.

По сѣмъ наступивъ довжезный и вельми томлячій вѣдчитъ д-ра Паненцкого „О сознанію горожанъскомъ“. Предъсѣнтъ вѣдчитавъ біографію пок. Качковского зъ такими подробицями, якъ що пок. Качковскій живнвъ ся тымъ, чого его ученики не доѣли. Въ часѣ того зібраній порозходились и лишила ся тѣлько певна часть, що ледви може четвертину салѣ заннмала.

По вѣдчитѣ наступило справозданя комісіи контрольной. Справоздавець о. Решетило зъ Магерова заявивъ, що зъ книгъ касовыхъ переконавъ ся, що філіи въ Яворовѣ и Бережанахъ не то уснули, але умерли, длятого вносить, абы выдѣлъ старавъ ся тѣ філіи до жытя назадъ привести. На упомнене предсѣдателя предложивъ удѣлити абсолюторію у ступаючому выдѣлови и се учинено.

По выборѣ нового выдѣлу приступлено до точки „Внески членовъ“.

Першій забравъ слово о. Савюкъ зъ Заболотовець. Навязуючи свою бесѣду до проповѣди о. Сеника, що народъ належить вести на тлѣ обряду, и до промовы о. Ген. Полянъского, що въ школахъ накинено „ненавистну фонетику“, каже, що фонетика то велике нещасте для народу. Черезъ фонетику дитина стае ся „безграмотною“, бо она науку таку скоро забувае. Найсильнѣйше средство противъ фонетики и безграмотности — то глаесы, тропарѣ и кондаки. Длятого радить, щобы священики передовсѣмъ учили молодѣжь по церквахъ спѣвати рѣзни тропарѣ и кондаки. Вѣнъ н. пр. довѣвъ до того, що не потребуе вже чекати на дяка, але скоро заспѣвае „Благословенъ Богъ нашъ“, то ему зараз вся молодѣжь вѣдповѣдае Абы уможливити таку науку для священиковъ, вносить, щобы выдѣлъ общества выдавъ книжочку зъ тропарами и кондаками на всѣ гласы. — Сему внесеню спротививъ ся о. Сеникъ, бо коли общество буде займати ся такими рѣчами, тогдѣ слушно будуть могли вороги закинути, що въ обществѣ таки дураки, що по-за азбуку и тропарѣ не можуть дальше пѣйти. Отже внѣсъ, щобы надъ внескомъ о. Савюка перейти до порядку дневного. Хто хоче мати тропарѣ и кондаки, може собѣ купити въ Ставропігіи або о. Джулинъскій выдасть ихъ тысячами, абы лишь люде хотѣли купувати.

Зъ дальшихъ бесѣдниковъ замѣтнй були промовы редактора Маркова и селянина Гренджолы. Першій указавъ на малу участь селянъ въ зборахъ и внѣсъ, абы центр. выдѣлъ черезъ філіи, читальнѣ и дѣятельнѣйшихъ своихъ членовъ пропагувавъ мѣжь народомъ заснованя крамниць и спѣлокъ до рѣзныхъ интересовъ якъ: молочництво, торговля деревомъ, волами, свиньми и т. д. Знову же Гренджола въ гладкій бесѣдѣ вытыкае зібраным, що въ часѣ бесѣдъ провадять мѣжь собою приватнй розговоры, тымъ показують бракъ заинтересованя справами общества и длятого зъ кождыхъ зборовъ не выносить жадного пожитку. За примѣръ ставить вѣче австрійскихъ рѣльниковъ; тамъ було тихо сѣй-макъ, кождый слухавъ бесѣдниковъ якъ св. евангелія. Дальше перейшовъ на справу выдавництва Букваря и Тропаровъ якъ такожъ на справу будовы дому общества и сказавъ: „Коли тѣлько будемо такими рѣчами занимати ся, а забудемо о рѣли, на котрѣй жнемъ, то не далеко зайдемо. Длятого радить, щобы рѣдше занати ся справами аґрарными. Запытуе: якъ рѣчь стоить зъ обществомъ „Защита земль“ и де есть „Фондъ покупки земль“ Ружицкого? Радить, чи не можна бы ужити того фонда на закупно бѣльшихъ посѣлостей, щобы вѣдтакъ розпарцельовувати мѣжь селянъ на ратальнй сплаты. — Д-ръ Лагола поясняе, що власне тую цѣль ае общество „Защита земль“ а „Фондъ покупки земль“ есть основнымъ фондомъ общества, котре уже вѣдъ червня сего року увѣйшло въ житя.

Вѣдъ конець зборовъ зайшла несподѣванна подѣя, котра общество Качковского покрыла великою ганьбою а у здорово мыслячои бѣльшости выкликала велике огорченя. О. Полошиновичъ зъ Любачева внѣсъ, щобы центр. выдѣлъ общества им. Качковского по примѣру товариства „Просвѣта“ постаравъ ся о вандрѣвного учителя и на отвираня читалень выслалъ своихъ вѣдпоручниковъ. Нѣчо не могло бѣльше вколоти загорѣлыхъ букварниковъ, якъ те, що тутъ важено ся захвалити товариство „Просвѣту“. Въ сали счинивъ ся крикъ, противъ внескодавця посыпали ся огнистй бесѣды, закидуючй ему формальну зраду общества, такъ що о. Полошиновичъ мусѣвъ аже заклинути ся словами: „Боже ма скарь, если я що противъ общества маю! я тѣлько добра ему бажаю.“ За о. Полошиновичемъ вступивъ ся о. Давидякъ зъ Тухлѣ, вказуючи, що се ще не ганьба учити ся чогось доброго вѣдъ другого и се чейже не буде уймою для общества, если не одно добре перейме вѣдъ „Просвѣты“. Кѣлько то въ часѣ тои бурѣ оббрало ся цѣлкомъ невинно и „Просвѣтѣ“ и п. Королеви, вандрѣвному учителеви! Товариство „Просвѣту“ называно „пѣдлымъ“, що „за грошѣ продало азбуку“, „приводѣло нову шкбру“, „бере трінкгельды“ и т. д., а п. Короля названо „цінкомъ“, що „замѣсть до читалень, до коршемъ заходить и народъ розпиває“. — „Товариство „Просвѣта“ — говоривъ предсѣдатель [бувшій недавно кандидатъ на посла] о. Калужняцкій мае трінкгельды. Коли-бъ мы такъ поступали, якъ „Просвѣта“, мы бы мали запомоги десять тысячъ. А такъ наше общество независиме и мы тымъ *шитимо ся* [sic!], гордимо ся.“ — О. Решетиловичъ зъ Магерова сказавъ, що „Просвѣта дѣстае великій грошѣ зъ Россіи“ а г. Дуда дувъ на своѣй дудцѣ, що ему слина на языкъ принесла. При кѣнци предсѣдатель о. Калужняцкій внѣсъ, щобы внесокъ о. Полошиновича вѣдкинути. Се выкликало грѣмкй протесты середъ зібраныхъ, предсѣдателеви закинено бракъ знання парлиаризму и преокупацію свободнои гадки членовъ. О. Калужняцкій уступивъ зъ предсѣдательства и вѣдкликавъ свой внесокъ. По тѣмъ по контрапробѣ принято значною бѣльшостію внесокъ о. Полошиновича.

Зборы скѣнчили ся около 5 годины зъ полудня.

НОВИНКИ.

— Ц. к. прокураторія державна сконфіскувала намъ вчерашне число „Дѣла“ такъ пѣзно, бо аже о 8 годинѣ вечеромъ, що мы вже не могли вчера выдати другого накладу, длятого выдаемо нынѣ число подвѣйне [зъ прилогою аркуша „Бібліотеки найзнаменитшихъ повѣстей“].

— Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новомъ-Санчи!

— Поминальнй богослуженя за цѣсареву Єлисавету у всѣхъ трехъ катедрахъ всѣхъ трехъ обрядовъ вѣдбули ся сегодня передъ полуднемъ. — При тѣй нагодѣ упросивъ президентъ мѣста д-ръ Малаховскій всѣхъ купцѣвъ, промысловцѣвъ и властителѣвъ склеповъ, щобы пѣдчасъ сихъ богослужень позачиняли склепы и торговлѣ.

— Рускій Клюбъ въ Станиславовѣ вѣдкликуе зъ причины смерти цѣсаревои вечерницѣ, заповѣджений на недѣлю 18-ого с. м.

— Баль рускихъ академиковъ въ Коломыи, заповѣдженый на день 15 н. ст. вересня, не вѣдбуде ся по причинѣ смерти цѣсаревои Єлисаветы. День вечерка оголосить комітетъ въ часописяхъ по скѣнченю жалобы. — За комітетъ академикъ *К. Кучуракъ*.

— Зъ „Пѣдгѣрскои Сполки“ въ Станиславовѣ. Не въ Тисьменичанахъ але *въ Тисьменици* вѣдбуде ся вѣче „Пѣдгѣрскои Сполки“ дня 18 вересня с. р. Того-жъ дня устроюе та сама Сполка вѣче *въ Делятинѣ*. На обохъ вѣчахъ будуть ся приймати внесы и удѣлы членьскй.

— Именованя въ школьництвѣ. Провізоричными инспекторами школьными именованй: Аполинарій Генр. Домбровскій, учитель 5-класовои школы народнои въ Комарна, для Калуша; Тома Заборникъ, учитель 6-класовои школы мужескои въ Калуша, для Турки-Старе-мѣсто и Іос. Крукевичъ старшій учитель 2-класовои школы въ Забужа (пов. сокальского) для Городенки. — Тад. Конистиньскій, суплентъ ґімназіи въ Стрыю именованый професоромъ семинарія учительскои у Львовѣ.

— Огнѣ. Въ селѣ *Боховни* выбухъ огнегды огонь и позбавивъ 6 господарѣвъ хатъ, будынковъ и стѣжковъ. Шкода виносить 10.000 зр., а сума убезпечена 1.500 зр. — Дня 3. м. м. знищивъ огонь въ *Любинци старѣмъ* знижъ 60 будынковъ. Двацять пять роднвъ утратили цѣлѣське свое майно. Краевый выдѣлъ удѣливъ погорѣлцямъ першои запомоги въ высотѣ 100 зр. — Дня 5 с. м. знищивъ старшный огонь въ *Торговици* товмацкого позѣту 82 господаретвъ разомъ зъ всѣми запасами збожа. Огонь выбухъ въ день, коли люде були въ полю. Шкоду обчисляють на 46.006 зр., а въ того лишь 35 пошкодованыхъ заасекуровай на 12.640 зр. Причина огню невѣстна. — Въ селѣ *Прусахъ* (пов. самбѣрского) выбухъ дня 4. с. м. огонь и знищивъ 15 загородъ селяньскихъ зъ всѣми сегорѣчными зборами. Шкода виносить звыжъ шѣсть тысячъ зр. и була лише въ малѣй части обезпечена.

— Злочинъ въ Журавнѣ. Передъ тыжднемъ знайдено въ лѣску коло Журавна труна замордованои женщины, Ирены Гловы. Яко пѣдозрѣного въ злочинѣ арештували вчера львівскій власти бувшого ротмістра при асентируковѣй комісіи ремонтъ для вѣйска, а теперь почтмайстра въ Журавнѣ Болеслава Більвіна. Більвінъ удержувавъ зъ Иреною Г. любовий виносины черезъ вѣсѣмъ лѣтъ и мавъ двое дѣтей, 7-лѣтнього сынка и молодшу дочку, а передъ 30-имъ серпня выѣхавъ зъ Журавна до Львова, де мавъ нѣбы складати телеґрафічный испытъ, а кромѣ того вѣддати сынка до школъ. Арештованый вѣдмовляе всякихъ звязань и доперва слѣдство выкаже, о скѣлько вѣнъ тутъ завинивъ. Ирена Глова походила зъ села Калагарѣвки въ повѣтѣ гусятинъскѣмъ и доперва при Більвінѣ перебрала ся по мѣщаньски. Замордовано ей ще 22-ого серпня, а труна знайдено доперва 1-ого вересня. Припускають, що мотивомъ злочину була задрѣсть.

— Не повѣрилъ бы! О. М. Павликъ, парохъ Микулинець, Лучки и Волѣ Мазовецкои, повѣту тернопільского а деканата теребовельского, бувшій мѣстодеканъ, написавъ выказъ до щепленя вѣспы — po polsk-u!

— Яблѣнки цвитуть у-другe сего року въ Клепаровѣ пѣдъ Львовомъ.

— Недозѣръ надъ дѣтьми ставъ ся причиною нещастя минулои суботы въ Клепаровѣ пѣдъ Львовомъ. Передъ полуднемъ пѣйшла мати Бжозовска до мѣста на торгъ и зѣставила двоя дѣтей, одно 5-лѣтне а друге 2-лѣтне безъ надзору. Пѣдъ кухнею бувъ непогашеный огонь. Дѣти бавились огнемъ и при тѣмъ молодше згорѣло на уголь а старше удушило ся. Хата не згорѣла.

— Дня 9 с. м. [въ суботу] обходивъ знаный писатель и мыслитель россійскій ґр. Левъ Толстой 70-лѣтнй роковины уродинъ. Родивъ ся вѣнъ въ селѣ Ясна Поляна, тульскои губерніи. Въ 12 роцѣ житя утративъ родѣнъ и выховувавъ ся у тѣтки. Вступивши на університетъ студіювавъ орієнтальнй мовы, але вернувъ 1847 р. на село. Въ 1851 роцѣ вступивъ до вѣйска кавказского, а 1854 року пѣдчасъ вѣйны кримскои попросивъ ся до армій наддунайскои и вѣдзначивъ ся хоробростію. По тѣй вѣйнѣ выѣхавъ за границю аже 1861 р. вернувъ до дому. Заложивъ у Ясній Полянѣ ґазету „Ясная Поляна“ и закладавъ школы пѣсля своихъ плянѣвъ выхованя. Правительство почало глядѣти на него злымъ окомъ. Въ 1862 р. оженивъ ся зъ Софією Берсъ. Тогдѣ написавъ вѣнъ славно-звѣстнй творы: „Вѣйна и миръ“ и „Анна Каренина“. Въ 1870-ыхъ рокахъ вѣдбула ся въ Толстою внутрѣшна кріза и вѣдъ того часу почавъ вѣнъ тоту свою писательску дѣяльнѣсть, о котрѣй толкуе нынѣ цѣлый цивілізованый свѣтъ. Ґр. Толстой живе въ Ясній Полянѣ, убираесь по мужицки, занимае ся рѣльничою господаркою и пише. Въ рр. 1873 и 1891 пѣдчасъ голоду въ Россіи вславивъ ся своими дѣлами пожертвованя для добра ближныхъ.

— Лѣчарскй дипльомы австрійскихъ університетѣвъ, важнй доси и въ Угорщанѣ, стратять свою обовязуючу силу зъ днемъ 1 сѣчня 1899 року — пѣсля розпорядженя угорского міністра просвѣты. Дипльомованый въ Австріи лѣкарь, переносячи ся на Угорщину, буде мусѣвъ вѣдъ того дня тамъ нострифікувати ся.

— Горѣвка — убійство для дѣтей. Въ Берлинѣ лучивъ ся недавно такій трагічный случай: Одна зарѣбниця хотѣла належно повитати свого чоловѣка, що вертавъ изъ шпиталя по кѣлькатыжденовѣй недузѣ, и купила за 20 фенніковъ горѣвки. Фляшку зъ горѣвкою остановила въ хатѣ на столѣ и пѣйшла на зустрѣчь мужеви, лишаючи чотиролѣтну дочку спячу въ хатѣ. Пѣдчасъ неприсутности матери дѣвчина пробудила ся и выпила повели всю горѣвку. Коли родичѣ вернули домѣвъ, знайшли ей лежачу на земли въ страшныхъ судорогахъ. Завѣзвали лѣкаря, але вже було запѣзно. Лѣкарь ствердивъ що дѣвчина отруила ся горѣвкою.

— Зѣ спорту злодѣйского. Въ Ярославѣ придержала поліція Мальцю Раппапорт, 21-лѣтну жидѣвочку зъ Дрогобича. При „nadobnej córze“ Израиля знайдено рѣзнй біжутерій дорогоцѣнности на суму кѣлькохъ тысячъ зр. Многонадѣйна адептка штуки злодѣйскои каже, що сесй дорогоцѣнности дѣстала вѣдъ якогось Румуна, Михаила Александрі въ Галичу, зъ котрымъ въ липни с. р. вѣдбула „артистичну“ подорожь до Парижа, Женевы и Вѣдня. Поліція однакъ є тои думки, що сесй біжутерій походять зъ крадежи „интернаціонального звязку злодѣйского спорту“.

— Зниженѣ цѣнъ ѣзды за білѣты поворотнй для звиджуючихъ выставу ювілейну у Вѣдни. На часъ вѣдъ 1 вересня до 9 жовтня с. р. знижено на всѣхъ шляхахъ ц. к. австр. зелѣзниць державныхъ для удаючихъ ся на выставу ювілейну у Вѣдни цѣны білѣтовъ II класы повздовъ поспѣшныхъ и білѣтовъ II и III класы повздовъ особовыхъ о 25% на вѣддаленѣ по-надъ 300 кільометровъ, а о 30% на вѣддаленѣ по-надъ 500 кільометровъ. Се зниженѣ есть важне тѣлько *на шляхахъ ц. к. зелѣзниць державныхъ*, если отже въ поединокой реляціи входять шляхи нашихъ зелѣзниць [приватныхъ], примѣнюе ся повыше зниженѣ тѣлько до дотычного шляху зелѣзницѣ державнои и то лишь о стѣлько, о скѣлько станція выѣзду ц. к. зелѣзниць державныхъ вѣдъ найблизшои станціи граничнои чужои зелѣзницѣ [Вѣнѣчнои цѣсаря Фердинанда] найменше 300 кільометровъ есть вѣддалена.

Въ виду того зниженю цѣну білѣтовъ поворотныхъ до Вѣдня зѣ слѣдуючихъ станцій! Броды, Бучачь, Черновцѣ, Чорткѣвъ, Городокъ, Гадикфальва, Галичъ, Гатна, Гусятинъ, Ицканы, Калушъ, Коломыя, Львѣвъ, Новоселиця, Пѣдволочиска, Потуторы, Серетъ, Снятинъ, Залуже, Станиславѣвъ, Стрый, Сучава, Тернопѣль, Теребовля и Золочѣвъ. Білѣты поворотнй вѣдъ выше наведеныхъ станцій можна набути такожъ на станціяхъ лежачихъ передъ ними, если доплатить ся за ѣзду вѣдъ тои станціи у выѣзду до найблизшои зниженымъ обягтои станціи належитѣсть пѣсля тарифы льокальнои. Подорожный, котрый всѣдае н. пр. въ Зборовѣ мусить купити тамъ білѣтъ поворотный изъ Золочева до Вѣдня и білѣтъ додатковый зѣ Зборова до Золочева и наповоротъ пѣсля зниженои тарифы льокальнои. Зниженй білѣты поворотнй до Вѣдня буде ся выдавати тѣлько тымъ подорожнымъ, котрй рѣзночасно набудуть білѣтъ вступу на выставу по цѣнѣ 35 кр. за штуку. Що до иншихъ тутъ неназведеныхъ релацій позѣстае дотеперѣшна тарифа зъ червня 1898 на дальше въ силѣ.

— Дикій чоловѣкъ. Мешканцѣ села Султанівщины, въ пов. слуцкѣмъ въ Россіи, оповѣдали собѣ вже вѣдъ кѣлькохъ лѣтъ, що въ ихъ околиці появивъ ся якійсь двоножный звѣръ, поросшый волосемъ, котрый страшенно рычавъ и въ великихъ скокахъ утѣкавъ на видъ людей. Его прозвали лѣснымъ духомъ и самій вѣдъ него перестращеній втѣкали. Однакъ згодомъ якось привыкли до него, а въ по-

Вино Напайтинове при недугахъ жолудка, на травленє. Цѣна 4 корони.

Вино зъ горѣховъ Коля. Средство побудживучо и покрѣпляюче. Цѣна 2 корони.

Головний склад въ каменици **Жигмонта Рукера** 7 подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 278—?

послѣднихъ часахъ знайшло ся навѣть межь мешканцями Султанівщины двохъ смѣльчаковъ-парубковъ, що загадали зловити лѣсного духа. Найшовши его спичого, звязали сильно грубыми посторонками и такъ приволѣкли до села. „Духъ“ рычавъ и вывъ страшенно, та дарма! Приглянувшись ему ближше, пбанали, що се чоловѣкъ, одякъ въ станѣ здичѣлбмъ, обросный и зъ грубою верствою бруду. Вмѣшали ся въ справу и власти та выкрыли навѣть его слѣды. Показало ся, що передъ кількинадцять роками кількалѣтный хлопчикъ одного зъ тамошныхъ мешканцѣвъ пбшовъ до лѣса и вже бблыше не вернувъ до села. Довгѣ лѣта блукавъ ся по лѣсахъ и жывъ цѣлкомъ на звѣрячій способъ. Сей „дикій чоловѣкъ“, не дав ся доси нѣкъ улякавити, не ѣсть нѣчого вареного, замѣсть говорити вые и рычать, а зачѣпленый кидае ся на своихъ соплеменниковъ мовъ вовкъ. Выпадокъ дуже рѣдкій и цѣкавый. Богато особъ зъ рбзныхъ сторбнъ приѣзджае подивити ся на се незвычайне зъявище.

— Польскій центральный комітетъ выборчій для всходнои Галичины на вчерашнбмъ засѣданю пбдъ проводомъ графа Войтка Дѣдушицкого ухваливъ вбзвати президса спитняньскои рады повѣтовои Стефана Мойсу, щобы убѣгавъ ся о посольскій мандатъ зъ коломыйскои V-ои выборчои курии.

— Великій огонь выбухъ вчера въ Ббркахъ великихъ пбдъ Тернополемъ. Згорѣло кблькадесять хатъ.

— Въ Перемышли кружить поголоска, що пбдчасъ маневровъ застрѣлено полковника 45 п. п. Лявбе зъ мести за безвзглядну суворбсть супротивъ жовнѣрвъ.

— Дрббни вѣсти. У. Вѣдни померъ д. 8 с. м. секретарь двора цѣсаревои Елисаветы Алексѣй Кекула въ 59 роцѣ житя. — Въ Женевѣ згорѣли онбгды варстаты товариства электричного вартости 5 мілібнбвъ франкбвъ. — Въ Краковѣ забивъ ся онбгды на прогульцѣ ученикъ III. класы школы реальнои; вылѣзъ вбнъ на высоку скалу и упавъ та розторощивъ собѣ голову. — Субститутомъ нотарiальнымъ въ Перемышли на мѣсце помершого Юл. Рокицкого именованый концепістъ нотарiальный Малачиньскій. — Въ Новбмъ Торгу засновуютъ фабрику паперу — зъ торфу. Се найновѣйшій выналбдъ! — Въ Любляни засуджено на кару смерти 21-лѣтного роббтника фабричного Бургера за убійство рбднои матери. — Въ Сяноцкъ померъ въ 86 роцѣ житя кс. Фр. Чашиньскій, мѣсцевый лат. парохъ.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Презенты дбстали оо.: Алекс. Гумецкій на Малковичѣ дек. перемыско-загородского, Волод. Моссевичъ на Дворцѣ дек. угнбвского, Дан. Полошиновичъ на Долины дек. бѣцкого и Теодосій Лихацкій на Лишки дек. ярославского. Въ пропозицію на Багновате принятый о. Ем. Гомза. Вбдзнаки крилошанськи дбстали оо.: Иванъ Сапъ на професоръ религіи при II. гімназіи въ Перемышли, Макс. Копко професоръ религіи при женьскій семинарія учительскихъ въ Перемышли, Полікарпъ Кметь, професоръ религіи при гімназіи въ Дрогобичи. О. Дам. Идзось парохъ въ Дешници именованый тит. совѣтникомъ Еп. Консисторія. — Завѣдательства дбстали оо.: Ник. Нѣсевичъ-Добрянській въ Коростнѣ дек. устрицкого, Петро Каламунецкій въ Новици дек. бѣцкого и Ник. Гичко въ Шандровци дек. затварницкого. О. Ив. Бѣрецкій парохъ Лѣська именованый мѣстодекномъ лѣсскимъ. Сотрудництва дбстали оо.: Ив. Валюхъ въ Оровбмъ дек. дрогобицкого и Конст. Миколаевичъ въ Жабчи муровапбмъ дек. белзского.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 12 вересня. Arbeiter Ztg. домагае ся, щобы Пінінській выдавъ имя того комісаря, котрый интернувавъ пословъ Забуду и Кубіка, та щобы на се надужите власти давъ ему дымісію.

Парижъ 12 вересня. Figaro доносить, що міністеръ вбйни Цурлінденъ переслухівавъ акты въ справѣ Дрейфуса и заявивъ ся противникомъ ревізіи процесу. Вбнъ мае уступити, а его теку обібме Брісонъ и зарядить ревізію на власну одвѣчальнбсть. Акты вачавъ теперь розслѣджувати міністеръ судбвництва.

Мадритъ 12 вересня. Карлісты, республиканцѣ и консерватисты-дасенденты оголосили сильный протестъ противъ обговорюваня мировго протоколу на тайныхъ засѣданяхъ кортезбвъ. Сенатъ принявъ вже цѣлый протоколъ.

Еберфельдъ 12 вересня. Замешкалій тутъ австрійскій и россійскій пбддани, въ числѣ бблышбмъ яки 100, одержали наказъ сейчасъ выѣхати зъ Прусъ.

Гданьскъ 12 вересня. Мѣсто Гданьскъ мае бути перемѣнене на головну пристань военну.

Лондонъ 12 вересня. Едемъ наша оголосивъ въ Кандіи станъ облоги и орґанізуе спеціальный вбддѣлъ поліціи.

Атены 12 вересня. Грецке правительство намѣрае выслати ноту до державъ зъ просьбою о остаточне управильненя сумныхъ вбдносинъ на Кретѣ, котрыхъ Грецiя довше стерпѣти не може.

Вѣдень 13 вересня. Міністерство внутрѣшныхъ справъ вбдобрало дневникова Frankfurter Ztg. почтовый дебітъ до Австрiи. — До Czas-у телеграфують зъ Вѣдня, що поголоски о внесенiю выемкового стану въ Галичинѣ передъ сесією рады державнои не мають найменшои пбдставы.

Трієстъ 13 вересня. Толпа народу урядила вчера кблька демонстрацій противъ Италіянцѣвъ. Зъ окликами: „рочь зъ Италією! Смерть Италіянцамъ“ розганяно музики, одну кавярню зруйновано и побито гостей. Въ домѣ редакціи дневника Piccolo повыбивано шибы. Вбдтакъ толпа ударила на Unione Adriatica але Италіянцѣ вбдперли нападъ. При нападѣ на Unione ginnastica обѣ стороны стрѣляли зъ револьвербвъ.

Парижъ 13. вересня. Заповѣдаютъ, що нинѣ пбдчасъ снѣдання на полѣ маневровъ, въ котрбмъ возьме участь цѣла генераліція, президентъ Форъ выголосить якусь дуже важну промову політичну, въ котрбй заявить, що Франція приступае до проектованого царемъ конґресу мировог. — Судъ рѣшивъ не выпускати Шкарта изъ слѣдчои вязницѣ. Пап-ді-Клама перенесено въ дисциплінарной дорозѣ на емеритуру. Рада міністровъ зберe ся въ суботу и рѣшить ревізію процесу Дрейфуса.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на шпитальнихъ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, лорнеты, бінокли, дженовиды, барометры, термометры, рбзни пресетры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайги, тасмы и рулетѣ, піоны, лібелѣ, кінометры и т. п.

Уряджене дзвінковъ електричныхъ.

Всякій направки подаговляють ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Короткій фор епянъ

зъ причины выпадку смерти за 256 ар. Тернополь. Гімназіяльна дбмъ ч. Пінелєса. 340

Новбсть!!! Сцизорики на памятку ювілея зъ особою Найяснѣйшого Пана Франца Іосифа I. поручае ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ ножбвникъ у Львовѣ, Галицка 6.

РУСКА КУХАРКА

выйшла зъ друку въ рускбмъ языцѣ и обнимае:

Выпробованій господарскій досвѣдъ Науку варени русскихъ потравъ. Найрбзнѣйшій знаменитій кулеш, цульнеты до зупъ, фашерованій яйця и т. п. Всякій печенѣ, штуфады, гуляшъ, кльопси, котлеты зъ позбставши печенѣ, крушки, знаменита бо рання печеня зъ яблбками и т. п. Надѣваній огбрки, грибки, найрбзнородиѣйшій ярины, варени на парѣ. Знаменитій котлеты зъ картофлѣ, мечиця зъ оселедцемъ и сардельками, знаменитій гречанѣ пироги, пироги зъ дрббнои гречаной кашѣ зъ сыромъ и т. п.

Цѣна 70 кр.

По пересланю почтовымъ переказомъ 76 кр. высылае franco

ДРУКАРНЯ НАРОДОВА

Ст. Манецкого и Спблки

Львбвъ, Готель Жоржа.

341 1—?

Решти хбднивбвъ и высортованій диваны, портіери, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, гобелины и рбзни предметы декораційнй по цѣнахъ бавчно дешевыхъ. Складъ диванбвъ „Au Louvre“ Львбвъ ул. Сикстуска 6. (Пасаж Гавсмана). Також на раты безъ пбдвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190 9—?

Поважане Панство!

Удержуючи перед кількома роками роботню и склад обуви, тышив ся я все повныхъ довѣрем Ласкавыхъ моихъ Р. Т. Вбдбирателѣвъ.

Теперь вбдкрывъ я знова

РОБОТНЮ И СКЛАДЪ ОБУВИ

мужескои, женочои и для дѣтей.

Оноже осьмѣлюю ся пригадатись Поважаному Панстеву, яко и Всечестному Духовенъству и прошу отсимъ умѣрно о ласкавый Ихъ взгляды.

Зъ глубокимъ поважанемъ

Маріянъ Кароль Хенціньскій

при улиці Городецкій ч. 38 [пбблизу стація кбнного трамваю] у Львовѣ.

Зъ провінціи выстатчить на мѣру одинъ зужитый черевикъ. 384 24—242

Диваны перскій и портіеры

традиві (старинні)

продае, купуе и выпозичае, а также приймае на переховокъ. Складъ диванбвъ „Au Louvre“, Львбвъ ул. Сикстуска 6. — Пбльги въ сплатахъ пбсля умовы.

На жадане высылаемо нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

МУЖЕСКУ Безсильность 344

выликвиду именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣхбвъ молодости и розпусты, усуне швидко и на довго одиноко, розширена въ многихъ выданяхъ илюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана

Россійске выдане: 1 ар.
Польске выдане: 1 ар.
Нѣмецке выдане: 2 ар.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй поясненя своихъ недугъ и направили свои мужескій силы при помочи указаного въ книжцѣ способу лѣчена. По одержаню франко належитости, высилае ся франко книга въ кувертѣ магазиномъ выдавцѣвъ F. Ф. Віреї въ Липеку. (B. F. Biereу's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

Також на раты

безъ пбдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, хбдники, ковдры ватованій, капы на столы и лбжка, коцы, дерги на конѣ, нѣкъ також всякій артикулы потрѣбній до уряджени домового въ складѣ диванбвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львбвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высилае ся цѣнники даромъ и оплатно. 190 9—?

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 ар. поручае А. Мазур кепичъ, Львбвъ ул. Галицка ч. 12

НАДОВНѢ помпатій знаменитій по зр. 24, 35, 45 и 50. Машинки американскій до робленя мороженого (зъ корбкою зъ ббку) о повности 1, 2, 3 літрбвъ по зр. 5·5, 6·5, 7·50 поручае ПЕТРО ХИНОНСТИНСЬКІЙ, торговецъ зелѣзнымъ у Львовѣ, площа Ганґурська, ч. 1. (супротивъ костела Домбровскихъ). 165

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ, **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.** *Львбвъ, пл. Капітульна ч. 3.* 190 9—?

До П. Т. Властителѣвъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрй и дешевій дерга на конѣ — звольте, Вповажаный Пане, удати ся до Складу диванбвъ **„Au Louvre“** у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Вповажаный Пане, рознаньскій выборъ дерґъ, по начудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высилаемо на жадане нашій богато илюстрований цѣнникъ даромъ и оплатно 190

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

Почавши вбдъ дня 12 лютого 1888 выдае

АСИҐНАТЫ КАСОВІ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженемъ

4½% зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ

а всѣ находячій ся въ обѣгу 5% асигнаты касовій зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ будуть опроцентованій по 4½% вбдъ 15 мая 1889. 2218

Передрукъ не буде плаченый **ДИРЕКЦІЯ.**

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА, зъ первориднихъ краевыхъ и заграничныхъ фабрикъ, найдокладнѣйше ґрестьованій, поручае ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ Львбвъ, Галицка 6. На мѣсячній раты по 4 зр., готовкою 10% дешевше. 319

Выстава загальна

всходныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванбвъ, портіеръ, фіранокъ, хбдниковъ и дерґъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнбмъ осѣтленю. Вступъ вбльный. Зачудовуючо дешевій цѣны указаний докладно на всѣхъ товарахъ. Толежній въ сплатахъ пбсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, а бы напередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресуватн належить: Складъ диванбвъ „Au Louvre“, Львбвъ, ул. Сикстуска (Пасажъ Гавсмана) 190 9—?

До Всечестнѣйшого Духовенства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пбльгъ въ сплатахъ пбсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ также сальоновій и настѣнній, хбдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лбжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціальный вбддѣлъ для конфекцій дамскои и дѣточои, бѣли мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчбхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высилае ся въ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львбвъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

Лише 50 кр. на 2 тягненя. ТЯҐНЕНЄ **новавтра.**

219. 11—? Головна выграна 1 раз **100.000 коронъ** и 2 рази **25.000 коронъ**

готбвкою въ 20% потрученемъ.

ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОЇ ВЫСТАВЫ а 50 кр. поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Норманъ и Файгенбавмъ, Г. Максъ, Сокаль и Ліліенъ, Авґ. Шеллєнберґъ и Сынъ, Самуелі и Ляндау, М. Кляйнфельдъ.

Тягнене: 15 вересня 1898.
Тягнене: 22 жовтня 1898.

Розклад їзди поїздів желѣзничих

важный від 1 мая 1898

підля часу середно-европейского [пів годины пбзнѣйшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД пош.	особ.	до Львова	ПОЇЗД пош.	особ.	зі Львова
приходить о			відходить о		
6.45		з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
7.30		„ Зимної Води (½ до ¹¹/₂)	6.05		„ Іцкан
7.40		„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
7.50		„ Тернополя зи Підзамче	6.35		„ Кракова
7.55		„ Сокаля		.50	„ Кракова
8.05		„ Лавочного		1.15	„ Сколього
8.15		„ Тернополя на головний дворець		1.35	„ Янова
9.06		„ Кракова		2.35	„ Підволочиск з головного дворця
10.35		„ Іцкан		2.53	„ „ Підзамча
10.45		„ Ярослава		2.55	„ Бердиця
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (½ до ¹²/₂ неділі і свята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50		„ Іцкан	2.08		„ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (½ до ¹²/₂ неділі сьвя
2.30		„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		5.00	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		8.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		8.16	„ Зимної води (½ до ¹²/₂)
вечір.				8.26	„ Брухович (½ до ¹²/₂)
	3.04	з Підволочиск на Підзамче	вечір.	4.55	„ Ярослава
	6.30	„ „ „ головн. дворця		4.10	до Криковця
6.10		„ Кракова		5.20	„ Лавочного
	6.10	„ „		6.20	„ Янова (½ до ¹²/₂ в будні дні)
	7.07	„ Янова (½ до ¹²/₂ и ¹⁰/₂ до ¹²/₂)		6.30	„ Іцкан
	8.12	„ Бруховичъ (½ до ²⁰/₂ и ²⁴/₂ до ¹²/₂		6.40	„ Кракова
	8.31	„ „ (½ до ¹²/₂)		6.55	„ Тернополя з головн. двірця
8.45		„ Кракова		7.—	„ Лавочного
	8.53	„ Янова (½ до ¹²/₂ въ будній день)		7.10	„ Сокаля
	9.10	„ Кракова		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		8.40	„ Янова (½ до ²³/₂ и ²⁶/₂ до ¹²/₂)
9.45		„ Іцкан		10.05	„ Іцкан
9.56		„ Підволочиск на головн. дворець			„ Кракова
	10.30	„ Лавочного	10.40		„ Підволочиск з головного двірця
	12.15	„ Сколього		11.00	„ „ з Підзамча
				11.37	

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годины вечером до 5 годины 59 мінут рано.

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редактбръ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Чердынськои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пбдъ провід. зарядомъ Михаила Рефци.

Ч. 195. Львовъ, Середа 2 (14) Вересня 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходитъ вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кадильного 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler L. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост за инсераты платна у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрій:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

У Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція вѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся ли-ше на попередне застереженє. — Реклямація неопечатаний вѣльный вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звычай приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрѣчки инсератовой або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший денесенья приватий числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Львовъ и край зъ нагоды смерти цѣсаревои.

Вчера вѣсля поминальныхъ богослужень приймавъ намѣстникъ гр. Пінінський заступниковъ всѣляких властей, урядовъ, товариствъ и корпорацій, котрѣ прибули высказати смутокъ зъ причины сумной смерти цѣсаревои и заявити спочутя та вѣрность для цѣсаря. Явили ся: краевый маршалокъ зъ выдѣломъ краевымъ, мітратъ Бѣлецкій и архіепископы латинський и вормеьський на чолѣ капітулъ, заступникъ конзулѣвъ нѣмецкого и россійского, урядникъ намѣстництва и директоръ поліціи, суды, прокураторія державнѣй, прокураторія скарбу, дирекція скарбова, дирекція почтъ и телеграфовъ, дирекція державныхъ зелѣзниць, дирекція доменъ, сенатъ университетскій, краева рада школьна, директоры школъ середныхъ, и т. д.; рада мѣска зъ президентомъ на чолѣ, всѣякѣ институціи, товариства и корпораціи та исповѣдній громады.

Зъ рускои стороны крѣмъ митрополичои капітулы явилась у намѣстника депутація львовскихъ народныхъ товариствъ рускихъ: Просвѣты, им. Шевченка, Педагогічного, Бесѣды, Бояна, Зорѣ, Сокола, Народнои Торговлѣ, Дністра и Народнои Рады, зложена зъ емер. дир. Борковского, проф. Громницкого, д-ра Федака, д ра Сельского, проф. о. Стефановича, проф. Кокорудза; проф. Иляр. Огоновского, п. Вас. Нагорного и п Костя Панькевского. Именемъ депутаціи промовивъ дир. Борковскій: „Ваша Ексцеленціе! Въ хвили, коли всѣ народы австрійскѣ въ несказанѣмъ нѣмѣмъ смутку горнуть ся коло трону Его ц. и к Милости, стаютъ передъ Вами, Ексцеленціе, вѣдпоручники львовскихъ народныхъ товариствъ рускихъ и, даючи выразъ глубоко вѣдчутѣй потребѣ, высказуютъ свой тяжкій смутокъ и найщирѣйшій жаль зъ причины наглои и такъ сумнои кончины Его ц. к. Милости Цѣсаревои. Молимо Всевышнього, щобы Его ц. и к. Милости Наймілостивѣйшому Цѣсареви и Королеви нашому додавъ силъ перенести той тяжкій ударъ, якій Єму завдала злочинна рука въ сѣмъ роцѣ, що мавъ бути рокомъ славы и радости, а щобы Господь Богъ удержавъ Его ц. и к. Милость въ крѣпкѣмъ здоровлю ще довгѣ лѣта для добра народовъ и могучости монархіи. Васъ, Ексцеленціе, просимо бути передъ трономъ речникомъ нашихъ сыновскихъ чувствъ.“ На тѣ слова вѣдповѣвъ намѣстникъ по руски, що сей обявъ жалю и спочутя рускихъ товариствъ подасть до вѣдомости цѣсаря. Опѣсля назвались намѣстникови всѣ члены депутаціи, а Его Ексцеленція ще довго говоривъ по польски про нечуваный, людску душу прошибаючій злочинъ, про тяжке горе цѣсаря и т. п.

Именемъ рускихъ послѣвъ соймовыхъ и до рады державнои зложивъ кондоленцію п. Вахянинъ. Вѣдъ Ставропигіи, Народного Дому, Рускои Матицѣ, Товариства им. Качковского и Рускои Рады явилась депутація пѣдъ проводомъ д ра Шарановича, зложена зъ него и крыл. Павликова та Дельвевича, д-рѣвъ Ив. Добрянського, Павенцкого и Илевича, проф. Сивулька и пп. Волинського и Дѣдыцкого.

Телеграфічно звернули ся до намѣстника зъ выразами спочутя: повѣтовѣ рады зъ Перемышлянъ, Калуша, Дрогобича, Жовквы, Збаража, Теребовлѣ, Чешанова, Надворнои Лѣська, и н.; мѣскѣ рады Бережанъ, Перемышля, Нового Санча, Тернополя, Делятина и н.; рады громадскѣ Грималова, Галича, Турки, Роздолу, Сколього, Великихъ Мостовъ, Ивановець и н.; исповѣдній громады жидовскѣ зъ Кракова, Рашева, Перемышлянъ, занедбане для сирѣтъ въ Дроговижи. Крѣмъ того понадходили до намѣстника зъ краю вѣдъ старостовъ телеграмы про тѣ обявы спочутя, якѣ всюды повѣдбирали старосты вѣдъ державныхъ и автономічныхъ властей и урядовъ, вѣдъ духовенства, институцій, корпорацій и товариствъ. Про всѣ тѣ обявы повѣдомить намѣстникъ докладно цѣсарску канцелярію.

Головный выдѣлъ Товариства „Просвѣта“ на вчерашнѣмъ засѣданю на промову и внесенє проводячого заступника головы о. крыл. Торонського почтивъ память пок. цѣсаревои повставѣмъ зъ мѣсць, а опѣсля, приявши до вѣдомости справоздане вѣдпоручника, що ходивъ въ депутаціи до намѣстника, ухвалено спѣльно зъ иншими народными товариствами рускимя уладити торжественній поминки по душѣ пок. цѣсаревои.

——

Наша столиця прибрала вже вѣдъ недѣлѣ видъ жалобы. Зъ усѣхъ будынковъ державныхъ, зъ льокалѣвъ товариствъ и зъ сотокъ приватныхъ повывѣшувано чорнѣ хоругви. Всѣ рускѣ товариства и институціи, якъ „Просвѣта“, „Народный Домъ“, „Ставропігія“ и н. означили въ такій способъ свой жаль и спочутя.

Вчера [вѣ второкъ] рано вѣдбули ся въ архикатедральныхъ церквахъ всѣхъ трехъ обрядовъ торжественній поминальній богослуженя, котрѣ вѣдслужили архіепископы, а въ церквѣ св. Юра о. митратъ Бѣлецкій въ сослуженю всѣхъ крилошанъ Капітулы митрополичои. Въ богослуженяхъ явили участь представителѣ властій правительственныхъ, вѣйсковыхъ и краевыхъ, многѣ товариства и тысячѣ вѣрныхъ. Въ архикатедр. церквѣ св. Юра представителѣ властій явили ся пѣдъ проводомъ радника Гільда, вѣйсковѣй пѣдъ проводомъ ген. Штайнрехера, представителѣ рускихъ товариствъ и много интелігенціи и народу. Зъ послѣвъ були о. Таначкевичъ и Вахянинъ. По службѣ Б. вѣдправлено панахиду.

Поминальне богослуженє вѣдбуло ся того-жь дня о 8-ій годинѣ для молодежи школьнои въ церкви Успеньскѣй, де с борну службу Божу вѣдправили оо.: Дорожиньскій, Ив. Туркевичъ и Яросл. Сеткевичъ, а тиху при бочныхъ престолахъ оо. катихиты крил. о. Левицкій и Юркъ. По богослуженю вѣдбула ся панахида, котру вѣдправивъ крил. Левицкій. Цѣлый часъ спѣвавъ хоръ рускои гімназіи пѣдъ управою п. Ф. Колессы, учителя спѣву въ гімназіи рускѣй. На сѣмъ богослуженю була вся молодѣжь школъ середныхъ пѣдъ проводомъ учителѣвъ Русиновъ, котрѣ опѣсля удали ся гремѣяльно до церкви св. Юра, а молодѣжь розбѣгла ся домовъ и була вѣльна вѣдъ науки школьнои.

Поминальне богослуженє вѣдбуло ся такожь въ православнѣй церквѣ; вѣдслужывъ его о. Воробкевичъ, а въ церквѣ явили ся представителѣ властій цивільныхъ и вѣйсковыхъ. Плякаты запрошуючѣ на се богослуженє були надрукованѣ въ языкахъ россійскѣмъ и нѣмецкѣмъ.

Рѣвно-жь вѣдбули ся молитвы по темплях жидовскихъ.

Цѣдчасъ поминальныхъ богослужень були всѣ торговлѣ и склепы зачинений, а навѣть роботниковъ занятыхъ при будовляхъ публичныхъ увольнено вѣдъ роботы, щобы могли взяти участь въ богослуженяхъ.

Рада мѣста Львова ухвалила взяти участь въ похоронѣ бл. п. цѣсаревои, а именно: выслати депутацію зъ дезяти членовъ [розумѣя ся въ „narodowych strojach“] и зложити вѣнець. При сѣй нагодѣ ухвалила такожь вѣдложити торжество вѣделовенія памятника короля Собеского на часъ пѣзнѣйшій.

И зъ цѣлого краю доходятъ вѣсти про пригнобляюче вражѣне, яке выкликала несподѣвана и страшна смерть цѣсаревои. По всѣхъ мѣстахъ и селахъ вѣдправляютъ ся поминальній богослуженя, а рады мѣскѣ, товариства и корпораціи ухвалюютъ помянути въ вѣдповѣдный способъ память пок. цѣсаревои. Въ суботу, въ день похорону, по всѣхъ мѣстахъ будутъ дзвонити, въ многихъ будутъ свѣтитись лямпы по улицяхъ, ослонені чорною крепою, а молодѣжь школьна буде увольнена вѣдъ науки.

Письмо зъ Подгаєччины.

[Въ справѣ заборонѣ выдѣломъ рады повѣтовои рускои переписки громадъ Котузовъ.]

Минувшого мѣсяця умѣстило „Дѣло“ письмо выдѣлу пѣдгаєцкои рады повѣтовои до ч. 1216, 1289 и 1290 зъ дня 7 липня 1898 р. Таке письмо дѣйстно дѣставъ урядъ громадскій въ Котузовѣ и о тѣмъ кождый може наочно пересвѣдчити ся. Колиж-ь я беру за перо и хочу о тѣй справѣ де що сказати, то чиню се длятого, щобы въ интересѣ правды представити: хто то въ выдѣлѣ завинивъ: чи маршалокъ рады повѣтовои, чи другѣ личности? Отже прошу послухати:

Урядъ громадскій въ Котузовѣ переписувавъ ся зъ всѣми властями завсѣгды по польски, тымъ бѣльше, що черезъ 29 лѣтъ урядувавъ въ нѣмъ яко писарь той самъ чоловѣкъ — въ выдѣлѣ повѣтовѣмъ persona duże grata. Не буду описувати надужить сего чоловѣка, бо по перше вѣнъ вже небѣщикъ, а по друге, що сего не списавъ бы и на воловѣй шкорѣ. „Добрый“ бувъ вѣнъ длятого, що слухавъ всѣхъ панѣвъ повѣтовцѣвъ и потрафивъ приложити ся до нихъ розказовъ, маючи широку совѣсть, а порожну кишеню и мале привязане до свого народу.

Се все скѣнчило ся зъ днемъ 28 марта 1898 р., коли то згаданый писарь померъ. А що осиротѣла громада не хотѣла брати постороннего чоловѣка за писаря, то просили мене, щобъ я обнявъ писарку громадску. На то я згодивъ ся зъ великою охотою отъ зъ тыхъ причинъ: По перше хотѣвъ я громадскій

Дивакъ.

[Спомины зъ життя].

Написавъ *Богданъ Лепкій*.

Дивна памяте людска!

Неразъ зъ глубокои закутины душѣ давно забуту подѣю мовъ камѣнь зъ бездонного моря вырвешь, пѣднимешь ин, обвѣешь подувомъ життя и свѣжу, и ясну, и вѣрну поставишь передъ очи. На! — скажешь, — дивися! згадуй и любуй ся, плачь або радуй ся, якъ тобѣ завгодно.

Оттакъ творить зо мною и моя память.

Не знаю, якъ и по що добула вона зъ темрявы забутя постать старого дивака и въ змовѣ зъ недобрыми нервами доти не дала менѣ спокою, поки я не списавъ оттыхъ кѣлькохъ листковъ.

Теперь менѣ и лекше.

I.

Дивакъ...

Справдѣ маляръ Михайло Троцкій бувъ дивакомъ. Такимъ его вважали мало не всѣ мешканцѣ мѣста Б. А було мѣжь ними дуже богато вельми шановныхъ людей: священиковъ, професоровъ, докторовъ и такихъ другихъ „особъ на становищахъ“.

Троцкій не мавъ становища; бувъ маляремъ.

Всѣ тотѣ панове жили зъ собою. По бюрахъ перебалакували немилѣ урядовѣ годины, по клюбахъ пропивали або програвали до сѣбе часто не свои а позичений грошѣ, зъ жѣнками та дѣтьми ходили одинъ до другихъ и одинъ другихъ мастили языками; все те наслывало ся житемъ.

Михайло Троцкій не живъ зъ нѣкимъ.

Всѣ тотѣ поважаний особы явили ся въ мѣстѣ Б. силою декретовъ; ихъ перенесеня та именованя звыдалегѣдь проголосили газеты, а передъ ними бѣгла языката фама въ видѣ листовъ, розмовъ и телеграфічныхъ депешъ, що часто обмежали ся на двохъ словахъ — „er nimmt“, а рѣдше на трехъ — „will nicht nehmen“.

Михайло Троцкій не заповѣвъ свого приѣзду въ нѣякій способъ.

Одного сѣрого осѣннего дня заѣхавъ величезною, жидовскою брикою передъ гостинный домъ, нанявъ якусь пусту мѣщаньску хату и перебувъ у нѣй зиму. На весну купивъ собѣ на глухѣй улици гарный огородъ, збудувавъ домокъ и ставъ малювати. Нѣкому „свого поважаня“ не складавъ и кромѣ послугачки старои кулявои жѣнки, майже нѣкого на обѣйсте не впускавъ. Зъ людьми зовсѣмъ не стыкавъ ся. Сказано — дивакъ...

Въ мѣсточку пѣйшли про него найдивачнѣйшій слухи. Одни за-для довгои его бороды и грѣзного выгляду лица вважали его чарѣвникомъ, другѣ казали, що то якійсь лихій чоловѣкъ, котрый колись допустивъ ся важкои провины, вѣдбувъ кару и цураѣ ся людей, а ще инши лишь рукою махаютъ: — Отъ и казати не варто!

Не инакше и я дививъ ся на него, не инакше дивились на него и мои товаришѣ гімназіисты, що мешкали у одномъ вдовицѣ, заразъ черезъ межу вѣдъ Троцкого.

Якъ нинѣ тямлю всѣ тѣ псоты, якѣ мы творили старому дивакови всѣ тіи выломы въ его плотѣ, походы на его садъ, мандрѣвки до огороду. Але старый всѣ тѣ пакости принимавъ байдужно та зъ резигнацією.

Разъ, даючи спустъ своѣй непосидючости та псотамъ, взяли мы и перенесли въ ночи его ворота ажь на другу улицю та причепили ихъ до паркану якогось жида, а жидовскій занесли ему. Гадали, що выйде халепа — директоръ, протоколы, доходженя. А тымчасомъ вѣнъ на другій день казавъ своѣй кулявѣй послугачцѣ перемѣнити ворота и на тѣмъ кѣнець.

Тымъ чиномъ вѣнъ розбруивъ насъ до останка. Мы залишили невдатнѣ жарты и згодомъ-перегодомъ привыкли до появы старого дивака, якъ до звычайнои, нормальнои людины.

*

У моои газдынѣ бувъ садъ. Вѣнъ межувавъ зъ садомъ Троцкого. Хѣсна зъ того саду моѣй газдыни не було. Зеленцемъ мы обнесли яблока, грушѣ, сливы, навѣть дикому агрестони не пропустили. Але яка р скѣшь сидѣти у садку, въ лѣтну, горячу днину! Ту, на дворѣ спека, а вѣдъ деревами холодъ, на улици порохъ ажь душить, а ту зъ листя немовь каже якась роса холодна, запашиста. Тому-то цѣлу Божу днину, по-за школьными годинами я проводивъ у тому чудовому садѣ.

Разъ сиджу я тамъ, чи лежу та давлю ся крѣзь зелений листки, якъ молочнѣ хмары по голубому небѣ плывуть, розплываютъ ся,— коли чую: черезъ плѣтъ хтось гукае. Хто? Троцкій...

— Ходи но, паничу, сюды! Перескочъ черезъ плѣтъ та попрѣбуй монхъ яблокъ.

Скачу я та ушамъ своимъ не вѣрю. Якъ то? Троцкій кличе мене на яблока? То не може бути! А вже-ж, що може, коли я въ его садѣ.

— Ось зъ тои яблуни попрѣбуешь! — каже до мене. — Тота скоро дозрѣвае. Глянь якій червоній!

Я глянувъ и здивувавъ ся. Яка красна! Роскѣшне листе ажь переливае ся смарагдами, крѣзь него де-не-де продирае ся лафірове тло неба а мѣжь тымъ густо та густо паленѣють ряснѣ яблока.

Я бувъ здивованый. Чи красою дерева, чи чудомъ-дивомъ, що старый дивакъ мене до себе покликавъ, досыть, що въ тѣмъ здивованю я забувъ ся. Выдививъ ся на яблоню и стою.

— Ну, паничу! — каже маляръ до мене, — тряси-жь! Чого чекаешь?

— Не хоче ся, — кажу. — Таке гарне дерево, нищити шкода.

Маляръ подививъ ся на мене своими сѣрыми очима. Подививъ ся довго, глубоко. Взявъ за руку и повѣвъ до хаты.

— Я зъ-давна маю на тебе око, — говоривъ до мене, ставляючи великій кѣшь прекрасныхъ яблокъ. — Ты менѣ зъ-давна подабаешь на незгѣршого хлопця. А тамтѣ вои товаришѣ то дрянь — пустовѣтры... Выберай же собѣ яблока та приходи до мене завтра. Добре?

— Добре, — кажу и зъ тои поры я ставъ бувати у старого дивака.

(Дальше буде.)

справы привести до якого-такого порядку; по друге — хотѣвъ впровадити руске письмо въ урядованю въ громадѣ, въ котрѣй не живе нѣ одна польска душа, а по трете — хотѣвъ я довѣдати, чи то дѣйстно рада повѣтова есть така страшна, що нашь селянинъ каже: „Волѣвъ бы-мь два цѣсарскѣ бецирки якъ одевъ польскій“. Ось що мене спонукало до принятя уряду писаря громадского.

И такъ дѣйство въ цвѣтни ставъ я провізоричнымъ урядникомъ громадскимъ, бо лишь на прошене начальника громады и декотрыхъ людей. Коли я имъ казавъ, що, абы я ставъ дѣйстнымъ писаремъ, мене мусять выбрати рада громадска, они вѣдповѣдали менѣ: „Е, хто бы тамъ згомостя [бо я с кандидатомъ до рукополагани] не хотѣвъ на писаря!“

Заразъ перше письмо, яке я писавъ въ справѣ громадскѣй до ц. к. староства въ Пѣдгайцяхъ, написавъ я по руски. Все було добре — перша проба перейшла гладко и урядъ громадскій выславъ 30 подань до ц. к. староства по руски и всѣ були коректно полагоджені. До выдѣлу повѣтового въ Пѣдгайцяхъ выславъ я два подани въ тѣмъ часѣ, одно и друге пѣдъ днемъ 2 липня 1898 ч. 105 и 107 — и на тое дѣстали мы резолюцію зъ 6 липня 1898, котра просто заборонила урядови громадскому писати по руски. Волосе менѣ стало на головѣ, коли я се прочитавъ. Одна з потѣмъ розмѣркувавъ я собѣ: може они забули ся — а тутъ якъ-разъ маю справу до „повяту“. Треба було вѣдослати списъ обовязаныхъ до престациі дороговои, але що въ згаданѣй резолюціи написали, що все, що буде до выдѣлу повѣтового писане по руски — „za nie byłe uważane będzie“, погадавъ я собѣ: найлѣпше буде власноручно доручити. Отже раджу начальникови, щобы поѣхавъ, а вѣнъ каже, що за жадий грошѣ самъ не поѣде, бо то по руски писане, отже щобы его тамъ якѣ непріятности не здыбали; — хиба бы и я въ нимъ поѣхавъ, тогдѣ поѣде. Ну добре, ѣдемо.

Було се въ четверъ 28-ого липня. Пріѣхали мы до Пѣдгавець коло 10 годины рано, але що въ нашѣмъ „повятѣ“ паны такъ рано не урядують, мы постановили пѣйти туда по 11-ѣй и такъ зробили. Коли вѣйтъ сказавъ менѣ, що дороговѣ престаціи вѣддае ся до п. Сроковского, то мы удались просто до того чоловѣка, перейшовши черезъ бюро Траунера [жида] и збанкротованого шляхтича Солецкого. П. Сроковскій, чоловѣкъ поважный и на мѣсци, принявъ насъ кречно, сказавъ менѣ лише, що лучше було бы писати латиньскимъ абецадломъ, а що-до самои рѣчи звернувъ увагу, що я выписавъ бѣдаковъ яко увольненыхъ, а пѣсля новои уставы не мае ся такъ робити. Я обѣцявъ переписати престаціи на ново.

Наразъ вѣдчиняють ся дверѣ вѣдъ канцелярии п. Сроковского и зъ гукомъ-шумомъ входить п. Фелікъ Михаловскій, провізоричный секретарь рады повѣтовои, спровадженый Траунеромъ зъ гандельку. Не сказавши навѣть простого „dzień dobry“, иде просто до мене и показуючи на мое письмо каже: „To nie będzie przyjęte!“ Пытаю: чому? Вѣнъ вѣдповѣдае: бо „po rusku“. Я кажу тому панкови, що цѣла рада громадска ухвалила писати лишь по руски, а вѣнъ менѣ на те: „A jakby gmina uchwaliła pisać po żydowsku?“ Я сказавъ ему аргументъ, що по руски а по жидѣвски то хиба у него все одно и що я до него не маю дѣла и не до него пришовъ. Однакъ се не помогло. Панокъ кидавъ ся мовь бѣснуватый, пригадуючи собѣ певно, якъ вѣнъ колись на своѣмъ фольварку кричавъ на форалѣвъ — такъ само кричавъ до мене. Наперед, що я „вкрутивъ ся“ до громады на то, щобы ей „бунтувати“; дальше, що мы сами [Русины] не вмѣемо по руски, бо кождый зъ насъ инакше пише; що на шѣстьдесять и кѣлька громадъ одна громада Котузовъ такъ „бунтуе ся“, а наконець стрѣливъ, що черезъ мене буде терпѣти цѣла громада. На те я сказавъ тому панови, що вѣнъ не мае права судити, чи мы вмѣемо по руски чи нѣ, та що надъ него е высшій власти. Однакъ вѣнъ, маючи коло себе „nieocenionego“ Траунера и Солецкого, котрѣ прийшли ему помагати, кричавъ дальше. Вкѣнци я, докоревши п. Сроковскому, що вѣнъ въ своѣй канцелярии позволивъ на таку авантуру, выйшовъ-емь зъ того уряду, котрый такъ сильно рускаго письма боить ся. Я глянувъ на мого шефа — вѣйта — нѣмого свѣдка цѣлои сцены. Зъ него лився ся вѣтъ каплямь, а я погадавъ собѣ: Ты, бѣдный чоловѣче, платя податки на то, щобы тебе и твою рѣдну мову безчестивъ, хто не хоче, часомъ навѣть голодранець, що дивить лишень, де зъ комина курить ся. — „Що-жь теперь будемъ робити?“ пытае вѣйтъ. — „Якось то буде!“ вѣдповѣвъ я и потягъ до мѣста.

На 1-ого серпня було назначене засѣданя выдѣлу повѣтового, отже я постановивъ удати ся зъ тою справою до п. маршалка. П. маршалокъ, чоловѣкъ интелігентный, прийнявъ мене кречно и заявивъ менѣ заразъ на вступѣ, що можна писати по руски. А коли я делікатно звернувъ его увагу на вѣдписану нимъ резолюцію, вѣдповѣвъ менѣ, що ему дають до вѣдпису таку масу кавалковъ, що вѣнъ не есть въ силѣ кождый кавалокъ прочитати. Видно було, якъ встыдъ и жаль малювавъ ся на лицю п. маршалка, що такихъ фатальныхъ мае секретарѣвъ и заступниковъ своихъ. Мы говорили вѣвъ годины и нѣ одно слово не впало прикре та й цѣлый часъ говорили мы по руски.

Цѣлу тую исторію подаю до прилюдноі вѣдомости, щобы звернути увагу п. маршалка, якій индівідуа его окружають, и що тѣ власне индівідуа спроваджують напады на людей цѣлкомъ доброи волѣ. А зновъ нашій люде нехай знають, зъ кимъ мають дѣло. Невдовзѣ мае наступити въ нашѣмъ повѣтѣ стабілізація секретаря рады повѣтовои. Михаловскій уже загнувъ карту на сесю посаду, а декотрѣ люде проповѣдають навѣть его стабілізацію, бо „on dobry na chłopa“... А мы кажемо: „вѣдъ наглои и несподѣваной смерти и вѣдъ такого секретаря сохрани насъ Господи!“

Крѣмъ такъ знаменитого лінгвіста якъ п. Михаловскій маемо тутъ въ Пѣдгаєччинѣ, ще одного знаменитого граматика рускаго. То панъ Андрей Збышевскій, повномочникъ Краковского Товариства, котрого власностію есть село Котузовъ. На доказъ учености сего пана нехай послужить отсей фактъ. Дня 5 серпня с. р. выставивъ урядъ громадскій въ Котузовѣ до ч. 118 для оглядача тѣлъ посмертныхъ декретъ писаный по руски правописію фонетичною. А що п. Збышевскій есть зверхникомъ обшару двѣрского и платить оглядачеви аже 2 зр. 50 кр., то вѣнъ мавъ сей декретъ вѣдписати — и вѣдписуе его такъ: „podpisuję z uwagą że nie dokładnie zrozumiałem, gdyśs nie jest pisane czystą fonetyką“. Мы не знали, що намъ треба бы уживати такои самои фонетики рускои, якои п. Збышевскій уживае въ своѣй польщинѣ.

Ей паны! не грайте зъ нами мовь кѣтъ зъ мышею, бо якъ мышь утѣче, станете голодній!

Иванъ Пѣсецкій.

Переглядъ політичный.

Трагічна смерть цѣсаревои, якъ загально припускають, подѣлае успокоюючо на розъярены умы послѣвъ и бодай що-до формы суперечности и на борбу мѣжь парламентарными сторонництвами. О такѣй евентуальности згадувала соціалістична Arbeiter.-Ztg. Берлиньска Börsen-Ztg. въ дописи надосланѣй зъ Вѣдня пише: Австрійскій послы, котрѣ дня 26 с. м. збираються на нову сесію, безъ сумнѣву будуть числити ся въ тяжкою жалобою, яка навѣстила цѣсаря. Въ подѣбныхъ ситуаціяхъ мусять замовкнути політичнѣ противности. Ушановане болю е неписанымъ правомъ, котре обовязуе также парламенты. Мѣжь обструкціоністами знаходять ся также добрѣ патріоты, котрѣ певно не схотять ще бѣльше пригноблювати такъ тяжко прибитого цѣсаря. Цѣсарева Єлисавета за свого жития неразъ лагодила політичнѣ противности, тожь може ей трагічный кѣнець въ такъ поважнѣй ситуаціи приверне вѣдъ такъ давна пожаданый спокѣй“.

Зворушуюча драма женевска усунула дискусію о політичнѣй ситуаціи на задный плянъ. Замѣтне те, що въ опозиційнѣй прасѣ нѣмецкій що-разъ частѣйше дають ся чути голосы, котрѣ признають, що було бы дуже розумною рѣчею приспівати партіи бѣльшости до дискусіи голосованя надъ угодовыми предложеняими та що дуже нерозумно було бы позволити гр. Тунови за помочію обструкціи выемикнути ся зъ слѣпои улицѣ. Зновъ же праса партій бѣльшости що разъ бѣльше показуе, якъ тѣ партіи боять ся, щобы не були приспівуваній рѣшати о угодѣ, котра кидае Австрію на поталу Угорщинѣ и широкій масы народу обтяжае новымъ 46-міліоновымъ тягаромъ консумційныхъ податковъ. Феодалы день-у-день устами свого дневника Politik просять молодо-Чехѣвъ, щобы не дали ся опанувати небудучому на часѣ нахилови до опозиованя Але здаеть ся, що всѣ тѣ пѣдшепты до народноі зрады не на много придадуть ся, бо молодо-Чехи мусѣли бы бути цѣлкомъ вже слѣпій, якъ-бы не бачили, що они стратять, та що ихъ можуть змести зъ лиця землѣ такъ, якъ се стало ся зъ старо-Чехами, слибы они зъ усѣхъ силъ своихъ не противилися угодѣ. — Католицка партія людова заявляе также, що она, поминувши національнѣ взгляды, зъ чисто рѣчевыхъ причинъ не може угоды принятн. Ебенгохъ зѣ своими товаришами дуже радо зробивъ бы Тунови прислугу, слибы мѣгъ. Але вѣнъ знае, що въ економічныхъ справахъ альпейскій хлопы не знають жартѣвъ.

Въ Спалято вѣдбуло ся вѣче хорватскои університетскои молодежи, на котрѣмъ ухвалено заснувати феріяльне товариство. Се товариство не прилучить ся до жаднои політичнои партіи, а мае служити выключно культурнымъ и економічнымъ цѣлямъ Рѣвночасно ухвалено резолюцію, пѣсля к тои хорватскѣй студенты зъ Дальматіи мають учащати до славяньскихъ высшихъ школъ именно въ Празѣ и Загребѣ. Вѣдъ послѣвъ до ради державнои резолюція домагаюсь постаратись, щобы австрійскимъ Хорватамъ вѣльно було учащати на загребскій університетъ та щобы державнѣ испыты, зложенѣ на тѣмъ університетѣ, признавано также выстатчаючими для осягненя посады въ Австрію. Рѣвночасно мае розпочати ся агітація въ цѣли заснованя въ Загребѣ медичного факультету.

—

Справа ревізіи процесу Дрейфуса увѣйшла въ нову стадію, котра може потягнути за собою неожиданѣ політичнѣ наслѣдки. Президентъ Форъ, мимо противнои гадки своеи дочки, не хоче допустити до ревізіи. На послѣднѣй нарадѣ кабінетовѣй, котра одноголосно заявила ся за ревізією, выступивъ вѣнъ дуже остро противъ ревізіи. Президента пѣдпирае въ тѣмъ генералъ Цурлінденъ. Сли президентъ кабінету Брісонъ дальше буде домагати ся ревізіи, мусить прийти до конфлікту мѣжь нимъ а президентомъ республіки, а сей конфліктъ мусить выкликати у Франціи поважну кризу. Особы стоячѣ близько правительственныхъ сферъ кольпортують поголоску, що въ справѣ Дрейфуса сильно скомпромітована Россія. Анрі мавъ фальшувати паперы выключно въ тѣй цѣли, щобы вѣдвернути увагу и пѣдозрѣне вѣдъ Россіи. Отже, щобы на случай вѣдкрыти тайны не остигла любовь французского народу до Россіи, мае бути залишена ревізія процесу Дрейфуса. Зъ иншого знову боку запевняють, що въ справѣ Дрейфуса е запутани ихъ дуже много „высокихъ вѣйсковыхъ. Форъ не хоче, щобы слова „вѣйскова Панама“ замѣнила ся въ незбиту правду.

—

Урядовый дневникъ хіньскій оповѣщуе, що цѣсарь не потребуе бѣльше услугъ Лі-Хун-Чана яко члена рады для заграничныхъ справъ. Причины димісіи не подано. Лі-Хун-Чанъ займавъ въ тѣй радѣ достоиньство великого секретаря, т. е. щось въ родѣ канцлера державы. Здаеть ся, що сей „Бісмаркъ хіньскій“ задержить вишій свои годности. Въ послѣднихъ часахъ бувъ Лі-Хун Чаномъ дуже огорченый англійскій кабінетъ. Англійскій посолъ закинувъ ему прямо и отверто, що запродавъ ся Россіи. Цѣкава рѣчь, що въ послѣднѣй хвили розійшлась поголоска, що якъ-разъ Россія мала зажадати его димісіи, а незадовго поставить ще бѣльшій жадания. — Иншій едикъ хіньского цѣсаря взывае віцекоролѣвъ, щобы до Пекину приспівали спискъ особъ здѣбныхъ до вѣйска. Уважають се за знакъ, що Хіны загадують утворити вѣйско чи міліцію на европейскій взѣръ. — Frankfurter Ztg. доносить, що хіньскій цѣсарь прибуде въ жовтни до Тентсіну вѣдвѣдати европейскій кольонін и конзулѣвъ чужихъ державъ. Сеся вѣдомѣсть потребуе потвердженя, бо такій поступокъ цѣсаря зробивъ бы переворотъ въ хіньскѣмъ церемоніялѣ.

НОВИНКИ.

— Вѣче въ Делятинѣ, заповѣджене „Пѣдгѣрскою Сѣлкою“ на день 18 вересня с. р. переложено *на недѣлю 25-ого н. ст. вересня* с. р., бо за тымъ заявили ся жителѣ зъ окрестности Делятина.

— Въ ц. к. академичнѣй гімназій у Львовѣ розпочинае ся *письменный испыт зрѣлости* въ понедѣлокъ 19-ого н. ст. вересня о 8 годинѣ рано. *Устный испыт* зачне ся въ середу 28-ого н. ст. вересня.

— Вѣдъ Дирекціи Народнои Торговлѣ одержуемо слѣдуюче письмо: Въ головнѣмъ заряді Народнои Торговлѣ у Львовѣ есть до обсадженя посада другого книговодця. Рефлектуючій на сесю посаду мають зголосити ся власноручно писанымъ поданемъ, до котрого треба долучити: метрику, свѣдоцтво укѣнченыхъ школьныхъ и фаховыхъ наукъ, всякѣй референціи и коротку житепись. Петенты, котрѣ скѣнчили торговельну академію и працювали вже въ купецкихъ институціяхъ, будуть мати першенъство. Кромѣ фаховыхъ вѣдомостей вымагае ся знаня языковъ краевыхъ и нѣмецкого въ словѣ и письмѣ, якъ также гарного письма. Подання петентовъ, укѣнчившихъ 40 лѣтъ житя, не будуть увзгляднени. Зголошеня треба вносити на руки Дирекціи товариства до 15 н. ст. жовтня 1898. зъ поданемъ условій вымагороды.

— Др. Щасный Сельскій, лѣкарь у Львовѣ, набувъ на власнѣсть село Витвицю коло Болехова.

— Испытъ зъ жѣночихъ роботъ ручныхъ вѣдбуде ся въ ц. к. семинарии учительскѣй въ Сокалю дня 10 жовтня с. р. Кандидатки, що суть учительками при школахъ публичныхъ мають внести подани черезъ окружній радѣ школьній, а тѣ, що не займають публичныхъ посадъ, прямо до дирекціи семинарии учит. въ Сокалю найпізнѣйше до 30 вересня с. р. До подання треба долучити: 1) метрику уродженя на доказъ, що кандидатка скѣнчила 18-ый рѣкъ житя; 2) свѣдоцтво здоровля, выставлене лѣкаремъ повѣтовымъ; 3) свѣдоцтво зъ укѣнченои школы выдѣловои або доказы приватнои науки; 4) свѣдоцтво моральности, яколи кандидатка не е занята при публичныхъ школахъ; 5) выказъ переробленого до испыту матеріялу наукового; 6) жѣночій роботы, выконанѣ власноручно, належить предложити при устнѣмъ испытѣ.

— Курсъ науки дяковства и спѣву хорального при церкві въ Зборовѣ розпочинае якъ кождого року такъ и сего зъ днемъ 13 н. ст. жовтня п. Т. Яницевскій. Блившій информаціи [условія] що-до принятя на тую науку подасть п. Яницевскій на жадане интересованыхъ листомъ.

— Бруксельскій анархісты урядили минувшои недѣлѣ вѣбръ, на котрѣмъ выперли ся всякои солідарности въ Люккенімъ, убійцею цѣсаревои Єлисаветы, и выразили свое обурене, що замаху доконано на невинѣй женщинѣ. Оденъ зъ бесѣдниковъ сказавъ, що сего замаху анархісты не постановляли; Люккені выконавъ его на власну руку.

— Въ недѣлю (д. 11. с. м.) вѣдслонено въ Бродахъ памятникъ Іосифови Корженьовскому, знаному польскому писателови, уродженому въ Бродахъ дня 19 марта 1797 р. Памятникъ поставлено жертвами мѣсцои интелігенціи и артиста-рѣзьбара Ант. Попеля. Памятникъ представляе писателя зъ книжкою въ рукахъ, а три метры высокій, выробленый зъ бѣлого каменя яникѣвского а опертый на педестали зъ тернопѣльского [червонаго] каменя. На памятнику видне польска напись: „Іосифъ Корженьовскій 1797 — 1897“. Торжество вѣдслоненя памятника вѣдбуло ся безъ выразнѣйшихъ промовъ и маніфестацій за-для наспѣвшои вѣсти о трагічнѣй смерти пок. цѣсаревои. Въ торжествѣ взяла также участь родина писателя, именно сынъ его Володиславъ, внукъ д-ръ Станиславъ Корженьовскій и и. — На торжество надіслано много телеграмовъ, а мѣжь иншими була телеграма и вѣдъ посла Барвѣньского.

— О. Иванъ Лопушиньскій, бувшій професоръ гімназіи въ Станиславовѣ, а по спенсіонованю учитель езуитскои гімназіи въ Хировѣ, вкѣнци учитель приватнои польскои гімназіи въ Тѣшинѣ, упокоивъ ся 61 роцѣ житя а въ 38-мъ роцѣ священьства. Покѣйный числивъ ся до духовеньства станиславѣвскои епархіи и бувъ совѣтникомъ консисторіи зъ крилошанськими вѣдзнаками. Середъ своихъ бувшихъ ученикѣвъ станиславѣвскои гімназіи полишивъ покѣйный найкрасшу по собѣ згадку. В. с. п.!

— Порядки на нашѣй ц. к. почтѣ. Дня 7 липня сего року выславъ я звычайный листъ до Батькова, почта Маркопѣль. Однакъ не одержавши вѣдповѣди а хотячи заченити для дѣтей фѣру на 15-ого липня, надавъ я 13-ого липня пополудни телеграму въ оплаченымъ вѣсланцемъ до о. А. Витвицкого въ Батьковѣ, села вѣддаленого бѣльше якъ три милѣ вѣдъ зелѣзничои стаціи Маркопѣль. Але и листъ и телеграма ще *до нині* не дѣйшли зъ Маркополя до Батькова, хотяй таможный почтарь зовсѣмъ въ добрыхъ вѣдносинахъ жие зъ адресатомъ [бо на провінціи и „таке“ мае велике значѣне для адресатовъ]. — Се подаю до прилюдноі вѣдомости а тымъ самымъ и до вѣдомости Вп. Пана Директора почтъ зъ просьбою о пояснене повышои байдужности пп. урядниковъ. — Львовъ 6 вересня. *Д-ръ Пачовскій*, профессоръ акад. гімназіи.

— Изъ Звенигорода пѣдъ Львовомъ. Село Звенигородъ, пѣвтрети милѣ вѣдъ Львова въ сторону до Бѣбрки було колись столицею удѣльного князѣвства звенигородского. Нинѣ видъ его звычайный, остались тѣлько могилы и старѣ окопы, на котрыхъ побудовано двѣръ гр. Романа Потоцкого. Народъ тутъ просвѣченый; людей непись менныхъ дуже мало. Теперь е тутъ трикласова школа зъ чотирма учителями. Вплывъ добрыхъ наукъ и працѣ о. Ив. Билинкевича, мѣсцевого пароха, и школы пѣдъ управою п. Микелиты дае ся пѣзнати на кождѣмъ кроцѣ. Въ селѣ е вѣдъ довшого часу читальня, многѣ селяне належать до товариствъ просвѣтныхъ. Стараниями о. пароха и парохіянъ побудовано величаву церковь, въ котрѣй впадае въ очи мѣжь иншимъ гарна картина олѣйна зъ историчныхъ споминѣвъ Звенигорода. Въ селѣ е и крамниця одного господаря, а позаякъ село велике и роздѣлене просторымъ оболонемъ, то дае ся вѣдчувати потреба бѣльшои торговлѣ, отже господарѣ засновують велику крамницю на удѣлахъ. Передъ кѣлькома мѣсяцями громадска управа завела [якъ годить ся давнѣй князѣвскѣй столици] переписку зъ властями выключно по руски. Вправдѣ староство бобрецке дуже „маркуе“ на те и старае ся знести таку „nowość w powiecie“, але здаесь мусять вкѣнци погодити ся зъ тымъ новымъ фактомъ. Сусѣдній громады повинній пѣйти въ слѣдъ Звенигорода и завести у себе руску переписку зъ властями. Вже бо й часъ, абы нашѣ громады пошанували свое рѣдне! Шануй себе, пошанують тебе люде! каже наша приповѣдка и оно правда. Секретаремъ громадскимъ въ Звенигородѣ е ч. Ник. Мохъ, грунтовый господарь, що скѣнчивъ пять клясъ гімназіальныхъ, а мимо свого образованя не цураеся хлопского сѣрака, убираесь по сельскому и держить ся свого. Чоловѣкъ такій не одно добре може

зробити въ своєй громадѣ. — Недавно навѣстили село двѣ нещасливѣ пригоды, именно: згорѣли двѣ селяньскій загороды, а мѣжь псами кинула ся скаженина и скаженый песъ покусавъ дѣвчину Катерину Дзюбаковну, дочку господаря. Вѣдвезено ви до лѣчничого заведенія д-ра Буйвіда въ Краковѣ. — *Подорожный.*

— **Огнѣ.** Вѣдъ Зборова пишуть мѣдъ днемъ 12 с. м.: Нинѣ передъ полуднемъ около 11 годины повставъ огонь въ селѣ *Травтолоках* золочѣвского повѣту. Згорѣло гумно богатого господаря Дмитра Романова разомъ зъ усѣмъ збожемъ. Завдяки вѣтрови, що вѣявъ на поле, крѣмъ стодолъ, коморъ шпихлѣрѣвъ та стѣжкѣвъ решта будынкѣвъ остало цѣлыми, а огонь зльокалізовано. Шкода велика, але обезпечена въ „Дністрѣ". Огонь повставъ мабуть зъ неосторожности служѣы, котра млынкувала въ стодолѣ. Ратунокъ бувъ дуже енергічный, особливо визначились люде зъ сусѣднои Озерянки и зъ Раликовець. Страшный огонь выбухъ вчера рано въ одномъ зъ магазинѣвъ захѣдного дворця въ Будапештѣ. Запалило ся и выбухло 600 бочокъ нафты. Нафта поразливала ся по цѣлѣмъ магазинѣ, а въ наслѣдокъ сего заняли ся бочки зъ нафтою и въ дальшихъ магазинахъ, ба навѣть зелѣзничій мѣстъ, що провадить надъ улицю Аремі.

— **Убійства.** Въ Сѣльци Бѣньковѣмъ коло Камѣнки струмиловои въ лозахъ надъ рѣкою Бугомъ найдено убитого Іосифа Сирегу, знаного коновода, котрый передъ кѣлькома роками выемігрувавъ бувъ до Россіи. Убійникъ незнаный; слѣдство заряджено. — Зъ Варяжа пишуть намъ: Дня 8 с. м. кинувъ ся мельникъ въ Любова Володиславъ Стрепъ зъ двома своими паробкамъ на мѣщанина зъ Варяжа Пилипа Чопа и ударивъ его кѣлька разовъ такъ сильно коломъ, що той утративъ самосвѣдомость и въ кѣлька годинъ померъ. Двохъ убійникѣвъ увязнено, а одинъ утѣкъ. Причина убійства поки-що невѣдома. — Въ Жабю въ ночи зъ 9 на 10 с. м. 18-лѣтный Петро Кошѣльникъ убивъ двома страшными ударами сокирою въ шию свого спячого шваґра Петра Коржука Чукиньчука, за те, що картавъ его часто за неморалне поведенѣ. — У Выганцѣ пѣдъ Чортковомъ посварили ся и побили два господарѣ Ильницкій и Опацкій. Ильницкій, переможеный Опацкимъ, постановивъ помстити ся. Вечеромъ засѣвъ на Опацкого на мостѣ зъ ножемъ и такъ его покалѣчивъ, що той мимо скорои лѣкарскои помочи, кѣнчить житѣ.

— **Зѣ суду до... аналоя.** Панѣ Б. вѣднай мала маленьку злишну кѣмнатку панови Д. и напитала собѣ просто клопоту на стару голову. П. Д. вѣчно запиваръ ся и спѣзнявъ ся до дому. Панѣ Б. сварила ся зъ нимъ, робила ему докоры, ажь вкѣнци п. Д. загрозивъ своєй ґ-ѣдинѣ, що коли она ему ще лишь разъ зробить сцену, вѣнъ хапне за букъ. Панѣ Б. такъ дуже налякала ся свого льокатора, що обжалувала его передъ однымъ зъ львѣвскихъ судѣвъ. Бѣдный льокаторъ выправдувавъ ся въ судѣ тымъ, що приходивъ до дому звычайно „пѣдъ доброю датою", а для своєи ґаздинѣ почувае не лишь честь, але и любовь, такъ що кождои хвилѣ готовъ жертвувати ѣй свою руку, серце, ну и назвиско. И о диво! Панѣ Б. въ одній хвили змякла и такъ справу повела, що изъ суду вышли обое въ якъ найлѣпшій гармоніи — бо яко... наречены.

— **Парохѣдъ на рѣцѣ Іорданѣ.** На мѣци, де св. Іоанъ хрестивъ галилейскій народъ, кружать уже нинѣ пароходы. Вже передъ двома роками о. Пахомій зъ монастира св Іоана пѣдъ Єрихономъ пробувавъ на малѣмъ пароходѣ сплынути біблійну рѣку. Въ послѣднихъ часахъ заведено вже поспѣшну пароходну комунікацію вѣдъ Єрихона до пѣвнѣчнои части Мертвого моря. Сей парохѣдъ называе ся „Продромаесъ".

— **Россійскій бальонъ въ Карпатахъ.** Зъ Долиньского пишуть намъ: Въ пятницю 8 и ст. вересня с. р. о 6 годинѣ вечеромъ надтягнувъ по надъ найвышшими 1.100 м. верхами нашихъ гѣръ вѣдъ сѣлъ Полянцѣ, Слобода Болехѣвска, черезъ лѣсы кальньяньскій и мизунь кій величезный бальонъ. Народъ при роботѣ въ поли дуже здумѣвъ ся побачивши сесю невидальщину и одинъ другого наклыкувавъ до уваги. Коли бальонъ зъ по-надъ верха горы Люта мѣжь селомъ Кальною а Мизунемъ зачавъ спускатись на долину и тягнувъ по-при лѣсъ по-надъ полями мизуньскими, почали люде вже за нимъ бѣгти, але многій далеко позаду лишили ся, бо бальонъ уносивъ ся скоростію лету сокола, а вкѣнци зачепивши анкромъ (котвою) о ялицю при поли посередъ корчѣвъ лѣсковыхъ, поваливъ ся на землю въ тѣ корчѣ въ Мизуни на полахъ Пысокъ въ Бонаши званыхъ. Ледви бальонъ упавъ на землю, збѣгло ся около тридцять люда и застали тамъ двохъ панѣвъ: одного въ бѣлой шапцѣ, а другого безъ шапки, котра тутъ пѣдъ бальонъ злетѣла. Паны тѣ говорили по французски, по россійски, а молодшій около 24 лѣтъ и по нѣмецки. Доброго порозумѣня мѣжь ними а рускими людьми не було, ажь надбѣгъ стражникъ лѣсовый Ціммеръ, зъ роду Нѣмець, и той толкувавъ селянамъ по руски, а панамъ по нѣмецки, зъ чого вышло отаке: „Мы — казали чужинцѣ — е россійскій офіцары. Старшій панъ есть полковникомъ, около 45 лѣтъ, а молодшій надпоручникъ адъютантомъ. Вчѣли мы въ Варшавѣ нинѣ о 9 годинѣ 30 мінутъ рано, перетѣли по-надъ Золочѣвъ, Стрый, Бубнище, а доставшись по-надъ Карпаты завернувъ насъ вѣтеръ вѣдъ угорскои границѣ ажь сюда. Просимо дуже красно о помочь, а все заплатимо. Люде здушили бальонъ и прикликали зразъ фѣру, котра неподалеки по снопы выѣхала, вѣдвязали кошѣль, въ котрѣмъ паны сидѣли и де були два крѣсла та столикъ, всадили все то на фѣру, а поверхъ того и панѣвъ, але фѣрманъ ѣхавъ такъ необережно, що вѣзъ перевернувъ и молодшого пана, що доставъ ся пѣдъ фѣру, троха подавивъ, але взагалѣ на здоровлю неутерпѣли, лише той молодшій при спаданю бальона здеръ собѣ на корчи троха шкѣру на лѣкти лѣвои руки. Паны були попричинѣ щасливого лету веселій и говорливій. Молодшій розказувавъ, що теперь уже тринацятый разъ бальономъ пускавъ ся и симъ разомъ якось дуже недовѣрчиво и зъ неохотою до бальона сѣдавъ, однакъ щасливо мѣжь люде доставъ ся. Такъ пріѣхали они ажь до села Мизуня. Тутъ дожидали ихъ уже вѣйтъ Никола Гладунь и жандармъ, котрый тогдѣ бувъ тамъ на патрули. Вѣйтъ давъ имъ квартиру у селянина Ивана Выгодованца и попросивъ ихъ, щобы на другій день т. е. въ суботу поѣхали зъ нимъ до старостваъ Долинѣ. Они на се радо згодились. Въ суботу о 6 годинѣ рано вѣдъѣхали на двохъ фѣрахъ до Долины, а то: на одній бальонъ, а на другій паны зъ вѣйтомъ и жандармомъ. — Всѣ кошты заплатили рублями паперовыми и срѣбнымъ. Що въ Долинѣ стало ся, не знаю.

— **Обѣгъ сотиковъ.** На интервенцію міністерства фінансовъ мають касы державній пускати въ обѣгъ одно сотѣвки въ бѣльшій скѣлькости и старати ся, щобъ тѣ сотики найшли ся зъ рукахъ найнизшихъ верствъ людности. О скѣлько вѣдомо, доси ще лишь Дирекція почтъ и телеґрафовъ у Львовѣ выдала пѣдъ днемъ 27 серпня с. р. до ч. 75.790 вѣдповѣдній поученя и зарадженя пѣдвластнымъ органамъ, щобы старались розширювати обѣгъ тои дрѣбнои монеты. Для касъ справа то дуже важна зъ огляду на нашу рѣльничу и заробкующу людность, тожь хочу сказати кѣлька слѣвъ. Вѣдъ часу выдани новыхъ монетъ односотѣвки були въ обѣгу рѣдкѣсть, якъ ще й доси рѣдкѣсть золота корона. Нѣмецкій мужики вѣдъ давна домагались односотѣвокъ, але де они були и е, те вѣдомо лишь однымъ... жидамъ. Ихъ въ обѣгу мало. Черезъ впровадженѣ такъ дрѣбнои монеты тратять торговельники, котрій завсѣгды уважали пѣвъ крейцара а опѣсля сотикъ за нѣчо, ели ходило о спущенѣ имъ тои монеты вѣдъ купуючихъ; а вѣдомо, що одинъ а одинъ чинить два для купца, а менше одинъ для купуючого — то лишь менше одинъ, взглядно *пѣвъ*. Отже сли були сотики, купцѣ зъ розмыслому брали ихъ за ½ крейцаря, щобъ выдавалось менче. Але треба бы конче приучувати нашъ людъ до рахубы сотиковои, котрый все привыкъ торгуватись о *одиницю*, а не о *пѣвъ*. бо половина перше не мала того значѣня, що теперь сотикъ яко одиница. Выторгованій сотики учинять міліоны сотиковъ у купуючои бѣднои людности, ну а міліонъ сотиковъ — то поважна сумка. Треба лише, щобы власти дали наглядъ, куды дѣвають ся сотики, пускани въ обѣгъ, а котрыхъ въ обѣгу фактично нема, та щобы щезаню тыхъ сотиковъ зарадили.

— **Велика плама на сонци.** На полудневовсходнѣмъ краю сонця показала ся теперь велика плама, котра въ промѣрѣ мае 9000 миль, а въ серединѣ ся видко чорне ядро. Якъ звѣстно, мае земля зъ своимъ обемъ 5.400 миль, отже ся плама була бы въ двое бѣльша. Се зъявище буде тымъ цѣкавѣйше, коли плама посуне ся на середину сонця. Що суть плямы на сонци, доси ще докладно не знае ся; есть лишь здогадъ, що то суть великій перервы у верхнихъ верствахъ сонця, котрій мабуть горять и выдають свѣтло, а темне ядро пѣдъ ними мае бути спѣдна внутрѣшня маса сонця. Плямы на сонци можна иногдѣ видѣти и голымъ окомъ, але що свѣтло сонця дуже разить, то треба дивати ся крѣзь обкопчене надъ свѣчкою або яке инше темне скло.

— **Дрѣбній вѣсти.** Цѣсарь удѣливъ зъ приватныхъ своихъ фондѣвъ комітетови церковному въ Опацѣ, повѣта дрогобицкого, на часткове сплаченѣ долгу, затягненого на внутрѣшне уряджене церкви, 100 зр. запомоги. — Передвечера наѣхавъ трамвай електричный на улици Зыблікевича на зарѣбницю Розалію Русинову и зломавъ ѣй ногу; покалѣчену вѣдвезено до шпиталя. — Въ Зборовѣ выкрали невыслѣдженій злодѣѣ зъ костела чотири чашѣ, мѣжь тыми одну срѣбну. — Въ Перемышли отвирае „Краевый звязокъ промыслово-рольничій" зъ днемъ 1. н. ст. жовтня базаръ краевый. Въ Оттенштайґѣ въ Долѣшній Австріи померъ онодгы гр. Генрихъ Фалькенгайнъ, бувшій міністеръ рольництва въ часахъ др. Таффого (въ р. 1879). Бувъ вѣнъ провѣдникомъ партіи консерватистовъ въ палатѣ панѣвъ, якъ др. Гогенвартъ въ палатѣ посольскій. — Головный командантъ ген. Фідлеръ выѣхавъ до Вѣдня на похороны цѣсаревои. — Въ Чікаго побудовано на 17 поверхѣвъ дѣмъ зъ самого алюмінію; дѣмъ сей 64 метрѣвъ высокій. — Въ Тироли полудневѣмъ появила ся страшна невылѣчима недуга на шкѣрна, звана „пелягра" або „медіоланьска рожа"; власти зарядили всѣ средства до побореня сеи страшнои недуги.

— **100.000 коронъ и 2 разы по 25.000 коронъ** то головій выграрй Великои ювілейнои льотеріи выставои, що выплатять ся готѣвкою лише зъ 20% вѣдшибки. Звертаемо увагу нашихъ позважныхъ читателѣвъ, що найблизше тягненѣ невѣдклично дня 15 вересня 1898.

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 14 вересня. *Похороны цѣсаревои* вѣдбуде ся пѣсля выданого розпорядку въ такій способъ: Въ четверъ о 10 годинѣ вечеромъ домовину цѣсаревои въ присутности цѣлого двора вымуть зъ вагона на двѣрци Західнои зелѣзницѣ и, по окропленю, перенесуть ви пѣсля звычайнои церемоніи въ торжественнѣмъ походѣ до бурґу. При брамѣ бурґу вѣдправить ся молитва надъ домовиною и по повторнѣмъ окропленю перенесуть ви до каплицѣ бурґу. Тутъ по жалѣбнѣй вѣдправѣ вручать ключь вѣдъ домовины найвысшому маршалкови двору.

Въ пятницю до 5 годины пополудни а въ суботу вѣдъ 8 до 12 рано публичность буде мати вѣльный вступъ до каплицѣ. Черезъ оба тій днѣ при всѣхъ престолахъ каплицѣ будуть вѣдправляти ся безнастанно поминальній служвы Б. и спѣвати ся псальмы.

Въ суботу о 4 годинѣ рушить похѣдъ похоронный зъ бурґу до костела Капуцинѣвъ. Цѣсарь, чужій монархи и цѣлый дворъ будуть ждати на домовину въ костелѣ Капуцинѣвъ. Домовину положать на катафальокъ, а по вѣдправѣ богослужебнѣй кс. Капуцины внесуть домовину въ пѣдземелю, куда зѣйде и цѣсарь. По благословеню тамъ домовины маршалокъ двору вѣддасть ґвардіянови Капуцинѣвъ ключь вѣдъ домовины и пѣдучить ви его опѣцѣ.

Вѣдень 14. вересня. Касаційный трибуналъ зменшивъ кару засудженымъ за демонстраціи въ лѣтнѣмъ театрѣ краковскѣмъ соціялістамъ: Генерови на 2, Матейкови и Баландѣ на 1½, Клеменсевичеви и Сулчевскому на 1 мѣсяць, а Енґлішови на 8 днѣвъ арешту. — Трибуналъ вѣдкинувъ вѣдкликъ Апеля засудженого въ Рашевѣ на рѣкъ вязниць зъ нагоды противажндѣвскихъ розрухѣвъ; натомѣсть Ґаґелеви, засудженому въ Стрижовѣ за обиду религіи на рѣкъ вязниць, знизивъ кару на 2 мѣсяць.

Любляна 14 вересня. Въ цѣлѣмъ мѣстѣ застановлено будѣвляный рухъ. На улицяхъ патролюе вѣйско. Бурмістръ Грібаръ оголосивъ вѣдозву, въ котрій грозить строгими карами на случай розрухѣвъ; остерѣгае такожь роббтниковъ, щобы не напастували своихъ товаришѣвъ італіяньскихъ. Пѣдчасъ вчерашныхъ розрухѣвъ ранено 9 Італіянцѣвъ.

Трієстъ 14 вересня. Вчера увязнено 5 особъ. Передъ італіяньскою палатою гімнастичною окружено поліційнымъ кордономъ 120 особъ и вѣдъ многихъ вѣдобрано револьверы. По 10-ій годинѣ панувавъ уже цѣлкомитый спокѣй. Вѣйско вернуло до касарнѣ.

Поля 14. вересня. На зборахъ Societa и Politica Istriana ухвалено боронити єдности Истріи и Трієсту и высказати шкѣдливѣсть перенесеня сойму зъ Паренца до Полѣ, бо се була бы концесія въ користь Славянъ. Ухвалена резолюція передае цѣлу справу соймови.

Будапештъ 14. вересня. Пять начальныхъ урядниковъ доковъ товариства плавбы на Дунаю увязнено пѣдъ закидомъ великихъ спроневѣрень.

Атены 14 вересня. Россійскій адмиралъ Крыловъ прибувъ зъ военными кораблями пѣдъ Ретимно на Кретѣ и загрозивъ, що на случай розрухѣвъ збомбардуе мѣсто.

Кандія 14 вересня. Зорґанізованій въ вѣддѣлы кретеньскій христіяне машируютъ въ сторону Кандіи. Що хвиля выжидають нѣсти о ихъ борбѣ зъ магомеданцями. Англійскій консуль говорить, що магомеданцѣ перший зачали стрѣляти. Пѣсля его обчисленя замордовано або живцемъ спалено около 600 женщинъ и дѣтей.

Мадритъ 14 вересня. И вчерашне засѣданѣ кортезѣвъ було незвычайно бурливе. Посла Альменаса завѣвано, щобы по имени вычисливъ тыхъ генералѣвъ, котрій не сповнили своихъ обовязкѣвъ. Альменасъ крикнувъ: „Дуже радъ! Вайлеръ, Бланко, Рівера и Цервера." На се счинивъ ся некольный крикъ. Розлючени генералы верещали, що пястуками зроблять собѣ сатисфакцію. Президентъ дзвонивъ такъ, що ажь дзвѣнокъ розлетѣвъ ся. Остаточно кортезы приняли мировый протоколъ. Опозиція выдала маніфестъ зъ мотивами свого опору. Правительство заборонило оголошеня маніфесту.

Кандія 13. вересня. Адміралы звернули ся до своихъ правительствъ зъ просьбою о скоре надѣсланѣ помочи. Повстанцѣ хотѣли скликати велике вѣче до Галепы, але адмиралы не позволили. Діаведъ паша давъ турецкимъ вѣйскамъ наказъ, щобы спѣльно зъ мѣжнародными вѣйсками старались о удержанѣ спокою. Англійскій командантъ закидае турецкому вѣйску, що оно брало чинну участь въ розрухахъ, а навѣть стрѣляло до европейскихъ вѣддѣлѣвъ. Повстанцѣ обложили Сітію. Магомеданцѣ утѣкають на кораблѣ.

Любляна 13 вересня. Зѣ страху передъ напастями до 1000 італіяньскихъ роббтниковъ выѣхало зъ мѣста. Вѣйско скомплетоване.

При змѣнѣ мѣсяця просимо о **вѣдновленѣ передплаты** и при сѣй нагодѣ пригадуемо дотычнымъ Вп. читателямъ о **выровнанѣ залеглостей**, щобы мы не були приневолени, зъ слѣдующимъ 13-ымъ с. м. дальшу высылку часописи застановити.

Вѣдозва.

Не за-для пустого, якъ бы хто думавъ, звычаю, але дѣйстною некучою конечностію приневолени всѣмо до численныхъ сегорѣчныхъ вѣдозвъ ювілейныхъ прилучити и нашу вѣдозву о складки на будову нової церкви въ Хлипляхъ повѣта мостиского. Треба бо знати, що парохіяне тутешній вѣдъ тридцять и трехъ лѣтъ позбавлени суть салтыня Божои, той найкрѣпшои твердынѣ нашого св. обряду и народности. Середъ пѣзнои ночи повставъ тогды въ навечерія св. Богоявленія страшный пожаръ въ серединѣ церкви зъ невѣдомои причины и знищивъ ви до тла вразъ зѣ всѣми дорогоцѣнными приборами церковными, бо о выратованю ихъ не могло бути й бесѣды. Коли бо збѣгли ся парохіяне на мѣсце катастрофы, представивъ ся имъ страшный видъ знищени, зъ цѣлого бо храму Божого лишила ся только купа попелу и недогаркѣвъ. Не треба й казати, якъ гѣрко заплакали и затужили осиротѣлій дѣти за своею матерію церквою, може ще въ бѣльшій мѣрѣ, якъ колись плакали Ізраильтяне въ неволи вавилоньскій за своимъ величавымъ храмомъ Єрусалимскимъ и за своею вѣтчиною, тымъ паче, що бачили, що не такъ скоро за-для убожества прийдуть до новои церкви. На разѣ провізорично збудовано малу каплицю та заосмотрено ви въ найпотрѣбнѣйшій рѣчи літурґічній. Та отъ зубъ часу дѣбравъ ся и до тои маленькои твердынѣ народнои и пѣдгрызъ ви до тои степени, що за-для грозячого небезпеченьства може бути кождои хвилѣ властями замкнена.

Зъ тои причины рѣшивъ ся комітетъ парохіяльный за помочію Божою розпочати будову новои церкви въ слѣдующѣмъ роцѣ, если тѣлькѣ роздобуде вѣдповѣдній фонды, котрыхъ ту, на жаль, нема. Та й неможь дивувати ся сему, зваживши, що тутешный народъ за для лихого грунту и браку заробкѣвъ есть дуже бѣдный, а коли ще до того додамо послѣдній тяжкій лѣта, выдатки конкуренційнѣ на парохіяльній будынки та голодъ въ послѣднѣмъ роцѣ, то рѣчею есть зовсѣмъ природною, що парохіяне упали въ великій довги и залеглости податковій. Зъ тои причины нарѣдъ вже теперь несе послѣдну свою кервавицю на заспокоене докучливыхъ тягарѣвъ. Въ такихъ обставинахъ безвзглядне стяганѣ конкуренціи потягнуло бы за собою дуже сумній наслѣдки, бо по-при иншѣмъ выгуло бы неодного зъ батькѣвского грунту на користь глитаѣвъ-нехристѣвъ. Но въ тѣмъ невѣдраднѣмъ положеню памятаючи на слова Христовѣ: „Просите и дасть ся вамъ" — потѣшаемось милою надѣею на посторонну помѣчь. Тожь мы днесь въ тій некучій потребѣ вытягаемо свои скостенѣлій руки зъ покорною просьбою до нашого патріотичного Загалу а особливо до нашого Вел. Духовенъства и просимо: Вп. Родимцѣ! звольте ласкаво кинути ленту на будову згаданои церкви, а мы своими молитвами выпросимо у Всевышнього благословенѣ Боже и велике благо для нашихъ великодушныхъ Добродѣѣвъ.

Ласкавій жертвы и найменшій приймае зъ вдячностію Урядъ парохіяльный въ Хлипляхъ п. Крукеничѣ.

Вѣдъ гр.-кат. Уряду парохіяльного въ Хлипляхъ дня 22 серпня 1898. Въ имени парохіянъ — свящ. *Симеонъ Борисъ.* 320 (4-5)

Надосланѣ.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцѣ Галицкои

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокѣ, далековиды, барометры, термометры, рѣвній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібехѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвониковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Вже выйшовъ

новый накладъ

МОЛИТВЕННИКА

выданого „Просвѣтою"

въ народнѣй мовѣ, великій и догѣдного формату обѣймаючій 757 сторѣнъ друку, найповнѣйшій зѣ всѣхъ такихъ Молитвенниковъ.

Молитвенникъ сей мѣстить въ собѣ: I.) Молитвы щоденій ранній и вечѣрній. II.) Зъ Богослуженя церковного, именно: а) зъ Вечерні, б) зъ Повечерниць малои, в) зъ Повечерниць великои, г) зъ Утренѣ, д) Литургіи св. Іоана Золотоустого, е) модене за св. Церковь, ж) Молитвы въ часѣ св. Литургіи. III.) Тайны покаяня и пресв. Евхаристіи. IV.) Молитвы для рѣзного вѣку, стану и въ рѣзныхъ потребахъ. V.) Молитвы въ часѣ Великого посту. VI.) Молитвы на празники а) Господскій, б) Богородичній, в) Святыхъ. VII.) Молитвы сполученій зъ вѣдпустами. VIII.) Акаѳистъ до а) Ісуса Христа, б) Пресв. Богородицѣ, в) св. Отця Николая. IX.) Зъ Молебна до пресв. Богородицѣ X.) Тропарѣ, кондаки, богородичній и прокимены а) недѣльній, б) щоденій, в) на празники Господскій, Богородичній и Святыхъ, г) на деякій потребы. XI.) Колады и инший пѣсни церковній. XII.) Таблицю пасхальну.

Сей Молитвенникъ дѣстати можна въ канцеляріи товариства „Просвѣта" и въ книгарни Ставропиґійскій по такихъ цѣнахъ:

I. На звычайнѣмъ папери:

1) Молитвенникъ брошурованый . . . . 60 кр.
2) оправленый цѣло въ полотно зъ золоченями и вѣдтисками зѣ шабатуркою 90 кр.
3) оправленый цѣло въ шкѣру зъ золоченями и вѣдтисками зѣ шабатуркою 1·20 кр.

II. На велінѣвѣмъ папери:

4) брошурованый . . . . . 70 кр
5) оправленый якъ пѣдъ 3) въ додаткомъ золоченыхъ берегѣвъ . . . . 1·60 кр.

Замовляючій поединоко Молитвенники звольнть присылати 20 кр. на оплату почты.

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта" у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

Вино испаньске зъ Пепсиною,
Вино Condurango пептонове.

единє средство противъ нестравности и диспепсіи.
Цѣна бутильки 3 корони.
Дѣлає знаменито въ нежитахъ жолудка и кишокъ.
Цѣна 3 корони.

8

Головный складъ въ аптецѣ
Жигмонта Рукера
подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 278 274 –?

Русинка интеліґентна
могуча самостійно провадити домове господарство, займесь кухнею і всіми в дома роботами жіночими — приймє місце зразъ. — Адресувати прошу А. А. Самбір poste restante.
346 1—4

Глядаю инструктора
до двохъ хлопцѣвъ — учениковъ початкуючихъ. Семинаристъ пожаданый. — О. *Іоаннъ Винницкій* парохъ въ Залесцяхъ п. Ходоровъ. 337 3—

Старша женщина
интеліґентна, до заряду домашного господарства у вдовця священника найде сейчасъ умѣщенє. Близшій вѣсти: Е. Бѣржиньска въ Посадѣ Рыботицкой, почта Рыботичѣ.
345 1—3

Глядаю домового учителя для двох синів з кляс нормальних. Зголошенє зъ условіями під адресою: *свящ. Василь Мисик у Ванковій, почта Ропенка.*
335 4—6

Пошукую учителя домового до дѣтей школъ народныхъ. Близшій вѣсти подасть о. Тимотей Кекиш, парохъ въ Дусановѣ, почта Фирлѣевъ. 344 1—8

Диваны перскі
и портіеры
прадівій (старинний)
продає, купує и заміняє, а також приймає на переховок. Складъ диванівъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пільги въ сплатахъ після умовы.
На жаданє высилаємо нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

Артистично-ритовниче
ЗАВЕДЕНЄ
А. ЗІҐМАНА
у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.
доставляє и выконує якъ найдешевше и найстараннійше.
ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми черепками для кождого легко надаюча ся, почавши вѣдъ 1 зр. и высше. Стампілѣ металевій и кавчуковій, сербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и гравіровавий в проче.
Замовленя зъ провінції полагоджують ся вѣдворотною почтою.
290 6—52

Ножѣ и ножицѣ огородничій приручає ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ ножѣвникъ у Львовѣ, ул. Галицка 6.

До П. Т. Властителѣвъ коней.
Коли Вы, Вповажаный Пане, маєте намѣръ купити собѣ добрій и дешевій дерги на конѣ — зволѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванівъ **„Au Louvre“** у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великаньскій выборъ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высилаємо на жаданє нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно 190

Потрѣбна зразъ интеліґентна женщина
въ вѣцѣ середнѣмъ до заряду дому и выховання двохъ дѣтей. Адресъ: *Е. Филипевичъ, парохъ въ Стѣнцѣ, почта Потѣкъ золотый.* 331 3—3

ОДИНОКЕ РУСКЕ
Артистично-літоґрафічне
ЗАВЕДЕНЄ
Андрея Андрейчина
у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29
вы отповіе
всякій літоґрафічній выробы
звычайній візитовій білєты
вѣдъ 1 зр. за 100 штукъ, а новопокажній ся візитовій білєты зъ гербомъ Галицкой Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ въ касеткою. 188 36—51

Також и на раты
безъ пѣдвышки цѣнъ
диваны, портіеры, хѣдники, ковдры ватованій, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ також всякій артикулы потрѣбній до уряджена домового въ складѣ диванівъ „Teppichhaus au Louvre“. Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высилає ся цѣнники даромъ и оплатно. 190

Головный складъ всякого рода новозівъ, а именно: ландары, ландаґеты, каретки, повкрытій, отвертій, дамскій и мужескій кучіфаетоны, повкрытій и вѣдкрытій таранткасы, також до самого положенія, угорскій вбаки, сани, промысловій возы, новій и уживаній, поручає
М. НАСЪ
Львовъ, ул. Шпитальна ч. 28
по конкуренційныхъ цѣнахъ, ґаранґуючи за тревале и знамените выкончена, а дякуючи моимъ дотеперѣшнимъ вѣдбирателямъ за взгляды, прошу о завдяжуваня моихъ складівъ и користане зъ конкуренції. 326 2—3

Решткы хѣдниківъ и высортованій диваны, портіеры, фіранкы, капы, коцы, дерги на конѣ, ґобеліны и рбанй предметы декораційній по цѣнахъ баєчно дешевыхъ. Складъ диванівъ „Au Louvre“ Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Також на раты безъ подвысшеня цѣнъ. Для провінцій цѣнникы даромъ и оплатно. 190

Выстава загальна
всяких и инших чужих и краєвых дивановъ, портіеръ, фіранокъ, хѣдниковъ и дерґ на конѣ.
Отворена цѣлый день и ночи при електричнѣй освѣтленю
Вступъ вольный. Зачудовуючо дешевій цѣны указаній докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшій на сплатахъ пѣсля умовы.
Упрашає ся кождого, хто бажає щось закупити, абы наперед оглянувъ тую выставу.
На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы адресувати належить: Складъ диванівъ „Au Louvre“, Львовъ, ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). 190

ПРИРЯДЫ до ратованя худобы въ случаяхъ давленя, вздуя и т. п. въ формѣ руры зъ дроту сталевого, по зр 6—, Трокары спущала и т. п. поручає ПЕТРО ХИЖНЯКОВСКІЙ, торговля золѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры).
4395

Для Сянока и околицѣ.
Ново отворений
Магазинъ новостей
для Панъ и Панівъ
подъ фірмою
Иванъ Дзєвоньскій
въ Сяноцѣ
при ул. 3-ого Мая ч. 26 и 27 побочь торговлѣ п. Малявера
поручає ся ласкавымъ вельми вглядамъ Впов. Мешканцівъ мѣста и околицѣ, поручаючи товары свѣжій по цѣнахъ можливо найнижшихъ, а именно: Сорочки мужескій, ковнѣры и манжеты 5 разівъ складаній (тутъ незнаній), красній краватки, спинки до сорочокъ и манжетівъ, паличкы, парасолѣ, кальошѣ правдиво россійскій, куфры и торбы до подорожи, парфумы, жиделка, правдиву воду кольоньску, зубки, гребѣнє, щѣтки, пудреры, папѣросницѣ, портмонетки. — Великій выборъ канвъ, волѣчокъ, шовку, бавовны D. M. C. до гафту и почівбхъ, приборы до шитя и кравецтва жіночого, воальки, стяжки, оксамітки, коронкы и т.п.
РУКАВИЧКИ праґскій glace, даньскій, сернячій коленкій.
Великій выборъ забавокъ для дѣтей. 316 5—6
(Бюро оголошень „Инпресса“).

ТКАЦКЕ ТОВАРИСТВО
въ Глиняхъ
оголошує, що має на складѣ великій засобы
КИЛИМОВЪ
свого выробу 318 3—36
въ розмаитыхъ десеняхъ
Цѣна по 6 зр. за 1 меторъ квадрат.

Вѣдзначена медалемъ срѣбнымъ на Выставѣ краєвій у Львовѣ въ р. 1894.

Звѣстно зиана зъ честноты роботня артистично-бронзовничѣ
В. СКНУЖИЛЯ
у Львовѣ ул. Галицка ч. 15
поручає свои выробы церковній зъ срѣбла, бронзу, хиньского срѣбла, мѣды и инших металѣвъ; именно: чашѣ, дарохранительницѣ, хресты, монстранціи, пушки на св. олей, дароносницѣ, кадыльницѣ, ладанницѣ, патрицѣ для брацтвъ, лѣхтарѣ всякои величины, павуки бронзовій и скл ній, пѣдставники передъ вконостасы.
Всѣ высше немянутій предметы приймає до споряджена и пѣдновленя, т. є. до золочена, посрѣбленя, бронзованя и никльованя. 328 4—20
Рѣвножѣ выконує ґальванізованє всѣхъ выробівъ зъ зелѣза, цинку, цины и т. п. — Цѣны дуже умѣрений.

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ
передъ тымъ
ФР. МРОЗИНЬСКІЙ
у Львовѣ, улиця Собѣского число 7
поручає всякій роды
ФУТЕРЪ
а именно:
Футра до подорожи, палєтоты мужескій и дамскій пѣсля найновѣйшихъ фасонівъ, Ротонды, Дольманики, Катанки, Ковнѣры, Пелєрины, Зарукавки, Шапочки дамскій, Ковпаки, Шапки мужескій, Шкѣры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а також Верхи готовій до футеръ мужескихъ и дамскихъ. 325 5—20
Матерія найновѣйшій на верхи въ найбѣльшомъ выборѣ.
Цѣны умѣрений сталій.
Высше наведений товары знаходять ся на складѣ.

Також на раты кожухи.

Новоотворений
МАҒАЗИНЪ ТОВАРОВЪ МОДНЫХЪ
подъ фірмою:
ФЕРДИНАНДЪ ҐІТЛЄРЪ
у Львовѣ, улиця Галицка число 20
поручає въ великомъ выборѣ
коронки, ленты, пасмантеріи, ґазы, крепы, шовковій матеріи, саксоньскій дамскій и дѣточій панчохи, корсеты въ найновѣйшихъ фасонахъ, сѣтковій, шовковій, батистовій и дреліховій, вахлярѣ изъ струсихъ перъ.
Всякій приналежности до кравеччины по найнизшихъ цѣнахъ.
Замовленя зъ провінцій полагоджують ся вѣдворотною почтою. 299 11—20

По низькихъ цѣнахъ
выготовляє
РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ
М. ЧЕРНАВСКОГО
Львовъ, ул. Короля-Людвика ч. 3
всякій церковній роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 83—?

Машины до шитя „ЗІНҐЕРА“
зъ 10 розличныхъ фабрикъ. Новій въ цѣнѣ 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручній по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно, або готівкою 10% дешевше. Моя торговля истнує вѣдъ 25 лѣтъ; я продавъ 17.000 машинъ, т. є. майже 100 ваґонівъ. Продаю дешевше нѣжь Вѣдень, поручає ся въ мѣсци.
Не высилаю докучливыхъ аґентівъ, которымъ жиды платять 10—20 зр. за продажу одной машины. 350 4—30
ЮСІФЪ ИВАНИЦКІЙ
МЕХАНИКЪ У ЛЬВОВѢ, ГОТЕЛЬ ЖОРЖА.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!
Зъ особливою охотою удѣляємо Всечестнѣйшимъ Священикамъ пільгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.
Поручаємо нашъ складъ богато заосмотрений въ диваны церковній и передъ престолы, якъ також сальоновій и настѣльній, хѣдники, фіранкы, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.
Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекцій дамскои и дѣточои, бѣля мужеского и дамского, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.
На жаданѣ высилає ся въ приватностію цѣнникы даромъ и оплатно.
Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautés пл. Капітульна ч. 3. 190

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА, зъ первориднихъ краєвыхъ и заграничныхъ фабрикъ, найдокладнѣйше уреґульованій, поручає ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ Львовъ, Галицка 6. На мѣсячній раты по 4 зр., готівкою 10% дешевше. 342

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ.
MAISON de Nouveautés Madame Bertha Fiedler.
Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.
190 11—?

„СЛАВІЯ“
Банкъ взаимныхъ обезпечень въ Празѣ
(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вѣдъ 1874 р.)
скінчивъ зъ кінцемъ 1896 р. 28-ий рокъ своеи дѣяльности и зросли во всѣхъ вѣддѣлахъ „Славіи“

	въ кінцемъ 1896 р.
Фонды резервовый и ручаючій	зр. 7,427.361·15 кр.
Премій належитости поббчній и вѣдсотки за рокъ 1896	„ 2,188.521·39 „
Обезпечень сумы въ секціяхъ на жите	„ 27,629.196·15 „
Обезпечень сумы въ секціи вѣдъ огню	„ 277,905.738·— „
Выплачень капіталы, ренты и вѣдшкодованя въ 1896 р.	„ 1,639.873·80 „
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія“ своимъ членамъ капіталы и вѣдшкодованя въ загальной сумѣ	„ 27,193.723·12 „

„Славія“ принимає въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожите або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секціи IV. обезпеченя вѣдъ шкодъ огневыхъ будинківъ, движимостій, збожа, товарівъ, запасівъ, скота и пр.
Тарифы „Славіи“ вельми умѣрений, а условія обезпеченя вельми користній.
Тарифъ и друкъ сортівъ внесень всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ поясненъ удѣлає якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славіи“ для Галичины и Буковины у Львовѣ при улицы Словацкого ч. 3. 21 16—24
„Славія“ принимає зголошенія о удѣленє аґенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляє аґенціи письменнымъ селянамъ.

Лише **50** кр. на **2** тягненя.
тягненє завтра.
219 12—? **Головна выграна 1 разъ**
100.000 коронъ и 2 разы **25.000 коронъ**
готівкою зъ 20% потрученемъ.
ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОЇ ВЫСТАВЫ **à 50 кр.**
Тягненє: 15 вересня 1898.
Тягненє: 22 жовтня 1898.
поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файґенбаумъ, Г. Максъ, Сокаль и Ліліенъ, Авг. Шелленбергъ и Сынъ, Самуелі и Ландау, М. Кларфельдъ.

При закупнѣ товарівъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвічальный редакторъ Иванъ Белей.
Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Инстытуту Ставропігійского, вѣдъ провід. зарядомъ Михайла Рефця.

Ч. 196. Львовъ, Четверъ 3 (15) Вересня 1898. Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перекѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижаковскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбот за инсераты платна у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць 1 зр. 35 кр.	

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатаний вольный вѣдъ порта.

Поодинокє числе коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звичайні приймають ся по 30 кр. вѣдъ одного стрѣчного инсератового або его місця а въ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші денесенія приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Не туды дорога!

Сумна, справдѣ сумна наша доля! Щобы не завертати ся гадкою въ надто давній часы, досыть пригадати, въ якѣмъ станѣ заставъ насъ 1848 рѣкъ. Зъ того часу могло здавати ся, що мы пробудились до жита та будемо вже хочь поволи але здорово рости въ силы тѣломъ и душею — отъ хочь-бы такъ, якъ росте и развиває ся мала дитина. Минуло 50 лѣтъ, часъ навѣть въ житю народовъ досыть довгій на те, щобы бодай... прийти до розуму. И що-жь мы за той часъ робили та що зробили? Зразу розглядались мы, хто мы є. Ледво мы встигли се гаразд зрозумѣти, якъ зъ двохъ сторонъ стали насъ баламутити: одній вперали въ насъ, що мы Поляки, другій зновъ, що мы „русскіе“. И середъ сторонъ, середъ оборони передъ одними и другими мы такъ утомили ся, що знов заснули собѣ на кѣлька лѣтъ. Въ 1860 роцѣ прокинулись мы назадъ и зразу таки живо забрались до роботы. Але хочь передъ нами було богато важкои роботы, котра вымагала и науки и зъєдиненыхъ силъ, мы незадовго стали зъ чимъ разъ бѣльшимъ завзятемъ сварити ся о... азбуку! Тій патріоты, що не знали анѣ руского анѣ россійского мовы, що кепско говорили по польски, а найлѣпше ще по нѣмецкій, — тій, замѣсть ити слѣдомъ патріотовъ иншихъ народовъ и передовсѣмъ учити ся мовы рѣдного свого народу, сварили ся о те, чи писати „казавъ“ чи „казалъ“ чи „казав“, чи „быти“ чи „бута“ и т. д., хочь всѣ говорили не инакше, тѣлько „казав, бути“. Дѣйшло до того, що можна було смѣло сказати, що Русинъ вже родить ся фільольогомъ и лінгвістомъ та вже въ колысцѣ, не знаючи ще жадної мовы, годенъ вести лінгвістичній дебаты. А за спорами и сварнею не тѣлько що робота стояла, але зъ усѣхъ сторонъ чимъ разъ бѣльше стали насъ тиснути. Мы ще не порѣшили, чи писати „казалъ“ чи „казавъ“, якъ тымъ часомъ заведено у всѣхъ урядахъ и школахъ польску мову. Здавалось бы, що чейже бодай хочь тогдѣ часъ бувъ опамятати ся вже разъ. Такъ нѣ!

Але стало таки вырастати нове поколѣнє выховане вже въ часахъ конституціи и національныхъ ідей, а поколѣнє те по-при горячій любови своєи народности и рѣдної мовы плекало въ серци ідею самопожертвованя и працѣ на користь бѣдного неволеного народу, въ котрого оно вышло. Лишаючи лінгвістичні споры на боцѣ, взяло ся зъ молодечимъ жаромъ до працѣ. Хочь на подставѣ науки було твердо переконане о національній окремѣшности руского народу и руской мовы, все-жь таки за рѣчь важнѣйшу уважало працю для просвѣты и економічного пѣдбудованя народу, нѣжь спѣръ на тему „одінъ“ чи „не одінъ народъ“. А звѣстно-жь, що до такои працѣ надає ся лише тота мова, котрою народъ говорить и котру розумѣє. Сего не годній заперечити навѣть тій, що розпинають ся за наукою про „одінъ народъ“. Отакъ повстало у насъ сторонництво народовцѣвъ и „Просвѣта“ и Товариство им. Шевченка и т. д. и т. д.

Поволи поступала робота, поволи; але таки поступала успѣшно. А що у насъ зроблено доси на поли народної просвѣты, те все майже выключна заслуга народовцѣвъ. Проповѣдники науки про „одінъ народъ“ не мали за той часъ нѣчого пильнѣйшого, якъ навѣть мѣжь простый народъ, потребуючій передовсѣмъ просвѣты и економічної помочи, нести розлядъ и баламутити его своими нѣсенітницями про буквы и украинофільство та въ письмахъ, выдаваныхъ для конкуренціи зъ „Просвѣтою“, перешахровувати свои політичній и літературній тенденціи.

Борба мѣжь народовцями а москвофілами — они-жь теперь самі мають собѣ за честь звати сь москвофілами — закипѣла вже тогдѣ на добре, коли народовцѣ пѣдросли вже такожь и до політичного жита. Почали оба сторонництва чимъ разъ завзятѣйше стирати ся в публицистицѣ и при всякихъ выборахъ, — дарма, що при тѣмъ найлѣпше выходивъ третій. Середъ тыхъ невгодинъ на кѣлька наворотовъ роблено заходы, щобы якось погодити ся. Народовцѣ, вѣдъ котрыхъ звычайно и выходивъ починъ, оказували ся до крайныхъ границь уступчивыми, щобы лише довести до такъ бажаної згоды. Але справа кождымъ разомъ розбивала ся о зарозумѣлу буту москвофілѣвъ, котрій зъ одної стороны маловажили собѣ силу народовцѣвъ, а зъ другои розладъ уважали за воду на свій млынъ. Они завсѣгды домагали ся по просту капітуляціи вѣдъ народовцѣвъ, на що сій анѣ могли анѣ хотѣли пристати.

Якъ на те, стало мѣжь Русинами вытворювати ся ще и трете сторонництво радикалѣвъ, котре въ хвили найбѣльшого розгару не тѣлько усувало на бокъ справу народности и вѣры, але ще й зъ молодечимъ загонистымъ жаромъ стало ворожо выступати противъ народовцѣвъ а заразомъ несказаннымъ способомъ кидати ся на церковь и духовеньство, котрій у великомъ разѣ є сильною пѣдпорою народности въ Галичинѣ и могучимъ культурнымъ чинникомъ середъ нашого народу.

Але и того розъєднання нашихъ силъ було ще за мало. Жменка народовцѣвъ на сумъ всего народу дала ся звести на т. зв. „новый курсъ“ въ політицѣ, а въ нимъ спали на галицку Р сь всякій, ажь надто добре всѣмъ знаній благодати.

Народовцѣ, якъ завсѣгды, готовій до всякои саможертвы, опинили ся передъ дуже трудным выборомъ: або ити самымъ, якъ доти, своєю дорогою наперед — або противъ новокурсної консолідациі руско-польскои глядати ратунку — не для себе-жь, а для народної справы — въ консолідациі руских сторонництвъ.

За сполукою въ сторонництвомъ т. зв. „твердымъ“ промавляло на нашь поглядъ отсе: Его теорія про національну єдність руского и россійского чи тамъ малоруского и великоруского народу противорѣчить фактичному станови рѣчи и длятого не має нѣякого значѣня; такъ само и теорія про єдність руской и россійской чи тамъ великоруской мовы. Такъ само пустій є заходы деякихъ москвофілѣвъ защѣпити у нашого народу россійску мову; видно се по успѣхахъ за минувшій 30 лѣтъ. Москвофілы годній, що правда, спинити нашу просвѣтну и економічну роботу, якъ то и доси справдѣ спиняли; але не годній завести россійской мовы анѣ въ однѣмъ урядѣ громадскѣмъ, анѣ въ однѣй народній школѣ, анѣ навѣть въ однѣй рускій роднѣ. Они годній, якъ кому любо, переселити ся въ Россію; але не годній анѣ нашого народу выселити туды, анѣ Россіи спровадити сюды. Коли противно Польща польщить нашій дѣти навѣть по селахъ, переселює Русинѣвъ на Мазуры, спроваджує Мазурѣвъ на Русь, вже не гнете, а давить насъ въ усѣхъ бокѣвъ, майже нѣжь прикладає намъ до горла, — и до того всего ще й найшла собѣ помѣчь въ горстцѣ инкамерованыхъ Русинѣвъ, котрыхъ рекомендує передъ свѣтомъ якъ законныхъ заступникѣвъ руского народу. Ще-жь бо и те „тверде“ сторонництво руске не таке скрѣзь погане, якъ его видна старшина, котра въ новѣйшихъ часахъ навѣть выразно чванить ся своимъ москвофільствомъ. Майже вся „твердь“ по краю говорить чистою народною мовою, бо иншои не знає; вызначає ся справдѣ твердымъ патріотизмомъ въ народній роботѣ; а хилить ся до москвофільства лише завдяки Польщѣ и въ антагонізму до нея. Зъ слѣпого антагонізму до Польщѣ — видющій антагонізмъ бувъ бы цѣлкомъ оправданый — бачить въ кождѣмъ „йорчику“ твердиню Руси, — байдуже навѣть, чи той йорчикъ поставленый тамъ, де треба; зъ антагонізму до Польщѣ говорить „господине, мое почтеніе“, бо, не розумѣючись на фільольогіи, пѣдозрѣває въ словахъ „панъ“ и „мое поважане“ ненавистну Польщу. Зъ антагонізму до Польщѣ выписує „Галичанина“, бо „Дѣло“ занадто мягке, пахне Польщею. Словомъ: зъ слѣпого, завзятого антагонізму до Польщѣ пѣдозрѣває часто въ найневиннѣйшихъ, ба навѣть пожиточныхъ для Руси рѣчахъ хитрость польску, обчислену на шкоду Руси. Коли-жь ще зважити, що партійна публицистика своихъ читателѣвъ єдино въ интересѣ одиниць, керманичѣвъ тои публицистики, дуже старанно удержує въ тій слѣпотѣ антагонізму и въ тѣмъ неоправданѣмъ жаху та пѣдозрѣваняхъ, то не дивота, що тота „твердь“, о скѣлько переважно патріотична, о стѣлько дуже часто нерозумна.

Оттакъ задивляючись на „твердыхъ“, уважали народовцѣ за рѣчь бажану а навѣть доконечну, мимо кардинальної въ неодномъ рѣзницѣ поглядовъ, злучити ся зъ „твердыми“ до спѣльної оборони народної справы передъ тыми, що напосѣли ся на наше жите. Коли насъ здавлять, тогдѣ не буде певно нѣ „твердыхъ“ нѣ „мягкихъ“, нѣ „украинофілѣвъ“ нѣ „москвофілѣвъ“. А коли не дамо ся, тогдѣ буде ще часъ або погодити ся або розправити ся мѣжь собою. Оттакъ и станула противъ руско-польскои консолідациі нового курсу консолідація народовцѣвъ зъ твердыми.

Мы не знаємо пактовъ мѣжь обома сторонництвами; не знаємо, чи взагалѣ списано якій пакты. Але знаємо се, що до такои згоды, котра бы рѣвнала ся фузіи обохъ сторонництвъ, не могло прийти. Отже консолідацію двохъ рускихъ сторонництвъ выставляємо собѣ якъ розъємъ; хвилево — на часъ потребы — мають оба сторонництва зложити оруже, якого доти уживали одно противъ другого, а злучити ся до спѣльної и згѣдної борбы зъ тымъ, кого мають пѣдставу уважати за спѣльного ворога; не уступаючи зъ своихъ, передъ

---

2)

Дивакъ.

[Спомины зъ жита].

Написавъ *Богданъ Лепкій.*

(Дальше.)

Не було днины, щобы я не зайшовъ до маляра. Щось мене тягло до тои хаты, обвѣшаної образами, обкадженої запахомъ олію. Вѣдъ школы, вѣдъ товаришѣвъ пустыхъ я тѣкавъ туды, якъ въ якусь иншу, гарнѣйшу краину.

А вже-жь найбѣльше манили мене туды образы. Якій вони чудовій! Скѣльки я опѣсля бувавъ по свѣтѣ, скѣльки по усякихъ выставахъ не находивъ ся, а такихъ образѣвъ не видѣвъ. Знаю, що у мене уха червонѣли, якъ я на нихъ дививъ ся, и очи ажь свѣтили ся. Теперь не те...

На якійсь водопадъ у Карпатахъ я дививъ ся годинами цѣлыми. Чувъ запахъ живицѣ у сосновѣмъ лѣсѣ, видѣвъ хмарку легоньку зъ пары и крапливъ дрѣбненькихъ, що висѣла надъ шумячою водою.

Старый малювавъ при тринѣжку. На мене, здавало ся, не зважавъ и я дививъ ся дальше. Але разъ я почувъ на собѣ его зоръ. Оглянувъ ся — мы стрѣнули ся очами. Обомъ мабуть стало нѣяково. Чому? Не знаю, але до нинѣ тямлю легке вдоволенє, що малювало ся на лицю маляра.

— Подобавъ ся тобѣ? — пытавъ.

Я спустивъ очи до долу.

— А вже-жь, — кажу зъ-тиха.

— Штука, бачишь, мій хлопче, штука. На штуку треба умѣло дивитись. Треба ей зрозумѣти, вѣдчути. Ты ей вѣдчуваешь.

Я почувъ вражѣнє, якъ-бы мене хто выловивъ на любовній стрѣчи, и тямлю, що тои днины, коли я вернувъ до дому, сонъ мене не бравъ ся.

*

Часомъ до свѣтлицѣ маляря заглядала якась панѣ. Старша и неладна, зъ лицемъ жовтымъ и немовь збляклымъ. Выгляне буває крѣзь дверѣ, побачить мене и вертає. Чого вона хонала ся передъ хлопцемъ-школяремъ, я не знавъ, якъ не знавъ, хто вона була.

Людского слова я вѣдъ нея не чувъ.

Була якъ выкроена зъ старыхъ журналѣвъ.

*

Одного разу я вбѣгъ до свѣтлицѣ маляра и, якъ звычайно, не витаючись, щобы не перебивати въ роботѣ, ставъ ему за плечами.

Старый, бачилось, не запримѣтивъ мене. Зѣгнутый якъ дуга, зъ головою вытягнутою въ передъ, сидѣвъ при тринѣжку. Малювавъ новый образъ.

Де не-де видно було кредяну контуру, де-не-де легко накинений першій барвный пѣдкладъ. Старый звинно и хутко бѣгавъ кистю по полотнѣ, щобы его чимъ скорше заложити. Видно було тую дивну горячку, що деколи палить артиста, коли вѣнъ хоче побачити перший ледѣйшій зарисы свого твору. Въ очахъ его свѣтила ся цѣкавость. Чи выйде вона на полотнѣ такъ, якъ выйшла въ уявѣ.

Тихо, зъ великимъ пошанованемъ для того чутя, я стоявъ и дививъ ся.

То бувъ собѣ звычайный на ль, сѣльскій краевидець. На передѣ образа широка оболонь зъ травою и цвѣтами, зъ яромъ и рѣчкою. Надъ рѣчкою кѣлька вербъ сумовитыхъ, а тамъ сады и сады, а зъ помѣжь нихъ выглядають сѣльскій курій крышѣ. Надъ оболонею день и ярке свѣтло, надъ садами и селомъ легонькій, далекій туманъ, имла. На оболонцѣ товаръ, за товаромъ пастухи розложили огонь и обступили его живымъ вѣнкомъ.

Вѣдъ образу вѣяло селомъ, житемъ и щиростю. Несло вѣдъ него чимсь своимъ, рѣднымъ.

Мене такъ и обдало пѣдыхомъ сѣльского повѣтря, що тѣлько чару, тѣлько принады має для тыхъ, що зъ села, а мусять жити въ мѣстѣ. У сѣльскои дитины, що нидѣла у мѣстѣ, надъ книжками, на такій видъ мусѣли пѣдбѣйти до очей сльозы. Я хутко обтеръ ихъ рукою, але не скрывъ передъ быстрымъ зоромъ маляра. Глянувъ на мене, якъ колись, при першій нашій стрѣчи.

— Пригадало ся тобѣ твое родинне село, правда? — сказавъ до мене нѣжно и ласкаво. — Ты певно дуже любишь свое родинне село: тій поля широкій, хаты сумовитій и тыхъ людей, що въ горю и задумѣ живуть въ нихъ. Ихъ треба любити...

Я почувъ скоботы коло серця. Уста задрожали, въ очахъ зробило ся горячо и, на силу здержуючи сльозы, выбѣгъ я зъ комнаты.

Вѣдъ тои хвилѣ знакомство наше стало ще щирѣйше.

*

Несмѣло, зъ звиткомъ паперу у руцѣ, прийшовъ я одного днины до Троцкого и, якъ звычайно, не витаючись, ставъ за его стѣлцемъ и водивъ очима за потягомъ его руки. Менѣ здавало ся, що то я малюю.

Якъ звечерѣло, старый вставъ вѣдъ роботы. Ще разъ глянувъ на образъ, ту и тамъ поправивъ и сказавъ:

— Буде добре. Есть житя, а житя то головна рѣчь. Правда? — пытавъ ся звертаючись до мене, — правда, що житя то головна рѣчь? И нѣчь и тиша має свое житя. Та не штука вѣддавати те галасливе, голосне житя днины, а штука добути его тамъ, де вечѣръ спокійный або нѣчь глуха кидає свои тѣни... А що то у тебе за папѣръ? Покажи его сюда!

Взявъ, розгорнувъ и дививъ ся пильно.

— Твоя робота?

— Моя.

— У тебе рука легка а певна. Тѣни и свѣтла разъ нѣжній и ледво замѣтній, то знова сильній и замѣтній. То добре, дуже добре. До того и въ лиці есть щось, щось, що переходить мѣру звычайныхъ богомазовъ. Будемо рисувати мій хлопче, але... зъ натуры. Натура найкрасшій и безоганный взоръ. Ось глянь!

Прикликавъ мене до вѣкна и показавъ на небо.

— Бачишь?

— Бачу.

— Надъ садомъ смужка.

— Якъ кровь багряна.

— А надъ нею, сейчасъ надъ нею блѣдосеньке, якъ чиста вода у рѣцѣ, небо. А на

розъёмомъ заниманыхъ становищъ, не повинній одно противъ другого выступати агресивно, а тымъ менше пôдступно або и пôдло.

Такъ розумѣли мы справу и такъ розумѣемо ей доси. Такъ задивлявъ ся також пр. комітетъ, що уладжувавъ ювілейный обхôдъ знесеня пашцины; бо хочь належали до него також члены „твердого“ сторонництва, то таки — се стверджуемо зъ задоволеньемъ — не противились тому, що цѣлому обходови надано выразно характеръ свята народу рускаго, народу самостôйного, окремого вôдъ великорускаго. Сталось такъ, якъ статись повинно було; але все таки на признане заслугуе уступчивôсть и розумне розумѣне консолідації изъ стороны тыхъ членôвъ, котрй може прихиляють ся до innych теорій про національность нашого народу.

Такъ розумѣючи справу, мы завсѣгды поступали льояльно зъ нашимъ союзникомъ, не зважаючи на всѣлякй напасти изъ стороны тыхъ, котрыхъ на те и наймлено, щобы насъ напастували, — не зважаючи навѣть на те, що публіцистика, котра зачисляе себе до табору, на разѣ зъ нами злученого, на жаль не завсѣгды держить ся тои цѣлкомъ природнои задачѣ, котра навѣть сама собою повинна розумѣти ся. Щобы не шкодити народнôй справѣ и не роздувати на ново такъ шкôдливого, особливо въ теперѣшну хвилю, антаґонізму мѣжь сторонництвами, мы для святого спокою волѣли дивити ся крôзь пальцѣ и промовчувати выбрики, якихъ собѣ неразъ позволяе публіцистика „твердого“ сторонництва, а якй зовсѣмъ не лицюють льояльному союзникову.

Але того, що зайшло на загальныхъ зборахъ товариства имени Качковского въ Самборѣ, годѣ вже промовчати. Вже-жь то зборы того товариства вôдъ давна скликуе ся мовьбы на те, щобы ужити собѣ до схочу на товариствѣ „Просвѣтъ“, хочь „Просвѣта“ нѣколи не дае до того причины, хиба тымъ однымъ, що е се товариство чисте якъ кришталъ а заслугами своими о цѣле небо выше вôдъ товариства имени Качковского. Коли жь загальнй зборы товариства им. Качковского вôдчувають завись до „Просвѣты“ за-для ей заслугъ и дотеперѣшнои дѣяльности, то е на те инший а благороднѣйший способъ ити назаводы зъ тыми заслугами, — по просту: брати собѣ зъ нихъ прикладъ для себе и старатись имъ дорôвнати. Але напасти и коршемнй лайки певно не ведуть до цѣли.

Мы далекй вôдъ того, щобы на тѣ напасти и лайки вôдповѣдати; се уважали бы мы за незгôдне зъ нашою и зъ честію „ росвѣты“. Але на одно звертаемо увагу. Зборамъ товариства им. Качковского въ Самборѣ проводивъ о. Калужняцкій, мабуть оденъ зъ ініціяторôвъ консолідації рускихъ сторонництвъ и членъ рускаго краевого комітету выборчого, и вôнъ не тôлько не уважавъ за потрѣбне ухилити напасти на „Просвѣту“ и дати ей заразъ на мѣсци сатисфакцію, але противно, самъ ще доложивъ вôдъ себе гарный причинок до тыхъ напастей. На зборахъ бувъ також п. Дѣдицкій, голова товариства им. Качковского, а заразомъ членъ краевого рускаго комітету выборчого, членъ и оденъ изъ заступникôвъ предсѣдателя сôбольного екзекутивного комітету рускаго, — значить, оденъ зъ головъ консолідації. И вôнъ таки не уважавъ за потрѣбне станути въ оборонѣ „Просвѣты“. На те мы кличемо позажну перестороги: Не туды дорога!

Або може вамъ вже наскучилась ягода?... Въ такôмъ разѣ уважайте, що вы — то ще не народъ! А народъ и переважна часть его провôдникôвъ, якъ свѣтскихъ такъ и духовныхъ, вже прозрѣли на тôлько, що добре розумѣютъ, що не туды дорога. И въ Самборѣ жь вôдзывались також розумнй голосы, и то зъ устъ, котрыхъ и вы не смѣете мало важити. Народъ и васъ позбуде ся и пôйде туды, куды ему вказуе дорогу его добре вже зрозумѣле добро. Намѣркуйтесь добре и завернѣть ся, поки часъ, бо не туды дорога!

Переглядъ часописей.

[*„Руслан“ о зѣздѣ рускихъ послôвъ.*]

Въ звѣстнôй нашимъ читателямъ справѣ проекту зъѣзду рускихъ послôвъ пише „Руслан“ въ одномъ зъ остатныхъ своихъ чисел:

„Рускй послы державнои рады и сойму краевого [*чи лишь „инкамерованй“ чи и независимй, Руслан не згадуе — Ред.*] зберуть ся на нараду 21 ого вересня въ Станиславовѣ. Предметомъ нарадъ буде політична ситуація и питане, яке становище мають заняти рускй послы въ виду критичного положения державы, якъ не менше въ виду напивности, въ якою вôднеслось *центральне правительство* до резолюцій галицкого сойму и постулятôвъ рускаго клôбу“.

Повысшй слова „Руслана“ свѣдчать уже досадно о частковôй ретирадѣ „инкамерованыхъ“, бо-жь — якъ вѣдомо нашимъ читателямъ — у поклику „Руслана“ до рускихъ послôвъ вôстре було звернене може й бôльше до польскои бôльшости соймовои, анѣжь до центрального правительства, — а тутъ вже о польскôй бôльшости нема бесѣды, лишь о правительствѣ центральномъ. Сараки „инкамерованй“ напудили ся свого — мабуть не глубоко обдуманого кроку, отже обдумавши глубше, кинулись въ ретираду... Налякала-жь ихъ — може ще бôльше, якъ голосы польскихъ дневникôвъ — старо ческа Politik, котра звѣстный покликъ „Руслана“ до послôвъ назвала „сильнымъ обжалованемъ польскои бôльшости соймовои за те, що не выконала постулятôвъ фракцiи Барвѣньского“, хочь то та фракція — якъ плаче „Руслан“ — зъ правдивою абнеґацією голосувала за вôдбудованемъ краковского Вавелю [а то не жартъ! то буде коштувати 5—6 міліонôвъ зр!]; за адресою до трону, котра рускій народъ здае на ласку и неласку Полякôвъ; за польскою школою въ нѣмецкôй Бялôй — и т. д.

„Politik — пише теперь „Руслан“ — радить Полякамъ обережно вôднести ся до постулятôвъ рускихъ послôвъ, але лише пôдъ услôвемъ, наколи обжаловане выкаже ся оправданымъ. А праса польска? Она якъ разъ старае ся выказати, що се обжаловане не маe основъ, бо вже „все зроблено“, бо вже „принесено жертвы перевышаючй дѣйстай потребы рускаго народу“, бо оскорбы правъ рускаго народу суть лишь „дрôбненькй“ и т. д. ...Згаданй дневники а радше авторы статей въ тыхъ дневникахъ або розминули ся зъ правдою по злôй волѣ або, просто сказавши, не мають докладного понятя, о що розходить ся. И такъ неправдою е, мовь-бы у насъ вже *все* зроблено та щобы бôльшость краевого сойму и дала рускому народови щось таке, що бы *перевышало его дѣйсній потребы*. Праса польска повинна була знати, що анѣ одинъ резолюцій краевого сойму, якй запали на послѣдній сесій, центральне правительство *не выконало*. А не выконало оно нѣ одноголосно майже ухвалы що-до заснованя рускихъ паралельныхъ классъ при гімназіи въ Тернополи, нѣ одноголосно ухвалы що-до имен-ваня лекторôвъ рускаго языка на обохъ краевыхъ университетахъ, нѣ ухвалы що-до выконуваня языковыхъ розпоряджень, выданыхъ вже передъ трицятьма роками въ користь рускаго языка въ прилюднôмъ житю. *Мы надѣялись, що польска праса зверне ся враз зъ нами проти центрального правительства* въ тôй справѣ, дбаючи о повагу резолюцій соймовыхъ и скаже: Рускй послы въ правѣ, що упоминаються о те, що имъ соймъ галицкій однодушно признавъ. Чейже всѣ тй постуляты всесторонно оправданй. Чей же на те выторилась въ державнôй радѣ теперѣшна бôльшôсть, щобы перевести рôвноправность всѣхъ народôвъ австрійскихъ. Чейже почнемо сю рôвноправность переводжувати попередъ всего тамъ, де поганый національный централізмъ нѣмецкій не стоить въ дорозѣ справедливымъ змаганямъ народôвъ до духового и національного розвою! Чей-же принципъ рôвноправности пôднесли мы въ сегорôчнôй адресѣ до трону! Чей-же мы давно збрехали зъ негацією Руси! Чей-же мы стремимо безоблудно до солідарности славяньскои на основахъ повнои справедливости! Чей-же исторія навчила насъ не одного! Чей же въ справахъ сихъ не будемо вѣчно ходити до вѣденьского вôйта и т. д. Такои вôдповѣди надѣялись ся вôдъ орґанôвъ прилюдноі опінії польскои, именно по зъѣздѣ дневникарѣвъ у Празѣ, де всѣ мы зобовязались пôддержувати себе взаимно чи то по проти централізаціи языковои нѣмецкои, чи московскои, чи якоинебудь другои. Мы вельмо переконаній, що *рѣшаючій сферы польскій и парляментарнои правицѣ вовсѣмъ инакше подивлять ся на зѣздъ рускихъ послôвъ, якъ подивилась польска праса.* Мы у Вѣдни навчились серіознѣйше дивитись на нашу справу руско-польску, нѣжь краевй дневники, котрй ще не зъумѣли высвободити ся вôдъ деякихъ давныхъ традицій. Мы у Вѣдни вѣримо, що якъ *самй* не погодимось, то третій не помирить насъ, а скорше буде заходитись коло того, щобы насъ на свою користь подѣлити. Длятого зъ певнымъ спокоемъ выглядаемо зъѣзду рускихъ послôвъ въ Станиславовѣ.“

Отсе слова „Руслана“.

Красне — самодурство! И оно не перше. Такъ само, тымъ самымъ „мы“ — въ имени „новокурсникôвъ“ и польскихъ послôвъ — говоривъ передъ кôлькома роками въ радѣ державнôй посолъ Вахяннинъ, увôйшовши туда яко „ново-спеченый“ посолъ и огласивши urbi et orbi про переведену имъ угоду въ соймовою комісією полъскою... Поляки смѣяли ся пôдъ усъ, а небôщикъ молодо-Чехъ Аймъ высказавъ свое зачудованє, якъ Русины можуть такъ зъ любостію давати себе на „топорище до польскои сокиры“...

Мы сумнѣваемо ся, щобы авторъ отсеи статѣ въ „Руслані“ не знавъ правдивого стану рѣчи въ тыхъ справахъ, о якихъ говорить. Знае вôнъ дуже добре, що центральне правительство робить для Галичины лишь то, чого краеве правительство хоче. Коли телеґрафічно заводжено зъ початкомъ сего школьного року польскй школы, а одна мізерна паралельна руска класа въ Тернополи не заведено, то стало ся се длятого, що краеве правительство такъ хотѣло. А краеве правительство сповняе волю польскои бôльшости соймовои и т. зв. делеґації польскои у Вѣдни. Тій-жь знов дуже добре знають рускихъ „новокурсникôвъ“, абы брати ихъ на серіо. Такй зъѣзды уже бували. По выборахъ до сойму зъѣздъ „баденюкôвъ“ у Штадтмілера ухваливъ бувъ резолюцій навѣть дуже „наѣжений“ — а що зъ того вышло? Ще бôльше льокайство, що довело до голосованя за вôдновою Вавеля и за соймовою адресою до трону...

Пôдипрати польску краеву політику передъ центральнымъ правительствомъ и рôвночасно жадати вôдъ того правительства чогось такого, чого Поляки зъ огляду на свою краеву політику на дѣлѣ не хотять, — якъ се дасть ся погодити одно зъ другимъ?!

Переглядъ политичный.

Напады Словѣнцѣвъ на Италіянцѣвъ тревають дальше. Вчера 1200 Словѣнцѣвъ напало на Италіянцѣвъ въ Набрезинѣ. Напастники вдерлись до хат та огородôвъ и зничили все, що попало пôдъ руки. Жертвою нападу були не лишь италіянськй, але и австрійськй Италіянцѣ. Италіянськй робôтники цѣлыми громадами выѣздять зъ тои мѣсцевости. Депутація Италіянцѣвъ вернула ся до италіянського віцеконзуля въ Трієстѣ зъ просьбою о интервенцію. Віцеконзуль бувъ у намѣстника бар. Госса, а той приреkъ выдати енерґічній заряджена. Поліція мусѣла стерегти мѣскихъ водопроводôвъ, бо словѣньска товпа грозила зничененъмъ. При вчерашныхъ розрухахъ одну особу убито а кôлька ранено. — При дальшихъ демонстраціяхъ въ Набрезинѣ демонструвало 300 Словѣнцѣвъ. Ворохобники вдерлись до италіянье ихъ варстатôвъ, повыбивали вôкна и зничили уряджене. Жандармерія спинила дальшй розрухи. До мѣста прибули дѣ компанiи вôйска. Въ Трієстѣ також скрѣплено вôйскову залогу. Вечеромъ настав спокôй въ обохъ мѣсцевостяхъ.

Навѣть зъ Нѣмеччины доносять о погромѣ Италіянцѣвъ. Муларскій стрейкъ въ Шпандавъ обернувъ ся въ демонстрацію противъ Италіянцѣвъ. Тамтои ночи стрейкарѣ пôдпалили деревляный баракъ, въ котрôмъ мешкало 30 италіянськихъ роботникôвъ. Італіянцѣ для вôдстрашена напастникôвъ стрѣляли на слѣпо, при чôмъ не рансно нѣкого. Палѣ утѣкли.

— —

На вѣчу всенѣмецкого союза въ Монахіюмъ пôдъ проводомъ професора Ганса и австрійского посла Вольфа бесѣдники выступали противъ Славянъ. Посолъ д-ръ Райнінґеръ референувавъ о „славяньскôмъ небезпеченствѣ для нѣмеччины въ Австрії“. Не щадивъ компліментôвъ Баденьому: назвавъ его розбишакою, котрый хотѣвъ Нѣмцямъ заграбити ихъ духове майно. Вôдгакъ Фріцъ Бай широко розводивъ ся надъ „славяньскимъ небезпеченьствомъ для нѣмеччины въ нѣмецкôмъ цѣсарствѣ“. Бесѣдникъ сказавъ, що „польскій елементъ, уратованый вôдъ голоду и нужды прускими королями, що-разъ смѣлѣйше пôднесить голову“ — и поставивъ кôлька резолюцій, въ котрыхъ домагае ся, щобы пруске правительство заборонило польскій посѣлости рентовй, уневажнило всѣ мандаты польскихъ послôвъ и щобы въ промысловыхъ та рôльничихъ предприемствахъ заступило польскихъ роботникôвъ скандинавскими. Всѣ тй резолюцій принято зъ теличимъ восторгомъ.

— —

Справа ревізіи процесу Дрейфуса мае рѣшити ся на завтрѣшнôй нарадѣ кабінету. Радикальный часописи нападають на Фора зъ причины его пресіи на Бріссона противъ ревізіи. Дневники доносять, що Форъ робить се зо страху передъ Дрюмонтомъ, котрый грозить президентови ревеляціями зъ его приватного житя. Форъ мавъ высказати ся, що пôдъ нѣякимъ услôвемъ не згодить ся на ревізію. Сли-бы цѣлый кабінетъ ухваливъ ревізію, тогдѣ вôнъ самъ подасть ся до димісіи и буде кандидувати другій разъ, щобы переконати ся, чи французкій народъ стоить за нимъ. — Въ посольскихъ кругахъ думають, що ревізія буде переведена въ слѣдующій способъ: Золя верне зъ початкомъ жовтня до Парижа. До того часу занменують нового президента суда, котрый переведе другій процесъ. Новый сей президентъ, котрымъ мае бути Форіонъ, допустить цѣлый д казъ правды, котрый Золя хоче перевести. Зъ тои причины всѣ будуть мусѣли зôзнавати и все выявить ся такъ, що тогдѣ фактично вже вôдбуде ся ревізія процесу Дрейфуса. — Агентія Гавваса дементуе вѣсти, мовь бы Форъ на радѣ кабінету мѣшавъ ся въ справу Дрейфуса.

Смертъ цѣсаревои Елисаветы.

— —

По убійствѣ цѣсаревои — якъ вѣдомо — перенесено ей зъ корабля до готелю Beau-Rivage. Зъ початку думано, що удасть ся ще привести ей до житя, отже натерано, пробовано штучне вôддыхане, та надармо. Одинъ зъ лѣкарѣвъ протявъ праву долоню; кровь не выйшла; знакъ, що цѣсарева не жие. Тогдѣ всѣ зъ присутнымъ священникомъ Paquis-омъ впали на колѣна и вôдмовили молитву за покôйницю.

Утѣкаючого анархіста Luccheni-ого злапавъ друкарь Charmatin, котрый зъ площи

Цифровая копия сделана в 2014 году Национальной библиотекой им. Вернадского

тôй смужцѣ рисують ся верхи деревъ — темнй, таемнй. Вôдмалюй ихъ, передай тую задуму вечѣрнои годины и гаразд! Я нѣчо бôльше не хочу. Нѣ гôръ, нѣ рѣкъ, нѣ гôрскои хатины, нѣ хмаръ, нѣ блискавиць нѣчо, нѣчо.

Вôнъ ставъ ходити скорою ходою по хатѣ. Я ждавъ.

— Природа великій и бездоганный взôръ, — сказавъ пращаючись зо мною.

*

Почала ся наука. Вôдъ старого я дôставъ всѣлякй рисунки, вôдливы зъ гіпсу, рѣзьбы въ деревѣ, але найбôльше надѣлявъ вôнъ мене своими словами.

Довгй вечѣрнй розмовы мали для мене свôй особливый чаръ. Кôлько огню вливали въ мою душу, кôлько дивнои силы будили у слабому тѣлѣ! Нинѣ не те... Нинѣ воно — лишь спомины.

Знакомство зъ маляремъ вплынуло и на мое житя и на... свѣдоцтва. Зъ живыхъ языкôвъ, зъ исторіи я дôставъ дуже гарній ноты, та за те зъ математики та фізики що-лишень лѣзъ.

Бувало и такъ, що до школы не пôйшовъ, а малювавъ. У мене тогдѣ були свои олѣйнй краски и я деколи бравъ ся портретувати. По кôлькохъ лѣтахъ науки воно й не дивно.

Зô старымъ мы теперь поводали ся такъ, якъ и перше, лишень ще блызше и ще щирѣйше. Деколи вôнъ сказавъ навѣть де-що про себе, але коротко, неясно и несмѣло, немовь забувшись.

Та и въ тôмъ було богато цѣкавого и богато сумного.

*

Въ робôтни у кутку стояло пяніно, гарне, хоть не нове и зачинене заедно.

— Чие воно? — пытаю разъ старого.

— Чие? Сестры.

— Вашои? — пытаю.

— Такъ, моеи.

— То у васъ е сестра?

— А вже-жь. Мешкае прецѣнь зо мною. Але вона на ньому давно не грае и коли-бъ той нѣмый теперь инструментъ заговоривъ, ты почувъ бы одну сумну исторію. Дуже сумну!

Ту вôнъ затавъ ся. Видно було ваганє: чи говорити чи нѣ. По хвили ставъ казати:

— И штука требуе жертвы. Моя сестра тожь жертва штуки. Нещаслива жертва... Справдѣ, я не знаю, по що я позволивъ ей выступити зъ концертомъ. Я-жь знавъ, що вона такъ сильно зворушуе ся грою, такъ переймае ся. Мôгъ сподѣвати ся катастрофы. Але що-жь? Якъ взяли просити, намовляти, манити славою, такъ и заманили. Чоловѣкъ прецѣнь не зъ каменя. Навѣть ей зловили на славу, якъ на вудку. И яка слава! Привезли ей зъ того концерту въ горячцѣ. Атакъ нервôвъ, недуга мозку и утрата слуху. Теперь вона не чуе и не говорить, лишь терпить и болѣе. Важке болѣне!..

Ту вôнъ зъупинивъ ся и вôдôтхнувъ. Може жалувавъ, що почавъ говорити. Глянувъ на мене, зобачивъ, що я слухаю его пильно, и почавъ дальше:

— Зъ разу я мавъ надѣю, що вона почуе. Пôйшли лѣкарѣ, купелѣ, клопоты. Та надармо! Минуло тôлько лѣтъ, а вона не чуе. Не чуе тыхъ безконечныхъ голосôвъ природы, що ихъ умѣла дослухати ся въ шумѣ вѣтру, въ плюскотѣ дощу, въ спецѣ полудня, въ глубокôмъ снѣ ночи. Не чуе звукôвъ, що ихъ сама будила зъ оттои глухои паки. Нѣчо не чуе. Чи ти пôйнявъ, якъ вона карае ся и мучить ся душею? А я?! Я мушу дивити ся, а радити годѣ... Такъ, штука требуе вôдъ людей неразъ жертвъ надто великихъ.

(*Дальше буде.*)

Quai de Montblanc бачивъ, якъ Люккені пхнувъ якусь старшу даму и она упала. Шарматенъ вѣддавъ его въ руки поліціи, очевидно не догадуючись, що Люккені заштилітувавъ тую даму. Въ поліціи Люккені подавъ свій родовѣдъ, котрый стверджено и урядово. Зовеся вѣнъ Люіджі [Людвикъ] Люккені, уродивъ ся коло Парижа 1873 р., яко сынъ незнаного вѣтця и Людвики Люккені, служницѣ въ Borgo San Domingo въ Пармѣ въ Италіи. Въ р. 1890 здезертируванъ вѣдъ вѣйска, але опѣсля самъ зголосивъ ся и служивъ при кавалеріи въ 1896 р. бувъ яко воякъ въ Африцѣ. Выступивши зъ вѣйска перебувавъ якійсь часъ въ Австріи: бувъ у Вѣдни, въ Пештѣ, Трієстѣ. Въ Пештѣ бачивъ цѣсареву кѣлька разъ. Въ Трієстѣ остававъ пѣдъ надзоромъ поліціи. Остатными часами занятый бувъ въ Львовѣ при будовѣ почты. Пѣдчасъ протоколѣвъ слѣдчихъ хваливъ ся тымъ, що з анархістомъ, и протестувавъ противъ того, абы его мали за божевѣльного. Найденый опѣсля пильникъ изъ зломанымъ вѣстремъ признавъ за оруде, котрымъ пробивъ цѣсаревну. Заявивъ, що карою не журить ся, и жалувавъ, що въ Женевѣ нема кары смерти; бувъ бы охотно померъ.

Офіціяльно оголошене пѣсля урядового протоколу справоздане зъ автопсіи переведеной на тѣлѣ цѣсаревен, говорить: Оруде, котрымъ довершено убійства, остроконечастый кавалокъ зелѣза або стали. Упхнуте було въ грудну клѣтку въ околиці четвертого ребра такъ сильно, що ребро зломило ся. Обемъ раны $2^1/_2$ міліметра. Оруде вѣдбуло дорогу вздовжь четвертого ребра, перебило легкій та серцевый мѣшочокъ и увѣйшло въ серце, перетинаючи лѣву комѣрку. Зелѣзо прошило серце вѣдъ горы до долины и при долѣшнѣй части лѣвои комѣрки выйшло знова зъ серця, котрого долѣшна стѣна рѣвно-жь була передѣравлена. Смерть наступила наслѣдкомъ вытеченя крови до мѣшочка серцевого. Серце було обложене верствою товщу, впрочѣмъ здорове, о скѣлько можна було ствердити при автопсіи, котра ограничала ся головно до сконстантованя причины смерти и розслѣду раны. Рана довга на $8^1/_2$ центиметра, завдана острымъ орудемъ, мае берега порозрываній; форма раны и иншій слѣды наводять на здогадъ, що рана походить вѣдъ заостреного пильника. Форма раны вѣдповѣдае формѣ пильника.

Д ръ Golay, котрый переводивъ автопсію, додае вѣдъ себе: Серце було перебите на скрозь, але що оруде було дуже остре, тому лишь краплѣ крови попели сплывали зъ серця до мѣшочка серцевого, а смерть наступае ажь въ хвили, коли мѣшочокъ серцевый цѣлкомъ наповнить ся кровю. Весь часъ межи выповненемъ мѣшочка серцевого кровю жила нещастна жертва дикого убійства и могла ще пѣхотою дѣйти до корабля, заки мѣшочокъ серцевый наповнивъ ся кровю. Коли-бъ смертоносне оруде було лишило ся въ серци, то цѣсарева була бы жила значно довше. А такъ она зъ смертельною раною въ серци перейшла ще до 80 крокѣвъ до корабля, але и въ того видко силу и енергію.

Дня 12 вересня о 10 год. рано уряджено въ Женевѣ передъ готелемъ Beau-Rivage похѣдъ жалѣбный, въ котрѣмъ взяли участь всѣ власти женевскій, президентъ правительства и великои рады, чужій консулѣ и множество публики — звыжь 30.000 осѣбъ. Передъ готелемъ стояли репрезентанты Австро-Угорщины и кланяли ся походови. Пѣдчасъ походу дзвонено, а склепы и всѣ институціи були зачинені.

Якъ уже вѣдомо, по тѣло цѣсаревои выѣхавъ осѣбный похоронный поѣздъ до Женевы зъ цѣлымъ дворомъ покѣйницѣ и зъ двома представителями цѣсаря [кн. Францъ Іосифъ Аверспергъ и кн. Хлюдвикъ Гогенльоге]. Вчера (14-ого) о год. 8 въ Женевѣ зложено домовину пок. цѣсаревои на караванъ и перевезено на дворець зелѣзничій. За домовиною ѣхавъ въ замкненыхъ повозахъ дворъ цѣсаревои и гр. Кинштайнъ яко представитель цѣсаря, дальше президентъ Ruffy, достойники властій женевскихъ и тысячѣ людей супроводили похѣдъ въ глубокѣй тишинѣ. Вѣнцѣвъ лишь кѣлька умѣщено на домовинѣ, а кѣлька несено; прочій вѣнцѣ везено на трехъ похоронныхъ повозахъ. За походомъ ступали жандармы. Тысячѣ цѣканыхъ споглядало зъ вѣконъ улицями, куда переѣздивъ похѣдъ. Прислуга и дворскій дамы цѣсаревои страшно плакали; графина Старай зѣмлѣла. Домовину покропивъ кс. Lannier, а опѣсля вложено до вагона, куда всѣли и дворскій дамы.

На граници Австріи въ мѣсцевости Буксъ вчера о год. 9 и 25 мінутъ вечеромъ повитавъ ки. Гогенльоге поѣздъ похоронный, котры въ дальшѣй дорозѣ переѣде черезъ Фельдкірхенъ, Брегенцію, Сольногородъ и Лінцъ до Вѣдня. По всѣхъ мѣсцевостяхъ, куды переѣздить сей поѣздъ, дзвонять дзвоны и вѣйско вѣддае почесть. Похоронный вагонъ рѣзнить ся вѣдъ звычайныхъ особовыхъ лише галерійкою довкола. Довгій чотири метры, у внутри подѣленый на двѣ части: бѣльша часть призначена на домовину, менша мае три сѣдала для асисты. Сальонъ для домовины обитый темно-зеленымъ сукномъ, на вѣкнахъ чорній фіранки, на пѣдлозѣ застеленый чорный килимъ, а на серединѣ чорно обите подіюмъ на домовину. Домовина цѣсаревои деревяна, зроблена у варстатахъ столярскихъ у Вѣдни. Зъ верха обита чорнымъ аксамітомъ а въ серединѣ бѣлымъ шовкомъ. На вѣку домовины умѣщеный великій часто золотый хрестъ, а береги обитѣ щиро-золотыми тасьмами. Спочивае на шести золоченыхъ вѣжкахъ. Сесю домовину вложено въ другу металеву и залютовано, отже цѣсарь вже не буде оглядати лица покѣйницѣ.

О порядку похоронномъ мы вже подали вѣсть вчера въ телеграмахъ. Нинѣ додамо, що въ криптахъ костела Капуцинѣвъ домовина цѣсаревои стане поббчь домовины архики. Рудольфа и е въ черги 127 ма домовина Габсбургѣвъ, зложена въ тыхъ криптахъ.

Похоронъ вѣдбуде ся якъ звѣстно въ суботу вѣдъ 4 год. зъ полудня. На похоронъ прибудуть мѣжь иншими: цѣсарь Вільгельмъ II, король Гумбертъ, король саскій, князь регентъ баварскій зъ всѣми князями баварскими, князь чорногорскій Микола, италійскій наслѣдникъ престола и н. Многѣ монархи высылають своихъ представителѣвъ; мѣжь иншими царя Николая II. буде репрезентувати вел. князь Алексѣй, котрый теперь перебувае въ Карльсбадѣ, а королеву англійску Вікторію буде заступати кн. Хрістіянъ шлезвицко-гольштиньскій, и т. д. Папу заступить нунцій вѣденьскій.

Цѣсарь що дня дбстае сотки телеграмъ сповчутя не тѣлько вѣдъ всѣхъ пануючихъ въ Европѣ, але и загаломъ вѣдъ державъ у свѣтѣ: зъ Япану, Уругваю, Чілі и и.

По всѣхъ дворахъ цѣсарскихъ и королѣвскихъ заповѣджено на якійсь часъ дворску жалобу.

Мѣска рада въ Будапештѣ жертвувала 30.000 зр. на памятникъ для пок. цѣсаревен.

Въ справѣ торжествъ ювілейныхъ, якѣ мали въ падолистѣ и грудни с. р. вѣдбути ся, высказавъ цѣсарь бажане, щобы они за-дна горя, яке его постигло, були вѣдкликанѣ. Въ наслѣдокъ сего вѣднаде приѣздъ чужихъ монархѣвъ якъ и всѣхъ депутацій до Вѣдня. Цѣле торжество обмежить ся на богослуженю дня 2 грудня с. р.

Въ сесю недѣлю буде оголошеный маніфестъ цѣсарскій зъ подякою для народовъ держави за объявы спѣвчутя.

НОВИНКИ.

— **Послѣдній содухи.** Стара кокетка осѣнь дивнѣ мае ще претенсіи. Зачала свое пановане слотою, опѣсля чарувала насъ прегарною погодою, ба просто сіекою, такъ, що температура сягала 24°, а вкѣнци стрѣливъ вѣ до головы справдѣ молодечій порывъ. Пригадавши собѣ молодѣ лѣта, вчера передъ полуднемъ налякала Лявѣвъ двома громами по чѣмъ розплакала ся на добре густымъ дощемъ, що гразивъ довшою слотою. На наше щасте, реflексія наступила доволѣ швидко. Стара панна-осѣнь хоче ще на гвавтъ чарувати всѣхъ своею красою. Обтерла заплеканѣ очи и дальше кокетуе. Та на жаль, не автре вже „бляшами" морщинъ на гарнѣмъ колись личку, красне зелене въ волосѣ жовтѣе, опадае, словомъ — она старѣе ся и ось-ось побачимо стареньку, згорблену и бѣлу якъ молоко бабусю-зиму.

— **Преосв. Епископъ** перемыскій Константинъ Чеховичъ выѣхавъ зъ секретаремъ своимъ о. Погорецкимъ до Вѣдня на похоронъ цѣсаревои 6ли аветы.

— **Президентъ мѣста Львова** д ръ Малаховскій розбославъ до тутешныхъ купцѣвъ, промысловцѣвъ и властителѣвъ склепѣвъ вѣдозву, котрою просить о замкненя на знакъ жалобы склепѣвъ мѣжь годиною 4 а 5 пополудни въ суботу 17 с. м. въ часѣ похорону цѣсаревен.

— **На похоронъ** цѣсаревои выѣздить завтра въ полудне краевый маршалокъ гр. Стан. Бадені зъ членомъ краевого выдѣлу Верещиньскимъ и заступникомъ д ромъ Л. Яклиньскимъ. Въ похоронѣ возьме также участь депутація галицкого сойму, зложена 31 послѣвъ.

— **Воздушне явище.** Зъ Болехова доносять: Въ ночи зъ 11 на 12 с. м. о годинѣ $10^1/_2$ бачено въ околиці Болехова въ полудневсхѣдній сторонѣ свѣтло въ видѣ стовпѣвъ, котрѣ пересували ся зъ пѣвночи на полудне и назадъ. Тѣ стовпы появляли ся одинъ за другимъ, розширювались и що-хвиля змѣняли краску. Краска була насампередъ рожева, вѣдтакъ синява, темно-синя, а вкѣнци темно-червона — по чѣмъ стовпы розбѣгли ся мовь мраки. Сесе показало ся рѣвночасно въ двохъ мѣсцяхъ: въ однѣмъ, бѣльше на пѣвнѣчь высуненѣмъ, краски були яркѣйшѣ, нѣжь въ мѣсци полудневѣмъ.

— **Огнѣ.** Зъ Равщины пишуть намъ: Дня 12 вересня о 1 годинѣ по пѣвночи страшный огонь вынищивъ въ селѣ Гребенне пѣдъ Равою рускою до тла будынки мешкальній и господарскій 15 господарѣвъ зѣ всѣми запасами збѣжа и пашѣ на зиму. О ратунку якѣмсь бесѣды не могло бути, разъ що то сталось въ ночи, коли всѣ спали, а по друге — цѣла вина тутъ спадае на вѣйта Андруха Паньчака и на цѣлу зверхность громадску, бо смѣхъ людямъ сказати — въ мѣсци вѣддаленѣмъ 5 клм. вѣдъ повѣтового мѣста Рава руска, куда що-день два жандармы заходять, не було при огни анѣ сикавки анѣ одного гака анѣ одной коновки, щобы чимъ води набрати. Сикавка громадска коштуе 260 зр., але що-жь, спочивае сномъ блаженнымъ замкнена на складѣ въ коршмѣ вѣдъ давнього часу поносована, а не направлена, мимо того, що приписы выразно наказують що 14 днѣвъ сикавки пробувати чи не попсованѣ. Зъ Равы руской не було нѣкого, анѣ панѣвъ „Фаерманѣвъ", анѣ нѣкого зъ „Sokołów". Подяку зложити належить вѣйтови зъ Корнѣвъ и громадянамъ селъ Корнѣ, Рѣчокъ и Мостѣвъ малыхъ, котрѣ прибули справдѣ троха пѣзнѣйше, але въ двома сикавками, и постримали дальше ширене огню, котрый черезъ гостинець перекинувъ ся вувъ уже на другу часть села. Бажане бы було, щобы дотычній высшій власти бѣльше пильнували своихъ обовязкѣвъ и уважали на поступоване вѣйта, вѣдъ котрого доброи чи злои волѣ залежать судьба сотокъ громадянъ. Ну, але нѣгде правды дѣти, двомъ панамъ не можна служити: котра зверхность громадска пильнуе тѣлько коршмы и горѣвки, така певно не мае часу на тое, щобы переконатись, чи сикавка и иншій средства осторожности въ порядку, чи нѣ. Въ огни згинувъ 13-лѣтный хлопець Гринько, сынъ Дмитра Козака, котрого не можна було выратувати, бо коли отець побачивъ огонь, сгодола, де хлопчина спавъ, уже догарувала. Въ имени погорѣльцѣвъ нещасныхъ и комітету, котрый заявивъ ся въ цѣли ратованя бѣданѣвъ, прошу милосердныхъ людей о ласкавѣ жертвы чи въ грошехъ чи въ натурѣ, щобы хочь въ сотнѣй части отерти слезы нещастнымъ погорѣльцямъ. Жертвы прошу присылати на руки о. пароха Ниля Б. Ломницкого въ Гребенѣмъ почта Рава руска. — Зъ *Вѣрокъ великихъ* вѣдъ Тернополемъ надбѣйшла вже близька вѣсть про огневу катастрофу. Взагалѣ згорѣло тамъ 24 господаретвъ, а бѣльша часть будынкѣвъ була убезпечена. Причиною огню була мабуть неосторожнѣсть. — У *Выганцѣ* вѣдъ Чортковомъ згорѣли дня 13 с. м. 4 господарства. Въ сгодолѣ одного зъ тыхъ господарѣвъ, Завадовского, згорѣла на вуголь 2-лѣтна дѣвчина. На ратунокъ поспѣшила чортковска огнева сторожа, вѣйсковѣй вѣддѣлы 95 пѣхотного полку и 8 полку уланѣвъ. Зъ погорѣльцѣвъ лише одинъ бувъ необезпеченый, а шкоды выносять по надъ 3.000 зр. И тутъ причиною огню була неосторожнѣсть.

— Зъ туги за вмершою на сухоты внукою обляла себе онодгы въ Краковѣ панѣ Іосифа Бр. нафтою и терпентиною та й пѣдпалила. Дымъ, що добувавъ ся зъ комнаты, спровадивъ людей и они застали десператку и цѣлу комнату въ огни. Ратункове поготѣвя забрало попарену до клініки, однакъ сумнѣвають ся, чи удержить ся при житю, бо лице цѣлкомъ обгорѣло. Чину сего допустила ся п. Бр. того самого дня, коли вѣдбули ся похороны ея внуки.

— Звертаемо увагу нашои Р. Т. публики, що лѣкарь клінічный у Львовѣ д ръ Евгеній Озаркевичъ, спеціялістъ для недугъ внутрѣшныхъ перепровадивъ ся и мешкае *въ каменици „Народного Дому"*, улица Краковска ч-ръ 17, I. поверхъ.

— **Нова фабрика въ Галичинѣ.** Въ Носовѣ [повѣта пѣдгаецкого] заложено фабрику крохмалю, цукру и сиропу картофляного, уживаного до выробу цукорковъ и иншихъ выроббвъ цукорныхъ. Фабрику побудовано коштомъ 250.000 зр. пѣсля найновѣйшихъ вымогъ и улѣпшень; а она власностію посла до рады державной д-ра Ивана Валевского и Спѣлки, до котрои належать и два львѣвскій цукорники Брандштетеръ и Зінгеръ [жиды], котрѣ найбѣльше будуть побирати выробѣвъ сен фабрики. Фабрика буде переробляти въ одинѣй кампанії 50.000 сотнарѣвъ картофель и буде продукувати 100 вагонѣвъ самого сиропу, а дасть постѣйный заробокъ 100 робѣтникамъ крѣмъ офіціялістѣвъ. Дня 5 с. м. посвячено торжественно згадану фабрику при участи оо. Дим. Гузаря пароха Завалова, Ем. Кичуры зъ Носова и римо-кат. кс. Гомулки зъ Завалова.

— **Имъ австрійскій — а Boże coś Polskę".** Польскій дневники плачуть ось надъ якою пригодою: „Въ Синоцѣ по богослуженю при кѣнци року шкѣльного хоръ гімназіяльныхъ ученикѣвъ вѣд пѣвавши двѣ строфки имну „Боже буде покровитель" закѣнчивъ двома строфками „Boże coś Polskę". Дирекція добачила въ невинѣмъ вѣдспѣваню тои пѣсни знаки зровины зрады державной и одного ученика, котрый „пѣдбурювавъ" до спѣву „Boże coś Polskę", сего року до гімназіи не приняла". — Розумѣе ся польскій газеты крушать копіе за тымъ ученикомъ, що мусѣвъ шукати иншои гімназіи, а кѣнчать тыми словами: „Здавало бы ся, що патріотизмъ не тѣлько терпѣти, але его навѣть скрѣпляти повинній нашій гімназіи". — На те мы запытаемо: Чи ще за мало скрѣпляють?! Але кѣнченя австрійского имну революційною польскою спѣванкою въ церквѣ було, видко, вже за богато власти шкѣльной.

— **Русинъ и жидъ — два братаники?** Пишуть намъ: Сѣлка Русинѣвъ, до котрои належить проф. Лашкевичъ, закупила на власность реальность въ Самборѣ и устроила на готель пѣдъ назвою Готель Народный. До „Дѣла" писано зъ величаемъ, що той готель устроеный на ладъ европейскій. Тымчасомъ тамъ хиба тѣлько европейского — чи по-правдѣ еврейского, що кельнеромъ е жидъ Дувидъ, котрый по еврейски господарить. Чи не можна бы, пане професоре, той кусникъ хлѣба дати Русинови?!

— **„Военнѣ" образки.** Передъ кѣлькома днями о 3 годинѣ въ ночи пробудивъ мешканцѣвъ улицѣ Скарбекѣвскои у Львовѣ страшный крикъ на улици. Хто лише живъ, кинувъ ся до вѣконъ. Пѣдъ будынкомъ учительскои женьскои семинарія артилеристъ Иванъ Стефанишинъ допавъ одного державного урядника, поваливъ его на землю и рубавъ шаблею безъ милосердя. На крикъ надбѣгли люде и зъ великимъ трудомъ розъоружили горячого сына Марса, а явившій ся поліцай вѣдставивъ его и покалѣченого урядника на инспекцію. — Зновъ же онодгы вечеромъ капраль 30 пѣх. полку Король Дметъ, выбѣгши зъ шинку при улици Валовѣй, напавъ на переходачу служницю и такъ страшно покалѣчивъ ей, що мусѣли вѣзвати ратункове поготѣве.

— **Виновника убійства Василя Панкевича изъ Золочева,** о котрѣмъ у насъ було писано — вже выкрыто, завдяки слѣдчому судьѣ п. Дембскому. Є нимъ маляръ Казимиръ Лебединьскій зъ Воронякъ, сусѣдъ родины вороняцкого вѣйта Солтовского, зъ котрою живъ въ дуже добрыхъ вносинахъ. Лебединьскій порозумѣвъ ся зъ молодою жѣнкою неббщика, Розалією зъ Солтовскихъ Панкевичевою, и рѣшивъ ся убити ей мужа, за що одержавъ вѣдъ ней 40 зр. Засѣвши въ корчахъ, чекавъ на Панькевича, якъ той вертавъ зъ Воронякѣвъ до Золочева вѣдъ Солтовскихъ, и выстрѣливши кулею зъ пістолета, поцѣливъ Панкевича въ лопатку. Опѣсля — якъ вѣзнае — надбѣгла Розалія вѣ своею мамою, облили живого ще Панкевича нафтою и вѣдпалили. По доконанѣмъ убійствѣ Лебединьскій сховавъ пістолетъ у стрѣсѣ свого дому. Та въ часѣ выстрѣлу вѣдлетѣвъ вѣдъ пістолета комінець и зранивъ самого злочинця коло правого ока — и се навело слѣдъ на злочинця. Лебединьскій признавъ ся до вины цѣлковито. Розправа вѣдбуде ся на найближшѣй каденціи присяглыхъ судьѣвъ въ Золочевѣ.

— **Дрѣбни вѣсти.** Львѣвска нотаріяльна палата розписуе конкурсъ на посаду нотаря въ Скалатѣ. Речинець до 1-ого н. ст. жовтня. — Директоръ почтъ и телеграфѣвъ радникъ двору Ив. Сеферовичъ повернувъ зъ вѣдпустки и обнявъ урядованя. — У Львовѣ померъ 15 с. м. цѣсарскій радникъ, лѣкарь операторъ Казимиръ Моссінгъ въ 61 роцѣ житя.

— **100.000 коронъ и 2 разы по 25.000 коронъ** то головній выграрій Великои ювілейнои льотерії выстрвои, що выплатать ся готѣвкою лише зъ 20% вѣдшѣбки. Звертаемо увагу нашихъ поважныхъ читателѣвъ, що найближше тягнене невѣдклично дня 15 вересня 1898.

Надѣслане.

„Henneberg-Seide"

von 45 kr. bis fl. 14·65 p. Meter — nur ächt, wenn direkt ab meinen Fabriken bezogen — schwarz, weiss und farbig, in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend.** 7 [1]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 15 вересня. Перше засѣдане рады державной буде посвячене выключно жалѣбнѣй маніфестаціи зъ нагоды смерти цѣсаревен. Выбѣръ президія вѣдбуде ся 28 с. м.

Градецъ 15 вересня. При выборахъ до рады мѣскои зъ третього круга выборчого побѣдили кандидаты національныхъ партій нѣмецкихъ.

Римъ 15 вересня. Тутъ и въ околиці арештовано много анархістѣвъ.

Берлинъ 15 вересня. Правительство скликуе свѣтову конференцію для поборюваня анархістѣвъ.

Атены 15 вересня. Крѣпость Кандію обсадило интернаціональне вѣйско и на ея мурахъ вывѣсило хоругви чотирохъ державъ. Пѣдъ мѣстомъ знаходить ся 6600 европейскихъ вояковъ. По занятю мѣста буде сейчасъ переведене розоруженя населеня.

Мадритъ 12 вересня. Засѣданя кортезовъ вѣдрочено.

Ню-Іоркъ 15 вересня. Рада міністрѣвъ ухвалила анексію острова Люзонъ, евентуально цѣлои ґрупы Филіпіньскихъ островѣвъ.

Іокагама 15 вересня. При вечери затроено короля зъ сыномъ, але лѣкарѣ успѣли ще выратувати ихъ. Арештовано одного урядника дворского.

Надѣслане.

ЛѢКАРЬ НЕДУГЪ ВНУТРѢШНЫХЪ

Д-ръ Евгеній Озаркевичъ

мешкае

въ каменици „Народного Дому"

улиця Краковска ч-ръ 17, I. поверхъ. Ординуе вѣдъ 3—5 годины. 349 1—?

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ пивнѣ Галицкои

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далековиды, барометры, термометры, рѣзни ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайги, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.

Всякѣ направки полагоджують ся якъ наскорше и найдешевше. 4185—

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА, зъ первородныхъ краевыхъ и заграничныхъ фабрикъ, найдокладнѣйше уреґульованій, поручае **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ** Львовъ, Галицка 6. На мѣсячній раты по 4 зр., готѣвкою 10% дешевше. 342

МАШИНКИ АМЕРИКАНЬСКИ до сѣканя мяса по зр. 4. Сита волосѣяні почвѣрдѣй до паштетѣвъ по зр. 1 1.30 и 1.60.

Поручае ПЕТРО ХИОНСТОВСКІЙ, горговля зелѣзива у Львовѣ, площа Кашітульна ч. 1 (супротивъ катедры).

ТУТКИ цигаретови 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12

Решткы хѣдниковъ и высортованѣ диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, ґобеліны и рѣзнѣ предметы декораційнѣ по цѣнахъ бачно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre" Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Также на раты безъ пѣдвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

Также и на раты

безъ пѣдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, хѣдники, ковдры ватованѣ, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ также всякѣ артикулы потрѣбнѣ до уряджена домового въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre", Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно. 19

Сиропъ зелово-солодовый

Д-ра Зебурґера. Знамените и выпробоване средство противъ усякихъ хоробъ грудныхъ и гортани.
Цѣна 50 кр. 6

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 275 —?

НОЖИЦѢ до стриженя худобы и Машинки до стриженя коней припоручае ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ, ножовникъ у Львовѣ, Галицка 6.

ОГОЛОШЕНЄ.

Въ Стенятинѣ, почта Сокаль буде будувати ся нова церковъ зъ твердого матеріялу за 20.600 зр.

Предприемцѣ можуть до 26 н. ст. вересня с. р. заголосити ся до мѣсцевого комітету зъ офертами своими. 343 1—3

Старша женщина

интелігентна, до заряду домашнього господарства у вдовця-священника найде сейчасъ умѣщеня. Близшій вѣсти: Е. Бѣржиньска въ Посадѣ Рыботицкѣй, почта Рыботичѣ.

345 2—3

До П. Т. Властителѣвъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрѣ и дешевѣ дерги на конѣ — зволѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванівъ „Au Louvre“ у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великаньскій выборъ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высылаємо на жаданя нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно 190

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**
Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.
190 12—?

Потрѣбна заразъ интелігентна женщина

въ нѣцѣ середнѣмъ до заряду дому и выхованя двохъ дѣтей. Адресъ: *Е. Филиповичъ, парохъ въ Стѣнцѣ, почта Потокъ золотый.* 341 3—3

ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ

ВЫКЛЮЧНЫЙ СКЛАДЪ И РОБОТНЯ
КОВДЕРЪ И МАТЕРАЦОВЪ
у Львовѣ, ул. Коперника ч. 5.

Понеже въ многихъ склепахъ продають ковдры и матерацы яко мои выробы, заявляю, що тутъ у Львовѣ не выробляю для жадного чужого складу, але продаю власного выробу ковдры и матерацы тѣлько у себе, у власнѣмъ склепѣ при ул. Коперника ч. 5. — Ковдры великій и на овечій вонѣ вѣдъ 3·50 зр. въ кождѣй цѣнѣ до 14 зр. Ковдры атласовій, шовковій великій и на овечій вонѣ вѣдъ 10·50 зр. почавши. — Матерацы чисто волосѣнній вѣдъ 12·50 зр. въ кождѣй цѣнѣ до 30 зр. — Подушки волосѣнній и зъ пѣра, простирада, пошвы и т. п. Хто отже на зиму потребуе добрѣй, теплой ковдры або матераца, дѣстане се найлѣпше просто у моїй роботни у Львовѣ ул. Коперника ч. 5. у фірмы ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ. 338 2—15
(Львовъ, Бюро „Импресса“)

Выстава загальна

выходныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванівъ, портіеръ, фіранокъ, ходниківъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнѣмъ освѣтленю. Вступъ вольный. Зачудовуючо дешевій цѣны вказаній докладно на всѣхъ товарахъ. Полекший въ сплатахъ пѣсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванівъ „Au Louvre“, Львовъ, ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). 190

СПѢЛКА СТОЛЯРѢВЪ ЛЬВѢВСКИХЪ

Львовъ, площа Бернадиньска ч. 17
поручае свій вѣдъ 1854 року истнуючій
СКЛАДЪ МЕБЛѢВЪ

обильно заосмотреный у великій выборъ салоновыхъ гарнітурівъ. Комплетій устройства ѣдальныхъ и спальныхъ комнатъ, а такожъ зелѣзна и гнута мебель.

Всякій замовленя въ обемъ отсаджства и тапіцерства входячій принимае по найдоступнѣйшихъ цѣнахъ ручаючи скоре, вкусне и по и ручею точне выконанє. 350 1—6

Только одинока
РУКОДѢЛЬНЯ КРАВЕЦКА РУСКА

котра выготовлюе всякій роботы пѣсля найновѣйшихъ журналівъ и дешево и котру поручае ся Вел. Духовенъству якъ рѣвножъ Р. Т. Публицѣ.

Василь Гресякъ
кравець мужескій у Львовѣ
Ринокъ ч. 36.
(Домъ Народнои Торговлѣ) 351 1—10

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львовск. университету
поручае
свое переплетниче и галантерійне заведенє
у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366

Подоймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету: Служебниківъ, Евангелій, Молитовниківъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумівъ, Мапъ, Дипльомівъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ

артистъ-малярь

звѣстный вѣдъ кільканацати лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всхѣднѣмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимае рѣзьбарскій роботы пѣсля власныхъ плянівъ. Выготовлюе всякій величины церковній образы до иконостасівъ, престолівъ, плащеницъ — оливными красками на полотнѣ и деревѣ. Побольшуе зъ фотографій портреты. Зъ упованя ц. к. консерваторія реставруе всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Подписаный просить Вел. Духовенство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскій
у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгы въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ такожъ сальоновѣ и настѣній, хѣдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолівъ и на расольокъ, капелюхівъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылае ся зъ принятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Neuveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

АЛЬФЪ КАМИЕЛЬ

Львовъ, Ринокъ ч. 39.

выключне заступництво на Львовъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковѣй.

Продае дешевше нѣжь всюды

портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовѣ и штайнґутовѣ, огнетревалу папу дахову, асфальтовѣ плыты изоляційнѣ, дестильованну смолу вуглеву карболінеумъ, якъ такожъ взагалѣ **всякій матеріялы будовляній** — заручуючи за ихъ доброту.

Предприемство роботъ бетоновыхъ и крытя дахівъ дахівкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ ч-ръ 460. 121 51—?

Рѣкъ заснованя 1892

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“

перше и единоке руске товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству и всѣмъ вѣрнымъ Впреосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджене домашне, скотъ, господарскій знаряды, збоже въ зерни и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкодъ огневыхъ.

„Днѣстеръ“ вступивъ въ 6-ый рѣкъ своеи дѣяльности зъ збольшеными фондами ґарантійными, котрыхъ станъ зъ днемъ 31 грудня 1897 выносить:

Фондъ резервовый	73.874·47 зр.	}	176.143·87 зр.
Резерва премій	52.269·40 „		
Фондъ основный	50.000·— „		

Выплачей шкоды до кѣнца 1897 року 430 100 зр. 42 кр.

Тарифы „Днѣстра“ дуже умѣркованій, услѣвя обезпеченя користній, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. — Полісы „Днѣстра“ приймае Банкъ краевый при пожичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ **„Днѣстеръ“** въ **Товаристві взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ**, котре дае найкористнѣйшій услѣвя, представляе своими значными фондами найбольшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускомъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“ стоваришене зъ обмеженою порукою удѣляе пожички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційні* за интабуляцію або порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителівъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентованя вѣдъ членівъ и третихъ особъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дѣстати може тѣлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“. Информацін удѣляе Дирекція листовно. 34 30—25

Зголошеня о удѣленє агенцій въ окрестностяхъ, де нѣма близько агентівъ „Днѣстра“, приймають ся.

Львовъ, ринокъ ч. 10. (ДОМЪ „Просвѣты“.)

Пожички для членівъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Днѣстеръ“ на 5½% а 1% додатку на кошты адм.

Информацін и посередництво до заключеня обезпечень житевыхъ въ найкористнѣйшихъ комбінаціяхъ.

КИРИЛО ДУМИНЪ

кравець мужескій

дипльомованый черезъ ц. к. технольоґічный музей у Вѣдни поручае ся ласкавымъ взгляданямъ Р. Т. Публики. 2—?
Львовъ, Трибунальска ч. 16.

Диваны перскі и портіеры

прадівій (старинний)

продае, вимінює и выпозичае, а также приймае на переховокъ. Складъ диванівъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пільги въ сплатахъ пѣсля умовы.

На жадане высылаємо нашій богато илюстрованій цѣнники даромъ и оплатно. 190

ВСѢЛЯКІЙ КУПОНЫ

и

ВЫЛЬОСОВАНІЙ ЦѢННІЙ ПАПЕРЫ

выплачуе

безъ потрученя провізіи або коштівъ

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенѣ до льокалю партерового въ будынку банковѣмъ.

374 [1]

Лише 50 кр. на 2 тягненя.

ТЯГНЕНЄ НИНѢ о 8 годинѣ вечеромъ.

219 13—? **Головна выграна 1 разъ**

100.000 коронъ и 2 разы 25.000 коронъ

готівкою зъ 20% потрученемъ.

ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОИ ВЫСТАВЫ **à 50 кр.** | Тягненє: 15 вересня 1898. Тягненє: 22 жовтня 1898.

поручають: **М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Г. Максъ, Сокаль и Лілієнъ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Самуелі и Ляндау, М. Клярфельдъ.**

Розклад їзди поіздів зелізничих

важний від 1 мая 1898

пісда часу середне-европейского [цівільного о 36 мінут від часу львівского].

поізд посп.	поізд особ.	до Львова	поізд посп.	поізд особ.	зі Львова
приходять о			відхо	дять о	
	6.45	з Іцкан	6.09		до Підволочиск з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (⅜ до ¹¹/₉)	6.05		„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.53	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Бережця
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (¹/₉ до ¹²/₉ неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.03		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (⅜ до ¹¹/₉ неділі сьвя
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		3.00	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної води (⅜ до ¹¹/₉)
		нічні		3.25	„ Брухович (⅜ до ¹¹/₉)
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.55	„ Ярослава
	3.30	„ „ „ головн. дворець			**нічні**
5.10		„ Кракова		4.10	до Кракова
	6.10	„ „		5.20	„ Лавочного
	7.57	„ Янова (¹/₉ до ²¹/₉ і ¹⁰/₉ до ³⁰/₉)		6.20	„ Янова (¹/₉ до ¹²/₉ в будні дні)
	8.12	„ Брухович (⅜ до ³⁰/₉ і ¹⁰/₉ до ¹¹/₉		6.30	„ Іцкан
	8.31	„ „ (¹/₉ до ¹⁵/₉)		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	8.53	„ Янова (¹/₉ до ¹²/₉ въ будній день)		7.—	„ Лавочного
	9.10	„ Кракова		7.10	„ Сокаля
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.45		„ Іцкан		8.40	„ Янова (¹/₉ до ²¹/₉ і ¹⁰/₉ до ³⁰/₉)
9.56		„ Підволочиск на головн. дворець		10.05	„ Іцкан
	10.30	„ Лавочного	10.40		„ Кракова
	12.15	„ Сколього		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарівъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣвчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, вѣдъ провіз. зарядомъ Михайла Рецца.

Ч. 197. Львовъ, Пятница 4 (16) Вересня 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинского 2; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: A. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост за инсераты платна у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатковымъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Реклямація некопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайній принимаютъ ся по 7 кр. 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовъ або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший доносня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Нова панщина на угорскій Руси.

(На підставѣ урядовыхъ даних.)

Сего року міністеръ рѣльництва Игнатій Дарані провѣдавъ то пѣшки то верхомъ комітаты Береґъ и Марморошъ, щобы переконати ся, о скѣлько мають правду тѣ, що змалювали такій чорній образы о матеріяльнѣмъ станѣ угорскихъ Русинѣвъ. По сѣй прогульцѣ, о скѣлько знаємо, міністеръ утвердивъ ся въ гадцѣ, що треба щось робити, и то скоро, бо небезпечность велика, а нужда Русинѣвъ майже не має дна.

Сей досвѣдъ міністра попередила нарада, на котрій обговорено було справоздане высланого міністеріяльного комісаря Едварда Етана. На пѣдставѣ того справоздання подаємо декѣлька датъ и подробиць зъ тои трагедіи, на яку зложили ся неуцтво, байдужность, грѣшна жадоба и захланность въ долинахъ Латорицѣ та Изы на початокъ другого тысячелѣтя.

Жереломъ всякои бѣды було по думцѣ Етана те, що при уладжуваню урѣарій не було у ази на екзистенцію Русинѣвъ. Нарѣдъ, що вже до уряджения урбарій (въ 1870 р.) на пѣдставѣ давныхъ урбаріяльныхъ вѣдношенъ уживавъ всѣ сѣнокосы и луки та й бѣльшину рѣлѣ, теперь нагло стративъ ужитковане того всего, що було дотѣ его одинокою забезпекою, и такъ само стративъ спѣльне ужитковане спѣльныхъ пасовискъ, жолудованє безрогъ и т. н. Богато Русинѣвъ жило зъ ловецтва и рыбарства; теперь и се наразъ устало.

Рѣзница мѣжь теперѣшнымъ а давнѣйшимъ житемъ тымъ ще бѣльша, що тягаръ урбаріяльного жита не дуже дававъ ся почувати, бо тутъ межи горами не такъ богато й було урбаріяльнои роботы, якъ на рѣвнинѣ. Але політика, що всьо добро згортае въ центрѣ, въ столици, лишала нарѣдъ приграничныхъ околиць безъ охороны; а задачу державы и суспѣльности переняла на себе товпа торговельна, вытиснена зъ Галичины, тота пейсата заволочь, такъ способна до лихвы и всякого вызыску.

Нинѣ они [треба знати, що въ урядовѣмъ справозданю анѣ разу не называють ся они „жидами“, а все тѣлько „крамарями, лихварми. *Допис.*] арендують усѣ сѣнокосы домінія гр. Шенборна и дають ихъ опѣсля по своѣй волі въ пѣдаренду Русинамъ. Усѣ коршмы арендують такожь сѣ торговельники та стараютъ ся о те, щобы въ кождѣмъ селѣ було якъ найбѣльше мѣсць, де бы давано людямъ нагоду до збиcутя. Фѣрманку домінія, доставу дерева, матеріялѣвъ и т. н. для кѣлькохъ промысловыхъ заведень арендують ежь они. Цѣлу торговлю худобою, поживою, одежею, всякими хатными и господарскими потребами такожь они посередкують, а вѣдъ ниці они с одинокимъ на всю сторону жереломъ кредиту. Занимаючись всякими ґешефтами зъ величезнымъ зыскомъ, тримають они въ рукахъ щоденне жите, цѣлорѣчный заробокъ и будучность народу. Хлѣборобъ зъ цѣлою своєю екзистенцією залежить тутъ вѣдъ ласки неласки тои класы торговельнои.

Въ свѣхъ сторонахъ найменшій вѣдсотокъ е: вѣдъ 10 зр. 3 зр. на рѣкъ, — значить 30%, и то въ тѣмъ разѣ, коли той, хто старае ся о кредитъ, живе въ добрыхъ вѣдносинахъ. Але хлопъ задовженый, коли его при тисне, платить звычайно 1 зр. на тыждень вѣдъ 10 зр., — значить 520%.

Але мѣсцями можна стрѣнути ся ще зъ высшими, два разы такъ великими, вѣдсотками. На пр. на берегскій церковинѣ заразъ при Бескидахъ въ Латѣрцѣ та въ околичныхъ селахъ частина населеня торгуе безрогою. Товаръ торгують Русины въ Галичинѣ и пѣсля выпасу женуть на торгъ Мукачѣвскій. На сю цѣль позычають торговельники (жиды), живучій въ тыхъ сторонахъ, хлопамъ грошѣ, беручи вѣдъ кождои десятки пѣ 2 зр. тыждено, — значить 1040% на рѣкъ!

Подѣбній вѣдносины е и въ иншихъ околицяхъ. Але переважно управляють жиды лихву не грѣшми, а худобою. Жидъ купуе бычка за 70 зр. и дае его хлопови на выпасъ въ цѣнѣ 100 зр. По роцѣ продають вола спѣльно за 140 зр. комусь, зъ кимъ жидъ вже наперед згоднивъ ся на 160 зр.; тѣлько торгъ вѣдбуваe ся въ очехъ хлопа и стае на 140 зр. Зъ сеи сумы вѣдбере собѣ жидъ 100 зр., выданій нѣбы то на купно бычка; а осталыми 40 зр. дѣлить ся зъ хлопомъ. Але при моихъ дослѣдахъ я не найшовъ анѣ одного выпадку, щобы хлопъ зъ того спѣльного зыску побачивъ який грошъ, бо на податокъ, постолы, горѣвку, хлѣбъ и т. н. выбрав вже вѣдъ жида напередъ 10—20 зр. Отже при о рахунку показуе ся звычайно, що хлопъ еще жидови остае ся довжнымъ.

Такимъ способомъ жидъ мае зо своихъ вложеныхъ 70 зр. такій зыскъ: 1) 30 зр., о котрій обдуривъ хлопа вже при передачѣ худобы; 2) 20 зр., о котрій обдуривъ его при продажи; 3) 20 зр., що дѣставъ при подѣлѣ спѣльного зыску пѣсля продажи; 4) 10 зр. тыхъ, котрій зыскавъ, даючи хлопови черезъ рѣкъ вѣлячину на рахунокъ спѣльного зыску, бо на тѣмъ зыскавъ певно що найменше 50%. Отже загаломъ вѣдъ вложеныхъ 70 зр. мавъ зыску 80 зр., — значить 115%.

Подѣбный зыскъ выходить и тогдѣ, коли купуе корову на спѣлку въ хлопомъ. Корова коштуе жида 35 зр., а вѣнъ дае ей хлопови въ цѣнѣ 50 зр. По кѣлькохъ мѣсяцихъ корова отелить ся вперве. За три або чотири роки поженуть корову и приховокъ на ярмарокъ и продадуть: корову нѣбы то за 40 зр., а дѣйстно але тайкомъ за 55 зр.; пѣвтретярѣчного бычка нѣбы за 60 зр., а дѣйстно за 70 зр.; пѣвтретярѣчну ялѣвку за 35 зр., а властиво тайкомъ за 40 зр.; пѣврѣчне теля за 15 зр., а властиво за 20 зр. — отже разомъ про око за 150 зр., а дѣйстно въ тайнѣ за 185 зр. Жидъ вѣдберe собѣ свои 50 зр., а до подѣлу остане ся 100 зр. Такимъ способомъ жидъ зо своихъ 35 зр., вложеныхъ на купно коровы, мае зыску: 1) 15 зр., о котрій обдуривъ хлопа при купнѣ коровы; 2) 35 зр., о котрій обдуривъ его при продажи; 3) 50 зр., котрій дѣставъ при подѣлѣ спѣльного зыску; 4) 25 зр., бо перегодомъ вызичивъ хлопови на его потребы грошѣ и дававъ вѣлячину на рахунокъ спѣльного зыску, а зъ того всего знову мавъ що найменше 50% зыску: Отже, вложивши 35 зр., мавъ за три роки 125 зр. зыску, — значить по 110%. Хлопъ за той часъ ходивъ коло худобы и кормивъ ей та мавъ за те лише молоко вѣдъ коровы.

Не рѣдко бувае, що въ злый рѣкъ жидъ продае хлопови за готовій грошѣ свое сѣно; тогдѣ хлопъ за власній грошѣ кормить жидовску худобу. Пасовиско хлопъ все платить або вынаймае у того самого жида, платячи три або и чотири разы такъ велику цѣну, яку жидъ платить за аренду въ домінія. Зважити ще треба, що жидъ мавъ бы лишь тогдѣ право до рѣвной части зыску при продажи худобы, коли бы хлопъ уживанемъ вола або зъ молока коровы мавъ тѣлько зыску, кѣлько выдае за весь часъ на живленя та плекане худобы. А що тутъ выходить лишь шкода хлопови, рижко за весь часъ тяжить лише на хлопѣ; що жидъ вѣдъ тои хвилины, якъ хлопъ взявъ вѣдъ него худобу на выховокъ для спѣльного зыску, притискае его и вызискуе его на кождѣмъ кроцѣ, пр. жадае вѣдъ него безплатнои денницѣ: то повыший цифры выражають лише мінімумъ жидовского зыску.

Зрозумѣвши се, не будемо дивувати ся, що поведене жидовъ въ сихъ сторонахъ е цѣлкомъ незвычайне. Зъ самымъ народомъ обходять ся тутешній жиды крайно по тираньски. Але и зъ интеліґентными людьми мають пейсаті жиды свѣй цѣлкомъ окремый способъ поведеня; зразу починають покѣрливо, а коли имъ не удае ся ихъ цѣль, то нагло, безъ жадного переходу, кидають ся въ противность и посуваютъ ся до найзухвалѣйшои грѣзьбы.

Русины дуже боять ся свого тирана. Хоть е острій законы противъ лихвы, але коли бы Русинъ вѣдваживъ ся обжалувати жида, то не тѣлько вѣдъ него, але вѣдъ жадного жида въ цѣлѣмъ комітатѣ не дѣставъ бы и червоного крейцара позички; тогдѣ прийшлось бы Русинови загибати зъ голоду. Инде позичити не можна; кредитній банки на рускій грунтики нѣчого не даютъ; власныхъ касъ позичковыхъ, якій е вже давно въ Галичинѣ, нема анѣ одной. Скоро-жь хлопъ затягнувъ ся у жида хоть на яку дрѣбненьку суму довгу, то пѣсля того жидъ при кождій нагодѣ забезпечуе собѣ осѣбный хосенъ та мужика взагалѣ вызискуе. Такъ на пр. въ Нижныхъ Верецкихъ урядники державній платять лѣтною порою 60—70 кр. денницю мужикови та денно ще три разы паленки и пачку тютюну, а жидови мусить мужикъ робити за 30 кр. безъ горѣнки и тютюну. Зимою-жь, особливо тамъ, де заробку крѣмъ у жида зовсѣмъ нема, за цѣлу денну працю платять жидъ хлопови всего на всего... пачку тютюну, що коштуе 3 кр. а. в.!

Хто бы посмѣвъ нарушити въ чѣмсь жидовскій интереси, заразъ всѣ рука въ руку та въ такихъ разахъ готовій на все. Каменницю Вербяжского пароха вже два разы пѣдпалили протягомъ трехъ рокѣвъ, бо на частину полонины Бескидеки, що доси самій жиды арендували и роздавали хлопамъ въ пѣдаренду, посмѣвъ ся и вѣнъ ліцитувати. Бувшій деканъ въ Нижныхъ Верецкихъ також хотѣвъ ліцитувати на домініяльный сѣнокосъ, що е близь его парафіи; а що обезпеченый вѣдъ огню, то не пѣдпалили его, але повырѣзували языки чотиромъ гарнымъ россійскимъ его конямъ. Зъ Галичины много дерева спроваджують черезъ Латѣрку до тартаку Воловецького (Volócz). Фѣрманы заѣзджають не до жидовъ, а до вѣзницѣ хлопа Русина, що такъ, якъ жиды, мае стайню, сѣно, овесъ.

---

3)

Дивакъ.

(Спомины зъ житя).

Написавъ *Богданъ Лепкій.*

(Дальше.)

Разъ знова розгортали мы его малярску теку — велику, стару, запорошену. Мабуть руки людскій зъ-давна не доторкали ся до нея.

Видно те було и по лици артиста. До деякихъ своихъ нарисовъ та етюдовъ вѣнъ приглядавъ ся такъ цѣкаво, якъ бы ихъ бачивъ у-перше. Де-коли покивувавъ сивою головою:

— Гай-гай! давно те було. Щасливій часы! Але той рисунокъ менѣ вдавъ ся, правда?

И справдѣ деякій рисунки були дуже вдатній, хоть не выкінчені; може тому саме и вдатній. Видно въ нихъ було свѣжость чутя и гадки, непридушене полумя артистичного жару.

Перекинули мы чимало краевидовъ и краевидиковъ, портретовъ та типовъ, аже подыбали невеличкій рисунокъ, черканый такою знаменною, замашистою рукою, що годѣ було въ твору не пѣзнати автора. Такъ, то бувъ рисунокъ великого сучасного маляра М. Я мимохѣть узявъ невеличкій папѣрець зъ тою повагою и здивованемъ, якій належать ся творамъ великихъ людей.

— Дивую тебе, зъ-вѣдки и прийшовъ до такого цѣнного твору, не правда?

— Правда.

— Зъ паномъ М. мы товаришѣ шкѣльній — ось тобѣ и розвязка. Отсей листокъ то одинокій споминъ нашого товаришування. Теперь вѣнъ великій чоловѣкъ, а я що? Дивакъ... А прецѣнь мы сидѣли на одній лавцѣ. Вѣнъ — мал й, слабовитый, упослѣдженый вѣдъ природы — и я, котрого всѣ называли гарнымъ хлопцемъ, котрому вчителѣ вѣщували свѣтлу будучность. Ось тобѣ свѣтлость!... То значить доля!... До пана М. я маю великій жаль. Будь ты собѣ славный на ввесь свѣтъ, але людянымъ тожь можешь бути и шкѣльного товариша забувати тобѣ не треба. А прецѣнь — мы здыбались, я поздоровивъ его, пригадавъ колишнє, а вѣнъ на тое скрививъ ся и пробурмотѣвъ: „Троцкій, гмъ, гмъ, Троцкій... Можливо, що знавъ колись, але даруйте, слово даю, не тямлю.“ — „Коли такъ, кажу, то и я васъ забуду!“ Мы розбійшлись, якъ бы нѣколи нѣчого. А прецѣнь прикро. Такій товаришъ, други.. Прикро!

Мы переглядали скорше. На лици маляря видно було зворушене. Немилый споминъ! А до того кождый образъ бувъ частиною его душѣ, его житя, его самого. Ще одинъ, ще, ще — и я вѣдкрывъ портретъ якоись дамы. Гарный портретъ. Постать незвычайна, зъ сильнымъ характеромъ въ лици, въ очахъ душа, чоло мысляче и на устахъ нѣ то усмѣхъ, нѣ то бѣль, панъенкій каприсъ.

Я глянувъ на образъ а потѣмъ на артиста и видѣвъ, якъ его блѣде лице пороженѣло аж по уши.

— Ахъ, такъ вѣнъ ту... я и забувъ. Вѣнъ ту...

И хутко перевернувъ кѣлька листкѣвъ и не давъ приглянутись до гарной дамы.

Чому?...

*

Испытъ зрѣлости бувъ за плечами. На часъ мусѣвъ я покинути рисунки а взяти ся до книжки. И до Троцкого не було якъ заходити. Теперь я почувъ привычку до него и спѣзнавъ, якъ тяжко вѣдвыкнути вѣдъ того дивного знакомства.

Вечеромъ оповѣстили намъ, що мы дозрѣли. Радѣсть була велика! И якъ же не радуватись? Дозрѣлый — велике слово!

Врадуваный прийшовъ я до Троцкого. Сподѣвавъ ся бажань, надѣй и такого иншого, а вѣнъ лишень руку подавъ и потрясъ мовю якось дивно.

— Значить ся ты переступивъ одинъ зъ порогѣвъ житя, — сказавъ по хвили, — и не спотыкнувъ ся. То добре, а куда-жь теперь?

— Куда? Я самъ не знаю Хотѣвъ бы... але чи зможу? Хотѣвъ бы посвятити ся штуцѣ. Вона у насъ и такъ убога.

Старый, почувши таке, ставъ поспѣшно ходити по хатѣ, що у нього лучало ся лишень въ надзвычайныхъ и рѣдкихъ случаяхъ. Наразъ пѣдѣйшовъ до мене, поклавъ обѣ руки на мои рамена и тымъ чиномъ приневоливъ сѣсти Самъ сѣвъ напротивъ.

— Здаеть ся у тебе охота, але е и сумнѣвы — оправданій сумнѣвы. Бо коли-бъ мы такъ могли те, що хочемо! Кажуть правдѣ, що чоловѣкъ куе свою долю, але то не все бувае. Я знаю таке, що доля кувала чоловѣка. У мене не було сумнѣвовъ. Зъ молодечимъ жаромъ вступивъ я въ ряды приклонникивъ штуки. Я мавъ талантъ, працювавъ и ставъ ся любимцемъ. Що-жь зъ того? Житє, те звычайне буденне житє лягло колодою на моѣй дорозѣ. Батько померъ ненадѣйно и оставивъ на мене неполагоджений рахунки. Нѣхто не сподѣвавъ ся, що вони такій поганій. Замѣстмаетку довги. Мати и сестра остали ся на моѣй опѣцѣ. Треба було пѣйти до моеи панѣштуки, вытягнути руку и просити милостинѣ. Я мусѣвъ малювати на хлѣбъ... Дай тобѣ Боже не зазнати того! Гѣрка година! И горечь тоту я чую аж до нинѣ. Моя панѣ помогла менѣ, але вѣдвернула вѣдъ мене свое ласкаве лице. Я чувъ, що воно мене покидае, враджуе и всѣми силами хотѣвъ направити лихо и задержати ей. Я чинивъ се хороблево и зъ горячкою, а станъ той моеи душѣ вѣдбивъ ся на моихъ творахъ. Дѣйшло до того, що имъ вѣдмовлено красы... А до того я бувъ такій непривѣтный, нескладный, не знавъ хилятися, кланятись, ходити помѣжь дощ, не умѣвъ жити. Куды ступивъ, стрѣчавъ холодъ, куды глянувъ, неприхильній лица. Не прихиливъ ся я до нѣкого и нѣхто не прихиливъ ся до мене. А потѣмъ прийшла смерть матери та хороба сестры и богато-богато иншихъ сумныхъ подѣй. Аж ось я ту и такій, якъ мене бачишь....

Вѣнъ замовкъ. Богато недоговореного застрягло въ его горлѣ. Пѣдождавъ, а потѣмъ взявъ мене за руку и проснвъ:

— Прости старому дивакови! Наплѣвъ Богъ знае що. Не бери собѣ того до серця. Я тебе не зражую и не знеохочую. Куды тамъ! Хто знае, яка твоя будучность? Штука, якъ и доля, не для всѣхъ однака — для одныхъ лавры а для другихъ терне. Змѣнчива вона и невѣрна.

*

Въ два мѣсяцѣ опѣсля выбиравъ ся я зъ дому у свѣтъ. Душа лучила ся слотлива,

Корчмарь за се погрозивъ мужикови, а коли сей и опісля не відправивъ заїджаючихъ до него, підпалено за короткій часъ его хату, козлы, стоги и т. в.

Минувшого року розпочавъ ся рухъ въ Марморошу, абы на подобу галицкихъ стоваришень кредитовыхъ та крамничныхъ и тутъ закладати такій заведенія на підмогу бѣдныхъ Русинівъ. Скоро дізнали ся о тімъ въ торговельнімъ свѣтѣ (бачте, якъ гарно названо пейсатыхъ!), що на чолѣ того руху стоятъ священикъ зъ Нижныхъ Быстрець, зъявили ся у него два відпоручники жидівъ та просили, абы відступивъ ся відъ ведення руху, бо се ихъ интересамъ шкодить. Священикъ заявивъ, що се не вадило бы ничь рухови, бо кромѣ него занимають ся сею справою ще вісѣмь его товаришівъ, котрі и безъ него зроблять своє. За короткій часъ парафію підпалено зъ чотирохъ углівъ, такъ що пожаръ попѣсъ — бо забезпеченый не бувъ — шкоду на кількa тысячь, а теперь стоятъ на краю руины.

(*Конецъ буде.*)

Письма зъ краю.

Зъ Комарна пишуть намъ:

Въ 188 ч. „Дѣла“ обѣцявъ я, що розкажу о фондѣ пожарнои сторожи въ Комарнѣ. Отже треба дотримати слова, якъ се роблять честнѣ люде. Лише нашъ „плечистый“ панъ посолъ и бурмістръ якось забувъ на дане выборцямъ слово, що по кождій сесіи соймовій буде имъ здавати справу. Тымчасомъ, відъколи дістався въ руки мандатъ, ставъ „молча и немогый проглаголати“, та мабуть буде вже нѣмый, доки не скінчить ся мандатъ; ажъ тогдѣ розвяже ся ему языкъ, щобы сказати: „Выберѣть мене знова посломъ!“

Отже про ochotnicz-y straż pożarn-y:

Покійный Антінъ Горскій, довголѣтный бурмістръ комарняньскій, зложивъ зъ крейцаровыхъ складокъ 900 зр. на фондъ сторожи огневои. Той фондъ до вступленя на бурмістровскій тронъ въ Комарнѣ „плечистого“ пана побільшивъ ся до 1100 зр. въ окладомъ. Але якъ же то може бути, щобы такій капіталъ лежавъ „мертвый“ та приносивъ лише 5%? Треба заложити ochotnicz-y straż! И „слово дѣло бысть“ и выбрано президомъ нового товариства .. ну, кого-жь бы, якъ не „плечистого“. Позаписувано членівъ и дѣйстныхъ и спомагаючихъ и „гоноровыхъ“. А найважнѣйша рѣчь: умундировано 20 стражаківъ та у свята и недѣлѣ розпочато науку. Розумѣе ся, о гашеню огню? — запытае хто. Але отъ! Науку екзецирки: baczność! w prawo zwrot! и т. д. И такъ повстало polskie wojsko зъ 20 мужа, а на чолѣ тои армін именовано генераломъ коминаря. До тои армін нѣхто порядный не записавъ ся, такъ и недовго она тримала ся купы, а тілько поти, поки стало фонду на почастунки та поки мундуры тримали ся цѣло на хребтахъ „стражаківъ“. Зъ-разу и мало ще яко-тако, бо ревный генералъ постаравъ ся у свого круля, що ему позволено робити зъ своєю армією порядокъ підчасъ тыжневыхъ торгівъ. Що люде натерпѣли ся відъ тыхъ порядківъ — то и розказати годѣ. Оденъ „панъ“ такъ каже стоятъ зъ фѣрою, другій инакше, третій знова инакше; а тутъ в ихъ 20 — що оденъ

осѣнна, сѣра, вохка — прекрасно достроена до мого душевного настрою.

При акомпоніяментѣ сонливого цяпоту дрібонького дощу я почавъ симфонію гадокъ.

Смутокъ и радість, безсиле и тривога озывали ся у нѣй глухими, далекими звуками. А дощь хлюпотівъ, колеса гудѣли, кінськи підковы придавленымъ відгомономъ лунали по муровани, бѣлою грязею покритій дорозѣ. Деколи вівсянкъ луснувъ пугою, ворона злопотѣла мокрыми крылами, засвистали и заскомлѣли телеграфічнѣ дроты, здавалось несуть собою якусь жалібну звѣстку. Та все те лишь на хвилю забирало мою увагу. Я глянувъ, поправивъ ся на сѣдженю, обтуливъ ся передъ дощемъ въ батьківскій плащь и назадъ вертавъ до своєи дикои симфонії.

Свѣтлѣ спомины минувшины лунали у нѣй дуровымъ и веселымъ спѣвомъ, що выринавъ зъ далекои далечи все близше и ближе до мене. Часомъ попавъ ся у ньому якійсь ховскій, нѣ сумный нѣ веселый тонъ и звідавъ всю пѣсню за собою. Але небаромъ неспевнѣ звуки вирівнювали ся, проясновались и розвивали ся въ гучный и веселый гимнъ будучности.

Спомины про старого маляра-дивака озывали ся тогдѣ, якъ нежилѣ и фальшивѣ звуки.

(*Дальше буде.*)

усупить ся, другій лѣзе та знова гримае и лае. А кождый „стражакъ“ хоче заллати огонь... въ горлѣ, та були в такій селяне, що давали відчѣшного. Так то одинацята египетска язва тревала до 1896 року и була бы ще Богъ вѣсть доки тревала, якъ бы не выбухъ того року огонь. Нашій стражаки пописали ся тогдѣ такъ dzielnie, що половина мѣста згорѣла, а заразомъ и сама .. ochotnicza straż pożarna. Сикавка занечищена пукла, драбина приставле а до даху згорѣла разомъ зъ дахомъ; такъ само магазинъ зъ мундурами, що мѣстивъ ся, замѣсть въ мѣскій ремізѣ, въ помешканю генерала. И такъ не стало нѣ фонду нѣ сторожѣ. Ба, відъ кількохъ лѣтъ плечистый превесъ не скликує навѣть жадныхъ зборівъ и нѣхто анѣ зъ рады громадскои анѣ зъ wydziału не упоминае ся, де задівъ ся фондъ, чи в ще якій, чи вже цѣлкомъ пропавъ. Все закрыто широкими плечима! Отъ недавно бувъ у насъ пожаръ, то на соромъ мѣста мусѣли позичати бочокъ до воженя воды въ сусѣдньомъ селѣ Клѣцку, щобы пригасити недогарки, бо комарняньскій бочки порозсыпували ся!

Въ справѣ касъ позичковыхъ одержуемо отсе письмо:

Вп. д-ръ Кость Левицкій въ своїй статьѣ „Чи конечній в для насъ касы позичковій Райфайзена“ [„Дѣло“ зъ 13 серпня ч. 170] высказавъ основно свою гадку що до касъ Райфайзена, підля котрои лучше бы було замѣсть безоглядно відпирати касы Райфайзена и ложити сотки тысячь на ихъ закладане, задоволити ся истнуючими вже касами позичковыми, а на ихъ підвесене утворити краевый фондъ на безпроцентовій позички.

Що касы дотеперь заложенѣ при читальняхъ або громадскій поупадали [? — не всѣ! — *Ред.*] и жадного хѣсна громадамъ не приносять, о тімъ знають добре всѣ, хто тою роботою по селахъ займае ся. Недовѣрчивість, бракъ вѣры въ свои силы и руска байдужність убивають найщиршу охоту до роботы, а розпочате поважне дѣло неразъ до смѣшности спровадженое.

Будучи сотрудникомъ въ Вышатичахъ черезъ кількa мѣсяцівъ, представлявъ я людямъ потребу своєи касы. Удало ся менѣ вкінци підслати статуты до намѣстництва, зъ „Просвѣты“ замовивъ и друки ба и печатка була своя. Прийшло до дѣла — грошей нѣхто дати не хоче, и знова робота наново. Дрібными складками, по довгихъ намовахъ зібравъ я 10 зр. и тіи ужили ся на першу а може послѣдну позичку. Такъ було въ Вышатичахъ, де читальня вже дванацять лѣтъ якъ заложена, а народъ часто мае у себе вѣча и промовляе на нихъ о некучихъ потребахъ, що ажь серце радуе ся, чуючи такій бесѣды. А що жь сказати деиде? Бути може, що надзвычайна опѣка выдѣлівъ повѣтовыхъ и краю умѣла бы касы тіи поставити на ноги, але до того треба: 1) щобы тіи власти хотѣли взяти ся до того а 2) щобы не та політика!

Припустѣмъ, що истнуючій касы розвивали бы ся нормально, то не будуть они могли розвинути такои дѣятельности, яку можуть розвинути касы Райфайзена. Правда, що до заложеня а взглядне провадженя касы Райфайзена потреба конечно двохъ людей свѣдомыхъ того дѣла — але де таку касу удасть ся заложити, можна въ короткімъ часѣ підвести народъ морально и економічно. Каса тая зъ неограниченою порукою може числити на кредитъ, а маючи підъ рукою капіталы, удѣляе дешевого кредиту своимъ членамъ, и то тымъ, котрій дѣйстно того потребують и ужинють на цѣль продуктивну.

Але я не уважаю того за найважнѣйшу задачу касы Райфайзена — бо нинѣ позички, и то досыть дешевій можна дістати въ христіяньскихъ товариствахъ позичковыхъ, котрыхъ въ краю богато. При нинѣшній масовій еміграціи до Америки богато нашого руского грунту переходить въ жидівскій руки або мазурскій Каса не повинна допустити чужихъ до села, але закупивши грунты роздавати ихъ межи своихъ за сплату. Каса повинна взяти пропінацію въ свои руки, давати починъ до промыслу, до закладания крамниць, молочарень. А все тое легко може здѣлати, бо выдѣлъ краевый на тую цѣль призначивъ 15 міліонівъ [? — *Ред.*] а впрочімъ каса добре провадженя може числити всюды на кредитъ. Меліорація грунтівъ, дренованя и осушування ихъ, комасація роздробленыхъ грунтівъ хлопскихъ, на котрыхъ господарка неможлива, все тое дасть ся скорше осягнути, коли въ селѣ буде каса, котрою будуть селяне занимати ся и то щиро, бо відповѣдають своимъ маєткомъ, — коли буде тая школа, котра нашого хлопа, пригнетеного лихолѣтемъ, попхне до якоись поступовои економічнои роботы; — бо-жь вінъ мусить набрати вѣры въ свои силы, коли побачить, що каса имъ підпята добре розвиваесь и що вінъ самъ до ея успѣху причиняе ся.

Жалувати тілько треба, що тіи касы не такъ скоро у насъ приймуть ся, але я не жалувавъ бы выдатківъ на ихъ закладане — бо коли маємо народъ підвести економічно и морально, то не зъуживаймо нашихъ силъ на тімъ, що дотеперь не удавало ся, але звертаймось до того, що певнѣйше и скорше провадить до цѣли, бо заки сонце зійде, роса оче выѣсть. — *Б. Гоцкій* въ Острова.

Переглядъ політичный.

Конференцію ческихъ послівъ відложено на кількa днівъ, бо зарадъ молодоческой партіи уважае за відповѣдне зажадати, ажь буде звѣстный результатъ наради выконуючого комітету правиці. Молодочехи заходили ся свого часу, щобы представитель великои посѣлости ческои злучили ся въ одинъ клюбъ зъ молодоческими послами. Велика посѣлість не згодилась на се, але заявила, що буде молодочехівъ підпирати въ усѣхъ жаданяхъ тои партіи. О тімъ компромісѣ повѣдомила гр. Туна депутація зложена зъ представителівъ обохъ групъ и поставила Тунови ультіматумъ, що обѣ партіи не дадуть ся дальше потѣшати „выглядами на будучність“ Ческій народъ вже стае нетерпеливымъ, правительство мусить скоро рѣшитись, бо инакше такъ молодочехи якъ и велика посѣлість будуть мусѣли перейти до найкрайнѣйшои опозиціи. Щобы утихомирити нетерпеливыхъ Чехівъ, выславъ Тунъ до Праги Кайцля. Вінъ мавъ познакомити ихъ зъ намѣрами Туна. Кайцль запевнювавъ, що Тунъ не мае надѣї, щобы опозиція залишила обструкцію. Въ такімъ случаю дальша повздержливість правительства е немыслима. Тогдѣ Тунъ рѣшить ся на дѣло, котре відповість бажанямъ молодочехівъ. Екзекутивный комітетъ принявъ се поясненя Кайцля до вѣдомости и въ тімъ змыслѣ здасть справу на найближшихъ зборахъ соймовыхъ и парляментарныхъ послівъ въ Празѣ.

О кабінетовій нарадѣ въ справѣ Дрейфуса доносять: Міністеръ війны предложивъ своимъ товаришамъ розслѣдженій вже акты справы Дрейфуса и заявивъ, що уважае ихъ за абсолютно автентичній и рѣшаючій доказъ вины Дрейфуса. До сего погляду прилучили ся також деякі міністры, однакъ більшість высказувала сумнівъ якъ що-до правдивости, такъ и доказовои силы тыхъ документівъ. При тімъ однакъ всѣ міністры одноушно сконстатували фактъ, що тыхъ паперівъ не показано въ процесѣ Дрейфуса анѣ самому обжалованому анѣ его адвокатови. Було се урядове сконстатованіе похибки споровненои тогдѣшнымъ міністромъ війны Мерсіемъ, котрый, коли справа пійде нормальною дорогою, може за се тяжко відповідувати. Якъ-разъ се становить причину, чому кабінетъ доси не ухваливъ нѣчого рѣшучого. Але якъ справа теперь стоить, не лишать ся здавсь нѣчого иншого, якъ жертвувати Мерсіема такъ само, якъ вже жертвовано Анріого и Патї ді Кляма. — Доносять, що Золя, котрый мае пробувати въ Швайцарії, оголосить нове письмо, въ котрімъ завізве злучити ся для добра справедливости и заапелює до патріотизму Французівъ. Письмо буде плякатоване у всѣхъ більшихъ мѣстахъ Франціи. Золя верне до Парижа въ першихъ дняхъ жовтня.

Смерть цѣсаревои Єлисаветы.

Часописи все ще день-у-день подають вѣсти про трагічну смерть цѣсаревои и про убійника анархіста Люккеніого.

Люккеніого відфотографовано у вязници и его портретъ розійшовъ ся вже по свѣтѣ, а репортеръ віденьскои N. fr. Presse мавъ нагоду бути при переслухуваню Люккеніого судьею слѣдчимъ. Мѣжь иншимъ запытавъ его судья: „А коли-бъ ты бувъ подыбавъ короля Гумберта або Кріспіого, чи ты бувъ бы ихъ такожь убивъ?“ — На те відповівъ Люккені: „О, короля Гумберта убивъ бы-мь зъ приятностію, але Кріспіого нѣ. Кріспі прецѣнь — мовивъ Люккені зъ плачемъ — дуже порядный чоловѣкъ, бо вкравъ 500.000 лірівъ, а я на его мѣсци укравъ бы ще більше; передъ злодѣемъ треба знати капелюхъ, злодѣя я не убію!“ Коли Люккеніого відводжено до вязниці, звернувъ ся вінъ до судьѣ и запытавъ: „Пане судья, вы обѣцяли менѣ цигаро, коли-жь дасте?“

Люккені заявивъ въ протоколѣ слѣдчімъ, що убійства допустивъ ся самъ на власну руку и жадныхъ спільниківъ не мае, а чоловѣкъ зъ сивою бородою, зъ котрымъ его бачено передъ довершенемъ убійства, не знаный ему, а говоривъ зъ нимъ лише случайно. Поліція справдѣ увязнила кількa підозрѣныхъ особъ, але вины имъ не доказано.

Не безъ интересу е описъ фізичного выгляду Люккеніого, якій подають вѣденьскій дневники. Зросту середнього, присадковатый; на и творять въ шию майже одну лінію. Лице снѣде, а тупый широкій нісъ надае цѣлому лицю выглядъ силощеный. Й ный шетинастый вусъ покрывае горѣшну губу лише въ части. Очи блискучій сини-зелені, глубоко осадженій, а коли говорить, они оживляють ся. Волосе кучеряве, підчасъ розмовы рухае живо рамянами. Коли йде, хитае ся въ ноги на ногу и рухае довгими рамянами; хідъ его немовь у пяного. Підчасъ нападу на цѣсареву мавъ на собѣ темный суконный жакетъ, а підъ нимъ сорочку маринареску о бѣлыхъ и синыхъ пасахъ, звану „малією“.

Зъ початку піднесли многій газеты вѣсть, що Люккеніого не можна бы выдати австрійскимъ властямъ яко чужоземця, що допустивъ ся убійства на коронованій головѣ, отже такъ, нібы се стало ся на території австрійскій. Але то рѣчь не можлива, хиба, що убійство було бы сповнене въ австрійскімъ консулятѣ. Gazete de Lausanne виводить, що Люккеніого годѣ навѣть выключити зъ підъ юрисдикціи кантону женевского, де нема кары смерти, а судити підсліправъ кантону берненьского, де истнуе кара смерти, а о выдачи его властямъ австрійскимъ нема и бесѣды. На будуще було бы се можливе, змінивши законъ взаємовый зъ д. 22 сѣчня 1894 р. въ тімъ напрямѣ, щобы можна було выдавати чужимъ державамъ чужинцівъ, котрі на земли швайцарскій чигали бы на житє монархівъ або ихъ родинъ.

Мы вже згадували, що Люккені запереченіе рѣшучо, мовь-бы вінъ допустивъ ся убійства зъ божевільства. Отже въ тій справѣ написавъ вінъ зъ вязниці листъ до редакціи газеты Don Marcia въ Неаполи, де просить редактора, щобы такій погляды збивавъ, а такъ само, не мовь-бы вінъ допустивъ ся убійства зъ матеріяльной нужды Въ листѣ додае, що на его гадку треба скоро наступаючими по собѣ ударами штилетівъ позбути ся всѣхъ коронованыхъ головъ, міністрівъ и всѣхъ тыхъ, що хотять держати народъ въ неволи.

За-для убійства споровненого Люккенімъ власти въ Швайцарії и по иншихъ державахъ переводять ревізію у анархістівъ и арештують, шукаючи слѣдівъ женевскои тагедіи. Швайцарска поліція увязнила въ Льозанѣ двохъ анархістівъ Gualducci.ого и Barbotti ого, приятелівъ Люккенього. Перший зъ нихъ мавъ зладати ручку до смертоносного пальника, котрымъ Люккені вкоротивъ життє цѣсаревій, а другого підозрѣвають о спільництво зъ убійникомъ. Въ Брукселі увязнено також якогось анархіста; при арештованю вінъ зі штилетомъ въ руцѣ мавъ кинутись на поліційного підофіцира, але удало ся розоружити его. При ревізіи у него мали найти много листівъ відъ проводирівъ анархістівъ, а вінъ самъ мавъ сказати, що анархісты задумують теперь якійсь великій плянъ. Въ Палермѣ въ Италії увязнено жовнѣра Кверцолю, до котрого насипала пачка анархістичныхъ письмъ відъ Люккенього.

Вчера вечеромъ о 10 годинѣ прибувъ похоронный поѣздъ зъ тѣломъ цѣсаревои до Вѣдня на дворецъ західній зелѣзницѣ Відъ самого двірця ажь до цѣсарского бурґу топили ся тысячѣ публики, при чімъ сприяла красна погода. Зъ лѣхтарень газовыхъ уряджено факлѣ, поздійманія зъ нихъ скло. Вже около 8 годины вечеромъ прибула поліція на улицѣ, куда мавъ переѣздити каравань зъ тѣломъ, и застановила всякій рухъ возовый та позамикала бічній улицѣ. Опісля прибуло війско и утворило відовжь улицѣ довгій шпалірь. Коли війско выпискало публику взадъ, много особъ відъ страху зімлѣло. При входѣ на двірци зелѣзничомъ уставили ся двірскій достойники, генераліція, духовенство, бурґовій жандармы, прибічна гвардія и чуры [пазѣ] зъ горючими факлями. Служба зелѣзнича, зложена зъ 500 особъ стояла відовжь шпиг зелѣзничихъ зъ запалеными факлями. Коли поѣздъ приѣхавъ, компанія війска віддала належну почесть. Зъ вагона перенесено домовину до ждальнѣ двірскои, перемѣненои въ каплицю, и тутъ покроплено, потімъ зложено ю на двірскій каравань и похоронный похідъ рушивъ. На чолѣ походу ступала поволи ескадрона гузарівъ дальше двірскій повозы а за тыми шестикінный каравань; зъ обохъ его боківъ ступали пѣшки и на коняхъ гвардисты цѣсарскій въ богатыхъ золототканыхъ уборахъ. На кінци походу їхала знова одна ескадрона гузарівъ, а дальше возы зъ безлічію вѣнцівъ. О 11 годинѣ прибувъ похідъ зъ домовиною до бурґу, де дожидавъ цѣсарь зъ дочками и зъ родиною, прибувши зъ Шенбруна до Вѣдня непомічено бічными улицями. Домовину внесено до каплицѣ, куда увійшовъ цѣсарь зъ родиною и зъ принцами и тутъ ще разъ поблагословено тѣло и окроплено. Опісля [о год. 11'30] відѣхавъ цѣсарь знова до Шенбруну.

Підчасъ цѣлого походу хмары народу зъ відкритыми головами ступали за походомъ а всѣ вікна при улицяхъ були переповненій. Поліція цѣлый часъ пильнувала улиць и зарядила всякій мѣры осторожности; дозвіл вступу на перонъ зелѣзничій якъ и до бурґу мали тілько великій достойники и особы урядовій.

НОВИНКИ.

— Зъ св. Юра. Въ суботу 17-ого вересня въ дни похорону Ея Вел. цѣсаревои Єлисаветы відправить Впр. о. крил. Мартинъ Пакѣжь о 9 годинѣ рано поминальне Богослуженя, на котре всѣ товариства и институты рускій якъ и побожныхъ христіянъ запрашае ся.

— **На похорон цѣсаревои** выѣхали вчера до Вѣдня мѣжь иншими намѣстник гр. Пінінський, президент палаты торговельной д-р Мархвицкій, а також гр. Каз. Бадені зъ Буська.

— **Въ справѣ дѣвочого института у Львовѣ** довѣдуемо ся цѣкаву рѣчь: По смерти кардинала Сембратовича „Народный Дѣмъ“ выповѣвъ [зъ речинцемъ до року] умѣщенѣ института дѣвочого въ своѣй каменици при улици Зыблікевича, а рѣвночасно и церковь при тѣмъ домѣ на грунтѣ „Народного Дому“, збудовану и уряджену коштомъ 20.000 зр. зъ складокъ Русинѣвъ, складаныхъ роками на руки комітету, котрого предсѣдателемъ бувъ свого часу пок. кардиналъ, тогдѣ ще епископъ-с фраганъ. При розправѣ судовѣй, яка вѣдбула ся дня 3. с. м., заступникъ „Народного Дому“ трактувавъ церковь яко власність „Нар. Дому“ — и судъ прихилився ся на его сторону. Заступникъ противной стороны зголосивъ рекурсъ до высшои инстанціи. Не знати, якъ буде дальше, але такъ, якъ теперь рѣчь стоить, „Народный Дѣмъ“ станъ властителемъ майна складкового [20.000 зр.], вложеного въ церковь, и то майже всего майна, бо ще лишь незначна часть его мѣстить ся въ уряджению [меблях и т. п.] нинѣшного института дѣвочого, умѣщеного въ каменици „Народного Дому“. [Реальність вѣдн. улицѣ Длуґоша була приватною власностію пок. кардинала Сембратовича и становить фундацію сама для себе.] Вѣсть о сѣмъ фактѣ выкликала середъ Русинѣвъ львовскихъ велику сензацію. Теперь — якъ зачуваемо — займе ся сею справою комітетъ, якій зъ иніціятивы и пѣдъ проводомъ пок. кардинала зав'язавъ ся и у конституувавъ ся ще въ першихъ мѣсяцяхъ 1894 року.

— Въ **Городищи** варяжскѣмъ вѣдбуде ся дня 20 н. ст. с. м. [на празник пр. Д. М.] заходомъ тамошныхъ членѣвъ читальнѣ „Просвѣты“ аматорске представленя. Вѣдограють штуку „Іосифъ въ Єгиптѣ“.

— **Нашимъ Р. Т. Дописувателямъ** ще разъ звертаемо увагу, що дописей безименныхъ або пѣдписуваныхъ н. пр. „Цѣкавый“, „Халдей“, „Очевидець“, „Переѣзшій“ — безъ подання имени, назвища, стану и мѣсця замешкання дописувателя мѣстити не можемо якъ се впрочѣмъ дѣе ся въ редакціяхъ цѣлого свѣта.

— **Перестерога для еміґрантѣвъ зъ Галичины до Канады!** О. Несторъ Дмитрѣвъ зъ Канады пише въ американьскѣй „Свободѣ“: Дня 27 липня с. р. приѣхало въ Галичины 22 особъ зъ Ґенуы до Ню-Йорку зъ намѣромъ ѣхати до Канады. Понеже тѣ люде не мали грошей на дальшу дорогу зъ Ню-Йорку до Вінніпеґъ, то компанія корабельна була змушѣна дня 17 серпня вѣдослати тыхъ людей назадъ до Ґенуы, а зъ-вѣдтамъ до Галичины. Всякій старания, щобы тыхъ людей вѣдослати до Канады, остали безуспѣшні, бо компанія корабельна на свѣй коштъ не хотѣла ихъ вѣдослати, а правительство канадійске зъ засады еміґрантѣвъ зъ портовыхъ мѣсць до Вінніпеґъ на свѣй коштъ не транспортуе. Яка доля чекае въ Галичинѣ бѣдаковъ, що выпродали усе свое майно, стратили его по дорозѣ, а теперь вертають тамъ жебручими дѣдами, може а собѣ представити.

Вже другій такій транспортъ подыбавъ я. Першій минувшого мѣсяця въ Montreal. Люде, знабленій агентами, злакомили ся, що шіфкарта коштуе зъ Ґенуы до Ню Йор у тѣлько 90—100 зр. Ѣдуть тою лінією, а ѣдуть ажь 28 30 днѣвъ огидными кораблями, дѣстають неможливо пѣдлый вікть та й ще терплять всякій пакости вѣдъ роббтниковъ-Італіянцѣвъ, котрій ѣдуть на заробки до Америки. Зъ Ню Йорку до Вінніпеґъ коштуе тікетъ [білетъ] найменче 30 долярѣвъ, и такъ, хто мае грошѣ, може зъ тяжкою бѣдою за 7 тыжднѣвъ дѣстати ся до Вінніпеґъ, а кому грошей не стане, завернуть его зъ Ню-Йорку, якъ отсе ту пачку людей завернули. Най-же се буде осторогою для нашихъ людей въ Галичинѣ, най заказують сотному пускатись до Канады черезъ Італію! Якъ хто вже конечно напре ся до Канады, най ѣде на Гамбурґъ.

— Въ **Підволочиськахъ** зновъ панїка, а то наслѣдкомъ сего що якійсь, доси ще невыслѣджений индівіда, порозклеювали по домахъ картки, заповѣдаючій, що синагоґа и инші жидовскій домы вылетять у воздухъ або спѣдуть зъ дымомъ. Жиды выслали до староства депутацію зъ просьбою, щобы вѣйско днемъ и ночію сторожило ихъ, за що обѣцюють платити зъ власной кишенѣ кошты удержаня вѣйска.

— **Страшна пригода.** Дня 12 с. м. ѣхавъ зъ Фришгака до Коросна на ярмарокъ вѣзъ зъ пятнацятьма особами. Въ селѣ Торошѣвцѣ зломавъ ся на мостѣ дишель и вѣзъ разомъ зъ людьми и кѣньми упавъ зъ высоты чотирохъ метрѣвъ у воду. Одна особа забила ся на смерть, десять особъ бѣльше або менше поранило ся.

— **Цѣкавый „ксьондзъ“.** Въ Подгуржу коло Кракова увязнено бувшого льокая Людвика Цюру, котрый перебиравъ ся за „бернадина“ и мѣжь темнымъ населенемъ збиравъ датки „на костелъ въ Лежайску“ при чѣмъ дуже пѣднесивъ станъ монашій, а выступавъ противъ „бѣлого“ духовенства. При нѣмъ найдено свѣдоцтво зъ сфальшованымъ пѣдписомъ гвардіяна кс. Луки Данкевича зъ Лежайска. Видко доходы мавъ не злій, бо мешкавъ постійно въ Краковѣ изъ жѣнкою, займаючи два красно умеблѣваній покоѣ и кухню. Теперь дѣставъ ся небораческо на „реколекціи до Иванѣ ся хаты“.

— **Дирекція руского народного театру** перебуваючи теперь въ Сокали, подае до загальной вѣдомости доохрестной публики, що **въ суботу** 17-ого с. м., яко въ день похорону цѣсаревои Єлисаветы, представленя не буде. Репертуаръ на слѣдуючій тыжденъ ось якій: въ недѣлю 18 ого „Маруся“ мельодрама въ 3 дѣяхъ Гр. Квѣтки-Основяненка, а закѣнчить „Прольоґъ“ музичный твѣръ о. В. Матюка до слѣвъ Ис. Мыдловского; вѣ второкъ 20-ого „Зѣ ступеня на ступень“ оперета въ 5 дѣяхъ Ґуґоня Мілера; въ четверъ 22 ого „Попыхайло“ голосна комедія Шуткевича [по довшій слабости выступъ п. Сгадника]; въ суботу 24 ого „Мікадо“, оперета Сулівана; въ недѣлю 25-ого „Капраль Тимко“, народный образъ Ис. Мыдловского зъ музыкою В. Матюка. — *Т. Гембицкій.*

— **Малѣяча чума.** Зъ Калькуты доносять до нѣмецкихъ часописей, що у всходныхъ Индіяхъ, въ мѣсцевости Гардванъ выбухла мѣжь малпами чума. Въ кождѣмъ иншѣмъ краю ихъ бы сейчасъ выстрѣляли, та въ Индіяхъ сего не вѣльно, бо малпа уважаесь Индійцями за святе звѣря; подѣбно якъ корова, малпячій божокъ Ганманъ займае почетне мѣсце мѣжь индійскими бѣгами. Малпы въ Индіяхъ волочать ся цѣлыми стадами по першорядныхъ улицяхъ навѣть такихъ великихъ мѣстъ, якъ Дельгі, але зачѣпати ихъ не можна, тымъ бѣльше, що они сейчасъ пѣднесять неописаный крикъ. Англійске правительство е въ клопотѣ, щобы чума не дѣсталась и до людей. Коли бъ хотѣли малпы вынищити, краевій дневники пѣднесли бы великій крикъ. На всякій способъ правительство буде мусѣло щось обду ати, щобы сеся малпяча зараза и до людей не дѣстала ся.

— **О С. Метелля**, парохъ въ Люблинци, просить насъ о сконстатоване, що анѣ допись умѣщенои въ новинкахъ 125 числа „Дѣла“ п. заг. „Смѣшне“ анѣ нѣякихъ подѣбныхъ дописей до „Дѣла“ вѣнъ не писавъ. — Правду сего наша Редакція констатуе рѣшучо и по совѣсти.

— Въ **Шпротовѣ на Шлеску, украли злодѣѣ** зъ вежѣ тамошного католицкого костела дзвѣнъ, що важить лише три сотнарѣ! Се выкликало мѣжь мешканцями мѣста велике здумованѣ. Цѣкава рѣчь, чи пѣдуть злодѣѣ радити ся до кс. пробоща: що робити зъ дзвономъ, абы его продати, а себе не зрадити?

— **Літератѣвъ въ Россіи**, котрій живуть выключно зъ пера, е пѣсли остатнои конскрипціи около 7800 особъ.

— **Дефравдаціи безъ кѣнца!** Тома Штапферъ, контрольоръ касовый, спроневѣривши 15 000 зр., драпнувъ — мабуть стежками Кешковского. Бувъ жонатый и отець шестеро дѣтей, а знаный бувъ зъ гулящого житя и розкидуваня гроша [якъ показало ся] чужого. Любивъ карты, а утѣкъ зъ любазкою, полишивши жѣнку и дѣти.

— **Константина Винярского**; убійника кс. Бесядского и своеи жѣнки, перевезено вчера закованого изъ Сянока до Кракова и вѣддано на психіятричну клініку д-ра Жулавского задля обсерваціи.

— **Цѣкавый летаргъ.** Лѣкарскій поваги въ Одесѣ заинтересуваали ся послѣдными часами причинною цѣкавого летаргу. Пятнацятилѣтный хлопець Болеславъ Ткачь, зѣвши що четвертый день обѣдъ, западае въ глубокій сонъ точно на чотири доби. Въ дванацятѣмъ роцѣ житя запавъ бувъ вѣнъ першій разъ въ такій летаргѣовый сонъ и переспавъ тогдѣ безъ перервы 26 днѣвъ.

— **Дрѣбні вѣсти.** Наглою смертію померъ нинѣ у Львовѣ въ одномъ зъ готелѣвъ емеритъ Францъ Косиньскій въ 60 роцѣ житя. — Въ Одесѣ перемѣнено сими днями рисункову школу на школу штукъ красныхъ. — Вчера вечеромъ застрѣлився ся у Львовѣ въ купелях Діяны Емиль Высятицкій, практикантъ краевого выдѣлу.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Въ ч. 1893—4 „Дѣла“ зайшла похибка: о. Дим. Ядлошъ зъ Дошницѣ дѣставъ вѣдзнаки крилошаньскій [а не титулъ совѣтника Еп. консисторского]; совѣтникомъ Еп. консисторіи именованый о. Кметъ, катихитъ гімназіи въ Дрогобычи.

Наука, штука и література.

— **Про гостину** руского народного театру въ Угновѣ дѣстали мы таку допись: Въ переѣздѣ до Сокали дала нама театральна дружина въ Угновѣ въ другій половинѣ серпня отсихъ 8 представлень: Баронъ цыганьскій, Запорожець за Дунаемъ, Нещасне кохання, Бѣдна дѣвчина, Выхованець, Зѣ ступня на ступѣнь, Хата за селомъ, Пташникъ зъ Тиролю. Тѣ штуки вѣдограно удачно. Коли на „Нещасномъ коханню“ всѣ артисты вѣдограли знаменито, обсадженѣ було щасливе и публика була одушевлена, то мы пізнали, що абы ходити на такій представленя, не треба ажь патріотизму, бо найвыбагливѣйша публика мусѣла бы бути вдоволена. Та друга народна штука „Выхованець“ не удала ся. Виною тутъ и публика и штука и артисты. Мало-мѣска публика не въ силѣ зрозумѣти досыть незвичайнои любови выхованця до Катерины або выхованицѣ до безъ языкового, навѣть до сцены зъ дякомъ. До того обсада була зла, чого доказомъ спѣвы, котрыхъ тогдѣ годѣ було слухати. П. Гембицкій, знаменитый въ ролях старого дѣда, піяка, реставратора, тутъ зробивъ зъ украиньского дяка кепску карикатуру. Гра п. Ольшаньского [Семена] и панѣ Осиповичевои [вдовы] хоть якъ була добра, не могла уратувати представленя. — Всѣ прочій штуки [особливо „Бѣдна дѣвчина“ и „Пташникъ зъ Тиролю“] удали ся. Малій хибы, якій явились деколи за-для недоброи обсады або браку силъ, взагалѣ анякали, хочь деколи сильно давались вѣдчувати. Знаменитый у всѣхъ роляхъ п. Ольшаньскій мусить часто обнимати ролѣ спѣвочій; — нема артиста на ролѣ князя, комісаря, нотаря; здавъ бы ся зручный аманґъ и спѣвакъ въ одній особѣ; — треба бы и виравнои молодои артистки та спѣвачки въ одній особѣ, а мѣжь артистками ще не видно матеріялу на щось подѣбного. Взагалѣ персоналъ надто малый; добру оперу годѣ выставити. Та таки тыми силами, якій е, можна дуже добре граги драмы та комедіи, коли лише добра обсада. О тѣмъ мы переконались на штукахъ: Нещасне кохання, Зѣ ступня на ступѣнь и Бѣдна дѣвчина. Оцѣняючи поодинокихъ артистѣвъ скажемо, що про паню Осиповичеву та п. Ольшаньского нема що богато говорити: они не повстидались бы першорядной столичной сцены. Та звертаемо увагу, що панѣ Осиповичева не мае заступницѣ и черезъ те она томить ся. Не зрѣвнана въ ролях козачки, піячки, циганки, мусить грати ролѣ ґрафинь, а хоть она и ту грае дуже добре, те все-таки виравне око може пѣдстеречи, що ґрафиня зробила часомъ рухъ козачки. Та й не диво, у артистцѣ, кора грала вчера козачку, ще не вышумѣла тая роли и мимохѣть врывае ся въ другу ролю. Талантъ п. Ольшаньского не знае утомленя, та лихо въ тѣмъ, що нема спѣвака и сильного артиста, до чого неразъ [Семенъ въ „Выхованци“] мусить бути уживаный сей артистъ; а хочь Катерина каже, що Семенъ „загикуватый, та за те гарно спѣва“, мы переконуемось, що „не спѣва гарно“. — Панна Гембицка [Аза, Оксана] выкликуе великій подивъ, вѣдда ролѣ до найменшихъ подробицъ знаменито, а коли въ „Нещасномъ коханню“ просить батька прощеня а опѣсля йде на каторгу, то мужчинамъ на плачь збираесь [женщины нѣ, они кажуть: „добре ѣй такъ, най знае!“] П. Рубчакъ, смѣлый козакъ зъ сильнымъ басомъ, буде скоро дуже добрымъ артистомъ въ ролях на-пѣвъ важныхъ, на-пѣвъ комічныхъ [Иванъ въ „Запорожци“, професоръ въ „Шташникуˮ], якъ ще грохи схоче попрацювати. — П. Полѣщукъ вѣддавъ добре несправного-несмѣлого наймита въ „Нещасномъ коханню“. Въ роляхъ старшого чоловѣка, здаесь намъ вѣнъ не прикладае свого милого голосу до обставинъ. Те саме можна сказати и о п. Нижанковскомъ хоть добре грае. — П. Григоровичъ спѣвомъ выкликуе оплески; гравъ дуже добре цигана, за те менче добре нячихъ амантѣвъ, та мусить попрацювати надъ выробленемъ рухѣвъ, бо то его ната Ахіллеса. — П. Вовчакъ дуже добре вѣддае ролѣ мужика свата (що то мовлявъ „колупае цѣпкомъ землю“), але роль султана и великопаньскихъ нема кимъ обсадити. — П. Шеремета взагалѣ добрый комікъ, та за мало ролѣ свои спеціялізуе, богато грае на одень ладъ [дѣдокъ „бонить ся“ такъ само, якъ салдатъ], грае надто дурного, голосъ въ бесѣдѣ у деякихъ ролях мусить бути приемнѣйшій. — Всѣ молодшій артисты, особливо п. Юрчакъ, подають [безъ пѣдхлѣбства] великій надѣѣ. Смѣла панна Косаковна належить до тыхъ, що на сценѣ збирають оплески. Панны Лянковска и Миколаенко незвычайно працьовитій и до нихъ належить будучность. П. Левицка мае всѣ прикметы на ролю великои панѣ [рѣстъ, стать хороша, солодкій голосъ], але незвычайно несмѣла. Крѣмъ Осиповичевои ще одна артистка не мае той чарующои мягкои руской мовы, що то силуе серце наше трепетати.

Декораціи, костюмы мужескій лихій. Орхестра, хоть слаба, та вливае въ серце чаръ и за се подяка п. Коссакови. Публика шѣсть разівъ заповнила буду цѣлкомъ, два разы лишь до половины. Кѣнчу въ переконаню, що театръ у насъ зробивъ велике добро, сповнивъ свою місію культурну — и бажаемо артистамъ и артисткамъ успѣху. Звертаемо лишь увагу, що они загаломъ надто мало мають освѣты; де-хто не знае просто елементарныхъ рѣчей; одна артистка „читала щось зъ якогось писателя та не знае, що и зъ якого“. „Руска Бесѣда“ повинна тутъ приходити въ помочь. — *Анд. Камѣньскій.*

Господарство, промыслъ и торговля.

— Въ **Товариствѣ взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ“** прибуло въ мѣсяци серпню с. р. 10.474 важныхъ полісъ на 4,745.634 зр. обезпеченои вартости зъ премією 40.419 зр. 90 кр. Вѣдъ 1 сѣчня до кѣнца серпня с. р. выдано 40.578 важныхъ полісъ на суму 21,651.960 зр. зъ премією 184.855 зр. 57 кр. Попереднього року за той самъ часъ выдано 33.374 важныхъ полісъ на суму 18,147.064 зр. зъ премією 153.860 зр. 46 кр. — Шкѣдъ було въ серпни 117 случаѣвъ, а разомъ вѣдъ початку року по конецъ серпня 482, зъ котрыхъ 433 выплачено до кѣнца серпня и 37 въ першихъ дняхъ вересня, а 12 вѣдшкодованѣ въ сумѣ загальній 2.752 зр. на-разѣ зъ причинъ правныхъ здержано. Сума всѣхъ тыхъ шкѣдъ разомъ зъ коштами ліквідаціи выносить brutto 129.790 зр. 79 кр., зъ чого пѣдтруваши часть реасекуровану остае на власный рахунокъ 72.777 зр. 67 кр. — Фондъ резервовый зъ днемъ 31 серпня с. р. выносить 88.428 зр. 57 кр.

— **Рахунокъ Товариства взаимного кредиту „Днѣстеръ“ у Львовѣ**, стоваришеня зареєстрованого зъ обмеженою порукою, *за мѣсяць серпень 1898:*

I. Станъ довжный: Удѣлы членѣвъ 50363 кор. 25 сот. Фондъ резервовый 3237 к. 30 с. Вкладки: а) станъ на початку серпня 1898 р. 364079 к. 85 с., б) вложено въ серпни 20371 к. 45 с., в) выпято въ серпни 18483 к. 74 с., позбетае зъ кѣнцемъ серпня 1898 р. 365967 к. 56 с. Кошты спору 39 к. 71 с. Сальдо процентѣвъ (побраныхъ) 12323 к. 90 с. Дівіденда за рѣкъ 1897 не пѣднесена 742 к. 37 с. Спеціяльна резерва 318 к. 47 с. Рахунокъ бѣжучій зъ иншими Товариствами кредитовыми 16330 к. 40 с., сума 449.322 к. 96 с.

II. Станъ чинный: Цѣнні папери фонду резервового 2997 к. — с. Позички удѣленѣ: а) станъ на початку мѣсяца 420300 к. 16 с., б) удѣлено въ серпни 10950 к. — с., в) сплачено въ серпни 4495 к. 55 с., станъ зъ кѣнцемъ серпня 1898 року 427.254 к. 61 с. Готѣвка въ касѣ зъ днемъ 31. серпня 1898 529 к. 50 с. Льокація: а) въ Щадниці почтовѣй (оборотъ чековый) 962 к. 60 с., б) въ цѣнныхъ паперахъ 400 к. — с., в) въ иншихъ институціяхъ кредитовыхъ 14500 к. 82 с. Сальдо коштѣвъ адміністрациі 2678 к. 43 с. Сума 449.322 к. 96 с. — Членѣвъ прибуло 15, убуло , отже разомъ зъ кѣнцемъ серпня 1898 членѣвъ було 1246 зъ декляроваными удѣлами 1286 въ сумѣ 64.300 кор. — сот. — Стопа процентова вѣдъ вкладокъ $4^1/_2\%$, процентъ вѣдъ позичокъ удѣлюваныхъ $6^1/_2\%$.

— **Цѣна хмелю** ѣде сильно въ гору. Въ Зацъ [въ Чехіи] плачено по 140 зр. за 100 кільо.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Перенесеня.** Дирекція почтъ и телеґрафѣвъ перенесла почтовыхъ асистентѣвъ: Іос. Туркавского зъ Горлиць до Станиславова и Во. Лодисл. Гарана зъ Коросна до Тернополя.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 16. вересня. Зъ домѣвъ панующихъ заповѣли свѣй певный приѣздъ на похороны цѣсаревои Єлисаветы: цѣсарь нѣмецкій, князь-реґентъ баварскій, королѣ саскій, сербскій и румуньскій, престоло-наслѣдникъ італійскій и великій князь россійскій Алексѣй. Принять офіціяльныхъ не буде, тѣлько почестна служба, ваглядно дипльоматичній представителѣ дворѣвъ будуть придѣленій на часъ ихъ побуту у Вѣдни. Гостѣ замешкають одній въ бурґу [н. пр. нѣмецкій цѣсарь] а другій въ ґотелях, котрыхъ пять уже вынаймлено и уряджено на сесю цѣль. Цѣсарь Вільгельмъ прибуде передъ самымъ похорономъ, а заразъ по похоронѣ (о 9 годинѣ) выѣде.

Пешть 16 вересня. На памятникъ пок. цѣсаревои Єлисаветы въ Пештѣ зложено вже доси 100.000 зр.

Вѣдень 16 вересня. Зъ огляду на надходячу сесію рады державнои поодинокій парляментарній партіи скликують своихъ членѣвъ на наради. Нѣмецка партія людова скликала своихъ членѣвъ на 25, христіяньско соціяльна на 20 с. м. Въ першихъ дняхъ слѣдуючого тыжднѣ збираютъ ся також выконуючій комітетъ и парляментарна комісія правнцѣ.

Набресина 16 вересня. Вчера вечеромъ въ Дунно около 200 особъ вдерло ся выломивши краты до італіяньскои школы, повибивали вѣкна и понищили обставу. Жандармерія розѣгнала напастниковъ. Въ Набресинѣ ранено тяжко одного італіяньского роббтника. Арештовано 48 особъ.

Любляна 16 вересня. Slovenski Narod умѣстивъ остру статью противъ міністра судівництва Рубера, котрому закидае, що полудневостирійску палату нотаріяльну вырвавъ Словѣнцямъ и выдавъ ю Нѣмцямъ. Въ тѣй корпораціи була доси словѣньска бѣльшість, а теперь Словѣнцѣ стратили ю черезъ те, що нотаріятъ въ Люксенбурґу, котрый бувъ въ нихъ руцѣ, вѣддано Нѣмцеви.

Боценъ 16 вересня. Арештовано тутъ за обиду маестату одну Італіянку-учительку и Італіянца-роббтника.

Медіоланъ 16 вересня. Арештовано тутъ молодого чоловѣка, котрый роздававъ на улици вѣдозвы взываючій до революціи. По дорозѣ до арешту выкрикувавъ вѣнъ: „Най жие анархія! Смерть королямъ!“ Товпа народу пишла за нимъ, кричала и обкинула поліцію градомъ камѣня. Одинъ поліцай раненый. Товпу остаточно розѣгнано.

Льозана 16 вересня. Арештовано двохъ небезпечныхъ анархістѣвъ, котрыхъ пѣдозрѣваютъ, що були спѣльниками убійцѣ цѣсаревои.

Берлинъ 16 вересня. National Ztg. доноситъ, що анѣ зъ стороны Нѣмеччины, анѣ иншои якои держави не выйшла доси иніціятива до скликаня мѣжнароднои конференціи для охороны передъ анархістами.

Медіоланъ 16 вересня. Въ Люмецано вылетѣла у воздухъ тайна фабрика пороху. Ся властитель погибъ.

Петербургъ 16 вересня. Завязалося тутъ велике акційне товариство зъ основнымъ капіталомъ 2 міліончѣвъ рублѣвъ въ цѣли зорганізованя правильнои комунікаціи товаровои мѣжь Петербургомъ Ню-Іоркомъ.

Мадритъ 16 вересня. На вчерашнѣмъ тайнѣмъ засѣданю кортесѣвъ прийшло мѣжь послами до завзятои бѣйки на кулаки.

Лондонъ 16 вересня. Вѣйска повстанцѣвъ вымашырували зъ передмѣстя Манілѣ. 6 ихъ 15 тысячь а карнѣсть мѣжь ними взѣрцова.

Маніла 16 вересня. Ґенералъ Мерітъ ѣде до Парижа заоеморотеный повномочіямъ повстанцѣвъ поставити жадана, щобы надъ Филіпіньскими островами установити американьскій протекторатъ.

Тунісъ 16 вересня. Коли найстаршій сынъ бея Тунісу вертавъ до резиденціи, якійсь Европеець стрѣливъ за нимъ два разы, але нѣ разу не вцѣливъ.

ТОВАРИСТВО «ПРОСВІТА»

у Львовѣ, ринок ч. 10

видало своїм коштом і заходом:

„Панщина і єї скасоване в 1848 році“. Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.

„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селянський. Ціна 25 кр.

Зѣльця Д-ра Зебурґера

загально вже знане и успѣшне средство на кашель, хрипку, нежиты и т. п. обявы.

Цѣна коробочки 20 кр. 10

Головный складъ въ аптицѣ

Жигмонта Рукера

подъ „Срѣбнымъ Орломъ" у Львовѣ. 275 276 —?

Надослане.

ЛѢКАРЬ НЕДУГЪ ВНУТРѢШНЫХЪ

Д-ръ Евгенiй Озаркевичъ

мешкав

въ каменици „Народного Дому"

улиця Краковска ч-ръ 17, I. поверхъ. Ординуе вподъ 3—5 годины. 349 2—?

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКIЙ

Оптикъ и Механiкъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гiпотечного на плантацiяхъ площи Галицкой

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвiкеры, льорнеты, бiноклѣ, далекозиды, барометры, термометры, рѣзнѣ ареометры, мiкроскопы, люпы, компасы, райцайзи, тасьмы мѣрничѣ, вiоны, лiбелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонiвъ електричныхъ.

Всякi направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ЛИПЕЦЬ

-ъ реставрацiя НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. домъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ой рано горячiй снѣдання

цѣникъ.

Печiня вепрова зъ капустою	15 кр.
Смажена легка	12 „
Фляки	12 „
Ножка телача зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавiяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякi напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походить зъ моей реставрацiи, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшi вина по найдешевшихъ цѣнахъ. почавши вѣдъ 40 кр. лiтра.

По театрѣ все свѣжа, въ великiй выборъ отравъ и напиткѣвъ засмотрена кухня.

79 185—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта" у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

ОДИНОКЕ РУСКЕ

Артистично-лiтоґрафiчне

ЗАВЕДЕНЄ

Авдрея Андрейчина

у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29

выготовляе

всякий лiтоґрафiчнiй выробы

звычайнiй вiзитовiй бiлєты

вѣдъ 1 зр. за 100 штукъ, а новопоявивший ся вiзитовi бiлєты въ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ зъ касетков 188 37—51

НОЖЕ и ножицѣ огородничiй поручае ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ ножовникъ у Львовѣ, ул. Галицка 6.

Рештки хѣдниковъ и высортованiй диваны, портiєры, фiранки, капы, коцы, дерги на конѣ, гобелiны и рѣзнiй предметы декорацiйний по цѣнахъ дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre" Львовъ ул. Сикстуска 6 (II сажень Гавсмана). Такожъ на раты безъ подвышшенiя цѣнъ. Для провiнцiи цѣнники даромъ и оплатно. 190

ЛЯРНЯ ДЗВОНѤВЪ АНТОНIЯ СЕРАФИНА

ВЪ КАЛУШИ

вѣдзначена двома срѣбными медалями

выконуе **дзвоны** рѣзнои ваги и приймае ушкоджени дзвоны до переливания въ найкоротшѣмъ часѣ, а такожъ маe на складѣ готовi дзвоны рѣзнои ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшнiй замовленя, прошу о ласкавѣ замовленя такъ на поодинокi нови дзвоны якъ и на цѣлѣ групы. За тревалость матерiялу и гармонiйный звукъ моихъ дзвонѣвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанемъ

3789 **АНТОНIЙ СЕРАФИНЪ.**

Акушерка Стахурска

змѣнила мешкане Городецка 25 (рогъ Зигмунтовскои).

356 1—3

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗIНГЕРА, зъ первородныхъ краевыхъ и заграничныхъ фабрикъ, найдокладнѣйше урегульованiй, поручае ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ Львовъ, Галицка 6. На мѣсячнiй раты по 4 зр., готовкою 10% дешевше. 342

Женщина въ середнѣмъ вѣцѣ

розумѣюча ся на малѣмъ господаретвѣ сельскѣмъ, потрѣбна зараз яко газдиня-кухарка. Блившiй вѣсти у портiєра готелю Краковского въ днихъ 21, 22 и 23 м. ст. вересня с. р.

355 1—2

Диваны перскiй и портiєры

традиєй (старинний)

продае, купуе и выпозичае, а такожъ приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre", Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

На жадане высылаемо нашъ богато илюстрованiй цѣнники даромъ и оплатно. 190

ВЫШИВКИ

всходнои Галичины

пѣсля колекцiи зобранои Товариствомъ „Клюб Русинок у Львовi" появилась накладомъ Антона И. Хойнацкого зъ лiтоґрафiчного заведена Андрѣя Андрейчина по цѣнѣ

3 зр. 30 кр. а. в.

за примѣрникъ складаючiй ся зъ 20 таблицъ въ 4° кородевского формату зъ хорошо выдѣланѣй тецѣ.

Выданє сихъ „Вышивокъ" перешвае значно подѣбного рода выдания, що появились въ Кiевѣ Одесси и Москвѣ и то не лише вѣдъ взглядомъ технiчного выкончення, але такожъ и вѣдъ взглядомъ самого змѣсту, понеже выдане се заключае въ собѣ точну репродукцiю численныхъ взорѣвъ народныхъ вышивокъ зъ повѣтѣвъ Борщѣвъ, Городенка, Калушъ, Надвiрна, Снятинъ, Товмачъ и иншихъ о вѣрнѣмъ наслѣдуваню красокъ, уживаныхъ народомъ въ дотычнѣй сторонности.

Зъ замовленями належить звертатись до Антона И. Хойнацкого, управителя *Книгарнѣ Ставропигiйского Института у Львовѣ, улиця Руска ч. 3.*

365 8—0

До П. Т. Властителѣвъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрiй и дешевiй дерги на конѣ — волѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванѣвъ „Au Louvre" у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великанський выборъ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провинцiю высылаемо на жадания нашъ богато илюстрованiй цѣнники даромъ и оплатно 190

Глядаю домового учителя

для двох синiв з кляс нормальних. Зголошенє вразѣ з услiвями пiд адресою: *свящ. Василь Мисик у Ваньковiй, почта Ропенка.*

335 5—6

Потрѣбна зараз интелiґентна женщина

въ вѣцѣ середнѣмъ до заряду дому и выхованя двохъ дѣтей. Адресъ: *Е. Филиповичъ, парохъ въ Стѣнцѣ, почта Потокъ золотый.* 331 3—3

Пошукую учителя домового

до дѣтей школъ народныхъ. Блившiй вѣсти подасть о. Тимотей Кекишь, парохъ въ Дусановѣ, почта Фирлѣѣвъ. 344 2—3

Короткiй фортепянъ

зъ причины выпадку смерти за 256 зр. Тернополь. Гiмназiяльна домъ ч. Пiнелєса. 340

ДРѤТЪ кольчастый цинковый до огороджень по зр. 4·50 за 100 метрѣвъ. Топорцѣ лѣсовѣ до значення деревъ (зъ двома довбльними буквами) по зр. 6,

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКIЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Галицка ч. 1 [супротивъ катедры.] 15

Такожъ и на раты

безъ пѣдвышшенiя цѣнъ

диваны, портiєры, хѣдники, ковдры ватованѣ, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожъ всякѣ артикулы потрѣбнѣ до уряджения домового въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre", Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провинцiю высылае ся цѣнники даромъ и оплатно. 19

Вийшло в руским перекладi

IФIҐЕНIЯ в ТАВРИ

класична драма Ґетого в 5 дiях.

Можна набути у о. Д. Iосифовича в Яричевi почта Iосо за 33 кр. разом з пересилкою. 1/3 чистого зиску призначена на будову церкви в Новiм Санчi.

354 1—?

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**

Львовъ, пл. Капитульна ч. 3

190 13—?

БОТАНIКА

на вищiй класи шкiл середних. Пiсля учебника д-ра О. Ростафинъского. Зладив Iван Верхратский. Вид. р. 1896. Цiна 1 зол. 40 ц. в. а.

Д-ра Осипа Ростафинъского

БОТАНIКА

на нижшi класи шкiл середних. На язык руский переложив Iван Верхратский. Видане друге р. 1898. Цiна 70 цент. в. а.

ЗООЛЬОГIЯ

на нижшi класи шкiл середних. Написав Iван Верхратский. Видане р. 1895. Цiна 1 зол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразовъ

въ русскои ботанiчнои термiнольоґiи и номенклатуры. Зладивъ Iванъ Верхратскiй. Выд. р. 1892 Цѣна 50 цент. в. а.

Видания тi можуть дiстати в книгарнi Ставропигiйскiй або у автора. Хто замовляе у автора що найменше два примiрники iз вищаданих виданiй (пр. два примiрники Зоольоґiи або два примiрники Ботаникы або два примiрники Спису або один примiрник Зоольоґii i один примiрник Спису або один примiрник Ботаникы i один примiрник Спису), тому висилае ся жаданi книжки в протязi чотирох днiв, при чiм порто оплачуе автор

ГАЛИЦКIЙ КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ

принимае вкладки на

КНИЖОЧКИ

2219 **и опроцентовуе ихъ по**

4½% на рокъ.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнѣ и передъ престолы, якъ такожъ сальоновѣ и настѣнний, хѣдники, фiранки, портiєры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спецiяльный вѣддѣлъ для конфекцiи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылае ся зъ принятностiю цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre," Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Neuveautes пл. Капитульна ч. 3. 190

Выстава загальна

всходнихъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванѣвъ, портiєръ, фiранокъ, хѣдниковъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнѣмъ освѣтленю. Вступъ вѣльный. Зачудовуючо дешевi цѣны вказанi докладно на всѣхъ товарахъ. Полецкий въ сплатахъ пѣсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провинцiю цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre", Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ кождѣй мѣсцевости певно и честно, безъ капiталу и рiзика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ папѣровъ державныхъ и льосовъ. Зголошеня до: LUDWIG GESTERREICHER, VIII Deutsch-gasse 8, BUDAPEST. 3—10

По низькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКIЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовъ, ул. Кароля-Людвика ч. 3

всякѣ церковнѣ роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 84—?

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Ia по 70 зр., IIa по 64 зр. за 100 кiльоґрамовъ Iосо фабрика.

Вино

въ барилкахъ 5кiльоґрамовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кiльоґрам. 4038

Розклад iзди поiздiв зелiзничих

важний вiд 1 мая 1898

писля часу середно-европейского [цiсарского о 36 минут вiд часу ялвского].

ПОIЗД посп.	ПОIЗД особ. приходить о	до Львова	ПОIЗД посп.	ПОIЗД особ. вiдхо	зi Львова
	6.45	з Iцкан	6.00		до Пiдволочиск з годови. двiрца
	7.30	„ Зимноi Водк (3/8 до 11/8)	6.05		„ Iцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Пiдволочиск з Пiдзамча
	7.50	„ Тернополя на Пiдзамче	8.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		1.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		1.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		3.35	„ Пiдволочиск з головного двiрца
	10.35	„ Iцкан		9.58	„ „ „ Пiдзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Бел ца
	1.01	„ Янова		10.55	„ Iцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (1/7 до 12/8 недiлi i сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Пiдволочиск з головн. двiрца
1.50	—	„ Iцкан	2.08		„ „ „ Пiдзамча
2.15	—	„ Пiдволочиск на Пiдзамче		2.15	„ Брухович (8/8 до 11/8 недiлi сьвя
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Iцкан
	5.00	„ Пiдволочиск на Пiдзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		3.00	„ Стрия
	5.40	„ Iцкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимноi водк (3/8 до 11/8)
				3.23	„ Брухович (8/8 до 11/8)
				4.55	„ Ярослава
		нiчн			**нiчн**
	3.02	з Пiдволочиск на Пiдзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.20	„ Янова (1/8 до 12/8 в будни дни)
	6.10	„ „		6.30	„ Iцкан
	7.57	„ Янова (1/8 до 21/8 и 16/8 до 10/8)		6.40	„ Кракова
	8.12	„ Бруховичъ (7/8 до 10/8 и 16/8 до 11/8		6.55	„ Тернополя з голов. двiрца
	8.31	„ „ (1/7 до 11/8)		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	8.53	„ Янова (1/8 до 12/8 въ будний день)		7.15	„ Тернополя з Пiдзамча
	9.10	„ Кракова		8.40	„ Янова (1/8 до 21/8 и 16/8 до 30/8)
9.39		„ Пiдволочиск на Пiдзамче		10.05	„ Iцкан
9.45		„ Iцкан	10.40		„ Кракова
9.55		„ Пiдволочиск на головн. дворець		11.00	„ Пiдволочиск з головного двiрца
	10.30	„ Лавочного		11.27	„ „ „ Пiдзамча
	12.15	„ Сколього			

ЗАМIТКА: Пора нiчна числить ся вiд 6 години вечером до 5 годин 59 минут рано. 5

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣтальный редактор Иван Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянського. Зъ друкарнѣ Института Ставропигiйского, пѣдъ провiз. зарядомъ Михайла Рогди.

Ч. 198. Львовъ, Субота 5 (17) Вересня 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзначнѣйшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинского 2.; — въ Ярославѣ Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост за инсераты платна у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатками

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 нр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лишь на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатанѣ вольнѣ вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 нр. а. в.

Оголошенія звычайні принимаютъ ся по цѣнѣ 10 нр. вѣдъ одного стрѣчки инсератового або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 нр. а. в.

Недѣлки и инші денонсы приватні числятъ ся по 15 нр. вѣдъ стрічки.

Нинѣ день тяжкои жалобы

въ Домѣ нашого достойного Монарха, въ столици державы и скрѣзь въ монархіи — у всѣхъ ея народѣвъ.

Нинѣ вѣдносять и складають на вѣчный супочинокъ покійну Подругу нашого Монарха, померщу такъ трагічною смертію — вѣдъ штилета проклятого анархіста на вольнѣй, краснѣй земли швайцарскѣй.

Для достойного нашого Монарха зъ его Родинною ударъ се незвычайно важкій — а тымъ трагічнѣйшій, що судило ся зазнати его якъ-разъ въ сей рѣкъ ювілейный, такъ сказати-бы у передодень торжествъ юбілейныхъ.

Не диво, що не то народы монархіи, але и весь свѣтъ щиро спѣвчувствуе зъ нашимъ Монархомъ, дѣлить его горе и заявами щирои симпатіи та розрады старає ся угламти тяжкій его бѣль.

Въ соборѣ народѣвъ монархіи и рускій народъ — глубоко вѣдчуваючи велику страту благороднои, ласкавои серцемъ и свѣтлои умомъ цѣсаревои Елисаветы — въ сумнѣй хвили тяжкои жалобы нинѣшного дня витае духомъ при своѣмъ опечаленѣмъ Монарху и молить Всевишнього, щобы потѣшивъ его и на дальшій лѣта крѣпивъ его силы до працѣ на свою славу а своимъ народамъ на щастє!

Вѣдъ 8 годины вчера зъ-рана выставлене въ домовинѣ тѣло цѣсаревои Елисаветы въ каплици бурґу вѣдвѣдуе публика. Глота дуже велика. Домовина, зъ золотымъ хрестомъ на вѣку, покрыта чорною брокатовою золотомъ штихованою матеріею, на котрій лежать чотири вѣнцѣ: вѣдъ дѣтей и внукѣвъ. Домовина звернена лицемъ до престола. Въ головахъ умѣщена корона цѣсарска и королѣвска, архикняжій капелюхъ и инші вѣдзнаки, а у стопъ домовины лежить вахляръ коронковый и бѣлѣ рукавички. Передъ 8 годиною вѣдвѣдали домовину многі высокі достойники, мѣжь иншими гр. Тунъ, складаючи величавый вѣнець. До 8 годины зложено такихъ вѣнцѣвъ въ каплици знижь 200; мѣжь иншими маршалокъ краевый гр. Ст. Бадені зложивъ вѣнець въ имени галицкои соймовои депутаціи. Вѣнцѣ порядкували особлівій дворскій урядники. Зложено ихъ стосы, а всѣ представляють справдѣшній артистичній творы огородничои штуки. Вызначають ся не тѣлько красою зѣля и цвѣтѣвъ, але и богатствомъ, именно дорогоцѣнными лентами. Декотрій звертають вѣдъ разу загальну увагу на себе, н. пр. вѣнець вѣдъ Мекъ-Кінліого, президента Сполученыхъ державъ.

Каплиця, де спочивае домовина, обита чорнымъ сукномъ и прикрашена гербами Габсбурґѣвъ и Віттельсбаховъ, зъ видѣючою написію: „Elisabetha Imperatrix Austriae 1898“. Надъ домовиною виносить ся чорный балдахимъ. Коло домовины вѣдбувають почестну сторожу прибічній гвардисты, а въ ногахъ клячуть двѣ монахинѣ. При домовинѣ и прибічныхъ престолахъ вѣдбувають ся богослуженя и молитвы. При входѣ до каплицѣ и до бурґу стоять компанія вѣйска и поліція, котра зарядила всякій мѣры осторожности.

Столиця наддунайска особливо вѣдъ вчера прибрала видъ жалобы и небувалого оживленя. Зъ усѣхъ усюдѣвъ прибувають що хвила депутаціи зъ Австро-Угорщины и зъ заграницѣ та складають вѣнцѣ. Готелѣ переповненій. Зъ депутацій звернула на себе загальну увагу депутація угорска, зложена зъ магнатѣвъ, послѣвъ и радныхъ Будапешту, вся въ національныхъ уборахъ угорскихъ, вразъ зъ епископами и архіепископами. Депутація привезла зъ собою цѣлый ваґонъ вѣнцѣвъ вѣдъ Угровъ.

Вчера о 9 годинѣ вечеромъ прибувъ зелѣзницею вталійскій престолонаслѣдникъ Віктор Емануель. На двѣрци дожидавъ его шурина, престолонаслѣдникъ чорногорскій кн. Данило, а цѣсаря заступавъ архикн. Францъ Фердинандъ. По повитаню вѣдѣхали оба престолонаслѣдники до бурґу. Дальше прибули вчера: кн. Кароль Теодоръ баварскій, братъ пок. цѣсаревои, знаный окуліста, зъ жѣнкою и двома дочками [замешкали въ Шенбрунѣ], кн. Константинъ грецкій, король сербскій Александеръ и многі князѣ нѣмецкі. Нинѣ мають прибути ще цѣсарь нѣмецкій, король румунъскій и и.

Вѣденьскій часописи зворушуючу описують хвилю, якъ домовину цѣсаревои внесла служба дворска до каплицѣ бурґовои, бо вже бувъ цѣсарь зъ родиною. Цѣсарь уклякъ зъ обома дочками, Валеріею та Гізелею и зъ зятями Францомъ Сальваторомъ и Леопольдомъ баварскимъ, и плакавъ. Коли покладено домовину, цѣсарь выбухнувъ голоснымъ плачемъ, рознявъ рамена и, перенятый страшнымъ жалемъ и горемъ, кинувъ ся на домовину, а обіймаючи ея раменами, потонувъ въ горячихъ, ревныхъ слезахъ и двічи уцѣлувавъ домовину. Всѣ присутні розплакали ся въ голосъ. Опісля цѣсарь, выходячи зъ каплицѣ, приступивъ до графині Старай, товаришки цѣсаревои въ Женевѣ та свѣдка убійства, и запытавъ: „Чи цѣсарева дуже мучила ся?“ — „Думаю, що нѣ, — вѣдповѣла гр. Старай, — цѣсарева втратила на хвилю свѣдомость, а одно зѣтхненя узбльнило ея вѣдъ мукъ“.

Зъ Женевы вѣдослано до Вѣдня вже всѣ пакунки цѣсаревои [100 пакъ, ваги 3000 кільо]; выслано такожь лѣжко и постѣль, на котрыхъ закѣнчила житє. Въ готели Beau Rivage, де тѣло покійнои лежало, буде вмурована памятна таблиця зъ мармору.

Нова панщина на угорскій Руси.

(На підставѣ урядовыхъ датъ.)

(Конецъ.)

Наслѣдкомъ руху, розпочатого міністерствомъ рільництва, комісарь міністеріяльный припоручивъ Нижно-Веречаньскому деканови, щобы збиравъ даты на роздѣлъ мѣжь селянъ вырендованого урядомъ домініяльного грунту (щось около 32.000 моргѣвъ). Тамтого року деканъ выповнивъ се и, обѣйшовши кождe село въ своѣмъ деканатѣ, позаписувавъ, кільо хто жадае вырендувати сѣнокосѣвъ, землѣ и т. д. Зъ кінцемъ листопада появились у него жиды та перестерегли его, щобы не робивъ нѣчого въ користь Русинѣвъ а на шкоду жидѣвъ; бо — кажуть — мѣжь торговельниками и добрій и злій, то готовъ котрый зъ нихъ підпалити зъ пѣмсты парафію. По такій грѣзьбѣ деканъ зрѣкъ ся вложенои на него задачѣ.

Священикъ въ Сусковѣ внѣсъ передъ двома тыжднями просьбу до свого епископа, щобы зъ огляду на безпечность его и его дѣтей перенѣсъ его безъ проволоки на иншу парафію. А належавъ вѣнъ до тыхъ, що донѣсъ властямъ про лихварѣвъ зъ свого села. Коли выпускано въ Бережскѣмъ комітатѣ „регале“ на село Волѣвцѣ та на его околицю, то не найшовъ ся жаденъ охотникъ, бо всѣ рефлектанты лякають ся корчмаря воловецкого, найбільшого лихваря въ тій околиці, котрый передше мавъ регале въ арендѣ.

Вирочѣмъ тій торговельники выповнюють свои повинности супротивъ державы дуже плохо. Такого жида, котрый бы просивъ о инпатризацію, хоть якъ довго живе въ краю, або щобы бувъ угорскимъ горожанномъ, такого нѣгде не знайде. По нѣмецки кождый вмѣе, по мадярски майже нѣчого.

Знаю богато выпадкѣвъ, що найзаможнѣйшій корчмарѣ залягають зъ податками по три и чотири роки; такій жидки ждуть до остатнои хвилины, бо все надѣють ся ще якось выкрутитись вѣдъ повинностей. [Не тѣлько о те ходить, але може ще бѣльше рахуба въ тѣмъ така, що заплачѣній разъ грошѣ вже не приносять выску. *Ред.*] Що вѣдъ вѣйсковои служby выкручують ся, о тѣмъ кождый тутъ знае. Пѣдкупъ адміністраційныхъ и державныхъ властей на жаль неразъ имъ удаваѣ ся; а на выкривленю дѣйстныхъ фактѣвъ такъ розумѣють ся, що рѣдко бувало, щобы при найлѣпшѣй волі слѣдчого судьѣ селянинъ выгравъ свое право супротивъ жида. Пѣдкупити стараля ся они кождого; а хто показавъ ся неприступнымъ, того грѣзьбою, ба и нападомъ, не лякаючись навѣть убійства, тримають въ шаху. Фальшива присяга — то ихъ насущный хлѣбъ. Не можь собѣ уявити справы, хоть бы якъ неимовѣрной, щобы они на ей доказъ не поставили безлѣчь своихъ свѣдкѣвъ. Окружный судья Нижно-Веречаньскій говорывъ менѣ передъ кількома тыжднями, що скоро сонце на спочинокъ спускае ся, край села, тамъ де хаты вже рѣдшій, або ще и по за селомъ не може ходити инакше, якъ зъ набитою стрѣльбою; а коли ѣде повозомъ, то набита стрѣльба все мусить бути на поготовѣ мѣжь колѣнами. Головный судья Скалавского округа, що вже 13 лѣтъ тутъ урядуе, звѣстный въ цѣломъ комітатѣ якъ найревнѣйшій урядникъ. Мавракій Балайті зве ся; вѣнъ дуже богато трудить ся на користь Русинѣвъ, хоть вѣнъ и не Русинъ, а навѣть и не „греко-католикъ“, що на Угорщинѣ такожь означае народность. Отже два разы вже стрѣляли на него жиды, а разъ лишь тымъ минувъ смерти, яка ждала его въ „Роздѣлѣ“, де на него ладили ся жиды убійники, що на силу задержано его въ Даналѣвскій корчмѣ; зрадили ихъ передъ судією иншій жиды, що зъ причины конкуренціи мали на тамтыхъ злость.

Ограбити когось и ограбленого повѣсити на деревѣ — не належить до рѣдкостей; а слѣдства доказали, що провинники належать все до клясы торгуючихъ (жидѣвъ). Теперь веде ся множество процесѣвъ противъ нихъ за пѣдпалъ, пѣдкупъ, битки, убійства.

Сей переселеный народъ, що не знае закона и руйнуе порядокъ, е безмежнымъ паномъ положенія. Банкъ або каса ощадности въ ихъ сторонахъ не може истнувати. Тутъ справдѣ нема анѣ грунтового анѣ иншого усталеного кредиту. Три чи чотири разы пробували въ сихъ сторонахъ запустити корѣнь кредитній заведенія и давали заможнѣйшимъ газдамъ позички на недвижимости. То мѣсцевій жиды змовили ся, абы довжника чимъ скорше пустити зъ торбами. Скоро маетокъ его пѣшовъ на ліцитацію, зновъ змовили ся, такъ що на ліцитацію

---

4)

Дивакъ.

[Спомины зъ житя].

Написавъ *Богданъ Лепкій*.

II.

Минуло кількa лѣтъ.

Дивнымъ дивомъ достався я посаду въ тѣмъ самѣмъ мѣстѣ, де ходивъ до школы. И добре. Не треба привыкати до новои околиці, до новыхъ людей. Такъ здавало ся менѣ, та на дѣлѣ показалось инакше. Околиця, що правда, не змѣнилась — була все ладна, все принадлива своими безконечными прохолодами, лишень не така свѣтла и величава, якъ перше. Були то тѣ самі образы, лишь полиняліі дещо.

За те зъ давныхъ знакомыхъ я не заставъ майже нѣкого. Того перенесли, той самъ перенѣсъ ся, а той померъ. Ходивъ я по улицяхъ мѣста, якъ по оживленѣмъ кладовищи.

Зъ дрожучимъ серцемъ пѣдѣйшовъ я до дверей Троцкого. Чи и сей перейшовъ на инше мѣсце, може на мѣсце вѣчного спокою?

Потягнувъ за дзвінокъ и жду.

Не выходить нѣхто. Потягнувъ у другe и ажь теперь запримѣтивъ, що дзвінокъ бувъ прорваный. Значить, можна входити прямо. Я увійшовъ въ добре знакому комнату и зоромъ обкинувъ стѣны, стелю и долівку. Все по старому. Лишень стѣны стали якісь сѣрі и павуки позакладали по кутахъ свои ткацкі верстаты. Малярскій тринѣжокъ пустый; у хатѣ тихо. Лишень мушка бренить одинока и бе ся до нечистого вѣкна.

Постоявъ я добру хвилину, а коли нѣхто не являвъ ся, зачинивъ я дверѣ и выйшовъ у городъ. У саду, на муравѣ сидѣла якась людина. Зеленою вѣткою вѣдганяла вѣдъ лиця мухи и погукувала на ласу корову.

— Куда йдешь Ласа! Чи тобѣ мало травы? хочешь Богъ зна' що? Верни ся!

Я пустивъ ся туды, щобы розпытати про Троцкого. Скулена постать на силу выпрямила ся и встала. Пѣднесла до мене зелену вѣтку и закричала:

— Чого вамъ треба? чого прийшли? Спокою вѣдъ тыхъ людей не маю? Чого, чого?

Я хотѣвъ вѣдповѣсти, та не мѣгъ, менѣ не дали.

— Не потребую васъ знати, не хочу, обѣйду ся!

Мене щось тронуло немило. Чий же се голосъ?

А постать кричала свое:

— Не хочу, обѣйду ся!

Троцкій?... Такъ, се бувъ Троцкій.

Очи приспомнені зеленымъ дашкомъ, щоки запались, борода побѣлѣла. Хвилю я не знавъ, що робити. Утекти, утекти — то найкрасше. Але втѣмъ вѣнъ пѣднявъ дашокъ и глянувъ на мене. Я почувъ той дивный, глубокій и острый поглядъ — лишень не йшовъ вѣнъ теперь зъ чистыхъ та сивыхъ очей, а выходивъ до мене зъ якихсь червоныхъ якъ кровь ямокъ.

Мы мовчали оба. Пѣзнались. Хоть-не-хоть треба було починати розмову, такъ я почавъ.

— Простѣть, — кажу, — що зайшовъ такъ нечайно, але я радъ бувъ вѣдвѣдати свого колишнього приятеля и учителя.

Вѣнъ подавъ руку.

— И вы простѣть, — заговорывъ видимо зворушеный, — але змѣнили ся такъ, що я не пѣзнавъ Змужнѣли, розвинулись. И я змѣнивъ ся, правда? Ха-ха! — и вѣнъ засмѣявъ ся немилымъ, деревлянымъ смѣхомъ. — Добре, що вернули. Може зъ вами повернуть колишній лучшій часы. Правду сказати, я радъ вашому повороттови, щиро радъ. За той часъ я забувъ людску мову. Новыхъ знакомствъ не люблю, людей не розумѣю, волю свою Ласу пасти та роздумувати надъ тымъ, що було. Мій Боже! чи нема надъ чимъ? Можна зачинати книжку, тыхъ кількa чистыхъ листкѣвъ нехай тамъ! И не скучно менѣ зовсѣмъ. Кобы лишь очи, такъ нѣчого не хочу. Той садъ, огородъ и хата то весь мій свѣтъ, великій свѣтъ. Кількы у нему явищъ! Здае ся жий въ-двоє бѣльше и часу не трать а всего не спѣзнаешь. Оттакъ пасу я Ласу и дивлю ся. Передомною корчъ бозу — цѣлый у цвѣтѣ. А запахъ якій! Купаешь ся у нѣмъ. Ажь ту сонце сáме на него кинуло свое ярке промѣня. Листки позолотились, цвѣтъ замиготѣвъ тысячами всѣлякихъ вѣдтѣнкѣвъ. Бачивъ я нераз той самый бозъ, але не такимъ, якъ нинѣ. Завтра вѣнъ зновъ буде якъ не той. Не той рано, не той въ полудне и у вечѣръ. И такъ що днины, що днины. А кількy ту того, мій Боже! кобы лишь очи...

— А вы давно недужій? — пытаю.

— Мало не рѣкъ. Та теперь менѣ лучше. Але бувало й такъ, що я нѣчо не видѣвъ. Доперва тогдъ я зъумѣвъ оцѣнити всѣ тѣ муки моеи бѣдноѣ сестры. Чимъ для нея слухъ, тымъ для мене очи, тымъ для рыбы вода, для птицѣ воздухъ... Але мы забалакались, а ту часъ до хаты. Вже сонце сѣдае на дахи и сыпле яснымъ жаромъ. Я ще не зношу надто яркого свѣтла. Позвольте, лишь зажену Ласу и йду за вами. Ей самой не можна лишати, бо любить пеоты, але по-при те вона зовсѣмъ чесна истота. Заразъ вамъ служу..

Та я не згодивъ ся, подякувавъ ему, сказавъ, що прийду колись опісля, и розпращавъ ся зъ нимъ.

*

Але мимо обѣцянки я довго не зваживъ ся вѣдвѣдати старого. Перша стрѣча вразила мене не надто мило. Та все таки треба було вѣдвѣдати. И я пѣйшовъ.

Тымъ разомъ заставъ я его въ хатѣ. Сидѣвъ передъ якимись образами и вдивлявъ ся въ нихъ.

Выглядало, що бувъ нерадый мною. Можливо, що я не прийшовъ у вѣдповѣдный часъ. Розмова нѣякъ не клеилась.

По кількохъ невдатныхъ пробахъ я взявъ за капелюхъ. Троцкій вѣрвавъ ся.

— Куда-жь вы! Що знова? Посидьте, не робѣть менѣ того. Отъ и навчили ся етикеты. Я зъ вами по давному, по щирому, а вы зобиджаетесь. Хотѣли бъ, щобы васъ баливъ, а я не мѣгъ, то есть, коли-бъ доконечно треба, то мусѣвъ бы, але зъ вами здаесь не треба. Отъ що! Ще зъ вами лицемѣрити?

Хочь-не-хочь я мусѣвъ остатись. Та заледви сѣвъ, старый вернувъ до своеи задуми. Дививъ ся на образъ и закусувавъ уста. Зеленый дашокъ злетѣвъ ему на самый конець носа. Менѣ робило ся нѣяково и я ставъ роздумувати надъ способомъ, якъ бы добутись на волю. Ажь ту вѣнъ нагло пѣднесеным голосомъ ставъ говорити:

І. КАПРАЛИКЪ

Львовъ, позаду Народного Дому

поручае всякій инструменты музичній: скрипки, альтівки, баситлі, басы, флеты, клариеты и трубки, а такожь гитары и цітары. Найбільшій выборъ всякихъ самограючихъ и механічныхъ инструментѣвъ. — Цѣны найтанші. Цѣнники безплатно.

І. РЖЕНДОВСКІЙ Львовъ-Перемышль

Фабрика выробѣвъ цементовыхъ и складъ матеріялѣвъ будівельныхъ

продае по найдешевшихъ цѣнахъ: руры для выходкѣвъ вельзній и каменіковъ, всякій выробы каменіковъ, цементъ, вапно скалисте и гідравлічне, найлѣпшій гіпсъ зъ [illegible] кошалень семигородскихъ, папу дахову, плыты изоляційній, теръ, цегли, плыты и заправу шамотову, цегелни складовій, дахівка, печи кафлевій, карболінеумъ, лупакъ, клюзеты англійскій, сифоновій взамінъ кашалевій и пісуарови та рурки дренові и т. д. 427 41—50 Д

не зъявивъ ся нѣхто и навѣть кредитне заведене стратило выличену суму. Зъ тои поры тутъ зовсѣмъ неможливо позичити у кого иншого, якъ у тутешныхъ жидовъ. Порядне кредитне заведене не ступить туды.

Але жидъ все найде способъ, щобы обезпечити ся и не паражатись на жадне ризико. Вонъ зачинае „спольною худобою“; въ такомъ разѣ обезпекою е худоба. Деколи, правда, хлопъ самъ въ бѣдѣ зверне ся о помочь до жида та просить о худобу на сполку. Але дуже часто селянинъ не потребуе, та жидъ на силу навяже ему худобу, щобы его вхопити въ руки. У непорядного селянина, буває, жидъ и по трачи на день заглядае до стайнѣ, абы худобу кормлено. Деколи покаже ся хлопови нагода заробити щось фірманкою; але жидъ не пускае, особливо передъ ярмаркомъ, бо боить ся, що худоба може погубити ся. Ба часто зъ тои самои причины не дае хлопови навѣть власного грунту обробити. Пѣсля продажи худобы робить жидъ зъ хлопомъ формальну умову для ствердженя, яку квоту хлопъ ему виненъ, и на с: мусить хлопъ выставити вексель. Коли потому при позначѣнѣмъ обрахунку довгъ мужика вже збільшивъ ся, а хлопъ продасть вже весь статокъ худобы, абы лише довгъ заспокоити, тогдѣ прийде вже черга на грунтъ, и частина его перейде на власность жида. Такъ веде ся дѣло дальше, поки цѣлый грунтъ не перейде на жида. Хто три разы перейшовъ сей turnus, — значить, тричи бравъ у жида худобу на сполку, той вже безвыходно пропавъ; маетокъ его вже въ жидовскихъ рукахъ. Часто жидъ навѣть не переписуе грунтъ на свое имя, а вдоволяе ся контрактомъ, потвердженымъ ц. к. нотаремъ; и такимъ чиномъ, хоть жидъ е властителемъ маетку, хлопъ ще десятки лѣтъ платить за него податокъ.

Скоро лихварь описаным способомъ надбавъ бѣльше грунтовъ и хатъ, нѣжь самъ потребуе, то такъ собѣ радить: абы хаты, що далеко стоять вѣдъ корчмы, не справляли ему богато клопоту, забезпечуе ихъ вѣдъ огню, нездовго самъ ихъ пѣдпалюе, грошѣ зъ асекурациі ховае въ кишеню, а грунтъ передае сусѣдови въ аренду. Декотрый торговельникъ збѣшовъ бувало такимъ чиномъ вже всѣ угорскій асекурациі по черзѣ и такъ вже ставъ всѣмъ звѣстнымъ, що нѣгде не хотѣли его принять. Такій жидики подали ся потому до заграничныхъ товариствъ. Винахѣдникамъ сего способу удало ся кількасотъ тысячъ золотыхъ нагарбати и теперь живуть они по паньски.

Коли чужинець увѣйде до руского села, то звонку (зверхи) не замѣтить нужденного положеня населеня. Бо хоть по бѣльшихъ центрахъ вже пяту або четверту часть, а деколи и половину населеня становлять такій зайшлій жиды, то въ закутныхъ селахъ жидовъ ледво побачишь въ трехъ, пятьохъ хатахъ. Але коли задержимо ся въ селѣ на кількa годинъ и розпытаемо про маетковій вѣдносины селянъ, переконаемо ся зразъ, що полевина або и бѣльша часть села е въ рукахъ жидовъ, а селяне господарять лишь на око въ своихъ хатахъ, а властиво въ жидовскихъ. Переконаемо ся, що хата, въ якій мешкае мужикъ, вже не его; грунтъ, що его обрабляе, не его; урожай, що мѣсяцями мусить его стерегти въ ночи безсонно вѣдъ дикихъ звѣрѣвъ самымъ крикомъ — бо оружя не вѣльно мати; граф не мавъ бы чимъ забавляти ся на лозахъ — те все не належить вже до него. Вонъ маe лишь право ужитку, а зъ плодовъ своихъ тяжкои працѣ вонъ майже не користае, бо *вѣсѣмъ десятыхъ мусить вѣддавати властителеви жидови!*

Весь инвентарь такого жида складае ся зъ одного тѣлько великого коша на кукурудзу. По тѣмъ, чимъ бѣльшій той кѣшь, можна пѣзнати, кѣлько жидъ маe грунту. Господарствомъ жидъ не занимае ся цѣлый рѣкъ, бо и не розумѣе ся на нѣмъ. Его усе господарство въ тѣмъ, що коли кукуруза пристигае, вонъ гукне на своихъ крепакѣвъ: „Теперь зносѣть!“

Хто въ такѣмъ селѣ видить статокъ худобы, то и не прочувае, що и ся худоба по бѣльшѣй части не належить до селянъ, а жидовска, лише на ужитокъ выдана хлопамъ. Въ цѣлѣмъ Свалявскѣмъ округѣ е коровъ и волѣвъ 6.500 штукъ. Зъ сеи сумы жидовска власность 3.292, хлопска 3.208.

Въ поодинокихъ селахъ ся рѣзница ще бѣльше впадае въ око:

въ селѣ	хлопскои худобы	жидовскои
Ганьковцѣ	33	229
Воловець	122	226
Гукливое	160	165
Кичора	35	81
Перехресна	20	47
Мала Ростока	34	88
Сербѣвцѣ	40	58
Нова Ростока	44	88
Вербяжь	55	100
Тишова	26	65
Пудполоцъ	44	160
Котильница	16	70
Г. М. Быстра	26	75
Мишкаровица	11	19
Борсачина	5	20
Латѣрки	61	150
Плавія	25	30
Росошь	40	48
Вел. Ростока	10	74
Веклина	16	65

Грунты вже бѣльшь половины е въ рукахъ чужинцѣвъ, котрѣ не е Мадяре та й въ будучно ти не бажають нима бути. Они й не хлѣборобы; на хлѣборобствѣ, на управѣ рѣлѣ не розумѣють ся, ба й не интересують ся нею. Землю нѣ гноенимъ нѣ старанным обробленемъ не пѣдвышають въ цѣнѣ; уважають ей за товаръ, за хвилевый; безъ огляду на будучность стараютъ ся ей лишь чимъ лѣпше експльоатувати. Потому-жь, коли грунты черезъ таке нерозумне выкористуване стануть безсильнѣ и нѣ на що нездалѣ, покинуть ихъ та пѣдуть собѣ дальше.

Те, зъ чого населене найбѣльше маe доходу, що е пѣдвалиною его екзистенціи, се бъ то худоба, се такожь вже въ половинѣ або и въ бѣльшѣй части находить ся въ рукахъ тыхъ чужинцѣвъ; они ей тогдѣ продають, коли имъ захоче ся Хосенъ зъ держаня худобы затрамують собѣ и тымъ не допускають, щобы сесянинъ мѣгъ поправити свій добробытъ.

Середъ такихъ вѣдносинъ нема ратунку. Населене тыхъ сторѣнъ мусить пѣти зъ торбами. Земля мусить вычерпати ся; статокъ худобы, що зъ року на рѣкъ зменшуе ся, мусить выгубити ся. Сей народъ, що нѣ землѣ нѣ худобы не маe, що цѣла его екзистенція залежить вѣдъ користолюбныхъ бездушныхъ лихварѣвъ и вѣдъ ихъ ласки-неласки, — народъ, що зъ року на рѣкъ чимъ разъ бѣльше деморалізуе ся ними горѣлкою, злымъ прикладомъ, намовою, такъ, що теперь вже власній его наставники-священники не можуть дати рады, — народъ, котрому нѣхто на свѣтѣ не дае помочной руки, а кождый его лишь старае ся выексплоатувати: той народъ буде все низше и низше упадати и такъ морально якъ и матеріально конечно мусить зруйнувати ся.

— —

Ось дословный перекладъ офіціяльного справозданя. Мы вѣдъ себе можемо ще додати, що глупота и фальшивій науки чимало причинили ся до того, що интеліґенція вѣдорвала ся духомъ, звычаями, навѣть языкомъ вѣдъ простого народу. А коли интеліґенція и дальше буде таке байдужна на справы народнои просвѣты, якъ доси, то дармо заходить ся правительство помочи Русинамъ: они и дальше будуть темній, отже и бѣдній.

Угорчукъ.

Мы несказано вдячній нашому допису-вателеви за сю звѣстку, хочь и дуже сумну, про нашихъ угорскихъ братовъ. Зъ его кѣнцевою замѣткою згоджуемо ся вповни, и то тымъ бѣльше, що ствердженя ей нашъ досвѣдъ у власнѣмъ краю. Все, що читаемо въ урядовѣмъ справозданю угорского міністерства, для насъ не е новиною; бо всѣ тѣ жидовскій штуки водили ся и у насъ, а почасти водять ся денеде ще и теперь. Видно, що жиды, стративши у насъ безпечный грунтъ пѣдъ ногами, переважно перенесли ся зъ своею страшною роботою мѣжь темный рускій народъ за Бескиды. Але е велика рѣзница мѣжь вѣдносинами угорскими а галецкими. У насъ давнодавно вже писало ся такій справозданя, якъ отсе угорске, по нашихъ часописяхъ. Передъ якими десятьма роками були пр. въ „Батьковщинѣ“ розказаній всѣлякій способы страшной лихвы жидовскои якъ найдокладнѣйше. Лихва зо „спольною худобою“ була тамъ пояснена чи не докладнѣйше ще, нѣжь въ угорскѣмъ справозданю. Але урядовои помочи низъ стороны нашихъ властей не було и доси нема нѣякои, коли противно угорске правительство само бере иніціятиву для зарады лихвы. У насъ помочь обмежила ся на саму суспольность руску; и коли лихо, хочь и не выкорѣнило ся, то бодай вгамувало ся, то сталось оно лише завдяки поступаючѣй у насъ просвѣтѣ и заходомъ рускои интеліґенціи. Тымъ и уважаемо кѣнцеву замѣтку нашого допису-вателя за цѣлкомъ слушну. Поки руска интеліґенція на Угорщинѣ не пригорне ся до народу и не стане дбати о его просвѣту, поти и помочь правительства не богато поможе. Дай то Господи, щобы чимъ скорѣйше опамятали ся нашій угорскій браты и порозумѣли свою задачу и свои обовязки, якій маютъ для народу, зъ котрого вышли! А робота для нихъ бодай о стѣлько лекша, що зъ одной стороны маютъ вже готовый прикладъ на насъ, зъ другои-жь маютъ помочь въ правительствѣ, якои мы на мали и не маемо. Лишь жвавo до роботы!

Переглядъ політичный.

Зъ Вѣдня доносять, що ініціятива и першій крокъ въ угодовѣй акціи выйде имовѣрно зъ стороны парляментарнои комісіи правницѣ, котра збирае ся 21-ого вересня. На случай, якъ бы пѣдъ вплывомъ трагічнои пригоды повело ся довести бодай до вступного завѣшеня оружя або до злагодженя тепу обструкціи, то кабінетъ Туна маe намѣръ вѣдъ разу на однѣмъ зъ першихъ засѣдань парляменту выступити зъ проектомъ языкового закона въ рѣжночасным внесенемъ языковыхъ розпорядженъ и на тѣй пѣдставѣ вести дальше умиротворючу акцію. Вчера приймавъ Туна цѣсарь на довшѣй авдіенціи.

Перше засѣдане палаты послѣвъ ради державнои буде посвячене выключно жалѣбнѣй маніфестаціи. Найстаршій лѣтами посолъ архимандритъ Цурканъ обѣйме президію, выголосить кондоленційну промову и зажадае вѣдъ палаты уповажненя удати ся въ товариствѣ двохъ секретарѣвъ [наймолодшихъ послѣвъ] до цѣсаря зложити кондоленцію палаты. Цѣсарь прийме тую депутацію на авдіенціи 27-ого с. м., при чѣмъ выжидають дуже важнои заявы, котра може вплынути на ситуацію. Въ середу 28-ого с. м. вѣдбуде ся друге засѣдане палаты для выбору президія, и въ пятницю 30 ого с. м. перше мериторичне засѣданя.

Narodni Listy выводять, що зъ залишенемъ ювилейныхъ торжествъ змѣнила ся такожь внутрѣшна ситуація въ державѣ. Аж до женевскои катастрофы панувало загальне переконаня, що въ ювилейнѣмъ роцѣ внутрѣшня політика не дбаласть жадныхъ реформъ; все мало спочивати аж до скѣнченя ювилейныхъ торжествъ. Скликане рады державнои на 26 ого с. м. уважало ся радше за пусту формальность якъ за серіозну пробу зробити парляментъ способнымъ до працѣ. Сценерія нагло змѣнила ся. Кабінетъ Туна не е вже ювилейнымъ кабінетомъ, такъ само, якъ въ своимъ часѣ Тунъ не був коронаційнымъ Туномъ. Рѣкъ 1898 переставъ бути для Австріи ювилейнымъ рокомъ. На мѣсце ювилейныхъ вступили жалѣбній торжества, а монархъ въ одній праци бажае знайти потѣху и пѣльгу. Праця вказана також для австрійскихъ народовъ и для правительства, а въ виду того наглои перемѣны и рада державна перестала бути звычайною формальностію и стае передъ поважными політичными задачами. Правительство Туна зъ ювилейного кабінету стае ся кабінетомъ працѣ, репрезентуючимъ правницю, парляменту и бѣльшость народовъ Австріи. Се е правительство повинно безпроволочно *приступити до реформы конституціи въ Австріи* и уздоровленя вѣдносинъ у внутрѣшнѣй політицѣ. Коли кабінетъ въ справѣ угоды зъ Угорщиною рѣшивъ ся вже на всякій случай, повинень теперь взяти ся до внутрѣшнои угоды и вызискати елевійный настрѣй народовъ, щобы злагодити и выробити партійнѣ противности. Вкѣнци правительство мусить також приступити до реформаторскои політики въ великѣмъ стилю, а то въ дусѣ рескрипту зъ передъ 28 лѣтъ. Правительство мусить вернути до здоровои гадки жовтневого диплому. Бувають хвилѣ, коли треба мати вѣдвагу высказати всю правду. Думаемо, що така хвиля наступила якъ-разъ теперь для австрійскихъ мужѣвъ державныхъ.

— —

Анархісты приготовили були новый атентатъ. Именно хотѣли они убити наслѣдника італіянского престола коли той ѣхавъ до Вѣдня на похорони цѣсаревои. Атентатъ мавъ бути выконаный въ Лубнѣ [Лайбахъ]. Поліція довѣдалась о тѣмъ заговорѣ и ударемнила его. Одинъ анархістъ выѣхавъ князеви на зустрѣчь аж до Санкт Вайтъ, але тамъ пѣзнали его и взяли пѣдъ ключь. Арештовано також шевця Тіці, котрый зъ якимись Карльомъ Кавіліо мавъ выконати сей атентатъ. Цѣлу лінію зелѣзничу въ Стирії, котрою мавъ ѣхати королевичъ, цѣльно обсадила жандармерія. На дворци застановлено приступъ для Р. Т. публики и здержано хвилево пересылкованый рухъ. Поліція старае ся теперь пѣзнатись низъ спольникомъ Тіціого-Кавіліомъ.

— —

На россійскій запросины до участи въ мировѣй конференціи тридержавный союзъ давъ рѣвнозвучну вѣдповѣдь. Три держави заявили готовость до участи въ конференціи, однакъ при тѣмъ приймають якорѣчь певну всесторонне удержаня теперѣшного мѣжнародного стану посѣданя. Англія мала выразно застерегти собѣ, щобы не обговорювано жадного бѣжучого питаня мѣжнародного, але выключно гуманітарну сторону обмеженя мілітаризму. Американьска унія мала зложити подѣбне застереженя въ еще досадніѣшѣй формѣ. Турецке правительство уповажнило свого амбасадора въ Петербурзѣ, щобы на царскій проектъ въ справѣ розоруженя вѣдповѣвъ, що Порта зъ причины послѣднои вѣйны мусить доповнити свою силу оружну. Удержане дотеперѣшнои силы военнои вѣдповѣдае широкимъ обширамъ монархіи и служить не до зачѣпки, але до удержаня status quo. Порта готова взяти участь въ конференціи, але впередъ бажае собѣ пѣзнати ей програму. — Бувшій посолъ польскій д-ръ К. Левакowскій прислався зъ Раперсвілю до Kurjera lwowsk-ого письмо, де обговорує царскій проектъ розоруженя зъ становиска интересовъ польскои націи и такъ пише: „Чимъ було бы для насъ ухваленe загального мира на пѣдставѣ status quo? Чи не новою санкцією розбору, що сильнѣйшимъ зацементованемъ вѣка сеи потрѣйнои домовины, котра насъ придавлюе? Чи вольно намъ мовчати въ такій хвили? Чи се не така хвиля, въ котрій двацять-міліоновый (?) народъ повиненъ вѣдозвати ся могучимъ голосомъ: „Quos ego!“ Чи мовчанка въ такій хвили не е злочиномъ? Нашою красою, устами всѣхъ нашихъ патріотовъ, де бы лишь дѣйти мѣгъ ихъ голосъ, устами нашихъ послѣвъ у Вѣдни и въ Берлинѣ, словомъ — всюды, де лишь въ Европѣ можуть зачути нашь голосъ, повиненъ мы вѣдозвати ся зъ протестомъ въ имя принадъ тѣльныхъ поколѣнь, въ имя непередавненыхъ правъ народу, въ имя правъ людскости становити самымъ собѣ, въ имя цивілізаціи и поступу народовъ. Бажаемо загального розоруженя и мира, але на основѣ загальнои мѣжнароднои справедливости“.

— —

— Прошу я васъ, якъ ту чоловѣкъ може бути добрый, коли таке на свѣтѣ дѣесь — така пѣдлость, чи глупота, самъ не знаю. Можливо, що я трохи засидѣвъ ся и втративъ зъ ока новѣйшій напрямы и вымоги въ штуцѣ, але образы, ей Богу, добрѣ! Тажь и найдавнѣйшій, найпримітивнѣйшій творы штуки, если вони справдѣ творы штуки, мають свою стѣйнѣсть. Не правда-жь?

Я на-слѣпо, не знаючи чого вонъ хоче, сказавъ, що правда.

— Ось то видите! А той коронованый філістеръ вѣдавъ иншои гадки. Вонъ цѣнить образы по тѣмъ, якъ артистъ убираесь, чи чистить нѣгтѣ чи нѣ, чи ѣсть на снѣдане біфштикъ чи хлѣбъ зъ масломъ...

Я все таки не знавъ, чого старый хоче.

— Иги! — говоривъ маляръ дальше сплювуючи свою злость на долѣвку. — Анѣ я его не кликавъ, анѣ не накидавъ ся... самъ зголосивъ ся до мене. Обсталювавъ два краевиды на тутейшихъ мотивахъ и не пытаючись о цѣну, вѣдѣйшовъ геть. Ну, гадаю, граф розумѣесь на рѣчи, а вонъ менѣ що? Прислае пятьдесять риньскихъ!... Га, пане графе! Хоть я забутый и не знаный, хоть здичалый и бѣдный, але поважати собою не дамъ. Я написавъ листъ, якъ треба, и важадавъ звороту образовъ. И ось вони передъ вами.

Вонъ зновъ понуривъ голову и впяливъ очи въ два невеличкій краевиды, що опертій о ногу крѣсла стояли на долѣвцѣ.

— Справдѣ, — сказавъ по хвили зрываючись и ставши передомною въ грѣзнѣй поставѣ, — справдѣ я не знаю, якъ тіи люде ходять по сѣмъ свѣтѣ, де у нихъ серце, де сумлѣне. Якъ бы то зробивъ нашъ мужикъ, то нехай тамъ! вы-жь его и такъ уважаете чимсь низшимъ вѣдъ себе, не культурнымъ и не интеліґентнымъ. Але то зробивъ чоловѣкъ зъ того цѣлого суспольности, що вѣдъ тѣлькисотъ лѣтъ такъ обережно плекае ся и розвиваесь на славу людскому родови. Справдѣ дивно! Тажь вѣдъ зарана житя вонъ все обертавъ ся посередъ тои нѣжнои, высшои атмосферы, богатства, выгоды и красы. Нѣ, то не можливо, щобы той чоловѣкъ не мавъ смаку у губѣ, то мусѣвъ бути вызискъ. И тутки вызискъ!

Вонъ вѣдѣтхнувъ, глянувъ на мене, побачивъ, що я слухаю уважно, и почавъ дальше, переводячи голосъ зъ грѣзного у жалѣбный:

— Жалую лишень, що давъ ся намовити. Давно я зарѣкъ ся робити на обсталюнки. Але що-жь? Потреба! Потреба зневолила мене пѣйти на жебры до гордои панѣ. И вона мене вѣдтрунула и штовхнула ногою. Але пѣдождѣть! Я ще живу! Живе у менѣ свята искра божого огню! Розгорить ся вона еще великимъ, ясным полумямъ! розгорить ся а вѣдтакъ нехай згасне!

Замовкъ, а потѣмъ майже до уха шептавъ менѣ якъ тайну:

— Кобы менѣ лишь очи... Я почавъ новый образъ. Побачить свѣтъ, що Троцкій може Коли скѣнчу, пѣшлю на выставу.

Крѣзь брудне вѣкно упавъ полудневый промѣнчикъ сонца и на чолѣ старого заграв веселкою надѣя — та вѣдъ зеленого лашка на очи и лице падала темна смуга тѣни.

(Конецъ дуде.)

До Кандіи прибувъ вже одинъ англійскій корабель. Взагалѣ стоить тамъ теперь сѣмь англійскихъ кораблѣвъ военныхъ, два россійскій, оденъ французскій и одинъ італійскій. Англійцѣ зруйновали 40 домбвъ, котрѣ знаходили ся мѣжь ихъ табором а мѣстомъ, щобы забезпечити ся передъ можливыми несподѣваными напастями вбдъ Туркбвъ. Заведено вже такожь бюро десятник. Жаданє Англійцями выдане ватажкбвъ бунту ще не наступило. Речинець до выконаня поставленыхъ Англійцями условій скбнчивъ ся вчера. — Въ суботу вбдплыло на Крету зъ Одессы 1000 воякбвъ, зъ котрыхъ 400 вбдкомандовано до скомплетованя двохъ баталіонбвъ въ Кандіи. — Порта выслала вчера до своихъ амбасадорбвъ въ Лондонѣ, Петербурзѣ, Парижи и Римѣ окружникъ, въ котрбмъ домагае ся порозумѣня въ цѣли спбльнои акціи адміралбвъ и турецкого вбйска для остаточного заведеня порядку въ Кандіи.

Японьскій президентъ міністеръ графъ Ито прибуде сими днями до Пекіну. Говорять, що тутъ розходить ся о заключеня зачѣпно-вбдпорного союза японьско-хіньского. Графъ Ито мае припоручене: розслѣдити на мѣсци и донести, чи є можливбсть, щобы Хіны вбдзыскали давне свое значеня и чи придавъ бы ся на що союзъ зъ нею. Въ послѣднихъ часахъ въ Хінахъ незвычайно заинтересовано ся Япономъ, котрого реформы хіньскій цѣсарь пильно студіюе. Цѣсарскій едиктъ заказуе директорови цивільнои зелѣзницѣ розпочати будову захбднои лінии зелѣзничон. Недавно старали ся Россіяне одержати концесію на будову тои лінии.

Зъ Омдурману доносять, що головна жѣнка Каліфа и мати шенка Османа впали въ англійскѣ руки; обѣ були въ найбблышбй нуждѣ. — Залога въ Гардарефъ є послѣднымъ вбддѣломъ магдистбвъ способным ще ставити опбръ. Сеся залога въ силѣ 5000 воякбвъ вырушила ратувати Каліфа. Англійцѣ выслали канонірку, щобы сему вбддѣлови перетяти дорогу. Недобитки армін Каліфа стараютъ ся дбстатись до Кордофану.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

На засѣданяхъ Головного выдѣлу товариства „Просвѣты“ зъ днѣвъ 6 и 13 вересня с. р.:

Принято до вѣдомости, що перша посылка книжбк до читальнѣ въ Стрѣльбичахъ выслана буде сего тыжня.

Принято до вѣдомости справоздане зъ руху читалень въ Гусятинѣ, Немировѣ, Выганцѣ долѣшнбй и въ Повѣтнѣ.

Выслано даромъ книжочки читальнямъ „Просвѣты“ въ Довгбй, Грабовци, Пбдгородищи, Жуковѣ, Богутинѣ, Кунашовѣ, Матьѣвцѣ, Керници, Старявбй, Скородинцяхъ, Княгинячахъ, Ракоболтахъ, Озернихъ, Нисничахъ, Шельпакахъ, Новици гор., Павелчи, Касперовцяхъ, Дерелбвцѣ, Выганцѣ, Горохбвцяхъ, Залуже, Спасѣ, Камѣнцѣ струм., Гусятинѣ, Опришбвцяхъ, Кожичахъ, Раковбмъ Кутѣ, Теляжи, Чуловичахъ, Гошовѣ, Стрыю-Шумлянщинѣ, Кальнбмъ, Бердикбвцяхъ, Сковятинѣ, Чор. Воли, самостбйной читальни въ Сходници и переселенцямъ въ Бразилію.

Принято справоздане п. Короля зъ люстрацій читалень въ повѣтахъ: ярославскбмъ, лѣськбмъ, перемыскбмъ, золочѣвскбмъ, добромильскбмъ та турецкбмъ и поручено дальшу люстрацію въ повѣтахъ: дрогобицкбмъ, долиньскбмъ, калускбмъ и жовкбвскбмъ.

Ухвалено оголосити вбдозву до членбвъ, щобы выробляли залеглости.

Заступникъ головы „Просвѣты“ сов. Торонський, въ заступствѣ недужого п. Романчука высказавъ [на засѣданю 13-го с. м.] жаль зъ причины смерти Є. В. цѣсаревон Єлисаветы, а присутнѣ черезъ повстане вбддали честь памяти покбйнои. Вбдтакъ выдѣлъ принявъ до вѣдомости, що „Просвѣта“ взяла участь въ депутаціи рускихъ народныхъ товариствъ до Є. Е. намѣстника для зложеня сочувства въ нагоды смерти Єи Величества. Вкбнци ухвалено взяти иніціятиву до устроеня Богослуженя за упокбй Є. В. цѣсаревон народными товариствами и назначено день 29 с. м.

Принято до вѣдомости, що „Просвѣта“ брала участь въ похоронахъ б. п. Є. Е. Кардинала, и ухвалено дати замѣсть вѣнця на домовину 15 зр. на Бурсу въ Новбмъ Санчи.

Ухвалено розписати конкурсъ на стіпендію имени Франца Фронца въ квотѣ 90 зр. зъ речинцемъ по конець падолиста.

НОВИНКИ.

— **Нинѣ, въ день похорону пок. цѣсаревон, вбдправлено у всѣхъ львбвскихъ церквахъ всѣхъ трехъ обрядбвъ поминальнѣ богослуженя. На богослуженяхъ були представителѣ властій. Въ архикат. церквѣ св. Юра вбдправивъ поминальне богослуженє о. крил. Накнжь, а въ церквѣ Успеньскбй вбдбуло ся о 8 годинѣ рано таке богослуженє для молодежи школьнои, котру нинѣ увольнено вбдъ науки. Пополудни пбдчасъ похорону дзвонено, склепы и торговлѣ була позачиняваны, а на всѣхъ улицяхъ горять лѣхтарнѣ обклоненыхъ жалобною чорною крепою.**

На похоронъ пок. цѣсаревои выѣхавъ зъ Львова також митратъ о. Бѣлецкій. — Въ депутаціи галицкого сойму возьмуть участь Русины: Преосв. сп. Чеховичъ и посли Ол. Барвѣньскій и Титъ Заячковскій.

— **На торжество въ честь Котляревского въ Полтавѣ выслано зъ Галичины ббльше число привѣтныхъ телеграмъ. Мѣжь привѣтами зъ Львова вбдбйшовъ и привѣтъ вбдъ редакціи „Дѣла“. Зъ-мѣжь привѣтбвъ зъ провінціи потруемо присланый намъ вбдписъ тексту телеграмы высланои філіею „Просвѣты“ зъ Бббрцѣ: „Россія, Полтава, Городская дума. Почитателямъ генія вбдроджена літературы малорускои засылае щирый привѣтъ Філія „Просвѣты въ Бббрцѣ“. Рбвно жь выслали телеграму буковиньскій народно-руский товариства.**

— **Зъ Тернополя пишуть намъ: По причинѣ смерти цѣсаревон Єлисаветы вечеринцѣ зъ танцями, що мала вбдбутись въ нашій Бесѣдѣ“ дня 3 н. ст. жовтня вбдкликуютъ ся. О сѣмъ повѣдомляе ся сею дорогою всѣхъ, хто вже одержавъ запрошенє.**

— **На Буковинѣ кипить борба выборча. Выборы до сойму вже за плечима. Правыборы вже въ декотрыхъ повѣтахъ покбнчили ся. Борба Русинбвъ-народовцѣвъ ведесь на два боки: противъ Румунбвъ и противъ москвофілбвъ, котрѣ основали свбй комітетъ и ставлять своихъ кандидатбвъ. „Буковина“ въ остатнбмъ своѣмъ числѣ (105 зъ 16 н. ст. с. м.] пише, що о скблько нимъ може оцѣнити ситуацію, выбиръ проф. Пѣгуляка въ кбцманьскбмъ и проф. д-ра Стецкого въ садагурскбм повѣтѣ є вже запевненый. Що-до иншихъ повѣтбвъ каже, що не мае ще такъ докладныхъ информацій, щобы перечислити силы народовцѣвъ и рѣшучо зорієнтувати ся въ ситуаціи.**

— **Въ звѣстнбй квестіи крадежи голосбвъ при выборѣ посла зъ округа Тернополь Збараж-Скалатъ, выточеной въ „Громадскбмъ Голосѣ“ а вбдтакъ д-ромъ Франкомъ въ вѣденьскихъ дневникахъ „Die Zeit“ и „N. fr. Presse“, забрала слово и львбвска „Свобода“ та розказавши справу, такъ каже: „Хто знае, якъ въ Галичинѣ переводять выборы, не буде спорити зъ д-ромъ Франкомъ, не буде брати комісій въ оборону передъ закидомъ крадежи голосбвъ. Дуже можлива рѣчь, що въ той способъ пропавъ Франкови не одинъ и не два голосы. Але д-ръ Франко певно не знае, що була еще одна причина, черезъ котру вбнъ дбставъ менше голосбвъ, якъ бувъ надѣявъ ся. Вбнъ не знае, що не одинъ выборець, котрый въ очахъ Фравка казавъ написати собѣ на картѣ его имя, мавъ за пазухою другу картку зъ именемъ д-ра Гладишовского и ту карту, а не Франкову вбддававъ при голосованю. Мы цѣлкомъ певно знаемо, що такъ зробило кбльканайцять радикальныхъ выборцѣвъ въ Тернополи, мѣжь ними навѣть одинъ зъ Купчинець] Выборчій комісіи, котрымъ „Громадскій Голосъ“и д-ръ Франко закинули крадѣжъ, повиний такъ редакцію, якъ и д-ра Франка запбзвати передъ судъ и тамъ доказати свою невинность. Якъ того не зроблять, най не гнѣвають ся, що народъ буде вѣрити въ правдивость того закиду. Одна польска газета пише, що тернопбльска комісія выборча рѣшила ся выточити Франкови процесъ за описъ выборбвъ въ вѣденьскбй газетѣ. Чи се правда, не знаемо.**

— **Статуты охотничои сторожи огневои „Соколъ“ высилае товариство гімнастичне „Соколъ“ у Львовѣ на жаданє даромъ. Хто хоче взяти ся до заснованя того хосенного товариства, зволить зголосити ся устно або письменно до п. Василя Нагбрного, головы товариства гімнастичного „Соколъ“ у Львовѣ.**

— **Зъ Рожнѣтова [повѣту долиньского] пишуть намъ. У насъ вбдъ якогось часу вбйтує жидъ Маєръ Танне, бо старого вбйта Волошиновича суспендували. Теперь мають бути выборы, то сердечнѣ „браця“ всѣми силами форзтують на вбйта „свого“ — обшарника п. Яновского, посесора Скарбковскихъ дббръ; але здаесь не удасть ся имъ штука, бо „браця мойжешового“ якось за тымъ не потягаютъ. — Якъ вѣдомо, красна рада школьна розсылае що-року якусь скблькбсть книжокъ школьныхъ всѣмъ школамъ для убогои молодежи. Вбдъ кблькохъ лѣтъ засыпуе она школы самыми польскими пбдручниками, а рускихъ и на лѣкъ не знайшовъ бы; „букварѣвъ“ взглядно „елементарѣвъ“ и на лѣкъ не присылае, а тыхъ найбльше потрѣбно. Може бы Русины засѣдаючій въ краевбй радѣ школьнбй, схотѣли тому зарадити. — На урядѣ податковбмъ въ Рожнѣтовѣ, мимо интерпеляцін посла о. Небыловця въ соймѣ, и до сего часу все ще стоить лише польска напись, а рускои нема. Якъ бы йшло о напись хіньску, то певно скорше бы була, нѣжь руска! — На почтѣ въ Рожнѣтовѣ держали ся до сего часу строго приписбвъ и выдавали на рускій адресы рускій рецепісы, але недавно прийшовъ сюда якійсь молоденькій экспедиторъ и, мимо жаданя, выдае на рускій письма рецепісы польскій. Може бы Св. Дирекція почтъ зарадила тому? — Якъ довѣдуемо ся въ Долинѣ засуспендовано за щось повѣтового лѣкаря п. Борисевича [зъ роду Русина, але теперь великого польского патріотника]. — *Свій.***

— **Горить! Остатными днями горѣло въ кблькохъ мѣсточкахъ: въ *Угновѣ* д. 10 с. м. на передмѣстю Карбвскбмъ згорѣло 31 домбвъ и и 28 стодблъ, онодгы бувъ огонь въ *Микулинцяхъ* коло Тернополя; згорѣло кбльканацять домбвъ. — Коло Микуличина, кажуть, горять лѣсы.**

— **Зновъ дефравдація! Въ Краковѣ арештувала полиція бувшого управителя „кулка рбльничого“ въ Мыслениицяхъ Іосифа Бонбора, котрый утѣкъ зъ вбдти, обкравши „кулко“ на кблька тысячъ зр.**

— **Дрббній вѣсти.** На подвбрю францискань-ского костела у Львовѣ выкопано онодгы 40 кбстякбвъ, котрѣ, пбсля актбвъ, переховуваныхъ въ клиштбрѣ, в рештками Капуцинбвъ, вымершихъ въ 1714 р. на чуму. Кбстяки зложено на кладовищи Личаковскбмъ. — Єлена Гобільска, манипулянтка при адміністрацін податковбй, 18-лѣтна панночка, важила вчера якось отруѣ въ розпуки по втратѣ любови милого; станъ ея здоровля дуже грбзный.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 17 вересня. Цѣсарь занменувавъ попередну президію палаты панбвъ. — Надъ 300 італійскихъ робітникбвъ выѣхало зъ-вбдси до вбтчины.

Римъ 17 вересня. Італійскій амбасадоръ другій разъ звернувъ увагу гр. Ґолуховского на конфлікты, якій можуть выйти въ повторяючихъ ся нападбвъ на Італійцѣвъ въ Трієстѣ и въ иншихъ мѣсцевостяхъ. Ґолуховскій запевнивъ амбасадора, що лично выдавъ докладнѣ припоручена, щобы тѣ розрухи повздержати.

Берлинъ 17 вересня. Зловлено палѣя деревляныхъ баракбвъ въ Шпандовѣ, въ котрыхъ мешкали італійскій робітники. Мае нимъ бути 17-лѣтный робітникъ зелѣзничій.

Берно (Швайцарія) 17 вересня. Мѣжь правительствомъ и президентомъ вбдбула ся зымѣна гадокъ въ справѣ выдани острѣйшихъ приписбвъ що-до надзору надъ анархістами. Не ухвалено нѣчого рѣшучого.

Женева 17 вересня. До мешканя убійци цѣсаревои надходять богато ґратуляційныхъ листбвъ зъ причины его злочину. Въ одній посылцѣ знайдено 1½ метра довгій мотузъ.

Парижъ 17 вересня. Вчера вбдбуло ся тутъ народне вѣче въ справѣ Дрейфуса, въ котрбмъ взяло участь около 2000 осббъ. Ухвалено резолюцію, домагаючу ся выпущеня Пікарта изъ слѣдчои вязницѣ и цѣлковитого знесеня вбйсковыхъ судбвъ. Aurore доносить, що мають увязнити офіцира, котрый бравъ участь въ збиранію актбвъ противъ Дрейфуса.

Атены 17 вересня. Кружать тутъ погоски о замордованю австрійского консула на Кретѣ.

Лондонъ 17 вересня. Выйшла тутъ книжка М. Буша: „Тайнѣ листки зъ исторіи Бісмарка“. Знаходять ся въ нѣй сенсаційнѣ замѣтки о Гогенцолернахъ, о цѣсарю Фридериху и о теперѣшнбмъ Вільгельмѣ.

Мадритъ 17 вересня. Королева пбдписала декретъ, вбдступаючій Американцямъ часть территорія. Пбсля несправдженои ще погоски Америка мае перенятн на себе довги Кубы.

ЗМѢНА ПОМЕШКАНЯ

ЛѢКАРЬ НЕДУГЪ ВНУТРѢШНЫХЪ

Д-ръ Евгеній Озаркевичъ

женскаѳ

въ каменици „Народного Дому“

улиця Краковска ч-ръ 17, I. поверхъ. Ординуе вбдъ 3—5 годины. 349 2—?

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвіжеры, льорнеты, бінокля, далековиды, баронетры, термометры, рбзній ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райцайґы, тасьмы мѣрничій, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонкбвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджуютъ ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ЛИПЕ

въ реставрацін НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. дбмъ здасный, можна дбстати щоденно вже о годинѣ 8-бй рано горячій снѣдани.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова въ капустою	. .	15 кр.
Сѣкаий легки	. .	12 „
Фляки	. .	12 „
Нбжка телача зъ хрѣномъ	. .	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	. .	5 „
Кавяръ	. .	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	. .	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для невности, що походять зъ моеи реставрацін, даю вбдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вбдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все снѣжа, въ великій выборъ стравъ и напиткбвъ заосмотрена кухня.

79 186—? **Зъ высокимъ поважаненъ**

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

(IV.)

Уважати на той выпаленый знакъ на корку, якъ такожь на етікету зъ червонымъ орломъ припоручае яко охорону противъ частыхъ фальшованъ

МАТТОНОГО

Giesshübler Sauerbrunn.

Потрѣбна заразъ интеліґентна женщина

въ вѣцѣ середнбмъ до заряду дому и выховаия двохъ дѣтей. Адресъ: *Е. Филиповичъ, парохъ въ Стѣнцѣ, почта Потбкъ золотый.* 384 3—3

Старша женщина

интеліґентна, до заряду домашного господарства у вдовця священика найде сейчасъ умѣщеня. Ближшій вѣсти: Е. Бѣржиньска въ Посадѣ Рыбогицкбй, почта Рыбогичѣ.

345 3—3

Русинка интеліґентна

могуча самостійно провадити домове господарство, заѣмесь кухнею і всѣми в дома роботами жіночими — прійме мѣсце заразъ. — Адресувати прошу А. А. Самбір poste restante.

346 2—4

НОЖѢ рѣзницкі и масарскі заразомъ стальки до остреня припоручае Иванъ Лявукъ ножбвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Диваны перскѣ и портіеры

традиѳй (старинний)

продае, купуе и выпозичае, а также приймае на переховокъ. Складъ диванбвъ „Au Louvre“, Львбвъ ул. Синстуска 6. — Пбльги въ сплатахъ пбсля умовы.

На жаданя высылаемо нашій богато илюстрованый цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

КИРИЛО ДУМИНЪ

кравецъ мужескій

дипльомованый черезъ ц. к. технольоґічный музей у Вѣдни поручае ся ласкавымъ взгляду. Львбвъ, *Трибунальска ч. 16.*

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудумочо низькихъ цѣнахъ

MAISON de Nouveautés Madame Bertha Fiedler.

Львбвъ, пл. Капітульна ч. 3.

190 14—?

ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ

ВЫКЛЮЧНЫЙ СКЛАДЪ И РОБОТНЯ

ковдеръ и матерацбвъ

у Львовѣ, ул. Коперника ч. 5.

Понеже въ многихъ склепахъ продають ковдры и матерацы яко моя выробы, заявляю, що тутъ у Львовѣ не выробляю для жадного чужого склепу, але продаю власного выробу ковдры и матерацы тблько у себе, у власнбмъ склепѣ при ул. Коперника ч. 5. — Ковдры великій и на овечбй вовнѣ вбдъ 8·50 зр. въ кождбй цѣнѣ до 14 зр. Ковдры атласовій, шовковій великій и на овечбй вовнѣ вбдъ 10·50 зр. почавши. — Матерацы чисто волосѣнний вбдъ 12·50 зр. въ кождбй цѣнѣ до 30 зр. — Подушки волосѣнний и зъ пѣра, простирадла, пбшвы и т. п. Хто отже на зиму потребуе доброи, теплои ковдры або матераца, дбстане се найдешевше просто у моѣй роботни у Львовѣ ул. Коперника ч. 5. у фірмы ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ. 338 3—15

(„Львбвъ, Бюро „Имприсса“)

Фабричный складъ Sheffield-скихъ бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII, Feldgasse 10.

Оріґінальній анґлійскій бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалій, вглублено шлюфованій, выострений, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui ¾ вглублено шлюфована зр. 1.50 а 1/1 вглублено шлюфованій зр. 1·80, порто 20 кр

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертае ся грошѣ. Высылка за послѣплатою. або за попередною заплатою.

Вытяги зъ листихъ поданыхъ въ одного дня:

Прошу прислати ще 5 орій. англійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными я вполнѣ вдоволеный. Кушковичѣ 23/10 1897 Людвикъ Заградникъ парохъ.

2 англ. бритвы одержавъ; дуже добрій. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Малковъ 23/10 97. Теофіль Глушкевичъ парохъ. 54 81—?

Подобно пишуть Вел. Отцѣ:

23/10 97 Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.

23/10 97 І. Юрчакевичъ, парохъ Святковои.

23/10 1897 О. Поляньскій, парохъ Юровець.

23/10 1897. Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ о собѣ въ рбзныхъ кругбвъ.

Вийшло в рускім перекладі

ІФҐЕНІЯ в ТАВРИ

класична драма Ґетого в 5 дінх.

Можна набути у о. Д. Іосифовича в Ярничеві почта loco за 33 кр. разом з пересилкою. ½ чистого зиску призначена на будову церкви в Новім Санчі.

354 2—?

Решткы хбдникбвъ и высортованый диваны, портіэры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, ґобелины и рбзній предметы декораційній по цѣнахъ баечно дешевыхъ. Складъ диванбвъ „Au Louvre“ Львбвъ ул. Синстуска 6 (Навазъ Гавсмана). Такожь на раты безъ пбдвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

ЛЕДОВНѢ комнатнѣ знаменитѣ по зр. 24, 35, 45 и 50. Машинки американскій до роблена мороженого (зъ корбкою зъ боку) о поемности 1, 2, 3 літрбвъ по зр. 5·50, 6·50, 7·50 заручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.]

Фабрика капелюхбвъ

вбдъ фірмою

Антоній Кафка

(передъ тымъ А. Кожелюжекъ) Львбвъ ул. Галицка ч. 4 (коло катедры) поручае на теперѣшный сезонъ

КАПЕЛЮХИ и ЦИЛІНДРЫ

власного выробу въ рбзныхъ модныхъ краскахъ и фасонахъ по найтаньшихъ цѣнахъ; такожь капелюхи въ фабрики ц. к. надворныхъ доставцѣвъ П. Ц. Габіѣ у Вѣдни у всѣхъ модныхъ фасонахъ и краскахъ по цѣнѣ 5 зр., а Цилиндры цѣлкомъ легкій по 9 зр., Chapeau Claque атласовій и зимовій, дамскій, мужескій и дѣточій, великій выборъ кальошбвъ, фільцовыхъ черевикбвъ и фільцовыхъ чоббтъ до подъюваня.

Цѣнники высилае ся gratis и franco. 389 1—4

(Львбвъ, Бюро Имприсса)

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мавуркевичъ, Львбвъ ул. Галицка ч. 12.

Встрикуване и капсулки зъ Matico

вѣдъ давна уживанй и увѣнчанй знаменитымъ успѣхомъ.

ЦѢНА ФЛЯШКИ зъ припосомъ ужитя **40 кр.**
КАПСУЛОКЪ 80 кр.

11

Головный складъ у аптицѣ
Жигмонта Рукера
пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ" у Львовѣ. 276 277—?

Також и на раты
безъ вѣдвышки цѣнъ
диваны, портіеры, хѣдники, ковдры ватованй, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожь всякй артикулы потрѣбнй до уряджения домового въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre", Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылаве ся цѣнники даромъ и оплатно. 19

Артистично. Рутовничо.
ЗАВЕДЕНЄ
А. ЗІ'МАНА
у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.
доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстаранѣйше.
ДРУКАРНЯ зъ каучуковыми черенками для кождого легко надаюча ся, почавши вѣдъ 1 зр. и высше. Стампідѣ металевй и каучуковй, сербы, монограмы, стампільнй марки, станцы, таблицѣ литй и гравіровань и проче.
Замовлена зъ провінції полагоджують ся вѣдворотною почтою. 290 7—52

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА
І. ЛЬВѢВСКЕ
Photo-Plasticon
Подорожь доокола свѣта.
Въ сѣмъ тыждни в до побаченя:
Женева и палата бл. п. цѣсаревои Єлисаветы на островѣ Корфу.
Вступъ 10 кр. 278

До П. Т. Властителѣвъ коней.
Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрй и дешевй дерги на конѣ — заводѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванѣвъ **„Au Louvre"** у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великаньскій выборъ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высылаемо на жадане нашй богато илюстрованй цѣнники даромъ и оплатно 190

Выстава загальна
вехѣдныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванѣвъ, портіеръ, фіранокъ, хѣдникѣвъ и дергъ на конѣ.
Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнѣмъ освѣтленю
Вступъ вѣльный. Зачудовуючо дешевй цѣны указаний докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшй выплатахъ вѣдля умовы.
Упрашаа ся кождого, хто бажае щось закупити, абы наредъ оглянувъ тую выставу.
На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre", Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190

Машины до шитя ЗІНГЕРА,
зъ первородныхъ краевыхъ и заграничныхъ фабрикъ, найдокладнѣйше урегулованй, поручае **ИВАНЪ ЯВРУКЪ Львовъ, Галицка 6.** На мѣсячнй раты по 4 зр., готовкою 10% дешевше. 342

Правднвй золотй на срѣблѣ вальцованй
Мужескй и жѣночй перстенѣ
Кожда штука ц. к. урядово пробована, зъ имітаціями камѣнчикѣвъ брилянтѣвъ (величный блескъ), рубінѣвъ, туркусѣвъ, котрй вѣдъ правдивыхъ годѣ вѣдрознити. За довготреваючу тривкость 5-лѣтня гарантія.

Nr. 1. Перстень зъ имітацією брилянта **1·60 зр.**

Nr. 2. Перстень зъ имітованымъ туркусякомъ **1·80 зр.**

Nr. 3. Перстень зъ имітацією брилянта **1·60 зр.**

Nr. 4. Перстень зъ великимъ имітованымъ брилянтомъ **2·20 зр.**

Nr. 5. Перстень зъ имітованымъ сафіромъ и брилянтами **1·80 зр.**

Nr. 6. Перстень зъ 6 имітоваными брилянтами **1·60 зр.**

Пасажъ папировый высылане до поданя мѣры.
Имітованй заушницѣ (кольцѣ) брилянтовй въ оправѣ золотбй-double вѣдъ 3 до 6 зр.
Брошки вѣдъ 4 до 10 зр.
Высылка за попередною пересылкою належитости або за послѣплатою.
A. Rix & Bruder
Wien II/2, Praterstrasse 16.
Коли не подобаесь, замѣняе ся або грошѣ звертае ся. 317 4—6

Вѣдзначена медалемъ срѣбнымъ на Выстанѣ краевѣй у Львовѣ въ р. 1894.

Звѣстно знана зъ честности роботы артистично-бронзовнича
В. СКНУЖИЛЯ
у Львовѣ ул. Галицка ч. 15
поручае свои выробы церковнй зъ срѣбла, бронзу, хинъского срѣбла, мѣды и иншихъ металѣвъ; именно: чашѣ, дарохранительницѣ, хресты, монстранціи, пушки на св. олей, дарохоеницѣ, кадыльницѣ, ладанницѣ, патрицѣ для брацтвъ, лѣхтарѣ всякой величины, панухи бронзовй и скляннй, пѣдставники передъ иконостасы.
Всѣ высше именованй предметы приймае до снорядженя и вѣдновленя, т. є. до золочени, посрѣбрена, бронзованя и никльованя. 328 5—20
Рѣвножъ выконуе гальванізованя всѣхъ выробѣвъ зъ золота, цинку, цины и т. п. — Цѣны дуже умѣрень.

МАГАЗИНЪ ФУТЕРЪ
П. ЧАПЧИНЬСКОГО
у Львовѣ, ул. Ягайлоньска ч. 12.
Поручае всякого рода **футра подорожнй и мѣстовй, рѣвножъ шкѣры, верхи до футеръ** и т. д.
Цѣнники илюстрованй на жадане franco.
353 1—3

Только одинока
РУКОДѢЛЬНЯ КРАВЕЦКА РУСКА
котра выготовлюе всякй роботы вѣдля найновѣйшихъ журналѣвъ и дешево и котру поручае ся Всч. Духовенъству якъ рѣвножъ Р. Т. Публицѣ.
Василь Гресякъ
кравець мужескій у Львовѣ
Ринокъ ч. 36.
(Домъ Народна Торговля) 351 2 10

Новоотвореный
МАГАЗИНЪ ТОВАРОВЪ МОДНЫХЪ
пѣдъ фірмою:
ФЕРДИНАНДЪ ГІТЛЄРЪ
у Львовѣ, улиця Галицка число 20
поручае въ великомъ выборѣ
коронки, ленты, пасмантерія, газы, крепы, шовковй матерія, саксоньскй дамскй и дѣточй панчохи, корсеты въ найновѣйшихъ фасонахъ, сѣтковй, шовковй, батистовй и дреліховй, вахлярѣ изъ струсихъ перъ.
Всякй принадлежности до кравеччины по найнизшихъ цѣнахъ.
Замовленя зъ провінцій полагоджують ся вѣдворотною почтою. 299 12—20

Машины до шитя „ЗІНГЕРА"
зъ 10 розличныхъ фабрикъ. Нѣжнй въ цѣнѣ 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручнй по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно, або готовкою 10% дешевше. Моя торговля истнуе вѣдъ 25 лѣтъ; я продавъ 17.000 машинъ, т. є. майже 100 ваганѣвъ. Продаю дешевше нѣжь Вѣдень, поручае ся въ мѣсци.
Не высылаю докучливыхъ агентѣвъ, котрымъ жиды платятъ 10—20 зр. за продажу одной лихой машины. 350 5—30
ЮСИФЪ ИВАНИЦКЙ
МЕХАНИКЪ У ЛЬВОВѢ, ГОТЕЛЬ ЖОРЖА.

ВИНО и КОНЯКЪ
зъ Палестины.
Спѣлка командитова „Кармель"
у Львовѣ, пасажъ Гавсмана ч. 9
Телефонъ ч. 578.

Выключна въ цѣлой Галичинѣ продажъ правдивыхъ натуральныхъ и лѣчничыхъ винъ, такожь правдивого лѣчничого коняку зъ кольоній въ Палестинѣ.

Вина и коняки зъ кольоній палестиньскихъ зъединали собѣ вже знамениту славу зъ причины смаку, запаху и правдивости узнанй визначными лѣкарями за правдивй, натуральнѣ и лѣчничѣ.

Спѣлка ручить за правдивость своихъ винъ и коняку. Спѣлка продае свои вина и коняки лише въ оріґинальныхъ фляшкахъ отже щобы уникнути непорозумѣнь и обманьствъ, треба жадати лише вина и коняку спѣлки „Кармель".

Вина и коняки „Кармелю" мимо своѣи доброты и запорученой чистоты, не доходять навѣть половины цѣны подобныхъ родѣвъ франдускихъ и испаньскихъ. 357 1—4

Цѣнники и свѣдоцтва на жадане высылае ся безплатно.

При грошевыхъ пересылкахъ и рекомандованыхъ листѣвъ треба додати: до рукъ п. *С. Мельцера.*

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ
передъ тымъ
ФР. МРОЗИНЬСКІМ
у Львовѣ, улиця Собеского число 7
поручае всякй роды
ФУТЕРЪ
а именно:
Футра до подорожи, палєтоты мужескй и дамскй вѣдля найновѣйшихъ фасонѣвъ, Ротонды, Дольманики, Катанки, Ковнѣры, Пелєрины, Зарукавки, Шапочки дамскй, Ковпаки, Шапки мужескй, Шкѣры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а также Верхи готовй до футеръ мужескихъ и дамскихъ. 325 6—20
Матерія найновѣйшй на верхи въ найвѣльшомъ выборѣ.
Цѣны умѣренй сталй.
Высше наведенй товары знаходять ся на складѣ.
Также на раты мѣсячнй.
Также на раты мѣсячнй.

СПѢЛКА СТОЛЯРЪВЪ ЛЬВѢВСКИХЪ
Львовъ, площа Бернадиньска ч. 17
поручае свѣй вѣдъ 1854 року истнуючій
СКЛАДЪ МЕБЛѢВЪ
обильно заосмотреный у великій выборъ сальонныхъ гарнитурѣвъ. Комплетнй устройства ѣдальныхъ и спальныхъ комнатъ, а также зелѣзна и гнута мебель
Всякй замовленя въ обемъ столярства и тапіцерства входячй принимае по найдоступнѣйшихъ цѣнахъ ручаючи скоре, вкусне и по и ручено точне выконанй. 350 2—6

Самуилъ Фішеръ
СКЛАДЪ ФУТЕРЪ
Львовъ, улиця Театральна ч. 11
поручае на надходячій сезонъ зимовый всякого сорта футряній товары: готовѣ футра для панѣ, панѣвъ, до мѣста и до подорожи, рѣвнѣ муфы, ковнѣрѣ, шапки и т. д. Замовленя выконуе ся якъ найскорше и по найдешевшихъ цѣнахъ. 352 1—2
Самуилъ Фішеръ, торговельникъ футеръ.

Голляндско-Американьска лінія
вносинны пароходами разъ або два на тыждень
зъ Роттердаму до Ню-Іорку
Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.
Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
апр: до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Вѣдля дожинъ и величины каюты якъ и вѣдля скорости и елеганціи пароходѣ.

ДО АМЕРИКИ
черезъ Роттердамъ
перевозимо кождого дня, зъ выимкомъ недѣль, паровыми скороходами. Именно коштуе переѣздъ
зъ Роттердаму до Ню-Іорку тѣлько 72 зр.
зъ Роттердаму до Вікнінгу тѣлько 100 зр.
Просимо вѣдноситись до генеральныхъ переправникѣвъ.
B. Karlsberg & Co
Rotterdam, Boompjes 72.
332 Марки до писемъ 10 кр., до картъ 5 кр. 1—10

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльръ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнй и передъ престолы, якъ также сальоновй и настѣнний, хѣдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до полорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылае ся зъ приятностію цѣнникъ даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre," Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Neuveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣвчальный редактора Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѣдъ провід. зарядомъ Михаила Рошця.

Ч. 199. Львовъ, Понедѣлокъ 7 (19) Вересня 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост за инсераты взимаютъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ въ літер. додатковъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи инсертатъ ся дае не на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатанй вѣльнй вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звычай приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовои або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инши донесенія приватній числитъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Кѣлька слѣвъ въ справѣ ювілейнои фундації.

Вже въ кѣлькохъ статей въ нашихъ часописяхъ и въ вѣдозвы ювілейного комітету вѣдомо всѣмъ, що на вѣчный споминъ про знесенє панщины-неволѣ и вѣдрожденє руского народности маѣ заснувати ся ремѣсничо-промыслова бурса у Львовѣ. Про заздане сеи бурсы сказавъ я де що въ дотычній моѣй статьѣ, а нынѣ хочу кѣлька слѣвъ посвятити тій справѣ зъ огляду на фонды сеи проектованои бурсы.

Кождє поважне дѣло, — а на мій погляд такимъ дѣломъ у насъ повинно бути такожь и те, щобы народови нашому дати спроможность заробѣтку не тѣлько на рѣли, але такожь въ ремѣслѣ и промыслѣ, та щобы сотворити тутъ въ краю нашѣмъ жерело того заробѣтку, абы зъ одной стороны не марнували ся въ чужинѣ наши силы, а зъ другои стороны, щобы грѣшь нашь не наповнявъ кишень чужихъ, переважно ворожо супротивъ насъ настроєных людей, — потребуе не тѣлько говоренья и писаня, але реальнѣйшого труду. Хваленє проекту чи гадки безъ реальнои помочи є пустою фразою, а фразами нѣхто ще нѣчого не доробивъ ся. Позитивна справа потребуе до введеня ся въ житє позитивныхъ средствъ; инакше буде фразою и самодурствомъ.

Пятьдесятьлѣтну рочницю знесеня панщины вѣдсвяткувавъ народъ нашь 3 (15) мая 1898, а 6 (18) мая вѣдсвятковано тую рочницю великимъ всенароднымъ вѣчемъ у Львовѣ. Вѣдъ часу маніфестацій вѣдносячихъ ся до подѣй въ нашѣмъ краю зъ 1848 року до нынѣ минуло вже чотири мѣсяцѣ, а на фундацію такого въ исторіи нашій важного споминy вложено заледви тысячь зр. — та й тои сумы не було бы, наколи-бъ краковска громада руска не засилила була ся такъ знатною сумкою. А кѣлько то нагодъ було сего року, де можна було зѣбрати бодай по одному сотикови вѣдъ особы на тую народну фундацію! Кѣлько зборовъ, кѣлько весѣль, празникѣвъ, соборчикѣвъ, кѣлько партій преферанса, тарока [и якъ тамъ все те зовуть] вѣдграно въ часѣ тыхъ чотирохъ мѣсяцѣвъ, а на жаль, рѣдко коли згадавъ хто при такихъ нагодахъ на ювілейну фундацію народну. Менѣ вадить ся, що коли-бы въ часѣ тыхъ чотирохъ мѣсяцѣвъ зъ кождого селяньского весѣля вплынуло було 10 кр., а зъ кождого весѣля въ домѣ заможнѣйшѣмъ або въ домѣ инteлігенціи вплынуло бодай 50 кр., зъ кождого соборчика або празника бодай 2 зр., а зъ кождои „партійки“ хоть по 2 сотики, се далобы можибеть нынѣ вже удержати бодай двохъ учениковъ въ ремѣслѣ, або въ школѣ промысловѣй, або въ якѣмъ промысловѣмъ заведеню. Такихъ кѣлька мѣсяцѣвъ жертволюбныхъ сотворило бы фундацію и запевнило бы ей истнованє на все.

Коли въ 1871 роцѣ Нѣмцѣ розгромили Французѣвъ и наложили на нихъ міліярдове воєнне вѣдшкодованє, то думали, що Французамъ буде амѣнь. Тымчасомъ показало ся инакше. Французы заплатили міліярды вѣдшкодованя Нѣмцамъ и ще лишило ся имъ бѣльше, нѣжь Нѣмцѣ взагалѣ мали и маютъ. Я певный того, що французкій міліярды вернули ся въ Нѣмеччины назадъ до Франціи, може ще й зъ додаткомъ. Промыслъ и ремѣсникъ французкій бувъ тымъ магнесомъ, котрый грошики французкій вытягнувъ зъ кишень нѣмецкихъ назадъ въ кишенѣ французкій. Та не о се менѣ тутъ иде, а о те, якъ Французы зѣбрали тую величезну суму, абы Нѣмцямъ заплатити. У насъ — якъ бы не дай Боже щось подѣбного стало ся — одинока рада була бы: организація легіону екзекутниковъ, котрій тягнули бы зъ живого й умерлого, а тогды певно було бы намъ амѣнь. Французы взялись инакше до справы, и то такъ: У всѣхъ кавярняхъ, реставраціяхъ, клюбахъ, касинахъ и взагалѣ публичныхъ льокаляхъ умѣщено пушки, въ котрій вкадано все, що хто чи въ карты, чи въ біляръ, чи иншимъ якимъ способомъ выгравъ. Навѣть кельнеры жертвували частину зѣ своихъ трінкгельдѣвъ на народну справу. Такъ и подѣбными способами, такою завзятостію зѣбрано майже всю тую величезну суму — и хлѣборобъ тягару навѣть не вѣдчувъ. Французы хотѣли Нѣмцямъ показати и дѣйсно показали, що они міліярдове вѣдшкодованє заплатятъ „дрѣбными“ а „грубшій“ лишать ся здома — и сего доконали. Такъ робятъ народы, котрій жити хотятъ.

Та й мы вѣйну програли, отже мусимо заплатити вѣдшкодованє. За пятьдесять лѣтъ нашого конституційного житя утратили мы наше мѣщаньство, нашого ремѣсника и промысловця, або якъ не утратили, то не придбали с бѣ его, выпустили зъ рукъ усе, чимъ нынѣ инши народы сильній. Мы мусимо заплатити вѣдшкодованє, або иншими словами — мусимо не лише здобути те, що втратили, але, коли хочемо жити житемъ культурного народу, мусимо вѣдъ кождымъ взглядомъ ему дорости.

Щобы се вѣдшкодованє заплатити, не маємо нынѣ иншихъ способовъ, тѣлько добровѣльній жертвы, але загальній и при кождій нагодѣ. Рѣкъ сей нехай буде для насъ рокомъ жертвъ на сплату довгу народного и то по змозѣ головно на сесю одну, а коли сеся одна цѣль буде осягнена, згодомъ приступимо всѣ разомъ до другои. Надходитъ часъ весѣль, празниковъ, принять и т. п. — будьмо-жь выразумѣлій, якъ хозяйка приймe насъ сего року остромнѣйше, бо она те, що мало коштувати гойнѣйше принятъ, жертвуе на ремѣсничо-промыслову бурсу. А васъ, панове, що любите „партійку“, прошу: дайте се, що щастя вамъ приносити буде до кѣнця сего ювілейного року, на ювілейну фундацію, якою маѣ бути ремѣсничо-промыслова бурса. Многій зъ отцѣвъ духовныхъ жертвували на тую цѣль доходы за рѣзній церковній вѣдправы, але значнѣйша часть зъ мѣжь нихъ и слѣвцемъ не згадала народови про сесю фундацію. Кѣлька десятокъ громадъ зложили свои добровѣльній жертвы, а тысячѣ може навѣть не знаютъ о тѣмъ, що маѣ для нихъ дѣтей утворити ся институція, де маютъ навчитись, якъ красше на свѣтѣ жити.

Памятаймо все и при кождій нагодѣ на сплату народного довгу!

Василь Нагірный.

Маніфестъ цѣсаря.

Вчера появило ся въ урядовій вѣденьскій газетѣ цѣсарске письмо до президента міністрѣвъ гр. Туна, припоручаюче ему оголосити отсей цѣсарскій маніфестъ:

„До моихъ народовъ! Найтяжше, найлютѣйше горе постигло мене и мій дѣмъ: мою жены, окрасы трону, вѣрною подругу, що въ найтяжшихъ хвилляхъ мого житя була менѣ вѣдрадою и вѣдпорою, въ котрій я бѣльше стративъ, нѣжь можу высказати, вже нема. Люта судьба выдерла ей менѣ и моимъ народамъ. Рука убійника, оруде слѣпого фанатизму, котрый поклавъ собѣ мету знѣвечити нетлючій ладъ суспѣльный, вѣдняла ся на найбогороднѣйшу зъ женокъ и въ слѣпій, безцѣльній ненависти влучила въ серце, котре не знале нѣякои ненависти а било лишь для того, що добре и благородне. Середъ безмежного болю, якій огорнувъ мене и мій дѣмъ, на нечуваный злочинъ, котрымъ перерazивъ ся весь цивілізованый свѣтъ, вѣднимае ся голосъ моихъ любыхъ народовъ и лагодитъ мое серце. Схиляючись въ покорѣ передъ Божимъ Промысломъ, що мене дѣткнувъ такъ тяжкимъ и непонятымъ допустомъ, мушу тому Промыслови дякувати за велике добро, яке менѣ остало: за любовь и вѣрнѣсть міліонѣвъ, котрій въ хвилляхъ горя окружають мене и моихъ. Тысячами ознакъ, въ далека и зъ близька, зъ выжинъ и низинъ, обявляли ся вѣль и жаль по покойній цѣсаревій и королевій. Зѣ зворушаючою згодою роздае ся загальный стогѣнъ болю зъ причины незмѣрной страты мовь вѣрный вѣдгомѣнъ тыхъ чувствъ, що рвуть мою душу. Такъ само, якъ святою остане менѣ до послѣдной хвилѣ память моей, горячо улюбленои жены, такъ остане такожь вѣчнымъ памятникомъ для нея вдячнѣсть и любовь моихъ народовъ. Зъ глубины мого опечаленого серця дякую всѣмъ за сей новый доказъ готового до жертвъ спочутя. Хочь мусять замовкнути торжественній звуки, що мали гомонѣти сего року, то споминъ безчисленныхъ обявовъ привязаня и горячого спочутя будуть найцѣнѣйшимъ даромъ, якій я взагалѣ мѣгъ дѣстати. Спѣльность нашого горя заснуе нову сердечну звязь мѣжь тономъ а вѣтчиною. Зъ безмѣрной любови моихъ народовъ набираю не тѣлько крѣпшого почутя обовязку, щобы вытревати въ задачѣ на мене вложенѣй, але такожь и надѣю на успѣхъ. Молю Всевышного, що мене такъ тяжко навѣстивъ, щобы менѣ въ ласцѣ своѣй давъ еще силъ до выконаня того, до чого я покликаный. Молю Єго, щобы благословивъ и просвѣщавъ мои народы, щобы найшли дорогу любови и згоды, на котрій можуть успѣшно розвивати ся и бути щасливыми. Въ Шен-

---

б)

Дивакъ.

[Спомины зъ житя].

Написавъ *Богданъ Лепкій*.

(*Конецъ.*)

Въ хатѣ Троцкого нѣчого не змѣнилось. А прецѣнь, прецѣнь я добачивъ на нѣй погапый дотыкъ вужды.

По чѣмъ я те добачивъ, не знаю. Мабуть по тыхъ не стертыхъ порохахъ, не здѣйменѣмъ павутинню, по тѣмъ загальнѣмъ занедбанію и по байдужности, що безперечно суть признакою нужды. И постѣль недужого Троцкого була брудна, вѣмята, не порушена.

Вѣнъ мабуть вѣдгадавъ мои гадки и хотѣвъ оправдати ся.

— На старости лѣтъ — почавъ казати — я переконуюсь, що лучше бути лисомъ, якъ куркою. Пише до мене мій колишній другъ, що потребуе на выкѣнчене образу невеликои сумы — кѣлькасотъ рынськихъ — що вѣдъ того образу зависить вся его булучнѣсть и що коли я ему ей позичу, буде менѣ вдячный до вѣку. Я, розумѣе ся, зѣбравъ послѣдный грѣшь и выславъ. Правда, я мусѣвъ такъ зробити. И ты такъ само зробивъ бы; але инший инакше зробили-бъ. И що-жь мій другъ? Выкѣнчивъ образъ, дѣставъ за него кѣлька медалѣвъ, продавъ — и на тѣмъ конець. До мене анѣ ду ду! Шкода, що листы пишу.

Старый усмѣхнувъ ся гѣрко, глянувъ на брудну постѣль и, заложивши руки пѣдъ голову, вдививъ ся червоными очами въ стелю.

*

Зъ тои поры вѣнъ встававъ зъ лѣжка инше на те, щобы выкѣнчити образъ. Замикавъ ся на ключъ и малювавъ зъ якоюсь поспѣшною горячкою.

Такъ припѣкае неразъ осѣнне сонце а пѣдъ нимъ розвивають ся другій цвѣты суниць и фіялкѣвъ. Блѣдій и безсильній, безъ весняного милого чару.

Образу, до котрого старый малярь прикладавъ такій великій надѣю, я не бачивъ, лишень довѣдавъ ся, що вѣнъ уже скѣнченый и поѣхавъ до Львова.

Старый бувъ въ добрѣмъ настрою духа. Лежачи въ лѣжку, казавъ менѣ, що чоловѣкъ не повиненъ тратити надѣю и вѣры въ свою силу и въ спроможность таланy и духа.

У него въ рукахъ було якесь старе число газеты. Тую газету принесла послугачка зъ кошикомъ зѣ склепу, а въ нѣй вычитавъ вѣнъ дуже цѣкаву звѣстку.

Єго знакомый, рѣзьбарь у Варшавѣ, працювавъ надъ статуею „Побѣды“. Робота удалась, та власне тому при выкѣнченю вѣнъ попавъ у трѣвогу: якъ ей повитае свѣтъ? що скаже критика? Праця йшла въ передъ а трѣвога росла и остаточно споводукала цѣлковитый розстрѣй нервовъ. Въ приступѣ божевѣля вѣнъ розбивъ свою прегарну статую, а мѣжь вѣдломками бѣлого мармору знайшли и его, зъ розбитою головою, зъ очами трѣвожными о те, що скажуть люде.

— Отъ до чого доводить бракъ вѣры въ себе самого, бракъ надѣѣ! — кѣнчивъ старый. — У мене штука для шту и, а про людей менѣ байдуже!

Тіи слова вѣнъ говоривъ такъ, якъ той, що лѣсомъ иде, бѣеть ся и спѣвае — самъ себе дурить...

*

Неразъ я бачивъ у мого батька, на селѣ, посмертній карты. Въ нихъ заледво причиною смерти подававъ „бракъ силъ жизненыхъ“.

Бракъ силъ жизненыхъ — то справдѣ велика недуга. Невылѣчима. Коли тебе покине охота до житя, коли ты не бажаешь выдужати, лишь опустишь руки по собѣ и кажешь: нехай ся дѣе, що хоче, — тогдѣ ты певно пропащій.

На таку хоробу лежавъ мабуть и Троцкій.

На очи выдужавъ, нѣчо его не болѣло, а прецѣнь не встававъ зъ лѣжка. Навѣть на гадку не прийшло ему вставати.

Лѣкаря не хотѣвъ. Коли я ему привѣзъ якогось, вѣнъ загрозивъ, що кине въ него лѣхтаремъ, и лѣкарь мусѣвъ вѣдѣйти.

— Справно вони лѣчать, ще справнѣйше рѣжуть, а найсправнѣйше ховають грошѣ до кишенѣ, — сказавъ до мене, обернувъ ся горѣлицъ и попавъ у свое безграничне отупѣне.

Очами вдивлявъ ся въ стелю, якъ бы на нѣй зобачивъ щось нового. Стравы нѣякои не принимавъ, хиба воды напивъ ся. Коли я ему подававъ холодный кубокъ, мовчки стискавъ мене за руку.

На дворѣ було лѣто, самъ цвѣтъ силы въ природѣ; при нѣмъ такъ ярко вѣдбивавъ безсильный, умираючій старець. Вѣнъ то вѣдчувъ. Пѣдвѣвъ ся на рукахъ и глянувъ до вѣкна.

— Горячій день... Роскѣшне свѣтло... Я нѣколи не вмѣвъ малювати въ plein air...

За хвилю лежавъ на постели и вдивлявъ ся въ стелю.

Сестра заглянула, постояла и зъ тихими слезами вертала до своеи комнаты.

Я досидѣвъ до пѣзноеи ночи и за весь часъ не почувъ вѣдъ хорого ни одного слова, ни одного стону.

Передъ пѣвночею сестра заняла мое мѣсце, а я забравъ ся домѣвъ.

Коли я вѣдходивъ, старый шепнувъ менѣ до уха:

— Не приняли!

Потѣмъ упавъ и закрывъ очи руками.

Я не знавъ, кого и де не приняли, але въ сѣнехъ велика скриня позвала менѣ тотій слова.

У нѣй бувъ образъ, а на нѣй: retour — и печатка выставы.

*

Досвѣта, заки сонце встало, я побѣгъ до недужого.

По дорозѣ мене обвѣяло свѣжимъ лѣтнымъ варанемъ. Нова сила вступила въ душу.

Ще на подвѣрю долетѣвъ мене нелюдскій, дикій верескъ. Такого крику я не чувъ нѣколи — ни передъ тымъ, ани потѣмъ. Здавало ся, що увесь бѣль, уся грыжа, уся розпука, що лѣтами цѣлыми збирала ся у грудехъ, прорвала наразъ гать и могучою филею летѣла у воздухъ, высоко, ажь до Бога. То глуха сестра плакала за братомъ.

А вѣнъ лежавъ на лѣжку, зъ усмѣшкою на устахъ. Усмѣшки тои я не годенъ забути. Усе умираюче житє вдобуло ся на нен.

Вѣнъ лежавъ безъ трѣвоги въ лицу. Бо и чо-жь ему трѣвожитись? Покѣнчивъ усѣ рахунки. Велика скриня въ сѣнехъ — то позиція послѣдна.

Лежавъ лицемъ звернены не на стелю, а въ бѣкъ на хату, де на долѣвцѣ, опертый о ногу стѣлця стоявъ портретъ гарнои панѣ — той самый, що мы его стрѣнули колись въ тецѣ.

Чій то портретъ и якимъ чиномъ въ тую послѣдну годину вѣнъ дѣставъ ся зъ теки передъ его очи, того сказати не знаю.

брунѣ, дня 16 вересня 1898. Францъ-Іосифъ вл. р.

Друге письмо цѣсарске повѣдомлює гр. Туна про установленє ордеру Єлисаветы; заразомъ долученє до того письма друге, зверне въ тій справѣ до міністра цѣсарского дому и заграничныхъ справъ гр. Голуховского. Письмо се звучить:

„Любый графе Голуховскій! Подъ тягаремъ найглыбшого болю зъ причины страты, яка постигла мене, мій дѣмъ и мои народы черезъ наглу кончину моєи сердечно улюбленои жены, цѣсаревои и королевои Єлисаветы, и хотячи утворити тревалу памятку бл. г. покойнои, я чувъ себе спонуканымъ установити ордеръ для жѣнокъ, котрому въ повнѣй пієтезму згадцѣ на мою горко оплакувану, въ Богѣ спочиваючу жену и въ честь покровительки ей имени, св. Єлисаветы Турингскои я надавъ назву „ордеру Єлисаветы“. Б. п. покойна въ цѣломъ своѣмъ житю безъ перервы старала ся добре дѣяти и лагодити горе своихъ ближныхъ, а тому и сей новый ордеръ мае бути призначеный на те, щобы нагороджати заслуги, якѣ положили жѣнки и дѣвицѣ въ найрозширѣйшихъ кругахъ або такожь на поли релігійномъ, гуманітарномъ чи філянтропійномъ. Зъ симъ ордеромъ полученый такожь медаль, котрый мае звати ся „медалемъ Єлисаветы“. Повѣдомляю Васъ о томъ въ цѣли поробленя дальшихъ запоряджень и даю мій дозволъ на поданый менѣ а тутъ въ приложѣ зверненый проектъ статутовъ ордеру Єлисаветы. Въ Шенбрунѣ 16. вересня 1898. Францъ Іосифъ, в. р.“

Дальше оголошуе Wien. Ztg. статуты ордеру Єлисаветы, пѣсля котрыхъ роздавати ордеръ и медаль Єлисаветы мае право лише цѣсарь и его правовитѣ наслѣдники. Ордеръ мае три степенѣ великихъ хрестовъ першои и другои класы. Великій хрестъ першои класы е золотый емальіованый зъ образомъ св. Єлисаветы Турингскои, зъ иніціяломъ на передній сторонѣ, а ордеровымъ знакомъ на другій. Хресты другои класы е срѣбнѣ.

Також оголошуе Wien. Ztg. цѣсарске письмо до графині Стараевои, котрымъ цѣсарь, узнаючи великій услуги, яки графиня віддала цѣсаревій въ годинѣ смерти, надае графинѣ великій хрестъ ордеру Єлисаветы.

Переглядъ політичный.

Полудневѣ Славяне, члены славяньскои коаліціи австрійского парляменту, зачинають відъ якогось часу відносити ся не лишь критично, але просто й ворожо противъ політики молодо-Чехівъ, котрѣ спільно зъ Поляками утворили тоту коаліцію и заволодѣвши нею, славяньскими голосами шахують Нѣмцівъ. Полудневѣ Славяне пізнали, що не лише польскимъ Славянамъ, але и „братамъ“ Чехамъ не ходить о якісь загально-славяньскѣ интересы, але выключно о те, щобы руками наивныхъ Славянъ выгортати для себе каштаны зъ огню. Першій голоснѣйшій протестъ противъ піддурювання своихъ товаришівъ славяньскихъ выйшовъ зъ устъ словѣньского посла Ферянчица. Здемаскованій політики ческій до нинѣ ще не відхорували того удару, ажь ось дістали новый. Симъ разомъ відозвавъ ся другій ихъ союзникъ парляментарный зъ полудня державы.

Хорватскій дневникъ „Грватска домовіна“, орґанъ тои партіи хорватскои, котра до послѣднои хвилѣ стояла въ оборонѣ солідарности славяньскихъ послівъ въ парляментѣ, выступивъ дуже остро противъ політики молодо-Чехівъ. „Хорватскій послы — каже — відъ десять вже лѣтъ е союзниками молодо-Чехівъ, а мимо того молодо-ческій послы не впливнули на головный орґанъ своєи партіи, щобы переставъ рыти підъ Хорватами и проти нихъ интриґувати. Коли упавъ Бадені а его становиско обнявъ Тунъ, молодо-Чехи въ першій хвили усунули цѣлкомъ на бокъ своихъ союзниковъ Хорватівъ и Словѣнцівъ, а старались, о скілько можна, найбільше позицій загорнути для себе. Правда, що они опісля упоминали ся, абы другимъ президентомъ палаты зробити одного зъ членівъ словѣньско хорватского клюбу, але се стало ся доперва тогдѣ, коли полудневѣ Славяне перестали укрывати своє невдоволене и коли назвѣть деякій члены молодоческого клюбу звернули увагу своихъ провідниківъ, що зъ союзниками не поступае ся такъ нельояльно. Коли недавно гр. Тунъ переговорювавъ зъ різными партіями въ справѣ ситуаціи, заґноровано лишь одныхъ Хорватівъ и Словѣнцівъ. Молодочехи имовѣрно скинуть изъ себе одвѣчальность за таке поступованя и звалять его на плечѣ Туна, але мы будемо уважати се лишь за несмачный жартъ. Молодочехи переговорювали зъ правительствомъ по-за нашими плечима и все старали ся позагортати всѣ користи лишь для себе. Молодочехи умѣли за помочію своихъ союзниковъ Поляковъ, Словѣнцівъ и Хорватівъ добути для себе языковій розпорядженя. Лише зъ помочію тыхъ союзниковъ боронять они ихъ до нинѣ, а що дістали союзники відъ гр. Туна за тую помочь? Мы не дістали навѣть безсторонного выконувания истнуючихъ законівъ, а що гірше, союзниковъ навѣть не запрошено на нараду! Молодочехи та ихъ ґенязмъ занавґурували пещасіну та не льояльну практику, т. в. они навчили правительство переговорювати зъ поодинокими партіями, по-за плечима выконуючого комітету цѣлои правицѣ. Все те показуе, що молодочехи стоячи одною ногою на карку Поляковъ, а другою на карку Хорватівъ и Словѣнцівъ, свое выдвигнене становиско выкористовують выключно для своєи цѣли. Взявши на увагу тѣ факты — чи нинѣ не найвысша вже пора дістати запоруку, що они насъ не „надують“? Чи не змушують насъ до того самій молодочехи та головный ихъ орґанъ? Передъ кількома днями Narodni Listy грозили Тунови, що на случай, якъ бы знесено языковій розпорядженя, Молодочехи и Хорваты зъ Словѣнцями перейдуть до обструкціи. Дивѣть! Narodni Listy розпоряджують нами! Чому они не грозять правительству „любимцемъ всего Славяньства“? чому они его не зовуть на помочь. Затямте собѣ Хорваты и Словѣнцѣ, що о насъ гадають Narodni Listy. Безоглядно обідили насъ, а теперь командують обструкцію! Найвысшій вже часъ рушити ся намъ, показати троха жита та енерґіи. Черезъ нашу маролюбивість и добродушність стали ся мы посмѣховискомъ власныхъ нашихъ союзниковъ“.

Хорваты можуть потѣшити ся тымъ, що членівъ того самого клюбу парляментарного, до котрого належать Хорваты и Словѣнцѣ, именно никамерованыхъ Русинівъ — союзники ихъ, Поляки ще більше надуваютъ и смѣють ся въ нихъ, якъ Молодочехи зъ полудневыхъ Славянъ.

Молодоческий крутарства. Деякій підурядовій и польскій часописи звернули ся до молодочехівъ зъ зазывомъ, щобъ они зъ огляду на сумну пригоду въ цѣсарскій родинѣ, выступали більше умѣрено та щобы показали готовість до деякихъ уступокъ въ языковій справѣ. Таке жадане вывело молодочехівъ зъ психічнои рівновагы, а орґанъ ихъ Narodni Listy відповѣдае въ заѣлімъ тонѣ, що Чехи не роблять своихъ комбінацій на підставѣ хитныхъ чувствъ, але стоять на реальномъ ґрунтѣ фактичныхъ відношинъ. Хочь якъ щирый бѣль молодочехівъ зъ причины сумнои пригоды женевскои, то все-таки чужій имъ и той ненавистный солодкавый а при тімъ обраховуючій візантинізмъ, котрый зъ жалобы хоче зробити політичный капіталъ. „Протестуемо противъ того — пишуть Narodni Listy — щобы сесю трагічну пригоду въ якій-небудь способъ лучити зъ нашими внутрѣшными спорами, особливо жь рѣшучо протестуемо противъ явного намѣру представити насъ яко ворохобниковъ, людей безъ чутя, безъ привязаня до монарха, яко єгоистовъ, коли не хочемо зробити того, чого відъ насъ домагаютъ ся, коли не хочемо зрезиґнувати зъ права, котре становить основу нашого національного истнованя, однымъ словомъ, самій себе жертвувати. Того мы нѣколи не зробимо!“ Молодоческій орґанъ выводить дальше, що нѣколи не відступить відъ своихъ загально звѣстныхъ жадань языковыхъ.

Narodni Listy мають рацію, коли протестуютъ противъ выкористувани звѣстнои пригоды въ цѣсарскій родинѣ въ політичныхъ цѣляхъ. Жадна шануюча себе партія не повинна дати ся стероризувати подібными солодко-кислыми сентиментами. Але молодоческій орґанъ повиненъ також держати ся засады, що рівне право для всѣхъ. Тымчасомъ дневникъ сей самъ радивъ Тунови, якъ вінъ мае выкористати смерть цѣсаревои. Але се була очевидно така рада, що ей выконанє мало выйти въ корысть Чехівъ и Поляковъ, тыхъ другихъ въ некорысть Русинівъ!

—

Французска рада міністрівъ ухвалила вчера ревізію процесу Дрейфуса и уповажнила міністра судівництва поробити въ тій цѣли вступній кроки. Внесене переведеня ревізіи постановивъ самъ міністеръ судівництва По перестудіованю актівъ процесовыхъ, по взнанихъ неббщика Аріого и по ореченю Казеняка, котрый також перестудіювавъ всѣ акты, прайшовъ вінъ до переконаня, що Дрейфусъ не написавъ голосного bordereau. Окрѣмъ того всѣ міністры признали, що актівъ, котрій рѣшали о винѣ Дрейфуса, не показано підчасъ процесу ани Дрейфусови ани его оборонцеви. Зъ тои причины міністеръ судівництва уважавъ ревізію за конечну и зъ тои самои причины буде мусѣло прийти до слѣдства противъ Мерсіера, бувшого міністра війны, котрый незнанымъ Дрейфусови актами вымѣсъ на военномъ судѣ звѣстный засудъ. На підставѣ арт. 444 карнои процедуры и §. 4 арт 443 жадане о ревізію процесу не може бути полагоджене передъ засѣгненымъ гадки комісіи для справъ ревізіи процесівъ, истнуючои въ міністерствѣ. Отже кабінетъ ухваливъ дати міністрови судівництва право скликати сесю комісію. Буде се чиста формальность, бо сли вже рада міністрівъ порѣшила ревізію, рѣшене тои комісіи певно не выпаде инакше. Женѣ Дрейфуса позволено повѣдомити телеґрафікно мужа о фактѣ, що ревізію процесу вже ухвалено.

Відома рѣчь, що міністеръ війны ґен. Цурлінденъ бувъ противникомъ ревізіи процесу Дрейфуса. Вінъ не ждавъ до кінця кабінетовои нарады, але побачивши, що більшість міністерства рѣшучо обстае за ревізію выйшовъ, а по формальномъ ухваленю ревізіи післявъ президентови кабінету таке письмо: „Маю честь просити васъ о принятє моєи димісіи яко міністра війны. По основномъ перестудіованю всѣхъ актівъ въ справѣ Дрейфуса я за сильно переконаный о его винѣ, щобы я, яко шефъ армії, мігъ згодити ся на инше полагоджене сеи справы, якъ на повне удержанє въ силѣ выданого на Дрейфуса засуду. Прийміть и т. д. ґенералъ Цурлінденъ“. — Окрѣмъ міністра війны, подавъ ся до димісіи міністеръ Тіллаж. Въ письмѣ до Брісона вінъ, що уступае, бо не хоче брати на себе одвѣчальности за відосланє актівъ справы Дрейфуса до истнуючои въ міністерствѣ комісіи для ревізіи процесівъ, бо вже тою ухвалою кабінетъ взявъ на себе обовязокъ переведеня ревізіи процесу.

Брісонъ мавъ потайкомъ выслати корабель, котрый мае привезти Дрейфуса зъ Чортковского острова. Пікартъ, відзваный міністромъ судівництва, післявъ ему єхрозе о справѣ Дрейфуса, въ котрімъ заявлае, що взятному судови підчасъ процесу въ 1894 роцѣ доручено тайній документы.

Відозва.

На загальне бажанє П. Т. Жителівъ повѣта з о л о ч і в с к о г о рѣшивъ Совѣтъ управляючій відкрыти філіальный складъ нашого товариства въ З о л о ч е в і. Выконуючи се рѣшене Совѣта, приступили мы до осущенія сего бажаня жителівъ повѣта и довели дѣло відкрытя філіяльного складу нашого товариства въ Золочевѣ до того, що *вже зъ кінцемъ сего мѣсяця складъ сей буде отворены* въ люкали, въ котрімъ відъ давныхъ лѣтъ мѣстивъ ся склепъ Вп. п. Ивана Кордецкого.

Повѣдомляючи о томъ П. Т. Родимцівъ, Хвальній Громады и Товариства, поручаемо сей маючій ся відкрыти пятнацятый зъ черги складъ нашого товариства въ Золочевѣ ласкавымъ взглядамъ и піддержцѣ, а пон же товариство наше основане на удѣлахъ членьскихъ и понеже честь народна вымагае, щобы товариство се яко одинока нинѣ наша купецка народна институція мала поважне число членівъ, просимо о якъ найчисленнѣйше приступленє въ его члены. Одинъ удѣлъ выносить 10 зр., однакъ кождый може приступити до товариства нашого зъ більшимъ числомъ удѣлівъ, а вступного платить ся безъ взгляду на число удѣлівъ лише 1 зр. — Яко члены можуть приступати поодинокій особы, церкви, братва церковній, читальнѣ и иній товариства, а число ново-приступившихъ членівъ зъ повѣта золочівского буде для насъ ознакою, на скілько жителѣ сего повѣта интересуютъ ся справами и розвоемъ нашои „Народнои Торговлѣ“, котрои розвій лежить въ интересѣ цѣлого нашого народа. Повѣтъ золочівскій належить підъ многими взглядами до повѣтівъ найлучшихъ въ нашімъ краю, и тому надѣемо ся, що и філіяльный складъ нашои народнои институціи въ Золочевѣ зайде щиру та всесторонну піддержку.

Дирекція „Народнои Торговлѣ“.

Похоронъ цѣсаревои Єлисаветы.

Вже давно столиця наддунайска не мала такого импонуючого виду и не гостила въ своихъ мурахъ тілько коронованыхъ головъ, якъ въ суботу, въ день похоронівъ пок. цѣсаревои, жертвы анархізму. До того богато представителівъ чужихъ державъ, тысячѣ депутацій и сотки тысячъ народу — Вѣденцівъ яки и прибувшихъ гостей — віддало послѣдный поклінъ пок. цѣсаревій.

Вже відъ досвѣта улицѣ мѣста почали заповнюватись людьми, а двірцѣ зелѣзничій все були переповнені надѣзджаючими на похороны.

Около 1 годины прибувъ одинъ зъ найважнѣйшихъ гостей — цѣсарь Вільгелімъ II. особнымъ двірскимъ поѣздомъ, везучи зъ собою два великій вѣнцѣ: одинъ відъ себе, другій відъ цѣсаревои. Дождавъ на него самъ цѣсарь. Оба монархи повитали ся сердечно, двічи поцѣлувались. Зъ Вільгельмомъ II. прибули канцлеръ нѣмецкій кн. Гогенльоге и секретарь для справъ заграничныхъ Більовъ. Оба монархи відъѣхали разомъ до бурґу. — Въ півъ годины пізнѣйше прибувъ въ Кірльсбаду вел. князь российскій Алексѣй, представитель царя на похоронѣ. Его повитавъ архикн. Фердинандъ. На перонѣ явила ся почетна компанія войска зъ хоругвою и музикою. На перонѣ не впущено никого. При войсковій асистѣ оба архикняжа відъѣхали такожь до бурґу, де вже зібрали ся всѣ прибувшій члены пануючихъ дворівъ и складали цѣсареви кондоленціи. — На годину передъ тымъ цѣсарь принималъ кондоленціи відъ репрезентантівъ тыхъ пануючихъ, котрій лично не явили ся. Репрезентантівъ представлявъ цѣсареви міністеръ ґр. Голуховскій.

Коли въ бурґу відбували ся урядовій представленя, на улицяхъ збирали ся сотки тысячъ народу. Склепы, торговлѣ и варстаты почато ще передъ полуднемъ замыкати. Зъ кождого майже вікна звисала чорна фана. — Все надавало улицямъ виду жалобы. Межи незмѣримою товпою кружили сотки кольпортерівъ, продаючи портреты пок. цѣсаревои.

До 8 годины рано мали доступъ до домовины въ капліци всѣ прибувшій депутаціи; складали они вѣнцѣ. Відъ 8 до 12-ои вступъ до капліцѣ мала публика, але за-для глоты ледви може тысячъ а часъ могла туды доббратися. Въ полудне замкнено брамы бурґу, а опісля прибуло войско и поліція кінна та пѣхотна для удержаня ладу.

Зъ ударомъ 2 годины всѣ входы до бурґу и до костела Капуцинівъ замкнуло войско зъ поліцією; войско утворило шпалірь на улицяхъ, куды мавъ ити похідъ. На площи Наймаркту передъ костеломъ Капуцинівъ годѣ було дати собѣ раду зъ товпами публики, що наче повѣнь филювала и вытискала депутаціи уставленій на вызначеныхъ передъ тымъ мѣсцяхъ. Галицка депутація підъ проводомъ ґр. Ст. Баденього пробовмъ здобула призначену собѣ позицію коло костела Капуцинівъ. Депутаты явила ся переважно въ убраяхъ „narodowych“. До депутаціи прилучили ся бувши міністры Рітнеръ, Бєлинъскій и ґр. Каз. Бадені. Поббчь депутаціи галицкои стануда депутація ческа підъ проводомъ бурмістра Подліпного. Загально звертала на себе увагу депутація угорска підъ проводомъ обохъ президентівъ палатъ угорскихъ, въ національныхъ уборахъ жалобныхъ, при участи депутаціи зъ 69 угорскихъ комітатівъ зъ гайдуками. Барвій ихъ одежь и выимаюча постава пригадувала ихъ орієнтально-азіятске походженє.

До капліцѣ бурґу увійшли тілько представителѣ чужихъ державъ, міністры и найвысшій достойники. Зъ ударомъ 4 годины розпочавъ ся актъ похоронный. Домовину по окропленю и поблагословенію зняли зъ катафалька камердинеры двірскій и вынесли на карававъ, запряженый шестернею чорныхъ и чорно прикрашеныхъ коней. Передъ домовиною ступали три комісарѣ двірскій, служба двірска зъ вѣнцемъ, двоа двірскій капеляны и двірскій парохъ дальше чуры двірскій зъ горючими факлями, двѣ дамы двірскій, дальше ґвардисты цѣсарскій, трабанты, лучники и н. За домовиною відъ катафалька до каравана ступавъ похиленый цѣсарь.

Въ походѣ до костела Капуцинівъ повозами ѣхали двірскій дамы, двіръ цѣсаревои, два шамбеляны и иній достойники двірскій. За повозами ступали кінниця, відтакъ пѣхота, бурґовій жандармы, сторожа палаты, ґвардія пѣша и кінна відтакъ ґвардія угорска кінна и пѣша. Карававъ такъ бувъ обложеный вѣнцями такъ, що домовины не були видно. Коли похідъ станувъ передъ костеломъ Капуцинівъ, знято домовину зъ каравану, а ґвардія кінна глухимъ звукомъ трубъ відограла т. зв. „Generalmarsch“ на прощанє пок. цѣсаревои. Тій звуки трубъ выкликували глубоке вражѣня.

Въ костелѣ зібрали ся: цѣсарь въ родиною и зъ всѣми архикнязями и архикнягинями, цѣсарь нѣмецкій, король саскій, румунскій и сербскій, старенькій князь-реґентъ Люитпольдъ баварскій, престолонаслѣдники: італійскій, грецкій и чорногорскій, российскій вел. князь Алексѣй, князь баварскій, князь віртемберскій, саско-кобурґскій, баденьскій, ольденбурґскій, саско-веймарскій, шлезвицко-гольштиньскій, много иншихъ князівъ нѣмецкихъ и князь Фердинандъ болгарскій. Також були въ костелѣ репрезентанты державъ, представителѣ австрійскои палаты послівъ и палаты панівъ, угорского сойму, палаты угорскихъ магнатівъ и хорватского сойму, бурмістръ Відня Люеґеръ, а Чехію репрезентувавъ спеціяльно маршалокъ Тобковичъ.

Костелъ у внутрѣ бувъ обитый чорною матерією, выстеленый чорными килимами, а лавки и сѣдала чорнымъ атласомъ.

Коли домовину внесено до костела, настала гробова тишина; архикнягинѣ перестали плакати. Цѣсарь, що стоявъ дотепер въ глубокій задумѣ, глянувъ на домовину, хвилю стоявъ мовь закаменѣлый, опісля выбухнувъ голоснымъ плачемъ и отиравъ рукою слезы. Наступила послѣдна коротка відправа и молитва надъ домовиною, окруженою ґвардистами и чурами зъ горючими свѣчками. По молитвѣ окроплено домовину и ке. Капуцины внесли ей до криптъ. За домовиною зійшли до криптъ зъ цѣсаремъ князь баварскій Леопольдъ и Юрій, архикн. Францъ Сальваторъ и князь Кароль Теодоръ, братъ пок. цѣсаревои. При докінчуваню тугъ акту похоронного цѣсарь уклякъ при домовинѣ, а по скінченю молитвы обнявъ домовину и цѣлуючи ей середъ плечу пращавъ ся въ найдорожшою товаришкою жити... Великій охмістръ двора відданъ ключь відъ домовины ґвардіянови Капуцинівъ.

По поворотѣ цѣсаря изъ криптъ всѣ розійшли ся рівночасно зъ цѣсаремъ; пануючій поѣхали двірскими повозами до бурґу. Цѣсарь выѣхавъ відтакъ до Шенбруну.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новомъ-Санчи!**

— **Бурса ремѣсничо-промыслова.** Подъ такою фірмою засновує ся товариство у Львовѣ, котрого цѣлею буде: а) выховувати и образувати руску молодѣжь на фаховыхъ рукодѣльникобъ и промысловцѣвъ; — б) допомагати талановитымъ ученикамъ и помочникамъ до дальшого фахового образованя въ краевыхъ або заграничныхъ варстатахъ, закладахъ промысловыхъ и науковыхъ; — в) взагалѣ вплывати на питоме двигненѣ рускаго ремѣсничого и промыслового стану. — Члены того товариства будуть платити по 2 зр. рочно и 50 кр. вступного. — Статутъ и подання до ц. к. намѣстництва подписали Р. Т.: о. Мартинъ Пажжь, крилошанинъ митр. капітулы; д-ръ Даминъ Савчакъ, членъ Выдѣлу краевого; Василь Нагирний, голова товариства рускихъ ремѣсникобъ „Зоря“; д-ръ Исидоръ Шараневичъ, сеніоръ Ставропігійского інстытута; д-ръ Іосифъ Дѣлькевичъ, Юліянъ Романчукъ, д-ръ Костъ Левицкій адвокатъ, Димитрій Ковальскій кравецъ, Григорій Васѣка слюсарь и Андрѣй Андрейчинъ літографъ.

— **Вп. посолъ о. Дачило** Танячкевичъ одержавъ вѣдъ Духовенъства деканата Холоѣвского таке письмо: „Духовенъство деканата Холоѣвского, зѣбране на соборчику въ Барилові дня 12 н. ст. вересня 1898, ухвалило одноголосно выразити Вамъ, Преподобный Отче, выразы глубокои вдячности и щиром подяки за то, що Вы ревно и успѣшно заняли ся долею вдовъ и сиротъ по рускихъ священникахъ и що довго и даремно выжидане полѣпшеня ихъ печального положеня удало ся Вамъ наконецъ привести въ осущенѣ. Приймѣть, Преподобный Отче, после тыхъ кѣлька слобъ подяки вѣдъ насъ — чѣстины рускаго клиру, котрый тымъ хоче дати також выразъ свому переконанію, що заступникъ его въ державнои думѣ, хотяй поставленый тамъ противъ волѣ тыхъ сферъ, въ котрыхъ рукахъ спочивало доси осущене тыхъ его бажань, лѣпше и успѣшнѣйше потрудивъ ся въ тѣмъ дѣлѣ, нѣжь всѣ наши до теперѣшнѣ его навѣть урядовѣ заступники“.

— **Въ справѣ Бурсы** св. О. Николая въ Перемышлян пишуть намъ: Коло давного будынку сеи Бурсы станувъ новый одноповерхозый дѣмъ, выбудованый будовничимъ п. Яролімомъ коштомъ 14.000 зр. заплаченымъ лишь на половину, и то дорогою позичкъ и значнѣйшихъ нѣкъ що року жертвъ. Сего року бувъ Выдѣлъ Бурсы въ можности принати вже 83 ученикобъ. Зголошень було тѣлько, що Выдѣлъ зъ жалемъ мусѣвъ за-для недостатку мѣсця бѣльшу половину подань не увзгляднити. А що матеріальна сторона Бурсы зъ причины новои будовы не дуже снѣтла въ сѣмъ роцѣ, то вѣдмовля принятя мусѣла трафити много такихъ, що власне потребують помочи. Тому Выдѣлъ зъ вдячностію пѣдносить жертволюбивость тыхъ Вп. Добродѣевъ, що звольили жертвами значнѣйшими або меншыми причинитись до здвигненя нового будынку и дати Выдѣлови можность принати бѣльше дѣтей, що потребують помочи матеріальнои, а що найважнѣйше опѣки и нагляду. Выдѣлъ осмѣлює ся и дальше поручити Бурсу им. св. О. Николая въ Перемышлян ласкавѣй памяти Вп. Добродѣевъ и пригадати, що чимъ скорше сплатить ся довгъ, тымъ бѣльше число ученикобъ знайде помѣщене безплатне або за значно зниженою оплатою. На сей рѣкъ принято: 5 ученикобъ безплатно, 70 за знижену оплату а 8 за оплату повну по 16 зр. мѣсячно. [*Прим. Ред.* Надѣсланый намъ выказъ жертвъ на сесю Бурсу въ минувшѣмъ роцѣ подамо въ однѣмъ зъ найблизшихъ чиселъ].

Загальнѣ зборы дяковского товариства Станиславовскои Епархіи вѣдбудуть ся дня 17 (29) вересня с. р. [въ четверъ по Вознесенію ч. Креста] въ Станиславовѣ, на котрѣ Выдѣлъ товариства Вп. членобъ якъ и всѣхъ не-членобъ пѣцѣвъ зъ цѣлои Епархіи до якъ найбѣльшои участи запрошує. — *Вѣдъ Выдѣлу товариства.*

— **Выдѣлъ товариства „Зоря“** въ Перемышляни оповѣщує: Въ наслѣдокъ смерти цѣсаровои Елисаветы вѣдкладає ся на неозначеный часъ фестинъ товариства „Зорѣ“ сполученый зъ фантовою льотерією, що мавъ вѣдбути ся въ недѣлю 18-го н. ст. вересня с. р. на горѣ Замковѣй. Фанты убираний переховано въ порядку, а квоту грошеву 40 зр. 12 кр. Выдѣлъ ухваливъ переховати на книжочцѣ щадничѣй „Вѣры“. За щедрѣ датки складає Выдѣлъ товариства всѣмъ жертводавцямъ щиро-руске спаси-Бѣгъ! — *И. Савицкій* секретарь.

— **Зъ Кракова.** Загощуючимъ сюды Русинамъ подаемо до вѣдомости, що Читальня „Просвѣты“ занимає льокаль въ головномъ Рынку надъ реставрацією п. Климка на другѣмъ поверсѣ. Вхѣдъ вѣдъ улицѣ Братскои. — За Выдѣлъ *Данкевичъ.*

— **Зъ „Народнои Торговлѣ“.** Въ половинѣ мѣсяця *жовтня* дѣстанемо бѣльшій транспортъ вина бочками. Межи тымъ буде два нумеры спеціяльно церковного вина по 50 кр. и по 40 кр. за літръ вразъ изъ бочкою и оплатою фрахту до Львова. Вина тіи будуть въ бочѣлкахъ около 30 літробъ, около 50 л., около 100 л. и бѣльше. При 50 л. о 2 кр. за літръ дорожшій, при 30 літрахъ о 4 кр. за літръ дорожшій. Хто бы схотѣвъ скористати зъ того транспорту, просимъ надѣслати замовленя *найдальше до кѣнця сего мѣсяця.*

— **„Руслан“**, бринувши собѣ разъ въ забыть „До рускихъ поселіи“, дѣставъ зъ стороны польскои таку прочуханку и посмиранъ такъ, що тѣлько сарака добиравъ способобъ, якъ бы защитыти своихъ панобъ та пѣддобритись имъ. Вже и про „переведенѣ національнои рѣвноправности у всѣхъ краяхъ австрійскихъ зъ мѣшанымъ населенемъ“ — отже передовсѣмъ въ Галичинѣ и на Буковинѣ, безъ котрого — якъ самъ казавъ — не можливый спокѣй въ державѣ, переставъ говорити, абы лишь не гнѣвали ся паны, котрѣ, видно, не пѣзнали ся на хитрѣй штучцѣ свого прислужника, що тѣлько для ока передъ Русинами прибравъ разъ такій нѣби-то острый тонъ. Ажь ось въ саму для него склала ся буча, яку выправлено „Просвѣтѣ“ на „общомъ собранію“ въ Самборѣ, та въ пору ему прийшла и наша статья „Не туда дорога!“ — котра на его гадку мае бути лишь слабою обороною „Просвѣты“, хочь намъ анѣ въ гадцѣ було „Просвѣту“ боронити и мы выразно сказали, що уважаемо се за незгѣдне зъ честію нашою и зъ честію „Просвѣты“. Се дало „Русланови“ добру нагоду надѣти на себе парадну ліберію прислужника и показати ся пѣдъ недѣлю своимъ панамъ, що ось то „я не такій кепскій, якъ вы собѣ погадали!“ — и нуже своимъ звычаемъ кепскими дотепами пародіювати нашу статю, а вѣдтиди дае до пѣзнаня, що не у сибляцѣ зъ Марковымъ (?) ждати намъ мандатобъ, але у сибляцѣ зъ нимъ, зъ „Руслановъ“...

Ну, се мы давно добре знаемо, що по заштѣй сторонѣ мали бы мы до мандатобъ помочь въ багнетахъ; тѣлько якъ-разъ за се мы дякуемо. Але лѣпше говорѣть по намъ, якъ то тамъ стоить справа зъ тымъ „переведенемъ національнои рѣвноправности у всѣхъ краяхъ зъ мѣшанымъ населенемъ — отже передовсѣмъ въ Галичинѣ и на Буковинѣ, безъ котрого неможливый спокѣй въ державѣ“!

— **Новый кандидатъ на митрополита.** Оногды „Галичанинъ“ пустивъ вѣсть, що професоры [Поляки] львѣвского университету кандидують на митрополичій престолъ крил. д-ра Іосифа Комариицкого, професора и недавного ректора университету. Що проф. д-ръ Комариицкій тѣшить ся симпатією у польскихъ професоробъ университету, то не диво, бо вѣнъ яко ректоръ при нѣякѣй нагодѣ анѣ одного слова рускаго не проронивъ, а що „Галичанинъ“ проголосивъ сесю професорску кандидатуру, се також не диво, бо проф. Комариицкого тверда партія числить до своихъ. Але полскій професоры — замѣсть занимати ся рускимъ митрополичимъ престоломъ, волѣли бы занятись рускою катедрою цивільного права въ университетѣ, опорожненою вже вѣсѣмъ лѣтъ по смерти бл. п. Олександра Огоновского... Се вже дѣйстно скандалъ!

— **Рѣдкій талантъ музикальный.** Що неразъ великій таланты крыють ся пѣдъ стрѣхами селяньскими, се загально знане. Часами слѣпый случай вѣдкрывае такій укрытый „бисеръ“ и выводить на свѣтову арену, управляючи въ зачудъ людей образованыхъ и знатокобъ. Кѣлько то славныхъ самоукобъ у насъ выйшло въ робучого народу, якъ Шкрибляки, Бахминьскій и и. — а вже-жь загально знаный талантъ нашого народу до музики и спѣву, та й недаромъ е помѣвка „спѣволюбивый“ Русинъ. Кѣлькохъ рускихъ соловѣевъ по свѣтовыхъ сценахъ чудуе чужинцѣвъ своимъ голосомъ. Теперь пишуть про рѣдкій случай вѣдкрыти рѣдкого таланту музикального у сельскои дѣвчины Олены Тарасенкѣвнои дочки селянина Ивана Тарасенка зъ Олексѣники въ харкѣвскѣй губерніи на Украинѣ. Убогій отець давъ свою 10 лѣтну Оленку на службу до паньства Г. въ Харковѣ. По якѣмсь часѣ родина паньства Г. переселилась до Петербурга и взяла зъ собою дѣвчинку. Минувшого мѣсяца дѣставъ отець дѣвчины письмо покликуюче его заразъ до Петербурга. Тутъ довѣдавъ ся вѣнъ вѣдъ пана Г., що его дочка Олена мае надзвычайный талантъ музикальный, котрый вѣщуе ѣй велику будучность. Она изъ слуху, зовсѣмъ не знаючи нотъ, вѣдграе на фортепянѣ кожду найтруднѣйшу пѣсню и арію. Отже п. Г. заключивъ зъ ин отцемъ письменну угоду, на пѣдставѣ котрои п. Г. буде своимъ коштомъ образувати дѣвчину въ музицѣ, а отець черезъ десять лѣтъ не мае права вмѣшуватись въ тую справу.

— **Важность** зниженыхъ о 50% білетобъ воротныхъ на прогульки до стацій Дора, Яремче, Микуличинъ, Тартарбвъ и Ворохта продолжае ся до кѣнця мѣсяца вересня с. р. пѣдъ тыми самыми вымѣнками, якѣ оповѣщено вже въ маю сего року.

— **Любовна драма.** Варшавскій літератъ якъ Леманьскій въ переѣздѣ изъ Закопаного до Парижа задержавъ ся якійсь часъ въ Краковѣ. Тамтои ночи бувъ у ночи зъ молодою 22-лѣтною женкою Марією въ одній ресторациі Турлиньского, а опѣсля въ товариствѣ молодого правника Ошацкого, свого свояка, пѣшли на проходъ по плянтахъ. Змучившись, посѣдали собѣ всѣ трое на лавочцѣ. Наразъ Леманьскій, побачивши, якъ Ошацкій стискае руку его женки, добувъ револьвера и стрѣлявъ до обохъ шесть разобъ. Леманьска зранена тяжше въ оба рамена, Ошацкій лекше. Леманьску вѣдвезли до шпиталя, [кажуть, що буде здорова], а Леманьского арештовано. Кажо, що изъ заздрости опанувавъ бувъ его якійсь напрасный шаль.

— **„Vive l'anarchie!“ въ... Краковѣ.** До кавярнѣ Розенштока въ Краковѣ прийшовъ собѣ въ четверъ у ночи слухитель фільософіи Адольфъ Новачиньскій, сынъ радника краковского суду, зъ гімназіяльнымъ професоромъ Жулавскимъ на партію карамболя и пѣдчасъ гры цѣлкомъ по тверезому крикнувъ: „Niech żyje anarchia! Vive l'anarchie!“ Присутный въ кавярни поліційный агентъ Бобекъ сейчасъ арештувавъ Новачиньского. До двохъ зелѣзничихъ урядниковъ, котрѣ звертали увагу Новачиньского на невластивость такого поступку, кричавъ вѣнъ: „Хто не хоче вышити зо мною за здоровля анархістобъ, той не вартъ шелига!“ — Слѣдство веде комісарь Свольканъ, а опѣсля справу передасть прокураторія.

— **Въ Станиславовѣ** розбашла ся сими днями чей-же фальшива поголоска, що анархісты [?!] мають высадити жадѣвску синагогу у воздухъ. Мѣжь жидами настала страшна паніка. Синагогу стерегла поліція и до середины впускано лишь того, хто мавъ білеты.

— **Дрѣбни вѣсти.** Заступникъ маршалка краевого Ант. Хамецъ вернувъ зъ Вѣдня. — Въ Россіи, въ губернію петрковскѣй померъ сими днями Иларіонъ Филимоновичъ, переживши лише 107 лѣтъ. — Конкурсы розписуютъ: окружнѣ рады шкѣльнѣ въ Ланьцутѣ, Яворовѣ, Пѣдгайцахъ и Чортковѣ на кѣлькадесять учительскихъ посадъ зъ речницемъ всюда до кѣнця жовтня. — Державнѣ испыты на самостѣйныхъ лѣсовыхъ господарѣвъ розпочнуть ся у Львовѣ въ намѣстництвѣ д. 4 жовтня, а для технічныхъ помочникобъ въ лѣсовѣй службѣ д. 12 жовтня о 9 годинѣ рано. — Операторъ д-ръ Г. Шрамъ повернувъ до Львова. — Въ Перемышли въ торговли Ганса склеповый хлопець вдучи до пивницѣ запаливъ зъ необережности баньку зъ сольнымъ квасомъ и въ наслѣдокъ выбуху погибъ.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Новопоставленій пресвитеры дѣстали сотрудництва: Алекс. Дуркотъ въ Святковѣй дек. бѣцкого, Яковъ Яхно въ Самборѣ, Вас. Смолиньскій въ Розборѣ округлѣмъ дек. порохницкого, Ив. Заяцъ въ Смолинѣ дек. любачѣвского, Левъ Стецѣвъ у Волици дек. комарияньского, Стеф. Котъ въ Корманичахъ дек. нижанковского, Григ. Каровецъ въ Куниѣ дек. жовковского, Ив. Левицкій въ Стеняткѣ дек. сокальского и Ив. Головка въ Тартаковѣ дек. сокальского, а Ив. Урускій дѣставъ посаду сповѣдника при катедр. церквѣ въ Перемышлян. — Завѣдательство въ Буцовѣ дек. перемыско-загородского дѣставъ о. Ив. Товарницкій, а о. Емил. Крайчикъ сотрудництво въ Змиевискахъ дек. яворѣвского. — Канон. институцію дѣстали оо.: Іос. Круликовскій на Довгомостиска дек. судово-вишеньского, а Март. Миколайчукъ на Куликовѣ дек. белского. — До кан. институціи на Райтеровичѣ дек. мостиского вѣзваный о. Кароль Белкотъ.

Наука, штука и література.

— Появивъ зъ друку „Учебник Аритметики для низших класс школ середних. Написавъ *Петро Огоновский*. Часть II. на III и IV классу“. Цѣна оправленого примѣрника 80 кр. Головный складъ въ книгарни Ставропігійскѣй и въ Науковѣмъ Товариствѣ имени Т. Шевченка. Книжка обѣймае 119 сторѣнъ VIII-ки.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

— Жертвы на ремѣсничо-промыслову Бурсу вплынули на мои руки (дальше:) Вп. Кс. Вегманъ зъ Зимнои воды 2 зр.; въ Тернополи при забавѣ 1·65 зр.; Копровскій у Львовѣ 2 зр.; Тов. „Днѣстеръ“ у Львовѣ 25 зр.; дир. Сѣнкевичъ въ Ялові 2 зр.; о. А. Пеленьскій въ Кнѣгинячахъ вѣдъ себе и парохіянъ 7·10 зр.; о. П. Стукачъ вѣдъ себе 1·50 зр. вѣдъ парохіянъ въ Тѣсновѣй 6·50 зр.; о. Домбчевскій зъ Викторова вѣдъ парохіянъ 2·63 зр.; Вел. перемыска Консисторія вѣдъ о. Леонт. Плоцкого 10 зр.; о. М. Форись вѣдъ парохіянъ Болшовця 8·96 зр.; зъ акафисту въ Болшовци 3·47 зр.; о. Жолевачъ вѣдъ парохіянъ Курникъ 2 зр.; складачѣ друкарнѣ Товариства им. Шевченка 4·05 зр.; парохіяне Дарахова 5·40 зр. — *В. Нагирный.*

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 19. вересня. Вчера вѣдбували ся необовязуючій наради мѣжь членами выконуючого комітету правицѣ. Розходило ся о модифікацію жадань молодочехобъ и Словѣнцѣвъ до правительства. Въ тѣй справѣ посередничать Поляки.

Вѣдень 19. вересня. Намѣренный атентатъ на італійского королевича показавъ ся дѣвчинкарскою качкою. Заряджено, що правда, енергічнѣ средства осторожности, але доконаний арештованя не мали звязи зъ приѣздомъ королевича. Анархіста шевця Тіці придержано не на стації Сантъ Вайтъ въ Карнтіи, але въ Женевѣ, и то вже дня 14 с. м. — Доносять, що італійске правительство намѣрае выступити зъ иніціятивою въ справѣ скликаня мѣжнародного конгресу для поборюваня анархізму.

Любляна 19. вересня. На починаючу ся нинѣ конференцію правицѣ зъ Туномъ Словѣнцѣ выделегували д-ра Ферянчица.

Прага 19. вересня. Въ четверъ збираютъ ся тутъ молодоческій послы для обговорена: яке становиско молодоческій клюбъ мае занята въ правици пѣдчасъ надходячои сесіи.

Петербургъ 19 вересня. Вѣдносины Россіи до Хінъ значно погѣршили ся. Муравевъ мавъ выслати до Хінъ ноту, въ котрѣй дамісію Лі Хун-Чана назвавъ актомъ ворожимъ Россіи.

Берлинъ 19 вересня. Дня 16 с. м. мавъ нѣмецкій цѣсарь въ Пренцлавъ промову, въ котрѣй зазначивъ, що теперѣшній часы дуже поважній. „Треба — сказавъ — звертати пильну увагу на пенсионотвѣ елементы и придумати якъ найенергічнѣйшій противъ нихъ средства. Якъ дуже они потрѣбній, показуе послѣдна огидна пригода въ Женевѣ“. Правыборы до пруского сойму зачнуть ся 27-ого жовтня, а выборы послобъ 3 его падолиста.

Берлинъ 19 вересня. Рада мѣста Берлина выбрала членомъ школьнои рады соціялістичного посла Зінгера, але міністеръ не затвердивъ его. При новомъ выборѣ выйде имовѣрно другій разъ Зінгеръ. Черезъ се може прийти до поважного конфлікту мѣжь мѣскою радою а міністерствомъ справъ внутрѣшныхъ.

Штрасбургъ 19 вересня. Пѣдъ Ст-Діе уловлено двохъ въ цивільнѣмъ одязѣ Французобъ, котрѣ хотѣли потайкомъ перейти нѣмецку границю. Придержани енергічно боронились. При ревізіи знайдено на нихъ вѣйсковѣ сорочки. Власти пѣдозрѣвають? чи то не высшій офіцеры выбрали ся на важну експедицію.

Парижъ 19 вересня. Мѣжь республиками Аргентиною и Чілі выбухъ поважный спѣръ, але, якъ доносять, мае полагодитись англійскимъ вырокомъ мировымъ.

Парижъ 19 вересня. На мѣсце двохъ міністробъ, уступившихъ зъ причины процесу Дрейфуса именованій: міністромъ вѣйны комендантъ першои дивізіи Шаноаръ а міністромъ для публичныхъ роббтъ сенаторъ Годренъ.

Кандія 19 вересня. Турецкій вѣйска мають выйти зъ мѣста, котре займуть Англійцѣ. Великій фортъ при въѣздѣ до пристани занявъ уже англійскій вѣддѣлъ. 1000 кретеньскихъ Туркобъ заняло по-за Кандією оборонне становиско. Англійцѣ имовѣрно покличуть кретеньскихъ христіянъ до помочи противъ нихъ.

Лондонъ 19 вересня. Англія предложила, щобы Австрія и Нѣмеччина наново пралучили ся до „европейского концерту“ и щобъ державы спѣльно зажадали вѣдъ Порты, абы турецкій вѣйска и урядники опустили Крету. За те державы загарантували бы зверхность Туреччины. Окрѣмъ того треба бы сейчасъ проклямувати автономію Креты и занменувати губернатора.

Лондонъ 19 вересня. Канонірка выслана въ гору рѣки Ніль, перебѣгла дорогу 2500 дервішамъ, котрѣ йшли на помочь каліфови. Огнемъ зъ корабля розбито сей вѣддѣлъ, зъ котрого бѣльша половина лишилась трупомъ на мѣсци, а решта розбѣгла ся. Каліфъ Абдулла, окруженый въ усѣхъ сторбнъ, мусить за кѣлька днѣвъ дѣстати ся въ руки Англійцѣвъ.

Відозва з Угнова.

Ще і дві неділі не минуло від попереднього пожару а вже загостив до нас в-другє непрошений гість огонь. Однак сим разом оказав ся він значно лютій ім ворогом людского добутку та майна. Бо коли попередно лишилось без хліба-соли лиш 5 господарів, то тепер пійшло з димом не менче як 32 господарств а 67 будівель. Не помогла нагла поміч місцевої сторожи огневої під проводом Вп. п. Альбіновского офіцияла судового, котрий мало-що не ляг жертвою огняної пащі, не помогла завзята оборона міщан. Огонь обняв в одній хвилі, саме о 3 годині по полудни в неділю (11 с. м.), коли переважна часть людей удалась до церкви на вечірню, майже пів передмістя та пожер до одної години 32 хат з всяким добутком і 35 стоділ набитих сутим збіжем сегорічних обильних жнив. Навіть одежини не удалось повинесити з домів, бо фалї огню неначе море заляли в одній хвилі простір завбільшки 12 морґів і грізно спинияли приступ кождій живій душі. А і студні не могли віддати належної прислуги, бо обняті поломіню повигарували аж до дна. Так то двох неділь лишилось у нас не менче як 37 міщан бідаками, без кута і кусинка хліба та без надії на лучше. Бо се переважно зарібники неасекуровані, котрі крім хатчини та „шила і правила“ нічого більше не посідали. Розпука роздирає серце, коли бачить ся отих бідаків, як блукають по загрицах голодні, прибиті горем, ще вчера будьщо-будь „господарі“ а нині їм хиба простягати руку за кусинком хліба. Серце краєсь з жалю, коли бачить ся рядкучі матери з діточками при грудех, як коли-б питали: Що-ж ми тепер пічнемо? де подінемось? де хліба возьмемо? Бож з цілорічної праці, із жнив лишилась лиш купка попелу, з хатчини хиба піч, а з одежини легесенькє недільне убране.

Само чувство кличе о як найборшу поміч для погорільців. Місточко не може на стілько помочи, бо-ж се не один, не два, а 37 осталось нині жебраками. В тій ціли завязав ся місцевий комітет зложений з Вп. п. Алексевича судії і радника судового, о. Козакевича, о. Дворянцкого, Калужняцкого и Альбіновского і відзиваєсь до всіх чуттивих на горе і нещасте людске Русинів з горячою просьбою, щоби прийшли по можности зі скорою помочію для своїх братів якими небудь датками, чи то в грошех, чи в збіжу, чи в одежи. Ласкаві датки зволять Вп. панове приспілати на руки Вп. пп. Калужняцкого антикаря тутешнього або Альбіновского ц. к. офіцияла судового, начальника сторожи огневої і правдивого приятеля люду. Почта Угнів. Справоздання будуть докладно оголошувані в часописах.

Від місцевого комітету.

ТОВАРИСТВО «ПРОСВІТА»

у Львові, ринок ч. 10

видало своїм коштом і заходом:

„Панщина і єї скасоване в 1848 році“. Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.

„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селяньский. Ціна 25 кр.

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

ЛЬВОВЯНКА

найлѣпше мыльце гігіенічне въ чотирохъ запахахъ
піжма, бозу, конвалій и фіялки.
Цѣна 35 кр. 12

Головный складъ въ каменицѣ
Жигмонта Рукера
пóдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 278—?

ЗМѢНА ПОМЕШКАНЯ
ЛѢКАРЬ НЕДУГЪ ВНУТРѢШНЫХЪ
Д-ръ Евгеній Озаркевичъ
мешкає
въ каменици „Народного Дому“
улиця Краковска ч-ръ 17, I. поверхъ. Ординуе
вóдъ 3—5 годины. 349 3—?

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ
Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицина ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плятеціяхъ площи Галицкой

поручаѣ въ великóмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далекоглады, барометры, термометры, рóжній ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібеля, манометры и т. п.

Уряджены дневникóвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4188

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“
у Львовѣ рынокъ ч. 10
выдало новый накладъ друкóвъ

I. Друки правничѣ:

1.	Позовъ въ справахъ дрóбныхъ лібра	по 25	кр.
2.	Контрактъ купна и продажи I. лібр.	по 40	„
3.	„ „ „ II. „	по 40	„
4.	„ „ „ III. „	по 40	„
5.	Повномочія	по 40	„
6.	Подана о екс- и интабулацію, взóръ а) б) в) г) лібра	по 40	„
7.	Написы до подань о интабулацію лібр.	по 20	„

II Друки для касъ позичковыхъ:

8.	Дневникъ касовый лібра	по 40	„
9.	Книга довжникóвъ „	„ 40	„
10.	Книжочка для позичачого 100 прим.	„ 2·—	„
11.	Скриптъ довжный „	„ „ 1·20	„
12.	Книжочка вкладкова (щадн.) „	„ „ 3·—	„

III. Друки для крамницъ:

13.	Книжка товарова лібра	по 40	„
14.	Книжка касова „	„ 40	„

IV. Друки для читалень и касъ позичковыхъ:

15.	Списъ членóвъ лібра	по 40	„
16.	Грамоты членьскій читальни „Просвѣты“ примѣрникъ	по 2	„

За опаковане и оплату почты дочисляе ся належитость особно.

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА,
зъ первородныхъ краевыхъ и заграничныхъ фабрикъ, найдокладнѣйше урегульованій, поручає ИВАНЪ ЯВОРУКЪ Львóвъ, Галицка 6. На мѣсячній раты по 4 зр., готóвкою 10% дешевше. 343

Артистично-ритовничѣ
ЗАВЕДЕНЄ
А. ЗІҐМАНА
у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.
доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстаранніѣше.

ДРУКАРНЯ зъ каучуковыми черенками для кождого легко надложа ся, почавши вóдъ 1 зр. и выше. Стампіль металевый и каучуковый, серфы, монограмы, стампільный марки, станцы, таблицѣ литѣ и граміровани и проче.

Замовлена зъ провінціи полагоджують ся вóдъ зворотною почтою. 290 8—52

КАВУ
въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко
по 9 зр. 20 кр., 10 зр. 20 кр., 10 зр. 70 кр. и 11 зр. 20 кр.

ВИНО
въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко
по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожній вина фляшками)
высилає
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІЯ.
92 76—?

Самуилъ Фішеръ
складъ футеръ
Львовъ, улиця Театральна ч. 11
поручає на надходячій сезонъ зимовый всякого сорта футряный товары; готовѣ футра для панъ, панбнъ, до мѣста и до подорожи, рóжній муфы, ковнѣрь, шапки и т. д. Замовленя выконуе ся якъ найскорше и по найдешевшихъ цѣнахъ. 352 2—2
Самуилъ Фішеръ, торговельникъ футеръ.

Старша женщина
пошукуе мѣсця до заряду дому у священника. — Близша вѣсть у Вел. о. Глиньского въ Пóдмонастири п. Бóбрка.
360 1—3

Зарядъ молочарнѣ
Нинѣшнымъ маю честь увѣдомити Р. Т. Публику, що зъ нинѣшнимъ днемъ обняла я у власный зарядъ молочарню при ул. Сикстускóй ч. 31. — Снѣдання, обѣды и вечерѣ безъ вагляду на пору дня, такожь набѣлъ всякого рода такъ въ льокали власнóмъ або такожь на замовленя зъ цѣлою старанностію высилаю.
Зъ глубокимъ поважанемъ
358 1—5 **Теофіля Оглі.**

КОРКОТЯГИ рóзного рода, прямо ручає Иванъ Ляврукъ ножовникъ у Львовѣ, ул. Галицка 6.

ОГОЛОШЕНЄ.
Въ Стенятинѣ, почта Сокаль буде будувати ся нова церковъ въ твердого матеріялу за 20.600 зр.
Предприемцѣ можуть до 26 н. ст. вересня с. р. зголосити ся до мѣсцевого комітету зъ офертами своими. 349 2—3

Старша женщина
Глядаю учителя
зъ точнымъ знанемъ математики для приватиста V. клясы гімназ. — О. Вол. Познаньскій въ Товстенькóмъ п. Пробóжна.
359 1—5

Глядаю домового учителя для двох синів в клясе нормальних. Зголошенія вразі в условіями під адресою: *свящ. Василь Мисик у Ванькові, почта Ропенка.*
335 6—6

Диваны перскій и портіеры
традиві (старинний)
продае, направуе и выпозичае, а такожь приймае на переховокъ. Складъ диванóвъ „Au Louvre“, Львóвъ ул. Сикстуска 6. — Пóльги въ сплатахъ пóсля умовы.
На жадане высылаемо нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

Выстава загальна
вехóдныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванóвъ, портіеръ, фіранокъ, хóдникóвъ и дерґ на конѣ.
Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнóмъ осьвѣтленю.
Вступъ вóльный. Зачудовуючо дешевій цѣны вказаній докладно на всѣхъ товарахъ. Подекій въ оплатахъ пóсля умовы.
Управяе ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.
На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы адресувати належить: Складъ диванóвъ „Au Louvre“, Львóвъ, ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). 190

До П. Т. Властителевъ коней.
Коли Вы, Вповажаный Пане, хотѣли камфръ купити собѣ до ґрай и дешевій дерґи на конѣ — повѣдѣть, Вшов. Пане удати ся до складу диванóвъ **„Au Louvre“** у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Там знайдете Вшов. Пане, великаньскій выборъ дерґ, по зачудовуючо нивькихъ цѣнахъ. На провінцію высилаемо на жадане нашій богато илюстрований цѣнникъ даромъ и оплатно 190

Вóдзначена медалемъ срѣбнымъ на Выставѣ краевóй у Львовѣ въ р. 1894.

Звѣстно знана зъ честности роббтня артистично-бронзовничá
В. СКНУЖИЛЯ
у Львовѣ ул. Галицка ч. 15
поручае свои выробы церковнѣ зъ срѣбла, бронзу, хинького срѣбла, мѣды и иншихъ металевъ; именно: чашѣ, дарохранительницѣ, хрести, монстранціи, пушки на св. олей, дароносницѣ, кадильницѣ, ладаницѣ, патрицѣ для брацтвъ, хѣхтарѣ всякои величины, павуки бронзовѣй и скла ний, пóдставники передъ ікономстасы.
Всѣ высше помянутѣ предметы грайне до сперидженя и вóдновленя, т. е. до полечення, посрѣбленя, бронзованя и никльованя. 328 6—20
Рóбнож выконуе гальванізованне всѣхъ выробóвъ зъ золота, цинку, цины и т. п. — Цѣны дуже умѣрений.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. гал. заиц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
купуе и продае
всякі паперы цѣнні
И МОНЕТЫ
по найдешевшóмъ курсѣ денномъ не числячи нѣякои провізіи.
Контора вымѣны и вóддѣлъ депозитовый перенесенѣ до льокалю партерового въ будынку банковóмъ.
374 [2]

Такожь и на раты
безъ пóдвышки цѣнъ
диваны, портіеры, хóдники, ковдры ватованій, капы на столы и лóжка, коцы, дерґи на конѣ, якъ такожь всякій артикулы потрѣбній до уряджена домового въ складѣ диванóвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львóвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). Такожь на раты безъ пóдвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазурковичъ, Львóвъ ул. Галицка ч. 12.

Решти хóдниковъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерґи на конѣ, ґобеліны и рóжній предметы декораційнѣ по цѣнахъ бачно дешевыхъ. Складъ диванóвъ „Au Louvre“ Львóвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожь на раты безъ пóдвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

Нéвости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудовано нивькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**
Львовъ, пл. Капітульна ч. 3
190 15—?

ЛЖКА зелѣзній складаній по зр. 5·50, въ бокаци, орѣхово дикорований по зр. 12·—, 14·—, 16·—, 18·—, 20·—, Матерацы спружиновѣ по зр. 12·50 поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры) 4595

ОДИНОКЕ РУСКЕ
Артистично-літоґрафічне
ЗАВЕДЕНЄ
Андрея Андрейчина
у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29
выготовляе
всякій літоґрафічній выробы
звычайнѣ візитовѣ білєты
вóдъ 1 зр. за 100 штукъ, а новó появившій ся візитовій білєты зъ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ зъ касеткою. 188 88—91

По низькихъ цѣнахъ
выготовляе
РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ
М. ЧЕРНАВСКОГО
Львóвъ, ул. Кароля-Людвика ч. 3
всякій церковнѣ роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 85—?

До Всечестнѣйшого Духовеньства!
Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пóльгъ въ сплатахъ пóсля умовы.
Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнѣ и передъ престолы, якъ такожь сальоновѣ и настѣнній, хóдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лóжка, дерґи на конѣ и коцы до подорожа.
Спеціяльный вóддѣлъ для конфекціи дамекон и дѣточон, бѣля мужеского и дамекого, парасолѣвъ и на парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.
На жадане высилае ся зъ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львóвъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

Розклад їзди поїздів зелізничних

важний від 1 мая 1898

вказує часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу дзівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД 396	зі Львова
приходить о			відхо	ить о	
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (½ до ¼)	6.05		„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.59	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.53	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Белзця
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (¼ до ¼ неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (¾ до ¼ неділі сьвя
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		3.00	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.15	„ Зимної води (¾ до ¼)
вечір				3.26	„ Брухович (¾ до ¼)
				4.55	„ Ярослава
вечір					
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ голов. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.20	„ Янова (¼ до ¼ в будні дні)
	6.10	„ „		6.30	„ Іцкан
	7.57	„ Янова (¼ до ¼ і ¼ до ¼)		6.40	„ Кракова
	8.12	„ Брухович (¾ до ¾ і ¼ до ¼ (¼ до ¼)		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	8.31	„ „		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	8.53	„ Янова (¼ до ¼ въ будний день)		7.15	„ Тернополя з Підзамча
	9.10	„ Кракова		8.40	„ Янова (¼ до ¼ і ¼ до ¾)
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		10.05	„ Іцкан
9.45		„ Іцкан	10.40		„ Кракова
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.30	„ Лавочного		11.27	„ „ з Підзамча
	12.15	„ Сколього			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарóвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальный редактóръ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянського. Зъ друкарнѣ Інституту Ставропігійского, пóдъ провід. зарядомъ Михайла Рощця.

Ч. 200. Львовъ, Середа 9 (21) Вересня 1898. Рочникъ XIX.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кадильного 2.; — въ Ярославю Л. Кришаковскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10.; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: id. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост за инсераты платна у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатномъ

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженя. — Реклямаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. в. в.

Оголошеня звичайні принимаютъ ся по 30 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. в. в.

Подяки и иншій доношеня приватній числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Пѣдвышене платнѣ урядниковъ.

Wiener Abendpost зъ дня 19. с. м. доноситъ: Сегодня *надавъ цѣсарь санкцію ухваленымъ радою державною законамъ въ справѣ управильненя платнѣ урядниковъ*, а то: законови въ справѣ управильненя платнѣ чинныхъ урядниковъ державныхъ; законови въ справѣ додатковъ до платнѣ одной части радниковъ найвысшого судового и касаційного трибуналу; законамъ въ справѣ управильненя поборовъ професорѣвъ університетскихъ и иншихъ рѣвныхъ університетамъ академій и науковыхъ заведень, учителѣвъ державныхъ семинарій учительскихъ и державныхъ школъ промысловыхъ; законови въ справѣ дотацій католицкого духовенства, остаючого въ душпастирствѣ, и законови въ справѣ дотацій грецко всходного духовенства въ Далматщинѣ. Оголошене санкціонованыхъ законовъ наступитъ такъ, що *пѣдвышенй платнѣ будутъ вже вѣдъ дня 1. жовтня с. р. выплачений*. Всѣ приготовленя, потрѣбній до сего, зачнутъ ся зараз.

Такимъ чиномъ увійдутъ наконець разъ въ житѣ законы, ухвалений радою державною ще д. 3. грудня 1896 р. Вѣдъ 1. жовтня с. р. дѣстануть урядники наконець пѣдвышену платню, на котру такъ довго ждали нетерплячо и котра имъ давно належала ся. Вѣдъ цѣтня 1873 р. платня урядниковъ оставала все однакова, хочь всѣ условя жита змѣнили ся зъ того часу значно на некорысть урядниковъ. Доси законовъ зъ д. 3. грудня 1896 р. не подано до цѣсарскои санкціи черезъ те, що не постарано ся ще о покрыте выдатковъ, збѣльшеныхъ черезъ пѣдвышене платнѣ урядниковъ. Ти збѣльшений выдатки выносити будутъ рѣчно 13 міліонѣвъ зр., а мали они бути покрытѣ зъ неухваленыхъ ще доси податковъ вѣдъ горѣвки, пива и т. и. Санкціоноване тыхъ законовъ указуе на те, що бодай на разъ постарано ся инакше о покрыте тыхъ збѣльшеныхъ выдатковъ. Передовсѣмъ очевидно розходить ся о покрыте $3^1/_2$ міліона, потрѣбныхъ до кѣнця сего року.

Рѣзница межи дотеперѣшнею платнею урядниковъ, ухваленою закономъ зъ д. 15. цѣтня 1873, а новою, ухваленою закономъ зъ д. 3. грудня 1896. е така: Въ першихъ чотирохъ ранґахъ дотеперѣшня платня (12.000, 10.000, 8.000, 7.000 зр.) остае незмѣнена. Въ пятѣй ранзѣ замѣсть дотеперѣшныхъ трехъ степенѣвъ платнѣ 6.000, 5.500 и 4.500 зр. установлено лише два степенѣ: 6.000 и 5.000 зр. Въ дальшихъ ранґахъ покаже рѣзницю отсе порѣвнане:

ранґа	дотеперѣшня платня		нова платня
6.	3.600 зр.		4.000 зр.
	3.200 „		3.600 „
	2.800 „		3.200 „
7.	2.400 зр.		3.000 зр.
	2.200 „		2.700 „
	2.000 „		2.400 „
8.	1.800 зр.		2.200 зр.
	1.600 „		2.000 „
	1.400 „		1.800 „
9.	1.300 зр.		1.600 зр.
	1.200 „		1.500 „
	1.100 „		1.400 „
10.	1.000 зр.		1.300 зр.
	950 „		1.200 „
	900 „		1.100 „
11.	800 зр.		1.000 зр.
	700 „		900 „
	600 „		800 „

Видно зъ сего порѣвнаня, що пѣдвышене зовсѣмъ не таке велике. Въ трехъ найнизшихъ ранґахъ поступаютъ урядники що чотири роки на высшу платню, въ иншихъ ранґахъ що пять лѣтъ. Крѣмъ того постановлено, що урядники трехъ найнизшихъ ранґъ, коли служатъ 16 лѣтъ въ тѣй самѣй ранзѣ, дѣстаютъ по 100 зр. рѣчного особистого додатку, а по 20 рокахъ, проведеныхъ въ тѣй самѣй ранзѣ, дальшихъ 100 зр. рѣчно. Зъ днемъ 1. жовтня вѣдпадаютъ субсистенційній додатки, выплачуваній вѣдъ якогось часу урядникамъ чотирохъ найнизшихъ ранґъ. Дотеперѣшній активальній додатки, побираній урядниками семохъ найнизшихъ ранґъ, остаютъ безъ змѣны.

Платня учителѣвъ середныхъ школъ буде вѣдъ д. 1. жовтня с. р. выносити 1400 зр. (замѣсть дотеперѣшныхъ 1.000 зр.) зъ правомъ до двохъ додатковъ пятилѣтныхъ по 200 зр. и дальшихъ трехъ додатковъ пятилѣтныхъ по 300 зр. (Доси всѣ додатки пятилѣтній выносили по 200 зр.). Директоры дѣстануть крѣмъ того 500 зр. (замѣсть дотеперѣшныхъ 300 зр.) рѣчного додатку функційного, котрый вчисля ся до пенсій. Головній учитель семинарій учительскихъ мають такій самі поборы, якъ и учителѣ школъ середныхъ. Учителѣ при школахъ вправъ дѣстають теперь 1100 зр. платнѣ зъ правомъ до двохъ пятилѣтныхъ додатковъ по 100 зр., а дальшихъ трехъ по 150 зр. Низшій учитель при школахъ вправъ дѣстають 700 зр. платнѣ. Учителѣ при школахъ промысловыхъ вчисляють ся до 10, 9 и 8 ранґи, а директоры державныхъ школъ промысловыхъ до 7-ои, въ особлившихъ разахъ до 6-ои ранґи. Основна платня выносить 1100, 1400 и 1800 зр., для директорѣвъ 2300, або и 2800 (въ 6 ранзѣ) зр. Крѣмъ того ще належать ся додатки функційній и пятилѣтній.

Звычайні професоры всѣхъ академій зачисляють ся до 6-ои ранґи и побираютъ крѣмъ системізованого активального додатку 3200 зр. платнѣ зъ правомъ до чотирохъ пятилѣтныхъ додатковъ по 400 зр. Надзвычайні професоры належать до 7-ои ранґи и дѣстають 1800 зр. платнѣ, активальный додатокъ и два пятилѣтній додатки по 200 зр. За те вѣдпадае оплата студентовъ за выклады. Однако вѣльно професорамъ до шестьохъ мѣсяцѣвъ рѣшити ся, чи волятъ и дальше побирати вѣдъ студентовъ оплату за выклады, чи зречи ся тыхъ оплатъ а принятй нову платню.

Новый законъ змѣняе такожъ функційній додатки для 3 и 4-ои ранґи. Незмѣненый остае ся додатокъ функційный президента міністрѣвъ (1 ранґа) въ высотѣ 14.000 зр. и міністрѣвъ, президента найвысшого суду, найвысшого трибуналу рахункового и адміністраційного (2-ранґа) въ высотѣ 10.000 зр. Але функційній додатки для 3. и 4-ои класы е значно пѣдвышеній. И такъ въ 3-ій ранзѣ побирати будутъ: намѣстникъ: чеський 13.000 зр. функційного додатку (доси побиравъ 10.000 зр.), галицкій 12.000 зр. (доси 9.000 зр.), намѣстникъ Побережа 10.000 зр. (доси 8.000 зр.), намѣстники Стирій, Моравы, Тиролю и Дальматщины по 8.000 зр. (доси по 6.000 зр.), намѣстники долѣшнои и горѣшнои Австрій по 7.000 зр. (доси по 5.000 зр.), другій президенты найвысшого суду и адміністраційного трибуналу и президенты высшихъ судовъ краевыхъ у Вѣдни, въ Празѣ и у Львовѣ по 4.000 зр. (доси по 3.000 зр.), президентъ высшого суду краевого въ Задарѣ 3.000 зр. (доси 2.000 зр.). Въ 4-ій ранзѣ президенты краѣвъ дѣстануть по 5.000 зр. функційного додатку (доси брали по 4000 зр.), віцепрезиденты намѣстництвъ у Вѣдни, въ Празѣ и у Львовѣ, віцепрезиденты краевыхъ дирекцій скарбу въ тыхъ самыхъ мѣстахъ, генеральній директоры заряду тютюну и генеральный инспекторъ зелѣзниць по 2000 зр. (доси по 1000 зр.).

Слово правды галицкимъ „обшарникамъ“ вѣдъ брата-шляхтича.

Петербургскій Кгај помѣстивъ въ найновѣйшомъ числѣ замѣтну статью польского шляхтича Іосифа зъ Козельска Пузины изъ Гринича въ Россіи о галицкихъ „обшарникахъ“. Іосифъ Пузина, бажаючи причинитись до выясненя ситуаціи въ Галичинѣ зъ огляду на недавній розрухи протижидѣвскій, такъ пише на основѣ своихъ власныхъ помѣчень въ нашій „Галилеа“:

„Лѣтъ тому зъ горою двацять гр. Станиславъ Тарновскій надрукувавъ въ Przegląd-ѣ polsk-омъ памятну статью пѣдъ заг. „Нерціа“, въ котрій докоривъ цѣлому вѣдломови шляхотско рѣльничои суспѣльности страшенну практику въ вѣдбираню удѣлювныхъ селянамъ грошевыхъ позичокъ и належитости за роботы *зъ лихварскимъ процентомъ*. Чи пов. авторъ думае, що вѣдъ его одноразового выступленя сеся часть суспѣльности переобразувала ся, въ основѣ змѣнила свій способъ поступованя у вѣдношняхъ до сѣльского люду? Ба се годѣ вѣдповѣсти „такъ“, а тымъ тяжше въ огляду на свѣжо выданый авторомъ такъ строгій судъ вже о цѣлій галицкій интелігентній суспѣльности. Наколи не лихва, практикована въ способѣ, якій авторъ напятнувавъ въ „Нерціяхъ“, то *иншу форму выжыску практикуютъ теперь двори* — и се я постараюсь доказати не загальникамъ, але докладнымъ рахунком.

Въ бѣльшій части господарствъ въ Галичинѣ практикуе ся вже вѣдъ давна *нерителна стопа нагороджуваня дворского роботника, т. зв. форналя*, котрый вѣддае весь свій часъ и працю вѣдъ рана ажь до ночи. Сеся винагорода така недостаточна, що форналь не е въ силѣ выживити нормально себе разъ изъ родиною и єли хоче дальше жити, мусить въ тѣмъ дворѣ нелеґальнымъ способемъ здобувати бракуючу скѣлькѣсть зерна и бараболѣ, або передчасно себе зъужити и тратити въ рахітизму одну дитину по другій. Рѣчный женатый форналь, особливо у всходній Галичинѣ, дѣстае рѣчно 8 10 кѣрцѣвъ зерна, очевидно въ середній якости — и тѣлько жь бѣльше або менше бараболѣ. Яко норму беру пересѣчно 9 кѣрцѣвъ. Зъ одного кѣрца середного збѣжа, по докладнѣмъ обчисленю выпаде 220 фунтѣвъ зерна; числячи убутокъ 40% на пазѣ въ наслѣдокъ печеня, одержимо 2.744 фунтѣвъ хлѣба; а позаякъ женатому роботникови, маючому не бѣльше якъ трое дѣтей, треба денно що найменше 2 фунты хлѣба, особливо при цѣлковитѣмъ браку мяса, або на 5 особъ 3.650 фунтѣвъ рѣчно, отже — якъ се бачимо зъ обчисленя — самого лишь хлѣба хибне рѣчно 906 фунтѣвъ. Що-до вызначеной скѣлькости бараболѣ около 10 кѣрцѣвъ рѣчно, то ей ледво выстае до горшка на варену страву, а цѣлкомъ хибне на укормленя одного вепра, що мавъ бы дати якусь скѣлькѣсть солонины на омасту до сихъ стравъ, а другого на продажъ, бо то одиноке легальне жерело доходу на покрыте рѣзныхъ непередвиджены выдатковъ, якъ: недуга, похоронъ, шлюбъ, хрестины и т. д. — бо рѣчна платня форналя — вѣдъ 15 зр. до 35 зр. [залежитъ вѣдъ того, чи форналь дѣстае молоко въ натурѣ, чи вѣльно ему держати корову] ледви выстае, и то при великанській запопадности женщины, на обувъ и одежину для пяти особъ; се впрочѣмъ ясне навѣть безъ докладного обчисловання. Така то мѣра заслугъ роботничого люду въ Галичинѣ. Той самый форналь у всѣхъ иншихъ польскихъ дѣльницяхъ — не говорячи вже о Литвѣ, де его безъ порѣвнаня гойнѣйше удержуютъ и оплачуютъ — дѣстае рѣчно minimum 12 кѣрцѣвъ зерна и 80 кѣрцѣвъ бараболѣ при тѣй самѣй бѣльше-менше платни. При тѣмъ мешкання сихъ недостаточно живленыхъ людей, особливо по дворахъ середнои заможности, пѣдъ взглядомъ гігієнічнымъ стоятъ далеко позаду помѣщеня инвентаря и чей не треба выводити заключень о ровени силъ нового поколѣня, кормленого въ атмосферѣ такои „nursery“. Не рѣдко лучае ся, що въ одній комнатѣ е и вѣдгороджена дошками комбрка зъ гниючою бараболею и рештками живности. Нежонатій роботники або т. зв. столовники, пѣбчь платнѣ 20—35 зр. рѣчно, дѣстаютъ мясо лише на Великдень и Рѣздво, а товщу до стравъ, замащеныхъ стухлою солониною або т. зв. саломъ, даютъ въ гомеопатичній дозѣ, бо коли-бы бѣльше давали, то зъ причины сильного сопуху и смаку сала такои страны просто не можливо було бы ѣсти. Що-до помѣщена — то нежонатій не мають призначеныхъ для себе спеціяльныхъ мешкань, они сплятъ звычайно пѣдъ жолобами въ стайняхъ и оборахъ, а дѣвчата въ пекарняхъ, дуже часто вразъ изъ мужчинами. Чи можна въ виду того дивувати ся, що той роботникъ але працюе? Чи навѣть найлѣпша машина може добре функціонувати, коли зле мазана оливою?

Цѣкава рѣчь, що панове властителѣ такихъ дворовъ не бачатъ, а радше не розумѣютъ, що они дѣлаютъ супротивъ власныхъ интересовъ. Далеко бѣльше ихъ зрозумѣло свою корысть въ поступованю зъ своимъ доходовымъ инвентаремъ. Лучало ся менѣ запытувати галицкихъ властителѣвъ дворовъ що до сего майже выимкового въ свѣтѣ звычаю и я дѣстававъ вѣдъ рѣзныхъ навѣть доволѣ въ своихъ околицяхъ поважныхъ людей, вѣдповѣди, якій хутъ подаю, бо они характеристичній: „Правда, що мали бы за мало, коли-бы собѣ щось не прикрали“, або: „Правда, що мають за мале, але рѣвновага нашихъ буджетовъ не позволяе на нѣякій реформы“. Адже въ першій вѣдповѣди вводить ся межъ заслуги злодѣйство, и то не жидомъ, а христіяниномъ, — а въ другій мѣстить ся нѣбы свѣдомость ала и обѣцянка поправы, однакъ буджетній условя не обѣцюютъ сеи поправы въ близькій будучности, бо они що-разъ гѣрше перестяжений *потребами житя надъ стан*.

Сеся дворска робоча людность становитъ бѣльше менше $^1/_6$ часть загальнои рѣльничои людности въ Галичинѣ и — пѣсля обчисленя Станислава Щепановского въ его „Нуждѣ въ Галичинѣ въ цифрахъ“ выносить 800.000 особъ. Про сій даты въ книжцѣ п. Щепановского неразъ писано по часописяхъ, що они пересаджений, однакъ доси ще не знайшовъ ся нѣхто, що такожъ такъ жерелово и цифрами збивавъ бы его твердженя, отже они для насъ доси одинокою указівкою... Отсій то переважній части дворскои робітничои людности, около пѣвъ міліона особъ, дѣе ся страшенна кривда и треба згодитись зъ гр. Тарновскимъ, що галицка интелігентна суспѣльность въ певній мѣрѣ затратила чуте сорому и справедливости, хочь я кажу рѣшучо, що не зъ низькихъ и зъ горы уложеныхъ пляцовъ, лише наслѣдкомъ рутины и легкодушного нездавання собѣ справы изъ сповненого чину. А прецѣ рѣчь неможлива, щобы сеся упослѣджена маса людей не вѣдчувала своихъ кривды, порѣвнуючи свое житѣ вже не зъ житемъ своихъ хлѣбодавцѣвъ, але хочь бы зъ житемъ интензивно живленого и выгѣдно умѣщуваного дворского инвентаря; неможливо, щобы покривдженый не розносивъ по селахъ свого жалю, кидаючи перше зерно ненависти, замѣщуване въ дальшомъ ходѣ рѣзнородными агітаторами доброи и злои вѣры.

Такъ дѣе ся по дворахъ пѣдъ правленнямъ пана. Въ селяньскій же хатѣ, взглядно доволѣ заможній, дѣе ся ще гѣрше. Въ одній хатѣ, въ болотѣ, залягаючѣмъ вѣдъ стѣнъ на весну, кормлять ся разомъ дѣти и поросята; дѣти не въ колыскахъ, якъ дѣе ся всюда въ иншихъ польскихъ, литовскихъ та рускихъ дѣльницяхъ, лише въ хустцѣ, привязанѣй тромa кѣнцями до стелѣ. Я запытувавъ такожъ одного зъ пробощѣвъ всходнои Галичины, по выслуханю его предовгого, алегоричного казання „о трехъ церквахъ“, на котрѣмъ народъ буквально спавъ — чи не було бы лѣпше подавати людямъ якісь бѣльше зрозумѣлій науки? Кромѣ засадъ вѣры учити его н. пр. якъ маe ѣсти, мешкати и кормити дѣти, абы фізично здоровый мѣгъ зъ бѣльшою свѣдомостію выповняти заповѣди Божій. На се питанє дѣставъ я таку вѣдповѣдь: „Не можна вчити ихъ ѣсти, бо коли-бъ я ихъ сего навчивъ, то проѣли бы все.“ Вѣдповѣди тыхъ властителѣвъ дворовъ и духовниковъ указуютъ знаменито, де передовсѣмъ треба шукати жерела послѣдныхъ розруховъ...

Двѣ найбѣльше вилывовій сферы не лишь не усуспѣльнюютъ люду повѣреного своій опѣцѣ, але перший причиняютъ ся въ певній мѣрѣ до выткорення тои страшной 800-тысячной фаланґи людскихъ іствъ, що за-для браку достаточной пожывы и гігієнічного мешкання призначений въ Галичинѣ на смертъ, а дальше причиняютъ ся до того пригноблюючого и, на жаль, ажь надто доказаного протоколами вѣйсковыхъ поборовъ вѣдкрытя, що такъ мало е здѣбныхъ до вѣйска середъ галицкого народу въ порѣвнаню до иншихъ народовъ монархіи. Коли-бъ такъ гр. Тарновскій хотѣвъ заглянути до двора, особливо середнои власности, и до селяньскои хаты, певно знайшовъ бы конкретній причины невдоволеня народу зъ

пстнуючого порядку, а коли-бъ схотѣвъ, якъ колись въ „Порціяхъ“, забрати слово, певно приспѣшивъ бы пожадану реформу, бо на перешкодѣ стоить не стѣлько зла воля, скѣлько легкодушибсть и рутина.

Такожь узасадненою, а ще сильнѣйшою причиною конкретного невдоволеня народу є безперечно „пропінація“, практикована по давному, лише въ иншій формѣ, властителемъ двора въ сяблцѣ зъ жидомъ-арендаремъ. Край выкупивъ зъ натугою тотй рештки феодального римского „summum jus“ — права на фізіольогічнй функцін ближнього, та не выкупивъ самыхъ коршемъ, де властиво тее право могло осущувати ся. Наслѣдкомъ сего дворы, маючи свои давнй коршмы, мають такожь великій атутъ въ рукахъ при ліцитаціяхъ, а въ додатку вже цѣлкомъ неоправдане и звычаемъ, але не правомъ, усвячене першенство въ пропінаційнѣмъ урядѣ, обсадженѣмъ шляхтою. Сесе надужитє въ примѣненю права могло бы ще мати якесь оправданє, коли бъ оно служило дворамъ на те, щобы коршмы вырывати зъ жидѣвскихъ рукъ, якъ се роблять оживленй справдѣшнымъ горожаньскимъ духомъ рѣдкй, на жаль, выимки, межь ними примѣромъ властитель Закопаньскихъ дѣбръ, де — вже у великѣмъ луку довкола — кождый шинкъ и кожда рогатка є въ рукахъ христіянъ. Та куда! Сесе першенство вѣддаютъ они за умовлену передъ ліцитаціею суму вѣдступного жидови-пропінаторови, зъ котрымъ у сяблцѣ вытягають вѣдъ бѣдного хлопа цѣлу ліцитаційну оцѣночну суму зъ причинкомъ вѣдступного, зъ чого лишь менша часть належить ся за коршемный будынокъ, а бѣльша часть изъ загального пропінаційного фонду, значить: зъ кишенѣ цѣлого краю вилывае, до приватнои кишенѣ; а сего годѣ назвати инакше, якъ лишь вызыскомъ. А тыхъ шинкѣвъ, дрѣбныхъ и великихъ, тыхъ гнѣздъ розпоюваня помалу отроюючимъ, фальшивымъ алкоголемъ, є богато — цѣла сѣть розтягнена по краю!

Не кажу вже о иншихъ причинахъ невдоволеня, якъ сполучене неразъ и десятьохъ урядѣвъ въ рукахъ одного властителя бѣльшихъ обшарѣвъ въ наслѣдокъ удержуваня краевымъ выдѣломъ певныхъ урядѣвъ безплатно. Наслѣдкомъ сего збетають выключенй зъ арены публичнои працѣ силы новй, що повстали зъ иншихъ суспѣльныхъ веретъ, маетково неупосажений, котрй на сѣмъ поли могли бы вѣддати справдѣшнй услуги и рѣвночасно заспокоити тй бажаня пѣднести ся и стати чимсь, — бажаня, котрй провадять ихъ до агітацін и такъ шкѣднои крайности реформаторскои, якъ власне сеся, котру обговорюемо. Поминаю вже недостачу справдѣшного патріотизму на дѣлѣ, а не на словѣ, наслѣдкомъ чого бѣльшѣсть великаньскихъ капіталѣвъ нашихъ великихъ панѣвъ спочивае непродукційно въ заграничныхъ и краевыхъ банкахъ — замѣсть оживити промыслъ, дати заробокъ и працю, за котрою тй нужденнй масы тягнуть за море, найчастѣйше на смерть и недолю, замѣсть збудити дрѣмучй силы до борбы легальнымъ оружемъ зъ жидами, ростучими въ силу.

Є ще причины зовнѣшнои натуры а дуже доносимй: Галичина географічно тягне ся довгимъ поясомъ вадовжь границѣ россійскои, де хлопъ бувъ увласненый о сто процентъ корыстнѣйше, де нема вже жидѣвскихъ шинкѣвъ, де нема вже въ торговли горѣвки зъ отроюючимъ фузлемъ, де пропінацію, зъ выимкомъ Королѣвства, въ девятьохъ губарніяхъ захѣдныхъ внесено безъ еквівалентy яко звѣтрѣле право середновѣчне, въ такій способѣ, що зъ признанемъ хлопови власности землѣ признано имъ такожь, якъ и шляхтѣ, право ставлення власныхъ коршемъ, въ наслѣдокъ чого жидѣвскй коршмы упали самй собою. Въ порѣвнаню зъ Галичиною людъ тамъ богатый — отже чи можна дивувати ся, що галицкій хлопъ, порѣвнуючи ся зъ нимъ, чувъ покривдженымъ и зараженымъ до истнуючого стану рѣчи?!“

То слова шляхтича І. Пузины.

Дневники польскй, не могучи сен статьѣ замовчати, передруковують ей, але лютять ся на автора, що нѣбы вѣнъ — якъ н. пр. каже Gazeta narodowa — галицку шляхту „czarno wymalował“ и взывають „ziemian“, щобы „дали ему вѣдправу“. Що безъ „вѣдправъ“ тутъ не оббйде ся, розумѣесь само собою, але що І. Пузина написавъ правду, се всѣ мы здоровй знаемо. На нашь поглядъ — „ziemianie“ найлучше бы зробили якъ бы сидѣли тихо. Чи не досыть для нихъ того, що братъ-шляхтичъ зъ-за кордону приписуе все, навѣть „затрату почуття встыду и справедливости“ — лише „рутинѣ и легкодушности“?!

Выборы до буковиньского сойму.

Завтра вѣдбуваютъ ся выборы до сойму на Буковинѣ.

Політичне товариство Руска Рада въ Чернѣвцяхъ припоручае у вѣдозвѣ до выборцѣвъ отсихъ кандидатѣвъ: на повѣтъ садагурскій дотеперѣшного посла проф. д-ра Стефана Смаля-Стоцкого, на повѣтъ кѣцманьскій дотеперѣшнго посла проф. Ерофтея Пігулика; на повѣтъ выжницкій и на повѣтъ станѣвскій [отже на два округи выборчй] радника суду Володимира Ясеницкого; на повѣтъ черновецкій лѣкаря д-ра Володимира Филиповича; на повѣтъ заставницкій адъюнкта суду въ Радѣвцяхъ Илію Семаку.

А знов „Испольнительный комітетъ“ у вѣдозвѣ, пѣдписанѣй д-ромъ Волянномъ и Крушиньскимъ, поручае: на Кѣцманъ Снятинчука; на Станѣвцѣ Мих. Купчанка, пароха зъ Вашковець надъ Черемошемъ; на Выжницю барона Ник. Василька; на Заставну Филимона Калитовского, а на Серетъ Артура Малика.

Дотеперѣшнй послы Тиминьскій и о. Бежанъ не кандидують, а д-ръ Волянъ въ послѣдній хвили зрѣкъ ся кандидатуры, звиняючись „пѣдорваннымъ здоровьемъ и преклоннымъ вѣкомъ“. Зъ тои причины „Буковиньскій Вѣдомости „высказують свое „найглубше сожалѣнie“ и докоряють д-рови Волянови, що „своему долгу на жаль спроневѣрилъ ся въ рѣшительну минуту“. Такимъ чиномъ — замѣчае „Буковина“ — староруска партія на Буковинѣ розбиваесь, а лишили ся при нѣй лише ще Крушиньскій и Н. Василько.

Переглядъ часописей.

[Американьска „Свобода“ о рускѣй адресѣ до трону.]

Мило намъ зареєструвати голосъ американьскои „Свободы“ о рускѣй адресѣ до трону. Въ остатнѣмъ числѣ, яке дѣйшло насъ нинѣ, „Свобода“ згадуючи насампередъ о адресѣ соймовѣй до трону, абы вѣдтакъ перейти до адресы рускои, такъ пише:

„О тѣй адресѣ мы вже спомынали свого часу и сказали, що тѣ бажаня польскихъ панкѣвъ суть закрѣпощеньемъ иншихъ веретъ краевого населеня взагалѣ, а Русинѣвъ яко народу въ особенности. А що за тою адресою голосувало пять рускихъ новокурсинкѣвъ, котрй зъ народомъ рускимъ зѣрвали, то польско-шляхотскй шматы кричали на все горло, що тѣ жаданя, выраженй въ соймовѣй адресѣ, суть жаданями цѣлого краю. Тымчасомъ то брехня. Народъ рускій въ галицкѣмъ соймѣ выразно запротестувавъ устами свого независимого посла д-ра Окуневского. Русины въ жаденъ способѣ не можуть згодити ся на такій жадання польскихъ панкѣвъ, якъ: розширеня галицкои автономіи, збѣльшеня власти сойму, приверненя посередныхъ выборѣвъ и т. д., бо знаютъ чимъ то пахне. Пару десятокъ лѣтъ конституційного житя, котрй прийшло ся Русинамъ пережити середъ верховодѣвъ польскои шляхты, дали ся добре въ знаки и суть найлѣпшою школою для рускаго хлопа.

„Згодити ся на жадання панкѣвъ значило бы тѣлько, що зречи ся и такъ нужденныхъ правъ, якй дае конституція австрійска, и цѣлковито здати ся на ласку панѣвъ-шляхтичѣвъ Отже народъ рускій, щобы завдати брехню адресѣ польского сойму и представити цѣсареви правдивый станъ, положеня и свои бажаня, мусѣвъ выслати особну адресу. И власне таку адресу, заосмотрену пѣдписами представителѣвъ сѣхъ политичныхъ товариствъ въ краю и пѣдписами вызначныхъ особъ всѣхъ станѣвъ, выславъ минувшого мѣсяця. Въ рускѣй адресѣ есть змальованый станъ рускаго населеня въ правдивѣмъ свѣтлѣ и выписанй ясно жаданя. Подѣлъ Галичины на польску и руску часть, ограниченя власти панѣвъ, заведеня безпосередныхъ загальныхъ выборѣвъ, зниженє податкѣвъ, заведеня справедливости по судахъ и рѣвноправности въ школахъ и урядахъ, реформа застарѣлыхъ шкѣдливыхъ уставъ, уласкавленє селянъ засудженыхъ въ торбчныхъ политичныхъ процесахъ за выборы и т. д. суть головными жаданями рускои адресы, чого Русины домагаютъ ся не вѣдъ нинѣ.

„Цѣкавй мы, що скаже на те старенькій цѣсарь, отримавши двѣ адресы зъ одного краю. Руско-польскй вѣдносины въ Галичинѣ остатными часами заострили ся и зачинаютъ прибирати повну форму національнои борбы, котра є неминуча и не скоро скѣнчить ся. Народъ рускій, що збудивъ ся зѣ сну, домагае ся своихъ правъ и справедливости на всѣхъ поляхъ, а польскй-шляхотскй верховоды, що захопили все въ свои руки, не хотятъ узнати справедливыхъ жадань Русинѣвъ.

„Найвыразнѣйше зарисувала ся національна борба на пунктѣ рѣвноправности рускои бесѣды. Майже въ усѣхъ деканатахъ на соборчыкахъ деканальныхъ и въ деякихъ громадахъ ухвалено, щобы до властей и урядѣвъ не писати инакше и не приймати иншихъ письмъ вѣдъ тыхъ-же властей, якъ тѣлько писаныхъ въ рѣднѣй мовѣ. Такихъ ухвалъ не було бы потрѣбно, сли-бы урядники тримали ся правъ конституційныхъ...“

Переглядъ політичный.

Вчерашна конференція гр. Туна зъ президіями клюбѣвъ правицѣ тревала вѣдъ годины 1 до 3. Въ конференціи брали участь всѣ провѣдники клюбѣвъ окрѣмъ Дѣпавлього. Тунъ зазначивъ, що зъ огляду на умову заключену въ угорскимъ правительствомъ конечный є якъ найскорѣйше выборъ квотовои депутаціи и угодовои комісіи. Якъ правительство представляе собѣ заминаґуроване дѣяльности посольскои палаты, щобы парляментъ знов зробити способнымъ до працѣ, того Тунъ не сказавъ. О внесеню языковыхъ розпоряджень правительство також здаесь не гадае. Цѣла конференція була просто необовязуючою гутѣркою товарискою, въ котрѣй кождый зъ представителѣвъ парляментарныхъ партій наново зазначивъ свое становище. Не обговорювано нѣякихъ проектѣвъ посередниченя. Лише зѣ стороны католицкого сторонництва людового порушено гадку, щобы застановити обовязуючу силу языковыхъ розпоряджень, доки не буде ухваленый законъ языковый, котрый правительство мало бы предложити спеціальнѣй комісіи. — Взагалѣ зазначуютъ, що способность парляменту до працѣ буде передовсѣмъ зависѣти вѣдъ поступованя лѣвицѣ. Коли лѣвиця за услѣвя залишеня обструкціи рѣшучо буде домагатись внесеня языковыхъ розпоряджень, то правительству не буде иншого выходу, якъ знов замкнути раду державну и угоду перевести за помочію §. 14. О якихъ-небудь уступкахъ зѣ стороны правицѣ, а спеціально зѣ стороны Чехѣвъ — здаесь ся не було и згадки. Впрочѣмъ вчерашна конференція ще остаточно не скѣнчила ся. Дальшй нарады будутъ вѣдбувати ся завтра — Деякй часописи пишутъ, що вчера обговорювано взагалѣ лише чисто формальній справы: хто буде предсѣдателемъ палаты передъ ей уконституованемъ и хто выповѣсть жалѣбну промову по цѣсаревѣй, бо найстаршій вѣкомъ Цурканъ не дае ґарантій, що въ теперѣшныхъ тяжкихъ обставинахъ потрафить сповнити тоту місію. Конференція що до становиска правительства и правицѣ вѣдбуде ся въ четверъ; въ пятницю рано зберe ся выконуючій комітетъ правицѣ а пополудни цѣла комісія парляментарна.

Президентъ д-ръ Фухсъ маe въ найблизшихъ дняхъ, имовѣрно 23-ого с. м. вѣдбути нараду зъ провѣдниками лѣвицѣ, щобы обговорити зъ ними програму працѣ парляментарнои сесіи. Фукесъ маe высондувати лѣвицю: чи она не буде мати нѣчо противъ того, що вѣнъ самъ, а не спорохнавѣлый Цурканъ выголосить жалѣбну промову. Доперва на другѣмъ засѣданю, сли лѣвицл згодить ся, президентъ отворить мериторичну сесію и вѣзве палату до выбору новои президіи. Въ нарадахъ президента Фухса зъ лѣвицею маe бути также обговорена дальша програма працѣ; имовѣрно буде вѣнъ наклонювати лѣвицю до згоды на выборъ языковои комісіи. Однакъ провѣдники правицѣ сумнѣвають ся, чи удасть ся наклонити лѣвицю до залишеня обструкціи, доки правительство и правиця не хотятъ думати о внесеню языковыхъ розпоряджень.

— —

Зъ Филипінъ доносять, що повстанцѣ зъ великимъ поспѣхомъ заходять ся коло зекрутованя своихъ армій. Охотники записуютъ ся сотками на конскрипційну листу. Мимо того армія ихъ займае теперь троха призвѣйшу поставу. Въ американьскѣмъ вѣйску 10 процентъ хорыхъ Маніфестъ Агѣінальда, взываючій населенє Филипінъ, щобы ухвалило протекторатъ Америки, але зъ застереженемъ всѣхъ законодатныхъ правъ, уважають въ Мадритѣ за выповѣдь вѣйны Америцѣ на случай, якъ-бы вже островъ Люзонъ хотѣла цѣлкомъ занятн вѣдъ свою власть. На нарадѣ испаньского кабінету міністеръ заграничныхъ справъ вѣдчитавъ инструкцію для делеґатѣвъ засѣдаючихъ въ мировѣй комісіи. Говорять, що по дефінітивнѣмъ заключеню мира цѣле міністерство подасть ся до димісіи.

— —

Противникамъ ревізіи процесу Дрейфуса дуже лиху прислугу зробивъ Орлеаньскій князь, претендентъ на французскій престолъ. Вѣнъ казавъ въ цѣлѣмъ Парижи розлѣпити зѣ своимъ пѣдписомъ вѣдозву зъ протестомъ противъ ревізіи. Въ тѣй вѣдозвѣ выступае противъ кабінету Бріссона и зъ цѣлою рѣшучостію противить ся ревізіи. Маніфестъ сей выкликавъ въ мѣстѣ загальный смѣхъ. Монархісты и всѣ противники ревізіи сконстернованій, бо маніфестъ выказуе недвозначно, що цѣлу справу Дрейфуса выкликали и кермували нею ретрограды, на котрыхъ чолѣ стоить князь Орлеаньскій, а то въ цѣли повалени республики.

— —

Італійске правительство мало предложити правительствамъ иншихъ державъ проектъ поборюваня анархізму. — Будапештеньска поліція, въ порозумѣню зъ міністерствомъ справъ внутрѣшныхъ, розпочала акцію противъ замешкалыхъ въ Будапештѣ а неналежачихъ до тои громады анархістѣвъ. Чотирохъ анархістѣвъ увязнено вже вчера, а нинѣ вѣдставлять ихъ до мѣсця приналежности. — Въ Трієстѣ увязнено двохъ Італіянцѣвъ за обиду пок. цѣсаревои и за пѣдбурюючй окличи. У одного зъ нихъ знайдено выостреный штилетъ. — Въ Барцельонѣ арештовано десять анархістѣвъ, пѣдозрѣваючи ихъ, що они спѣльники Люккеніого. — Консервативній часописи нѣмецкій домагають ся заведеня на анархістѣвъ тѣлесноп кары. — Деякй швайцарскй часописи, н. пр. Neue Zürcher Ztg., домагають ся вѣдъ швайцарского правительства якъ найострѣйшихъ заряджень противъ анархістѣвъ. — Здае ся, що противъ анархізму зверне ся також конференція, котру скликуе царь. Зъ голосѣвъ, якй дали ся чути о проектѣ розоруженя, показуесь, що правительства трактують цѣлу справу яко побожну утопію, отже конференція не лишить ся нѣчого иншого, якъ дискусія о „внутрѣшныхъ ворогахъ“ и о способахъ знищена тыхъ „ворогѣвъ свѣтового мира“.

Що-до анархізму, — то многй европейскй ґазеты пѣдносять, що въ наґонки за анархістами роблять собѣ деякй спекулянты рентовный интересъ въ рѣзныхъ державахъ. Щобы дешевымъ коштомъ а безъ працѣ дѣйти до грошей, приходять до поліціи „зъ помочію“, вѣдкрываютъ що-разъ новій „атенґаты анархістичнй“, о котрыхъ нѣкому не снило ся, и заповняютъ вязницѣ не то винными, але невинными. Окрѣмъ того женевскій злочинъ ставъ ся небезпечнымъ оружемъ въ руцѣ найрѣзнѣйшихъ ретроґрадѣвъ усякихъ краѣвъ. Страшну сесю пригоду вызыскуютъ они на те, щобы стремѣти до вкороченя свѣбодъ и знищеня демократичныхъ институцій, здавленя всякого руху немилого пануючимъ класамъ. Сли нинѣшнй законы и шпиталѣ для божевѣльныхъ не въ силѣ усунути небезпеченьства, яке вѣдъ тыхъ звихненыхъ одиницъ грозить одиницямъ, то не будуть въ силѣ зробити того и найострѣйшй средства, маючй на цѣли спинити взагалѣ природный розвѣй политичный суспѣльностей, угруднюнати законну борбу масъ о полѣпшенє своеи долѣ, а хиба ще бѣльше намножать отчайдушныхъ мальконтентѣвъ, розплодять апостолѣвъ знищеня...

НОВИНКИ.

— **Въ справѣ конфіскаты 103 числа „Дѣла“** одержуемо отсе письмо: В Імени Его Величества Цѣсаря! Ц. к. Суд краевий для справ карних у Львові рішив на підставі §§ 489 і 493 зак. кар. і §. 37 зак. пр., що зміст артикулу уміщеного въ числі 193 часописи: „Діло“ з дня 12 Вересня 1898 під написью „До вияснення нашои ситуаціи“, въ устуні від слів: статистика народнои мартирольогіи“ до „и бѣльше нѣчого“ містит в собі знамена злочиньства з §. 65 а з. к. і прото усправедливлена есть заряджена через ц. к. Прокуратора державного конфіската сеї часописи. В наслідок того рішеня зборонене есть дальше ширеня того артикулу а забраний наклад маe бути знищений. — Поводи: В означеним устуні повижшого артикулу старае ся автор побудити читателів до погорди и ненависти против адміністрації державной, в чім містять ся знамена злочиньства з §. 65 а. з. к. Ц к. Суд краевий карний. Львів дня 18-ого вересня 1898. Nitarski.

— **До братей Русинѣвъ бродского повѣту!** *Правыборы до рады повѣтовои въ Бродахъ вже розписанй* давного кличемо: бачѣсть! Всечестнй Отецъ духовнй и Вы, дорогй брата селяне, постѣйте за добру справу! Доложѣть стараня, абы на выборцѣвъ выйшли люде честнй и для справы народнои прихильнй. Въ Вашихъ рукахъ и Ваша доля!

При сѣй нагодѣ подаемо до вѣдомости, що дня 3-ого н. ст. жовтня с. р. [въ понедѣлокъ] о годинѣ 11-бй вѣдбудуть ся *загальнй збори товариства „Селянска Рада“* въ читальни мѣщанскѣй въ Бродахъ зъ слѣдуючою програмою: 1) справоздане выдѣлу за часъ вѣдъ послѣдныхъ заг. зборѣвъ; 2) справоздане касове; 3) вѣдчитъ економічный; 4) внесеня членѣвъ; 5) выборъ нового выдѣлу. — Просимо о якъ найчисленнѣйшу участь зъ огляду на близькй выборы до рады повѣтовои. [Всѣ рускй ґазеты просимо о помѣщене сихъ вѣдозвъ.] — *Вѣдъ Выдѣлу „Селянскои Рады“* въ Бродахъ.

— Знесене судѣвъ наглыхъ Gazeta lwowska оголошуе: „Президентъ міністрѣвъ, яко управитель міністерства справъ внутрѣшныхъ, въ порозумѣню зъ п. міністромъ судовництва, зарядивъ по мысли §. 446 процедуры карной знесеня судѣвъ наглыхъ заведеныхъ въ повѣтахъ политичныхъ Новый Санчъ и Лиманова розпорядженемъ зъ дня 28 червня с. р. ч. 5590, а то зъ днемъ 29 вересня с р вѣдъ годины 6 рано.“

— **Выдѣлъ рускои Бурсы въ Стрыю** запрошуе отсимъ Вп. Родимцѣвъ на звычайнѣ загальнѣ зборы товариства, котрѣ вѣдбудуть ся д. 29 н. ст. вересня о год. 11 рано, а въ случаю, передвидженѣмъ въ § 24 статутѣвъ о год. 3 въ полудня. Порядокъ дневный: 1) справоздане зъ дѣяльности за минувшій рѣкъ адміністративный; 2) справоздане касове, 3) выборъ комісіи до повѣрення рахункѣвъ; 4) выборъ предсѣдателя и 8 членѣвъ выдѣлу; 5) внески членѣвъ. — Того дня о 9 год. рано вѣдправать ся въ церкви мѣсскѣй поминальне богослужене за упокѣй бл. п. Кардинала Сильвестра Сембратовича, Іосифа Дубины, емер. учителя зъ Дашавы, и прочихъ усопшихъ Добродѣѣвъ товариства — О численну участь просять въ имени Выдѣлу *Юл. Федусевичъ* предсѣдатель и *Ив. Вахнянинъ* секретарь.

— **На обходъ памяти Ивана Котляревского въ Полтавѣ** выслано зъ Коломыѣ — якъ намъ зъ вѣдтамъ пишуть — до полтавскои Городскои думы такѣ телеґрамы: 1) „Духомъ лучимо ся зъ Вами, Братя Полтавцѣ, въ святкованю памяти Батька нашого письменства и шлемо Вамъ сердечный привѣтъ. *Руско-украинськѣй Товариства* въ Коломыи". — 2) „Честь Полтавцамъ за память для автора „Енеиды"! — *Руско-украинська академічна молодѣжь въ Коломыи*".

— **Зъ товариства „Січ" у Вѣдни.** Для Русинѣвъ-академикѣвъ, що намѣряють удати ся до Вѣдни на высшѣ студіи, подаемо адресу нашого товариства. Оно мѣстить ся въ XVII. повѣтѣ (Hernals) при Veronikagasse число 37, въ Hochparterre. На дверехъ льокалю зелѣзна вывѣска. Выдѣлъ урядуе вечеромъ вѣдъ 7 до 8 годины; впрочѣмъ ключь є у портіѣра. Хто бы приѣхавъ Пѣвнѣчною зелѣзницею, той нехай коло монументу Теґеттгофа (сейчасъ коло Nordbahnhof-у) сяде на такѣй трамваевый вѣзъ, де вѣдъ стороны коней знайде вывѣску „Dornbach". Такимъ возомъ за цѣну 10 кр. заѣде ажь до перестанку Veronikagasse, де вже легко зорѣентувати ся. — Для информацiи подаемо дальше, що до Вѣдни постелѣ нѣ рушникѣвъ брати не потрѣбно, а зъ одежи та бѣля лишь найконечнѣйше. Оно лучше опѣсля почтою казати прислати, нѣжь оплачувати дорогій фрахтъ. — Внесы на университетъ тревають до 8 ого жовтня, а за дозволомъ сенату академічного можна хочь-бы ще и въ лютѣмъ вписати ся. Выклады починають ся въ половинѣ жовтня. — *Вѣдѣлъ выдѣлу товариства „Січ" у Вѣдни.*

— **Основатель політичного товариства „Руска Рада въ Любачевѣ"** одержали на руки о. Юліана Гладиловича вѣдъ ц. к. намѣстництва таке рѣшене!

„Ч. 17301. До Преподобного Отця Юлiана Гладиловича гр. кат. пароха, яко заложителя политичного Товариства „Руска Рада" въ Любачевѣ. — Высоке ц. к. Намѣстництво рескриптомъ зъ дня 7 с. м. Ч. 78117 заказало на пѣдставѣ § 6 уставы зъ дня 15 падолиста 1867 В. з. д. Ч. 134 завязаня товариства „Руская Рада" ведля основы залученого статуту, понеже статутъ той не вѣдповѣдае вымогомъ § 4 лѣт. ф. н. и покликаной уставы. — Именно не означено въ §. 10 яке мѣнѣмальне число членѣвъ потреба есть на вальныхъ збранiяхъ товариства, щобы могли бути повязнѣ важнѣ ухвали, не становлячѣ о розвязаню товариства анѣ также о змѣнѣ статута. — Относительно але до §. 16 статуту не предложено деклярацiѣ стоваришеня „Рускои бурси имени св. Онуфрея" въ Ярослави, що готова есть обняти маетокъ позосталiй по „Рускои Радѣ" на випадокъ ся розвязаня, а то безъ взгляду на станъ того маетку, причѣмъ ся въ решттѣ зауважае, що не есть виказане на якои правнои пѣдставѣ существуе тота „Руска бурса имени св. Онуфрея" взглядно що она существуе на пѣдставѣ статуту прийнятого до вѣдомости черезъ власть. О чѣмъ ся Преподобного Отця пароха въ слѣдствiе на вступѣ поданого рескрипту зъ примѣчанемъ завѣдомляе, що противъ нынѣшному заказови вѣльно внести рекурсъ до Высокого ц. к. Мѣнѣстерства справъ внутреннихъ въ протягу 60 днeй, бѣть доручена за посередництвомъ Высокого ц. к Намѣстництва и що одинъ екземпляръ статуту збставъ переховацный въ актахъ Высокого ц. к. Намѣстництва — Цѣшанѣвъ 15 вересня 1898 ц. к. Староста Karchezy".

Треба знати, що статуты „Рускои Рады въ Любачевѣ" були дословнымъ вѣдписомъ статутѣвъ „Рускои Рады въ Равѣ рускѣй", котрѣ по трикратнѣй огневѣй пробѣ ц. к. намѣстництво затвердило — отже здавало ся, що вже неможливо буде знайти противъ статутѣвъ политичного рускаго товариства въ Любачевѣ якiйсь хочь-бы одинъ замѣтъ. Однакъ стало ся инакше — все-таки щось ще знайдено и введене товариства въ житя черезъ те опѣанить ся.

— **Межи порядными людьми пропала сокира...** Тамтого тыждня лучила ся въ выдѣлѣ краевѣмъ „прикра справа", а то ось яка: По ухваленю передъ кѣлькома лѣтами конверсiи долгѣвъ краевыхъ установлено въ выдѣлѣ краевѣмъ пѣбочь краевои касы фiлiю тои-жъ касы пѣдъ назвою „каса позичокъ краевыхъ", а коли краевый выдѣлъ перенявъ на себе продажь соли, то придѣлено тѣй касѣ такожъ фондъ сѣльный. Касiеромъ тои фiлiяльнои касы именовано Володимира Буйновского, особу знану и дуже поважну середъ львѣвскихъ Полякѣвъ, господаря мѣщаньского каспна и т. д. Въ середу 14-ого с. м. Буйновскiй выславъ рахункового асистента Зиха зъ возьнымъ касы позичокъ краевыхъ на почту задля вѣдобрання 150.000 зр. за сѣль. Зихъ вернувъ зъ возьнымъ и грошѣ [зъ торбы возьного] вѣддали Буйновскому. Той, принявши 100.000 зр. пѣдъ перехрестною опаскою и 50.000 зр. безъ опаски [все тысячками] и перерахувавши, сховавъ ихъ до зелѣзнои касы. Доси все було въ порядку. Въ пятницю 16 ого с. м. вынявъ Буйновскiй тѣ самѣ грошѣ зъ касы и зновъ давъ асистентови Зихови 144.000 зр. вѣднести до банку краевого для выкупления векселя за сѣль. Зихъ дѣставъ вѣдъ Буйновского 100.000 пѣдъ опаскою а 44.000 зр. тысячками — и не числячи тыхъ грошей занѣсъ ихъ (безъ возьного и торбы) до банку краевого и вручивъ касiерови Нартовскому. Той въ присутности Зиха перечисливъ и знайшовъ замѣсть 144.000 лише 132.000 зр., отже хибдо 12.000 зр. Грошей тыхъ вѣнъ не принявъ и звернувъ Зихови, а той вѣднѣсъ ихъ назадъ Буйновскому. Замѣтна при всѣмъ тѣмъ рѣчь, що сеся пригода стала ся въ пятницю, а на другiй день, въ суботу, фiлiя краевои касы [каса для позичокъ краевыхъ] мала звинути ся и вже часть фондѣвъ була перенята до головнои касы. Зъ причины выкрытя браку 12.000 зр. выдѣлъ краевый безпроволочно зарядивъ адмiнiстрацiйне доходжене и поручивъ се дѣло членови выдѣлу краевого д-ру Д. Савчакови. Доходжена — якъ пишуть дневники польскѣ — остало доси безъ успѣху; грошѣ пропали, а де и якъ, не знати. Маршалокъ гр. Бадени бувъ пѣдъ той часъ у Вѣдни; теперь, повернувши, певно возьме справу въ свои руки.

— Испытъ кваліфікаційный на учителѣвъ школъ народныхъ въ Станиславовѣ зложили учителѣ: Ферд. Балицкiй, Мих. Цапбвъ и Ив. Ратушнякъ [всѣ три Русины] и учительки: Стефанiя Галиньска, Ядвига Гульска, Михайлина Москалѣвна, Елена Олесницка, Келестина Потлевичева, Ванда Петрулевичѣвна и Феліція Унгертова.

— Внесы до ц. к. школы политехнiки розпѣчнуть ся дня 1 н. ст. жовтня. Нововступаючѣ слухачѣ мають зголосити ся у деканѣвъ выбраныхъ выдѣлѣвъ найдальше до 4 н. ст. жовтня. Зголошеня слухачѣвъ давнѣйшихъ приймають деканаты до 8 н. ст. жовтня. — Програмы школы политехнiчнои можна набути у портіѣра политехнiки або въ книгарни Губриновича.

— **Помершому недавно о. Лопушиньскому** посвячуе Gwiazdka Cieszyńska таку згадку: „О. Ив. Лопушиньскiй, священникъ обряду грецкого, пенсiонованый професоръ и учитель польскои гiмназiи въ Тѣшинѣ, померъ въ 62 роцѣ житя. Посередною причиною смерти була тяжка недуга его сына, котрого дуже любивъ. Се вѣнъ такъ взявъ собѣ до серця, що почали у него появляти ся признаки божевѣльства. Такъ утративъ свѣдомѣсть, що не мѣгъ трафити до свого мешкання въ Тѣшинѣ. Яко чоловѣкъ и учитель вызначавъ ся великими прикметами серця и душѣ. Бувъ знаменитымъ професоромъ; завсѣгды приступный и милый, въединувавъ собѣ скоро довѣре и повагане кождого."

— Въ Гусятинѣ померъ передъ кѣлькома днями знана середъ рускаго духовенъства фiгура — холмчукъ о. Иванъ Боярскiй, пароxъ гусятиньскiй. Родивъ ся вѣнъ 1822 р. въ Конгресовцѣ и тамъ бувъ селѣ Заболотю черезъ 23 роки священникомъ. Опѣсля пѣдчасъ гонения унiятѣвъ въ Россiи, выбравъ ся вѣнъ зъ вѣдтамъ и блукавъ по Нѣмеччинѣ и Францiи, а въ 1875 р. прибувъ до Галичины. Тутъ при помочи гр. Голуховского тогдѣшного намѣстника, дѣставъ парохию въ Гусятинѣ и перебувъ тамъ ажь до смерти. Покѣйный бувъ загорѣлымъ польонiзаторомъ, нѣгаторомъ Руси. Польскѣ дневники присвячують небѣщикови пламенѣ спомины, называючи его „godnym kapłanem". Богато о тѣмъ Поляку а рускѣмъ пароху могли бы розповѣсти гусятиньскѣ мѣщане.

— **Радикалы** скликують на день 25 н. ст. вересня пополудни перше передвыборче вѣче до Будилова въ снятиньскѣмъ повѣтѣ.

— **Управляючiй совѣтъ Народного Дому въ Коломыи** складае Вп. д-рамъ Т. Дембицкому за жертву 1000 зр. а А. Кульчицкому за жертву 100 зр. на будову Народного Дому въ Коломыи щиру подяку. — За управляючiй совѣтъ *М. Бѣлоусъ.*

— **Вѣдъ кс. Єзуиты Фелікса Цозля** одержуемо письмо, въ котрѣмъ вѣнъ на основѣ 19. §. зак. прас. просить насъ о умѣщенiя спростованя допiси о. Евстахiя Цурковского зъ Настасова, умѣщенои въ 186 ч. „Дѣла". „На духовенство руске — пише кс. Цозель — не ударивъ я, анѣ не ударивъ бы-мъ нѣколи, бо знаютъ мене священики рускiй зъ моеи приязни для духовенства рускаго и его обряду; а тымъ менше (хотяй бы зъ взгляду на тое, що семь самъ священникомъ и що много працювавъ емъ и працюю для рускаго народу), не уживъ бы-мъ такихъ выразѣвъ, якъ менѣ закидае ложный информаторъ о. Цурковского, а по нѣмъ и о. Цурковскiй. А именно: Неправдою есть, що-мь на рускихъ священникѣвъ въ проповѣди сказавъ: „To są diabły księża... to są moskale, którzy ciągną do Rossyi i do szyzmy". — *Кс. Феліксъ Цозель.*" [*Прим. Ред.* По тѣмъ рѣшучѣмъ запереченю згаданои допiси о. Цурковскiй безперечно повиненъ сесю справу.]

— **Красна спадщина, але кому?** Помершiй нагле передъ кѣлькома днями въ львѣвскѣй кавярни „Метрополь" смеритованый адъюнктъ Фр. Косиньскiй, мешкавшiй въ готели, полишивъ, якъ показало ся, 80.000 зр. майна въ дорогоцѣнныхъ паперахъ. Родины здаеть ся не мавъ, то цѣле майно готово перейти на скарбъ державный.

— **Листы гончѣ розбеславъ** краковскiй судъ за Генрикомъ Шаньковскимъ, бувшимъ директоромъ збанкротованого Товариства гандлевого въ Краковѣ. Се також одинъ выпадокъ пошести дефравдацiйнои, яка остатными роками такъ бушуе середъ галицкихъ Полякѣвъ. На Товариство гандлеве въ Краковѣ покладано великiй надѣѣ, бо мало оно цѣль нѣбы патрiотичну: служити пѣднесенiю краевого промыслу — тымчасомъ тамъ дѣяли ся красни швiндлѣ и товариство недавно мусѣло скрахувати, а директоръ Шаньковскiй драпнувъ — мабуть слѣдомъ Кешковского.

— **Найменшiй годинникъ на свѣтѣ**, можна бачити на выставѣ годинникѣвъ въ Берлинѣ. Сей годинникъ є золотый завбѣльшки зерна гороху, змѣреный докладно, має $6^1/_2$ мiлiметра, а важить ледви 95 центиґрамбвъ. Его робили артисты фiрмы „Дiдесгаймъ въ Ляксо де Фондъ" и то черезъ 5 лѣтъ. Коштувъ лише — 8 тысячъ марокъ.

— **Пташки на капелюхахъ.** Львѣвске товариство охороны звѣрятъ выдало и розлѣпило по мурахъ вѣдозву до пань зъ прошенемъ, щобы при змѣнѣ капелюхѣвъ лѣтныхъ на зимовѣ не окрашували ихъ пташками, але цвѣтами. Згадане товариство засуджуе варварску моду, черезъ котру сотки тысячъ птахѣвъ гине що року на свѣтѣ. Не знати, чи мода уступить людскому чувству и чи панѣ услухають сего прошення?

— **П. Мечиславъ Барановскiй**, директоръ женьскои семинарiи учительскои у Львовѣ, лежить тяжко недужiй. Онодгы операторъ д-ръ Зембицкiй мавъ въ товариствѣ д-рѣвъ Шрама и Вера перевести операцiю, але — якъ пишуть польскѣ дневники — занехали операцiи, бо розтявши шкiру переконали ся, що недужiй не выдержавъ бы операцiи.

— **Дефравданта Томы Штапфера**, касового контрольора зъ Криницѣ, що утѣкъ спроневѣривши 15.000 зр. [де-хто каже, що и бѣльше якъ 15 тысячъ] правительственныхъ грошей, не зловлено доси. Всѣ, хто лише знавъ Штапфера, не можуть надивувати ся, що ц. к. намѣстництво такому легкодухови, котрачному гуляцѣ давало орудуване грѣшми публичными...

— **Добрый „гешефтъ"** зробивъ Исидоръ Гохберґеръ, торговельный агентъ въ Краковѣ. Яко посередникъ въ продажи цукру, кавы, крохмалю, мыла и т. п. мѣжь рѣзными заграничными фiрмами а купцями зъ Кракова, высилавъ до фiрмъ, котрѣ заступавъ, сфальшованѣ замовленя вѣдъ краковскихъ купцѣвъ, а надѣсланѣ товары вѣдбиравъ самъ и продававъ. Въ той способъ „заробивши" собѣ около 100.000 зр., щезъ якъ камфора.

— **Загальнѣ [XIV-тѣ] зборы „кулокъ рѣльничихъ"** вѣдбудуть ся въ дняхъ 27 и 28 н. ст. вересня с. р. у Львовѣ. Въ програму зборѣвъ входять богослуженя [першого дня одно въ Успеньскѣй церквѣ], вѣдѣдины ювiлейнои выставы огородничо-пчѣльнои и панорамы „Рацлавицѣ", спѣльный обѣдъ, представлене въ театрѣ, и т. п. Комiтетъ принятъ выступить „по народовому", зъ бѣло-червоными вѣданаками. Рѣчь ясна, що „кулка — то патрiотично-польскѣ товариства, хотяй въ нихъ — мимо протесту рускаго народу — засѣдають рускѣ крилошане, делеґаты рускихъ консисторiй...

— **До часу збанъ воду носить.** Передъ судомъ присяглыхъ въ Станиславовѣ вѣдбула ся онодгы розправа противъ Станислава Вельфля, выслуженого пѣдофiцира а теперь побережника лѣсѣвъ камеральныхъ въ Пѣйлѣ калуского повѣта. Вельфль — пѣсля акту обжалованiя — ураджувавъ собѣ ловы зѣ стрѣльбею на лѣсовыхъ шкѣдникѣвъ: стрѣливъ за утѣкаючими, нѣколи не стараючись злонити ихъ. Видно, неборачско забувъ, що хлопъ въ Австрiи арѣвнаный правомъ зъ „высоко-уроджеными", а бѣль фiзичный, нанесеный стрѣльнымъ оружемъ, хоть-бы навѣть зъ руки „ясне-вельможного" або и такого достойника, якимъ я самъ п. Вельфль, хлопъ вѣдчувае рѣвножъ якъ и панъ арыстократъ. „Енерґiчный" служака камеральныхъ лѣсѣвъ перестрѣливъ одному ноги, другому ротъ, нищому руку и т. п., а селяне набрали ся такого страху, що бояли ся доходити своихъ кривды судовою дорогою. А ще вкiнци „ухо урвало ся". Въ мѣсяци цвѣтни с. р. пѣйшли два селяне Ив. Микуляка и Вас. Стасюкъ до лѣса и нажали собѣ травы — наразъ нагле явивъ ся Вельфль зъ палкою въ руцѣ та зъ рушницею на плечехъ. Микуляка ударивъ сильно палкою, а коли той не стерпѣвъ страшного болю и ударивши Вельфля почавъ утѣкати, Вельфль хвативъ стрѣльбу, стрѣливъ за утѣкаючимъ Микуляком и такъ ему догодивъ, що той другого дня въ найстрашнѣйшихъ мукахъ закѣнчивъ житя. Тогдѣ Вельфль, видячи, що перебравъ мѣрку, зголосивъ ся самъ до суду и его увязнено. Коли прокураторiя выточила ему слѣдство, почали зголошуватись прочiй селяне, котрѣ „мали щасте" бути пѣдстрѣлеными зъ руки Вельфля. — По переведенѣй розправѣ судъ присяглыхъ засудивъ вѣдважного стрѣльця утѣкаючихъ и безборонныхъ селянъ на рѣкъ тяжкои вязницѣ, де буде мати нагоду лучше перестудiювати законъ лѣсовый...

— **145 потомкѣвъ въ простѣй лiнiи** полишила померша передъ кѣлькома днями въ угорскѣмъ мѣстѣ Вершецъ 111-лѣтна панѣ Регiна Десанерова. Родина померши повѣдомила знакомыхъ о смерти въ такихъ словахъ: „Перенятѣ глубокимъ жалемъ, доносимо о смерти нашои матери, тещѣ, бабки, прабабки, прапрабабки и прапрапрабабки всѣмъ своякамъ и пынхильникамъ" — вѣдтакъ идуть пѣдписы живучого ей потомства: трехъ сынѣвъ, двохъ дочокъ, 35 внукѣвъ, 19 правнукѣвъ, 12 праправнукѣвъ, и 3 прапраправнукѣвъ. Мати сего роду уродила ся 1788 р., жила за пятьохъ цѣсарѣвъ: Іосифа II., Леопольда II., Франца I., Фердинанда и Францъ-Іосифа I.

— Звертаемо увагу на умѣщеный въ нынѣшнѣмъ числѣ „Дѣла" анонсъ ново-отвореного Магазину модныхъ товарѣвъ Фердинанда Гiтлера при ул. Галицкѣй ч. 20.

Посмертий — ∓ — оповѣстки.

Іосифъ Дубасъ, ученикъ V. класы академічнои (рускои) гiмназiи, упокоивъ ся дня 21 с. м. въ 18 роцѣ житя по довгѣй и тяжкѣй недузѣ. В. е. п.!

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 21 вересня. Ухваленый галицкимъ соймомъ законъ о забудованю потока Быстра дѣставъ цѣсарску санкцiю. — Стала рада робѣтнича въ мiнiстерствѣ торговлѣ збере ся на перше засѣдане 25 с. м. — Wiener-Ztg. оголошуе розпорядженя мiнiстерске вводяче въ житя патентовый законъ зъ 11 сѣчня 1897 и розпорядженя въ справѣ органiзацiи патентового уряду.

Горицiя 21 вересня. Соймъ отворено на ново. Явили ся всѣ италiйскѣ и словѣньскѣ послы. По жалѣбнѣй манiфестацiи въ память цѣсаревои засѣдане замкнено.

Трiєстъ 21 вересня. Вчера арештовано тутъ 35 австрiйскихъ пѣдданыхъ, обовязаныхъ до вѣйсковои служби, котрѣ выбирали ся до Аргентины, щобы тамъ вступити до фльоты.

Будапештъ 21 вересня. На найблизшѣмъ засѣданю делеґацiѣ буде внесеный законъ о пѣдвышеню платнѣ офiцерамъ.

Парижъ 21 вересня. Бувшiй мiнiстеръ генералъ Цурлiнденъ наново именованый вѣйсковымъ губернаторомъ Парижа, але передъ тымъ зобовязавъ ся словомъ чести, що не выдасть нѣякого заряджена, не порозумѣвши ся попередъ зъ правительствомъ.

Лондонъ 21 вересня. Зъ Кандiи доносять, що Едемъ Паша казавъ увязнити кѣлькохъ провѣдникѣвъ бунту.

Москва 21 вересня. Арештовано тутъ и вывезено до Тверу гр. Толстоя, бувшого попа православного, котрый перейшовши на унiю довшiй часъ живъ въ Петербурзѣ.

Царгородъ 21 вересня. Порта позволила на приѣздъ спецiяльного поѣзду зелѣзничого на торжество посвященя болгарскои катедры, бо въ противнѣмъ случаю болгарскiй агентъ дипльоматичный загрозивъ збраненъмъ дипльоматичныхъ зносинъ.

Переписка Редакцiи и Адмiнiстрацiи.

Вп. Л. Тг. въ Я. к. Л. Заплачено до кѣнца вересня. — *Вп. Р. Ку. въ Но.* Грошѣ 9·09 зр. одержали и будуть въ своѣмъ часѣ доручѣй куда слѣдуе. — *Вп. Ю. Ох. въ Се.* Теперь вплачено на липень а не на вересень. — *Вп. Ю. Зу. въ Ях.* Такъ.

Вѣдозва.

Не за-для пустого, якъ бы хто думавъ, звычаю, але дѣйстною пекучою конечностiю приневолень всьмо до численныхъ сегорѣчныхъ вѣдозвъ ювiлейныхъ прилучити и нашу вѣдозву о складки на будову нової церкви въ Хлипляхъ повѣта мостиского. Треба бо знати, що парохiяне тутешнѣ вѣдъ трицять и трехъ лѣтъ позбавленѣ суть святинѣ Божои, той найкрѣпшои твердынѣ нашого св. обряду и народности. Середъ пѣзнои ночи повставъ тогды въ навечерiе св. Богоявленiя страшный пожаръ въ серединѣ церкви зъ невѣдомои причины и знищивъ ей до тла вразъ зѣ всѣми дорогоцѣнными прiборами церковными, бо о выратованю ихъ не могло бути й бесѣды. Коли бо збѣгли ся парохiяне на мѣсце катастрофы, представивъ ся имъ страшный видъ знищени, зъ цѣлого бо храму Божого лишила ся только купа попелу и недогаркѣвъ. Не треба й казати, якъ гѣрко заплакали и затужили осиротѣлѣ дѣти за своею материю церквою, може ще въ бѣльшѣй мѣрѣ, якъ колись плакали Израильтяне въ неволи вавилоньскѣй за своимъ величавымъ храмомъ Єрусалимскимъ и за своею вѣтчиною, тымъ паче, що бачили, що не такъ скоро за-для убожества прийдуть до новои церкви. На разѣ провизорично збудовано малу каплицю та заосмотрено ей въ найпотрѣбнѣйшѣ рѣчи лiтурґiчнѣ. Та отъ зубъ часу дѣбравъ ся и до тои маленькои твердынѣ народнои и пѣдгрызъ ей до тои степени, що за-для грозячого небезпеченьства може бути кождои хвилѣ властями замкнена.

Зъ тои причины рѣшивъ ся комiтетъ парохiяльный за помочiю Божою розпочати будову новои церкви въ слѣдующѣмъ роцѣ, если только роздобуде вѣдповѣднѣ фонды, котрыхъ ту, на жаль, нема. Та й неможь дивувати ся сему, зваживши, що тутешнiй народъ за для лихого грунту и браку заробкѣвъ есть дуже бѣдный, а коли ще до того додамо послѣдни тяжкѣ лѣта, выдатки конкурренцiйнѣ на парохiяльнѣ будынки та голодъ въ послѣднiмъ роцѣ, то рѣчею есть зовсѣмъ природною, що парохiяне упали въ великѣ довги и залегдости податковѣ. Зъ тои причины народъ вже теперь несе послѣдню свою керванцю на заспокоене докучливыхъ тягарѣвъ. Въ такихъ обставинахъ безвзглядне стягане конкурренцiи потягнуло бы за собою дуже сумнѣ наслѣдки, бо по-при нищѣмъ вызуло бы неодного зъ батьковского грунту на користь глитаѣвъ-нехристѣвъ. Но въ тѣмъ невѣдрадномъ положеню памятаючи на слова Христовѣ: „Проснте и дасть ся вамъ" — потѣшаемось милою надѣею на посторонну помочь. Тожь мы днесь въ тѣй пекучѣй потребѣ вытягаемо свои скостенѣлѣ руки въ покорною просьбою до нашого патрiотичного Загалу а особливо до нашого Вч. Духовенъства и просимо: Вп. Родимцѣ! звольте ласкаво кинути ленту на будову згаданои церкви, а мы своими молитвами выпросимо у Всевышнього благословенiе Боже и всяке благо для нашихъ великодушныхъ Добродѣѣвъ.

Ласкавѣ жертвы и найменшѣ приймае зъ вдячностiю Урядъ парохiяльный въ Хлипляхъ п. Крукеничѣ.

Вѣдъ гр.-кат. Уряду парохiяльного въ Хлипляхъ дня 22 серпня 1898. Въ имени парохiяшъ — свящ. *Симеонъ Борисъ.* 320 (4-5)

Кавчуковый пластеръ

на нагнѣтки. Пластеръ той не мѣстить въ собѣ нѣякихъ шкѣдныхъ анѣ драстичныхъ складникѣвъ и дѣлає скоро, певно и лагѣдно, не выкликуючи нѣякого болю. ЦѢНА 30 кр. 14

Головный складъ въ аптецѣ
Жигмонта Рукера
подъ „Срѣбнымъ Орломъ" у Львовѣ. 275 279—?

Надѣслане.

ЗМѢНА ПОМЕШКАНЯ
ЛѢКАРЬ НЕДУГЪ ВНУТРѢШНЫХЪ

Д-ръ Евгенiй Озаркевичъ

мешкає
въ каменицi „Народного Дому"
улица Краковска ч-ръ 17, I. поверхъ. Ординуе вѣдъ 3—5 годины. 349 4—?

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКIЙ
Оптикъ и Механiкъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гiпотечного на пляцовiй площи Галицкой

поручає въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвикеры, льорнеты, бiнокля, дальновиды, барометры, термометры, рѣзнi ареометры, мiкроскопы, люпы, компасы, райсцайна, тасьмы мiрничi, пiоны, лiбелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.

Вешкi направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Пошукую учителя домового до дѣтей школъ народныхъ. Близшi вѣсти подасть о. Тимотей Кекиш, парохъ въ Дусановѣ, почта Фирлѣѣвъ. 344 2—3

КИРИЛО ДУМИШЪ
кравець мужескiй
дипльомованый черезъ ц. к. технольогiчный музей у Вѣдни поручає ся ласкавымъ взглядамъ Р. Т. Публики. 4—?
356 *Львовъ, Трибунальска ч. 16.*

Старша женщина
интелiгентна, до заряду домашного господарства у вдовця священника найде сейчасъ умѣщенiя. Близшi вѣсти: Е. Бѣржиньска въ Посадѣ Рыботицкѣй, почта Рыботичѣ.
345 3—3

Такожь и на раты
безъ пѣдвышки цѣнъ
диваны, портiєры, хѣдники, ковдры ватованѣ, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожь всякiй артикулы потрѣбнѣ до уряджена домового въ складѣ диванѣвъ „Tepplchhaus au Louvre", Львовъ ул. Сикстуска 6. (Насежъ Гавсмана). На провiнцiю высилає ся цѣнники даромъ и оплатно. 19

НАСЕТКИ Вертгаймовскi на грошѣ и документа по зр. 4·—, 4·50, 5·50 6·50, 8·— и 11·—. Замки безпеченьства французкi по зр 4·50
поручає ПЕТРО ХШОЙСТОВСКИЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площ Капiтульна ч. 1 (супротивъ катедры.)
4195

Диваны перскѣ
и портiєры
правдивѣ (старинны)
продає, купує и выпозичає, а также приймає на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre", Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.
На жаданє высилаємо нашѣй богато илюстрованый цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

МУЖЕСКУ Безсильнѣсть 344
выкликаю именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣхѣвъ молодости и розпусты, якi наглядно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданихъ илюстрована книга
Самоохорона д-ра Ретана
Россiйске выданє: 1 зр.
Польске выданє: 1 зр.
Нѣмецке выданє: 2 зр.
Тысячѣ людей найшли въ нѣй поученя своихъ недугъ и направили свои мужескѣ силы при помочи указаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержаню франко надесланя, высилає ся франко книга въ куvертѣ магазиномъ выдавцѣвъ Р. Ф. Вiрей въ Липску. (R. F. Bierey's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

Надѣслане.

Заведенє водолѣчнице и пансiонатъ „Киселька"

пѣдъ Львова отворене черезъ цѣлу зиму. Д-ръ Едмундъ Ковалевскiй мешкає постѣйно въ заведенiю; кромѣ того въ годинахъ пополудневыхъ (вѣдъ 3—5) ординуе въ обсягу недугъ нервовыхъ **въ мастѣ** 361 при ул. Академiчнѣй ч. 11, партеръ. 1—4

Цѣна збѣжа и другихъ продуктѣвъ.

20 н. ст. вересня 1897.

Львѣвъ: Пшениця стара 8·30 до 8·50, пшениця нова 7·30 до 7·60, жито старе 6·30 до 7·60, жито нове 5·75 до 6·—, овесъ старый 7·20 до 7·50, овесъ новый 5·75 до 6·20, ячмѣнь пашнистый 5·— до 5·50, ячмѣнь броварный 6·— до 7·—, горохъ гот. —·— до —·—, вика —·— до —·—, насѣнє льняне —·— до —·—, насѣнє конопне —·— до —·—, ѣѣвъ —·— до —·—, бобикъ —·— до —·—, гречка 8·50 до 9·—, конюшина червона —·— до —·—, конюшина бѣла —·— до —·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка —·— до —·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 5·30 до 5·50, кукурудза нова —·— до —·—, рѣпакъ 11·— до 11·25, хмѣль 70·— до 80·—, за 56 кiльо у Львовѣ, окомита за 10.000 лiтрѣвъ 17·— до 17·50 зр.

Женщина въ середнѣмъ вѣцѣ
розумѣюча ся на малѣмъ господарствѣ сельскѣмъ, потрѣбна заразъ яко газдиня-кухарка. Близшi вѣсти у портiєра готелю Краковского въ днях 21, 22 и 23 н. ст. вересня с. р.
355 2—2

БОТАНIКА
на вищi класи шкiл середнiх. Шеля учебника д-ра О Ростафиньского. Зладив Iван Верхратский. Вид. р. 1896. Цiна 1 вол. 40 ц. в. а.
Д-ра Осипа Ростафиньского
БОТАНIКА
на нижшi класи шкiл середнiх. Написав Iван Верхратский. Видане р. 1895. Цiна 1 вол. 30 цент. в. а.
Списъ важнѣйшихъ выразѣвъ
зъ руского ботанiчнои термiнольогiи и номенклятуры. Зладивъ Iванъ Верхратскiй. Выд. р. 1892. Цѣна 30 цент. в. а.
Видання тi може дiстати в книгарнi Ставропигiйскiй або у автора. Хто замовлає у автора що найменше два примiрники iз згаданих виданiй (пр. два примiрники Зоольогiи або два примiрники Ботанiки або два примiрники Спису або один примiрник Зоольогiи i один примiрник Спису або один примiрник Ботанiки i один примiрник Спису), тому высилає ся жаданi книжки в протязi чотирох днiв, при чiм порто оплачує автор.

Акушерка Стахурска
замѣнила мешканє Городецка 25 (рогъ Зигмунтовскои).
356 2—3

Рѣшткы хѣдникѣвъ и высортованѣ диваны, портiєры, фiранки, капы, коцы, дерги на конѣ, гобелiны и рѣзнѣ предметы декорацiйнѣ по цѣнахъ дотепер небывало дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre" Львѣвъ ул. Сикстуска 6 (Насежъ Гавсмана). Также на раты безъ пѣдвышки цѣнъ. Для провiнцiи цѣнники даромъ и оплатно. 190

Русинка интелiгентна
могуча самостiйно провадити домове господарство, займесь кухнею i всiми в дома роботами жiночними — приймe мiсце зарази. — Адресувати прошу А. А. Самбiр poste restante.
346 3—4

Новостi въ футрiныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудовiчно низькихъ цѣнахъ. MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.
Львѣвъ, пл. Капiтулина ч. 3
190 16—?

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗIНГЕРА,
въ первородныхъ краевыхъ и заграничныхъ фабрикъ, найдокладнѣйше урегульованѣ, поручає ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ Львѣвъ, Галицка 6. На мѣсячнѣ раты по 4 зр., готѣвкою 10% дешевше. 343

До П. Т. Властителѣвъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маєте намѣръ купити собѣ добрѣй и дешевѣй дерги на конѣ — зволѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванѣвъ **„Au Louvre"** у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великанськѣй выбѣръ дергъ, по зачудовчо низькихъ цѣнах. На провiнцiю высилаємо на жадане нашѣй богато илюстрованѣй цѣнники даромъ и оплатно. 190

Вийшло в рускiм перекладi
IФIГЕНIЯ в ТАВРИ
класична драма Гетого в 5 дiях.
Можна набути у о. Д. Iосифовича в Ярчевi почта loco за 33 кр. разом з пересилкою. 1/2 чи стого зиску призначена на будову церкви в Новiм Санчi.
354 3—?

Выстава загальна
вехѣдныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванѣвъ, портiєръ, фiранокъ, хѣдникѣвъ и дергъ на конѣ.
Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнѣмъ освѣтленю. Вступъ вѣльный. Зачудовчо дешевѣ цѣны вказаний докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшi въ сплатахъ пѣсля умовы.
Упрашає ся кождого, хто бажає щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.
На провiнцiю цѣнники даромъ и оплатно.
Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre", Львѣвъ, ул. Сикстуска 6 (Насежъ Гавсмана). 190

Словарь нѣмецко-рускiй
Ом. Партицкого
продає товариство „ПРОСВѢТА" по 1 зр. замѣсть 3 зр.

ЮЛIЯНЪ СОЛИКЪ
передъ тымъ
ФР. МРОЗИНЬСКИМ
у Львовѣ, улица Собѣского число 7
поручає всякiй роды
ФУТЕРЪ
а именно:
Футра до подорожи, палєтоты мужескiй и дамскiй пѣсля найновѣйшихъ фасонѣвъ, Ротонды, Дольманики, Катанки, Ковнѣры, Пелєрины, Зарукавки, Шапочки дамскiй, Ковпаки, Шапки мужескiй, Шкѣры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а также Верхи готовѣ до футеръ мужескихъ и дамскихъ. 325 6—?
Матерiи найновѣйшi на верхи въ найвѣльшѣмъ выборѣ.
Цѣны умѣренѣ сталѣ.
Высше наведенѣ товары знаходять ся на складѣ.
Также на раты мѣсячны. Также на раты мѣсячны.

Машины до шитя „ЗIНГЕРА"
зъ 10 розличныхъ фабрикъ. Нѣжнѣ въ цѣнѣ 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручнѣ по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно, або готѣвкою 10% дешевше. Моя торговля истнує вѣдъ 25 лѣтъ; я продавъ 17.000 машинъ, т. е. майже 100 ваговъ. Продаю дешевше нѣжь Вѣдень, поручає ся въ мѣсци.
Не высылаю докучливыхъ агентѣвъ, которымъ жиды платять 10—20 зр. на продажу одной лихой машины. 330 6—30
IОСИФЪ ИВАНИЦКИЙ
МЕХАНИКЪ У ЛЬВОВѢ, ГОТЕЛЬ ЖОРЖА.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляємо Всечестнѣйшимъ Священикамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаємо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнѣ и передъ престолы, якъ также сальоновѣ и пастѣвнѣ, хѣдники, фiранки, портiєры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спецiяльный вѣддѣлъ для конфекцiи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхѣвъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высилає ся зъ приятностiю цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre," Львѣвъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капiтульна ч. 3. 190

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ
Почавши вѣдъ дня 12 лютого 1888 выдає
АСИГНАТЫ КАСОВI
4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженемъ
4½% зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ
а всѣ находячi ся въ обѣгу 5% **асигнаты касовѣ зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ будутъ опроцентованѣ по 4½% вѣдъ 15 мая 1889.** 2218
Передрукъ не буде плаченый. **ДИРЕКЦIЯ.**

Новоотворенный
МАГАЗИНЪ ТОВАРѢВЪ МОДНЫХЪ
пѣдъ фiрмою:
ФЕРДИНАНДЪ ГIТЛЄРЪ
у Львовѣ, улиця Галицка число 20
поручає въ великѣмъ выборѣ
коронки, ленты, пасманторiи, газы, крепы, шовковѣ матерiи, саксоньскѣ дамскѣ и дѣточѣ панчохи, корсеты въ найновѣйшихъ фасонахъ, сѣтковѣ, шовковѣ, батистовѣ и дрелiховѣ, вахлярѣ изъ струсихъ перъ.
Всякѣ приналежности до кравеччины по найнизшихъ цѣнахъ.
Замовленя зъ провiнцiи полагоджують ся вѣдворотною почтою. 299 18—20

Розклад їзди поїздів залізничих

важний від 1 мая 1898

пѣсля часу середньо-европейского [пiзнѣйшого о 36 мiнут вiд часу мiсцевого].

поїзд посп.	поїзд особ.	до Львова	поїзд посп.	поїзд особ.	зі Львова
приходить о			відхо	дить о	
	6.45	з Iцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (3/8 до 11/8)	6.05		„ Iцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		1.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		1.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Iцкан		9.53	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Бел ця
	1.01	„ Янова		10.55	„ Iцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (1/7 до 13/8 неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Iцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (3/8 до 11/8 неділі сьвя
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Iцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.35	„ „ „ головн. дворець		3.00	„ Стрия
	5.40	„ Iцкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної води (3/8 до 11/8)
ЖИЧ				3.20	„ Брухович (3/8 до 11/8)
	3.04	з Підволочиск на Підзамча		4.55	„ Ярослава
	8.30	„ „ „ головн. дворець	ЖИЧ		
6.10		„ Кракова		4.10	до Кракова
	6.10	„		6.20	„ Лавочного
	7.57	„ Янова (3/8 до 31/8 а 16/8 до 10/8)		6.20	„ Янова (3/8 до 12/8 а будні дні)
	8.12	„ Брухович (3/8 до 20/8 а 22/8 до 12/8 (3/8 до 13/8)		6.30	„ Iцкан
	8.31	„ „		6.40	„ Кракова
8.46		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	8.53	„ Янова (3/8 до 13/8 въ будничий день)		7.—	„ Лавочного
	9.10	„ Кракова		7.10	„ Сокаля
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.45		„ Iцкан		8.40	„ Янова (3/8 до 11/8 а 16/8 до 30/8)
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		10.05	„ Iцкан
	10.30	„ Лавочного	10.40		„ Кракова
	12.15	„ Сколього		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМIТКА: Порожнича чинить ся вiд 6 години вечером до 5 години 59 мiнут рано. 5

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одповѣдальный редактеръ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянськом. Зъ друкарнѣ Iнституту Ставропигiйского, пѣдъ зарядомъ Михайла Рефца.

Ч. 201. Львовъ, Четверъ 10 (22) Вересня 1898. Рочникъ XIX

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославѣ Д. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитости за инсераты платить ся у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише по попереднѣ застереженю. — Рекламації неопечатані вѣльні вѣдъ порта.

Поодинокє чисто коштує 8 кр. а. в.

Отголошеня звичайні принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсератового або ся вложе а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Недокінчені и кінцї денесенъ приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Ще оденъ лѣкъ для спасенія Руси!

——

Христосъ учивъ: люби ближнього якъ себе самого! Але нашѣ сердечнѣ брата идуть ще дальше: они люблять насъ безъ порѣвнання бѣльше, нѣжь себе самыхъ. Поминувши вже те, що всѣхъ силъ докладають — навѣть зъ власною шкодою, щобы насъ слабосильныхъ поставити на ноги, що про рускѣ школы дбають на шкоду своихъ „народовыхъ и політичныхъ позицій въ сѣй дальніци“ далеко бѣльше нѣжь о свои власнѣ, що будують намъ навѣть королѣвскій замокъ на Вавелю — хочь за нашѣ грошѣ але власными инжиніярами, — поминувши се и таке инше, розпадають ся коло насъ немочныхъ, всѣлякими недугами доткненыхъ, мовь тѣ сестры-жалобниць, придумуючи для насъ всѣлякѣ лѣки, всѣлякѣ еліксіры житя.

Оттакъ недавно (въ 183 ч.) писали мы про лѣкъ, якимъ спасати насъ хоче якійсь філянтропъ-філософъ зъ Ech-a przemyśk-ого. Теперь знову кандидатъ на рускаго митрополита и певно також на кардинала, кс. Павло Смолниковскій, ґенералъ оо. Змартвыхвстанцѣвъ, подавъ новый лѣкъ для нашого спасенія. Рецепту прислався вѣнъ ажь зъ Риму до тутешнього Ruch-у katolick-ого. Отже насамперед наводить вѣнъ слова кс. Калінки зъ недрукованого справоздання про львѣвскій интернатъ оо. Змартвыхвстанцѣвъ за р. 1881., котрыми такъ зображено тогдѣшный станъ рускои справы:

„Край заселеный в спѣльно Поляками и Русинами; але помѣжь тыми двома племенами в що-разъ бѣльше роздѣловъ. Свѣдомѣсть національнои окремѣшности, котра въ нашѣй епосѣ розбудила тѣлько народовъ, особливо молодшихъ, — свѣдомѣсть въ засадѣ благородна, що могла бы бути навѣть благодатвою, коли бы не була такою выключною и не вѣдтручувала ще иншихъ, а высшихъ потребъ суспѣльности и народу, — она огорнула и нашихъ Русинѣвъ. Одначе скажѣмъ, що они бѣльше хотять бути особнымъ народомъ, нѣжь себе такимъ почувають. Они знають, кѣлько ихъ давно спольщило ся и якъ легко процесъ польщени вѣдбуваѣ ся въ ихъ душѣ. Они знають, що кромѣ подѣбнои вдачѣ сама перевага заходнои цивілізаціи и богато иншихъ користей економічныхъ и товарискихъ втягають ихъ въ польскій елементъ; а знаючи свою мягку вражливу вдачу, не можуть сего укрыти передъ собою, що вже самого житя-бут въ нами выстане, щобы зъ нихъ робити Поляковъ. Правда, що и Полякъ дуже легонько прилягае до чужихъ; але, хочь бы вѣнъ и якъ прибравъ чужоземнѣ формы, въ нѣмъ буде жити польска душа и въ даномъ разѣ вѣдзве ся и вѣнъ забажае бодай умерти на старѣсть мѣжь своими. Русинъ противно, коли перемѣнить ся на Поляка, то вже безповоротно; вѣнъ тогдѣ дивить ся троха зъ горы на свѣй языкъ, на свои народнѣ обычаѣ, немовь на забутки провінціоналізму. Отже у тѣй легкости, а скажѣмъ також, у тѣй догѣдности стати ся Поляками нинѣшнѣ Русины бачать найбѣльше небезпеченьство для свого народу; и сего имъ доволѣ, абы вѣдъ насъ сторомити и систематично, а неразъ и загорѣло замыкати ся у своѣй вѣдрубности. А перетинаючи зъ одной стороны узлы, що лучать ихъ зъ нами, зъ другои боронячи всего, що ихъ вѣддѣляе, боронять навѣть такихъ рѣзниць, котрѣ для нихъ самыхъ суть шкѣдливѣ, якъ пр. календаря; и безъ кѣнця и безъ потребы и де лише лучить ся, говорять о своѣй народности, якъ коли-бъ ви хотѣли убезпечити въ самыхъ собѣ, та заразомъ указують на Поляковъ скрыто або и явно якъ на своихъ найблизшихъ и найгрѣзнѣйшихъ ворогвъ. Можна сказати, що сеся ненависть до Поляковъ у великѣй части зъ нихъ стала ся нинѣ знаменемъ рускаго патріотизму, а пропаганда сеи ненависти по кликомъ до дѣлания, а навѣть рацією истнованя для неодной рускои институціи. За сею вѣдразою до польскаго елементу иде також вѣдраза до латинъскаго обряду, иде обраджене до церкви и ей головы, папы. Отже сей національный жаръ, що спалахнувъ зразу на поли політичнѣмъ, поволи залива що-разъ ширшѣ круги, моральнѣ и суспѣльнѣ, и сягае до найглубшихъ душевныхъ и религійныхъ сферъ и грозить вкѣнци міліонамъ душъ утратою вѣчности! Виправдѣ сеся фатальна справа, що зачинае роздѣлювати нашъ спѣльный будынокъ, не дѣйшла ще глубоко, до суспѣльныхъ основъ, значить, до люду; та все оно вже але, що майже все, що мѣжь Русинами в бѣльше образоване, вже заражене духомъ сепаратизму, коли не отвертои ненависти... Та гляньмо такожь, чи лише сей національный жаръ в причиною ихъ ненависти, справдѣ грѣзнои, бо поступаючои що разъ глубше и що-разъ ширше, вѣдъ старшихъ до молодшихъ, вѣдъ учителѣвъ до учениковъ? Чи лише вѣнъ? Нѣ, суть ще иншѣ причины. Поляки споконвѣку злучили ся зъ Заходомъ, а Русины звязанѣ цѣлою своею традиціею зъ Всходомъ; на нашихъ поляхъ веде ся споконвѣчна борба Всходу изъ Заходомъ. До нея прилучуе ся також стара неохота мѣжь обрядами латинъскимъ а грецкимъ, неохота видна мѣками въ исторіи церкви, — тымъ бѣльше видна нинѣ, коли въ душахъ ослабла вѣра, а по-за обрядомъ укрывае ся народность.“

По такѣй дінґнозѣ кс. Калінки выкладае о. ґенералъ свою дінґнозу. Зъ того часу — наже, — якъ се писавъ кс. Калінка, богато змѣнило ся. Русины набрали силы и такъ богато вдобули (о. ґенералъ мусить мати на гадцѣ вдобутки п. Вахнянина. *Ред.*), що здавалось бы, не потребують бояти ся о свою народность. Поляки не гадають забирати имъ ихъ народность, а противно старають ся ихъ скрѣплати и поставити на сильныхъ ногахъ. А чому-жь Русины таку саму мають неохоту до Поляковъ, якъ и давнѣйше?.. Бо — добре казавъ кс. Калінка — причина ихъ сепаратизму лежить у вѣдношеню рускои справы до церкви. Длятого даремно заходять ся політики поладнати руску справу; она в релігійна и лише на релігійнѣмъ поли можуть Русины злучити ся зъ Поляками. У насъ вѣдъ вѣковъ веде ся борба мѣжь Заходомъ а Всходомъ; а що рускій нарѣдъ в на скрѣзь релігійный, то лише тѣ мають або можуть мати справдѣ вплывъ на него, що промовлять до него въ имя любови або ненависти до католицкои церкви. Доси на нещасте головнымъ чинникомъ народного руху була ненависть [розумѣе ся до католицкои церкви — *Ред.*].

На доказъ, що такъ в, кс. кандидатъ на рускаго митрополита указуе на оповѣдане Волод. Баранъского „Сонный мары молодого питомца“ и наводить зъ него те, въ чого тамъ нема анѣ слѣду. Мы знову на доказъ чи то незнання рускои мовы изъ стороны кандидата на рускаго митрополита чи его безмежнои... „правдомовности“ наведемо дословно его слова: „Ото въ книжочцѣ, призначенѣй для рускои молодежи (?), пѣдъ заг. „Сонный мары молодого питомца“ зображене в пекло и небо на земли. Небо, „свѣтъ евангельскій, тихій, трудящій“ — се жите рускихъ хлопѣвъ. Пекло — то „свѣтъ богатый, де панує насильство, сила, що приковуе духа до землѣ и велить ему стелити ся ниць передъ могучостію матеріи“. А сей свѣтъ? Се церковь католицка зъ папою на чолѣ! Середъ того свѣта питомець рускій будить ся „самъ, самѣтный, мовь бы середъ ворожои чужины“. Для него церковь католицка — се ворожа чужина! Вѣнъ почуваѣ зазывъ до борбы. Все, що въ нѣмъ в честного, благородного, руского, кличе до борбы зъ католицкою церквою! Але вѣнъ для шматка хлѣба мусить стати ей слугою! Але буде ей бодай ненавидѣти.“ Отсе, що тутъ кс. ґенералъ наторочивъ, хиба могло приснитись ему вѣсля доброи вечерѣ и ще лѣпшои лібаціи — а нѣ, то вѣнъ хиба мав якесь окреме, ad hoc скомпоноване выдане „Сонныхъ маръ“. Заразомъ можна зъ сего бачити, яку стѣйкѣсть мають и всѣ иншѣ его доказы нѣбы на те, що Русины ненавидять католицку церковь. У него навѣть и книжочка „Просвѣты“ п. заг. „Фармазоны“ с доказомъ, якъ люто Русины ненавидять католицку церковь!

Дальше править мѣсь иншимъ кс. ґенералъ, що прийшовъ разъ до кс. Калінки оденъ рускій священникъ и каже до него: „То вы хочете выховувати Русинѣвъ на добрыхъ Русинѣвъ и заразомъ на добрыхъ католикѣвъ? А якимъ же способомъ гадаете дѣйти до того? Адже всякій народъ выховуе ся на своѣй исторіи, а наша исторія шизматицка. Нашій лицарѣ — се козаки, що боролись ся противъ уніи; наша минувшѣсть тѣсно звязана зъ борбою противъ церкви“. На се кс. Калінка призадумавъ ся и сказавъ: „Въ сихъ словахъ велика правда!“

Теперь кс. ґенералъ такъ закѣнчуе дінґнозу: Не можна любити католицку церковь, обожаючи заразомъ такихъ лицарѣвъ, що ненавидѣли церковь и боролись ся зъ нею.

Наконець иде рецепта: Отже, коли хочемо, щобы Русь була щиро католицкою, треба ѣй конечно показати правдивыхъ ихъ лицарѣвъ. Де-жь в тѣ лицарѣ?... Въ унію и лише въ унію! Св. Іосафатъ и его ученики — се единѣ и правдивѣ лицарѣ Руси. Нехай Русь-Україна вѣдкине ту отруту, що ей подаютъ, и выздоровѣе, а тогда и ей ворогы не будуть страшни.

Листы рускои женщины зъ Канады.

Подавъ *РОМЗА.*

Маемо передъ собою два листы панѣ Павлины зъ Цурковскихъ Ґенниковои, писанѣ въ Канады. Вѣдомости въ тыхъ листахъ цѣкавѣ, варто ихъ прочитати. Щобы однакожь знати, якъ она опинила ся въ Канадѣ, подаемо по сихъ листахъ житепись ей мужа п. Кирила Ґенника, знаного основателя „Карпатскои краминцѣ“ въ Коломыйщинѣ, на котру свого часу покладано великѣ надѣѣ.

——

Першій листъ писаный до свояки.

Отъ скажешь: „цуръ поганымъ очемъ, тай моимъ нѣбы абы не наврочили“ — Павлина зъ Америки написала?!

Насамперед перепрашаю тебе дуже, що ѣдучи въ сей такъ далекій край, не написала-мь пару слѣвъ, абы-сьмо ся еще були въ Станиславѣ попрощали. Та простѣ дорога! Можешь понятн, якъ чоловѣкъ настроеный, коли раптомъ покидае рѣдный край, родину и все, що му тамъ було такъ миле! Но сталось; а що стало ся, то вже не розстанешь.

Дорѣга до Америки, то есть щось такъ немиле, що якъ-бы кождый знавъ, то не рушивъ бы ся нѣколи. Насамперед три дни зелѣзницею, а особливо пруською, то такъ дасть ся въ знаки, що ажь ну! А до того яко емігрантѣвъ пакують по-надъ мѣру въ вагоны, тому въ кождѣмъ купѣ такъ якъ напіковано. Ѣде ся черезъ и по-при великѣ мѣста — та що зъ того, коли чоловѣкъ дуже мало що видить, бо все лишь кѣлька хвиль тревають перестанки колѣѣй.

Въ Гамбургу були-сьмо пѣвтора тыжня, бо чекали-сьмо на свѣй „шифъ“. Мѣсто се есть дуже а дуже красне. Що ту за чистота, якъ на тарели! Улицѣ широченѣ, повысаджуваній деревами для холоду. Трамваѣвъ ажь три ґатунки: паровый, кѣнный и електричный. Зелѣзница ѣде въ кѣлькохъ мѣсцяхъ черезъ мѣсто, а далѣ трошка — вже и пристань пароходвъ. Домы въ мѣстѣ в и на вѣсѣмь поверхѣвъ. Выставы величавѣ, що склепъ то все красшѣ, а особливо вечерами. Стрѣй той самъ, що и у насъ. Люде тутъ дуже росли, а особливо женщины, такѣ высокѣ одна въ одну якъ тополѣ. Коли мы ѣхали [май 1896. — *прим. ред.*] то бувъ дуже красный часъ, тожь вечеромъ въ Гамбургу снувались тысячѣ тысячѣвъ людей, то на спациры, то до воды, де за білетами ѣдуть на водну прогульку. Ажь душа радуе ся, такъ тамъ красно устроено: майже всѣ люде зъ цѣлого мѣста выѣхали на воду. Лебедѣвъ незлѣчене число також вѣдбуваѣ свою нѣчну забавку на водѣ. Досыть того, що тамъ приемно дуже.

Але якъ незносно то на чоловѣка подѣлае, наколи вывезуть за мѣсто, до великои пристани и запровадять, якъ до гробу, до того корабля величезного! Якъ чоловѣкъ тогды розчарув ся, страхъ! Тѣ кораблѣ, що суть дорожшѣ, то мають каюты, нѣбы маленькѣ покоики, але тѣ, що звычайно ними ѣдуть люде такъ званѣ емігранты, то ѣдуть тымъ такъ званымъ „цвішендекомъ“, то есть тягаровымъ (кораблемъ), котрый собѣ спацируе зъ Гамбурґа до Квебеку 16, 18 и 20 днѣвъ. Есть то дуже погана ѣзда и еще до того вѣтъ препоганый.

Корабель менше бѣльше такъ выглядае: Есть то нѣбы величезный поромъ; въ серединѣ на пѣдвышеню есть щось нѣбы маленькѣ зелѣзнѣ лѣжка зъ соломяными матерацками и подушками, на долинѣ и надъ ними другѣ такѣ самѣ и для кождого особне. Надъ тыми лѣжками есть пѣдлога, такъ званый покладъ [чердакъ — *прим. ред.*] и то есть цѣлкомъ забудоване. На серединѣ корабля в машинерія и кухнѣ, въ котрыхъ все парою варять и печуть. Варта видѣти цѣлу машинерію, за помочею котрои такъ страшный пароходъ двигае ся по морю. Пѣдъ людьми есть еще велике мѣсце, де пакують тысячѣ, міліоны рѣзныхъ ладунковъ, котрѣ пакують три дни и три ночи въ Гамбурґу и Антверпіи, бельгійскѣмъ мѣстѣ, та везуть до Америки.

Коли всяде ся въ корабель, то скажешь: тажь се мила ѣзда водою! Але проѣдь ся лишь пару годинъ — ого, вже по тобѣ. Еще якъ море тихо плыве, то яко-тако, але наколи лишь малый вѣтеръ повѣе, заразъ морскій фалѣ пѣдносять ся и корабель зачинае колысати ся, а люде такъ якъ солома падуть и вже хорѣ. Отже мы якъ всѣли въ корабель, заразъ въ три годины зачало колысати и вже всѣ люде хорѣ, кромѣ матрозвъ, котрымъ уже нѣчо не шкодить. И такъ кождый дѣстае млости, страшенного завороту головы, такъ що годѣ встати, бо заразъ знову млости. Кажу тобѣ дорога, що разъ переѣхати море, то такъ якъ на свѣтъ уродити ся. Та хороба не тривае цѣлу дорогу, а все три, чотири и шѣсть день, а тымъ бѣльше, якъ море неспокѣйне. Що за страшне вражѣне робить, якъ всѣ люде за покотомъ похорують, то лишь стонъ, плачь та нарѣкане чуть. Зъ початку ѣзды моремъ товаришать якѣсь великѣ птахи, а коли въѣде ся середъ моря, то лишь вода и небо, бѣльше нѣчо не видно, хиба морскѣ рыбы, якъ поросята дорослѣ, выправляють гецы по синѣй водѣ. Охъ Боже! що за сумнѣ гадки на чоловѣка тогды находять! „Ажь ту твѣй гробъ!“ подумае кождо — и дѣйстно есть дуже богато злучаѣвъ, що або корабель розбѣе ся о яку скалу або въ часѣ мраки наѣде оденъ на другого, пороѣбить дѣры, корабель воды набере, а тогды бувай здоровъ рускій краю! Але Богъ есть всюды. Представила мь тобѣ дорогѣ дещо, та не выдасть ся оно такъ страшно, якъ есть въ истнѣ.

Нарештѣ на два дни передъ приѣздомъ показують ся береги землѣ. Що за роскѣшь! Що за утѣха для кождого, що вже прецѣ видѣть знову землю. Передъ приѣздомъ до Квебеку зачинае вода звужувати ся и корабель входить въ каналъ, въ котрѣмъ уже вода не сина, але якась брудно жовта. Корабель припровадять ажь до самого берега, припинають грубыми линвами [канѣтами — *прим. ред.*] и тогды приставляють мѣстъ деревляный, по котрѣмъ люде выходять на берѣгъ. Теперь по парогодиннѣмъ вѣдпочинку ѣде ся далѣ зелѣзницею, хто де хоче. Отже мы поѣхали до Канады и опинили ся въ мѣстѣ Вініпеґъ [Winnipeg]. До Вініпеґу ѣхали-сьмо ще три дни колѣею. На тѣй дорозѣ було дуже мало перестанкѣвъ. Американьска колѣя жене такъ якъ у насъ поспѣшный поѣздъ.

Коли приѣхати до Америки, то також до тои цѣлои дороги еще и то не дуже миле, що чоловѣкъ языка не знае и думае: „чого я властиво сюда приѣхавъ“. По пару часахъ освоить ся зъ тымъ, що инакше бути не може, и зачинае ему приглядати ся.

Люде анґельскій всѣ дуже интеліґентнѣ, честнѣ, образованѣ и взагалѣ такъ красно всюды заховують ся, що варть ихъ брати за взоръ. Ту анѣ сварки, анѣ бійки анѣ жадного неприличности въ загалѣ нема. Брудота нашои интеліґенціи тутъ не находить ся. Ту такъ само якъ и у насъ працюють разомъ и женщины и мужчины на кождѣмъ поли: чи то по урядахъ, чи по готеляхъ, пральняхъ и рѣжныхъ мѣсцяхъ нашихъ, але все такъ приличнѣ дѣе ся, що ажь любо. Досыть того, що

сины почитають и люблять св. Іосафата, а тогдѣ можна буде ихъ выховати на правдивыхъ Русинѣвъ и на добрыхъ католикѣвъ.

Але доси на жаль такъ не е. „Якъ любить св. Іосафата, — кѣнчить нашъ лѣкарь свои сонни мары, — покаже оденъ фактъ. Коли я — каже — засѣдавъ въ обрядовѣй комісіи рускѣй у Львовѣ, пок. митрополитъ Сембратовичъ жалувавъ ся гѣрко на Ставропігію. Зажадала она було вѣдъ него дозволу на передрукъ рускаго спѣванника, бо давне выданє було вже вычерпане. Позволене дѣстала и выйшло нове выданє, котре довгій лѣта, якъ всѣ книжки церковнѣ, буде единымъ спѣванникомъ на католицкѣй Руси. Показало ся, що пѣсни рускій о св. Іосафатѣ выкинено! О. митрополитъ жалѣвъ надъ тымъ, обурювавъ ся и гнѣвавъ ся; але пѣсни тѣ до спѣванника вже не вернули!“

Не можлива рѣчь спорити зъ сонными марами кс. ґенерала и кандидата на рускаго митрополита; шкода навѣть на те заходу. Кс. ґенералови, видно, попереверталo ся въ головѣ; одно лишь не знати: чи вѣдъ того, що вдавъ ся не въ свою рѣчь? чи може длятого и вдавъ ся не въ свою рѣчь, що ему перевернуло ся въ головѣ? Помянувши сонній мары про якійсь „нашъ сибльный будынокъ“, котрый впрочѣмъ можна бы бодай ще такъ розумѣти, що такъ Поляки якъ Русины зложили ся на будову Австрії; помянувши и торочене про сепаратизмъ Русинѣвъ, якъ коли бы Русь зъ Польщею були повѣчний ажь до смерти (хочь обѣ жѣнки и то невласновольній!), — помянувши те: що-жь за баламутство всякихъ понять и льогіки! Тутъ бесѣда про выховуване Русинѣвъ на добрыхъ Русинѣвъ, а то знов про сполученє Русинѣвъ зъ Поляками, якъ коли бы Русины, ставшись Поляками (бо-жь о такѣ ъ сполученю очевидно бесѣда), могли бы бути добрыми Русинами! То знов мѣшає ся понятя народности и вѣры, якъ коли бы пр. Нѣмець протестантъ не бувъ такъ добрымъ Нѣмцемъ, якъ и Нѣмець католикъ. Аджежь и мѣжь Поляками е богато протестантѣвъ (пр. на Шлеску) и анѣ они не цурають ся польскои народности анѣ Поляки не цурають ся ихъ. Чи-жь тѣлько одній Русины не можуть бути добрыми Русинами, коли не е католиками? А що-жь мы маємо зробити зъ буковиньскими Русинами та мілионами нашихъ закордонныхъ братѣвъ? Чи маємо ихъ выречись длятого, що они православній? Або тота наша исторія. То маємо-жь для гарныхъ очей польскихъ плюнути на всю нашу минувшѣсть, на нашу исторію, длятого, бо она не подобає ся ґенералови? Вѣнъ, що правда, не виненъ тому, що пр. Хмельницкого тогдѣшній Ляхи вызвали до бою; але чи-жь мы, Русины, а ще до того галицкій Русины, винній що тому? Чи въ Польщѣ не було дісідентѣвъ-Полякѣвъ? И чи Поляки нинѣ викинули бы зъ своєи исторіи борбы тыхъ дісідентѣвъ зъ католицкою церквою, або чи годній бы ихъ выкинути, хочь бы хотѣли? Але мы знаємо напередъ и вѣдповѣдь, яку бы намъ дано на се питанє: „To co innego!“

Отъ, кс. ґенерале! Пильнуйте лѣпше своихъ коронокъ та бревіяра, а не бавте ся въ лѣкаря, бо выходить зъ того пѣсснѣтниць. А коли вже доконче захотѣлось вамъ лѣчити, то маєте широке поле мѣжь народомъ польскимъ! Русинѣвъ лишѣть въ спокою, а тогдѣ и неохота наша до Полякѣвъ певно стане менша та зъ часомъ и цѣлкомъ може щезнути. Тѣлько выпустѣть насъ зъ своєи хочь якъ ласкавои, але нѣчимъ не оправданои опѣки, — бо попросту вамъ зась до насъ!

Письма зъ краю.

Зъ Немирова пишуть намъ:

На день 1 (13) вересня — на Симеона Столпника — кождого року ѣде въ Немирова высше пѣвъсотни рускихъ богомольцѣвъ на Пацлавску Кальварію коло Добромиля, зъ вѣдки звычайно приносять якійсь подарунокъ для своєи немирѣвскои церкви. Сего року выбрало ся зъ Немирова 60 рускихъ богомольцѣвъ; они справдѣ щасливо вернули домѣвъ, але принесли зъ собою кромѣ подарунку до своєи церкви ще щось бѣльше, а то: 1) обурене на кляшторъ и костелъ патрѣвъ Францисканѣвъ на Пацлавскѣй Кальварії, 2) радѣсть, що Пацлавска Кальварія дѣждала ся разъ величавои мурованои церкви, и що въ тѣй церкви безъ найменшои трудности можна теперь заспокоити всѣ свои релігійній вымоги.

Зъ вѣдки-жь взяло ся у рускихъ немирѣвскихъ кальварійскихъ богомольцѣвъ обурене на кляшторъ и костелъ патрѣвъ Францисканѣвъ на Пацлавскѣй Кальварії? Патрамъ Францисканамъ Пацлавскои Кальварії? Патрамъ Францисканамъ Пацлавскои Кальварії солею въ оцѣ: 1) що тамъ е вже змурована и то величава церковь; 2) що въ тѣй церкви находить ся старинна чудотворна икона Матери Божои; 3) що та церковь надѣлена пятьма вѣдпустами въ тѣй самій днь, що и ихъ костелъ; 4) що теперь рускій народъ громаднѣйше збирає ся до тои церкви, нѣжь до ихъ костела; 5) що теперь въ тѣй церкви рускій народъ безъ трудности може заспокоити всѣ свои релігійній вымоги; и 6) що [се була causa finalis, за для чого оденъ патеръ Францисканинъ выявивъ передъ рускимъ народомъ, зѣбранымъ въ костелѣ всю ѣдь на руску церковь на Пацлавскѣй Кальварії!] знайшовъ ся такій патріотъ и ревный священникъ, якъ о. Василь Чернецкій, котрый написавъ исторію чудотворнои иконы Матери Божои въ церкви на Пацлавскѣй Кальварії и самои-жь церкви п. заг. „Памятка зъ Пацлавскои Кальварії“, що выйшла сего року яко книжочка місійна зъ печатнѣ Ник. Джулиньского въ Перемышли, та що ей розпродувано въ церкви Пацлавскои Кальварії. Зъ тои „Памятки“ рускій народъ дѣзнавъ ся, що руска церковь на Пацлавскѣй Кальварії вже була тогдѣ, коли о костелѣ нѣхто ще не подумавъ; що рускій народъ вѣдъ найдавнѣйшихъ часѣвъ спѣшивъ на вѣдпусты на Пацлавску Кальварію до рускои церкви та що доперва пѣзнѣйше збудованый костелъ зъ кляшторомъ патрѣвъ Францисканѣвъ почавъ переймати рускихъ богомольцѣвъ до себе. Зъ тои книжочки дальше набравъ нашъ рускій богомѣльный народъ переконанє, що вѣнъ, а не хто другій, причинявъ ся своими вѣдпустовыми датками до збудованя и украшенія на Руси величавыхъ польскихъ костелѣвъ и кляшторѣвъ, коли насупротивъ рѣвночасно нидѣли и пустѣли рускій церкви и монастырѣ, лишеній жертовныхъ датковъ. Кальварійскій патры Францискане, переполненій привидомъ, що дотеперѣшна ихъ вѣдпустова нажива малѣе, не могли вдержати ся въ рѣвновазѣ, та давай уѣдати въ своѣмъ костелѣ передъ рускимъ народомъ на руску місійну книжочку „Памятка зъ Пацлавскои Кальварії“ и розумѣе ся також на руску церковь. „Jeżeli kto kupił taką książeczkę — кричавъ оденъ патеръ Францисканинъ, показуючи книжочку місійну — albo kupi, wzywam, żeby ją nie niósł do dom, jeno tutaj gdzie spalił albo w drodze stracił, albowiem w tej książeczce są popisane gorszące brednie religijne, jakoby w tem kościele nie było Matki boskiej cudownej, a tylko tam w ruskiej cerkwi. Więcej nie mogę wam głośno wyrazić, co tam jeszcze gorszego ponapisywano. Tutaj polski odpust a nie ruski! Tu w kościele we środku odprawią się dla Rusinów ruskie nieszpory czyli weczernia, zaś na dworze polskie nieszpory dla Polaków. Więc zostańcie wszyscy w kościele!“ [розумѣй: нѣхто не смѣе йти до церкви!]

Неборачеко патеръ Францисканинъ думавъ, що має передъ собою глупый народъ, та бувъ такъ наивно певный, що геть вѣдобе собѣ рускій народъ и зачерезъ те руска церковь на Пацлавскѣй Кальварії буде свѣтити безлюдемъ! Завѣвъ ся, дуже завѣвъ ся! Єго жарко зъѣдлива бесѣда выклакала межи рускимъ народомъ лишь обурене. Въ костелѣ вчинивъ ся глухій роботъ; въ мигъ ока рускій народъ почавъ опускати польскій костелъ, а спѣшивъ до своєи рускои церкви не зважаючи на те, що въ костелѣ вже спѣвали руску вечерню. Руска церковь и просторъ вколо церкви далеко и широко переповнили ся рускимъ народомъ, що зъ цѣкавостію кождый для себе рвавъ книжочку місійну „Памятка зъ Пацлавскои Кальварії“.

То все, що я высше списавъ, оповѣли менѣ рускій богомольцѣ зъ Немирова, особливо п. Николай Голѣнь, котрый додавъ вѣдъ себе ще ту дуже важну увагу: „Теперь повинній ити на выслуги кальварійскимъ патрамъ Францисканамъ, а тѣлько до своєи рускои церкви на Пацлавскѣй Кальварії, ку лы потягнуть за собою всѣхъ рускихъ богомольцѣвъ!“

О. *Іоанъ Кипріянъ* парохъ Немирова.

Переглядъ политичный.

Орґаны всѣхъ партій парляментарныхъ о потребѣ злагодженя партійныхъ антаґонізмѣвъ та въ имя австрійского патріотизму апелюють до вирозумѣлости всѣхъ сторонництвъ, окрѣмъ — свого власного. Безвзглядный упѣръ при своихъ жаданяхъ называють нерозумною, бо не доводячою до цѣли рѣчею, але се не вѣдносить ся до власного сторонництва, бо оно „найбѣльше упослѣдженє“ и ставить лишь „minimum“ своихъ жадань. На голосы, взываючій Чехѣвъ до опамятаня, молодо-ческа партія выдала ось-якій комунікатъ: „Пѣдносять ся голосы, що зъ огляду на вѣдкликаний торжества ювілейній и зъ огляду на жалобу цѣсаря, котрый постановивъ цѣлковито посвятитись державнымъ справамъ, всѣ народы повинній теперь тѣснѣйше звязати ся и разомъ спѣвдѣлати. Але се не може вѣдносити ся до ческого народу, котрый и такъ пѣдъ політичнымъ взглядомъ упослѣдженый. Чехи не можуть зрезиґнувати зъ приналежныхъ имъ правъ навѣть тогдѣ, коли утихне языковый спѣръ. Всякій отже поголоски о переговорахъ Чехѣвъ зъ Нѣмцями е неправдивій и обчислений лишь на те, щобы збаламутити публичну опінію.“ Politik оголосила письмо якогось ческого посла, въ котрѣмъ авторъ признає, що сли говорять, що Чехи повинній зробити въ себе жертву, то знов не можна вѣдъ нихъ жадати, щобы зрезиґнували зъ найсправедливѣйшихъ своихъ жадань. Чехи не можуть кинути своихъ правъ на поталу молохови нѣмецкои обструкції, бо сли-бы навѣть схотѣли, не повздержать тымъ панґерманьского руху въ своѣмъ краю. Для того всякій поголоски о готовости Чехѣвъ до уступокъ безпѣдставній. Ихъ обовязкомъ е вытревати незмѣнно при своѣй політичнѣй и національнѣй програмѣ. Въ заповѣдженыхъ на найблизшій днѣ конференціяхъ ческій послы ще разъ ясно и рѣшучо заявлять свое становиско, щобы въ тѣмъ напрямѣ не було найменшихъ сумнѣвѣвъ. — Знов же орґанъ молодо-Чехѣвъ Lidove Noviny выступають противъ тыхъ дневникѣвъ польскихъ, котрій для заведеня ладу въ державѣ доказували потребу уступчивости зъ стороны Чехѣвъ. Чехи не лише въ нѣчѣмъ не уступлять але зажадають ще бѣльше, — пише згаданый дневникъ и домагає ся, щобы Поляки и нѣмецкій католики пѣдпорядкували ся волѣ правицѣ.

Анѣ на волосъ! — то гасло, пѣдъ котрымъ молодочехи беруть ся хагодити партійній антаґонізмы. Якъ Чехи, такъ и друга сторона не гадає уступати. Нѣмецко-людове сторонництво въ Стирії вже передвчера ухвалило резолюцію за обструкцію, и то не лишь

про интеліґенцію анґельску можь сказати, що певно нема на свѣтѣ высше стоячого народу. А маєшь знати, що ту жадном рѣжницѣ нема межи людьми: ту найнизшій роббтникъ, якъ и найбѣльшій панъ, то все рѣвне.

Стрѣй женщинъ той самъ, що и въ Галичинѣ, тѣлько маленька рѣжниця де въ чѣмъ: Въ лѣтѣ ходять ту всѣ безъ рѣжницѣ вѣку, навѣть старшій женщины, якъ я [?], въ бѣлѣмъ, або цѣлкомъ яснѣмъ одѣню. А дѣвчата малій, то такъ якъ гуси, все на бѣло. Не есть то практично, бо вѣчно треба прати, майже що дня. Въ зимѣ носять замѣсть зарукавкѣвъ великій рукавицѣ, такого кольору якъ и ґарнітуръ. Суть також и зарукавцѣ въ уживаню, але менше. Шапки носять бѣльшій, якъ у насъ, бо тутъ студѣнь бѣльша. Футра носять богато кожухомъ на верхъ, що досыть забавно выглядає. Мужчины такъ само убирають ся якъ у насъ. Убране ту таньше якъ у насъ въ Галичинѣ. Жите також богато таньше. Ту ѣдять звычайно три разы на день, и то мясо, а до того гербата або кава и тѣста солодкій. Анґліки дуже делікатній люде прото, що лишь яйцями и мясомъ живуть; особливо женщины, то лишь якъ фіґи. По домахъ красне меблюють ся, кождый безъ рѣжницѣ стану. На фортепянахъ граютъ и на фісгармоніяхъ; також чую, що женщины граютъ и на скрипнахъ.

Все тутъ добре, все красне, та що зъ того, коли чуже! Куда пѣдешь, то все чуже и не свое. Особливо серце болить дивити ся на нашихъ нещасливыхъ галицкихъ селянъ, котрій ту межи тутейшимъ народомъ якъ дикій выглядають, а найбѣльше тій, що въ своихъ одежахъ и зъ довгимъ волосѣмъ сюды поприходили! Суть ту Нѣмцѣ, жиды, Французы, Шведы и инша народность, а нѣкого такъ не пѣзнати, якъ нашого нещасливого галичанина!

Мы ту осѣли нѣбы тымчас мъ и Кароль [Кирило Ґеникъ] дбставъ службу при еміграційнѣмъ домѣ, бо знає по нѣмецки, по руски, по польски и богато пѣдучивъ ся по анґельски, тожь зробили его тоймачемъ для Славянъ, котрій ту приѣздять. Чи довго то буде, не знаю. Дѣти нашій вже цѣлій Анґліки; ходять до школы анґельскои и учать ся дуже добре. Тымчасомъ кѣнчу, цѣлуючи всѣхъ сердечно. Прошу тебе, дорога, вѣдпиши зараз, що поробляєшь зъ дѣточками? Пѣзнѣйше знов напишу. — 1897. *Павлина.*

Другій листъ писаный до тети.

Отъ уже туй-туй рѣкъ, якъ мы ту въ далекѣй чужинѣ въ Канадѣ... Мы вже трохи привыкли ту въ Америцѣ. Люде ту дуже честній и добрій, тѣлько що я дуже мало еще можу розмовити ся. Дѣти нашій вже цѣлій Анґліка. Ходять 11 мѣсяцѣвъ до анґельскои школы и дуже добрій поступы роблять. Ту переважно женщины учать. Въ нашихъ школахъ, де и нашій дѣти, то хлопцѣ и дѣвчата разомъ учать ся. Однакъ приличѣбть такъ велика, що жадного заколоту нема нѣколи.

Мы, поки-що, оперлись въ мѣстѣ Вініпеґъ. Оно е однымъ зъ головнѣйшихъ въ Канадѣ. Есть се мѣсто переважно роббтничо господарске. Фабрикъ ту еще майже нема. — Ту дуже красный устрѣй, бо кождый безъ рѣжницѣ стану и уродженя рѣвный и однако образованый, такъ, що такои рѣжницѣ, якъ у насъ бувае, ту не знайдешь. Ту кождый и найнизшій роббтникъ учить свою дитину, якъ и другій, котрого у насъ называють великій панъ. Ту, Богу дякувати, кождый рѣвный. Ту такъ высока интеліґенція, що и нашъ человѣкъ, котрый называя ся интеліґентный, еще губить ся...

Взагалѣ все тутъ честне и приличне — все и таньше и лѣпше, але жаль за родиною, за рѣдными звычаями и краемъ своимъ рѣдными; то не може того всего вырѣвнати. Чи зостанемъ тутъ на нѣки, то дасть ся видѣти, якъ будемъ жити. Дѣти цѣлкомъ вже зжили ся зъ всѣмъ тутешнымъ.

Що ту вже сего року народу наѣхало, то страхъ! Фармы ту суть справдѣ дарований, але нашій люде, котрій приѣздять неписьменній, дуже зъ-разу мучать ся, бо Анґлікъ нѣколи нишого языка не хоче учити ся, а анґельского кождый також умѣти не може, наколи не есть Анґлікомъ вѣдъ роду. Взагалѣ нехай нашій селяне не квапять ся до Америки, бо безъ грошей и науки дуже зле пробуває ся въ Америцѣ. Еще такій, якъ той господарь, що вѣдъ васъ приѣхавъ *), то и въ Америцѣ не пропадуть. Ни нѣхто не думає, що ту доляры пѣшки ходять. О нѣ! прошу тымъ сказати, що хотять ѣхати до Канады, нехай зачекають, ажь имъ напишуть тѣ, що впередъ поѣхали, чи яти чи нѣ, най не тратять за що-будь свою рѣдну вѣтцѣвщину! — То нещасте, якій рухъ, яка горячка въ Галичинѣ зробила ся! Отъ бѣда зъ тою Америкою, все до Америки та до Америки, а приѣде ту, то розчарує ся и кає ся, та не скає ся. Тутъ всьо инакше: звычаѣ иншій, церквы рускои еще въ Канадѣ нема, зъ нѣкимъ нашъ человѣкъ не розмовить ся. То всьо такъ нашого человѣка анеохотять, що неоденъ и зразъ вертавъ бы ся, та не такъ то легко.

Дорога моремъ — то недосыть, що дуже прикра та тяжка, але ще и небезпечна. Всядешь лишь на корабель, то зразъ нападае тебе хороба а переѣхати ся треба самою водою бѣльше якъ двѣ недѣлѣ, такъ що коли приѣде якій подорожный або подорожуючій до Канады, то вже вѣдъ разу ему змерзить ся та Канада; ажь доперва по якѣмсь часѣ зачина освоювати ся зъ тымъ всѣмъ, що его окружае и чого вѣнъ ту приѣхавъ. — Въ першѣй лініѣ жаль менѣ дуже нашихъ людей; кѣлько то они мусять натерпѣти ся, а найбѣльше тій, що грошей не мають.

Кароль [Кирило Ґеникъ] теперь збстае при домѣ еміґраційнѣмъ будь-то товмачь для Славянъ и побирае 60 долярѣвъ мѣсячно. Знае вѣнъ вже по анґельски, богато знае, бо вже добре розмовити ся може, тожь и дбставъ то мѣсце. Тутъ для кождои народности е свій человѣкъ. Лишь що то мѣсце не есть певне, бо може устати еміґрація и вже по всему.

Ту для нашои интеліґенції нема нѣчо, — окрѣмъ землѣ та купецтва, а кожда фаховѣсть нѣчо не значить, не знаючи англійского языка. Зрештовъ по урядахъ мають своихъ людей. Женщины суть також по урядахъ якъ и у насъ. Також роблять кравецтво, служать по готеляхъ, перуть по пральняхъ, а хто того не потребуе, то и такъ собѣ сидить та грае на фортепянѣ або на фісгармонія. Що-до варення, то звычайно зупъ не варять, лишь гербату або каву и мясо печене на сухо. До того звычайно якійсь овочевій компоты або повила солодкій, котрій тутъ выробляють зъ рѣжныхъ ягѣдъ. Анґліки дуже любять солодкій рѣчи, тожь майже що дня мусять бути солодкій тѣста въ кождѣмъ домѣ. Умебльоване у кождого дуже красне и зѣ смакомъ. Отъ буде вже о тѣмъ: може знов колись дещо напишу. Мы дякувати Богу здоровѣ, лишь тѣлько що роботы маю дуже много, а приятности жаднои. За помешканє (за пять покоѣвъ) платимо шѣсть долярѣвъ мѣсячно. За родиною и за всѣмъ своимъ рѣднымъ вѣчно менѣ жаль, але що робити, человѣкъ якъ той циганъ — цѣле житя такъ буде скитати ся. — 1897. *Павлина Ґеникъ.*

(*Конецъ буде.*)

*) Року 1897 выѣхавъ до Канады богатый и письменный селянинъ зъ Дильова Ильско Хребтикъ, властитель красного огорода, 20 морґовъ поля и кѣлькохъ морґовъ лѣса. На моє питанє: чому спродае хату, городъ, поле всьо? — вѣдповѣвъ: „Тутъ нема що робити“. Вѣнъ навѣть зъ лица и характеромъ трохи похожій на Кирила Ґеника и тому не було ему що робити тутъ на роднѣ. Про него то згадує панѣ Ґеникова. — *Прим. Р. З.*

для языковыхъ справъ, але також для справъ угоды съ Угорщиною. Вѣрна конституційна бѣльша посѣлость робила въ послѣднихъ часахъ заходы, щобы справы угоды вылучено зъ-пбдъ обструкціи, однакъ тѣ заходы, котрѣ мали кѣлькохъ прихильниковъ мѣжь лібералами, скѣнчилисъ на нѣчѣмъ. Бѣльшость Нѣмцѣвъ була за обструкцією.

Що-до становиска самого правительства, то нема жадныхъ певныхъ познакъ. До сей бѣдай поры не приготовило оно нѣякихъ модификацій языковыхъ розпоряджень. Якъ правица, такъ и правительство не гадають о уступкахъ въ користь Нѣмцѣвъ, а на случай, якъ-бы парламентъ не мѣгъ полагодити угоды, правительство звалить цѣлу одвѣчальность на обструкцію.

Угорскому парламентови також грозить обструкція. Пятниця буде рѣшаючимъ днемъ, бо того дня мае бути установленый порядокъ дневный для слѣдующихъ засѣдань. Цѣла опозиція зъ вынимкомъ партіи Апоніого мала рѣшитись на найстрѣйшу обструкцію, доки Банфі не дасть выясненя: яку умову заключивъ зъ австрійскимъ правительствомъ въ справѣ угоды.

Справа Дрейфуса принесла свѣтови нову сензацію. Противъ Пікарта воєнный судъ вчесъ обжалованє за сфальшованє якогось документу! Вчера мавъ вбдбути ся процесъ Пікарта передъ цивільнымъ судомъ за „зраду вбйсковыхъ тайнъ“. Сейчасъ на вступѣ прокураторъ зажадавъ, щобы процесъ вбдрочено, бо въ тбй хвили повѣдомивъ его генеральный прокураторъ, що вбйсковый зарядъ одержавъ наказъ выточити Пікартови воєнно-судове слѣдство за сфальшованє картковго листу Естергазого. Мимо протесту Пікарта и другого обжалованого, адвоката Лѣбльоа, трибуналъ ухваливъ процесъ вбдрочити. На се Пікартъ, звернувшись до публики заявивъ: „Въ сѣй хвили довѣдую ся, що урядово розпочато противъ мене поступованє, въ яке я ще рано не бувъ бы увѣрявъ. Бути може, що вже нинѣ вечеромъ вбдставлять мене до вбйсковои вязниці. Також и се може бути, що я вже послѣдный разъ маю нагоду высказати публично свою гадку, длятого заявляю, що *сли знайду мотузъ Лемерсіера-Пікарда* [тайный агентъ, котрого середъ пбдозрѣныхъ обставинъ знайдено повѣшеного] *або бритву Анріого, то буде се морд, бо такій люде, якъ я, житя собѣ не вбдбираютъ!*“ Въ той способъ Пікартъ недвозначно остерѣгъ публику, що генеральный штабъ, хотячи позбути ся свѣдкбвъ въ справѣ Дрейфуса, замордувавъ тамтыхъ двохъ, а теперь хоче ему въ той способъ заткати ротъ. — Судъ готовъ бувъ выпустити Пікарта провізорично на волю, але вбнъ не хотѣвъ о се просити. Пополудни офіцеръ жандармерии перепровадивъ Пікарта до вбйсковои вязниці.

НОВИНКИ.

— **Запрошенє.** Въ четверъ 29 ого н. ст. вересня 1898 о годинѣ 12 въ полудне вложу въ сали Рады повѣтовои въ Пбдгайцяхъ справоздане зъ моеи дѣяльности посольскои, на котре Высокоповажаныхъ б. выборцѣвъ и всѣхъ, котрѣ справами публичными занимають ся, запрошую. — У Львовѣ 20 н. ст. вересня 1898. *Д-ръ Дамянъ Савчакъ* посолъ пбдгаецкій.

— **Русины зъ Босны** зложили на ювілейный фондъ ремѣсничо-промысловои Бурсы у Львовѣ 112 зр. Именно жертвували: Григ. Василикъ 2 зр., Вас. Вуковичъ 2 зр., Іосифъ Глѣбовицкій 2 зр., Кароль Грановскій 2 зр., Сам. Грицакъ 2 зр., Миронъ Зарицкій 3 зр., д-ръ Мих. Зобковъ 5 зр., д-ръ Ив. Ключенко 2 зр., Романъ Левицкій 5 зр., Северинъ Медвецкій 6 зр., Кость Навроцкій 2 зр., Іосифъ Попадіювичъ 3 зр., д ръ Ив. Павликовъ 10 зр., Олекса Сарнавка 3 зр., Володимиръ Струтинській 15 зр. и Г. З. С. 3 зр. — всѣ изъ Сараева; Теофіль Герасимовичъ 5 зр. и д ръ Ант. Фояревичъ 5 зр. — оба зъ Мостара; Витовлъ Зарицкій изъ Сребреницѣ 3 зр., д-ръ Евгенъ Кобриньскій зъ Костайницѣ 5 зр.; Теофіль Костецкій зъ Цазина 2 зр.; д-ръ Евгеній Ластовецкій зъ Брчки 5 зр.; Олекса Струтиньскій зъ Буґойна 5 зр; Мих. Тимчишинъ зъ Грачаницѣ 4 зр.; Винкентій Яворскій зъ Бігача 5 зр. и Микола Яворскій зъ Тузлѣ 3 зр. — разомъ 112 зр. Честь имъ, що не забувають на рбдный край!

— **Зъ Равщины** пишуть намъ: Зъ якои причины равскій инспекторъ шкбльный п. Ориатовскій перенѣсъ учительку зъ Гребенного до Щирця, коло Немирова, а учительку зъ Щирця до Гребенного? — Въ громадѣ Гребенне равского позбту є школа зъ рускимъ выкладовымъ языкомъ. Учителькою була д ся въ Гребеннбмъ Польна; тамъ она вбдъ рускихъ дѣтей вчила ся и навчила ся по руски. Она заняла ся школою зъ цѣлою душею, за що заєдвала собѣ у громадянъ Гребенного повагу и довѣре. Ино бы дальше ѣй тамъ учителювати, такъ нѣ! Инспекторъ п. Ориатовскій переносить ю зъ симъ шкбльнымъ рокомъ до Щирця коло Немирова, де є також школа, але зъ польскимъ выкладовымъ языкомъ, а учительку зъ Щирця до Гребенного. Зъ причины? Причину высловивъ самъ п. инспекторъ: „Ja panią dalem do Hrebennego *jako Polkę*, a pani zamiast dzieci ćwiczyć polskiej mowy [розумѣй — рускій дѣти польщати!] samaś *się zrusiczeyda*!“ — Згаданый п. Ориатовскій допрошувавъ ся, щобы его хто завдавъ въ газеты, бо мовливъ: „я черезъ се завданвую!“ Я отже разъ выслухавъ его просьбы и завдаю его въ газеты, щобы вбнъ безъ нѣякои переноны и чимъ скорше завданвувавъ зъ окружного инспектора шкбльного, котра то посада ему цѣлкомъ не до лица, на инспектора бельферовъ жидбвскихъ хайдеровъ, де може завдики своѣй ремѣнбй енергіи и высокбй умѣлости удасть ся ему зъ успѣхомъ потрудитись для збудованя Польщѣ на жидахъ бо въ теперѣшныхъ часахъ ширшаючои самосвѣдомости національнои межи рускимъ народомъ будувати Польщу на рускихъ дѣтяхъ — се даремный вашъ трудъ, пане „шпекторъ!“ се значило бы стбльо, що хотѣти розбивати грубый каменный муръ хочь-бы и якъ грубою головою! — *Неучитель.*

— Дня 24. н. ст. вересня вбдбуде ся вбдкрите ювілейнои огородничо-пчбльничои выставы у Львовѣ въ павільонахъ выставы зъ 1894 р. въ Стрыйскбмъ парку. Тра великій салѣ павільону званого палатою штуки заняли чотыри фірмы огородничій львбвскій, знаній зъ поступового и артистичного огородництва, а именно пп.: Качиньскій, Волиньскій, Ив. Климовичъ и Каз. Цйонтковскій. Выстава ихъ плодбвъ огородничихъ дасть алеторичный образъ дѣвичихъ лѣсбвъ пол дневои Америки и Африки. Зъ вбддѣлу наукового належить збднести умѣщену на сѣй выставѣ зббрку звѣрятъ и комахъ пожиточныхъ и шкбдныхъ въ огородництвѣ — власность п. Сукупа. Зббрка уложена пбсля всякихъ науковыхъ вымогъ, въ поданемъ польско-латиньскихъ назвищъ оказбвъ, при чбмъ є и демонстрований шкоды починені огородными шкбдниками. — Міністерство желѣзниць признало знижку білетбвъ особовыхъ для звѣдуючихъ сесю выставу [20—30% знижки, залежно вбдъ вбддалення]; при купнѣ білетбвъ треба предложити карту легітимаційну, выставлену комітетомъ выставы. — Пересылки предметбвъ на выставу мае ся оплачувати, але за те поворотъ буде безплатный, ся пбдчасъ выставы не розпродадуть ся. На адресѣ пересылковбй треба додати, що се „предмоты выставочній“ на руки комітету выставы, а найлучше надавати яко посылки поспѣшній [Eilgut], що и дешевше коштуе. Близшихъ информацій удѣлае комітетъ выставы въ палатѣ штуки на площи повыставочнбй.

— **Польска справедливбсть.** Поляки зѣчно, при кождбй нагодѣ чванять ся своею справедливостію, особливо супротивъ насъ Русинбвъ Однакъ се имъ не перешкаджае завсѣгды, систематично нетувати все руске, очевидно въ тбй блаженнбй думцѣ, що Русины згодомъ повѣрять въ пророцтва Уейского и також стануть себе называти „сінмскими братами“. Ось свѣжій фактъ ихъ справедливости: Депутація галицкого краевого выдѣлу зъ маршалкомъ гр. Баденімъ вложила на домовинѣ пок. цѣсаревои вѣнець лише зъ польскою написію на лентахъ, якъ коли-бъ выступала въ имени якогось „польского губернаторства“. Та се не дивне, бо наши „браци“ давно вже говорили, що мы зросли ся зъ Поляками цѣлкомъ мовь „братя сінмскій“. Поки-що, просимо чемненько Ексценленцію пана маршалка, нехай на другій разъ не забувае, що Русины мають такій самі права, якъ Поляки. Мы ще не зросли ся!

— **Именованя въ судбвництвѣ.** Радники суду краевого Ипполитъ Литвиновичъ, Іосифъ Льоренцъ и Леопольдъ Гавзеръ именовани радниками высшого суду краевого у Львовѣ.

— **Пбдволочиска все горять.** Сего понедѣлка выбухъ въ Пбдволочискахъ вже осьмый зъ черги огонь. Лучивъ ся вбнъ на досвѣткахъ, але мимо того удало ся его зараз угасити. При огни найдено кавалокъ тлѣючои шматы изъ старои ковдры, напущеной нафтою. Въ мѣстѣ черезъ тй частій загадочній огнѣ и за-дни рбзныхъ алярмуючихъ вѣстей о дальшихъ пожежахъ панує великій переестрахъ.

— **Дячого?!** — пытае Dziennik pol. — пбдчасъ огню въ Новбмъ Калуши зъ 12 на 13 с. м. бурмістръ калускій, права рука жидбвъ, не выславъ на мѣсце огню анѣ одного сипавки? Черезъ те горѣло аже до рана. Може тому, що палили ся домы жидбвскій, котрыхъ самій властитель не ратували?!“

— **Въ справѣ анархіста Люккеніого,** убійника цѣсаревои. Розправа передъ судомъ присяглыхъ въ Женевѣ противъ Люккеніого вбдбуде ся при кбнци жовтня або на початку падолиста с. р. Сидить вбнъ теперь у вязници Санъ-Антуанъ въ келіи на першбмъ поверсѣ. Въ ночи келія освѣчена електрично, а що чверть годины сторожъ вязничный заглядае до него. Досп убійникъ користае ще зъ деякихъ свобббдъ признаныхъ вязнямъ; вбльно ему читати й писати и кождого дня уживати пбвгодинного проходу по вязничнбмъ подвбрю. Здае ся, его засудять на найстрашнѣйшу кару, яку знае кодексъ карный женевскій, именно на т. зв. „reclusion“. Кару таку вбдбуває засужденый глубоко пбдъ землею, куда не доходить лучъ свѣтла и де воздухъ вохкій, пазничный. Засужденый на „реклюзію“ не дбстае лбжка, мусить спати на земли. Тбльо разъ на тыждень выводять такого вязня на годину на подвбрє вязниці. И такъ аже до кбнци житя. Теперь находить ся лишь одень вязень въ такбй „реклюзіи“.

Що-до орудя, котрымъ Люккені замордувавъ цѣсареву Єлисавету, то одни кажуть, що се бувъ штилетъ, а другій — що выострений тригранный пильникъ. На дѣлѣ мавъ се бути штилетъ такъ уряженый, що заидана имъ рана замыкае ся зразъ и выкликуе внутрѣшне залите кровью. Такихъ штилетбвъ уживали союзники Маццініого. Въ лбжку Наполеона III найдено свого часу подббный штилетъ и такими штилетами були уоружени заговбрники зъ товариства Маццініого, котрій намѣряли урядити замахъ на житя Наполеона III. въ операхъ парискбй, однакъ „чорный кабінетъ“ вивъ тогдѣ на слѣдъ заговору и всѣхъ заговбрникбвъ увязнено. При ревізіи въ готели, де они мешкали, найдено штилеты не звычайнои конструкціи. Начальникъ тогдѣшнои поліціи парискои Кльодъ казавъ, що рана завдана такимъ орудемъ замыкае ся скоро, а кровь заливае внутрѣшній органы и спроваджуе нехибну смерть. Такою була також рана завдана пок. цѣсаревбй штилетомъ Люккеніого.

— **Зъ Сколього** пишуть намъ: Сколе дѣлить ся на дев окремій громады адміністраційній: на громаду мѣста Сколе и на громаду села Сколе. Громаду мѣсто Сколе становлять переважно жиды, а громаду село Сколе творять христіане, а головно Русины-бойки зъ власнымъ начальствомъ громадскимъ. Мѣстомъ Сколемъ управляе вбдъ якогось часу мѣсцевый лѣкарь д ръ Кори. Мироновичъ та за всяку цѣну радъ бы ущасливити село Сколе примусовою злукою въ адміністраційну громаду зъ спбльнымъ громадскимъ начальникомъ А причиною сего сердечного его бажания головно и сесь що: Мѣсто Сколе, правлене своею радою, позбуло ся вже свого майна та й нема вже найменшого выгляду на користи зъ дальшои господарки, оно навѣть дуже задовжене; натомѣсть село Сколе мае ще гарне майно въ зашанованбмъ лѣсѣ и въ грошевбй готбвцѣ. Д-ръ К. Мироновичъ начальникуе вже вбсемь лѣтъ въ мѣстѣ Сколѣмъ, хотяй ще передъ двома роками скбичило ся ему его шестилѣтє. Замѣсть подбати о новій выборы до громадскои рады и о хосенніѣше газдбство майномъ мѣста Сколього, звернувъ сей „добродѣй“ свои бачій очи на майно села Сколього та въ цѣли насильного сполученя села въ мѣстомъ непокоить громаду села Сколього то петиціями, то жалобами то поданями до краевого выдѣлу и до сойму. Крбмъ того сей начальникъ мѣста Сколього переслѣдуе громаду села Сколього непотрѣбными процесами та влѣзливостію въ громадскій справы села Сколього и тымъ сесю нещастну хрестіяньску громаду, вызувану изъ землѣ-грунту дворскимъ зарядомъ нѣмецко-жидбвскои спблки Ад. Шміда зъ братами Гредлѣнъ, наражуе на неспокбй, матеріяльній страты и на чимъ-разъ бѣльше обѣдненя. Треба и те знати, що д ръ Мироновичъ є надворнымъ лѣкаремъ панбвъ зъ сен жидбвско-нѣмецкои спблки и лѣкаремъ обохъ громадъ, а лѣчить всѣхъ въ той способъ, що Нѣмець зъ жидами товстѣе, а громады впадають въ гробній сухоты... Коли вже разъ стане инакше? — *Справедливый.*

— **Трагічній пригоды** въ родинѣ Габсбурґбвъ. Многій члены пануючои родины Габсбурґбвъ и посвояченои зъ нею родины королѣвскои зъ Баваріи погибли въ послѣдныхъ часахъ въ дуже трагічный способъ. Архикн. Рудольфъ въ загадочный способъ закбичивъ житя [дня 30 сѣчня 1889 р.] въ замку Маєрлінґъ въ Австріи долѣшнбй. Княгиня Софія d' Alençon, сестра замордованои цѣсаревои Єлисаветы, згинула въ поломѣни добродѣйного базару въ Парижи [въ маю 1897 р.] Цѣсарь Максиміліянъ, братъ цѣсаря Франца-Іосифа, згинувъ розстрѣляный повстанцями въ Мехику въ мѣсцевости Queretaro [19 сѣчня 1867 р.] а его жена Марія Каролина, княгиня бельгійска, збожеволѣвши вбдъ трицять лѣтъ, перебуває на замку Bouchoute въ Бельгіи. Архикн. Вільгельмъ [Францъ Кароль] згинувъ пбдъ Баденомъ коло Вѣдня, упавши зъ коня. Архикн. Иванъ тосканьскій, котрый зрѣкъ ся всѣхъ достоинствъ и титулу архикняжого та пбдъ прибранымъ назвищемъ Ивана Орта вбдбувавъ подорожи по океанѣ, погибъ безъ вѣсти [здавсь на морю коло Полудневои Америки]. Король баварскій [стрыйный братъ цѣсаревои Єлисаветы] Людвикъ II. утопивъ ся [дня 13 червня 1886] въ озери Штарембергскомъ въ Баваріи въ приступѣ божевольства. Граф Людвикъ Трані, князь Сицилій, мужъ Матильды [сестры цѣсаревои Єлисаветы], вбдобравъ собѣ житє въ Цариху. Архикн. Матильда, дочка архикняза Альбрехта, фельдмаршалка австрійского, погибла въ огни, запаливши черезъ неосторожность запалкою сукню на собѣ. Архикн. Володиславъ, сынъ архикняза Іосифа, погибъ на ловахъ вбдъ власного оружя, котре несподѣвано выстрѣлило. Послѣдною жертвою упала цѣсарева Єлисавета зъ руки анархісты.

— **Княжій ловы** въ Галичинѣ. Нинѣ вечеромъ прибуде до Надвбрнои архикн. Отто на ловы въ лѣсахъ надвбрнянскихъ. — До Тартакова анов коло Микуличина прибули онегды на ловы князь Иванъ и Генрихъ Ліхтенштайны и кн. Don Michael Braganza.

Дрббній вѣсти. Въ Яслѣ переведено до теперь 44 розправъ судовыхъ за противжидбвскій розруси, а ще 22 мають ся перевести. — У Львовѣ арештувала поліція въ однбмъ готели двохъ, жидбвъ Фазра и Гольдштайна, при котрыхъ найдено цѣлый складъ дорогоцѣнностей, здае ся зъ крадежи у вѣденьского золотника Кона, котрому украдено золотыхъ выроббвъ на 100.000 зр. — Въ Станиславовѣ у вязници померъ знаный опришокъ Іосифъ Чарномскій, засужденый въ 1883 р. на 18 лѣтъ вязниці за убійство сторожа Словика въ Краковѣ въ цѣли рабунку; его спбльникъ Василевскій померъ скорше також у вязници. — Въ Берлинѣ померъ поетъ Теодоръ Фонтане въ 97 рочь житя.

Надбслане.

Seid.-Damaste 75 kr.

bis fl. 14.65 p. Met. — sowie schwarze, weisse und farbige Henneberg Seide von 45 kr. bis fl. 14.65 p. Met. in den modernsten Geweben, Farben, und Dessins. **An Private** porto- und steuerfrei ins Haus **Muster umgehend.** 7 [5]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

На Руску Бурсу въ Новбмъ-Санчи зволили въ мѣсяци серпни с. р. зложити одноразовій датки Р. Т. пп.: Андр. Чабанъ старшій комісарь скарбу въ Тернополи 5 зр.; Микол. Дуда комісарь сторожи скарбовои въ Бабицяхъ надъ Сяномъ 10 зр., гр.-кат. урядъ парохіяльный въ Городищи 1 зр. 52 кр., на руки п. Дерлицѣ въ Витвици зложили гостѣ у п. Льва Бѣлецкого 4 зр. 50 кр., панѣ Марія Ревакович зъ Соколова коло Стрыя 1 зр., Алекс. Дуркотъ изъ Смерековця зббравъ на своимъ весѣлю 10 зр., Авксентій Савчакъ учитель народный въ Криници 5 зр., Кость Куниньскій жертвы зббраній на своѣмъ весѣлю 10 зр., І. Пепериковичъ селянинъ зъ Шлихтовои 1 зр., Кори. Левицкій почтмайстеръ зъ Лонцка 4 зр., о. Вол. Козловскій парохъ зъ Поворозника 5 зр., на руки о. Вас. Козловского сотрудника зъ Кракова зложили: читальня въ Краковѣ 5 зр., Ф. Левицкій 50 кр. и Буличъ 50 кр., разомъ 6 зр., Ив. Дроздякъ конципіентъ адвокатскій въ Н. Санчи 1 зр., Ант. Хома селянинъ зъ Ставниці 1 зр., Якбвъ Яхно укбнченый богословъ зббравъ на своѣмъ весѣлю 24 зр. 22 кр., въ котрбй то квотѣ мѣстять ся 5 зр. вбдъ п. молодого замѣсть букета для п-ы молодои, Вол. Лаврбвскій почтмайстеръ въ Щавницѣ 3 зр., д ръ Кмициевичъ адвокатъ зъ Дрогобича 2 зр., Гучковскій зъ Львова 50 кр., о. Дан. Пирбгъ парохъ въ Тихани 5 зр., Яцко Вбйтякъ селянинъ въ Солотвинахъ 3 зр., на руки о. Вячеслава Хойнацкого пароха въ Гарасимовѣ зложили на тоборчику деканата жукбвского: о. деканъ Іос. Тиховичъ, о. дек. Мих. Левицкій, о. Юл. Дворянинъ, о. сов. Ілія Мардаровичъ, о. Вячеславъ Хойнацкій, Ив. Дворянинъ, Тома Решетиловичъ, Любовичъ, Вас. Глѣбовицкій, Лукашевичъ, Однорбгъ, Котовъ, Лотоцкій, Ткачкевичъ, Орестъ Киселевскій и Бойнаровскій по 1 зр., оо. Мыдловскій, Пеньоровскій, Проскурницкій и Саврій по 50 кр., о. Плешканъ 40 кр., разомъ 17 зр. 40 кр., зъ того 12 зр. 40 кр. на будову церкви а 5 зр. на Бурсу въ Новбмъ Санчи, Теофіль Каштанюкъ ключникъ въ заведеню купелевбмъ въ Криници 3 зр., панѣ Елена Черкавска зббрала на хрестинахъ у о. Вол. Мохнацкого сотрудника въ Чирнбй 6 зр. 5 кр., о. Т. Качмарчикъ парохъ зъ Бѣлцаревои 5 зр., Алексѣй Качмарчикъ надстражникъ скарбу въ Горлицяхъ 2 зр., Дан. Роздольскій укбич. богословъ зббравъ на своѣмъ весѣлю въ Коровици 13 зр. 10 кр., на руки о. Евст. Шмериковского сотрудника въ Надвбрнбй зложили: Вас. Борисевичъ, Стеф. Борисевичъ, о. Глѣбовицкій, Нестайко, панѣ Матильда Матковска, о. Абрисовскій, Сѣменовичъ. Луцѣвъ и Щелестякъ по 50 кр. разомъ 4 зр. 50 кр., зъ того половина на будову церкви а половина на Бурсу; Павло Поляньскій властитель реальности въ Н. Санчи 5 зр., Вас. Тяховскій старшій комісарь скарбу въ Коломыи 4 зр., Вас. Дзюбиньскій селянинъ зъ Вѣрхомки малои 50 кр., Маріянъ Филиповичъ урядникъ лѣсництва въ Самборѣ 50 кр., Стеф. Гаврилбвъ старшій контрольоръ податковый въ Станиславовѣ 2 зр., С. Мартинець урядникъ лѣсництва въ Самборѣ 1 зр., на весѣлю укбич богослова Ант. Гаврича въ Ценевѣ зложили: оо. Юл. Дворянинъ и Макс. Крушельницкій и Н. Н. по 1 зр., а о. Добрянскій и пп. Шлемкевичъ, Писецкій, Тефель, Анат. Лепкій, Ант. Партицка и Ант. Геврич по 50 и меншими датками 1 зр. 59 кр., разомъ 9 зр. 9 кр., панѣ Марія Тиховичева вдова по священику въ Перемышли 1 зр. и о. Т. Мерена парохъ въ Рѣпинку 2 зр. (*Конецъ буде.*)

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 22 вересня. Конференцію клюббвъ лѣвицѣ вбдрочено до суботы. Потрѣбна на зббльшене платнѣ урядниковъ до кбнца грудня с. р. квота около 3½ мілібнбвъ зр. буде покрыта зъ касовыхъ запасбвъ. На другій рбкъ зббльшеный выдатокъ буде покрытый податкомъ вбдъ цукру, котрый правительство установить на пбдставѣ §. 14, єли парламентъ не схоче ухвалити дотычного закона.

Трієстъ 22 вересня. Словѣньскій рыбаки зъ сокирами и стрѣльбами напали на двѣ італійскій лодки, котрій закинули свои сѣти коло Санта Кроче. Італійцѣ покинули свои сѣти и утѣкли до Трієсту, де звернули ся о помбчь до свого консуля. Въ тбй справѣ веде ся слѣдство.

Целовець 22 вересня. Вбдбула ся тутъ нарада послбвъ въ малои посѣлости въ цѣли заснованя аґрарнои партіи въ альпейскихъ краяхъ. На нараду прибули также репрезентанты великои посѣлости. Выбрапыа ad hoc комітетъ мае скликати загальный зъѣздъ партіи.

Бѣлградъ 22 вересня. Румуньске предприемство плавбы на Дунаю загадуе выточити процесъ угорскому правительству о вбдшкодоване зъ причины, що але управильнивъ Дунай въ Зелѣзнбй брамѣ, черезъ що плавба теперь труднѣйша, якъ передъ регуляцію.

Петербургъ 22 вересня. Товариство охороны народного здоровля проектуе скликати всероссійскій зъѣздъ, котрый придумавъ бы средства противъ ширшаючого середъ народу алькоголізму. — Для селянъ еміґруючихъ зъ Россіи на Сибѣрь введено окрему тарифу зелѣзничу зб значными опустами. Головный рухъ еміґрантбвъ иде лінією самарскою и сибѣрскою.

Царгородъ 22 вересня. Порта намѣряе выставити чотири сильній крѣпости въ Арменіи.

Римъ 22 вересня. Кблька державъ мають скликати на жовтень конференцію, щобы застановитись надъ средствами въ цѣли поборюваня анархізму. — Дипльоматичній вбдносины мѣжь Колюмбією и Італією збрвавій.

Лондонъ 22 вересня. Въ Вашингтонѣ цѣлкомъ не таять того, що вбйско выслане до Манілѣ мае пбдперти жадания Америки на случай, єли-бы Испанія на маровбй конференціи въ Парижи не хотѣла згодити ся на услбвя Сполученыхъ державъ.

Екстрактъ шпильковый. Зѣлця противъ молѣвъ, Плинъ сей розпилюваный въ комнатѣ служить знаменито до вѣдвѣжування воздуха. Цѣна фляшки 40 кр. Розпылячь до посыпування одягѣвъ и футеръ. Наслѣдки до того 30 кр. чезаводній. Цѣна коробки 10 кр. 15

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рункера
пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ" у Львовѣ. 375 280 ?

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На Бурсу св. О. Николая въ Перемышли жертвували въ минувшѣмъ роцѣ адміністраційнѣмъ Р. Т.: ученики V. класы ґімназіи рускои въ Перемышли складку черезъ два рааы 10 зр. 25 кр.; о. Борисевичь 3 зр ; о. Кметъ 50 кр.; родичѣ ученикѣвъ при вписахъ 20 зр.; Виковичь 3 зр.; о. Цюкъ 3 зр.; о Ом. Кормошь 1 зр.; о. д-ръ Людкевичь 2 зр.; Преосв. Епископъ К. Чеховичь 300 зр.; о. Ивасѣвка 3 зр.; зъ артистичнои вакаційнои прогульки 401 зр. 85 кр.; доходъ зъ балю 17 зр. 31 кр.; Лукашевичь мѣщанинъ зъ Перемышля 5 зр.; о. Левицкій 50 кр.; зъ концерту въ день перенесеня мощей Еп. Снѣгурского 72 зр. 52 кр.; Товариство рускихъ женщинъ въ Перемышли 50 зр.; Глушкевичь на руки о. Яремы 50 зр.; Титъ Ревакович 5 зр.; Д. Ольшаньскій складку 2 зр. 87 кр.; Ярославскій урядъ деканальный 10 зр.; гостѣ на весѣлю о. Омелана Крайчика 15 зр.; Рада повѣтова въ Старѣмъ мѣстѣ 15 зр.; Климъ Сѣнкевичь 5 зр.; Григ. Цеглиньскій 1 зр.; Андрѣй Чичкевичь 50 кр.; Рада повѣтова въ Лѣську 5 зр.; о. Палюкъ зъ Рожнѣтова 6 зр.; Рада мѣска Перемышля 150 зр.; Рада повѣтова въ Добромили 10 зр.; Товариство „Вѣра" 30 зр.; Рада повѣтова въ Мостискахъ 10 зр.; доходъ зъ концерту учениковъ 10 зр.; Рада повѣтова въ Яворовѣ 10 зр.; Иванъ Борисъ 5 зр.; о. Курдидикъ 1 зр. 50 кр.; д-ръ Лукіянъ Литиньскій 10 зр.; Братство св. о. Николая въ Перемышли 100 зр.; д-ръ Степанъ Федакъ 10 зр.; властитель добръ Павло Тишковскій 200 зр.; Куликовска церковь 16 зр. 41 кр.; д-ръ Кость Ширінґеръ 5 зр.; складка на соборчику въ Воли Миговѣй 6 зр. 50 кр., Выдѣлъ краевый 300 зр.; проф. Ґецѣвъ зъ Решева 2 зр.; зъ фантовои льотерии на Замку 400 зр.; о. Андрѣй Борисевичь зъ Дрогоева 3 зр ; о. Марчакъ Бараньскій 20 зр.; о. Козакевичь 3 зр.; о. Затикъ 1 зр.; С. Шпіцеръ 50 кр.; Григ. Цеглиньскій 2 зр.; зъѣздъ товариствъ матурястовъ 1878 року 15 зр.; о. Сим. Чичиловичь 2 зр.; доходъ зъ концерту „на Иванка" 9 зр.; зъ пушки въ „Народнѣй Торговли" 3 зр.; панѣ Павловска 2 зр.; господарь Федакъ 20 кр.; доходъ зъ представленя театрального 36 зр 16 кр.; о Мирон Пободинъский 100 зр.; д-ръ Т. Кормошь 1 зр. 5 кр.; Петронели Чичиловичь 2 зр.; Джулиньскій 5 зр.; о. Кипрянъ 4 зр. — За тѣ дари складае Выдѣлъ Бурсы всѣмъ Добродѣямъ щиру подяку.

Надосланє.

ЗМѢНА ПОМЕШКАНЯ
ЛѢКАРЬ НЕДУГЪ ВНУТРѢШНЫХЪ
Д-ръ Евгеній Озаркевичь
жешкав
въ каменици „Народного Дому"
улиця Краковска ч-ръ 17, I. поверхъ. Ординуе вѣдъ 3—5 годины. 349 5—?

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ
Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., протикъ Банку Гіпотечного на сплатаціяхъ площи Галицкои
поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, пінсеры, льорнеты, бінокле, далекозиды, барометры, термометры, рѣзни ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґи, таєвы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджена дневникѣвъ електричныхъ.
Всякѣ направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Русинка интеліґентна
могуча самостійно провадити домове господарство, займесь кухнею і всіми в дома роботами жіночими — приймє місце заразъ. — Адресувати прошу А. А. Самбір poste restante.
346 4—4

Диваны перскѣ и портіеры
прадиѣ (старинкий)
продае, направуе и выпозичае, а также приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre", Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.
На жадане высылаемо нашѣ богато илюстрованѣ цѣнникы даромъ и оплатно. 190

Такожь и на раты
безъ пѣдвышня цѣнъ
диваны, портіеры, хѣдники, ковдры ватованѣ, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожь всякѣ артикулы потрѣбнѣ до уряджена домового въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre", Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнникы даромъ и оплатно. 190

Словарь нѣмецко-рускій
Ом. Партицкого
продае товариство „ПРОСВѢТА" по 1 зр. замѣсть 3 зр.

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА,
зъ первоклядныхъ краевыхъ и заграничныхъ фабрикъ, найдокладнѣйше уреґульованѣ, поручае **ИВАНЪ ЯВРУКЪ Львовъ, Галицка 6.** На мѣсячнѣ раты по 4 зр., готовкою 10% дешевше. 343

Новости въ футряныхъ товарахъ кепелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**
Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.
190 17—?

НОЖИЦѢ до стриженя худобы и Машинки до стриженя коней припоручае Иванъ Лаврукъ ножовникъ у Львовѣ Галицка 6.

Решткы хѣдниковъ и высортованѣ диваны, портіеры, фіранкы, капы, коцы, дерги на конѣ, ґобеліны и рѣзнѣ предметы декораційнѣ по цѣнахъ баєчно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre" Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожь на раты безъ пѣдвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнникы даромъ и оплатно. 190

СПѢЛКА СТОЛЯРЧѢВЪ ЛЬВѢВСКИХЪ
Львовъ, площа Бернадиньска ч. 17
поручае свѣй вѣдъ 1854 року истнуючій
складъ меблѣвъ
обильно заосмотреный у великій выборъ салѣонныхъ гарнітурѣвъ. Комплетнѣ устройства ѣдальныхъ и спальныхъ комнатъ, а также зелѣзна и гнута мебель.
Всякѣ замовленя въ обемъ столярства и тапіцерства входячѣ приймае по найдоступнѣйшихъ цѣнахъ ручаючи скоре, вкусне и по порученю точне выконанє. 350 3—6

Только одинока
РУКОДѢЛЬНЯ КРАВЕЦКА РУСКА
котра выготовлюе всякѣ роботы пѣсля найновѣйшихъ журналѣвъ и дешево и котру поручае ся Вел. Духовенъству якъ рѣвножь Р. Т. Публицѣ.
Василь Ґресякъ
кравець мужескій у Львовѣ
Ринокъ ч. 36.
(Домъ Народнои Торговлѣ.) 351 3 10

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ
артистъ-малярь
звѣстный вѣдъ кільканацяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви изъ стилю всходнѣмъ разожъ изъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншѣ рѣчи. Приймае рѣзьбарскѣ роботы пѣсля власныхъ плянѣвъ. Выготовлюе всякои величины церковнѣ образы до иконостасѣвъ, престолѣвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побольшуе зъ фотоґрафіи портреты. Зъ уповажненя ц. к. консерваторія реставруе всякѣ старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. пн. входячѣ въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пѣдписаный просить Вел. Духовенъство занотувати собѣ его адресу. 205
Т. Копистиньскій
у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

Климентій Федуньо
переплетникъ бібліотеки ц. к. львовск. університету
поручая
своє переплетничє и ґалантерійне заведенє
у Львовѣ, ул. Академична ч. 3. 366
Пѣдоймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету: Служебникѣвъ, Евангелій, Молитовникѣвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумѣвъ, Манъ, Диплѣмѣвъ и. т. пн. по умѣреныхъ цѣнахъ.

До П. Т. Властителѣвъ коней.
Коли Вы, Вповажаный Пане, маєте намѣръ купити собѣ добрѣ и дешевѣ дерги на конѣ — звернѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванѣвъ **„Au Louvre"** у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великанскій выборъ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высылаемо на жадане нашій богато илюстрованій цѣнникы даромъ и оплатно 190

Вийшло в рускім перекладі
ІФІҐЕНІЯ в ТАВРИ
класична драма Ґетого в 5 дінх.
Можна набути у о. Д. Іосифовича в Яричевѣ почта loco за 33 кр. разом з пересилкою. 1/3 чистого зиску призначена на будову церкви в Новім Санчі.
354 4—?

Выстава загальна
всходнихъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванѣвъ, портіеръ, фіранокъ, хѣдниковъ и дергъ на конѣ.
Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнѣмъ освѣтленю.
Вступъ вѣльный. Зачудовуючо дешевѣ цѣны показаный докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшы въ сплатахъ пѣсля умовы.
Упрашае ся кождого, хто бажая щось закупити, абы наперед оглянувъ тую выставу.
На провінцію цѣнникы даромъ и оплатно.
Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre", Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190

АДОЛЬФЪ КАМІЕЛЬ
Львовъ, Ринокъ ч. 39.
выключне заступництво на Львовъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковѣй.
Продае дешевше якъ всюды
портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовѣ и штайнґутовѣ, огнетревалу папу дахову, асфальтовѣ плыты изоляційнѣ, дестильованну смолу вуглеву карболінеумъ, якъ также взагалѣ **всякѣ матеріялы будовляный** — заручуючи за ихъ доброту.
Предприемство роботъ бетоновыхъ и крыта дахѣвъ дахувкою, лункомъ и папою огнетреналою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ ч-ръ 460. 121 52—?

До Всечестнѣйшого Духовеньства!
Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.
Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнѣ и передъ престолы, якъ также салѣоновѣ и настѣнныѣ, хѣдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.
Спеціальный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.
На жадане высылае ся зъ приятностію цѣнникы даромъ и оплатно.
Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre," Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

Рѣкъ заснованя 1892
ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ"
перше и единоке руске товариство асекураційне, припоручене Вел. Духовенъству и всѣмъ вѣрнымъ Впреосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынкы, уряджена домашнє, скотъ, господарскій инвентарь, збожє въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ **противъ шкодъ огневыхъ.**
„Днѣстеръ" вступивъ въ 6-ый рѣкъ своеи дѣяльности зъ **збольшеными фондами** ґарантійными, котрыхъ станъ въ днемъ 31 грудня 1897 выносить:

Фондъ резервовый	73.874·47 зр.	176.143·87 зр.
Резерва премій	52.269·40 „	
Фондъ основный	50.000·— „	

Выплачены шкоды до конца 1897 року 480.100 зр. 42 кр.
Тарифы „Днѣстра" дуже умѣркованѣ, условя обезпеченя корыстнѣ, а шкоды ліквідують ся безпроводочно. — Полісы „Днѣстра" приймае Банкъ краевый при пожичкахъ ипотечныхъ.
На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ" въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшѣ условя, представляе своими значными фондами найбольшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускомъ языцѣ.
Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ" стоваришене зъ обмеженою порукою удѣляе пожички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційнѣ* за интабуляцію або порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителѣвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентованя вѣдъ членовъ и третихъ особъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку достати може тѣлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ". Информацій удѣляе Дирекція листовно. 34 31—25
Зголошеня о удѣленє агенцій въ охрестностяхъ, де нема бланько агентовъ „Днѣстра", приймають ся.
Львовъ, ринокъ ч. 10. (домъ „Просвѣты".)

По низькихъ цѣнахъ
выготовляе
РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО
Львовъ, ул. Короля-Людвика ч. 3
всякѣ церковнѣ роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 86—?

За певну и добру льокацію
поручаемо
4½% листы ипотечнѣ
4% листы ипотечнѣ короновѣ
5% листы ипотечнѣ преміованѣ
4% листы товариства кредитового земского
4½% листы Банку краєвого
5% облїґаціи Банку краєвого
4% позичку краєву
4% облїґаціи пропінаційнѣ
и всякѣ ренты державнѣ
Тѣ папиры продаемо и купуемо по найточнѣйшомъ курсѣ деннѣмъ.
КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. управ. гал. акц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
Контора выменѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенѣ до льокалю партерового въ будынку банковѣмъ. 374 [3]

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлиньскои. Зъ друкарни Института Ставропіґійского, пѣдъ зарядомъ Михаила Рецца.

ч. 202. Львовъ, Пятница 11 (23) Вересня 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзначнѣйшихъ новѣстей" выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переміну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кадильного 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитбот. за инсераты [illegible] у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" въ літор. додатковъ

въ Австрії:		за границею:	
за цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 нр.

Редакція, Администрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лишь на попереднє застереженє. — Реклямація неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштує 5 кр. а. в.

Оголошенія звычайній приймаютъ ся по 7 кр. вѣдъ одного стрічка инсератовой або ихъ місце а въ рубрицѣ „Надсѣланє" по 25 кр. а. в.

Подяки и инший допосемя приватний числить ся по 10 кр. вѣдъ стрічка.

Вôдозва.

За ініціятивою истнуючихъ рускихъ товариствъ задатковыхъ зібравъ ся у Львовѣ ширшій кружокъ людей, такъ репрезентантôвъ сихъ товариствъ якъ и инших личностей, бажаючихъ пôднести добробытъ нашого пôдупалого народу, — зарôвно зô Львова якъ и въ инших повѣтôвъ всходнои Галичины, — и по нарадѣ узнавъ конечно потрѣбным для належитои организаціи працѣ на поли економічнôмъ заснувати „Краевый Союзъ кредитовый".

Краевый Союзъ кредитовый основує ся на пôставѣ закона зъ 9. цвѣтня 1873 ч. 70. В. з. д. о стоваришеняхъ заробковыхъ и господарскихъ, — осѣдкомъ его має бути Львôвъ, а цѣлею его буде: а) организувати стоваришеня, товариства и спôлки економічній, якъ такожъ старати ся о кредитъ для тыхъ стоваришень, товариствъ и спôлокъ, що приступлять въ члены Союза; б) контролювати дѣяльнôсть тыхъ стоваришень, товариствъ и спôлокъ, що приступлять въ члены Союза; — в) удѣляти своимъ членамъ дешевого и приступного кредиту; — г) приймати до користного обороту капиталы за опроцентованемъ; — д) въ мѣру уаысканого призволу выдавати заставній листы и утримувати заставничій вôдділъ; — е) переводити парцеляцію посѣлостей якъ взагалѣ сполучеными силами доконувати всякій пожиточній предприемства економічній на користь всѣхъ своихъ членôвъ.

Ухваливши статутъ такого краевого Союза кредитового, яко стоваришеня зъ обмеженою порукою, поручивъ высше згаданый збôръ намъ пôдписанымъ ввести сей Союзъ въ житє.

На тôй пôставѣ постаравши ся о зареестроване сего стоваришеня въ ц. к. Судѣ краевôмъ яко торгозельнôмъ у Львовѣ, котре наступило рѣшеньемъ того-жъ Суду вôддѣлъ IV. зъ дня 2 липня 1898 ч. фірм. 834 а оголошене фірмы и вытягу изъ статута едиктомъ того-жъ ц. к. Суду краевого яко торговельного вôддѣлъ IV. зъ дня 10 вересня 1898 ч. 834 фірм. — звертаємось теперь до цѣлого загалу нашои интеліґенціи, до нашихъ просвѣщеныхъ мѣщанъ и селянъ та до всѣхъ товариствъ изъ запрошеньемъ, щобы поспѣшили вписуватись въ члены Союза и черезъ скоре численне приступленя до Союза помогли здвигнути крѣпко сесю потрѣбну институцію.

Членомъ Союза може бути кожда повнолѣтна особа фізична, якъ такожъ кожда особа правна, т. є. брацтва церковнѣ, церкви, читальнѣ, громады и розумѣесь товариства задатковѣ. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр. [50 коронъ], вписове 1 зр. — Кождый членъ може вложити бôльше число удѣлôвъ. — Одвѣчальнôсть и порука членôвъ есть обмежена [до двократнои квоты удѣлу членьского]. Выступленє зъ товариства изъ захованемъ законныхъ приписôвъ есть кождому членови дозволене. — Управу Союза вести буде Дирекція, вложена въ 5 членôвъ, и Рада надзираюча въ 12 членôвъ, котрыхъ выберуть найблизшій загальній зборы.

Понеже Союзъ не має жадныхъ цѣлей політичныхъ и есть товариствомъ часто економічнои натуры, проте запрошуємо всѣхъ Русинôвъ безъ рôзницѣ поглядôвъ и вôдтѣнеи партійныхъ, щобы приступали въ члены сего стоваришеня. Коли приступить достаточне число членôвъ, скличемо загальній зборы и тій выберуть членôвъ управы т. є. Раду надзираючу и комісію контрольну пôсля вподобы бôльшости членôвъ зъ помѣжь людей, котрій выдадуть ся имъ одвѣтными на тій становиска, а Рада надзираюча заменує Дирекцію.

Нарôдъ нашъ въ Галичинѣ числить три міліоны, а однакъ вôнъ немôчный, а немôчні походить зъ упадку економічного. Для пôдвигненя нашого народу першимъ услôвемъ есть сполученє економічныхъ силъ и организація роботы на поли економічнôмъ. Коли Союзъ розпôчне свою дѣяльнôсть, — коли зможе вôнъ зорганізувати по повѣтахъ товариства и спôлки економічній о цѣляхъ кредитовыхъ або господарскихъ, — коли запевнить имъ розвôй зъ одной стороны улекшеньемъ кредиту, зъ другои добрымъ наглядомъ и контролею, — коли черезъ вôдповѣдну организацію кредиту допоможе своимъ членамъ чи то поодиноко чи спôлкамъ набувати землю, брати посесію бôльшихъ грунтôвъ, арендувати пропінацію, закладати крамницѣ, пôднимати бôльшій доставы, заводити поправну худобу, набувати машины рôльничій, добре насѣнє и много инших, — тогды певно причинить ся найбôльше до пôддвигненя нашого народу и освободить зарôвно селянина хлѣбороба якъ и мѣщанъ ремѣсникôвъ вôдъ зависимости економічнои, а часто навѣть вôдъ лихварского вызыску несовѣстныхъ одиниць.

При живôмъ заинтересованю загалу Русинôвъ сею институцією и при всенароднôмъ поперанію ей змагань зможе Союзъ постарати ся зъ часомъ о концесію на выдаване листôвъ заставныхъ, зъ помочію котрыхъ можна бы перепровадити конверзію высоко о роценты ваныхъ позичокъ, якими обдовженій селяньскій грунты, на низше опроцентованій листы заставній.

Цѣли сего стоваришеня самі говорять за себе, тому не будемо тратити слôвъ на захоту, але ожидати-мемо теперь заинтересованя загалу нашого сею справою и численного зголошеня членôвъ.

Заяву приступленя разомъ зъ вписовымъ и удѣломъ членьскимъ просимо надсылати на адресу Товариства взаимного кредиту „Дністеръ" у Львовѣ [Ринокъ ч. 10], котре тымчасово приймати буде всѣ вплаты для Союза, а вôдтакъ по загальныхъ зборахъ Союза и по уконституованю органôвъ управляючихъ передасть зарядови Союза надбсланў готôвку и письма [просить ся тôлько въ письмахъ и кореспонденціяхъ не лучити справъ Дністровыхъ зô справами Союза]. Статутъ Союза вже напечатаный и кождый може его дôстати въ Товариствѣ взаимного кредиту „Дністеръ". Книжочки удѣловій и формальности зъ деклярациями членьскими залагодить по уконституованю выбрати ся маюча Дирекція Союза.

Нѣ вôдки нашому народови чекати помочи — хиба лишь у себе самого!

Прокиньмо ся зъ нашои байдужности на поли економічнôмъ, сотворѣмъ свою могутну институцію кредитову и покажѣмъ свѣтови, що мы нарôдъ живый и дбаючій о свои интересы економічній.

Громада великій чоловѣкъ — се пословиця пятома наша, а здавалось бы, що нѣхто инший якъ Русины повинній бы порозумѣти значѣне пословицѣ, котру склавъ нарôдъ. Лише сполучеными силами цѣлои громады успѣемо гôднести екон мічно нашъ нарôдъ до лѣпшого добробыту.

Тому кличемо ще разъ до всѣхъ свѣдомыхъ братôвъ Русинôвъ: Приступайте громадно въ члены „Краевого Союза кредитового"]

У Львовѣ, дня 20. н. ст. вересня 1898.

Д-ръ Стефанъ Федакъ. — Д-ръ Костъ Левицкій.
Д-ръ Ярославъ Кулачковскій.

Переглядъ політичный.

Выгляды новои сесіи парламентарнои що-разъ сумнѣйші. О скôлько можна судити зъ голосôвъ прасы, Нѣмцѣ не гадають покинути обструкція. Заходы правительства въ цѣли розбитя опозиціи лишать ся безъ успѣху, бо нѣмецкій посли знаходять ся пôдъ натіскомъ выборцѣвъ, котрій домагають ся безусловного знесеня языковыхъ розпоряджень. Въ Grazer Tagespost одинъ опозиційный посолъ нѣмецкій такъ характеризує теперѣшну ситуацію: Нѣмцѣ мають оправдану причину, щобы кабінетови Туна не лишь явно заявляти недовѣре, але и робити ему поважній клопоты. Правительство котре доказало, що не гадає уваглядняти жадань Нѣмцѣвъ, мусить Нѣмцѣ безоглядно поборювати, бодай такъ довго, доки истнують языковій розпорядженя. Борба — обструкція мусить тревати дальше, она повинна старатись бути для правительства непріятною, але борони Боже пожаданою! Сли-бы въ парламентѣ знайшла ся певна бôльшôсть до вôдкиненя угодовыхъ предложень, тогдѣ обструкція могла бы хиба перестати, щобы угоду вôдкинути въ другôмъ читаню. Але се евентуальнôсть неможлива. Обструкція повинна урядити ся вôдповѣдно до обставинъ, щобы зъ одного боку не шадити правительству клопотôвъ, зъ другого не допустити до такъ некористнои угоды хочь бы на пôдставѣ §. 14.

Зновъ же въ Pesti Naplo пише якійсь політикъ зъ Вѣдня: Згасла вже послѣдна надѣя спокôйного уладженя вôдносинъ. Заходы, щобы уможливити парламентарне полагодженє угоды, розбили ся. Бернрайтеръ майже переконавъ уже велику посѣлôсть, що було бы користно перервати обструкцію на часъ угодовыхъ нарадъ и що треба для тои справы приєднати також инший умѣрений стор нництва нѣмецкій; але добра воля клюбу, котрый хотѣвъ довести до завѣшеня оружя на той часъ, розбила ся о безвзглядный упôръ одной части опозиційныхъ стор нництвъ. Бôльше умѣрені елементы прихилювали ся вже до того, щобы увôйти въ переговоры зъ правительствомъ, аж тутъ появляє ся войовничій и непримиримый маніфестъ старійскихъ Нѣмцѣвъ зъ людового сторонництва — и умѣрений елементы пôднесли знôвъ голову, не хотячи брати на себе odium зôрвання нѣмецкои Gemeinbürgschaft. Такъ скôнчили ся філекомъ тâ гарній заходы, — для правительства не є се нинѣ тайною, що о парламентарнôмъ полагодженю угоды не може вже бути бесѣды.

Словѣньскій послы Ферянчічъ и Робічъ були въ недѣлю у Туна зъ зажаленемъ на ігнороване Словѣнцѣвъ при липневыхъ конференціяхъ въ языковôй справѣ. Тунъ заявивъ, що до нарады надъ языковыми начерками бувъ бы запросивъ також Словѣнцѣвъ, Хорватôвъ и Русинôвъ, сли-бы переговоры въ языковôй справѣ для Чехіи и Моравы вôрожили якій-небудь успѣхъ. Але нѣмецкій сторонництва вôдъ разу заняли таку вôдпорну поставу, що зъ переговорôвъ годѣ було надѣятись успѣху. Зъ тои причины згаданій клюбы не одержали запрошеня. А католицке сторонництво людове запросило було правительство на конференцію лише въ тôй цѣли, щобы оно, яко нѣмецке сторонництво, пôзнавши языковый проэктъ Туна, переконало ся, що предложеный начеркъ мôгъ Нѣмцѣвъ вдоволити та що не бувъ вôнъ такій, якимъ его въ публичнôй опініи представили нѣмецкій сторонництва опозиційній.

— —

Зъ Варшавы доносять, що князь Имеретиньскій вже не верне бôльше зъ вôдпустки до Варшавы. За причину подають се, що въ Лондонѣ оголошено его меморіялъ до царя о станѣ Конґресôвки, а въ наслѣдокъ сего его позиція яко ґенералъ-ґубернатора стала мѣжь Поляками неможливою. — Кромѣ того выкрыто, що въ найблизшôмъ окруженю лат. архіепископа Попеля знайшовъ ся хтось, що удержувавъ тайній зносины зъ начальникомъ канцелярій чужихъ вѣроисповѣдань при варшавскôмъ ґенералъ-ґубернаторѣ. Кажуть, що то въ наслѣдокъ того вôдкрыта дôстали нагло димісію два реґенты варшавскои семинаріи духовной.

— —

Вôйскове слѣдство противъ Пікарта мавъ зарядити на власну руку ґенералъ Цурлінденъ. Будучи міністромъ вôйны домагавъ ся слѣдства противъ Пікарта, але безуспѣшно. Коли-жъ ставъ наново вôйсковымъ ґубернаторомъ Парижа, скориставъ зъ прислугуючихъ ему правъ и въ змовѣ зъ Фôромъ выконали замахъ на Пікарта, щобы и того свѣдка зробити нешкôдливымъ. Кабінетъ станувъ передъ доконанымъ вже фактомъ. Сеся справа выкличе имовѣрно конфліктъ мѣжь Брісономъ и міністромъ вôйны, такъ що можна надѣятись новои крізы кабінетовои. Выдане Пікарта вôйсковому судови республиканьскій часопись называють атентатомъ вôйскового сторонництва на ревізію процесу Дрейфуса и на республику.

— —

Зъ Пекіну доносять, що послѣдній декреты цѣсаря треба приписати головно вплывамъ реформатора зъ Кантону Канюмая. Але партія матери цѣсаря взяла знôвъ верхъ и Канюмай дôставъ уже наказъ вынести ся зъ Пекіну. Державну керму захопила фактично цѣсарева-мати и буде потверджувати всѣ едикты. Се рôвнає ся приверненю реґентіи, бо мати оголосила опѣку надъ цѣсаремъ. Лігунчана мають покликати на давне становиско. Въ Шангаю кружыла вчера поголоска, що цѣсарь умеръ.

НОВИНКИ.

— Зъ товариства ґімнастичного „Сокôлъ" у Львовѣ. Отсимъ повѣдомляю, що вправы ґімнастичній и борбництва розпôчнуть ся зъ мѣсяцемъ жовтнемъ. Вправы ґімнастичній для членôвъ вôдбувати ся будуть що вôвторка и пятницѣ вôдъ 7 до 8 вечеромъ, для дѣтей що середы и суботы вôдъ 5 до 6. Годины борбництва будуть пôзнѣйше оповѣщенй. — За вправы дѣтей въ ґімнастицѣ платить ся по 25 кр. мѣсячно. Зголошеня дѣтей на вправы приймає ся щоденно вôдъ 4 до 5 въ льокали товариства, Пôдвале ч. 7. — Голова товариства „Сокôлъ" *Василь Нагірный.*

— Загальній зборы Товариства им. св. Кирила въ Перемышли вôдбудуть ся дня 24 н. ст. вересня с. р. о 7 годинѣ у вечôрь въ комнатахъ „Рускои Бесѣды". — За Выдѣлъ Д. *Чеховскій* предсѣдатель, *О. Кормошъ* секретарь.

— Зъ Любачева пишуть намъ: Польскій „матечки" напыхають вже до рускихъ школъ. Сего року зайшовъ фактъ, що въ Сухôй Волѣ, повѣта чешановского, чисто рускôмъ селѣ, обсадила окружна рада школьна посаду учительску „матечкою", ба за нею приплентало ся ще двѣ та й зробивъ ся зô школы малый кляшторикъ, нова „twierdza" на Русн. Вправдѣ стало ся все легально, бо матечка мае кваліфікацію учительску, и то навѣть зъ руского языка, подала ся и дôстала посаду, але чи-жъ вже не було бôльше кандидатôвъ або кандидатокъ? чи-жъ може кололо се раду школьну, що такôкъ була учителька Русинка? Панове! мы знаємо ся на такихъ легальныхъ штучкахъ — и длятого не въ сотный разъ кличемо: не дразнѣть насъ! Жадаєте вôдъ насъ прихильности ба и вдячности, а на кождôмъ кроцѣ даєте учути свою власть, всюды лишень „gib ihm a Setz!" Дивно оно, що така штучка такъ гладко пôйшла и легко удала ся — самымъ Полякамъ вже встыдно за такъ легку побѣду и гнѣвають ся, що Ординаріятскій вôдпоручникъ на засѣданю ц. к. окружнои рады школьнои не супротививъ ся сей обсадѣ. И зле зробивъ, бо въ радѣ школьнôй е ще двохъ учителѣвъ-Русинôвъ, котрій могли его пôдперти, та й зъ Полякôвъ здає ся бувъ бы де-хто пралучивъ ся, бо — якъ ходить чутка — и самъ п. инспекторъ не бувъ за тымъ, але княжна Сапѣжина собѣ такъ бажала, а п. инспекторъ мягкій чоловѣкъ, особливе супротивъ княжои волѣ. Сеся обсада здаєсь на пробу, бо злій языки гуторять, що княжна хоче всѣ школы въ своихъ добрахъ пообсаджувати „матечками"; най же-жъ сообѣ наши Русины затямлять се и здобудуть ся на вôдвагу, особливо Впр. о. вôдпоручникъ, и при першôй нагодѣ запротестують противъ напыхання „матечокъ" до школъ рускихъ! Най спробують ихъ на Мазуры цивіліязувати, тамъ ихъ бôльше потрѣбно, якъ у насъ. А що до Сухои Волѣ, то най постарають ся, щобы якъ найскорше выставити на конкурсъ и не допустити до сталои обсады „матечками". — *Юліянъ Гладиловичъ.*

— Въ справѣ пропажи 12.000 зр. въ выдѣлѣ краевôмъ — выдѣлъ засуспендувавъ касіера бувшои філіи касы Буйновского и рахункового асистента Зиха.

— Игуменатъ оо. Василіянъ у Львовѣ просить насъ оповѣстити: „На руки пôдписаного вложено 30 злр. яко реституцію для дѣвчины Ганѣ, пасербицѣ Іосифа Пастерника, зарôбника зô Станиславова. Понеже близшои адресы тои дѣвчины годѣ було пôдписаному допытати ся вôдъ рестатуючого, длятого Вп. Читателѣвъ просить ся дорогою прилюдного оголошеня, щобы, сли хто о мѣсци перебування названои Ганѣ, пасербицѣ Іосифа Пастерника зô Станиславова довѣдав ся, зволивъ ласкаво донести кореспонденткою пôдписаному. — *Вôдъ Игуменату оо. Василіянъ у Львовѣ.*

— Будова православнои церкви у Львовѣ при улиці Францисканьскôй поступає скоро. Крыша и всѣ пять копулы побитій вже блахою, на копулахъ умѣщено хресты, котрій вчера посвятивъ протоерей Димитріевичъ. Церковь въ стилю візантійскôмъ. Въ огородци за церквою будує ся одноповерхный домовъ для пароха. На ругій рôкъ въ осени повинній бути готовій и вôддатись до ужитку и церковь и дôмъ.

— Заява вдячности. Товариство австрійскихъ урядниковъ у Вѣдни приготовляє ся до зложеня подяки цѣсареви за санкціонованє закона о регуляціи платівъ урядничыхъ.

Табака ментолева,

выпробоване средство на катаръ. Дѣлаючи знаменито дезинфекційно и холодячо, увольнює недужого дуже скоро вѣдъ прикрои сеи долеглівости. Цѣна коробки 25 кр. 16

Головный складъ въ аптецѣ

Жигмонта Рукера

пѣдъ „Срѣбнымъ Оряломъ" у Львовѣ. 276 281—?

— **Въ справѣ выимкового стану.** На онодашнѣмъ засѣданю львѣвскди мѣском рады запала одногосно ухвала, выражаюча гадку, що заведеный въ 33 повѣтахъ заходнои Галичины выимковы станъ повиненъ вже бути внесеный, бо всюда панує взбрцевый супокой, а горожане мѣста Львова, маючи рѣанородній интересы зъ мешканцями околиць, въ котрыхъ запроваджено выимковый станъ, терплять матеріяльно и морально. Уповажнено президента мѣста Львова д-ра Малаховского, щобы о сѣй ухвалѣ короткою дорогою повѣдомивъ намѣстника гр. Пінінъского. Рѣвночасно пѣдписали радній петицію до рады державнои вѣдъ мешканцѣвъ Львова о внесене выимкового стану въ Галичинѣ.

— **Въ Ясłѣ** розпочала ся онодги передъ звычайнымъ трибуналомъ карна розправа за противжидѣвскій розруси въ Ковалевахъ, Качоровахъ и Улашовицяхъ противъ 69 обжалованыхъ. Пѣдчасъ сихъ розрухѣвъ згорѣла въ Улашовицяхъ пѣдъ Яломъ дестилярня и медосытня Якова Франка.

— **Якій мазурскій народъ легковѣрный!** Пѣдчасъ похорону пок. цѣсаревои зголосило ся много Мазурѣвъ зъ околиць Кракова на дѣвръци зелѣзничѣмъ и домагали ся вѣдъ управы зелѣзничои безплатныхъ білетѣвъ подорожи до Вѣдня на похороны пок. цѣсаревои. Хтось пустивъ мѣжь селянъ поголоску, що кождый, ѣдучи на похороны, дѣстане білетъ задармо и ще 10 зр. на стравне... Яка легковѣрность!

— **Вписы до краєвои школы лѣсовои** у Львовѣ тревати будуть до 30 н. ст. вересня. Условя принятя: 1) скѣнченый 17 рѣкъ житя; 2) свѣдоцтво здоровля; 3) укѣнчена зъ добрымъ поступомъ VI. класа шкѣлъ середныхъ а взглядно вступный испытъ, сли кандидатъ укѣнчивъ лише IV. класу шкѣлъ середныхъ; 4) свѣдоцтво однорѣчнои практики лѣсовои.

— **Злодѣйску шайку** удало ся выкрыти жандармерія въ Угновѣ, а именно: двохъ знаныхъ въ тѣмъ фаху Франца Кукиза и Ивана Барана vel Бараньского зъ Куннна и двохъ жидѣвъ зъ Кристинополя, Ицка Бавера и Лейбу Векера, котрѣ у тамтыхъ купували краденѣ рѣчи. Обѣкрали они въ Угновѣ мѣщанина Франца Кукиза: забрали зъ хаты постѣль, розбили скриню, и забрали солонину и сало. Жандармерія знайшла у Ивана Барана часть скраденыхъ недавно рѣчей въ костелѣ въ Зборовѣ и у учителя Теодора Илькова въ Михайловцѣ.

— **Насильствомъ** здобувъ приходство. О цѣкавѣй пригодѣ доносять зъ Буданешту. Кс. Антѣнъ Гегій, парохъ зъ Ченѓраду, усуненый зъ парохіи за всякѣ надужитя и за спроневѣрене костельныхъ грошей, зѣбравъ собѣ громадку приятелѣвъ и впавъ зъ ними на приходство въ Ченѓрадѣ та насильно занявъ. Зъ наказу судового явила ся жандармерія усунути его зъ вѣдтамъ, але вѣнъ забарикадовавъ ся на приходствѣ и ставивъ опѣръ. А що и часть парохіянъ станула по его сторонѣ, то жандармы окружили дѣмъ и чекали вѣдъ рана до вечера, заки товпа людей розбѣде ся. Вечеромъ увязнили кс. Гегія та сѣмнацять его союзникѣвъ и вѣдставили до вязницѣ въ Шегединѣ.

— **Люде чи звѣрѣ?** Зъ Буда пешту доносять що въ селѣ Озорѣ, въ комітатѣ торонталскѣмъ, напали якѣсь опришки на трехъ сторожѣвъ кукурузы на поли и двохъ зъ нихъ тяжко покалѣчили а одного убили въ страшный способъ и опѣля труна всадили на рожень та спекли. Опришкѣвъ увязнено.

— **Дрѣбни вѣсти.** Намѣстникъ гр. Пінінъскій повернувъ зъ Вѣдня до Львова. — Въ мѣсяци сѣчни вѣдбудуть ся выборы до рады мѣском у Львовѣ. — Онодги вручено торжественно вѣрм. архіепископови Исаковичеви дипломъ почетного доктора богословія университету Ягайлоньского; дипломъ вручивъ кс. Кнапиньскій. — Дня 4 н. ст. жовтня с. р. вѣдбуде ся въ Плотичи коло Бережанъ вѣнчане п. Станислава Фукса, адъюнкта державнои зелѣзницѣ изъ Станиславова, зъ п-ою Юліею Крижановскою, дочкою мѣсцевого пароха. — Въ Фочи въ Босніи померъ недавно купець Андрѣй Гльогіяй, проживши лише 117 лѣтъ.

Лондонъ 23 вересня. Австрія и Нѣмеччина не пригучили ся до предложеного чотирма державами пляну управильненя вѣдносинъ на Кретѣ, однакъ прирекли, що не будуть пѣдпирати султана въ его упорѣ. — Повстанцѣ знова стрѣляли вчера до Англійцѣвъ; виновникѣвъ увязнено. Пѣсля англійскихъ обчислень изъ 1000 замешкалыхъ въ Кандіи христіянъ лишило ся 452.

Царгородъ 23 вересня. Доси выдано 76 провѣдникѣвъ розрухѣвъ. Порта старае ся, щобы выслати ихъ до Тріполісъ и щобы розоруженя розтягнути такожъ на христіянъ.

Парижъ 23 вересня. Якійсь молодый человѣкъ напавъ на переходячого улицею капітана и зранивъ его выстрѣломъ зъ револьвера. Арештованый заявивъ, що капітана не знае, але ненавидить армію. Имени свого не хоче подати.

Мадритъ 23 вересня. Королева регентка помилувала арештантѣвъ, котрѣ въ послѣднѣй вѣйнѣ служили яко охотники. Дальше увольнила вѣдъ службы адмірала Монтойо, коменданта Филіпінъ Маріна и директора арсеналу въ Кавіте Сосгоя.

Послѣдній вѣсти.

При вчерашныхъ выборахъ до сойму на Буковинѣ зъ курій громадъ сѣльскихъ выбрани: д-ръ Смаль-Стоцкій въ Садагорѣ, проф. Бротей Пѣгулякъ въ Кѣцмани, баронъ Миколай Василько [проводиръ „твердон" партіи рускои] въ Выжници, Зубрицкій въ Заставнѣ, Густавъ Маринъ (дѣдичь-Нѣмець) въ Черновцяхъ, Ончіюль въ Радовцяхъ, Фльондоръ въ Серетѣ, Ґріґорчеа въ Сторожинци, делля Скала въ Станѣвцяхъ, Лупулъ въ Гурагоморѣ, д-ръ Поповічі въ Довгополи архимандритъ Чупулякъ въ Сучавѣ.

Падослане.

Д-ръ Николай Бѣлікъ

отворивъ канцелярію адвокатску

у Львовѣ ул. Костюшки ч. 4

спѣльно зъ адвокатомъ Д-ромъ Стечковскимъ.

362 1—3

ЗМѢНА ПОМЕШКАНЯ

ЛѢКАРЬ НЕДУГЪ ВНУТРѢШНЫХЪ

Д-ръ Евгеній Озаркевичъ

мешкае

въ каменици „Народного Дому"

улиця Краковска ч-ръ 17, I. поверхъ. Ординуе вѣдъ 3—5 годины. 349 5—?

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, лѣорнеты, бінокле, далековиды, барометры, термометры, рѣзни ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайни, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.

Всякѣ направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ЛИПІЦЬ

-ъ реставрація НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12 дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печеня непроза зъ капустою	15 кр.
Сѣкани легки	12 „
Фляки	12 „
Нѣжна телята зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякѣ напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять въ моіи реставрація, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій пивo по найдешевшихъ цѣнахъ: почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все снѣжа, въ великій выборъ страв и напитковъ заосмотрена кухня.

79 187—?

Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Акушерка Стахурска

замѣнила мешкане Городецка 25 (рѣгъ Зигмунтовскои). 356 3—3

ОДИНОКЕ РУСКЕ

Артистично-літоґрафічне

ЗАВЕДЕНЄ

Андрея Андрейчина

у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29

выготовляе

всякій літоґрафічній выробы

звычайнй візитовій білєты

вѣдъ 1 зр. за 100 штукъ, а ново появившій ся візитовій білєты въ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ въ касеткою. 188 39—51

МАШИНКИ американьскій до робленя мороженого повности 1, 2, 3 літры по зр. 5·50, 6·50 и 7·50. Рондлѣ мосяжній до смаженя конфітуръ по зр. 2·40, 2·80, 3·—. Кльошѣ дротяній до прикрываня полумысковъ штука вѣдъ кр. 35 до 1 зр.

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедри.] 356

Рештки хѣдниковъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, гобелины и рѣзнй предметы декораційнй по цѣнахъ баєчно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre" Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожъ на раты безъ пѣдвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЄ

просто зъ фабрики

Ia по 70 зр., IIa по 64 зр. за 100 кільоґрамовъ loco фабрика.

Вино

въ барилкахъ бкільоґрамовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило

мѣшане по 70 кр.; буршгинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільоґрамъ. 4038

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнй и передъ престолы, якъ такожъ сальоновй и настѣнний, хѣдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчѣхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылае ся зъ принятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: **Магазинъ „Au Louvre," Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3.** 190

„СЛАВІЯ"

Банкъ взаимныхъ обезпечень въ Празѣ

(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вѣдъ 1874 р.)

скѣнчивъ зъ кѣнцемъ 1897 р. 28-мый рѣкъ своеи дѣяльности и зросла во всѣхъ вѣдѣлахъ „Славіи"

	въ кѣнцемъ 1897 р.
Фонды резервовый и ручаючій	зр. 8,754.709·53 кр.
Премія належитости побочнй и вѣдсотки за рѣкъ 1896	„ 2,310.036·35 „
Обезпеченй сумы въ секціяхъ на жите	„ 29,356.8.4·12 „
Обезпеченй сумы въ секціи вѣдъ огню	„ 289,794.649·— „
Выплачений капіталы, ренты и вѣдшкодованя въ 1897 р.	„ 1,229.173·80 „
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія" своимъ членамъ капіталы и вѣдшкодованя въ загальнѣй сумѣ до кѣнця р. 1897	„ 28,422.896·90 „

„Славія" принимае въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожите або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секціи IV. обезпеченя вѣдъ шкодъ огневыхъ будынковъ, движимостій, збѣжа, товарѣвъ, запасовъ, скота и пр.

Тарифы „Славіи" вельми умѣренй, а условя обезпеченя вельми користнй.

Тарифъ и друкованыхъ вне-ень всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ пояснень удѣляе якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славіи" для Галичины и Буковины у Львовѣ при улици Словацкого ч. 3. 21 17—24

„Славія" принимае зголошенія о удѣленє аґенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляє аґенціи письменнымъ селянамъ.

Машинки до стриженя волосся и бороды приручае Иванъ Лявруковъ нождѣвникъ у Львовѣ улиця Галицка 6.

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**

Львовъ, пл. Капітульна ч. 3. 190 18—?

Вийшло в рускім перекладі

ІФІҐЕНІЯ в ТАВРИІ

класична драма Ґетого в 5 діях.

Можна набути у о. Д. Іосифовича в Ярчеві почта loco за 33 кр. разом з пересилкою. 1/3 чистого зиску призначена на будову церкви в Новім Санчі. 354 5—?

Диваны перскй и портіеры

традиевй (старинный)

продае, и уе и выповнчае, а такожъ приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre", Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

На жадане высылаемо нашій богато илюстрованій цѣнника даромъ и оплатно. 190

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА, зъ первородныхъ краевыхъ и заграничныхъ фабрикъ, найдокладнѣйше уреґульованій, поручае ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ Львовъ, Галицка 6. На мѣсячній раты по 4 зр., готовкою 10% дешевше. 343

Такожъ и на раты

безъ пѣдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, хѣдники, ковдры ватованй, наши на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожъ всякй артикулы потрѣбнй до уряджена домового въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre", Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно. 190

Выстава загальна

походныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванѣвъ, портіеръ, фіранокъ, хѣдниковъ и дерґъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнѣмъ освѣтленю.

Вступъ вѣльный. Зачудовуючо дешевй цѣны указаний докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшій въ сплатахъ пѣсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre", Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190

До П. Т. Властителѣвъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маєте намѣръ купити собѣ добрй и дешевй дерґи на конѣ — звольтѣ, Вповажный Пане удати ся до Складу диванѣвъ **„Au Louvre"** у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Вповажный Пане, великаньскій выборъ дерґъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высылаемо на жадане нашій богато илюстрованій цѣнники даромъ и оплатно 190

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 23 вересня. Деякй державы згодили ся на проектъ скликаня мѣжнародион конференціи для нарады надъ спѣльною акцією державъ противъ анархістѣвъ. Иншій державы такожъ мають прислати прихильну вѣдповѣдь.

Вѣдень 23 вересня. Нинѣ нарада выкоуючого комітету правницѣ и парляментарнои комісіи сторонництвъ бѣльшости.

Глядаю учителя

зъ точнымъ знанемъ математики для приватиста V. класы ґімназ. — О. Вол. Познаньскій въ Товстенькѣмъ п. Проббжна. 359 2—5

Глядаю зараз матуриста семинаря учительского до приготованя до тои-жъ матуры ученика V кл. ґімназ. Адреса: Условя у о. В. Илашевича въ Соколовцѣ п. Бѣбрка. 363 1—4

Зарядъ молочарнѣ

Нинѣшнымъ маю честь увѣдомити Р. Т. Публіку, що зъ нинѣшнымъ днемъ обняла я у власный зарядъ молочарню при ул. Сикстускѣй ч. 31. — Снѣдання, обѣды и вечерѣ безъ взгляду на пору дня, такожъ набѣлъ всякого рода такъ въ льокали власнѣмъ або такожъ на замовленя зъ цѣлою старанностію высылаю.

Зъ глубокимъ поважанемъ

358 2—5 **Теофіля Оглі.**

ОГОЛОШЕНЄ.

Въ Стенятинѣ, почта Сокаль буде будувати ся нова церковъ зъ твердого матеріялу за 20.600 зр.

Предприемцѣ можуть до 26 н. ст. вересня с. р. зголосити ся до мѣсцевого комітету въ офертами своими. 348 3—3

Словарь нѣмецко-рускій

См. Партицкого

продае товариство „ПРОСВѢТА" по 1 зр. замѣсть 3 зр.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣвчальный редактеръ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѣдъ ...овія. заходомъ Михаила Рецка.

Ч. 203. Львовъ, Субота 12 (24) Вересня 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзначнѣйшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбот за инсераты платна у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатконъ

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 нр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженя. — Реклямація неопечатанѣ вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 нр. а. в.

Оголошенія звычайнѣ принимаютъ ся по 30 нр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ея мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 нр. а. в.

Подякы и иншѣ донесеня приватнѣ числятъ ся по 15 нр. вѣдъ стрѣчки.

Вѣдозва.

Комітетъ для переведеня позволенон ц. Міністерствомъ скарбу *фантовои льотерії въ користь дяківскихъ товариствъ* — складаючій ся, по-при надѣленого концесію, зъ Вп. вѣдпоручниковъ всѣхъ трехъ Всвѣтл. Ординаріятовъ, зъ Р. Т. вѣдпоручниковъ всѣхъ трехъ дяківскихъ товариствъ и зъ упрошеныхъ людей фаховыхъ а справѣ прихильныхъ — уконституувавши ся на засѣданю зъ дня 13 с. м., мае честь вѣднести ся зъ прошенямъ до всѣхъ Институцій рускихъ, до всѣхъ Фірмъ рускихъ, до всѣхъ Русиновъ, а вже спеціяльно до всѣхъ Русинокъ, маючихъ живый духовный интересъ въ успѣшнѣмъ переведеню сеи справы, о надсыланє фантовъ. Фанты маютъ конечно носити *характеръ церковный*. Маютъ се бути предметы чи то входячѣ безпосередно въ потребу и услугу церковну, якъ знаряды, книги, ризы церковнѣ якъ выробы церковной индустрії, килимы, тканины и роботы ручнѣ, вишивки, гафты, чи посередно служачѣ цѣлямъ церкви, и то церкви нашои, якъ образы, твори чи то старинов чи новои нашои штуки. Найвѣльше пожадане есть, щобы тѣ фанты носили на собѣ типъ питомецкый, типъ рускости, и були выявомъ нашои мысли, нашого артистичного смаку и нашои зручности, але були заразомъ солідни, тревалѣ и практичнѣ.

Тою льотерією маемо великѣ цѣли осягнути. Маемо нашому нидѣючому, опущеному станови дяківскому подати першу пѣдставу до вѣдратованя свого матеріяльного быту въ товариствѣ орґанізаціи, — маемо убогимъ церквамъ выграными предметами улекшити ихъ старане о хвалу Божу, — маемо образами спопулярнзувати свѣтлѣ подѣе въ нашои церковнои исторіи межи собою и межи чужими людьми, — маемо вѣдбути першу пробу нашихъ церковныхъ артистичныхъ и индустрійныхъ силъ, осѣбливо въ нашѣмъ молодѣмъ товариствѣ артистичнѣмъ, котрому черезъ тую льотерію мае ся подати перша матеріяльна обезпека. А може за помочію Божою удало бы ся урядити и выставу фантовъ въ своѣмъ часѣ. — Тѣ цѣли мусять намъ всѣмъ бути дорогѣ.

Фанты просимо присылати найпѣзнѣйше до кѣнця цѣтня 1899 року на руки Всч. о. Михайла Яцковского, настоятеля гр.-кат. духовной семинарії у Львовѣ.

Вѣдъ комітету льотерійного.

Львовъ дня 22 вересня 1898.

Данило Танячкевичъ предсѣдатель, *Александеръ Стефановичъ* секретарь.

Въ справѣ народныхъ школъ.

Вѣстникъ законовъ и розпоряджень, выданый міністерствомъ исповѣдань и просвѣты, оголосивъ въ ч. 35. зъ дня 1 серпня с. р. законъ зъ дня 31 мая 1898 о правныхъ вѣдношенахъ учителевъ школъ народныхъ. Законъ той мае вѣдъ 1 сѣчня 1899 р. обовязувати — на Буковинѣ.

Пѣсля сего закону всѣ сталѣ учителѣ чи учительки публичныхъ школъ народныхъ и выдѣловыхъ мають що-до платнѣ зачислятися до трехъ клясъ. До першои клясы належать директоры и директорки, учителѣ и учительки школъ выдѣловыхъ; половина загального числа тыхъ директоровъ и учителевъ въ краю дѣстае 900 зр. платнѣ, а друга половина 800 зр. [У насъ въ Галичинѣ всѣ директоры и директорки, учителѣ и учительки выдѣловыхъ школъ, выняшши львовскій и краковскій, пѣбирають найвысшу платню 800 зр.] До другои клясы належать управитель и управителька, учителѣ и учительки звычайныхъ народныхъ школъ. Въ тѣй класѣ 6 три степенѣ платнѣ, такъ що одна трета часть всѣхъ управителевъ и учителевъ пѣбирае по 700 зр. рѣчно, друга по 600 зр., а трета по 500 зр. [У насъ 6 пять степенѣвъ платнѣ; въ найнизшѣмъ 25% учителевъ кождого округа пѣбирае 400 зр., а 75% 350 зр.] До третои клясы належать сталѣ учителѣ молодшѣ и молодшѣ учительки; въ сѣй класѣ 6 два степенѣ платнѣ, такъ що половина всѣхъ учителевъ молодшихъ пѣбирае по 450 зр. рѣчно, а друга половина по 400 зр.

Тымчасово настановленѣ учителѣ и учительки школъ народныхъ и выдѣловыхъ, а такожъ молодшѣ учителѣ и учительки, що мають патентъ кваліфікаційный, дѣстають въ часѣ своеи тымчасовои служби платню найнизшого степеня тои клясы, до котрои належать; отже тымчасовый учитель выдѣловои школы дѣстае 800 зр. рѣчно, а школы народнои, хочбы одноклясовои, 500 зр. Учителѣ, що мають тѣлько свѣдоцтво зрѣлости, дѣстають 360 зр. рѣчнои ремунерації.

Для кождои клясы платнѣ удержуе краєва рада шкѣльна статусъ всѣхъ учителевъ и учительокъ въ краю; о придѣленю до тои чи сеи клясы и до высшого чи нижшого степеня платнѣ рѣшае передовсѣмъ число лѣтъ сталои служби, при рѣвнѣмъ числѣ лѣтъ аплікація, при рѣвнѣй аплікаціи вѣкъ, при рѣвнѣмъ вѣцѣ жеребъ. При першѣмъ именованю учителя чи учительки въ котрѣйсь класѣ зачисляе ся его (ю) до найнизшого степеня платнѣ въ тѣй класѣ. Краєва рада шкѣльна посуває учителевъ и учительокъ зъ нижшихъ степенѣвъ платнѣ до высшихъ по черзѣ пѣсля статусу, о сколько поминене не буде оправдане закономъ. Зъ класы нижшои до высшои переходить ся або за презентою (право презенты истнуе денеде на Буковинѣ) або — переважно — черезъ именоване краєвою радою шкѣльною. Перехѣдъ на высшій степень платнѣ въ тѣй самѣй класѣ залежить вѣдъ службовои аплікаціи що-найменше вѣдповѣднои; въ разѣ невѣдповѣднои аплікаціи вѣльно краєвѣй радѣ шкѣльнѣй вѣдказати посуненя на высшій степень платнѣ. [У насъ посуваютъ ся учителѣ на высшій степень платнѣ пѣсля статусу въ кождѣмъ округѣ шкѣльнѣмъ. Зъ сего выходить, що въ однѣмъ округѣ треба довше служити, въ нишѣмъ значно коротше, щобы дѣстати высшу платню, — пѣсля того, чи въ якѣмсь округѣ переважае число молодшихъ чи старшихъ учителевъ.]

При першѣмъ укладаню статусу и на початку кождого року шкѣльного установляе краєва рада шкѣльна число осѣбъ учительского стану, належачихъ до кождои клясы и до кождого степеня платнѣ. Въ падолистѣ кождого року оголошуесь авансы на высшій степень платнѣ, важній вѣдъ 1-ого сѣчня слѣдуючого року.

Що пять лѣтъ сталои и успѣшнои служби при школахъ выдѣловыхъ або народныхъ прибувае до платнѣ додатокъ; такихъ додатковъ можна дѣстати найвѣльше шесть. Додатки тѣ выносять въ першѣй класѣ 80 зр., въ другѣй 50 зр., въ третѣй 30 зр.

Кождый учитель, що учить въ школѣ самостѣйно, дѣстае 30 зр. рѣчно додатку функційного за управительство; управитель двоклясовои школы дѣстае 60 зр. такого додатку; управитель трикласовои школы 100 зр., чотирокласовои 130 зр., пятиклясовои 150 зр., шестиклясовои 170 зр. Директоры самостѣйныхъ школъ выдѣловыхъ пѣбираютъ за управу 100 зр. рѣчно, директоры выдѣловыхъ школъ, полученыхъ зъ нар днями, 200 зр. Тымчасовій управитель школъ дѣстають половину тыхъ додатковъ титуломъ ремунерації.

Управителеви звычайнои народнои школы належить ся мешкане въ двохъ комнатъ, а директорови выдѣловои школы три комнаты зъ приналежностями. Коли-бы мешкана не було, то належить ся вынагорода, котра въ громадахъ зъ населенямъ по-надъ 2000 душъ мае выносити 40% найнизшого степеня платнѣ тои клясы, до котрои дотычный управитель належать, — а въ громадахъ зъ населенямъ понизше 2000 душъ 30% тои платнѣ.

Черновцѣ самѣ покрывають выдатки на свои школы и мають право признати своимъ учителямъ высшій платнѣ вѣдъ тыхъ, якій постановляе законъ.

Такимъ чиномъ пѣсля сего закону учитель, вступаючи по испытѣ зрѣлости до служби, дѣстае 360 зр. платнѣ; а коли по двохъ рокахъ здасть испыт кваліфікаційный и дѣстане мѣсце, вѣйде до другои або до третои клясы платнѣ, пѣсля сего, чи стане учителемъ школы одноклясовои чи молодшимъ учителемъ бѣльшеклясовои школы. Въ першѣмъ разѣ дѣстане платню найнизшого степеня другои клясы, — значить, 500 зр., додатокъ за управу 30 зр. и вѣльше не кане. Що пять лѣтъ буде дѣставати додатки по 50 зр., а по 30 лѣтахъ сталои служби чи то по 32 лѣтахъ пѣсля окѣнченя семинарії може пѣбирати шесть пятилѣтныхъ додатковъ, що дае разомъ 300 зр. Зъ уваги, що бѣльше менше що десять лѣтъ перейде на высшій степень платнѣ, по 30 лѣтахъ служби буде пѣбирати всего разомъ 1030 зр., и зъ тою платнею учитель сѣльскои одноклясовои школы може перейти на емеритуру. Въ другѣмъ разѣ, коли розпѣчне службу молодшимъ учителемъ при бѣльшеклясовѣй школѣ, дѣстане першу платню 400 зр. А що такихъ учителевъ е небогато, то невадового дѣстане высшу платню 450 зр. Учитель той мае на разѣ менше, нѣжь его товарищь при одноклясовѣй школѣ, але за те мае лѣпшій выгляды на пѣзнѣйше; вѣнъ по якѣмсь часѣ стане старшимъ учителемъ и управителемъ бѣльшеклясовои школы, а разомъ зъ тымъ дѣстане и высшій додатокъ за управу. Коли въ першихъ пяти рокахъ сталои служби стане учителемъ выдѣловои школы, то пѣбирае вже пятилѣтній додатки по 80 зр., а дѣждавши ся шестьохъ пятилѣтныхъ додатковъ, разомъ зъ платнею найвысшого степеня першои клясы пѣбирати буде рѣчно 1380 зр. Коли-ась ще стане директоромъ выдѣловои школы, то буде крѣмъ того пѣбирати 200 зр. за управу и буде мати або вѣльше мешкане, або дѣстане на мешкане 360 зр., такъ що разомъ буде мати 1940 зр. рѣчно.

При такихъ выглядахъ очевидно и молодѣжь буде бѣльше горнути ся до семинарії учительскои и не буде опѣсля покидати учительского стану, якъ се, на жаль, ажь надто часто дѣе ся у насъ въ Галичинѣ. Рада шкѣльна не буде также въ клопотѣ о учителевъ и школы не будуть такъ стояти позамыканій зъ браку силъ учительскихъ, якъ у насъ.

Чи не пора бы и у насъ подумати о полѣпшеню матеріяльного стану народныхъ учителевъ, якъ сего вѣдъ давна домагае ся слушность и справедливость?

Посолъ Стапиньскій передъ выборцями.

П. Стапиньскій, выбраный недавно посломъ до рады державной въ пятои курії выборчого округа Ясло-Коросно-Санокъ-Березовъ-Лѣсько-Добромиль-Старе мѣсто, заголосивъ въ старостваxъ того округа сѣмь зборовъ, на котрыхъ хотѣвъ станути передъ своими выборцями; але заледво одни зборы въ Добромили могли вѣдбути ся дня 18 с. м. На жаль, справозданя зъ тыхъ зборовъ мы не дѣстали, а довѣдуемось про нихъ лише зъ польскихъ дневниковъ.

Отже на зборахъ мало явити ся богато селянъ зъ добромильского повѣту, а кѣлькакнадцять було также зъ старомѣского и лѣського. П. Стапиньскій вѣзвавъ выборцевъ, щобы ему высказали свои гадки и бажаня, пѣсля котрыхъ мавъ бы поступати въ радѣ державнѣй; однако заразомъ заявивъ, що въ справахъ, въ котрыхъ ему власнѣ переконаня и засады людового стороннитва указуютъ дорогу, не мѣгъ бы услухати рады чи бажань выборцевъ. Опѣсля пояснивъ посолъ тѣ свои переконаня и засады людового стороннитва, о сколько они мають вплывъ на становиско посла въ радѣ державнѣй. И такъ заповѣвъ, що не може зъ жадными нишими сторонництвомъ чи клюбомъ входити въ такій звязи, котрій бы обмежали свободу его дѣланя. Не прилучить ся до правицѣ, хибно называной славиньскою, бо бѣльшѣсть правицѣ дала доказъ своеи реакційности. Такъ само не прилучить ся до лѣвицѣ, хибно называной нѣмецкою, бо не може подобатись зъ одной стороны ей обструкція, не завсѣгды ведена годящо, зъ другои стороны ей нѣмецка загорѣлѣсть. Але для своихъ внесень и интерпеляцій будуть послы людового стороннитва, заховуючи собѣ повну свободу дѣланя, старатись о пѣдписы у всѣхъ послевъ, що признаютъ ся до поступовыхъ засадъ, безъ рѣзницѣ, до якого хто належить клюбу чи сторонництва. До теперѣшнього правительства, котре дало доказы, що анѣ конституційныхъ законовъ не шануе, анѣ не мае охоты заспокоити матеріяльнѣй потребы люду, мусять послы людового стороннитва бути въ опозиціи. На правительственнѣй внесеня будуть людовій послы гладѣти предметово, маючи на увазѣ передовсѣмъ интересы населеня въ Галичинѣ и польского народу на Шлеску. *До рѣшеня языковыхъ справъ признаютъ людовій послы компетенцію соймовѣ.* Дальше выложивъ посолъ програму парляментарной працѣ людовыхъ послевъ. Будуть они домагати ся передовсѣмъ безпрозволочного внесеня выимкового стану въ Галичинѣ и потягненя до одвѣчальности тыхъ функціонарѣвъ адміністраційно-політичной власти, котрій домагали ся заведеня выимкового стану або надуживали его; наглымъ внесенемъ будуть старатись о выеднане помилуваня для тыхъ, котрыхъ позасуджувано за противжидовскій розрухи; будуть старати ся о вгамованє выбрыковъ жовнѣрскихъ, якій теперь майже що днины лучають ся. Дальше обговорювавъ справы шкѣльнѣй, податковѣй и иншій наглій потребы галицкого населеня [дневники польскій не пишуть, що посолъ говоривъ въ тыхъ справахъ], а наконецъ вѣзвавъ зѣбраныхъ до высказаня своихъ бажань и мѣсцевыхъ потребъ.

Забирали голосъ мѣжь нишими такожъ селяне, высказуючи свои жалѣ та бажаня. И такъ жалувавъ ся оденъ, що его жидъ-лихварь выкинувъ зъ грунту; иншій, що служивъ при вѣйску, а стягають въ него вѣйскову таксу; ще иншій жалувавъ ся на высокій вымѣръ заробкового податку и на те, що власти екзеквують податокъ, хочь внесено рекурсъ, а на рекурсъ не вѣдповѣдають; оденъ жалувавъ ся, що позамыкано лѣсы и не можна дѣстати дровъ на опалъ та що лѣсна служба въ камеральныхъ лѣсахъ але обходить ся зъ людьми. Жадано регуляціи рѣки Вырвы, внесеня повѣтовыхъ лѣсничихъ и т. п. Крѣмъ того передано п. Стапиньскому богато просьбъ на письмѣ. Посолъ подякувавъ выборцямъ, що такъ богато прибуло ихъ на зборы, и на тѣмъ зборы скѣнчились.

Су ячи пѣсля справоздань въ польскихъ дневникахъ — руска интеліґенція не взяла участи въ тѣмъ зборѣ выборцевъ. Чому?! — Вѣдтакъ и не диво, що посолъ, польскій людовець, анѣ не ткнувъ справъ и интересовъ рускихъ та мѣгъ безъ замѣту зѣ стороны рускои компетенціи въ справахъ языковыхъ вындикувати едино соймови краєвому!

Письма зъ краю.

П. Михайло Калимонъ, вицебурмістръ Комарна, передавъ намъ на допись зъ Комарна, помѣщений въ 183 и 188 чч. „Дѣла“, слѣдуюче спростоване на основѣ §. 19 закона прасового:

Неправдою есть, що потайки укладавъемь ся зъ жидами та нишими противниками партіи руского мѣщанства що до выбору рады громадского. Натомѣсть правдою есть, що передъ выборами скликавъ-емь вѣче въ цѣли уложеня листы радныхъ, однакъ убѣгаючи ся вже впередъ кандидаты о крѣсло бурмістра, котрій выключно мали собѣ власный интересъ на оцѣ, причинили ся, що выборы выпали зле. — Неправдою есть, що въ часѣ выборовъ агітувавъ-емь за Якличьскимъ або уживавъ якои небудь пресіи на выборцевъ. Натомѣсть ствердити мушу, яко заступникъ бурмістра, присутный при выборахъ, що выборы вѣдбули ся цѣлкомъ легально, кождый голосувавъ пѣсля своеи совѣсти и зѣставленои свободы. — Неправдою есть, якобы мь мавъ чванитись, що выборъ мѣй на бурмістра есть певный. О бурмістрованю въ Комарнѣ не убѣгаюсь, а найлучшимъ доказомъ се, що не уживаю перекупствъ та конѣасъ, якъ се мало мѣсце при выборѣ моихъ попередниковъ. — Неправдою есть, а зразомъ и клеветою, якобы-мь справы громадскій мавъ залагоджувати въ шинковняхъ. — Неправдою есть, якобы-мь позичаючи грошѣ зъ касы позичковои, мавъ при выплатѣ собѣ стягати довгъ, затягненый у

I. КАПРАЛИКЪ
Львовъ, побочь Народного Дому
поручае всякій инструменты музичнѣ: скрипки, альбомы, баситлѣ, баси, флеты, клаpнеты и трубки, а такожъ гитры и цітары. Найбѣльшій выборъ всякихъ сантграчихъ и механічныхъ инструментовъ. — Цѣны

I. РЖЕНДОВСКІЙ Львовъ-Перемышль
Фабрика выробовъ цементовыхъ и складъ матеріяловъ будовельныхъ
продае по найдешевшихъ цѣнахъ: руры для выходковъ зелѣзай и камѣнковѣ, всякій выробы камѣнковѣ, цементъ, вапно онализне и сідравлічне, найлѣпшій гіпсъ зъ славныхъ копалень семигородскихъ, папу дахову, пыхты изоляційнѣ, горъ, цегды, плыты и заправу шамотову, цегоки окладновѣ, дахувки, печи кафлевѣ, карболінеумъ, дупакъ, кильозеты англійскій, спеко-

мене вразъ зъ вѣдсотками. Обставины касы позичковои дуже лихѣ, але вина лежить въ чѣмъ иншѣмъ. Попередники мои занедбували сю касу вже вѣдъ 15 лѣтъ, позичаючи бѣльшѣ сумы своимъ своякамъ, вѣдъ котрыхъ майже нѣколи не можна буде стягнути. — Неправдою есть, що мимо упѣмнень, наказу та погрозъ „въ горы“ даныхъ, ладъ въ адміністрації громадскѣй въ нѣчѣмъ не змѣнивъ ся. Подѣбнѣ погрозы та упѣмнення не мали навѣть мѣсяца. Сумно лише, що зъ справы часто личивон, въ котрѣй интересъ власный вѣдграває важну ролю, зроблено справу патріотичну. Однакъ и въ тѣмъ не дивота, бо если ся мало шансы на бурмістра а надѣя завела та зостало ся погребаным, а до того ще фатальный процесъ, то вже може кождого выпровадити зъ рѣвновагы та допровадити до скрайности. — *Михайло Калимѣнъ* віцебурмістръ *Комарна.*

Мѣстячи повыше спростоване п. Михайла Калимона на основѣ закона, а впрочѣмъ и безъ того, держачи ся засады: кождому дати можность вѣдповѣсти на починень ему закиды, мы при тѣмъ, не розслѣдивши на мѣсци вѣдносинъ, очевидно не можемо рѣшати о правдѣ або неправдѣ одной або другой рѣчи. Се будуть знати найлучше самѣ интересованѣ — мѣщане комарняньскѣ. Одно лише позволимо собѣ тутъ высказати прилюдно, що мы сказали лично п. віцебурмістровѣ М. Калимоновѣ въ нашѣй редакціи: Не вже-жь въ Комарнѣ [якъ впрочѣмъ и по иншихъ нашихъ мѣсточкахъ] не може обѣйтись безъ проклятого роздору межи мѣщаньствомъ, абы зъ того користали зъ одной стороны Яклиньскѣ а зъ другой жиды? А п. Михайло Калимѣнъ, яко мѣщанинъ-віцебурмістръ, сповняючій урядъ бурмістра, мавъ певно найбѣльше можности довести до скомсолідованя мѣщаньства на основѣ мѣщаньскихъ интересѣвъ, а здѣсь намъ — загалъ мѣщаньства бувъ бы ему за се хиба лишь вдячный. Не знаемо, якъ въ теперѣшнѣй хвили дѣла стоять — чи ще можливо роздоръ усунути, але то рѣчь певна, що роздоръ такій грубо шкодить справѣ мѣщаньства руского, бо вороги лишь чигають на те, абы зъ всякого нашого роздору користати. Такъ було зъ давна на Руси, такъ е и нынѣ, длятого велику кривду творить рускѣй справѣ кождый, хто де-небудь дае причину до роздору середъ нашои ширшои чи вузшои суспѣльности — чи то середъ цѣлои галицкои Руси, чи въ повѣтѣ, чи въ громадѣ. Вже жь то свята правда, що згода будуе а незгода руйнуе!

Переглядъ політичный.

Сесія рады державной мае бути отворена престольною промовою, котру вѣдчитае президентъ кабінету гр. Тунъ. — Виконуючій комітетъ правицѣ зѣйшовъ ся першій разъ на нараду вчера о 1-ѣй по полудни въ комнатѣ парламенту. Зѣйшли ся президіи всѣхъ клюбѣвъ правицѣ и буша президія палаты. Нарада тревала до 3 годины. О 5-ѣй зѣбрала ся на нараду парламентарна комісія бѣльшости. На цѣлѣмъ засѣданю бувъ такожь президентъ міністрѣвъ. Репрезентованѣ були: коло польске, клюбъ ческій, католицке сторонництво людове, центрумъ, клюбъ полуднево-славяньскій, ческа консервативна шляхта и клюбъ румуньскій. Участь въ конференціи взяли такожь члены б. президіи палаты.

Передъ отвореньмъ нарадъ председѣдатель парляментарной комісіи правицѣ Яворскій вгадавъ про пок. цѣсареву. Ухвалено въ имени всей бѣльшости послѣвъ палаты выслати condolenцію цѣсареви на руки президента міністрѣвъ; зредагованѣ кондолянціи поручено Бѣлиньскому, Діпавльому и Пальфіому. Вѣдтакъ ухвалено поручити клюбамъ правицѣ выбѣръ тон самои президіи палаты. Обговорювано такожь політичну ситуацію головно подану Vaterland-омъ, що Словѣнцѣ ухвалили выступити зъ парляментарной бѣльшости. Представителѣ полуднево-славяньского клюбу зъ вдоволенемъ приняли до вѣдомости заяву запрязненыхъ клюбѣвъ. [Зъ послѣвъ-Русинѣвъ нѣкого не було на нарадѣ]. Слѣдуюче засѣдане парляментарной комісіи правицѣ въ понедѣлокъ.

На вчерашне засѣдане ческого клюбу моравского сойму прибуло 17 послѣвъ. Посолъ Страньскій поставивъ внесенѣ, щобы референтъ о загальнѣмъ положеню політичнѣмъ усунути зъ порядку дневного, бо вѣнъ, яко членъ народного сторонництва, не почуває ся до обовязку референтати также передъ клерикальнымъ сторонництвомъ. Внесенѣ принято, мимо опозиціи трехъ присутныхъ на засѣданю клерикальныхъ послѣвъ Вѣдтакъ обговорювано угодову справу на Моравѣ и припоручено послови Зачекови выготовити до 15-ого жовтня референтъ о реформѣ выборчои ординаціи до сойму. Нынѣ друга нарада клюбу.

Въ угорскѣмъ соймѣ опозиція поставила вчера внесенѣ, щобы кабінетови Банфіого ухвалити вотумъ недовѣря. Палата перейшла надъ тымъ внесенемъ до порядку дневного. — На понедѣлковѣмъ засѣданю Банфі вѣдповѣсть на интерпеляцію посла Віскотая въ справѣ царского окружника мировго.

— —

Въ Пекінѣ оголошено цѣсарскій едиктъ, котрымъ богдиханъ повѣдомляе, що всю правительственну власть зложивъ въ руки своеи матери и що она наказала міністрамъ, щобы лишь ѣй складали урядовѣ рапорты. На вступѣ едикту цѣсарь заявляе, що самъ просивъ о се матѣрь и що тую просьбу мусѣвъ поновлювати третій разъ. Першою урядовою чинностію цѣсаревои було выдане приказу увязненя головного дорадника цѣсарского Кана. Але вѣнъ такожь не дурный, утѣкъ. Заносить ся на далекосяглѣ змѣны. Посѣхъ, зъ якимъ доконано перемѣны правительства, приписують обставинѣ, що цѣсарева не хоче допустити, абы повела ся місія, въ якѣй до Хінъ приѣздить японьскій маркізъ Ито. Въ берлиньскѣмъ урядѣ заграничныхъ справъ и въ хіньскѣй амбасадѣ нѣчого не знаютъ о смерти хіньского цѣсаря, отже таку поголоску уважаютъ неправдою.

— —

Поголоска, що князь Имертиньскій не верне вже на становиско генералъ-губернатора Варшавы, показала ся неправдивою. Князь тѣшить ся незахитанымъ довѣрямъ и ласкою царя, чого доказомъ межь иншимъ свѣже отворене вѣдпираном нимъ політехніки варшавскои. Запевняютъ, що меморіялъ князя Имертиньского, за-для котрого вѣнъ мавъ нѣбы уступити, вѣддано до подрѣбного розслѣду.

НОВИНКИ.

— Въ справѣ подаваня о пенсіи для нашихъ вдовъ и сиротъ священичихъ обѣцявъ на мое представленѣ Є. Е. намѣстникъ выдати въ найблизшомъ часѣ норму що-до способу подаваня, взглядно алеґатовъ потрѣбныхъ до такого поданя, часу и мѣсця, взглядно уряду внесеня подань. При сѣй нагодѣ вѣдношу просьбу до Всч. Настоятелѣвъ Деканатовъ, щобы були ласкавѣ вилынути на Духовеньство деканальне, щобы найскорше подало даты щодо вдовъ, особливо що-до сиротъ по помершихъ священникахъ свого Деканату, хочь-бы тѣ вдовы и сироты деннде находили ся. Ходить головно о вѣкъ сиротъ. Се може въ деякихъ припадкахъ робити певнѣ трудности, бо дотычнѣ сироты могли деннде родити ся. Такѣ трудности повинно ся конечно въ якійсь способъ покончати. Такѣ выказы належало бы выслати до Зарядовъ нашихъ фондовъ, де они мають служити для евіденціи и контролѣ тымъ, котрымъ сеся справа лежить на серцю. [Иншѣ дневники рускѣ прошу о подане сен вѣстки.] — *Данило Танячкевичъ.*

— Про выборы до буковиньского сойму зъ 12 округовъ курії сѣльскои напишемо ширше, дѣставши близшѣ вѣсти зъ Буковины. Русинѣвъ выйшло чотирохъ [д-ръ Стоцкій и проф. Пѣгулякъ народовцѣ, прокураторъ скарбу Зубрицкій правительственникъ и бар. Мик. Василько зъ партіи т. зв. „старои“, котра попереднои каденціи мала трехъ послѣвъ: д-ра Воляна, Тиминьского и о. Бежана]. Зъ прочихъ послѣвъ е два безбарвнѣ, а прочѣ Румуны, межи ними пару радикальныхъ.

— Въ справѣ доповняючого выбору посла зъ V-ои курії округа Коломыя и т. д. пише знаный краковскій новокурсникъ въ тамошнѣмъ Głos-ѣ narodu: „Рускѣ радикалы намѣряють ставити свого кандидата, здаеть ся д-ра Франка [а що-жь д-ръ Трильовскій? — *Ред.*] Противъ радикального кандидата выступить цѣлою силою руске духовеньство. Радикального аспіранта до посольского крѣсла поборювати буде професоръ учит. семинаріи въ Станиславовѣ д-ръ мед. и філ. Коцюба. Се чоловѣкъ незвычайно интелігентный. На дорогу гецы въ парламентѣ не вступивъ бы. Его выбѣръ, якъ здаеть ся, безсумнѣвный.“ — Цѣ каве!

— Економічне вѣче вѣдбуде ся дня 29 н. ст. вересня о 12 годинѣ въ Калуши въ сали „Народного Дому“ въ справѣ „Підгѣрскои Спѣлки“ для торговлѣ безрогами и худобою рогатою. На вѣчу буде приймати ся членьскѣ вкладки и удѣлы. О численну участь запрошуе комітетъ вѣчевый. — *Д-ръ А. Кось. Яр. Корытовскій* и *Д.м. Дуда.*

— Вѣче въ Делятинѣ, заповѣджене на 25-го с. м., забороннвъ надвѣрняньскій староста п. Галецкій. За причину подавъ: 1) що вѣнъ не мае переконаня о законнѣмъ истнованю товариства „Підгѣрскои Спѣлки“, а 2) не мае переконаня, чи статутъ того товариства позваляе на публичнѣ зборы. Забавна рѣчь! Доси вѣдбуло се товариство вже пять вѣчь въ рѣзныхъ повѣтахъ и жаденъ староста не ставивъ перешкодъ, ажь першій и вѣрнимо що остатный найшовъ ся надвѣрняньскій староста п. Галецкій! Розумѣе ся, товариство вносить противъ тон безправности рекурсъ.

— Доповняючѣ выборы до рады повѣтовои въ Долинѣ, а то двохъ членѣвъ зъ громадъ мѣскихъ и одного зъ бѣльшои посѣлости розписаній: першій выборъ на 3-ого а другій на 4-ого падолиста с. р.

— Выдѣлъ Товариства св. Ап. Павла у Львовѣ пригадуе, що реколекціи духовнѣ для Всч. Священьства вѣдбудуть ся въ днихъ 27, 28, 29 и 30 н. ст. вересня сего року въ семинаріи рускѣй у Львовѣ. Початокъ 27-ого вересня [въ второкъ] у вечеръ.

— Цѣкава справа. Недавно розвѣйшла ся вѣсть, що на церковь въ Полянахъ коросняньского деканата въ перемыскѣй епархіи записавъ завѣщанемъ помершій въ Угорщинѣ дѣдичь Манявскій [котрого матѣрь була Русинка] 300.000 зр. Отже въ тѣй справѣ „Галичанинъ“ помѣстивъ переданый ему отсей уступъ зъ письма о. Николая Феленчика, сотрудника зъ правомъ управы въ Полянахъ:

Дня 8 серпня с. р. померъ за границею на Угорщинѣ въ селѣ Шарбо Жигмонтъ Манявскій, сынъ бл. п. Манявского, дѣдича зъ Полянъ. Ще за житя свого старенького батька вѣнъ адмініструвавъ Полянами и зложивъ значну суму. По смерти батька Жигмонтъ, не могучи удержатись при батькѣвщинѣ, бо его сестра, теперѣшна Яништевска зъ Осѣка продала Поляны Тонетамъ, выѣхавъ зъ жалемъ до Угорщины, тамъ купивъ малу посѣлѣсть и зробивъ ся справдѣшнымъ пустинникомъ. Умираючи Жигмонтъ Манявскій зап савъ цѣле свое майно въ сумѣ около 300.000 зр., на церкву въ Полянахъ. Завѣщане зъ дня 10 лютого 1882 р., власноручно написане и пѣдписане, вѣнъ полишивъ, для бѣльшои забезпеки, въ трехъ примѣрникахъ: одень бувъ у него самого, а другій у пароха въ Полянахъ. По смерти Жигмонта одинъ примѣрникъ передано судови въ Дукли, а другій судови въ Свиднику на Угорщинѣ, де и оповѣщено сесе завѣщане. На похороны не приѣхавъ нѣхто зъ родины, кромѣ своякѣвъ Казимира и Тадея Яништевскихъ. Покѣйника похоронено въ Шарбо буквально якъ пса, хочь вѣнъ въ завѣщаню выразивъ бажане, щобы его тѣло зложено при вѣтцеви въ Полянахъ и щобы 40 убогихъ вѣдпровадили его на мѣсце вѣчного супочинку. Невдовзѣ по смерти сесѣ свояки, зачали въ Шарбо розпоряджувати ся всѣмъ, немовь своимъ, а тымчасомъ куратоpы майна, нотарь зъ Дуклѣ и парохъ зъ Полянъ [властивно я, одержавши на се особну грамоту вѣдъ Епископа] розпочали вѣдповѣдни кроки. Свояки бл. п. Жигмонта, выдячи се, порозумѣли ся низъ судомъ въ Свиднику, котрый зарядивъ комісію за-для переслухана свѣдкѣвъ на мѣсци. Тутъ они и поставили на свѣдкѣвъ пятьохъ коршмарѣвъ найгѣршои кондуиты и тѣ вѣзнали, що дня 25 цвѣтня 1898 р. бл. п. Жигмонтъ зробивъ передъ ними въ стодолѣ, коли купували у него сѣно, устне завѣщане, силою котрого призначивъ бѣльшу половину свого майна Казимирови а меншу Тадеови Яништевскимъ своимъ своякамъ зъ Осѣка. На основѣ сего вѣзнаня угорскій судъ вѣдобравъ намъ все и на мѣсци вѣддавъ въ посѣдане Яништевскимъ. Розумѣе ся, що все те було укартоване, бо кождый здороводумаючій признасть, що то просто неможливе, щобы покѣйный упавъ такъ низько, абы завѣщане вѣдклинкувати передъ коршмарями, котрыхъ ненавидѣвъ и зъ котрыми процесувавъ ся и т. д. и щобы въ такѣмъ случаю за житя не подеръ письменного завѣщаня. Противъ сего процедеру мы внесли на мѣсци протестъ, а дальше, порозумѣвшись въ фінансовою прокураторіею у Львовѣ, а также зъ Ординаріятомъ, знайшли адвоката въ Прашовѣ, котрый уже внѣсъ рекурсъ противъ рѣшеня суду въ Свиднику. Мы починили всякій можливій крокъ зъ нашои стороны о пертрактацію, а теперь стараемось о уневажнене присяги коршмарѣвъ; коли се удасть ся, то наша церква спасена. Я вже три недѣлѣ въ дорозѣ. Завтра знову ѣду до Прашева.“

— Протестъ учителѣвъ. Зѣбраній въ Глинянахъ на конференціи окружнѣй учителѣ зъ округа глиняньского ухвалили одноголосно: выслати депутацію зъ пятьохъ учителѣвъ [3 Полякѣвъ, 1 Русинъ и 1 жидъ] до намѣстника гр. Пінінъского и до віцепрезидента Бобжиньскооо для запереченя напастей въ декотрыхъ газетахъ польскихъ, що инспекторъ п. Володимиръ Витошиньскій зъ Перемышлянъ переслѣдуе учителѣвъ и учительки народности польскои а Русинѣвъ протегуе. — Чи не свѣдчить се, якъ то польскій шовінізмъ старае ся выжирати Русинѣвъ зъ посадъ, абы заступити ихъ своими паholками?!

— Нынѣ о годинѣ 11 передъ полудньмъ вѣдбуло ся урочисте отворене ювілейной огороднично-пчѣльничои выставы у Львовѣ. По богослуженю въ костелѣ св. Миколая удали ся гостѣ in corpore на площу повыставову до павільону штуки. Першій привитавъ гостей именемъ краю маршалокъ гр. Бадені промовою польскою. Опѣсля промовивъ президесъ выставы Володъ. Тинецкій припоручаючи выставу опѣцѣ президента мѣста д-ра Малаховского. По промовѣ президента мѣста хоръ львѣвскои „Лютнѣ“ вѣдспѣвавъ доволѣ удачно кантату. Потѣмъ гостѣ рушали оглядати выставу. Отворене выставы вѣдбуло ся въ присутности свѣтскихъ, духовныхъ и вѣйсковыхъ властей. Мѣжь иншими бачили мы и намѣстника гр. Пінінъского, архіепископѣвъ латиньского и вѣрменьского, генерала Темпіса, деякихъ професоровъ університету и ин. На площи приграе вѣйскова музика 30 п. п. Выстава представляесь импонуючо. Три повыставовѣ павільоны, именно павільонъ штуки, архітектуры и давна музична галя переповненѣ рѣзнородными предметами. Білетъ вступу на выставу коштуе вѣдъ особы 20 кр., а бльокъ зъ 20 білетами лише 2 зр.

— Завтра (въ недѣлю) зачинають ся у Львовѣ зборы галицкого товариства педаґогічного, котрѣ мали вѣдбути ся въ Краковѣ, та не вѣдбулись тамъ за-для выимкового стану.

— Зъ Калуша пишуть намъ: Зъ нагоды смерти пок. цѣсаревои Єлисаветы розпорядивъ бувъ міністеръ просвѣты, щобы у всѣхъ школахъ, середныхъ и народныхъ, день 17-ого вересня бувъ вѣльный вѣдъ науки, а дѣти мали взяти участь въ поминальнѣмъ богослуженю за упокѣй бл. п. Єлисаветы. Але молодѣжь народныхъ школъ у Войнилѣвщинѣ не брала участи въ тѣмъ богослуженю, бо въ днихъ 16 и 17 вересня вѣдбувала ся окружна конференція учителѣвъ. Не входимо въ те, чи и якій користи приносять такій конференціи, але все-таки инспекторъ п. Костецкій повиненъ бувъ на день 17 вересня розпустити учителѣвъ, абы зъ своею молодежію школьною взяли участь въ богослуженю. Думаемо, що се було навѣть обовязкомъ п. инспектора, а симъ бувъ бы може бѣльше заслужився передъ властями, нѣжь агітацією при выборахъ делеґата до окружнои рады школьнои. А може жаль було полишити комашню томашовецку? И такихъ людей, що не мають навѣть елементарного понятя, якъ поступити въ подобныхъ выпадкахъ, форатуе ся на инспекторѣвъ! — *Я. К.*

— Вовкъ сытый и коза цѣла. Въ справѣ пропажѣ 12.000 зр. въ выдѣлѣ краевѣмъ маршалокъ гр. Бадені вѣзвавъ до себе урядниковъ Буйновского и Зиха и предложивъ имъ: першому зъ пенсіи звыжь 2000 зр. буде вѣдтягати ся 1400 зр. а другому зъ пенсіи 1200 зр. вѣдтягатись буде 600 зр. рѣчно — и за шѣсть лѣтъ покрые ся такъ дефіцитъ. Маршалокъ давъ имъ три днѣ до намыслу, заявляючи, що коли-бъ на се не пристали, справу передасть прокураторіи.

— Зъ арміи. Послѣдне число Дневника розпоряджень міністерства вѣйны оголошуе мѣжь иншимъ: Николай Ильницкій, провіантовый офіціялъ I. клясы и начальникъ вѣйскового магазину постелѣ въ Краковѣ, перейшовъ въ станъ спочинку въ осѣдкомъ въ Краковѣ и одержавъ титулъ и характеръ заряду провіантового [Militär-Verpflegs-Verwalter въ VIII рангѣ] зъ увольненемъ вѣдъ таксы; — капітана 20 полку пѣхоты Григорія Грозника перенесено зъ команды корпусу въ Краковѣ до команды корпусу у Львовѣ; — полкового лѣкаря д-ра Михайла Коса перенесено зъ 16 до 90 полку пѣхоты въ Ярославѣ.

— Зъ Раю коло Бережанъ пишуть намъ: Есть у насъ дочерна церковця, приналежна до Бережанъ. Службы Божои ледво коли въ рѣкъ почуемо, а що вже казати про катихизацію дѣтей школьныхъ? Латиньскій ксьондзъ до шестеро дѣтей обряду латиньского приѣджае зъ Бережанъ и зъ-часта навѣдуючись обучае дѣтвору въ христіяньскѣй вѣрѣ, а рускій дѣти? хто ихъ чого научать? Ой, зъ нашого села „Рай“ стане „Пекло“, коли не подбають о него тѣ, котрымъ на сѣмъ залежати повинно. А може се кому и на руку? Тогдѣ хиба ще помагати при будовѣ „kościołk-бвъ“? О св. Отче Николле! — *Неполь Оман.*

— Изъ Станиславова. Сего тыждня розпочали ся вже въ нашомъ „Боянѣ“ вправы мѣшаныхъ и мужескихъ хоровъ и будуть надальше вѣдбуватись правильно [въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“, побочь цукорнѣ Збереніого] що середы и суботы вѣдъ годины 7 вечеромъ. Найблизшій концертъ „Бояна“, до котрого власне роблять ся приготованя, имено на дохѣдъ реставрації тутешнои церкви катедральной, вѣдбуде ся зъ початкомъ падолиста с. р. День, якъ также програму подасть ся въ часописяхъ пѣзнѣйше. — Зголошеня и внесы новыхъ членѣвъ принимае ся пѣдчасъ вправи, на котрѣ всѣхъ співолюбивыхъ Русинѣвъ запрошуе укѣйно — *Выдѣлъ „Бояна“.*

— Новинки зъ мѣста Львова. Говорять и пишуть, навѣть въ школьныхъ читанкахъ, що мѣсто Львѣвъ основавъ рускій князь Левъ та що въ нѣмъ були до запановання польскихъ королѣвъ рускѣ порядки. Ба и теперь Львѣвъ, хочь сильно спольщеный и жидователый, мае споре число и Русинѣвъ-католикѣвъ и церкви зъ руско католицкимъ духовеньствомъ и рускаго митрополита, а деякѣ зъ митрополитовъ були навѣть кардиналами католицкои церкви. Чому-жь то — пытаемо — католицкій магістратъ мѣста Львова не шануе святъ неповѣдниковъ другого католицкого обряду? Прецѣнь же по школахъ у Львовѣ святкуе ся свята пѣсля обохъ обрядовъ, а чому-жь урядники, слуги и роботники мѣскѣ у Львовѣ мусять въ рускѣ свята робити якъ у буддень? Чи таке некатолицке трактоване католикѣвъ грецкого обряду потрѣбне до спасеня душь римо-католикѣвъ? На сесю кривду католикѣвъ-Русинѣвъ и на соблазнь, яку веде за собою тая кривда, повинѣй разъ рѣшучо звернути увагу власти духовнѣ въ одной стороны а рускѣ члены рады мѣста Львова зъ другои.

Вѣдъ довгихъ роковъ буваю и въ церкви рускои духовнои семинаріи и знаю богато „настоятелѣвъ“, що по-при тую церковь мають навѣть гарнѣ становища и щоденно въ нѣй бувають, бо повинни бувати. Але-жь не досыть „бувати“; намъ здаесь, они повинни также и дбати, щобы тая церковь була для питомцѣвъ взорцемъ чистоты и ладу. А зъ огляду на те — чому свѣтять дѣры въ передпрестольнѣмъ фронтовѣмъ иконостасѣ, дуже немило вражаючи кождого христіянина? А также — хто мае подбати о стерте порохѣвъ зъ престолѣвъ, лавокъ и муровъ, о знятє павутиня зъ кутовъ та залатане дѣръ поробленыхъ гвоздями? Або вкѣнци — хто мае сховати у вѣдповѣдне мѣсце готу высоку жердку, що то стоить заразъ на фронтѣ при лѣвобочнѣй стѣнѣ церкви? — *Цѣкавый єрвшникъ.*

— На письмо д-ра Михайла Пачовского, професора рускои гімназіи у Львовѣ умѣщене въ 195 ч. „Дѣла“ п. заг. „Порядки на нашѣй ц. к. почтѣ“ одержуему вѣдъ ц. к. Уряду почтового въ Маркополи на пѣдставѣ §. 19. зак. прас. слѣдуюче спростоване: Незгѣдне зъ правдою есть, щобы ц. к. Урядъ почтовый въ Маркополи коли-небудь и якого-небудь письма не доручивъ Всч. о. Витвицкому въ Батьковѣ. Всч. о. Витвицкій вѣдбирае зъ почты въ Маркополи письма до него адресованій черезъ посланця обшару дворского въ Батьковѣ, а за дальше доручене адресатови письмъ непоручены Урядъ почтовый вѣдповѣдати не може. Впрочѣмъ Всч. о. Витвицкій фѣру по дѣти до зелѣзницѣ посылавъ, отже згадане письмо одержати мусѣвъ. — Не згѣдне зъ правдою

есть, щобы ц. к. Урядъ почтовый въ Маркополи коли небудь задержавъ телеґраму зъ оплаченымъ абсланцемъ до Всч. о. Витвицкого въ Батьковѣ. Сего Урядъ почтовый вчинити не мѣгъ уже хочь-бы зъ тои простои причины, що при ц. к. Урядѣ почтовѣмъ въ Маркополи доси стацiя телеґрафiчнои ще не отворено. А хотяй справа телеґрамы Урядъ почтовый въ Маркополи не дотыкав, то сконстатовано: 1) що телеґрама надана була въ Тысьменицi, отже не мѣгъ ей надати д-ръ Пачовскiй, котрый яко ц. к. професоръ акад. ґiмназiи мусѣвъ 13-ого липня бути у Львовѣ; 2) телеґрама надѣйшла до вѣддавчои стацiи телеґрафiчнои въ Пенякахъ 17-ого липня, отже не могла бути надана 13-ого липня, бо-жь телеґрама 5 днѣвъ не йде. — Нема рѣвножь въ Маркополи стацiи зелѣзничои, якъ того д-ръ Пачовскiй хоче, анѣ Маркополь не вѣддаленый вѣдъ Батькова три милѣ, але несповна пѣвъ милѣ. — Велика жалоба есть добра, оправдана, навѣть конечна, бо-жь неправильности дѣяти ся можуть, але ели основуесь на правдѣ. Жалоба-жь публична, накликуюча до интервенцiи высшѣ власти, передъ котрыми складае ся присягу урядову, мусить опиратись на незбитѣй правдѣ, инакше терпять на тѣмъ правда, стороны, и загалъ, бо опѣсля нѣхто не йме вѣры. Не можна Вп. дописувателеви, яко чоловѣкови вельми поважаному, закидати злои волѣ, але изъ всего видно, що бувъ але поинформованый такъ о самѣй сути рѣчи, якъ и о людяхъ, котрѣ Урядъ почтовый въ Маркополи ведуть. — За ц. к. Урядъ почтовый въ Маркополи *А. Кулицка.*

— Дрѣбнѣй вѣсти. Вiцепрезидентъ краевои рады шкѣльнои д-ръ Мих. Бобжиньскiй выѣхавъ на кѣлька днѣвъ за границю. — Урядъ почтовый въ Миколаевѣ повѣта бобрецкого буде носити теперь назву „Миколаѣвъ коло Гаѣвъ". — Бъ Гумпольдскiрхенъ пѣдъ Вѣднемъ згорѣвъ онодги величавый ратушь. — Въ Лисбонѣ вѣдбуває ся теперь свѣтовый взѣздъ дневникарѣвъ. — Въ Астрахани записала богата властителька механiчныхъ заведень Нина Сапожникова 75 тысячь рублѣвъ на будову технiки. — Жандармъ Антѣнъ Стахурскiй у Львовѣ дѣставъ за выратоване людского житя въ часѣ пожару срѣбный хрестъ заслуги. — Нотарь зъ Мости къ Викторъ Кроковскiй переносить ся зъ днемъ 1 жовтня до Львова и обнимае урядъ нотаря. — Зъ Коакова доносять о погологцѣ, що власти угорскiй увязнили въ Чачи кс. Стояловского въ цѣлымъ персоналомъ друкарнѣ и всѣхъ вѣдставлено до вязницѣ въ Тренчинѣ. — Архикн. Леопольдъ Сальваторъ прибуде завтра рано о 6 год. въ Будапешту до Стрыя; зъ вѣдти по короткѣмъ вѣдiючинку удасть ся на лови до Выгоды.

Господарство, промыслъ и торговля.

— По вѣчахъ въ Богородчанахъ и Тисьменицi. *Четверте* въ черги вѣче, устроене заходомъ „Пѣдгѣрскои Сѣблки", вѣдбуло ся въ *Богородчанахъ*, въ сали рады повѣтовои, о котру постаравъ ся о. Пачовскiй изъ Старыхъ Богородчанъ. Оно выпало досыть добре. Окрѣмъ Глубокого, Глебовки и Хмелѣвки заступленi були всѣ села доохрестнѣй. До сѣблки приступило тамъ 28 и зложила 308 зр. Найкраще поставили ся села Саджава [де душпастиремъ е. о. Вол. Паукъ], Иванѣвка [тамъ душпа тиремъ о. Левицкiй] и Похѣвка [душпастырь о. Жолкевичъ]. Самѣ Богородчаны-мѣсто списали ся найгѣрше. На вѣчу було якихъ шѣсть а записали ся лишь бурмiстръ и ще одинъ. О. Пиндусъ, хочь бувъ прошеный, абы людей повѣдомивъ и о тѣмъ поучивъ, чомусь не бувъ ласкавъ того зробити, а въ часѣ, якъ вѣдбувало ся вѣче, о. Пиндусъ проходжуваъ ся зъ якимись пѣдпанками по мѣстѣ. Декотрѣ села, якъ Богородчаны старѣ и Ляхѣвцѣ, на-разъ мало зложили, але представителѣ ихъ, а то бувшiй посолъ п. Олекса Барабашъ и п. Басарабъ дали слово чести, що въ корот бмъ часѣ надѣшлютъ по 20 удѣлѣвъ изъ своихъ сѣлъ. [Кобы такъ кождо село зробило, то Сѣблка мала бы що-найменше 160.000 зр.] — *Пяте* вѣче було въ *Тисьменицi* минувшои недѣлѣ. Якъ оно выпало и хто винуватый, нехай на-разѣ остане тайною. „Пѣдгѣрска Сѣблка" устроить тамъ незадовго поправины. Скоро бы ще й тогды не дописало, то всѣ виновники оголошенi будуть безъ пощады.

По сихъ вѣчахъ, якъ и трехъ попередныхъ, а также кѣлькохъ намѣреныхъ але не переведеныхъ, выходять на верхъ, якъ олива на водѣ, хибы нашои суспѣльности. Коли де которыхъ мѣсцевостей написало ся, що тамъ мае уряднти ся вѣче, то личности будучѣ въ силѣ щось зробити вѣдпекувались або й не вѣдповѣли. Трудно вгадати, въ якои бы то причины: чи зѣ страху, щобы не наѣхало въѣджи, чи щобы кому не наразити ся, чи щобы не повязати ся. Отсе, що то нѣбы пониженя причинитись до вѣча для Сѣблки, котра мае торгувати безрогами, мае многихъ исповѣдникѣвъ. Сердеги, люде чисто галицкихъ поглядѣвъ! Кобы они не то, кажу, звидѣли, але пильно перечитали кѣлька книжокъ о другихъ краяхъ, особливо о Англiи и Америцѣ, они бы довѣдали ся, що тамъ саме такихъ людей, якъ они, гѣрше нѣжь безрогъ встыдають ся... На вѣче высилае Сѣблка запросины, въ котрыхъ особно просить, щобы якъ найбѣльше людей повѣдомити и до приступлени въ удѣлами заохотити. Та и сен такъ благон рѣчи не хоче ся многимъ зробити. Пытавъ я неодного господаря: чи бувъ тамъ на вѣчу? Вѣдповѣдають: „Намъ нѣхто не голосивъ, а шкода..." А вже жь кождый, хто дѣставъ запросины, хоть самъ не мае волѣ чи не може, то розгадавши, що то запрошене прецѣнь коштуе и грошей и працѣ [и то ще люде безкористово коло того працюють], повиненъ бодай на другихъ вилынути, абы оплатило ся. Тажь Сѣблка тая заложена не для добра одного або кѣлькохъ, але для всѣхъ! То характеристичне, що богатѣ люде, котрымъ легко бы дати тысячку, не жо десятку стоять вѣдъ того далеко и якъ бы зъ погордою глядять. „Безумный!" скажу словами св. Письма. Ты богачь, а твои дѣти можуть просити хлѣба у тои институцiи!... Пострахомъ великимъ е вѣче для самолюбовъ, скупарѣвъ и легкодухѣвъ. Абы не бути на вѣчу, де бы зложити хоть той одинъ удѣлъ, то они находять важну причину. Бувъ такiй случай: „Чомусь добродiю, не були на вѣчу?" „Ай, я дуже жалую, але я тогды мусѣвъ бути у хорои тѣтка". Тымчасомъ, якъ бы самъ Господь хотѣвъ здемаскувати плюгавство, привѣдить одинъ „панычъ" и розказуе, що бувъ на забавѣ въ... и выгравъ въ карты 7 зр. власне вѣдъ того добродѣя, що звинявъ ся хоробою. Такѣ то цѣкавѣ рѣчи вѣдкрываютъ ся!.. Коли по воскресеню Христа голосили апостолы „Воскресшого", то лишь одинъ Тома найшовъ ся, що сказавъ: „Не увѣрю, поки не вложу перста въ ребра его!" Та не такiй щасливѣй пiонiры „Пѣдгѣрскои Сѣблки"! Ту на 100 ледви 1 вѣрить. Кажуть: „Я дамъ, але зачинайте, най видже!" Ахъ Боже! кобы тѣ люде погадали, що то труду, що то працѣ коло устроения вѣча, кѣлько ночей безсонныхъ и пр., то вже абы ажь направду видѣвъ неложливѣсть, таки за-для тамтого самого варто дати 11 зр. Господарь-рѣльникъ оре, сѣе, а чи жь вѣнъ може запевнити, що зъ того буде? И въ кождѣмъ пѣдприемствѣ такъ ся рѣчь мае. „Зачинайте, а тогды я дамъ!" О, якъ сѣблка вже зачне, тогды она оббѣде ся вже безъ васъ! А то власне бѣда, що нема зъ чимъ зачати. Вкѣнци и се есть велика хиба, великiй грѣхъ нашои суспѣльности, що Сѣблка, абы роздобути фондѣвъ, мусить ажь такъ тяжко працювати. Мѣй Боже! якъ легко можна бы здвигнути тую институцiю безъ того, абы ажь вѣчами заробляти! Ляше абы зъ кождого повѣту приступило 100 [на одно село выпаде 3, 4], то було бы зъ повѣта 1000 зр., а що рускихъ повѣтѣвъ е 47, то було бы 47.000 зр. и сѣблка сейчасъ увѣйшла бы въ житѣ... Але въ той часъ не було бы то по руски! — *Члена.*

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 24 вересня. Зъ Пешту доносять, що Банфi остаточный речинець до полагодженя угодовыхъ предложень въ австрiйскѣмъ парлiментѣ назначивъ на день 15 жовтня. Австрiйске правительство згодило ся на сей речинець. — Нинѣ рано засѣдане президiй клюбовъ лѣвицѣ.

Горицiя 24 вересня. Вчера замкнено въ въ неприсутности словѣньскихъ послѣвъ сесiю сойму краевого.

Мадритъ 24 вересня. Комiсiя, котра мае вѣдобрати въ испаньскихъ рукъ Порторiко, рѣшила позволити Испанцямъ забрати зъ давныхъ ихъ крѣпостiй гарматы, амонiцiю и инши матерiялы военнѣ.

Лондонъ 24 вересня. До дневникѣвъ доносять, що 11 Испанцѣвъ въ неволи Агвiнальда змовило ся на его житя. Повело ся имъ затрути зупу, але жертвою упавъ лишь кухарь Агвiнальда, котрый скоштувавъ зупы, заки подавъ ей на столъ свого пана. Коли о тѣмъ довѣдали ся повстанцѣ, хотѣли вымордувати всѣхъ испаньскихъ невольникѣвъ, але Агвiнальдо не допустивъ до того.

Берно (швайцарске) 24 вересня. Швайцарске правительство мае внести проектъ закона, вносячого въ Швайцарiи право азилю для анархiстѣвъ. Звязкова рада наказало выгнати зъ Швайцарiи 36 знаныхъ анархiстѣвъ, а прочихъ вѣддати пѣдъ найстрожшiй надзѣръ полiцiйный.

Санхаґо въ Чилi (Chile) 24 вересня. Аргентиньскiй амбасадоръ и мiнiстеръ справъ заграничныхъ въ Чiлi пѣдписали умову, на пѣдставѣ котрои оба краѣ часть територiяльного спору пѣддають пѣдъ мировый судъ англiйскои королевои Вiкторiи.

Послѣдни вѣсти.

Про вчерашный взѣздъ послѣвъ-урядовцѣвъ въ Станиславовѣ одержавъ одинъ зъ польскихъ дневникѣвъ вѣсть, що мала тамъ запасти ухвала, абы клюбъ рускiй въ радѣ державнѣй перейшовъ до опозанцiи. — Рѣвночасно-жь надходять вѣсть изъ Вѣдня, що полуднево-славяньскiй клюбъ [до котрого належать и рускi урядовцѣ] остае въ правици.

Надѣслане.

Д-ръ Едмундъ Ковальскiй

лѣкарь Заведения водолѣчничого „КИСЕЛЬКА" побочь Львова, ординуе въ обсягу гiдротерапiи въ годинахъ пополудневыхъ (2—5) **въ мѣстѣ** при ул. Академiчнѣй ч. 11, партеръ; а постѣйно мешкае въ Заведению. 361 1—4

Заведенe отворене черезъ цѣлу зиму.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКIЙ

Оптикъ и Механiкъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гiпотечного на пляцовцѣ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, пiнсеры, лѣорнеты, бiноклѣ, далекознды, барометры, термометры, рѣзнѣ ареометры, мiкроскопы, лупы, компасы, райсцайґи, тасьмы мiрничѣ, пiоны, лiбелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дневникѣвъ електричныхъ.

Велики направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ЛИНІЯ

-ъ реставрацiя НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. дѣмъ власный, можна дѣстати щодненно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячiй снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова въ капустою	15 кр.
Смажанѣ легки	12 „
Фляки	12 „
Нѣжка телята въ хрѣномъ	10 „
Ковбаска въ хрѣномъ	5 „
Кавiоръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякiй напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять въ моеи реставрацiи, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшiй пивo по найдешевшихъ цѣнахъ. почавши вѣдъ 40 кр. лiтра.

По театрѣ все свѣжа, въ великiй выборъ страв и напиткѣвъ заосмотрена кухня.

79 188—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

природна алькалiчна

ЩАВА

яко лѣчниче жерело вѣдъ сотокъ лѣтъ у всѣхъ недугахъ **вѣддыховыхъ и органахъ траленя**, пѣдчасъ **ревматизму, катару жолудка и мѣхура.** Знамените средство для дѣтей, реконвалесцентѣвъ и пѣдчасъ поважного стану.

Найлѣпшiй напитокъ дiететичный и покрѣпляючiй.

Генрикъ Маттонi въ Giesshübl Sauerbrunn.

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ кождѣй мѣсцевости певно и честно, безъ капиталу и рiзика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ папервѣвъ державныхъ и льосѣвъ. Зголошена до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII Deutsch-206 gasse 8, BUDAPEST. 4—10

Вийшло в рускiм перекладi

IФIҐЕНIЯ в ТАВРИ

класычна драма Ґетого в 5 дiях.

Можна набути у о. Д. Iосифовича в Ярчевi почта loco за 33 кр. разом з пересилкою. ½ чистого зиску призначена на будову церкви в Новiм Санчi. 354 6—?

До П. Т. Властителѣвъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрѣ и дешевѣ дерги на конѣ — зволѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванѣвъ **„Au Louvre"** у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великаньскiй выборъ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провинцiю высилаемо на жадане наш богато илюстрований цѣнникъ даромъ и оплатно 190

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА

I. ЛЬВОВСКЕ

Photo-Plasticon

Подорожь доокола свѣта.

Въ сѣмъ тыждни в до побачення:

ТУРИНГIЯ

Вступъ 10 кр. 278

Выстава загальна

всходныхъ и инших чужихъ и краевыхъ диванѣвъ, портiэръ, фiранокъ, хѣдникѣвъ и дергъ на конѣ.

Отверена цѣлый день а въ ночи при електричнѣмъ освѣтленю. Вступъ вѣльный. Зачудовуючо дешевѣ цѣны вказанѣ докладно на всѣхъ товарахъ. Полежкiй въ сплатахъ пѣсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провинцiю цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre", Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190

Акушерка Стахурска

змѣнила мешканя Городецка 25 (рѣгъ Зигмунтовскоѣ).

356 3—3

Такожь и на раты

безъ пѣдвышки цѣнъ

диваны, портiэры, хѣдники, ковдры ватованѣ, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожь всякѣ артикулы потрѣбнѣ до уряджена домового въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre", Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провiнцiю высилае ся цѣнники даромъ и оплатно. 190

IОСИФЪ ШУСТЕРЪ

ВЫКЛЮЧНЫЙ СКЛАДЪ И РОБѢТНЯ

ковдеръ и матерацѣвъ

у Львовѣ, ул. Коперника ч. 5.

Понеже въ многихъ склепахъ продаютъ ковдры и матерацы яко мои выробы, заявляю, що тутъ у Львовѣ не выробляю для жадного чужого склепу, але продаю власного выробу ковдры и матерацы тѣлько у себе, у власнѣмъ склепѣ при ул. Коперника ч. 5. — Ковдры великi и на овечѣй вовнѣ вѣдъ 3·50 зр. въ кождѣй цѣнѣ до 14 зр. Ковдры атласовѣ, шовковѣ великi и на овечѣй вовнѣ вѣдъ 10·50 зр. почавши. — Матерацы чисто волосѣнi вѣдъ 12·50 зр. въ кождѣй цѣнѣ до 30 зр. — Подушки волосѣнi и зъ пѣра, простирала, пѣшвы и т. п. Хто отже на зиму потребуе доброи, теплои ковдры або матераца, дѣстане се найдешевше просто у моѣй робѣтни у Львовѣ ул. Коперника ч. 5. у фiрмы IОСИФЪ ШУСТЕРЪ. 338 4—15

(Львовъ, Бюро „Имприеса")

Диваны перскѣ и портiэры

традiвѣ (старинѣ)

продае, купуе и выпозичае, а также приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre", Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

На жадане высилаемо нашѣ богато илюстрований цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗIНҐЕРА,

зъ первородныхъ краевыхъ и заграничныхъ фабрикъ, найдокладнѣйше уреґульований, поручае **IВАНЪ ЛЯВРУКЪ** Львовъ, Галицка 6. На мѣсячнѣ раты по 4 зр., готовкою 10% дешевше. 343

Артистично-ритовничѣ ЗАВЕДЕНЄ А. ЗIҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстаранiйше.

ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми черенками для кождого легко надаюча ся, почавши вѣдъ 1 зр. и высше. Стампiлѣ металевѣ и кавчуковѣ, гербы, монограмы, стампiльнѣ марки, станцы, таблицѣ литѣ и граврованѣ и проче.

Замовленя зъ провiнцiи подагоджують ся вѣдворотною почтою. 290 9—52

КИРИЛО ДУМИНЪ

кравець мужескiй

дипльомованый черезъ ц. к. технольоґiчный музей у Вѣдни поручае ся ласкавымъ вагляѣ дамъ Р. Т. Публики. 5—?

Львовъ, Трибунальска ч. 16.

Фабричный складъ Sheffield-скихъ бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII, Feldgasse 10.

Орiґинальнѣ анґлiйскѣ бритвы зъ найпершои дiямантовои стали, досконалѣ, вглубено шлюфованѣ, выострены, готовѣ до ужитку. Цѣна зъ etui ¾ вглубено шлюфована зр. 1.50 а ½ вглубено шлюфованѣ зр. 1·80, порто 20 кр.

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертае ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытяґ зъ многихъ подякъ *за одного дня*:

Прошу прислати ще 5 орiґ. англiйскихъ бритвъ зъ дiямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Купновичѣ 23/10 1897 Людвикъ Заградникъ парохъ.

2 англ. бритвы одержавъ; дуже добрѣ. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фiрму найсовѣстнѣйше. Малiновъ 23/10 97. Теофиль Глушкевичъ парохъ. 54 82—?

Подобно пишуть Всч. Отцѣ:

23/10 97 Левъ Шанковскiй, деканъ стрыйскiй.

23/10 97 I. Юрчаковичъ, парохъ Свитковои.

23/10 1897 О. Полянськiй, парохъ Юровець.

23/10 1897. Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рѣзныхъ кругѣвъ.

Рештки хѣдникѣвъ и высортованѣ диваны, портiэры, фiранки, капы, коцы, дерги на конѣ, тобелины и рѣзнѣ предметы декорацiйнѣ по цѣнахъ бавчно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre" Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Также на раты безъ пѣдвышеня цѣнъ. Для провiнцiи цѣнники даромъ и оплатно. 190

Праздниѣ золотѣ на срѣблѣ вальцованѣ

Мужескѣ и женочѣ перстенѣ

Кожда штука ц. к. урядово пробована, зъ имiтацiями каменичкѣвъ бриллантѣвъ (величный блескъ), рубiнѣвъ, туркусѣвъ, котрѣ вѣдъ правдивыхъ годѣ вѣдрѣзнити. За довготревалочу тривкѣсть 5-лѣтна гарантiя.

Nr. 1. Перстень зъ имiтацiею бриллянта 1·60 зр.

Nr. 2. Перстень зъ имiтованымъ туркусикомъ 1·80 зр.

Nr. 3. Перстень зъ имiтацiею бриллянта 1·60 зр.

Nr. 4. Перстень зъ великимъ имiт. бриллантомъ 2·20 зр.

Nr. 5. Перстень зъ имiтованымъ сапфиромъ и бриллантами 1·80 зр.

Nr. 6. Перстень зъ 6 имiтоваными бриллантами 1·60 зр.

Писемъ напередъ выстане до подання мiры.

Имiтованѣ заушницѣ (кольцѣ) бриллантовѣ въ оправѣ золотѣй-double вѣдъ 3 до 6 зр.

Брошки вѣдъ 4 до 10 зр.

Высылка за попередною пересылкою належитости або за послѣплатою.

A. Rix & Bruder

Wien II/2, Praterstrasse 16.

Коли не подобаесь, замѣнне ся або грошѣ звертае ся. 317 5—6

СПѢЛКА СТОЛЯРѢВЪ ЛЬВОВСКИХЪ

Львовъ, площа Барнадиньска ч. 17

поручае свѣй вѣдъ 1854 року истнуючiй

СКЛАДЪ МЕБЛѢВЪ

обильно заосмотреный у великiй выборъ сальонныхъ гарнитурѣвъ. Комплетнiй устройства ѣдальныхъ и спальныхъ комнатъ, а также зелѣзна и гнута мебель.

Великi замовленя въ обемъ столярства и тапiцерства входячѣ принимае по найдоступнѣйшихъ цѣнахъ ручаючи скоре, вкусне и по порученю точне выконане. 350 4—5

МЕНТИНА,

єдине раціональне средство до полоканя устъ, знаменитый и оживляючо дѣлаючій препаратъ, до теперь нѣчимъ не перевышеный. Мала скількість, придана до свѣжой воды, выстане, абы осягнути пожаданій наслѣдки. Цѣна фляшки 50 кр. 17

Головный складъ въ аптицѣ

Жигмонта Рукера

подъ „Срѣбнымъ Орломъ" у Львовѣ. 275 283 —9

ПРИРЯДЫ до ратованя худобы въ случаяхъ давленя, вздутя и т. п. въ формѣ руры зъ дроту стадевого, по зр. 6—, Трокары спущала и т. п. поручае ПЕТРО ХИЩОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площ Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4326

НОЖЕ столовій и десеровій рѣзного рода припоручае Іванъ Ляврукъ ножѣвникъ у Львовѣ улиця Галицка 6.

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ.

MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.

Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.

190 19—7

Тѣлько одинока

РУКОДѢЛЬНЯ КРАВЕЦКА РУСКА

котра выготовлює всякій роботы пѣсля найновѣйшихъ журналѣвъ и дешево и котру поручае ся Вел. Духовенству якъ рѣвножъ Р. Т. Публицѣ.

Василь Ґресякъ

кравець мужескій у Львовѣ

Ринокъ ч. 36.

(Домъ Народной Торговлѣ) 351 4 10

МАҐАЗИНЪ ФУТЕРЪ

П. ЧАПЧИНЬСКОГО

у Львовѣ, ул. Ягайлоньска ч. 12.

Поручае всякого рода **Футра подорожній и мѣстовій, рѣвножъ шкѣры, верхи до Футеръ** и т. д.

Цѣнники илюстрованій на жаданє franco.

353 2—5

Вѣдзначена медалемъ срѣбнымъ на Выстави краевой у Львовѣ въ р. 1894.

Звѣстно знана зъ честноты роботы артистично-бронзовничя

В. СКНУЖИЛЯ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 15

поручае свои выроби церковній зъ срѣбла, бронзу, хиньского срѣбла, мѣды и иншихъ металѣвъ; именно: чашѣ, дарохранительницѣ, хресты, монстранціи, пушки на св. олей, дароносницѣ, кадильницѣ, даданицѣ, патрицѣ для брактеъ, лѣхтарѣ всякой величины, панукы бронзовій и скляній, подставники передъ иконостасы.

Всѣ высше помянутѣ предметы приймае до спорядженя и вѣдновленя, т. є. до золоченя, посрѣбленя, бронзованя и никльованя. 328 7—20

Рѣвножъ выконуе гальванізованіе всѣхъ выробовъ зъ зелѣза, цинку, цины и т. п. — Цѣны дуже умѣренй.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ такожъ сальоновій и настѣнній, хѣдники, фіранки, портіэры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужеского и дамского, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жаданє высилае ся зъ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належыть адресувати: Магазинъ „Au Louvre," Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Neuveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

Новоствореный

МАҐАЗИНЪ ТОВАРОВЪ МОДНЫХЪ

пѣдъ фірмою:

ФЕРДИНАНДЪ ҐІТЛЄРЪ

у Львовѣ, улиця Галицка число 20

поручае въ великѣмъ выборѣ

коронки, ленты, пасмантерія, ґазы, крепы, шовковій матерія, саксоньскій дамскій и дѣточій панчохи, корсеты въ найновѣйшихъ фасонахъ, сѣтковій, шовковій, батистовій и дреліховій, вахлярѣ изъ струсихъ перъ.

Всякій приналежности до кравеччины по найнизшихъ цѣнахъ.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою. 299 14—20

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ

передъ тымъ

ФР. МРОЗИНЬСКІМ

у Львовѣ, улиця Собеского число 7

поручае всякій роды

ФУТЕРЪ

а именно:

Футра до подорожи, палєтоты мужескій и дамскій пѣсля найновѣйшихъ фасонѣвъ, Ротонды, Дольманики, Катанки, Ковнѣры, Пелєрины, Заручавки, Шапочки дамскій, Ковпаки, Шапки мужескій, Шкѣры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а также Верхи готовій до футеръ мужескихъ и дамскихъ. 325 7—20

Матерія найновѣйшій на верхи въ найбѣльшѣмъ выборѣ.

Цѣны умѣренй сталій.

Высше наведеній товары знаходять ся на складѣ.

Также на раты кождому.

Также на раты кождому.

Машины до шитя „ЗІНҐЕРА"

зъ 10 розличныхъ фабрикъ Нѣжній въ цѣнѣ 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручній по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно, або готѣвкою 10% дешевше. Моя торговля истнуе вѣдъ 25 лѣтъ; я продавъ 17.000 машинъ, т. є. майже 100 ваґонѣвъ. Продаю дешевше нѣжь Вѣдень, поручае ся въ мѣсци.

Не высылаю докучливыхъ аґентѣвъ, которымъ жиды платятъ 10—20 зр. за продажу одной лихой машины. 330 7—30

ІОСИФЪ ИВАНИЦКІЙ

МЕХАНИКЪ У ЛЬВОВѢ, ГОТЕЛЬ ЖОРЖА.

ДО АМЕРИКИ

черезъ Роттердамъ

перевозимо кождого дня, зъ вынимкомъ недѣль, паровыми скороходами. Именно коштуе переѣздъ

зъ Роттердаму до Ню-Іорку тѣлько 72 зр.

зъ Роттердаму до Вінніпеґу тѣлько 100 зр.

Просимо вѣдноситись до ґенеральныхъ переправникѣвъ.

B. Karlsberg & Co

Rotterdam, Boompjes 32.

332 Марки до писемъ 10 кр., до картъ 5 кр. 2—10

ВИНО И КОНЯКЪ

зъ Палестины.

Спѣлка командитова „Кармель"

у Львовѣ, пасажъ Гавсмана ч. 9

Телефонъ ч. 578.

Выключна въ цѣлій Галичинѣ продажъ правдивыхъ натуральныхъ и лѣчничыхъ винъ, также правдивого лѣчничого коняку зъ кольоній въ Палестинѣ.

Вина и конякъ зъ кольоній палестиньскихъ зъѣднали собѣ вже знамениту славу зъ причины смаку, запаху и правдивости узнанй визначными лѣкарями за правдивій, натуральній и лѣчничій.

Спѣлка ручить за правдивость своихъ винъ и коняку. Спѣлка продае свои вина и конякъ лише въ оріґинальныхъ фляшкахъ отже щобы уникнути непорозумѣнь и обманьствъ, треба жадати лише вина и коняку спѣлки „Кармель".

Вина и конякъ „Кармелю" мимо своеи доброты и запорученои чистоты, не доходять навѣть половины цѣны подобныхъ родовъ французскихъ и испаньскихъ. 357 2—4

Цѣнники и свѣдоцтва на жадане высылае ся безплатно.

При грошевыхъ пересылкахъ и рекомандованыхъ листѣвъ треба додати: до рукъ п. *С. Мельцера.*

По низькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ

М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовъ, ул. Кароля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 8/—

Вѣдъ року 1868

БЕРҐЕРА ЛѢЧНИЧЕ

МЫЛО СМОЛЯНЕ

выпробоване на клініяхъ и многими практичными лѣкарями уживае ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але также и въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Россіи, на пѣвостровѣ Балканьскомъ, въ Швайцаріи и т. д. на недуги шкѣрній, особливо противъ

Выкидовъ шкѣрныхъ рѣзного рода

зъ найлѣпшимъ успѣхомъ. Дѣланє Бергерового мыла смоляного яко гіґієничного средства до усуненя порплѣвъ, до чищеня и десинфекціи шкѣры есть рѣвножъ загадково признане. Бергера мыло смоляне мае 40% смолы деревной и рѣзнить ся значно вѣдъ всѣхъ иншихъ родовъ мыла смоляного въ торговли. — За-для охороны передъ фальшованемъ треба жадати выразно Бергера мыла смоляного и уважати на побѣчь помѣщеный знакъ охоронный.

Въ упертыхъ недугахъ шкѣрныхъ уживая ся замѣсть мыла смоляного успѣшно

Бергера лѣчничого мыла смоляно сѣрчаного

Яко лагодиѣйше мыло смоляне до усуненя всякои

нечистоты шкѣры

на выкиды шкѣрній и на головѣ у дѣтей, также яко незрѣвнане мыло до мыття и купелѣвъ для щоденного ужитку служить, обѣймаюче 35% ґліцерины и пахуче

Бергера ґліцеринове мыло смоляне.

Цѣна штуки кождого рода 35 кр. вразъ зъ приписомъ уживаня.

Зъ иншихъ родовъ мыла Бергера поручае ся слѣдуючій заслугуючій на увагу: **Мыло бензоове** для нѣжности шкѣры; **мыло бораксове** противъ прищѣвъ; **мыло карболеве** до выгладженя шкѣры и знаковъ по вѣспѣ и яко мыло десинфекціине; **Бергера мыло до купелей** изъ смерековыхъ шишкокъ и таке-жъ **мыло теалетове, Бергера мыло для дѣтей, для маленькихъ дѣтей (25 кр.); мыло іхтіолеве** на червонѣсть лица; **мыло весняникове** дуже успѣшне; **мыло таниновое** противъ прѣтя ногъ и выпаданя волося; **мыло до зубовъ**, найлѣпше средство чищеня зубовъ. Що-до иншихъ родовъ мыла Бергера звертаемо увагу на брошуру. Треба жадати мыла Бергера, бо истнуютъ наслѣдованя безъ успѣху.

Мѣсця продажи для Львова въ аптиґахъ пп.: І. Байзера, Ґ. Блюменфельда, К. Миколяша, З. Рункера, К. Склепиньского, Вевюрского, д-ра Зарицкого и фірмахъ А. Ербара, Гайсіма, Кулика и А. Рапапорта. Дальше въ аптиґахъ въ *Бродахъ* Крізого, Ляндберґа; въ *Борщевѣ* Ал. Пйотровского; въ *Бережанахъ* А. Дурста, Л. Наґлїка; въ *Березовѣ* Галямась, Ербена; въ *Хировѣ* Левицкого; въ *Дрогобичи* А. Книжановского, І. Тобіяшека; въ *Ярославѣ* І. Антермана, І. Роня; въ *Коломыи* Павловского, Штенцля, Витославского; въ *Калушы* Пилевского; въ *Перемышли* у всѣхъ 4 аптиґахъ; въ *Рявѣ* Карпиньского, Прона; въ *Сколыи* Лѣховского; въ *Самборѣ* І. Адельсмана и Гердлички наслѣдниковъ; въ *Станиславовѣ* у всѣхъ трехъ аптиґахъ; дальше въ аптиґахъ въ *Стрыю, Тернополи* и у всѣхъ аптиґахъ бѣльшихъ мѣстъ Галичины. 104 2—24

Голляндско-Американьска лінія

зносины пароходами разъ або два на тыждень

зъ Роттердаму до Ню-Іорку

Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр: до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Пѣсля довжины и величины каюты лѣт и пѣсля скорости и елеґанціи пароходу.

Ц. к. упр. галиц. акційный БАНКЪ ИПОТЕЧНЫЙ

переѣсъ

КОНТОРУ ВЫМѢНЫ

и

вѣддѣлъ депозитовый

котрыхъ бюра мѣстили ся дотеперь въ мезаннѣ власного, будынку до **льокалю фронтового въ партерѣ.**

Вѣддѣлъ депозитовый

принимае вклады и выплачуе завдатки на рахунокъ бѣжучій, принимае до переховання папиры вартостій и дае на нихъ завдатки.

Крѣмъ того впроваджено подѣбно якъ въ институціяхъ заграничныхъ т. зв.

Депозиты сховковй (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. р. в. рѣчно, депозитарь дѣстае въ сталевій касѣ панцирній сховокъ до выключного ужитку и пѣдъ власнымъ ключемъ, де **безпечно и дискретно** переховувати можe свои майно або важній документы. 374 [4]

Пѣдъ тымъ взглядомъ поробивъ Банкъ ипотечный якъ найдогѣдніѣшій заряджена.

Принесы дотычно того рода депозитовъ одержати можна безплатно у вѣддѣлѣ депозитовѣмъ.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одповѣдальный редактеръ Иванъ Белей. Папиръ зъ фабр. Черлянського. Зъ друкарнѣ Института Ставропиґійского, пѣдъ ...ового зарядомъ Михайла Рощя.

Ч. 204. Львовъ. Второкъ 15 (27) Вересня 1898. Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзамѣчательнѣйшихъ новѣйшихъ повѣстей“ выходить що второкъ, а що второкъ и пятокъ до полудня у рази въ Львовѣ.

Передплату и инсераты приймають у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, а Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, а А. Ольшовского ул. Кадинського ч., — въ Ярославѣ Д. Крижановскій; — у Відни: V. Dukes I. Seilerstatte; F. A. Richter, Stadtplatz 4., H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитости за инсераты висилати у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ въ літер. додатковъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	30 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	15 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чвертъ року	4 зр.	на мѣсяцъ	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лиш се на попереднє застереженє. — Рекламації неопечатані вільні вѣдъ порта.

Поодинокє число коштує 5 кр. а. в.

Оголошенія звычайні приймають ся по 10 кр. вѣдъ одного стрічка инсератового або ся мѣсце а на рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доносна приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Самодурство чи крутарство?

Руськѣ послы соймовѣ и рады державной (розумѣє ся, новокурсні) зѣбрали ся въ пятницю д. 23 с. м. на нараду въ Станиславовѣ. Зъ послѣвъ явили ся: Барвінський, Вахнянин, Гаморакъ, Гладышовскій, Заячковскій, Каратницкій, Небылевець и Охримовичъ. Послы Мандичевскій и Савчакъ надѣслали оправданє, чому не приѣхали. Про нараду, котра тревала 3½ годины, рѣшено выдати такій комунікатъ: „Руськѣ послы краєвого соймуи державной рады, обговоривши всесторонно політичну ситуацію и провѣривши, що досі не выконано оправданыхъ постулятѣвъ руского народу въ Галичинѣ и на Буковинѣ, рѣшили одноголосно занятн вѣдповѣдне до того становище“.

Въ часѣ нарадъ наспѣла зъ Любляны телеграфічна вѣсть такого змѣсту: „Управа клюбу й зборы словѣньско католицкихъ послѣвъ рѣшили дня 22 вересня одноголосно: Послы словѣньско католицкѣ выступають зъ парляментарной бѣльшости правицѣ, лишають собѣ політику свободной руки, стають до борбы о рѣвноправность и проти угоды зъ Угорщиною“.

Таку вѣсть подае заразъ на другій день орґанъ инкамерованыхъ послѣвъ „Руслан“. Того-жь самого дня розбѣгла ся по польскихъ дневникахъ така телеграма зъ Станиславова: „Вчера вѣдбули ся довѣрочній зборы выначнѣйшихъ Русинѣвъ. Прибули послы Барвінський и Вахнянинъ. Ухвалено мабуть, що рускій клюбъ перейде въ радѣ державнѣй до опозиціи“.

Але послухаймо лѣпше автентичного поясненя, яке подае „Руслан“ до неясного у всякѣмъ разѣ комунікату, оголошеного новокурсными послами. „Руслан“ вертае до звѣстного проекту адресы до трону, що мала выйти зъ державной рады. Въ проектѣ тѣмъ, уложенѣмъ гр. Войтѣхомъ Дѣдушицкимъ, головна вага була покладена на автономію краєвъ. Була тамъ якась згадка також про національну рѣвноправность всѣхъ австрійскихъ народѣвъ, але очевидно въ тѣмъ змыслѣ, що переведене тои рѣвноправности належить до краєвыхъ соймѣвъ. Річь ясна, що Руснякамъ національна рѣвноправность, котрои переведенє мало бы залежати вѣдъ галицкого сойму, мусѣла выдати ся лише пустымъ блахманомъ. Що мы не помыляли ся, показало ся вже надто ясно на послѣдній сесіи соймовѣй, коли то въ замѣну за те, що новокурсні послы рускі голосували за спільною адресою до трону, въ котрій знову покладено головну вагу на автономію краю и на розширенє власти краєвои управы, а національну рѣвноправность Русинѣвъ зъ Поляками высказано лише въ засадѣ, — въ замѣну за те ухвалено рантомъ резолюцію до правительства, щоби языкову рѣвноправность Русинѣвъ въ урядахъ выконувано такъ, якъ доси, — значить, щобы ся зовсѣмъ не выконувано.

Але на те все „Руслан“ забувае, а хоче дурити або себе або скорѣйше людей. Вѣнъ мовь решткъ кожуха чепивъ ся тои національної рѣвноправности, за яку згадуесь въ проектѣ адресы до трону, яку приняла парляментарна бѣльшость рады державной. Програма, выложена въ тѣмъ проектѣ, була — каже — компромісова. Въ нѣй мѣстило ся зъ одного боку veto проти колишньои гегемонії нѣмецкои надъ не-нѣмецкими народами въ Австрії, зъ другого боку запоручено собѣ взаимно, що всѣ народы австрійскій уважають себе рѣвновартными и на тій пѣдставѣ приймуть ся за справедливе переведенє рѣвноправности, по чѣмъ не було бы нѣкому страшне и небезпечне розширенє компетенцій краєвыхъ соймѣвъ и властей.

Перервемо на хвилю выводы „Руслана“ и спинѣмо ся тутъ на одномъ словѣ, на его власнѣмъ словѣ, дрѣбязькѣмъ але важнѣньскѣмъ. Вѣнъ каже: „по чѣмъ“ не було бы нѣкому страшне и т. д. Згода, повна згода! Згодимо ся и на автономію краєвъ и на розширенє компетенцій краєвыхъ соймѣвъ и властей; але переведѣть насамперед рѣвноправность! Но тѣмъ, але лише по тѣмъ, не буде намъ страшне и небезпечне и т. д. Чи новокурсні послы рускі въ радѣ державной и въ соймѣ краєвѣмъ забезпечили собѣ „насамперед переведенє рѣвноправности, а по тѣмъ розширенє компетенцій соймѣвъ и краєвыхъ властей“?... Нѣ! Противно, они насамперед стали розпинати ся за розширенѣмъ компетенцій краєвыхъ соймѣвъ и властей, а зъ переведенѣмъ національнои и політичнои рѣвноправности здали ся на гарнѣ слова Полякѣвъ, нѣкому врештѣ незнанѣ, а властиво на ласку и неласку соймовои бѣльшости. О вартости тыхъ гарныхъ слѣвъ, хиба имъ самымъ знаныхъ, мали незадовго нагоду ажь надто добре переконати ся въ тій самій сесіи соймовій, въ котрій помогли бѣльшости соймовій ухвалити такъ некористну для Русинѣвъ, ба навѣть упокоряючу ихъ адресу до трону. Длятого слово „по чѣмъ“ ужите теперь або по невчасѣ або скорѣйше лише на задурене публики.

Але послухаймо дальше самодурства чи крутарства „Руслана“. Выконане сеи програмы — каже — мало принести австрійскимъ народамъ и краямъ повный внутрѣшный миръ. Така була провѣдна идея сторонництвъ, що вытворили тогдѣшну парляментарну бѣльшость навѣть безъ помочи тогдѣшного правительства. Розходилось о переведенє сеи розумнои програмы, а передовсѣмъ о розширенє національныхъ правъ ческого народу, найбільше загроженого гегемоністичными змаганями Нѣмцѣвъ. Правиця щиро робила все, щобы Чехѣвъ не скривджено, и держалась непохитно въ цѣлости, хоть якъ нѣмецка лѣвиця заходила ся розбити ту фалянґу. Въ замѣну за те, що другій сторонництва славяньскій рѣшили ся щиро стояти за права ческого народу, пѣддержали ческій, польскій и сполученій нѣмецкій сторонництва оправданій постуляты послѣвъ рускихъ, словѣньскихъ и хорватскихъ въ часахъ кабінету гр. Баденього и бар. Ґавча. Постуляти тѣ — можемо нинѣ выявити (править дальше „Руслан“, выявляючи врештѣ тайну, хоть не на стѣлько ще, щобы сказавъ якій то були тѣ постуляты рускихъ послѣвъ) — одобрила парляментарна бѣльшость правицѣ и постуляты тѣ предложила вѣдтакъ заступникамъ клюбу „Славяньского христіянско народного Союза“ (якъ властиво зве ся той Союзъ? бо що хвиля читаемо якусь нову назву) якъ гр. Баденьому, такъ и бар. Ґавчови до выконання. Справа велась льояльно и коректно. Була именно взаимность зъ одной и въ другои стороны. Наслѣдкомъ тои взаимности правительство усунуло деякій давній кривды, напесеній нѣмецкою управою Словѣнцямъ, а та сама взаимность повѣяла и въ послѣдній сесіи галицкого сойму и признала рускому народови деякій права на поли школьнѣмъ и въ уживаню руского языка въ приходнѣмъ житю. Се були неначе перші, хоть дуже несмѣлій кроки въ осуществленю програмы правицѣ.

Тутъ знову мусимо спинити ся и высказати наше превелике счудованє надъ тымъ, що читаемо въ „Руслані“. Якъ же то? Парляментарна бѣльшость правицѣ ухвалює компромісову програму, въ котрій запоручено собѣ взаимно рѣвноправность и переведенє рѣвноправности всѣхъ народѣвъ австрійскихъ: и та сама парляментарна бѣльшость правицѣ потребуе геть геть опісля ажь окремо ще одобрювати оправданій постуляты послѣвъ рускихъ и т. д.? Парляментарна бѣльшость правицѣ приймае до своеи програмы розширенє компетенцій краєвыхъ соймѣвъ и властей: и та сама парляментарна бѣльшость правицѣ позваляе заступникамъ національныхъ меншостей передавати свои постуляты центральному правительству до выконання? А де-жь компетенція соймѣвъ? Чи не красше-жь було польскому колу, котре звѣстно тежь належить до правицѣ, справити бодай рускихъ заступникѣвъ до галицкого сойму, тои опісля его програмы вдино компетентнои до рѣшання постулятѣвъ краєвого населенія инстанціи, и опісля въ соймѣ постарати ся о заспокоєнє тыхъ, одобреныхъ правицею постулятѣвъ, ба й радше вже одобреныхъ програмою правицѣ? Замѣсть того рускій заступники удають ся зъ своими постулятами, одобреными правицею, отже и коломъ польскимъ, до гр. Баденього, опісля до бар. Ґавча, передають имъ тѣ постуляты „до выконання“ и дѣстають... дулю! А въ соймѣ?... Тамъ „повѣяла та сама взаимность“ такъ, що бѣльшость соймова зробила „перший, хоть дуже несмѣлый крокъ въ осущенню програмы правицѣ“ и ухвалила, щобы „въ уживаню руского языка въ приходнѣмъ житю“ було и дальше, якъ бувало!

Ну, и що-жь се? Чи самодурство чи крутарство „Руслана“?

И що-жь дальше править „Руслан“?... Дальше бракло — каже — зъ одной стороны (мабуть изъ стороны правительства) екзекутивы, а зъ другои (изъ стороны правицѣ) вытревалости въ выконуваню згаданои програмы. Коли п. д-ръ Ферянчичъ завѣзавъ парляментарну комісію правицѣ въ имени Словѣнцѣвъ, Хорватѣвъ и Русинѣвъ, щобы усунула застою въ выконуваню згаданои програмы, то надъ

Листы рускои женщины зъ Канады.

Подавъ *РОМЗА.*

(Докінченє.)

Мужъ авторки поданыхъ письмъ зъ Канады, панѣ Павлины зъ Цурковскихъ Ґеникової, п. Кирило Ґеникъ — то голосный свого часу основатель торговельной институції „Карпатска крамниця“. Історія про „Карпатску крамницю“ ще майже не було доси, тому хочу тутъ де що подати, але зъ причины, що початковый розвій тои крамницѣ лучить ся зъ особою Кирила Ґеника, то подаю напередъ его життепись. Не буде безъ интересу прочитати ще й за для того щобы довѣдатись о причинѣ выѣзду до Канады чоловѣка такъ маетного, якъ Кирило Ґеникъ. Все, що тутъ пишу про „Карпатску крамницю“, знаю лишь вѣдъ самого Кирила, тожь коли бы хто знавъ розповѣсти про нея що бѣльше або инакше, дуже проснмо написати. Історія Крамницѣ належить до исторіи нашого економічного розвою нашои культуры.

Є на свѣтѣ люде, що хоть вѣкомъ-лѣтами дозрѣлѣ, однакъ вдача дитинна лишаесь у нихъ на цѣле житє. Они вѣдзначають ся дитячою непостійностю, тому имъ прикрить ся швидко всяка праця. Такій люде не годній нѣчимъ довшій часъ займати ся; они невдоволенѣ собою и нарѣкають на свое занятє. На нихъ справджуе ся приповѣдка: „всюды добре, де насъ нема“. — До такихъ людей зачисляю такожь Кирила Ґеника, котрый весною 1896 року выемігрувавъ до Канады.

Кирило походить зъ шляхотского села Березова нижмого въ Коломыйщинѣ, а нагвисько его повне есть: Кирило де Березовскій Ґеникъ. Цѣле село — сама руска шляхта. Въ тѣмъ селѣ батько его був за вѣйта. Був то гордый и богатый шляхтичъ-селянинъ. Зъ межи трохъ маленькихъ его сынѣвъ Кирило був наймолодшій. Батько хотѣвъ, щобы сему сынови на имя було Кароль и тому Березуны до теперь называють его „Король“, але мѣсцевый священикъ, пок. о. Яницковскій, записавъ у метрику „Кирило“. Сей отже Кирило утративъ батька въ дитинствѣ. Люде розповѣдали, що его батько померъ наглою смертію въ кѣлька годинъ пѣсля того, якъ выпивъ келішокъ горѣлки у свого сусѣды-шинкаря, котрому зъ повною свѣдомостію перебивавъ въ робленю „гешефтѣвъ“, то есть въ експльоатації народу. Будучи вѣйтомъ и першимъ богатиремъ въ селѣ, посѣдаючи свій власный млынъ въ селѣ и право пропінації, мавъ всякій способы до псованя интересѣвъ жидамъ. Загально говорено тогды, що за мало бувъ осторожный, не повинень бувъ пити горѣлки у свого ворога, то бувъ бы живъ довго. [Мимоходомъ скажу, що той шинкарь, за котрого тутъ бесѣда була, прийшовъ бувъ до села за часовъ вѣйтовства Ґеникового зъ торбою на плечахъ, въ лахманахъ, а зъ часомъ маетокъ его досягъ высше сто тысячъ зр. Видно зъ сего, що жиды не потребують ѣхати копати золото ажь до Каліфорніи або до Австралії, анѣ до Кльондайкъ; для нихъ хлопска шкіра то золотодайна копальня]. Пѣсля смерти батька лишило ся на маму Кирилову величезне господарство и три маленькій сыны. Добра и працьовита матѣрь посилала Кароля до школъ до Коломыѣ. [Въ Березовѣ не було ще тогды школы народной.] Въ Коломыи скѣнчивъ Кирило V. клясу ґімназіяльну и покинувъ ґімназію а пѣшовъ на село за учителя. Опісля здавъ испытъ учительскій [кваліфікаційный], а року 1882 оженивъ ся зъ Павлиною Цурковскою дочкою пароха въ Лючи, котре то село сусѣдуе въ Борезовомъ нижнымъ. Однакожь черезъ кѣлька роковъ сприкрило ся ему учителюванн, тогды покинувъ той станъ та взявъ ся кѣнчити студіи ґімназіяльній. Такъ отже здавъ матуру въ тій цѣли, щобы пѣйти на богословіе. Но коли митрополитъ львѣвскій не хотѣвъ его женатого принятн до семинаріи духовной, то вѣнъ записавъ ся на права въ університетѣ черновецкѣмъ, але испытовъ правничихъ не здававъ.

Тымчасомъ почавъ вѣнъ ґаздувати на своѣй части великого господарства, що полишивъ батько. При тѣмъ занятю удало ся ему закупити вѣдъ жидовъ млынъ въ Яблоновѣ, котрый то фактъ уважаю великимъ здобуткомъ на поли економічної борбы зъ жидами. За для побільшеня доходовъ задумавъ заложити ставъ рыбный. До того мавъ вѣнъ въ Березовѣ одну таку сѣножать, що черезъ нея потѣкъ переплывавъ. Красна то сѣножать десять-морґова. Ґеникъ носивъ ся зъ гадкою заложити на нѣй ставокъ и завести на великій розмѣры годовлю рыбъ. Се дало бы ся було легко и майже безъ коштѣвъ выконати, бо потрѣбно було лише зъ одного боку гать поставити та й уже цѣла просторонь выповнила бы ся водою. Красной той гадки не допровадивъ до дѣла. Зъ причины, що господарство рыбне есть дуже интратне, то бувъ бы ще й симъ способомъ мавъ можность збільшеня своихъ доходовъ, але до пѣдприємчивого господарства бувъ троха за мало рухливый и вытревалый въ праци. Господарство почало добре оплачувати ся, та оно ему швидко „наукемило ся“ [набридло ся].

Тогды змѣнивъ занятє — займивъ ся економічнымъ пѣдвигненемъ народу. Зложивъ отже спілку торговельну за-для отворенє склепу въ мѣсточку Яблоновѣ коломыйскѣмъ. Тутъ и розпочавъ торговлю пѣдъ фірмою „Карпатска крамниця“. До управляючои рады въ тій спілцѣ належали священики и селяне зъ околичныхъ селъ. Ті селяне такъ ревне запали ся склепомъ, що нѣколи не опускали засѣдань рады и диспонували, якихъ имъ товарѣвъ потрѣбно. Крамниця мала за цѣль згорнути до себе весь гандель на Гуцульщинѣ, щобы тымъ чиномъ ратувати гуцулѣвъ вѣдъ економічної руины. Цѣль хороша. Тая крамниця розвивала ся зъ-разу дуже красно, здобула собѣ довѣре гуцулѣвъ и загально селянъ докола Яблонова, а Кирило ставъ ся наразъ великимъ чоловѣкомъ и економістомъ та двигателемъ народу зъ жидовскихъ путъ. Въ тій цѣли почавъ вѣнъ закладати крамницѣ по селахъ докола Яблонова и заложивъ ихъ кільканацять, всѣ за Філіи яблоновскои спілки, а оденъ склепъ навѣть ажь на Подолю, здаесь менѣ въ Хоростковѣ. Кирило якъ директоръ спілки бадавъ що кѣлька тыжднѣвъ на контролю всѣхъ тыхъ склепѣвъ. Въ ґазетахъ мало коли була згадка про сю крамницю, бо Ґеникъ того не хотѣвъ. Коло однакожь разъ „Куреръ Львѣвскій“ о тѣмъ всѣмъ розписавъ ся тогды запросивъ Кирила дѣдичь зъ Поднѣстрянъ [зов. бобрецкого] Ядвьвиньскій [ліберальъ], щобы заложивъ склепъ въ Поднѣстряонхъ. Однакожь зъ причины, що те село досыть вѣддалене вѣдъ Яблонова, Кирило хотѣвъ спекати ся того запрошеня тымъ способомъ, що зажадавъ 600 зр. титуломъ коштѣвъ заснованя. Дѣдичь на се приставъ, а тогды вже мусѣвъ Ґеникъ пѣдоймити ся его дѣла и справдѣ склепъ заложивъ. Начальникомъ склепу поставивъ одного паробка-„березуна“ [зъ Березова], котрый бувъ уже вѣдбувъ практику склепову въ крамници яблоновскій. Дѣдичеви се дѣло сподобало ся и обѣцявъ Ґеникови, що дасть ему и коршму, мимо того що був

ѓо внесенемъ перейшла прочѝ сторонництва правиць до дневного порядку; а черезъ те и гр. Тунъ залишивъ подбати о полагоду пекучихъ и оправданыхъ постулятѡвъ рускаго народу и полудневыхъ Славянъ, хочь мавъ передъ собою навѣть ухвалы и резолюціи сѡймовѝ.

Не вже-жь се жартуе собѣ „Руслан“? То правиця анѣ въ гадцѣ собѣ не мае подбати о переведене національнои рѡвноправности австрійскихъ народѡвъ? А коли мы разъ въ разъ указували на те, що правиця — Чехамъ и Полякамъ ходить лише о розширене компетенціи краевыхъ сѡймѡвъ и властей, а переведеня національнои рѡвноправности такои, якои мусять домагати ся Русины, по просту не хотять: то „Руслан“ торочивъ все про національну рѡвноправность, котру правиця приняла до своѣи програмы, а мовчки поминавъ, що ѣй єдино ходить о розширене автономіи краевъ. Такъ само и теперь таку вагу кладе на ухвалы и резолюціи галицкого сѡйму та жалуесь на бракъ екзекутивы изъ стороны кабінету гр. Туна, а промовчуе, хочь самъ здоровъ о тѡмъ знае, що центральне правительство, чи те чи се, тѡлько тыхъ ухвалъ и резолюцій галицкого сѡйму не выконуе, котрыхъ выконане не лежить въ интенціяхъ польского кола. Врештѣ рѣчь ажь надто добре знана, що рускои паралельки въ Тернополи не заведено сего року, бо п. Бобжинській сего не хотѣвъ, а резолюцію сѡймову въ справѣ „уживаня рускои мовы въ прилюдѝмъ життю“ не було потребы выконувати, бо она выконуе ся и такъ.

Дальше править „Руслан“, що въ тѡмъ браку екзекутивы зъ одног стороны, а зъ другои въ браку вытревалости въ выконаню програмы правиць треба глядати причины, що солідарность правиць и парляментарног бѡльшости теперь розлазить ся, такъ що послы рускій и словѣньскій були зневолены „станути на боцѣ“.

Ну, се страхи на Ляхи! Не знаемо, якъ тамъ справа стоить зъ слозѣньскими послами; о скѡлько можна вгадати зѡ справоздана, яке подае N. fr. Presse зъ засѣдания парляментарног комісіи правиць, вѡдбувшого ся въ пятницю д. 23 с. м., то словѣньскихъ послѡвъ гр. Тунъ зарѡвно якъ и заступники ческого клюбу та польского кола якось зацитькали. Але що-до никамерованыхъ послѡвъ рускихъ повторимо хиба те, що мы разъ вже сказали, и о тѡмъ они ще лѣпше знають нѣжь мы: не на те виливы польского кола выбрали ихъ при помочи всѣляких насильствъ, щобы они опбля могли ходити, куды имъ захоче ся. Они рѣшили въ Станиславовѣ „занати вѡдповѣдне становище“, — значить, рѣшили вытревати тамъ, де велить имъ вдячность за свои мандаты,... въ офіцинѣ польского кола.

„Руслан“ навѣть остерѣгае, щобы ухвалу рускихъ послѡвъ не зрозумѣвъ хто хибно, мовь бы она була звернена лише проти декого зъ сполученои правиць (розумѣй, противъ польского кола). Хорони Боже! Ухвала звернена на адресу цѣлои правиць, на котру теперь прийшла черга задати собѣ питана: чи хоче стояти при своѣй давнѣйшѡй програмѣ уздоровленя Австріи, чи нѣ?

Отже мы можемо дати зарази вѡдповѣдь на те питане. Правиця буде стояти и дальше при своѣй давнѣйшѡй програмѣ; тѡлько при тѡмъ зъ никамероваными послами рускими не потребуе числити ся такъ само, якъ не числила ся доси зъ тыми, котрыхъ польске коло держить вѡдъ початку на сильныхъ поводахъ не спустить ихъ зъ нихъ и дальше.

Зъ Вѣдня телеграфують д. 26. с. м. до польскихъ дневникѡвъ такъ: „Ухвалу рускоѓо клюбу що до ѓо дальшого становища въ палатѣ, якъ мене информують, хибно зрозумѣли въ краю. Клюбъ рускій постановивъ поступати солідарно зъ цѣлымъ клюбомъ христіяньско-славяньскимъ, а тымъ самымъ въ даныхъ условяхъ и зъ правицею палаты. Однако въ разѣ, коли бы палата перейшла до позитивнои працѣ, зажадае рускій клюбъ вѡдъ бѡльшости переведеня для нихъ, съ ѣмомъ вже ухваленыхъ постулятѡвъ, а въ разѣ вѡдмовы готовъ вывести вѡдповѣдній консеквенціи.“

Не знаемо о скѡлько ся телеграма вѣрна. Однако, коли бы справдѣ походила зъ доброи информаціи, то выходило бы, що рускій и словѣньскій послы не такъ то дуже „стають на боцѣ“, якъ править „Руслан“. А зновъ дуже дивно було бы, що рускій послы о переведене ухваленыхъ въ галицкѡмъ сѡймѣ постулятѡвъ маютъ звертати ся до парляментарног бѡльшости. Що-жь се наразъ мала бы бути за екзекутивна нова якась инстанція, про яку доси не чувано нѣчого въ конституційныхъ законахъ? А „вѡдповѣдній консеквенціи“?.... Се хиба зложене мандатѡвъ; та на се часъ бувъ вже давно, коли бы у тыхъ нѣбы послѡвъ була хоть крихотка чести!

Выборы на Буковинѣ.

Пѡсля урядового справоздания результатъ выборѡвъ зъ 12 повѣтѡвъ курій сѣльскои представляе ся ось якъ:

Въ Чернѡвцяхъ голосувало 79 выборцѣвъ; 73 голосы дѡставъ Ґуставъ Маринъ, дѣдичъ зъ Калинѡвцѣвъ луѝ Купаренко, 6 голосѡвъ д-ръ Блинда; выбраный посломъ Ґуставъ Маринъ.

Въ Кѡцмани голосувало 87 выборцѣвъ; 63 голосѡвъ дѡставъ проф. Ерофтей Пѣгулякъ, 24 голосѡвъ дворникъ [вѡйтъ] зъ Кѡцманя Сингуричукъ; выбраный посломъ проф. Пѣгулякъ.

Въ Радѡвцяхъ голосувало 103 выборцѣвъ; 94 голосѡвъ дѡставъ Иларіонъ Ончюлъ, 8 голосѡвъ протоєрей Самуилъ Пѣотровскій: выбраный посломъ Иларіонъ Ончюлъ, радникъ суду краевого.

Въ Садаґурѣ голосувало 95 выборцѣвъ; всѣ голосы вдали на проф. д-ра Стоцкого; выбраный отже посломъ д-ръ Смаль-Стоцкій. [Се одинокій одноголосный выборъ пѡдчасъ сихъ выборѡвъ.]

Въ Серетѣ голосувало 66 выборцѣвъ; 63 голосѡвъ дѡставъ Тудоръ Фльондоръ, 3 голосы судья повѣтовый Маликъ; выбраный посломъ Тудоръ Фльондоръ дѣдичъ зъ Рогожесть.

Въ Сторожинци голосувало 100 выборцѣвъ; 98 голосѡвъ впало на Модеста Ґригорчу, 2 голосы на мужика Петра Морара; выбраный посломъ Модестъ Ґригорча.

Въ Сучавѣ голосувало 77 выборцѣвъ; 57 голосѡвъ дѡставъ архимандритъ Еманулъ Чунтулякъ, 20 голосѡвъ Вартересъ Прункуль; выбраный посломъ архимандритъ Еманулъ Чунтулякъ.

Въ Долѣшныхъ Станѡвцяхъ голосувало 80 выборцѣвъ; 72 голосы дѡставъ Єронимъ гр. делля Скала дѣдичъ зъ Калинѡвцѣвъ, 8 голосѡвъ Теодоръ Левицкій; выбраный посломъ граф делля Скала.

Въ Заставнѣ прийшло до тѣснѣйшого выбору; при першѡмъ выборѣ голосувало 86 выборцѣвъ; 43 голосы дѡставъ судя повѣтовый Максиміліянъ Кобыляньскій, 42 голосы д-ръ Венява-Зубрицкій, прибѣшло отже до тѣснѣйшого выбору: голосувало при тѣснѣйшѡмъ выборѣ 81 выборцѣвъ; 44 голосы дѡставъ Зубрицкій, 37 голосѡвъ Кобыляньскій; выбраный отже посломъ прокураторъ Фінансовый д-ръ Євгенъ Венява-Зубрицкій.

У Выжницы голосувало 80 выборцѣвъ; зъ того впало 79 голосѡвъ на Николая Василька, дѣдича зъ Лукавця надъ Серетомъ, 1 голосъ на мужика Буреша; выбраный посломъ Николай Василько, дѣдичъ зъ Лукавця н. С.

Въ Ґурагуморѣ голосувало 113 выборцѣвъ; 81 голосѡвъ дѡставъ Янку Лупулъ, 32 голосы Константинъ Скінтеуца секретарь суду повѣтового; выбраный посломъ Янку Лупулъ.

Въ Кимполунзѣ голосувало 70 выборцѣвъ; 37 голосѡвъ дѡставъ д-ръ Жоржь Поповичь, 32 протоєрей Жоржь Бальмошъ; выбраный посломъ д-ръ Жоржь Поповичь.

На Буковинѣ въ курій сѣльскѡй рѣшае о мандатахъ воля краевого правительства, взглядно въ кождѡмъ повѣтѣ панъ „капітанъ“ [староста] — и противъ волѣ правительства взглядно, пана „капітана“ ще й нинѣ неможливо тамъ выйти на посла. А все таки зъ бѡльшого або меншого числа голосѡвъ, якѝ декуды упали на кандидатѡвъ такъ сказати бъ не затвержденыхъ правительствомъ, Буковинцѣ вѣщують собѣ змѣну на лучше.

Насъ Русинѡвъ найбѡльше интересують рускѝ повѣты и рускѝ послы, длятого наведемо зъ „Буковины“ ѓи выводы въ тѡмъ дѣлѣ она пише:

Въ дотеперѣшнѡмъ сѡймѣ було 5 Русинѡвъ. Хоть вони роздѣленѝ на два таборы, и хоть одна частина ѝшла зовсѣмъ зъ Волохами, не зважаючи на интересы Русинѡвъ, яко народу, и мужикѡвъ, яко клясы суспѣльности, тожь все-таки всѣ знали, що було 5 мандатѡвъ въ рускихъ рукахъ.

Нинѣ маемо двохъ щирыхъ рускихъ послѡвъ и двохъ, про котрыхъ рѡзнорако можна говорити. Выходить отже зъ того, що Русины нѣбы мають 4 мандаты, а треба бъ сказати, що радше лишь три, а смѣло можна сказати лишь про двохъ, що вони Русины. На кождый случай репрезентація Русинѡвъ зменшила ся о одинъ мандатъ и то на рѣчь представителѣвъ нѣмецко-буковиньского интернаціоналізму. Се є отже та сумна сторона выборѡвъ, въ котрыхъ не може бути нѣякѝ Русинъ вдоволеный.

Если возьмеме ту справу зъ вузшого, партійного становища, то справа представляе ся въ трохи лѣпшѡмъ свѣтлѣ. Доси мали мы въ сѡймѣ по-при щирыхъ Русинѡвъ-народовцѣвъ ще й репрезентацію другу, зложену зъ Волянa, Тиминьского и Бежана, що ѝшла durch dick und dünn зъ Волохами. Нинѣ нѣ одного зъ тыхъ панѡвъ не маемо въ сѡймѣ, а прийшли натомѣсть два homines novi.

Першій зъ нихъ прокураторъ Фінансовый д-ръ Євгенъ де Венява Зубрицкій — зъ роду Русинъ. Де-хто каже, що вѡнъ навѣть тайкомъ признае ся до старо-Русинѡвъ, але тѝ вѡдпекують ся его зовсѣмъ. Patria называе его навѣть правительственнымъ Полякомъ. Мы знаемо однакожь, що п. Зубрицкій зъ роду Русинъ и то почутя рускости въ нѣмъ ще не выгасло. Вѡнъ вважае ся ще дорусинъ вже зааренду вавъ жидъ вразъ въ другими трицятьма коршмами. Дѣдичъ зваливъ тогды аренду и зновъ оденъ березунъ ставъ коршмаремъ сѣльскимъ въ Подністрянахъ.

Дѣло ѝшло хорошо, и то дуже хорошо. Кирило ставъ ся важнымъ чоловѣкомъ та й рѡсъ въ гордѡсть — уважавъ себе „неомыльнымъ“. Тутъ и починае ся упадокъ такого доброго дѣла. Кирило давъ ся вѡдмовити якомусь чоловѣкови до купна склепу въ Коломыи. Той зумѣвъ такъ позыскати повне довѣря Кирила, що ставъ другимъ директоромъ спѡлки. Всѣ люде, що знали того чоловѣка, вѡдраджували Кирилови, щобы доконче зъ нимъ розвязавъ ся, але нѣякѝ остереженя не помогли, бо бувъ упертый. Въ короткѡмъ часѣ „другій директоръ“ довѣвъ до того, що почало ся банкротство. Ажь тогды Ґеникъ вѡдправивъ свого другого директора, а интересъ ограничивъ на саму крамницю яблѡвеку, вѡдпродавши склепъ хоростквѡвскій и весь склепы сѣльскій. Вѡдъ цѣлковитого упадку охоронивъ крамницю д-ръ Дудикевичъ, адвокатъ зъ Коломыѣ, поплативши всѣ довги за нея. Однакожь Кирило заразъ пѡсля сего важного факту вѡдступивъ вѡдъ крамницѣ, не хотячи оставати на службѣ у д-ра Дудикевича. Зрештою уже и передъ тымъ занедбувавъ вѡнъ крамницю, бо се дѣло спрыкрило ся ему.

Тогды Кирило лишивъ ся безъ службового занятя та безъ доходѡвъ службовыхъ и хотѣвъ назадъ вертати ся до учительства, але я ему вѡдрадивъ за-для того що вѡнъ мѡгъ мати зъ свого господарства бѡльшѝ доходы, наколи-бы бувъ хотѣвъ газдувати, нѣжь мае учитель сѣльскій зъ своѣи платы.

Тогды почавъ вѡнъ старати ся о мѣсце урядника почтового. Власти вправдѣ зъ-разу не хотѣли его приняти, за-для того, що у него були давнѣйше ревізіи политичнои натуры, але вкѡнци приняли. Одержавши таку посаду, бувъ зъ-разу дуже вдоволеный, але се недовго тревало, бо Кирило черезъ якійсь часъ спрыкривъ собѣ и сесю службу та й ставъ придумувати, що ему дальше дѣяти. Зъ того напружаючого думания уратувала его мода, позаякъ саме тогды увѡйшло було въ моду ѣхати до Канады, тому и вѡнъ выбравъ ся туды весною 1896 р., спродавши попереду свою маетность въ Березовѣ за 7.000 зр.

Кирило теперь въ силѣ вѣку [лѣтъ до 40], выглядае дуже молодо, сильно збудованый, крѣпкій. Та непостоянность, недостача вытревалости въ працы, бракъ сильнои волѣ — ото характеристика психічнои вдачѣ п. Кирила Ґеника. Тота вдача завела его до Канады. Будучи властителемъ млынѡвъ, лѣсѡвъ, полонинъ, сѣножатей, царинного поля, городѡвъ и т. д. — чи-жь не мавъ тутъ занятя? чи не мавъ зъ чого жити? чи не мѡгъ тутъ працювати надъ пѡднесенемъ народу або хоть-бы лише трудити ся для себе и своѣи родины? Зъ причины такои вдачѣ своѣи п. Кирило готовъ и тамъ въ Канадѣ недовго вытревати на одномъ мѣсци, а Америка — велика.

Всѣ вѣсти про Карпатску крамницю, тутъ поданѝ, опираютъ ся на устныхъ оповѣданяхъ самого п. Кирила Ґеника, якъ я се вже повыше зазначивъ, тожь не бѡру на себе одвѣчальности за нихъ точность, бо може де въ чѡмъ односторонній. Хто бѡльше знае про ту Крамницю або точнѣйше, нехай подасть до публичнои вѣдомости.

РОМЗА.

Прим. Редакціи. Въ додатку до письма п. РОМЗЫ скажемо вѡдъ себе, що — о скѡлько намъ вѣдомо — п. Кирило Ґеникъ дуже заслуживъ ся для галицкихъ и буковиньскихъ селянъ-еміґрантѡвъ въ Канадѣ. Велике се добро для нихъ, що знайшовъ ся на становищи правительственного урядника для рускои еміґрациі свѡй чоловѣкъ, приятель народу, бо не будь его, правительство було бы мусѣло взяти може якого галицкого чи буковиньского або и россійского жида-павука, котрый бувъ бы ще й тамъ ссавъ выссаного уже въ краю и по дорозѣ нашого селянина.

Зъ Рады державнои.

Вчерашне засѣдане палаты послѡвъ було зовсѣмъ коротке. Коли зѡбрали ся послы и всѣ міністры, забравъ слово [о год. 11.20] президентъ мінѝстрѡвъ гр. Тунъ и вѡдкриваючи нову сесію покликавъ на президента палаты найстаршого вѣкомъ посла о. Цуркана. Той, коротко высказавши жаль по бл. п. цѣсаревѡй

зарядивъ заразъ выборъ президента палаты. Ново выбраній послы, мѣжь тыми д-ръ Гладишовскій и Стапиньскій, зложили привѣтна посольскій. Президію выбрано тую саму, що була попереднов сесіи: президентомъ Фукса [на 324 голосуючихъ 205 голосами; 119 картокъ було незаписаныхъ], першимъ віцепрезидентомъ д-ра Ферянчича [165 гол.], другимъ віцепрезидентомъ Луцула [151 гол.]. Кождый зъ выбраныхъ дякувавъ короткою промовою.

По выборѣ президіи президентъ Фукесъ забравъ слово за-для вѣддання чести памяти цѣсаревои Елисаветы. Всѣ послы пѣднесли ся зъ мѣсць. Президен ъ говоривъ:

„Нѣколи ще нѣяка задача не выдалась менѣ такъ тяжкого и болючою, якъ власне сесія, котрои мушу пѣдняти ся нинѣ яко выбраный президентъ сеи палаты, именно задача вапніціовання въ палатѣ жалѣбнои маніфестацін зъ причины смерти нашои высокои пани и цѣсаревои. Вельми поважанѣ панове! Репрезентанты австрійскихъ народѣвъ зъ пѣвночи и полудня, всходу и заходу, зѣйшли ся тутъ нинѣ, абы въ гѣдный способѣ дати выразъ глубокому жалеви зъ причины смерти нашои цѣсаревои, котру намъ выдеръ непонятый злочинъ. Тяжкій, дуже тяжкій ударъ упавъ на нашого цѣсаря и его вѣрнй народы, усе въ тяжкѣй жалобѣ, почавши вѣдъ самого монарха ажь до найбѣдніѣшого нуждаря. Не стае слѣвъ на выраженя нашого жаху, а такожь спѣвчутя и жалю въ виду такого потворного морду, котрого жертвою упала цѣсарева. Въ помершѣй тратить цѣсарь вѣрну и вѣддавну ему товаришку, а народы Австріи повну любови матѣрь, идеальну женщину, котра будучи сама матѣрю, зазнавши стѣлько рѣзанародныхъ терпѣнь, втирала и нинѣмъ богато слѣзъ. Та не лише глубокій жаль за бл. п. покѣйною наповнюе нашй серця, але такожь щире и сердечне спѣвчутя для нашого володаря и цѣсаря, котрый, хочь мусѣвъ вже знести тѣлько ударѣвъ, принявъ и сей новый погромъ зъ подиву гѣдною силою душѣ. Наслѣдкомъ глубокого жалю за помершою цѣсаревою, и щирого та сердечного спѣвчутя, яке маемо для нашого дорогого и обожаемого цѣсаря, пѣднесть ся горяче бажане всѣхъ народѣвъ Австріи: Боже, дай нашому цѣсареви силъ, щобы мѣгъ знести сей тяжкій ударъ зъ довѣремъ въ Бозѣ и въ повнымъ глубокои вѣры пѣддашемъ себе Божѣй воли! Зложѣмъ духомъ на домовинѣ бл. п. покѣйнои безсмертный вѣнець и вилетѣмъ въ него два дорогоцѣнній цвѣты: Миръ народѣвъ Австріи и любонь до нашого великого пана и цѣсаря! [*Рѣдкій оплески*] Вы, панове, пѣднесли ся вже зъ мѣсць на знакъ свого спѣвчутя, теперь же позвольте, щобы сей выразъ спѣвчутя умѣщено въ урядовѣмъ протоколѣ; прошу такожь уповажнити президіи, щобы подала его до вѣдомости Его цѣсарскому и королѣвскому Величеству. [*Голосній оплески.*]

По сѣмъ замкнено засѣдане и слѣдуюче назначено на четверъ, бо въ середу припадае свято ческого патрона.

— —

Всѣ парляментарій сторонництва вѣдбувають наради: яке становиско занятн имъ въ бѣжучѣй сесіи.

Нарада польского кола була замѣтна тымъ, що на нѣй перший разъ выступили явно противники алїансу Полякѣвъ зъ Чехами, противники тои нѣбы славяноѳільскои политики польского кола. Представителемъ того напряму въ польскѣмъ колѣ е посолъ Рутовскій. Критикуючи промову Яворского заявивъ, що вѣнъ противить ся, або коло брало на себе обовязокъ и середниченя або лявірувало мѣжь спорячими сторонництвами. „Властивый casus belli — мовивъ Рутовскій — становлять выключно языковй розпорядженя. Я сейчасъ по оголошеню тыхъ розпоряджень сказавъ Баденьому, що вѣнъ давъ Чехамъ забогато. Баденї не заперечивъ сего. Теперь насуваe ся поважне питанѣ: чи Поляки не повинній вплынути на Чехѣвъ, щобъ они зменшили трохи свои претенсіи. Внесеня Гавча и Туна, котрй мостили дорогу до якогось порозумѣня, Нѣмцѣ вѣдкинули, але теперь настае питанѣ, чи мимо того належить розпочати новй пробы.“ Бесѣдникъ заявивъ ся за дальшою акцію въ тѣмъ напрямѣ, бо инакше все лопне. Вѣнъ усе бувъ тои гадки, що Чехи въ практицѣ, нѣколи не одержать того, що даютъ имъ языковй розпорядженя, а тымчасомъ борба изъза тыхъ розпоряджень нѣколи не скѣнчить ся и нѣкому не принесе користи. Бесѣдникъ боить ся, що черезъ таку политику коло польске може стратити свѣй вплывъ въ парляментѣ, а „*славяньска политика буде насъ [Полякѣвъ] дуже богато коштувати — дома*“. Впрочѣмъ бесѣдникъ не поставивъ конкретныхъ внесень въ тѣмъ напрямѣ, обмежившъ ся на высказаню остороги, а поки-що заявивъ ся за дальшамъ веденемъ дотеперѣшнои политики. [Якъ бачимо, Рутовскій на серіо бере славяноѳільство кола польского, а знаючи, що мѣжь славяньскими народами и Русины мають щось до жадання та що славяноѳільска политика мусѣла бы дати щось и сему народови, остерѣгае Полякѣвъ, щобы за свою славяньску политику не мусѣли сызново заплатити дома, въ Галичинѣ, Русинамъ.] На кѣнци засѣдани коло на внесене Яворского ухвалило революцію, щобы австро-угорска угода була полагоджена въ парляментарибй дорозѣ.

Такожь всѣ сторонництва лѣвицѣ вѣдбули свои першй засѣдания. Всѣ, окрѣмъ соціяльныхъ демократѣвъ, почтили память пок. цѣсаревои. Соціялістичный клюбъ е противный обструкціи, бо она на руку правительству, котре хоче радити на пѣдставѣ §. 14.; клюбъ думае, що обструкція лѣвицѣ бажае правиця, бо залагодженя угоды на пѣдставѣ §. 14. здѣйме зъ правицѣ тяжку одвѣчальность за некористну для Австріи угоду и за те, що належачй до угоды законы пѣдносять консумційнй податки. Зъ тои причины ведена обструкція въ справѣ угоды зъ Угорщиною було бы похибкою. Противно, треба старати ся, щобы парлямент перевѣвъ дискусію або що-найменше высказавъ свою гадку о всѣхъ угодовыхъ предложеняхъ и о поступованю правительства въ конституційныхъ справахъ. Ухвалено внести наново всѣ на попередній сесіи поставленій внесеня, а котрй вѣдпали въ причины замкненя сесіи. Окрѣмъ того ухвалено выступити зъ внесенемъ поставленя цѣлого кабінету въ станъ обжалованя за заведене вынимкового стану въ Галичинѣ, а такожь зъ наглячимъ внесенемъ вычеркненя §. 14. зъ конституціи. Обжалованя за вынимковый станъ намѣряють внести такожь столяницѣ. Коли звернено ся о пѣдписы до членѣвъ нѣмецкихъ сторонництвъ опозиційныхъ, тѣ на разѣ вѣдмовили пѣдписѣвъ, мотивуючи се тымъ, що доки тѣ сторонництва непорѣшили, яке становиско мають занятн до инныхъ сторонництвъ, не вѣльно имъ пѣдписувати внесень чужихъ сторонництвъ.

Яке становиско займе нѣмецка опозиція, о тѣмъ ще годѣ щось певного сказати, бо наради клюбѣвъ лѣвицѣ надъ ситуацію ще не скѣнчили ся и не запало ще нѣяке рѣшеня. Здаеть ся, що опозиція залишить обструкцію и буде поборювати угодовй предложени въ рѣчевѣй дискусіи. Сли-бы навѣть не залишено обструкціи, то не буде она проявлятн ся въ такихъ дикихъ формахъ, якъ досѣ. Взагалѣ надѣють ся, що теперѣшна сесія потревае довше, якъ зъ разу намѣрено, бо доки буде вести ся рѣчева дискусія, не буде повороѣвъ до розбганя парлямету зъ причины обструкціи.

Нинѣ пополудни мае вѣдбути ся засѣдане кола польского въ справѣ вынимкового стану. Бѣльшѣсть буде голосувати за резолюцію за его знесенемъ, полишаючи правительству выборъ хвилѣ, коли се мае зробити. [На се не потрѣбно нѣякои резолюціи!] Правники высказують гадку, що дискусія надъ внесенемъ вынимкового стану буде безпредметова, бо вѣдъ вчера, на пѣдставѣ §. 11. закона зъ дня 5 мая 1869, вынимковый станъ переставъ истнувати. На пѣдставѣ того §-у правительство було обовязане предложити парламентови заразъ на першѣмъ засѣданю палаты розпорядженя заводяче вынимковый станъ, зъ поданемъ причинъ и справоздани зъ вынимковыхъ заряджень. Сли правительство того не зробило, то вынимкове заряджене само черезъ себе тратить обовязуючу силу.

НОВИНКИ.

Доходить до кѣнця III. кварталъ. Просимо отже Вп. нашихъ Передплатникѣвъ **о вѣдновленє на IV-тый квартал и выровнанє залегостей давнѣйшихъ.**

— **Выдѣлъ товариства „Руска Бесѣда“** у Львовѣ постановивъ выдавати „*Руску драматичну Бібліотеку*“ именно для читалень и аматорскихъ представлень. Въ тыхъ днихъ выйде I-ій выпускъ. Сей выпускъ буде мѣстити въ собѣ „Наталку Полтавку“ Котляревского и буде выданемъ ювілейнымъ въ 100-тій роковины украиньско-руской літературы. Крѣмъ самои драматичнои штуки буде въ сѣмъ выпуску портретъ Котляревского, вступъ и обясненя незрозумѣлыхъ слѣвъ. Надто прилученй будуть до книжки ноты музыкальній до пѣсенъ, що находять ся въ драмѣ.

— **Поминальне богослуженє за упокой бл. п. цѣсаревои Елисаветы** вѣдбуде ся по мысли рѣшеня головного выдѣлу товариства „Просвѣта“ на засѣданю зъ дня 1 (13) вересня с. р. *въ четверъ 17 (29) вересня* с. р. о 10 годинѣ передъ полуднемъ въ церкви Успенія Пресвятои Дѣвы у Львовѣ. Головный выдѣлъ сего товариства мае честь отсимъ приязднымъ письмомъ запросити на сее богослуженє всѣ Свѣтлй Выдѣлы и Р. Т. членѣвъ львѣвскихъ народно-русскихъ товариствъ, якъ: „Народнои Рады“, „Рускои Бесѣды“, „Наукового товариства им. Шевченка“, „Народнои Торговлѣ“, „Днѣстра“, „Руского товариства педагогічного“, „Бояна“, „Клюбу Русинокъ“, „Академічнои Громады“, „Основы“, „Зорѣ“ и „Сокола“, „Руслана“ и „Шкѣльнои Помочи“. Вѣнъ надѣе ся, що въ сѣмъ богослуженю за упокѣй цѣсаревои возьмуть громадно ласкаву участь всѣ львѣвскій душпастирѣ, катихиты, професоры, учителѣ, учительки, урядники, ремѣсники, промысловцѣ и всѣ другй Русины та Русинки.

— Загальнй зборы рѣчнй товариства „Русланъ“, що опѣкуе ся бѣдною молодежію руском гімназіи у Львовѣ, вѣдбудуть ся вѣ второкъ 4-го жовтня с. р. о 10 годинѣ передъ полуднемъ въ сали VII. класы (на 2 поверсѣ) ц. к. академічнои гімназіи, зъ звычайнымъ порядкомъ деннымъ.

— Выдѣлъ товариства „Руска Бурса въ Тернополи“ устроюе надзвычайнй загальнй зборы на четверъ 29 н. ст. вересня въ 25-лѣтню рѣчницю основаня. О годинѣ 10 рано вѣдправить ся въ церквѣ мѣсцѣвѣй поминальне богослуженя за упокоившихъ ся членѣвъ товариства. О 2 годинѣ пополудни въ компатахъ Руском Бурсы Зборы зъ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ: 1) вѣдчитаня протоколу зъ послѣдныхъ зборѣвъ; 2) справоздане комісіи контрольнои; 3) змѣна статута; 4) выборъ нового выдѣлу; 5) внесеня членѣвъ.

— Коломыйскій выборчій комітетъ для выбору народного посла до державнои рады зъ V-ои курій округа Городенка-Снятинъ-Косѣвъ-Коломыя-Надвѣрна-Богородчаны запрошуе симъ выборцѣвъ до Коломыѣ на вѣче, котре буде въ середу 5 н. ст. жовтня с. р. точно о 11 годинѣ рано въ ратушевѣй сали. Днемъ впередъ, вѣ второкъ, о 7 годинѣ вечеромъ буде засѣдана окружного выборчого комітету въ комнатахъ „Читальнѣ“. Просимо повномочниковъ изъ всѣхъ повѣтовъ конче явитись на се засѣдане, бо на нѣмъ наступить обсуджене заголошеныхъ кандидатуръ. Всѣхъ желаючихъ кандидувати въ нашѣмъ выборчѣмъ округѣ просимо заголосити свою кандидатуру коломыйскому выборчому комітетови на руки адвоката дра Володимира Дудыкевича въ Коломыи. Представленє кандидатѣвъ выборцямъ наступить на окружнѣмъ коломыйскѣмъ вѣчу 5-ого н. ст. жовтня и на слѣдуючихъ повѣтовыхъ вѣчахъ, о котрыхъ комітетъ звѣстить въ своѣмъ часѣ въ газетахъ. Дотеперь скликано вѣче выборцѣвъ зъ печенѣжиньского повѣта до Яблонова на пятницю 18 (30) вересня с. р. точно на 11 годину рано до дому „Карпатскои крамницѣ“. Просимо-жь выборцѣвъ инши ся численно на вѣче. — *Секр. Титъ Войнаровскій*, приходникъ Балинець. Д-ръ *Володимиръ Т. Дудыкевичъ* адвокатъ въ Коломыи.

— Зъ „Народнои Торговлѣ“. Въ половинѣ мѣсяця *жовтня* достанемо бѣльшій транспортъ вина бочками. Межи тымъ буде два нумеры спеціяльно церковного вина по 50 кр. и по 40 кр. за літръ враз изъ бочкою и оплатою фрахту до Львова. Вина тіи будуть въ бочѣлкахъ около 30 літрѣвъ, около 50 л., около 100 л. и бѣльше. При 50 л. о 2 кр. за літръ дорожшій, при 30 літрахъ о 4 кр. за літръ дорожшій. Хто бы охотѣвъ скористати зъ того транспорту, просимъ надѣслати замовленя *най бѣльше до кѣнця сего мѣсяця.*

— Справа пропавшихъ 12 тысячъ зъ філіяльнои каси краевого выдѣлу вѣддано вже на основѣ ухвалы выдѣлу державнѣй прокураторіи.

— Д-ръ Антѣнъ Марсъ, професоръ гінекольогіи и положництва въ Краковѣ, именованый такимъ же професоромъ у Львовѣ.

— Власть тьмы. Передъ судомъ присяглыхъ у Львовѣ розпочала ся вчера розправа, котра кидае ярке свѣтло на моральный упадокъ многихъ що нашихъ сѣлъ, де коршмарѣ въ сполцѣ зъ вѣйтами и зверхниками громадскими, а вѣрными своими заушниками, деморалізують народъ. Въ многихъ селахъ находять ся ще такій вѣйты — хрунѣ и жидѣвскій поплічникѣ, котрй „урядують“ въ жидѣвскихъ банькеряхъ, поневѣряють честь свою и народу, а за свои лихѣ вчинки заслугують радше на желѣзный бранзолеты, якъ на ведене одвѣчального уряду зверхника громадского. Але такихъ звычайно толерують політичній и автономічній власти... Отъ передъ львѣвскимъ судомъ присяглыхъ вѣдбувае ся розправа противъ вѣйта Пилипа Киноша зъ присѣлка Молодова коло Любачева, котрый черезъ свое „урядованя зъ коршмѣ“ и черезъ услуги жидамъ причинивъ ся до убійства одного чоловѣка. Рѣчь була осьтака: Въ ночи 14 ого на 15 ого лютого 1897 р. въ тѣмъ селѣ „забавлялася“ въ коршмѣ сѣльска молодѣжь при звукахъ музики и келишкѣвъ, а п. начальникъ Пилипъ Киношъ „бавивъ ся“ особно, якъ лицюе такій „пархунъ“, въ жидѣвскѣмъ банькири. Коло пѣвночи пѣдчасъ найлучшои забавы зажадавъ басістъ Сидоръ Пилипъ вѣдъ парубка Федька Ярины, щобы ему „зафундувавъ“ пива. Ярима не мавъ охоты на „фунду“, отже розлюченый музыка хотѣвъ его „почастувати“ куфлемъ въ голову. Перестрашеный Ярима сховавъ ся вѣдъ „опѣкуючй крила“ начальника громады, а той ужинъ своѣй власти и казавъ выкинути пѣдпитого музыку зъ коршмы, а рѣвночасно давъ „бефель“ парубчакамъ“, щобы на дворѣ зъ нимъ справили ся. Отже на Сидора Пилипа кинуло ся трохъ парубѣвъ: Андр. Антоникъ, Федько Ярима и Федько Максимець, выволѣкли его зъ коршмы на браму и почали бити палками, а честный начальникъ Киношъ ще имъ трича додававъ охоты. Вѣдтакъ побитого и пивного поволочено на дворѣ, абы не псувати дальшои забавы. Рано найдено Сидора Пилипа вже скостенѣлого. Отъ до чого довела коршма и жидѣвскій поплічникъ вѣйтъ! Противъ вѣйта и трохъ згаданыхъ парубѣвъ переводить ся розправа за убійство; вѣнъ обжалованый имъ интелектуальный виновникъ убійства, а такожь за намову обжалуваныхъ парубѣвъ до складаня фальшивыхъ звѣзнань, а они цѣлу вину взяли на себе, а его пощадили. — Розправа, до котрои покликано вѣсѣмъ свѣдкѣвъ, потягне ся два днѣ.

— **Намѣстникъ противъ рады мѣста Львова.** Рада мѣста Львова, якъ мы оногды писали, ухвалила вѣднестись до намѣстника о знесене стану вынимкового въ 33 повѣтахъ заходнои Галичины. Отже въ тѣй справѣ пише Gazeta lwowska: „П. намѣстникъ увѣдомленый президентомъ мѣста Львова, що на засѣданю рады мѣскои зъ дня 22 с. м. запала ухвала въ справѣ стану вынимкового, зажадавъ по мысли означеныхъ у вѣддѣлѣ VII. статута мѣста Львова правъ правительства до нагляду надъ громадою, удѣленя вѣдпису тои ухвалы, по чѣмъ выдавъ до президента м. Львова рескриптъ такого змѣсту: На засѣданю рады мѣскои зъ дня 22 вересня с. р. запала слѣдуюча ухвала: „Репрезентація кор. стол. м. Львова высказуе переконанє, що дальше задержане стану вынимкового въ дотиченыхъ нимъ 33 повѣтахъ е непотрѣбне, законами неузасаднене, та що его для добра краю и его мешканцѣвъ безъ проволоки знести належить. Репрезентація кор. стол. м. Львова уповажняе п. президента, щобы въ короткѣй дорозѣ подавъ сесію ухвалу п. намѣстникови.“ Позаякъ згадана ухвала рады мѣскои якъ що-до формы такъ и змѣсту выходить по-за правный обсягъ дѣлання рады, зазначеный у першѣй части вѣддѣлу IV. статута кор. стол. м. Львова, а меньше по-за управненя, котре въ титулу загальныхъ правъ горожаньскихъ, именно права вношеня петицій або заявы своихъ гадки (артикулы 11 и 13 закона основного зъ 21 грудня 1867 ч. 142 В. з. д. о загальныхъ правахъ горожанъ державы) радѣ мѣскѣй могло бы бути признане, тому вѣдповѣдно до мого обовязку, зазначеного §. 108 статута, *забороняю* выконанн тои ухвалы и вѣдпись ытягу зъ протоколу рады звертаю. Поручаю Впов. п. президентови змѣстъ сего рескрипту подати до вѣдомости рады мѣскои. Противъ сего рѣшеня служить право рекурзу до выс. ц. к. міністерства справъ внутрѣшныхъ, котрый въ часѣ чотирохъ тыждневъ на руки ц. к. намѣстництва внести вѣльно. *Шиньскій* в. р.“

— **Говорячй годинники фабрикують теперь въ Швайцарін. Кишеневй годинники повѣдають голосно и выразно, котра година, однакъ треба перше натиснути гузикъ; а будильники,** коли втихне голосъ дзвѣнка, кричать: „Шеста година, вставати!“ — декотрй навѣть додають: „Лише не засни въ другe!“ Въ годинникахъ мѣстять ся маленькій кавчуковій пасики, уряженій такъ, що выдають звукъ вѣдповѣдныхъ слѣвъ.

— **Засудъ анархіста.** Дня 20. с. м. вѣдбула ся въ Женевѣ судова розправа противъ анархіста Pablo Nin, котрый пѣдчасъ недавного стрейку роботникѣвъ будѣвляныхъ стрѣлявъ зъ револьвера до поліцияита, але не вцѣлявъ. Прокураторъ при розправѣ згадавъ про замордованє цѣсаревои Елисаветы, жертвы анархізму, и зажадавъ якъ найстрожшои кары. Трибуналъ засудивъ анархіста на шесть лѣтъ тяжкои вязницѣ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 26 вересня. Вчера уконституувала ся „рада працѣ“. Мін Берирайтеръ предложивъ плянъ працѣ того уряду статистичного. Въ першѣй мѣрѣ треба буде усунути вызыскъ фактѣвъ, котрй посередничать мѣжь пошукуючими працѣ роботниками а роботодавцями. Окрѣмъ того выготовляе ся проектъ заводовыхъ сполокъ и реформа обезпеченя хорыхъ.

Вѣдень 26 вересня. Голуховскій мавъ уже вѣдповѣсти на россійскій обѣжникъ въ справѣ розъоруженя, зазначуючи, що австро-угорске правительство дуже радо приняло проектъ царя и охотно возьме участь въ запозѣдженѣй конференціи.

Пештъ 26 вересня. Ситуація критична. Угорскому парляментови грозить сильна обструкція. Банфі мае въ четверъ поставити внесеня, щобы угорскій сойм вѣдрочивъ засѣдания ажь до 8-ого жовтня.

Банфі намѣряе выждати до того часу, якъ уложать ся вѣдносины въ австрійскѣмъ парляментѣ и вѣдповѣдно до того поведе дальше свою акцію.

Парижъ 26 вересня. *Рада міністрѣвъ ухвалила одноголосно рѣвізію Дрейфуса.* Въ наслѣдокъ тои ухвалы міністеръ судѣвництва важадае вѣдъ касаційного трибуналу переведеня ревізіи процесу. Ґенеральный прокураторъ дѣстав наказъ переслѣдувати безпроволочно пожду обиду армін.

Царгородъ 26 вересня. Адмірады на Кретѣ одержали повноваласть до выконаня военныхъ засудѣвъ.

Римъ 26 вересня. Туреччина вѣдкликала зъ Креты свое вѣйско.

Софія 26 вересня. Велике вражѣне въ політичныхъ и вѣйсковыхъ кругахъ зробивъ наглый поворотъ князя Фердинанда зъ заграницѣ. Князь вернувъ цѣлкомъ нежидано, въ звычайнѣмъ фіякрѣ поѣхавъ изъ желѣзницѣ прямо до міністра вѣйны, а незаставши его въ хатѣ, поѣхавъ до шефа ґенерального штабу и конферувавъ зъ нимъ пѣвгора годины.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. П. Жо. въ Ку до кѣнця року прийде ще 4 зр. — *Вп. М. Не. въ Улл.* Належить ся за III. кварталъ 4.50 зр. — *Вп. А. Ви. въ Во.* Адреса: Черновцѣ.

Львѣвска Дирекція ц. к. желѣзницѣ державныхъ оповѣщуе:

Господарство, промыслъ и торговля.

Стацію Кьохавъ, лежачу при шляху Инсбрукъ-Ліндавъ отворено въ днемъ 20. вересня с. р. для загального руху.

Порошокъ до зубôвъ Гайдера Найлѣпшій, нешкôдный порошокъ до чищенія зубôвъ о сильнôмъ запаху мятовôмъ, не стираючій, емалію и надаючій зубамъ снѣжну бѣлбсть.
Цѣна коробки 25 кр. 18

Головный складъ въ аптецѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 284 —?

Надѣслане.

ЗМѢНА ПОМЕШКАНЯ
ЛѢКАРЯ НЕДУГЪ ВНУТРѢШНЫХЪ
-ръ Евгеній Озаркевичъ
мешкае
въ каменици „Народного Дому“
улиця Краковска ч-ръ 17, I. поверхъ. Ординуе вôдъ 3—5 годины. 349 6—?

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ
Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицина ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкой

поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, рôзній ареометры, мікроскопы, люпы, компасы райсцайни, тісьмы мѣрничій, піоны, лібеля, манометры и т. п.
Уряджене дзвонківъ електричныхъ.
Всякій направки подагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4135

Правдива
Цѣна за пачку 25 кр. (50 грошей)
Содержитъ 500 грамовъ.
КАТРАЙНЕРА
КНЕЙПА СОЛОДОВА КАВА
Фабрики Катрайнера солодовой кавы
Відень-Моравіясь
„Для власного добра прошу жадати и приймати тôлько въ такихъ оригинальныхъ пачкахъ.

Вôдзначена медалею срѣбнымъ на Выстовѣ крайовôй у Львовѣ въ р. 1894

Звѣстно зиана зъ честноты роботня артистично-бронзовнича
В. СКНУЖИЛЯ
у Львовѣ ул. Галицка ч. 15
поручае свои выроби церковній зъ срѣбла, бронзу, хинъского срѣбла, мѣды и иншихъ металёвъ; именно: чашѣ, дарохранительницѣ, хресты, монстранціи, пушки на св. олей, дарохосницѣ, кадильницѣ, ладаницѣ, патрицѣ для брацтвъ, лѣхтарѣ всякôй величины, павуки бронзовôй и склонній, пôдставники передъ ікономтасы.
Всѣ высше поменутѣ предметы грайнае до спорядженя и вôдновленя, т. в. до полочення, посрѣбленя, бронзованя и никльованя. 398 6—20
Рôзножъ выконуе гальванізованне всѣхъ выробôвъ зъ желѣза цинку, цины и т. п. — Цѣны дуже умѣрений.

ТКАЦКЕ ТОВАРИСТВО
въ Глинянахъ
оголошуе, що маe на складѣ великій засобы
КИЛИМÔВЪ
свого выробу 318 4—36
въ розмаитыхъ десенях
Цѣна по 6 зр. за 1 метеръ квадрат.

Артист.-літературні Новини
виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: белетристика і поезия, оригінальна і перекладна. Програма в заголовку: сильнійше увзглядненне артистичного викінченя навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі.
Кн. I. В. Щурат: „МОІ ЛИСТИ“ (поезиї) — Кн. II. Едгар По: „Новелі“ (в перекладі Ів. Петрушевича.)
Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор.
Видавець: М. Заячківский, Львів, улиця Зиблікевича, число 34.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!
Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пôльгъ въ сплатахъ пôсля умовы.
Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ такожъ сальоновій и настѣнній, хôдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лôжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.
Спеціяльный вôддѣлъ для конфекціи дамскон и дѣточон, бѣля мужеского и дамского, парасолёвъ и парасольокъ, капелюхôвъ, рукавичокъ, панчôхъ, коронокъ и стяжокъ.
На жадане высылае ся зъ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львôвъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Neuveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

Шлифованѣ бритовъ вдубленыхъ (hohl) приймае Иванъ Ляврукъ, пожбянникъ, ул. Галацка 6.

Решти хôдниковъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, гобеліны и рбанй предметы декораційній по цѣнахъ бавчно дешевыхъ. Складъ диванôвъ „Au Louvre“ Львôвъ ул. Сикстуска 6 (II сажн Гавсмана). Такожъ на раты безъ пôдвысшеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

Бандажѣ руптуровій, пасы на живôтъ и суспензорія

патентованій „International“
поручае
Яковъ Фіреръ
рукавичникъ и бандажистъ Львôвъ, Трибунальска ч. 10.
Поручена и информаціи въ провінціи даромъ и оплатно. 342

Диваны перскій и портіеры
традиній (старинний)
продае, виконуе и выпозичае, а такожъ приймае на переховокъ. Складъ диванôвъ „Au Louvre“, Львôвъ ул. Сикстуска 6. — Пôльги въ сплатахъ пôсля умовы.
На жадане высылаемо нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

До П. Т. Властителевъ коней.
Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрій и дешевій дерги на конѣ — зволѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванôвъ „Au Louvre“ у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великаньскій выбôръ дергъ, по зачудовано низькихъ цѣнахъ. На провінцію высылаемо на жадання нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно 190

Глядаю учительки домовои для трехъ дѣвчатъ зъ III и IV клясы, котра крôмъ обовязковыхъ предметôвъ въ тыхъ клясахъ удѣляла бы и початкôвъ гры на фортепянѣ. Рефлектуючій на ту посаду зволять зголоситись подаючи блившій услôвя до о. *Илярія Овменовича пароха въ Сухоставѣ, почта въ тѣсцы.* 365 1—8

Въ цѣли закôнчення рôчныхъ рахунковъ пошукуе ся способного тартаку, котрый може доставляти на пôвнôчь безъ цла водою [човномъ] сосновій дошки въ димензіяхъ вôдъ 5"—16" широкости а грубости вôдъ 6m/m, 12m/m, 15m/m, 18m/m, 24m/m. Услôвя заплата готôвкою. — Оферты высылати до *Paul Cousträms, Annoncen Bureau, Hamburg I. пôдъ* D. 65. 364 1—2

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА, зъ первôрядныхъ краевыхъ и заграничныхъ фабрикъ, найдокладнѣйше урегульованій, поручае ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ Львôвъ, Галицка 6. На мѣсячній раты по 4 зр., готôвкою 10% дешевше. 343

Старша женщина
пошукуе мѣсця до зарôду дому у священника. — Близша вѣсть у Веч. о Глиньского въ Пôдмонастири п. Бôбрка.
360 2—3

Такожъ и на раты
безъ вôдвышки цѣнъ
диваны, портіеры, хôдники, ковдры ватованій, капы на столы и лôжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожъ всякій артикулы потрѣбній до уряджена домового въ складѣ диванôвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львôвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно. 19

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**
Львôвъ, пл. Капітульна ч. 3.
190 20—?

Вийшло в рускім перекладі
ІФІҐЕНІЯ в ТАВРИ
класична драма Ґетого в 5 діях.
Можна набути у о. Д. Іосифовича в Ярчеві почта loco за 33 кр. разом з пересилкою. 1/3 чистого зиску призначена на будову церкви в Новім Санчі.
354 7—?

БОТАНІКА
на вищі класи шкіл середних. Після учебника д-ра О. Ростафиньского. Зладив Іван Верхратский. Вид. р. 1896. Ціна 1 зол. 20 ц. в. а.
Д-ра Осипа Ростафиньского

БОТАНІКА
на низші класи шкіл середних. На низки руский переложив Іван Верхратский. Видане друге р. 1898. Ціна 70 цент. в. а.

ЗООЛЬОҐІЯ
на низші класи шкіл середних. Написав Іван Верхратский. Видане р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразôвъ зъ рускôй ботанічной терминольоґіи и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Цѣна 50 цент. в. а.

Видания ті можі дістати в книгарні Ставропиґийскій або у автора. Хто замовляе у автора що найменше два примірники із згаданих виданій (пр. два примірники Зоольоґія або два примірники Ботаніки або два примірники Спису або один примірник Зоольоґії і один примірник Спису або один примірник Ботаніки і один примірник Спису), тому висилае ся жадані книжки в протязі чотирох днів, при чім порто оплачуе автор.

ОДИНОКЕ РУСКЕ
Артистично-літоґрафічне
ЗАВЕДЕНЄ
Авдрея Андрейчына
у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29
выготовляе
всякій літоґрафічній выробы
звычайній візитовій білєты
вôдъ 1 зр. за 100 штукъ, а новонôвинній са візитовій білеты зъ гербомъ Галицкой Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ зъ касеткою. 188 40—51

МАШИНКИ АМЕРИКАНЬСКИ до сѣкания мяса по зр. 4. Сита волосѣнний почвôрній до паштетôвъ по зр. 1, 1.30 и 1.60.
поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Выстава загальна
всходныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванôвъ, портіеръ, фіранокъ, хôдниковъ и дергъ на конѣ.
Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнôмъ освѣтленю. Вступъ вôльный. Зачудовуючо дешевій цѣны вказаній докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшій въ сплатахъ пôсля умовы.
Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.
На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы адресувати належить: Складъ диванôвъ „Au Louvre“, Львôвъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190

Ч. 86904.

Обвіщене.

З кінцем сего року упливае час, на котрий ераріяльні стациі митові в Галичині виарендовані були.

В сім отже році переведена зістане ліцитація в ціли дальшого виарендованя тих стацій митовых.

На тих стаціях митовых, котрих користне для скарбу виарендоване не могло би наступити, впроваджене зістане побиране мита в власнім заряді а тов побиране в власнім заряді поручене буде перед за відповідним винагородженем, пенсіоністам, квіесцентам, провізіоністам і інвалідам, о скілько они були би готові до обнятя чинностей побиранья мита під приступними для скарбу державного условіями и посідали до того фізичну і умислову здібність.

Пенсионісти, квіесценти, провізионісти і інваліди, котрі мають охоту убігати ся о подібне занятє на одній з тутешно-краєвих ераріяльних стацій митовых и посідають до того потрібні условія, мають зголосити ся найдальше до кінця жовтня сего року писемно до тої повітової Дирекціи скарбу, в котрої окрузі дотична стація митова лежить, подаючи, при котрій стації митовій готові би були занимати ся побиранем мита и за яким винагородженем. 367 1—1

Ц. к. краєва Дирекція скарбу.
Львів дня 20 вересня 1898.

Артистично-ритовничє заведенє
А. ЗІҐМАНА
у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.
доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстараннѣйше.
ДРУКАРНЯ зъ каучуковыми чересками для кождого легко надаюча ся, почавши вôдъ 1 зр. и высше. Стампіль металевій и каучуковій, сербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и граверованій и проче.
Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вôдворотною почтою. 290 10—52

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 мая 1898

після часу середньо-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відхо	дить о	
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиськ з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (7/8 до 11/8)	6.05		„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиськ з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.58	„ Сокаля		.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиськ з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.53	„ „ Підзамча
	10.40	„ Ярослава		9.55	„ Бел ця
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (7/8 до 11/8 неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиськ з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиськ на Підзамче		2.15	„ Брухович (7/8 до 11/8 неділі сьвя
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиськ на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		3.00	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної води (7/8 до 11/8)
				3.28	„ Брухович (7/8 до 11/8)
				4.55	„ Ярослава
		ЧИТЧ			**ЧИТЧ**
	3.04	з Підволочиськ на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.20	„ Янова (1/8 до 11/8 в будні дні)
	6.10	„ „		6.30	„ Іцкан
	7.57	„ Янова (1/8 до 11/8 и 16/8 до 19/8)		6.40	„ Кракова
	8.12	„ Бруховичь (7/8 до 30/8 и 16/8 до 11/9 (1/9 до 11/8)		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
8.48	8.31	„ „ „ Кракова		7.—	„ Лавочного
	8.53	„ Янова (1/8 до 11/8 въ будний день)		7.10	„ Сокаля
	9.10	„ Кракова		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.39		„ Підволочиськ на Підзамче		8.40	„ Янова (1/8 до 11/8 и 16/8 до 30/8)
9.45		„ Іцкан		10.05	„ Іцкан
9.55		„ Підволочиськ на голови. дворець			„ Кракова
	10.30	„ Лавочного	10.40		„ Підволочиськ з головного двірця
	12.15	„ Сколього		11.00	„ „ з Підзамча
				11.27	

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечором до 5 години 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одповѣдальний редактеръ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньокон. Зъ друкарнѣ Инстытуту Ставропиґийского, пôдъ ...овія. зарядомъ Михайла Рофця.

Ч. 205. Львовъ, Середа 16 (28) Вересня 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свитъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходитъ що второкъ, а що четвертокъ и пятницю на чотирехъ аркушахъ разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24, Центральне бюро оголошенъ ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинского 2.; — въ Ярославѣ Л. Кржижановскій; — у Вѣднѣ: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 5.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и наложенбот ся инсераты у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатковъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на півъ року	9 зр.	на півъ року	12 зр.

у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на півъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Администрація и Експедиція пібдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженя. — Реклямація неопечатані вольнй вібдъ порта.

Поодинокє число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайні приймаютъ ся по 7 кр. вібдъ одного стрічки инсератовой або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланне" по 25 кр. а. в.

Подяки и инші денесенія приватні числятъ ся по 10 кр. вібдъ стрічки.

Не такій чортъ страшный!

Велика баталія зближае ся до кінця, а може въ сій хвили вже и скінчила ся побідою, — ну, очевидно побідою „руского клюбу". Почалась она, як відомо, острымъ зазывомъ „до руских послів", помѣщеным въ „Руславї" инкамерованими послами рускими. Зазывъ бувъ грізный; выглядавъ на выповідь войны або, що найменше, на выповідь послушенства „дворови" изъ стороны офіцины. За тымъ пішла мобілізація. Зъѣхалось въ Станиславовѣ 8 генералівъ; не бракло мѣжь ними очевидно и головного командира. Кілько зібрало ся инакше шаржѣ, о тімъ лѣтописець не згадуе; натякуе лише, що була и шаржа. Війска не було жадного, бо се генералы такій, що за війско не дбаютъ; они самій такій дужій велетнѣ, що обійдуть ся и безъ війска. Военна нарада тревала 3½ годины, и уряджено занятя „відповідне" становище. Уважайте: „відповідне!" — се велике слово! И то „на боцѣ", — се ще страшнѣйше! Въ сихъ нервовыхъ часахъ бувають люде такъ дразливій, що боять ся пуканины и заздалегідь затикають собѣ уха ваю й втічуть, щобы не чути стрѣляня. Отже мы заспокоювали, якъ могли, та вговорювали, що нема чого боятя ся; до стрѣляня не прийде, баталія скінчить ся мирно, безъ бою, безъ проливу крови. И на наше выходить; тілько одного мы не вгадали: мы, що правда, не надѣяли ся побіды тыхъ грізныхъ борцівъ. А тымчасомъ побіда, побіда! Ну, якъ же се було? Зачѣмъ же въ кінця!

Politik дістае зъ Вѣдня таку вѣсть въ д. 26 с. м.: Найцікавѣйше розвинула ся сегодня дебата въ словѣньско-хорватско-рускімъ клюбѣ. (Зновъ свѣжа назва того многоименного клюбу чи союза!). Звістна любляньска ухвала консервативныхъ Словѣнцівъ ширить ся мовь зараза и выкликала також въ инших групахъ славяньского христіяньско-народного союза рухъ на користь сецесіи. Розрухъ, що проявивъ ся наслідкомъ незручности правительства и кривдъ, заподіяныхъ адміністративною властею полудневымъ Славянамъ и Русинамъ, ставъ ся майже загальнымъ. Роздражненя дійшло до краю у внесеню одного краньского консервативного Словѣнця, щобы словѣньскій христіяньско-народный клюбъ выступивъ зъ правительственной більшости, чимъ розумѣло ся правицю, хоць ся назва для нея не є відповідна. Всѣ групы высказували устами своихъ заступниковъ свои справедливій жалѣ на поведене правительства. Именемъ Русинівъ говоривъ п. Барвѣньскій. По трехъ годинахъ дебаты відложено дальшу нараду на завтра.

Ну, зъ сего ще нѣчого не знаемо, хиба тілько, що головный командиръ станиславівскои армії чи то властиво генераліції занявъ вже „відповідне" становище „на боцѣ" — значить, осторонь польского кола. Але ось де побіда! Narodni Listy приносять зъ Вѣдня телеграму теж зъ д. 26 с. м. таку: Президентъ міністрівъ гр. Тунъ вышуканъ сегодня проф. Барвѣньского и мавъ зъ нимъ розмову о домаганяхъ галицкихъ Русинівъ. Відъ названого посла почувъ вінъ, що его земляки нѣчого иншого не хотятъ, якъ переведеня резолюцій краевого сойму, а головно въ справахъ школьныхъ, що не вымагае жадного матеріяльного накладу. Гр. Тунъ відповівъ, що въ тій справѣ порозумѣе ся зъ міністромъ (певно просвѣты) и що стане ся все, щобы галицкій Русины були заспокоєній." Ще докладнѣйшу вѣсть телеграфічну подае сегодня Kurjer lwowski зъ Вѣдня: „Посолъ Барвѣньскій выложивъ правительству постуляты рускаго клюбу. Домагае ся вінъ рускои гімназіи въ Тернополи, установленя рускихъ лекторівъ на університетахъ у Львовѣ и Краковѣ и переведеня языковои рівноправности". Очевидно, що переведене языковои рівноправности розумѣе ся по мысли звістнои ухвали сеймовои, що „нехай буде, якъ бувало!"

Отже не побіда-жь? И то безъ бою, безъ авантуръ, тихо, ша!

Тѣшь же ся народе рускій: маешь все, чого тобѣ треба, — все, чого хочешь, бажаешь. Будешь мати бодай на безрібкъ руску паралельку въ Тернополи; будешь мати рускихъ лекторівъ въ університетахъ у Львовѣ и Краковѣ; будешь мати рускій языкъ „въ приязнівомъ жатю" пібля соймовои резолюціи: „нехай буде, якъ бувало". Лекторы въ університетахъ будуть учити кількохъ II ляківъ по руски говорити. Отворить ся черезъ те може двѣ посады для Русинівъ, зъ которыхъ одну займе зять заслуженого посла Вахнянина, звістный заслуженый столпъ католицкихъ конгресівъ. Чого жь Русинамъ треба ще більше? Адже п. Барвѣньскій самъ сказавъ гр. Тунови, що его земляки нѣчого більше не хотятъ. Якъ будемо мати руску паралельку въ Тернополи, а ще до того д ра Студиньского лекторомъ въ краківскімъ університетѣ, тогдѣ „не страшне намъ вже и не небезпечне р зширене компетенцій краевыхъ соймівъ и властей"!

Коло польске въ справѣ выимкового стану.

На вчерашнімъ засіданю кола польского порушено справу фриштацку, указуючи на те, що жандармы надто покапали ся зъ стрѣляньмъ и безъ потребы положили трупомъ 12 людей. По переведеню дискусіи ухвалено внести въ радѣ державнѣй интерпеляцію, уложену вже въ сій справѣ парляментарною комісією кола. Цікава рѣчь, що п. д-ръ Гурскій бувъ при дискусіи тои гадки, що интерпеляція навѣть цілкомъ непотрібна, бо досыть буде, якъ кількохъ членівъ кола поговорить зъ міністромъ краевои оборони.

Зъ черги раджено надъ выимковымъ станомъ въ Галичинѣ. Відзывали ся голосы, що станъ той тревае за довго и є взагалѣ непотрібный; розруха проявили ся въ кількохъ лише повѣтахъ, а выимковый станъ заведено аж въ 33 повѣтахъ. Черезъ те дійманочо обмежено конституційну свободу громадянъ. Годѣ похваляти выбрыки, але годѣ також рівнодушно дивити ся, якъ станъ выимковый тревае дальше, хоць розрухівъ вже нема и народъ успокоивъ ся. Длятого треба домагати ся знесеня его. При тімъ зазначувано, що такимъ жаданямъ зовсімъ не мае ся на гадцѣ выступати противъ намѣстника гр. Пінінського. Незвычайно цікавій, въ части навѣть цинічній були голосы противній; выглядало навѣть такъ, мовь бы декотрій послы вырывали собѣ зъ рукъ міністерільну теку, хоць на раве ще нема жаднои відповіди. Д-ръ Міленскій выказувавъ, що выимковый станъ буваъ конечный, а народъ попросту вдячный є за его заведене. Ну, очевидно вѣчно той станъ тревати не може; колись тамъ его зносуть, але коли, — се може знати лише намѣстникъ. Въ подібнімъ дусѣ промовлявъ також п. д-ръ Пентакъ. Вінъ є той гадки, що выимковый станъ бувъ конечный, але знести его колись треба; коли се мае стати ся, о тімъ найлѣпше буде знати намѣстникъ, бо вінъ найлѣпшій мае информаціи, чи народъ вже достаточно успокоивъ ся. П. Давидъ Абрагамовичь доказувавъ, що выимковый станъ — то лѣкъ дуже практичный и пожиточный, а хиба тілько анархісты є нимъ невдоволеній. Гр. Войтѣхъ Дідушицкій увевнюе, що выимковый станъ не мае жадного політичного значѣня, а розходило ся лише о охорону майна и життя загроженыхъ громадянъ. Годѣ брати теперь одвічальність за внесене того стану, бо умы ще не є достаточно успокоєній. Противно п. д-ръ Гурскій и не стямивъ ся, якъ ставъ выказувати політичне значѣня выимкового стану. На такій сторонництва — каже — и на такихъ агітаторівъ, що не шанували свободы, ще терорызували противниковъ, треба було найти способівъ, щобы ихъ вгамувати. Выимковый станъ колись знесе ся; але годѣ вгадати, коли се буде могло стати ся. Пп. д-ръ Рошковскій и д ръ Рутовскій выступили противъ гадки д ра Пентака, мовь бы то намѣстникъ мавъ найлѣпшій информаціи. Противно, его информаціи є бюрократичній и односторонній; а послы, стыкаючись безпосередно зъ народомъ и зъ выборцями, лѣпше знають, чого народови треба. [Гадка ся є цілкомъ слушна, коли тілько справдѣ послы — такъ якъ повиннѣ — стыкають ся зъ народомъ и стараютъ ся пізнати его волю, бажаня и потребы. Тілько-жь се мабуть рѣдко дѣе ся; бо паны послы по більшій части знають народъ лише тогдѣ, коли старають ся о мандатъ, а опбеля або зовсімъ про него не дбаютъ, або лишь про око людске скликують выборцівъ, приѣздять до нихъ якъ по огонь та уладжуютъ шопку для узысканя „wotum zaufania".]

Вкінци ухвалило коло резолюціи, уложеній парляментарною комісією кола: 1) Коло польске дуже жалѣе, що въ краю лучили ся подѣе, котрій спонукали правительство до заведеня выимкового стану въ декотрыхъ повѣтахъ. 2) Коло польске горячо бажае, щобы можна знести те запорядженя. Коло польске высказуе повне довѣре до намѣстника Галичины и заразомъ переконане, що вінъ, добре знаючи станъ краю и зъ уваги на свою одвічальність, въ своімъ часѣ выступить въ внесенімъ на знесене выимкового стану. За внесенімъ п. Рутовского, щобы коло польске высказало переконане, що выимковый станъ въ Галичинѣ є непотрібный и що треба его знести, та щобы въ тій цѣли поробило потрібній кроки, голосували лише пп.: Знаміровскій, Левицкій, Ольшиньскій, Поточекъ, Рихлікъ, Рошковскій, Рутовскій и Соколовскій.

Мимоходомъ згадаемо ще, що вчера зъѣздъ „кулокъ рільничихъ", що відбувае у Львовѣ, выславъ въ справахъ своихъ депутацію до намѣстника; при тій нагодѣ намѣстникъ, розмовляючи зъ членами депутаціи, мавъ сказати, що выимковый станъ може бути насамперед знесеный въ кількохъ повѣтахъ, а незадовго опбеля у всѣхъ.

Наука рускои мовы въ галицкихъ гімназіяхъ зъ польскою мовою выкладовою.

[*Письмо зъ краю.*]

Теперь выйшли новій розпорядженя для науки рускои мовы въ нашихъ гімназіяхъ зъ польскою мовою выкладовою. Поки-що суть они доперва въ дуже малій части впровадженій [при науцѣ въ VI. класѣ гімн.], отже майже нѣкому, крібмъ учителівъ, они не знаній. Тому то думаю, що цікаво буде для рускои суспільности пізнати ихъ въ цілій основѣ.

Зака подамъ змѣстъ сихъ розпорядженъ, перейду коротко, якъ учили доси рускои мовы въ галицкихъ гімназіяхъ зъ польскою мовою выкладовою. Доси руска мова була *взглядно обовязковою*, т. є. була помѣщена на свѣдоцтвѣ мѣжь обовязковыми предметами науки; хто на науку сеи мовы записавъ ся, тому нота зъ неи могла помочи або зашкодити такъ, якъ нота зъ обовязкового предмету. Зъ того видимо, що руска мова мала таке значѣне, якъ и обовязковій предметы, зъ тымъ выимкомъ, що ходити на нію або не ходити лишало ся волі ученика. Инша рѣчь, що ся спихано все на задный планъ, учено лише два разы на тыждень, и то почавши відъ III. класы въ годинахъ пополудневыхъ такъ, якъ спѣву або гімнастики, хоць наука такои *обовязковои* Historyi kraju rodzinnego все відбувать ся рано. Зъ Поляковъ на науку рускои мовы не записувавъ ся майже нѣхто, а якъ котрый запише ся, то Боже борони дати ему на свѣдоцтвѣ недостаточну ноту, хоць вінъ и рѣдко коли на выклады приходить и задачь не пише и навѣть одного речення по руски порядно не скаже, бо професоры-Поляки зараз подносуть на конференціи крикъ, що Polacy chcą się uczyć po rusku, a Rusini ich odpychają и т. д.

Такъ було дотеперь, але се декому зъ ц. к. краевои рады школьнои не подобало ся, бо, мовлявъ, Поляки не можуть учити ся по руски, а то тому, що Поляки не можуть такъ добре вчити ся, якъ Русины, и имъ грозить двійка. Чи се справедлива причина до змѣны плану науки, розсудить кождый, хто ма є хоць трохи глуздівъ у головѣ. Тажь для Русинівъ робить трудности польска мова, для всѣхъ учениківъ всѣ инші предметы обовязковій, а прецінь всѣ мусять учити ся ихъ, а якъ не вмѣють, то брати алі ноты. Тажь здаеть ся, що мова, которою говорить більшість населеня въ Галичинѣ, не есть такъ маловажна, якъ співъ або гімнастика. Але, якъ сказано, дотеперѣшный планъ науки рускои мовы декому не подобавъ ся — и міністеръ просвѣты на предложене галицкои ц. к. краевои рады школьнои выдавъ новій розпорядженя для науки рускои мовы въ галицкихъ гімназіяхъ зъ польскою мовою выкладовою. Ось и змѣстъ сихъ розпоряджень:

Руска мова въ галицкихъ гімназіяхъ зъ польскою мовою выкладовою называть ся й на далѣ яглядно обовязкова, а ся наука відбуваеть ся два разы на тыждень. Отже форма така сама, якъ давнѣйше, але змѣстъ ся зовсімъ инший. Теперѣшный планъ науки відрізняеть ся відъ дотеперѣшного ось-чимъ:

1) Щобы ученикъ могъ-бути принятый на науку рускои мовы, треба на се выразного жаданя родичівъ або опікуна; зголошене самого ученика нѣчого не значить. Що сеся постанова супротивъ давнѣйшои дуже недогідна, сего чей нѣхто не заперечить.

2) Въ IV. класѣ мае уряднти ся спеціяльный курсъ науки рускои мовы для тыхъ, що не вчили ся ся черезъ три инші класы, абы они собѣ пригадали те, що вчили ся въ школѣ нормальній, а въ V. класѣ щобы вже вчили ся равомъ зъ тыми, що ходили на руске відъ I. класы гімназіи. Хто знае, якъ учать рускои мовы въ нормальныхъ школахъ зъ польскою мовою выкладовою, де удѣляють науки рускаго звычайно молодій практиканты-Поляки, що самі вмѣють по руски дуже лихо, — той мати-ме понята, яка буде наука въ тыми, що будуть ходити въ IV. класѣ гім. на той курсъ. Тажь ті ученики кобы навчили ся за рібкъ яко-тако читати й писати, тымъ більше, що можна думати, що на тімъ курсѣ будуть самі Поляки, у которыхъ [зъ малыми выимками] уважае ся трохи не найбільшимъ патріотизмомъ не вмѣти по руски. И они въ V. класѣ гім. мають вже вчити ся „Взірці прози і поезиї", мають писати такій задачѣ, якій задасть ся въ V. класѣ! Тажь теперь годѣ взяти весь матеріялъ зъ V. класы, а ще-жь доперва тодѣ, якъ у класѣ буде така мѣшанина вмѣючихъ и невмѣючихъ учениківъ!

3) Въ VI класѣ мае ся читати дотеперѣшный матеріялъ изъ VII класы т. є. на першій півріцъ „Устну словесність", на другій літературу відъ Котляревского до Шевченка; въ VII класѣ читати-меть ся дотеперѣшный матеріялъ зъ VIII класы т. є. літературу відъ Шевченка до найновѣйшого часу; а въ VIII класѣ дотеперѣшный матеріялъ зъ VI класы, т. є. „Хрестоматию старорускую". [Ся змѣна въ планѣ науки зачала ся вже сего року въ VI класѣ гімн., де читають теперь те, що й у VII класѣ. Въ класахъ VII и VIII матеріялъ такій самый, що й тамтого року.]

4) Испиту зрѣлости зъ рускои мовы зовсімъ не здаеть ся, а на свѣдоцтвѣ матуральномъ писати-меть ся зъ рускаго пересѣчну ноту зъ класъ V, VI и VII. Отже въ VIII класѣ ходити на руске не конче треба, щобы мати ноту на свѣдоцтвѣ матуральномъ, тому-то й перенесли до VIII класы науку „Хрестоматиї старорускої", котрои на думку деякихъ людейвъ зъ галицкои ц. к. краевои рады школьнои Полякамъ не треба.

5) Вкінци розпорядженя каже, що нота зъ рускои мовы може помочи ученикови, пр. до відзначаючого степеня, але *не може зашкодити*! Можешь собѣ мати зъ рускаго на свѣдоцтвѣ навѣть степень *лишій* (6), мати-мешь взагалѣ степень *відзначаючій*, якъ лишь инших предметівъ будешь учитись. Що-жь змусить ученика до науки рускои мовы, особливо Поляка, коли ала нота ему не зашкодить! Теперь не можна змусити его, бо професоры-Поляки перешкаджають дати двійку; що-жь доперва тогдѣ! И се мае бути предметъ *взглядно обовязковый*! Чи се не страшна кронія, карикатура зъ науки рускои мовы?!

О скóлько щасливíйша есть „Historya kraju rodzinnego“, котра хочь предмéтъ надобовязковый, то кождый мусить на ню ходити, бо инакше професоръ всесвíтнои исторíи, що вчить звичайно и „Historyi kraju rodzinnego“, вымагавъ бы вму въ всесвíтнои исторíи порядку „третю“. Тов „Historyi“ мусять учити ся й Русины, хочь у нíй про Руснúвъ майже нíчого нема, а якъ що есть, то такъ тенденцíйно накручено, що правды и знайти не можна.

На що-жь выдано сесй розпоряджена? Нíбы на те, щобы Поляки скорше могли по руски вчити ся. Чи се справедливо, сказавъ я вже высше. А теперь пытаю: *чи богато Полякóвъ у гíмназíи запишеть ся теперь на науку рускои мовы? Менí видить ся, що тóлько само, що й доси. Хто хоче вчити ся, того зла нота не вóдстрашить, а хто не хоче, того нíякí улекшенья до науки не наклонять.*

Але менí вдаеть ся, що по-за тыми розпорядженями — окрóмъ понижения рускои мовы крыеть ся иншíй плянъ. Галицкúй [розумíй: польскúй] ц. к. краевúй радí школьнúй не подобаеть ся мабуть те, що посады науки рускои мовы при гíмназíяхъ занимають самí Русины. Тажь всякíй Русинъ, хочь бы й найбóльше льояльскои натуры, у ортодокса-Поляка соцíялíстъ, радикалъ, москвофíлъ и т. д. — все якунí. Полякови сеи посады теперь не можна було дати, бо нúхъ въ рускои мовы не маe ноты на свíдоцтвахъ зъ гíмназíи и не слухавъ выкладúвъ рускои мовы на университетí, а не маe ноты тому, бо на руске не ходивъ, не ходивъ же тому, бо боявъ ся злои ноты, а порядно вчити ся не хотíвъ „зъ патрíотизму“. Теперь се готово бути инакше. Якъ Полякъ лише що трошки буде по руски вмíти, то дúйки вму професоръ не дасть, бо-жь она и такъ вму не зашкодить; якъ буде ходати въ V, VI и VII клясí на руске, дóстане ноту на свíдоцтвí матуральнóмъ, на университетí запишеть ся тежь на выклады рускои мовы, а хочь испиту учительского въ руского не здасть, бо се вже за трудна справа, то „z braku sił nauczycielskich“ буде въ низшóй гíмназíи вчити рускои мовы и вщеплювати въ руский дúти польскúй патрíотизмъ, въ чóмъ вму — мимоходомъ сказавши — дуже помагати-муть руськí читанки для низшúхъ чотирохъ клясъ гíмназíи, переповненí уступами зъ польскои исторíи та перекладами творóвъ польскúхъ письменникóвъ, коли тымчасомъ на руску исторíю та на оригíнальнúй творы рускои лiтературы припадае мíкроскопíйна частина.

Таку цíль, на мою гадку, мають сí розпорядженя. А теперь я пытаю ся тыхъ людцéвъ зъ галицкои рады школьнои: чи они бодай постарались о такúй самúй розпорядженя для науки польскои мовы въ гíмназíяхъ зъ рускою мовою выкладовою? Въ тыхъ гíмназíяхъ нема нí одного Полякá, котрому тí розпорядженя зробили бы прикрóсть такъ, якъ Русинамъ высше наведенúй розпорядженя. По друге Русины вже въ нормальнóй школí добре навчать ся по польски, бо инакше все тримали бы нúхъ въ „штубí“; тому зъ легкимъ серцемъ можна бы зачати науку польскои мовы въ рускúхъ гíмназíяхъ въ IV клясí, тымъ бóльше, що рускúй патрíотизмъ каже Руснúмъ учити ся всего, що може придати ся, отже и польскои мовы. Але тí людцí клопочуть ся усе лишь рускими справами, а чи справедливо, чи нí, то нимъ байдуже.

Мене дивуе, чому тí панове Русины, що засíдають въ радí школьнóй, позваляють на такúй карикатурúй розпорядженя. Рíчию нúхъ було запротестувати. Щось передъ трема мíсяцями вычислявъ посолъ Ол. Барвíньскúй въ „Руслані“ свои заслуги для Руснúвъ взагалí а для рускои мовы спецíяльно; „Руслан“ узнавъ отворене катедры исторíи зъ рускою мовою выкладовою на львóвскóмъ университетí, котру занимае проф. Мих. Грушевскúй, заслугою выключно п. Барвíньского; чи може и высше наведенúй розпорядженя також его заслуга? Цíкаво було бы знати!

А мы-жь? — чи маемо тí розпорядженя мовчки принятú? Я думаю, що нí. Обовязкомъ всíхъ нашúхъ независимыхъ послóвъ есть: не допустити, щобы сí розпорядженя вóйшли въ житя. Мы повинúй стремíти до того, щобы *руска мова була обовязкова*, а до такои карикатуры, якъ сесй розпорядженя, не допустити!

26 н. ст. IX. 1898.

Р. ѕ.

Письма зъ краю.

Зъ Скольского [*Бурмíстръ Скольского. — Терорúзмъ скóльского скарбу.*]

Правили всюды по всему свíту поминальнúй богослуженя за покóйну цесареву, та и въ насъ въ Скольмъ правили. Якíйсь тамъ дописувателъ Słowa polsk-ого жалувавъ ся недавно, що десь тамъ (чи не въ Бóбрцí) кагалъ жидóвськúй запрошуваeть на поминальне богослужене плякатами нíмецкими; а що-жь мы бíдни Русинúска маемо робити, коли нашъ скóльськúй бурмíстръ п. Мироновичъ, сынъ рускаго священика а братъ звíстного зъ выборóвъ въ Тернопóльщинí о. Мироновича, запросивъ жителéвъ мíсточка Сколього на богослужене до костела и до церкви, котре вóдбуло ся въ день похорону цесаревои, *лише польскими плякатами*, якъ бы не знавъ сиротище, що прецí есть тутъ поверхъ 1200 душъ рускúхъ, що есть въ мíстí якась интелíгенцiя русина! Вправдí злí языки людськí недавно тому розносили по нашóмъ мíстí вíстку, що п. бурмíстръ настрашивъ ся, що мае велику конкуренцию платити на будынки гр.-кат. парохíи, и заховавъ охоту перейти на обрядъ латиньскúй, то впрочóмъ про саму особу п. бурмíстра намъ байдуже, але нехай вóнъ не дразнить чувствъ тыхъ, котрí ще свого обряду и народности не вырекли ся, и котрí ними дорожать.

Або отъ есть у насъ въ серединí мíсточка хорошúй паркъ, довкола оточеный ровомъ. На бíду рóвъ той зарóсъ бурияномъ и п. бурмíстръ, котрый ще офíцiяльно не перейшовъ на латиньскúй обрядъ, нагадавъ собí, чи бы не добре було въ самъ празникъ Честного Хреста рóвъ той выхарити. Що загадавъ, те й зробивъ! Що-жь бы сказали Поляки, якъ бы такъ побачили, що въ польске свято урядъ громадскúй заряджуе середъ мíста публичнúй роботы?!

И той панъ пóдъ охороною властей адмíнiстрацíйныхъ продовжуе безправно своe урядоване и хоче прилучити ще до Сколього мíста Сколе село, абы такимъ свíтлымъ взоромъ служити ще и сíльскóй громадí, въ котрóй перевага Руснúвъ!

Не тымъ лише наше Сколе славне, що маe такъ ревного бурмíстра; а у насъ ще иншúй спецíяльности. Есть у насъ скарбъ, котрый вже пару лíтокъ *газдуе* въ нашихъ горахъ, теребить спокоúвчий лíсы, лупае камíня та вывозить нхъ свíтами. Правда, богато вóнъ заробку дае бíднымъ людямъ, богато и вму люде въ пригодí стали, бо *не одну грядочку продали панамъ абы ваокруглили свои добра*, полатали свои дíрочки. Але що скажете на те, що нинí, въ часахъ, коли здаеть ся и память погасла вже о всякихъ обмеженяхъ личнои свободы, свободы розпоряджування своимъ майномъ, нинí *скарбъ тод проганяе вóдъ роботы тых, котрí вóдважать ся кому трстому а не скарбови продати геякúй кусничокъ землí.* Таке судило ся денкамъ селянамъ зъ Сколього-села за те, що продали одному нашому землякови въ Гребеновí пару кусникóвъ поля. Не есть же се неволя убрана въ плащикъ конституцíйнои свободы? И гинь хлопе-халупнику, котрый посмíвъ вси продати кому иншому, не скарбови, свóй кусень, бо иншого заробку нема! Зовсíмъ не припадна будучнóсть нашихъ гóрскихъ околиць!

Зъ Львóвского [*Окружна школúна конференцiя.*]

Що дня 9 i 10 вересня вóдбула ся на *Замарстиновí* львóвска конференция школьна и на диво доси не знайшовъ ся нíхто, щобы про ню дещо написавъ. А було тамъ неодно цíкаве, що годило ся бы подати до прилюднои вíдомости. Однакожь по правдí я сему не дуже дивую ся, що мíжь учительствомъ нема охочихъ до писаня дописей, бо се рíчь не то трудна але дуже небезпечна. Тому три роки написавъ бувъ одинъ зъ моихъ товаришíвъ зовсíмъ обективну допись до „Дíла“ про школьнúй вíдносины въ львóвскóмъ округí, то за ню дóзнавъ стóлько прикростей вóдъ свого инспектора, що на вíки зарíкъ ся писати допись. Але я таки вóдважу ся, бо у менe нí жíнки, нí дíтей, то вже коли прийде ся терпíти, то бодай самому.

Найважнíйшими справами, котрыми займала ся львóвска конференция, були: 1) практичнúй лекцíи, 2) выборъ и розкладъ матерíялу для доповняючои науки пóсля нового статута оргáнiзацíйного и пóсля новыхъ пóдручникóвъ.

Що-до практичныхъ лекцíй, то они взагалí выпали бездоганно и справдí були взорцевыми. Лекцíи тотí перевели зъ своими дíтьми: п. Строньскúй зъ Збоискъ въ рахункóвъ на 1. и 2. степени науки; п. Чижь зъ Клепарова въ науки рисункóвъ на 4. степени; п. Яксманицкúй изъ Замарстинова зъ наукъ природничихъ на 3. степени. Зъ сихъ лекцíй вынесли присутнúй богато хóсна.

Та не такъ гладко пóйшла друга справа, котру референувавъ п. Чижь зъ Клепарова, именно выборъ и розкладъ матерíялу для доповняючои науки. Є се справа дуже важна, бо она обходить учительство не лишь львóвского округа, але и цíлои Галичины, тому я надъ нею задержу ся довше. Треба отже знати, що вóдъ сего року школьного буде, на основí розпорядженя краевои рады школьнои зъ 17 марта 1898 ч. 6206, обовязувати новúй статутъ органíзацíйныи, котрый въ доповняючóй науцí запроваджуе деякí важнí змíны. И такъ 1) Тота наука буде тревати лише 6 мíсяцéвъ т. е. вóдъ 15 жовтня до 15 цвíтня. 2) Молодíжь всíхъ трехъ лíтъ науки буде учити ся зъ одного пóдручника. 3) Новúй пóдручникъ, обнимаючий 32 аркушáвъ друку, складае ся зъ пяти роздíлóвъ, зъ котрыхъ три першúй мають брати ся окремо кождого року а IV. и V. роздíлъ зъ однымъ зъ тамтыхъ. 4) Кромí снхъ предметóвъ приписаний ще наука рахункóвъ и наука другои мовы краевои, котрои доси на науцí доповняючóй не учено. Зваживши, що наука доповняюча буде вóдбуватися, якъ и давнíйше, въ чотирохъ годинахъ тыжднево и що по вóдчисленю свят припадае на ню всего-на-всего 80 годинъ въ приписаныхъ шести мíсяцяхъ, поклала краева рада школьна сегорóчнымъ конференцiямъ за задачу: розмíстити цíлúй научный матерíялъ такъ, щобы школьна молодíжь присвоила собí въ тóмъ обмеженóмъ часí все, що íй въ практичнóмъ житю буде найпотрíбнíйше. Але въ сíмъ розмíщеню лежить сама найбóльша штука, бо матерíялъ незвычайно розлогíй а часъ незвычайно обмеженый. До сего треба ще додати, що бóльша половина уступóвъ, умíщеныхъ въ новóмъ пóдручнику, е новостию для дíтей, ба навíть для самыхъ учителéвъ, особливо старшихъ, котрí зъ давнои семинарíи учительскои не богато вынесли пожитку. Тí уступы, що правда, написанí досыть популярно и займаючо, але нхъ на такъ короткíй часъ е за богато и рíшучо вычерпати не дасть ся, хиба дуже побíжно и поверховно.

Отже п. Чижь, референуючи сю справу, залагодивъ ся такъ що вовкъ може бути зъ неи сытый, але зъ козы не лишить ся навíть шерсти. Вóнъ, вподобавши собí майже всí уступы, призначивъ зъ нихъ до науки таку силу, що анí молодíжь школьна анí учительство не годнí будуть нхъ перетравити и хиба вóддадуть нхъ тамъ, зъ вóдки выйшли. Въ сíй справí забирали голосъ многí бесíдники а зъ нихъ найосаднíйше скритикувала референтъ пп. Петришинъ и Микитинъ. Першúй зъ нихъ выказавъ хибы самого референту, а другúй представивъ въ живыхъ образахъ, якъ у насъ самí родичí спиняють науку дíтей и якъ выконуе ся устава о школьнóмъ присилуваню. Вкóнци на внесене п. Петришина учительска конференция рíшила звернути референтъ до конференцíйного выдíлу въ цíли основнíйшого его перероблення. — На сíмъ мíсци зневоленый я назначити також мое зачудуване, дíячого п. Чижь написавъ свóй референтъ по польски, хотяй знае о рóвноправности обохъ языкóвъ краевыхъ и хотяй маe честь бути головою фíлии рускаго Товариства педагогíчного? — бо що вóнъ е управителемъ школы зъ польскимъ языкомъ выкладовымъ, се зовсíмъ не становить причины.

Замíтными при сíй справí були ще дви рíчи. И такъ п. инспекторъ на основí своихъ досвíдóвъ представивъ трактоване дотеперíшнои науки доповняючои черезъ тутешне учительство въ дуже некорыстнóмъ свíтлí и я не хочу его слóвъ повторити лишь тому, щобы о тóмъ не дóзнала ся краева рада школьна. Се могло бы въ першóй лíнiи пошкодити п. инспекторови, котрый, якъ самъ казавъ, дивувъ ся на таке трактоване черезъ пальцí, а не знаю, чи вму вóльно дивити ся черезъ пальцí тамъ, де не треба. Другою знову рíчию, мимоходомъ сказавши, дуже сумною було се, що нóсля сконстатования п. инспектора тутешне учительство въ бóльшóй части е... якъ то делíкатно сказати? — безъ глуздóвъ, бо коли при внесеню п. Петришина кричала бóльшóсть: „przyjęto, принято!“ — то п. инспекторъ зо згóрдным усмíхомъ спытавъ: „albo oni wiedzą, nad czem głosują?“ — Ба нóвíйше, коли при деякихъ высказахъ п. инспектора нóдносили ся вóдъ учительства голосúй заперечення або чувства невдоволення, то п. инспекторъ ажь мусíвъ грозити, що замкне конференцию и не дасть дíяти. Взагалí многí моменты въ ходу конференцiи давали дуже лихе свíдоцтво тактови а властиво нетактови обохъ сторóнъ и жалувати треба, що на такóй конференцiи нема особы, зъ котрою обí стороны мусíли бы въ своимъ поведеню числити ся.

Вкóнци згадати ще выпадае про вóдчитъ одного урядника зъ Краковского товариства асекураційного. По що вóнъ тутъ взíвъ зо своимъ вóдчитомъ и на що забравъ богато дорогого часу, годí знати. Прецíнь же кождый учитель и безъ него знае про потребу асекурацiи всíлякого роду а если Краковске товариство бажало собí поширювати въ свою користь, то выстатчало розбслати до школъ вóдповíдний письма, а не користати зъ *правительственои* конференцiи и забирати часъ котрый можна було на щось хосеннíйшого обернути.

Одинъ зъ вóдважнíйшихъ.

Переглядъ политичный.

Въ парляментарныхъ кругахъ найбóльше интересують ся тымъ, яке становиско займуть въ палатí опозицíйнúй сторонництва нíмецкí. Наради президíй клюбóвъ вже вóдбули ся, але нхъ результатъ удержуесь въ найбóльшóй тайнí, бо остаточне право рíшати о тактицí въ палатí прислугуе самымъ клюбамъ. Кружить поголоска, що президíя клюбóвъ згодили ся на те, щобы припоручити своимъ сторонництвамъ допустити до першого читания угодовыхъ предложень. Таку саму поголоску нотуе пражска Bohemia. Сей дневникъ доносить, що президíи клюбóвъ рíшили залишити обструкцию при першóмъ читаню угодовыхъ предложень, але впрочóмъ лишать ся на найопозицíйнíйшóмъ становищи. Однакъ пóзнíйше обструкцiя противъ языковыхъ розпоряджень выбухне ще острíйше, щобы усунути шкóдливу угоду, котра пóдъ жаднымъ услóвемъ не може бути принята.

Розпоряджене о выимковóмъ станí въ Галичинí правительство вручило канцелярíи посольскои палаты ще 24-ого с. м. Мимо того президия не повíдомила о тóмъ палаты на першóмъ ей засíданю, черезъ що цíла справа сталась безпредметовою. Приклонники выимкового стану, цíла консервативна часть польскихъ послóвъ, незвычайно тымъ сконстернованí. Они старають ся доказати, що до уневажнення выимковыхъ зарядженъ потрíбне безусловно опубликоване нхъ внесеня. Тымчасомъ окрóмъ *внесеня* выимкового стану законъ знае також нхъ *выгасненe*. Що такъ а не инакше треба толкувати собí дотычный законъ, найлíпше доказуе практика. Выимковúй станъ у Вíдни, котрый тревавъ два роки, не бувъ внесеный, лише выгасъ. Въ першóмъ роцí внесено его въ парлямент для затвердженя и парлямент затвердивъ; въ другóмъ роцí не зроблено того и выимковúй станъ выгасъ, хочь его внесеня не оголошено анí въ урядовúй Wiener Ztg. анí въ иншíй способъ.

— —

Насильство французского штабу генерального, доконане на Пíкартí, выкликало загальне обурене и звернуло противъ штабу всю опíнiю публичну. Праса обохъ сторонництвъ, на якí Франция подíлила ся, въ найвысшóй степени роздразнена. Вóдъ дня арештования Пíкарта до нинí, нíхто не говорить о Дрейфусí, ани о Пíкартí. Не розходить ся вже о давнúй судовúй выроки, лишь о небезпечну гру, яку зъ конституцíйнымъ правительствомъ веде Цурлíнденъ и вóйскове сторонництво. Пашуть о диктатурí фальшóвникóвъ, бажаючихъ винищити чоловíка, котрый вóдкрывъ всí фальшóвництва. Сли-бы Брíссонъ не станувъ въ оборонí республики, Франция опинила бы ся передъ капитуляцíею революции, ждучи на смертельный ударъ. Зъ великимъ напруженемъ выжидають подíй найближшихъ днíвъ. Явный конфлíктъ вóйскового сторонництва зъ правительствомъ не дасть ся оминути. Також фíнансовí сферы зачинають непокоитись: настрóй на парискóй бíржí пригноблений. Зъ многихъ сторóнъ запевняють, що Брíссонови, сли не хоче до решты стратити позиги и вилыву, не лишаeсь нíчо иншого, якъ нагнати парискаго губернатора Цурлíндена. Критика ударила також на гóршу нíжь дволичну ролю, яку въ цíлóмъ тóмъ скандалí вóдграе президентъ Форъ. Нема вже сумнíву, що Форъ взявъ чинну участь въ заговорí вóйсковои партíи. Кризa дóйшла вже имовíрно до кульмінаційнои точки и кожда хвиля може принести сенсаційнúй вíсти. Грóзна постава шефóвъ армíи застановила вже й неодного прихильника ревíзии такъ, що они для святого спокою готовí були лишити справу невыясненою и посвятити можливо невинного чоловíка. Однакъ Брíссонъ затявъ ся и постановивъ за всяку цíну справу выяснити. На послíднóй нарадí кабинету міністеръ судóвництва захитавъ ся и заявивъ ся противъ ревíзии. Тогдí Брíссонъ предложивъ ему замíну ресорту. Перемíнюючи ся въ міністра судóвництва Брíссонъ хотíвъ взяти на себе одíвчальность за ревíзию. Бачучи таку рíшучость президента, міністеръ судóвництва заявивъ ся вже самъ за ревíзиею. Зъ-разу народъ чудувавъ ся, що кабинетъ ухваливъ ревíзию мимо того, що комісия для ревíзии процесóвъ заявилась противъ ревíзии. Теперь выйшло на верхъ, що комісия вóдкинула ревíзию, бо заявила ся за цíлковитымъ внесенемъ засуду. Енергия и рíшучость Брíссона и постановленя ревíзии процесу, вплынуло успокоюючо на публичну опíнiю. Жíнцí Дрейфуса позволено вóдвíдати чоловíка и повíдомити его о ревíзии.

———

Вôдозва.

Зъ кôнцемъ грудня сего року кôнчить ся речинець збирання складокъ дозволеных рескриптомъ Выс. Намѣстництва на дôмъ народный Товариства „Просвѣты“ въ Самборѣ. Зъ огляду сего просимо Вп. Добродѣївъ, котрî зволили принята въ розпродажь бльокы на будову сего дому, щобы зволили прислати на рука Всч. о. М. Ортиньского въ Самборѣ зобранй грошѣ зъ розпродажи бльокôвъ. Зъ кôнцемъ року Выдѣлъ Товариства „Просвѣты“, котрый занимае ся сею справою, провѣрить рахунки и здасть справу до приходнои вѣдомости.

Вôдъ Выдѣлу Товариства „Просвѣты“ въ Самборѣ, 25 вересня 1898.

Т. Бѣлинькій голова.

НОВИНКИ.

— **Зъ причины регуляціи урядничихъ платъ** явили ся у намѣстника гр. Пінїньского депутаціи урядникôвъ політичныхъ, скарбовыхъ, рады шкôльнои, почтовыхъ, прокураторіи скарбу, доменъ и лѣсôвъ та професорôвъ серед ныхъ шкôлъ пôдъ проводомъ віцепрезідента высшого суду краевого Дилевского и професорôвъ університету пôдъ проводомъ ректора. Въ своихъ промовахъ провôдники депутаціи высказали просьбу, щобы намѣстникъ зложивъ у стôпъ трону въ имени цѣлого урядничого стану нашого краю найгорячѣйшу подяку и чувства глубокои вдячности за то, що цѣсарь зволивъ удѣлити санкціи законамъ регулюючимъ платню урядникôвъ; крôмъ того, щобы въ имени тыхъ урядникôвъ зложивъ подяку міністерству за переведене тои справы, а вкôнци, щобы и самъ приймавъ подяку, що будучи посломъ пôдперавъ справу регуляціи платъ.

— **Зъ Перемышля.** Зъ нагоды цѣсарского ювілея прислалъ о. д-ръ Иванъ Гробельскій, крилошанинъ въ Станиславовѣ, 100 зр. на Бурсу им. О Николая въ Перемышли. За сей даръ складае Выдѣлъ Бурсы сердечну подяку.

— **Місія духовна** вôдбуде ся въ днях 1, 2 и 3 н. ст. жовтня с. р. въ **Микуличинѣ** дек. надвôрнянського.

— **Два зъѣзды.** У Львовѣ вôдбувають ся вôдъ вчера два зъѣзды [загальнѣ зборы], именно „кулокъ рôльничихъ“ и „галицкихъ лѣсникôвъ“. На зборы „кулокъ“ прибуло до 500 особъ, найбôльше изъ захôднои Галичины; зборы, сполученй зъ рôзными „маніфестаціями народовыми“, вôдбувають ся въ сали касина мѣщаньского. Другѣ зборы — галицкихъ лѣсникôвъ — вôдбувають ся въ сали ратушевôй; сполученй они зъ поучаючими вôдчитами и прогулькою до Бруховичъ та Голоска. Завтра [въ четверъ] закôнчать сл. Шире, особливо про „кулка“, подамо пôзнѣйше.

— **Зъ выдѣлу краевого.** Членъ выдѣлу краевого Едв. Сиджейовичъ не урядує вже вôдъ довшого ча у у выдѣлѣ краевôмъ а заступае его въ департаментѣ рôльничôмъ заступникъ члена выдѣлу краевого посолъ Стан. Брикчиньскій. Кажуть, що пос. Сиджейовичъ задумує зречи ся достойньства члена выдѣлу краевого вже на найблизшôмъ засѣданю соймовôмъ.

— **Новинки зъ мѣста Львова.** На будынку и въ серединѣ ц. к. намѣстництва нема ще и дотеперь рускихъ написей! А се чому? чи рускій языкъ не есть краевымъ? Коли гонитель Русинôвъ звѣстный Кази-миръ бувъ намѣстникомъ Галичины а говорывъ, що бажае ретельнои згоды зъ рускамъ народомъ, то чому-жь не зачавъ вôдъ себе? чому не поставъ ся, щобы на будынку и надъ бюрами ц. к. намѣстництва та краевои рады шкôльнои подавано побôчь польскихъ такожь руски написи?

При улици Баторія побудовано въ часѣ еры Барвѣньского и Вахнянина новый величавый будынокъ для ц. к. краевого карного суду, для высшого ц. к. суду краевого и для прокураторіи державнои у Львовѣ, а не дано на нѣмъ рускихъ написей, хочь рускій языкъ в краевый. Чомужь се такъ? Хто якъ хто, а ц. к. высшій судъ повиненъ бути для рускои мовы толерантный и для Русинôвъ справедливый. Вôнъ же-жь иншимъ властямъ мае дати добрый примѣръ!

П. Вахнянинъ, що передъ Поляками чванивъ ся „здобутками“ годосивъ, що всѣ президенты всяких властей въ Галичинѣ приобѣцали поправити заподѣяну Русинамъ кривду — дати на всѣхъ будынкахъ и надъ бюрами написи рускій. Чому-жь до теперь не видно сихъ написей на будынку и надъ бюрами ц. к. дирекціи скарбу? чому не видно на дверцяхъ ц. к. зелѣзниць? Чи рускій народъ не платить податкôвъ крови и майна та чи не ѣздить зелѣзницями за свои грошѣ? Начальство ц. к. почтъ и телеграфôвъ у Львовѣ спѣшить зъ приходнымъ спростованемъ въ газетахъ усякои вѣсти о кривдахъ людей по пôдрядныхъ почтовыхъ урядахъ: чому-жь оно не направило великои кривды рускаго народу, що дотеперь не заряджено заосмотрити всѣ почты и телеграфы рускими написями? Чи рускій народъ не оплачуе сихъ урядôвъ своимъ грошемъ?, чи може тй уряды не для него?

Чому магістратъ мѣста Львова не мае бути въ части и рускій? чому не мае мати написей рускихъ на будынку и надъ бюрами? чому не дае уличныхъ таблицъ въ рускими написями замѣсть давнѣйшихъ нѣмецкихъ? Тажь се бувъ бы найлѣпшій доказъ, що въ Галичинѣ и рускій языкъ є дѣйстно краевый та що Поляки, маючй власть въ своихъ рукахъ хотять зъ братнымъ народомъ рускимъ дѣйстнои згоды и згôдливого зъ ними житя?

— *Цѣкавый неугодовець.*

— **„Промыслъ“ графôвъ.** До Kurjer-a lwowsk-ого доносять таку сенсаційну вѣстку изъ Станиславова: „Вчера увязнивъ станиславôвскій судъ графа Константина Мора К..., котрый прибувъ сюда въ цѣли купна села Майдану. Увязнено его за обманьство, бо закупивши волы за 10.000 зр., давъ фальшивый векслѣ зъ пôдписами львôвскихъ промысловцѣвъ. Схоплено его въ кавярни „Union“, де бувъ въ товариствѣ любки и удававъ властителя добръ зъ Угорщины. О спôвинку пôдозрѣный е ще графъ Едмундъ П..., котрый зъ волами мавъ удати ся до Вѣдня. Волы телеграфічно задержано въ дорозѣ. — Бѣда, якъ паны-графы беруть ся до „такои“ торговлѣ худобою. Чи то нове „źródło dochodów?“

— **Вôйтъ-розбишака.** Нинѣ вôдбула ся розправа карна противъ вôйта зъ Колоколина и его товаришôвъ, котрî напали въ ночи на сплячихъ парубкôвъ и такъ сильно побили ихъ, що два побитй вôдлежали звыжь мѣсяць, а оденъ въ нихъ ще и нинѣ не в спосôбный до праць. Обвинителя заступавъ д-ръ Павенцкій, обвиненыхъ д-ръ Швайцеръ. Судья прихиливъ ся покликати свѣдкôвъ, тожь вôдбудесь нова розправа. — О скôлько менѣ звѣстно, въ Колоколинѣ е дуже трудолюбивый священникъ, котрого стараньемъ заложено читальню „Просвѣты“, крамницю, шпихлѣръ и касу позичкову — словомъ: Колоколинъ е однымъ зъ лучше зъорганізованыхъ селъ. Зъ вôдки-жь приходить начальствувати тамъ аж такій вôйтъ-розбишака?! Чи се не напиненый зъ горы соломôць, щобы сотворити реагенсъ противъ хорошо розвиваючихъ ся институцій?... Просимо о ближше пояснене! — Бурштинъ дня 27. IX. 1898. *С. Бучка.*

— **Ревізіи у робôтникôвъ въ Ярославѣ.** Онôгды урядила ярославска поліція кôльканайцять ревізій въ мещанахъ робôтникôвъ и ученикôвъ шкôльныхъ, при чôмъ 8 робôтникôвъ и одного студента Льва М. увязнено Робôтникôвъ невдовзѣ увôльнено, а студента задержано дальше у вязниці. У него найдено кôлька примѣрникôвъ польскои анархістичнои часописи „Swit“ выдаваной въ Лондонѣ.

— **Медвежа доля.** Ославленый и осмѣшеный медвѣдь, власность пок. кардинала Сембратовича, котрого долею такъ займали ся польскй газеты, наложивъ уже головою, не найшовши аматора и опѣкуна. Адміністрація дôбръ митрополичихъ вôддала его на — ветеринарію, але не на студіи... Тутъ завдано ему гôркои отруѣ, стрихнiны, де неборачиско по короткихъ мукахъ закôнчивъ житя. Взагалѣ вôдъ часу, якъ нимъ заняли ся польскй газеты, посумнѣвъ неборачиско, видко прочувавъ, що опѣка ихъ не выйде ему на добре. И справдѣ! Шкôру его выпхають и вôдошлють до музея рускои гімназіи въ Перемышли, а кости его остануть ся въ анатомічнôмъ музею ветеринарія. Бодай тôлько мав вдоволеня, що не попавъ — въ якій цыганьскій руки та не позволѣчуть его на ланцуху свѣтами...

— **Хіньске посольство.** Онôгды прибуло до Вѣдня хіньске посольство пôдъ проводомъ надзвычайного посла и міністра Іонгъ-Іу и хіньского атташе посольства въ Петербурзѣ Лю-Лінгъ-Чанъ и зложило кондоленцію цѣсареви за-для смерти цѣсаревои Єлисаветы.

— **Чи и се правда?** „Głos przemyski“ пише: Селяне зъ Тичина оповѣдають, що въ Блажовѣ пôдчасъ сегорôчныхъ маневрôвъ засуджено одного резервіста на т. зв. „Anbinden“ [привязане до стовпа], наслѣдкомъ чого нещастный померъ. Мавъ вôнъ полишити жѣнку и пятеро дѣтей, а служивъ при 9. полку пѣхоты. — Власти вôйсковй повинни сесю вѣсть сконстатувати и подати до приходнои вѣдомости, скôлько въ тôмъ правды.

— **Букетъ зъ рожь — на сонъ по дорожнымъ.** На яки способы беруть ся злодѣѣ зелѣзничй, подае цѣкавый фактъ „Кіевлянинъ“. Недавно поѣздомъ зъ Варшавы до Вильны въ вагонѣ II. класы ѣхавъ богатый панокъ Румщицкій и двѣ дамы. Вечеромъ около 10 годины на однôй стації всѣла до того купе якась дама завельонована на чорно зъ прекраснымъ букетомъ зъ рожь въ руцѣ. Сѣла коло п. Румщицкого и попросила его, щобы зачинивъ вôкно; опôсля почала проходжуватись по вагонѣ и умисне выпустила букетъ коло п. Румщицкого; вôнъ поспѣшно позбиравъ розсыпаній рожѣ и подавъ незнакомôй дамѣ. Она сердечно подякувала за се и жертвувала ему три рожѣ а обохъ панямъ по кôлька рожь. Рожѣ сильно пахли, а обдарованй пахали ихъ зъ великою приятностію. Але невдовзѣ попали всѣ въ глубокій сонъ зъ вынимкомъ завельованои дамы... Дама взяла ся теперь до своеи роботы: перешукала кишенѣ подорожныхъ, забрала имъ грошѣ и дорогоцѣнности, а п. Румщицкому вытяла зашиту кишеню, де було 30.000 рублѣвъ готôвки, и на найблизшôй стації непомѣчено выйшла зъ вагона. По якôмсь часѣ подорожній пробудилась и побачила, якого лиха наробила имъ завельована дама зъ своими рожами. На найблизшôй стації повѣдомили жандармерію о своѣй пригодѣ. По довшôмъ часѣ выслѣджено, що завельованою дамою бувъ знаный злодѣй зелѣзничій Мільманъ, начальникъ цѣлои шайки зелѣзничихъ злодѣѣвъ, котра вôдъ довшого часу окрадала подорожныхъ. Поліціи удало ся онôгды дôстати въ руки сесю „завельованку даму“ — злодѣя Мільмана, якъ ѣхавъ II. класою зелѣзницѣ до Кременчуга. Коли его арештовано, ставивъ поліціи сильный опôръ, боровъ ся, выбивъ вôкно, хотячи выскочити зъ поѣзду въ руху, але дарма! вельонъ знято ему зъ лица, а „завельовано“ руки въ зелѣзнй ланцюшки. Опôсля ще арештовано въ мѣстѣ Миколаевѣ его спôльника Шахтера, котрый живъ тамъ на чужій паспортъ, але грошей при обохъ арештованыхъ не найдено. Однакъ поліція не спочила и невдовзѣ вынайшла трет ього спôльника — касіера, що живъ у Вильнѣ и пôдъ фірмою продажи тютюну вѣвъ злодѣйскій промыслъ и спôльну касу цѣлои шайки. Увязнено его въ хвили, коли дôставъ паспортъ на выѣздъ заграницю. При нѣмъ найдено значну суму грошей и 30.000 рублѣвъ украденыхъ у п. Румщицкого, котрому грошѣ звернено въ цѣлости. Цѣлу шайку „завельовано въ холодну“ — въ казематы Вильны.

— **Безпеченьство у Львовѣ.** Нема майже дня, щобы хроніка поліційна не занотувала всякого рода злодѣйствъ, але въ послѣдныхъ часахъ лобурь львôвскій для свого вдоволеня почали нападати на безборонныхъ людей, абы лише спробувати выдержимости ихъ головъ та плечей. На дальшихъ улицяхъ и въ публичныхъ огородахъ улична голота уряджуе засѣдки и безъ причины выкликуе бійки. Онôгды примѣромъ на Высокôмъ замку невыслѣдженй опришки побили гімназіального ученика Н. такъ сильно, що перехожй найшли его непритомного. По вôдвезеню его до шпиталя лѣкарѣ сконстатували стрясене мозку.

— **Фабрика чаю.** Краковска поліція вôдкрыла въ Подгужу фабрику фальшованого чаю. Забранй етикеты и бандеролѣ россійскій зъ фірмою Попова [складу россійского чаю] важили кôлька сотнарôвъ! Въ такій етикеты паковано всяку сумѣшь зелъ и травъ зъ додаткомъ правдивого, але лихого чаю. Управителемъ и властителемъ фабрики бувъ якъ звычайно „промысловець мойжешового“ Мошко Вакснанъ.

— **Якъ караютъ въ Хінахъ злодѣя кишеневого?** Недавно нѣмецкій корабельники въ Кіявчавъ були свѣдками покарани злодѣя, що заглядавъ до кишень хіньскои публики. Его выведено на мѣсце лобне, лѣву руку вôдтято ему, а праву змуровано въ стѣну вязниці и такъ полишено его голодовôй смерти та на жиръ птицямъ и собакамъ. А надъ головою его умѣщено напись: „Така доля же кождого злодѣя кишеневого!“

— **Дрôбнй вѣсти.** Президентъ высшого суду краевого д-ръ Тхоржницкій повернувъ и обнявъ урядованє. — У Вѣдни померъ онôгды въ 74 роцѣ житя бувшій надзвычайный посолъ Отто Маверъ von Гравенеттъ и записавъ 800.000 зр. на добродѣйнй цѣли. — Онôгды згорѣло въ Борыславѣ 10 жидôвскихъ домôвъ; шкода звыжь 20.000 зр. — Віцепрезідентъ рады шкôльнои краевои д-ръ М. Бобжинькій выѣхавъ на мѣсяць до Парижа; заступае радникъ Пивоцкій. — Въ мѣстѣ Міголігаза на Угорщинѣ згорѣло минувшого тыждня 200 домôвъ и 24 людей погибло въ огни. — Львôвску выставу огородничо-пчôльничу у Львовѣ звѣдало вôдъ соботы до вчера 6000 особъ. — Мѣста Дрогобичъ и Тернопôль надали вôрм. архіеп. Исаковичеви почестне горожаньство. — Минувшои пятницѣ поѣздъ особовый ч. 118. ѣдучи изъ Станиславова до Галича, переѣхавъ на серединѣ моста надъ Днѣстромъ жѣнку будника и чотиролѣтну дитину; въ дорозѣ до Галича обоє закôнчили житя. — У Выгнанцѣ пôдъ Чортковомъ выбухъ онôгды огонь, четвертый вже разъ сего року, и знищивъ двѣ загороды зъ цѣлымъ добуткомъ; шкода 7000 зр.

Вѣсти зъ Аепархіи Львôвскои.

Канон. институцію дôстали оо.: Стан. Бачиньскій на Володимирцѣ, Юл. Бачиньскій на Васючинѣ, Юл. Борачокъ на Кабарôвцѣ и Вол. Поховскій на Должанку. — О. Мих. Кмицикевичъ дôставъ презенту на Гологоры а Консисторія вставилась до презідія намѣстництва о згоду на его институцію. — Презідія намѣстництва годить ся на институцію о. Ал. Джулиньского на Протесы и Консисторія вбавала его до канон. институціи. — Деканомъ галицкимъ именованый о. Ив. Гургула віцедеканъ и парохъ Гановець. — Правительство асигнувало плату зъ религ. фонду для прив. сотрудникôвъ въ Бôркахъ великихъ и въ Кобиловолокахъ на одинъ рôкъ. — На конкурсъ розписана парохія Терпилôвка дек. збаражского зъ речинцемъ до дня 10 падолиста 1898. — Консисторія вставилась до намѣстництва о системізованє сотрудництвъ въ Пôдволочискахъ и Струсовѣ, а такожь о даръ зъ ласки для свящ. вдôвъ Савины Марчаковои, Кат. Вербиньскои и Цецилiи Сподариковои. — Вôдпустки дôстали оо.: Юл. Мандичевскій парохъ Берлина на 2 мѣсяцѣ и Стеф. Высочаньскій парохъ Красного на 4 тыждня. — Завѣдательства дôстали оо.: Вол. Чепѣль парохъ изъ Стрѣлкова въ Кропивнику, Ал. Ротко завѣд. зъ Протесъ въ Ляховичахъ подорожныхъ, Алекс. Джулиньскій изъ Станьковець въ Протесахъ, Теод. Сахно зъ Кабаровець въ Станьковцяхъ, Ив. Бордунъ завѣд. зъ Пôдмихайля въ Стрѣлковѣ, Он. Чубатый зъ Должанки въ Нестерôвцяхъ и Іос. Логиньскій въ Балычахъ подорожныхъ. — Сотрудництва дôстали оо.: Ив. Рудницкій завѣдатель зъ Ляховичъ подорожныхъ въ Володимирцяхъ, Юл. Барановскій зъ Побужанъ въ Липицы горѣшнôй, Ив. Илевичъ завѣд. зъ Перемышлянъ въ Побужанахъ зъ правомъ духовнои управы. — Шкôльна рада мѣско окружна у Львовѣ розписуе конкурсъ на посаду катихита гр.-кат. обряду у Львовѣ при школѣ св. Анны, зъ платою 990 зр., зъ речинцемъ до 31 жовтня 1898.

Телеграмы „Дѣла“.

Чернôвцѣ 28 вересня. Вчера вôдбули ся на Буковинѣ выборы до сойму зъ мѣстъ. Выбранй: въ Чернôвцяхъ наново бурмістръ Кохановскій [анѣмченый Полякъ] и президентъ торговельнои палаты д-ръ Ротъ [Нѣмець-лібералъ]. Въ иншихъ мѣстахъ, якъ звычайно, перейшли правительственнй кандидаты. Въ Радôвцяхъ д-ръ Кіпперъ, въ Серетѣ радникъ Помпе, въ Сучавѣ Де Льожь. Жаденъ зъ нихъ не мавъ противного кандидата. Торговельна палата въ Чернôвцяхъ выбрала Лянгенгана и Тітінгера.

Вѣдень 28 вересня. Міністры Сиджейовичъ, Кайзль, Бернрайтеръ и Кастъ одержали гôдность тайныхъ радникôвъ.

Вѣдень 23 вересня. Рада громадска приняла вчерь до вѣдомости заряджене окружнои рады шкôльнои, котрымъ въ деякихъ вѣденьскихъ школахъ народныхъ розділено дѣти на вôддѣлы пôсля вѣроисповѣдань. Надъ тою справою була дуже бурлива дискусія, бо противъ зарядженя выступили дуже остро лібералы.

Вѣдень 28 вересня. Вчера вôдбуло ся засѣдане палаты панôвъ. Міністеръ судôвництва предложивъ розпорядженє о внесеню судôвъ присяглыхъ въ трехъ галицкихъ повѣтахъ. Справу вôдослано до правничои комісіи. На тôмъ самôмъ засѣданю выбрано членôвъ квотовои депутаціи.

Вѣдень 28 вересня. Нинѣ розпочала ся тутъ конференція зелѣзничого союза, въ котрôй окрôмъ репрезентантôвъ зелѣзниць нѣмецкихъ, россійскихъ, французскихъ и голяндерскихъ. Мѣжь иншимъ конференція займае ся россійскимъ внесенемъ о загальнôмъ обниженю тарифъ транспорту консервованого мяса.

Вѣдень 28 вересня. Міністеръ зелѣзницъ Вітекъ скликавъ на 24 жовтня конференцію представителѣвъ всѣхъ дирекцій зелѣзниць для обговорења справы пôдвышеня платъ урядникôвъ державныхъ зелѣзниць.

Прага 28 вересня. Въ Берлинѣ правительство розвязало истнуюче тамъ товариство ческихъ соколôвъ.

Градецъ 28 вересня. При выборахъ до мѣскои рады зъ другого круга выборчого провалили ся кандидаты консерватистôвъ и антісемітôвъ а выйшли самй кандидаты національного сторонництва нѣмецкого. Бôльшôсть рады буде така сама, якъ передъ ею розвязанемъ.

Лондонъ 28 вересня. Мати хіньского цѣсаря скасувала всѣ заведенй сыномъ державнй реформы.

Царгородъ 28 вересня. Россія, Англія, Італія и Франція зажадали вôдъ Порты выкофаня вôйскъ зъ Креты, прирѣкаючи охорону турецкои людности.

Канеа 28 вересня. Чекі бей именованый на мѣсце Едема паши губернаторомъ Креты.

Лісбона 27 вересня. Вчера розпочала ся тутъ нарады мѣжнародного конгресу прасы. Нарады отворивъ король короткою промовою.

Лондонъ 26 вересня. Кріза въ Хінахъ наступила зъ причины, що цѣсарь хотѣвъ завести въ Хінахъ европейскій стрôй и казавъ обрѣзувати косы. Цѣсарь поважно недужій; не выключена и смерть. Говорять, що послѣдну двôрску революцію выкликала Россія. Въ Таку стоить сѣмь военныхъ кораблѣвъ англійскихъ.

Римъ 28 вересня. На жадане папы кардиналъ Рамполя выславъ до митрополитôвъ въ Дальматіи и Краинѣ письмо зъ вôзванемъ, щобы старали ся дѣлати въ напрямѣ злагодженя національныхъ спорôвъ. Розходить ся тутъ о напасти на Італіянцѣвъ. — Въ Пізѣ вôдкрыто анархістичный клюбъ зложеный зъ 22 членôвъ. Шефа тои банды арештовано въ хвили, коли хотѣвъ утѣкати до Франціи и всѣдавъ уже на корабель.

Парижъ 28 вересня. Въ домѣ Золѣ вôдбуло ся фантоване зъ причины контумаційного засуду въ процесѣ зô знатоками письма.

Лісбона 26 вересня. Значна часть прасы взывае правительство, щобы якъ найскорше дало кольонiямъ автономію, бо инакше готова Португалію постигнути судьба Испанiи.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На будову рускои церкви въ Новôмъ Санчи зложили въ мѣсяци серпни с. р. Р. Т. пп.: Андр. Чабанъ старшій комісарь скарбу въ Тернополи 5 зр., Ал. Дуркотъ вôбранй жертвы на своѣмъ весѣлю 10 зр., на руки о. І. Кмицикевича пароха въ Фразѣ зложили на соборчику деканальнôмъ оо.: дек. Кмицикевичъ, А. Филиповскій зъ Пôдкаменя, А. Ольшь зъ Сугрова, С. Бачиньскій зъ Васючина, Т. Ковальскій въ Явча, А. Пеленьскій зъ Книгиничъ и І. Винницкій въ Залесець по 1 зр., оо. Дудиньскій зъ Отиневичъ, В. Соколовскій зъ Лашокъ, К. Сосенко зъ Дулибъ, К. Скоморовскій зъ Новоселець и В. Була зъ Боринича по 50 кр., разомъ 10 зр., о. Вол. Козловскій парохъ зъ Новорозника 5 зр., о. Дан. Ширôгъ парохъ въ Тихани 5 зр., о. Т. Качмарчакъ въ Бѣлцаревои 5 зр. и о. Т. Мерена зъ Рѣпника 2 зр.

Выдѣлъ товариства „Руска Бурса въ Новôмъ Санчи“ почуває ся до милого обовязку зложити всѣмъ Добродѣямъ и Товариствамъ щиро-руску подяку за ихъ жертвы и при сей нагодѣ звертае ся до всѣхъ нашôй молодежи прихильныхъ людей зъ покôрною просьбою, щобы и на дальше не вôдказали ся вôдъ опѣки для нашои Бурсы, котра розпочавши зъ днемъ 1 вересня с. р. свою дѣяльность, приняла аж девятнацять питомцѣвъ, хотяй великихъ фондôвъ до того не мае. — За Выдѣлъ *П. Дѣнинський* председатель, *І. Черкавский* заступникъ председателя и секретарь, *В. Яворскій* скарбникъ.

На фонды будовы новыхъ и обновы старыхъ рускихъ церквей зôбравъ дальше о. крил. Теофіль Павликôвъ и доставивъ въ касу „Народного Дому“ у Львовѣ 121 зр. 49 кр. Именно дôставили на тую цѣль: Книгарня Ставропигійского Института зôбраныхъ 87 кр.; изъ скарбонки ad hoc въ Успеньскôй церкви у Львовѣ 37 кр.; черезъ редакцію „Дѣла“ оо.: а) З. Лавровскій изъ Долины коло Томача 1 зр. 50 кр.; б) о. Качмарскій изъ Славска 1 зр.; в) о. Петро Бѣлиньскій изъ Зарваницѣ 2 зр.; г) о. крил. и парохъ д-ръ Теофіль Сембратовичъ зъ Вѣдня зôбраныхъ 115 зр. 75 кр. Всего зôбрано до нинѣшного дня 2942 зр. 73. кр.

☞ Доходить до кôнця III. кварталъ. Просимо отже Вп. нашихъ Передплатникôвъ **о вôдновленє на IV-тый кварталъ и выровнанє залеглостей давнѣйшихъ.**

Олѣйокъ зъ лупинъ горѣховыхъ до фарбованя волося.

Недорѣвнане средство надаючи 20

даче сивому волосю первѣстну его барву натуральну. Дѣлае вѣдмолоджуючо и на волосъ, надаючи ему заразомъ знаменитый полискъ и мягкѣсть. Цѣна фляшки 75 кр.

Головный складъ въ аптецѣ

Жигмонта Рукера

пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 376 285—?

— Вѣденьского тыжденника „Die Zeit“ появивъ ся 208-ый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ: Obstructionstaktik. Von K. — Der Ausnahmszustand in Galizien. Vom Reichsrathsabgeordneten Ignaz Daszynski. — Das falsche und das echte Junctim. Vom Reichsrathsabgeordneten Dr. Otto Lecher. — Die moderne Technik in ihren Aufgaben und Lösungen. Von Wilchelm Berdrow. — Das Denkmal für Jakob Böhme. Von Prof. Adolf Lasson. — Bei Diefenbach. Von Jakob Wassermann. — Etwas nordische Mystik. Von Laura Marholm. Pamela. Von Hermann Bahr. — Die Woche. — Bücher. — Revue der Revuen. — Wahre Geschichten für kleine Kinder. Von Richard Dehmel.

Передплату на сей тыжденникъ чвертьрѣчно 3 зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и администрація: Wien, IX/3, Günthergasse 1. Числа на показъ даромъ и оплатно.

Надѣслане.

ЗМѢНА ПОМЕШКАНЯ

ЛѢКАРЬ НЕДУГЪ ВНУТРѢШНЫХЪ

Д-ръ Евгенiй Озаркевичъ

женске

въ каменици „Народного Дому“

улиця Краковска ч-ръ 17, I. поверхъ. Ординуе вѣдъ 3—5 годины. 349 7—?

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкой

поручая въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, пінсеры, лѣрнеты, бінокля, дальновиды, барометры, термометры, рѣзни ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайги, тасьмы мірничѣ, піоны, лібеля, нанометры и т. п.

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.

Всякѣ направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Товариство «Просвіта»

у Львовѣ, ринок ч. 10

видало своїм коштом і заходом:

„Панщина і єї скасоване в 1848 році“. Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.

„У пятьдесяту річницю знесена панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селяньский. Ціна 25 кр.

Машины до шитя „ЗІНГЕРА“

зъ 10 розличныхъ фабрикъ

Нѣжнѣ въ цѣнѣ 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручнѣ по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно, або готівкою 10% дешевше. Моя торговля истнуе вѣдъ 25 лѣтъ; я продавъ 17.000 машинъ, т. є. майже 100 вагонівъ. Продаю дешевше вѣжъ Вѣдень, поручая ся въ мѣсци.

Не высылаю довчасныхъ клієнтівъ, которыхъ жиды платять 10—20 зр. за продажу одной дихтой машины. 330 8—30

ЮСИФЪ ИВАНИЦКІЙ

МЕХАНИКЪ У ЛЬВОВѢ, ГОТЕЛЬ ЖОРЖА.

Ножицъ до стриженя худобы и Машинки до стриженя коней припоручае Иванъ Лявурикъ ножѣвникъ у Львовѣ Галицка 6.

Рештки хѣдниговъ и высортованы диваны, портіяры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, гобеліны и рѣзнѣ предметы декораційнѣ по цѣнахъ баєчно дешевыхъ. Складъ диванівъ „Au Louvre“ Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожъ на раты безъ пѣдвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

Глядаю зараз матуриста семинара учительского до приготованя до тоя-жь матуры ученика V кл. гімназ. Адреса: Условія у о. В. Илашевича въ Соголівцѣ п. Бѣбрка. 368 2—4

Диваны перскѣ и портіеры

прадѣй (старинний)

продае, купуе и выпозичае, а такожъ приймае на переховокъ. Складъ диванівъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

На жадане высылаемо нашъ богато илюстрованѣ цѣнники даромъ и оплатно. 190

Вийшло в рускім перекладі

ІФІҐЕНІЯ в ТАВРИ

класична драма Ґетого в 5 діях.

Можна набути у о. Д. Іосифовича в Ярчеві почта Ioco за 33 кр. разом з пересилкою. 1/3 чистого зиску призначена на будову церкви в Новім Санчі. 254 8—?

Такожъ и на раты

безъ пѣдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, хѣдники, ковдры ватованѣ, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожъ всякѣ артикулы потрѣбнѣ до уряджена домового въ складѣ диванівъ „Teppichhaus au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно. 19

КИРИЛО ДУМИНЪ

кравець мужескій

дипльомованый через ц. к. технольоґічный музей у Вѣдни поручае ся ласкавымъ загля 336 дамъ Р. Т. Публики. 6—? *Львовъ, Трибунальска ч. 16.*

КУХАРЬ

Кард. Сембратовича теперь безъ мѣсця приймае всякѣ найвыставнѣйшѣ роботы входячѣ въ обсягъ штуки кулінарной.

КСЬОНЖКЕВИЧЬ, площа св. Юра ч. 2. 368 1—3

Зарядъ молочарнѣ

Нинѣшнымъ маю честь увѣдомити Р. Т. Публику, що зъ нинѣшнимъ днемъ обняла я у власный зарядъ молочарню при ул. Сикстускѣй ч. 31. — Снѣдання, обѣды и вечерѣ безъ загляду на пору дня, такожъ набѣлъ всякого рода такъ въ льокали власнѣмъ або такожъ на замовленя зъ цѣлою старанностію высылаю.

Зъ глубокимъ поважанемъ

358 3—5 **Теофіля Оглі.**

Фабрика капелюховъ

пѣдъ фірмою

Антоній Кафка

(передъ тымъ А. Кожелюжекъ) Львовъ ул. Галицка ч. 4 (коло катедры) поручае на теперѣшный сезонъ

КАПЕЛЮХИ и ЦИЛІНДРЫ

власного выробу въ рѣзныхъ модныхъ краскахъ и фасонахъ по найтаньшихъ цѣнахъ; такожъ капелюхи зъ фабрики ц. к. надворныхъ доставцівъ П. Ц. Габіта у Вѣдни у всѣхъ модныхъ фасонахъ и краскахъ по цѣнѣ 5 зр., а Цилиндры цѣлкомъ легкѣ по 9 зр., Chapeau Claque атласовѣ и зимовѣ, дамскѣ, мужескѣ и дѣточѣ, великій выборъ кальошівъ, фільцовыхъ черевиковъ и фільцовыхъ чоботъ до пользованя.

Цѣнники высылае ся gratis и franco. 389 2—4

(Львовъ, Бюро Импресса.)

Для Сянока и околицѣ.

Ново-отворенный

Магазинъ новостей

для Панъ и Панівъ

пѣдъ фірмою

Иванъ Дзєвоньскій

въ Сяноцѣ

при ул. 3-ого Мая ч. 26 и 27 поббчь торговлѣ п. Маліверa

поручае ся ласкавымъ вельми взглядамъ Вповн. Мешканцівъ мѣста и околицѣ, поручаючи товары свѣжѣ по цѣнахъ можливо найнижшихъ, а именно: Сорочки мужескѣ, ковнѣры и манжеты 5 разівъ складаны (тутъ незнаны), красны краватки, спинки до сорочокъ и манжетівъ, паличкы, парасолѣ, кальошѣ правдиво россійскѣ, куфры и торбы до подорожи, парфумы, миделка, правдиву воду кольоньску, губки, гребѣнѣ, щѣтки, пухирасы, напѣрсницѣ, портмонетки. — Великій выборъ канвъ, водѣчокъ, шовку, бавовны D. M. C. до гафту и пончохъ, приборы до шитя и кравецтва жѣночого, воальки, стяжки, оксамітки, коронки и т. п.

РУКАВИЧКИ прятскѣ glace, даньскѣ, сернячѣ и оленевѣ.

Великій выборъ забавокъ для дѣтей. 316 6—6

[*Бюро оголошень „Импресса“*].

МАШИНКИ АМЕРИКАНЬСКИ до сѣкання мяса по зр. 4. **Сита** волосѣнны почвѣрнѣ до паштетівъ по зр. 1, 1.30 и 1.60.

поручае ПЕТРО ХШАНОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Галицкуда ч. 1 [супротивъ кас... ...ры.] 6385

Выстава загальна

всходныхъ и нашихъ чужихъ и краевыхъ диванівъ, портіяръ, фіранокъ, хѣдниковъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричномъ освѣтленю.

Вступъ вольный. Зачудовуючо дешевѣ цѣны вказаны докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшѣ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванівъ „Au Louvre“, Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**

Львовъ, пл. Капітульна ч. 3 190 21—?

Глядаю учителя

зъ точнымъ знанемъ математики для приватиста V. класы гімназ. — О. Вол. Познаньскій въ Товстенькомъ п. Проббжна. 359 2—5

По низькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовъ, ул. Короля-Людника ч. 3

всякѣ церковнѣ роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 88—?

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священикамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнѣ и передъ престолы, якъ такожъ сальоновѣ и настѣльнѣ, хѣдники, фіранки, портіяры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолівъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылае ся зъ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Neuveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ

передъ тымъ

ФР. МРОЗИНЬСКІЙ

у Львовѣ, улиця Собѣского число 7

поручае всякѣ роды

ФУТЕРЪ

а именно:

Футра до подорожи, палєтоты мужескѣ и дамскѣ пѣсля найновѣйшихъ фасонівъ, Ротонды, Дольманики, Катанки, Ковнѣры, Пелєрины, Зарукавки, Шапочки дамскѣ, Ковпаки, Шапки мужескѣ, Шкѣры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а такожъ Верхи готовѣ до футеръ мужескихъ и дамскихъ. 325 8—20

Матерія найновѣйшѣ на верхи въ найвѣльшомъ выборѣ.

Цѣны умѣрены сталѣ.

Высше наведены товары знаходять ся на складѣ.

Такожъ на раты безъ пѣдвышки цѣнъ.

Такожъ на раты безъ пѣдвышки цѣнъ.

Новоотворенный

МАҒАЗИНЪ ТОВАРІВЪ МОДНЫХЪ

пѣдъ фірмою:

ФЕРДИНАНДЪ ҒІТЛЄРЪ

у Львовѣ, улиця Галицка число 20

поручае въ великомъ выборѣ

коронки, ленты, пасмантеріи, ґазы, крепы, шовковѣ матерія, саксоньскѣ дамскѣ и дѣточѣ панчохи, корсеты въ найновѣйшихъ фасонахъ, сѣтковѣ, шовковѣ, батистовѣ и дреліховѣ, вахлярѣ изъ струсихъ перъ.

Всякѣ приналежности до кравеччины по найнизшихъ цѣнахъ.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою. 299 15—20

До П. Т. Властителівъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маєте намѣръ купити собѣ добрѣ и дешевѣ дерги на конѣ — зволѣть, Вповн. Пане удати ся до Складу диванівъ „Au Louvre“ у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Вповн. Пане, великанськѣй выборъ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высылаемо на жадане нашѣй богато илюстрованѣ цѣнники даромъ и оплатно. 190

ТУТКИ цигаретовѣ 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12

Розклад їзди поїздів зелїзничних

важний від 1 мая 1898

після часу середно-европейского [літнійшого о 36 мінут від часу зімского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відходить о		
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (5/6 до 11/6)	6.05		„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		.50	„ Кракова
	8.06	„ Лавочного		.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.53	„ „ Підзамча
	10.45	„ Ярославa		9.55	„ Бел ця
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.10	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (1/2 до 12/6 неділі і свята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.05		„ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Бруховичъ (5/6 до 12/6 неділі сьвят.)
2.30	—	„ „ головн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ головн. дворець		8	„ Сяна
	5.40	„ Іцкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної води (5/6 до 11/6)
				3.27	„ Бруховичъ (5/6 до 11/6)
				4.55	„ Ярославa
		ЗВІТКИ			**ЗВІТКИ**
	3.04	з Підволочиск на Підзамче			
	3.30	„ „ головн. дворець		4.10	до Кракова
8.10		„ Кракова		5.20	„ Лавочного
	8.10	„ „		6.20	„ Янова (1/2 до 12/6 в будні дні)
	7.57	„ Янова (1/2 до 21/6 и 16/6 до 30/6)		6.30	„ Іцкан
	8.12	„ Бруховичъ (5/6 до 10/6 и 10/6 до 11/6 (1/2 до 12/6)		6.40	„ Кракова
	8.51	„ „		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
8.45		„ Кракова		7.—	„ Лавочного
	8.53	„ Янова (1/2 до 12/6 въ будний день)		7.10	„ Сокаля
	9.10	„ Кракова		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		8.40	„ Янова (1/2 до 21/6 и 16/6 до 30/6)
9.45		„ Іцкан		10.05	„ Іцкан
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець	10.40		„ Кракова
	10.30	„ Лавочного		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.15	„ Сколього		11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годины вечером до 5 годины 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарівъ просимо посликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальный редактеръ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньского. Зъ друкарнѣ Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Михайла Рошця.

Ч. 206. Львовъ, Четверъ 17 (29) Вересня 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро огологошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ; M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбот. за инсераты в сихъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Реклямаціи неопечатаний вѣльный вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звыкій принимаютъ ся по 30 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ся мѣсяць а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший доносеня приватній числитъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Парляментарна ситуація.

До ухвалы президій клюбѣвъ лѣвицѣ, щобы залашити обструкцію и допустити до першого читаня угодовыхъ предложень, не приписують великои ваги, бо не лишь не рѣшено въ тій справѣ нѣчого дефінітивного, але ще и представитель двохъ найбѣльшихъ клюбѣвъ нѣмецкои лѣвицѣ, поступового и національного, були противній сему внесеню и заявили ся за дальшимъ веденьмъ обструкціи. Послѣдне рѣшене въ тій справѣ западе имовѣрно доперва нынѣ.

О ситуаціи въ славяньско-христіяньскѣмъ клюбѣ Politik одержала вчера слѣдующу вѣсть въ Вѣдни:

„Невдоволене, яке проявляе ся въ хорватско-словѣньско-рускѣмъ союзѣ, зачинае прибирати доволѣ критичну для правительства форму и означае немале небезпеченьство для дальшого истнованя бѣльшости. Славяньскій союзъ намѣряе поставити правительство якъ и своихъ дотеперѣшныхъ союзникѣвъ передъ альтернативою: або признати справданій жаданя Словѣнцѣвъ, Хорватѣвъ та Русинѣвъ и дѣйстно увзгляднити ихъ, або правительство и прочій партіи правицѣ не будуть уже могли вѣ всѣмъ числити на пѣдпору у згаданыхъ групъ славяньскихъ. Се така выразна бесѣда, що можна ся зрозумѣти. Мы уважаемо се за рѣчь неимовѣрну, щобы на нинѣшнѣмъ [28 с. м.] рѣшаючѣмъ засѣданю славяньского клюбу принято бѣльшостію голосѣвъ внесене Крека домагаюче ся выступленя клюбу зѣ связи бѣльшости, але майже на певно числимо, що буде ухвалене посереднє внесене Вахлянина: „вѣзвати выконуючій комітетъ бѣльшости, щобы интервеніювавъ у правительства въ интересѣ Словѣнцѣвъ, Хорватѣвъ та Русинѣвъ и постаравъ ся о усунене пануючихъ невыносимыхъ вѣдносинъ въ частяхъ дотычныхъ краѣвъ“.

Хочь якъ сеся резолюція увзгляднюе нинѣшну ситуацію правицѣ, треба ся уважати яко ультіматумъ, котре мае спонукати инший групы бѣльшости выступити зъ дотеперѣшнои своеи резервы супротивъ правительства и зъ цѣлою вервою станути въ оборонѣ постулятѣвъ своихъ союзникѣвъ. Въ тѣмъ случаю була бы се проба силы, отра бы доказала: чи бѣльшѣсть е сильна на стѣлько, щобы могла дѣйстно перепертн справу, котру заступае. Можлива рѣчь, що цѣла та справа причинить ся до выясненя вѣдносинъ бѣльшости до правительства.

Ситуація прямо провокуе правицю, але зъ инших причинъ — щобы она докладно застановила ся надъ найблизшою політичною та парляментарною будучностію и взяла пѣдъ розвагу выяснене свого вѣдношеня до кабінету Туна. Провѣдники лѣвицѣ закѣнчили нарады надъ обструкційною тактикою и своимъ клюбамъ предложать готовій проекты до затвержденя. Ухвалы держать ся, що правда, въ тайнѣ, але можна припускати, що они не стремлять до безусловнои обструкціи на всякій случай. Здаеть ся, що либеральнѣй великѣй посѣлости повело ся переконати инших провѣдникѣвъ лѣвицѣ, що така тактика буде успѣшнѣйша.

Правица мылить ся, вмовляючи въ себе, що лѣвица потребуе лишь дальше вести обструкцію а ситуація сама, безъ спѣвучасти правицѣ, розване ся въ ей користь. Зъ такимъ поглядомъ мы не годимо ся. Такому самодурству вѣддавала ся правица вже за Баденього, а досвѣдъ научивъ насъ, що се не посунуло насъ анѣ на крокъ на передъ. Бѣльшѣсть ухвалила адресу, але властиво адресата нѣякъ не можна знайти. Вѣдъ часу до часу появляють ся бюлетины, въ котрыхъ читаемо: „правительство хоче опертн ся на правици“ або „правительство зблизило ся до правицѣ“. Зъ того тѣшать ся въ тыхъ або сихъ кругахъ. Кѣлько то разѣвъ вѣдъ часѣвъ Баденього правительство зблизилось до правицѣ! Але якъ за кождый разъ скѣнчила ся тота забавка? Кѣнчила ся такъ, що президентъ міністрѣвъ цѣлкомъ невинѣчливо замыкае за собою ворота парляменту, а правица якъ передъ тымъ сидить на однѣмъ мѣсци, безъ всякого успѣху. И теперь правительство зновъ зблизило ся до правицѣ. Мы вѣримо все, що Тунъ маe охоту опертись на бѣльшости, бо она ему потрѣбна при угодѣ и при ewентуальныхъ несподѣванкахъ въ парляментѣ. Правица мусить бути приготована на те, що небавомъ стане передъ питанемъ: чи правица може передъ тымъ, заки правительство докладно зазначить свое становиско супротивъ бѣльшости, приступити до нарадъ надъ угодою, або, если она вѣдпаде, згодити ся на паленване §. 14.“

Засѣдане южно-славяньского клюбу дня 28 с. м. було незвычайно оживлене. Великое обурене выкликала якъ-разъ наспѣвша вѣсть, що при судовій розправѣ въ Горицiи противъ словѣньскои часописи Soča, мимо енергічного протесту заступника обжалованои редакціи, председатель трибуналу выключивъ словѣньску мову, заявляючи, що „тутъ не редакція Soča!“ Коли-жь заступникъ редакціи заявивъ, що не може брати участи въ такій розправѣ, председатель сказавъ: „можете йти, куды хочете!“ Заступникъ вѣдѣйшовъ и розправу переведено безъ него въ италійскій мовѣ. Цѣла тота справа маe прийти на порядокъ дневный нинѣшного засѣданя парламенту.

О результатѣ вчерашнои нарады выконуючого комітету правицѣ не маемо нѣякихъ мериторичныхъ вѣстей. Урядовый комунікатъ комітету о тій нарадѣ звучить: „Выконуючій комітетъ правицѣ зѣбравъ ся вчера въ полудне на нараду, на котрій бувъ такожь гр. Тунъ и члены президій палаты. Конференція тревала три годины и була посвячена выключно справамъ тактичного характеру“.

На нинѣшнѣмъ засѣданю палаты вѣрно конституційна велика посѣлость маe поставити нагляче внесене зъ вѣзванемъ до правительства, щобъ оно подало до вѣдомости змѣстъ порозумѣня осягненого зъ угорскимъ правительствомъ. Згадане внесене маe также мѣстити жадане, щобы угодовій законы предложено безпроволочно парляментови и щобы палата могла сейчасъ приступити до першого читаня. Въ той способѣ, если внесене буде принате, розпочались бы парляментарній нарады надъ угодою.

Коли на засѣданю выконуючого комітету правицѣ довѣдано ся о ухваленю ліберальною шляхтою наведеного внесеня, Лупулъ поставивъ внесене, щобы и выконуючій комітетъ правицѣ принявъ подѣбну резолюцію. Противъ сего внесеня выступавъ ческій посолъ Енгель, вѣдносячи, що се було бы наслѣдуваньемъ лѣвицѣ, и внесеня Лупула не принято.

Наука рускои мовы въ галицкихъ гімназіяхъ зъ польскою мовою выкладовою.

[*Письмо надѣслане.*]

Зъ дописи помѣщенои въ 205 ч. „Дѣла“ довѣдала ся ширша публика, якъ славно вмѣла галицка ц. к. рада шкѣльна краева повести справу, щобы Полякамъ улекшити науку рускои мовы въ польскихъ гімназіяхъ. Для доповненя недосказаного въ названій дописи позволю и я собѣ забрати слово въ сій справѣ, щобы справедливѣсть ц. к. краевои рады шкѣльнои представити въ повнѣмъ свѣтлѣ.

Годячись вповнѣ зъ Вп. авторомъ дописи, що въ представленый нимъ способѣ ц. к. шкѣльна рада краева звела науку рускои мовы въ польскихъ гімназіяхъ *ad absurdum* [бо що се буде за наука, коли въ тій самій клясѣ будуть разомъ ученики, що побирали вже науку предмету чотири роки, и такій, що вѣдбули курсъ читаня и писаня въ четвертій клясѣ гімназіяльній?], хочу затримати ся довше надъ мотивами, якій спонукали ц. к. краеву раду шкѣльну до обдуманя такого мудрого плану.

Можливе и се, що сказавъ Вп. авторъ, що тымъ способомъ хоче ц. к. краева рада шкѣльна улекшити а радше уможливити Полякамъ набуване права бути вчителями рускои мовы — якъ въ польскихъ якъ и въ рускихъ гімназіяхъ. Однакожь е ще й инша причины такого мудрого заряджена, котрыхъ менѣ вправдѣ нѣхто зъ членѣвъ краевои рады шкѣльнои не выявивъ, але вони такъ ярко выглядять на верхъ мовь те шило въ мѣшка, що годѣ ихъ не бачити.

Тожь чи не однымъ зъ найважнѣйшихъ бувъ намѣръ: зробити науку рускои мовы въ польскихъ гімназіяхъ безхосенною для рускои молодежи, котра за-для товаришѣвъ Полякѣвъ буде теперь мусѣла въ высшій гімназіи — замѣсть пѣзнавати свою літературу — слухати выкладѣвъ деклінаціи и конъюгаціи и т. п., чого навчила ся вже въ низшихъ клясахъ. Въ наслѣдокъ того може дуже легко руска молодѣжь перестати въ высшихъ клясахъ записувати ся на науку рускои мовы, и фреквенція може зменшити ся. А ц. к. краевій радѣ шкѣльній того тѣлько й треба, бо вона заразъ зыскае двѣ годины на тыждень и буде могла

Чотири братя.

Зъ Ференца Герцега переклавъ *Угорчукъ*.

Зъ довшои перервы, яка настала въ пообѣдному балаканю, скориставъ Толді пана надлѣсничого такъ, що безъ всякои видимои причины почавъ скавулѣти коло дверей, аже за серце брало. Толді — то бувъ великанській догъ зъ блискучою шерстю, барвы кортицѣ. Выглядавъ на сильного и вѣдважного, гей бунякъ, але свого пана безусловно слухавъ.

— Може що хибуе псови? — спытавъ господарь дому.

Надлѣсничій не вѣдповѣвъ, але зъ пѣдъ лоба глянувши на Толді, зневажаючимъ тономъ сказавъ до пса:

— Мене хочешь пошити въ дурнѣ, осле? Не нудь мене, а забирай ся назадъ до свого кута!

— Щось таки хибуе псови! — замѣтила господиня, котру гарный звѣръ очевидно интересувавъ.

— Чорта хибуе! — сказавъ надлѣсничій. — Коли мы прийшли сюда сегодня рано, завѣтривъ вѣнъ въ кѣнци саду якогось заволоку хорта, та теперь радъ бы выскочити пошукати его и скрутити ему каркъ.

— То такій збыточный, ворохобникъ сей Толді?

— Нѣ, анѣ дрѣбки не ворохобникъ. Спокійный, можна-бъ сказати ретельный, але хортѣвъ переслѣдуе зъ повинности, бо то вони пѣдлій звѣрокрады, богато шкоды наробляють помѣжь нашими зайцями.

Толді, що на ганьбуючій слова свого пана очевидячки посоромивъ ся, сумно пошкандибавъ вдъ печи, тамъ довго вертѣвъ ся, а вкінци осѣвъ ся таки коло дверей. Тамъ повѣвнувъ здорово, спустивъ велику голову на лапы, простертій на-вхрестъ, та зажмуривъ очи.

— Засне, — сказавъ хтось.

Але надлѣсничій смѣючись покивавъ головою.

— Вѣнъ лишь удае спане, — полсинявъ шепотомъ, — хоче вѣдвернути въ себе увагу товарыства. А скоро хтось потому вѣдчинить дверь, Толді нишкомъ вышпурне на подвѣре.

Собака дѣйстно кинула зъ-пѣдъ лоба острый зирнъ на дверь.

— Вы, пане надлѣсничій, мусите бути знаменитымъ собакознавцемъ? — сказала господиня.

— А вже-жь, лѣпше знаю ихъ, нѣжь людей, бо бѣльше стыкаю ся зъ ними, якъ зѣ своими ближними, — вѣдповѣвъ надлѣсничій. — Признаю ся, що лишь о кѣлькохъ людяхъ мѣгъ я посередно выробити собѣ судъ — я студіювавъ пса кождого зъ нихъ, а по характерѣ пса выводивъ собѣ характеръ властителя. Бо песъ — то вѣрне зеркало свого пана. Словомъ: скажи менѣ, якій твій песъ, а я скажу тобѣ, хто ты самъ.

Сей осудъ надлѣсничого на смѣхъ дразнивъ одну половину товарыства, а въ любость привѣвъ другу. Але старый зѣ звычайною холоднокровностію та упертостію боронивъ свого окремѣшного погляду.

— Собаки — говоривъ — мають зъ природы певній спѣльній характерній рисы, або если вамъ лѣпше подобаесь, инстинкты, але они рѣзно розвиваютъ ся наслѣдкомъ спѣльного житя зъ людьми. Выхованя не маe на жаднѣмъ звѣрѣ такъ перетворюючого наслѣдку, якъ власне на псови. Добре выхованого пса лише добра людина може мати. На кождого пса прилѣпляе ся щось зъ манѣръ окруженя. Розумный человѣкъ маe розумного пса; честна, прихильна людина маe щиру и чисту собаку. Я видѣвъ уже й надутого дурня въ собацѣ — властитель ей хорувавъ на дурноту великости. Розпещеній нервовій дамы мають звычайно примховатыхъ, самолюбныхъ аже до лицемірности псюкѣвъ. Видѣли вы вже собаку якого дивака-недолюдка? Не була тота бестія чотириножнымъ дивакомъ? Песъ ловця и самъ ловець, а у пастуха наганячъ. Собака хлопска придурный, грубый балагуръ, деколи хитрецъ, але взагалѣ дуже честный. Мовлю ще разъ свое: скажи менѣ, якій твій песъ, а я скажу, хто ты самъ.

Панъ лѣсничій, коли вже розбгрѣвъ ся въ бесѣдѣ, не мѣгъ скоро замовчати.

— Скажу вамъ одну дѣйстну пригоду, яка неодного зъ васъ може переконати. Ось мій Толді маe трое живыхъ близнятъ: два псы, третя сука. Имена ихъ: Вайда, Ката, Делі. За-молоду роздавъ я ихъ всѣ трое, пѣвчварта року тому. Вайда выховавъ ся у дворѣ мого бувшого пана графа; Кату выпросивъ у мене управитель дѣбръ графскихъ, а Делі фіскусъ доміній ный. Два роки не видѣвъ я жадного зъ тыхъ псѣвъ. Аже разъ наслѣдкомъ дуже прикрои пригоды мусѣвъ я чергою вѣдвѣдати сихъ трохъ панѣвъ та зъ тои нагоды мѣгъ переконатись, на що выховали ся ті три доги.

Рѣчь була така, що одинъ на хлѣбъ-сѣль добрый мій приятель выстронивъ якусь страшну дурницю. Що то було, се не належить сюда, досыть потребувавъ тысячъ риньскихъ або кулю пустити собѣ въ лобъ. Я рѣшивъ ся притти ему въ помочь, бо неборакъ маe родину. Але я гроша не маю! Де-жь просити? Пѣду до графа! За цѣле житя я лишь два разы говоривъ зъ вельможнымъ паномъ, та я не мѣгъ собѣ уявити, абы вѣнъ не змилувавъ ся надъ бѣдолахою за-про марныхъ тысячъ риньскихъ.

Въ кастели [замку] сказали менѣ, що вельможный панъ якъ-разъ сидить въ купѣльній ваннѣ, але если я пѣвъ годины зачекаю въ передпокою, вѣнъ готовъ мене принати. Щось зо пять мінутъ сидѣвъ я самъ одинъ, аже тутъ входить въ комнату гарный догъ. Я сейчасъ пѣзнавъ брата мого Толді.

— Вайда! — крикнувъ я.

Але песъ не вѣдозвавъ ся нѣ однымъ гавкомъ, зъ поважнымъ достоинствомъ розпрбстеръ ся на диванѣ та зъ увагою приглядаесь бренячимъ у вѣкнѣ мухамъ. Приступаю до него, гладжу его шерсть. Вайда зъ здивованемъ, майже зъ зневагою мѣряе мене вѣдъ головы до нѣгъ та тихо й нехотно бурмотить. У мене було половина булки въ кишени, то я чемно подавъ ему. Але бестія, позѣваючи, повернула ся вдъ менѣ плечима, потѣмъ пѣйшла до дверей сальона и щеала, навѣть не озирнула ся на мене. Очевидячки нудило ей мое товарыство.

— Ого! Графъ навѣть не стане до розмовы зо мною! — сказавъ я до себе.

Коли потому я высловивъ ему покѣрну мою просьбу, вельможный панъ дѣйстно коротко покѣнчивъ зо мною.

— Дуже дивуе мене, що вы звертаетесь до мене. Що вамъ прийшло на гадку? Уважаете мене за банкъ? Раджу вамъ, не вмѣшуйте ся до такихъ справъ. Радше пильнуйте, абы въ порядку були вашій рахунки. Бувайте здоровій!

Досыть бувъ я тымъ огѣрченый, а таки пѣйшовъ до властителя Каты — управителя дѣбръ. Сего пана знавъ я лишь поверхово, такъ само якъ и фіскуса, бо нѣ сей нѣ той не бувъ ловцемъ.

Управителя не було дома, але на по

завести *обовязкову науку kraju ojczystego*, чого теперь не може зробити, бо нема де помістити двохъ годинъ обовязковыхъ бôльше. Що се pium desiderium ц. к. шкôльнои рады краевои, сего доказомъ и те, що на науку рускои мовы призначенй въ польскихъ школахъ найкорыстнêйшй годины, т. е. вôдъ 11 до 12, вôдъ 12 до 1, а якъ и тыхъ не стае, то *по полудни*, а и тогды ще бувають годины такъ добиранй, щобы молодежи вôдхотêло ся науки материои мовы. Такъ робить краева рада шкôльна зъ наукою *рускои мовы въ польскихъ школахъ для Русинôвъ*.

А якъ робить зъ наукою *польскои мовы въ руских школахъ... також для Русинôвъ*? О, тутъ ц. к. краева рада шкôльна для Русинôвъ дуже ласкава. На науку польскои мовы Боже борони призначити годину по полудни! Польскій языкъ въ рускôй школê *муситъ* бути передъ полудниемъ и то въ котрôй-небудь годинê: вôдъ 8 до 9, вôдъ 9 до 10, вôдъ 10 до 11, вôдъ 11 до 12, разъ або два рази въ тыждни вôдъ 12 до 1, а разъ навêть вôдъ 1 до 2 годины, щобы не було крайного вже скандалу.

„А що-жь се, — спытаете може, — бувъ бы за скандалъ, якъ бы науки польского языка не було анê разу въ тыждни вôдъ 1 до 2 он? Тажь така година [вôдъ 8-ои шеста (!) въ ряду] для науки зовсiмъ не придатна, тожь якій бувъ бы се скандалъ, якъ бы въ нêй не було науки?“ — Тымъ бо то й ба! Для науки вона, правда, не придатна, такъ що-жь зъ того, коли въ рускихъ школахъ вôдъ 1 до 2-ои бувае 13 або й 14 годинъ науки въ тыждни, а зъ тыхъ [щобы не було крайного вже скандалу — розумêете теперь?] припадае *одна* лише на науку польского языка, а всê иншй на прочй предметы, якъ: релiгія, руска мова [2 або й 3 рази], математика, фізика и т. д.

„Такъ чи не попадали-жь — скажете — тй професоры рускихъ школъ на голову, що для польского языка [*взглядно* обовязкового предмету] призначують перший годины, а для *безвзглядно* обовязковыхъ послêдний, и то ще такй, якъ вôдъ 1 до 2-ои?“ — А Господь ихъ знае, може й попадали, а може таки *зъ горы* вдарено ихъ по головахъ, бо есть чутка, що колись [кôлька лêтъ тому] вони були такому подêлови годинъ спротивили ся и призначили для польского языка годины пополудни, такъ що-жь, коли „*высша władza*“ [ц. к. краева рада шкôльна] на тое не пристала и прислала *приказъ* помêстити годины польского языка конечно рано, бо „po południu byłaby frekwencya nieliczna“.

Вправдê се педагогічный скандалъ — тримати дêти по *шêсть* годинъ въ школê, але що-жь то ц. к. краеву раду шкôльну обходить? Се-жь мучать ся рускй дêти... Якъ бы такъ, Боже борони, польскй мали сидêти по шêсть годинъ, и то зъ причины науки рускои мовы, то „що іншего“, — то „було бы *неможливе*“. Воно певно и для рускихъ дêтей було-бъ „неможливе“, якъ бы про таке надужите власти ц. к. краевою радою шкôльною знало н. пр. ц. к. мiністерство просвêты, бо-жь Нêмцê прецênь не мали бы нê вôдваги нê серця казати рускимъ школярямъ сидêти по *шêсть годинъ въ школê одного дня безъ перерывы*. Ну, але що-жь зробити? Богъ высоко, цêсарь далеко, а въ ц. к. краевôй радê шкôльнôй самй нашй приятель, мêжь ними навêть gente Rutheni...

Може бы надъ бêдною рускою молодежiю змилосердивъ ся котрый рускій посолъ и запытавъ мiністра просвêты: чи знае вôнъ, якъ и длячого руска молодêжь мучить ся по *шêсть* годинъ въ школê? Тôлько-жь якъ бы такій посолъ найшовъ ся, то най буде вôнъ и проворный та остороженый и най або самъ *наочно* побачить *подêлы годинъ* въ рускôй гімназiи — и. пр. у Львовê, або най порадить мiністровi, щобы зажадавъ урядово такого подêлу годинъ *зъ пôдписами всêхъ професоровъ* — для цêлковитои певности, абы не выйшовъ якій гокусъ-покусъ...

Покривдженый.

Зъêздъ педагогіч. товариства.

Въ днях 25 и 26 с. м. вôдбувъ ся у Львовê XXXII. зъêздъ польского педагогічного товариства. Въ недêлю, по торжественных богослуженях въ латиньскôй катедрê и въ Успеньскôй церквi, зôбрало ся въ полудне въ ратушевôй сали около 300 участникôвъ. Мêжь иншими явивъ ся також намêстникъ гр. Пiніньскій, краевый маршалокъ гр. Ст. Бадені, вôрм. архіепископъ Исаковичь и богато иншихъ. Гостей привитавъ въ имени мêста президентъ д-ръ Малаховскій, а ему вôдповêвъ председатель зборôвъ инспекторъ Токарскій. По вôдспêваню хоромъ въ галерiи кантаты розпочали ся сухй, неоживлений нарады товариства. Енергічнêйших порывôвъ не було, хиба лишь тогдê, коли дотыкано справъ чисто личных, коли — якъ каже одна зъ тутешних польских часописей — „ходило о переломане обруча взаимнои адорацiи“, а також розумêе ся тогдê, коли на дневнôмъ порядку була пекуча справа полêпшеня и забезпеченя долê народных учителêвъ, а звêстно, що сею справою товариство нêколи не занимало ся такъ серiозно, якъ бы могло було и повинно. Отже порушено, але лишь легонько и поверхово справу утворення запомогового фонду для вдôвъ и сирôтъ по народных учителях, а також справу доповняючои науки при женьских школах выдêловых. Тутъ вывязала ся оживлена дискусія, середъ котрои выявлено мiжь иншим горяче бажане, щобы ученицê доповняючих курсôвъ учили ся робити... кравати для своих будучих мужêвъ. Се и було найважнêйшою справою, надъ якою въ першôмъ днi педагоги радили и поважно, бо серiозно застановляли ся... Вечеромъ того першого дня зôйшли ся всê въ салях мêского касина на спôльный бенкет. Пито, якъ се звичайно буває, мiлiонъ тоастôвъ.

Слêдуючого дня нарады були вже трохи цêкавêйшй бодай о стôлько, що и порушувано квестiи бôльше жизненй. Д-ръ Кароль Фальковичь мавъ обширный референтъ о доповняючôй науцê въ школах нашого типу и мêжь иншим законôчивъ жаданемъ: внести до сойму петицiю: 1) о рêшучу заборону будованя школъ безъ вôдповêдных шкôльных огородôвъ, 2) о управильнене часу доповняючои науки и визначене за ню удêлюване вôдповêднои нагороды; 3) завести вôдповêдай водавництва для доповняючих курсôвъ, 4) забрати даты що-до заведеня курсôвъ для анальфабетôвъ въ тых громадах, де нема школъ а де они стоять безъ науки, засновувати якъ найбôльше число курсôвъ. Внесення референта принято и передано головному зарядови до полагодженя.

П. Маеръ пеставивъ нагле внесене: удати ся до краевои рады шкôльнои зъ просьбою о безпроволочну интервенцiю въ справê увязненя въ Станиславовê вôйсковыми властями учителя Вальля Елêва. Сесе внесене хоть оно не дуже смакувало матадорамъ польских педагогôвъ, також принято.

Зъ дальших ухвалъ зъêзду заслугують на увагу ще слêдуючй: внести до сойму поновну петицiю зъ жаданемъ зрôвнана учительских платъ зъ платами державных урядникôвъ трехъ найнизших класъ рангу, а тымчасомъ, поки така регуляція наступить, краева рада мае выеднати въ соймê сустентацiйный додатокъ въ сумê 100 зр.; внести петицiю до краевои рады о признане учителямъ одноклясовых школъ додатку до платнê за управу въ высотê 50 зр., управителямъ 5- и 6-клясовых 200 зр.; домагати ся зниженя лêтъ служби учителêвъ зъ 40 на 35 лêтъ; упôмнути ся у вôдповêдных властей, щобы кожда школа, безъ выимки, одержала свôй моргъ поля; домагати ся пôдвышеня додаткôвъ за доповняючу науку, зрôзнання пенсiй для вдôвъ и сирôтъ по учителях зъ пенсiями вдôвъ и сирôтъ по урядниках трехъ найнизших рангъ, а також, щобы управляючій учитель мôгъ самостôйно орудувати павшалами, котрй призначений на удержане школы въ чистотê. Ухвалено ще иншй внесення менше важнй.

Сесе педагогічне товариство є чисто польске и консервативне. Ходять слухи, що галицке народне учительство, носить ся зъ думкою выломати ся цêлковито и разъ на все зъ-пôдъ опêки паньскои и заложити власне педагогічне товариство.

Дотеперêшный голова товариства п. Станиславъ Щепановскій уступивъ добровôльно, а на его мêсце выбрано новый стовпъ польского „демократизму“ — президента мêста Львова д-ра Малаховского, а на заступника голови — львôвского инспектора Тому Токарскаго.

Переглядъ політичный.

Пытане старославянъскои мовы церковнои въ Дальматiи и Побережю порêшено вже остаточно рескриптомъ обрядовои конгрегацiи въ Римê. Оголошеный теперь рескриптъ выдано дня 6 серпня и звернено до всêхъ архіепископôвъ и епископôвъ церковныхъ провінцій Горицiи, Задару и Загребу. Св. престолъ выключае въ тôй справê всякій личный привілей для славяньскихъ священникôвъ и дае тую концесію выключно тымъ церквамъ, въ котрыхъ славяньска служба Божа править ся законно що найменше и безперервно вôдъ 30 лêтъ. Вôдъ сеи поры забороняе ся строго, вôдъ якимъ-небудь поворомъ, заводити въ церквах славяньску мову. Въ рескриптê особливо досадно зазначуе ся те, що *пôдъ нêякимъ услôвемъ не можна уживати въ литургiи живучои славяньскои мовы*. Roma locuta, causa finita.

Акты справы Дрейфуса зачавъ уже студiювати генеральный прокураторъ. При кôнци сего тыждня вôдошле ихъ президентови касацiйного трибуналу. Трибуналъ переслухае всêхъ свêдкôвъ зъ процесу Дрейфуса. Справу ревізiи порêшить доперва за кôлька днêвъ.

Мiністеръ вôйны мавъ письменно остро зганити Цурлiндена за его пôдступне поступоване въ справê Пікарта. Зъ усêхъ сторôнъ домагають ся выпущеня Пікарта на волю, коли доказано, що фальшôвникомъ бувъ Естергази. За се мають Естергазому выточити слêдство, до котрого прилучить ся також слêдство за многй обманьства. Якъ зъ Лондону доносять, нêмецке правительство урядово повêдомило Францiю, що полковникови Шварцкопенови позволено вôзнати яко свêдкови пôдъ присягою въ Парижи або въ французькôй амбасадê въ Берлинê, що вôнъ не мавъ нêякихъ зносинъ зъ Дрейфусомъ.

Прускє національне-ліберальне сторонництво выдало выборчу вôдозву, въ котрôй мêстить ся слêдучій уступъ: Наша держава [Пруси] мае задачу, щобы яко сторожа цêлои Нêмеччины вôдпирала провокуюче поступоване и ширеня польонiзму. Для сповненя того національного обовязку мы ухвалили нашому правительству великй сумы, на оборону всехôдных краêвъ державы. Також братамъ нашимъ на пôвнôчных краях будемо помагати въ их борбê зъ Данцами. Не будемо жалувати жертвъ, але також надêемось, що политика правительства въ тôмъ напрямê буде консеквентна и тревала.

Въ кретеньскôй справê Англiя, Италiя, Франція и Россія згодили ся вже на змêстъ комунікату, котрый мае вручити ся Портê, и переслали своимъ адміраламъ докладнй а рêшучй инструкціи. По мысли тых инструкцій буде Портê безпроволочно вручена спôльна нота, домагаюча ся въ енергічных словах вôдкликаня турецкихъ вôйскъ зъ Креты. Зъ Петербурга доносять, що Россія не возьме участи въ насильнôй акціи противъ Туреччины, хочь зъ англійскои стороны вызывають до найенергічнêйшого поступованя. Въ россійскихъ кругах правительственных досыть вже мають кретеньскои справы и бажають, щобы султанъ згодивъ ся на именоване грецкого князя Юрія генеральнымъ губернаторомъ. Жаденъ иншій проектъ не знайде пôдпоры у Россiи.

дôбрю побачивъ я Кату. Собака була дуже тучна та незвычайно обмарана.

— Ката! — крикнувъ я.

Хвостомъ махаючи пôдходила.

— Чимъ ви годують? — звêдавъ я у вôзника, що поставкувавъ на подвôрю.

— Кукурузою, але она пожре все, що лише вспêе украсти.

— Та вона злодêйка?

— Ще й яка! И драбиною вылêзе по свêжй курячй айця, а на дворê на лузê задушить навêть гуску хлопску. За се панъ уже хотêвъ ви застрêлити.

Тымчасомъ Ката присувала пысокъ до мене. Була вона собака вдачê дружелюбнои. Я вынявъ тоту половину булки, що панъ Вайда такъ гордо-вôдираннвъ, та почастувавъ ви. Праняла, але тутъ-же не зъêла, тôлько побêгла на конець подвôря та тамъ, стеребивши до половины, решту припорпала въ пêсокъ.

Коли такъ, — сказавъ я до себе, — то волимо дати курчатамъ!... Але коли я хотêвъ узяти булку, бестія кинулась до мене зъ ярославымъ гарчанемъ та кланцакчи зубами. Не вôдступила, хоть нê самôй не треба було

— Не дôстану грошей у управителя! — сказавъ я до себе.

Управитель, коли мене побачивъ, такъ зрадêвъ, що здавалось выскочить зô шкôры. Обнимавъ мене та называвъ солодкимъ, паномъ братомъ. Але грошей не мавъ! Та й въ-вôдки мати грошê такому бêдному офіціялістови? Але добру раду мôгъ дати солодкому пану брату... Мавъ клiента, котрого назвати не мôгъ; той може бы давъ... але лишь на вексель при добрôй запоруцê. Розумêе ся, жадавъ бы великои вôдсотки, менше бôльше 20 процентъ... але коли справа така пильна...

Я бувъ певный, що управитель хотêвъ свои грошê дати на лихву. Я попросивъ о одноденный речинець для подумання, а поки-що пôйшовъ я до фіскуса трêбувати щастя.

Прибувши тамъ на пôдвôрю, розпытувавъ ся я насамперед не о властителя, але о собаку.

— Тамъ она въ заднôмъ подвôрю, — сказала служба, — власне годують ви.

Собака зъ гнêвнымъ гавканемъ кинула ся до мене. Потому нюхаючи приближувалась, а коли я поплескавъ ви по шиê, вже дружно розмахувала хвостомъ.

— Можна зъ нимъ поговорити! — сказавъ я до себе.

Делi перегодомъ взявъ ся знов до свого обêду, а я станувъ биля него та провадивъ дальше познакомлюване. Вы й не уявите собê, якъ скоро щирымъ и отвертымъ выступомъ можна зъединати собê прихильность гнêвнои а впрочôмъ честнои собаки.

— А що, старый? добрый обêдъ? що? Най вадже! Зупа кукурузяна, моркна... ну, досыть добре! А до бêса! и курчанй кôстки? То вже ну! Сесе стегно мôгъ бы ты менê вôдступити... Старый, чуешь?... тобê лишить ся ще досыть?

Коли я хотêвъ выняти кôстку зъ корыта, вôнъ люто гарчучи, хопивъ по мою руку. Я пробувавъ уговорити его:

— Не будь же такимъ брусомъ, Делi. За дрантиву кôстку?... Та чи не лишить ся тобê ще досыть? Видишь, менê дуже треба сеи кôстки...

Вдача собаки ще гаркотêла зъ нея якiсь часъ, потôмъ — бери тебе чортъ зъ кôсткою! — певно такъ собê Делi подумавъ та прихильно махаючи хвостомъ жеръ дальше свою моркву, вже не бануючи, що вôдбираю у него кôстку.

— Будуть грошê! — утêшивъ ся я.

Тай не ошукавъ ся. Фіскусъ, скоро я высловивъ просьбу, почавъ говорити нечемно, потôмъ взявъ наркати, але коли дôзнавъ ся, що тутъ иде о екзистенцію цêлои родины, наразъ замовкъ, вôдчинивъ панцирову скрыню та выкинувъ передъ мене десять штукъ сотокъ.

— Мавте грошê! Вôддасте, якъ зможете... О вôдсоткахъ не говорêть, бо выкину васъ за дверê!... Звольте скляночку сливовицê?

Отсе и все! — закôнчивъ свое оповêдане надлêсничій. — Тому я кажу: кожда собака є вêрнымъ зеркаломъ свого пана!

Може-бъ и дальше говоривъ бувъ, та Толдi, що доси сидêвъ коло дверей, зачавъ голосно выти. Оперъ ся на заднихъ лабахъ, тêло его судорожно кидалось и тремтêло, а пысокъ пôднимавъ зъ жалôстнымъ выразомъ вдъ стели.

— Бестія знов мае жолудковый корчь! — сказавъ надлêсничій, пôдскочивши зъ мêсця, — жеръ зелень огôрки въ огородê...

При тыхъ словахъ вôдчинивъ дверê.

— Маршь! ты батяре!

Песъ вергъ ся въ дверê. А коли вже бувъ на дворê, пустивъ ся зъ давôнкимъ веселымъ гавканемъ и великими скоками полетêвъ въ напрямê къ садови, де рано бачивъ того волоцюгу хорта.

— А до бêса! — лаявъ надлêсничій, — вывêвъ менê у поле той лайдакъ! Удавъ жолудковый корчь, абы лише выкинути его зъ хаты Чи чули вы таке?

— То вôнъ не хорый?

— Чортъ ему хорый! Адже давêть! онъ розкидае ся зъ радости.

— Якъ то? то Толдi вмêе брехати? спытала господиня

— Деколи и то потрафить.

— А вы-жь, пане надлêсничій, сказали, що собака то вêрне зеркало свого пана?

Опалене сонцемъ лице старого надлêсничого почервонêло, гей ракъ вареный.

— Перепрашаю... Можливе, що я деколи розплету ся... але тота пригода, яку я теперь оповêдавъ, вêрна та правдива вôдъ початку до кôнця!

НОВИНКИ.

— Нинêшне поминальне богослужене за упокôй бл. п. цêсаревои Єлисаветы, устроене въ Успеньскôй церкви товариствомъ „Просвêтою“ при участи загалу руско-народных товариствъ, було величавою маніфестацiею Церковь була биткомъ заповнена майже выключно Русинами; руске жêноцтво явило ся въ поважнôмъ числê. Явили ся також представителê деякихъ властей, найчисленнêйше власти судейскои. Тетраподъ бувъ украшеный портретомъ бл. п. цêсаревои унятымъ въ зелень. Богослужене тревало вôдъ годины 10 майже до 12. Службу Божу зъ дiяконами вôдправивъ при гарнôмъ хоральнôмъ спêвê о. сов. Ал. Торонський, заступникъ головы „Просвêты“, а до параклясу станувъ ще и о. крил. д-ръ Іосифъ Левицкій и другй священники. Взагалê Русины народовцê львôвскй почтили память пок. цêсаревои въ способъ дуже поважный зъ кождого огляду.

— Зъ черновецкого университету. На черновецкôмъ университетê було минувшого року загаломъ 33 Русинôвъ: зъ того 4 богословы, 23 правники и 6 фільософôвъ, наколи всêхъ

Волохівъ було 98 [48 богословівъ, 42 правниківъ, 7 фільософівъ и 1 фармацевтъ]. Всѣхъ Поляківъ було 41 [отже бѣльше якъ Русинівъ], а Нѣмцівъ 191. Русинівъ православныхъ було 15, а уніятівъ 18. — Въ сѣмъ [зимовѣмъ] семестрѣ читае д-ръ Смаль Стоцкій 3 годины тыжднево про „Руску старину“, 2 годины про „Участь буковиньскоя Руси въ рускій літературѣ“, а въ рускѣмъ семинари буде обраблати ся 2 годины тыжднево „Стилістика“. Проф. Калужняцкій читае старословеньску граматику 3 годины тыжднево и введене въ студію славяньскои мітольогіи 2 годины тыждневе.

— **Зъ львівскаго університету.** Надзвычайній професоры д-ръ Казимиръ Твардовскій и д-ръ Александеръ Скурскій именованій звычайными професорами фільософіи.

— **Нова реальна школа.** Цѣсарь позволивъ на утворене державноі реальноі школы въ Ярославѣ.

— **Въ справѣ арештована Моры-Коритовского** доносять до Kurjera lwowskiego изъ Станиславова пѣдъ датою 27 вересня такій блиаший вѣста: Минувшого тыждня зъявивъ ся въ Станиславовѣ молодый чоловѣкъ и представивъ ся яко Констянтинъ графъ Коритовскій, що прибувъ сюда купити вѣдъ спадковцівъ Дубса добра Майданъ середный. Вѣнъ зложивъ візиту президентови тутешнього суду п. Дунаевичеви и заявивъ, що купить Майданъ, наколи цѣна не перевысшить сумы 900.000 зр., когрій вѣнъ сейчасъ зложивъ бы готівкою. Але се не перешкаджало Коритовскому того самого дня старати ся въ тутешныхъ банковыхъ конторахъ о зъесконтованіе кількохъ векслівъ, зъ пѣдписомъ п. Розтворовского зъ Букачовець, на суму 10.000 зр. Однакъ сеся операція не удала ся, мимо того, що Коритовскій обѣцювавъ добрій проценты и показувавъ навѣть телеґраму зъ Берлина, въ котрій его нѣбы запытувано, чи належній ему 300.000 марокъ мають вѣдосланись до Львова, чи до Станиславова, бо векслѣ були вже платній. Трактувавъ такожь о купно сусѣдного села Побереже. Въ пятницю выѣхавъ до Галича и тамъ купивъ у тамошныхъ торговельниківъ худобы Австера и Плесера 70 штукъ волівъ на 10.000 зр., якъ казавъ — до ґоральнѣ своихъ дѣбръ въ тернопѣльскѣмъ повѣтѣ. Коли волы вже були наладованій, вѣнъ вручивъ продавцямъ, замѣсть готівка, векслѣ зъ пѣдписами Розтворовского. Торговельники худобы поѣхали зъ векслями до акцептованя, та акцептантъ заявивъ, що тій векслѣ не мають вже нѣякои вартости. Тогдѣ Австеръ и Плесеръ повернули до Станиславова и загрозили Коритовскому прокураторомъ, а коли просьба нѣчо не помогла, зробили справдѣ карне доношеня, на пѣдставѣ котрого Коритовского вѣзвано въ понедѣлокъ рано до суду и зъ-вѣдтамъ его вже бѣльше не выпущено. Въ второкъ пополудни комната рады затвердила увязненя. При умовѣ о купно волівъ въ Галичи був такожь Едмундъ, чи якъ де-хто говорить Каролъ Потоцкій зъ Маріямполя, и зъ тои причины, не знати, чи справедливо, паде на него пѣдозрѣне, що вѣнъ въ тѣмъ интересѣ бравъ такожь участь. Волы вѣдѣйшли сейчасъ до Вѣдня, а не — якъ твердивъ Коритовскій — до ґоральнѣ въ тернопѣльскѣмъ повѣтѣ. Они мали тамъ продатись на рахунокъ Коритовского. Однакъ судъ законфіскувавъ волы телеґрафічно и казавъ у Вѣдни продати, а готівку надѣслати собѣ. Коритовскій не ґрафъ, але вѣнъ своякъ одного зъ высокихъ урядниківъ у Львовѣ. Цѣла справа выкликала загальну сенсацію, тымъ бѣльше, що комната рады затвердила увязненя. Доси ще не стверджено, чи пѣдписы на вексляхъ сфальшованій, чи векслѣ безъ вартости. Слѣдство провадить адъюнктъ Гробоні.

— **Галицкій жиды** розвинули сильну аґітацію по цѣлѣмъ краю противъ святкованя недѣль. Збирають всюды пѣдписы на петицію, котра домагае ся, щобы склепы замыкали ся въ недѣлю доперва пополудни. Бракуе лише розписаня новыхъ выборівъ до рады державноі, а жиды навѣно справу выграли бы.

— **Огнѣ.** Въ Березовици пѣдъ Тернополемъ выбухъ дня 26 с. м. въ ночи доволѣ ґрѣзный пожаръ. Завдяки начальникови охотничои сторожи огневои въ Тернополи, капітанови Вашкевичеви, котрый до 20 мінутъ прибувъ зъ Тернополя на мѣсце катастрофы зъ цѣлымъ таборомъ, — огонь не прибравъ ширшихъ розмѣрівъ, бо згорѣли лише чотыри великій господарства, а село, найбогатѣйше въ околици, спасене.

— **Нападъ на коршму.** Минувшого понедѣлка въ судный день, коршмарь Бірнбахъ въ Поляницѣ, коросняньского повѣту, вѣддавъ надзоръ надъ коршмою и горѣвчанымъ магазиномъ кількомъ знакомымъ селянамъ. Коли о тѣмъ довѣдали ся селяне зъ Торошѣвки, кинули ся вечеромъ о 10 годинѣ въ силѣ десятьохъ силачівъ на коршму, выважили дверѣ и вѣкна, побили надзорцівъ, выляли 15 літрівъ горѣвки на землю, а де що напитківъ забрали зъ собою.

— **Зъ Харкова** пишуть намъ: Дня 31 ст. ст. серпня закѣнчивъ житя украиньскій артистъ Иванъ Морозъ. Покѣйникъ, молодый чоловѣкъ, мавши лишь 29 лѣтъ, вже придбавъ бувъ собѣ славу доброго артиста, а въ часѣ 6-лѣтнього свого директорства бувавъ по всѣхъ мѣстахъ Россіи; знають его Москва, Петербургъ, Одеса, Варшава а теперь и Харківъ, де вѣнъ изъ своею трупою гравъ въ театрѣ „Тіволіі“ и де занедужавши на тифъ померъ. Вже недужій прибувъ до Харкова, але щобъ не псувати ансамбля и не пѣдрывати доходу, гравъ ажь доти, доки страшна недуга не звалила его на смертну постѣль. Покѣйникъ дуже сердечно вѣдносивъ ся до артистівъ-Галичанъ и нѣколи имъ мѣсця не вѣдказувавъ. Въ его трупѣ все було кількохъ Галичанъ а вѣнъ самъ оженивъ ся зъ п-ою Фіцнеровою зъ галицкого руского театру. Послѣдными часами рѣшивъ ся бувъ урядити артистичну прогульку по всѣхъ славяньскихъ мѣстахъ и вже его управляючій театромъ п. Лопатиньскій бувъ у Чернівцяхъ и почавъ тамъ приготованя, та смерть перебила. На похороны, що вѣдбулись 2 ст. ст. вересня, явала ся цѣла его трупа и труппа панѣ Заньковецкои та й много харківскои публики, котрій покѣйный бувъ знакомый яко давнѣйшій сотрудникъ газеты „Южный край“. На могилѣ ложено кільканацять вѣнцівъ. Покѣйникъ полишивъ вдову и только що пародившу ся донечку. В. в. п.]

— **О благословеню новозбудованои церкви** въ Ванѣвцѣ, деканата коросняньского, пишуть намъ: Село Ванѣвка, окружене зъ чотирохъ сторонъ лѣсами, лежить на Мазурщинѣ, а коло него много мѣсточокъ, якъ Коросно, Корчина, Одрикѣвъ, Стрижівъ, Ясло. Велика була потреба хорошои церкви, бо старенька церковця збудована була ще около 1600 року. Початокъ бувъ дуже трудный, але мѣсцевый парохъ, хочь 80-лѣтный старець, допровадивъ до того, що на мѣсце старенькои стала величава церковь о 5 копулахъ пѣсля плану п. Василя Нагѣрного зъ Львова. Дня 20 с. м. въ Храмъ Рождества Прч. Б. вѣдбуло ся благословене тои новои церкви. Мазурщина вѣдъ часу візитаціи бл. п. Еп. Пелеша не памятае такого вѣдзиву народу. Вже о 6 годинѣ рано годѣ було дѣстати ся до старенькои капличѣ, въ котрій цѣле богослуженя правивъ многолюбленый мѣсцевый сотрудникъ. О 9 годинѣ зачало ся водосвятне передъ новою церквою, а хоть мѣсце обширне, нарѣдъ тиснувъ ся, бо зѣбрало ся его до 3.000. По водосвятю вѣдбулось благословеня нового храма. Все то довершивъ о. крил. Викторъ Саламонъ, нарохъ зъ Воробляка королѣвского, при сослуженю оо. Т. Мерены зъ Рѣпинка, А. Прислопского зъ Краснои, Ф. Киселевского зъ Кремпнои, Ив. Мудрого зъ Беднарівки и М. Фецѣци зъ Чорнорѣкъ, а о. К. Дутковского и И. Панькѣвского яко дияконівъ. Прехорошу и до серця промовляючу пропонѣдь выголосивъ о. П. Дуркотъ зъ Яблоницѣ польскои. Пѣдчасъ богослуженя спѣвавъ пречарно хоръ селяньскій зъ Рѣпинка. По богослуженю вѣдспѣвано многолѣтя св. отцю, цѣсареви, епископамъ и пр. Все вѣдбуло ся прехорошо, тымъ бѣльше, що сприяла погода. Честь и слава нашому патріархови горѣ, приходникови и деканови короснянському о. Льву Мѣйско у, котрый неодну непри...ность мавъ, якъ передъ такъ и по скѣнченю будовы, котрый що мѣгъ, дѣлавъ, не зважаючи на алі языки. Не можна тутъ поминути молодого труженика въ винограді Христовѣмъ о. Льва Саламона, мѣсцевого сотрудника, котрый цѣлыми днями пильнувавъ, не щадивши навѣть здоровля, щобы тѣлько якъ найскорше вже разъ допровадити будову до кѣнця, и своими пропонѣдями загрѣвши христіянъ до працѣ та жертвованя, на тую цѣль зѣбравъ до 1.000 зр., котрій причинили ся до украшеня храма въ серединѣ. Честь и слава парохіянамъ, котрій, мимо неурожаівъ, чимъ могли, причинялись ся до поставленя сеи церкви, а вкѣнци честь всѣмъ благодѣтелямъ тои новоздвигненои церкви!

— **Жовнѣрскій напады** не перестають. Ось свѣжій фактъ: Дня 26 с. м. напали въ Снесѣню пѣдъ Львовомъ чотыри жовнѣры 60-лѣтнього старця, столяра Франца Круля и безъ причины такъ страшно побили его, що вѣдвезено его цѣлкомъ непритомного и зъ розбитою чашкою до шпиталя. Житю жертвы брутального нападу бутныхъ „сынівъ Марса“ грозить поважне небезпеченьство. Напастниками були три артилеристы и одинъ жовнѣръ изъ санітарного вѣддѣлу.

— **На вчерашнѣмъ** засѣданю львівскои рады мѣскои була межь иншимъ на порядку дневнѣмъ також справа знаного рескрипту намѣстника, забороняючого выконаня ухвалы мѣскои рады въ справѣ вынимкового стану. Радный проф. Солѣцкій промовивъ горячо, щобы противъ заборони намѣстника внести рекурсъ до міністерства внутрѣшныхъ справъ, а коли-бъ тамъ вѣдкинули, то до державного трибуналу, а вѣнъ певный, що заборона намѣстника буде знесена, якъ була знесена подѣбна заборона Баденього въ 1891 р. [тота заборона дотыкала краківскои мѣскои рады]. Противъ сего внесеня выступивъ проф. д-ръ Малецкій, що львівскій громадскій радѣ „не пасуе“ грати ся такими рѣчами, бо черезъ те выступлено бы противъ польского „кола“, въ котрѣмъ засѣдають оба посли зъ мѣста Львова, а тымъ самымъ „утратила бы польска традиція“. Та д-ръ Малецкій не переконавъ анѣ Солѣского анѣ загалу радныхъ, и они таки ухвалили передати справу правничій комісіи, зъ припорученямъ, щобы она до 14 днівъ предложила готовый рекурсъ. За внесенемъ Малецкого, абы „дати всему спокій“, голосувало лише шѣстьохъ радныхъ, а межь ними кс. Лепкевичъ.

— **О грунтъ.** Іосифъ Огородникъ, селянинъ зъ Пѣдсадокъ пѣдъ Львовомъ оженивъ ся зъ вдовою Анною Чайка и дѣставъ за нею три морґи грунту, обдовженого въ „Банку селяньскѣмъ“. Она мала кількоро дѣтей вѣдъ першого чоловѣка. Найстаршій зъ нихъ бувъ пасербъ Антѣнъ Чайка. Вѣнъ не лишь не помагавъ нѣчого своіму вѣтчимови въ господарцѣ, але въ черани с. р. хотівъ продати Пилипови Лысому конюшину и такъ заспокоити свою претенсію, яку пѣдносивъ до спадку по своѣмъ батьку. Але Лысый не хотівъ заплатити доти, доки конюшины не буде мати на своимъ подворю. Тогдѣ Чайка взявъ собѣ до помочи пятьохъ товаришівъ и поѣхавъ зъ ними въ поле по конюшину. На те Іосифъ Огородникъ выбѣгъ на поле и межь вѣтчимомъ а пасербомъ прийшло до сварки. Не стерпѣвъ сего Лысый: кинувъ ся на Огородника и зачавъ его душити за шию. Коли ихъ розборонили, Іосифъ поступивъ ся кількa кроківъ взадъ, а замахнувши ся косою, що ся мавъ у руцѣ, скалѣчивъ Лысого такъ сильно въ бѣкъ, що той за кількa хвиль сконавъ. — Справу сесію розбирали передъ кількома днями судьѣ привяглій у Львовѣ. Обжалованый боронивъ ся тымъ, що вѣдходячи вже по бійцѣ зъ поля, почувъ, що зачепивъ о щось косою, шарпнувъ нею, а Пилипъ Лысый упавъ зъ зойкомъ на землю. По переведеню розправы трибуналъ привяглыхъ увольнивъ Іосифа Огородника вѣдъ злочину убійства, а потвердивши питане що-до тяжкого ушкодженя тѣла, засудивъ его на 11 мѣсяцівъ вязниці.

— **Вкрали костелъ.** Въ Buffalo [въ державѣ новойоркскій] украли польскій костелъ въ бѣлый день — не злодѣі, але таки самі найпобожнѣйшій христіане. А пѣсля опису американскои „Свободы“ було то такъ: Вѣдъ незалежного костела „біскупа“ Камѣньского вѣдлучила ся спора купка людей и поставили собѣ досыть великій костелъ: 40 стопъ широкій, 80 довгій и 14 высокій. Ворота тои святині божои, пѣдбурені „біскупомъ“ Камѣньскимъ, повыбивали вѣкна церкви, поруйнували сходы и били ся що-дня коло церкви, якъ завзятій ворогы. Дня 1 вересня вырушила велика сила душъ зъ парохіи Камѣньского и кинули ся пробоемъ на костелъ. Близько 100 особъ зъ сокирами и зелѣзными друками почали костелъ руйнувати. Повѣдломлюваній дошка и балькы таскали польскій бабы до дому на паливо. Закимъ патроль поліційна надѣйшла, збстало зъ церкви вже лишь кількa бальківъ. Польскій бабы зъ улиць Собеского и Плайтеръ мають теперь на цѣлу зиму чимъ палити. Дѣсталось и полісменамъ и бабамъ. Бійка на улици була завзята. Арештовано 21 бабъ и на другій день судья Кінґъ мавъ прилично занятя. Выскатій бабы укараній по 10, по 5 долярівъ, судья дѣставъ повну пачку красныхъ слівъ, а по костелѣ вѣчная память!

— **Бѣлій мурины** въ виду регуляціи платнѣ. Зъ Перемышля доносять, що дістарѣ тамошного суду вносять въ справѣ уформованя платнѣ петицію до цѣсаря и гр. Туна и на руки всѣхъ послівъ зъ Галичины. Перемыскій дістарѣ просять публичною дорогою всѣхъ дістарівъ судовыхъ въ краю, щобы вносили такожь такій петиціи на руки дотычныхъ послівъ.

— **До краєвого банку** — пѣсля найновѣйшого розпорядженя — не буде нѣхто принятый на урядника, хто не скѣнчивъ 22 або переступивъ 40 лѣтъ житя, хто не є цѣлкомъ вѣльный вѣдъ вѣйсковои служби або ще не вѣдбувъ ви и хто не скѣнчивъ університету, політехніки або торговельноі академіи.

— **Изъ заздрости.** Въ мѣсточку Беридорфъ въ Австріи Долѣшнѣй стала ся незвычайна пригода, и то въ костелѣ. Не жинча зъ мужемъ акушерка, Мадреева, ведена заздростію, облила вітріолемъ любовницю свого мужа, Марію Панценбекъ. Тота потерпѣла страшній попарення на цѣлѣмъ лици и по рукахъ, а кромѣ неи ще богато иншихъ особъ, що стояли довкола, також зазнали ушкоды тѣла. Заздрісницю арештовано.

— **Невдалый замахъ анархістівъ.** Зъ Брукселѣ доносять, що якійсь анархістъ напавъ на міліонера Кромбеза въ его власнѣй віллі и стрѣливъ до него зъ револьвера. Выстрѣлъ хибивъ, а анархістъ утѣкъ.

— **Бѣльша зелѣзнича катастрофа** лучила ся онодги на зелѣзничѣй стації Разарівцѣ въ Россіи, 300 верстовъ вѣдъ Москвы. Семь особъ изъ зелѣзничои служби и забитыхъ, а три пасажирѣ тяжко поранені. Розбило ся на трѣски 26 ваґонівъ.

— **Песъ выратувавъ** вѣдъ смерти. Въ одномъ селѣ на Шлеску — селянка выйшла до огорода на роботу и взяла зъ собою малу дитину. За ними побѣгъ и песъ. Мати посадила дитину на земли, давши ѣй кавалокъ хлѣба, а сама вѣдѣйшла. По часи вчула заѣле гавканя пса коло дитины. Перестрашена прибѣгла и зъ страхомъ побачила недалеко дитины покусану гадюку. Песъ, очевидячки не допускаючи ни до дитины, загрызъ ни. Та самъ наложивъ житемъ — вѣдъ ѣди гадины невдовзѣ погибъ.

— **Дрібній вѣсти.** Въ Чернівцяхъ померъ дня 27 с. м. бувшій директоръ руху державныхъ зелѣзниць Каролъ Естеррайхеръ. — Въ околицяхъ Закопаного въ Татрахъ упавъ онодги снѣгъ и покрывъ доволѣ грубою верствою дороги помѣжь Хаббівкою а Закопанымъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 29 вересня. Wiener Ztg. оголошуе законъ о регуляціи платнѣ професорівъ університетівъ и рѣвнорядныхъ въ ними высшихъ школъ и науковыхъ институцій.

Бѣлградъ 29 вересня. Турецкі Арнавты впали до граничного сербского села Рістовачь и пѣрвали славну зъ красы дѣвчину. Сербска сторожа гранична пустила ся за Турками на вдогонъ. Арнавты, бачучи се, застрѣлили дѣвчину а самі втѣкли.

Берлинъ 29 вересня. Зъ причины дворскои революціи въ Хінахъ, выкликаной Россіею а звернено противъ Англіи, выжидають тутъ великихъ несподѣванокъ зъ стороны Англіи.

Петербургъ 29 вересня. Россія зъ великимъ поспѣхомъ скрѣпляе пристань Артуръ.

Лондонъ 29 вересня. Хіньска цѣсарева сама выдае дальшій едикты противъ членівъ сторонництва реформы.

Цирихъ 29 вересня. Тутъ выкрыто фабрику австрійскихъ банкнотівъ. Фальшівники мали дуже добре уряджену роббтню и пустили вже въ обѣгъ много удатно пѣдроблены...ыхъ пятокъ и десятокъ гульденовыхъ. Пятьохъ фальшивниківъ арештовано.

Римъ 29 вересня. Всѣ европейскі державы, зъ вынимкомъ Франціи, згодили ся вже на італійскій проектъ скликаня мѣжнародноі конференціи въ цѣли обговореня спѣльноі акціи противъ анархістівъ. Выжидають ще вѣдповѣди Франціи, щобы остаточно порозумѣти ся що-до програмы конференціи.

Копенгаґа 29 вересня. Станъ здоровля королевои фатально погѣршивъ ся. Онодги въ ночи зѣмлѣла и бѣльше якъ годину не можна було ю розбудити. Цѣла родина и лѣкарѣ не вѣдступають вѣдъ недужои. Въ кождій хвили дожидають катастрофы.

Парижъ 29 вересня. Перше засѣдане испаньско-американьскои конференціи мировои мае вѣдбути ся въ суботу.

Лісбона 29 вересня. Король и королева приймали вчера участниківъ конґресу праси. На принятю були члены дипльоматичного тѣла и офіцирскій корпусъ. Конґресъ ухваливъ революціи въ справѣ зниженя оплатъ вѣдъ телеґрафічныхъ депешъ до дневниківъ и въ справѣ репродукованя політичныхъ статей, заводячи обовязокъ подаваня жерела зъ-вѣдки статья взята.

Царгородъ 29 вересня. Спѣрну церковь въ Кумановѣ на приказъ Порты отворено остаточно въ недѣлю и вѣддано Болгарамъ.

Доходить до кѣнця III. кварталъ. Просимо отже Вп. нашихъ Передплатниківъ **о вѣдновленє на IV-тый квартал и выровнанє залеглостей давнѣйшихъ.**

Цѣна збѣжа и другихъ продуктівъ.

20 н. ст. вересня 1897.

Львівъ: Пшениця стара 8·35 до 8·65, пшениця нова 7·35 до 7·65, жито старе 6·75 до 7·—, жито нове 6·75 до 7·—, овесъ старый —·—до—·—, овесъ новый 5·70 до 6·—, ячмѣнь пашнистый 5·— до 5·50, ячмѣнь броварный 5·50 до 6·—, горохъ гот. 6·50 до 8·50, нака —·— до —·—, насѣня льняне —·— до —·—, насѣня конопне —·— до —·—, бѣбъ —·— до —·—, бобикъ —·— до —·—, гречка 8·50 до 9·—, конюшина червона 42·— до 48·—, конюшина бѣла 35·— до 40·—, конюшина шведека —·— до —·—, тымотка —·— до —·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 5·20 до 5·40, кукурудза нова —·— до —·—, рѣпакъ 11·20 до 11·40, хмѣль 70·— до 80·—, за 56 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літрівъ 17·— до 17·50 зр.

Надѣслане.

Д-ръ Николай Бѣлікъ

отворивъ канцелярію адвокатску

у Львовѣ ул. Костюшки ч. 4

спѣльно зъ адвокатомъ Д-ромъ Стечковскимъ.

362 2—3

Д-ръ Едмундъ Ковальскій

лѣкарь Заведеня водолѣчничого „КИСЕЛЬКА“ пѣдъ Львова, ординуе въ обсягу ґідротерапіи въ годинахъ пополудневыхъ (3—5) въ мѣстѣ при ул. Академічній ч. 11, партеръ; а постійно мешкае въ Заведеню. 361 2—4

Заведенє отворене черезъ цѣлу зиму.

ЗМѢНА ПОМЕШКАНЯ

ЛѢКАРЬ НЕДУГЪ ВНУТРѢШНЫХЪ

Д-ръ Евгеній Озаркевичъ

мешкае

въ каменици „Народного Дому“

улиця Краківска ч-ръ 17, I. поверхъ. Ординуе вѣдъ 3—5 годины. 349 6—?

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Ґіпотечного на пляцовицѣ площи Галицкои

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, хьорнеты, бінеклі, далекозиды, барометры, термометры, рѣзній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсайни, таблы мірничій, піоны, лібелі, манометры и т. п.

Уряджене дзвинкѣвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Дротъ кольчастый цинковый до огороджань по зр. 4·50 за 100 метрівъ. Топорище хѣсовій до значеня деревъ (зъ двома довбльными буквами) по зр. 6,

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 4595

Старша женщина

пошукуе мѣсця до заряду дому у священника. — Близша вѣсть у Вел. о. Главиньского въ Пѣдмонастирю п. Бѣбрка.

360 3—3

Такожь и на раты

безъ пѣдвышки цѣнъ

диваны, портіэры, хѣдники, ковдры ватованій, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожь всякій артикулы потрѣбній до уряджена домового въ складѣ диванівъ „Teppichhaus au Louvre“, Львівъ ул. Сикстуса 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высилае ся цѣнники даромъ и оплатно. 190

НОЖЪ рѣзницкій и масарскій заразомъ стадьки до остреня приторучае Иванъ Лаврукъ пожѣвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Глядаю учительки домовои для трехъ дѣвчатъ зъ III и IV класы, котра крѣмъ обовязковыхъ предметівъ въ тыхъ класахъ удѣлила бы и початківъ гры на фортепіанѣ. Рефлектуючій на ту посаду зволять зголоситись подаючи бліжшій услівя до о. *Ілярія Оѣменовича пароха въ Сухоставѣ, почта въ мѣсци.* 365 2—3

Горѣвка француска зъ сѣлью, загально знане средство домове у всякихъ долегливостяхъ ревматичныхъ, болю головы, зубѣвъ и т. п. 22
уживане такъ зовнѣшно якъ и внутрѣшно.
Цѣна фляшки опльомбованои 75 нр., пѣвъ фляшки 45 нр.

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 286—?

Конкурсъ.

Совѣтъ управляючій общества взаимного кредиту „Вѣра“, товариства зареєстрованого зъ обмеженою порукою въ Перемышли, оголошуе симъ конкурсъ на посаду директора-касіера въ платнею рѣчною 600 зр.

Подання о принятє належить вносити на руки Дирекціи найдальше до дня 15 н. ст. жовтня 1898.

До подань власноручно писаныхъ треба долучити:

а) метрику хрещеня,

б) свѣдоцтво фахового образованя,

в) зъобовязанє зложити кавцію въ квотѣ 500 зр.

Перемышль въ вересню 1898 р. 370 1—1

Д-ръ Антоневичъ
предсѣдатель.
О. М. Копко
секретарь.

Диваны перскѣ и портіеры
традиов (старинни)
продае, и[illegible]уе и сепозичае, а такожъ приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львѣвъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.
На жадане высылаемо нашѣ богато илюстрованѣ цѣнники даромъ и оплатно. 190

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА, зъ первориднихъ краевыхъ и заграничныхъ фабрикъ, найдокладнѣйше уреґульованѣ, поручая ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ Львѣвъ, Галицка 6. На мѣсячнѣ раты по 4 зр., готѣвкою 10% дешевше. 343

До П. Т. Властителѣвъ коней.
Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрѣ и дешевѣ дерги на конѣ — зволѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванѣвъ „Au Louvre“ у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великанськѣй выборъ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высылаемо на жадане нашѣй богато илюстрованѣй цѣнникы даромъ и оплатно 190

Вийшло в рускім перекладі
ІФІҐЕНІЯ в ТАВРИ
класична драма Ґетого в 5 діях.
Можна набути у о. Д. Іосифовича в Ярничеві почта Іосо за 33 кр. разом з пересилкою. ½ чистого зиску призначена на будову церкви в Новім Санчі.
354 9—?

Выстава загальна
всѣдныхъ и иншихъ чужехъ и краевыхъ диванѣвъ, портіеръ, фіранокъ, хѣдникѣвъ и дергъ на конѣ.
Отверена цѣлый день а въ ночи при електричнѣмъ освѣтленю. Вступъ вѣльный. Зачудовуючо дешевѣ цѣны вказаный докладно на всѣхъ товарахъ. Поленкій въ сплатахъ пѣсля умовы.
Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.
На провінцію цѣнникы даромъ и оплатно.
Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львѣвъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190

Рѣшткы хѣдникѣвъ и высортованѣ диваны, портіеры, фіранкы, капы, коцы, дерги на конѣ, тобеліны и рѣзнѣ предметы декораційнѣ по цѣнахъ баєчно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“ Львѣвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожъ на раты безъ пѣдвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнникы даромъ и оплатно. 190

Конкурсъ.

Совѣтъ управлячій общества взаимного кредита „Вѣра“, товариства зареєстрованого зъ обмеженою порукою въ Перемышли запрошуе симъ Р. Т. Членѣвъ на загальнѣ Зборы товариства, котрѣ вѣдбудуть ся вѣ второкъ дня 18 н. ст. жовтня 1898 о год. 6 вечеромъ въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“ въ Перемышли (Рынокъ, каменица П. Пискоржа, I. поверхъ) въ цѣли затвердженя доповняючого выбору одного члена и двохъ заступникѣвъ членѣвъ Дирекціи.

Перемышль въ вересни 1898 р. 370 1—1

Д-ръ Антоневичъ
предсѣдатель.
О. М. Копко
секретарь.

ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ
ВЫКЛЮЧНЫЙ СКЛАДЪ И РОБѢТНЯ
ковдеръ и матерацѣвъ
у Львовѣ, ул. Коперника ч. 5.

Понеже въ многихъ склепахъ продаютъ ковдры и матерацы якобы моихъ выробы, заявляю, що тутъ у Львовѣ не выроблюю для жадного чужого склепу, але продаю власного выробу ковдры и матерацы тѣлько у себе, у власнѣмъ склепѣ при ул. Коперника ч. 5. — Ковдры великій и на овечѣй вовнѣ вѣдъ 3·50 зр. въ кождѣй цѣнѣ до 14 зр. Ковдры атласовѣ, шовковѣ великій и на овечѣй вовнѣ вѣдъ 10·50 зр. почавши. — Матерацы чисто волосѣвнѣ вѣдъ 12·50 зр. въ кождѣй цѣнѣ до 30 зр. — Подушки волосѣвнѣ и зъ пѣра, простырада, пѣшвы и т. д. Хто отже на зиму потребуе доброи, теплои ковдры або матераца, дѣстане се найчемнѣше просто у моѣй роботни у Львовѣ ул. Коперника ч. 5. у фірмы ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ. 338 5—15
(Львѣвъ, Бюро „Иммерсса“)

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ.
MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.
Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.
190 22—?

ТУТКИ цигаретовѣ 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазурквичъ, Львѣвъ ул. Галицка ч. 12.

СПѢЛКА СТОЛЯРѢВЪ ЛЬВѢВСКИХЪ
Львѣвъ, площа Бернадиньска ч. 17
поручае свѣй вѣдъ 1854 року истнуючій
СКЛАДЪ МЕБЛѢВЪ
обильно заосмотреный у великій выборъ сальонныхъ гарнітурѣвъ. Комплетнѣй устройства ѣдальныхъ и спальныхъ комнатъ, а такожъ кедѣзна и гнута мебель.
Великій замовленя въ обемъ столярства и тапіцерства входячій принимае по найдоступнѣйшихъ цѣнахъ ручаючи скоре, вкусне и по порученю точне выконанє. 350 5—6

До Всечестнѣйшого Духовеньства!
Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгы въ сплатахъ пѣсля умовы.
Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнѣ и передъ престолы, якъ такожъ сальоновѣ и настѣнныѣ, хѣдникы, фіранкы, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.
Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекцін дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчѣхъ, коронокъ и стяжокъ.
На жадане высылае ся зъ принаежностію цѣнникы даромъ и оплатно.
Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львѣвъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Neuveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

Только одинока
РУКОДѢЛЬНЯ КРАВЕЦКА РУСКА
котра выготовлюе всякѣ роботы пѣсли найновѣйшихъ журналѣвъ и дешево и котру поручае ся Вел. Духовеньству якъ рѣвножъ Р. Т. Публицѣ.
Василь Ґресякъ
кравець мужескій у Львовѣ
Рынокъ ч. 36.
(Домъ Народнои Торговлѣ.) 351 5—10

АДОЛЬФЪ КАМІЕЛЬ
Львѣвъ, Рынокъ ч. 39.
выключне заступництво на Львовѣ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковѣй.
Продае денесенє нѣжь всюды
портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовѣ и штайнґутовѣ, огнетревалу папу дахову, асфальтовѣ плыты изоляційнѣ, дестильованну смолу вуглеву карболінеумъ, якъ такожъ взагалѣ всякѣ матеріялы будовляныѣ — заручуючи за ихъ доброту.
Предприемство роботъ бетоновыхъ и крытя дахѣвъ дахувкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ ч-ръ 460. 121 53—?

ВСѢЛЯКѢ КУПОНЫ
и
выльосованѣ цѣнныѣ паперы
выплачуе
безъ потрученя провізіи або коштѣвъ
КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенѣ до льокалю партерового въ будынку банковѣмъ.
374 [1]

Климентій Федуньо
переплетникъ бібліотеки ц. к. львѣвск. університету
поручае
свое переплетиче и ґалянтеріѣне заведене
у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366
Пѣдоймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету: Служебникѣвъ, Евангелій, Молитовникѣвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумѣвъ, Манъ, Дипломѣвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

ТЕОФИЛЬ КОНИСТИНЬСКИЙ
артистъ-малиръ
звѣстный вѣдъ кільканацяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всходнѣмъ разомъ зъ позолоченямъ, престолы, иконостасы, и иншѣ рѣчи. Принимае рѣзьбарскѣ роботы пѣсля власныхъ плянѣвъ. Выготовляе всякои величины церковнѣ образы до иконостасѣвъ, престолѣвъ, плащеницъ — одѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побѣльшуе зъ фотографій портреты. Зъ уповажненя ц. к. консерваторія реставруе всякѣ старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пѣдписаный просить Всч. Духовеньство занотувати собѣ его адресу. 205
Т. Конистиньскій
у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

Рѣкъ заснованя 1892
ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“
перше и единоке руске товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ Впреосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятамъ всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджене домашнѣ, скотъ, господарскѣ знаряды, абоже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкодъ огневыхъ.
„Днѣстеръ“ вступивъ въ 6-ый рѣкъ своеи дѣяльности зъ збѣльшеными фондами ґарантійными, котрыхъ станъ зъ днемъ 31 грудня 1897 выносить:

Фондъ резервовый	73.874·47 зр.	}	176.143·87 зр.
Резерва премій	52.269·40 „		
Фондъ основный	50.000·— „		

Выплачени шкоды до кѣнця 1897 року 430.100 зр. 42 кр.
Тарифы „Днѣстра“ дуже умѣркованѣ, услѣви обезпеченя корыстнѣ, а шкоды ліквідуютъ ся безпроволочно. — Полісы „Днѣстра“ приймае Банкъ краевый при пожичкахъ ипотечныхъ.
На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшѣ услѣви, представляе своими значными фондами найбѣльшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускѣмъ языцѣ.
Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“ стоваришене зъ обмеженою порукою удѣляе пожички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційнѣ* за интабуляцію або порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителѣвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентованя вѣдъ членѣвъ и третихъ осѣбъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дѣстати може тѣлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“. Информацін удѣляе Дирекція листовно. 34 32—25
Зголошеня о удѣленє агенцій въ охрестностяхъ, де нема близько агентѣвъ „Днѣстра“, приймають ся.
Львѣвъ, рынокъ ч. 10. (ДОМЪ „Просвѣты“.)

Информація и посредництво до заключеня обезпечень житевыхъ въ найкористнѣйшихъ комбінаціяхъ.
Пожички для членѣвъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Днѣстеръ“ на 5½% и 1% додатку на кошты адм.

Розклад їзди поїздів зелізничих
важний від 1 мая 1898
після часу середно-европейского [цісарського о 36 мінут від часу віденского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відхо	дить о	
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (⅜ до ¹¹/₉)	6.06		„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.53	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Бел ця
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (⅞ до ¹²/₉ неділі і свята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (⅜ до ¹¹/₉ неділі свя
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		8 .	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		8.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		8.16	„ Зимної води (⅜ до ¹¹/₉)
				8.26	„ Брухович (⅜ до ¹¹/₉)
				4.55	„ Ярослава
		нїч			**нїч**
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ голов. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.20	„ Янова (⅞ до ¹²/₉ в будні дні)
	6.10	„ „		6.30	„ Іцкан
	7.57	„ Янова (⅜ до ²¹/₉ и ¹⁶/₉ до ²⁰/₉)		6.40	„ Кракова
	8.12	„ Брухович (⅜ до ²⁰/₉ и ¹⁶/₉ до ¹¹/₉ (⅞ до ¹⁶/₉)		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	8.31	„ „		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	8.53	„ Янова (⅜ до ¹²/₉ въ будний день)		7.15	„ Тернополя з Підзамча
	9.10	„ Кракова		8.40	„ Янова (⅜ до ²¹/₉ и ¹⁶/₉ до ²⁰/₉)
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		10.05	„ Іцкан
9.45		„ Іцкан			„ Кракова
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець	10.40		„ Підволочиск з головного двірця
	10.30	„ Лавочного		11.00	„ „ „ Підзамча
	12.15	„ Сколього		11.27	

ЗАМІТКА: Пера нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣвчальный редактеръ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянського. Зъ друкарни Института Ставропігійского, пѣдъ [illegible]онів. зарядомъ Михаила Рещца.

№ 207. Львовъ, Пятница 18 (30) Вересня 1898. Рочникъ XIX.

Виходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на переміну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кинкиньского 2.; — въ Ярославі Л. Кржижановскій; — у Відні: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитост за инсераты у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком:

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

У Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція вѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 8 кр. в. в.

Оголошенія звычайні принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсератового або ся мѣсце в рубрицѣ „Надісланє" по 25 кр. в. в.

Поданя и иншій доносячій приватній значіть ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Переглядъ политичный.

Про парляментарну ситуацію дістав „Руслан" письмо зъ Вѣдня зъ дня 27 с. м., котре каже, що „всюды варить ся"; варить ся на правици, варить ся на лѣвици и въ кабінетѣ гр. Туна клекоче. Те, що тамъ дальше пише ся про лѣвицю и правицю, менше насъ обходить, бо оно врештѣ для насъ не новина. Але цѣкавѣйше є те, що ново куреникъ доносить своему органови про рускословѣньско хорватскій клюбъ чи союзъ. Отже союзъ той все ще радить надъ тымъ, яке мае дальше занятн становище, — мимо того, що мы давно вже читали, мовь бы справа була вже постановлена, що рускій новокуреники мають занятн „вѣдповѣдне становище на боцѣ." Справою зацѣкавивъ ся вже гр. Тунъ, зацѣкавилась и правица. Гр. Тунъ переговорювавъ вже на два заводы зъ головою „Союза", посломъ Повшимъ и розпытувавъ о думку руских послівъ у п. Барвѣньского, а міністеръ Єнджейовичь у п. Вахнянина. [Що п. Барвѣньскій говорив гр. Тунови, о тѣмъ доносили мы вже за Nar. Listami; ну, а п. Вахнянинъ певно сказав міп. Єнджейовичови, що рускій послы нѣчого бѣльше не хотять, якъ ру кихъ лекторівъ на университетахъ галицкихъ и переведенія соймовои резолюціи „нехай буде, якъ бувало", котру ухвалено на заходы п. Вахнянина.] „Союзъ самъ мавъ въ понедѣлокъ дві нарады, а у вторникъ одну, на середу рано заповѣджено зновъ засѣданє. Нарады тѣ ведуть ся въ тайнѣ. Те, що тамъ колись Reichswehr написала про тѣ нарады, є зовсѣмъ невѣрне [а коли бы и було вѣрне, то годѣ се признати, коли нарады мали бути тайні]. Въ понедѣлокъ врана обговорювано внесеня и интерпеляціи, зъ якими „Союзъ" мае выступити въ палатѣ послівъ. По полудни здавали поодинокій послы справу зъ того, що помѣтили въ краяхъ, якій заступають. Розходилось передовсѣмъ о те, щобы клюбъ въ цѣлости знавъ, яке є положенє и успособленє въ поодинокихъ краяхъ. [Особливо про „положенє и успособленє" галицкихъ Русинівъ мусѣли докладну справу здати нашій новокуреники; они потребували лишь сказати, що приѣхавши домівъ, не смѣють и носа показати мѣжь людей, щобы имъ часомъ не напльовано въ лице.]

Ажь вѣ второкъ рано почалась дебата надъ загальною ситуацією політичною. Дебата не скінчила ся а буде продовжати ся ще въ середу и въ слѣдуючихъ дняхъ. Розумѣе ся, що гадки важать ся, бо и крокъ, намѣреный „Союзомъ", важный. Дехто пре до опозиціи, дехто противный такому зворотови. Результату годѣ вгадати; одно лишь певне, що „Союзъ" вѣде солідарно дорогою, яку обере. Також и се певне, що „Союзъ" передъ порѣшенемъ справы вѣднесе ся до прочихъ клюбівъ правицѣ и до правительства зъ запытанемъ, що они думають зробити. [А ще певнѣйше, що офіціна вѣде до „двора" запытати ся, чи „дворъ" позволить ѣй вѣти порѣшеною „Союзомъ" дорогою.] Сего домагае ся принципъ льояльности, зъ якою „Союзъ" завсѣгды вѣдносивъ ся до своихъ аліянтівъ [и — треба було додати — принципъ вдячности деякихъ послівъ за посольскій мандаты]. „Союзъ" мусить провѣрити теренъ, закимъ буде мѣгъ рѣшити ся въ сю або другу сторону. — Що-до клекоту въ кабінетѣ гр. Туна робить допись зъ офіцины натякъ, що дехто зъ кабінету повиненъ бы уступити.

Нинѣшній дневники оголошуть комунікатъ христіянъско-славняньского клюбу такого змѣсту: „Славняньско-христіяньско національный союзъ вѣдъ проводомъ посла Повшого на засѣданяхъ вѣдъ 26 до 29 с. м. обговорювавъ въ вычерпуючій способъ політичну ситуацію, при чѣмъ послы всѣхъ групъ и всѣхъ краівъ, якій репрезентують, навели рядъ фактівъ, зъ котрыхъ ясно выходить, що положенє репрезентованыхъ въ союзѣ національныхъ племенъ въ послѣднихъ часахъ не лишь не поправило ся, але противно, не въ однѣмъ напрямѣ ще й погіршило ся. Надъ згадаными фактами треба сожалѣти тымъ бѣльше, що жалобы вѣдносять ся до такихъ случаівъ, де обовязуючій законы и розпорядженя або цѣлкомъ не выконують ся, або й допчуть ся. Союзъ мусить отже стверднти, що невдоволенє и обурченє выборцівъ, ярко проявившє ся осо бливо на свѣжо вѣдбутихъ зборахъ и вѣчахъ, есть цѣлкомъ оправдане. Союзъ сильно переконаный, що и парляментарна бѣльшість по сольскои палаты мусить признати правду тыхъ жалобъ. Рѣшивши ся уладати свое вѣднешенє до правительства вѣдповѣдно до дѣлъ того правительства, союзъ не бачить потребы змѣнювати свого вѣдношенія до сторонництвъ бѣльшости палаты, доки удержаній будуть принципы высказаній въ адресѣ тои бѣльшости до престола. Союзъ рѣшивъ рядъ дальшихъ ухвалъ и розпочавъ акцію въ цѣли поправы положенія репрезентованыхъ нимъ народівъ.

Зъ рады державнои.

Вчерашнє засѣданє палаты послівъ було дуже неспокійне, мимо того що обструкція не було. Засѣданє доведено щасливо до кінця, а головна кампанія въ справѣ ситуаціи вѣдбуде ся имовѣрно доперва нинѣ.

Початокъ засѣдання опізнивъ ся троха, бо президія нараджувала ся, въ якій способъ уложити дневный порядокъ. Президентъ Фуксъ зъ обома віцепрезідентами зъявили ся въ салі засѣдань о 11¾ въ полудне. Фуксъ внѣсъ окликъ въ честь цѣсаря и згадавъ за помершого вѣдчасъ парляментарныхъ ферій посла Ваштатого, а палата вѣддала ему честь черезъ повстанє. Послы спозирають на стосы урядовыхъ предложень лежачій на ихъ пультахъ та не знають, чи прийдесь имъ радити надъ ихъ змѣстомъ. Передъ секретарями палаты також немало наглячихъ и ненаглячихъ внесень и интерпеляцій.

Президентъ заявляе, що выборъ кватовои депутаціи загадуе вѣдложити на слѣдуючій день яко першу точку порядку дневного. Дальше повѣдомляе, що до палаты вплынули передовсѣмъ угодовій предложеня, мѣжь иншимъ законы о выцофаню державныхъ нотъ и удержаню цлово-торговельнои звязи зъ Угорщиною. Окрѣмъ того предкладае правительство розпорядженє о заведеню выимкового стану въ 33 повѣтахъ и завѣшеню судівъ присяжныхъ въ 3 судовыхъ повѣтахъ галицкихъ. Міністеръ фінансівъ предложивъ наново державный буджетъ на рѣкъ 1898.

Послы Шцогель, гр. Штірк, д-ръ Грабмайръ [нѣмцо-конституційна бѣльшість] заголошують нагляче внесенє, въ котрѣмъ вказуючи на переговоры обохъ правительствъ, стремлячій до односторонного управильненя угоды въ дорозѣ угорского законодавства, вглядно на вѣдставѣ §. 14, що було бы тяжкимъ ударомъ для економічныхъ интересівъ сеи половины монархіи, взывають правительство, щобы подало до вѣдомости палаты повный змѣстъ тыхъ переговорівъ, и домагають ся, щобы надъ угодовыми предложеніями сейчасъ розпочала ся нарада. Дальше заголошено кільканаглячихъ внесень домагаючихъ ся безпроволочного внесеня §. 14 основныхъ законівъ; кільна иншихъ внесень вѣдносить ся до угоды зъ Угорщиною. — Послы Функе, Гросъ и Перґельтъ [поступовій Нѣмцѣ] домагають ся выясненъ въ справѣ переговорівъ що до позапарляментарного полагодженя угоды. Нагле внесенє Люстера, Гесмана и Ліхтенштайна [антісемітівъ] узнае угоду за цѣлкомъ хиблену и взывае правительство до новыхъ переговорівъ зъ Угорщиною. Баранъ и Гохенбургеръ [нѣмецкій національ] домагають ся внесеня языковыхъ розпоряджень. — Окрѣмъ того заголошено наново нечувану силу внесень не полагодженыхъ въ попередній сесіи; мѣжь иншими внесенє о поставленє Баденього въ станъ обжалованія зъ причины звѣстныхъ подій въ парляментѣ дня 29 падолиста минувшого року и зъ причины его вѣдношенъ до дневника. Reichswehr. — Кайзеръ и Гофманъ-Веленгофъ [нѣм. національ] вносять поставити графа Туна въ станъ обжалованя зъ цѣлымъ его кабінетомъ за те, що замѣсть законівъ выдававъ и удержуе въ силѣ розпоряджена, мимотого, що парляментъ не ухваливъ ихъ; дальше за надужите §. 14 и за знасилуване правъ парляменту, а також зъ причины намѣреного передання при помочи §. 14 угоды, въ додатку кривдячои Австрію, и мѣстячого ся въ тѣмъ подоптана конституціи.

Мѣжь петиціями знаходять ся обширно мотивованій петиціи въ справѣ выимкового стану надісланій вѣдъ Львовянъ и зъ иншихъ сторівъ краю.

Президентъ Фуксъ вѣдповѣдаючи на нагляче внесенє ліберальнои шляхты нѣмецкои заявивъ, що на вѣдставѣ регуляміну палаты не може на порядку дневнѣмъ поставити того внесеня передъ правительственнымъ предложеніемъ. — Першій забравъ слово Дашиньскій сказавъ: „Мое сторонництво особливу вагу прикладае до того, щобы въ спеціяльнѣй дискусіи занятн становиско до угодовыхъ предложень, бо хочемо поучити народъ о страшнѣмъ его обтяженю въ наслѣдокъ тои угоды. Лише тутъ можемо приловити сесе правительство, котре будуе на тѣмъ, що угода дасть ся зробити по за плечима парляменту на вѣдставѣ §. 14. Тую бѣльше якъ смѣлу гру, тую політичну калькуляцію на ослѣпленє народчыхъ масъ, хочемо нинѣ здемаскувати передъ очима цѣлого свѣта. Свѣтъ повиненъ знати, хто честно за угодою а хто честно противъ тои угоды, а се може показати ся лише въ сѣй палатѣ. Коли рѣшимо ся публично и парляментарно трактувати цѣлу справу, тогдѣ цѣла тая угода а разомъ зъ нею и теперѣшне правительство певно непожнють довго." Клюбъ сеѣдника бажае собѣ якъ найскорѣйше, щобы угода була трактована парляментарно, бо лише въ той способъ буде можна показати народови, яке страшне хотѣли на нѣмъ сповнити обманьство. „Въ имени мого сторонництва — закінчивъ Дашиньскій — заявляю, що мы рѣшили уможливити перше читанє и дискусію надъ угодовыми предложеніями и будемо голосувати за внесенѣмъ президента. Мы готовій також вѣдложити на кільна днівъ нашій нагляч внесенія, щобы лишь здемаскувати штуку правленя графа Туна и его предивну вѣру въ наивность обструкціи."

П. Штайнвендеръ добачуе у внесеню президента охоту сконфіскованя всѣхъ наглячихъ внесень. Правительству цѣлкомъ не ходить о парляментарну дискусію угодову; правительство хоче лишь дразнити Нѣмцівъ насильствами, бо знае, що они насильствъ не стерплять. Правительство хоче доконче доказати, що лишь обструкція не позволяе заключити угоды, а що оно не знае, якъ мы загадуемо поводитись, постановило насъ спровокувати. Мушу высказати жаль, що президентъ, котрого безсторонности въ минувшій сесіи мы высказали повне признанє, давъ ся намовити до такого знасилуваня права. Знаю, що не вѣнъ се выгадавъ и нѣяке наше сторонництво нѣмецке не признаеть ся до авторства того проекту. Проектъ той выйшовъ зъ жерела, зъ котрого плыве все зло въ Австрію, зъ феодального жерела. Тота жмѣнка родинъ хоче правити державою! А все те дѣе ся лишь тому, щобы Тунъ мѣгъ тамъ въ горѣ сказати: „Зъ Нѣмцями не дасть ся нѣчо зробити!" Але памятайте, що граете не зъ парляментомъ, але зъ цѣлою державою, и одвѣчальність за се впаде на вашій голови!"

П. Дінцлі [клерикалъ], полемізуючи зъ Штайнвендеромъ, заявивъ, що вѣнъ є авторомъ того проекту. Вѣнъ противить ся внесенію нѣмецкои шляхты, бо коли-бы угодовій предложеня мали прийти вѣдъ нараду лишь крутою дорогою наглого внесеня, то парляментъ подоптавъ бы найважнѣйшій свѣй обовязокъ ухваляванія законівъ.

П. Вольфъ ударивъ своимъ способомъ на правительство и на феодальну шляхту. Тунъ, не тому скликовъ парляментъ, що въ нѣмъ може вѣдозвалась конституційна совѣсть, але противно, въ тѣй цѣли, абы парляментъ убити и вѣдтакъ выгѣдно перевести угоду на вѣдставѣ § 14. Що стрѣтилобъ въ нашій державѣ такого мужа державного, котрый осмѣливъ бы ся выступити зъ такимъ пляномъ? Прикликано бы першого лѣпшого теслю, щобы поставивъ шибеницю для такого лайдака! А у насъ? Конституція є забавкою въ рукахъ аристократичныхъ гоѣвъ! Конституція не выбороли тѣ аристократичкій панки, бо народъ проливавъ за нею кровь. А коли конституція, якъ все инше, вѣдлягае змѣнамъ, мы въ скорѣ ждаемо знесеня привілеівъ аристократіи и розбитая палаты панівъ, въ котрѣй дістае мѣсце кождый гого-аристократъ, коли дѣйде до повнолѣтности. Пане президенте міністрівъ! Завѣсь вселаскавѣйше конституцію, а тогдѣ дождешь ся чогось! Наслѣдки того смочого засѣву не выйдуть у вашу користь, въ користь шляхотскихъ привілеівъ, але въ користь нашои идеи... Президентъ Фуксъ хоче, здаеть ся, дорости до Абрагамовича. Робѣть лишь такъ дальше! Прийде исторична хвиля, — не знаю, чи ще въ исторіи Австрію, — коли будете жалувати за помѣтуване намы. Мы, якъ давнѣйше, такъ и на дальше будемо вести обструкцію, доки нѣмецкій народъ не вѣдзыскае свого права и доки языковій розпоряджена не будуть знесенѣ.

П. Гросъ (нѣм. поступовець) сказавъ, що въ интересѣ его сторонництва лежить, щобы т. зв. угода, котра не є нѣчимъ иншимъ, якъ лишь выданемъ интересівъ Австрію на рабунокъ Угорщинѣ, була публично обговорювана въ парляментѣ, тымъ бѣльше, що Тунъ хоче внести ей въ житя дорогою цѣсарского розпоряджена, въ способѣ суперечный зъ конституцією. Сторонництво бесѣдника знае, що скликане рады державнои уважають за комедію тѣ, котрѣ волѣлибы, щобы сесію палату разъ на все розбігнати. Бесѣдникъ знае, що его сторонництву вызначено въ тѣй комедіи певну ролю. Але помылено ся! сторонництво бесѣдника не зробить имъ тои прислуги и тои ролѣ не вѣдограе.

П. Яворскій заявляе, що коло польске домагае ся безусловно, щобы взаимнѣ вѣдносины обохъ половинъ монархіи тревали дальше такъ, якъ ихъ установлено въ 1867 роцѣ. По гадцѣ кола польского угода мусить заключити ся яко компромісъ увзглядняючій економічнѣ вѣдносины обохъ сторінъ. Полякамъ найбѣльше на тѣмъ залежить, щобы угода була переведена выключно въ парляментарнѣй дорозѣ.

П. Люстеръ зъ вдоволенемъ приймае до вѣдомости выводы Яворского и заявляе, що вѣ своіи стороны буде також старатись уможливити парляментарне трактоване угоды. Однакъ нема на свѣтѣ нѣчо сумнѣйшого, якъ тѣ угодовій законы, котрѣ предложрло правительство. „Не знаю — каже — нѣчого шкѣднѣйшого, нѣчого страшнѣйшого для Австріи!" Вольфовн, котрый въ тѣй хвили почавъ кпити собѣ зъ Люстера, Люстеръ вѣдповѣвъ: „Той, хто уряджуе обструкцію противъ угоды, є спѣввиновникомъ Туна. Вѣнъ идеТуновн на руку, є зрадникомъ Нѣмцівъ и Австріи. Я честно и отверто стаю до борбы зъ Гуномъ: хочу показати, чи въ Австріи вѣльно заключати тайній договоръ зъ певными сторонництвами; однакъ гадаю, бороти ся треба тутъ въ парляментѣ и тутъ доказати, якъ выглядае вѣдвага нѣмецкого мужа." [Решта промовы Люстера була непарляментарною сваркою зъ Вольфомъ.] Бесѣдникъ закінчивъ ще разъ заявою, що антісеміты доложать всѣхъ силъ, щобы уможливити парляментарне трактоване угоды.

Послѣдный бесѣдникъ Чехъ Енгель заявивъ въ имени молодо-Чехівъ, що его сторонництво також бажае передовсѣмъ парляментарного полагодженя угоды, и высказуе гадку, що поведе ся усунути зъ угодовыхъ предложень постановы, найбѣльше кривдячій загалъ людности.

Президентъ сконстатувавъ, що нѣхто не поставивъ противного внесена що-до порядку дневного, тожь уважае свое внесенє за принятє и замкнувъ засѣданя.

ВЕСНЯНКИ прищики, утробний плями выгубляє успѣшно въ дуже короткомъ часѣ, вѣдь давна выпробованый
Crême Iris д-ра **Whytt'-a.** Цѣна слоика съ приписомъ ужитя 80 кр. Тѣлько правдивѣ съ пѣдписомъ д-ра Whytt'a. 1

Головний складъ въ аптецѣ
Жигмонта Рукера
пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 287—?

ПОВИНКИ.

— **Зъ Немирова.** Примѣры „реальныхъ“ наслѣдкѣвъ зъ резолюціи галицкого сойму що-до бережения правъ рускаго языка, спопуканои языковымъ внесенемъ п. Вахнянина:

I. Дня 24 червня с. р. доручала менѣ немирѣвска зверхѣность громадска повѣдомлене ц. к. староства въ Равѣ рускѣй о вымѣрению податку домово-класового за якійсь дѣмъ въ Немировѣ пѣдъ конс. ч. 61, нѣбы власный немирѣвскои церкви, выладжене въ польскѣмъ языцѣ. Доручуваного повѣдомлення я не приявъ, лише въ допискѣ на рецепіскѣ зажадавъ такого въ рускѣмъ языцѣ. Немирѣвска зверхѣность громадска непринятє мною повѣдомлена вѣдослала староству зъ примѣткою: Ks. zwrócił do odnowienia po rusku“. Що-жь на те староство? Староство письмомъ своимъ до немирѣвскои зверхности громадскои зъ 13 вересня 1898 ч. 98 звертає назадъ те саме, въ польскѣмъ языцѣ выладжене повѣдомлене, щобы его менѣ таки доручити. Староство пише: „Zwierzchności gminnej w Niemirowie. Zwraca się do doręczenia z oznajmieniem, że odpowiednich uwiadomień o przepisie podatku domowo-klasowego redagowanych w języku ruskim niema dotychczas. C. k. Starostwo, Rawa [епітетъ „руска“ загубивъ ся!] dnia 13 września 1898, *Thürmann*“. Розумѣе ся, що я и самъ разомъ повѣдомленя, выладженого въ польскѣмъ языцѣ, не приявъ. Не приявъ я его ще и для того, що немирѣвска церковь не посѣдае въ Немировѣ дому пѣдъ конс. ч. 61. Де ц. к. староству вдало ся вѣднайти въ Немировѣ церковный дѣмъ пѣдъ тымъ конс. числомъ, того я не въ силѣ понята. Знаю тѣлько, що дѣмъ въ Немировѣ пѣдъ тымъ конс. числомъ есть власностію мѣщанина Семка Ходака, а не церкви. Такъ зъ легкимъ серцемъ и безъ найменшого провѣрена нашѣ податковѣ власти змѣють накладати податки! Кѣлько то выпадкѣвъ, що нашъ непорадный селянинъ мусить за ту саму хату або за той самъ грунтецъ платити два або й три разы податокъ, бо такъ вѣдъ него жадае ся!

II. Сими днями немирѣвскій судъ розславъ [ажъ за рекомандацію!!!] вѣдозву зъ дня 19 вересня с. р. 166/98 въ польскѣмъ языцѣ выладжену и заадресовану до гр.-кат. урядѣвъ парохіальныхъ: въ Немировѣ, Воробличинѣ, Щирци, Смолинѣ, Радружи и Улицку. Розумѣе ся, згаданѣ уряды парохіяльнѣ вѣдослали ту вѣдозву до свого уряду деканального, щобы сей передставивъ Вп. консисторіи, зъ якою то польскою справедливостію вѣдносить ся немировскій судъ до рускаго языка и письма!

Отже маемо примѣры „реальныхъ“ наслѣдкѣвъ зъ резолюціи, рѣшеной галицкимъ соймомъ въ дни 23 лютого с. р. що-до бережения въ Галичинѣ правъ рускаго языка. Зачерезъ рѣшене сеи резолюціи въ соймѣ настала того часу на лавкахъ „руского клюбу“ веселѣсть. Чи за веселѣсть никамерованыхъ послѣвъ „руского клюбу“ походила въ уваги на будучѣ „реальнѣ“ наслѣдки зъ рѣшеной галицкимъ соймомъ резолюціи, зъ якихъ я лише два высше наведенѣ примѣры подавъ? — *о. Іоанъ Кипріянъ* парохъ въ Немировѣ.

— **Намѣстникъ гр. Пініньскій** — якъ зачувати — носить ся вже зъ думкою знести въ захѣднѣй Галичинѣ выимковый станъ десь въ другѣй половинѣ жовтня с. р., а то насамперед въ кѣлькохъ повѣтахъ, мѣжь которыми буде увзглядненый повѣтъ краковскій и мѣсто Краковъ, а вѣдтакъ и въ цѣлѣй захѣднѣй Галичинѣ.

— **Вп. дрови Лонгинови Озаркевичеви**, адвокатови въ Городку, выявляемо сердечну подяку и прилюдне признане за судову оборону повну патріотичного пожертвования и великодушнои безкорыстовности, а именно въ справѣ мнимого систематичного нарушування закона о зборахъ зъ приводу уряджування довѣрочныхъ зборѣвъ въ цѣляхъ просвѣтно-політичныхъ въ городецкѣмъ повѣтѣ. — *Гриць Зацерковный* и *Стефанъ Чумало* именемъ всѣхъ интересованыхъ селянъ.

— **Новый монастырь реформованыхъ Василіянъ** заведено въ селѣ Михайлѣвцѣ, кудринецкого деканату а борщѣвского повѣту. Намѣстництво вже потвердило заснованє сего монастиря, котрый буде называти ся: „Монастырь кудринецкій оо. Василіянъ добромильскои реформы“. Въ монастирѣ маѣ бути трехъ вромонахѣвъ и двохъ послушникѣвъ, а тымъ монахамъ не вѣльно буде взагалѣ приниматы анѣ публичныхъ дарѣвъ анѣ фондѣвъ.

— **П. Романъ Охоцкій**, властитель села Зарваница въ повѣтѣ пѣдгаецкѣмъ подарувавъ въ користь церкви велику площу коло тои церкви и тымъ великодушнымъ даромъ зробивъ дуже велику выгоду прочанамъ, котри пѣдчасъ вѣдпусту не мали де мѣстити ся.

— **Нова церковь** зъ твердого матеріялу маѣ будувати ся въ Стенятинѣ сокальского повѣта, коштомъ 20.600 зр. Будова буде вѣддана пѣд приемцени, котрый маѣ явити ся въ стенятинськѣмъ церковнѣмъ комітетѣ. Справою будовы новои церкви займае ся мѣсцевый парохъ о. деканъ Іосифъ Яюсъ.

— **На огородничо пчѣльничѣй выставѣ** вѣдъ нинѣшного дня буде вѣдбувати ся демонстрація на американьскій сушарни системы Ridegey, пѣдъ управою п. Емиліяна Менцля, огородника зъ Дублянъ.

— **Дрѣбни вѣсти.** Дня 4 н. ст. жовтня вѣдбуде ся въ Шпировѣ [почта и зелѣзн. стація Броды] нѣичане п. Максима Іванасюка, укѣнченого богослова, зъ п. Анною Леонтовичувною, донькою мѣсцевого приходника. — Дня 4 н. ст. жовтня вѣдбуде ся въ Зарваници [зелѣзн стація Микулинцѣ-Струсовъ и Бучачъ] нѣичане п. Денеса Коцюбы, укѣнченого богослова, зъ п. Антониною Бѣлиньскою, дочкою тамошнього пароха. — П. Маврикій Алеррандъ, антикарь зъ Вишнѣвчика, приявъ св. хрещенѣ пѣсля рускаго обряду въ церкви въ Зарваници; тои св. Тайны удѣлинъ ему парохъ о. Петро Бѣлиньскій. — Въ Сокали померъ недавно старшій учитель тамошнои учительскои семинаріи Іванъ Штайзінгъ. — Въ Делятинѣ померъ наглою смертію вчера рано пѣдчасъ бюровои працѣ Левъ Крушовскій, люстраторъ камеральныхъ лѣсовъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 30 вересня. Wien. Ztg. оголошуе законъ о регуляціи платнѣ радникѣвъ двору при найвышшѣмъ трибуналѣ.

Въ дневникахъ вѣденьскихъ появила ся вѣсть, що міністеръ Бернрайтеръ подавъ ся до дымісіи. Въ парляментѣ доси вѣсти не заперечено, не заперечено ви также урядово; а въ кругахъ нѣмецкои бѣльшои посѣлости до котрои д-ръ Бернрайтеръ належить, потверджують се зъ всею певностею.

Прага 30 вересня. П. Ліпертъ, заступникъ маршалка ческого сойму, заявивъ вчера на засѣданю краевого выдѣлу, що складае мандатъ посельскій.

Будапештъ 30 вересня. Budapesti Naplo дбстае вѣсть зъ Орсови, мовь бы то на румуньского короля уложено замахъ, але завдяки чуйности угорскои поліціи перешкоджено выконаню замаху ще въ часѣ и увязнено здогадуваного анархіста, котрый мавъ выконати замахъ, въ дорозѣ до Орсовы. Найдено при нѣмъ пашпортъ, имовѣрно пѣдробленый, на имя Мілоша Деметровича. Въ скрицѣ, котру вѣзъ зъ собою, найдено отрую, два штилеты, пистолю, два новѣ и кѣлька заряжѣлыхъ цвяхѣвъ. Увязненый вѣдмовивъ всякихъ поясненъ що до тыхъ рѣчей. Цѣла вѣсть вымагае ще потвердженя.

Копенгага 30 вересня. Даньска королева Людвика умерла вчера.

Царгородъ 30 вересня. Въ часѣ побуту нѣмецкого цѣсаря въ Царгородѣ вѣдъ 17 до 22 жовтня буде тутъ пробувати также египетскій Кедивъ.

Лондонъ 30 вересня. На суданьскѣй пустини знайдено скарбъ каліфѣвъ, котрый маѣ выносити 10 міліонѣвъ.

Парижъ 30 вересня. Ходить чутка, що міністеръ судѣйництва Саріенъ зъ причины конфлікту зъ президентомъ міністрѣвъ Брісономъ маѣ подати ся дымісіи.

Новый Йоркъ 30 вересня. На Ямайцѣ выбухло повстанє. Англійцѣ утѣкають.

Надѣслане.

ЗМѢНА ПОМЕШКАНЯ
ЛѢКАРЬ НЕДУГЪ ВНУТРѢШНЫХЪ
Д-ръ Евгеній Озаркевичъ
мешкае
въ каменици „Народного Дому“
улиця Краковска ч-ръ 17, I. поверхъ. Ординуе вѣдъ 3—5 годины. 249 9—?

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ
Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на почитацѣхъ площи Галицкои

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:
окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, дальековиды, барометры, термометры, рѣвнѣ ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райцайґни, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, нанометры и т. п.

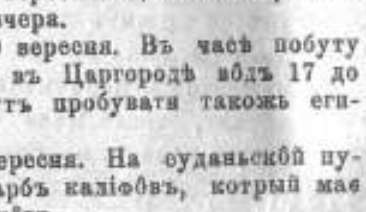

Уряджене дзвонкѣвъ електричныхъ.

Всякій напрямки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ЛИПЕЦЬ
-ъ реставрациі НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 13, дѣмъ власный, можна дбстати щоденно вже о годинѣ 8-бй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печени вопрова зъ капустою	15 кр.
Смажаний легки	12 „
Фляки	12 „
Вѣжка телята зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Каваръ	15 „
Обѣдъ зъ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моей реставрациі, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій виня по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

78 189—?

Зъ высокимъ повазаненемъ
НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

БРИТВЫ англійскій Арбензи и вдаевого ихробу припоручае Іванъ Ляврукъ ножовникъ у Львовѣ, ул. Галицка 6.

КУХАРЬ
Кард. Сембратовича теперь безъ мѣсца приймае всякій найвыставнѣйшій роботы входячій въ обсягъ штуки кулінарнои.
КОБОНЖКЕВИЧЬ, площа св. Юра ч. 5. 2—3
368

Пошукую
старшого паробка зъ практикою до ведения господарства на фольварку и зо двохъ паробкѣвъ. — Адреса: Михайлъ Кулачковскій, Гоголина, п. Новоселиця (черновецкій повѣтъ), Буковина. 371 1—1

ОДИНОКЕ РУСКЕ
Артистично-літоґрафічне
ЗАВЕДЕНЄ
Андрея Андрейчина
у Львовѣ ул. Синстуска ч. 29
выготовляе
всякій літоґрафічній выробы
звычайнѣ візитовѣ білєты
вѣдъ 1 зр. за 100 штукъ, а ново появивший ся візитовій білєты въ гербахъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ въ касеткою. 188 41—51

5 кіль сѣлодкого **ВИНО ГРАДУ** курациіного оплатно за побранемъ почтовымъ 2·10 кр. Lebhardt Beregszasz, 10 (Ungarn). 372 1—15

ЛЕДОВНЄ комнатнѣ знаменитѣ по зр. 24, 35, 45 и 50. Машинки американьскій до робленя морожоного (зъ корбкою зъ боку) о повмности 1, 2, 3 літровъ по зр. 5·50, 6·50, 7·50 поручае ПЕТРО ХИЖНЯКОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, вдоща Капітульна ч. 1 [супротивъ жите-ярм.] 4295

Оповѣщене.
Совѣтъ управлячій общества взаимного кредита „Вѣра“, товариства зареестрованого въ обмеженою порукою въ Перемышли запрошуе симъ Р. Т. Членѣвъ на загальнѣ Зборы товариства, котрѣ вѣдбудуть ся вѣ второкъ дня 18 н. ст. жовтня 1898 о год. 6 вечеромъ въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“ въ Перемышли (Ринокъ, каменица П. Пискоржа, I. поверхъ) въ цѣли затвержденя доповняючого выбору одного члена и двохъ заступникѣвъ членѣвъ Дирекціи.

Перемышль въ вересни 1898 р. 370 1—1

Д-ръ Антоневичъ
предсѣдатель.
О. М. Копко
секретарь.

Выстава загальна
всякѣдныхъ и инших чужих и краевыхъ диванѣвъ, портіэръ, фіранокъ, хѣдникѣвъ и дерть на коней.
Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнѣмъ освѣтленю.
Вступъ вѣльный. Зачудовуючо дешевѣ цѣны вказаний докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшѣ выплатахъ пѣсля умовы.
Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы напредъ оглянувъ тую выставу.
На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы адресувати наложить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львѣвъ, ул. Синстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190

Такожъ и на раты
безъ пѣдвышки цѣнъ
диваны, портіэры, хѣдники, ковдры ватованѣ, капы на столы и лѣжка, коцы, дерти на коней, якъ также всякѣ артикулы потрѣбнѣ до уряджена домового въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львѣвъ ул. Синстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно. 190

Решткы хѣдниковъ и высортованѣ диваны, портіэры, фіранки, капы, коцы, дерги на коней, ґобеліны и рѣвнѣ предметы декораційнѣ по цѣнахъ баснословно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“ Львѣвъ ул. Синстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). **Также на раты безъ пѣдвышшеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно.** 190

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудовучо низькихъ цѣнахъ. MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.
Львѣвъ, пл. Капітульна ч. 3.
190 23—?

Диваны перскѣ и портіэры
працѣй (старинни)
продае, купуе и выповичае, а также приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львѣвъ ул. Синстуска 6. — **Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.**
На жадане высылаемо нашѣй богато илюстрованѣй цѣнники даромъ и оплатно. 190

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА, зъ первородныхъ краевыхъ и заграничныхъ фабрикъ, найдокладнѣйше урегульованѣ, поручае ИВАНЪ ЯВРУКЪ Львѣвъ, Галицка 6. На мѣсячнѣ раты по 4 зр., готѣвкою 10% дешевше. 943

До Н. Т. Властителѣвъ коней.
Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрѣ и дешевѣ дерги на конѣ — иволѣть, Вповажаный Пане удати ся до Складу диванѣвъ „Au Louvre“ у Львовѣ ул. Синстуска ч. 6. Тамъ знайдете Вповажаный Пане, великаньскій выборъ дергъ, по зачудовуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высылаемо на жадане нашій богато илюстрованѣй цѣнники даромъ и оплатно. 190

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
приймае замовленя и посередничитъ въ закупнѣ:
СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ
просто зъ фабрики
Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кільограмовъ loco фабрика.
Вино
въ барилкахъ бѣльограмовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.
Кадило
мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільограмъ. 4038

По низькихъ цѣнахъ
выготовляе
РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ
М. ЧЕРНАВСКОГО
Львѣвъ, ул. Короля-Людвика ч. 3
всякѣ церковнѣ роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 89—?

До Всечестнѣйшого Духовеньства!
Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгы въ сплатахъ пѣсля умовы.
Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнѣ и передъ престолы, якъ также сальовонѣ и настѣлнѣ, хѣдники, фіранки, портіэры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожа.
Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.
На жадане высилае ся зъ приятностію цѣнникъ даромъ и оплатно.
Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львѣвъ, ул. Синстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

При закупнѣ товарѣвъ просимо поклинкуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальный редактеръ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянського. Зъ друкарнѣ Инстытуту Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Михаила Рефця.

Ч. 208. Львів, Субота 19 Вересня (1 Жовтня) 1898. Рочникъ XIX.

Виходить у Львові що дня (крімъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитших повѣстей" выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на первѣйшу разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львові Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославі Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитость за инсераты кажуть у Львові.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатками

зъ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

У Львові:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженя. — Реклямація неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поодинокє число коштує 5 кр. а. в.

Оголошеня звичайні принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсератового або ся мѣсяць а въ рубриці „Надсилане" по 25 кр. а. в.

Подякы и инші денонсы приватні числять ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Зъ рады державної.

Потверджує ся вѣсть, що міністеръ торговлі д-ръ Бернрайтеръ подавъ ся до димісіи. Причиною того має бути становище, яке президентъ палаты пословъ заняв до внесеня п. Швеґля. Д-ръ Бернрайтеръ, почуваючи ся до солідарности зъ своїм сторонництвом, по назначеню денного порядку вчерашного засѣданя палаты президентомъ Фуксомъ, котре усунуло нагле внесеня п. Швеґля, вручивъ президентови міністрівъ свою димісію. Однако заразъ розпочато заходы, щобы повздержати димісію д-ра Бернрайтера; але се можливе лише тогдѣ, коли бы удало ся полагодити конфліктъ зъ вѣрноконституційною бѣльшою посѣлостею. Вѣдъ того залежить по части дальша доля парляментарної сесії. Отже особливо правиця заходить ся, щобы справу полагодити, бо чимъ разъ бѣльше бере верхъ гадка, що правиця лише въ парляментѣ года чогось добити ся. Вѣдроченє сесії рады державної було бы для парляментарної бѣльшости ударомъ, бо она въ часѣ, коли рада державна не зібрана, не дає знаку житя, коли противно сторонництва лѣвиці всѣми силами вызискують той часъ аґітаціёю. Длятого заразъ по закінченю опогдѣшного засѣданя зібрала ся парляментарна комісія правиці на нараду и постановила полагодити конфліктъ зъ вѣрноконституційною бѣльшою посѣлостею такъ, що на початку вчерашного засѣданя палаты мавъ президентъ Фуксъ пѣддати внесеня п. Швеґля пѣдъ голосованє. На першу часть того внесеня, щобы правительство выявило змѣстъ переговорівъ зъ угорскимъ правительствомъ въ справі угоды, мавъ гр. Тунъ дати вѣдповѣдь, а надъ другою частею внесеня, щобы заразъ приступлено до нарадъ надъ угодовыми внесеньми, мала парляментарна бѣльшість перейти до порядку денного зъ уваги, що те жаданє стало ся безпредметовымъ, скоро президентъ палаты поклавъ тую справу самъ на порядку дневнѣмъ засѣданя. Заразъ по тій нарадѣ комісіи парляментарної бѣльшости, Яворскій удавъ ся до гр. Туна и повѣдомивъ его про ухвалу комісіи. Гр. Тунъ приставъ на тоту пропозицію. Вчера передъ засѣданєм мали збітись всѣ клюбы правиці на нараду, а потімъ мала ще радити парляментарна комісія правиці. Тымчасомъ сегодня довѣдуємо ся, що гр. Тунъ давъ, що правда, вѣдповѣдь на першу часть внесеня п. Швеґля, але таку, що вѣдказавъ ся выявити змѣстъ переговорівъ зъ угорскимъ правительствомъ; а надъ другою частею внесеня таки голосовано и наглѣсть тої части внесеня принято одноголосно. Чи таке полагодженє справы заспокоить вѣрноконституційну бѣльшу посѣлість нѣмецку и чи выстане д-рови Бернрайтерови, щобы завернути свою просьбу о димісію, поки що не знати.

Такимъ чиномъ въ кабінетѣ гр. Туна не перестало ще „клекотѣти", — якъ каже „Руслан". Ага, до слова! „Руслан" дѣставъ знову письмо зъ Вѣдня зъ д. 28. вересня. Доносить у тімъ письмѣ, що все ще „варить ся"; а що зъ того зварить ся, не можна ще знати. Въ „Союзѣ" ще не порѣшено, яке занятє становище супроти правиці, — значить, поки що стоить ще „Союзъ" „на боцѣ". Але въ Бозѣ надѣя, що якось то все буде добре! Тѣлько тій дневники довгоязыки — разъ въ разъ плещуть якъ бабы на потоцѣ. Але не вѣрте имъ: те се не правда; они нѣчого не знають, — ей же Богу, не знають! Навѣть Nar. Listy : робрехали ся, мовь бы то гр. Тунъ обѣцявъ вже настановити русскихъ лекторівъ при галицкихъ університетахъ. Се дѣло пѣдготовляє ся доперва. Щасте, що правиця до поступлітівъ „Союза" вѣдносить ся льояльно, оправдує ихъ вповни и пѣддержить ихъ у правительства; то на певно можна надѣяти ся, що будуть и лекторы — о, певно будуть! — и переведена буде резолюція „нехай буде, якъ бувало", що то ся пѣдъ подувомъ теплого леготу „взаимности" ухвалила соймова бѣльшість на послѣдній сесіи. Лишь терпеливости; якось то буде! Все буде, чого только рускій народъ бажає, — и лекторы и резолюція и все.. Тогдѣ не страшне и не несѣпечне намъ буде розширеня компетенціи сойму и краєвыхъ властей!

——

На початку вчерашнього засѣданя президентъ поданъ до вѣдомости результатъ выборівъ доконаныхъ на послѣднѣмъ засѣданю. Секретарями выбрані: Будітъ, Деймъ, Дулемба, Еренфельзъ, Горжіца, Меруновичъ, Потоцкій, Стоянъ, Сілені, Вайскірхнеръ и Пферше. Квесторами: Феттеръ и Вуковичъ. Вѣдтакъ зголошено деякі правительственні проекты, мѣжь ними проектъ закона о предложеню на 1899 рѣкъ теперѣшнього контингенту рекрутівъ. Судъ повѣтовый въ Вадовицяхъ домагає ся выдання кс. Стояловского.

П. Шенереръ поставивъ нагле внесеня о безпроволочне внесеня языковыхъ розпоряджень и узнаня нѣмецкої мовы державною мовою. — На интерпеляцію кс. Стояловского: въ якімъ речинци надійшло до палаты повѣдомленє о заведеню выимкового стану въ Галичинѣ — президентъ заявивъ, що оно вилынуло дня 25 с. м. та що вінъ въ можливо найскорѣйшімъ часѣ предложить внесеня правительства пѣдъ нараду палаты.

Зъ порядку дневного палата приступила до выбору квотової депутаціи, а по выборѣ депутаціи забравъ голосъ президентъ міністрівъ гр Тунъ и промовивъ:

„Высока палато! Позваляю собѣ привитати палату и высказати надѣю, що сеся сесія буде сесію працѣ. Цѣлый рядъ важныхъ справъ жде на розглянене палатою, интересы найширшихъ верствъ людности сильно домагають ся, щобы розпочато парляментарну дѣяльность Треба подумати о спѣльности цлового трактату въ Угорщиною, треба уникати всего, що дѣлить, а шукати за всѣмъ, що провадить до єдности. Въ єдности сила и успѣхъ части, въ роздѣлѣ економічный упадокъ въ обохъ половинахъ монархіи и велика шкода для обохъ частій. Сли-бы не довело ся довести наново до єдности, нашъ промыслъ мусівъ бы перебути найтяжшу крізу, тысячѣ рукъ стратили бы працю, доведеній до нужды и змушеній шукати заробківъ далеко вѣдъ вітчины. Давный торгъ и давній звязи рѣзныхъ интересівъ були бы страченій. Лише зъ великимъ трудомъ торговля шукала бы за новыми мѣсцями збуту. Все кличе насъ розпочати парляментарну дѣяльность. Не повинно ходити о те, щобы угоду погребати. Бачиме, що въ палатѣ проявляють ся рѣзній змаганя, що погляды меншости въ палатѣ подѣлили ся. Бѣльшість палаты є такъ само якъ давнѣйше за парляментарною працею. Въ рядахъ меншости, на щасте, наставъ подѣлъ, у однои части проявляє ся намѣръ увійти въ дискусію надъ угодою, коли друга часть меншости не гадає о залишеню своєи опозиціи.

По за тою для монархіи такъ важною задачею, не можемо забути о тімъ, що маємо сповнити ще нашій, для людности дуже важній цѣли. Бо жь окрімъ правъ, парляментъ мае также обовязки, именно обовязокъ пѣднятя на ново працю на всѣхъ поляхъ. Парляментъ мае сповнити свои обовязки, а сповнюванє обовязківъ полягає не лишь на тімъ, щобы пѣднятя працю на одномъ полі, але мусить ся ей пѣднятя на всѣхъ поляхъ. Въ виду того заклинаю меншість якъ найусильнѣйше, щобы застановила дотеперѣшну борбу, котра вже такъ довго держить на привязи наше публичне и політичне житє, и спѣльно зъ нами приступила до поважної працѣ. А матеріялу до працѣ маємо досыть. Маємо передовсѣмъ, окрімъ угоды, державный прелімінарь, що містить цѣлый рядъ позицій, котрій вѣдповѣдають найпильнѣйшимъ потребамъ людности. Маємо законъ о регуляціи платнѣ служебы, законъ, котрый мае сотворити лѣпшу матеріяльну екзистенцію цѣлій класѣ державныхъ функціонарівъ; законъ о податку вѣдъ продажи цукру, котрый мусить бути ухваленый, сли парляментъ мае постаратись о покрытє фінансовыхъ выдатківъ, выкликаныхъ регуляціею платнѣ урядниківъ и державної служебы. Нашъ станъ селянській вѣдъ давна вже жде на законъ о належитостяхъ вѣдъ перенесеня селянськихъ маєтковъ; законъ о льокальныхъ зелѣзницяхъ мае намъ сотворити новій сполученя зелѣзничій; торговельный трактатъ зъ Японом мае служити експортови монархіи, и т. д. Доперва въ дѣйстно позитивній роботѣ палаты покаже ся, чи бажане переведеня нарадъ надъ угодою було дѣйстно выплывомъ мысли о працы на всѣхъ поляхъ, потрѣбній державѣ и людности. Поводженє и неповодженє державы зависить вѣдъ працѣ. Спиняванє тої працѣ лежить въ найбѣльшімъ контрастѣ зъ засадою, котра становить основу всякої парляментарної дѣяльности, зъ засадою бѣльшости. *Правительство вповні завдячене въ бѣльшостію* въ змаганю до того, щобы розпочати и перевести поважну працю на всѣхъ поляхъ, а такому змаганю може кождый патріотъ бажати лишь найлѣпшихъ успѣхівъ. Нехай менѣ отже буде вѣльно звернути ся до палаты зъ найгорячѣйшою просьбою, щобы передовсѣмъ приступила до нарадъ надъ угодою, а вѣдтакъ надъ всѣми тыми предложеньми угодовыми, котрій вѣдповѣдають державній конечности и наглымъ потребамъ людности."

Промову президента слухала цѣла палата зъ увагою, лишь група Шенерера перерывала ей крикомъ, якъ: „до криміналу! поліція! шахрай! внести языковій розпоряджена!" и т. п.

По перепалцѣ зъ обструкціоністами п. Швеґель мотивувавъ свое нагле внесеня, щобы безпроволочно розпочати нараду надъ угодовыми предложеньми, и внесене завзываюче президента міністрівъ, щобы выяснивъ, яку умову въ справѣ угоды заключивъ зъ угорскимъ правительствомъ: чи угода мае бути заключена на пѣдставѣ парляментарныхъ нарадъ, чи на пѣдставѣ §. 14., котрый є смертію конституціи.

По промовѣ Швеґля гр. Тунъ забравъ ще разъ слово и заявивъ, що переговоры зъ угорскимъ правительствомъ вели ся въ тімъ напрямѣ, щобы передовсѣмъ зробити нову пробу переведеня парляментарныхъ нарадъ надъ угодою, внести до палаты угодовій предложеня такъ, якъ ихъ правительство внесло въ минувшімъ роцѣ, и такъ, якъ ихъ внесено въ угорскімъ соймѣ. До палаты належить розпочати надъ угодою нараду. Въ вашімъ змаганю, панове, довести угоду до успѣшного результату, правительство буде стояти по сторонѣ палаты. Сли буде добра воля, то евентуальность, о котрій тутъ говорять, цѣлкомъ не увійде въ рахунокъ. Я можу сказати те саме, що сказавъ мій товаришъ Банфі: Нема парляментарныхъ правилъ, котрі давали бы право ставити питаня о евентуальности, котра могла бы наступити евентуально пізнѣйше, сли палата не сповнить тыхъ задачъ, котрыхъ сповненє есть ей правомъ, ей задачію, а заразомъ ей обовязкомъ. *Не можу подати палатѣ вмѣсту тои умовы, бо въ вашій руцѣ, панове, лежить, чи они мають стати ся фактомъ.*"

П. Праде говоривъ, що тайна умова, доконана въ порозумѣню зъ Банфімъ, є нарушенмъ конституціи. По заявѣ президента міністрівъ нема вже сумнѣву, що така умова дѣйстно була заключена. Въ такімъ случаю австрійске правительство заявило контрактово свою готовість зломаня конституціи. До парляменту належить унеможливити цѣлый той проектъ правительства. Бесѣдникъ апелює до бѣльшости, щобы зажадала предложеня тайної умовы.

П. Дашиньскій доказує, що друга часть внесеня Швеґля противить ся конституціи, такъ само якъ всѣ заходы правиці въ минувшій сесіи: установити порядокъ днезный на цѣлый рядъ засѣдань. Се, що правда, побічна рѣчь, але на пѣдставѣ такихъ побічныхъ рѣчей може колись счинити ся буча, котра Тунови дасть дуже добру нагоду выслати насъ до дому. Дошкулюючи намъ шпильками, числять на се, що намъ урве ся терпеливість. Въ тяжкихъ часахъ, коли ходило о правно-державне истноване державы, гр. Тунъ робивъ усе, щобы парляментъ зробити неспособнымъ до працѣ и насъ спровокувати. Въ очахъ народу хотѣли представити насъ въ фальшивімъ свѣтлѣ. Вѣдома рѣчь, що угода не може бути готова на означеный терминъ. Але мы знаємо, що все те чиста комедія; знаємо, що они хотять абсолютизму, и длятого хочемо ихъ тутъ мати, щобы ихъ припинити на публичный видъ. Мусять намъ станути до очей и зъ тою дрібкою таланту, якій ще посѣдають, вѣдограти до кінця комедію, яку собѣ вынайшли. Въ палатѣ не знайдуть ні одного союзника — окрімъ молодо-чехівъ. То Немезісъ! Той самый, котрый гнобивъ сесе сторонництво, той самый „вынимковый" намѣстникъ, пѣдъ котрого обухомъ чеський народъ стогнавъ цѣлыми роками, ставъ ся нинѣ тымъ, котрый выступає яко головне оруде до переведеня молодо-чеської політики. Нарушеньми конституціи на пѣдставѣ §. 14 можете лише збільшити число вашихъ злочинівъ, а вѣдтакъ сей злочинъ будете мусѣли боронити иншими ще злочинами. Бо така льогіка абсолютизму, що вінъ такъ довго грѣшить, ажь доки карку ему не зломлять. Але мы парляментарне сторонництво. Мы не хочемо ждати такъ довго, ажь доки вы не скомпромітуєте ся въ очахъ кождого мешканця сеи держави. Се було бы для насъ за довго. Вы за малій, щобы зъ вашои причины мала держава терпѣти. Длятого на ваші штуки вѣдповѣмо нашими штуками и тому въ виду провокаціи зъ вашои стороны заховуємо зимну кровь. Не числіть на те, що мы пѣдчасъ сеи сесіи будемо розбивати пульты, або свистати, або васъ закрикувати. Будемо поступати цѣлкомъ практично, знаємо, хто остаточно буде на споді. Маємо часъ.

П. Гросъ заявивъ ся за принятємъ внесеня Швеґля. Заявы президента міністрівъ дѣйстно провокуючій. Само лице президента мае въ собѣ щось провокуючого. Бути може, що и въ тонѣ голосу мае вінъ щось провокуючого, але сли хтось мае вже таке нещасте, повинень въ историчныхъ хвилях радше мовчати, якъ говорити. Тунъ уважає парляментъ за Vergnügungslokal, до котрого приходить ся доперва тогды, коли вже всѣ нашій мѣсця розрывокъ позамыканій. Щобы допровадити до цѣлковитого выясненя справы, лѣвиця залишила обструкцію противъ угоды. Дисциплінѣ партіи треба завдячити, що провокаціи Туна не выкликала бурѣ и президентъ не осягнувъ своєи цѣли. Лѣвиця забуде о всѣмъ и лишить ся солідарною, щобы повалити се міністерство зухвальства. Палата мусить розслѣдити угоду и сказати: Она засуджена, бо рѣзнає ся зрадѣ, сповненій на нашій вітчинѣ!

Надъ внесеньмъ Швеґля голосовано поименно. Результатъ выкликавъ сензацію, бо за внесеньмъ було 172, противъ внесеня 162 голосівъ! *Правиця лишила ся въ меншости о 10 голосівъ.* Неудача правительства тымъ бѣльша, бо президентъ міністрівъ якъ-разъ вчера рѣшивъ ся заявити, що правительство цѣлкомъ солідаризує ся зъ правицею, котра, якъ показало голосованє, въ дѣйстности не истнує.

Регуляминъ палаты вымагає до важности наглыхъ ухвалъ бѣльшости двохъ третинъ голосівъ, длятого головна часть внесеня Швеґля буде трактованя регуляминово. Иншу часть внесеня, домагаючу ся безпроволочного приступленя до першого читаня угодовыхъ предложень зъ вѣдложеньмъ на дальшій планъ решты наглыхъ внесень — ухвалено одноголосно. На тімъ засѣданє замкнено.

Слѣдуюче засѣданє въ понедѣлокъ.

Де-що про нашихъ культуртреґерівъ.

——

Коли то сонѣнько сильно припекло а горячій воздухъ не давъ мѣсця найти на охолоду, подумавъ и собѣ: „Канцелярія не перепишешь! — пусти ся вѣрломъ погулять по широкій рускій земляци. Тажь вона такъ радо гостить своихъ дѣточокъ, а то тымъ бѣльше, що чужа — хрещена и нехрещена дѣтвора такъ ей присѣла, що й дыхати вѣдъ неи годѣ..." Якъ подумавъ, такъ и зробивъ. Але, якъ звычайно, руска людина не мѣцна у великій грѣшь то й годѣ було далеко поѣхати и ботато звидѣти. И такъ боги позволили менѣ заглянути въ Камѣнецкій повѣтъ.

Краина не абы-яка. И хлѣбця святого видко Богъ не поскупивъ, и хаты не согбр-

І. КАПРАЛИКЪ
Львівъ, побічь Народного Дому
поручає всякій инструменты музичній: скрипки, альтівки, баселі, баси, флеты, кларнеты и трубки, а такожъ цитры и гітари. Найбільшій выборъ всякихъ самограючихъ и механічныхъ инструментівъ. — Цѣны найтаньшій. Цѣнники безплатно.

І. РЖЕНДОВСКІЙ Львівъ-Перемышль
Фабрика выробівъ цементовыхъ и складъ матеріялівъ будівельныхъ
продає по найдешевшихъ цѣнахъ: руры для выходківъ зелѣзній и камѣнковій, всякій выробы камѣнковій, цементъ, вапно окалисте и гідравлічне, найлѣпшій гіпсъ зъ славныхъ копалень семигородскихъ, папу дахову, плыты изоляційній, торъ, цегли, плыты и заправу шамотову, цеглини окладковій, дахівка, печи каселевій, карболінеумъ, лущакъ, кльозеты англійскій, емеліовій замкнены каналевій и пісуаровій та рурки древеній и т. д. 437 43—50

шій выглядъ мають, ба и худобиця, божа та людска, не зле выглядае. Ну а люде? Люде якъ люде: мужикъ то мужикъ, та й пана подыбаешь, а еврея також не на лѣкъ, бо те насѣня и на каменю родить ся. — Однакъ приступаю до рѣчи, щобы честного читача багацько не нудити.

Розглянувши ся сюды-туды и звидѣвши въ кѣлька громадъ, трохи самъ замѣтивъемь, трохи розповѣли добрѣ люде зъ житя и вѣдносинъ тамошныхъ Русинѣвъ и Поляковъ живучихъ декуди „подъ однымъ дахемъ“.

Заѣхавши въ одно сѣльце, вже на вступѣ стрѣтивъ мене немалый завѣдъ. Я, въ простотѣ серця, думавъ собѣ, що знаходжу ся на земли рускихъ князѣвъ и королѣвъ, а тутъ бачу — на публичныхъ мѣсцяхъ кромѣ руско-польскихъ написей подыбаешь чисто польскій, якъ-бы акуратъ за бл. п. небощки Польщѣ. Га, що робити? треба ѣхати дальше! И коли я потонувъ у думкахъ про минувшѣсть сей землицѣ, про сю волю и недолю, пробуджуе мене неначе въ просоня любе защебетане — але не соловѣя, а звычайнои селянъскои людины: „Похвалюсь Ѳзусъ Христусъ!“ — „Слава на вѣки!“ кажу, а холодъ, хотяй на дворѣ було жарко, пѣйшовъ менѣ ажь въ пяты. Еге, то бачите певно польскомазурска кольонія... не надармо напись на придорожѣй таблици лише польска... Тай лекше менѣ стало. Але прислухуючи ся бесѣдѣ людей, чую — по руски мѣжь собою говорять. Жажда довѣдатись правды зачинае мене палити, верчу ся на вѣзку, оглядаюсь, хотѣвъ бы-ъ въ однѣй хвили о всѣмъ знати, а тутъ конята, мовь на докоръ менѣ, бѣжать повочи, а мѣсце попасу мовь за горами. Ну, вже, и попасъ! На мое щасте надходить якійсь сивоголовый, старыкъ и, якъ всѣ, такъ вѣнъ поздоровкуе мене „похвальонымъ“. — „Газдую, скажѣть менѣ скоренько, якій ту нарѣдъ мешкае въ сѣмъ селѣ? чи Русины, чи Поляки?“ — „Та прошу пана, ксьондзъ зъ мѣста кажуть, що Поляки, бо и каплицю польску собѣ постарали, та й на „мшу“ святу часомъ приѣздять... Ну та й вчителька польска и по польски вчить“. — „А нарѣдъ якъ говорить межи собою? по руски чи по Польски?“ — „Люде прошу пана, говорять по руски, але борони Боже, щобы ксьондзъ або вчителька чули, бо заразъ такъ зневажать, що хорони Боже! то польскими французами называють, то рускими наймитами, а декого и потягнуть чимъ тамъ мають въ руцѣ...“ — „А вы письменнѣ, чи нѣ?“ — „Та письменный — Бувало якъ ходили-сьмо до школы, то вчило ся коменюша цѣлого на память, а теперь якъ часомъ за своею дитиною пѣйду въ школу, то нѣчого не чую, лишь науку про „Двѣе Польскі“ та спѣвы про якогось Бартоша та „Ѳще Польска не згінела“, а по руски не вчать, бо дѣти ще не навчили учительки по руски говорити...“. Ой бѣдна ты, бѣдна, Руси свята ненько Украино! Роздерта на три частины а на кождѣй тяжку операцію переводять Тутъ несамовитый Лях затрюе спокойный рускій людъ революційными своими пѣснями, тамъ за Карпатами азіятъ Мадяръ втолочуе свою варварску бесѣду пѣдъ руску стрѣху и церковь; онъ знова за кордономъ московскій велитъ замыкае народови уста, щобъ не промовивъ матѣрнымъ словомъ и не вѣддыхнувъ народнымъ житемъ... Схаменувши ся, пытаю дальше: „А Русинѣвъ грецкого обряду нема тутъ въ селѣ?“ — „Ѳ кѣлька хатъ, але такъ придушили и обаламутили, що сынъ одного господаря-Русина наперь ся перейти на польске, каже, що не хоче бути Русиномъ и руснои релігіи въ школѣ вчити ся не буде. Здаеть ся, такъ его збаламутила учителька и польскій ксьондзъ — А хто упѣмне ся? Ѳгомость нашь на другѣмъ селѣ, та вѣнъ сарана вже и рады собѣ дати не може, такъ его обсѣли польскій паны и ксьондзы...“

Приднѣмъ ся, що чувати въ другѣмъ селѣ! Тутъ вже правдиве безголове. Якъ менѣ люде розказували, бувъ давнѣйше въ школѣ выкладовый языкъ рускій. Послѣдными часами прийшовъ туда на учителя якійсь патріотникъ и силою власного розпорядженя завѣвъ языкъ польскій. Чи свѣдомыхъ Русинѣвъ не було тогдѣ дома, чи яке лихо? Але йдѣмъ дальше! По тѣмъ патріотнику прийшла учителька Полька. Сеся учителька, яко добрый педагогъ а при тѣмъ порозумѣвши добре цѣль школы, вводить наново языкъ рускій въ его права. Въ тѣмъ нежданно, якъ грѣмъ зъ ясного неба, западае въ радѣ громадскѣй ухвала: выслати депутатѣвъ до старосты, абы знести языкъ рускій! Чи не чудо? Чисторуска громада забороняе своимъ дѣтямъ вчити ся матѣрною бесѣдою! Тогдѣ цѣла камѣнецка Польща одноголосно загукала: „Бачте, ны ихъ силуете до русчины, а они самѣ не хотять того! Знести языкъ рускій!“ — Теперь менѣ нѣчо не зоставало, якъ докладно розслѣдити и правду вывести на денне свѣтло. Отже то культуртрегеры, похованши ся за параванъ, працювали неутомимо и успѣшно а передъ свѣтомъ голосили, що сама громада того бажае...

Въ нашѣмъ знонъ селѣ лучило ся таке, чого мабуть и „корона польска“ не видала. Ото оденъ учитель-Русинъ такъ сказавъ до себе: „Зле е жити чоловѣкови самому, подружу ся. Але щобы мѣй сынъ, котрый мавъ бы въ того подружя вродити ся [ще не знати, чи бы уродивъ ся!] не бувъ Русиномъ, перейду на польске!“ Рускій пароxъ не допустивъ до безпосередного переходу, длятого за намовою и вплывомъ культуртрегерѣвъ переходить вѣнъ на лютерске, а вѣдтакъ на польске...

Се цѣтки зѣрваній на-борѣ зъ нивы камѣнецкого повѣта... Тѣ появы слабои орґаніязаціи нашои зъ одной стороны, повинній бути для галицкои Руси наукою, що ѣй не вѣльно анѣ на хвилю дати полекшѣ своимъ трудамъ на народнѣй нивѣ, але постоянною бѣльшаючою и вытревалою працею розширювати виднокругъ руского патріотизму середъ широкихъ масъ людовыхъ и поступати въ своихъ змаганяхъ не лишь вѣдпорно, але й зачинати тактику зачѣпну, бо хотяй будемо часомъ слабшій на силахъ, то при правильнѣй орґаніязаціи и при кождочасовѣй готовости до вѣдпору якъ и до загону можемо неодну вѣднести побѣду.

Годѣ менѣ при тѣмъ поминути мовчанкою, що патріотичне камѣнецке духовеньство не щадить труду, часу и гроша, а всюды, де того вымагае свята народна справа, спѣшить чи то радою чи помочію, за що най буде менѣ вѣльно на сѣмъ мѣсци и честь ему вѣддати. Се най буде ему нагородою за минувше а заохотою тымъ сильнѣйшои працѣ на будуче. Честь належить ся и свѣтскѣй рускѣй интелігенціи, и свѣтлѣйшому селянъству, котрѣ спѣздѣлаючи зъ духовеньствомъ розносять свѣтло правды и науки пѣдъ стрѣху нашого хлѣбороба, а працюючи ревно при народнѣй будовли, вѣрять крѣпко, що недалека мусить бути тая будучнѣсть, коли словами нашого Кобзаря закличемо; Въ нашѣй хатѣ наша правда и сила и воля!

Като.

Въ справѣ общого собранія общества им. Качковского

одержуемо ось-таке письмо:

„Въ Почтенную Редакцію часописи „Дѣло“ во Львовѣ!

Въ помѣщенный въ чч. 193 и 194 часописи Дѣло зъ дня 1 (13) Вересьня с. г. отчетъ о генеральномъ собранію членовъ общества им. Михаила Качковского въ Самборѣ вкрались не лишъ немаловажныи неточности задѣвающіи честь и повагу центрального Выдѣла общества им. Михаила Качковского и представляющіи его дѣятельность въ ошибочномъ свѣтлѣ, но тоже впростъ неправдивыи и смисленныи факты, могущіи (мимо недостатка всякого основанія) вызвати у третьихъ лицъ неоправданный жаль до общества им. Михаила Качковского и его въ Самборѣ дня 8 Вересьня с. г. собравшихъ ся членовъ и исколебати такъ дуже пожеланную солидарность нашихъ рускихъ партій! Въ виду того прошу яко предсѣдатель генерального собранія членовъ общества Качковского въ Самборѣ такъ въ интересѣ правды и дальшого солидарного поступованя нашихъ партій, а котрой то солидарности я яко оденъ изъ иниціяторовъ еѣ булемъ и есьмъ всегда приклонный, о помѣщеніе въ почтенной часописи „Дѣло“ слѣдующія опроверженія:

Не есть правдою, якобы на собранію членовъ общества им. Михаила Качковского въ Самборѣ отбувшемся дня 8 Вересьня с. г. названо общество Просвѣта „подлымъ, що за грошѣ продало азбуку, приводѣло новую шкуру“, или якобы о немъ говорено, „що оно бере триникгельды; неправдою есть, будтобы г. Короля вандровного учителя товариства Просвѣты названо „піякомъ, що замѣсто до читалень до корчемъ заходить и народъ розпиває“. Не вѣрно тоже отдано содержаніе и смыслъ моихъ слѣвъ о Просвѣтѣ и мнимыхъ ей триникгельдахъ.

Бути вправдѣ може, що середъ огорченія якое у собранныхъ вызвала гадка о принятію въ изданіяхъ товариства „Просвѣта“ ненавистной собраннымъ фонетической правописи, пали изъ устъ поодинокихъ участниковъ собранія не дуже лестныи и може неотвѣтныи выраженія по адресу товариства Просвѣты, но выраженій такихъ произнесенныхъ въ многочисленномъ бо нѣсколькосотъ участниковъ числящемъ собранію и середъ общого шума и замѣшательства не можна вмѣняти въ эло цѣлому собранію и дѣлати его отвѣчательнымъ за тое и тымъ меньше уважати яко выразъ пересвѣдченя цѣлого собранія, а то тымъ певнѣйше, що до моихъ ушей яко предсѣдателя собранія выраженія подобніи, якъ они представленныи въ часописи Дѣло не дошли, и я былъ бы съ певностью употребившого ихъ призвалъ къ порядку, скоро бы лишъ ихъ середъ шума былъ розличилъ! Смѣло однакожъ сказати могу, що нѣякій изъ бесѣдниковъ промавляющихъ на упомянутомъ собранію не употребилъ вышше наведенныхъ словъ о Товариствѣ Просвѣта! Такъ само о Г. Королю сказати могу, що о немъ на собранію вообще нѣякой бесѣды чи то прямо чи косвенно съ приведеніемъ всказующихъ на него знаменъ цѣлкомъ не було!

Не малою причиною огорченія на собранію було такожъ тое, що О. Полошиновичъ мотивуючи свое внесеніе хвалилъ зъ одной стороны дѣятельность Просвѣты зъ другой же стороны понижалъ дѣятельность общества Качковского! Тое въ голонной мѣрѣ вызвало шумъ и крикъ! Мериторично противъ самого внесенія нѣкто не выступалъ.

По укончennой дебатѣ я яко предсѣдатель уважалъ всказаннымъ зреасумовати еще разъ цѣлый перебѣгъ тойже, но въ промовѣ моей я анѣ разу не употребилъ вкладаемого менѣ въ уста слова триникгелдъ; я сказалъ лише, що товариству Просвѣта лекше приходить розвивати дѣятельность въ напрямѣ черезъ О. Полошиновича всказаннымъ, бо товариство тое побирае отъ сойму краевого значную запомогу, наше же общество не побирае вправдѣ запомоги, но за тое есть въ дѣятельности своей больше независиме! По той промовѣ, отступивши предсѣдательство Д-ру Антоневичу, поставилъ я слѣдуючое внесеніе: Въ виду того, що уже давнѣйше подобное же званіе, якъ О. Полошиновича, було до Выдѣла Центр. внесене, въ виду того, що въ справозданю Выдѣла сказано, що того желанія лише для скудности фондовъ не могли онъ дотеперъ выконати, общое собраніе переходить надъ внесеніемъ О. Полошиновича д. порядку дневного! Коли О. Давидякъ, думаючи вѣроятно, що я ставлю внесеніе въ характерѣ предсѣдателя, сказалъ по несеным голосомъ, що мое внесеніе уважае яко преокупацію свободной гадки членовъ, я чувствуючись тымъ оскорбленымъ подяковавъ за предсѣдательство, — на сильнія налягання присутствуючихъ однакъ, и коли собраніе рѣшило, що менѣ прислужае право ставити внесенія, обнялъ я назадъ тоеже! Коли же дальше при голосованю оказалось, що ровное число рукъ поднеслось такъ за внесеніемъ О. Полошиновича якъ и за моимъ, отступилъ я для милой згоды отъ свого внесенія! Въ конци еще на закидъ кореспондента „Дѣла“ щомъ не подалъ подъ голосованье внесенія О. Вахнянина маю честь освѣдчити, що мене даже въ салѣ не було тогда, коли О. Вахнянинъ говорилъ; предсѣдалъ тогда Д-ръ Антоневичъ; однакожъ думаю, що вѣроятно О. Вахнянинъ не сформульовалъ нѣякого внесенія, скоро такое не подано подъ голосованье.

Загорье дня 27 Вересьня 1898.

Ѳеофиль Калужняцкій.

До сего письма скажемо кѣлька слѣвъ вѣдъ себе.

Допись о собраню общества им. Качковского въ Самборѣ одержали мы вѣдъ чоловѣка поважного [священика], заслугуючого на вѣру. Коли опѣвля „Галичанинъ“ написавъ, що нашъ дописуватель „потералъ равновѣсъ“ при кѣнци своои допися [т. е. при описѣ бурливои сцены по внесеню о. Полошиновича], мы сейчасъ вѣднесли ся до нашого дописувателя, а вѣнъ вѣдписавъ намъ, що изъ своои допися нѣчого не може вѣдкликати а въ потребѣ позволяе намъ подати его имя. Впрочѣмъ самъ „Галичанинъ“ пише: „Правда, що противъ Просвѣты поднесены были нелестныи выраженія... однакъ они были вымѣрены лишь противъ того, що она ввела въ своихъ изданіяхъ фонетическое правописаніе *для того, щобы не утратити соймовой субсидіи* [ложь!], которую то субсидію могло бы получити также и общество Качковского, если бы вступило въ слѣды Просвѣты — якъ коли-бъ Просвѣта не мала довгій лѣта субвенціи, выдаючи книжочки етимольогію, а общество Качковского прецѣнь и тогдѣ не мало! Конецъ-кѣнцемъ навѣть „Галичанинъ“ констатуе „нелестныи выраженія“ о „Просвѣтѣ“. Нехай же-жь на будуще на собраніяхъ общества им. Качковского нѣякій „нелестныи выраженія“ о „Просвѣтѣ“ не вѣдзываютъ ся, якъ на зборахъ „Просвѣты“ не зачѣпае ся общества им. Качковского. Пѣсля повышшого письма о. Калужняцкого хочемо надѣятись, що сцена зъ Самбора вже бѣльше не повторить ся...

НОВИНКИ.

— 100-лѣтный ювилей вѣдродженя руско-украиньской литературы, устроюваный Науковымъ товариствомъ имени Шевченка, запонѣдае ся дуже свѣтло. Речинець товариства вже означеный: мае оно протягнути ся два днѣ, именно 31 ого жовтня и 1-ого падолиста н. ст. Головнѣ точки програмы: Вечеромъ 31-ого н. ст. жовтня вѣдбуде ся въ великѣй сали театру Скарбка *торжественне представлене*, на котрѣмъ выголосить ся вѣдповѣдный прольогъ, дальше вѣдспѣвае ся спеціяльно на се торжество уложена кантата, а вкѣнци вѣдогравсь Котляревского „Наталка Полтавка“ найлучшими силами руского народного театру и зъ по-за театру. Також наша артистка-патріотка панна Саломея Крушельницка прирекла свою участь. Закѣнчене буде становити артистично уложеный живый образъ, въ котрѣмъ возьме участь найменше 50 особъ. Дня 1 падолиста вѣдбуде ся о 12 годинѣ въ полудне *наукова академія* зъ науковыми вѣдчитами и дискусією, въ котрѣй возьмуть участь всѣ нашій ученій и письменники, а також есть сподѣваный приѣздъ земляковъ зъ-за кордону и представителѣвъ нашихъ славяньскихъ науковыхъ институцій. Вечеромъ того самого дня вѣдбуде ся о 6 годинѣ *торжественный обѣдъ* [за попереднымъ зголошеномъ участи ковъ], на котрѣмъ будуть выголошенй вѣдповѣдний до великости свята торжественнй промовы. — Близшу програму подасть комітетъ въ найкоротшѣмъ часѣ.

Якъ бачимо, наше Наукове товариство имени Шевченка у Львовѣ хоче обходити се свято, вѣдповѣдно до важности хвилѣ, дуже величаво, за що руско-украинскій загалъ може бути ему лише вдячный. Надѣемо ся, що и участь публики буде велика. Щобы однакъ зробити сесю хвилю загально народнымъ святомъ, повинній нашій свѣдомій патріоты устроювати подобнй ювілейнй торжества по всѣмъ краю, по мѣстахъ, де е руско-украинськи товариства, и по сѣльскихъ читальняхъ. Головною точкою програмы повинно бути, пообчь поучаючихъ вѣдчитовъ, представлене „Наталки Полтавки“. Въ тѣй цѣли выдае товариство „Руска Бесѣда“ у Львовѣ передрукъ „Наталки Полтавки“ зъ нотами для ужитку аматорскихъ представлень, а товариство „Просвѣта“ выдае книжочку „Про житє и значѣне письменника Ивана Котляревского“. Книжочки сесѣй появлять ся вже сими днями.

— **Зъ Коломыѣ.** Коломыйскій выборчій комітетъ пригадуе выборцямъ V-ои курій округа Городенка Снятинъ-Косовъ-Коломыя Надворна-Богородчаны, що въ середу 5-ого жовтня с. р. точно о 11 годинѣ рано вѣдбуде ся въ Коломыи въ ратушевѣй сали *окружне вѣче выборцѣвъ*. День передъ вѣчемъ, т. е. 4-го жовтня точно о 7 годинѣ вечеромъ вѣдбуде ся въ комнатахъ „Читальнѣ“ (напротивъ дому Бѣлоуса) нарада въ цѣли обсужденя заявленыхъ кандидатуръ. Просимъ же мужѣвъ довѣря изъ всѣхъ наведеныхъ повѣтовъ взяти участь въ сѣй нарадѣ. *Повѣтове вѣче выборцѣвъ* судового повѣта гвоздецкого скликуе коломыйскій выборчій комітетъ на суботу, 8-ого жовтня точно о 2 годинѣ пополудни до села Баличѣ, до салѣ „Читальнѣ“, и просить выборцѣвъ зъ гвоздецкого повѣта и сусѣдныхъ зъ нимъ громадъ городенського и заболотѣвского судового повѣта якъ найчисленнѣйше на вѣчу явити ся. — Свящ. *Титъ Войнаровскій, д-ръ Володимиръ Т. Дудикевичъ.*

— **Руске Товариство гімнастичне „Соколъ“ у Львовѣ** устроюе дня 9 н. ст. жовтня с. р. въ великѣй сали Народного Дому вечеръ зъ танцями. Запрошеня розсылають ся сими днями. Хто бы не одержавъ, вволить зголосити ся въ льокали Товариства [ул. Пѣдвале ч. 7] що дня вѣдъ 4 годины пополудни. Чистый дохѣдъ призначеный на будову власного дому „Сокола“.

— **Панна Саломея Крушельницка** выступить въ середу въ варшавскѣй оперѣ въ „Аідѣ“ Вердіого.

— **Директоромъ** учительскои семинарія въ Станиславовѣ именованый Иванъ Войцеховскій, професоръ учит. семинарія въ Кракова.

— **Выборы до буковиньского сойму** зъ великои посѣлости вѣдбули ся вчера. Зъ першого круга выборчого выйшли одноголосно дотеперѣшній послы Клінеску и Цуркань, а зъ другого круга одноголосно Вѣрмене: Стефановичъ, Абрагамовичъ, Весоловскій и радникъ суду Богосевичъ и бѣльшостію голосѣвъ Румуны: Василько, Мустаца, Вольчиньскій и молодо-румунъ Фльондоръ [сей послѣдный въ дорозѣ компромісу]. — Новый соймъ буковиньскій буде складати ся: зъ 13 Румунѣвъ, 6 Нѣмцѣвъ, 4 Русинѣвъ, 4 Вѣрменъ, 3 дикихъ и зъ ректора университету.

— **Изъ справъ судовыхъ.** Карна розправа противъ п. Бачиньского, адвокатского кандидата зъ Городенки, котра була вызначена передъ судьями присяглыми въ Тернополи, не вѣдбула ся, бо не явивъ ся той комісарь залѣщицкого староства, котрый бувъ правительственнымъ комісаремъ на дотычнѣмъ вѣчу въ залѣщицкѣмъ повѣтѣ, де п. Бачиньскій мавъ въ своѣй промовѣ допустити ся пѣсля доносу староства ажь кѣлькохъ злочиньствъ. Вѣдложена розправа мае вѣдбути ся пѣдчасъ найблизшои новои каденціи суду присяглыхъ. — Дня 3 н. ст. жовтня с. р. вѣдбуде ся въ мѣскодѣлегованѣмъ судѣ въ Тернополи карна розправа противъ д-ра Ивана Франка о побите господаря Михайла Пѣдгайного зъ Березовицѣ великои на передвыборчѣмъ зборѣ въ Тернополи. [Михайло Пѣдгайный — то одинъ зъ патріотовъ селянъ засудженыхъ за аферу выборчу въ Березовицѣ въ часѣ загальныхъ выборовъ до рады державнои; дѣставъ вѣнъ чотири мѣсяцѣ вязниці].

— **Зъѣздъ „кулюкъ рѣльничихъ“** вѣдбувъ ся у Львовѣ д. 26. и 27. с. м. Не вдаючи ся въ широке справозданя въ того зъѣзду, зазначимо лише коротко внесеня, зъ якими вѣдзывали ся поодинокій „дельгаты кулюкъ“. И такъ высказано бажане, щобы краевый выдѣлъ удѣливъ бѣльшу помочь матеріяльну крамамъ и гуртовнымъ торговлямъ кулюкъ, бо тогдѣ бѣльше людей найде занятя и выробить ся въ краю бѣльшій амыслъ промысловый. Выслано депутацію до намѣстника, щобы вѣддати въ опѣку торговельну дѣяльнѣсть кулюкъ, а особливо, щобы дѣстати позволене на удержуване трафікъ при крамахъ. Намѣстникъ обѣцявъ вдоволити тымъ бажанямъ пѣсля змоги. Вѣдозвавъ ся голосъ противъ закладания повѣтовыхъ союзовъ торговельныхъ, а за заложенемъ загального союза центрального и такого-жь складу товарѣвъ. Домагано ся дальше списаня всѣхъ католицкихъ фірмъ, де бы кулюкъ могли побирати товары. Инше внесене жадае установленя повѣтовыхъ люстраторовъ торговельныхъ и торговельныхъ повѣтовыхъ філій. Сказано також, щобы кулюкамъ вѣльно було продавати шкѣльнй книжки. На те вѣдозвавъ ся голосъ зъ пересторогою передъ поквапнымъ закладанемъ чи то загального центрального складу товарѣвъ чи то складовъ повѣтовыхъ; далеко лѣпше було бы, щобы поодинокій кулюкъ лучили ся *по* кѣлька и разомъ спроваджували товары. Трафіки соли може кожде кулюкъ дѣстати вѣдъ краевого выдѣлу, коли лишь схоче о те постарати ся. Вкѣнци раджено, щобы для заради бракови склепарѣвъ головный зарядъ уряджувавъ що року по кѣлька практичныхъ курсѣвъ. Дальше высказано бажане, щобы головный зарядъ по-

старавъ ся о те, щобы кождый крамъ кулка люстровано два разы до року, — щобы вôддѣлы господарского товарыства получено въ кулками и щобы по учительскихъ семинаріяхъ, въ школахъ рôльничихъ и семинаріяхъ духовныхъ закладано торговельнй курсы. Зъ нишихъ внесень годить ся записати ще те, щобы головный зарядъ старавъ ся о заведеня краевого монополю горѣвки, котру продавано бы въ опечатаныхъ фляшкахъ, — щобы не удѣляно права вышинку однôй особѣ на нелькихъ обшарахъ краю, але въ кождôй мѣсцевости кому иншому, и то передовсѣмъ людямъ честнымъ, — по корчмахъ щобы продавали лише горѣвку краеву, — взагалѣ, щобы право пропинаціи выконувано зъ якъ найменшою шкодою для сѣльского населеня. Въ тôй самôй справѣ домагано ся, щобы властителѣ пропинаціи не выпускали корчемъ въ аренду жидамъ, але заводили хрестіяньскй господы; щобы карано не тôлько тыхъ, що розпиваютъ ся, але и тыхъ, що людямъ улекшуютъ піяньство. Въ связи въ тымъ жадано, щобы не давано жидамъ въ аренду рогачокъ. Порушено ще одну справу, щобы старати ся о пôддвиг нене хову господарскои птицѣ и торговлѣ яйцями; до сего треба окремыхъ учителѣвъ, котрй бы въ сôй справѣ народъ поучали. Высказано бажаня, щобы заряды кулокъ купували яйця расовои птицѣ и продавали по половинѣ цѣны членамъ для поправы расы домашои птицѣ. Референтъ призналъ, що декотрй внесеня дуже слушнй и пожиточнй, але для браку фондôвъ годѣ ихъ выконати. У всякôмъ разѣ головный зарядъ возьме ихъ пôдъ розвагу. Зазначити треба, що загальнй зборы кулокъ не мають права ухвалюваня внесень, длятого лише передано внесеня головному зарядови до увзгляднея.

— **Процесъ о подруже.** Окружный судъ въ Бережанахъ мае сими днями рѣшити цѣкавый процесъ о уневажнене подружа. Справа була така: Передъ кôльканацяти роками донька арендаря зъ Конюхъ вôддала ся за одного бережаньского купця, такожь жида, а вѣнчане вôдбуло ся цѣлкомъ легально пôсля обовязуючихъ приписôвъ. Передъ трема роками жѣнка покинула чоловѣка, замешкала постôйно при родичахъ въ Конюхахъ и навязала знакомство зъ тамошнымъ громадскимъ писаремъ, христіяниномъ, молодшимъ вôдъ нея о кôльканацять лѣтъ. Въ осени 1897 р. выхрестилась она у Львовѣ и дôставши зъ Риму диспенсу вôдъ першого супружа, вышла замужь за того писаря. Прокураторія державна въ Бережанахъ розпочала була зъ уряду доходжене о злочинъ двоженьства и вôдступила акты львôвскій прокураторіи, бо друге вѣнчане вôдбуло ся у Львовѣ. Однакъ львôвска прокураторія занехала дохожденя, узнаючи, що цѣла справа не мае въ собѣ нѣчого карыгôдного. Теперь першій чоловѣкъ внесъ до бережаньского суду жалобу о уневажнене другого подружа. Тамошній правничй круги зъ цѣкавостію дожидають рѣшеня, котре подекуды буде мати засадниче значѣне.

— **Обсервацію стану ума Вінярского,** убійника своеи жѣнки и ея вуйка кс. Бесядского, скôнчать краковскй лѣкарѣ десь за тыждень.

— **Огнѣ.** Въ ночи зъ 9 на 10 с. м. выбухъ пôдложеный огонь въ новôмъ невыкôнченôмъ громадскôмъ будынку въ Будзановѣ теребовельского повѣту, и знищивъ якъ новый такъ и старый громадскій будынокъ. Громадску касу и акты выратувано. Обезпечена шкода 3000 зр. — Дня 17 с м. згорѣли въ Збаражи три господарскй загороды. Причиною огню були дѣти, що бавили ся сѣрниками.

— **Катастрофа въ копальни угля.** Вчерашнй телеграмы доносять зъ Герне [въ Вестфаліи], о катастрофѣ въ одной копальни. Наслѣдкомъ обваленя линвы упавъ у глубину кôшь, при чôмъ 20 роббтниковъ утратило жите на мѣсци.

— **Пôдмоги на будову дорôгъ.** Въ краевôмъ буджетѣ на 1898 рôкъ призначивъ соймъ до розпорядимости выдѣлу краевого 390.000 зр. на пôдмоги для повѣтôвъ и громадъ на будову дорôгъ въ краю. Вôдтакъ ухваливъ соймъ, що по санкціонованю закона о бонифікаціи зъ галицкого фонду пропинаційного въ користь фонду краевого, буде мôгъ выдѣлъ краевый выдати въ 1898 роцѣ 25.000 зр. на пôдмоги для дорôгъ и 20.000 зр на фондъ позичковый дороговый. Отже згаданый законъ одержавъ уже цѣсарску санкцію и зъ тои причины выдѣлъ краевый мôгъ признати дальшй пôдмоги на будову дорôгъ. Тй пôдмоги одержали мѣжь иншими выдѣлы повѣтовй: Бучачь на дорогу Нижнѣвъ-Язловець 5000 зр., Добромиль на дорогу Коростно-Кузьмина 4000 зр., Ярославъ на дорогу Переворскъ-Бистровицѣ 4000 зр., на дорогу Сянява-Майданъ 3000 зр., Калушъ на дорогу Калушъ-Ясенѣвъ 3000 зр., Львôвъ на дорогу въ Збоискахъ 3000 зр., Мостиска на дорогу Мостиска-Гусакôвъ-Пакôсть 2000 зр., Рогатинъ на дорогу Рогатинъ Черче 1161 зр., Старемѣсто на дорогу Лаврôвъ Мшанець 2000 зр., Теребовля на дорогу Янôвъ-Кобиловолоки 3000 зр. и Збаражъ на дорогу до Пôдволочискъ и Березовицѣ 3815 зр.

— **Дрôбнй вѣсти.** Мѣжнародный конгресъ прасы, що сего року вôдбувъ ся въ Лісбонѣ, скликаный буде въ слѣдующôмъ роцѣ имовѣрно до Риму. — Поединокъ на пістолеты вôдбувъ ся передвчера на Белянахъ пôдъ Краковомъ мѣжь властителями дôбръ Л. С. и К. Р.; другого, тяжко раненого, вôдвезено до его села.

Ball-Seide 45 kr.

bis fl. 14·65 per Meter — sowie schwarze, weisse und farbige **Henneberg-Seide** von 45 kr. bis fl. 14·65 per Meter — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private** porto- und steuerfrei ins Haus. **Muster umgehend.** 7 [4]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

— Звертаємо увагу на умѣщеный въ нынѣшнôмъ числѣ „Дѣла“ анонсъ ново-отвореного Магазину модныхъ товарôвъ Фердинанда Гітлера при ул. Галицкôй ч. 20.

Вѣсти зъ Станиславôвскои Епархіи.

Зъ причины резигнаціи о. Зен. Кириловича въ презенты розписаный повторно конкурсъ на Попельники зъ річницемъ до 30 н. ст. жовтня с. р. — Въ проповѣдію принятй: а) на Кобаки оо.: Мих. Гулла, Ив. Шихъ, Іос. Тиховичь, Ал. Сабатъ, Ив. Терлецкій, Мих. Девицкій, Ив. Бѣлоусъ, Кир. Гаморакъ, Илія Мардаровичь, Дим. Микецей, Дим. Лойванюкъ, Мих. Кобилянъскій, Ник. Темницкій, Викт. Ростковичь, Якôвъ Андрѣишинъ и Мих. Вальницкій; на Порхову оо.: Ив. Лабѣй, І. Онуцкій, Як. Сербеньскій, Пав. Петрицкій, Юр. Жолкевичь, Ант. Одѣжиньскій, Сев. Гаваньскій, Андр. Поповскій, Прок. Гукъ, Мих. Сѣмовичь, Вас. Новицкій, Ив. Коцикъ и Емил. Весоловскій. — Канон. институцію дôстали оо.: Конг. Федоровскій на Завалѣ, Ром. Рудницкій на Петликôвцѣ, Григ. Громадка на Дору и Евг. Филиповичь на парохію при карнôмъ домѣ въ Станиславовѣ. — Консисторія вôдносилась до намѣстництва о згоду на канон. институцію оо.: Томы Решетиловича на Волчинець, Прокопа Гука на Порхову и Сим. Бурнадза на Олѣеву. — Увôльнени оо.: Мих. Дроздовскій вôдъ прив. сотрудництва въ Помôрцяхъ, Несторъ Гавацкій вôдъ завѣдательства въ Петликôвцяхъ и Емил. Гавацкій вôдъ сотрудництва въ Копичинцяхъ. — О. Онуфрій Вергунъ введеный въ завѣдательство прихода Гусятинъ, а укôнченый богословъ Ант. Гевричь принятый въ канонічну связь епархіяльну. — Рукоположене въ пресвитеры одержали: Стеф. Алимурка, Андр. Андруховичь, Ник. Воляньскій, Ант. Гевричь, Конст. Куниньскій и Конст. Ласѣйчукъ. — Титулъ стола дôстали укôнчений богословы: Волод. Давидовичь, Пав. Чужакъ, Ден. Коцюба, Волод. Смулка и Андр. Стрѣльчикъ. — Правительство згодилось на вызначене дотацій для прив. сотрудникôвъ: въ Олексинцяхъ, Жабю-Ильци и въ Звинячцѣ.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Управляючій Совѣтъ Института „Народный Дôмъ“ въ Коломыи розсилавъ до священникôвъ Покутя ось-таке письмо:

Ваша Всечестивôть!

Управляючій Совѣтъ Института „Рускій Народный Дôмъ въ Коломыи“ рѣшивъ вôднести ся до Васъ, полагаючи на знанôмъ Вашôмъ патріотизмѣ, въ прошеняхъ станути въ помôчь членамъ Совѣта въ придбаню фондôвъ на будову руско-народного Дому въ столици Покутя, въ рускôмъ мѣстѣ Коломыи.

Совѣтъ управляючій вдучи за голосомъ загалу и засягнувши мнѣня знатокôвъ, розпочавъ будову сеи величавои святынѣ слова и думки рускои; на закрытыхъ до теперь фундаментахъ працюе денно до 60 роббтниковъ и будова въ мѣру прибуваючихъ фондôвъ провадить ся пôдъ надворомъ окремо до того умовленого архітекта, а въ слѣдующôмъ роцѣ т. в. 1899-ôмъ будынокъ мае станути готовый.

Не потреба пояснятн, кôлько труду приймае на себе управляючій Совѣтъ при веденю такои будôвлѣ, но дѣлае тое охотно въ переконаню, що то жертва для добра дорогого бѣдного рускаго народа; годѣ однако забути, що Совѣтъ управляючій не сотворить такихъ реальнôвъ будôвлѣ безъ помочи прочихъ членôвъ рускои семьѣ.

Звертаемъ ся протов до Васъ въ имя любови народа, въ имя убогои учащои ся молодежи, въ имя захороны насъ вôдъ сорому и наруги передъ противниками: не дайте пропадати розпочатому великому дѣлу, не лишайте насъ самыхъ безпомôчныхъ, а окажѣть милость и жертволюбіе и станьте „созидателемъ“ рускои крѣпости, своеи хаты, своеи правды и сили и волѣ!

Въ тôй цѣли просимо Васъ сейчасъ заязати въ своѣй громадѣ комітетъ мѣстцевый до збиранн складокъ, поучивши о тôмъ народъ, просимо Васъ о вôдправленю поодинокихъ 10 акафистôвъ кождои наступуючои недѣлѣ або свята а пôдчасъ вôдправы выслати провизорôвъ церковныхъ зъ тацою по церкви мѣжь народъ, до чого просимо долучити жертву вôдъ себе и брацтва церковного и въ той способѣ призбираный грôшь проснмо прислати на руки председателя о. Николая Левкого зъ Коломыи.

Нехай возьме участь населене Покутя въ будованю свого Дому Народного, нехай мае свôй кутъ бѣдна учаща ся молодѣжь, нехай не ихаемъ ся и не впрошуемъ ся до чужихъ палатъ, нехай всѣ рускй товариства, всѣ братя Русины безъ рôзницѣ партій найдуть мѣсце, де бы могли ся безрозрывно зъєднати и скрѣплятн до спôльнои працѣ — працѣ, котра дае житѣ народамъ.

Зъ поодинокихъ цеголъ мае стануги велика наша будôвля народна — ждемо на цеголку вôдъ Васъ и вôдъ Вашои честнои громады!

Коломыя дня 24 го сентемôра 1898.

Вôдъ Управляючого Совѣта Института „Рускій Народный Дôмъ въ Коломыи“ *о. Николай Левкій* председатель, *о. Александеръ Русинъ* секретарь. — Члены Управляючого Совѣта: *О. В. Балицкій, Григорій Кульчицкій. Д-ръ мед. В. Кобринскій, М Бѣлоусъ, проф. Кузьма, А. Блонскій, Д-ръ А. Кульчицкій.* — Заступники членôвъ Управл. Совѣта: *Д ръ З. Левицкій, Л. Посацкій.* — Комісія контрольна: *Д-ръ Т. Дембицкій, Д-ръ В. Дудикевичь, П. Корчиньскій.*

Телеґрамы „Дѣла“.

Краковъ 1 жовтня. Краева дирекція почтъ и телеґрафôвъ завѣсила тутъ въ урядованю листоноса Ґольдберґа (жида), котрый посередно похвалявъ поступокъ Люккеніого. Прокураторія наказала перевести въ тôй справѣ слѣдство.

Вѣдень 1 жовтня. Wiener Ztg. оголошуе законъ вôдносячій ся до регуляціи платнѣ урядникôвъ и титулы ексцеленцій для чотирохъ міністрôвъ.

Женева 1 жовтня. Тесінська поліція уязнила Рамбоніого, яко пôдозрѣного о спôвучасть въ замордованю цѣсаревон. Арештованого вôдставлено до вязниць въ Женевѣ.

Мадритъ 1 жовтня. Повстане на Филиппінахъ що-раз бôльше ширить ся. Губернаторъ и урядники на островѣ Люзонъ схоронили ся до Ильойльо.

Берлинъ 1 жовтня. Выѣздъ цѣсаря до Палестины назначеный на 15 с. м. Поверне въ половинѣ грудня.

Берлинъ 1 жовтня. Англійско-россійскій антаґоніамъ що-разъ бôльше заострюе ся. Въ Лондонѣ приготовляють ся на кроки дуже поважнои натуры.

Парижъ 1 жовтня. Деякй дневники доносять, що Менелікъ на чолѣ сильнои армін машируе въ сторону Нілю. Здаеть ся, що вôнъ хоче напудити Англійцѣвъ и наклонити ихъ до певныхъ уступокъ въ справѣ Фашоды.

Лондонъ 1 жовтня. Англія, Америка и Японъ намѣряють спôльно запротестувати противъ послѣдному переворотови въ Хінахъ и оголосити цѣсареву за узурпаторку. Родина Ліхунчана утекла до Портъ-Артуръ и вôддала ся пôдъ россійску опѣку.

Лондонъ 1 жовтня. Едемъ паша въ 60 вояками вôдѣхавъ зъ Креты. — Въ Пекінѣ стято шесть прихильникôвъ реформъ и сына губернатора Куепе за заговôръ противъ цѣсаревои. Въ мѣстѣ спокôй.

Амстердамъ 1 жовтня. При дискусіи надъ адресою парляменту одинъ соціялістичный посолъ заатакувавъ королеву и Ораньскій дôмъ. Счинила ся буча и послы выкинули бесѣдника за дверѣ. Зъ нимъ вышли всѣ иншй соціялістичнй послы.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На будову власного дому Товариства русскихъ ремѣсникôвъ „Зоря“ жертвували Р. Т.: Танчаковскій Іосифъ учитель народныхъ школъ у Львовѣ 1 вр. а Кролъ Людвикъ фотограф 50 кр. За тй жертвы Выдѣлъ складае щире спаси Бôгъ!

Надослане.

Д-ръ Николай Бѣлікъ

отворивъ канцелярію адвокатску

у Львовѣ ул. Костюшки ч. 4

спôльно зъ адвокатомъ Д-ромъ Стечковскимъ.

362 3—3

МАШИНКИ АМЕРИКАНЬСКИ до сѣканя мяса по зр. 4. Сита волосѣнй почвôрнй до паштетôвъ по зр. 1, 1.30 и 1.60.

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля земѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.]

4595

Решткы хôдниковъ и высортованй диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на ковѣ, ґобеліны и рбанй предметы декораційнй по цѣнахъ баечно дешевыхъ. Складъ диванôвъ „Au Louvre“ Львôвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожь на раты безъ пôдвышеня цѣнъ. Для провінцій цѣнники даромъ и оплатно. 190

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА, зъ первôрядныхъ краевыхъ и заграничныхъ фабрикъ, найдокладнѣйше урегульованй, поручае ИВАНЪ ЯВОРУКЪ Львôвъ, Галицка 6. На мѣсячнй раты по 4 зр., готôвкою 10% дешевше. 343

МУЖЕСКУ 344
Безсильнôсть

выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣхôвъ молодости и розпусты, усуне наповно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданихъ илюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана

Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй поясненя своихъ недуґъ и направили свои мужескй силы при помочи указаного въ книжцѣ способу лѣчена. По одержаню франко належитости, высылае ся франко книга въ куверті магазиномъ выдавцѣвъ Р. Ф. Бірей въ Липску. (R. F. Biereу's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

КИРИЛО ДУМИНЪ

краевець мужескій

дипльомованый черезъ ц. к. технольоґічный музей у Вѣдни поручае ся ласкавымъ вагляданъ Р. Т. Публики. 7—7

Львôвъ, Трибунальска ч. 16.

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ кождôй мѣсцевости певно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ паперôвъ державныхъ и льосôвъ. Зголошеня до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII Deutsch-206 gasse 8, BUDAPEST. 5—10

Зарядъ молочарнѣ

Нинѣшнымъ маю честь увѣдомити Р. Т. Публику, що въ нинѣшнымъ днемъ обняла я у власный зарядъ молочарню при ул. Сикстускôй ч. 31. — Снѣданя, обѣды и вечерѣ безъ взгляду на пору дня, такожь набѣлъ всякого рода такъ въ льокали власнôмъ або такожь на замовленя зъ цѣлою стараннôстію высылаю.

Зъ глубокимъ поважанемъ

368 4—5 **Теофіля Оглі.**

Артистично-ритовничє ЗАВЕДЕНЄ А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляе и выконуе якъ найдокладнѣйше и найстараннѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми черенками для кождого легко надаюча ся, почавши вôдъ 1 зр. и высше. Стампіле металевй и кавчуковй, ґорбы, монограмы, стампільнй марки, станцы, таблицѣ литй и ґравіованій и проче.

Замовлени зъ провінцій полагоджують ся вôдворотною почтою. 290 11—52

5 кільо солодкого **ВИНО ГРАДУ** куращйного оплатно за побранемъ почтовымъ 2·10 кр. Lebhardt Beregszasz, 10 (Ungarn). 372 2—1

ТУТКИ цигаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичь, Львôвъ ул. Галицка ч. 12.

ЗМѢНА ПОМЕШКАНЯ

ЛѢКАРЬ НЕДУҐЪ ВНУТРѢШНЫХЪ

Д-ръ Євгеній Озаркевичь

женаты

въ каменици „Народного Дому“

улиця Краковска ч-ръ 17, I. поверхъ. Ординуе вôдъ 3—5 годины. 349 10—?

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцѣ площи Галицкои

поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далековиды, барометры, термометры, рôвнй ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґи, таселы мірничй, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонивъ електричныхъ.

Всякй направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ЛИПЕЦЬ

-ъ ресторації **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА,** улиця Трибунальска ч. 12. дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячй снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкалй легки	12 „
Фляки	12 „
Нôжка телича зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякй напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи ресторації, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшй вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вôдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 140—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Перепона въ травленю

катаръ жолудка, діспепсія, бракъ апетиту, згага и т. д. якъ такожь

Катары вôддыховыхъ органôвъ,

харкотаня, кашель, хрыпка суть недугами, въ котрыхъ

найчистѣйша алькалічна ВОДА щавова

уживае и пôсля высказовъ медицинськихъ повагъ съ особливымъ успѣхомъ. (III.)

Глядаю заразъ матуриста семинаря учительского до приготовлю до тон-жь матуры ученика V кл. ґімназ. Адреса: Услôви у о. В. Илашевича въ Соколôвцѣ п. Бôбрка. 368 3—4

Глядаю учителя

въ точнымъ знанемъ математики для приватиста V. клясы ґімназ. — О. Вол. Познаньскій въ Товстенькôмъ п. Пробôжна. 359 3—5

Въ цѣли закôнченя рôчныхъ рахунковъ пошукуе ся способного тартаку, котрый може доставляти на пôвночь безъ цла водою [човномъ] сосновй дошки въ димензіяхъ вôдъ 5"—16" широкости а грубости вôдъ 6m/m, 12m/m, 15m/m, 18m/m, 24m/m. Услôве заплата готôвкою. — Оферты высылати до *Paul Constréms, Annoncen Bureau, Hamburg I.* пôдъ D. 65. 364 2—2

Диваны перскй и портіеры

предмей (старинй)

продае, купуе и выпозичае, а такожь приймае на переховокъ. Складъ диванôвъ „Au Louvre“, Львôвъ ул. Сикстуска 6. — Пôльги въ сплатахъ пôсля умовы.

На жадане высылаемо нашй богато илюстрованй цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА

І. ЛЬВÔВСКЕ

Photo-Plasticon

Подорожь доокола свѣта.

Вôдъ 2/10 до 5/10 в до побаченя:

ТУНІСЪ

Вступъ 10 кр. 278

МАЛЯГА ЗЪ ХІНОЮ и МАЛЯГА ЗЪ ХІНОЮ и ЗЕЛѢЗОМЪ

яко знамените средство въ ослабленяхъ, реконвалесценціи и т. п. обявахъ.
Цѣна бутильки 3 корони.

2

Головный складъ и виткчѣ
Жигмонта Рукера
подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 288—?

Вийшло в руским перекладі
ІФІҐЕНІЯ в ТАВРИІ
класична драма Ґетого в 5 діях.
Можна набути у о. Д. Іосифовича в Яричеві почта Іосо за 33 кр. разом з пересилкою. 1/3 чистого зиску призначена на будову церкви в Новім Санчі.
364 10—?

Також и на раты
безъ подвышки цѣнъ
диваны, портіэры, хбдники, ковдры ватованій, капы на столы и лбжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожъ всякій артикулы потрѣбній до уряджения домового въ складѣ диванбвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львбвъ ул. Сикстуска 6. (Насѣжъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно. 19

ЧИСЛА до выпалювания на рогахъ и топбрцѣ лѣсовій до цѣховани припоручае Иванъ Лявруkъ ножбвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

ЮСИФЪ ШУСТЕРЪ
ВЫКЛЮЧНЫЙ СКЛАДЪ И РОБОТНЯ
ковдеръ и матерацбвъ
у Львовѣ, ул. Коперника ч. 5.

Понеже въ многихъ склепикъ продають ковдры и матерацы якобы моя выробы, заявляю, що тутъ у Львовѣ не выроблюю для жадного чужого склепу, але продаю власного выробу ковдры и матерацы тбльо у себе, у власнбмъ склепѣ при ул. Коперника ч. 5. — Ковдры великій и на овечій вовнѣ вбдъ 8·50 зр. въ кождій цѣнѣ до 14 зр. Ковдры атласовій, шовковій ведикій и на овечій вовнѣ вбдъ 10·50 зр. почавши. — Матерацы чисто волосѣнній вбдъ 12·50 зр. въ кождій цѣнѣ до 30 зр. — Подушки волосѣнній и зъ пѣра, простирала, пбшвы и т. п. Хто отже на зиму потребуе доброй, теплой ковдры або матераца, дбстане со найдешевше просто у моѣй роботни у Львовѣ ул. Коперника ч. 5. у фірмы ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ. 338 6—15
(Львбвъ, Бюро „Инкогсо“)

До П. Т. Властителѣвъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрій и дешевій дерга на конѣ — заходѣть, Вповажаный Пане удати ся до Складу диванбвъ „Au Louvre“ у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Вповажаный Пане, великаньскій выббръ дергъ, по зачудовано низькихъ цѣнахъ. На провінцію высылаемо на жаданє наший богато илюстрований цѣнникъ даромъ и оплатно 190

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудовано низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**
Львбвъ, пл. Капітульна ч. 3.
190 24—?

Фабричный складъ
Sheffield-скихъ бритвъ
HEINRICH LADEN
Wien, VIII. Feldgasse 10.

Оригінальній англійскій бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалій, вглубленo шлюфованій, выострений, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui 1/4 вглублено шлюфована зр. 1.50 а 1/1 вглублено шлюфованій зр. 1·80, порто 20 кр.

Ручитъ за кожду штуку. Коли не до вподобы звертае ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ *за одного дня*:

Прошу прислати ще 5 оріг. англійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Куликовичъ 23/10 1897 Людвикъ Заградникъ парохъ.

2 англ. бритвы одержавъ; дуже добрій. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Малнбвъ 23/10 97. Теофиль Глушкевичъ парохъ. 54 33—?

Подббно пишуть Вел. Отцѣ:
23/10 97 Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.
23/10 97 І. Юрчакевичъ, парохъ Святковои.
23/10 1897 О. Поланьскій, парохъ Юровець.
23/10 1897. Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рбзныхъ кругбвъ.

Выстава загальна
походящихъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванбвъ, портіэръ, фіранокъ, хбдникбвъ и дергъ на конѣ.
Отворена цѣлый день и въ ночи при електричнбмъ осѣтленю.
Вступъ вольный. Зачудовано дешевій цѣны вказаній докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшій въ сплатахъ пбсля умовы.
Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.
На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы адресувати належыть: Складъ диванбвъ „Au Louvre“, Львбвъ, ул. Сикстуска 6. (Насѣжъ Гавсмана). 190

Вбдзначена медалемъ срѣбнымъ на Выставѣ краевбй у Львовѣ въ р. 1894.

Звѣстно знана зъ честности роботня артистично-бронзовнича
В. СКНУЖИЛЯ
у Львовѣ ул. Галицка ч. 15
поручае свои выробы церковній зъ срѣбла, бронзу, хинъского срѣбла, мѣды и иншихъ металѣвъ; именно: чашѣ, дарохранительницѣ, хресты, монстранціи, пушки на св. олей, дароносницѣ, кадильницѣ, ладанницѣ, патрицѣ для брацтвъ, лѣхтарѣ всякои величины, павуки бронзовій и скл нній, пбдставники передъ иконостасы.
Всѣ выше помянутій предметы приймае до сперядженя и пбдновленя, т. е. до волочени, посрѣбленя бронзованя и никльованя. 328 7—20
Рбвножъ выконуе гальванізованє всѣхъ выроббвъ зъ зелѣза, цинку, цины и т. п. — Цѣны дуже умѣрений.

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ
передъ тымъ
ФР. МРОЗИНЬСКІЙ
у Львовѣ, улиця Собѣского число 7
поручае всякій роды
ФУТЕРЪ
а именно:
Футра до подорожи, палєтоты мужескій и дамскій пбсля найновѣйшихъ фасонбвъ, Ротонды, Дольманики, Катанки, Ковнѣры, Пелєрины, Зарукавки, Шапочки дамскій, Ковпаки, Шапки мужескій, Шкбры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а также Верхи готовій до футеръ мужескихъ и дамскихъ. 325 9—20
Матерія найновѣйшій на верхи въ найбольшбмъ выборѣ.
Цѣны умѣрений сталій.
Высше наведений товары знаходять ся на складѣ.
Також на раты мѣсячні.

Голляндско-Американьска лінія
вносимы пароходами разъ або два на тыждень
зъ **Роттердаму** до **Ню-Іорку**
Бюро для наютъ: Wien, I. Kolowratring 9.
Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр. до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Пбсля довжины и вигодности каюты якъ и пбсля скорости и елегантіи пароходу.

Машины до шитя „ЗІНГЕРА“
зъ 10 розличныхъ фабрикъ. Нбжній въ цѣнѣ 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручній по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно, або готбвкою 10% дешевше. Моя торговля истнуе вбдъ 25 лѣтъ; я продавъ 17.000 машинъ, т. е. майже 100 вагонбвъ. Продаю дешевше нѣжъ Вѣдень, поручая ся въ мѣсци.
Не высылаю докучливыхъ вѣлентбвъ, котрымъ жиды платятъ 10—20 зр. за продажу одной линѣи машины. 330 9—30
ЮСИФЪ ИВАНИЦКІЙ
МЕХАНИКЪ У ЛЬВОВѢ, ГОТЕЛЬ ЖОРЖА.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
Ц. К. УПР. ГАЛ. ЗАКЦ.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
купуе и продае
всякі паперы цѣнні
И МОНЕТЫ
по найдешевшбмъ курсѣ деннбмъ не числячи нѣякои провізіи.
Контора вымѣны и вбддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковбмъ.
374 [2]

ДО АМЕРИКИ
черезъ Роттердамъ
перевозимо кождого дня, зъ вынимкомъ недѣль, паровыми скороходами. Именно коштуе переѣздъ
зъ Роттердаму до Ню-Іорку тбльо 72 зр.
зъ Роттердаму до Вінніпеґу тбльо 100 зр.
Просимо вбдноситись до Ґенеральныхъ перепрявникбвъ.
B. Karlsberg & Co
Rotterdam, Boompjes 72.
332 Марки до листъ 10 кр., до картъ 5 кр. 8—10

МАҐАЗИНЪ ФУТЕРЪ
П. ЧАПЧИНЬСКОГО
у Львовѣ, ул. Ягайлоньска ч. 12.
Поручае всякого рода **Футра подорожній и мѣстовій**, рбвножъ **шкбры, верхи до футеръ** и т. д.
Цѣнники и люстрованій на жаданє franco.
353 3—3

Тбльо одинока
РУКОДѢЛЬНЯ КРАВЕЦКА РУСКА
котра выготовляе всякій роботы вбдли найновѣйшихъ журналѣвъ и дешево и котру поручае св. Вел. Духовеньстну якъ рбвножъ Р. Т. Публицѣ.
Василь Ґресякъ
кравець мужескій у Львовѣ
Ринокъ ч. 36.
(Дбмъ Народнои Торговлѣ) 351 6 10

СПБЛКА СТОЛЯРѢВЪ ЛЬВБВСКИХЪ
Львбвъ, площа Бернадиньска ч. 17
поручав свбй вбдъ 1854 року истнуючій
складъ меблѣвъ
обильно заосмотреный у великій выборъ саленовыхъ гарнитурбвъ. Комплетній устройства ѣдальныхъ и спальныхъ комнатъ, а также зелѣзна и гнута мебель
Всякій замовлени въ обемъ столярства и тапіцерства входячій принимае по найдоступнѣйшихъ цѣнахъ ручаючи скоре, вкусне и по порученю точне выконанє. 350 6—6

ЛЯРНЯ ДЗВОНБВЪ
АНТОНІЯ СЕРАФИНА
ВЪ КАЛУШИ
вбдзначена двома срѣбнымы медалями
выконуе **дзвоны** рбзной ваги и приймае ушкоджений дзвоны до переливанн въ найкоротшбмъ часѣ, а также маѣ на складѣ готовій дзвоны рбзной ваги.
Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшній замовленя, прошу о ласкавій замовленя такъ на поодинокій нові дзвоны якъ и на цѣлій групы. За тревалбсть матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонбвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.
Зъ глубокимъ повазаненъ
3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

Новоотворений
МАҐАЗИНЪ ТОВАРБВЪ МОДНЫХЪ
пбдъ фірмою:
ФЕРДИНАНДЪ ҐІТЛЄРЪ
у Львовѣ, улиця Галицка число 20
поручае въ великбмъ выборѣ
коронки, ленты, пасмантерін, ґазы, крепы, шовковій матерін, саксоньскій дамскій и дѣточій панчохи, корсеты въ найновѣйшихъ фасонахъ, сѣтковій, шовковій, батистовій и дреліховій, вахлярѣ изъ струсихъ перъ.
Всякій принадлежности до кравеччины по найнизшихъ цѣнахъ.
Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вбдворотною почтою. 399 16—20

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священикамъ пбльгъ въ сплатахъ пбсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ также салъоновій и настѣлній, хбдники, фіранки, портіэры, коцы, ковдры, капы на столы и лбжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціальный вбддѣлъ для конфекцін дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчбхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жаданє высылае ся зъ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належыть адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львбвъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣвчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянькои. Зъ друкарнѣ Инстытуту Ставропігійского, пбдъ зарядомъ Михайла Рефця.

Ч. 209. Львовъ, Понедѣлокъ 21 Вересня (3 Жовтня) 1898. Рочникъ XIX.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Д. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбот за инсераты платить у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

У Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Гуморески звертають ся лише на попереднє застереженя. — Рекламаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайній приймають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератового або ся мѣнше а на рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Надѣсланя и инші донесеня приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Клопотъ гр. Туна и правицѣ.

Въ парляментарнѣй ситуаціи и въ положеню кабінету наставъ цѣлковитый переворотъ — що такъ скажемо — черезъ одну нѣчь. Нова ситуація — выкликана тымъ, що нѣмецка опозиція залишила обструкцію на часъ нарадъ надъ угодовыми предложеніями — заскочила гр. Туна цѣлкомъ несподѣвано и знѣвечила всѣ его пляны, такъ що вѣнъ опинивъ ся въ слѣпѣй улици и зъ цѣлою правицею безрадно трѣпае руками, не знаючи, якъ имъ выдобути ся зъ безвыходного положеня.

Всѣ поѣздки въ Вѣдня до Пешту, въ Пешту до Вѣдня, всѣ конференціи и торги въ Ишлю мали скѣнчити ся на тѣмъ, що „Тунъ приготованый на всяку евентуальность“. Маючи найглубше переконане, що обструкція выбухне на першѣмъ уже засѣданю зъ такою силою, що не лишь о парляментарнѣмъ полагодженю угоды не буде могло бути бесѣды, але не прийде навѣть до парляментарной дискусіи надъ угодовыми предложеніями, Тунъ вѣ своимъ угорскимъ товаришемъ думавъ лишь надъ способами, котрѣ уможливили бы заключене угоды безъ апробаты австрійского парляменту. Спѣльній конференціи міністрѣвъ обохъ державъ зъ цѣсаремъ здавать ся довели до успѣшного результату, хочь Б нфі и Тунъ вѣдмовили въ тѣй справѣ всякихъ офіціальныхъ выясненъ. Однакъ нѣкому не було тайною, що угода буде въ Австрії установлена на пѣдставѣ §. 14. Въ якій способъ Угорщина мала бы згодитись на тоту не парляментарно установлену угоду, се лишилось поки-що таймою обохъ правительствъ. Такъ оба правительства були вже спокѣйні о судьбу угоды и о дальшу судьбу Австро-Угорщины. Тунъ скликавъ парляментъ лишь на те, щобы ще разъ переконати свѣтъ о его неспособности до працѣ и яко запору до нормального розвою Австрії завернути его назадъ домѣвъ. „Державна конечность“ выправдала бы тогдѣ дальше памованє §. 14-ого и на его основѣ установлено бы угоду. Тунъ бувъ такій певный свого, що приркъ Угорщинѣ полагодити цѣлу угоду найдальше до 15-ого падолиста. Словомъ: вѣнъ бувъ приготованый на всяку евентуальность.

Тымчасомъ вже перше мериторичне засѣданє парляменту показало, що вѣнъ приготовивъ ся „на всѣ евентуальности“ — зъ выимкомъ однои-однѣсѣнькои, именно тои, яка зайшла, а котрои вѣнъ нѣколи не надѣявъ ся и найбѣльше ся не бажавъ. Тота евентуальность, що его такъ несподівано заскочила и загрозила знѣвеченямъ всѣхъ его плянѣвъ, ударменѣмъ крамолы, котру австрійска реакція кувала противъ конституціи, — то не що инше, якъ той фактъ, що нѣмецка опозиція завѣсила на якійсь часъ обструкційне оружє.

Зъ опозиційныхъ партій перший соціяльній демократы выступили зъ проектомъ залишеня обструкціи. Тѣй партіи, котрѣй впрочѣмъ на нинѣшнѣмъ парляментѣ нѣчо не залежить и она приложить руку до всякои роботы, котра звела бъ австрійску раду до абсурду, нинѣшна обструкція взагалѣ не на руку, а то черезъ причину, яка ю выкликала. Обструкція веде ся противъ языковыхъ розпоряджень и выключно въ интересѣ нѣмецкого населеня. Соціяльно-демократичный клюбъ не може помагати нѣмецкому шовінізмови, бо сей клюбъ вложеный зъ представителѣвъ рѣзныхъ націй. Вѣдтакъ и всѣ опозиційній партіи, котрѣ заявили ся за хвилевымъ залишенѣмъ обструкціи, постановили тымъ здемаскувати правительство. Они хотять показати, що правительству цѣлкомъ не залежить на привернени нормальныхъ вѣдносинъ парляментарныхъ, анѣ на парляментарнѣмъ полагодженю угоды; — хотять показати, що правительству розходить ся якъ-разъ о те, щобы парляментарне полагодженє угоды було неможливе, бо на таку угоду, якою правительство хоче Австрію ущасливити, не згодивъ бы ся навѣть австрійскій парляментъ. Та не ли ь само правительство, але и парляментарна бѣльшѣсть хотѣла бы не допустити до голосованя надъ угодовыми предложеніями. „Державна конечность“ казала бы имъ голосувати за тыми предложеніями, але що сказали бы имъ за се выборцѣ? Що сказали бы выборцѣ-Чехи своимъ посламъ, що запродують Австрію Угорщинѣ?! Бѣльшѣсть хотѣла знаити цѣле одіюмъ некористнои угоды на правительство и длятого бажала, щобы оно въ неможливости парляментарного полагодженя угоды полагодило ся цѣсарскимъ розпорядженемъ. При тѣй нагодѣ надѣяли ся „автономічній“ партіи зробити ще грубшій интересъ. Они хотѣли бы довести до того, щобы центральный парляментъ ставъ ся цѣлкомъ пережитою, неможливою институціею. Обструкція — то вода на млынъ Чехѣвъ и Полякѣвъ; они надѣють ся, що колись вычерпае ся терпеливѣсть „найвысшои инстанціи“ и она рѣшить ся на змѣну конституціи — очевидно въ напрямѣ забаганокъ реакційныхъ партій.

Всѣ тѣ пляны и забаганки бачить и розумѣе опозиція. Она бачить, що дальша обструкція доведе сейчасъ до замкненя парляменту и дасть Австрії угоду, запродуючу народы Долитавщины на довгѣ лѣта Угорщинѣ, а при тѣмъ всѣмъ ще й одіюмъ лихои угоды звалять на опозиційній партіи. Отже щобы знѣвечити тѣ пляны правительственныхъ сферъ та щобы вся вина за евентуальну лиху угоду, єли она буде таки переведена безъ парляменту, упала на правительство и правицю, — щобы по евентуальнѣмъ заведеню ся въ неконституційный способъ правительство не могло покликатись на те, що его присилувала до того обструкція, — а наконець, щобы вѣдкинути правительственный проектъ и не допустити до заключеня такъ некористнои угоды на случай, єли правительство не буде мати вѣдваги зійти зъ конституційнои дороги, — опозиційній партіи рѣшили застановити обструкцію на часъ нарадъ надъ угодовыми предложеняме. Д-ръ Люегеръ пятнуючи обструкцію Вольфа въ сѣй хвили, сказавъ, що той, хто теперь обструкціонуе, есть спѣльникомъ Туна.

Опозиція, знаючи о тѣмъ, що спокѣй въ парляментѣ буде дуже не на руку партіямъ бѣльшости, була приготована на провокаціи въ тои стороны. Щобы-жь не розбили ся наради парляменту передъ тымъ, яки прийдуть на порядокъ угодовій проекты, рѣшила опозиція переперти ухвалу, щобы палата вѣдложила на пѣзнѣйше наради надъ всякими инши дразливыми справами, а безпроволочно приступила до першого читаня и до дискусіи надъ угодовыми предложеняме. Въ тѣй цѣли було поставлене звѣстне наглячо внесене п. Швегля. Опозиція рѣшила, щобы пѣдчасъ дискусіи надъ тою справою не реагувати на нѣяку провокаціи зъ якои-небудь супротивнои стороны — и такъ прийшло до того, що окрѣмъ хиба найреакційнѣйшихъ партій бѣльшости нема нинѣ въ палатѣ нѣкого, хто-бы поважився унеможливити рѣчеву дискусію надъ угодовыми предложеняме. Повага, въ якою обструкційній партіи приступили до наради надъ справою угоды, збила зъ пантелику правительство, якъ и правицю. Правительство хотѣло наново розсѣсти ся на фотели 14-ого параграфу, аж тутъ такъ бажана машина обетрукційна не хоче функціонувати!

Що для правительства нѣчо не було такъ непожадане, якъ застановленє обструкціи, и то якъ разъ въ тѣй хвили, та що Тунъ въ обструкціи добачувавъ единый свѣй ратунокъ, доказуе се, що въ тѣй именно хвили, коли перестала обструкція нѣмецкихъ партій, подавъ ся до димісіи міністеръ Бернрайтеръ, одинокій членъ кабінету, належачій до одного зъ бувшихъ обструкційныхъ партій. Коли Бернрайтеръ не уважавъ за вѣдповѣдне уступити тогдѣ, коли нѣмецка опозиція унеможливлювала всякій рѣчевій наради въ парляментѣ, льогіка казала надѣятись, що въ хвили, коли Нѣмцѣ залишили обструкцію, его становиско въ кабінетѣ Туна скрѣпить ся. Сли-жь наступила рѣчь цѣлкомъ противна, то се доказуе, що въ залишеню обструкціи и въ спокѣйныхъ нарадахъ надъ угодою Тунъ добачуе опозицію сильнѣйшу и небезпечнѣйшу, нѣжь въ обструкціи и обезсиленю парляменту. Можлива рѣчь и се, що окрѣмъ плянy зъ угодою правительство мало ще инший, далеко важнѣйшій пляны, для котрыхъ переведеня и умотивованя потрѣбна була обструкція. Зъ того, що Бернрайтеръ уступае, деякій заключають, що правительство не гадае зрезигнувати зъ своихъ плянѣвъ, для котрыхъ буде старатись всякими можливыми провокаціями дразнити нѣмецку опозицію, щобы тота мусѣла наново розпочати свою обструкцію и въ той способъ розвязати правительству руки.

До клопоту зъ обструкціею, котра проти волѣ правительства веде ся спокѣйно, причинивъ ся клопотъ зъ парляментарною бѣльшостію, котра — якъ Тунъ заявивъ власноустно во услышаніе цѣлому свѣтови — такожь не въ усѣхъ справахъ выконуе свою функцію. Зворотъ въ тактицѣ опозиціи выкликавъ взагалѣ хаосъ въ цѣлѣй палатѣ и причинивъ ся до малого розбитя въ сторонництвахъ бѣльшости. Вже голосованє надъ наглымъ внесенемъ Швегля показало, — що Тунъ не у всѣмъ може числити на бѣльшѣсть. При першѣй вже пробѣ Тунъ проваливъ ся! Що на случай, якъ бы прийшло до голосованя надъ угодою, правительство не знайде въ палатѣ бѣльшости для своихъ предложень, то нинѣ вже рѣчь бѣльше якъ певна. Правица, на котрѣй Тунъ хоче оперти ся, не много ему поможе, бо и середъ нея знаходить ся дуже много рѣшучихъ противниковъ тои угоды, яку правительство хоче за всяку цѣну и безъ великихъ змѣнъ переперти.

---

1)

Облога Львова 1648 року.

Написавъ *Стефанъ Томашѣвській.*

За що-жь боролись мы зъ Ляхами?
За що-жь мы рѣзались зъ панами?
За що скородили списами
Татарскій ребра?.. Засѣвали,
И рудою поливали —
Що-жь на нивѣ уродило?
Уродила рута, рута —
Волѣ нашои отрута.

Шевченко.

На Софійскѣй площи у Кіевѣ стоить памятникъ ѣздця-лицаря, що одною рукою здержуе буйного коня, спертого заднымы ногами на скалѣ, другою показуе на пѣвнѣчный схѣдъ у сторону Москвы. На скалѣ виднѣе напись: „Богдану Хмельніцкому єдіная неділімая Рассія“.

При Бернардиньскѣй площи у Львовѣ стоить высокій стовпъ, а на нѣмъ якійсь святый зъ руками пѣднесеными въ небо. На долѣ читаемо: „Miasto Lwów za przyczyną Jana z Dukli 1648 cudownie uwolnione od oblężenia Bohdana Chmielnickiego i Tohana beja, hana [sic!] tatarskiego, pomnik ten wystawiło 1649“.

Сѣ двѣ рѣшучѣ противности, обѣ на руськѣй земли, е нѣмою але дуже доброю характеристикою нашои историчнои долѣ.

Нехай менѣ буде вѣльно розвернути передъ читачами картину зъ исторіи того человѣка, що дождавъ ся снѣх обохъ памятниковъ, а спеціяльно згадати той моментъ, що бувъ генезою львѣвського памятника, се-бъ-то облогу Львова Хмельницькимъ 1648 р. Якъ-разъ сими днями минає 250 лѣтъ, якъ гамбрный нинѣ Львѣвъ тремтѣвъ вѣдъ реву козацькихъ гарматъ, огонь палавъ середъ крику и плачу умираючихъ и полоненыхъ, якъ могутный гетьманъ немовь зелѣзными клѣщами сцѣпивъ мѣсто — на те, щобъ не знати, що зъ нимъ зробити. Споминъ на часѣ...

I.

Коли станемо гадкою обнимати историчну долю Львова та его Русинѣвъ, якъ вбудовано се мѣсто на столицю и захистъ для Галицькоруськои землѣ, якъ оно втратило свою самостѣйность и якъ его Русины були вѣданѣ на ласку релігійнымъ ревнивцямъ — Полякамъ, и якъ мало по малу львѣвська Русь збѣйшла на дрѣбну кольонію на власнѣй земли, — усе те нагадуе намъ притчу про дерево, що его стявъ злый человѣкъ, одначе воно що-разъ то новій парости выпускало зъ кореня и росло проти волѣ человѣка.

Пѣзнѣйша доля львѣвськихъ Русинѣвъ чудувала неразъ и чужихъ историкѣвъ. Дивна була ся нерозмѣрность числа и житевои силы ихъ. Ось що пише одинъ изъ красчихъ польскихъ историкѣвъ Львова: „Русь — була то лише назва географічна чи адміністраційна; въ тыхъ земляхъ було ще богато Русинѣвъ, одначе вже не було Русн. Про Львѣвъ можна бъ сказати цѣлкомъ противно: було въ нѣмъ мало Русинѣвъ, але богато Руси. Була вона тутъ у якѣмсь дуже звѣтѣмъ, але тымъ сильнѣйше сконцентрованѣмъ завязку; въ зернѣ марненькѣмъ, але завсѣгды здѣбнѣмъ, щобъ сходити, подѣбнѣмъ до зеренъ пшеницѣ у вѣдвѣчныхъ єгипетскихъ саркофагахъ, про котру говорять, що якъ кинути ся въ землю, приймаеть ся и росте. Пѣдъ звалинами давного самостѣйного житя, такъ скоро забутого самою Русю, що въ ся тамцѣ покрыло ся воно майже мрякою историчнои легенды, немовь пѣдъ застудженымъ попеломъ выпаленого огнища, полишила ся все жива некорка, що ся який-небудь сильнѣйшій подувъ мѣгъ згасити [?], але такъ само мѣгъ и роздути въ полумя. Мало було у Львовѣ Русинѣвъ, одначе богато Руси, яко идеи и яко пропаганды — тутъ бувъ владыка, тутъ була Ставропігія, тутъ була друкарня и школа“.*) Такъ характеризуе польскій историкъ львѣвску Русь — скажемо: не зовсѣмъ безсторонный — и сеся характеристика просто знаменита, выявши хиба зазначене мѣсце. Що воно були не то подувы, але й бурѣ, про се знае й самъ авторъ; вѣнъ противорѣчить самому собѣ не тѣлько на сѣмъ мѣсци, але й въ богато иншихъ своихъ монографіи! Безъ політичныхъ и горожаньскихъ правъ, упослѣдженій и звязаній навѣть у суспѣльнѣмъ житю, невѣльники мѣськои самоуправы — вели львѣвській Русины невѣльниче житя, але жили сильно. При тѣмъ усѣмъ культурою своею перевышали подекуды й Полякѣвъ — примѣромъ въ часѣ просвѣтного упадку польского мѣщанства XVII столѣтя руська братська школа була найлѣпша у Львовѣ и така-жь друкарня, якъ се признае иншій польскій ученый**). Про причины малого числа и політичного значѣня львѣвськихъ Русинѣвъ нема тутъ що говорити; чи въ пониженю ихъ грали ролю мотивы выключно релігійній чи й національній [проти ихъ останнихъ дуже настають польскій историки], намъ байдуже: кождый часъ маe свою идею, чи властиве одну въ рѣзныхъ формахъ, а фактъ остане ся фактомъ: Русины у Львовѣ — се комбрники у власнѣй хатѣ.

Були народы, що тратили свою політичну самостѣйность и йшли служити инпимъ; зъ чужои неволѣ добували ся одні скорше, инші пѣзнѣйше, одначе мало такихъ, що оружною рукою збудували собѣ нову, власну хату. Те дѣеть ся въ выимковыхъ историчныхъ обставинахъ и періпетіяхъ, залежныхъ вѣдъ становища обохъ противныхъ таборѣвъ, вѣдъ числовои та культурнои силы сеи и тои стороны; за те для всѣхъ нашихъ, забутыхъ, слабшихъ и упослѣдженыхъ, одна лишь певна дорога, а се дорога свѣдомого просвѣтного и культурного поступу. Першій способъ вѣдновленя свого житя Русинамъ не вдававъ ся, а для львѣвскихъ бувъ просто неможливый. Про другій способъ ще говорити не можна — вѣнъ ще належати-ме до исторіи; за те на моменты стремлѣнь у першѣмъ родѣ можемо теперь глянути крѣзь призматъ историчнои критики и судити ихъ sine ira et studio.

Отже теперь приглянѣмо ся великѣй украинсько-руськѣй революціи середины XVII. столѣтя, що ю звемо Хмельниччиною, зъ окомъ звернѣнымъ на серце заходньои частины Украины Руси — на Львѣвъ; придивѣмъ ся, яку ролю грае сей городъ середъ пристрастнои боротьбы двохъ народѣвъ и яка его участь у сильно розбудженѣй першій разъ національнѣй самосвѣдомости нашого народа. Те

*) Władysław Łoziński „Patrycyat i mieszczaństwo lwowskie w XVI i XVII wieku“. Стор. 307—308.

**) K. I. Heck. „Życie i dzieła Bartłomieja i Szymona Zimorowiczów“. [Rozprawy Akad. Umj. wydz. filol. S. II, t. VIII].

Будь-що-будь — правительство теперь въ клопотѣ, зъ котрого тяжко буде ему выплѣзти, коли лѣвиця не дасть ся спровокувати до обструкційнои тактики. Тогдѣ всѣ пляны Туна пійшли въ дубину, а що найважнѣйше — не мігъ бы додержати зобовязаня даного Угорщинѣ. Тунъ мусить мати обструкцію за всяку цѣну; если ся не дастане мусить уважати свою місію за скінчену и уступити мѣсце другому, котрый наново зачне вѣдъ конференцій и переговорівъ. Сли телеграмы о гадцѣ Туна про дымісію правдивѣ, то се свѣдчило бы о тій другій евентуальности.

Посолъ д-ръ Савчакъ передъ выборцями въ Підгайцяхъ.

Дня 29 вересня въ полудне станувъ соймовый посолъ, членъ выдѣлу краевого д-ръ Дамянъ Савчакъ передъ своими выборцями въ Підгайцяхъ въ сали повѣтовои рады. На зборы явило ся до 200 особъ: 14 священиківъ, трохи свѣтскои интеліґенції рускои и польскои [зъ судовиківъ не було нѣкого!], проче селяне. Причиною не надто великои численности зборівъ була не конче догідна пора [неокінчена сѣяба и копанє бараболь].

Посолъ короткою промовою повитавъ выборцѣвъ и предложивъ на провідника зборівъ о. декана Стеткевича зъ Божикова. О. предсѣдатель, обнявши президію и покликавши на секретарѣвъ оо. Ив. Навроцкого зъ Голгочь та Ив. Сендецкого зъ Золотникъ, на вступѣ присвятивъ годичу згадку памяти Ев. Вел. цѣсаревои и сочувство для Монарха, вкінци заявивши именемъ зборівъ непохитну льояльність для трону, предложивъ выбрати делеґатівъ, котрѣ бы тіи чувства льояльности передали на руки ц. к. старосты. Зібраній, выслухавши стоячи сеи промовы выбрали на делеґатівъ: о. предсѣдателя, посла и селянъ Теодора Содомору и Михайла Зазуляка.

Потімъ забравъ слово посолъ. Зазначивши обовязокъ кождого посла, чи то соймового чи до рады державнои, ставати передъ выборцями — хочь, на жаль, не всѣ послы почувають ся до того обовязку, хиба передъ наближаючими ся выборами, поясневъ, чому минувшого року не ставувъ передъ своими выборцями. Посолъ удавъ ся бувъ въ тій справѣ до виднійшихъ мужівъ у повѣтѣ, та они вѣдповѣли: „теперь не пора на те". А хочь и теперь вѣдраджували ему скликувати выборцѣвъ, вѣдзывали ся голосы, що „руска політика не конче добра, отже и сего року не треба" — однакъ вѣнъ въ огляду на свою обѣцянку передъ выборомъ и на свою совѣсть спросивъ выборцѣвъ и дякуе имъ, що прибули.

Вѣдтакъ посолъ навязавши до свого справозданя передъ двома роками въ Божиковѣ, пригадавъ, що тамъ поясневъ богато справъ изъ соймy, а теперь годить ся ему основно обговорити двѣ справы важнѣйшій: законъ дороговый и касы Райфайзена. Розумѣе ся само собою, що мимо того кождый выборець може интерпелювати его и нехай интерпелюе також въ иншихъ справахъ.

И почавъ посолъ основну промову о теперѣшнімъ законѣ дороговімъ [ухваленімъ въ соймѣ 12 лютого 1897 р. а почавшімъ обовязувати вѣдъ 1 сѣчня 1898 р.], выказуючи цифрами, о скілько новый законъ справедливѣйшій вѣдъ попереднього.

Підчасъ сеи промовы війшовъ п. староста Якивъ Соколовскій, а предсѣдатель представивъ его зборамъ яко правительственного комісара.

Началась дискусія.

Війтъ зъ Коржова Цибульскій запытуе, хто мае ладити дороги, коли не стане шарварківъ? — Посолъ вѣдповѣвъ, що повѣтова рада. — Ч. Цибульскій пытае дальше: „То за що-жь карають гривною?" — Посолъ поясняе, що то хиба ще за рокъ 1897., бо за рокъ 1898. не можуть карати. — Интерпелянтъ жалуваъ ся дальше на великі шкоды, що Гнила Липа підрывае береги, и просить п. посла підперти справу регуляції рѣки. — Иванъ Бойко, війтъ зъ Телячого, жалуе ся, що повѣтова рада не дае матеріялу на мосты, або дае не на часъ, а потому цѣлкомъ невинно дае наганы або и накладае кары; жалуе ся такожь на несправедливість шарварківъ: люде вѣдроблять шарварокъ, а у выдѣлѣ кажуть, що нѣ; у выдѣлѣ все робить протекція! — О. Кирило Левицкій зъ Вербова поясню, що такъ бувае: Війтъ выкаже, що шварокъ вѣдробило 50 людей, а у выдѣлѣ скажуть, що нно 30. — Те саме потверджують и инші. — О. Иванъ Навроцкій въ Голгочь до словъ Бойка додае, що дадуть 10 зр., а кажуть робити роботу далеко бѣльшу, такъ що грошей не выстане. — П. Иванъ Пѣсецкій потверджуе слова о. Левицкого и каже, що въ повѣтовімъ выдѣлѣ така є тенденція: „Намъ — кажуть — грошей треба, а не шварку". Дальше додае, що громада Котузівъ уже три роки просить о матеріялъ на мостъ, а его не дають. — Посолъ радить удати ся до п. маршалка зъ зажаленемъ, а заразомъ взывае: пильнувати ся при выборахъ до повѣтовои рады. На жалобы выборцѣвъ, що урядники повѣтовои рады поводять ся зъ селянами по простацки, сказавъ посолъ, що урядники не смѣють такъ поступати. На се вѣдзываютъ ся голосы, що люде гірше боять ся „повѣту" нѣжь староства!

Василь Будный, війтъ зъ Вербова, жалуе ся, що градъ выбивъ усе въ селѣ, а тутъ стягають податокъ. — На се заявляе п. староста, що стягають хиба залеглости а не податокъ за сей рокъ; за сей рокъ податку не будуть платити. — Тогдѣ оденъ зъ выборцѣвъ вербовскихъ показавъ п. старостѣ наказъ платничій. Староста оглянувъ наказъ и записавъ собѣ.

О. Содомора зъ Новосѣлки жалуе ся на дорожниківъ; они въ повѣтѣ бѣльшій паны и бѣльше мають вѣры, нѣжь війты. Бувае, що дорожники шварковыхъ людей ужывають до роботы для себе. — Павло Головка зъ Новосѣлки потверджуе се вповни и обѣцюе надужитя дорожниківъ порушити у выдѣлѣ, якъ то зробивъ уже въ справѣ руской переписки котузівскои громады; п. маршалокъ гнівавъ ся, якъ мігъ хто повставати противъ руского языка.

О. Сендецкій запытуе посла, якъ стоить справа внесеня мыта, и взывае выборцѣвъ, щобы въ тій справѣ заявили послови свои гадки. По довшій дискусіи, въ котрій посолъ заявивъ, що самъ и за цѣлковитымъ внесенемъ мыта, ухвалили зборы величезною бѣльшостею голосівъ резолюцію, щобы мыта на рогачкахъ цѣлкомъ внесено. На тімъ скінчила ся дискусія надъ дороговымъ закономъ.

Посолъ ставъ вѣдтакъ говорити про касы Райфайзена. Справы сеи не подаемо тутъ ширше, бо она вже знана зъ артикулівъ „Дѣла". Почалась дискусія. О. Сендецкій попирае справу Райфайзенівскихъ касъ. — О. Навроцкій запытуе, чому такъ дорого коштуе перше уряджене касы, — ажь 250 зр.? — Посолъ поясниве, що въ тімъ вчислено вже пять книгъ зі стемплями, котрыхъ выстане на 10 лѣтъ, а се коштуе 80 зр.; дальше почислена въ тімъ и огнетревала каса въ цѣнѣ 110 зр. и всѣ инші поменші выдатки. На засновокъ касы дасть краевый выдѣлъ уряджене, а сплата капіталу зачне ся ажь по 5 лѣтахъ, коли вже зачне дѣловодство поплачувати ся. — О. деканъ Стеткевичъ подае внесене: „Зборы просять п. посла постарати ся, щобы Райфайзенівскій касы чимъ скорше війшли въ житє." На то вѣдзываютъ ся голосы „за" и „противъ"; межь зібраными зацѣкавленє велике; розважають користи и трудности. И тутъ діткнуто болючои раны громадскихъ касъ. — Иванъ Дурдела зъ Вишнѣвчика каже: „Лѣпше, най вѣддадуть намъ 6.000 зр., що десь затрясли зъ громадскои касы. Взяли рахунки, а теперь нѣ рахунківъ нѣ грошей". Вѣдзываютъ ся голосы, що війты попропутували позичковій касы; позичали ино кревнякамъ и всю загнали. Що стане ся зъ теперѣшнімы касами, якъ заведуть Райфайзенівскій? — На се вѣдповѣвъ посолъ, що зарядъ Райфайзенівскихъ касъ спочивае въ рукахъ членівъ, котрѣ вѣдповѣдають за нихъ всѣмъ своимъ майномъ; тому не можна припустити марнованя тамъ, де кождый знае, що всѣмъ своимъ майномъ вѣдповѣдае за касу. Що-до затраты громадскихъ касъ війтами поясню посолъ, що не самъ війтъ може давати позички, тілько въ порозумѣню зъ касіярами и старшиною; вѣнъ хочь-бы и хотівъ дати позичку, а якъ тамтѣ не позволять, то не може дати. — Вкінци зборы высказались за резолюцію о. дек. Стеткевича, хочь чути було также и голосы противнѣ.

Иванъ Бойко зъ Телячого жалуе ся на шкільній тягарѣ: громада платить на учителя, а учителя нема и дѣти дичѣють. „Дайте — каже — абы-якого, щобы учивъ дѣтей читати и писати!" — П. староста высказуе радость зъ того, що бачить таку охоту до просвѣты, та обѣцюе ще сего року дати учителя до Телячого; тілько не згоджуе ся зъ гадкою, щобы учитель бувъ „абы-якій", бо лѣпше жаденъ, нѣжь злый.

П. Иванъ Пѣсецкій въ довшій промовѣ жалуе ся на нехтоване руского языка повѣтовыми урядниками, чого не роблять инші уряды, а найбільше на поведене секретаря п. Михаловского, що выразивъ ся: „ruskie pismo a żydowskie to wszystko jedno". Дальше запытуе посла, най скаже людямъ: „Чи можна писати по руски? Най всѣ знають!" На се посолъ здивувавъ ся, що могло щось подібного лучити ся, и додавъ підсесимъ голосомъ: „Не тілько можна, але повинній-сте писати по руски; а повѣтовый выдѣлъ мусить приймати рускій письма и самъ на се пильнувати, щобы громады писали по руски!"

Вкінци о дек. Стеткевичъ поднакувавъ послови за справоздане, высказавъ свою згоду зъ дѣяльностію посла и внесъ, щобы зборы заявили ему свое довѣря. Велика часть зібраныхъ згодила ся зъ симъ внесенемъ; але выступивъ о. Кипріянъ Пѣсецкій зъ Котузова и промовивъ: „*Якъ п. посолъ выступивъ за клюбу Барвѣньского, тогдѣ достане вотумъ довѣря!*" На те посолъ промовивъ більше-менше такъ: Коли мене ось недавно вызвано на нараду послівъ до Станиславова, вѣдповѣвъ я, що не уважаю себе за члена клюбу и не приѣду; а теперь [дословно] „освѣдчаю, що я ще формально не выступивъ за для браку случайности, але себе не уважаю за члена клюбу, бо зъ поглядами бѣльшости клюбу не годжу ся!" Голосы одобрена. Зборы удѣляють послови одноголосно вотумъ довѣря.

О. Иванъ Сендецкій секретарь зборівъ.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новімъ-Санчи!**

— Wiener Abendpost оповѣщуе квоты выасигнованій на инвестиційні выдатки зъ тыхъ 20 міліонівъ, що правительство на підставѣ 14-того параґрафу призначило на инвестиції. Зъ того выказу вынимаемо де які, будьто важнѣйшій будь бливше насъ обходячій позиції. И такъ выасигновано: на будову мосту на Збручи 16.200 зр., на дорогу Буськъ-Топорівъ 40.000 зр., додатокъ на будову дороги Старый Майданъ-Розвадівъ 15.000 зр., на направу дороги Княгиничъ-Журавно 13.000 зр., на регуляції Дунайця 80.000 зр. Сяну 197.000 зр., Дністра 160.000 зр., на купно судна до чищеня дна Вислы 40.000 зр., на будову урядового будынку въ Краковѣ 120.000 зр., для краківскои Академіи наукъ надзвычайна субвенція на розширене будынку 8.000 зр.; для краківского университету на гиґієничный институтъ 1.000 зр., на выдавництва зъ нагоды 500-лѣтного ювілею истнованя краківского университету 1.000 зр., на допомоги на информаційні подорожи университетскихъ професорівъ 1.500 зр., на запомоги для професорівъ техніки и рільничои академіи вѣденьскои 3.000 зр., на образованє професорскихъ силъ для техникъ 2.500 зр.; павшаль для реальнои школы въ Ярославѣ 1.800 зр., павшальный кредитъ на нову учительску семинарію въ Галичинѣ 3.300 зр., на будову львівскои семинарії учительскои 45.000 зр., на будову семинарії учительскои въ Самборѣ 45.000 зр.; на попираня промыслу 50.000 зр., на удержане або адаптацію почтовыхъ будынківъ 100.000 зр., на уладженє новыхъ проводівъ телеґрафічныхъ и пневматичныхъ 150.000 зр., на уладженє но-

---

менша річь, чи historia magistra vitae, чи нѣ, — при описѣ облоги Львова Хмельницкимъ вказівокъ для нинѣшнього житя мабуть не знайдемо; одначе близше знане власнои исторії — се немалый крокъ у передъ.

II.

Якъ середъ ясного, соняшного дня ненадійно засунеть ся край неба и немовь зъ-підъ землѣ добувають ся бовваны хмаръ, одинъ чорнійшій вѣдъ одного, и якъ крилами загортають чимъ-разъ ширші просторы облачного зводу, а рівночасно чуемо незначный гурконъ, що стае чимъ-разъ довшій и сильнійшій, а громовому гукови присвічуе блисканка, що хвилина яснійша та грізнійша, щобъ невдовзѣ цѣлый небесный и воздушный просторъ наповнивъ ся дикою боротьбою неясныхъ и грізныхъ фізичныхъ елементівъ — такъ само було на політичнімъ горизонтѣ въ Польщѣ весною 1648 року. Якъ хлѣборобъ зі страхомъ поглядае на вѣщунівъ бурѣ, такъ само люде въ Польщѣ звертали свою увагу на східъ, на Украйну, де починало ся щось недобре. Коли вѣрити сучасникамъ, то були різній незвычайній явища въ природѣ, знаки на небѣ, и усе те вѣщувало велике лихо, війну.

На Украйнѣ починаеть ся якійсь загадочный ворожій рухъ, люде ходять зъ лицями, на котрыхъ видно якусь тайну, богато людей утікае на Низъ, на Запорожє... Середъ реестрового Козацтва тежь якійсь непевный духъ: чигиринській сотникъ Богданъ Хмельницкій зъ товаришами утікъ кудысь, говорено що въ Кримъ, опісля на Запороже. Тымчасомъ по краю вешталисъ якійсь підозрѣній, непевній индівідуумы — старцѣ, бандуристы, усюды таемный шепотъ, скрытій нарады. Межи коронным гетьманомъ, що перебивавъ въ тыхъ сторонахъ, и королівскою канцелярією у Варшавѣ почалась жива переписка, гетьманъ доносивъ про збунтованого сотника и непевну атмосферу.

Дивна ся Украина! Вѣдъ коли прилучено ся до Корони, стала вона Ахилевою пятою Рѣчи посполитои. Що-разъ то новій бунты и повстаня. Ледви коронне війско упораеть ся зъ однымъ, то вже другій збирае велику ватагу и руйнуе. По довгихъ, тяжкихъ зъусиллях приборкала Польща таки добре непевный козацькій елементъ въ 1638 р. Вѣдобрано ему всѣ дѣйстві и догадуваній привілеї, зменшено число вільныхъ козаківъ, поставлено свою шляхотску старшину — и вже здавало ся, що святый спокій завитае въ рускихъ земляхъ и Поляки зможуть безпечно вести далѣ дѣло колонізації, культуры и — суспільного та національно-релігійного неволеня. Ледви десять лѣтъ минуло — и Украина, до приспаного звѣра подібна, зірвалась знову до боротьбы. Зібрала такій величезній силы, порушила всѣ свои суспільній глибины, щобы бороти ся зъ такимъ завзятемъ, що подібного прикладу мабуть не легко найдемо въ исторії иншихъ народівъ.

Польскій сферы на Галицькій Руси, шляхта й мѣщане, страхались усякихъ военныхъ выпадківъ, вѣдъ коли особливо Русь стала повсечасным тереномъ війны зъ Турками, Татарами та Козацтвомъ. Вѣдъ такихъ хуртовинъ неразъ потерпѣла и Галичина; зрештою и війна, ведена на дальшімъ сходѣ, погано вилывала на економічні вѣдносины сеи части Руси. На тімъ власне залежало найбільше польскому елементови. Треба знати, що цѣлкомъ инше було суспільне значѣня шляхты и высшого мѣщаньства въ західныхъ, чисто польскихъ сторонахъ, а инакше на Руси. Тамъ сі верстви були на той часъ конечній, неминучимъ вытворомъ истричнои еволюції, були вони на свій ладъ чинниками высоко культурными. Тутъ инакше. Коли можна говорити про несене культуры польскими переселенцями въ руській край, то хиба стільки, якъ ся культура була конечна для експльоатації. Се-жь певно, що не почуте культурнои місіи вело сюда польску шляхту и мѣщанъ, лише охота займати танымъ коштомъ широкій землѣ и збогачувати ся. Такимъ способомъ польскій елементъ на Руси — се щось цѣлкомъ инакшого, якъ въ корінній Польщи. Вѣнъ рухаеть ся зъ мѣсця на мѣсце, де бы лѣпше, стае предприемчивый та отчайдушный. Тымъ то й не можна властиве говорити про якійсь патріотизмъ польского елементу на Руси, про приязнане до землѣ въ идейнімъ значѣню того слова, що найбільше хиба про якійсь партикулярно-льокальный патріотизмъ. Поляки на Руси чують себе добре чужими. Русь для нихъ не вітчина, не Польща, лише таки цѣлкомъ окрема Русь, що завойована и має имъ служити. Рѣчь ясна, що кождa вій на стае для польского елементу нещастемъ, бо застае его завсѣгды въ половинѣ дороги и за однымъ замахомъ нищить его екзистенцію.

Хочь такій були обставины и хочь завсѣгды богато говорено — чи на соймикахъ, чи по мѣстахъ, що ось-то треба дбати про скрѣпленє замківъ и мурівъ мѣста, то таки повстане Хмельницького заскочило Поляківъ у Галичинѣ досыть ненадійно. Сему така причина, що нѣхто не надѣявъ ся, щобы Козацтво могло начинити стільки лиха Рѣчи посполитій. Вѣдъ пятьдесяти лѣтъ привыкли Поляки до козацькихъ бунтівъ, привыкли уважати ихъ занадто обмежеными до кількохъ воеводствъ. Про вплывъ Козацтва на цѣлу етноґрафічну територію Украины-Руси нѣхто й думати не мігъ.

Зъ тои причины до червня 1648 р. нѣхто не приготовувавъ ся до оборони, не знаважавъ на всякій вѣщованя бурѣ, ажь коли якъ ясный грімъ зъ неба упала вѣсть про смерть короля та про катастрофу підъ Корсунемъ. Середъ тои необачно створожившувъ Хмельницькій сильну аґітацію, щобъ якъ найбільший масы втягнути до повстання. Вѣнъ розбославъ цѣлу хмару своихъ аґентівъ и аґітаторівъ, що розбили ся по всѣхъ закуткахъ Руси и дійшли ажь до Галичины. Поперебираній за старцѣвъ и бандуристівъ — они розносили огнистый зазывный листъ Хмельницького, що закликавъ усѣхъ Русинівъ, козаківъ, мѣщанъ и селянъ ставати на ворога*) и служили посередниками для посполитого порозумѣня мѣсцевыхъ людей. Такого одного аґента придыбано въ липни въ Волосовѣ коло Надвірної, якъ выходивъ зъ монастыря, и вѣнъ на судѣ [въ Галичи] выговоривъ ся доволѣ богато, межи иншимъ про сильну симпатію до повстання межи рускимъ духовенствомъ, розповѣдавъ навѣть, що львівській владика Желиборскій бувъ у порозумѣню зъ Хмельницкимъ. Такихъ аґентівъ було бѣльше и вони ходили заразъ въ весною, ще въ цѣтни 1648 р.; про се маемо богато вказівокъ въ историчныхъ жерелахъ.

(Дальше буде.)

*) Текстъ свого зазывного листу надрукованый мною въ „Запискахъ Наук. Товариства им. Шевченка", т. XXIII—XXIV.

выхъ державныхъ ліній телефонічныхъ 45.000 зр.; на закладане новыхъ и скріпленє давныхъ мостівъ зелізничихъ 50.000 зр., на відновку зелізничого табору 200.000 зр., на збільшене табору державныхъ зелізницъ 2,727.300 зр.; на будову зелізницї Львівъ Самбіръ 1,000.000 зр., Пшеворскъ-Розвадівъ 1,860.000 зр., Стрий-Ходорівъ 980.000 зр., на будову льокальныхъ зелізницъ взагалї (въ цілій державі) 936.000 зр., на заложене подвійныхъ шляківъ (взагалї) 152.300 зр., на будынки до мешканя для урядниківъ и слугъ 50.000 зр., на розширене давныхъ и заведене новыхъ шляхівъ зелізничихъ и на всілякі непередвиджені выдатки 100.000 зр.; на запомоги для краєвои культуры 20.000 зр., на годівлю коней 50.000 зр.; на будову судовыхъ будынківъ Гвіздци 8.000 зр., въ Тернополи 20.000 зр., въ Зборовї 10.000 зр., въ Новімъ Санчи 20.000 зр.

— Въ пятницю дня 21 н. ст. жовтня с. р. о годинї 12½ пополудни відбуде ся въ Борщевї въ сали Читальнї „Просвіты“ на першімъ поверсї вічє економічне зъ слідующою програмою: 1) вступне слово; 2) о економічній організаціи Русиновъ: 3) о „Підгірскій Спілцї“ для торговлї безрогами и худобою; 4) внесеня и интерпеляціи участниківъ; 6) внесы и складане удільовъ. На вічє тое маємо честь запросити Р. Т. патріотівъ зъ тымъ, щобы зволили завідомити о німъ найбільше людей до участи и захотити до приступленя до „Підгірскои Спілки“ зъ удільми [внесы и складане удільовъ відбудуть ся тамъ на місци зразъ по промовахъ, а то для улекшеня маніпуляціи]. Надіємо ся, що прошене наше буде выслухане и що при ласкавій помочи моральній и матеріальній вічє въ Борщевї удасть ся. Відъ Выділу Товариства політичного въ Борщевї: о. *М. Гулла, д-р М. Дорундякъ, Бр. Калитовскій.*

— **Испыт зрілости** въ другій [нїмецкій] гімназіи у Львовї по феріяхъ школьныхъ дня 30 м. м. зложили слідующі Русины-матуристы: Яросл. Вінцковскій, Ром. Зарицкій, Иванъ Любчакъ и Ник. Мриглодовичь.

— **Судова розправа за противжидівскі розруки** въ Бурштинї закінчила ся по трехъ днихъ передъ трибуналомъ суду окружного въ Бережанахъ дня 28 м. м. Трибуналъ засудивъ трехъ жидівъ на кару відъ 2 до 5 мїсяцївъ, а 12 „баранівъ“ відъ 3 тыждневъ до 6 мїсяцївъ вязниці.

— **Вп. посолъ о. Д. Танячкевичь** просить насъ умістити: Поновляю мою просьбу о помочь для выратуваня 149 хлопскихъ душъ въ Ремнавцяхъ въ повітї золочівскімъ відъ заглады неминучои! Благаю кождого, кому нужда народу на серцю лежить, хто не радъ бы дозволити замарнити ся найбіднійшій хлопскій дитинї, щобы менї подавъ помочну руку до тои ратівлї. Прошу Впр. Отцївъ духовныхъ, щобы мою ту просьбу перекавали своимъ громадамъ. Прошу всї газеты народні [людові], котрі служать щиро справамъ людовымъ, котрі не держать ся того аксіому, що мовь-то позбавлюваня хлопа землї черезъ ліцитаціи зъявище цілкомъ природне и нормальне, щобы помістили сей мій голосъ. Вконець дуже прошу: датки посилати не на мои руки, тілько відъ адресою: Вп. о. Лука Нестеръ, парохъ въ Ремнавцяхъ, почта Золочівъ. — Відень 2 жовтня 1898 *Данило Танячкевичь.*

— **Князї маршалки.** Князь Юрій Чарторыйскій зрікъ ся достоиньства маршалка ярославскои рады повітовои, отже на его місце выбрано маршалкомъ... кого жь бы, якъ не Юрієвого сына, князя Витовда Чарторыйского. — Рівночасно князь Адамъ Сапіга, маршалокъ перемыскои рады повітовои, „катеґорично“ зрікъ ся був маршалківства и въ суботу мавъ відбути ся выбіръ нового маршалка... кого-жь бы, якъ не Адамового сына, князя Володислава Сапіги? — та въ остатній хвили князь Адамъ цофнувъ свою „катеґорічну“ резиґнацію...

— **Новї церквы.** Въ Криволуцї чортківского деканату, выбудовано нову деревяну церковь Благовіщеня Пресв. Богородицї. — Въ Рафалівцї, надвірняньского деканату, будує ся церковь св. ВМ. Георгія. — Въ мїсточку Ягольници відновляють церковь а головно иконостасъ; на сесю цїль вже зібрано 1700 зр. Мїсь нашими жертвували на се: цісарь 100 зр., місцевый дідичь ґр. Лянцкороньскій 500 зр., оденъ парохіянинъ 40 зр., а решту добровільно зложили парохіяне. Всї три наведеній місцевости належать до станиславівскои епархіи.

— **Торговля людскимъ товаромъ.** Въ ночи зъ середы на четверъ мин. тыждня арештувала станиславівска жандармерія Іосифа Ельмана, котрый, якъ стверджено, перебувавъ тамъ уже відъ мїсяця за єгипетскимъ паспортомъ зъ Каира и хотівъ вывезти до Buenos-Ayres двї дівчины, Берту Ґаву и Розалію Розінерову. По арештованю его стверджено, що вінъ называ ся Іосифъ Айзенштайнъ и є родомъ изъ Станиславова, зъ-відки передъ роками выіхавъ. При німъ знайдено готівкою 328 зр. и дорогоцінности. Рівночасно арештовано також его сына Айзенштайна, котрый днемъ передъ тымъ приіхавъ въ Будапешту и замешкавши въ готели „підъ трема коронами“ и записавъ ся підъ фальшивымъ назвиском Іосифа Ґрінберґа. Обохъ відставлено до суду. Богато познакъ вказуе, що то члены мїжнародної банды занимаючои ся торговлею дівчатами.

— **Зъ Перемыского** пишуть намъ: Колись теперь будуть рішатись у Львовї рекурсы противъ выміру податку особисто доходового, а внесено ихъ тьму тьменну. Само ярославске староство дістало около 600 рекурсівъ, бо и справдї — дотычный референтъ не мае понятя о маєтковыхъ відносинахъ контрибуентівъ зъ повіту. Коли почути відъ поодинокихъ осіб, якій наказы подставали, то аж смїхъ чоловіка порывае! Русскихъ священниківъ оподатковано якъ-бы якихъ дідичівъ, а противно — самыхъ дідичівъ-обшарниківъ оподатковано підъ найнизшихъ клясъ. Н. пр. посесоръ Радимна мае платити 8 зр. а рускій парохъ Радимна 18 зр. — такъ само, якъ и властитель села Михалівки, бо тому вызначено рівно-жь 18 зр. Натомість рускій пароха въ Лавахъ, у Ветлинї мають платити по 34 зр. Або н. пр. властитель села Хлопичї коло Ярослава мае платити 14 зр. а рускій парохъ зъ Боратина 16 зр. — яка красна пропорція! Ну, але п. Лисовецкій належавъ до комісіи, а о. Поляньскій не мавъ того щастя — якъ взагалї жаденъ рускій священикъ до комісіи оцінковои въ Ярославї не належавъ. Такъ само нїкій п. Гр. зъ Радимна, посідаючій кілька реальностей незадовженыхъ вартости 10 тысячей, при тімъ лінерантъ шутру, платный директоръ одного товариства въ Радимнї, секретарь громадскій въ Сколошовї, предприемець до різныхъ-прерізныхъ интересівъ — мае платити всего 5 зр. 40 кр. Ну, але п. Гр. мавъ честь бути мужемъ довіря для дотычного референта въ Старостві ярославскімъ. Я мавъ нагоду говорити зъ особами въ нычихъ повітівъ, н. пр. дрогобицкого, перемыского, самбіцкого и другихъ — и всюды паны-обшарники мали щастя зазнати въ комісіи великого помилуваня и пощады. Лишь тебе Русине, хочь въ політицї, въ школї, въ правахъ еси всюды дідомъ, — штайрамтъ и шпекторъ податковый мають за великого богача и длятого плати серденько! — *Х.*

— **Въ справї арештованого „ґрафа“ Морыс-Коритовского** доходять дальші цікавій вісти. Справа се дуже цікава. Коритовскій, якъ відомо, купивъ волы и запі тивъ за нихъ жидамъ Австеровї и Плессерови векслями жироваными ґр. Розтворовскимъ. Сесї векслї належали до барона Іосифа Бруницкого, котрого „позолочена молодіжь“ называла по приятельски „Жужу“. Той панъ баронъ „Жужу“ мавъ у Станиславовї передъ двома роками голосный карный процесъ въ дуже негарній справі. Вінъ стративъ свои гарній добра Гринівці и лишила ся ему, якъ каже, векслева претенсія до ґр. Розтворовского, котрыми то векслями заплативъ Коритовскій волы. Коритовскій є родомъ зъ Познаньщины и мае 28 літъ; посілостей въ Галичинї не мае нїякихъ; мае лише якусь каменицю въ Будапештї дуже задовжену. До Станиславова приіхавъ зъ якоюсь молодою Мадяркою и замешкавъ въ трехъ покояхъ въ готели Центральномъ. Щобы собі зъєднати довіря людей, котрыхъ мавъ опісля „на души“, удаваvъ всюда богатого, высилавъ нібы грошевій листы по кількадесять тысячь ґульденівъ и відбиравъ телеґрамы, приміромъ відъ ґрафа Едмунда Потоцкого зъ Відня, зъ Берлина и т. д. Зробивъ и-вітъ візиту президентови станиславівского суду и говоривъ ему, що нібы хоче купити Майданъ середный. У всімъ помагавъ Коритовскому его „адъютантъ“ Кароль ґрафъ Потоцкій зъ Маріямполя, а опісля нишихъ вістей, его братъ Едмундъ. Сей панъ ґрафъ Едмундъ Потоцкій, выцыганивши у Відня відъ комісіонера волівъ 4.800 зр., дрануvъ не знати куды. Коритовскій передъ приіздомъ до Станиславова мешкавъ у Львовї въ готели Жоржа и завинивъ 600 зр. Показуе ся, що выбираючись до бідной Галилеи, не мавъ нїчогісько при собі — кромі „геніальныхъ“ помысловъ та „доброго“ назвиска; думавъ, що такому шляхтичеви, якъ вінъ, всякій „ловы“ удадуть ся, а въ небезпеченствї заслонить ся гербомъ [„Мора“]. Бувъ певный, що до его „блакитной“ чи тамъ „моровои“ крови нїякій параґрафъ не прилипне. Та помыливъ ся сердечный! Якісь паны старали ся, щобы его выпустили на свіжій воздухъ, та комната радна по двогодинній нарадї таки затвердила увязнене. Оборены Коритовского підняvъ ся станиславівскій адвокатъ д-ръ Ф. Маврановскій. Чи оборонить — побачимо.

— **Золота рожа.** Італійскі дневники доносять, що папа, намірюючи дати новый доказъ своєи прихильности и сочувства домови Габсбурґівъ по причині трагічної смерти цісаревои, жертвуе сего року золоту рожу княгини баварскій Ґизели, дочці цісаря Франц-Іосифа.

— **Замахъ на короля румуньского.** Budapesti Naplo подавъ онодгы вістку, що на короля румуньского бувъ приготованый замахъ, а перешкодила угорска поліція и заговірника увязнено коло Орсовы. Справа така: Жандармерія въ Орсовї дістала вістку, що заграничній анархісты задумали напасть на короля Кароля и поручили одному молодому анархістови зъ Румунии справити ся зъ королемъ. Рівночасно дістала жандармерія точный описъ заговірника, а також капітанъ корабля угорского, котрымъ заговірникъ мавъ переіхати, дістався точній информаціи. Дня 28 вересня вечеромъ въ Панчовї на згаданімъ кораблї явивъ ся одягненый підъ найновійшои моды молодый чоловікъ; на допыти запівнивъ, що є чужоземцемъ а подоружує зъ приятности и хоче оглянути каналъ Дунаю въ Зелізній Брамі. Позаякъ каналъ мае бути відданый до ужитку аж за мїсяць, то вінъ запытавъ капітана, коли відходить зелізница зъ Орсовы до Румунии. Се причинило ся до того, що въ Орсовї сего підозрінного молодого чоловіка увязнено; при німъ найдено паспортъ на имя Милоша Деметровича. Паспортъ сей признано фальшивымъ. Близшихъ пояснень, чого приіхавъ до Орсовы, не хотівъ подати. Въ его скринці найдено отруту, два штилеты, пістолеть, два ножі и кільна заряжалыхъ цівківъ. Его задержано у вязници и ведуть зъ нимъ слідство.

— **Злодій у міністра.** Сензацію выкликала въ Берлинї крадіжь, якои допустили ся недавно въ ночи злодії въ мешканю прускаго міністра справъ заграничныхъ ґрафа Айленбурґа. Міністеръ, старшій чоловікъ, мае звычай вчасно засыпляти. Онодгы ледви положивъ ся до ліжка, учувъ підозрінный шелестъ въ комнатї, але не звернувъ на него уваги. Аж надъ ранемъ, коли пробудивъ ся, побачивъ, що его окрадено. Всї дверї и шафы були поотиваній. Злодії забрали 25.000 марокъ готівкою и всї дорогоцінности зъ мешканя, а були такій смілій, що перетрялели навіть нічну шафку, що стояла коло ліжка спячого господаря. Виновниківъ доси не выловлено.

— **Принцъ епископомъ.** Недавно именованый кольоньскимъ епископомъ принцъ Максиміліянъ саксоньскій, є вінъ наймолодшимъ зъ пралатівъ римскои церкви. Уродивъ ся въ Дрезднї 1870 року яко пятый сынъ Юрія саксоньского и пок. инфантки португальскои Марії Анны; по батькови є вінъ внукомъ саксоньского короля. Высвяченый въ 1896 р. бувши вже докторомъ правъ и кавалеромъ прускаго ордера Чорного Орла. По тімъ выіхавъ до Лондону и тамъ своими проповідями навернувъ богато особъ до католицкои церкви. Вернувши зъ відтамъ відправлявъ часто богослуженя въ дрезденскій королівскій церквї.

— **Дрібній вісти.** Село Майданъ середный коло Станиславова купила на ліцитаціи краківска торговельна фірма Блявъ и Епштайнъ за 920.000 зр. — Въ Делятинї померъ онодгы на ударъ серця Левъ Кроковскій, люстраторъ добръ и лісівъ державныхъ. — Въ мїсцевости Верієгофенъ, де живъ и лічивъ славный кс. Кнайпъ, ставлять ему величавый памятникъ. — Нинї замкнено у Львовї ювілейну выставу огородничо-пчільничу и роздано нагороды и відзнаки. — Въ Краковї суспендувала дирекція почтова листоноса [жида] Ґольдберґа, котрый мавъ похвалити убійство цісаревои Єлисаветы анархістомъ Люккенімъ; прокураторія веде слідство. — Стацію жандармерії въ Ляцкой воли въ мостискімъ повітї перенесено до Старявы. — У Львовї померла онодгы жена пок. Євсевія Черкавского. — У Франціи померла нагле въ своихъ посілостяхъ панї Карно [Carnot], жена бувшого президента французскои републики, замордованого анархістомъ Казеріомъ.

— **100.000 коронъ, 10.000 коронъ и 25.000 коронъ** то головній выґрарї Великои ювілейної льотерії выставки, выплатять ся готівкою лише зъ 20% відшибки.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Зъ Калущины пишуть намъ:

Коло Калуша въ селї Довгій войнилівскій дня 19 червня с. р. завязали тамошній мешканцї читальню. На тое торжество запрошеній прибули Вп. оо. Сїчиньскій парохъ въ Вістовы, Козакъ зъ Підгоровъ, Романовскій зъ Калуша, а також Вп. пп. д-ръ Косъ, Бодиарчукъ и співаки зъ Калуша. Много збраныхъ селянъ удали ся зъ милыми гостями до церкви, де відправили отцї духовній панахиду при співі калускихъ співаківъ.

Зъ церкви удали ся всї до дому Івана Геца, котрый відступивъ даромъ хату на читальню. Тутъ священники мірными словами заґрівали до єдности и любови братнои. Відтакъ выбраный предсідателемъ збору д-ръ Косъ відчитавъ и пояснивъ статутъ читальнї, а потімъ приступлено до внису въ члены читальнї. Хоръ співаківъ співавъ підъ проводомъ о. Романовского многолїтте и пісни народній.

До читальнї „Просвіты“ въ Довгій войнилівскій вписало ся 70 членівъ. До выділу выбраній: о. Иванъ Павлусевичь, парохъ мїсцевый, головою; заступникомъ головы Юрко Чолій, секретаремъ Федьо Хавалківъ, касіромъ Петро Чоловскій а бібліотекаромъ Варфоломей Атаманчукъ.

До нинї читальня красно розвивае ся. О. Иванъ Павлусевичь заґрівае до просвіты, запроваджено співъ хоральный — тутъ треба завдячити участникамъ а передъ всімъ п. Ігнатію Цїшевскому.

Дай Боже, щобы въ кождый громадї завязали ся читальнї та щобы народъ нашъ горнувъ ся до нихъ охочо! *В...й.*

Посмертній — ∓ — оповістки.

О. Николай Кучиньскій, священникъ-ювілатъ, парохъ Лучинець, упокоивъ ся 30 н. ст. вересня въ 76 році житя а въ 52-імъ священьства. Обрядъ похоронный відбуває ся сегодня. Покійникъ, чоловікъ незвычайной честноты характеру, належавъ до ряду нечисленныхъ тыхъ старшихъ людей, що хотяй арбесъ у зовсімъ відмінныхъ суспільныхъ та політичныхъ відносинахъ, умівъ достроити ся до змагань та напрямівъ сучасного нашого народного житя. Бувъ членомъ товариства „Просвіты“, сердечно, цілою силою свого вилыву опікувавъ ся „Дрістромъ“, нїодна парада въ повітї, де ходило о громадскій справы не обійшлась безъ его присутности, а село Лучинцї, де небощикъ відъ 28 літъ бувъ душпастиремъ, не выслали нї разу выборця, що зрадивъ бы народну руску справу. В. в. п.!

Вісти зъ Епархіи Львівскои.

Конкурсъ на посаду префекта закристіи при архикатедр. храмі св. В. М. Георгія не бувъ розписаный. Рівно-жь завідательство въ въ Баличахъ ще не обсаджене, длятого хибно було донесено, що его дістався о. Логиньскій. Такъ само хибне було донесене, що о. Гургула именованый деканомъ галицкимъ.

Вісти зъ Еп. Перемыскои.

Відданаки крилошаньскій дістався о. Дим. Гординьскій парохъ въ Склї. — Презенты дістали оо: Левъ Калужницкій на Риботичї и Теод. Ковакъ на Колодно. — До канон. институціи вбаваній оо.: Алекс. Гумецкій на Малковичї, Волод. Мосевичь на Дівркї, Теодосій Лехницкій на Ляшки. — Ординн. школьными комісарами именованій оо: Ив. Войтовичь, схоліярхъ Капітулы, для школъ середныхъ, всіхъ школъ выдільныхъ и народныхъ въ Перемышли, Ив. Жарскій, парохъ въ Глудни, для школъ народныхъ деканата бирчаньского, Ромуальдъ Коростеньскій, парохъ въ Борославї, для школъ деканата дрогобицкого и Сим. Дуткевичь, парохъ въ Піддубцяхъ, для школъ деканата угнівскаго.

Телеґрамы „Дїла“.

Відень 3 жовтня. Відъ суботы ходять тутъ вісти про намірене уступленя кабінету ґр. Туна. Говорено, що се тілько біржевый маневръ; але вчера цісарь несподівано вернувъ зъ Вальзе, де пробувавъ у доньки архикн. Марії Валерії и мавъ забавити до 6 с. м. Сей поворотъ цісаря важуть зъ поголоскою про уступленє ґр. Туна и кажуть, що Тунъ повідомивъ цісаря, що зъ уваги на те, якъ теперь річи зложили ся, не може дальше остати на чолї правительства. Отже цісарь мавъ вернути до Відня, щобы на мїсця роздивити станъ річей и опісля того запорадити, що треба.

Берлинъ 3 жовтня. Цісарь Вільгельмъ выбирае ся на похоронъ даньскои королевои.

Копенґаґа 3 жовтня. Похоронъ даньскои королевои відбуде ся на бажане покійнои тихо, безъ всякои надзвычайной парады. На похоронъ приіхавъ шведскій король.

Парижъ 3 жовтня. Жоре говоривъ онодгы на зборахъ, на котрыхъ було около 6.000 особъ, про соціялізмъ и справу Дрейфуса. Вінъ протестувавъ противъ уязненя Пікарта и осуджувавъ таємность военного суду. Збори приняли резолюцію, що пролетаріятъ мусить на те наставати, щобы войсковій институціи въ Франціи поступали згідно зъ засадами републиканьскои демократіи и щобы злочины мілітаризму цілкомъ выведено на дневне світло. Опісля выправлено демонстрацію на користь Дрейфуса.

Libre Parole упевнює, що ґенеральный прокураторъ мавъ въ своімъ рапортї заявити, що ревізія процесу Драйфуса опісля обовязуючихъ законівъ є неможливе, за те можна засудъ уневажнити.

Petite République доносить, що Пікартъ нагло занедужавъ въ вязници. Зъ иншои стороны упевнюють, що вість ся не мае нїякои підставы

Въ суботу відбуло ся въ палатї міністерства заграничныхъ справъ перше засіданє испаньско-американьскои комісіи, котра мае остаточно уложити договіръ мира. Поставлено нарады задержати въ тайнї. Перше засіданє тревало лише півъ годины. Слідующе засіданє назначено на нинї.

Царгородъ 3 жовтня. Амбасадоры Англіи, Італіи и Франціи дістали вже відъ своихъ правительствъ затвержденє ноты, котру мають передати Порті; россійскій амбасадоръ ще такого затвержденя не дістався. Въ нотї каже ся, що заведене нового ладу на Кретї є неможливе, поки тамъ стоить турецке войско. Длятого державы домагають ся відкликаня турецкого войска, а за те запевняють султанови его власть надъ Кретою и ручать за безпеченьство магометаньского населеня.

Въ противномъ разї державы поступлять зъ всею рішучостею и не ручать султанови за дальше удержане его власти надъ островомъ. Управа Кретъ буде переведена відповідно до потребъ христіяньскои більшости населеня острова.

Відень 3 жовтня. По приіздї цісаря до Відня ситуація укладае ся въ сей способъ, що *правительство опре ся на правицю и въ тімъ дусї зреконструуе ся міністерство.*

При змінї мїсяця просимо о **відновленє передплаты** и при сій нагодї пригадуємо дотычнымъ Вп. читателямъ о **выровнанє залеглостей**, щобы мы не були приневолені, зъ слідующимъ 13-имъ с. м. дальшу высылку часописи застановити.

ТОВАРИСТВО „ПРОСВІТА“

у Львовї ринок ч. 10

выдало новый накладъ друкówъ

I. Друки правничі:

1.	Позовъ въ справахъ дрібныхъ ліврa по	25	кр.
2.	Контрактъ купна и продажи I. кл. по	40	„
3.	„ „ „ II. „ по	40	„
4.	„ „ „ III. „ по	40	„
5.	Повномочія . . . . по	40	„
6.	Подання о екс- и интабуляціФ, взбр. а) б) в) г) ліврa по	40	„
7.	Напысы до подань о интабуляцію кл. по	20	„

II Друки для кас позичковыхъ:

8.	Дневникъ касовый ліврa по	40	„
9.	Книга довжниківъ „ „	40	„
10.	Книжочка для позичаючого 100 прим.	2	— „
11.	Скринькъ довжный „ „	1	20 „
12.	Книжочка вкладкова (щадн.) „ „	3	— „

III. Друки для крамниць:

13.	Книжка товарова ліврa по	40	„
14.	Книжка касова „ „	40	„

IV. Друки для читалень и кас позичковыхъ:

15.	Списъ членівъ ліврa по	40	„
16.	Грамоты членьскій читальнї „Просвіты“ примірникъ по	2	„

За опаковане и оплату почты дочисляє ся належитість особно.

Маляґа зъ Сажкарою Саґрадою
Маляґа зъ молоко-фосфораномъ

найлѣпше и найлагоднѣйше средство перечищаюче. — Цѣна 3 короны.
противъ золабовъ, англійскои хоробы и т. д. Цѣна 3 короны. 3

Головный складъ въ аптецѣ
Жигмонта Рукера.
подъ „Срѣбнымъ Орломъ" у Львовѣ. 375 269—?

ЗМѢНА ПОМЕШКАНЯ
ЛѢКАРЬ НЕДУГЪ ВНУТРѢШНЫХЪ
Д-ръ Евгеній Озаркевичъ
мешкаа
въ каменици „Народного Дому"
улиця Краковска ч-ръ 17, I. поверхъ. Ординуе водъ 3—5 годины. — 349 11—?

Д-ръ Едмундъ Ковальскій
лѣкарь Заведенія водолѣчничого „КИСЕЛЬКА" побочь Львова, ординуе въ обсягу гідротерапіи въ годинахъ пополудневыхъ (3—5) **въ мѣстѣ** при ул. Академічнѣй ч. 11, партеръ; а постойно мешкаа въ Заведенію. 361 3—4
Заведенє отворене черезъ цѣлу зиму.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ
Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручаа въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, дальековиды, барометры, термометры, рѣзни ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґы, танмъс мірничі, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.
Уряджене дзвонковъ електричныхъ.
Всякѣ направки полагоджуютъ ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Андрѣй Павлишъ
ц. к. нотарь въ Рожнятовѣ, пошукуе рутинованого въ спадковыхъ справахъ вробленого писаря: аразъ. 375 1—3

До П. Т. Властителевъ коней.
Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрѣ и дешевѣ дерги на конѣ — зводѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванівъ **„Au Louvre"** у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великанъскій выбѣръ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высилаемо на жадане нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно 190

Глядаю учительки домовои для трехъ дѣвчатъ зъ III и IV класы, котра крѣмъ обовязковыхъ предметовъ въ тыхъ класахъ удѣляла бы и початковъ гры на фортепянѣ. Реflектуючій на ту посаду зволѣть зголоситись подаючи близшій условія до о. *Илярія Семеновича пороха въ Сухоставѣ, почта въ тѣсцу.*
365 3—3

Выстава загальна
всходныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванівъ, портіеръ, фіранокъ, хѣдниковъ и дергъ на конѣ.
Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнѣмъ освѣтленю. Вступъ вольный. Зачудовуючо дешевій цѣны вказаній докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшій въ сплатахъ пбеля умовы.
Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.
На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы адресувати належить: Складъ диванівъ „Au Louvre", Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190

ПРИРЯДЫ до ратованя худобы въ случаяхъ давленя, вздутя и т. п. въ формѣ руры зъ дроту стадевого, по зр 6·—, Трокары спущала и т. п. поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ китед[illegible] дра.]

ТУТКИ цигаретови 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12

Цѣс. корол. 🦅 упривил.
Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, ліквровъ и оцту
Юлія Миколяша Наслѣдниковъ
Якова Шпрехера и С-ки
у Львовѣ
поручае старій горѣвки польскій, розолісы, ліквры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bongout" на наливки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 366 1—?
Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

По низькихъ цѣнахъ
выготовляе
РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ
М. ЧЕРНАВСКОГО
Львовъ, ул. Короля-Людвика ч. 3
всякѣ церковнѣ роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 90—1

КАВУ
въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко
по **9** зр. **20** кр., **10** зр. **20** кр., **10** зр. **70** кр. и **11** зр. **20** кр.
ВИНО
въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко
по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожшій вина фляшками)
высилае
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІЯ.
92 77—?

До Всечестнѣйшого Духовеньства!
Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пбльгъ въ сплатахъ пбеля умовы.
Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнѣ и передъ престолы, якъ такожъ сальоновѣ и настѣнній, хѣдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.
Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолевъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчбхъ, коронокъ и стяжокъ.
На жадане высилае ся зъ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre," Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

УЧИТЕЛЬ органъ руского товариства педаґоґічного тыжднивникъ педаґоґічно-науковый, выходитъ водъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Ворменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рбкъ 3 зр. на пбвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

ПОСЛѢДНЕ ТЯГНЕНЄ
22 ЖОВТНЯ
Льосовъ Вѣденьскихъ а 50 кр.
1. Головна выграна **100.000**
2. „ „ **25.000**
3. „ „ **10.000**
Готовкою зъ 20% вѣдшибки.
219 1—2
поручаютъ: М. Ionасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Г. Максъ, Сокаль и Ліліенъ, Авг. Шелленберґъ и Сынъ, Самуелі и Ляндау, М. Клярфельдъ.

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ
Почавши вѣдъ дня 12 лютого 1888 выдае
АСИҐНАТЫ КАСОВІ
4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженемъ
4½% зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ
а всѣ находячій ся въ обѣгу 5% **асигнаты касовій** зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ будутъ **опроцентованій по 4½% вѣдъ 15 мая 1889.** 2218
Передрукъ не буде плаченый **ДИРЕКЦІЯ.**

МУЗИКАЛІЙ
катальоґи для
фортепіяна
гармоніюмъ
скрипки
челла
цитры
пококвои музыки
оркестры
ґітары
пѣсень
гумористыки
хорбвъ
дуетбвъ, терцетбвъ
утворбвъ для студій
и т. д. пересылаю
даромъ
и оплатно.
Otto Maass
Musikverlag u. Sortiment **WIEN** VI/2, Mariahilfer strasse 91. 374 1—3

ВИНО И КОНЯКЪ
зъ Палестины.
Спблка командитова „Кармель"
у Львовѣ, пасажъ Гавсмана ч. 9
Телефонъ ч. 578.
Выключна въ цѣлій Галичинѣ продажъ правдивыхъ натуральныхъ и лѣчничхъ винъ, такожъ правдивого лѣчничого коняку зъ кольоній въ Палестинѣ.
Вина и коняки зъ кольоній палестиньскихъ заєднали собѣ вже знамениту славу зъ причины смаку, запаху и правдивости узнанѣ вызначными лѣкарями за правдавѣ, натуральнѣ и лѣчничѣ.
Спблка ручить за правдивбсть своихъ винъ и коняку Спблка продае свои вина и коняки лише въ оріґінальныхъ фляшкахъ отже щобы уникнути непорозумѣнь и обманьствъ, треба жадати лише вина и коняку спблки „Кармель".
Вина и коняки „Кармелю" мимо своѣи доброты и запорученои чистоты, не доходятъ навѣть половины цѣны подобныхъ родбвъ французскихъ и испаньскихъ. 357 3—4
Цѣнники и свѣдоцтва на жадане высилае ся безплатно.
При грошевыхъ пересылкахъ и рекомандованыхъ листбвъ треба додати: до рукъ п. *С. Мельцера.*

Машинки до стриженя волосѣ и бороды припоручае Иванъ Лявруковъ ножбвникъ у Львовѣ улиця Галицка 6.

Машины до шитя Зінґера, въ первороднихъ краевыхъ и заграничныхъ фабрикъ, найдокладнѣйше уреґульованій, поручае **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ Львовъ, Галиция 6.** На мѣсячній раты по 4 зр., готбвкою 10% дешевше. 343

Решткы хбдниковъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, ґобеліны и рбзни предметы декораційнѣ по цѣнахъ баєчно дешевыхъ. Складъ диванівъ „Au Louvre" Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожъ на раты безъ пбдвысшеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

КУХАРЬ
Кард. Сембратовича теперь безъ мѣсця приймае всякій найвыставнѣйшій роботы входячій въ обсягъ штуки кулінарнои.
КСЬОНЖКЕВИЧЬ, площа св. Юра ч. 5. 3 3
368

Диваны перскі и портіеры
прадавѣ (старинні)
продае, купуе и выпозичае, а такожъ приймае на переховокъ. Складъ диванівъ „Au Louvre", Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пбльги въ сплатахъ пбсля умовы.
На жадане высилаемо нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

---

5 кільо солодкого **ВИНОГРАДУ** курацінного оплатно за побранемъ почтовымъ 2·10 кр. Lebhardt Beregszasz, 10 (Ungarn).
372 3—15

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**
Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.
190 35—?

Такожъ и на раты
безъ пбдвышки цѣнъ
диваны, портіеры, хбдники, ковдры ватованій, капы на столы и лбжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожъ всякій артикулы потрѣбній до уряджения домового въ складѣ диванівъ „Teppichhaus au Louvre", Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высилае ся цѣнники даромъ и оплатно. 19

Розклад їзди поїздів зелізничих
важний від 1 жовтня 1898
після часу середно-европейского [цівільного о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова — приходить о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД ~зб.	зі Львова — відхо
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.06	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		3 0	„ Стрия
	5.25	„ „ „ головн. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.55	„ Сокаля			
вечір			**вечір**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.4		„ Кракова		6.56	„ Тернополя з голов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Іцкан		7.44	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		8.40	„ Янова (1/8 до 31/8 и 16/9 до 30/9)
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.06	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одповѣдальный редактеръ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянського. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пбдъ зарядомъ Михайла Рецця.

Ч. 210. Львовъ, Второкъ 22 Вересня (4 Жовтня) 1898. Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 2.; — въ Ярослави Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитости за инсераты у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком:

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пів рону . . . 9 зр.	на пів рону . . 12 зр.
у Львовѣ:	
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр.	на пів рону . . . 8 зр.
на чверть рону . . 4 зр.	на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лишь на попередно застереженя. — Реклямація неопечатаній вольный вѣдъ порта.

Поодинокє число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звычай приймають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного отрѣчка инсератового або ся мѣсця в рубрицѣ „Надсилане" по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доносня приватні платить ся по 15 кр. вѣдъ отрѣчка.

Зъ рады державної.

На вчерашнѣмъ засѣданю палаты послівъ приступлено до першого читаня угоды.

Передъ тымъ однакъ переведено мериторичну дискусію надъ другою частію вѣдомого внесеня п. Швеґля [т. е. щобы сейчасъ приступити до першого читаня угодовыхъ предложень.] Въ сій дискусіи замѣтна була бесѣда шенерерианця Тірка, котрый у внесеню Швеґля бачивъ вексель зъ вѣчливости пѣдписаный на рѣчь правительства, абы въ той способъ зломити обструкцію и помочи правительству перевести нараду надъ угодовыми предложеннями. Залишене обструкціи оправдують тымъ, що инакше угоду полагодять при помочи §. 14. Чехи десять лѣтъ вытревали въ абстіненціи, а мы, Нѣмцѣ, не можемо вытревати два роки при обструкціи. Въ тѣмъ то и лежить тайна, чому Чехи все збирають удачѣ, а мы неудачѣ. — При голосованю внесеня Швеґля ухвалила палата 202 голосами противъ 32.

Перший забравъ слово соціялъ-демократъ п. Феркавфъ. Почавъ вѣдъ полеміки зъ Тіркомъ: „Чи Тірк волить, щобы мы спокійно и мовчки позволили не лишь на выдане Австріи Угорщанѣ, але також на обтяженє бѣдного народу новымъ 50-міліоновымъ податкомъ? Тунъ каже: сли не приймете угоды, мушу зломити конституцію. Въ бѣльшости Тунъ не знайшовъ доси нѣ одного бесѣдника, котрый вѣдваживъ бы ся промовити „за"; доказъ, що тѣ паны нѣчого такъ не бажають, якъ зломаня конституціи, а заразомъ выдана Австріи Угорщанѣ на поталу. Палата приступае до нарадъ надъ угодою, не знаючи, чи Тунъ и Банфі позволять ѣй довести до кінця хочь-бы перше читанє. Зъ такою зухвалостію нѣколи ще не творено стану примусу". — Вѣдтакъ бесѣдникъ перейшовъ до самои рѣчи. Цловоторговельна спільность Австро-Угорщины таки въ недалекѣмъ часѣ мусить скінчити ся, хочь-бы мы робили и не знати яки уступки. Мимо того австрійске правительство готово жертвувати для угоды не лишь конституцію и власну честь, але и добробыть та послѣдный грошь зъ кишенѣ австрійскихъ народівъ. Се було бы злочиномъ докопаным на працюючѣмъ народѣ. Мы зваждемо и побачимо, чи тій колись демократичній молодочехи осмѣлять ся завезти своимъ выборцямъ таку угоду! Безусловно треба зачати новій переговоры зъ Угорщиною. Але впередъ мусить уступити Тунъ и его правительство. Страхъ передъ катастрофою на случай, якъ бы угоды не зроблено, цѣлкомъ є неосновный.

Вѣдтакъ забравъ слово мін. Кайцль. На вступѣ заперечивъ, мовь-бы правительству було дуже немило, що дійшло до парляментарныхъ нарадъ надъ угодою, бо правительство мало властиво лише той намѣръ, щобы о скільки можна найскорѣйше перевести угоду на пѣдставѣ §. 14. Вѣдтакъ обговорюючи угодовый проектъ, заявивъ, що на выпадокъ зірвання угоды промыслъ попавъ бы въ тяжку кризу. Обговорюючи пѣдвышенє консумційного податку, Кайцль заявивъ, що правительство предложить рѣвночасно проектъ закона о картелях. Окрѣмъ того намѣрено пѣднести цло вѣдъ роны, а то въ цѣли охороны нашои продукціи [галицкихъ баронівъ нафтовыхъ]. Сли черезъ вѣдкинене угоды буде захитане великодержавне становиско монархіи, то разомъ зъ нимъ розбурхана фали оббѣме и пѣрве зъ собою також спільну репрезентацію на вні и спільну армію. Длятого вѣнъ просить палату, щобы въ можливо докладный способъ приступила до нарады надъ угодою, бо дѣйство грозить небезпеченьство. Правительство зъ своеи стороны буде старати ся, щобы справа була увѣнчана якъ найлѣпшимъ успѣхомъ.

П. Яворскій въ имени бѣльшости заявивъ, що она не возьме участи въ дискусіи при першѣмъ читаню угоды, бо угодовій предложеня мусять бути переданій комісіи и будуть основно розслѣджений такъ въ комісіи, якъ и при другѣмъ читаню въ палатѣ.

Зъ черги забравъ голосъ противъ угоды п. Лехеръ и въ довгій гумористичній промовѣ высмѣявъ правительство и нищивъ цѣлый правительственный проектъ. Отсе проба его стилю: „Заява міністра фінансівъ дала намъ понять, що въ его душѣ зайшли змѣны, котрі могли бы розвеселити кождого египетского бога. Вѣнъ и намъ поручае, щобы мы втягнули въ себе угорску душу. Але мы не хочемо йти за міністромъ, щобы намъ не закинено, що мы нѣколи не мали переконань, не мали душѣ, не були нѣчимъ инпимъ якъ кльовнами, котрі свою душу змѣняють такъ, якъ доміно на масковѣмъ бали." Критикуючи мериторичну часть промовы Кайцля, бесѣдникъ высказавъ гадку, що евентуальный законъ о картеляхъ не выйде въ некористь промысловыхъ потентатівъ. Міністры не будуть выконувати законівъ противъ власныхъ интересівъ. О тѣмъ учить насъ исторія, бо ось примѣръ: Міністерство Туна продовжило на необмеженый часъ законъ, котрый експортовій премій фабрикантівъ цукру пѣдносить зъ 5 на 9 міліонівъ зр. Сей 4-міліоновый дарунокъ о стільки невластивый, що выски фабрикантівъ цукру перевышають звычайній горожанськи выски, що найменше о 25%. Мѣжь фабрикантами, котрі користають зъ того розпорядженя міністерство Туна, знаходить ся такожь самъ міністеръ Тунъ! Въ той способъ вѣнъ самъ задекретувавъ собѣ добрый выскъ. Що-до пѣдвышеня податку вѣдъ горѣлки, то самъ Кайцль сказавъ въ 1894 роцѣ: „Не гадайте, що пѣдвышене того податку не вѣдобе ся на селяньскѣмъ станѣ. Въ многихъ округахъ Чехіи значну часть свого доходу роббтникъ обертае на горѣлку. Кожде пѣдвышене ей цѣны погоршае положенє рольника." Кайцль повиненъ сказати своему шефови: „Ексцеленціе графе! вы не знаете, якъ голодъ доскулює. Але я самъ бувъ колись бѣдакомъ и знаю, якъ голодъ смакує!" Бесѣдникъ не може зрозумѣти того, якъ Кайцль мігъ такъ змѣнити ся за 3½ року. Крамарь нинѣ утомленый и забутый, а така сама судьба жде и Кайцля. Чеській народъ выбере собѣ новыхъ мужівъ, котрі не будуть пописуватись одными фразами, але будуть мати вѣдвагу стояти и падати зъ своими переконаннями!

По вѣдчитаню наглыхъ внесень перервано засѣдане о годинѣ 6 вечеромъ.

Слѣдуюче засѣдане нинѣ.

Анкета въ справѣ жидівскій.

„Израильска Унія" (Israilitische Union) уряджуе у Відни анкету о положеню жидівъ въ Галичинѣ. До участи въ анкетѣ запрошено також послівъ: Гурского, Гавсова, Мілевского, Щепановского, Козакевича, Стапиньского, Быка, Розенштока, Розенблята и Гольдгамера. N. fr. Presse доносить, що послы тѣ запрошенє приняли. Анкетѣ будуть предложенѣ слѣдуючі питаня:

А) Вѣдносины економічні, а спеціяльно заробковій. 1) Якій суть причины економічнои нужды жидівъ въ Галичинѣ? 2) Якій суть причины загальнои нужды въ Галичинѣ, а заразомъ о скільки нужда галицкихъ жидівъ є въ звязи зъ тою загальною нуждою? 3) О скільки сей нужды суть причиною: способъ роздѣлу ґрунтівъ мѣжь велику и малу посѣлість, дальше пасивність властей державныхъ и автономічна адміністрація? 4) О скільки сему винна дѣяльність жидівъ, взглядно заробковій вѣдносины, въ якихъ они жиють; якъ выливають заробковій вѣдносины жидівъ на селяньску людність? 5) Чи заробковій вѣдносины змѣнили ся въ послѣдныхъ десяти лѣтахъ, и то, чи на добре, чи не зле? 6) Въ якихъ вѣдносинахъ проживали жиды передъ початкомъ антісемітского руху? 7) Якій способы могли бы полѣпшити загальній, а разомъ зъ ними и жидівскій заробковій вѣдносины? 8) Якимъ способомъ можна бы причинити ся до розвою новыхъ галузей промыслу? 9) Якій галузи промыслу мали бы выгляды успѣшного розвитку? Якій галузи дешевого промыслу можна бы впровадити мѣжь людностію жидівскою? Якъ и якимъ способомъ могло бы правительство, а якъ краевій власти автономічній притти тутъ зъ помочію и пѣдпорою? 10) Яка наша думка о рольничѣй кольонізаціи жидівъ въ самѣмъ краю и якъ она могла бы бути введена и переведена? Чи принята въ Познаньщинѣ дорога була бы практична? 11) Чи теперѣшній заведеня кредитовій є достаточній для кредиту хлѣборобівъ? А коли нѣ, то якъ треба ихъ зреформувати?

Б) Вѣдносины культурній: 12) О скільки культурный станъ галицкихъ жидівъ треба уважати за результатъ загального культурного стану въ Галичинѣ, а особливо, о скільки треба его уважати результатомъ культурного стану шляхты, селянъ и маломѣщанства? 13) О скільки уровень культуры жидівъ треба уважати результатомъ ихъ економічного положеня и о скільки вѣнъ є вѣдъ сего положеня зависимый? 14) Якій результаты осягнули доси школы барона Гірша, а именно а) школы народній и б) школы промысловій? 15) Якій вплывъ мае хасидизмъ на моральність у жидівъ? 16) Чи треба хасидизмъ поборювати и якими способами? Чи можна собѣ обѣцювати якій пожитокъ въ тѣмъ напрямѣ зъ брошуръ, писаныхъ жаргономъ, чи гебрайскимъ языкомъ? 17) Чи уважаете заложеня рабінацкои школы за вѣдповѣдне цѣлямъ? 18) Якимъ способомъ треба бы пѣдносити середъ жидівъ просвѣту?

В) Вѣдносины політичній въ Галичинѣ. 19) Яке політичне становище занимали жиды: а) аж до послѣдныхъ выборівъ до рады державной, б) вѣдъ тои поры? 20) Якимъ способомъ и въ якій мѣрѣ те становище жидівъ передъ послѣдными выборами до рады державной и по нихъ причинило ся до розросту антісемітизму? 21) Въ чѣмъ интересѣ лежить пѣдъюджуване противъ жидівъ въ Галичинѣ? Котрі зъ высшихъ верствъ суспільности беруть у нѣмъ участь явно, скрыто, посередно або безпосередно? Якъ веде себе особливо шляхта, духовеньство, власти автономічні, правительственній органы — въ виду пѣдъюджування на жидівъ въ Галичинѣ? 22) Якій суть безпосередній причины послѣдныхъ селяньскихъ противжидівскихъ розрухівъ въ Галичинѣ? 23) Чи заходить безпосередна звязь помѣжь антісемітизмомъ вѣденьскимъ а галицкимъ? 24) Якій вѣдносины дневникарскій панують въ Галичинѣ? Чиему вплывови и чиѣй пѣддержцѣ треба приписати сей розрѣсть и силу антісеміцкои прасы? Якимъ способомъ треба бы поборювати вплывъ пѣдбурюючои антісемітскои прасы? 25) Чи треба бояти ся повторена послѣдныхъ селяньскихъ розрухівъ и що повинно робити правительство и автономічні власти, щобы до сего не допустити? 26) Чи въ разѣ, коли бы переслѣдованя жидівъ мали дальше тревати, треба бояти ся, що зубожѣють жиды, а черезъ те и край та держава? 27) Що думаете о економічній и суспільній будучности галицкихъ жидівъ, коли не буде ся нѣчого радити на неприхильній имъ вѣдносины? Чи організацію галицкихъ жидівъ треба уважати за бажану, — а коли бы такъ, то чи ся організація мае бути переведена на основахъ національныхъ, чи політичныхъ, чи може на основахъ истнуючихъ вѣроисповѣдныхъ громадъ?

Якъ бачимо, мѣжь питаніями находить ся богато такихъ, котрі обходять и насъ; але „Израильска Унія" не уважала за потрѣбне запросити до участи въ анкетѣ когось и зъ нашихъ знатоківъ жидівскихъ вѣдносинъ въ нашѣмъ краю. Мы звертаемо ся до всѣхъ нашихъ прихильниківъ зъ просьбою, щобы — чия охота и ласка — надсилали намъ вѣдповѣди на тій передовсѣмъ питаня, що вѣдносять ся до тыхъ взаимныхъ звязей, въ якихъ остають у насъ жиды зъ нашими селянами и маломѣщанами. Буде се дуже цѣкавый и може и важный причинокъ до пояснена жидівскои справы въ Галичинѣ. Зібравши надісланій намъ вѣдповѣди, зробимо зъ нихъ у всякімъ разѣ ужитокъ, якій укаже намъ передовсѣмъ добро нашого народу.

ПОВИНКИ.

— Письмо рускаго хлѣбороба вѣдъ Снятина до чч. выборцівъ а особливо до Вел. отцівъ духовныхъ изъ повѣтівъ: Снятинъ, Городенка, Косівъ, Коломыя, Надвірна и Богородчаны. Коли передъ пів втора року нашъ центр. выборчій комітетъ бувъ сказавъ зъ своеи вѣдозвѣ, що польскій паны не допускають насъ до выбору належитои репрезентациі въ радѣ державній, въ соймѣ и въ радахъ повѣтовыхъ, то паны тіи страхъ на се жалували ся, а польско вірменьскій панъ „маршалько" Снятиньскій Мойса такъ собѣ взявъ тѣ слова до серця, що при бувшихъ выборахъ въ V. курії побивавъ ся до самовѣдреченя за выборомъ рускаго каноніка Грибельского, а зъ IV. курії рускаго мужика Сандуляка, щобы доказати, що рускій центр. комітетъ — выбачайте — бреше... Ну, стало ся, що зъ IV. курії выйшовъ посломъ „smok podwawelski" п. Окуневскій... Панъ „маршалько" постановивъ пімститись за се при выборахъ до рады повѣтовои — и то ему цѣлковито удало ся. Брутальными грозьбами и неслыханою пресією на вѣйтівъ — а звѣстно, що въ радѣ громадскій, котра выбирае выборцівъ до рады повѣтовои, кождый вѣйтъ мае кількохъ кумівъ и кревныхъ — довѣвъ до того, що ліста руско-народна перепала страшенною меншостію, а выйшла ліста кандидатівъ маршальківскихъ, до котрои не взявъ „ani jednego pora", хоть въ его повѣтѣ есть кілька „porządnych"... По тыхъ славныхъ выборахъ, при котрыхъ панъ „маршалько" братавъ ся навѣть зъ „rozbestwionymi radykałami", якъ Иванчукъ зъ Ильинець, вѣнъ мавъ ще мѣдяне чоло чванити ся „zaufaniem ludku"... Я не завидую такого „zaufania" и не споминавъ бы-мь о нѣмъ, сли-бы п. маршалькови не хотѣло ся знову показати, яка то брехня, що польскій паны не перешкаджають Русинамъ, и сли бы вѣнъ не кандидувавъ теперь зъ V. курії для доказу „nowego zaufania ludku"... Кандидатура та вже затверджена польскимъ центр. комітетомъ и „rządem krajowym" — отже зачне ся зъ звѣстнои стороны завзята „polsko-rządowa" агітація и борба... Я не хочу тратити много слівъ, но прошу, молю и заклинаю Васъ чч. выборцѣ названыхъ повѣтівъ: Братя мужики! спасайте честь народну, а Вы отцѣ духовній спасайте честь народну и свою, бо п. Мойса кинувъ Вамъ въ лице страшну обиду при выборахъ до рады повѣтовои, въ котрій ему „nie potrzeba ani jednego pora"... Якій п. Мойса добродѣй мужиківъ, о тѣмъ нехай говорять мужики зъ Вовчковець, котрымъ „п. маршалько" забравъ кількадесять моргівъ землѣ, — якій добродѣй робучого люду, поспитайте ся его слугъ и тыхъ, що у него на роботу наймали ся. — Вѣдъ таныхъ заступниківъ и приятелівъ рускаго народу, якъ п. Мойса, набави насъ Господи!... Постійте-жь за свою честь и честь Руси, отцѣ и браття! — *Иванъ Михайлівъ* мужикъ зъ Сантаньского.

— Зъ Коломыѣ. Товариство рускихъ ремісниківъ „Зоря" въ Коломыи буде устроювати кождои недѣлѣ, почавши вже вѣдъ 9-го с. м., въ комнатахъ товариства товарискій забавы на переміну зъ поучаючими лекціями, о чѣмъ повѣдомлене ся членівъ якъ и руску коломыйску публику, котрій на розвою товариства залежить, зъ просьбою о численну участь. — *Вѣдъ выдѣлу товариства.*

— Зъ Тернополя. Зъ причины резигнациі кількохъ членівъ выдѣлу вѣдбудуть ся надзвычайній загальній зборы дня 8 н. ст. жовтня о год. 8 вечеромъ въ комнатахъ „Рускои Бесѣды". На порядку деннѣмъ доповнаючій выборъ выдѣлу.

— Про новій „розрухи" доносить Gazeta lwowska: Дня 25 вересня напало кількохъ селянъ въ Полянцѣ коросняньского повѣта на коршму и ихъ арештовано. Коли вѣдтакъ судъ въ Коросні выпустивъ ихъ на волю, вѣйтъ Полянки устроивъ въ ихъ честь гучну забаву. Именно приказавъ шинкареви Марховерови вѣдступити на ту цѣль коршму и устроивъ тамъ дня 29 вересня музику зъ танцами. Староство по переведеню слѣдства вѣднесло ся до выдѣлу повѣтового, щобы вѣнъ потягнувъ до одвѣчальности того дивного вѣйта. — Дня 20-го вересня въ Дмитровичахъ [повѣта ярославского] коли вѣйтъ велівъ опорожнити въ ночи коршму, де було повно пяныхъ, выславъ тамъ поліціята, селяне не лишь не послухали приказу, але ще его побили. — Дня 25 вересня въ Тучапахъ [повѣта ярославского] хотівъ вѣйтъ выгнати зъ коршмы кількохъ піяківъ. Тогды кинувъ ся на него Иванъ Луба и побивъ его; а коли вѣйтъ арештувавъ напастника, напало въ ночи на арешть сімохъ паробківъ, розбили дверѣ и выпустили Лубу на волю, Бутныхъ паробківъ арештувала жандармерія. — Се все мае здаеть ся служити на „доказъ", що внесене стану выимкового на-разѣ не є можливе, бо умы населеня ще не упоконли ся. Но такій „розрухи" лучають ся въ многихъ коршмахъ по селахъ, а ще не оправдують стану выимкового. То наслѣдки лишь алькоголю въ головѣ...

— Огнѣ. Дня 16 вересня у *Вільшаницѣ* (пов. лѣського) згорѣло 24 загородъ селяньскихъ зъ цѣлымъ добуткомъ, а 29 родинъ остало безъ даху и хлѣба. — Дня 30 вересня згорѣли въ *Грушовѣ* (пов. яворівского) двѣ загороды, а тѣлько завдяки стаціонованымъ тамъ уланамъ 3 полку, котрі сильно взялись до гашеня огню, не впало бѣльше загородъ жертвою полумени. — Въ *Родатичахъ* (пов. городецкого) при нагодѣ пожару удало ся жандармеріи схопити пѣдпальника Ивана Мазура, знаного въ околици злодѣя и каранаго 15 разівъ криміналомъ за рѣзні справки; бувъ вѣнъ пострахомъ для селянъ. Скованого вѣдставлено до вязницѣ въ Городку.

— Пригода на зелѣзници. Минувшои пятницѣ на шляху зелѣзничѣмъ межи мостомъ на Быстриці галицкій а двірцемъ въ Станисла-

Маляґа зъ зелѣзомъ противъ недокровности и блѣдницѣ. Цѣна бутильки 3 корони.
Маляґа зъ рабарбарумъ противъ обструкцій, нестравности, геморондовъ и т. д. Цѣна бутильки 3 корони. 4

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
подъ „Срѣбнымъ Орломъ" у Львовѣ. 375 250—?

вовѣ наѣхала шутрбвка на роббтника Палагицкого зъ тартаку Лібіґа и вбдтяла ему обѣ ноги, наслѣдкомъ чого вбнъ въ шпиталн померъ, полишаючи жену и шестеро дѣтей.

— **Розправа противъ д-ра Ивана Франка** въ мѣско-делеґованбмъ судѣ въ Тернополи о робитв селянина Михайла Пбдгайного въ Березовицѣ великон вбдбула ся вчера пополудня передъ судьею Айхелемъ. Д-ръ Франко заперечивъ, мовь бы вбнъ на передвыборчбмъ зборѣ въ Тернополи ударивъ М. Пбдгайного. Коли Пбдгайный сказавъ, що „Франко жидбвскій кандидатъ и аґітує за жидбвскій грошѣ", предсѣдатель збору академикъ Мартовичъ зб Львова, казавъ привести Пбдгайного до президіяльного стола, щобы вбнъ то сказавъ д-ру Франкови въ очи. Бійки тутъ нѣякон не було. — Переслуханый за свѣдка Михайло Пбдгайный рѣшучо каже, що его д-ръ Франко ударивъ у лице, коли вбнъ [Пбдгайный] пбдъ натиском людей збгнувъ ся надъ столомъ. Д-ръ Франко ударивъ его зъ долины въ самъ ротъ, изъ кровь потекла. — Свѣдокъ Левандовскій стоявъ изъ заду; видѣвъ, якъ Пбдгайного били, але не видѣвъ хто бивъ. — Вбдводовій свѣдки рбдикалы Гарматій, Іуцишинъ, Фли та и Пригода збзнали, що Пбдгайного не бито. — На просьбу Пбдгайного, щобы судья переслухавъ ново-поданыхъ свѣдкбвъ, судья вбдрочивъ розправу.

— **Намѣрене самоубійство.** У Вѣдни хотѣвъ онбгды вбдобрати собѣ житє прибувшій изъ Львова секретарь міністерства скарбу Александеръ Тарновскій. Куля револьвера застрягла въ чащцѣ зъ лѣвон стороны. Тяжко раненого вбдвезено до шпиталя.

— **Приладъ до мѣреня высоты.** Central-Zeitung für Optik u. Mechanik доносить, що по довголѣтныхъ трудахъ и досвѣдахъ удало ся професорови Cerebotani ому зъ Медіолану винайти приладъ званый „телетопометръ", котрымъ въ часѣ одног мінуты можна якъ найточнѣйше вымѣрити кожду довбльну высоту. Пробы зъ приладомъ робленій въ Медіоланѣ выпали дуже користно. Апаратъ сей мае велике значѣне наукове.

— **Про хіньского цѣсаря** доносять до англійскихъ дневникбвъ на певно, що вбнъ не жие. Пишуть зъ Шангаю, що тамошне населене в переконане, що цѣсаря убито. Въ Пекінѣ про се говорять троякo: одни кажуть, що цѣсаря душено, другій, що его отроено, а третій, що ему проколено черево розпаленымъ зелѣзомъ. Межи населеномъ Пекіну мае панувати велике розъярене. Англійскій посолъ доносить, що товпа Хінцѣвъ кинулась на секретаря англійского посольства и обкинула его камѣнямъ та що зневажено на улици кблькохъ американьскихъ місіонарѣвъ, а одному зломлено ребро. Въ Шангаю удержуе ся чутка, що кблька державъ хоче скинути зъ престолу цѣсареву-вдовацю и увязнити Лі-Гун-Чана и Ювлюса за убійство цѣсаря. — Одною зъ причинъ, длячого Кана, повѣренника бувшого цѣсаря, вынято зъ-пбдъ права, мае бути его літературна дѣяльность, а особливо его нове выдане хіньскихъ класикбвъ и філософбвъ. Въ тбй працѣ выказавъ Канъ, що рбзни коментары въ рбзныхъ часахъ своими додатками не до пбзнания позмѣнювали текстъ тыхъ письменникбвъ и затерли въ нихъ идею одного Бога, яка зъ нихъ пробивае. Канъ въ своихъ писанихъ учитъ цѣлкомъ выразно, що е одень Богъ, отець всѣхъ людей, а всѣ люде е братьми. Передъ кблькома мѣсяцями заложивъ Канъ въ Кантонѣ товариство, котрого цѣлею е знести варварскій звычай шнуровати малымъ дѣвчатамъ ноги. Статутъ того товариства накладае на членбвъ обовязокъ, щобы власнымъ донькамъ не шнурували нбгъ и щобы своихъ сынбвъ не женили зъ дѣвчатами, що мають ноги, збезображеній шнурованемъ. Гадку Кана принято съ великимъ запаломъ, а товариство, имъ заложене, заразъ въ першбмъ мѣсяцѣ мало въ самбмъ Кантонѣ 10.000 членбвъ.

— **Дрббній вѣсти.** Дня 6 (18) жовтня вбдбуде ся вѣнчане п. Юліяна Теод. Дикого, укбнченого богослова, зъ панною Еленою Сев. Турчмановичѣвною въ Дороговѣ, п. почта и ст. тел. Войнилбвъ, ст. зелѣзн. Букачбвцѣ. — Гершко Кесслеръ, аґентъ торговельный въ Станиславовѣ, сфальшувавша кблька векслѣвъ на шкоду купцѣвъ станиславбвскихъ, утѣкъ безъ вѣсти. — Въ Краковѣ появила ся фальшивій срѣбній гульдены. — Гр. Фр. Мицельскій зложивъ мандатъ посольскій до сойму зъ курій бблыпон посѣлости зъ повѣту тарнбвского.

Надѣслане.

Пластеръ Вільгельма

Сей выключно въ аптицѣ Франца Вільгельма въ Neunkirchen (Нижна Австрія) выроблюваный пластеръ уживає ся зъ успѣхомъ, у всякихъ случаяхъ, въ якихъ взагалѣ повинно ся уживати пластра. Особливо показуе ся помбчнымъ пбдчасъ задавненыхъ, не горячковыхъ болѣнъ, н. пр. на на нагнѣтки, заскваленє, на вбдморожений члены и задавнений болячки. По попереднбмъ очищеню дотычныхъ мѣсць натирае ся на пластицѣ або шкбрцѣ и прикладае ся.

Цѣна за коробочку 40 кр., 1 тузинъ 4 зр., 5 тузинбвъ 3 зр. 50 кр., за тузинъ.

Менше якъ 1 коробки не высилае ся и коштуютъ зъ пересылкою franco 1 зр. а. в. 373 1—9

Надворный лѣкарь дентистъ
Д-ръ З. Райнгольдъ
повернувъ
ординуе улиця 3 Мая ч. 8
376 1—6

ЗМѢНА ПОМЕШКАНЯ
ЛѢКАРЬ НЕДУГЪ ВНУТРѢШНЫХЪ
Д-ръ Евгеній Озаркевичъ
мешкае
въ каменици „Народного Дому"
улиця Краківска ч-ръ 17, I. поверхъ. Ординуе вбдъ 3—5 годины. 349 12—?

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ
Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцу Галицкомъ
поручае въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:
окуляры, двіперы, льорнеты, бінокли, далекоглады, барометры, термометры, рбзни ареометры, мікроскопы, люпы, мірники, пінцы, компасы, райсцайги, тамыс лібелї, манометры и т. п.

Уряджене дзвінкбвъ електричныхъ.
Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Франца Вільгельма очищуючій чай
Франца Вільгельма, аптикаря въ Neunkirchen, Нижна Австрія, можна набути у всѣхъ аптикахъ по цѣнѣ 1 зр. а. в. за пакетъ.

Хто хоче пити чай, бо терпить н. пр. на гостець, ревматизмъ або на яку иншу задавнену недугу, повинен въ вбсьмохъ подѣленыхъ пакетбвъ черезъ вбсѣмъ днівъ одинъ пакетъ выварити въ одній літрѣ воды до пбвъ літра, выварены чай перецѣдити и половину рано натщо, а половину вечеромъ передъ спанемъ пітный випити. — При упертыхъ недугахъ повинно ся пити сей чай постбйно, якъ доки бблъ не устане (що не часто осягае ся одным цѣлымъ пакетомъ). Коли глубоко утаеный бблъ усуненый, тогдѣ повинно ся тблько вбдъ часу до часу ужити одинъ цѣлый пакетъ, н. пр. въ початку чотирохъ пбръ року, а наслѣдокъ того можливій матерія недуги выйдуть зъ мочемъ або иншими черевными органами и буде ся уздоровленымъ вбдъ дальшого терпѣня. Пбдчасъ сего лѣчена часомъ поручае ся строгу дієту и треба выстерѣгатись страв и напбйвъ, які обтяжують жолудокъ, а то товстыхъ, солоныхъ, квасныхъ, сильно заправленыхъ корѣнемъ якъ и инва и вина. Вбдъ перестуды и вохкости треба пбдчасъ лѣчени хоронити ся. 373

ОДИНОКЕ РУСКЕ
Артистично-літографічне
ЗАВЕДЕНЄ
Андрея Андрейчина
у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29
выготовляе
всякій літографічній выробы
звычайній візитовій білєты вбдъ 1 зр. за 100 штукъ, а повно появившій ся візитовій білєты въ гербомъ Галицкон Русн въ кришкахъ по 1 зр. 50 кр. за 100 штукъ въ каєтков 188 42—51

Вийшло в руским перекладі
ІФІҐЕНІЯ в ТАВРИІ
класична драма Ґетого в 5 діях.
Можна набути у о. Д. Іосифовича в Ярничеві почта loco за 33 кр. разом з пересилкою. 1/3 чистого зиску призначена на будову церкви в Новім Санчі.
354 11—?

До П.П. Властителевъ коней.
Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрій и дешевій дерги на конѣ — поспѣшть, Впов. Пане удати ся до складу диванбвъ „Au Louvre" у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Там знайдете Впов. Пане, великанський выббръ дергъ, по зачудовано низькихъ цѣнахъ. На провінцію высилаемо на жаданє наш богато илюстрований цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

Артистично-ритовничє ЗАВЕДЕНЄ А. ЗІҐМАНА
у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.
доставляе и выконуе имъ найдешевше и найстаранѣйше.
ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми черенками для кождого легко надаючи ся, почавши вбдъ 1 зр. и высше. Стампіѣ металевій и кавчуковій, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, табліцѣ литій и граверованій и проче.
Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вбдворотною почтою. 290 12—52

МАШИНКИ АМЕРИКАНЬСКИ до сѣкання мяса по зр. 4. Сита водосѣвний почвбрий до паштетбвъ по зр. 1, 1.30 и 1.60.
поручае ПЕТРО ХИОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4575

Диваны перскй и портіеры
прадівй (старинний)
продае, купуе и выпозичае, а также приймае на переховокъ. Складъ диванбвъ „Au Louvre", Львбвъ ул. Сикстуска 6. — Пбльги въ сплатахъ пбсля умовы.
На жаданє высилаемо нашй богато илюстрований цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

Глядаю учителя
зъ точнымъ знанемъ математики для приватиста V. класы гімназ. — О. Вол. Познанськй въ Товстенькбмъ п. Пробіжна. 359 3—5

Вбдзначена медалемъ срѣбнымъ на Выстави краевій у Львовѣ въ р. 1894.

Звѣстно знана зъ честности роббтни артистично-бронзбвничо
В. СКНУЖИЛЯ
у Львовѣ ул. Галицка ч. 15
поручае свои выробы церковній зъ срѣбла, бронзу, хіньского срѣбла, мѣды и иншихъ металѣвъ; именно: чашѣ, дарохранительницѣ, хресты, монстранціе, пушки на св. олей, дароносницѣ, кадильницѣ, ладанницѣ, патрицѣ для брацтвъ, лѣхтарѣ всякон величины, павука бронзовій и скляній, пбдставники передъ іконостасы.
Всѣ высше помянуті предметы приймае до снорядженя и пбдновленя, т. а до золочення, посрѣбленя, бронзованя и никльованя. 328 8—20
Рбвножъ выконуе гальванізованє всѣхъ выроббвъ зъ зелѣза, цинку, цины и т. п. — Цѣны дуже умѣрені.

ГАЛИЦКІЙ КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ
принимае вкладки на
КНИЖОЧКИ
2219 и опроцентовуе ихъ по
4½% на рокъ.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!
Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пбльгъ въ сплатахъ пбсля умовы.
Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ такожъ сальоновій и настѣнній, хбдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лбжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.
Спеціяльный вбддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхбвъ, рукавичокъ, панчбхъ, коронокъ и стяжокъ.
На жаданє высилае ся въ приятностію цѣнникъ даромъ и оплатно.
Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre," Львбвъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

Машины до шитя ЗІҐЕРА, зъ первородныхъ краевыхъ и заграничныхъ фабрикъ, найдокладнѣйше урегульованій, поручае ИВАНЪ ЯЯВРУКЪ Львбвъ, Галицка 6. На мѣсячній раты по 4 зр., готбвкою 10% дешевше. 343

Рѣшти хбдниковъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, гобелїны и рбзни предметы декорацій по цѣнахъ баечно дешевыхъ. Складъ диванбвъ „Au Louvre" Львбвъ ул. Сикстуска 6 (Насаж. Гавсмана). Такожъ на раты безъ пбдвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

Новбсть!!! Сцяворики на памятку ювілеи зъ особою Найсвѣтлѣйшого Пана Франца Іосифа I. поручае ИВАНЪ ЯЯВРУКЪ ножбвникъ у Львовѣ, Галицка 6.

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.
Львбвъ, пл. Капітульна ч. 3
190 25—?

5 кільо солодкого ВИНОГРАДУ курацийного оплатно за побраненъ почтовымъ 2·10 кр. Lebhardt Beregszasz, 10 (Ungarn).
372 4—13

Такожъ и на раты
безъ пбдвышки цѣнъ
диваны, портіеры, хбдники, ковдры ватований, капы на столы и лбжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожъ всякій артикулы потрѣбній до уряджения домового въ складѣ диванбвъ „Teppichhaus au Louvre", Львбвъ ул. Сикстуска 6. (Насажъ Гавсмана). На провінцію высилае ся цѣнники даромъ и оплатно. 19

БОТАНІКА
на вищі класи шкіл середних. Шедя учебника д-ра О. Ростафиньского. Зладив Іван Верхратский. Вид. р. 1896. Ціна 1 зол. 20 ц. в. а.
Д-ра Осипа Ростафиньского
БОТАНІКА
на нижші класи шкіл середних. На язык руский переложив Іван Верхратский. Видане друге р. 1896. Ціна 70 цент. в. а.
ЗООЛЬОҐІЯ
на нижші класи шкіл середних. Написав Іван Верхратский. Видане р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.
Списъ важнѣйшихъ выразбвъ въ руском ботанічном термінольоґіи и номенклатуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Ціна 30 цент. в. а.
Видания ті можі дістати в книгарні Ставропигийскій або у автора. Хто замовляе у автора що найменше два примірники із згаданих виданій (пр. два примірники Зоольоґія або два примірники Ботаніки або два примірники Спису або один примірник Зоольоґії і один примірник Спису або один примірник Ботаніки і один примірник Спису), тому висилае ся жадані книжки в протязі чотирох днів, при чім порто оплачуе автор.

Выстава загальна
всяких ходных и инших чужих и краєвых диванбвъ, портіеръ, фіранокъ, хбдниковъ и дергъ на конѣ.
Отверена цѣлый день а въ ночи при електричнбмъ освѣтленю. Вступъ вбльный. Зачудовуючо дешевій цѣны указаній докладно на всѣхъ товарахъ. Полекший въ сплатахъ пбсля умовы.
Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.
На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы адресувати належить: Складъ диванбвъ „Au Louvre", Львбвъ, ул. Сикстуска 6. (Насажъ Гавсмана). 190

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 4. жовтня. Якъ зачувати, при реконструкціи кабінету мае уступити крбмъ д-ра Бернрайтера такожъ гр. Біляндтъ, а може навѣть и Вітекъ. Кандидатами на ихъ мѣсце называють бар. Діпавлого и гр. Цедліца, а коли бы польске коло схотѣло выслати когось зъ своихъ членбвъ до кабінету, то мають на приметѣ д-ра Бѣлиньского и д-ра Мілявского.

Члены австрійскои депутаціи квотовои дбстали вчера повѣдомленя, що найблизше спбльне засѣдане зъ угорскою депутаціею вбдбуде ся въ Будапештѣ д. 8. с. м.

Прага 4. жовтня. Nar. Listy доносять, що гр. Тунъ рѣшивъ ся на мѣсце д-ра Бернрайтера покликати когось зъ правицѣ и що правительство е готове оперти ся на правици, але заразомъ вымагая конечно, щобы правица стала ся бблыпостею правительственною. Спрача мая незадовго докладно выяснитись и порѣшити ся.

Ялта 4. жовтня. Царь поѣхавъ до Копенгаґи; верне въ пятницю.

Берлинъ 4. жовтня. Berl. Tagblatt пише, що цѣсарь е за тымъ, щобы Нѣмеччина обняла замѣсть Франціи опѣку надъ католиками на всходѣ. Папа мая надѣяти ся, що цѣсарь пбдчасъ свого побуту въ Царгородѣ, де мае зъ женою приѣхати д. 17. с. м., наклонитъ султана, щобы настановивъ турецке посольство при Ватиканѣ, а за те папа настановитъ нунціятуру въ Царгородѣ!

Парижъ 4. жовтня. Войсковый судъ вбдступивъ вбдъ обжалованя противъ Пікарта о пбдроблене депешѣ такъ званон petit bleu. Имовѣрно слѣдство противъ него буде залишене.

Римъ 4. жовтня. Полковникъ Ді-Ріґі-ді-Клямъ пробувавъ въ послѣдныхъ часахъ въ Римѣ и конферувавъ зъ французскими дневникарями.

Штутґартъ 4. жовтня. Вчера вбдкрыто тутъ вѣче соціяльныхъ демократбвъ. На вѣче прибувъ такожъ п. Дашиньскій. Нарады отворивъ Лібкнехтъ. Передовсѣмъ высказавъ обурене зъ причины злочину Люккенього и за значивъ зъ натиском, що соціялісты а анархісты е цѣлкомъ противныхъ погладбвъ. Анархізмъ могла бы покончати лише побѣда соціяльныхъ демократбвъ. Дальше высказавъ ся мѣжь иншимъ о проектѣ царя що до розоруженя державъ, що се пусте, бо якъ разъ Россія е головною причиною, що вся Европа стоитъ зоружена. Лише побѣда соціяльныхъ демократбвъ може довести до загального мира.

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣвчальный редактеръ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Чорлинськон. Зъ друкарнѣ Инстатуту Ставропигійского, пбдъ зарядомъ Михайла Рееця.

Ч. 211. Львовъ, Середа 23 Вересня (5 Жовтня) 1898. Рочникъ XIX.

Виходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный дополнокъ „Бібліотека найзначнѣйших повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переміну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославѣ Л. Кримаковскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитости за инсераты платити у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії: на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр.
за границею: на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
У Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламації неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поодинокє число коштує 5 кр. а. в.

Оголошенія звичайній приймають ся по 7 кр. вѣдъ одного стрѣчка инсератовой або ся мѣсяць а въ рубрицѣ „Надіслане“ по 35 кр. а. в.

Подяки и инші домовскі приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Крайне слово.

Вѣдъ часу конституційной еры боре ся рускій народъ въ Галичинѣ о языкову и політичну рѣвноправность зъ другою, рускій край заселяючою народностею, — о рѣвноправность, запоручену ёму основными законами конституції. Успѣхи тои борбы були не великій зъ рѣзныхъ причинъ. Головною причиною бувъ розладъ мѣжь самыми Русинами, поподѣленими на сторонництва, котрій рѣзницею своихъ поглядовъ на народность и мову руску удержували противникамъ ихъ вѣдпорне становище. Все-жь таки згодомъ здобували Русины крышку за крышкою своихъ природныхъ и конституцією запоручених правъ; а здобутки тѣ стали особливо зъ того часу прибувати приспѣшеным ходомъ, вѣдъ коли народовцѣ зросли въ силу и почали занимати тѣ становища, якій давнѣйше займали т. зв. москвофіли. Політика народовцѣвъ була на двѣ стороны „політикою окрухівъ“ чи то „егаліѣвъ“, — отже опортуністичною, такъ супротивъ Поляковъ якъ и супротивъ москвофілівъ, и вѣчала ся на обѣ стороны немаловажными успѣхами. Але при всѣй тѣй політицѣ окрухівъ народовцѣ нѣколи не сходили зъ дороги засадъ, принципівъ; они нѣколи не то не зрѣкали ся засады рѣвноправности, але нѣколи не признавали противникамъ анѣ на макове зерно нѣчого такого, що выходило бы на некористь або на шкоду Русинівъ.

Хочь се рѣчи загально у насъ знані, то уважали мы за потрѣбне пригадати се, щобы по разъ послѣдный, разъ на завсѣгды зазначити наше становище до політики „нового курсу“. Не те уважаемо за зле, що новокурсній послы вдоволять ся дрѣбными здобутками, окрухами; бо якъ не можна здобути вѣдъ разу великихъ рѣчей, то добрій и окрухи; хто не цѣнить гроша, той не варть и гульдена. Смѣшнымъ може выданати ся, коли хто зъ тыхъ — не казати навѣть окрухівъ, але — окрушинокъ робить заразъ вола, що ось то мовь: „давѣть, що мы роздобули!“ Але се рѣчь впрочѣмъ невинна; кому всяка дрѣбничка видае ся чимсь небувалымъ, той нехай-про насъ тѣшить ся та величає ся нею. А мы все таки дякувати будемо и за тій дрѣбнички та хоть не будемо ихъ заразъ величати подъ небеса, то и не будемо собѣ зъ нихъ накпивати. Тѣлько ходить тутъ о щось далеко важнѣйшого. Новокурсній послы запанібрудували свою політику шумными похвалами для нея, а огуджуваньемъ, окпиваньемъ, ба й лайкою всея попереднои політики народовцівъ. Они наче-бъ то голосили народовцямъ: „Все, те, що вы робили и якъ робили, торбы сѣчки не варта. Вы лише скиглили, плакали, нарѣкали та тымъ ширили зневѣру и придавлювали всяку охоту до позитивной працѣ въ рускѣй суспільности. Вы своими вѣчными нарѣканями ширили въ краю неохоту ба навѣть ненависть до другои народности и тымъ, якъ и своими жалями въ радѣ державнѣй лише розъярували тую другу народность та утверджували ся въ завзятѣй неприхильности до Русинівъ и упорѣ на всякій хоть бы и слушній домагання рускаго народу. Мы пѣдемо иншою дорогою. Замѣсть разъ въ разъ нарѣкати, возьмемо ся до реальной роботы, до орґанізацій народныхъ силъ, до вырѣзування того рака, що точить наше тѣло. Замѣсть розбуджувати ненависть до Поляковъ, будемо мирною згодою зъ ними прихиляти ихъ до себе. Замѣсть выводити жалѣ въ радѣ державнѣй, котра и такъ для насъ не може и не хоче нѣчого зробити, будемо въ соймѣ добрымъ способомъ добивати ся нашихъ правъ.“

Не будемо тутъ вдавати ся въ доказы, що догапы и лайки, звернені орґанами новокурсной політики до народовцѣвъ, були и цѣлкомъ неслушні и ще бѣльше формою своею зовсѣмъ неспособній переконати кого-небудь зъ народовцѣвъ о потребѣ змѣны політики. Не хочемо такожь розбирати, о скѣлько слѣдна яка хоть бы мала познака зъ тои „реальной“ роботы нового курсу, зъ тои орґанізациі народи хъ силъ, зъ того вырѣзування рака зъ нашого тѣла, — хоть о тѣмъ всѣмъ далось бы сказати богато такого, що зовсѣмъ не може нѣкого одушевляти для нового курсу. Не хочемо такожь вдавати ся въ оцѣнку, а особливо въ критику числа тыхъ здобутківъ, якими любить величати ся політика нового курсу, — хиба що зазначимо тутъ ще разъ, що всякимъ справедѣшнымъ здобуткамъ, хоть-бы и політики нового курсу, мы радій, безъ огляду на те, чиими заходами они дѣстали ся Русинамъ. Але на одну рѣчь мусимо звернути увагу и покласти найбѣльшу вагу: Навѣть найцѣннѣйшій здобутокъ тратить свое значѣня и вартѣсть, коли вѣнъ окупленый народною честію або резигнацією хочь бы тѣлько зъ якои-небудь дрѣбки правъ рускаго народу. Отже політика новогo курсу причесла намъ примѣромъ законъ о шкѣльномъ надзорѣ, за котрымъ голосовали а навѣть промовляли новокурсній послы, хочь вѣнъ выходить на очевидну шкоду рускаго народу, — що вже таки й дае ся болючо вѣдчувати. И давнѣйше ухвалювано некористній для Русинівъ законы; але рускі послы протестували противъ нихъ, такъ що Поляки не можуть похвалити ся, що тѣ законы ухвалено за згодою Русинівъ. Політика нового курсу принесла намъ найновѣйшу адресу соймову до трону, въ котрѣй руснй послы — отже нѣбы-то и рускій народъ — домагають ся розширеня компетенцій сойму и краевыхъ властей. Коли-бы бажаня, высказаній въ тѣй адресѣ сповнили ся, то рускій народъ бувъ бы зданый на ласку и неласку бѣльшости соймовои и не мѣгъ бы навѣть правно протестувати, бо-жь его заступники згодили ся на тѣ бажаня. Приставати на розширеня компетенцій сойму и краевыхъ властей, а не забезпечити собѣ наперед переведеня повнои рѣвноправности рускаго народу, — се обурюча зрада на рускѣмъ народѣ. Запродана тутъ честь народна, бо не законъ, высказуючій и постановляючій повну рѣвноправность всѣхъ народностей, рѣшавъ бы о тѣмъ, якій постуляты рускаго народу мали бы коли бути заспокоєні, а ласка соймовои бѣльшости, — тымчасомъ коли мы не ласки добиваемо ся, а того, що намъ законно належить ся. Запроданій и интересы рускаго народу, бо его послы зрекли ся права домагати ся того, чого народъ потребуе и що ему законно належить ся, а здали ся на добру волю соймовои бѣльшости и на ей судъ о тѣмъ, що сама схоче узнати за потрѣбне або справедливе. И що-жь здобули за сю цѣну?... Руску паралѣльку въ Тернополи, котру и безъ того вже було постановлено завести, — установленє рускихъ лекторівъ въ львѣвѣмъ и краківскѣмъ університетѣ и — звѣстку, рускій народъ понижаючу резолюцію „нехай буде, якъ бувало“ въ справѣ уживаня рускои мовы въ урядахъ!

Ну, якъ бы не шумна програма політики новогo курсу, заповѣдаюча Богъ знае якій здобутки въ дорозѣ мирнои згоды зъ Поляками, — якъ бы не цѣна, якою окуплено тѣ найновѣйшій ухвалы галицкого сойму, — то тѣ ухвалы, именно перша и друга, значили бы зовсѣмъ не богато, але все таки... щось. А такъ, то они у кождого щирого Русина выкликують лише гѣркій смѣхъ и кпины та погорду для тыхъ, що побивали ся за такую цѣну о такій здобутки. Тыхъ кпинъ и тои погорды не злагодять нѣ троха тѣ заходы, якій теперь новокурсній послы роблять тайкомъ у Вѣдни, вытираючи паньскій пороги, щобы склонити правительство до выконаня такъ страшно важныхъ и цѣнныхъ ухвалъ галицкого сойму. Заходами тыми новокурсній послы тѣлько ще бѣльше осмѣшують ся, а народови рускому зовсѣмъ байдуже, чи парламентарна комісія правницѣ зобовязала ся пѣдержати постуляты новокурсныхъ послівъ у правительства, чи нѣ, — чи тѣ послы звернуть ся до правительства и зажадають вѣдъ него выконаня тыхъ соймовыхъ ухвалъ чи нѣ, — чи вкѣнци правительство приречє ихъ выконати чи нѣ. Народъ рускій, а въ немъ и мы будемо собѣ до схочу кпити и зъ тыхъ ухвалъ соймовыхъ и зъ тыхъ заходівъ нашихъ новокурсняківъ и погорджати будемо самыми новокурсниками, а въ додатку смѣятись будемо зъ тои безмежно глупои скаженины, въ яку на нашій замѣтки попадае львівскій орґанъ новокурсной політики.

Реконструкція кабінету ґр. Туна.

Хвилеве залишеня обструкції потягне за собою имовѣрно глубшій наслѣдки, анѣжь се въ-разу можна було передвидѣти, и въ тактицѣ правительства наступить засадничій переворотъ.

Якъ вѣдомо всѣ пляны Туна аж до дня першого меріторичного засѣданя палаты послівъ опирались на тѣмъ переконаню, що до парляментарной дискусіи надъ угодовыми предложеніями не прийде та що обструкція присилує Туна опертись на §. 14. Тымчасомъ обструкція зробила правительству великого збытка: она замовкла и правительство, коли не

---

2)

Облога Львова 1648 року.

Написавъ *Стефанъ Томашівський.*

(Дальше.)

Теперь звернѣмъ ся до Львова и приглянѣмо ся, якъ его мешканцѣ, Поляки й Русины, стрѣчали повстанє и якъ приготовували ся на приходъ Хмельницького. До того однокимъ лайже, хочь и знаменитымъ жереломъ є листы й мемуары львівського мѣщанина Самуила Казимира Кушевича, що самъ перебувъ найстрашнѣйшу хуртовину. Се чоловѣкъ на свій часъ высоко освѣченый и розмѣрно въ дуже ясными політичными поглядами, якихъ мабуть нѣодинъ шляхтичъ тогдѣ не мавъ. Тому то его записки мають незвычайну вагу для исторіи тогочасного Львова.*)

Прикладомъ легковаженя першихъ признакъ ковацького повстання нехай буде се, що про аґітацію и шпѣгунства въ Галичинѣ знано дуже скоро, одначе заговорено публично про се аж по корсунській битвѣ [26. н. ст. мая]. Самъ згаданый Кушевичъ мавъ зазывный листъ Хмельницького, якій розіслано по всѣхъ усюдахъ ще зъ початкомъ мая, одначе не бере его за щось дуже незвычайне. Допера коли въ першихъ дняхъ червня розбѣшлася звѣстка по Львовѣ про Корсунь, страхъ великій напавъ на мѣщанъ, не менший якъ на шляхту. „Вже по насъ! згинули мы!“ — такими словами починае сей мѣщанинъ листъ до Варшавы 4 н. ст. червня.**) Хочь Корсунь далеко вѣдъ Львова, одначе страхъ такій упавъ на мѣщанъ, що годѣ описати. „Мы тутъ усѣ вѣдъ малого до великого день и нѣчь середъ страху и трепету“ — пише Кушевичъ у тѣмъ самѣмъ листѣ. „Брама лишь одна отворена, а при нѣй великій натовпъ людей и рѣчей. Всюды увиваютъ ся волки, въ мѣстѣ, на замку й на мурахъ. Господи Боже, будь зъ нами!“ Наведеній слова дуже добре малюють великій острахъ мѣщанъ. Богатшій утѣкали зъ мѣста въ Польщу, инші зновъ, зъ околицѣ, переносили ся до Львова, надѣючись тутъ безпечнои захороны. Навѣть ново-затягненій вѣйська Львівськои землѣ збирано пѣдъ Глиняны, щобъ евентуально оперти ся о Львівъ.

Треба знати, пѣдъ якими окликами велася прогаґанда повстання середъ руського народа. Головно було ихъ два: вызволеня православнои вѣры зъ-пѣдъ переваги католиц ва и соціяльна свобода селянъ, знесена панщины. Поляки се спостерегли вѣдъ разу, тому Кушевичъ звертае дальше увагу на небезпечнѣсть вѣдъ Русинівъ: „Боимо ся бунту и таємныхъ засѣдокъ вѣдъ людей грецькои вѣры. Се певно, що вони зъ охотою вызираютъ ворога.“ Въ ту саму струну вдаряе такожь шляхта на соймиках, забороняючи брати до вѣйська Русинівъ.*)

Малу-по-малу Поляки заспокоювали ся. Нечуваный побѣдникъ Хмельницькій не выкориставъ побѣды, занагуваньемъ ся, не знавъ, що далѣ мае чинити, немовь той чоловѣкъ, що хотѣвъ перескочити ровець, а пересадивъ широку рѣку. Се додавало троха вѣдваги и потѣхи, хвалено навѣть Хмельницького: „Мусимо признати въ сѣмъ чоловѣцѣ велику повздержливѣсть, яку показавъ цѣлкомъ не варськимъ способомъ, коли, довѣдавши ся про смерть короля его милости, не вѣвъ далѣ побѣдного вѣйська, хочь майже до крихты знищивъ наше вѣйско.“ Такъ пише Кушевичъ 13 н. ст. липня, але рѣвночасно неспокѣйнымъ окомъ дивить ся вѣнъ на широко розлите море селянськихъ бунтівъ: „Стала велика и небезпечна хуртовина зъ пригоды поганця якогось Кривоноса, що збунтувавъ усю украинську чернь“ [8. липня]. Се вѣщуе велику небезпечнѣсть — Кушевичъ радивъ бы рѣшучо взяти ся до здушеня повстання и не ждати новои елекціи. Шляхта жь инакше думала: перше хотѣла сповнити свій найкрасчій преюдікатъ — выбрати новогo короля. Се обурюе львівського мѣщанина и вѣнъ пише своему приятелеви: „Дивѣть ваша милѣсть, яка глупота насъ завоювала! Отсе цѣлкомъ выходить, завдяки нашій амбіціи, що колись Кохановскій написавъ: Nową przypowieść Polak sobie kupi, że y przed szkodą y po szkodzie głupi“.

Все-таки приходять до Львова и деякій радѣстій новины: „Нинѣ — пише Кушевичъ 13 липня — голошено на казаню, що кн. в. м. Єремія значно побивъ бунтівниківъ, добувши Немирівъ“. Тѣлько разъ-у-разъ приходять сумнѣйшій звѣстки, що селянській бунты неначе палахкучій огонь що-разъ ширше розливаютъ ся. До невдоленя народу причиняють ся тяжкій вѣйсковій стациі и зборы. Се дѣеть ся и въ Галичинѣ, де коло Львова хоругва Миколая Остророга здирають народъ. Якъ страшна мара показують ся признаки народного бунту и въ Галичинѣ: „Хоругви п. краківского старосты не хотѣли допустити до Городка, на силу обороняли ся“ [22 червня].

Тымчасомъ у польськихъ шляхотськихъ сферахъ справу обороны ведено лѣниво и нерозумно. Така нездарность выкликуе у розумного львівського мѣщанина горкій слова докору, выложеній въ листѣ его зъ 30 н. ст. липня, що є знаменитою критикою шляхотськои політики. Ось одно мѣсце зъ того: „Можете думати, що польська свобода мала бы бѣльшу шкоду въ того, якъ бы елекція вѣдбула ся старымъ звычаемъ у шѣсть тыжднівъ по конвокаціи, а не скорше, нѣжь изъ сього, що тратимо сей край, що є захистомъ королѣвства и немовь найсильнѣйша твердиня проти варварівъ, праве око Рѣчи посполитои, богата скарбниця, зъ-вѣдки беремо грошѣ разъ-у-разъ и безъ вычерпаня, одну спѣльну торговицю державы, куды всѣлякій товары приходять зѣ сходу и зъ-вѣдси йдуть на потребу цѣлого королѣвства“. Такъ не оцѣнивъ нѣякій польській політикъ ваги и значѣня руськихъ краевъ для Польщѣ, котра давленемъ и експльоатацією довела до того, що велика ихъ частина вѣдпала разъ на завсѣгды, и се було першимъ смертельнымъ ударомъ для Рѣчи посполитои.

Бундючно и зъ блескомъ рушивъ польській таборъ 3 н. ст. серпня зѣ Львова, а 24 серпня зъ-пѣдъ Глинянъ, щобъ, якъ говорено, батогами розбгнати „хлопське гультайство“. Львовяне покладали великій надѣї на се вѣйсько. На кошты удержаня сього вѣйська ложили богато львівській мѣщане, накладаючи у себе податокъ и передаючи шляхтѣ зібраній грошѣ*). Зъ львівського арсеналу пѣслано въ таборъ 18 великихъ гарматъ и богато иншихъ знарядівъ. За сею добѣрною армією пѣслали Львовяне всѣ свои надѣї... Ще на першу звѣстку про корсуньску битву богато мѣщанъ утѣкало зѣ Львова, особливо богатшихъ, и разъ-у-разъ покидали мѣсто. Середъ тыхъ,

*) Усѣ тѣ листы надруковані въ IV. томѣ „Жерел до історії України-Руси“, тому все, що зъ вѣдти взято, не будемо значити въ нотках, а зазначимо лишь тій жерела, що знаходять ся по-за сим збірникомъ.

**) I. Michałowski „Księga pamiętnicza“, N. 16.

*) Дневн С. Томашівського „Народні рухи в Галицькій Руси 1648 р.“

*) Acta Consularia t. 53, p. 146—147 [Мѣський Архівъ у Львовѣ].

хоче допустити ся звычайного злочину нарушеня конституції, не може апелювати до выгодного §. 14. Парляментъ функціонує, тожь правительство, сли хоче перепертн свои проекты законодатній, мусить знайти для нихъ и для себе певну бѣльшість парламентарну. Тою бѣльшостію є очевидно правиця, бо й самъ Тунъ торжественно заявивъ се въ палатѣ. Тымчасомъ голосоване надъ внесеньемъ Шлезля показало, що тота правиця не є такою певною пѣдпорою, щобы въ нею правительство могло бути приготоване на всяку евентуальнѣсть. Тунъ побачивъ, що для своєи певности мусить не лише скрѣпити связь мѣжь теперѣшными групами правиці, але ще й придбати для нея нові елементы. Въ тѣй цѣли постановивъ вѣнъ урядничій свій кабінетъ перемѣнити на парляментарный, опертый на групахъ правиці. Зъ кабінету уступивъ членъ групы связаной языковою справою зъ нѣмецкою лѣвицею, міністеръ Бернрайтеръ. За нимъ мають пѣйти деякі чисто урядничі міністры, а на ихъ мѣсце вступлять до кабінету представителѣ групъ парламентарнои бѣльшости. Въ той способъ правительство, котре мало зломити конституцію и правити державою обсолютистично §омъ 14 безъ парляменту, готово перемѣнити ся въ правительство чисто парламентарне. Цѣсарь мавъ уже згодити ся таку реконструкцію кабінету.

Вчера пѣдчасъ цѣлого засѣдання палаты тревала конференція правительства зъ клерикаломъ Діпавлімъ, котрому предкладають теку по Бернрайтерѣ. Довшу розмову мавъ зъ Туномъ Катрайнъ въ справѣ цѣлковитого прилученя католицкого сторонництва людового до правиці. Се сторонництво мае въ будучности становити постѣйну часть складову бѣльшости и також вѣдповѣдно до того одержати свою репрезентацію въ кабінетѣ. Також говорять, що портфель міністра рѣльництва обѣйме гр. Цедвіцъ зъ консервативнои великои посѣлости.

Однакожь въ кругахъ правиці не всѣ одушевлять ся надѣєю, що зъ тои акціи правительства выйдуть великій успѣхи и що така реконструкція доведе до якои практичнои цѣли. Помиваючи питане, яке тогдѣ буде поступованѣ лѣвиці, въ нутрѣ самои правиці кипить. Славяньскій союзъ домагае ся вѣдъ Туна сповненя деякихъ спеціяльныхъ жадань, въ котрыхъ не прийшло ще до порозумѣня. Вчерашна конференція выконуючого комітету правиці не скѣнчила ся позитивнымъ результатомъ. Деякі домагають ся вѣдроченя рады державнои, доки на мѣсце Бернрайтера не буде занменованый новый міністеръ. Однакъ найнебезпечнѣйшою для правиці есть заява деякихъ Чехѣвъ, що они зъ огляду на матеріяльній интересы ческои людности не будуть голосувати за теперѣшною угодою. Narodni Listy вѣдмовляють посламъ право рѣшати о тѣмъ, чи ихъ клюбъ мае увійти въ складъ правительственнои бѣльшости, чи нѣ; доси обовязуе ихъ ухвала мужѣвъ довѣря, що проектована правительствомъ угода є невѣдповѣдна и для Чехѣвъ шкѣдна.

Зѣ всего выходить, що ситуація запутана. Опозиція збунтувала ся, бо не хоче робити обструкціи, а многі групы правиці також не знають субординаціи. Клопѣтъ та й годѣ! Не знати, якъ Тунъ зъ всего того вылабудае ся...

Зъ рады державнои.

Въ палатѣ послѣвъ вела ся вчера дискусія надъ угодовыми предложеняими.

Першій промовливъ нѣмецкій націоналъ Кайзеръ. Вѣнъ представляе угоду яко рѣчь, котра працюючимъ рукамъ приготовляе найтяжшій шкоды. Коло польске зване дуже добре, що и людность Галичины мусѣла бы въ наслѣдокъ того потерпѣти, але оно не репрезентуе свого народу, лишь одну касту. Се стара польска політика шахрайствъ, котрою коло руководить ся. Тунъ, грозячи §. 14-ымъ зломивъ свою урядничу присягу и допустивъ ся надужитя урядовои власти черезъ вплываване на свободу голосованя въ палатѣ. Тунъ, котрый такъ велику вагу привязуе до того, щобы уходити за джентельмена, выказуе властиво цѣлковитый бракъ почутя чести. Кайцль стоить побѣчь него. Найдвнѣйша рѣчь, що австрійскій міністеръ жалуесь на те, що въ Австрію пануе за много єдности, за много централізму. Сли міністеръ хоче того, щобы цѣсарь бувъ у Чехіи не цѣсаремъ, а королемъ, а въ Шлеску княземъ, тогдѣ вѣнъ робить атентатъ на цѣсарску корону. Сторонництво бесѣдника буде голосувати противъ угоды.

Мілеси [зъ людового сторонництва] доказуе, що угода приносить якъ найбѣльшу шкоду економічнѣй екзистенціи долитавскои людности. У Мадярѣвъ есть упослѣдженою хоробою: жити изъ своихъ сусѣдѣвъ, бо вже ихъ предки мали звычай — коли була пусто въ касѣ, сѣдлати конѣ и якъ саранча нападати на чужій краѣ. — Бесѣдникъ домагае ся або лѣпшои угоды, або радше персональнои уніи.

Гірстмайръ [зъ нѣм. сторонництва людового] каже, що хто чувъ выводы Кайцля, мусѣвъ думати, що се говорить угорскій міністеръ. Єму бракуе лишь уніформу гонведѣвъ. Президентъ міністрѣвъ повиненъ пѣйти до цѣсаря и сказати, що але ему радивъ. Тымъ найбѣльше заслуживъ бы ся для Австріи.

Менгеръ [поступовець] говорить, що справа квоты не така побѣчна, якъ представивъ Кайцль, бо тутъ розходить ся о найбѣльшу въ Европѣ ухвалу буджетову, бо о суму 1500 до 1600 міліонѣвъ на девять лѣтъ. Правительство хоче наложити на народъ такій величезній тягары на те, щобы зробити експеріментъ зъ золотою валютою. Але чи такій небезпечній пробы робить ся на живѣмъ тѣлѣ народѣвъ? Всѣ тій корысти, якій правительство обѣцюе собѣ зъ золотои валюты, то просто утопія.

По промовѣ Менгера лѣвиця поставила внесеня на замкненя засѣданя. Внесеня принято, бо майже цѣла правиця була въ кульоарахъ и за пѣзно збѣгла ся до салѣ засѣдань.

Вчера зголошено слѣдуючій внесеня и интерпеляціи: **П. Гецъ** нагле внесеня въ справѣ платнѣ урядниковъ и служебы державныхъ зелѣзниць. — **П. Клеценбаверъ** внесеня о вѣдписанѣ грунтового податку зъ причины елементарныхъ нещасть. — **П. Бойко** интерпеляцію въ справѣ неправильностій въ галицкѣй службѣ почтовѣй и въ справѣ авантуръ мѣжь вѣйскомъ и цивільною людностію.

На запытане Прохаска заявивъ віцепрезідентъ Лупулъ, що правительственный проектъ въ справѣ регуляціи платнѣ державнои служебы увѣйде на дневный порядокъ по скѣнченю дискусіи надъ угодою.

Якъ стоить справа проектованои зелѣзницѣ Львѣвъ-Самборъ-Старе мѣсто-границя угорска?

„Ужокъ чи Волосате?“ — пытае турчаньскій выдѣлъ повѣтовый въ брошурѣ выданѣй въ справѣ проектованои правительствомъ зелѣзницѣ Львѣвъ-Самборъ-Старе мѣсто-угорска границя — и на основѣ зѣбраныхъ датъ и порѣвнань приходить до заключеня, що Ужокъ. Тымъ публичнымъ голосомъ повѣту намѣрае выдѣлъ боронити свого проекту зелѣзницѣ Самборъ-Стрилки-Турка-Соколики-Беньова-Ужокъ противъ правительственного проекту Самборъ-Лѣмна Волосате, дотыкаючого краю одинокого въ Галичинѣ повѣту позбавленого ще до теперь найзвычайнѣйшого въ свѣтѣ средства комунікаційного — зелѣзниць. Правда, проектована правительствомъ траса мае два варіянты, зближеній бѣльше або меньше до самои Турки, отже тымъ самымъ и до середины повѣту, о що выдѣлови найбѣльше розходить ся; але бо тій выкрутасы зъ Лѣмны до Турки выгадані радше на то, щобы представити цѣлу неможливость сполученя повѣту зъ проектованою зелѣзницею, а тымъ лекше оправдати конечность лініи на Волосате, пѣддержуваною правительствомъ зъ якимсь непонятнымъ упоромъ.

Дивне становиско правительственныхъ проектѣвъ, некористныхъ для самого, скарбу, понеяке по части згадана брошурка, вельми цѣкава змѣстомъ, порѣвнанемъ и заключенемъ, вѣдкрываючи рубець пѣдступныхъ заходѣвъ захланныхъ капіталістѣвъ Рапапорта и Конѣвъ, котрій уперли ся при Волосатѣмъ и радѣ бы за всяку цѣну выкористати проектовану до границѣ зелѣзницю для своихъ приватныхъ цѣлей, хоть-бы навѣть зъ очевидною шкодою державнои касы, а не то якогось тамъ турчаньского повѣту, вѣддаленого 60 клм. вѣдъ найблизшои зелѣзничои стациі! Гадавъ бы може хто, що за проектованою черезъ обшары тыхъ можныхъ панѣвъ зелѣзницею промовляють якъ уже не якій тамъ особливій комунікаційній, торговельній або технічній взгляды, то бадай може самъ звычайный фіскалізмъ, що то при будовѣ стратегічныхъ лініи поминае всякій иншій хоть бы якъ важній взгляды, а выключно уважае на найпростѣйше и найдешевше сполучене зъ свѣтію зелѣзничою? Та де тамъ! Весь доказовый матеріялъ, нагромаджений въ цѣлого повѣту въ згаданѣй брошурѣ, всѣ поданій даты, выказы якъ и порѣвнаня обохъ тыхъ проектѣвъ — правительственного зъ двома варіянтами и повѣтового — на долученѣмъ профілю довготы и на картографічнѣмъ додатку говорять якъ надто выразно въ користь лініи Турка Ужокъ, и то якъ що-до довготы такъ и що-до технічныхъ трудностей, бо обчислено, що тая траса есть геть коротша вѣдъ лініи правительственныхъ и лекша до выкѣнченя.

Проста льогіка фактѣвъ казала бы имати ся того проекту, котрый — якъ доказано — и для вѣйсковыхъ цѣлей вѣдповѣдный и для скарбу державного користный, а при тѣмъ ще такъ дуже пожаданый для цѣлого великого а бѣдного гѣрского повѣту; але що жь, коли на всѣ розумній выводы турчаньского выдѣлу повѣтового мають властителѣ Волосатого свій могучій и певный аргументъ — въ кишени. Авторы брошуры знають навѣть, якою то сумою мають прихильники правительственного проекту [на Волосате] пѣдперти тую стратегічну зелѣзницю. Ба що бѣльше! кажуть навѣть, що проектована зелѣзниця Лѣмна-Волосате мае называтись „зелѣзниця Рапапортѣвъ, Конѣвъ и Спѣлки.“ Чи то не цѣкаве? Тогдѣ всѣ даты, выводы и доказы выдѣлу въ кутъ! И по правдѣ, якъ видно зъ тону брошурки, выдѣлъ мимо всѣхъ своихъ легальныхъ заходѣвъ и оправданыхъ жадань потерпае не на жарты, щобы еврейскій аргументъ, той всемогучій днесь „nervus rerum“, не побѣдивъ!

Помиваю на боцѣ такій квестіи зъ брошурки: чи весь продуктъ деревный при трасѣ Волосате выносить лишь 30.000 вагонѣвъ и вывезе ся въ 5—6 лѣтахъ, чи зновъ цѣла маса матеріялового и опалового дерева при лініи Турка-Ужокъ наповнить ажь 176.000 вагонѣвъ и выстане на якихъ 15—17 лѣтъ. Най буде, вѣрю на слово! Менѣ, нефаховому та нецінтересованому, и такъ въ такій паньскій рѣчи мѣшати ся не выпадае; я лишь, яко человѣкъ жичливый, тѣшу ся, що нашій паны мають тѣлько ще добра вывозити а край на цѣлій лѣта мае обезпеченый промыслъ. Не тыкаю також справы будучихъ богатствъ повѣту, укрытыхъ поки-що глубоко въ земли, якъ можливои нафты, воску, угля, а може ще и якихъ цѣнніѣшихъ мінералѣвъ, бо ану-жь якій дотепнѣйшій статистъ въ повѣтѣ лѣськѣмъ обчислить вѣдъ разу тій богатства у себе на бочки и вагоны — нашому выдѣлови на злѣсть! — якъ же тогдѣ переконати невѣрныхъ: хто богатшій? котра зелѣзниця рентовнѣйша? Але за то не можна мовчки поминути такихъ датъ тои брошурки, якъ що при трасѣ повѣтовѣй есть ажь 67·8% бѣльше населеня, якъ при правительственнѣй лініи на Волосате въ повѣтѣ лѣськѣмъ, де вже вѣдъ 20 лѣтъ есть зелѣзниця Хирѣвъ-Лупкѣвъ, — що проектована турчаньскимъ выдѣломъ зелѣзниця переходила бы серединою повѣту, дотыкаючи головныхъ мѣсцевостей въ повѣтѣ, сполучала бы повѣтъ въ простѣй лініи зъ окружнымъ судомъ въ Самборѣ и вѣдвязала бы его до свѣта, та що при улекшеню комунікаціи перестала бы дотеперѣшна дорожня, оживила бы ся торговля та пѣднесла бы ся занедбана годѣвля худобы, тая одинока пѣдстава дрѣбного гѣрского господарства.

Брошурка тая, выдана по выкѣченю трасы лініи проектованои повѣтомъ, мае на цѣли вплынути въ мѣродатныхъ сферахъ на рѣшене будованя правительственнои зелѣзниці на Турку-Ужокъ, а нѣколи на Лѣмну-Волосате. Всю свою надѣю на добрый успѣхъ покладають авторы въ ухвалѣ сойму въ 19 лютого 1898., котрою вѣзвано правительство, щобы при проектованѣмъ сполученю [зелѣзницею] Галичины въ Угорщиною побудовано зелѣзницю на Самборъ Турку-Ужокъ. Кѣбы то у насъ, якъ у людей, не якась тамъ привата Конѣвъ и Рапапортѣвъ, але bonum publicum було suprema lex!

На мою гадку скорше бы вздѣялись на помѣчь Мадярѣвъ, нѣжь краевого сойму, бо най лишь такого а не иншого сполученя зажадае угорске правительство, а найтруднѣйша справа покѣнчена! — Звѣстно, Hungaria locuta — causa finita! А до того йде, якъ видно зъ редагованого при угорскѣмъ міністерствѣ правительственного „Вѣстника зелѣзниць“ ч. 51 зъ 1898, де сказано, що „такъ зъ причинъ торговельныхъ якъ и на жадане интересованыхъ зъ комітату, насторѣй правительства прихиляе ся за сполученемъ на Ужокъ... що лежить рѣвно въ австрійскѣмъ якъ и въ угорскѣмъ интересѣ“. А скоро Мадары „переконані“, що власне таке сполученя лежить въ интересѣ Австріи, то чей-же зъ часомъ и наши власти о тѣмъ переконають ся и поневоли залишать свои дотеперѣшній проекты разомъ зѣ всѣма ихъ варіянтами и такъ вымотають ся щасливо изъ своєи хрѣбъ.

Неакціонеръ X.

що утѣкли, були примѣромъ звѣстный польскій письменникъ Бартломей Зіморовичъ, а зъ Русинѣвъ богатый Константинъ Мезапета. Така утеча мѣщанъ могла лише шкодити, бо убувало силъ на прикрый часъ. Тому то мѣська рада выдала 17 серпня наказъ, щобъ нѣхто не важивъ ся покидати мѣста, що найбѣльше жѣноцтво и дѣти можна було пѣслати въ Польщу*).

Тымчасомъ, хоть Хмельницкій стоявъ спокѣйно зѣ своєю головною армією, бунты народу обѣйняли вже не тѣлько Украину, але й Волынь и Подоля; навѣть у Галичинѣ показували ся тутъ и тамъ ворохобнѣ, якъ на Пѣдгорю, коло Сокаля, въ Камѣнцѣ струмиловѣй, коло Теребовлѣ и ин.**) „Вже по селахъ и по дорогахъ — пише Кушевичъ 7 вересня — дуже небезпечно за-для бунтѣвъ цѣлои Руси, котра палае невгамованою ненавистю до католикѣвъ и Полякѣвъ; хто зъ нихъ ѣде або йде, забиваютъ и жестоко мордуютъ.“ То ще нѣчимъ, але ось показуеть ся ще бѣльша небезпечнѣсть, бо годѣ вѣрити Русинамъ у Львовѣ! „Вже у насъ — читаемо далѣ — видно змовы; вже богато гультайства ночею приѣздить и выѣздить; вже вѣдбуваютъ ся рѣзній зборы, то по церквахъ, то по кутахъ и передмѣськихъ долинахъ; вже намъ Русь выповѣдае послухъ... Анѣ сумнѣвати ся не можна, що межи исповѣдниками грецькои вѣры нема нѣ вѣрности нѣ чести: вѣдъ нихъ то певно наша згуба...“ Сей страхъ передъ зрадою львѣвськихъ Русинѣвъ доводить Полякѣвъ просто до розпуки: „actum est de nobis — пропали мы вже!“ Сей острахъ бувъ тымъ бѣльшій, що въ тѣмъ часѣ не було у Львовѣ анѣ войскѣвъ, анѣ военныхъ снарядѣвъ. На мѣщанъ упала знегѣра. „Коли Полоние, мѣсце и природою и штукою дуже сильне, не выдержало, то й мы певно не зможемо“ — такъ загально говорено.

Абы не допустити львѣвськихъ Русинѣвъ до зрады, покликано руськихъ проводирѣвъ на ратушъ, де заспокоено ихъ добрыми й лагѣдными словами [bonis et mitibus verbis]. Русины вѣдповѣли, що не думали про нѣяку зраду, а сходились и нараджували ся, бо боялн ся. Сесй слова потвердили вони присягою. Скѣлько въ тыхъ запевненихъ Русинѣвъ правды, годѣ добре знати, хоть цѣлкомъ не выключена абсолютна правдивость ихъ. Треба знати, що львѣвській Русины въ самому мѣстѣ [безъ передмѣсть] то були люде доволѣ заможній, отже мѣгъ ихъ вѣдстрашувати селянській и маломѣщанській соціяльный характеръ повстаня, при тѣмъ интереси самого Козацтва були для нихъ цѣлкомъ чужій, запалювати ся до нихъ не могли. Тому лише релігійний та невыразній національный мотивы могли вполовати въ нихъ певну симпатію для Хмельницького. Що найважнѣйше, ихъ було дуже мало и самій собою нѣякои силы не могли утворити, одначе якъ бы обставины такъ були злożили ся, то вони були бы певно прийняли Хмельницького такъ, якъ се зроблено въ Кіевѣ. Додати тутъ треба, що пѣдозрѣне, немовьбы самъ львѣвській владика бувъ у зносинахъ изъ Хмельницькимъ, дуже мало имовѣрне.

Якъ оно й не було, все-таки хибно поясня сй факты д. В. Лозиньскій. Ось що вѣнъ каже: „Не питаемо вже, що сталось бы було деинде въ тыхъ часахъ и въ такій ситуаціи, але питаемо, що нинѣ ще зробила бы власть загроженои твердинѣ въ такою непевною частиною людности? Чи не було-бъ суворои репресіи, чи не выгнано-бъ за муры пѣдозрѣныхъ мешканцѣвъ? Чи можна бъ винити львѣвськи власти, якъ бы такъ небезпечныхъ горожанъ безъ милосердя вывезено за брамы, де бы ихъ повитала czerń opryszków i złodziei, zgraja łotrów“ и т. ин. Що такъ не стало ся, се по думцѣ сього историка доказъ великои толеранціи и благородности Полякѣвъ. Тутъ не мѣсце заводити широку полеміку на сю тему; звернемо лишь увагу на се, якъ дивно звучать шумій и зарозумѣлій слова д. Лозиньского при попереду наведеныхъ прикладахъ страху й десперацій сучасника Кушевича. Зъ сихъ останныхъ выходить, що якъ-разъ самій Поляки бѣльше боялн ся, межь самій Русины. Въ кождѣмъ разѣ łotr Хмельницькій бувъ бы ласкавѣйше принявъ львѣвськихъ Русинѣвъ, выгнаныхъ изъ муровъ мѣста, якъ се думае д. Лозиньскій; але що було бы тогдѣ стало ся изъ самымъ Львовомъ? Розвязка не непевна. Але вернѣмъ до дальшого оповѣдання.

Подвѣйный страхъ мѣщанъ лучивъ ся зъ великимъ невдоволеньемъ, що польська шляхта але вела справу. Зъ устъ Кушевича выходять гѣркій слова докору: „Нашій [се-бъ то шляхта] поступаютъ лѣнивно, межи проводирами велика незгода и заздрѣсть. Про насъ нѣхто й не думае, якимъ бы способомъ дати намъ ратунокъ... Вже-жь то дарма, тутъ треба або побѣдити або наложити головою, коли Рѣчь посполита такъ мало про насъ дбае. О, пригадаютъ они собѣ се по нашихъ головахъ! Пѣзнаютъ опѣзня ворогы мѣсть [шляхта], якъ то треба мѣста хоронити. Сй, що то на насъ такъ горячо на соймикахъ и соймахъ ударяли, нехай теперь прийдуть и боронять насъ...“ [7 вересня.]

(Дальше буде.)

---

*) „Жерела до історії України-Руси“, т. IV, N. XIII.

**) Дивн „Народні рухи...“

НОВИНКИ.

— Вчерашній именины Франць-Іосифа І. обходжено у Львовѣ у всѣхъ катедральныхъ церквахъ торжественнымъ богослуженемъ о 9 годинѣ рано. На богослуженяхъ були представителѣ властей державныхъ, вѣйсковыхъ и автономічныхъ та молодѣжь шкѣльна, котра того дня була вѣльна вѣдъ науки шкѣльнои.

— Зъ Равщины. Прекрасна и солодка засада нашихъ сердечныхъ „pod jednym dachem“ пускае що-разъ глубше корѣня и що-разъ дальше поступае. Въ Равѣ рускѣй, мѣсточку повѣтовѣмъ, де есть бѣльшѣсть Русинѣвъ, дѣти шкѣльнѣй, Русины обряду гр. кат., вѣдъ давенъ давна по нимъ въ недѣлѣ и свята нѣколи въ церквѣ не бувають тѣлько Mszy św. i dodatkowego nabożeństwa слухають въ костелѣ, де ихъ вараднъ шкѣльный разомъ зъ дѣтьми обряду лат. приводить! Радуй ся и весели ся Руси свята! твои дѣти вѣдъ маленькости, и то въ школѣ, учать ся, що kościoł i Msza św. łacińska то щось лѣпшого якъ руска церковь и Служба Божа, зъ маленькости навыкають до богослужень польскихъ, и не дивуйця, що пѣзнѣйше въ житю въ церквѣ своѣй не бувають, ани обряду прекрасного не розумѣють и его цурають ся, а на Службѣ Божѣй рускѣй стоять якъ на турецкѣй проповѣди. — *Ніль Б. Ложицкій* сусѣдъ — гр. к. парохъ въ Гребенновѣмъ.

— Старшина гімнастична товариства „Сокѣлъ“ у Львовѣ оповѣщуе: Зъ днемъ 5 жовтня с. р. розпочинають ся вправы въ товариствѣ изъ слѣдуючимъ порядкомъ: Для членѣвъ товариства: вѣ второкъ и пятницю вѣдъ 7 до 8 вечеромъ, для ученикѣвъ у середу и суботу вѣдъ 6 до 7 вечеромъ въ льокали товариства [ул. Пѣдвалє ч. 7]. — Рѣзночасно пригадуемо, що вечеръ „Сокола“ вѣдбуде ся ся въ недѣлю 9-ого н. ст. жовтня въ великѣй сали „Народного Дому“. Чистый дохѣдъ призначеный на будову дому „Сокола“. Вступъ вѣдъ особы 1 зр., бѣлетъ роднинный [4 особы] 3 зр.; для членѣвъ и ихъ роднъ половина. Стрѣй для пань народный або вечерковый; для панѣвъ сокѣльный або балевый. Музика вѣйскова. Початокъ о 8 вечеромъ. Вступъ на галерію 1 зр. вѣдъ особы, для членѣвъ 50 кр. — За старшину товариства *В. Нагорный* голова, *Я. В. Рудницкій* справникъ.

— Столѣтный ювілей вѣдродженя руско-украньскои літературы буде обходити торжественно товариство „Рускихъ женщинъ въ Перемышли“ дня 1 н. ст. грудня с. р., а именно вѣдограненъмъ оперты Ив. Котляревского „Наталка Полтавка“, въ чѣмъ возьмуть участь мѣсцевѣй, добре вже звѣстнѣй въ давнѣйшихъ выступѣвъ силы артистично-аматорскѣй, а окрѣмъ представленя проготовляе ся ще вѣдповѣдна кантата и иншій гарнѣй рѣчи. Подрѣбна програма оголосить ся пѣзнѣйше.

— Шкѣльна анкета. Въ наслѣдокъ сегорѣчного соймового припорученя приступивъ теперь краевый выдѣлъ въ порозумѣню зъ краевою радою шкѣльною до скликаня анкеты, котра мае розглянути проекты внесеня подѣлу середныхъ шкѣлъ на гімназіи и реальнѣй школы, а заведеня однообразнои середнои школы або бодай заведеня однообразнои низшои середнои школы, а подѣлу на гімназіи и реалки доперва въ высшихъ клясахъ. До сеи анкеты краевый выдѣлъ запросить: 1) представителѣвъ: краковскои Академіи наукъ, Ягайлоньского університету, львѣвского університету товариства учителѣвъ высшихъ шкѣлъ, политѣхнічного товариства, товариства галицкихъ лѣкарѣвъ, львѣвского товариства „Związek rodzicielski“ и Наукового товариства имени Шевченка; — 2) председателѣвъ испытовои комісіи для учителѣвъ середныхъ шкѣлъ львѣвскои и краковскои, отже университетскихъ професоровъ д-ра Люд. Цѣкліньского и д-ра Франца Черного; — 3) директоровъ гімназіи и середныхъ шкѣлъ: Еман. Вольфа директора нѣмецкои гімназіи львѣвскои, Едварда Харкевича директора львѣвскои рускои гімназіи, д-ра Льва Кульчиньского директора краковскои гімназіи св. Анны, Іосифа Скупневича директора коломыйскои гімназіи, д-ра Франца Майхровича директора дрогобицкои гімназіи, д-ра Ант. Данища управителя рѣвнорядныхъ клясъ львѣвскои гімназіи Франць Іосифа, д-ра Теоф. Герстмана директора львѣвскои реальнои школы, д-ра Иги. Пегеленца директора краковскои реальнои школы, Мих. Рембача директора тернопѣльскои реальнои школы; — соймовыхъ послѣвъ: Ал. Барвѣньского, кн. Юрія Чарторыйского, гр. Войт. Дѣдушицкого, гр. Меч. Рея, Тад. Романовича, Ив. Ротера, Іос. Солеского, Стан. Щепановского, Анат. Вахнянина и Тита Заичкѣвского. Яко делегатъ шкѣльнои рады краевои возьме въ анкетѣ участь д-ръ Людом. Германъ краевый инспекторъ середныхъ шкѣлъ, а зъ краевого выдѣлу членъ выдѣлу и референтъ шкѣльныхъ справъ д-ръ Іос. Верещаньскій. Анкета збере ся въ соймовѣй палатѣ днх 27 с. м. о 11 годинѣ передъ полуднемъ. Ѣй предложить ся квестіонарь, обнимаючій питаня, выготовленій пѣсля интенціи соймовои ухвалы.

— Векслевій блянкеты зъ польскимъ и нѣмецкимъ написомъ, [о рускѣмъ забули!] гласячій на коронову валюту увѣйшли въ оборотъ. Якъ звѣстно, зъ днемъ 1 сѣчня 1899 входить въ житя численя на корони. Выставляючій векселѣ зъ речинцемъ сплаты по дни 1 сѣчня 1899 р. мусить вже уживати новыхъ векслѣвъ.

— Зъ процесѣвъ о противжидѣвскій розрухи. Въ Ясли розпочала ся въ понедѣлокъ карна розправа противъ 80 селянъ, обжалованыхъ о противжидѣвскій розрухи дня 16 червня с. р. въ Лукахъ, Петрушѣй Воли и Высоцѣ. Розправа потягне ся мабуть зъ тыждень.

— Нова польска шляхта. Львѣвскій апеляційный судъ затвердивъ ліцитаційне купно Майдану середного пѣдъ Станиславовомъ. Сесію великаньску посѣлѣсть набула на власнѣсть спѣлка краковскихъ жидѣвъ-банкирѣвъ. Ось ихъ „чисто польскій“ назвища: Блявъ, Ешштайнъ, Датнеръ, Яльтеръ и Рубінштайнъ.

— Народне [кѣньске] касино у Львовѣ. При улици Мицкевича стануъ величавый будынокъ, поставленый коштомъ мілѣона зр., до помѣстить ся касино народове, звane „кѣньскимъ“. Наша галицка шляхта буде мати догѣдне и роскѣшне мѣсце розрывки, де неодинъ гербовець зможе — або поправити свои фінансы, або выѣхати глядати вѣдповѣднего своему высокому уродженю становиска въ якѣй „krajowej instytucyi“ коли „rodzinny dworek“ заберe новый шляхтичъ — Пінелесъ, Цванцігеръ або Шмірштайнъ... Въ новопобудованѣмъ касинѣ не залишено нѣчого, що не пляняло бы ока польского шляхтича; будынокъ въ стилю вѣденьского барокка, красній балюстрады и салѣ зъ алегоричными малюнками звертають на себе загальну увагу. Артисты-маляре ще до теперь малюють т. зв. „субапорты“, а само внутрѣшне уряджена и умеблюване, спроваджене розумѣе ся зъ Вѣдня коштуе 40.000 зр. [А де „przemysł krajowy“, за котрымъ паны нѣбы-то такъ розпинають ся?]

— Тканя зъ торфу — се мае бути найновѣйшій вынахѣдъ голосного Щепанника. Розвѣдки за вѣдповѣднымъ торфомъ въ Галичинѣ, переведенѣ Щепанникомъ въ товариствѣ инжінерѣвъ Андрея Корнелля зъ выдѣлу краевого и Оттона Кіна зъ Франкфурту надъ Реномъ, мали выйсти щасливо. Въ тѣй цѣли ведено дослѣды на торфовискахъ коло Нового Торгу, въ Струтинѣ [пов. долиньского], въ Торговици пѣльнѣй [пов. городеньского] и н. Придатными до выробу тканя узнано торфовѣска въ Рогѣзнику недалеко Хаббѣки, въ громадѣ Чорного Дунаѣця и въ громадѣ Пѣдчервонѣмъ; дѣ послѣдній громады лежать надъ угорскою границею и мають 2 200 морґѣвъ торфовиска. Тамошный торфъ мае надавати ся дуже добре до выробу тканя, бо мѣстить потрѣбній довгій волокна и е добре вѣдводненый. Инжінеры мали узнати, що заложена фабрикъ въ згаданыхъ мѣсцевостяхъ принесе великій користи.

— Заявленѣ дезертира офіцира. Въ четверъ у Вѣдни прибувъ до одной реставраціи на передмѣстю якійсь офіцеръ и вѣдъ полудня до вечера урадивъ собѣ велику піятику, а опѣсля пѣдпилый просивъ реставратора о пѣчлѣгъ, кажучи, що ранѣсѣнько мае явитись на кѣньскихъ прогонахъ на недалекѣй вѣдъ тои реставраціи площи. Реставраторъ згодивъ ся заночувати его, а тымчасомъ давъ знати до поліційного комісаріяту въ Пратерѣ. Рано явивъ ся комісарь поліційный въ товариствѣ офіцира зъ команды вѣйсковои и зажадавъ вѣдъ ночуючого легітимаціи. Тогдѣ тѣй хвативъ за лежачій коло него револьверъ и замѣрывъ ся до комісара, але удало ся его розоружити и увязнити. Зове ся Едвардъ Ц. Минувшого мѣсяця здезертируваръ зъ перемыскои залоги. Его вѣддано властямъ вѣйсковымъ.

— Процесъ противъ трехъ пештеньскихъ динамітардѣвъ, котрѣ минувшои зимы планували динамітовый замахъ на цѣсаря Франць-Іосифа, скѣнчивъ ся засудженемъ всѣхъ трехъ обжалованыхъ, оденъ дѣставъ 5 роки, а два по 2 роки тяжкои вязниць.

— Новѣй копальнѣ нафты, майже такъ великѣй и богатѣй якъ и въ Баку, мають незабаромъ повстати надъ Чорнымъ моремъ близько рѣки Ингуру. Сесѣ нафтодайна мѣсцевѣсть належить до князя Мінґрельского а заарендувавъ ѣи якійсь купець зъ Москвы. Россійскій геольогъ Венуковъ думае, що Аноклинъ [таку мае назву головна мѣсцевѣсть, де вѣдкрыто новѣй копальнѣ нафты] стане ся скоро дуже небезпечною суперницею Баку.

— Розбійничій нападъ въ день. У Вѣдни напавъ у суботу якійсь опришокъ на лѣборанта клініки проф. Нотнагля, Ержабка, въ его мешканю. Здушивши Ержабка сильно за горло, що той аж утративъ свѣдомѣсть, забравъ ему зъ комоды 35 зр. и рѣвнѣй рѣчи та й утѣкъ безъ вѣсти. Такій то вѣдважній бувають злодѣѣ!

— Цѣна мяса на Сибѣри. Прибувшій изъ Сибѣри до Варшавы купець Станиславъ Сѣкорскій, запевнюе, що въ Омску коштуе пудъ найлѣпшого волового мяса 80 копѣйокъ. Транспортъ пересылки мяса [въ нескладованѣмъ станѣ] зъ Омска до Варшавы може коштувати найвыше 92 копѣйокъ за пудъ, отже цѣна одного пуда разомъ зъ транспортомъ выпаде на 1 рубель 72 копѣйокъ значить: одинъ фунтъ мяса несповна 5 копѣйокъ.

— Чорна львица. Въ парискѣмъ менажерійнѣмъ огородѣ можна теперь оглядати цѣкавый оказъ львинного роду. Именно привезено зъ Тімбукту чорну львицю, котру подыбано на африканьскѣй пустини въ захѣднѣмъ Суданѣ. Є се незвычайно рѣдкій оказъ, якій вѣдъ часу до часу можна стрѣтити на Сагарѣ. Сесѣ львица мае доперва 4 мѣсяцѣ, а кормять ѣи молокомъ и печенымъ мясомъ.

— Памятки изъ старинного свѣта. Грецке товариство археольогічне, котре веде теперь розкопы въ околици Атенъ въ Термонъ, въ збѣрнѣй точцѣ старинныхъ Ельцѣвъ, натрафило на слѣдъ святинѣ Аполльона въ VII. вѣку передъ Христомъ. Святиня имовѣрно находить ся на давнѣмъ якѣмсь кладовищи, бо при розкопахъ найдено много урнъ [попѣльниць] зъ останками помершихъ. Найдено такожъ пять мечѣвъ мѣдяныхъ и пять зелѣзныхъ. Зъ двацять колюмнъ, на котрыхъ вznосилась святиня, остали тѣлько пѣдставы. Найдено такожъ кѣлька написѣвъ про великій народній сборы въ тѣй святини. — Зновъ же два члены „англійского товариства для розслѣдѣвъ Єгипту“ професоры Grenfell и Shuet вѣдкрыли бібліотеку цѣсаря Гадріяна въ пѣсках пустынѣ засыпану и доховану въ найлучшѣмъ станѣ. Мѣжь многими несцѣненными рѣчами сен бібліотеки находить ся поезія Сапфоны въ стихахъ еольскихъ, писанѣй мабуть рукою самои Сапфоны. Рукопись сеся стане власностію британского музея. Цѣкава рѣчь, въ якій способѣ учени професоры ствердили автентичнѣсть письма Сапфоны?

— Дрѣбнѣ вѣсти. Віцепрезідентъ намѣстництва Лідль повернувъ и обнявъ урядованя. — Заступецъ маршалка краевого Ант. Яхъ Хамецъ выѣхавъ на инспекцію будуючихъ ся зелѣзниць льокальныхъ. — Въ пѣвнѣчнѣй Італіи наслѣдкомъ довготревающои слоты повыливали рѣки; зелѣзничѣ шляхи въ многихъ мѣсцяхъ поперерывань. — У Вѣдни застрейкували челядники переплетничѣ, жадаючи пѣдвышеня платнѣ. У Варшавѣ позаштовано много студентѣвъ-Полакѣвъ. — Бразилійска академія наукъ и штукъ красныхъ именувала писателя Ем. Золю своимъ членомъ; зновъ же зъ Нового Іорку дѣставъ Золя предложеня прибути до Америки и тамъ выголосити кѣлька вѣдчитѣвъ, а на само покрытя коштѣвъ подорожи жертвують ему Янкесы 15.000 долярѣвъ. — Въ Празѣ почне выходити мѣсячникъ Slovanský Přehled пѣдъ редакціею А. Черного, посвяченый выключно справамъ всѣхъ Славянъ. — Въ Монахіюмъ вѣдбуде ся дня 19 н. ст. падолиста мѣжнародна выстава фотографій аматорскихъ и літографій.

Господарство, промыслъ и торговля.

— Зъ „Пѣдгѣрскои [illegible]. З аравъ по Покровѣ, с. е. въ другѣй половинѣ мѣсяця жовтня с. р., постановили мы невѣдмѣнно пустити нашу Спѣлку въ рухъ. Але Спѣлка зъ такими засобами грошевыми, якѣ теперь мае, дуже слабо заманіфестуе ся. Всѣи готѣвки е стѣльки, що можь купити 1—2 ваґоны безрогъ, и якъ одинъ такій транспортъ [її] вышле, то вже остане безъ гроша на такъ довго, ажь поки грошѣ зъ торгу, не вернуть.

Та тому не винувата Спѣлка. Вѣдъ довшого часу просить, благае, щобы люде приступали, якѣнця взяла ся заробляти вѣчами, та все не може прийти до того, чого ѣй потреба. А кождый признаеть, що такій выступъ не осягне цѣли, т. е. не выключе конкуренціи та й не принесе чести народови рускому. Люде чужѣ знають, що нашѣ люде не е цѣлкомъ безъ грошей; а сли ту не дали, то що тѣ люде вартѣ, що самѣ себе въ погибель кидають и своею честію не дорожать?

Отже по разъ послѣдный — представляемо ту рѣчь нашѣй суспѣльности и кличемо: Кому на серци пѣддвигненя нашого народу въ крѣпацтва економічного, кому на серци, щобы вѣнъ истнувавъ ще лѣта й лѣта, кому дорога дорога честь народна, нехай поспѣшить теперь въ своимъ даткомъ. Крайна пора!

Декотрѣ може не вѣрять въ можливѣсть переведеня того дѣла, тожь до нихъ кличемо: Оденъ удѣлъ 10 зр. и 1 зр. вписового чей Васъ не зруйнують, хоть бы и на Вашѣмъ стало. Выдае чоловѣкъ нераз бѣльше на щось такого, о чѣмъ переконаный зъ горы, що нѣчого зъ того не буде, а ту мавъ бы вагати ся дати менше, де всяка певнѣсть на удачу, бо видимо се наочно на тыхъ, котрѣ до того взяли ся, зробили величезнѣ маетки и жають якъ найбѣльшѣ паны.

Найже-жь наша вѣдозва не перегомонить марно, але нехай кождый, вѣдчитавши ѣи, не вѣдкладаючи вже анѣ трохи на пѣзнѣйше, вышле по змозѣ: богатшій сотки, середній десятки а менше заможній оденъ удѣлъ (10 зр.), долучуючи 1 зр. на вписове.

Заявчуючи якѣнци, що почавши вѣдъ н. ст. жовтня будемо щоденный приплывъ подавати въ хроницѣ „Дѣла“ и „Галичанина“, пишемось зъ повнымъ поважанемъ.

Вѣдъ Управляючои Рады „Пѣдгѣрскои Спѣлки“ для торговлѣ безрогами и худобою роговою“, тов. зарест. въ обм. пор. въ Станиславовѣ. *Д-ра Коцюба, Володимиръ Озаркевичъ, Іосифъ Гурикъ.*

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 5 жовтня. Wiener Ztg. оголошуе *цѣсарске писмо за дымісію Бернрайтера.* — Тунъ и Кайцль поѣдуть до Будапешту на конференцію квотовои депутаціи, котра вѣдбуде ся дня 8 с. м.

Вѣдень 5 жовтня. Ватиканъ не буде запрошеный на царску конференцію мирову. Мекъ-Кінлі повѣдомивъ роеейске правительство, що Америка готова взяти участь въ конференціи.

Трієстъ 5 жовтня. Въ Паренцо повторили ся розрухи противъ Італіянцѣвъ. Двохъ поліцаѣвъ побито. Доперва жандармерія розбгнала товпу и арештувала многихъ екеценгѣвъ. Въ Спалято Словѣнцѣ побили італіянскихъ моракѣвъ.

Берлинъ 5 жовтня. Выдано обѣжинкъ, пѣдля котрого позволено поліціи при всякихъ розрухахъ уживати стрѣльного оружя и послугувати ся вѣстремъ шаблѣ.

Берно 5 жовтня. Зязкова рада ухвалила выдалити дальшихъ шѣсть анархістѣвъ.

Бѣлградъ 5 жовтня. Новый россійскій посолъ Жадовскій зробивъ афронтъ Міланови. Будучи на авдіенціи у короля, перейшовъ пѣдъ Мілана, не звертаючи на него найменшои уваги. Не вѣдклонивъ ся навѣть, мимо того, що Мілянъ облѣпивъ груди всѣми ордерами россійскими.

Паріжь 5 жовтня. Слѣдство противъ Пікарта въ справѣ сфальшованого листка застановлено. Однакъ оно буде дальше вести ся въ справѣ закидѣвъ якѣ противъ него пѣднѣсъ бувъ Анрі.

Паріжь 5 жовтня. Зъ Хінъ доносять, що двѣрека революція значно скрѣпила повстаня въ провінціи Суч-ванъ. Повстанцѣ облягають мѣсто Чун-кінъ. Въ самѣмъ Пекинѣ вѣдбувають ся кождого дня екзекуціи прихильникѣвъ повваленого цѣсаря, котрымъ закидають заговѣръ противъ цѣсаревои.

Надѣслане.

ЗМѢНА ПОМЕШКАНЯ

ЛѢКАРЬ НЕДУГЪ ВНУТРЬШНЫХЪ

Д-ръ Евгенiй Озаркевичъ

мешкае

въ каменици „Народного Дому“

улиця Краковска ч-ръ 17, I. поверхъ. Ординуе вѣдъ 3—5 годины. 349 18—?

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцовіхъ площи Галицкои

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, лорнеты, бінокле, далековиды, барометры, термометры, рѣвнѣ ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайги, таблице мірничѣ, піоны, лібелѣ, нанометры и т. п.

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.

Всякѣ направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Зарядъ молочарнѣ

Нинѣшнымъ маю честь увѣдомити Р. Т. Публіку, що зъ нинѣшнымъ днемъ обняла я у власный зарядъ молочарню при ул. Сикстускѣй ч. 31. — Снѣдання, обѣды и вечерѣ безъ вагляду на пору дня, такожъ набѣлъ всякого рода такъ въ льокали власнѣмъ або такожъ на замовлена зъ цѣлою старанностію высылаю.

Зъ глубокимъ поважанемъ

358 5—5 **Теофілія Оглі.**

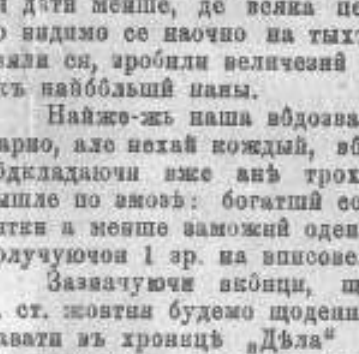

Выстава загальна

вехѣдныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванѣвъ, портіеръ, ѣранокъ, хѣдникѣвъ и дерґъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ вечи при електричнѣмъ освѣтленю. Вступъ вѣльный. Зачудовуючо дешевѣй цѣны вказаній докладно на всѣхъ товарахъ. Подекый въ сплатахъ пѣсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажа щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львѣвъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190

Диваны перскѣ и портіеры

прадѣй (старинни)

продае, купуе и выпозичае, а такожъ приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львѣвъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

На жадане высылаемо нашѣй богато илюстрованѣй цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

5 кілько солодкого **ВИНО ГРАДУ** курацінного оплатно за побранемъ почтовымъ 2·10 кр. **Lebhardt Beregszasz, 10 (Ungarn).**

372 5—17

До П. Т. Властителѣвъ конѣй.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрѣй и дешевѣй дерґи на конѣ — зволѣть, Вповажный Пане удати ся до Складу диванѣвъ **„Au Louvre“** у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Вповажный Пане, великаньскій выборъ дерґъ, по качудовано низькихъ цѣнахъ. На провінцію высылаемо на жадане нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно 190

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА, зъ перворядныхъ краевыхъ и заграничныхъ фабрикъ, найдоскалѣйше уреґульованій, поручае **ИВАНЪ ЯВРУНЪ Львѣвъ, Галицка 6.** На мѣсячнѣ раты по 4 зр., готѣвкою 10% дешевше. 843

Рештки хѣдниковъ и высортованѣ диваны, портіеры, ѣіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, ґобеліны и рѣвнѣ предметы декораційнѣ по цѣнахъ бачно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“ Львѣвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожъ на раты безъ пѣдвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

Глядаю учителя

зъ точнымъ знанемъ математики для приватиста V. класы гімназ. — О. Вол. Познаньскій въ Товстенькѣмъ п. Пробѣжна.

359 3—5

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, вельнахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ MAISON de Nouveautés Madame Bertha Fiedler.

Львѣвъ, пл. Капітульна ч. 3

191 37

ЛЕДОВНѢ комнатій знакомитій по зр. 24, 35, 45 и 50. Машинки американьскій до робленя мороженого (зъ корбкою зъ боку) о повности 1, 2, 3 літрѣвъ по зр. 5·50, 6·50, 7·50 поручае **ПЕТРО ХИПОСТОВСКІЙ,** торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4525

Вино испаньске зъ кондуранґо успѣшне въ упорныхъ недугахъ жолудковыхъ, корчахъ, болькахъ въ жолудку и т. д. Цѣна 3 корони. 5

Головный складъ въ аптицѣ **Жигмонта Рукера** *подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ.* 275 291—?

ОГОЛОШЕНЄ.

Головний Видїл Товариства „Просьвіта“ оголошує отсим конкурс в цїли надання одної стипендії з фундациї бл. п. Франца Фронца по мисли розпорядження остатної волї тогож з дня 25 червня 1870 року для убогого молодця обряда греко-католицкого, учащаючого до низшої ц. к. ґімназиї в Перемишли з виключенєм синів священників і дяків (після виразно заявленої волї бл. п. фундатора) призначеної в річній квоті 90 зр. а. в. з річницєм до 30 падолиста 1898.

Убігаючі ся о сю стипендію мають в тімже річници внести просьбу заосмотрену метрикою крещеня, свідоцтвом убожества і шкільним свідоцтвом з остатного курсу через Дирекцию ц. к. ґімназиї в Перемишли до Головного Видїлу Товариства „Просьвіта“ у Львові. Стипендія буде виплачувана в двох ратах піврічних по 45 зр. а. в. а то в місяцях лютім і липни дотичного року шкільного за предложенєм квіту удостовіреного через дирекцию ц. к. ґімназиї в Перемишли і свідоцтва шкільного за остатний курс.

На всякий случай тратить стипендію ученик, коли укінчить низшу ґімназию в Перемишли або коли перейде перед укінченєм тоїже до якої другої ґімназиї або якого другого наукового заведення. 1—3

За Головний Видїл Товариства „Просьвіта“. У Львові 27 вересня 1898.

Ю. Романчук. *О. Танячкевич.*

Товариство взаимн. кредиту „Помочь“

товариство заревстр. зъ обмеженою порукою

въ Городку коло Львова.

Рахунокъ за мѣсяць вересень 1898.

Стань довжный.

		кор.	сот.	кор.	сот.
1.	Удѣлы	2665	—		
	Фондъ резервовый	796	—	3461	—
2.	Вкладки щад.: станъ зъ почат. мѣс.	12735	77		
	вложено въ протягу м.	2530	—		
	вынято „ „ „	338	97		
	станъ зъ кінцемъ м.	—	—	14926	87
3.	Позички затягнені: станъ зъ почат. мѣс.	5000	—		
	затягнено въ прот. м.	—	—		
	сплачено „ „ „	1000	—		
	станъ зъ кінцемъ м	—	—	4000	—
4.	Сальдо рахунку Банку краєвого				
5.	Сальдо вѣдсоткѣвъ			619	83
6.	Решта позицій стану довжного			769	87
	Загальна сума стану довжного			3777	57

Стань чинный:

7.	Позички удѣловій: станъ зъ поч. м.	18905	81
	сплачено въ прот. м.	2541	58
	удѣлено „ „ „	3030	—
	станъ зъ кінцемъ м.	19394	23
8.	Кошты заснованя, движимости, кошты адміністрациї и спору	866	43
9.	Льокациї на 5%	1000	—
10.	Готівка въ касѣ	2516	91
	Загальна сума стану чинного	23777	57

УВАГИ: *Ad. 3.* Тов. взаимн. обезп. „Дністеръ“ 2000 кор. у приватныхъ 2000 кор. Разомъ 4000 кор.

Число членівъ зросло о 17 зменшилось о 8. Остало отже 381 членівъ зъ 383 деклярованими удѣлами на суму 7760 коронъ. Стопа процентова вѣдъ щадницѣ 5%. Стопа процентова вѣдъ пожичокъ 7%. 380 1—1

Городокъ дня 30 вересня 1898.

Д-ръ Лонгинъ Оваркевичъ. *О. Николай Романюкъ.*

Новоотворений

МАҐАЗИНЪ ТОВАРОВЪ МОДНЫХЪ

подъ фірмою:

ФЕРДИНАНДЪ ҐІТЛЄРЪ

у Львовѣ, улиця Галицка число 20

поручає въ великомъ выборѣ

коронки, ленты, пасманторія, ґазы, крепы, шовковй матеріи, саксоньскй дамскй и дѣточй панчохи, корсеты въ найновѣйшихъ фасонахъ, сѣтковй, шовковй, батистовй и дреліховй, вахлярѣ изъ струсихъ перъ.

Всякй приналежности до кравеччины по найнизшихъ цѣнахъ.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою. 209 1/—20

„СЛАВІЯ“

Банкъ взаимныхъ обезпечень въ Празѣ

(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вѣдъ 1874 р.)

сконченъ зъ кінцемъ 1897 р. 28-ый рокъ своєи дѣяльности и зросли во всѣхъ вѣдділахъ „Славіи“

	зъ кінцемъ 1897 р.
Фонды резервовый и ручаючій	зр. 8,754.709·53 кр.
Премія належитостя побочній и вѣдсотки за рокъ 1896	„ 2,310.036·35 „
Обезпечень сумы въ секціяхъ на жите	„ 26,356.8·4·12 „
Обезпечень сумы въ секціи вѣдъ огню	„ 289,794.049·— „
Выплачень капіталы, ренты и вѣдшкодованя въ 1897 р.	„ 1,229.173·80 „
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія“ своимъ членамъ капіталы и вѣдшкодованя въ загальнѣй сумѣ до кінца р. 1897	„ 28,422.896·90 „

„Славія“ принимає въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожите або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секціи IV. обезпеченя вѣдъ шкодъ огневыхъ будынковъ, движимостій, збожа, товаровъ, запасовъ, скота и пр.

Тарифы „Славіи“ вельми умѣрены, а услівя обезпеченя вельми корыстій.

Тарифъ и друксортовъ вне-ень всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ пояснень удѣляє якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славіи“ для Галичины и Буковины у Львовѣ при улици Словацкого ч. 3. 21 18—24

„Славія“ принимає зголошенія о удѣленє аґенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляє аґенціи письменнымъ селянамъ.

МАҐАЗИНЪ и РОБОТНЯ ФУТЕРЪ

ФЕЛИКСА и ЮЛІЯНА ЛЮБЕЛЬСКИХЪ

при ул. Валовій ч. 3 у Львовѣ.

Поручають свій богато заосмотрений Магазинъ на сезонъ — всякй можливій въ обсягъ кушнѣрства входячій артикулы, а такожь готовй футра мужескй и дамскй.

На складѣ держимо матерій на покрыти футеръ мужескихъ и дамскихъ.

Старй футра переробляємо на новй фасоны, числячи по можливо низькихъ цѣнахъ. 378 1—6

Зъ поважанєм *Феликсъ и Юліянъ Любельскй.*

По низькихъ цѣнахъ

выготовляє

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ

М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовѣ, ул. Кароля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 91—?

УЧИТЕЛЬ органъ рускаго товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рокъ 3 зр. на пѣвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ

передъ тымъ

ФР. МРОЗИНЬСКІМ

у Львовѣ, улиця Собѣского число 7

поручає всякй роды

ФУТЕРЪ

а именно:

Футра до подорожи, палєтоты мужескй и дамскй пѣсля найновѣйшихъ фасонѣвъ, Ротонды, Дольманики, Катанки, Ковнѣры, Пелєрины, Зарукавки, Шапочки дамскй, Ковпаки, Шапки мужескй, Шкѣры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а такожь Верхи готовй до футеръ мужескихъ и дамскихъ. 325 10—20

Матерій найновѣйшій на верхи въ найбѣльшѣмъ выборѣ.

Цѣны умѣренй сталй.

Высше наведенй товары знаходять ся на складѣ.

Также на раты жадокій.

Также и на раты

безъ вѣдвышки цѣны

диваны, портіэры, хѣдники, ковдры ватованй, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ также всякй артикулы потрѣбній до уряджения домового въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львовѣ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцию высилає ся цѣнники даромъ и оплатно. 19

ТУТКИ цыґаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазурквичъ. Львовѣ ул. Галицка ч. 12.

Для Сянока и околицѣ.

Ново-отворений

Магазинъ новостей

для Панѣ и Панѣвъ

подъ фірмою

Иванъ Дзєвоньскій

въ Сяноцѣ

при ул. 3-ого Мая ч. 26 и 27 побѣчь торговлѣ п. Малявера

поручає ся ласкавымъ вельми вглядамъ Вшп. Мешканцѣвъ мѣста и околицѣ, поручаючи товары свѣжій по цѣнахъ можливо найнизшихъ, а именно: Сорочки мужескй, ковнѣры и манжеты з разѣвъ складань (тутъ незнань), красній краватки, спинки до сорочокъ и манжетѣвъ, пальчки, парасолѣ, кальошѣ правдиво россійскй, куфры и торбы до подорожи, парфумы, миделка, правдиву воду кольоньску, губки, гребѣня, щѣтки, пумперсы, папєросницѣ, портмонетки. — Великій выборъ канвъ, волѣчокъ, шовку, бавовны D. M. C. до гафту и пончѣхъ, приборы до шитя и кравецтва жѣночого, воальки, стяжки, оксамітки, коронки и т.п.

РУКАВИЧКИ прагскй glacé, данськй, сернячій и оленевй.

Великій выборъ забавокъ для дѣтей. 316 6—6

[*Бюро оголошень „Импресса“*].

Машивы до шитя „ЗІНҐЕРА“

зъ 10 различныхъ фабрикъ. Нѣжній въ цѣнѣ 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручній по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно, або готівкою 10% дешевше. Моя торговля истнує вѣдъ 25 лѣтъ; я продавъ 17.000 машинъ, т. є. майже 100 натовѣвъ. **Продаю дешевше нѣжь Вѣдень, поручає ся въ мѣсци.**

Не высилаю докучливыхъ аґентѣвъ, которымъ жиды платять 10—20 зр. за продажу одной лихой машины. 330 10—20

ІОСИФЪ ПВАНИЦКІЙ

МЕХАНИКЪ У ЛЬВОВѢ, ГОТЕЛЬ ЖОРЖА.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляємо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльцѣ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаємо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ также сальоновй и настѣльній, хѣдники, фіранки, портіэры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекциї дамскои и дѣточои, бѣлля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхѣвъ, рукавичокъ, панчѣхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жаданє высилає ся въ принятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львовѣ. ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Neuveautés“ пл. Капітульна ч. 3. 190

ПОСЛѢДНЄ ТЯҐНЄНЄ

22 ЖОВТНЯ

Львовѣ Вѣденьскихъ а 50 кр.

поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Г. Максъ, Сокаль и Лілієнъ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Самуелі и Ляндау, М. Клярфельдъ.

1. Головна выграна **100.000**
2. „ „ **25.000**
3. „ „ **10.000**

Готівкою зъ 20% вѣдшибки. 19 2

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу зі львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відхо	ить о	
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з годовн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.56	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на годовний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з годовного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з годовн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
3.30	—	„ „ „ годовн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		3.—	„ Стрия
	5.35	„ „ „ годовн. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.55	„ Сокаля			

нічна

	8.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	8.30	„ „ „ годовн. дворець		6.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з годовн. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на годовн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	12.15	„ Сколього	10.4		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з годовного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечором до 5 годин 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одповѣдальный редактеръ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянського. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, підъ зарядомъ Михайла Рецця.

Ч. 212. Львовъ, Четверъ 24 Вересня (6 Жовтня) 1898. Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свитъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на переминѣ разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Карола Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 3.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбот за инсераты платятъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Администрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженя. — Реклямаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайні приймають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератового або ся вѣнце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесенія приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрѣчки.

Міністерство правицѣ.

Отже Австрія по довгѣмъ-довгѣмъ часѣ мае дѣстати зновъ міністерство парляментарне, и то міністерство правицѣ — такъ бодай голосять найновѣйшѣ вѣсти зъ Вѣдни.

Парляментарного міністерства не було въ Австрій вѣдъ двацяти лѣтъ — хиба, щобы хто хотѣвъ такимъ уважати міністерство коаліційне Плѣнера-Фалькенгайна-Мадейского, одно зъ найслабшихъ и найгоршихъ міністерствъ, який коли управляли тою державою. Передъ тымъ були міністерства парляментарній, але се були все міністерства лѣвицѣ.

Зъ конституційного погляду можна-бъ бути тѣлько задоволеным, коли парляментъ приходить до бѣльшого вплыву. Але дѣйстно парляментарнымъ міністерство Туна не буде и тогды, коли-бъ на мѣсце теперѣшныхъ двохъ або трохъ міністрѣвъ, що не суть послами, вступили нови люде, взятій зъ кругѣвъ посольскихъ. Ще все лишать ся въ нѣмъ міністры, що не належать анѣ до парляменту анѣ до нѣякои політичнои партій, ба и самъ президентъ міністрѣвъ не перекине ся въ парляментариста.

Въ остатныхъ часахъ приняла ся була майже загально така гадка, що въ Австрій, въ огляду на ей складъ, міністерство парляментарне, міністерство партійне есть неможливе. Сли отже теперѣшне міністерство перетворить ся въ міністерство партійне, то се буде новый експериментъ въ богатѣй на експерименты австрійскѣй державѣ.

Щобы той експериментъ удавъ ся, нема великои надѣи, особливо при заховану теперѣшного парляменту. Опозиційній партій въ нѣмъ мусѣли бы бути дуже слабѣ и нездалѣ, щобы до того допустили. Тай гр. Тунъ анѣ на становища намѣстника Чехъ анѣ на теперѣшнѣй посадѣ президента міністрѣвъ не показавъ ся зовсѣмъ такимъ мужемъ державнымъ, щобы можна по нѣмъ такого трудного дѣла сподѣвати ся.

Чути, що польске „коло“ противне тому, щобы ще другій Полякъ вступивъ до міністерства. Сли такъ дѣйстно есть, сли се не е тѣлько неохота лиса до квасного винограду, то ся обставина вказувала-бъ, що Поляки не вѣрять въ удачу експерименту и въ трѣвкѣсть позиціи гр. Туна. А треба признати, що Поляки мають довгій досвѣдъ и добрый нюхъ до такихъ справъ.

Але оно добре буде, якъ експеримент зробить ся. Неудача его выйде тѣлько на користь народныхъ интересѣвъ и такожь на користь державы. Нехай всяка явна чи скрыта реакційна політика въужие ся зовсѣмъ, щобы стати на довшій часъ неможливою, нехай люде и сторонництва, що за-для власти забули на засады, скомпромітують ся до решты. Тогды вже не тѣлько правительство але й парламентъ буде мусѣвъ змѣнити ся, а може навѣть и конституція, тѣлько вже не въ реакційнѣмъ напрямѣ. По темнотѣ тымъ певнѣйше наступить свѣтло.

Намъ Русинамъ не робить великои рѣзницѣ, чи міністерство есть парляментарне чи непарляментарне, чи належить до правицѣ чи до лѣвицѣ. Намъ треба новои системы, опертои на справедливости и на демократизмѣ. До такои змѣны мусить и въ Австрій прийти, сли она мае заховати ся и вѣдродити ся.

Зъ рады державнои.

На вчерашнѣмъ засѣданю рады державнои першимъ бесѣдникомъ противъ угоды бувъ славнозвѣстный антільотерійникъ Розеръ. Въ бесѣдѣ его не було нѣчого нового анѣ цѣкавого. Така сама була промова патра Шайхера зъ христіяньско соціяльнои партій. Бесѣдникъ жалувавъ ся на попиране жидѣвъ и жидѣвскихъ интересѣвъ правительствомъ и закѣнчивъ: Маемо до дѣла не лишь зъ міністерствомъ зухвалости, але такожь зъ зухвалою бѣльшою тію. Коли приймете сю угоду, зробите рѣчь, котра нашу державу и нашу династію може довести до руины. Всѣ народы Австрій будуть знищеній и будуть проклинати хвилю, въ котрѣй запала тота угода; будуть клясти, щобы васъ всѣхъ чорты побрали.

Люегеръ годить ся зъ тымъ, але зъ малою рѣзницею: „Що народамъ Австрій прийде зъ того — каже вѣнъ — що чорты побегруть васъ по голо ованю надъ угодою? Було бы о много лѣпше, коли бы васъ чорты взяли передъ тымъ. Характеристичный — каже — порядокъ предложень. Напередъ иде справа валюты, — се поклѣнъ золотому телцеви, поклѣнъ котрый всегда складае кождый австрійскій міністеръ фінансѣвъ. За нимъ гряде поклѣнъ, Угорщинѣ. Вѣдтакъ суне колѣно-приклоненіе Галичинѣ, галицкимъ нафтярамъ, котрій належать до найлѣпшихъ частій складовыхъ людскости, до найпляхотнѣйшихъ членѣвъ польского народу. Але менѣ здаеть ся, що они належать до найбѣльшихъ катѣвъ людскости, який лишь истнують на гарнѣй земли божѣй. По сихъ поклонахъ приходить поклѣнъ для горѣлки и пива, поклѣнъ федералізмови и т. д. и т. д. Въ дальшѣй промовѣ Люегеръ поборае звѣстными аргументами угодовій предложеня. Порѣвнуючи давнѣйше становище молодо-Чехѣвъ въ справѣ угоды зъ нинѣшнымъ, каже: „Для языковыхъ розпоряджень выдаете на розграблене вашь власный народъ. Тѣ розпорядженя — то серебренники Юды, котрій вамъ кинено, щобы сьте зрадили вашь народъ. Робите спѣлку зъ Мадярами и жидами, котрій суть найбѣльшими ворогами Славянъ. Доносять менѣ, що Діпавлі збставъ міністромъ торговлѣ. Вѣнъ бувъ противникомъ языковыхъ розпоряджень, его сторонництво було противникомъ угоды. Чи и на него міністеріяльный сурдутикъ подѣлае такъ, що о всѣмъ тѣмъ забуде?“

По Люегерѣ промовлявъ Носке (ліберал) и поборювавъ угодовій предложеня. Найострѣйше выступавъ противъ пѣдвышеня консумційного податку.

По промовѣ Ганніха (соціялістъ) и Хіярого (нѣм. людовець) ухвалено на внесене Чеча замкнене дискусіи 189 голосами противъ 149. Яко генеральный бесѣдникъ „противъ“, буде промовляти ліберал Фурніеръ. До голосу „за“ нѣхто не записавъ ся.

По замкненю дискусіи надъ угодою, установлено порядокъ дневный на нинѣ. Окрѣмъ замкненя дискусіи надъ угодою прийдуть на порядокъ дневный: 1) предложена о регуляціи платнѣ державнои службы; 2) конечнѣ заряджена що-до буджетовои провізоріи; 3) обжалованя міністрѣвъ, а именно впередъ бувшого президента міністрѣвъ Баденього, а вѣдтакъ Туна зъ цѣлымъ міністерствомъ.

Що-до поступованя зъ наглыми внесеніями, президентъ покликуючи ся на дотерѣшный звычай, буде держати ся методы Хлюмецкого. Се значить, що передъ полуднемъ буде вѣдбувати ся дискусія надъ правительственными предложеніями, а по полудни наради надъ наглыми внесеніями. Правда, що опозиція остро противъ того запротестувала, але въ кѣнци дала собѣ накинути той порядокъ дневный. Вѣдъ тои хвилѣ, уважають обструкцію за погребану.

Письма зъ краю.

Зъ Жовквы пишуть намъ:

Дня 3 жовтня пріѣхавъ несподѣвано до Жовквы народный театръ пѣдъ дирекціею „Рускои Бесѣды“. Кажу: несподѣвано, — бо мы надѣяли ся дорогого гостя доперва за двѣ недѣлѣ у себе гостити. Зъ Сокаля мавъ театръ поступити еще на 6 выставъ до Белза; однакожь въ Белзѣ не бувъ, бо сокальскій староста п. Коростеньскій (руснякъ перекинчикъ, приятель и сподвижникъ п. Вахнянина) заказавъ театрови давати выставы въ Белзѣ, мотивуючи свѣй заказъ словами: „Wy pościągacie do Bełza wszystkich Rusinów, a ja przecież nie będę dla was trzymał w Bełzie osobnego komisarza.“ Великій жаль, що управа театру сей драконьскій заказъ п. старосты приняла до вѣдомости, що не жадала сего заказу на письмѣ (бувъ бы се цѣкавый документъ!) та що мѣсцевый рускій адвокатъ и здаеть ся делегатъ „Рускои Бесѣды“ не поучивъ п. старосты въ вѣдповѣднѣй дорозѣ, що его „заказъ“ — се нечувана доси самоволя и що за такій „заказъ“ „Руска Бесѣда“ може п. старосту судово позывати о вѣдшкодованє. Думаемо однакожь, що „Руска Бесѣда“ не пустить п. старостѣ его жарту плавомъ, бо въ противнѣмъ случаю самоволя пп. старостѣвъ не буде мати границь.

Такимъ способомъ театръ пріѣхавъ просто зъ Сокаля до Жовквы, заскочивши мѣсцевыхъ Русинѣвъ неприготованыхъ, бо навѣть не було часу подати вѣстку до газетъ и повѣдомити доохрестныхъ Русинѣвъ. Тожь недивница, що перша выстава дня 4 жовтня пѣдъ зглядомъ касовымъ не зовсѣмъ дописала (хочь при такихъ обставинахъ могло выпасти ще гирше). Громадка мѣсцевои рускои интеліенціи явила ся майже въ комплетѣ; було

---

3)

Облога Львова 1648 року.

Написанъ *Стефанъ Томашѣвській.*

(Дальше.)

Тымчасомъ польська армія посувала ся на схѣдъ, вже дѣйшло въ половинѣ вересня до передовыхъ поединокихъ битвъ, найчастѣйше користныхъ для Полякѣвъ, и вѣсти про се пѣдносили надѣю и зменшали зневѣру мѣщанъ у Львовѣ. „Надѣя въ Бозѣ, що вже скѣнчить ся се нещасте Рѣчи посполитои“ — такими словами кѣнчить Кушевичъ листъ 25 вересня се-бъ-то въ два днѣ по пилявецькѣй катастрофѣ.

Тогдѣ ще не дѣйшла до Львова про се звѣстка. Се стало ся ажь другого дня [26 н. ст. вересня]. Коли рано отворено брамы мѣста, вѣбгли львѣвськѣ стражники (люде, що передавали воєнній вѣсти) и оповѣли про все, якъ то „панята“ утѣкали соромно зъ поля битвы. Нѣхто не хотѣвъ тому дати завѣру, але незабаромъ показали ся вояки — втѣкачѣ, голодній й обдертѣ, оповѣдаючи, що Хмельницькій буде за кѣлька годинъ у Львовѣ, и самѣ не лишались у мѣстѣ, лишь утѣкали дальше въ Польщу. „Страхъ на всѣхъ горожанъ и тревога найшла, якои описати и высказати годѣ, и нѣхто не повѣрить, хто не бувавъ у подѣбныхъ разахъ“ — пише нашъ мѣщанинъ.*) Ударено на ґвалтъ у дзвоны. Мужчины кинули ся сейчасъ на валы, а жѣноцтво утѣкало зъ мѣста, и зъ того бувъ великій стискъ и метушня у брамѣ.**)

Приѣхавъ опѣзня регіментарь Миколай Остророгъ, кождого очѣкувано зъ жалемъ и ревнымъ плачемъ, згадуючи тѣ веселощѣ й оклики, якими провадженно того князя при вѣдходѣ. Надъ заходомъ сонця пріѣхавъ такожь кн. Заславскій, головный вождь, але тѣлько переночувавъ и вѣдъѣхавъ до Рашева. „И добре вчинивъ — каже Кушевичъ — бо бувъ бы стрѣнувъ ся зъ якимъ припадкомъ вѣдъ розбитого вѣйска, що волочило ся по львѣвськихъ кутахъ“. Прибувъ такожь руський воєвода кн. Ярема Вишневецькій зъ кіѣвськимъ воєводою Тишкевичемъ и зъ иншими полковниками, ротмістрами, вояками и т. ин. Самъ князь выглядавъ дуже нужденно. Всѣ жалѣли ся на злый провѣдъ и высказували остро свое невдоволене*).

Депутація мѣщанъ пѣшла заразъ до регіментаря Остророга и просила, щобы мѣста, горожанъ и церквѣвъ не лишавъ безъ управы, безъ захороны и безъ рады середъ такои великои небезпечности. На се дѣстали вѣдповѣдь, що вже все пропало, а порады и помочи хиба вѣдъ одного Бога надѣяти ся; лѣпше здатись на ласку непріятеля, якъ пробувати оборони; инакше жде смерть ихъ, жѣнокъ и дѣтей; до оборони нема грошей, абы задержати непослушныхъ воякѣвъ, нема гарматъ и иншихъ приборѣвъ, що пропали въ таборѣ. Зъ журою въ серци зѣбрали ся репрезентанты мѣщанъ на раду, обѣцяли дати грошей на вѣйско и всього, що до оборони потрѣбно. Супротивъ того регіментарь рѣшивъ ся задержати вѣйско. На другій день [28 вересня] рѣшено скликати ширшій загальный зѣборъ вѣйськовои шляхты и значнѣйшихъ мѣщанъ. Запрошено такожь Вишневецького, але вѣнъ, завсѣгды гордый, теперь тымъ менше хотѣвъ ити на раду скликану Остророгомъ. Такъ само вѣдмовили кіѣвській воєвода Тишкевичъ и ломжинській староста Радзейовскій, а за ними пѣшло й богато иншои шляхты. Тогдѣ мѣщане выслали до ображеныхъ панѣвъ депутацію зъ прошеньемъ и вкѣнци обѣцяли й сесй прийти на зборы.

Нарада була въ костелѣ пп. Бернардинѣвъ-Францисканѣвъ.*) Коли дебатовано надъ справою оборони мѣста и надъ способами до того, увѣйшла до костела Катерина Слоньовска, несучи срѣбло и иншій дорогоцѣнности вѣдъ Кармелітанокъ. Приступила до Вишневецького, поклала передъ нимъ скарбы и зъ плачемъ молила его, щобы вѣнъ прийнявъ верховодство надъ вѣйськомъ и обороннвъ Львова. Здивувала ся симъ рада, але се було якъ-разъ у пору, бо вже вѣдъ давна вѣйско хотѣло мати Вишневецького провѣдникомъ, и весь 3 тысячный зѣборъ одноголосно вѣзвавъ князя, щобы прийнявъ булаву. Вѣнъ вымовлявъ ся, що се бути не може, бо зверхникомъ есть коронный пѣдчашій Остророгъ, и се була бы велика нелегальность. На згадку про першого регіментаря повставъ межи зѣбраными крикъ и галасъ зъ прикрыми закидами для Остророга, такъ що Вишневецькій чувъ ся остаточно примушеным прийняти провѣдъ. Нарада скѣнчила ся тымъ, що мѣщане мали давати все, що хто мавъ: грошѣ, дорогоцѣнности, оружє и т. и.

Давано дуже щедро, навѣть костелы и клѣшторы вѣддавали дорогу церковну посуду, Русины и ихъ институціи складали такожь немало (27.398 зр.), навѣть жѣноцтво вѣддавало свои прикрасы, хочь були й такій, що проти закаву утѣкали зъ Львова. Досыть, що въ кѣлькохъ дняхъ зѣбрано міліонъ у грошахъ а 300.000 въ дорогоцѣнностяхъ.*) Усе те вѣддано вѣйськовѣй управѣ, котра заразъ могла узброити 4.360 воякѣвъ и ще лишало ся грошей на рекрутоване бѣльшого числа.**)

Мѣщане набрали надѣѣ, ворожили собѣ щасте навѣть изъ того, що пѣдчасъ зборѣвъ у костелѣ прилапали якогось Русина, якъ казали — шпѣгуна, и сейчасъ его розсѣчено. Дня 4 жовтня пѣймано такожь жѣнку, колишню любовницю Кривоноса, що ходила на звѣдины ажь пѣдъ Краковъ зъ якимсь козакомъ. Не забито ей — якъ каже Кушевичъ — propter imbecillitatem sexus. Подѣбно придыбано двѣ иншій женщины-козачки.

Тымчасомъ — якъ говорить одинъ сучасникъ — parturiunt montes, nascitur ridiculus mus, се-бъ-то зъ великои хмары малый дощь. Несподѣвано 5-ого жовтня покинувъ Вишневецькій Львѣвъ и пѣйшовъ у сторону Замостя, лишивши здивованыхъ мѣщанъ зъ голыми рукамя. Сучасники назвали сей крокъ Вишневецького поганою, стыдною утечею и обманою. Князь зробивъ мѣщанамъ, що правда, потѣху — прислявъ зъ дороги 60 драгонѣвъ на оборону мѣста. Кушевичъ назвавъ се кпинами.

Теперь воєнна сила мѣста була невелика: нѣмецькои пѣхоты 124 люда, драгонѣвъ 60, на замку залоги 52, до того могло станути до зброи 1.500 мѣщанъ. Крѣпкѣ муры мало лише середмѣстє; передмѣстя обведеній були лише валами, хиба одинъ Высокій замокъ бувъ сильною опорою.

Въ такѣмъ станѣ мавъ Львѣвъ стрѣчати Хмельницького, що вѣвъ за собою силу пару сотъ тысячь, зложену зъ Козакѣвъ и Татаръ, силу, передъ котрою валили ся твердині,

*) Michałowski „Księga pamiętnicza“, N. 89.

**) Про се дивн також „Сборникъ лѣтописей“ стор. 136.

*) Michałowski „Księga pamiętnicza“ N. 89.

*) L. Kubala „Szkice historyczne“ I, 1897.

*) Зубрицькій, Хроніка Львова, ст. 298.

**) Michałowski, l. c. ст. 358.

також кôлька видньйшихъ польскихъ родинъ (мѣжъ ними староста зъ жѣнкою) и кôлькохъ вôйсковыхъ. Зъ священикôвъ бачилисьмо лише оо. Омеляньского зъ Пристанѣ и Карановича зъ Скварявы.

За те вôднѣсъ нашъ театръ повный сукцесъ артистичный. Нашй артисты вдобули вôдразу приступомъ не тôлько публику руску, але також польску. Похваламъ грѣ артистôвъ не було кôнця; пôдчасъ цѣлои выставы панувало велике одушевлене, и чути було голосы вôдъ Полякôвъ, що они навѣть не припускали, щобы Русины мали таку знамениту трупу театральну.

Выставлена була комедія Шуткевича „Попыхайло“ въ переводѣ и пôдъ режісерію п. Стадника. Гра всѣхъ артистôвъ була выкôнчена, такъ що и найбôльше выбагливый критикъ не мôгъ бы пôднести жадного замѣту.

Головнй ролѣ спочивали; въ рукахъ пань: Осиповичевои (Маргарета) и Ґембицкои (Манька) та пп. Ґембицкого (Янъ), Стадника (студентъ), Полѣщука (баронъ) и Ольшаньского (Гнатъ). Всѣ они вывязали ся знаменито зъ своѣи задачѣ. Гру п-нѣ Осиповичевои и п а Ґембицкого знае руска публика вже вôдъ давна, а ихъ ролѣ въ „Попыхайлѣ“ належать безперечно до найлучшихъ креацій тыхъ артистôвъ. На особливше признане заслугуе гра п. Полѣщука въ ролѣ барона и п. Стадника въ ролѣ студента. Такого „барона“, якъ п. Полѣщукъ не повстыдала бы ся и столична сцена; а п. Стадникови належить ся признане не тôлько за старанну гру, але також за придбане сеи штуки для рускои сцены, котра мае запевнене поводжене, и за знамениту режісерію.

П-а Ґембицка мае запевнену будучнôсть першорядноѣ артистки драматичноѣ на нашôй сценѣ. Ѳи гра вже теперь дорôвнуе, а въ неодномъ перевыщае гру бувшои артистки п-ы Слободзвои. П-ы: Семаковичôвна (*графиня*) и Миколаевко (Клементина) вывязали ся зъ своихъ роль також удачно. Взагалѣ персоналъ драматичный нашого театру показавъ ся въ якъ найлучшои стороны.

До загальноѣ гармонiи достроювала ся и оркестра театральна, котра за свою знамениту гру въ антрактахъ збирала рясни оплески.

Маемо повну надѣю, що Русины зъ повѣту, довѣдавши ся о гостинѣ нашого театру въ Жовквѣ, поспѣшать громадно на слѣдуючи выставы, бож черезъ тое сповнять не лишь свôй патріотичный обовязокъ, але и покрѣплять ся духово зготовленымъ для нихъ артистичнымъ пиромъ.

Тожь вôдзываемо ся до патріотôвъ Жовквôвщины. Не опускайте нѣ одноѣ выставы и берѣть зъ собою селянъ, бо вплывъ народноѣ сцены на пôдъемъ патріотичного духа великій!

Выставы вôдбуваютъ ся кождого вторка, четверга, суботы и недѣлѣ въ салѣ „Ресурсы“ Початокъ о годинѣ 7 вечеромъ.

——

Про вѣче въ Калуши, котре вôдбуло ся тамъ заходами „Пôдгôрскои сполки“ дня 29. м. м., пишуть намъ:

Участь була мала, бо то був день будный, погôдный, то и робота въ полѣ; а ще бôльше зъ тои причины, що дня попереднього був тамъ рôчный ярмарокъ и богато людей, котрй мусѣли бути на ярмарку, стоятивши ту днину, не могли разъ по разъ тратити другу въ такій прикрый часъ. Мимо того фінансово выпало оно такъ, якъ ще жадне доси, бо зложено готôвкою 561 зр. Якъ бы такъ те вѣче могло було бути дня попереднього, то безпечно вывезли бы були делеґаты „Пôдгôрскои Сполки“ що найменше 1500 зр. Що вѣче не вôдбуло ся дня попереднього, шкода ще и зъ того взгляду, що прекрасній були бесѣды и нарôдъ бувъ бы вынѣсъ богато науки. Адвокатъ д-ръ Косъ, отвираючи вѣче, зазначивъ, що мы повинні старати ся передовсѣмъ пôднести нарôдъ економічно, постаратись, щобы нарôдъ не бувъ голоденъ; тогдѣ и політика пôде добре, а коли нарôдъ голоденъ, то ему и жити не хоче ся. Предсѣдатель вѣча о. Криницкій зъ Голиня зазначивъ, що завдяки нашому Найясньйшому Монархови маемо можность збирати ся на вѣча и радити надъ нашою долею и недолею, зъ чого могло бы выйти не одно добре, коби лишь нарôдъ слухавъ поклику и поступавъ пôсля того, якъ ся нарадять. — По промовахъ делеґатôвъ „Пôдгôрскои Сполки“ заохочували пп. Посацкій и Ярославъ Коритовскій до приступованя до сполки. П. Коритовскій выказувавъ надужитя згôвниковъ и шахрайства баришевниковъ та зазначивъ, що конкуренція на тôмъ полѣ є конче потрѣбна, а „Пôдгôрска Сполка“ якъ разъ може се зробити и ввести торговлю безрогъ и худобы на новый шляхъ. Розказавъ дальше, якъ засновувала ся „Народна Торговля“. Тогдѣ богато було невѣрныхъ Томôвъ, и вôнъ самъ недовѣрявъ; а нинѣ щô то за сильна институція! Просивъ, абы теперь при заснованю сеи институціи люде не робили такъ, бо въ насъ є сила, — и щобы, приступаючи громадно зъ удѣлами, старали ся провести ту сполку якъ найскорше до житя. — По тôмъ о. Козакъ зъ Пôдгôрокъ и п. Кушликъ, емер. учитель, навели конкретній выпадки надужитя згôвниковъ и, зазначуючи, що выдаемо неразъ богато бôльше на пустй рѣчи, взывали, щобы не жалувати тыхъ 11 зр. — Дальше говоривъ о. Николай Левицкій изъ Сливокъ (близько 5 миль вôдъ Калуша) о решетинѣ. Майже у кождои безроги находять згôвники решетину, а мимо того купуютъ. А то, коли бы безрога мала дѣйсно решетину, то до згону не вôльно купувати, бо у Вѣдни такй безроги конфіскуютъ. Видно, що згôвники лишь такъ дурять, абы ще и зъ того боку чоловѣка ошукати. Послѣднымъ бесѣдникомъ бувъ п. Петро Боднарчукъ, звѣстный патріотъ Калускій. Просивъ, щобысьмо не були бонгузами, не боялися дати 11 зр. Вôнъ сказавъ: „Подивѣть ся на братôвъ Мазурôвъ! Они позаходили сюды безъ цента, були найперше згôвниками у другихъ, а заробивши троха, взяли ся купчити самй, и дивѣть: Они бы вамъ нинѣ немѣняли ся зъ жаднымъ старостою!“

На вѣчу заступленй були 22 мѣсцевости, зъ-помѣжъ котрыхъ найлѣпше поставилися: Калушъ 6 (вôдъ интеліґенція, а зъ мѣщанства нѣхто), Вѣстова 3, Голинь 2, Пôдмихайля 4, Войнилôвъ 6, Тужилôвъ 4, Пôдгôрки 3, Перекосы 5, и Кропивникъ 3. Дивно було всѣмъ, що зъ такого великого села, якъ Новиця, приступило лишь 2 и то оденъ зъ нихъ бѣдный. А чи богачѣ тои сполки не потребуютъ?!... Священники явилися майже всѣ; а котрй за для службовыхъ обовязкôвъ не могли приѣхати, то передали свои удѣлы. Такъ окрôмъ повыще наведеныхъ були ще оо. Сѣчиньскій зъ Вѣстовы, Любинецкій зъ Дубовицѣ, Яновичъ зъ Хотѣня и Романовскій зъ Калуша.

Переглядъ політичный.

Пôдчасъ засѣдання палаты надôйшла вѣсть о именованю Діпавлого міністромъ торговлѣ. Чехи мають одержати міністра безъ теки; крôмъ того мають дôстати ческу політехніку въ Бернѣ. Такимъ способомъ Тунъ хоче заѣднати собѣ правицю. Президентъ кабінету старав ся всѣми силами порозумѣтись зъ групами правицѣ, щобы знайти певну, правительству вôддану бôльшôсть. Сли бы его замѣры въ цѣли запевнена собѣ бôльшости не дали успѣшного результату, не лишать ся ему нѣчого иншого, якъ зъ цѣлымъ своимъ кабінетомъ подякувати за службу. Вчера вôдбували ся довшй конференціи зъ рôзными членами правицѣ. Особливо довго тревала нарада зъ членами католицкои партіи людовои: Діпавлімъ, Фуксомъ и Катрайномъ. Предметомъ конференціи було обговорене условій, пôдъ якими людова партія занимала готовбеть щирого попираня кабінету, яко складова часть правительственноѣ бôльшости. Politik пише, що грозьба §. 14 того все ще висить у воздусѣ. Бôльшбеть тогдѣ лишь могла бы тѣшити ся въ еры §. 14 того, коли бы она творила переходову стадію и давала запоруку що до будучои перемѣны політичныхъ справъ Результатъ дискусіи надъ угодою непевный такъ якъ и цѣла ситуація. Правительство не може жити въ тôй непевности и мусить безусловно постарати ся о точку опору, котрый може найти лишь у правицѣ. Але заки дôйде до того, мусить зреформувати кабінетъ покликуючи до него мужѣвъ довѣря правицѣ и пôдписати та выконати точку по точцѣ ѣи програму.

На засѣданю квотовои депутаціи президентъ міністрôвъ высказавъ бажане, щобы депутація вела дальшй переговоры въ Будапештѣ. Референтъ Беръ примовлявъ за короткимъ вôдроченемъ переговорôвъ. Тунъ заявивъ ся противъ вôдроченя, бо се уважали бы за доказъ, що депутаціи не ходило о заключене угоды зъ Угорщиною. Депутація постановила провадити переговоры дня 10 с. м. въ Будапештѣ.

——

Зъ Шангаю доносять: Зъ огляду на те, що россійскій посолъ въ Пекинѣ зажадавъ прислан я зъ Порту — Артура вôддѣлу козакôвъ „для охороны посольства“, англійскій посолъ зажадавъ телеґрафічно, щобы зъ пôдъ Ве--гай-вей вôдкомандировано вôддѣлъ морскои пѣхоты для охороны англійского посольства. Всѣ, выходячй въ Азіи письма англійскій, домагають ся увязнени и депортованя цѣсаревои матери и Ліхунчана. Повстане обхопило провінціи Квантунъ, Квансі, Сунанъ и Шечуанъ. Повстанцѣ мають таку силу, що могли бы вже рушити на Пекинъ. Японьска прасса промовляе горячо за спôльною акціею Англіи, Америки и Япону противъ россійскои господарки въ Хінахъ. Деякій лондонскій часописи закидають льордови Сельебериому за велику уляглôсть Россіи. Standart взывае правительство, щобы показало, що Англія мае найсильнѣйшу въ свѣтѣ фльоту не лишь на те, щобы уряджувати театральнй демонстрацiи.

НОВИНКИ.

— Противъ уживаня школьныхъ инспекторôвъ до всякихъ політичныхъ місій въ часѣ праныборôвъ и т. д., внесли польскій людовій послы въ радѣ державноѣ интерпеляцію до міністра пр свѣты, зъ жаданямъ, щобы на будуче такй практики рѣшучо залишено. На поперте своеи интерпеляціи подали послы фактъ, якій лучивъ ся недавно въ Ясли, де староста Вайдовичъ выславъ до Олпинъ инспектора школьного Шесткевича на интервенцію пôдчасъ противжидôвскихъ розрухôвъ.

— Цѣна збожа на торгахъ свѣтовыхъ иде въ гору, а причиною з въ одноѣ стороны тая обставина, що старй запасы вже вычерпали ся, а зъ другои, що стани новыхъ засѣвôвъ зачинае вплывати на торговлю збожеву. Въ Англіи, Франціи, въ полудневôй Россіи и Индіи новй засѣвы потерпѣли вôдъ посухи. Зъ Россіи є слабый довôзъ збожа. У Вѣдни цѣна пшеницѣ и жита пôйшла въ сѣмъ тыждни о 10 кр. въ гору. Для ячменю цѣна поправляе ся, але оборотъ ще слабый.

— Регуляція платнѣ службы державноѣ. По регуляціи платнѣ урядникôвъ маe наступити регуляція для слугъ державныхъ. Проектъ правительственный, предложеный въ тôй справѣ радѣ державноѣ, дѣлить платню на чотыри класы: перша 700 зр., друга 600 зр., трета 500 зр., а четверта 400 зр. Додатокъ активальный буде выносити: для першои класы 50% платнѣ, для другои 30%, для третои 25%, а для четвертои 20% платнѣ. Додатки зъ титулу старшины выносять 50 зр. за кождыхъ 10 лѣтъ въ цивільнôй службѣ державноѣ; тй додатки мають вчисляти ся до платнѣ. Весь додатокъ зъ титулу старшины не може перевышати квоты 100 зр.

— Оповѣщене. Магістратъ мѣста Львова оповѣщуе, що на засадѣ устави зъ дня 10 мая 1894, всякій належачій до службы въ загальнôмъ ополченю, маe на засадѣ тои жь устави тамъ мельдувати ся, де проживае, значить, у дотычноѣ власти політичноѣ. Мешкаючй у Львовѣ мають замельдувати ся въ львôвскôмъ магістратѣ (ратушь, I. поверхъ, сали радна) въ терминѣ вôдъ 5 до 8 жовтня 1898 р. включно мѣжь год. 8 рано, а 2 по полудни.

— Шкôльнôй анкетѣ для розслѣдженя потребы реформы середныхъ шкôлъ будуть поданй отсй питаня: I. Яка є взагалѣ задача и цѣль школы середноѣ? - II. На якôй основѣ головнôй и якими средствами вволяе тôй цѣли: а) гімназія, б) школа реальна? — III. Якй недостатки вôдчуваe матуристъ: 1) гімназіяльный, 2) школы реальноѣ?, а) въ хвили окôнченя школы середноѣ, а передъ початкомъ науки академічноѣ, б) по окôнченю науки академічноѣ въ пôзнѣйшôмъ житю суспôльнôмъ? — IV. Въ чôмъ є лѣпшій результатъ науки: 1) гімназіяльноѣ вôдъ школы реальноѣ? 2) школы реальноѣ вôдъ гімназіяльноѣ, а) въ хвили окôнчени школы середноѣ, б) пôзнѣйше въ житю? V. Якй хибы показуе нинѣшный устрôй школьный середныхъ школъ въ очахъ родичѣвъ, намѣряючихъ образувати дѣти въ публичныхъ школахъ середныхъ? — VI. Чи результатъ науки гімназіяльноѣ (въ школѣ реальнôй) взагалѣ вдоволяе нинѣшну суспôльнôсть? — VII. Чимъ бы належало евентуально доповнити нинѣшну: а) гімназію, б) школу реальну, щобы вдоволити вôдчуваным потребамъ? Въ якôмъ напрямѣ можна бу евентуально завести пôльски въ наукахъ? — VIII. Чи нинѣшна: а) гімназія, б) школа реальна, безъ продовженя часу науки могла бы обняти недостаючй може предметы науковй и гімнастику? — IX. Чи выпадае евентуально пôбôльшити число лѣтъ науки а) въ гімназіи, б) въ школѣ реальнôй? — X. Чи зъ уваги на вѣдповѣди на попередній питаня належить теперь старати ся о реформу школъ середныхъ? — Въ разѣ потвердженя послѣдного питаня ухвала соймова дотыкае двохъ розвязокъ, а то: 1) Одноцѣльноѣ школы середноѣ (очевидно осьмилѣтноѣ); 2) Спôльноѣ науки пôдставноѣ зъ біфуркацію (подѣломъ на дѣ ча ти) въ кôлькохъ класахъ высшихъ (тежь очевидно разомъ 8 лѣтъ).

— Судовй возьний зъ Перемышля выслала петицію до міністра гр. Туна въ справѣ регуляціи платнѣ службы державноѣ на руки посла д-ра Коліґера, а другу петицію выслали до трону. Петицію уложивъ и написавъ одинъ возьный зъ Перемышля.

— Зухвалого напастника, що лаборанта Єржабка у Вѣдни ограбивъ въ его шешканю въ бѣлый день — о чôмъ вчера мы писали — вже зловлено. Есть нимъ Кароль Живный, 18-лѣтный роботникъ каменярскій зъ Мельника въ Чехахъ. Допустивъ ся вôнъ и много иншихъ злодѣйствъ.

— Православна высша школа дѣвоча въ Черновцяхъ. Завдяки усильнымъ стараннямъ у Вѣдни въ радѣ державноѣ и въ буковинськôмъ соймѣ рѣшило ся правительство въ принципѣ на заснованe православноѣ высшоѣ дѣвочоѣ школы въ Черновцяхъ, такъ важноѣ для православного населеня краю. Представитель правительства заявивъ въ соймѣ, що при заснованю тои школы увзгляднить оно рôвномѣрно интересы Русинôвъ и Волохôвъ. Се могло наповнити православныхъ Русинôвъ лишь радбстю и вдоволенемъ, що найде ся хоть одна школа въ Черновцяхъ, котра вôдповѣсть вымогамъ и интересамъ Русинôвъ. Та на жаль въ ту справу вмѣшали ся тй, що вже вôдъ довгого часу рыють и конають пôдъ Русинами ямы, що хотѣли бы Русинôвъ змести зъ лица земль — розумѣе ся нѣхто иншій, якъ консисторскй румунізаторы. Рада школьна краева, выготовляючи планъ тои-жь школы, предложила, щобы засновати въ кождôй класѣ два паралельній вôддѣлы: руссій и волоскій; але коли сей планъ пôйшовъ до консисторіи, она на се не згодила ся, лише зажадала заснованя спôльныхъ класъ, мотивуючи то симъ, що заснованe такого спôльного школьного заведенй зъ нѣмецкою, руською и волоскою мовою выкладовою буде дѣлати въ напрямѣ лагодячôмъ національній рôзницѣ мѣжь Русинами и Волошками та доведе до згôднього пожитя одныхъ зъ другими, якъ се нѣбы дѣе ся въ черновецкôй православноѣ хлопячôй школѣ православноѣ. Супротивъ того „Буковина“ пôдносить, що въ тôй школѣ хлопячôй фабрикують зъ рускихъ дѣтей волоскихъ янічарôвъ, отже въ такôй новôй школѣ дѣвочôй фабрикували бы ся янічарки. — Въ школѣ хлопячôй консисторія зовсѣмъ не йде о образованe и выхованe православноѣ молодежи, але о ѣи зрумунізованe. Лише перегланути списы школы православноѣ, а можна побачити въ низшихъ класахъ ще переважаюче число Русинôвъ, а чимъразъ далѣ число Русинôвъ ще менше. Руссй дѣти пôдъучують ся трохи по волоски, а тогдѣ записують ихъ заразъ въ школѣ за Волохôвъ, такъ-що нарôдъ руссій стрѣчае въ тыхъ колишныхъ Русинахъ лишь найзавзятѣйшихъ ворогôвъ Русинôвъ. Въ тôй школѣ не выкладае ся анѣ одинъ предметъ по руски, хоть школа до того обовязана, а цѣла наука руссоѣ мовы обмежаесь на то, що вчать дѣтей лише pro forma по руски читати и писати, коли тымчасомъ волоска мова тамъ майже выключно пануе. Учителѣ тои школы урядила навѣть безъ дозволу правительства приготовляючій курсъ до гімназіи въ Сучавѣ и на той курсъ притягають також рускихъ дѣтей, рôвночасно заборонюючи ходити дѣтямъ на приготовляючій курсъ до рускоѣ гімназіи, хоть той маe урядовый призволъ. Коли отже православна консисторія хоче урадити нову школу дѣвочу по взорци школы хлопячои, то се лишь одинъ доказъ бôльше, що она стремить лише до румунізаціи рускихъ дѣтей. Пра тôмъ годѣ и найти силы учительскй, котрй бы були кваліфікованй зъ трехъ мовъ: рускоѣ, волоскоѣ и нѣмецкоѣ. Супротивъ того отже Русины мусять сильно настоювати на те, щобы при уладженю тои новои школы заведено хоть въ 4 низшихъ класахъ руссй паралельній класы. Православный релиґійный фондъ не призначеный на выключно волоскй цѣли, вôнъ чей-же ще не ставъ волоскимъ національнымъ скарбомъ. Русины, яко бôльшôсть православного населеня краю, мають до него таке саме, сли не бôльше право, якъ Волохи, отже мусять домагати ся, щобы и ихъ просвѣтній потребы заспокоювавъ той фондъ, коли заспокоюе потребы Волохôвъ. Давного въ справѣ школы для дѣвчатъ може бути лишь одно жадане и домаганe: утворити хоть въ низшихъ 4 класахъ руссй рôвнобѣжній вôддѣлы, якъ то предложила краева рада школьна.

— Новй „косцюлки“ посвячено онодгы въ Борщовицяхъ (пов. львôвского), въ Васплевѣ (пов. сокальского) и у Волучухахъ (пов. го-

---

*) Найдокладнѣйшій описъ облоги Львова маемо у Кушевича [Жерела“ IV, N. XXVIII]; интересного дещо подыбуемо въ реляціи Андрея Чеховича [Хроніка Львова Д. Зубрецького ст. 294]; дивн також Петрушевича „Сводную Лѣтопись“ VII в. пôдъ р. 1648.

роствирали ся мѣста и розсыпала ся польська армія.

III.

Ненадѣйно легка и рѣшуча побѣда пôдъ Пилявцями заставила Хмельницького призадуматись надъ дальшимъ дѣланемъ. Кôлька день стоявъ на мѣсци и ще вагавъ ся: чи вертати ся на Украину, чи рушити цѣлою силою дальше на захôдъ. Се вагане походило зъ того, що вôнъ бувъ зъ разу звычайный козацькій легітимістъ, що мавъ на оцѣ фактичній або выдуманй привілеѣ и вольности Козацтва и голосивъ свѣтови, що лишь за се воюе зъ Польщею; коли-жь бы бувъ посунувъ ся дальше на захôдъ, то така політика стратила-бъ усю вартôсть: се не була-бъ самооборона, лише звычайна агресивна вôйна. Хмельницькій того троха боявъ ся, бо — якъ кождый козакъ — бувъ вôнъ тогдѣ, лояльный супротивъ короны чи удававъ такого.

Аналіза, роздумуване и вагане — се одна зъ духовыхъ прикметъ одиницѣ або незначного гуртка людей; але нѣколи не стане ся вона власностю загалу народа. Товпа и маса маe звычайно лише двоякій девізъ: шалена вôдвага або безмежный страхъ. Въ тôмъ выпадку нарôдъ кликавъ гетьмана провадити дальше „кôнчати Ляхôвъ“. Що Хмельницькій подавъ ся, се доказъ значноѣ его політичноѣ мудрости, бо ситуація була того рода, що повстане росло по-при гетьмана, могло дальше ширитись безъ нього и навѣть обернутись проти нього. Вôнъ рушивъ зъ цѣлою арміею на Збаражь, Зборôвъ, Золочѣвъажь до самого Львова. Татаре вели передъ*).

(*Дальше буде.*)

родецкого). Польскій газеты выражають ся, що се „dobrodziejstwa“ для „ludku“. Мы знов думаємо, що сесій „dobrodziejstwa“ вносить бо́льшій роздоръ и ненависть обохъ народо́въ тому, бо польскій „косцюлка“ на Руси для ко́лькохъ Русинів латинського обряду и о-фіціялісто́въ дворскихъ не суть домами посвячными молитвъ, але польскій політиці.

— **Спростованє.** Въ ч. 205 „Дѣла“ у выказѣ жертвъ, зложеныхъ на будову церкви въ Новомъ Санчи зайшли похибки, котрій отсимъ простуємо. Замѣсть „В. Соколовскій зъ Ляшокъ“ мае бути „В. Сок. зъ Ляшокъ“; дальше пропущено „о. В. Дылиньскій зъ Ляшокъ — 50 кр.“

— „**Rusy i Moskale**“. Цѣкавый процесъ точивъ ся вчера передъ судомъ присяглыхъ въ Краковѣ. Галицкій робо́тники называли зъ погордою робо́тнико́въ зъ „Конгресо́вки“ „русами“ и „москалями“; а се було достаточною причиною, щобы собѣ выповѣсти во́йну. Сторону галицкихъ робо́тнико́въ тримавъ якійсь Иванъ Лучашъ; а робо́тнико́въ зъ польского Королѣвства боронивъ Нѣмець Павло Мільднеръ. Разъ Лучашъ нападеный „русами“, ударивъ Мільднера такъ сильно въ голову мотыкою, що сей упавъ трупомъ на мѣсци. Лучашъ въ першій хвили бувъ утѣкъ; однакъ недавно самъ зголосивъ ся до суду. Судъ по переведеню розправы уваленивъ его во́дъ всякои вины.

— **Везувій выбухае**, якъ коли-бъ умысне для заохоты туристо́въ, щобы якъ найшвидше прибували до неаполійского заливу. Выбухи е доволѣ страшній. Помѣжъ обсерваторіею а кратеромъ утворила ся бездонна щѣлина. Изъ самого верха, зъ великаньского горла вулькану, сиплє ся безнастанно дощь попелу и великого розпаленого каменя, що мовь бомбы падае на высшу стацію линновои зелѣзницѣ. Черезъ те всякій рухъ на тій зелѣзници е теперь застановленый. Во́дъ полуднево-захо́дноі стороны плывуть огнистѣ струѣ лявы. Професоръ Тасконе, котрый працюе въ обсерваторіи на Везувію спостерѣгъ, що мѣжь камѣнямъ, яке вулькань выкидае, знаходить ся и таке, якъ въ 1872 роцѣ въ часѣ великаньского выбуху. Отже изъ сего ученый ворожить, що може знов нас упити незвычайне сильне зъявище. Довкола головного кратеру утворило ся 8 новыхъ отворо́въ, а рѣвнолегло змѣнила ся топографія вулькану.

— **Число жовнѣрѣвъ** по́дъ оружемъ на цѣлій земли безнастанно выносить — иболя обчисленя д-ра Казого въ одній французскій часописи — 5,250 000 людей, а на выпадокъ войны число се выносило бы анѣ бо́льше анѣ менше, лише 44¹/₄ міліоно́въ люда. Дробниця!

— **Отворене каналу Зелѣзноі Брамы** во́дбуло ся безъ бо́льшого торжества дня 1 с. м. Перший переплывъ тымъ каналомъ корабель „Даніель“, що належить до „товариства плавбы на Дунаю“; во́нъ тягнувъ за собою другій тягаровый корабель, сильно наладованый; за нимъ поплыли инші кораблѣ. Переѣздъ каналомъ тревавъ 42 минуты.

— **Темнота чи звѣрство.** Зъ Отинія пише якійсь дописуватель до львовскихъ дневнико́въ таке: „Коли переѣжджавъ я черезъ село Торговицю въ повѣтѣ товмацко́мъ, котрого половина недавно выгорѣла, ударивъ мене въ очи видъ чоловѣка привязаного до дерева. Тому спытавъ я пороходничихъ, що се мае значити? Во́дповѣли менѣ, що се божевольный, а его родина не могучи дати собѣ зъ нимъ рады и не маючи хаты, бо погорѣла, привязала его до дерева въ огородѣ коло дороги. Привязаный бувъ майже нагій, бо одѣжь, яку ему дано, подеръ на собѣ. Дальше довѣдавъ ся той дописуватель, що сей божевольный бувъ вже два разы на Кульпарковѣ, зъ во́дки его яко невлѣчимого во́дослано на село. Тутъ е во́нъ пострахомъ цѣлого села, а компетентній власти не займають ся его нещасною долею; та чи оно повинно такъ бути? На що-жь суть заведенія для божевольныхъ, а тымъ бо́льше, що згаданый е фурієтомъ!...

— **Польскій театръ** у Львовѣ буде украшеный зъ фронту во́семома алегоричными статуями, котрій вырѣзблять львовскій артисты рѣзбарѣ. Кожда статуя буде коштувати 800 зр. На передній стѣнѣ будуючого ся театру будуть умѣщенй два гербы: мѣста и краю, а будуть ихъ по́ддержувати алегоричній фігуры малыхъ дѣтей.

— **Будова шко́лъ.** Ц. к. краєва рада шкільна постановила будову шко́лъ: въ Гнѣздичовѣ жидачівского повѣту, въ Куринкахъ тернопільского повѣту, въ Бачевѣ перемышлянского повѣту, въ Хромогорѣ стрыйского повѣту и въ Дерновѣ Каменецкого повѣту. Во́сѣ сесій школы побудують ся при по́дмозѣ зъ краєвого фонду шкільного.

— **Дро́бній вѣсти.** Намѣстникъ гр. Пінінський бувъ передвчера въ Перемышли и Красѣчинѣ, де зложивъ візиту кн. Адамови Сапѣзѣ. — Начальный директоръ почтъ и телеграфо́въ, радникъ двора Сеферовичъ, выѣхавъ на двотыждневу инспекційну подорожь; заступае его радникъ Ем. Габерле. — Зъ арешто́въ зъ Коростна утѣкъ небезпечный злодѣй Иванъ Сушокъ, родомъ зъ Конгресо́вки, котрый допустивъ ся ко́лькохъ крадежей въ Краковѣ и Щавници. — Вчера у Вѣдни впавъ ваго́нъ трамваевый на омнібусъ, наслѣдкомъ чого одинадцять осо́бъ во́днесло сильній покалѣченя. — У Вѣдни застрейкувало 866 челядникóвъ переплетничихъ въ 101 варстатахъ. — У Варшавѣ арештовано двохъ польскихъ літерато́въ, брато́въ Маріана и Антона Потоцкихъ. — Въ Римѣ ставлять памятникъ королеви Вікторови Емануелови; памятникъ сей коштуе вже до теперь 8 міліоно́въ ліръ, а на докінченє ще потреба 15 міліоно́въ ліръ, на що мають зложитись всѣ італійскій мѣста. Недивниця тому, що Італія недомагае фінансово, коли на такій памятники выкидае десятки міліоно́въ. — Похороны померлои королезои данскои во́дбуде ся вжь 15 жовтня.

— У Варшавѣ выкрыто въ одно́мъ товариствѣ обезпечень велику дефравдацію, котрои допустивъ ся одинъ урядникъ; живъ весело и гуляще за крадений грошѣ по́добно якъ Кешковскій у „Фльоріянцѣ“. — Скаженый вовкъ покусавъ недавно чотири особы въ селѣ Парвѣ на Угорщинѣ; покусаныхъ выслано до заведенія лѣчничого въ Будапештѣ. — Во́дъ дня 18 до 24 вересня померло у Львовѣ 71 осо́бъ, а уродило ся 90 дѣтей, зъ того 7 неживыхъ. — Нотарь изъ Скалату д-ръ Вѣлиньскій перенѣсъ ся до Коломыи. — Обсерваціи стану ума Винярского, убійника жены своеи и кс. Бесядского, буде на днихъ окончена; лѣкарѣ краковскій выдадуть — здае ся — осудъ, що во́нъ е цѣлкомъ здоровъ.

Надѣслане.

Seid.-Damaste 75 kr.

bis fl. 14.65 p. Met. — sowie schwarze, weisse und farbige **Henneberg Seide** von 45 kr. bis fl. 14.65 p. Met. in den modernsten Geweben, Farben, und Dessins. **An Private** porto- und steuerfrei ins Haus **Muster umgehend.** 7 [5]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Посмертній — ✝ — оповѣстки.

Іосифъ Ольшаньскій ем. урядникъ суду окружного упокоивъ ся въ Дрогобичи дня 6 жовтня въ 72 роцѣ житя. В. в. п.

Вѣсти зъ Епархіи Львовскои.

До гр. кат. духовнои семинарія на I. рѣкъ зъ львів. архіеп. принятій: Ив. Бачиньскій, Сим. Гаврилюкъ, Левъ Гутковскій, Андр. Дубецкій, Романъ Борисъ Конєтаньскій, Євг. Крижановскій, Волод. Куницкій, Ник. Куницкій, Ромуальдъ Сельскій, Ив. Чарторинъскій, Ник. Чехутъ, Юл. Фаціевичъ и Ив. Крохмалюкъ. — Сотрудництва дбстали оо.: Мих. Горчиньскій зъ Болотнѣ зъ Нараєвъ и Иги. Глѣбовицкій зъ Подкаменя въ Подмихайлю; Яросл. Мандичевскій прив. сотр. въ Заранищи систем. сотрудництво тамже. — Канон. инстатуцію дбстали оо.: Ис. Копертаньскій на Перемышляны, Алекс. Джуліньскій на Протесы, Мих. Кмицикевичъ на Гологоры и Конст. Ярымовичъ на парохію св. апп. Петра и Павла у Львовѣ. — Въ Колегіи гр. русскій въ Римѣ опорожненій два мѣсци зъ рочницемъ до 20 жовтня 1898. — Друге сотрудництво при церквѣ св. Успенія П. Бог. у Львовѣ дбстанъ о. Романъ Красецкій сотрудникъ зъ Дернова, а перше дотеперѣшный другій сотрудникъ о. Ив. Давидовичъ. — Позволенє по́ддатись конкурс. парох. неи тови дбстали оо.: Ив. Яблоньскій, Зен. Перфецкій, Ив. Стрѣльбицкій, Теод. Кордуба, Григ. Горлякъ и Теод. Кинасевичъ. — Консисторія вставила ся до през. намѣстництва о згоду на канон. инстатуцію о. Петра Бзерского на Глещаву. — Ордин. школь. комісаремъ для деканата бобрецкого именованый о. дек. Ив. Штогринъ изъ Стрѣлокъ. — Декреты на пронз. катихитно́въ дбстали оо.: Конст. Ярымовичъ, парохъ церкви св. апп. Петра и Павла у Львовѣ, при школѣ им. Зморовича на Пасѣкахъ; Ив. Давидовичъ, сотр. при церкви Успеньскій, при школѣ женьскій им. Шарамовича; Григ. Прешлякъ, був. завѣдатель парохіи св. апп. Петра и Павла, при школахъ им. Шашкевича и св. Антонія; Григ. Хомишинъ, префектъ дух. семинарія, при школѣ им. св. Софіи; а о. Яремя, віцеректоръ дух. семинарія, при высшій школѣ выдѣловій сполученій зъ школою Венедектинокъ вірменьскихъ. — До бурсы дикбовскои принятій: Андр. Веретельникъ и Мих. Кизимишинъ.

Господарство промыслъ и торговля.

— **Господарь**, часопись для русскихъ хлѣборобо́въ, выдавана въ Перемышли (Побереже, Р.) мѣстить въ 3. ч. слѣдуючій статіи: 1. Нашій воды — а рыбацтво; 2) Сколько фосфору и азоту треба на выплодъ десяти ко́рцѣвъ пшениці зъ одного моргя. 3) Способы нагромадженя въ рѣлѣ азоту. 4) Признаки плодныхъ картофель. 5) Табличка для имовѣрного обчисленя справного стану рѣлѣ. 6) Оцѣнка вартости навозо́въ фосфоровыхъ по́сля силы ихъ дѣйствованя. 7) Вага вчасноі осѣяноі сѣмѣ. 8) Мядленє конопель. 9) Жито трію́мфе. 10) Плимы зъ товщи. 11) Мѣдь яко лѣкарство. 12) Чи сова шко́длива? 13) Чи оплатить ся куповати дешеву нафту? 14) Зеленина для свиней. 15) Якъ живити дыхавичній конѣ. 16) Тученє телятъ. 17) Сушеній грибы. 18) Оголошенія. — Зъ сихъ статей замѣтна перва тымъ, що поучае, якъ то инші народы пришли розумною політикою выборною до по́днесеня у себе рыбництва черезъ закладанє повѣтовыхъ нарыбкарень; у насъ однакъ хлѣборобы при выборахъ не умѣютъ ити въ одну руку, а выборцѣвъ выбираютъ такихъ, що даютъ свій голосъ лиха кому, не за обѣцяне яке очевидне для повѣту добро, а за ковбасу, за пляшку, за стиснене руки. А наша шляхта на жаль не есть и не хоче бути шляхтою народу; ѣй на жаль, а всѣмъ хлѣборобамъ на шкоду, — на користь нѣ трохи. Уменшенє нужды народу. По инші́хъ бо краяхъ въ краєвои касы закладають ся нарыбкарнѣ, зъ котрыхъ що року идуть межи хлѣборобо́въ міліоны дешевого нарыбку, безъ котрого розумне рыбництво розвести годѣ; черезъ те пустѣ передше води скоро заселили ся рѣвною, численною рыбою, та и шляхта въ тыхъ инші́хъ краяхъ взяла ся зъ окремна до годованя нарыбку, щобы своему народови допомогти въ рыбництвѣ и тымъ ему прислужити ся всюды, де повѣтовыхъ нарыбкарень або не було ще, або де тій повѣтовій нарыбкарнѣ не могли настатчити нарыбку. Сего однакъ змыслу для пособленя своему народови шляхта нашого краю не мае; жаль се намъ всѣмъ, що она така о народѣ недбала, бо за таке недбальство годѣ и любити и шанувати такъ, якъ бы слѣдувало. Тому треба брати ся намъ самымъ до рыбництва; воюды, де суть неужитки затоплені водою, закладати ставки, а до нихъ роздобувати хоть бы и яку-небудь на початокъ рыбу у рыбако́въ або и черезъ жидко́въ, коли по дворахъ нарыбку хлопови трудно було бы дбстати.

Взагалѣ бачимо въ дотеперѣшныхъ числахъ Господаря предложеный нашимъ хлѣборобамъ матеріялъ знаменитый и всесторонный; не залишена, якъ се выказались-мо въ цитованій статьѣ о рыбництвѣ, и політика господарна, котрои розумѣнє може вельми причинити ся до змѣны инші́хъ краєвыхъ во́дносинъ на лучше.

Львівска Дирекція ц. к. зелѣзниць державныхъ оповѣщуе:

Повнічно-нѣмецкій рухъ товаровый зъ Галичиною и Буковиною. Тарифа часть II., зшитка 3. — Зъ днемъ 1 жовтня 1898 увійде въ жите додатокъ IV. до повышеня тарифы.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатнико́въ — якъ найскорше надсылати передплату на IV-ый квертырѣкъ а взглядне и выро́внати залегласти.

Именованя, перенесеня, во́дзначеня и пр.

— **Именованя.** Ц. к. краєва рада шкільна именувала: Ядв. Домбровску молодшою учителькою 6-кл. школы женьскои въ Горлицахъ, Ив. Химковского управителемъ 2-кл. школы въ Вѣлѣбожници; — а перенесла: Вас. Гнаткова, старшого учителя 4-клас. школы въ Рожнѣтовѣ до 4-кл. школы въ Обертинѣ, Казим. Хрущевску учительку 1-кл. школы въ Моршинѣ до 1-кл. школы въ Станьковѣ, Амвр. Петрину учителя 1-кл. школы въ Станьковѣ до 1-кл. школы въ Моршинѣ и Ив. Бенешна учителя 1-кл. школы въ Городници до 1-кл. школы въ Переволочной. — Намѣстникъ именувавъ рахунковыхъ офіціало́въ намѣстництва Мих. Колпачкевича и Альфр. Квяткевича резідентами рахунковыми; асистенто́въ намѣстництва: Казим. Герасинського, Ап. Теодоровского и Каз. Вальтера офіціялами та рахунковыхъ практикантóвъ намѣстництва Іос. Свитковского, Брон. Седлачка и Брон. Лукомского та практиканта краєвои дирекціи скарбу Мих. Черняговича рахунковыми асистентами въ галиц. рах. департаментѣ ц. к. намѣстництва.

Телеґрамы „Дѣла“.

Тернополь 6. жовтня. Наспѣла вѣсть зъ Вѣдни, що руска паралелька на певно ще теперь буде отворена.

Градецъ 6. жовтня. При выборахъ до рады громадскои въ першого круга выборчого перейшли національній кандидаты нѣмецкій.

Загребъ 6. жовтня. Баронъ Живковичъ скликуе на д. 13. с. м. до Карловицъ конференцію делеґато́въ до сербского конґресу. Цѣлею конференціи мае бути вынайденє способу, котрый бы на ново зробивъ церковный конґресъ способнымъ до праці.

Лондонъ 6. жовтня. Хіньске посольство одержало зъ Пекину телеґрафічну вѣдомость, що мѣжь хіньскимъ цѣсаремъ а цѣсаревою матерію панують якъ найлѣпшій во́дносинѣ.

Римъ 6. жовтня. Чотыри державы вручили Порті во́рну ноту, въ котрій домагають ся во́дкликанія всего турецкого войска зъ Креты въ протягу мѣсяця.

Парижъ 6. жовтня. Страйкуючій робо́тники зачали рабувати дѣльницѣ Гренель и Пасі. Драґоны и кірасіэры въ полученю зъ республиканьскою ґвардіею привернули порядокъ.

Парижъ 6 жовтня. Ґенеральный прокуратор мавъ заявити ся за ревізію процесу Дрейфуса. Во́нъ висказавъ переконанє, що касаційный трибуналъ на по́дставѣ того, що Анрі признавъ ся до вины, ухвалить ревізію. — Въ послѣднихъ дняхъ поліція выдалила коло 50 заграничныхъ анархісто́въ.

Женева 6. жовтня. Жаденъ зъ женевскихъ адвокато́въ не хоче по́дняти ся оборони Люкенього; вызначать ему оборонця зъ уряду.

Переписка Редакціи и Адміністрації.

Вп. Ю. Га. въ Жу. До жовтня. — *Вп. Ю. Га. въ Жо.* 2 зр. выслано 27/8 до Нов. Санча. — *Вп. Т. Ма. въ Гл.* Одержали и прийде намъ до кінця року ще 40 кр. — *Вп. И. Га. въ Ви.* До кінця червня. — *Вп. Л. Ба въ Бу.* Годять ся. — *Вп. К. До. въ Вы.* Заплачено теперь за линень а не за жовтень. — *Вп. Л. Ле. въ Ро.* Ще 3·50 зр.

Наука, штука и література.

— Вѣдеиьского тыжденника „Die Zeit“ появивъ ся 209-ый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ: Der strategische Rückzug. Von K. — König Snob. Von Pollex. — Wie die Regierung in Preussen die Wahlen macht. Von H. v. Gerlach. — Die innere Bewegung des modernen Lebens. Von Professor Dr. Rudolf Gucken. — Eine Richard Wagner-Biographie. Von Dr. Wilhelm Kienzl. — Für Malarme. Von Henri de Regnier. — Erinnerungen an Fontane. Von Ernst v. Wolzogen. Das liebe Ich. Von Hermann Bahr. — Die Woche. — Bücher. — Revue der Revuen. — Sein letztes Abenteuer. Von Gustav Falke.

Передплату на сей тыжденникъ чвертырічно 3 зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse 1. Числа на показъ даромъ и оплатно.

Цѣна збо́жа и другихъ продукто́въ,

6 н. ст. жовтня 1897.

Львовъ: Пшениця стара 8·35 до 8·65, пшениця нова 7·35 до 7·65, жито старе 6·75 до 7·—, жито нове 6·75 до 7·—, овесъ старый —·— до —·—, овесъ новый 5·70 до 6·—, ячмѣнь пашинстый 5·— до 5·50, ячмѣнь броварный 5·50 до 6·—, горохъ гот. 6·50 до 8·50, вика —·— до —·—, насѣня льняне —·— до —·—, насѣня конопне —·— до —·—, бо́бъ —·— до —·—, бобикъ —·— до —·—, гречка 8·50 до 9·—, конюшина червона 42·— до 48·—, конюшина бѣла 35·— до 40·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка —·— до —·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 5·20 до 5·40, кукурудза нова —·— до —·—, рѣпакъ 11·20 до 11·40, хмѣль 75·— до 80·—, за 56 кільо у Львовѣ, оковита за 10,000 літро́въ 17·— до 17·50 зр.

Надѣслане.

Д-ръ М. Берґеръ-Капралікъ

отворивъ канцелярію адвокатску

у Львовѣ, улиця 3-ого Мая ч. 2.

379 379

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Ґіпотечного на пляцо́вкѣ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, пінсеры, льорнеты, бінокль, далекозиды, барометры, термометры, рѣзній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайги, таємые мірничій, піены, лібелѣ, напонетры и т. п.

Уряджене дзвоникове електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ПОДЯКА.

Доньці моій, ідучій до стациі зелізничої в Бібрці, лучила ся сумна пригода в насьлідок сполошеня коній. Непритомну завезено в дім Вп. п. Д-ра Рота в Бібрці і лише безпроволочній его помочи завдячує она свое жите.

Не могучи в иньший способ выразити свою вдячність, складаю на сім місци сердечну подяку Вповажаному Панови Д-рови Ротови, за цілком безінтересовне лічене в своїм домі і Его жені Вповажаній Панї Ротовій за праздиво материньску опіку, якою окружала хору.

Дякую рівножь Впов. Пану Д-рови Габришевскому, що зволивъ пару разів трудити ся до хорої, як і всім щирим і сердечним приятелям і знакомим, котрі відвідували хору підчас ей слабости.

Прийміть Впов. Панство за все то від вдячної матери і від сестер щиро-руске спасибіг!

Перемишляне в жовтни 1898.

Паулина Трусевичева з родиною.

Оповѣщене.

Загальній Зборы членовъ „Народноі Торговлѣ“, общества зарег. въ ограниченою порукою за рокъ адм. 1897/8 во́дбудуть ся 2 н. ст. падолиста 1898 р. о годинѣ 4 зъ полудня у власномъ домѣ у Львовѣ, риновъ 36. I. поверхъ.

ПОРЯДОКЪ ДНЕВНЫЙ:

1. Во́дкрытє зборо́въ председателемъ Совѣта управляючого.
2. Справоздане Совѣта управляючого зъ дѣяльности за рокъ адм. 1897/8.
3. Справоздане и внесене головного комітету контрольного (§§. 34, 46 стат.).
4. Доповняючій выборъ двохъ членовъ Совѣта управл. по мысли §. 15 статута.
5. Означене высоты марки презенційной для членовъ Совѣта управляючого на рокъ адміністр. 1898/9.
6. Выборъ головного комітету контрольного на рокъ адм. 1898/9.
7. Предложене Совѣта управляючого въ справѣ пенсійного фонду для урядниковъ и слугъ товариства.
8. Справа крамниць.
9. Внесеня членовъ.

Яко легітимація для членовъ служать ихъ книжочки удѣловій. Члены выповѣвшій свои удѣлы не мають права голосу.

Въ дня загальныхъ зборо́въ о 8 годинѣ рано во́дбуде ся въ церкви Успеньскій у Львовѣ „поминальне Богослуженє за помершихъ членовъ товариства.

У Львовѣ дня 24 н. ст. вересня 1898.

Во́дъ Совѣта управляючого „Народноі Торговлѣ“.

Д-ръ Щасный Сельскій. председатель Совѣта. *Д-ръ Стефанъ Федакъ.* членъ Совѣта.

ПРИМѢТКА: Білянсъ за 1897/8 буде выложенный во́дъ 16 жовтня у всѣхъ складахъ товариства и въ канцелярії дирекціи. На жаданє выше канцелярія дирекціи справоздане почтою оплачено. 381 1—3

Академикъ пошукує лекцій на село. Адресъ: Худикъ І. ул. Городецка ч. 55 [у п. Купґша] у Львовѣ. 383 3—3

Новости въ футряныхъ товарахъ напелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**
Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.
190 38—?

ЛЕДОВНЯ комнатнй знаменитй по зр. 24, 35, 45 и 50. Машинки американський до роблення мороженого (зъ коробкою зъ боку) о повнности 1, 2, 3 літровъ по зр. 5·50, 6·50, 7·50 поручає ПЕТРО ХІПОНСТОВСЬКИЙ, хорговля желѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.]

Решткы хѳдниковъ и высортованй диваны, портіэры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, ґобеліны и рѳзнй предметы декораційнй по цѣнахъ баєчно дешевыхъ. Складъ диванѳвъ „Au Louvre" Львѳвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожъ на раты безъ пѳдвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнникы даромъ и оплатно. 190

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА, зъ первородныхъ краєвыхъ и заграничныхъ фабрикъ, найдокладнѣйше уреґулюваній, поручає **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ Львѳвъ, Галицка 6. На мѣсячнй раты по 4 зр., готѳвкою 10% дешевше.** 843

Також и на раты
безъ вѳдвышки цѣнъ
диваны, портіэры, хѳдникы, ковдры ватованй, капы на столы и лѳжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожъ всякй артикулы потрѣбнѣ до уряджена домового въ складѣ диванѳвъ „Teppichhaus au Louvre", Львѳвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылає ся цѣнникы даромъ и оплатно. 190

Андрѣй Павлишъ
ц. к. нотарь въ Рожнятовѣ, пошукує рутинованого въ спадковыхъ справахъ пробленого писаря зараз. 375 2—3

ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ
ВЫКЛЮЧНЫЙ СКЛАДЪ И РОБѲТНЯ
ковдеръ и матерацѳвъ
у Львовѣ, ул. Коперника ч. 5.

Понеже въ многихъ склепахъ продаютъ ковдры и матерацы якѳ мои выроби, заявляю, що тутъ у Львовѣ не выробляю для жадного чужого склепу, але продаю власного выробу ковдры и матерацы тѳлько у себе, у власнѳмъ склепѣ при ул. Коперника ч. 5. — Ковдры великй и на овечій вовнѣ вѳдъ 3·50 зр. въ кождѳй цѣнѣ до 14 зр. Ковдры атласовй, шовковй великй и на овечій вовнѣ вѳдъ 10·50 зр. почавши. — Матерацы часто водосѣвнй вѳдъ 12·50 зр. въ кождѳй цѣнѣ до 30 зр. — Подушки волосѣвнй и зъ пѣрзя, простирадла, пошвы и т. п. Хто отже на зиму потребує добрѳй, тѣплой ковдры або матераца, дѳстане се найдешевше просто у моєй робѳтни у Львовѣ ул. Коперника ч. 5. у фірмы ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ. 338 7—15
(Львовъ, Бюро „Импресса")

Вийшло в рускім перекладі
ІФІҐЕНІЯ в ТАВРИІ
класична драма Ґетого в 5 дiях.
Можна набути у о. Д. Іосифовича в Ярчеві почта Ioco за 33 кр. разом з пересилкою. 1/2 чистого зиску призначена на будову церкви в Новім Санчі.
354 12—?

Диваны перскй и портіэры
праднѣй (старинний)
продає, купує и выпозичає, а такожъ приймає на переховокъ. Складъ диванѳвъ „Au Louvre", Львѳвъ ул. Сикстуска 6. — Пѳльги въ сплатахъ пѳсля умовы.
На жадане высилаємо нашй богато илюстрованй цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

ТУТКИ цигаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазурковичъ, Львѳвъ ул. Галицка ч. 12.

Тѳлько одинока
РУКОДѢЛЬНЯ КРАВЕЦКА РУСКА
котра выготовляє всякй роботы вѳдля найновѣйшихъ журналѣвъ и дешево и котру поручає ся Вел. Духовенъству якъ рѳвнежъ Р. Т. Публицѣ.
Василь Ґресякъ
кравець мужескій у Львовѣ
Ринокъ ч. 36.
(Домъ Народнои Торговлѣ.) 351 7—10

ТЕОФИЛЬ КОНИСТИНЬСКЙ
артистъ-малиръ
звѣстный вѳдъ кѳльканацяти лѣтъ изъ своихъ праць малирскихъ, украшае церкви въ стилю всходнѳмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншй рѣчи. Принимая рѣзьбарскй роботы вѳдля власныхъ плянѳвъ. Выготовляє всякои величины церковнй образы до иконостасѳвъ, престолѳвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побѳльшуе зъ фотографій портреты. Зъ уповажненя ц. к. конзерватории реставруе всякй старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. пн. входячй въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пѳдписаный просить Вел. Духовенъство занотувати собѣ его адресу. 205
Т. Конистиньскій
у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляємо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѳльгъ въ сплатахъ пѳсля умовы.

Поручаємо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнй и передъ престолы, якъ такожъ сальоновй и настѣнний, хѳдники, фіранки, портіэры, коцы, ковдры, капы на столы и лѳжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѳддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхѳвъ, рукавичокъ, панчѳхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высилає ся зъ принаймнѣй цѣнникы даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належыть адресувати: Магазинъ „Au Louvre," Львѳвъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

АДОЛЬФЪ КАМІЕЛЬ
Львовъ, Ринокъ ч. 39.
выключне заступництво на Львѳвъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковѳй.
Продає дешевше вѣжъ всюды
портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовй и штайнбутовй, огнетревалу пану Дахову, асфальтовй плыты изоляційнй, дестильованну смолу вугльову карболінеумъ, якъ такожъ взагалѣ всякй **матеріялы будѳвляный** — заручуючи за нихъ доброту.

Предприемство робѳтъ бетѳновыхъ и крыти дахѳвъ дахѳвкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ ч-ръ 460. 121 70—?

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. гал. экц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
купує и продає
всякй паперы цѣнній
И МОНЕТЫ
по найдешевшѳмъ курсѣ деннѳмъ не числячи нѣякои провізіи.
Контора вымѣны и вѳддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковѳмъ.
874 [2]

УЧИТЕЛЬ органъ руского товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вѳдъ 1 червня 1883 у Львовѣ ул. Вѳрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѳкъ 3 зр. на пѳвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

Подяка.

Неумолима смерть навѣстила насъ и выдерла зъ нашого кружка родичамъ сына, а прочимъ брата Іосифа ученика V. кл. ґімназіи рускои въ самѳмъ цвѣтѣ жытя, въ 18-ѳй молодечѳй весни. Почуваємо ся до обовязку подякувати публично за христіяньску участь въ сумнѳмъ похоронномъ обрядѣ, вѳдбувшѳмъ ся дня 23 н. ст. вересня передовсѣмъ Всеч. оо.: Конст. Ирымовичеви, Д. Дорожиньскому и Ив. Туркевичеви, дальше Вп. п. директ. ґімн. Харкевичеви и Вп. пп. проф. Юл. Романчукови, Ие. Громницкому, В. Бѣлецкому, д рви М. Пачовскому, И. Конарскому, Ф. Колессѣ, хорови ґімназіи пѳдъ управою п. И. Цьороха, ученикамъ ґімназіи и товаришамъ покѳйного, якъ не менше всѣмъ взявшимъ участь въ сѣмъ сумнѳмъ похоронномъ обрядѣ. Просимо приняти за свои труды и оказане сподчуте щиро-сердечне „Спаси Бѳгъ". 382 1—1

Львѳвъ 5 жовтня 1898.
Павло Дубасъ, богословъ въ имени родины.

Цѣс. корол. уприв.
Рафінерія спіритусу, Фабрика рому, лікерѳвъ и оцту
Юлія Миколяша Наслѣдникѳвъ
Якова Шпрехера и С-ки
У ЛЬВОВѢ
поручає старй горѣвки польскй, розолісы, лікеры, румы правдивй зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bongout" на наливки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 366 2—?
Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Конерника ч. 9.

Рѳкъ заснованя 1892
ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ"
пожички для членѳвъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Днѣстеръ" на 5½% и 1% додатку на конты
Информація и посередництво до заключеня обезпечень житевыхъ и найкористнѣйшихъ комбінацыятъ.

перше и одиноке руске товариство асекураційне, припоручене Вел. Духовенству и всѣмъ вѣрнымъ Впресов. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечая будынки, уряджене домашне, скотъ, господарскй знаряды, абѳже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкодъ огневыхъ.

„Днѣстеръ" вступивъ въ 6-ый рѳкъ своеи дѣяльности зъ збѳльшеными фондами ґарантійными, котрыхъ станъ зъ днемъ 31 грудня 1897 выносить:

Фондъ резервовый	73.874·47 зр.	176.143·87 зр.
Резерва премій	52.269·40 „	
Фондъ основный	50.000·— „	

Выплачей шкоды до кѳнця 1897 року 430·100 зр. 42 кр.
Тарифы „Днѣстра" дуже умѣркованй, условя обезпечень кориснѣй, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. — Полісы „Днѣстра" приймає Банкъ краєвый при пожичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ" въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дає найкористнѣйши условя, представляє своими значными фондами найбѳльшу ґарантію, и выдає полісы и квіты въ рускѳмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ" стоваришене зъ обмеженою порукою удѣляє пожички за *оплатою 5½% и 1% додатку на конты адміністраційнй* за интабуляцію або порукою двохъ вѳдповѣдныхъ ручителѣвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймає вкладки до опроцентованя вѳдъ членѳвъ и третихъ осѳбъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дѳстати може тѳлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ". Информаціи удѣляє Дирекція листовно. 34 33—25

Зголошеня о удѣленя агенцій въ охрестностяхъ, де нема близько агентѳвъ „Днѣстра", приймають ся.

Львѳвъ, ринокъ ч. 10. (дѳмъ „Просвѣты".)

Климентій Федунь
переплетникъ бібліотеки ц. к. львовск. університету
поручає
свое підприємство и ґалантерійне заведеня
у Львовѣ, ул. Академична ч. 8.
Подобає ся всякихъ робѳтъ, особливо переплеґу: Служебникѳвъ, Евангелій, Молитовникѳвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбѳмѳвъ, Мапъ, Дипломѳвъ и т. пн. по умѣренихъ цѣнахъ. 866

НОЖЪ столовй и десеровй рѳзного рода припоручає Иванъ Ляврукъ ножѳвникъ у Львовѣ улиця Галицка 6.

До П. Т. Властителѣвъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маєте намѣръ купити собѣ добрй и дешевй дерги на конѣ — зволѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванѳвъ „Au Louvre" у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великаньскій выборъ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высилаємо на жаданє нашй богато илюстрованй цѣнникъ даромъ и оплатно 190

Выстава загальна
всходныхъ и иншихъ чужихъ и краєвыхъ диванѳвъ, портіэръ, фіранокъ, хѳдникѳвъ и дергъ на конѣ.
Отворена цѣлый день и въ ночи при електричнѳмъ освѣтленю.
Вступъ вѳльный. Зачудуючо дешевй цѣны вказаній докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшй въ сплатахъ пѳсля умовы.
Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.
На провінцію цѣнникы даромъ и оплатно.
Листы адресувати належыть: Складъ диванѳвъ „Au Louvre", Львѳвъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190

Розклад їзди поїздів зелізничих
важний від 1 жовтня 1898
після часу середно-европейского [цісарівского о 36 мінут від часу віденского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відхо	дить о	
	6.45	з Ізкан	5.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Ізкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
—	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Ізкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.58	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Ізкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Ізкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамча	2.40		„ Ізкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		8.—	„ Стрия
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Ізкан	**ніч**		
	5.55	„ Сокаля		4.10	до Кракова
ніч				5.20	„ Лавочного
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		6.30	„ Ізкан
	3.30	„ „ „ головн. дворець		6.40	„ Кракова
5.10		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	6.10	„ „		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	9.10	„ Кракова		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.38		„ Підволочиск на Підзамче		7.44	„ Янова
9.45		„ Ізкан		10.05	„ Ізкан
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець	10.40		„ Кракова
	10.30	„ Лавочного		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.15	„ Сколього		11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна чинить ся від 6 години вечором до 5 години 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарѳвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣвчальный редактор Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянського. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѳдъ зарядомъ Михайла Рѳеця.

Ч. 213. Львовъ, Пятница 25 Вересня (7 Жовтня) 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзначительнѣйшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переминѣ разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кинкынского 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбот за инсераты у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ
въ Австріи: на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр.
за границы: на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 нр.
Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженя. — Реклямація неопечатаній вѣльный вѣдъ порта.
Поединоке число коштуе 8 нр. а. в.
Отголошеня звычайні принимаютъ ся по цѣнѣ 10 нр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надсылане“ по 25 нр. а. в.
Недѣльни и инші денесеня приватні числятъ ся по 15 нр. вѣдъ стрічки.

Урядовый шовінізмъ.

Do Wielebnego gr. k. Urzędu parafialnego w Nadorożnie. Prez. 371/26/98. Odezwa. Wedle Art. 19 ust. zasadniczej Państwa z dnia 21 Grudnia 1867 N. 11 Dzpp. wszystkie szczepy narodowe państwa są równouprawnione i każdy szczep ma prawo pielęgnowania swego języka. Wedle § 1 rozp. min. spr. wew. oświaty i sprawiedliwości z dnia 5 Czerwca 1869 l. 2354 Dp. ust. kraj Galicya 24 mają c. k. Sądy w Galicyi z wszelkimi władzami z wyjątkiem wojska używać w korespondencyach języka polskiego, a wedle § 1 rozp. min. spraw. wew. i sprawiedliwości mają c. k. Sądy odpowiadać stronom lub władzom i nawzajem w tym języku, w jakim odnośne podanie lub odezwa wpłynie. Skoro językami krajowymi jest język niemiecki, polski i ruski i skoro c. k. Sąd w języku polskim udał się do W-nego gr. kat. Urzędu parafialnego w Nadorożnie, toż nie tylko sama kortuazya, ale przepisy ustawy przemawiają zatem, ażeby odnośny urząd list urzędowy otworzył przynajmniej i na takowy odpowiedział w języku, w jakim odnośna odezwa wystosowaną została — bo sprawa może być nader ważną, zwłoki nie cierpiącą — a urząd nieświadomością języków krajowych tłumaczyć się nie może, zwłaszcza, że uchwały soborów Dekanackich przepisów ustawowych zmieniać nie mogą. Wobec tego zwraca się W-nemu gr. kat. Urzędowi parafialnemu w Nadorożnie tut. odezwę z dnia 7 lipca Praes 340/26/98 przez ck. Starostwo w Tłumaczu pod ./. do załatwienia takowej, i o tem się zawiadamia równocześnie gr. kat. Dziekanat w Tłumaczu z prośbą o zarządzenie doręczenia w mowie będącej odezwy i spowodowanie załatwienia takowej, gdyż zwłoka w załatwianiu odezw sądowych władzom Przełożonym musiałaby być doniesioną. Naczelnictwo c. k. Sądu powiatowego Tyśmienica 10 lipca 1898. C. k. Radca Sądu krajowego Piskozub.

Отсе мы навели не то дословно але буквально дивоглядну вѣдозву тисьменицкого суду. И не знати, чому бѣльше чудувати ся: чи льогіцѣ тои вѣдозвы, чи польскому шовінізмови ц. к. судія и дивогляднему розумѣню та выконуваню міністерскихъ розпоряджень?

По що властиво навѣзъ п. радникъ тисьменицкій въ вѣдозвѣ ц. к. суду змѣстъ 19. артикулу основныхъ законѣвъ, то Богъ его знае! Бо чейже не уважае вѣнъ ц. к. судъ за народъ, котрый на пѣдставѣ наведеного артикулу маe право плекати свою мову — не рѣдну, а урядову. А зновъ §. 1. розпорядженя міністрѣвъ справъ внутрѣшныхъ, вѣроисповѣдання и просвѣты, судівництва, скарбу, торговлѣ и рѣльництва, навѣзъ вѣнъ фальшиво; бо въ тѣмъ параграфѣ каже ся вѣрно такъ: „Ц. к. власти и уряды, що пѣдлягають міністерствамъ справъ внутрѣшныхъ, скарбу, торговлѣ и рѣльництва якъ такожь оборони краевои и публичнои безпечности, дальше ц. к. краева рада шкѣльна и ц. к. суды будуть ужива языка польского якъ въ службѣ внутрѣшнѣй такъ и въ переписцѣ зъ правительственными невѣйсковыми властями, урядами и судами въ краю. А вѣдъ коли-жь то парохіяльні уряды стали ц. к. правительственными урядами.

Загадкою дальше е, яке то розпорядженe міністрѣвъ внутрѣшныхъ справъ и судівництва маe панъ радникъ на умѣ, покликуючись на его §. 1., въ котрѣмъ маe нѣбы то бути постанова, що „ц. к. суды маютъ сторонамъ або властямъ и nawzajem вѣдповѣдати въ тѣмъ языцѣ, въ якѣмъ дотычне подане або вѣдозва вилыне. Годѣ зрозумѣти се, бо не наведено даты того розпорядженя; а и взагалѣ наведе ный змѣстъ того параграфу е черезъ слово „nawzajem“ такъ неимовѣрный, що не можна навѣть повѣрити, щобы могло истнувати таке розпорядженe. Було бы оно въ рѣзкѣй суперечности зъ розпорядженемъ міністерства судівництва зъ д. 11 серпня 1869. Ч. 9973., котре мѣжь иншимъ постановляе отцо: „Въ справахъ неспорныхъ належить принять за правило, що всякѣ приказы, завѣзвання и постановы, котрѣ выдае ц. к. судъ до сторонъ, належить выдавати въ матерѣй мовѣ дотычной сторони“. Коли бы истнувало наведене п. радникомъ розпорядженe безъ даты, тогдѣ наведена нами постанова розпорядженя міністерства судівництва зъ д. 11. серпня 1869. ч. 9973 була бы цѣлкомъ илюзорична.

Отже хочь п. радникъ покликуе ся на przepisy ustawy и навѣть наводить якѣсь нѣкому незнаній розпорядженя, то тымъ нѣякъ не доказуе свого права жадати вѣдъ парохіяльного уряду польскои вѣдповѣди. А вѣдкликъ до куртоазіи е просто смѣшный! Тунъ рѣшае право, законъ, а не увага на куртоазію. Коли п. радникъ заѣде до рускаго дому въ гостѣ, тогдѣ нехай уважае на куртоазію и уживае тои мовы, якою говорять въ гостинномъ домѣ. А тамъ куртоазія не маe нѣчого до рѣчи.

Разомъ зъ наведеною въ цѣлости вѣдозвою присылаютъ намъ письмо, въ котрѣмъ доносять, що товмацке духовеньство намѣрае внести зажалене до высшихъ властей и доходити свого права хоть бы черезъ всѣ инстанціи. Своею дорогою справою сею повинні заняти ся такожь наші независимі послы и наше політичне товариство „Народна Рада“.

Зъ рады державнои.

Вчера закѣнчено перше читане угодовыхъ предложень. По промовѣ генерального бесѣдника „противъ“ Фурнієра, передано предложеня комісіи, котра маe складати ся зъ 48 членѣвъ. Нинѣ вѣдбуде ся выбѣръ тои комісіи.

По залагодженю тои справы палата приступила до першого читаня проекту закона о регуляціи платнѣ державнои служби. Проектъ сей споеція трактуе вѣ становиска конечного закона. Въ тѣй справѣ промовляли: Прохаска, Айзеле и Шікеръ. Промовы були безъ бѣльшого значеня.

Кайцль, мотивуючи предложенe, сказавъ, що нинѣшный проектъ е поправною едиціею того, котрый правительство разъ вже було предложило палатѣ въ р. 1896. Въ нинѣшнѣмъ предложеню установлено мінімальну степень на 400 зр., а максімальну на 700 зр. Окрѣмъ того проектъ мѣстить въ собѣ корыстнѣйшѣ постановы о активальныхъ додаткахъ и признае додатки зъ титулу лѣтъ державнои служби всякихъ категорій. Выдатки выкликаній тою регуляціею обчислено на 3,500.000 зр Выдатокъ той не маe покрытя въ бѣжучихъ доходахъ, бо въ послѣдныхъ часахъ дуже обтяжено державный прелімінарь. На державный прелімінарь треба було взяти 5 міліонѣвъ коштѣвъ, якѣй потягла за собою реформа судівництва, а до того ще коштa опроцентованя позички для вѣденьскихъ роботъ комунікаційныхъ въ высотѣ 3 міліонѣвъ зр. Касовѣ запасы вѣдъ року 1888 до 1897 зъ квоты 128 міліонѣвъ выросли до высоты 250 міліонѣвъ. Але въ тѣмъ находить ся квота що найменше 70 міліонѣвъ, котра звязана въ регуляцію валюты. Въ касахъ лишае ся квота не бѣльша, якъ 180 міліонѣвъ; але она стоить до сегорѣчныхъ выдаткѣвъ державныхъ въ тѣй самѣй пропорціи, що касовѣ запасы въ 1888 рецѣ до выдаткѣвъ сего року. Держава, такъ само, якъ кождe пѣдприемство, все мусить мати пѣдъ рукою якѣсь запасы касовѣ. Впрочѣмъ обтяженe, яке упало на державну касу черезъ регуляцію платнѣ урядникѣвъ, такъ велике, що до квоты 13 міліонѣвъ, для котрои и такъ нема ще цѣлковитого покрытя, причинае ся теперь ще дальше обтяженe въ высотѣ $3\frac{1}{2}$ міліонѣвъ. Але и на тѣмъ ще не кѣнець.

Недавно згадувавъ я о пѣдвысшеню консумційного податку. Жаденъ міністеръ фінансѣвъ не згодить ся принять нове, тревале обтяженe, не маючи певныхъ выглядѣвъ на ихъ покрытe. На столѣ палаты лежить предложенe о податку вѣдъ продажи цукру, котре становить интегральну часть угодовыхъ предложень. Вѣнъ дасть покрытe на регуляцію платнѣ урядникѣвъ и державнои служби. Коли ухвалите сей податокъ, мы сейчасъ подамо до цѣсарскои санкціи законъ о пѣдвысшеню платнѣ державнои служби.

На внесенe Поммера передано предложенe комісіи, котра до 14 днѣвъ маe зъ него здати справу.

По перервѣ одержавъ голосъ пос. Періцъ (полудневославяньскій союзъ) для умотивованя наглого внесеня въ справѣ помочи державы для навѣщенои елементарными нещастями людности. Розходить ся о кѣлька громадъ, котрѣ потерпѣли вѣдъ землетрясеня. — Пос. Розеръ (ліберальъ) мотивуе нагле внесенe въ справѣ державнои помочи для кѣлькохъ громадъ, навѣщеныхъ градобитемъ. Таке само внесенe мотивувавъ пос. Пешка.

Пос. Данелякъ внѣсъ интерпеляцію въ справѣ толерованя лихвы державною прокураторіею въ Ялѣ; п. Бойко въ справѣ рѣзныхъ надужить урядовои власти галицкими старостами.

На тѣмъ засѣданe закѣнчено. На порядку дневнѣмъ нинѣшного засѣдання: 1) выбѣръ комісій для посольскои ненарушимости; 2) дальшій тягъ вчерашного порядку дневного.

---

4)

Облога Львова 1648 року.

Написавъ *Стефанъ Томашѣвській.*

(*Дальше.*)

Коли Вишневецькій покинувъ зъ вѣйськомъ Львѣвъ [5 жовтня], вже на львѣвськихъ поляхъ зустрѣвъ ся въ передними вѣддѣлами Татаръ. Мусѣвъ спѣшно перебивати ся и щасливо дѣйшовъ до Замостя, пѣславши до Львова 60 драгонѣвъ. Мѣщане довѣдавши ся, що Татаре близько, стрѣлили кѣльканацять разѣвъ, даючи тымъ способомъ знати, що мѣсто приготоване до оборони. Дѣялось се вже передъ самымъ вечеромъ. Була надѣя, що въ ночи буде якій нападъ на мѣсто, тому мѣщане перебули цѣлу нѣч на валахъ. Одначе Татаре не вдаряли, лише спалили Брюховичу, село принадлежне до Львова, повытинали мужчинъ, жѣнокъ забрали въ неволю, такъ що мало хто живый утѣкъ.

Ажь другого дня [въ второкъ 6-ого жовтня] рано показали ся Татаре пѣдъ самымъ мѣстомъ. Вони обѣйшли Львѣвъ изъ пѣвночи и вдарили зъ полудневого заходу вѣдъ Збоискъ, Клепарѣвськои горы и вѣдъ церкви св. Юра, зайняли гору, звану тогдѣ Шембековою, де теперь цитаделя, и такимъ пѣвколесомъ почали наступати на передмѣстя. Передмѣщане цѣлый день обороняли ся; Татаре, стративши доволѣ людей, межи ними й сестрѣнца самого вожда Тугай бея, вдоволили ся лише спаленемъ околичныхъ селъ.

Въ середу повторило ся те саме и зъ такимъ самымъ успѣхомъ. Тугай бей прислявъ того дня два разы пѣсланцѣвъ зѣ Збоискъ [де сей мурза резидувавъ] зъ домаганемъ порозумѣтись изъ львѣвскимъ старостою Семяньскимъ, що ему бувъ винен окупъ зъ татарськои неволѣ по курсунськѣй битвѣ. Але теперь староста не було у Львовѣ.

Ночею показали ся великій огнѣ надъ мѣстомъ; думано, що Татаре запалили яке близьке мѣсточко. Рано спостережено, що се були огнѣ въ козацькомъ таборѣ. Хмельницькій станувъ изъ цѣлымъ вѣйськомъ на Вовчѣй горѣ [нинѣ Чортова скала]. Брацѣ на мукахъ звѣзнавали, що всего козацького вѣйська було 200.000 у 35 полкахъ, до того 15.000 турецькихъ Румелійцѣвъ, волоській полкъ и несчисленнѣ товпы черни, що росла разъ-у-разъ зъ околичныхъ селянъ.

Гетьманъ почавъ на бѣлѣмъ кони объѣздити мѣсто, розставляти вѣддѣлы вокругъ и шукати догѣдного мѣсця для приступу. Мѣщане видѣли его и мѣряли въ нього зъ арматъ; одна куля впала пѣдъ самого коня, якъ самъ Хмельницькій потѣмъ признававъ ся.

Почавъ ся атакъ изъ всѣхъ сторонъ до пѣзнои ночи и бувъ дуже сильный. Передмѣщане не выдержали и уступили ся до мѣста*); богато поховало ся въ передмѣськихъ кляшторахъ и въ церквѣ св. Юра. Наповнило ся мѣсто товпою передмѣського поспѣльства и дуже богато умирало по улицяхъ зъ голоду и зимна“ — пише сучасникъ.

Хмельницькій мѣгъ тогдѣ зайняти и мѣсто, але того не вчинивъ зъ дивныхъ якихсь причинъ. Самій мѣщане дивувались тому и въ вѣдни пѣйшла поголоска, що пѣдчасъ того приступу показавъ ся Хмельницькому сн. Янъ зъ Дуклѣ у воздусѣ надъ мѣстомъ и гетьманъ велѣвъ сейчасъ вертати зъ-пѣдъ муровъ. Тому то святому выставлено рѣкъ опѣсля звѣстный памятникъ.

Козаки не нищили опущеныхъ передмѣсть, навѣть полишили въ спокою людей, що поховали ся въ костелахъ, у церкви та кляшторахъ. Вони пѣдсунули ся другого дня пѣдъ мѣсто, ховаючись въ передмѣськихъ домахъ немовь въ окопахъ. Головный приступъ бувъ того дня вѣдъ Галицькои брамы, але мѣщане здержали его. Тогдѣ то була впала у мѣстѣ вѣсть, що вже брама здобута, и се выкликало страшенный заколотъ межи мѣщанами: середъ великого крику ховало ся жѣноцтво зъ дѣтьми до костелѣвъ.

Мѣщане зрозумѣли, що цѣлость передмѣськихъ домѣвъ може бути для нихъ згубою, тожь постановили вѣдобрати выгѣдну опору ворогамъ. За радою Арцишевского зважено ся запалити передмѣстя. Оголошено нагороду и заразъ знайшли ся смѣльчаки, що коло 3-ои годины въ ночи пѣдложили огонь въ рѣзныхъ мѣсцяхъ. Бувъ тогдѣ вѣтеръ и въ одній хвили мѣсто було оточене моремъ полумя. Правда, були у великѣмъ страху й самій мѣщане, бо вѣтеръ нѣсъ огонь на мѣсто, одначе се примусило непріятеля до повороту. За те Козаки й Татаре впали въ лютость и богато забито людей, що ховали ся ще на передмѣстяхъ, особливо по костелахъ. Се пѣйшло головно зъ того, що Хмельницькій велѣвъ опановувати горбы и сильно омурованій кляшторы, щобы по спаленю передмѣськихъ домѣвъ знайти для пѣдпоры добрѣ стратегічнѣ пункты. До такихъ належала й церква св. Юрія. Людей, що були тамъ поховали ся, силою змушувано уступитись, и не мало ихъ лягло або дѣстало ся [особливо жѣнокъ] Татарамъ у неволю. При тѣмъ не мало й Ру нибѣ стрѣнула така доля. Коли Хмельницькому разъ звертали увагу, що Львѣвъ руське мѣсто и що неодинъ Русинъ марно погибъ, вѣдповѣвъ вѣнъ: „Трудно менѣ вгамовувати Божу руку; огонь мусить при сухихъ деревахъ пустити и зеленій“**). Гору и муры св. Юра занявъ заразъ полковникъ Головацькій.

Дня 10 жовтня [въ суботу] полкъ Кривоноса приступавъ сильно до Высокого замку, такъ що пѣдѣйшовъ на гору пѣдъ самый муръ; але мусѣвъ того дня повертати ся. При тѣмъ мѣщане мало що не полишились безъ воды: богато Русинѣвъ изъ Краковѣського передмѣстя перейшло до Козакѣвъ и вони показали мѣськѣ водопроводы, котрѣ заразъ и поперетинано. Однакъ мѣщане побачили се ще завчасу и засыпавши дѣру, задержали на якійсь часъ воду. При тѣмъ мали ще криницю въ самѣмъ мѣстѣ, що давала доволѣ воды, лише бувъ при нѣй великій стискъ... Тои ночи Козаки запалили ще деякѣ цѣлѣ будовлѣ на передмѣстю, зважившы вѣтеръ на мѣсто; скѣнчило ся лишь на страху обложеныхъ. Недѣля цѣла зѣйшла такожь на даремныхъ приступахъ до замку и муровъ: мѣщане боронили ся невычайно добре, навѣть робили вылазки и гоняли Козакѣвъ.

Що давало тѣлько вѣдваги и отчайдушности Львовянамъ? Се мѣсто вѣдъ давна вѣдзначала ся мужностію своихъ людей и

*) Треба знати, що саме мѣсто було розмѣрами дуже невелике — лишь те, що нинѣ зоветь ся середмѣстемъ: вѣдъ улицѣ Валовои до Скарбкѣвськои и вѣдъ Пѣдвала до Гетьманськои; решта були передмѣстя.

*) Сучасный поетъ, львѣвській мѣщанинъ Зиморовичъ, описавъ въ одній своѣй поезіи [Kozaczyzna] сцены, якій мали дѣятись при забраню Юра, сцены повнѣ ѣдичѣня и мерзости. Коли зважимо, що Зиморовича на той часъ не було у Львовѣ, а очевидцѣ про се цѣлкомъ не згадують, то мусимо вѣдкинути автентичнѣсть сихъ поетичныхъ звѣстокъ. Се одначе не перешкаджало польськимъ историкамъ ужити сеи поезіи якъ достовѣрного историчного жерела [Лозиньскій „Patrycyat i mieszczaństwo lwowskie“; такожь Кубаля „Szkice historyczne“ I, Oblężenie Lwowa, 89.].

Письма зъ краю.

Зъ Городка.

Дня 15 (27) с. м. вѣдбувъ ся въ Корницѣ соборчикъ деканальный, на котрѣмъ ухвалено одноголосно зъ днемъ новего року 1899 не принимати нѣякихъ писемъ анѣ дописей урядовыхъ, не писаныхъ мовою рускою и азбукою рускою. Порушено такожь справу переписки зъ властями рускихъ громадъ. Середъ дискусіи на сей тематъ подавъ оденъ конденаналный внесенѣ, щобы всѣ священяки старались въ своихъ громадахъ обияти писарію громадску, бо лишь въ сей способъ дала бы-сь завести руска переписка. Правда, оно не дасть ся всюда выконати, щобы писарство обияв священникъ, особливо тамъ, де не буде охоты до сея праці надобовязковои, або де нашій бецирки ставили бы трудности формальній и матеріяльній. Але при добрѣй волі и охотѣ все таки бѣльшість нашихъ громадъ могла бы въ сей способъ прийти до якогось ладу и порядку, тай свою честь національну уратувала бы.

Задля спѣзненои поры вѣдпала на жаль дискусія надъ рефератомъ о економічнѣмъ пѣддвигненю нашого народа зъ его упадку и нужды, выголошенымъ о. Струтинскимъ. Порушено такожь лишь побѣжно справу релігійного выховання молодѣжи шкѣльнои въ проводу обѣжника городецкои ц. к. окружнои рады шкѣльнои зъ 2/9 с. р. ч. 1371. Задля важности сеи точки позволю собѣ навести дословный змѣстъ сего розпорядку, розбсланого всѣмъ тутешнымъ зарядамъ шкѣльнымъ.

Плекане спѣву церковного (взглядно костельного) — говорить ся тамъ — становить одну зъ преважныхъ задачъ школы народнои. Задачу тую довжна школа сповнити выконуваннемъ спѣву хорального всѣхъ дѣтей, беручихъ участь въ богослуженю. Не нарушаючи нѣ въ чѣмъ вымогѣвъ плану наукового, взываєся зарядъ школы, щобъ якъ найуспѣшнѣйше плекавъ спѣвъ церковный (взглядно костельный) такъ, щобы дѣтвора могла выконувати въ церквѣ чи въ костелѣ спѣвъ пѣсень принятыхъ. Одночасно взываєся зарядъ школы, щобы дошильнувавъ, щобы въ мѣсяцяхъ лагѣднѣйшои поры (именно въ вересни, жовтни, а дальше вѣдъ 1 мая почавши) дѣтвора шкѣльна вразъ зъ учителемъ чи учителькою учащала на ранѣшну службу Божу, о скѣлько служить ся въ мѣсцевѣй церквѣ або костелѣ въ часѣ такѣмъ, що часъ науки шкѣльнои не потерпить ущербу. Що до часу богослуженъ ранѣшныхъ, якъ такожь що-до выконуваня спѣву школярѣвъ пѣдчасъ богослуженя, належить вѣднестись до мѣсцевого уряду парохіяльного, котрый надѣйсь улекшить школярямъ можность участи въ ранѣшнѣмъ богослуженю и буде попирати спѣвъ ихъ въ часѣ богослужена. — Розпорядокъ сей хорошій; але що-жь зъ того, коли его стараютъ ся деякій учителѣ ослабити въ практицѣ, або зовсѣмъ его не выконуючи, або робячи трудности що-до декотрыхъ мѣсяцѣвъ.

Въ честь столѣтныхъ роковинъ вѣдродженя малорускои словесности постановлено выдати літературный альманахъ въ Городку.

Адріянъ

Зъ Равщины.

Signum temporis! Въ Потелицкѣй рускѣй парохіи, Равского повѣту, женивъ ся тыми часами оденъ молодець. О. парохъ потребувавъ знати, чи молодець вдоволивъ вѣйсковымъ обовязкамъ; тожь вѣдсылае его зъ карточкою вѣдъ себе до ц. к. староства въ Равѣ-рускѣй, щобы вонъ принѣсъ вѣ староства посвѣдченя, що вѣйсковій справы не стоять ему въ дорозѣ до женитьбы. Молодець прийшовъ до Равы-рускои и зъ карткою въ рукахъ удавъ ся до староства. Въ старостві казали ему итти до теперѣшнього управителя пана Тирмана. Молодець уклонивъ ся пану управителеви и вручивъ ему картку вѣдъ Потелицкого рускаго о. пароха. Панъ управитель, перечитавши картку, звертае ю молодцеви зѣ словами: „идѣть и принесѣть менѣ ту картку по руски написану!“ Картка була написана по польски зъ пѣдписомъ: „Jan Kozak gr. kat. proboszcz w Potyliczu.“ Молодець мусѣвъ бѣгати по Равѣ-рускѣй зъ просьбою, щобы ему хто ту картку по руски написавъ.

Въ чѣмъ же тутъ signum temporis? Чи може въ тѣмъ, що загалъ рускаго духовенъства въ Галичинѣ постановивъ на своихъ деканальныхъ соборчикахъ стрѣйномъ (що не буде полагоджувати урядовыхъ писемъ не рускою мовою и не рускимъ письмомъ писаныхъ и адресованыхъ!) выбороти пошановане для рускои мовы и рускаго письма и приневолити власти, щобы они берегли права рускои мовы и письма? Чи може дальше въ тѣмъ, що и руске духовенъство Потелицкого деканата, зѣбране дня 14 червня с. р. въ Равѣ-рускѣй на соборчику, рѣшило не полагоджувати нѣякихъ писемъ вѣдъ властей писаныхъ и адресованыхъ не по руски? Анѣ въ одномъ, анѣ въ другѣмъ — нѣ; бо въ тыхъ всѣхъ галасливыхъ постановъ и рѣшень рускаго духовенъства такій наслѣдки, що хто доси писавъ по руски, сей и дальше пише, а хто доси бувъ некаріотомъ въ рускихъ справахъ, той нимъ не перестанъ бути! Въ тѣмъ signum temporis, що власти мусять взяти ся стрѣйку и не принимати вѣдъ рускихъ урядовъ парохіяльныхъ и вѣдъ многихъ-многихъ Русинѣвъ писемъ писаныхъ и адресованыхъ не рускою мовою и не рускимъ письмомъ, щобы тымъ способомъ приневолити самыхъ Русинѣвъ, щобы они вже разъ навчили ся шанувати свою руску мову и свое руске письмо. Початокъ зробивъ панъ Тирманъ (за що честь ему!!!), бо не принявъ письма вѣдъ руско-кат. Уряду парохіяльного, взглядно вѣдъ о. Іоана Козака, рускаго пароха въ Потелячи, писаного польскою а не рускою мовою и не рускимъ письмомъ. Ей отче! отче! Таже Вы все и всюды такъ запопадливо роспинаете ся за ъ, ы, ѣ, чому-жь ними и прочими рускими буквами погорджаете? Я кѣнчу; та якъ разъ при кѣнци впали мы на думку слова Володимира Масляка:

Тожь не дивниця — гинемъ безъ ратунку
И не дягнемъ ся, не встанемъ на ноги!
У насъ не було до житя охоты,
Мы вже въ правон збили ся дороги...
Мы вже зрекли ся святон роботы,
Бо межи нами що крокъ — Искаріоты!

О. Іоанъ Кипріянъ, парохъ въ Немировѣ.

Переглядъ політичный.

Цѣсарь именувавъ вчора Дінавлього міністромъ торговлѣ.

Дінавлі властитель дѣбръ въ Тиролю має нинѣ 54 лѣтъ. Свою карѣру зачавъ у вѣйску и бравъ участь въ кампанін въ 1866 роцѣ. Въ 1870 вступивъ до папскои армін, въ котрѣй вытревавъ ажь доки Риму не заняли італійскій вѣйска. Въ політичнѣмъ житю зачавъ брати участь въ ерѣ Гогенварта. Перший разъ засѣвъ въ парляментѣ въ 1873. роцѣ. Въ жовтни 1874 р. зложивъ мандатъ, але незадовго выбрано его наново и, вонъ послуживъ безъ перерзы ажь до року 1885, а потому вѣдъ 1891—1897, яко репрезентантъ мѣстъ Бріксенъ, Кальтернъ, Лінцъ. По выборчѣй реформѣ одержавъ мандатъ зъ V. курін въ округѣ Боценъ.

Въ 1881 розлучивъ ся зъ Гогенвартомъ и вступивъ до клюбу Ліхтенштайна. Пѣзнѣйше зновъ вступивъ до клюбу Гогенварта; але въ 1895 роцѣ зновъ въ него выступивъ и заснувавъ католицке сторонництво людове, котрого провѣдникомъ лишивъ ся ажь до послѣдныхъ днѣвъ. Належавъ все до найкрайнѣйшого крила клерикалѣвъ.

Доносять, що мѣжь славянськимъ союзомъ а правительствомъ наступило вже цѣлковите порозумѣня. Правительство мало увзглядняти дуже много жадань всѣхъ групъ, заступленыхъ въ тѣмъ союзѣ. Навѣть деякій „важній“ жадання Русинѣвъ мало правительство увзглядняти: що-до решты жадань ведуть ся ще перегеворы. Полудневымъ Словѣнцямъ обѣцяно утворене окремыхъ словѣнськихъ староствъ.

Чехи ставлять щораз то новій жадання до нового, зреконструованого правительства. Головно домагають ся дальшого его доповненя въ напрямѣ правицѣ. Нинѣ була нарада выконуючого комітету правицѣ, котрый розсмотрювавъ тѣ жадання. Чехи оповѣдають, що майже на всѣ постуляты мають вже апробату корены. Именно налягають на именованя Зачка міністромъ для Чехін. Окрѣмъ того говорять о усуненю Вітека и именованю на его мѣсце когось зъ правицѣ.

На засѣданю кола польского порушивъ п. Левицкій потребу правительственного предложеня о управильненю законныхъ вѣдносинъ приватныхъ урядниковъ, ихъ емерітальнои платнѣ и заосмотреня вдовицъ и сиротъ. Бесѣдникъ пригадуе интерпеляцію внесену въ тѣй справѣ ще пѣдчасъ послѣднои сесіи и просить парляментарну комісію, щобы въ тѣй справѣ интервеніовала у президента міністрѣвъ.

На вчерашнѣмъ засѣданю квотовои депутаціи, въ котрѣмъ взяли участь міністры Тунъ и Кайцль, референтъ Беръ подавъ внесенѣ, щобы австрійска депутація квотова обставала при внесеню 38%. Міністеръ фі ансовъ и бѣльшість членѣвъ депутаціи высказали згоду на внесенѣ референта, котре одноголосно принято. Що-до навязаня переговорѣвъ зъ угорскою депутаціею не запало ще нѣяке рѣшенѣ, бо референтъ занедужавъ. Имовѣрно члены австрійскои депутаціи пѣдуть до Будапешту, и вже вечеромъ вѣдбуде ся тамъ засѣданѣ комітету септемвірѣвъ.

Въ Пештѣ говорять, що австрійске правительство внесе угодову провізорію. Правительственный органъ Magyar Ujsag выводить, що коли австрійскій парляментъ до кѣнца с. м. ухвалить часть угодовыхъ законѣвъ, а Угорщина одержить запевненѣ, що и решта законѣвъ буде парляментарно полагоджена, тогдѣ и Угорщина буде могла ухвалити коротку провізорію, щобы уможливити конституційне переведенѣ угоды. Сторонництво „независимыхъ“ рѣшило всякими можливыми способами поборювати угоду. Буджетова комісія угорска палаты пословъ закѣнчила вчера перше читанѣ закона о регуляціи валюты и банкового закона. Въ загальнѣй дискусіи предложеня принято. Спеціяльній нарады въ комісіи зачинають ся нинѣ.

Въ справѣ конференціи противъ анархістѣвъ, італійскій міністеръ Каневаро вже зредагувавъ ноту, котру правительство намѣрае предложити на мѣжнароднѣй конференціи въ цѣли спѣльного поборюваня анархізму. Въ тѣй конференціи мають взяти участь такъ репрезентанты дипльоматіи, якъ и технічній представителѣ зарядѣвъ судовництва и внутрѣшныхъ справъ. Нота доносить, що дотеперѣшній изольованій змагання въ цѣли поборюваня переворотовыхъ теорій анархістичныхъ не мали досыть силы, щобы запанувати надъ лихомъ и спинити організацію та унеможливити взаимну помѣчь у анархістѣвъ. Зъ огляду на женевскій злочинъ правительство уважало за свѣй обовязокъ взяти на себе ініціятиву въ тѣй справѣ, при чѣмъ показало ся, що на погляды італійского кабінету въ засадѣ годять ся всѣ наши правительства. Нота кѣнчить ся занѣбаванемъ до нашихъ кабінетѣвъ европейскихъ, щобы взяли участь въ згаданѣй конференціи.

Въ справѣ подорожи нѣмецкого цѣсаря до Палестины Berliner Tagblatt пише: Свѣтскій и духовній агенты французкій въ Сирін и Палестинѣ одержали тайне припоручене, щобы всѣмъ бажанямъ Порты що-до тои подорожи ставити пасивный опѣръ. Они розпустили поголоску, що въ Царгородѣ були плакаты протестуючій противъ візиты нѣмецкого цѣсаря. Взагалѣ успособлене левантиньскихъ, грецкихъ и вѣрменьскихъ кругѣвъ наскрѣзь вороже *протестантскому* цѣсареви. Взагалѣ панує такій песимізмъ, що въ правдѣ цѣсаря такъ довго не увѣрять, доки не побачать цѣсарского яхту пѣдъ Дольмабагче.

Зъ Тегерану столицѣ Персіи, надходять сумній вѣсти. Менницѣ застановили роботу. Въ наслѣдокъ браку монеты запанувавъ застой въ торговли. Належачій до англійскои спѣлки державнои персній банкъ, не може зъ причины фанатизму перского духовенъства прийти зъ помочію. Въ Персіи курсують уже россійскій 20 копѣйковій монеты. Положенѣ взагалѣ дуже поважне.

НОВИНКИ.

— **Затвердженѣ выбору.** Цѣсарь затвердивъ выборъ о. Корн. Мандичевского пароха въ Надвѣрнѣй на маршалка, а Грег. Голуховского властителя дѣбръ на вѣцемаршалка повѣтовои рады въ Надвѣрнѣй, а гр. Олізіара Рессіївіра на вѣцемаршалка повѣтовои рады въ Ниску.

— **Вѣче економічне** вѣдбуде ся дня 18 н. ст. жовтня у Войниловѣ о 12 год. въ полудне, въ домѣ п. Николы Самотѣвки, въ справѣ „Пѣдгѣрскои Спѣлки для торговлѣ безрогами и худобою роговою.“ Внесы членьскій и складове удѣлѣвъ буде приймати на мѣсци. О численну участь упрашають: *Юрко Гаджоровскій, Гнатъ Борисикъ, Семанъ Гречухъ.*

— **Нешановане рускихъ святъ.** Пишуть намъ зъ Городка: Ц. к. судъ повѣтовый въ Городку въ справахъ карныхъ до Ч. 2346/2 98. выznачивъ терминъ до розправы о переступство зъ §. 496 з. к. на день 26 лат. вересня 1898. о годинѣ 10 рано кѣлькомъ Русинамъ зъ Повѣтна, хочь въ той самъ день припадало урочисте руске свято Воздвиженія чест. Креста. Начальникъ ц. к. суду городецкого е Русинъ, але не звертае уваги на рускій свята, анѣ не выдае рускихъ завѣзвань, анѣ протоколѣвъ въ Русинами не списуе по руски, тѣлько перекладае ихъ на польску мову. Браття Русины городецкого повѣту! Обстаньмо всѣ солідарно за своимъ рускимъ правомъ и жадаймо всюды рускаго письма! Руский громады городецкого повѣту! Чому анѣ одна зъ васъ не уряду по руски! Чому Впр. священники приймають урядовій письма польскій? Подивѣмъ ся на сусѣдѣвъ! Народъ, громады, деканаты духовній давно вже поробили у себе порядки: а въ насъ чому кождый оглядае ся? Берѣмъ ся всѣ разомъ до роботы честнои а здобудемо свое руске право. — *Хлопъ.* [Пор. нинѣшну допись зъ Городка *Ред.*]

— **До І-шои рускои класы гімназіи** въ Черновцяхъ зголосило ся на сей рѣкъ шкѣльный 61 ученикѣвъ; зъ того принято 49, а именно зѣ школъ: черновецкихъ 24, зъ Кѣцманя 4, зъ Серета 3, зъ Садагуры, Плоскои и зъ Галичины по 2, зъ Иванковецъ, Ставчанъ, Дубѣвцѣвъ, Манастирека, Сторожинецъ, Жучка, Калѣчанки и Дорошѣвцѣвъ по 1 и 3 приватистѣвъ.

— Въ рускихъ класахъ низшои гімназіи въ Черновцяхъ учать по руски (кромѣ релігіи и рускаго языка яко предмету) лишь два предметы: латиньского языка и математики; прочихъ предметѣвъ учать по нѣмецки.

— **Товариство гімнастичне „Соколъ“ у Львовѣ** уряджуе, якъ вже вѣдомо, 9. н. ст. жовтня вечерекъ зъ танцями въ великѣй сали Народного Дому“ при участи вѣйсковои музики. Комітетъ забавовый докладае всякихъ старань, щобы участники сего вечерка забавили ся якъ найлучше, та щобы фондъ будовы власного дому збѣльшивъ ся. Буде се першій вечерокъ сего року у Львовѣ для забавы и зъ хѣсномъ публичнои натуры, тому уряджуючій его сподѣваютъ ся численнои участи, та впрочѣмъ на

ческа мужность підтримувала ся теперь иншими причинами. Передовсѣмъ про Хмельницького та его вѣйско слава розголосила була страшній рѣчи: жестокость и звѣрячість, якій мали панувати при здобуваню иншихъ мѣстъ; се додавало вѣдваги и львовськимъ мѣщанамъ, щобъ не знайти смерти на ножахъ черни або въ татарськѣй неволи. Въ тѣмъ пѣддержувавъ ихъ вплывъ и провѣдъ католицького духовенства, що выставляло Хмельницького найвѣльшимъ ворогомъ праввирнои церкви, и т. и. Се цѣлкомъ зрозумѣло, хто знае психольогію релігійнои ревности. Вкѣнци мѣщане надѣяли ся, що Вишневецькій ударить зъ недалекого Замостя зъ боку на Козакѣвъ и примусить ихъ покинути Львѣвъ.

Зъ другого боку Хмельницькій не мавъ нѣякихъ планѣвъ що-до Львова, теренъ Галичины бувъ ему цѣлкомъ чужій: сюды попхала его воля товпы, котрѣй мусѣвъ пѣддавати ся. Абы сей запалъ розбурханыхъ елементѣвъ остудити, конечно було не здобути якогось мѣста. Се стало ся зѣ Львовомъ. Тымъ то можемо зрозумѣти, чому Хмельницькій першого дня, коли Козаки, вытиснувши передмѣщанъ, мало що не впали межи муры самого мѣста, давъ наразъ неждѣйно приказъ до повороту и въ дальшихъ дняхъ провадивъ здобуване дуже недбало. А найлѣпше показало ся се при облозѣ Замостя, коли то гетьманъ умысно гнавъ цѣлій товпы черни и Козацтва пѣдъ муры, абы застелювали поле трупами.

Що вонъ мѣгъ здобути Львѣвъ, про те нѣхто не може сумнѣвати ся; свого здивованя надъ нерѣшучостю Хмельницького не умѣютъ покрыти и польськи историки, пояснюючи ею моральными вплывами и пошановањемъ вѣдваги противника. Се одначе цѣлкомъ ясно, що ся вѣдвага була для него лишь нагодою и претекстомъ, щобъ здержати филю народного моря. Тому-то заразъ у недѣлю [10 жовтня] написавъ до мѣщанъ листъ по рускы, домагаючи ся выдачѣ Вишневецького и недобитковъ зъ-пѣдъ Пилявець, инакше нехай будуть приготованій на останній приступъ. Наказавъ тежь, абы Русины поховали ся по церквахъ, коли хотять, щобъ ихъ минула загибѣль. — Вже те саме домагане выходить дивне: кождый иншій бувъ бы вѣдававъ людей до пѣддання, а не до выдачѣ Вишневецького, про котрого мусѣвъ знати, що его нема у Львовѣ. Була се проста забавка, щобы гаяти часъ.

Мѣщане вѣдписали, що князя и вѣйська нема у Львовѣ и просили, абы не розливавъ далѣ хрістіньскои крови, котрои й такъ богато въ тѣй вѣйнѣ пролито.

Другого дня Хмельницькій написавъ знова листъ, але вже по польськи, въ котрѣмъ дае завѣру, що князя нема у Львовѣ, тѣлько мѣщане мають выдати всѣхъ жидѣвъ, котрѣ е причиною сеи вѣйны и дають грошѣ на знищене Запорожського вѣйська. Сей оборотъ справы додавъ уже надѣѣ мѣщанамъ; побачили, що гетьманъ чомусь дуже податливый, и вѣдписали, що жидѣвъ выдати не можуть, бо передовсѣмъ они не ихъ пѣддани, лише королѣвськѣ, врештою жиды також ложать кошты на оборону и готовѣ разомъ изъ хрістіянами умирати.

Хмельницькій вже цѣлкомъ подавъ ся. Прислявъ свого сповѣданика, священника Теодора Радкевича, зъ листомъ, щобы мѣщане для его Татаръ дали окупу 200.000 черв. зол. На се мѣщане не дали властивои вѣдповѣди, лише вѣслали ксьондза Андрея Ганцля Мокрского, що бувъ давнѣйше знайомый зъ Хмельницькимъ, и просили свѣбѣдного пропустного листа [глейта] для львѣвскихъ пословъ, що мали бы вести въ тѣй справѣ зъ нимъ переговоры. Мокрскій дѣставъ такій листъ и повернувъ у мѣсто.

Тогдѣ зѣбрали ся мѣськѣ стаины разомъ изъ шляхтою, що перебувала у Львовѣ, и выбрано пословъ: зъ межи радныхъ — Андрѣя Вахловича, зъ присяжныхъ — Самуила Кушевича, зъ Вѣрменъ — Кришгофа Захновича, зъ межи Русинѣвъ — Павла Лавришевича, до того ще изъ загалу регента Андрѣя Чеховича.

(*Конецъ буде.*)

сокольскихъ вечеркахъ все забава шла охочо чи то у Львовѣ чи поза Львовомъ. Хто не одержавъ запрошенья, зволить зголосити ся до льокалю товариства Підвале ч. 7 вдъ 6—8 год. вечеромъ. Добровольний датки на фондъ будовы власного дому для товариства приймає ся все зъ подякою. — *Комітетъ вечерковый.*

— **Міністеръ просвѣты** затвердивъ ухвалу выдѣлу лѣкарского у Львовѣ, именуючого знаного лѣкаря д-ра Іосифа Вачковского доцентомъ внутрѣшнои медицины на львовскомъ университетѣ.

— **Устный испытъ зрѣлости** въ речници осѣнньомъ вдбувъ ся въ ц. к. академічнѣй гімназіи пдъ проводомъ ц. к. краєв. инспектора школъ въ днях 28 и 30 вересня. До поправчого испыту зъ 1 предмету зголосило ся 7 абітурієнтовъ (въ томъ 3 зъ Перемышля); до цѣлого испыту приступило 7 учен. публ. и 1 екстерністъ. Свѣдоцтва зрѣлости одержали: Гнатовъ Григорій, Захарко Иванъ, Еліясевичь Володимиръ, Квасніокъ Александеръ, Кмить Николай, Полацкій Александеръ, Решетыло Петро, Стеткевичь Николай, Чапельскій Николай, Щурко Стефанъ, Фаціевичь Юліянъ, Федоновичь Левъ, Флюнтъ Зиновій; 1 ученика публ. и 1 екстерніста репробовано на рокъ.

— **Въ справѣ руского театру** выдавъ жовквскій комітетъ для попиранья сеи народнои институціи таку вдозву до Русинвъ Жовквщины: Ваша Всечестности! Дня 3 жовтня загостивъ до Жовквы: Народный рускій театръ пдъ зарядомъ Товариства „Руском Бесѣды“ въ Львовѣ. Знаючи якъ велику культурну місію сповняе театръ у всѣхъ народовъ, уважаемо обовязкомъ кождого Русина: пдперти тую народну институцію бодай черезъ свою присутность въ ей выставахъ. Маемо отже надѣю, що и Ваша Всечестность не лишь Самій въ Родиною прибудете радо на выставы нашого театру, але заохотите такожь Своихъ знакомыхъ и ужите вплыву на мѣсцевыхъ селянъ взглядно мѣщанъ. Рускій театръ дасть въ Жовквѣ лише 12 выставъ а то почавши вдъ дня 4. жовтня кождого вторника, четверга, суботы и недѣлѣ. Добовый репертоаръ буде оголошеный въ часописяхъ. Представленя вдбувають ся въ сали товариства „Соколъ“, початокъ все о годинѣ 7. вечеромъ. Абонаментъ коштуе: на 12 представленъ 10 зр. на 6 представленъ 5 зр. Замовлятн можна почтою у пдписаныхъ комитетовыхъ. Въ Жовквѣ дня 4 жовтня 1898. За комітетъ *д-ръ Ласодинський, д-ръ Кюриль, д-ръ Дрималюкъ.* [Д. 8 с. м. (въ суботу) выставить наша дружина театральна комедію „Модный женихъ“, а дня 9 ого (въ недѣлю) народну драму Манька „Нещасне кохане“ — въ сали „Ресурсы“; початокъ о год 7-вечъ.

— **Рускій языкъ** въ народныхъ школахъ. Бѣдна тота наука руского языка въ нашихъ народныхъ школахъ! А розумѣемо тутъ школы чисто рускій, зъ выкладовымъ языкомъ рускимъ. Рѣчь загально знана, що до рускихъ школъ даютъ дуже часто учителѣвъ чи учительокъ такихъ, що хиба може кепеко научили ся читати по руски, але писати та говорити по руски не знають анѣ въ зубъ. Ну, говорити — то бодай зъ часомъ могли бы научити ся вдъ дѣтей (!); але писати — хто-жь ихъ научить? А то-жь они мають учити дѣтей и читати и писати и правильно говорити. Оттакъ прислано намъ кблька урядовыхъ писемъ одной учительки (А. Тарговскои зъ Морозовичъ въ пдъ Самбора). Помнивши саму технічну сторону письма (въ правильнѣй школѣ вже по першомъ роцѣ науки богато дѣтей пише далеко краще, нѣжь ся учителька), кблько жь тамъ блудовъ ортографічныхъ! П. А. Тарговска пише: „майю, конференця, Марія, вуказ (мае бути: виказ), проши (мае бути: прошу)“; „конференця, на *котру* маю бути“ и т. п. И така учителька мае учити рускихъ дѣтей по руски писати, читати та говорити!

— **На промыслово-ремѣсничу (ювілейну) Бурсу у Львовѣ** на руки о. Ип. Погорецкого зъ Брдокъ зложили Вноз. Панъ изъ Львова: Франкенбушъ вдова по майорѣ 3 зр., Грушковска 1 зр. и п-на Волосовна 1 зр., за що належить ся имъ щира подяка. Въ тѣй справѣ пише до насъ Всеч. о. Ип. Погорецкій, ревный опѣкунъ основуючи ся бурсы слѣдуюче: „Будучи на вдпустѣ въ Дроговижу и Розвадовѣ промовивъ я до людей о значѣню такои бурсы и зббравъ на тую цѣль въ Дроговижи 3 зр. 18 кр., а въ Розвадовѣ 3 зр. 5 кр. разомъ 6 зр. 23 кр., котрѣ грошѣ на тую цѣль вдсылаю. Всюды такъ можна зробити, а народъ дае охотно и радо, бо се дѣло и Богу миле и людямъ пожиточне. То-жь памятаймо о бурсѣ Всечест. Собратя, а сотворимо дѣло велике и красне“. — На згадану бурсу зложили зббраній гостѣ на празднику въ домѣ *о. Бѣлиньского пароха* въ *Ленчичахъ* коло Комарна 5 зр. 31 кр. заходами п-почки Маріи Гнатишакбвои. — При всѣхъ забавахъ и т. п. не повинній забувати мы про двѣ конечній намъ институціи: промыслово-ремѣсничу бурсу у Львовѣ и бурсу въ Новомъ Санчи.

— **Въ справѣ гр. Конст. Морк-Корытовского**, увязненого въ Станиславовѣ, доносить Słowo polskie (ч. 239), що апеляція наслѣдкомъ внесеного рекурсу рѣшила застановити слѣдство противъ нему внесене и выпустити его на вольность.

— **На пенсію.** Міністерство судовництва наказае всѣ президіи судовъ краевыхъ и окружныхъ, щобы до кбнця сего мѣсяця подали выказъ концептовыхъ и канцелярійныхъ урядниквъ, котрій окбичили 40-лѣтну службу, а заразомъ, щобы выказали, котрій зъ нихъ суть неспособній до працѣ, а мусять бути спенсіонованій. Президіи мають такожь подати выказ тыхъ урядниквъ, котрій ще не скбичили 40 лѣтъ службы, але наслѣдкомъ новои процедуры не вдповѣдають взбільшеным вымогамъ; они мають бути такожь спенсіонованій.

— **Зъ табору радикалбвъ.** Головный зарядъ радикальнои руско-украинськои партіи скликуе свою „чорну раду“ — семый зъѣздъ зъ раду до Львова на день 30 с. м. въ недѣлю на генеральну нараду. На порядку дневномъ стоять три точки: 1) справоздане заряду и выббръ нового; 2) організація партіи; 3) внесеня. На запрошенихъ на „чорну раду“ умѣщеный такожь квестіонарь, на котрый „товаришѣ“ мають вдповѣсти на поставлений питаня ще передъ зъѣздомъ, щобы опбсля лучше можна обдумати програму організаційну и предложити ей до потвержденя на зъѣздѣ. Предложенй питаня дотыкають вдношеня селянъ радикалбвъ до интеліґенціи, дальше руху просвѣтного, економічного и політичного межи селянами и економічного положеня громадъ. Політика „наплюямо“ наново вджива, бо въ послѣднихъ часахъ рухъ радикальный справдѣ бувъ притихъ, особливо по неудачѣ посольского выбору д-ра Ив. Франка въ Тернопбльщинѣ. О скбльо знаемо партія радикальна въ послѣднихъ часахъ втратила маръ межи селянами, а процесъ тернопбльскій також не дуже красно свѣдчить за менербвъ згаданои партіи. Вкбнци *vederemo!*..

— **Контрольний зборы.** Команда доповняюча 30 пол. пѣхоты подае до вѣдомости, що до сего рбчнои контролѣ обовязаній всѣ урльопники, резервісты и резервісты запасовій, мешкаючій въ обсягу Львова, мають зголоситись въ мѣсяци жовтни. Близшій вѣд мости подають оповѣщени магістрату.

— **Про выступъ панны Саломеи Крушельницкои** сен середы въ Великомъ театрѣ у Варшавѣ въ „Аідѣ“ паше рецензентъ А. Сигетыньскій въ „Курерѣ варшавскомъ“ [ч. 275 зъ 5 с. м.]: „Постать струнка, черты рѣшучій и дуже милій, лице выразисте и рухливе, очи гарій и живій, зубы бѣлій мовь перлы, волося чорне якъ гебанъ, голосъ сопрановый великій, свѣжій, доносимый, може дещо острый и задористый, але металічно звучный, знаменито поставленый и свободно дбстае ся зъ гортанки, знаменито выробнаный въ цѣлбй скали, хочь дещо слабый въ кблькохъ найнизшихъ тонахъ и хвилями дбткненый легкою дрожю, податный до выраженя всякихъ чувствъ, зъ выимкою хиба надъ мѣру пестливыхъ або роскбшно мрѣяныхъ, нагинае ся зъ легкостію до зымагань волѣ, зарбвно зъ огляду на обсягъ скалѣ, якъ и характеру барвы, а такій сильный и теплый, що переймае до шпіку кости фізично, а великимъ навѣть масамъ хоральнымъ и орхестровымъ не дае ся покрывати, податный найтончамъ вымогамъ душѣ богатои зновъ зъ свого боку у всѣ примѣты знаменуючій артистку правдиву, бо опертій на темпераментѣ огнистомъ, але повздержуваномъ усе въ мѣру почутемъ благородныхъ прикметъ штуки, выявляючій ся зарбвно у фразованю индівідуальномъ а однакъ музычно пышномъ, якъ и въ грѣ характеристичній а однакъ знаменитбй, зарбвно въ пластицѣ звукбвъ, якъ и въ досадности слова — отсе фізичній и духовѣ засобы панны Саломеи Крушельницкои, котра, яко дебютантка, одуше вила [„zachwyciła i olśniła“] досыть численно зббрану вчера публику Аідою, а въ четверъ безъ сумнѣву потрясе Галькою, бо до того мае всѣ данѣ.“

— **Спростоване спростованя.** Въ спростованю помѣщенбмъ у вчерашнбмъ числѣ „Дѣла“ въ справѣ складокъ на будову рускои церкви въ Новомъ Санчи зайшла знова похибка, котру мусимо отсе ще разъ простувати. Отже мае бути: „В. Соколовскій зъ Молоткова“ (не зъ Ляшокъ) и „о. В. Дылиньскій зъ Лашокъ — 50 кр.“ Проче було въ ч. 205 вѣрно подане.

— **„Осторога передъ піяченемъ.“** Вже жь то неоспорима правда, що розпаношене межи нашимъ народомъ „хруньство“, котре поводуе всюды и всюда неудачѣ всякого учтивого выбору чи до радъ громадскихъ и повѣтовыхъ, чи до сойму и рады державнои, — мае головне свое жерело въ наклонности народу до піяченя. Ся наклонность губить у масъ народу тверезый судъ и всяку вдпорну силу; села, котрій при выборахъ схрунять, се або впростъ піяцкій села, або піяцку мають зверхность. Щобы сему піяченю и страшнымъ такъ суспбльнымъ якъ и особистымъ наслѣдкамъ піячення противдѣлати, выдала редакція „Прапора“ малу але дуже важну брошурку: „Осторога передъ піяченемъ“, въ котрбй вычислено 25 тяжкихъ нещасть, якій идуть зъ пілченя.

Ся брошурка заслугуе на найжинѣйше ширене межи народомъ, надъ котрого отверезѣнемъ слѣдуе старати ся всѣми силами; а розкинене сен брошурки сотками по нашихъ селахъ, межи интеліґентныхъ селянъ готовыхъ до апостолованя тверезости межи громадянами свого села, мусить вдносити успѣхъ. До ширення сен брошурки масами (100 штукъ коштуе вразъ зъ оплатою почты 90 кр.) поклика не въ первбй лінія наше Всч. Духовенство, котре, маючи ю вже въ 8 ч. „Прапора“ въ руцѣ, уміло и певно гбдне оцѣнити. Тутъ реґіструючи появлене сен вельми цѣнной брошурки ґратулюемо Редакціи єй уложеня и надѣемо ся, що она розбйде ся въ числѣ доси у насъ небувалбмъ.

— **Велике вѣче** слугъ державныхъ вдбуло ся дня ½ с. м. у Вѣдни. На вѣчу було присутныхъ звыжь 5000 особъ; була тамъ служба почтова, телеґрафічна, возьний, стражь екарбова и т. п. На вѣче прибуло такожь кблькохъ послбвъ, а провбдъ вѣча обявъ посолъ Прохаска. По многихъ и всесторонныхъ промовахъ вѣче ухвалило резолюцію домагаючу ся пдвышки платнѣ служби державнои, регуляціи вдношенъ урльоповыхъ, обмеженя провізорія службовои до одного року, авансу що 5 лѣтъ и признаня додатквъ на мундуры. — На вѣче прислано 151 телеґрамъ ґратуляційныхъ.

— **Выровъ вбйта** зъ *Ясенбвци* (пдъ Рожнятовомъ) звучить буквально такъ: L. 298. Wyrok. — W Imieniu Jego c. k. Apostolskiej Mości. Urząd gminny w Jasienowcu wydaje Następujący Wyrok. — A to dla Dmytra Prokopów za gwałt publiczny ob cych Czeladzi na ich własnych gruntach bez najmniejszej przyczyny przez Dmytra Prokopów na padniętych. — A to w zastępstwie Iwana Hrynyszyn i Asesora Hrynia Kostyszyn zapomocą kompletnej Rady zasądzili za ocznie na podstawie świadków Dmytra Prokopów za gwałt publiczny na 2 dni aresztu, a za nieposłuszeństwo zawołania przez 3 razywego posłańca policijanta gminnego do Urzędu gminnego. Zostaljes p. zasądzony 2 zł. na fundusz ubogich powiatowych który to Dmytra Prokopów do dni 8 ma zgłosić się do tej kary. W przeciwnym bo razie można rekurs wieść do dniu 8 po doręczeniu tego wyroku. Sprawa odbyła się na dniu 19/9 1898. Urząd gminny w Jasienowcu dnia 26/9 898. Iwan Hryniszyn zastępca wójta Hryń Kostyszyn Asesor. Пане вбйте! Може бы вы покинули паньску прамху та шанували свою рбдну мову и по руска выдавали „wyroki“ своимъ громадянамъ, мѣжь котрыми нема анѣ одной душѣ польскои!

— **Неладъ на почтѣ.** Одинъ зъ нашихъ передплатникбвъ жалуе ся, що число „Дѣла“ зъ 3 жовтня мѣсто до Журова (коло Букачовець) повандрувало до Турки, хотяй до сего часу правильно доходило до почты въ Журовѣ. Згадане число доперва по двохдневбй вандрбвцѣ дбйшло до рукъ передплатника зъ „Дѣломъ“ зъ дня 5 жовтня. — Другій передплатникъ вдъ Пѣстиня жалуе ся, що часами дбстае вжь по пять чиселъ „Дѣла“ наразъ: мѣсцевый почтарь оправдуе ся тымъ, що у Львовѣ пакуе урядникъ ґазету зъ посылками до Косова, звдки ґазета вертае назадъ и тому опбзнюе ся. Справдѣ галилейскій порядки!

— **Игла въ мозку.** Берлиньскому проф. Барделебену удалось на днях выконати дуже небезпечну операцію — добути зъ мозку иглу. Недужа Вільгельмина Штанге, кравчиня 20-лѣтна, родомъ зъ Кельна, тому лѣтъ пять назадъ безъ всякои видимои причины стала вдчувати страшній болѣ головы, що доводили ей майже до божевольства. Болѣ тій не устававали въ протягу цѣлыхъ пяти лѣтъ. Всѣ заходы лѣкарѣвъ були безуспѣшній и терпѣня недужои збільшали ся зъ кождымъ днемъ, до чого прилучились ще первовій судороги всѣхъ членовъ. Позаякъ недужа жалувалась на колючій бблъ въ правои стороны головы, то проф. Барделебенъ рѣшивъ выконати операцію. Розрѣзавши въ недужбмъ мѣсци скбру, замѣтивъ зъ правои стороны тѣменнои кости якусь точку зъ металѣчнымъ блескомъ. При близшбмъ осмотрѣ та точка оказалась ушкомъ бблыпои иглы. Щобы ей добути, прийшлось зразу обтяти тѣменну кбсть довкола игольного ушка, и лишь тогдѣ удалось вытягнути ей при помочи щипцѣвъ. Игла, що стремѣла въ черепѣ и мозку, мае 7½ сантиметрбвъ довжины. По ей добутю болѣ головы сейчасъ устали и вже на другій день недужа могла въ лбжку заниматн ся легкою роботою. Теперь она выписала ся зъ шпиталю и чуе ся цѣлкомъ здоровою. Якъ попала въ ей голову игла, она обяснити не може. Могло се лучитись ще въ дитинствѣ, болѣ же появились всего пять лѣтъ тому назадъ, коли вбстре игды зачало проникати въ мозокъ.

— **Розбишацтво въ Сардинії.** Въ Сардиніи населене дуже обурене на власти, що устроили нагбнку на розбишакбвъ, причбмъ застрѣлено „короля“ тамошныхъ розббійникбвъ Саліеъ Джованні Корбеду. Въ окрузѣ Нуово, середъ гбръ въ самбй серединѣ острова, кождая дитина знала старого Корбеду, котрый вбдъ 50 лѣтъ розбивавъ по дорогахъ, а всякому божився ся, що вбдъ двохъ лѣтъ не убивъ ще нѣкого. Що правда, Корбеду не потребувавъ вже убивати и грабити подорожныхъ. Мавъ найбблыній череды въ цѣлбй околици, а село Оліена зъ довколѣшными горами було его власностею, хотяй на дѣлѣ поодинокій домбвства и грунты належали до его сынбвъ и зятѣвъ. Старый опришокъ тѣшивъ ся въ цѣлбй околици великимъ поважанемъ и въ властями живъ добре. При послѣднихъ выборахъ переперъ правительственного кандидата, агітуючи за нимъ зъ двома ручницями и кблькома револьверами. Коли пбдпрефекта за его вносины зъ опришкомъ усунено, а на его мѣсце прийшовъ молодый та енерґічный пбдпрефектъ, настала для розбишакбвъ тяжка година. При помочи 300 карабінербвъ постановивъ пбдпрефектъ выгубити до нащаду розбишацтво. Корбеду укривавъ ся довгій часъ въ горахъ. Вкбнци зрадили его двѣ панѣ, котрій колись були у Корбеду въ полонѣ и выйшли на волю доперва за зложенемъ богатого окупу. Они показали жандармамъ дорогу до криївки опришка и старый Корбеду по завзятбй оборонѣ упавъ вдъ куль карабінбвъ. Плаче по нѣмъ цѣла Сардинія. Населене острова уважае его героемъ, часописи болѣють надъ его смертею и роблять карабінєрамъ докоры, що убили пбдступомъ и зрадою старого Корбеду, хочь той вбдъ 2 лѣтъ нѣкого не замордувавъ. Исторія того опришка в досадною илюстраціею сардиньскихъ та взагалѣ італійскихъ вдносинъ.

— **Дрббній вѣсти.** Намѣстникъ гр. Пінінський выѣхавъ до Стрыя на люстрацію староства. — У Львовѣ увязнено купця Вас. Литвиновича, котрый вбдъ своеи касіерки выбравъ 800 зр. титуломъ кавціи, а до сего ще и збанкротувавъ. — Магістратъ м. Тернополя оголошуе конкурсъ на посаду другого лѣкаря мѣского зъ рѣчницемъ подань до 15 н. ст. падолиста. — Великій жилы золота вбдкрыто на Угорщинѣ въ мѣсцевости Геде Меслергаза въ маетности Банфіого; въ 100 кґрм. кварцу було 20 ґрм. золота а 30 ґрм. срѣбла. — Въ Тернополи померъ онодги въ 83 роцѣ житя д-ръ Левъ Козминьскій, бувшій адвокатъ и довголѣтный бурмістръ мѣста. — Въ Тѣшинѣ на Шлеску померъ Стефанъ Лопушиньскій, адъюнктъ станиславбвского суду, сынъ недавно помершого *о. проф.* Лопушиньского. — Въ Краковѣ розпочавъ ся процесъ противъ великои шайки злодѣйскои, зложеной зъ 20 особъ; спеціяльно обкрадали они торговлѣ корѣній. — Въ американьско-испаньскбй вбйнѣ изъ стороны Американцѣвъ наложило головою 2910 жовнѣрбвъ; бблыша половина погибла однако вдъ жовтои пропасниці, а не вдъ куль карабінбвъ. — Онодги посвячено на Кульпорковѣ величаву каплицю протестантску, котру побудовано зъ доходбвъ згаданого села, записаного ще въ р. 1858 гр. Стан. Старжиньскимъ громадѣ протестантскбй мѣста Львова.

Посмертній — ✝ — оповѣстки.

О. Василь Метикъ, парохъ въ Комарнѣ упокоивъ ся по довгбй а тяжкбй недузѣ дня 30 м. ст. вересня въ 52-бмъ роцѣ житя а 25-бмъ священьства. В. е. п.

Айталь Ильницкій, ц. к. майоръ въ пенсіи, померъ въ Томашбвцяхъ дня 30 вересня въ 78 роцѣ житя.

Господарство, промыслъ и торговля.

Львівска Дирекція ц. к. желѣзниць державныхъ оповѣщуе:

Вѣстникъ розпоряджень для желѣзниць и морскои плавбы ч. 107 зъ дня 20 вересня с. р. оповѣщуе для потерпѣвшихъ вдъ граду повѣтовъ Бобрка, Березбвъ, Бучачь, Тѣшанбвъ, Домброва, Ярославъ, Кольбушова, Львбвъ, Мѣлець, Нисько, Пдгайцѣ, Перемышляны, Рава руска, Рашѣвъ, Самборъ, Сокаль, Станиславбвъ, Старе мѣсто, Стрый, Стрижбвъ, Турка, Збаражъ, Жидачбвъ и Золочѣвъ — слѣдуючій зниженя цѣнъ перевозовыхъ:

1) для бульбы въ наборахъ цѣловозовыхъ цѣны перевозовій пбсля тарифы виимковои II., для меньшихъ скількостей 50% опустъ зъ звычайныхъ цѣнъ перевозовыхъ класы A.

2) для збожа призначеного на засѣвъ, якъ пшеница, жито, ячмѣнь, овесъ, просо и гречка, 50% опустъ зъ звычайныхъ цѣнъ перевозовыхъ спеціальнои тарифы 1 для посылокъ въ наборахъ цѣловозовыхъ, взглядно класы A. посылокъ меншои ваги.

Знижень тыхъ важныхъ для бульбы вдъ 23 вересня до кбнця року 1898, а для збожа вдъ 23. вересня до кбнця жовтня с. р. удѣляе стація надавча безъ всякихъ дальшихъ формальностей на пбставѣ долученои до листу перевозового карты замовленя.

Близшихъ поясненъ що-до права выставлюваня картъ замовлень и т. д. удѣляе въ окрузѣ львбвскои ц. к. Дирекціи зел. держ. бюро информаційне (Львбвъ, готель Імперіаль ул. 3 мая ч. 3) и всѣ ц. к. уряды стаційній.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

Въ имени посорѣлыцѣвъ бѣдныхъ села Гребенного складаю подяку въ першбй мѣрѣ Вп. П. Якову Гольдбергови, посессорови Гребенного, за великодушный даръ для кождого по пбвъ корца жита и по пбвъ корца пшеницѣ, разомъ 15 корцѣвъ збожа, и по одинбй копици сѣна, не рахуючи того, що обѣцявъ ще въ зимѣ дати имъ полови и деякои пашѣ. Дальше складаю подяку Вп. П. Кемпеому зъ Рѣчокъ за даръ 33 кбрцѣвъ бульбы, Громадѣ села Корнѣ и П Витковскому за даръ 300 клґр. жита, пшеницѣ и проса, и 45 кр., вкбнци п. Василеви Бойкови зъ Львова за присланихъ 10 зр. и Всч. о. Вас. Илешкевичови гр. кат. парохови зъ Верхрати за 2 зр. Господь Всемогучій най Вамъ заплатить за Ваший милосердній учинки! — *Ніль В. Ломницкій* гр. кат. парохъ въ Гребеннбмъ.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатникбвъ — якъ найскорше надсылати передплату на IV-ый квертырбкъ а взглядно и выровнати залеглости.

Телеґрамы „Дѣла“.

Станиславбвъ. Въ Опришбвцяхъ пяний урльопники напали въ ночи на корчму, побили арендаря и тяжко поранили громадского поліцая. Виновникбвъ арештовано.

Вѣдень 7 жовтня. Орлеаньскій князь, котрого Люккені зразу намѣривъ бувъ убити, замовивъ памятникъ для цѣсаревои Єлисаветы, щобы поставити его въ Женевѣ въ мѣсци злочину. Памятникъ мая представляти цѣсареву въ жалббній сукни, зъ рожею въ руцѣ и поглядомъ звернепымъ до неба.

Прага 7 жовтня. При доповняючихъ выборахъ въ мѣсце уступившого Славіка въ мѣскій ґрупѣ Найгавсъ, выйшовъ вчера молодочех Наксера.

Бѣлградъ 7 жовтня. Зъ огляду на се, що Турція не увзглядняе сербскихъ жалобъ въ справѣ ексцесбвъ турецкихъ Арнаутбвъ, сербске правительство постановило просити о интервенцію европейскій державы.

Берлинъ 7 жовтня. Въ справѣ Креты Россія вдносила дипльоматичну побѣду, бо нота не грозить жадными примусовыми средствами.

Парижъ 7 жовтня. Референтомъ въ справѣ ревізіи процесу Дрейфуса именованый радникъ касаційного трибуналу Бардъ, котрый колись протививъ ся карному поступованю противъ Патї-ді Клама.

Цірихъ 7 жовтня. Слѣдство противъ Люккеніого буде закбичене за 10 до 12 днівъ. Розправа передъ присяглыми вдбуде ся въ першихъ дняхъ падолиста.

Лондонъ 7 жовтня. Зъ Чункінъ доносять о великихъ забуреняхъ. Найбльше небезпеченьство грозить місіонарамъ и въ загалѣ Европейцямъ.

Новый Йоркъ 7 жовтня. Ґарція мавъ въ службѣ американьского правительства удати ся въ глубъ Кубы, щобы наклонити повстанцівъ до зложеня оружія.

Оповѣщене.

Загальнй Зборы членѡвъ „Народнои Торговлѣ“, общества варет. съ ограниченою порукою за рѡкъ адм. 1897/8 вѡдбудуть ся 2 н. ст. падолиста 1898 р. о годинѣ 4 зъ полудня у власнѡмъ домѣ у Львовѣ, ринокъ 36. I. поверхъ.

ПОРЯДОКЪ ДНЕВНЫЙ:

1. Вѡдкрыте зборѡвъ предсѣдателемъ Совѣта управляючого.
2. Справоздане Совѣта управляючого зъ дѣяльности за рѡкъ адм. 1897/8.
3. Справоздане и внесене головного комітету контрольного (§§. 34, 46 стат.).
4. Доповнюючій выборъ двохъ членѡвъ Совѣта управл. по мысли §. 15 статута.
5. Означене высоты марки презенційнои для членѡвъ Совѣта управляючого на рѡкъ адміністр. 1898/9.
6. Выборъ головного комітету контрольного на рѡкъ адм. 1898/9.
7. Предложене Совѣта управляючого въ справѣ пенсійного фонда для урядниковъ и слугъ товариства.
8. Справа крамниць.
9. Внесеня членѡвъ.

Яко легітимація для членѡвъ служать ихъ книжочки удѣловй. Члены выповѣвшій свои удѣлы не мають права голосу.

Въ дня загальныхъ зборѡвъ о 8 годинѣ рано вѡдбуде ся въ церкви Успеньскій у Львовѣ поминальне Богослуженя за померших членѡвъ товариства.

У Львовѣ дня 24 н. ст. вересня 1898.

Вѡдъ Совѣта управляючого „Народнои Торговлѣ“.

Д-ръ Щасный Сельскій. Д-ръ *Стефанъ Федакъ.*
предсѣдатель Совѣта. членъ Совѣта.

ПРИМѢТКА: Білянсъ за 1897/8 буде выложеный вѡдъ 16 жовтня у всѣхъ складахъ товариства и въ канцелярій дирекціи. На жаданѣ вышле канцелярія дирекціи справоздане почтою оплачено. 881 2—3

Надѡсланѣ.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плацу передъ площи Галицкои

поручае въ великѡмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвінеры, льорнеты, бінокле, далекозиды, барометры, термометры, рѡвнй ареометры, мікроскопы, лупы, компасы райсцайги, таншье мѣрничій, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене двединковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Курсъ Львѡвскій

зъ дня 7 н. ст. жовтня 1898.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	209 —	211 50
Зелѣз. Львѡв.-Чернов.-Ясси по 200 зр.	293 —	295 —
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	370 —	380 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	200 —	210 —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	208 50	211 —
Листы застав за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а.в. выльос. зъ 10% прем.	110 20	110 90
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	100 10	100 80
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	96 50	97 20
„ краевого 4½% а. в. льос. въ 51	100 90	101 60
„ „ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	98 —	98 70
Товариства кредит. 4% (I емісія)	97 50	98 20
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	97 70	98 40
„ „ 4% льос. въ 56 л	95 70	96 40
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	97 30	98 10
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	102 50	— —
Комунальнй Банку краев. 5% (II. ем.)	102 80	— —
„ „ „ 4½% (III.ем.)	100 50	101 20
Позички краевои зъ 1873 по 6% а. в.	103 —	— —
Позички краевои въ 1893 по 4% а. в.	97 50	98 —
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	95 50	96 20
Льосы:		
Мѣста Кракова	26 50	28 50
Мѣста Станиславова	50 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 61	5 71
Наполеондоръ	9 49	9 59
Повъимперіалъ	9 47	9 59
Рубель срѣбный	1 20	1 25
Рубель папировый	1 27	1 28
100 марокъ нѣмецкихъ	58 60	59 10

ТОВАРИСТВО «ПРОСВІТА»

у Львовѣ, ринок ч. 10

видало своїм коштом і заходом:

„Панщина і єї скасованє в 1848 році“. Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.

„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селяньскій. Ціна 25 кр.

ЛИШЬ

-ъ реставрація НАФТУЛЫ ТЕПФЭРА, улиця Трибунальска ч. 12. дѡмъ власный, можна дѡстати щоденно вже о годинѣ 8-ѡй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкана легки	12 „
Фляки	12 „
Нѡжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрація, даю вѡдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ. почавши вѡдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 141—? Зъ высокимъ поважанемъ
НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

По низькихъ цѣнахъ
выготовляе
РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ
М. ЧЕРНАВСКОГО
Львѡвъ, ул. Короля-Людвика ч. 3
всякій церковній роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 92—?

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѡльгъ въ сплатахъ пѡсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ такожъ сальоновй и настѣнній, хѡдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѡжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѡддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхѡвъ, рукавичокъ, панчѡхъ, коронокъ и стяжокъ,

На жадане высылае ся зъ принятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовлена належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львѡвъ. ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Neuveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжнахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler. *Львѡвъ, пл. Капітульна ч. 3.* 190 29—7

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНГЕРА, въ первороднихъ краевыхъ и заграничныхъ фабрикъ, найдокладнѣйше урегульованій, поручае ИВАНЪ АВРУКЪ Львѡвъ, Галиция 6. На мѣсячній раты по 4 зр., готѡвкою 10% дешевше. 843

До П. Т. Властителѣвъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрѣ и дешевѣ дерга на конѣ — зволѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванѡвъ „Au Louvre“ у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великаньскій выборъ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высылаемо на жадане нашій богато ілюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно 190

Выстава загальна

всходныхъ и нашихъ чужихъ и краевыхъ диванѡвъ, портіеръ, фіранокъ, хѡдниковъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнѡмъ освѣтленю. Вступъ вѡльный. Зачудовуючо дешевй цѣны вказаній докладно на всѣхъ товарахъ. Полскій въ сплатахъ пѡсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнникъ даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванѡвъ „Au Louvre“, Львѡвъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кільограмовъ loco фабрика.

Вино

въ барилкахъ 5кільограмовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило

мѣшане по 70 кр.; буршгинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільограмъ. 4038

Пошукую

домового учителя або учителькы для двохъ дѣтей въ нормальныхъ школахъ. Блившу вѣдомбсть и условія подасть свящ. Корнилій Сеникъ въ Бережницѣ королѣвскій „почта въ мѣсци ad Жидачѣвъ.“ 885 1—4

Також и на раты

безъ вѡдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, хѡдники, ковдры ватованй, капы на столы и лѡжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожъ всякій артикулы потрѣбній до уряджена домового въ складѣ диванѡвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львѡвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно. 19

Глядаю

заразъ матуриста семинара учительского до приготовання до тои-жъ матуры ученика V кл. гімназ. Адреса: Услѡвя у о. В. Илашевича въ Соколовцѣ п. Бѡбрка. 863 3—4

ОДИНОКЕ РУСКЕ
Артистично-літографічне
ЗАВЕДЕНЕ
Андрея Андрейчина
у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29
выготовляе
всякій літографічній выроби
звычайнй візитовй білєты
вѡдъ 1 зр. за 100 штукъ, а новопоявшій ся візитовй білеты въ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ въ касеткою 188 42—51

Диваны перскі и портіеры

традиній (старинний)

продае, виг'уе и выпозичае, а такожъ приймае на переховокъ. Складъ диванѡвъ „Au Louvre“, Львѡвъ ул. Сикстуска 6. — Пѡльги въ сплатахъ пѡсля умовы. На жадання высылаемо нашій богато ілюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

ПОСЛѢДНЕ ТЯГНЕНЄ
22 ЖОВТНЯ
Львовъ Вѣденьскихъ а 50 кр.

1. Головна выграна **100.000**
2. „ „ **25.000**
3. „ „ **10.000**

Готѡвкою зъ 20% вѡдшкоди. 919 8—?

поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корканъ и Файгенбавмъ, Г. Максъ, Сокаль и Лілієнъ, Авг. Шеллєнбергъ и Сынъ, Самуелі и Ляндау, М. Клярфельдъ.

Глядаю учителя

зъ точнымъ знанемъ математики для приватиста V. клясы гімназ. — О. Вол. Познаньскій въ Товстенькѡмъ п. Пробѡжна. 859 4—5

АЖКА зелѣзній складаній по зр. 5·50, съ бокани, орѣхово лакированій по зр. 12·—, 14·—, 16·—, 18·—, 20·—. Матерацы спружиновй по зр. 12·50 поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 4595

Рештки хѡдниковъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, гобеліны и рѡзній предметы декораційній по цѣнахъ бачно дешевыхъ. Складъ диванѡвъ „Au Louvre“ Львѡвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Також на раты безъ пѡдвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

ПУЩАДЛА и трокары для худобы препоручае Иванъ Лаврукъ, ножовникъ у Львовѣ, ул. Галицка ч. 6.

ТКАЦКЕ ТОВАРИСТВО
въ Глинянахъ

оголошуе, що маe на складѣ великій засобы

КИЛИМѠВЪ

свого выробу 318 5—36

въ розмаитыхъ десеняхъ

Цѣна по 6 зр. за 1 метеръ квадрат.

Артист.-літературні Новини

виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: белетристика і поезія, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: сильнійше увзглядненоване артистичного викінченя навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі.

Кн. І. В. Щурат: „МОІ ЛИСТИ“ (поезії). - Кн. II. Едгар По: „Новелі“ (в перекладі Ів. Петрушевича.)

Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор.

Видавець: М. Заячківский, Львів, улиця Зиблікевича, число 34.

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

подля часу середно-европейского [цісарского о 36 мінут від часу ві ліньского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відхо	дить о	
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірца
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	6.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.58	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.35	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірца
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		3.—	„ Стрия
	5.25	„ „ „ головн. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан	**ніч**		
	5.55	„ Сокаля		4.10	до Кракова
ніч				5.20	„ Лавочного
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		6.30	„ Іцкан
	3.30	„ „ „ головн. дворець		6.40	„ Кракова
5.10		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	6.10	„ „		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	9.10	„ Кракова		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.44	„ Янова
9.45		„ Іцкан		10.05	„ Іцкан
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець	10.40		„ Кракова
	10.30	„ Лавочного		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.15	„ Сколього		11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарѡвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянськом. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского

Ч. 214. Львовъ. Субота 26 Вересня (8 Жовтня) 1898. Рочникъ XIX.

Виходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный дорадокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, а въ второкъ и пятницю на переміну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalck I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ выносить: за границею: на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 9 зр. на пѣвъ року . . 12 зр. У Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ въ літор. додатками въ Австрії:

Редакція, Администрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямаціи неопечатаній вольний вѣдъ порта.

Поединоке число комтує 8 кр. а. в.

Оголошенія звичній принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератового або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Недокій и инший доносенія приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Вѣдозва.

Зъ Коломыѣ. Подаемо до вѣдомости выборцѣвъ выборчого округа V-ого курій Городенка-Снятинъ-Косовъ-Коломыя-Надвірна-Богородчаны, що на окружнѣмъ вѣчу выборцѣвъ, вѣдбувшѣмъ ся 5-го н. ст. с. м. въ Коломыѣ, одноголосно поставленый и заявленый рускимъ народнымъ кандидатомъ на посла до державної ради панъ др Михайлъ Дорундякъ адвокатъ въ Борщевѣ. При тѣмъ вѣче приняло одноголосно слѣдуючій рѣшенія:

I. Въ виду заявленія д-ра Михайла Дорундяка рускимъ народнымъ кандидатомъ повинній выборцѣ уважати кожду другу кандидатуру противнародню и самозванчою и ей поборювати.

II. Вѣзвати духовенство въ цѣлѣмъ округѣ, щобы стало на чолѣ выборчого движенія, щобы уважало на правильный хѣдъ и користный для народного дѣла результатъ праворѣвъ и щобы всюды священники були выборцями.

III. Вѣзвати сѣвобивательвъ мойсеєвого вѣроисповѣдання, щобы, живучи посередъ руского народа, оставили наконець ворожій свѣй способѣ поведенія противъ руского народа и руско-народныхъ стремлень, а коли уже не хотять або не можуть помагати корѣнному рускому населенію въ его стремленіяхъ, щобы по крайнѣй мѣрѣ тримали ся осторонь въ борбѣ руского народа зъ его гнобителями и не вдавали ся зъ его противниками.

Выборчій комітетъ рѣшивъ окрѣмъ повѣтовыхъ вѣчь, заявленыхъ уже на день 8-ого н. ст. с. м. въ Балинцяхъ для гвоздецкого и 1 (13)-ого с. м. въ Городенцѣ для городенського судового повѣту, скликати выборчій вѣча: въ понедѣлокъ 10-го н. ст. въ Делятыньскѣмъ, вѣ второкъ 11-ого въ Надвірняньскѣмъ, въ середу 12-ого въ Солотвиньскѣмъ, въ четверъ 13-ого въ Богородчаньскѣмъ, въ суботу 15-ого въ Косовскѣмъ, въ понедѣлокъ 17-ого въ Жабѣвскѣмъ, вѣ второкъ 18-ого въ Кутскѣмъ, въ середу 19-ого въ Снятыньскѣмъ, въ четверъ 20-ого въ Обертыньскѣмъ повѣтѣ и въ понедѣлокъ 24-ого н. ст. жовтня вечеромъ передъ выборомъ въ самѣй Коломыѣ.

На всѣхъ сихъ вѣчахъ, окрѣмъ вѣча въ Городенцѣ, явить ся кандидатъ, щобы станути передъ выборцями.

О кождѣмъ надужитю и недозволенѣй агітаціи просимо донести письменно або телеграфічно укружному комітетови на руки д-ра Володимира Дудыкевича, адвоката въ Коломыѣ, або послови д-ру Теофилу Окуневскому у Вѣдни (пѣдъ адресою: Reichsrathsabgeordneter Dr. Okuniewskij Wien, Abgeordnetenhaus).

Особливо просимо звертати увагу на те, щобы завчасу були всюды выданій выборцямъ легітимаціи и рѣвночасно карты голосованя.

Наконець просимо доносити на руки д-ра Володимира Дудыкевича о ходѣ праворѣвъ и подати имена выборцѣвъ кождои мѣсцевости.

О розпочатю и мѣсци повѣтовыхъ вѣчь донесемо пѣзнѣйше.

Д-ръ *Володимиръ Ѳ. Дудыкевичъ*, адвокатъ въ Коломыѣ.

Свящ. *Титъ Войнаровскій*, мѣстопредсѣдатель коломыйскои повѣтовои рады, приходникъ Балинець.

[В ѣ руский народній газеты просимо о повторене сего вѣдзыву.]

Ще въ справѣ уживаня руского языка.

До поясненъ поданыхъ вже попередно въ справѣ уживаня руского языка зѣ стороны нашихъ властей краевыхъ, якъ и супротивъ тыхъ-же властей уважаю указанымъ подати до прилюдної вѣдомости письмо ц. к. староства въ Залѣщикахъ зъ 6 серпня 1898 ч. 13736, що звучить дословно:

Після відозви тутейшого ц. к. Суду повітового з 28. липня 1898. Ч. 320/2 98. відповів Всечестний Уряд парохіяльний на візване тогож Суду вистосоване в язиці польскім яко урядовім, що на завізвання вистосоване в язиці польскім не буде відповідати. — Зі взгляду на то, що до Урядів парохіяльних відносить ся Суд переважно в справах або пупілярних, або карних, а то або о надісланя метрик, або о свѣдоцтво моральности, мусить подібне пост пованє не лиш стати-сь причиною паралізація чинности судової в найважнійших аґендах, але надто мусить викликати цілковитий застій; а позаяк Уряди парохіяльні, яко провадячі книги метрикальні, суть органами власти рядової, проте уживанє языка польского, яко урядового, зі сторони ц. к. Суду, в кореспонденціях з гр кат. Урядами парохіяльними, есть згідне з постановами розпорядженя загального Міністерства з 5. червня 1869. ч. 2354. Д. з. кр. N. 24. а во виду того уважає тутейшій ц. к. Суд повітовий жаданє Всечестного Уряду парохіяльного за неузасадненє і незгідне з обовязуючими приписами. До того погляду прилучило ся також Президіум ц. к. Суду обводового в Тернополи рескриптом з 14. липня 1898. ч. 1875/25 98. а тутейше ц. к. Староство будучи рівнож того самого погляду, яко згідного з постановами §. 1. вище поклнканої устави, взвиває приязно Всечестний Уряд парохіяльний, аби в інтересі служби державної не робив в тім напрямку жадних трудностий і приймав без перешкоди письма судові вистосовані в язиці польскім. Числю на то, що Всечестний Уряд парохіяльний схоче застосувати ся до того, і відмінним поступованем не поставить мене в немиле положенє заряджування примусового доручена писем судових.

Передовсѣмъ замѣтне в тутъ свого роду поступованє, пѣсля котрого ц. к. судъ повѣтовый въ Залѣщикахъ на письмо урядѣвъ парохіяльныхъ, що на вѣдозвы выготовленій въ языцѣ польскѣмъ не будуть вѣдповѣдати, домагаючись переписки въ языцѣ рускѣмъ, вѣднѣсъ ся о помѣчь противъ руского языка до ц. к. староства, та вѣдтакъ разомъ зъ президіею ц. к. суду окружного въ Тернополи зложено наведеный обѣжникъ, чи тамъ вѣдповѣдь ц. к. староства въ Залѣщикахъ, зъ чого могло бы декому выдавати ся, що нашій уряды парохіяльній по закону справдѣ не мають преза домагати ся вѣдъ ц. к. властей руском переписки, то є пошанованя рѣвноправности руского языка.

Безпѣдставность того потрѣйного орѣченя лежить на долони:

1) Хочь судъ вѣдносить ся до урядѣвъ парохіяльныхъ переважно въ справахъ пупілярныхъ або карныхъ, в то або о надѣсланє метрикъ або о свѣдоцтво моральности, то не буде нѣякого параліжу судового анѣ застою въ дѣловодствѣ судовѣмъ, коли дотычній вѣдозвы до рускихъ урядѣвъ парохіяльныхъ будуть выготовляти ся въ языцѣ рускѣмъ, бо тогдѣ певно и вчасне надѣйде вѣдповѣдь вѣдъ дотычного гр. кат. уряду парохіяльного, а прецѣнь кождый ц. к. урядникъ въ рускій части краю мусить умѣти по руски!

2) Неузасадненє є поведенє згаданыхъ трохъ властей, мовь бы уряды парохіяльній въ титулу ведення книгъ метрикальныхъ були „органами власти рядовои“, позаякъ по мысли артикулу 15-го закона основного о загальныхъ правахъ горожанськихъ въ 21 грудня 1867 В. з. д. 142, уряды парохіяльній є автономными органами духовної власти, що мають право самостійно уладжувати свои справы внутрѣшній, до чого належить також дѣловодство або урядованє нашихъ властей духовныхъ. Якъ бы уряды парохіяльній мали бути „службою державною“, то належали-бъ ся имъ поборы службовій ц. к. урядниковъ державныхъ!

3) Вкѣнци не є згѣдне зъ постановами розпорядженя міністрѣвъ въ 5 червня 1869 ч. 2354 (В. з. кр. 24) уживанє языка польского, яко урядового, зѣ стороны ц. к. суду въ кореспонденціяхъ зъ гр. кат. урядами парохіяльными, бо окрѣмъ §. 1 о внутрѣшнѣмъ урядованю ц. к. властей и урядѣвъ, — якими є ц. к. суды и ц. к. староства, а не гр. кат. уряды парохіяльній, — обнимає тото розпорядженє ще и §. 5., де выразно сказано, що обовязуючій приписы що-до кореспонденціи властей, урядѣвъ и судѣвъ зѣ сторонами, властями неправительственными (отже и зъ духовными властями, якими є також гр. кат. уряды парохіяльній), корпораціями и громадами, не нарушають ся отсимъ розпорядженемъ! То значить, що уряды парохіяльній и громады що-до уживаня языкѣвъ краевыхъ супротивъ нихъ и черезъ нихъ уважають ся на рѣвнѣ зъ сторонами, та ихъ зовсѣмъ не дотычить розпорядженє о польскѣмъ языцѣ урядовѣмъ, позаякъ они мають право означати: котрымъ языкомъ краевымъ будуть послугувати ся, а ц. к. власть и урядъ мусять установати рѣвноправность того языка краевого въ устныхъ и письменныхъ зносинахъ зъ урядами парохіяльными. Зъ того слѣдуе, що выдане mixtum compositum властей судовыхъ и адміністраційныхъ не має за собою нѣякои основы правнои, та радше выглядає на якусь потайну змову противъ рѣвноправности языка руского въ житю публичнѣмъ, що чейже не вѣдстрашить нѣкого вѣдъ выконуваня нашихъ правъ конституційныхъ. Противно наша честь народна стоить нинѣ на картѣ...

5)

Облога Львова 1648 року.

Написавъ *Стефанъ Томашѣвській.*

(Докінченє.)

Дня 13. жовтня выѣхали послы зъ мѣста, а зъ ними богато католицькои и вѣрменськои молодѣжи. Прощали ся они дома, якъ на смерть, бо бояли ся, що Хмельницькій не шанує мѣжнародного посольского права. Вѣдъ мѣськои фѣртки вели ихъ два асавулы ажь до костела св. Петра, де стоявъ гетьманъ. Не застали его, лише полковника Остафія — и той велѣвъ имъ ѣхати ажь до Лисиничъ. „Ѣхали мы — пише одинъ зъ послѣвъ — через громадни татарській и козацькій полки и видѣли зъ великимъ жалемъ християнську добычу...“

Гетьманъ принявъ послѣвъ радо и гостинно. Посадивъ ихъ за столомъ и почастувавъ горѣлкою. Почала ся широка розмова. послы просили его, щобы вѣнъ уважавъ на Львѣвъ, бо се столица Руси; щобы уважавъ такожъ и на нихъ, Поляковъ, що й такъ богато натерпѣли ся вѣдъ свого вѣйська. Мѣщане уживали цѣлои силы мовы, такъ що гетьманъ ажь заплаканъ, слухаючи жалѣбнои бесѣды. Зѣ свого боку выложивъ вѣнъ свои кривды особистій и цѣлого Козацтва. На просьбу, щобы вѣдступивъ вѣдъ домаганого окупу, вѣдповѣвъ, що того вчинити не може, се мусить бути заплатою Татарамъ. Вкѣнци велѣвъ имъ вертати на попереднє мѣсце, до Остафія, и тамъ ждати остаточнои вѣдповѣди.

Хмельницькій пѣйшовъ на двогодинну розмову въ Тугай бемъ, а послы тымчасомъ вели розмову зъ полковниками. Сій розказували зъ насмѣшками, якъ то Поляки утѣкали зъ-пѣдъ Пилявець, який богацтва найшли въ таборѣ, показували навѣть золочену, дорогими каменями окрашену булаву кн. Заславского. Говорили, що теперь прийде имъ зъ помочею самъ турецькій цѣсарь и перейдуть Вислу, возьмуть Варшаву, а Вишневецького дѣстануть у руки, хочь бы въ Ґданьску.

Ся розмова зъ полковниками характеризуе дещо внутрѣшній козацькій вѣдносины. Хмельницькій бувъ повздержливый, непевный, и може самъ боявъ ся того, що зробивъ; полковники же и загалъ Козацтва горячій, вѣдважній и радій до остатка вести дѣло вызволеня. Гетьманъ мусѣвъ потурати сѣй запальности и коли не мѣгъ ей остудити, самъ вкѣнци пѣддавъ ся ѣй. Але се вже було кѣлька мѣсяцѣвъ опѣсля.

Надѣхавъ Хмельницькій разомъ изъ Тугай бемъ, Калгою и Пирѣю, татарськими провѣдниками; на проти нихъ выйшли полковники зъ послами. Засѣли опѣсля за столомъ, Богданъ изъ золоченою булавою въ руцѣ. Почала ся розмова черезъ вѣйськового товмача. Тугай бей здававъ ся у всѣмъ на Хмельницького; при тѣмъ дуже вѣдгрожувавъ ся на мѣщанъ, що повищали богато его людей. Зъ тыхъ слѣвъ мало що не прийшло до поважної сцисіи. Вѣрменинъ Захновичъ, умѣючи по татарськи, вѣдповѣвъ Тугай бевви въ запалѣ кѣлька горячихъ слѣвъ и Татаринъ ажь заскреготавъ зубами; доперва инший послы обернули розмову на що иншe.

Остаточно станула згода на тѣмъ, що мѣщане мали зложити Татарамъ певну суму [докладнои высоты не назначено] чи то въ грошахъ чи товарахъ. На обзорины товарѣвъ поѣхавъ таки заразъ изъ послами полковникъ Петро Головацькій и татаринъ Пиряга поббчь инших. Они жили цѣлій два тыждни въ мѣстѣ, доки не зѣбрано всього. Разъ-у-разъ вожено золото, срѣбло и товары до Хмельницького, де вѣдбиравъ Тугай бей, докладно всю вѣдважуючи и оглядаючи.

Высоту окупу подавали давній историки рѣзно — вѣдъ 600.000 до 200.000 зол. поль. Зъ урядового спису контрибуціи*) выходить цѣла вартѣсть на 528.544 зол., зновъ же приватный списъ Гайдера подае суму 636.676 зол., хочь порахувавши всѣ несписаній выдатки, кошты и шкоды, можна повѣрити словамъ Чеховича, що окупъ дѣйшовъ до міліона зол.**)

Пѣдчасъ збиранья окупу Козаки не переставали въ приступахъ, хочь уже зъ меншою завзятостю. Тѣлько Кривонѣсъ добувъ остаточно Высокій замокъ [15 жовтня]. Залога втѣкла у мѣсто; люде, що схоронили ся на замку пѣйшли пѣдъ нѣжь. По-надъ се стрѣляно на мѣсто, лишь бѣльше для страху мѣщанамъ и також длятого, щобы товпа Козацтва и черни мала нагоду до дѣланя и за-для бездѣльности не показувала свого невдоволеня.

Въ тѣмъ часѣ пріѣхали до Хмельницького послы вѣдъ московського царя и вѣдъ Ракоція въ справѣ новои елекціи. Ракоцій бувъ саме тогдѣ кандидатомъ до польскои корони. Гетьманъ говорившъ Львовянамъ, що вѣнъ вѣдмовивъ бажаню Ракоція, бо признае корону правному кандидатови Яновi Казимировi, одначе потайки робивъ надѣю семигородському князеви, якъ про се свѣдчать его листы.

Сучасникъ подае також два интересній факты зъ того чесу. Пріѣшовъ до гетьмана священикъ изъ Крехова, передавъ ему листъ вѣдъ Крехѣвцѣвъ и деревляный хрестикъ, запрошуючи его до Крехова. Се дѣяло ся въ присутности львѣвськихъ послѣвъ. Хмельницькій поцѣлувавъ хрестикъ, листу при послахъ читати не хотѣвъ, лишь высваривъ священника, що бувъ у такѣй справѣ стѣлько необережный. Зразъ по священику пріѣшовъ одинъ молодый чоловѣкъ, що ходивъ до Варшавы на звѣданы. Сей також неосторожно почавъ складати реляцію зѣ своеи подорожи. За те дѣставъ нагану, потѣмъ заведено его на окреме мѣсце.

Якъ Хмельницкій лагѣдно обходивъ ся зъ львѣвськими мѣщанами, доказомъ есть отся подѣя: Татаре пѣймали листового пѣсланця зъ Варшавы до Львова. Межи листами було письмо львѣвського арцибіскупа до мѣщанина Гайдера „дуже необережно писане“. Гетьманъ переславъ розтвореный листъ у мѣсто.

При кѣнци облоги пѣдѣйшла була изъ Замостя до Львова одна хоругва польського вѣйська пѣдъ Барановскимъ, одначе цѣла попала въ руки ворога.

Мы вже высше говорили про вплывъ польського духовенства на загалъ мѣщанства и о проводѣ его въ політицѣ. Сього доказъ маемо и пѣдчасъ облоги. Въ часѣ переговорѣвъ послѣвъ зъ Козаками деякій монахи пѣдбурювали шляхту и мѣщанъ, говорячи, що послы тому пристають на згоду, бо бѣльше дбають про свои особистій интересы, якъ про загальне добро. И було бы може дѣйшло до мѣськои революціи, якъ бы Арцишевскій не бувъ своимъ вплывомъ угамувавъ розлючене поспольство.

Дня 23 и 24 жовтня уступили Татаре: одну частину попровадивъ Калга въ сторону Каменця, другу Тугай бей до Замостя. Нѣби на прощане велѣвъ Хмельницкій выстрѣлити въ гарматъ двацять разѣвъ; на дѣлѣ-жь була се проба новыхъ гарматъ, напрямованыхъ у сторону мѣста. Одначе бѣльшои шкоды не було.

*) „Жерела“ IV. N. XXIX.
**) Зубрицькій ст. 307.

I. КАПРАЛИКЪ
Львѣвъ, побѣчь Народного Дому
поручая всякій инструменты музичній: скрипки, альтѣвки, бассетлѣ, басы, флеты, клярнеты и трубки, а также цитры и гітары. Найбѣльшій выбѣръ всяких сантграючих и механічных инструментѣвъ. — Цѣны найлѣпшій. Цѣнники безплатне.

I. РЖЕНДОВСКІЙ Львѣвъ-Перемышль
Фабрика выробѣвъ цементовыхъ и окладѣвъ матеріалѣвъ будовельныхъ
продае по найдешевшихъ цѣнахъ: руры для выходкѣвъ зелѣзній и каменковій, всякій выробы каменковій, цементъ, вапно сналисте и гідравтічне, найлѣпшій гипсъ зѣ славныхъ копалень семигородскихъ, папу дахову, плыты изоляційній, теръ, цеглы, плыты и заправу шамотову, цеглы окладовій, дахѣвки, печи кафлевій, карболінеумъ, лупакъ, вильоты англійскій, смесовій вапняково-цементовій и піскаровій до рурки трамвай

Замѣсць отже шукати порады въ ц. к. старостві бувъ бы ц. к. судъ повѣтовый въ Залѣщакахъ лѣпше зробивъ, якъ бы бувъ поступивъ по мысли розпорядженя ц. к. міністерства судовництва зъ 11 серпня 1869 ч. 9973, що въ тѣмъ тутъ зазначенѣмъ дусѣ поясняє розпорядженє о польскѣмъ языцѣ урядовѣмъ, та хоронить права рускои мовы краєвои въ вѣдношеню до ц. к. властей и урядовъ...

Право за нами и право побѣдить!

Д-ръ Кость Левицкій.

Ще кѣлька слѣвъ про зѣѣздъ «Кулокъ рѣльничихъ».

(Надѣслане.)

Вѣдбувшій ся въ днях 27 и 28 вересня у Львовѣ Загальній зборы „Кулокъ рѣльничихъ“ зазначились кѣлькома хвилями, котрыхъ намъ Русинамъ не вѣльно мовчки поминути. Мы противъ кулокъ не мали бы нѣчого, коли бы не те, що они є въ рукахъ Полякѣвъ. Минувшість вспѣльного жатя нашого зъ ними, якъ и теперѣшність учать насъ аксіоматично, що патріотизмъ польскій, заступленый шовінізмомъ, не лишь не уменшає ся, але противно въ що-разъ нашѣй одежѣ и чимъ разъ сильнѣйше выступає. Всяка акція чи то товариства чи поединокихъ одиниць польскихъ, ведена на Руси, веде ся завсѣгды въ ими „посланництва“ польонізованя и лятінізованя Русинѣвъ. Кождый легко може о тѣмъ переконати ся, коли посвятить лише трохи часу и праць, щобы звернути увагу на дѣяльність якого небудь польского товариства або и одиниць. Товариство кулокъ рѣльничихъ выписавши высоко на своимъ прапорѣ „працю надъ пѣднесенемъ моральнымъ и матеріяльнымъ сѣльского и маломѣского люду безъ примѣшки політики“, закинуло свои сѣти на цѣлу Галичину. Вывѣноване значными фондами краєвыми (9000 зр.) и державными (6000 зр.) за кѣльканацять лѣтъ свого истнованя завязало надъ тысячь триста кулокъ.

Пѣсля статуту высылають кождѣ 5 кулокъ одного делегата на Загальній зборы и участникѣвъ, кѣлько хочь.

А що у всходнѣй части краю буде майже 600 кулокъ, тожь около 120 делегатѣвъ є Русинѣвъ; а коли до того выпадуть загальній зборы у всходнѣй части Галичины, то на зборахъ переважає число Русинѣвъ. Се якъ разъ було и на сегорѣчныхъ загальныхъ зборахъ у Львовѣ. И ту велику масу рускаго люду спровадили польскій матадоры до Львова щобы запрячи ихъ до польского воза демонстраційного. Тутъ выпадає ще разъ зазначити, що товариство се вѣдпекує ся, якъ чортъ свяченои воды, вѣдъ всякои політики и голосить, що оно нѣ є польске а краєве для обохъ народностей.

Вже въ понедѣлокъ д. 26 вересня у вечѣръ вычѣкуваєъ на двѣрци зелѣзничѣмъ прибувающихъ зъ провінціи гостей комітетъ, въ бѣло-червонѣй кокардки пристроєный, и забиравъ ихъ на нѣчь до Товарствъ „Скала“, „Гнѣзда“ и „Єдность“. Тутъ нашъ „людекъ“ заставъ для себе приготованѣ великѣ комнаты, удекороваи портретами и бюстами Косцюшка, Мицкевича, Собѣского и иншихъ; а комітетовѣ далѣй же обясновати стали тыхъ героѣвъ и борцѣвъ за „вспульну ойчизну“ Поляка и Русина. Але здало бы ся попоѣсти. Сѣдають за столы угинаючѣ ся вѣдъ ковбасъ и трункѣвъ; а коли заспокоено жолудокъ, посыпали ся тоасты на тематъ „мѣлосць и братерства“. Почали ся и співы: „Еще Польска не згінела“ „Бартошу“, „Боже цось Польске;“ очевидно, рускои пѣсни анѣ слѣду.

Дня 27 рано служба Божа. Ну, для формы треба и въ церкви Хвалу Божу вѣдправити. Але „людекъ“ тягнуть до косцьола, бо блише. Тутъ ксьондзъ пралатъ Гнатовскій, сѣвши на крыла фантазіи, поплывъ широкодалеко по укоханѣй ойчизнѣ одъ моржа до моржа, о тѣмъ польскѣмъ и рускѣмъ балѣмъ людку, ктури не зна двухъ матекъ, тылько лѣпе до єдней вспульнѣй укоханѣй Польски. Славити Бога, скѣнчило ся. Идемо на засѣданє. Тутъ народъ глотнить ся, щобы що побачити, бо великѣ рыбы прийшли на засѣданє, якъ кс. арцибіскупъ Моравскій, Юбілятъ Ісаковичъ, Екоцел. Намѣстникъ и Маршалокъ, ба навѣть и кс. Стояловскій. Але забули-сьмо про одного. Тажь кс. капонікъ Білѣньскій зъ золотымъ хрестомъ на грудяхъ и червонымъ поясомъ не забули такожь про зѣѣздъ, а навѣть опѣсля звольнили ходити въ депутаціи до намѣстника зъ просьбою о ласкаву опѣку для кулокъ. Въ передпокою звивае ся якась людина зъ газетами „Кржижъ“ и „Єдность“ и выхае по кѣлька штукъ того матеріялу людковн за пазуху. Мы довѣдали ся опѣсля, що був то Іеронимъ Луцыкъ, співробѣтникъ Katolick-ого Ruch-у.

Вже и полудне. Людекъ вже бы попоѣвъ. Настала и тота хвиля. Але передъ обѣдомъ еще поведено насъ оглянути огородничо-пѣльничу выставу и „Рацлавіце“, якъ Коцюшко валить Москалѣвъ. Потѣмъ засѣли мы до столѣвъ. Ѣсти и пити, якъ на весѣлю. Ну, теперь зачали ся промовы. Якійсь Дронговскій якъ втявъ про роздерту ойчизну, то ажь заплакавъ, а пиво зъ куфля полялось на землю. Далѣ балакавъ нашъ щирый приятель „Просвѣты“ и шамбелянъ Артуръ Заремба-Цалецкій, посолъ на сеймъ и властитель Порховои.

А що вже найцѣкавѣйше було, то руска промова того панка, що роздававъ „Кржижъ“ и „Єдность“. Сарака такъ розпалився ся, що ажь крикнувъ „вівантъ кулка“. Пѣдчасъ обѣду збирано складки на косцюлекъ въ Голоску; бачь, де и на що идуть рускій грошѣ; се не політика!. Такъ тѣ шопки повтарялись черезъ цѣлѣ два днѣ. Послѣдне засѣданє вѣдбуло ся въ середу 28 вересня по полудни; заслугує оно на ширшу згадку. Знаный зъ повѣта сокальского фабрикантъ кулокъ панокъ Гоголевскій посмѣвъ въ своѣй великѣй люстраторскѣй премудрости кинутись на Русь Сокальску, а спеціяльно на кореспондента „Дѣла“ за статьѣ помѣщуваній на того панка въ „Дѣлѣ“. Штабъ хрунѣвъ, котрыхъ зъ собою привѣзъ, потакував ему. Не звертавъ бы я уваги на ту бесѣду, бо той панокъ, хотяй бы хотѣвъ, то не потрафить чемно и зъ розвагою промовити; але тутъ менѣ ходить головно о се, що Русь сокальска давнѣйше вѣдвѣрно держача ся вѣдъ вплывѣвъ польскихъ, якъ се потвердивъ самъ референтъ д-ръ Дулемба, а теперь позваляє такъ безкарно газдувати въ повѣтѣ тому панкови. Вѣнъ въ протягу двохъ роковъ заложивъ до вѣсѣмдесять кулокъ и за грошѣ громадскій вѣдъ фірмою кулка закладає крамницѣ. Коли ему ходить о добро люду, а не має укрытыхъ плянѣвъ польонізованя и лятінізованя Русинѣвъ: то чому-жь не закладає крамницѣ „Просвѣты“? Тажь кулокъ еще на свѣтѣ не було, якъ „Просвѣта“ працювала въ тѣмъ напрямѣ и стала ся примѣромъ для кулокъ Те просоне сокальскои Руси, здаєть ся, не потрева довго. Чей прокине ся одна, двѣ, три одиниць, то и задержать п. Гоголевского въ его маршу. Чей тамошня руска інтеліґенція, котра днесь може въ декотрыхъ кулкахъ є навѣть и проводирами, въ недалекѣмъ часѣ покине кулка, та збере ся до закладанія читалень и крамниць „Просвѣты“.

(Конець буде.)

Зъ рады державнои.

Засѣданя рады державнои зъ кождымъ днемъ спокойнѣйшій. Хто вчера бувъ на засѣданю, просто не пізнавъ бы, що се австрійскій парламентъ. Може бути, що длятого було оно менше интересне, якъ попередній. Правительство внесло предложеня: о змѣнѣ ческихъ округѣвъ выборчихъ въ курій великои посѣлости ческои; въ справѣ инжинірского титулу и о пенсійнѣмъ законѣ для учителѣвъ державныхъ школъ. Окрѣмъ того надоспѣло письмо президента міністрѣвъ, що цѣсарь поручивъ высказати палатѣ подяку за присланій ему зъ нагоды имянинъ бажаня и що занменувавъ Дінавлього міністромъ торговлѣ.

Зъ окружного суду въ Тѣшинѣ надбѣшло письмо въ справѣ судового переслѣдуваня кс. Стояловского. — О. Танячкевичъ подавъ внесене въ справѣ амортизаціи хлопскихъ довгѣвъ за помочію рѣльныхъ квитѣвъ и въ справѣ збѣжевыхъ складѣвъ. — П. Данилякъ интерпелює міністра справъ внутрѣшныхъ въ справѣ старосты Лясковского въ Краковѣ. — Вѣдтакъ выбрано кѣлька комісій и приступлено до першого читаня предложеня о пѣдвышеню плативъ державнои служби.

Першій забравъ слово соціяльный демократъ п. Резель, полемізуючи зъ выводами міністра Кайзля. Політика міністра фінансѣвъ — говорить бесѣдникъ — се чисто револьверова політика, бо міністеръ запевняє, що державна служба доперва тогдѣ одержить пѣдвышене своихъ поборѣвъ, коли парламентъ приймe предложене вѣдъ податку вѣдъ продажи цукру. Вѣдтакъ п. Резель обговорює положене поодинокихъ категорій державнои служби, котрѣ потребують скоро полѣпшеня. — П. Бялоглязекъ (антісеміть) доказує, що поправа матеріяльного быту державныхъ слугъ, є державѣ ю конечностію. Выступає противъ мілітаризму и обговорює вѣдносины двѣрскои служби, котру немилосердно мальтретує радникъ двора Вечль, зъ походжена жидъ. Бесѣдникъ кѣнчить апострофою: „Ексцеленціе, цукоръ не на се, щобы намъ тутъ жите робити гѣркимъ! — П. Пентакъ промовляє за правительственнымъ предложенемъ и жалує ся на соціяльныхъ демократѣвъ, що они, заступники працюючихъ клясъ, помагаючи обструкціи, унеможливили реформу въ попередныхъ сесіяхъ. Бесѣдникъ ставить внесене, щобы проектъ передати буджетовѣй комісіи, зложенѣй зъ 48 членѣвъ, котра въ протягу 8 днѣвъ має здати зъ цѣлои справы справоздане. — П. Акеманъ (антісеміть) чудуесь міністрови, що вѣнъ, однымъ ударомъ хоче убити двѣ мухи и разомъ зъ закономъ о регуляціи плативъ служби переформувати податокъ перевозовый и податокъ вѣдъ цукру. По тѣй промовѣ дискусію замкнено, выбрано генеральныхъ бесѣдникѣвъ: Шрамля „за“, а Перґельта „противъ“.

На тѣмъ перервано дальшу дискусію надъ правительственнымъ предложенемъ и приступлено до дискусіи надъ наглымъ внесенемъ п. Пешки о державнѣй помочи для навѣщеныхъ елементарными нещастями громадъ въ округахъ Рокитницѣ, Глюліху и Ландскорона. Внесене передано буджетовѣй комісіи.

П. Вольфъ остро критикує способы выборовъ до комісій. Выборы переводить ся тальопомъ и цѣлкомъ легкодушно. Парламентарній слуги лазять помѣжь лавками и збирають картки, якъ имъ завгодно. Способъ се негодный палаты, и такъ выбраній комісіи суть властиво нелеґальній.

П. Дашиньскій заявляє, що політичнѣ насильства пѣдчасъ галицкихъ выборовъ въ 1897 роцѣ, доконаній пануючою кастою, при співучасти поліціи, жандармеріи и вѣйска, неповинній улягчи переданню. Тымъ посламъ, котрѣ увѣйшли до тои палаты при помочи выборчого обманьства, при проливѣ крови и мордахъ, нѣколи не поведе ся, щобы ихъ мандаты були признаній въ темностяхъ легітімаційнои комісіи. Тота комісія мусить радити явно, а выборчѣ надужитя мусять бути высвѣтлені явно и пѣсля актовъ. Мы домагаємо ся рѣчи якъ найконечнѣйшои, щобы позволено на явнѣ засѣдани легітімаційнои комісіи; хиба бы вже затрачено всяке почутє приличности. Се не приватнѣ рѣчи, але найжизненнѣйшѣ интересы народу; а народъ зѣтхає теперь пѣдъ тягаромъ вынимкового стану, его давить якъ разъ тота кліка, що дѣсталась до сеи палаты обманьствомъ, мордами и иншими злочинами. Поляки и Русины дѣстануть сатисфакцію, коли побачать здемаскованыхъ своихъ гнобителѣвъ. — Внесене явности легітімаційнои комісіи вѣдкинено 166 голосами противъ 100. Внесене Перґельта, щобы наради комісіи для угодовыхъ предложень були явнѣ, принято. Противъ явности голосували всѣ молодо-Чехи. Президентъ Фуксъ заявивъ, що зарядить, абы при выборахъ до комісіи парламентарній слуги въ иншій способъ вѣдбирали картки вѣдъ голосуючихъ послѣвъ. На тѣмъ засѣданє замкнено. Межь внесеними и интерпеляціями, подаными на вчерашнѣмъ засѣданю, знаходять ся слѣдуючѣ: Нагле внесене пп. Гладишовского и Розенштока въ справѣ нужды панующои въ Скалатѣ; интерпеляція Поповского въ справѣ неправильностій у веденю ґрунтовыхъ книгъ; внесене Дашиньского о обжалованє міністерства Туна за заведенє вынимкового стану въ 33 галицкихъ повѣтахъ.

Дня 25 жовтня почали рушати ся и козацькѣ полки. Черныгов палила ще деякѣ передмѣськѣ будынки, навѣть проти волѣ гетьмана, що мусѣвъ ихъ ажь на силу здержувати. Посламъ сказавъ, що се не его вина, що передмѣстя попаленѣ, бо якъ бы самѣ мѣщане того не вчинили, були бы полишили ся цѣлѣ.

На другій день вѣдъѣхавъ и самъ Хмельницькій въ сторону Замостя, полишивши у мѣстѣ стрыечного брата Захарію, яко поруку безпечности.

Коли ворожѣ вѣйська зѣйшли въ львівського горизонту, спѣшивъ народъ до костелѣвъ и день по дню правлено благодарнѣ богослуженя.

V.

Якій бувъ станъ Львова по вѣдходѣ Козакѣвъ, легко собѣ уявити. Якъ на погарищи середъ вугля и попелу стремить у гору окоптѣлый комінъ, слѣдъ давнои будовлѣ, такъ само стояло мале середмѣстє Львова середъ спаленныхъ и звалинъ гарныхъ домѣвъ, цвитучихъ садовъ и огородовъ розлогихъ передмѣсть. Тысячѣ народа полишили ся безъ даху и кусника хлѣба, ще бѣльше погинуло вѣдъ меча або пѣйшло жити въ тяжкѣй татарськѣй неволи.

Щобы дати яке-таке понятє про тогдѣшный станъ Львова, наведемо вырывки зъ листу сучасника Кушевича, що его писавъ до батька свого у Краковѣ заразъ по облозѣ [Западолиста]: „Не тѣлько чоловѣка, але и птаха не видко при Львовѣ, що мѣгъ бы прилетѣти або зъ Польщѣ до насъ або вѣдъ насъ до Польщѣ и обопѣльну принести вѣсть. Вѣйська козацькій и татарськѣ вѣдступили вѣдъ нашихъ муровъ, але деякѣ полки лежать громадою двѣ милѣ зъ вѣдси и зъ тои то причины анѣ мы не можемо выѣздити, анѣ люде до насъ прибувати. Курсоръ може тамъ оповѣсти, яке тутъ спустошеня и знищеня мѣстъ, мѣсточокъ и сѣлъ. Nunc campus ubi Troia fuit! Бѣда у насъ велика. Хлѣба, не знаю, зъ-вѣдки маємо дѣстати. Людей зъ голоду умирае дуже богато. Що буде дальше? Sat sapienti! Кѣнця и писати не можу, бо сердечный жаль менѣ не дае. Мы готовѣ вже боронити ся ажь до самои смерти и до загину, якъ бы намъ Запорожське вѣйсько не додержало вѣры.“ — А згадавши про свои дѣти, пише Кушевичъ дальше: „Жаль не дае писати, що у насъ того [дѣтей] погинуло, то вѣдъ огня, то вѣдъ голоду й зимна, и по нинѣшный день гине по улицяхъ, по рынку, по кладовищахъ, межи крамами и по иншихъ мѣсцяхъ. Скажѣть ваша милость и се, що якъ зъ ласки Бога до насъ поверне [жѣнка], то не лише Львова, але й дому свого не пізнаєт! Зѣйшли мы на нѣ на що, ажь до останнои сорочки, бо й сорочки гинути мусѣли, що ажь страхъ згадувати. Рѣчей нехай хоронить и ходить якъ найпростѣйше, бо се не выпадае, абы Львовяки мали строити ся въ Краковѣ, коли мы тутъ ледви що не голѣ й босѣ ходимо...“

Высше наведенѣ слова доволѣ ясно малюють внутрѣшну ситуацію у Львовѣ. Хмельницькому не вѣрено, тому день и нѣчь боронено муровъ, пѣдъ карою смерти заборонено уступати зѣ становищь. По вѣдходѣ ворогѣвъ прийшла помочь изъ Замостя пѣдъ Вейгеромъ и Мышковскимъ, що выкликало у сучасника замѣтку: „Такъ то по польськи мусить бути, consilia post res, по дѣлѣ рада!“ Тогдѣ такожь приходили до Львова опѣзненѣ листы зъ рѣзныхъ сторонъ, межи ними и вѣдъ кн. Вишневецького зъ заохотою до выдержаня облоги.

Одначе дальшій страхъ передъ козацькими вѣддѣлами бувъ непотрѣбный. Коло Львова переходили полки, але нѣякои шкоды не роблено, якъ велѣвъ гетьманъ. „Кобы то така карность була въ нашомъ коронномъ вѣйську!“ — зѣтхає сучасникъ.

Хмельницькій ще зъ-пѣдъ Замостя писавъ до кс. Мокрского, бажаючи собѣ его на свого посла до коронныхъ становъ, и просивъ прислати свого брата зъ товариствомъ. Мѣщане пѣслали Захарію, компанію задержавши, думаючи, що закладникъ поверне назадъ. До того одначе вже не прийшло.

Тымчасомъ въ Галицькѣй Руси гудѣло мовь у улію: народъ усюды зѣбравъ ся до боротьбы за суспѣльну, релігійну та національну волю — проганявъ Полякѣвъ, нищивъ дворы и костелы, маючи помѣчь у козацькихъ вѣддѣлахъ, що розбрили ся по краю пѣсля вѣдходу зъ-пѣдъ Замостя.

Що було зѣ Львовомъ, те саме меншебѣльше було скрѣзь по Галичинѣ.

* * *

Мабуть не знайдемо въ исторіи другого такого прикладу, де бы народъ боровъ ся въ такимъ зъусиллемъ и де бы та боротьба скѣнчила ся такъ фатально, якъ велике повстане Хмельницького. Для Галицькои Руси минуло оно майже безслѣдно; такъ само и для Львова. Поляки остались на тѣмъ самѣмъ становищи, що передше; Русины мусѣли й дальше двигати давне ярмо, що вѣдъ теперь стало ще тяжче. Чи сьому винна самѣ Русины?.. Годѣ вѣдповѣсти, що такъ, бо исторія народныхъ рухѣвъ въ Галицькѣй Руси тои осени промовляла бы противно. Тому винна загальна ситуація, а въ першѣй мѣрѣ недостача ширшого політичного и національного свѣтогляду у Хмельницького въ першѣмъ роцѣ свого выступу. Не кажемо вже, якъ бы бувъ выкориставъ щасливѣ обставины 1648 року пѣзнѣйшій Дорошенко або Палѣй, але такожь певно, що весь хѣдъ справы бувъ бы може пѣйшовъ иншою дорогою, якъ бы Корсунь и Пилявцѣ повторились були рѣкъ або два пѣзнѣйше. Хмельницькій въ поглядахъ своихъ и свѣтоглядѣ дозрѣвавъ скоро.

Переглядъ політичный.

Въ имени славяньско-христіяньского союза була вчера у Туна депутація зложена зъ послѣвъ Барвѣньского, Повсе и Вуковіца и вручила ему остаточно зредагованій въ подрѣбнѣмъ меморіялѣ жадання того сторонництва. Президентъ міністрѣвъ принявъ меморіялъ и заявивъ, що подрѣбно розслѣдить точки заключенѣ въ тѣмъ меморіялѣ. На разъ не може о нихъ нѣчо сказати, однакъ на всякій случай зазначує, що вѣнъ обовязаный

взглядомъ всѣхъ народовъ поступати въ рѣвною справедливостію. Бажав и буде до того стремѣти, щобы пѣсля можности увзглядинити всѣ жадания „союза“. Тунь закѣнчивъ запевненемъ, що привыкъ додержувати се, що обѣцявъ бувъ. О своихъ рѣшенияхъ повѣдомить сторонництво въ короткѣмъ часѣ.

Все те доказує, що передвчасна була вѣдомѣсть, мовь бы мѣжь Туномъ а славянскимъ клюбомъ наступило вже порозумѣне и що Тунь увзглядинивъ уже дуже важнѣ жадания Русинѣвъ, а полудневымъ Славянамъ приобѣцявъ утворене окремыхъ староствъ Словѣньскихъ.

Староческа Politik одержує вѣдъ членѣвъ молодоческого сторонництва, котрѣ брали участь въ послѣдныхъ переговорахъ мѣжь правительствомъ а бѣльшости о, слѣдуюче повѣдомлене: „Переговоры не довели ще до остаточнои умовы, але теперь уже можь сконстатувати, що однодушность въ обохъ сторонъ иде такъ далеко, що акція, змѣряюча до усталеня нового способу кермованя державою, выдасть успѣшный результатъ. Ще теперь истнують невелькѣ рѣзницѣ, але они будуть въ короткѣмъ часѣ выровнанѣ. Залишене обструкція сотворило положене, въ котрѣмъ завотоване угодовыхъ предложень зможе усунути найповажнѣйшѣ консеквенціи въ політичнѣмъ и економічнѣмъ житю обохъ половинъ монархіи. Є всяка правдоподобность, що до того прийде, бо правительство певно згодить ся на поправки, якѣ бѣльшость поставить въ деякихъ важныхъ точкахъ“.

——

Засѣданя американьско-французскои комісіи мировои вѣдбуло ся вчера. Нарада вела ся надъ мировымъ протоколомъ, котрого вѣдчитуване зачне ся въ понедѣлокъ. Регулямінъ конференціи принято безъ змѣнъ. Въ комісіи для евакуаціи Кубы панує рѣзниця поглядѣвъ що-до речинця, въ котрѣмъ испаньске вѣйско мае опустити островъ. Испанцѣ уважають установленый Америкою 45-дневный речинець за недостаточный. Рѣвно-жь що-до воинного матеріялу не наступило доси порозумѣне. Имовѣрно буде мусѣла о тѣй справѣ рѣшати мирова комісія въ Парижи.

НОВИНКИ.

— **Розпорядженє церковне.** Гр. кат. ординаріятъ въ Перемышли розпорядивъ по разъ другій, щобы священники и парохіяне купували всякѣ церковнѣ рѣчи: ризы, книжки, свѣчки, лямпы, цвѣты, дальше литургічне вино, пшеничну муку на просфоры и т. н. лише у христіянъ, а до церковь щобы принимали вѣдъ своихъ вѣрныхъ тѣлько такѣ рѣчи, котрѣ закуплено у христіянъ. Рѣвножь всякѣ золочене церковныхъ сосудѣвъ, якъ чашь, лыжочокъ, дарохранительницъ и т. н. мае вѣдзнавати ся до выконаня христіянамъ. Бо и справдѣ соромъ, щобы потребы и утварь церковну достатчували жиды и инши нехристы!...

— **Нападъ на священика.** До „Галичанина“ пишуть зъ Тисьменицѣ. Въ суботу 1 н. ст. жовтня лучивъ ся въ Погони въ бѣлый день нападъ на священика, игумена монастыря чина св. Василія великого, о. Методія Грицака. Ишовъ вѣнъ за возомъ наладованымъ кукурузою, коли несподѣвано кинувъ ся на него зъ заду одинъ селянинъ, котрый не тѣшить ся доброю репутаціею, и ударивъ о. Грицака такъ сильно пястукомъ, що сей впавъ на землю, утративши свѣдомѣсть. Збѣгли ся селяне и имъ удало ся по якѣмсь часѣ холодною водою привести его до памяти. Напастника зловлено, при чѣмъ не обѣйшло ся ёму безъ побоѣвъ вѣдъ озлобленыхъ селянъ, и вѣдставлено до суду въ Тисьменици. Рану о. Грицака оглянувъ судовый лѣкарь, а начальникъ суду ради. Пискозубъ по переведеню протоколу передавъ справу державнѣй прокураторіи въ Станиславовѣ. Напастникъ збанавъ въ судѣ, що до сего нападу намовивъ его другій селянинъ зъ Погонь.

— **На домовину и гробъ пок. цѣсаревои Єлисаветы** зложено сотки дорогоцѣнныхъ вѣнцѣвъ такъ зъ цвѣтѣвъ якъ и зъ дорогихъ металѣвъ. Цвѣты повяли, якъ звычайно, скоро и ихъ вывозять, вѣддѣливши дорогоцѣнныи ленты, до цѣсарского огороду, де ихъ закопують. Ленты и металевѣ вѣнцѣ складають въ цѣсарскихъ музеяхъ на переховокъ.

— **Памятникъ пок. цѣсаревои Єлисаветы** стане въ Женевѣ коштомъ князя Орлеаньского, котрого задумавъ Люккені передше вгладити изъ свѣта. Памятникъ стане на мѣсци страшного убійства и буде зображать цѣсареву Єлисавету въ жалѣбнѣй сукни, зъ рожею въ руцѣ и зъ поглядомъ звернѣнымъ до неба.

— **Гончѣ листы.** Въ Волоскѣмъ Селѣ, въ присѣлку коло Болехова, убито въ ночи зъ дня 23 на 24 серпня с. р. ударомъ сокиры въ голову Едварда Берналя, — о чѣмъ вже була у насъ згадка. Вѣдозрѣлый о убійство своякъ замордованого, Александеръ Берналь, утѣкъ заразъ зъ Волоскового Села. Якъ дослѣдили власти находить ся вѣнъ въ Галичинѣ пѣдъ прибранымъ назвищемъ Виктора Вѣнка, подае, що є ученикомъ семинаріи учительскои въ Самборѣ и такъ у особѣ приватныхъ якъ и у рѣзныхъ товариствъ, а особлаво по варстатахъ зелѣзничихъ и фабричныхъ выдурює запомоги. Власти выдали тому за нимъ гончѣ листы; числить вѣнъ двацять лѣтъ, зросту є середнього, мае темне волосе, лице округле и смагляве.

— **Лѣкъ на сухоты.** Зъ Йокогами въ Японіи доносять до лондоньскои газеты Times, що тамошный лѣкарь, депутатъ до парляменту и редакторъ природописного мѣсячника, Японець Тамойе Шінсонке, придумавъ новый способъ лѣченя сухотъ. Лѣкъ сей выпробовало вже богато лѣкарѣвъ японьскихъ и вѣнъ оказавъ ся дуже добрымъ. Вынахѣдникъ заховуе у великѣй тайнѣ способъ приладжуваня лѣку; вѣдомо тѣлько, що головною складовою частею его есть азотъ.

— **Сухоты у коровъ.** Przegląd lekarski оголосивъ недавно меморіалъ проф. Буйвіда, принятый лѣкарскимъ товариствомъ. Меморіялъ опертый на розслѣдахъ, якѣ проф. Буйвідъ перевѣвъ въ порозумѣню зъ краковскимъ товариствомъ рѣльничимъ на худобѣ въ галицкихъ оборахъ. Розслѣды тѣ показують, що въ Галичинѣ, якъ и въ цѣлѣй Европѣ, страшно розповсюднена мѣжь худобою недугя, т. зв. перлиця. Перлиця — се те саме, що у чоловѣка сухоты. Бѣльше нѣжь половина худобы въ переважнѣй части нашихъ оборъ мае перлицю. На те нема ниякои рады, якъ усувати таку худобу. Але що въ початкахъ сеи хоробы звычайными способами тяжко ей розпізнати, то проф. Буйвідъ радить уживати способу, принятого вже по нашихъ краяхъ (въ Данії в вѣнъ обовязуючій), а то: щѣпити туберкуліну, котру дѣстае ся зъ сухотничихъ бактерій. Туберкуліна выкликуе коротку и нешкѣдливу горячку, та и то лише у звѣрятъ недужихъ. По защѣпленю туберкуліны термометръ укаже, котре звѣря недуже. Таку худобу треба вѣддѣлити вѣдъ здоровои и выпасати на зарѣзъ. Мясо въ початкахъ сухотъ є нешкѣдливе, а тѣлько, коли недуга вже розширила ся, тогдѣ треба его нищити. Телята вѣдъ недужихъ коровъ можна ховати, якъ и вѣдъ здоровыхъ; тѣлько треба ихъ вѣддѣлити; найлѣпше кормити ихъ варенымъ молокомъ. Сухоты не є наслѣдни, а повстають лише черезъ зараженє. А що чоловѣкъ також може заразитись, особлаво молокомъ свѣжо доеным, питымъ просто вѣдъ коровы, то не треба пити сырого молока, лишь переварене. Щобы не заразити ся масломъ або квасным молокомъ, на те нема рады. Усувати зъ оборы сухотничу худобу, є такожь въ интересѣ тыхъ, що кормлять худобу на зарѣзъ; бо по всѣхъ торгахъ въ цѣлѣй Европѣ цѣна здоровои худобы є выеша, нѣжь недужои.

Посмертнѣ — ‡ — оповѣстки.

О. Іосифъ Мерена, парохъ въ Грабѣ дуклянського деканата перемыскои епархіи, упокоивъ ся дня 7 н. ст. жовтня с. р. въ 69 роцѣ житя, а въ 41 р. священьства. В. в. п.!

Послѣдни вѣсти.

——

Вѣче въ Делятинѣ, котре заповѣджене на понедѣлокъ д. 10 с. м., вѣдбуде ся въ домѣ Абоша ч. 75 и начне ся о год. 11 зрана.

Телєграмы „Дѣла“.

Вѣдень 8 жовтня. Комісія для угодовыхъ предложень выбрала предсѣдателемъ Бѣлинь ского, заступниками Швєгля и Вахнянина.

Будапештъ 8 жовтня. Фінансова комісія палаты послѣвъ приняла въ спеціяльнѣй дискусіи предложеня банковѣ и о регуляціи валюты.

Парижъ 8 жовтня. Муніціпальна рада приняла резолюцію, въ котрѣй домагае ся усуненя префекта департаменту Секваны за непорядки у вѣданю роббтъ коло мѣскои зелѣзницѣ.

Царгородъ 8 жовтня. Нота чотирохъ державъ лишае Туреччинѣ 8 днѣвъ до вѣдповѣди и домагае ся, щобы вымаршъ турецкихъ вѣйскъ зъ Креты розпочавъ ся въ протягу 14 днѣвъ, а скѣнчивъ ся въ протягу сего мѣсяца. — Сербскій посолъ вручивъ Портѣ протестъ противъ вѣдданя Болгарамъ церкви въ Кумановѣ.

Пекинъ 8 жовтня. Въ правительственныхъ кругахъ запанувавъ переполохъ въ причины, що послы европейскихъ державъ стягають вѣйсковѣ вѣддѣлы до Пекіну. Делегаты правительства удали ся до послѣвъ зъ просьбою о усуненє вѣйскъ зъ мѣста, бо якъ разъ се може причинити ся до выкликаня розруховъ. Правительство выдасть проклямацію, засуджуючу карою смерти кождому, хто допустить ся напасти на европейцихъ.

При змѣнѣ мѣсяця просимо о **вѣдновленє передплаты** и при сѣй нагодѣ пригадуемо дотычнымъ Вп. читателямъ о **выровнане залеглостей**, щобы мы не були приневоленѣ, зъ слѣдуючимъ 13-ымъ с. м. дальшу высылку часописи застановити.

Надѣслане.

Франца Вільгельма

прочищаюча гербата у

Франца Вільгельма

аптикаря въ Девятцеркахъ (Neunkirchen) въ долѣшнѣй Австріи.

Дѣстане у всѣхъ аптикахъ по цѣнѣ 1 зр. а в. за пакетъ.
378 1—3

Надворный лѣкарь дентистъ
Д-ръ З. Райнгольдъ
повернувъ
ординуе улиця 3 Мая ч. 8
376 2—6

Вільгельма плынне натиране
„BASSORIN“
ц. к. приві. 1871.
Цѣны: за одну камѣнну бутильку 1 зр., за 6 бут. 5 зр., за 12 бут. 9 зр., франко до кождои почт. стациі въ Австро-Угорщинѣ.
Вільгельма ц. к. прив. „Bassorin“ є лѣкъ, котрого успѣшне дѣланє опирае ся на науковыхъ дослѣдахъ и практичныхъ досвѣдахъ, а выработане ся лише въ аптицѣ Франца Вільгельма въ Девятцеркахъ (Neunkirchen).
Натиранія дѣлають успокоюючо и лагодячо въ терпѣняхъ нервовыхъ та въ болѣхъ мускулѣвъ, членѣвъ и костей.
Лѣкарѣ уживають того лѣку зъ наведеныхъ выше причинахъ, особливо, коли они являють ся по сильнѣй утомѣ въ маршу або въ выдавненыхъ терпѣняхъ. Дякого уживають его такожь туристы, вѣсничѣ, огородники, гімнастыки и цыркісты зъ найлѣпшимъ успѣхомъ.
373 1—9

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ
Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плитахъ площи Галицкои
поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:
окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, телескопы, барометры, термометры, рѣзнѣ ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райцайгы, тамыже мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.
Всякѣ направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше.
4185

Д-ръ М. Берґеръ-Капралікъ
отворивъ канцелярію адвокатску
879 у Львовѣ, улиця 3-ого Мая ч. 2. 2—3

ЛИПІЄ
въ реставрациі НАФТУЛЫ ТЕНФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. дѣмъ власный, можна дѣстати щодинно вже о годинѣ 8-ой рано горячѣ снѣдания.
ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова въ капустою	15 кр.
Сѣкана легня	12 „
Фляки	12 „
Пѣшна теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіаръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Великѣ напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять въ моей реставрациі, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшѣ вино по найдешевшихъ цѣнахъ! почавши вѣдъ 40 кр. літра.
По театрѣ все снѣжна, въ великѣй выборѣ страв и напитковъ заосмотрена кухня.
79 142—? Зъ высокимъ поважанемъ
НАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.

природна алькалічна
ЩАВА
яко лѣчнице жерело вѣдъ сотокъ лѣтъ у всѣхъ недугахъ **вѣддыховыхъ и органахъ травленя**, вѣдчасъ **ревматизму, катару жолудка и мѣхура.** Знамените средство для дѣтей, реконвалесцентовъ и вѣдчасъ поважного стану.
Найлѣпшій напитокъ дієтетичный и покрѣпляючій.
Генрикъ Маттоні въ Giesshübl Sauerbrunn.

Пошукую домового учителя або учителькы для двохъ дѣтей въ нормальныхъ шкѣлъ. Блившу вѣдомѣсть и условія подасть свящ. Корнилій Сеникъ въ Бережницѣ королѣвскѣй „почта въ мѣсци ad Жидачѣвъ.“
385 2—4

Кавалєръ глядае мешканя о двохъ меньшихъ покояхъ або о однѣмъ зъ передпокоемъ — все въ убікацію для служащого. Харчь дома або въ близкости пожаданый.
Зголошеня до Адміністрациі Дѣла пѣдъ Г. Т. 386 1—3

КИРИЛО ДУМИНЪ
кравець мужескій
дипльомованый черезъ ц. к. технольогічный музей у Вѣдни поручае ся ласкавымъ взгляданъ Р. Т. Публики. 8—?
Львовъ, Трибунальска ч. 16.

Академикъ пошукуе лекціи на село.
Адресъ: Худикъ І. ул. Городецка ч. 55 [у п. Кунѣша] у Львовѣ. 883 2—3

Диваны перскій
и портіеры
традыцый (старинный)
продае, купуе и выпозичае, а также приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги зъ сплатахъ пѣсля умовы.
На жадане высылаемо нашъ богато илюстрованый цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

До П. Т. Властителѣвъ коней.
Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрѣ и дешевѣ дерга на коня — зволѣть, Вповажаный Пане удати ся до Складу диванѣвъ **„Au Louvre“** у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Вповажаный Пане, великанськѣй выборъ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высылаемо на жадане нашъ богато илюстрованый цѣнникъ даромъ и оплатно 190

Вийшло в рускім перекладі
ІФІҐЕНІЯ в ТАВРИІ
класична драма Ґетого в 5 діях.
Можна набути у о. Д. Іосифовича в Яричевѣ почта loco за 33 кр. разом з пересилкою. ½ чистого зиску призначена на будову церкви в Новім Санчі.
354 13—?

Фабрика капелюховъ
пѣдъ фірмою
Антоній Кафка
(передъ тымъ А. Кожелюжекъ)
Львовѣ ул. Галиця ч. 4 (коло катедры) поручае на теперѣшный сезонъ
КАПЕЛЮХИ и ЦИЛІНДРЫ
власного выробу въ рѣзныхъ модныхъ краскахъ и фасонахъ по найтаньшихъ цѣнахъ; также капелюхи въ фабрики ц. к. надворныхъ достанцѣвъ П. Ц. Габіа у Вѣдни у всѣхъ модныхъ фасонахъ и краскахъ по цѣнѣ 5 зр., а Цилиндры цѣлкомъ легкѣ по 9 зр., Chapeau Claque атласовѣ и зимовѣ, дамскѣ, мужескѣ и дѣточѣ, великѣй выборъ кальошѣвъ, фільцовыхъ черевиковъ и фільцовыхъ чоботъ до подъсування.
Цѣнники высылае ся gratis и franco. 389 3—4
(Львовъ, Бюро Импресса.)

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА
І. ЛЬВОВСКЕ
Photo-Plasticon
Подорожь доокола свѣта.
Вѣдъ 9/10 до 12/10 є до побачення:
НІДЕРЛЯНДЫ.
Вступъ 10 кр. 278

ДРОТЪ кольчастый цинковый до огороженя по зр. 4·60 за 100 метрѣвъ. Топорцѣ лѣсовѣ до значеня деревъ (зъ двома довбльными буквами) по зр. 6,
поручае ПЕТРО ХИНОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ жите 4595 дры.]

РУСКА КУХАРКА
выйшла въ друку въ рускѣмъ языцѣ и обнимае:
Выпробованый господарскій досвѣды. Науку варенія рускихъ потравъ. Найрѣзнѣйшѣ знаменитѣ супы, пульпеты до зуп, фашерованѣ яйця и т. п. Всякѣ печенѣ, штуфады, гуляшѣ, кльопсы, котлеты зъ позбѣталой печенѣ, крушки, знаменита баранича печеня въ надвицени и т. п. Надѣваній огѣрки, грибки, найрѣзнороднѣйшая ярина, варенѣ на парѣ. Знаменитѣ котлеты зъ картофлѣ, печеница въ осоледцемъ и сардельки, знаменитѣ гречанѣ пироги, пироги зъ дрѣбнои гречаной кашѣ зъ сыромъ и т. п.
Цѣна 70 кр.
По пересланю почтовымъ переказомъ 76 кр. высылае franco
ДРУКАРНЯ НАРОДОВА
Ст. Манецкого и Спѣлки
Львовѣ, Готель Жоржа.
341 1—?

НОВОСТИ въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ.
MAISON de Nouveautés Madame Bertha Fiedler.
Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.
190 30—?

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА
зъ первороднихъ краевыхъ и заграничныхъ фабрикъ, найдокладнѣйше уреґульованій, поручае **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ** Львовъ, Галиця 6. На мѣсячнѣ раты по 4 зр., готовизною 10% дешевше. 343

Також и на раты
без пѣдвышки цѣнъ
диваны, портіеры, хѣдники, ковдры ватованѣ, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на коня, якъ также всякѣ артикулы потрѣбнѣ до уряджена домового въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно. 190

Рештки хѣдниковъ и высортованѣ **диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на коня, гобеліны и рѣзнѣ предметы декораційнѣ** по цѣнахъ баечно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“ Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Також на раты безъ пѣдвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

5 кѣло солодкого **ВИНО ГРАДУ** курацѣйного оплатно за побранемъ почтовымъ 2·10 кр. Lebhardt Beregszasz, 10 (Ungarn).
372 8—15

НОЖЕ и ножицѣ огородничѣ поручае ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ ножѣвникъ у Львовѣ, ул. Галицка 6.

ТУТКИ цигаретовѣ 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12.

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ новодѣй мѣсцевости певно и честно, безъ капіталу и ризика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ паперовъ державныхъ и льосовъ. Зголошеня до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII Deutschgasse 8, BUDAPEST. 6—10

Машинки до стриженя волосся и бороды препоручае Иванъ Лярукъ новодѣлкъ у Львовѣ улиця Галицка 6.

Фабричный складъ
Sheffield-скихъ бритвъ
HEINRICH LADEN
Wien VIII. Feldgasse 10.

Оригінальній англійскій бритвы зъ найпершои діямантовои сталѝ, досконалій, вглубленo шлюфованій, выострений, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui ¾ вглублено шлюфована зр. 1·50 а ½ вглублено шлюфованій зр. 1·80, порто 20 кр.

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертае ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ *въ одного дня*:

Прошу прислати ще 6 оріг. англійскихъ бритвъ зъ діямантовои сталѝ; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Куповичъ 28/10 1897 Людникъ Загрядникъ парохъ.

2 англ. бритвы одержавъ; дуже добрѣ. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Малновъ 23/10 97. Теофиль Глушкевичъ парохъ. 54 84—?

Подобно пишуть Вел. Отцѣ:
23/10 97 Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.
23/10 97 І. Юрчакевичъ, парохъ Святковои.
28/10 1897 О. Полянъскій, парохъ Юровець.
29/10 1897. Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рѣзныхъ кругѣвъ.

Выстава загальна

выходныхъ и иншихъ чужихъ и краяныхъ диванѣвъ, портіяръ, фіранокъ, хѣдникѣвъ и дертъ на конѣ.

Отверена цѣлый день а въ ночи при електричнѣмъ освѣтленю. Вступъ вольный. Зачудовуючо дешевѝ цѣны вказаний докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшій въ сплатахъ вделя умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ а оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre", Львовъ, ул. Синетуска 6. (Плацъ Гавсмана). 190

Тѣлько одинока

РУКОДѢЛЬНЯ КРАВЕЦКА РУСКА

котра выготовляе всякій роботы вделя найновѣйшихъ журналѣвъ и дешево и котру поручае ся Вел. Духовенъству якъ рѣвножъ Р. Т. Публицѣ.

Василь Ґресякъ
кравець мужескій у Львовѣ
Ринокъ ч. 36.
(Домъ Народнои Торговлѣ.) 351 8—10

Машины до шитя „ЗІНГЕРА"

зъ 10 розличныхъ фабрикъ. Нѣжній въ цѣнѣ 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручній по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно, або готѣвкою 10% дешевше. Моя торговля истнуе вѣдъ 25 лѣтъ; я продавъ 17.000 машинъ, т. е. майже 100 ваговѣвъ. Продаю дешевше нѣжь Вѣдень, поручае ся въ мѣсци.

Не высылаю докучливыхъ агентѣвъ, котрымъ жиды платять 10—20 зр. на продажу одной лихои машины. 330 11—30

ЮСИФЪ ИВАНИЦКІЙ
МЕХАНИКЪ У ЛЬВОВѢ, ГОТЕЛЬ ЖОРЖА.

Вѣдзначена медалемъ срѣбнымъ на Выставѣ краевѣй у Львовѣ въ р. 1894.

вѣстно знана зъ честноты роботы артистично-бронзовнича

В. СКНУЖИЛЯ
у Львовѣ ул. Галиция ч. 15

поручае свои выробы церковній зъ срѣбла, бронзу, хинъского срѣбла, мѣди и иншихъ металѣвъ; именно: чашѣ, дарохранительницѣ, хресты, монстранціе, пушки на св. олей, дароносницѣ, кадильницѣ, даданицѣ, патрицѣ для брацтвъ, лѣхтарѣ всякои величины, шауки бронзовій и скл нній, подставники передъ евонастасы.

Всѣ высше поминутій предметы вриймае до спорядженя и вѣдновленя, т. е. до золоченя, посрѣбленя бронзованя и никльованя. 328 8—20

Рѣвножъ выконуе гальванізованя всѣхъ выробѣвъ зъ зелѣза, цинку, цины и т. и. — Цѣны дуже умѣрений.

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ
передъ тымъ
ФР. МРОЗИНЬСКИМ
у Львовѣ, улиця Собѣского число 7
поручая всякій роды

ФУТЕРЪ

а именно:

Футра до подорожи, палѣтоты мужескій и дамскій пѣсля найновѣйшихъ фасонѣвъ, Ротонды, Дольманини, Катанки, Ковнѣры, Пелерины, Заруквавки, Шапочки дамскій, Ковпаки, Шапки мужескій, Шкѣры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а такожъ Верхи готовѣ до футеръ мужескихъ и дамскихъ. 325 11—20

Матеріи найновѣйшій на верхи въ найбѣльшѣмъ выборѣ.

Цѣны умѣрений сталѝ.

Высше наведений товары знаходять ся на складѣ.

Также на рат... краты мѣсячнѣ.

СКЛАДЪ ФУТЕРЪ
БРАТОВЪ ВРОНЬСКИХЪ
у Львовѣ, ул. Театральна ч. 5
(напротивъ лат. катедры).

Поручае ся по цѣнахъ найприступнѣйшихъ богато засмотреный

СКЛАДЪ ФУТЕРЪ

такъ готовыхъ якъ и шкѣрокъ поодиноко, а заразомъ

матеріи на покрытє футеръ въ великѣмъ выборѣ.

Цѣнники на бажане франко. 884 1—6

ДО АМЕРИКИ
черезъ Роттердамъ

перевозимо кождого дня, зъ вынимкомъ недѣлѣ, паровыми скороходами. Именно коштуе переѣздъ

зъ Роттердаму до Ню-Іорку тѣлько 72 зр.
зъ Роттердаму до Вінніпеґу тѣлько 100 зр.

Просимо вѣдноситись до генеральныхъ переправникѣвъ.

B. Karlsberg & Co
Rotterdam, Boompjes 72.

832 Марки до писемъ 10 кр., до карть 5 кр. 4—10

ВИНО И КОНЯКЪ
зъ Палестины.
Спѣлка командитова „Кармель"
у Львовѣ, пасажъ Гавсмана ч. 9
Телефонъ ч. 578.

Выключна въ цѣлѣй Галичинѣ продажъ правдивыхъ натуральныхъ и лѣчничыхъ винъ, такожъ правдивого лѣчничого коняку зъ кольонѣй въ Палестинѣ.

Вина и конякъ зъ кольонѣй палестиньскихъ заѣднали собѣ вже знамениту славу зъ причины смаку, запаху и правдивости узнанѣй выначными лѣкарями за правдивѣ, натуральнѣ и лѣчничѣ.

Спѣлка ручить за правдивѣсть своихъ винъ и коняку. Спѣлка продае свои вина и конякъ лише въ оріґинальныхъ фляшкахъ отже щобы уникнути непорозумѣнь и обманьствъ, треба жадати лише вина и коняку спѣлки „Кармель".

Вина и конякъ „Кармелю" мимо своѣи доброты и запорученои чистоты, не доходять навѣть половины цѣны подобныхъ родовъ франц. ускихъ и испаньскихъ. 35 4—4

Цѣнники и свѣдоцтва на жадане высылае ся безплатно.

При грошевыхъ пересылкахъ и рекомандованыхъ листѣвъ треба додати: до рукъ п. *С. Мельцера.*

ДО АМЕРИКИ
черезъ Роттердамъ

перевозимо кождого дня, зъ вынимкомъ недѣлѣ, паровыми скороходами. Коштуе переѣздъ

зъ Роттердаму до Ню-Іорку 72 зр.
зъ Роттердаму до Вінніпеґу 100 зр.

Просимо вѣдноситись до генеральныхъ переправникѣвъ.

B. Karlsberg & Co
Rotterdam, Boompjes 72.

832 Марки до писемъ 10 кр., до карть 5 кр. 4—10

Новоствореный
МАҐАЗИНЪ ТОВАРОВЪ МОДНЫХЪ
вѣдъ фірмою:
ФЕРДИНАНДЪ ҐІТЛЄРЪ
у Львовѣ, улиця Галицка число 20
поручае зъ великѣмъ выборѣ

коронки, ленты, пасманторіи, ґазы, крепы, шовковій матеріи, саксоньскій дамскій и дѣточій панчохи, корсеты въ найновѣйшихъ фасонахъ, сѣтковій, шовковій, батистовій и дреліховій, вахлярѣ изъ струсихъ перъ.

Всякій приналежности до кравеччины по найнизшихъ цѣнахъ.

Замовлена зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою. 999 18—20

Вѣдъ року 1868

БЕРҐЕРА ЛѢЧНИЧЕ
МЫЛО СМОЛЯНЕ

выпробоване на клінікахъ и многыми практичными лѣкарями уживае ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але такожъ и въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Россіи, на вѣостровѣ Балканьскѣмъ, въ Швайцаріи и т. д. на недуги шкѣрнѣ, особливо противъ

Выкидовъ шкѣрныхъ рѣзного рода

зъ найлѣпшимъ успѣхомъ. Дѣдане Бергерового мыла смоляного яко гіґіенічного средства до усуненя порплѣвъ, до чищеня и дезинфекціи шкѣры есть рѣвножъ загально признане. Берґера мыло смоляне мае 40% смолы деревной и рѣзнить ся значно вѣдъ всѣхъ иншихъ родовъ мыла смоляного въ торговли. — За-для охороны передъ фальшованемъ треба жадати выразно Берґера мыла смоляного и уважати на побочь помѣщеный знакъ охоронный.

Въ упертыхъ недугахъ шкѣрныхъ уживая ся замѣсть мыла смоляного успѣшно

Бергера лѣчничого мыла смоляно сѣрчаного.

Яко найлѣпшѣе мыло смоляне до усуненя всякои **нечистоты шкѣры**

на выкиды шкѣрній и на головѣ у дѣтей, такожъ яко незрѣвнане мыло до мыти и кунелѣвъ для щоденного ужитку служить, обѣймаючо 35% ґлицерины и пахуче

Бергера ґлїцеринове мыло смоляне.

Цѣна штуки кождого рода 35 кр. вразъ зъ припискомъ уживаня.

Зъ иншихъ родовъ мыла Бергера поручае ся слѣдуючій заслугуючій на увагу: **Мыло бензоове** для нѣжности шкѣры; **мыло бораксове** противъ прищѣвъ; мыло **карболеве** до выгладженя шкѣры и знакѣвъ по вѣспѣ и яко мыло дезінфекціине; **Берґера мыло до купелѝ** въ смеркованыхъ шпильокъ и таке-жъ **мыло тоалетове**, Берґера мыло для дѣтей, для маленькихъ дѣтей (25 кр.); мыло **ихтіолеве** на червонѣсть лица; мыло **весняникове** дуже усѣшне; мыло **танинове** противъ прѣтя ногъ и выпаданя волосся; мыло до зубовъ, найлѣпше средство чищеня зубовъ. Що-до иншихъ родовъ мыла Берґера звертаемо увагу на брошуру. Треба жадати мыла Берґера, бо истнуютъ наслѣдованя безъ успѣху.

Мѣсця продажи для Львова въ аптиґахъ пп.: І. Байзера, Ґ. Блюменфельда, К. Миколяша, З. Рукера, К. Склепиньского, Вевюрского, д-ра Зарицкого и фірмахъ А. Ербара. Гайсіма, Кулика и А. Рапапорта. Дальше въ аптиґахъ въ *Бродахъ* Крізого, Ляндберґа; въ *Борщевѣ* Ад. Пйотровского; въ *Бережанахъ* А. Дуреты, Л. Наґлика; въ *Бережовѣ* Галямата, Ґрбена; въ *Хировѣ* Левицкого; въ *Дрогобичи* А. Книжаньовского, І. Тобіашека; въ *Ярославѣ* І. Ангермана, І. Рона; въ *Коломыи* Павловского, Штенцля, Витеславского; въ *Калущи* Пилеского; въ *Перемышли* у всѣхъ 4 аптиґахъ; въ *Рашевѣ* Карпиньского, Прона; въ *Сколомыи* Леховского; въ *Самборѣ* І. Адьсевича и Гердличка наслѣдниковъ; въ *Станиславовѣ* у всѣхъ трехъ аптиґахъ; дальше въ аптиґахъ въ *Стрыю, Тернополи* и у всѣхъ аптиґахъ бѣльшихъ мѣстъ Галичины. 104 24—24

За певну и добру льокацію

поручаемо

- 4½% листы ипотечній
- 4% листы ипотечній короновій
- 5% листы ипотечній преміованій
- 4% листы товариства кредитового земского
- 4½% листы Банку краєвого
- 5% облїґаціи Банку краєвого
- 4% позичку краєву
- 4% облїґаціи пропінаційній

и всякій ренты державній

Тѣ паперы продаемо и купуемо по найточнѣйшѣмъ курсѣ деннѣмъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковѣмъ. 374 [3]

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльчъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ такожъ сальоновій и настѣнній, хѣдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, напы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и на расольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылае ся зъ принятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre," Львовъ, ул. Синстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautés пл. Капітульна ч. 3. 190

Голляндско-Американьска лінія

виносины пароходами разъ або два на тыждень

зъ Роттердаму до Ню-Іорку

Бюро для квотъ: Wien, I. Kelowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр. до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юнія марокъ 180

*) Вѣдля довжины и вольчыхъ нагтей якъ и вѣдля скорости и елегансіи пароходу.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣвчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлиньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропіґійского

Ч. 215. Львовъ, Понедѣлокъ 28 Вересня (10 Жовтня) 1898. Рочникъ XIX.

Виходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитших повѣстей" выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на переміну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Княгининого 2.; — въ Ярославі Л. Кшижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитости за инсераты у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границы:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць 1 зр.	35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лишь на попереднє застереженє. — Реклямаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поєдиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звичай приймають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсератового або ся мѣсце в рубрицѣ „Надѣсланє" по 25 кр. а. в.

Подяки и инші домовленя приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Вѣдозва.

Краєвый рускій Комітетъ выборчій на засѣданю дня 8 н. ст. жовтня 1898 затвердивъ повѣтовыми комітетами выборчими и приняту вѣчемъ зъ дня 5 н. ст. жовтня въ Коломыи кандидатуру **д-ра Михайла Дорундяка, адвоката въ Борщевѣ**, на посла до рады державной зъ округа выборчого V курії Коломыя-Надвѣрна-Богородчаны-Косѣвъ-Снятинъ-Городенка. — Взываемо отже всѣхъ Русинѣвъ и всѣхъ приятелѣвъ народа руского та прихильникѣвъ конституційныхъ правъ и свѣдъ, щобы доложили всѣхъ силъ, щобы на посла зъ того округа выборчого выйшовъ д-ръ Михайло Дорундякъ.

Вѣдъ краєвого рускаго Комітета выборчого.

Іоанъ Озаркевичъ предсѣдатель.

Юліянъ Романчукъ, Богданъ Дѣдицкій
заступники предсѣдателя.

Д-ръ Кость Левицкій, Д-ръ Левъ Павенцкій
секретарѣ.

Въ справѣ «Краєвого Союза кредитового.»

Дня 24. вересня повѣстили мы вѣдозву комітету, покликаного для уведенія въ житя „Краєвого Союза кредитового" у Львовѣ, въ котрѣй поясненo задачу и цѣль сей новои институції; а днесь мѣстимо другу вѣдозву того комітету зъ покликомъ до скорѣйшого численного приступленя въ члены Союза.

Ватаючи зъ радостею гадку заснованя такъ важнои новои институції економічнои, уважаємо за потрѣбне додати вѣдъ себе кѣлька слѣвъ до нашихъ читателѣвъ.

Великій суть потребы нашого народу на полѣ економічнѣмъ и великои треба на тѣмъ полѣ працѣ всѣхъ способныхъ интелігентныхъ одиниць; а для успѣшнои працѣ треба сполученя всѣхъ здатныхъ силъ и розумнои одноцѣльнои орґанізаціи.

Черезъ бракъ вѣдповѣднои орґанізаціи и солідарности на всѣхъ полѣхъ житя публичного даємо мы всегда выпередити себе другимъ народамъ, марнуємо нашій силы и загально недомагаємо.

Вѣдъ часу коли упѣшновъ въ житя законъ о товариствахъ задатковыхъ зъ д. 9. цвѣтня 1873 минуло 25 лѣтъ; черезъ чверть столѣтя теряла наша интелігенція силы на сварыправописній и політичній, а поле роботы економічнои лежало облогомъ.

Въ послѣднихъ рокахъ розбудило ся бѣльше житє на полѣ економічнѣмъ. Свѣдомій нашій люде взяли ся основувати товариства задатковій, якъ „Вѣра" въ Перемышли, „Банкъ звязковый" въ Станиславовѣ, „Надѣя" въ Бережанахъ, „Дністеръ" у Львовѣ, „Помочь" въ Теребовли, „Самопомочь" въ Бродахъ, „Руска каса" въ Чернѣвцахъ, „Само омочь" въ Коломыи.

Се дѣялось въ рокахъ 1894 и 1895, а вѣдтакъ знова притихло. Мимо того, що всѣ тій товариства розвивають ся якъ найлѣпше, — сказати можна надсподѣвано добре, — Русины погадали собѣ, що вже спрацювали ся, тай знова заложили на довшій часъ руки. Доперва въ минувшѣмъ роцѣ повстала „Помочь" въ Городку, и се наймолодше товариство такожь гарно розвивае ся. Додавши до сего зъ давнѣйшихъ товариствъ „Народну Торговлю" и „Товариство выробу ризъ церковныхъ", а зъ новыхъ теперь повстаючу „Підгірску Спілку" отсе цѣла наша дѣяльность.

Недавно въ цѣлѣмъ рядѣ статей помѣщеныхъ въ нашій часописи выказавъ д-ръ Савчакъ, що въ многихъ рускихъ повѣтахъ, именно у всѣхъ гірскихъ и підгірскихъ и кѣльканацятьохъ подѣльскихъ, цвите лихва, якъ и за давнѣйшихъ добрыхъ часѣвъ, та дякъ нашъ и такъ вже нужденный народъ и вганяе его зъ хаты.

Чи-жь можемо мы отже ограничити ся на тыхъ 8 товариствахъ задатковыхъ? Мы повинній въ кождѣмъ повѣтѣ політичнѣмъ, а навѣть судовѣмъ мати свое товариство задаткове. Тымчасомъ, якъ знають вже нашій читателѣ зъ статьѣ зъ р. 1897 зъ статистики товариствъ задатковыхъ 12 повѣтѣвъ не мае взагалѣ жадного товариства задаткового хрістіяньского, а за те въ кождѣмъ мѣсточку суть товариства жидѣвскій, котрыхъ благодѣйна дѣяльность мало що рѣзнить ся вѣдъ звычайнои лихвы.

Де-жь шукати причины злого? Чи може людей намъ бракъ? Борони Боже. Нинѣ нема мѣста, де бы не було Русина судьѣ, адвоката, а часто и нотаря. Мы маємо священьство патріотичне и своими студіями, академічными зовсѣмъ вѣдповѣдне до такои дѣяльности; и соромъ намъ, що апатія наша не мае кѣнця, — що мы все даємось выпередити сусѣдамъ нашимъ.

Зарадити сему може „Краєвый Союзъ кредитовый", котрый власне на першѣмъ мѣсци поклавъ собѣ задачу: творити и орґанізувати новій товариства задатковій, удѣляти имъ помочи и кредиту и розтягати надъ ними фахову контролю.

Лише цѣла сѣть льокальныхъ товариствъ, котрій знають лично довжниковъ въ своимъ окрузѣ, могуть давати малій пожички, якихъ нашъ селянинъ найчастѣйше потребуе; и то не кредитъ на гіпотеку, лише персональный може принести правдиву користь сельскому народови. Тогдѣ неутисканый вѣдъ чужихъ, негнетеный бѣдою, вѣдживши при помочи своихъ, не пѣде селянинъ и въ справахъ політичныхъ въ розбратъ зъ нами, не пѣде шукати паньскои чи жидѣвскои ласки, тѣлько пѣде зъ нами.

Коли „Союзъ" основуванемъ и контролею новыхъ товариствъ задатковыхъ розкине формальну сѣть такихъ институцій по цѣлѣмъ краю и самъ стане на нихъ чолѣ, тогдѣ успѣе вѣнъ запевнити правильный розвѣй всѣмъ стоваришенямъ, выробити имъ опінію и запевнити имъ кредитъ въ бѣльшихъ институціяхъ, якъ: въ Банку австрійско-угорскѣмъ, въ Банку краєвѣмъ, въ „Дністрѣ", въ касахъ щадничихъ и т. д.; а такожь самъ „Союзъ" стане институцією сильною, въ котрѣй поодинокій члены або спѣлки найдуть помѣчь для кождого користного и пожиточного пѣдприеметва, якъ: набуване и парцеляція земль, поссесія бѣльшихъ ґрунтѣвъ, закладане краминць, доставa для вѣйска, для зелѣзниць, для повѣту и т. п., заведенѣ поправленя худобы, набуване машинъ рѣльничихъ и доброго насѣня и т. п.

Потреба и користь „Краєвого Союза кредитового" суть такъ легко зрозумѣлій, що у нашои суспѣльности здѣйстненя тои гадки не показувало бы жадныхъ трудности, бо цѣль и жадача сего товариства кождому ясна и сама за себе говорить. Але наша суспѣльность вже не однѣй гадцѣ приплеснула, не одною вѣдозвою зелектризувала ся, а потому знова попадала въ свою давну байдужность. „Підгірска Спілка" вѣдъ мая наклинуе насъ, щобы вступати въ члены, уряджуе вѣча, де говорить ся ясно о користяхъ, якій будуть зъ тои спѣлки; а мимо того „Спілка" еще до нинѣ не могла увійти въ житя. Нашій братя Поляки взяли ся такожь до заснованя спѣлки для торговлѣ безрогами и выробѣвъ масарскихъ; зачали пѣзнѣйше, бо въ серпни, але вже впровадили товариство въ житя, хотяй удѣлъ бувъ 10 разѣвъ бѣльшій, нѣжь въ „Підгірскій Спілцѣ". „Підгірска Спілка" повинна вже мати тысячѣ членѣвъ; а коли не мае ихъ, хто винень, якъ не мы самій. И чому? Чи-жь наша суспѣльность не зрозумѣе нѣколи, що удѣлъ членьскій не пропадае, що становить власность члена и приносить дивіденду? Тажь се не е жадна жертва, тѣлько звычайна льокація капіталу.

Чи може думае нашъ загалъ, що потреба заразъ великихъ капіталѣвъ? Нѣ; для уведенія въ житя якогось товариства потреба передовсѣмъ членѣвъ и людей до дѣла охочихъ; нехай тѣлько члены приступляють численно и зложать удѣлы, а решта капіталѣвъ найде ся. Засѣбнѣйшій одиниць, котрій мають капіталы и льокують ихъ у чужихъ, а дальше наша институція „Дністеръ", „Торговля" и инші, ульокують свои капіталы; але покажѣть имъ громадне число членѣвъ, котрій стоять за Товариствомъ.

Въ сѣмъ роцѣ обходили-сьмо 2 торжества народній юбілейній и ювілей панованя 50 лѣтъ нашого монарха. Була нагода оглянути ся позадъ себе и побачити, що мы зробили за тыхъ 50 лѣтъ. А коли побачили мы, що нѣчого або дуже мало, що на політикованю стерялисьмо половину вѣку, то часъ опамятати ся и забратись вже до працѣ на полѣ економічнѣмъ, нехай те поле не поростае и на дальше бурьяномъ. Зъ нагоды ювілейныхъ торжествъ повстала дуже гарна гадка заснованя промыслово-ремѣсничои бурсы. Та на жаль и бурса не увійшла еще въ житя для браку фондѣвъ.

Нашъ загалъ хиба не хоче розумѣти великои ваги такои бурсы, бо не вѣримо, щобы дѣйсно не розумѣвъ.

Річь певна, що бурса та не выдасть плодѣвъ за 1-рѣкъ або два лѣта; але выховае нове поколѣне, выховае руске мѣщаньство, котрого нинѣ не маємо, а такъ его потребуємо. Всѣ нашій мѣста и мѣсточка спольщили ся, або жидовѣли власне черезъ бракъ мѣщаньства рускаго. Якъ бы мы були скинули ся тѣлько по крейцару, — мы три міліоны галицкихъ Русинѣвъ, — то вже мала бы бурса 30.000 зр. и вже була бы истнувала. Таку квоту она повинна мати, коли бы мы хотѣли доказати, що мы народъ живый и хочемо бути сильнымъ народомъ. Такъ „Підгірска Спілка", якъ Бурса промыслова ремѣсничa и „Краєвый Союзъ кредитовый" повинній вже нинѣ мати потрѣбне число членѣвъ, потрѣбій капіталы; а сей голосъ нашъ, звернены до всѣхъ вѣдомыхъ патріотѣвъ безъ рѣзницѣ погладѣвъ партійныхъ, нехай причинить ся до осущеня силъ трехъ економічныхъ подвигѣвъ на полѣ економічнѣмъ. Небавомъ зближае ся торжество яке обходити-ме товариство им. Шевченка въ память Котляревского и вѣдродженя руско-украинського письменства. Дня 31 жовтня, 1 падолиста и 2 зъѣде ся до Львова весь цвѣтъ интелігенціи, бо въ тыхъ дняхъ такожь суть зборы тов. Шевченка, а 2-го зборы Народнои Торговлѣ.

Се була бы найлѣпша нагода скликати такожь зборы Союза. Звертаємось отже до нашого патріотичного загалу зъ зазывомъ, щобы поскорили зъ громаднымъ приступованемъ въ члены Союза и щобы дѣйсно въ тыхъ першихъ дняхъ падолиста можна скликати загальній зборы и увести Союзъ въ житя.

Ще кѣлька слѣвъ про науку рускои мовы въ ґімназіяхъ зъ польскою мовою выкладовою.

(Статья надѣслана.)

Супроти артикулѣвъ въ 205 и 206 ч. „Дѣла" с. р. я ограничу ся лише на сухе поясненє правныхъ пѣдставъ и значеня звѣсного нового розпорядженя въ справѣ науки рускаго языка въ польскихъ ґімназіяхъ.

Исторично маe ся справа такъ: „Начеркъ орґанізаційный для ґімназій и шкѣлъ реальныхъ", звѣсный знаменитый Organisations-Entwurf зъ р. 1849, на котрѣмъ основуе ся устрій нинѣшныхъ австрійскихъ ґімназій, признававъ науку материнои мовы (Muttersprache) безъзглядно обовязковою для кождого ученика зараз по языцѣ латиньскѣмъ и грецкѣмъ.

При практичнѣмъ переведеню сеи засады признано мову руску предметомъ безъзглядно обовязковымъ для всѣхъ ученикѣвъ шкѣлъ середныхъ всходнои Галичины безъ огляду на ихъ народность. Мова польска, яко „друга мова краєва" у всходнѣй Галичинѣ, була предметомъ зглядно обовязковымъ, т. е. учили ся ей лише тій ученики, котрыхъ родичѣ того при вписѣ выразно зажадали. Якъ бачимо, практика тогдѣ навѣть бѣльше признавала рускій мовѣ чимъ засада. На тогдѣшныхъ бланкетахъ свѣдоцтвъ ґімназіяльныхъ для всходнои Галичины не було навѣть друкованои рубрики для мовы польскои. Въ р. 1857 зрѣвнано мову польску й руску въ ґімназіяхъ всходнои Галичины такъ, що кождый ученик учивъ ся обовязково тои мовы краєвои, котрои хотѣвъ. И сей станъ е ще нинѣ въ нѣмецкій ґімназіи у Львовѣ.

Краєвый законъ (ухвала сойму краєвого) зъ дня 22 червня 1867 р. завѣвъ вѣдворотный стосунокъ того, якій бувъ впровадженый первѣсно на пѣдставѣ „Начерку орґанізаційного", т. е. мова польска стала выкладовою и безъзглядно обовязковою, а мова руска зглядно обовязковою. Ся обовязковѣсть зависѣла вѣдъ кождоразового жаданя родичѣвъ або опѣкунѣвъ ученика (пор. арт. V. с. згаданого закона). При тѣмъ постановлявъ той законъ, що у всѣхъ школахъ середчыхъ Галичины, удержуваныхъ въ цѣлости або хоч бы въ части зъ фондѣвъ публичныхъ, мае бути языкъ польскій мовою выкладовою (пор. початокъ арт. V. закона). Наведенѣ приписы обовязували ажь до теперь, — и то що-до обовязковости мовы рускои безъ змѣны, що-до мовы выкладовои зъ тою змѣною, що закономъ зъ дня 31 мая 1874 заведено руску мову выкладову у высшій ґімназіи академичній у Львовѣ, а недавно вже тому въ ґімназіи въ Перемышли и въ паралелякахъ въ Коломыи, хочь тій институцій удержують ся зъ фондѣвъ публичныхъ и тымъ способомъ зроблено выломъ въ законѣ зъ р. 1867.

Такъ показуе ся справа за минулый часъ. Нове розпорядженє міністеріяльне зъ дня 12 червня 1898. Ч. 12.836 перепровадзуе лише, якъ каже, наведену вже постанову арт. V. с.) закона краєвого зъ р. 1867, хочь та постанова и до теперь вже була на свій способѣ выконувана. Новости введенѣ тымъ розпорядженемъ суть такій:

1) Ученикъ не може бути принятый на науку рускаго языка, коли родичѣ або опѣкуны зъ горы не зобовязують ся посылати ученика на ту науку що найменше два роки. Диспензу вѣдъ зобовязаня може удѣлити лише Рада шкѣльна краєва на умотивовану просьбу. — Передъ тымъ зобовязаня що до часу жаднаго не було; кождый ученикъ записувавъ ся свобѣдно на науку рускаго языка що року наново.

2) Цензура зъ поступу въ науцѣ языка рускаго мае мати на загальный поступъ вплывъ лише додатный, а не умный; отже двійка зъ языка рускаго не перешкаджае промоціи ученика до высшои клясы, але нота вѣдзначаюча може причинити ся до признаня ученикови загального вѣдзначеня. — Досі двійка зъ языка рускаго значила такъ само якъ зъ кождого иншого обовязкового предмету, хочь въ практицѣ дуже рѣдко се случало ся; а що-до ноты матуральной — то навѣть було вже розпорядженя (зъ 1 лютого 1852 ч. 1373) про нешкѣдливость ноты зъ другого языка краєвого.

3) На жадане абітурієнта може ему бути вписана до его свѣдоцтва зрѣлости зъ языка рускаго пересѣчна нота зъ тыхъ, якій одержавъ въ четырохъ послѣднихъ курсахъ тои науки, коли курсы належали до найвысшои степени тои науки въ данѣмъ закладѣ, а ученикъ приписанымъ вымогамъ вдоволивъ, т. е. одержавъ найменше „достаточно". — Дотеперь обовязувала у насъ постанова „Начерку орґанізаційного" въ зазначенымъ уже высше розпорядженемъ про нешкѣдливость ноты зъ вмслѣду испыту другои мовы краєвои при матурѣ, т. е. матуру здававъ зъ языка рускаго той, хто до того зголосивъ ся.

4) Въ науцѣ языка рускаго въ польскихъ ґімназіяхъ яко предмету зглядно обовязковаго мають вѣдтеперь обовязувати два рѣзній пляны: А.) для шкѣлъ, до котрыхъ ходять ученики народности рускои лише „въ малѣмъ числѣ", т. е. для шкѣлъ западнои Галичины, и Б.) для шкѣлъ всходнои Галичины „зъ значнѣйшимъ числомъ" ученикѣвъ рускои народности. Пѣсля пляну А.) наука рускаго языка вѣдбувае ся на пѣдставѣ читанки для шкѣлъ выдѣловыхъ и выписовъ для семинарій учительскихъ въ двохъ вѣддѣлахъ (по 3 курсы) черезъ три роки (въ класахъ IV—VI) и мае дати ученикамъ певность въ читаню и писаню, а такожь легкость у выслови рускѣмъ въ словѣ и письмѣ. Плянъ Б. задержуе для учениковъ рускои народности дотеперѣшный

часъ наука и обемъ матеріялу; для учениківъ польскои народности ставляє вымоги плану А), а часъ науки розкладає въ сей способъ, що въ IV. клясѣ організує для учениківъ польскои народности особный курсъ приготовляючій, а въ V., VI. и VII. кл. каже имъ побирати науку разомъ зъ учениками рускои народности. Въ VIII. кл. ученики польскои народности не обовязаній ходити на науку рускаго языка, хочь мають право до ноты пересѣчнои зъ VI. и VII. кл. на свѣдоцтвѣ зрѣлости. Зъ причины кумуляціи ученикóвъ польскои и рускои народности въ VI. и VII. кл. пересунено читане старорускои Хрестоматіи, т. є. вымокъ зъ літературы X—XVIII. в. на кл. VIII му. — Дотеперь такого подѣлу плану не було и у всходнѣй Галичинѣ, де наука языка рускаго була взглядно обовязковою, всѣ ученики безъ рóзницѣ народности побирали єи однаково; въ западнѣй Галичинѣ не було науки языка рускаго зовсѣмъ, або дуже рѣдко (и то доперва въ послѣднихъ часахъ) була наука надобовязкова (вóльна).

Такій є новій плянъ и нова засада. Що-жь думати про нихъ зъ огляду національного и дидактичного?

Зъ историчного розвою справы выходить ясно, що языкъ рускій вóдъ р. 1848 до 1874 постóйно тратить на значѣню въ гімназіяхъ всходнои Галичины. Заперечити не можна, що — поббчь чинникóвъ політичныхъ (якъ переходъ краєвои управы зъ рукъ нѣмецкихъ въ руки польскій) — важну ролю въ тóй справѣ вóдограли и низькій станъ нашои науковои літературы и взагалѣ слабый культурный розвитокъ нашого народу въ рѣшаючихъ хвилякъ, т. є. въ р. 1848 и 1867. Нынѣ вже трохи инакше. Маємо вжé двѣ цѣлій свои гімназіи и трету трохи йно-що не цѣлу. И учитель нынѣ, Богу дякувати, не потребує вже журити ся, чимъ має забити годину науки рускаго языка такъ, якъ се муєло бути передъ 30 роками. А прецѣнь вóдобране нотѣ зъ рускаго языка рѣшаючои вартости и выключене его вóдъ предметóвъ испиту зрѣлости є, певна рѣчь, обниженемъ значеня рускои мовы въ школахъ середныхъ всходнои Галичины. Що правда, тѣ постановы не суть оригінальнымъ вымыслóмъ галицкои рады шкóльнои краєвои, лишь майже дословнымъ пристосованемъ до галицкихъ вóдносинъ розпоряджень міністеріяльныхъ зъ 22 мая 1870 ч. 2744 для Чехъ, зъ дня 28 мая 1870 ч. 4320 ex 1869 для Моравіи и зъ дня 30 цвѣтня 1889 ч. 13730 ex 1888 для Чехъ въ справѣ науки языка ческóго въ гімназіяхъ нѣмецкихъ и языка нѣмецкого въ гімназіяхъ ческихъ. Але треба памятати, що въ Моравіи и Чехахъ нема прецѣнь такои диспропорціи мѣжь числомъ населеня даного округа, а числомъ гімназій зъ вóдповѣдною мовою выкладовою, якъ у всходнѣй Галичинѣ, де загалъ мешканцѣвъ є рускій а гімназій польскій. Русины мусять теперь природно тымъ сильнѣйше домагати ся рускихъ гімназій по всѣхъ бóльшихъ мѣстахъ всходнои Галичины, коли має бути справедливость и рóвномѣрность захована такъ якъ въ Чехахъ. Несправедлива нерóвномѣрность пробивае ся такожь въ подѣлѣ вымогóвъ зъ науки рускаго языка для рóзныхъ закладóвъ и для рóзныхъ ученикóвъ, а задержаню тыхъ самыхъ цензуръ для всѣхъ. Розпоряджене узнае всѣ три роды науки языка рускаго наукою взглядно обовязковою, хочь очевидно рóзнѣ ученики будуть выносити зъ нея вóдповѣдно плянамъ троякій ефектъ, и хочь зовсѣмъ не сказано нѣгде, якъ тота рóзниця буде зазначена въ нотахъ на свѣдоцтвахъ. Остаточно ще можна поминути рóзницю, яка буде въ ефектѣ въ науки ученикóвъ польскои народности пóсля плану А), а пóсля плану Б); за те, коли не буде зроблено рóзницѣ мѣжь учениками польскои а рускои народности въ нотахъ на свѣдоцтвахъ пóсля плану Б), то ученикамъ рускои народности стане ся очевидна кривда; а такои чейже не повинна рада шкóльна краєва допустити. Те саме и то ще въ бóльшóй степени вóдносить ся й до нотъ на свѣдоцтвахъ зрѣлости. Справедливость и педагогічна конечность вымагають, щобы рада шкóльна краєва спеціяльною инструкціею сй нерóвномѣрности усунула. Заразомъ варто бъ знати, яка скóлькость ученикóвъ рускои народности має становити о впровадженю плану Б) мѣсто А) и на вóдворотъ, бо понятя „бóльшій“ и „меншій“ суть зовсѣмъ релятивній.

(*Конець буде.*)

Ще кóлька слóвъ про зъѣздъ «Кулокъ рóльничихъ».

(*Надóслане.*)

(*Докóнченє.*)

Браття Русины! Не думайте, що коли хто заложивъ читальню, або скличе вѣче, або запише ся до котрого рускаго Товариства, або вкóнци дасть кóлька лепт на руску цѣль, що вже всьо зробивъ и вóльно єму вóдпочити; нѣ, браття! Намъ треба працѣ постоянной, безъ хвилѣ вóдпочинку, бо загону обробленого за нами мало, а передъ нами и кóнця не бачишь. Працюймо и еще разъ працюймо — не для другихъ але для себе и за себе. Організуймо ся въ товариства. Збираймо ся часто на спóльну нараду и обдумуймо нашу дальшу роботу. Мы повинній знати всьо, що на Руси дѣє ся; бо все, що дѣє ся, дѣє ся противъ насъ а безъ насъ. Мы обовязаній бувати на всяких зборахъ, забирати въ мóру потребы голосъ и слѣдити кождый крокъ нашого противника. Такимъ способомъ неразъ здемаскуємо его або и вóдвернемо грозяче намъ небезпеченство. Замѣчена нашій повинній мы подавати въ нашихъ дневникахъ до вѣдомости и для пересторóги загалу, а не ждати, аж ворогъ пóдкопае ся пóдъ нашу комору. Въ кождóмъ селѣ чейже найде ся интеліґентна людина, щобы заложенемъ читальнѣ и крамницѣ „Просвѣты“ перешкодити заложеню кулка; а коли бы се було неможливо, то бодай взяти кулко въ свои руки, щобы его вчинити не такъ шкóдливымъ.

Мы бачили на зъѣздѣ кулакъ кромѣ рускаго селянства такожь духовенство руске и учительство. Чи тій люде, коли плекають въ серцю своимъ хотяй маленьке зернятко любови до Руси-Неньки, замѣсть даремно агітувати на коридорѣ и въ передпокоях за введеньмъ рускои мовы до розправъ зборóвъ, не могли самій въ сѣй справѣ забрати голосъ на зборахъ въ рускóй мовѣ и такъ зробити те, за чимъ агітували? Але якъ же я забувъ ся! Вóдъ офіцинóвъ Целецкихъ, Баденѣвъ и камратóвъ Гоголевскихъ бажати чогось подóбного? Перепрашаю. Лѣпшихъ тамъ не було.

Оттакъ три важкій для рускаго народа рѣчи зазначились на тыхъ зборахъ, а то: 1) Масова участь рускаго народа, 2) такъ внѣшна якъ и внутрѣшна выключно польска цѣха зборóвъ, 3) вызываючій голосъ противъ рускаго народа.

Коли вже чи по волѣ чи мимоволѣ народъ нашъ, тягненый польскимъ вилывомъ, має брати участь въ такихъ зборахъ, той нашимъ обовязкомъ є являти ся на нихъ; нехай народъ почує бодай вóдъ насъ руске слово и оборону своихъ святощѣвъ народныхъ та пóзнасть значѣне кулокъ и тую ролю мотузкову, яку въ нихъ грає. А коли така велика сила Русинóвъ належить до кулокъ, то годилось бы, щобы они були заступленій такожь въ головнóмъ зарядѣ. Тымчасомъ нема тамъ Русина анѣ на показъ. Отъ и сего року були доповняючій выборы двохъ членóвъ головного заряду, але о Русинахъ нѣхто и не подумавъ.

Цѣха зборóвъ була часто польска. Въ нашихъ подóбныхъ разахъ бодай про людске око причѣплять щось рускаго; а теперь вóдъ початку до кóнця склалось усе лише на одну велику маніфестацію польску. До того помагено цѣлкомъ и руску прасу, бо не розбслано навѣть програмы зборóвъ. И се все значить, що товариство є далеке вóдъ всякои політики!

Наконець брутальне выступленє Гоголевского було вѣнцемъ всего. Менѣ не стае слóвъ, щобы по заслузѣ напатнувати безличность того панка.

Нехай голосъ мóй рознесе ся по цѣлóй рускóй земли! Нехай учуе его и панъ и мужикъ, и богатый и бѣдный; а тогдѣ, отворять ся людямъ очи. Бóльше на разѣ не бажаю.

Като.

До сихъ слóвъ мы додамо вóдъ себе лише тóлько: Рѣчь загально вѣдома, що верховодячій у насъ Поляки навѣть найлѣпшу рѣчь попсують своимъ шовінізмомъ. Длятого рѣчь найпростѣйша не пхати ся до кулокъ, а переводити всюды свою власну орґанізацію, закладати читальнѣ „Просвѣты“, власній крамницѣ, власній касы позичковѣ и т. в.; а польскій маніфестаціи Полякóвъ для Полякóвъ нѣчого не будуть насъ обходити, бо не выкличуть въ насъ анѣ гнѣву анѣ неохоты. *Ред.*

Письма зъ краю.

[*Жидъ-лихварь напомъ въ громадѣ. Громадскій выборы въ Нагóрянцѣ. Орґанізація передъ выборами. Побѣда громадскои лісты.*]

Пишуть намъ зъ Бучача*):

Вже передъ двома мѣсяцами писали мы до „Дѣла“ про нагóрянського жида Лейбу Фалькенфоґа. Прийшовъ вóнъ до Нагóрянки въ однóмъ халатѣ та доробивъ ся въ коротцóмъ часѣ великого маєтку; за те найзаможнѣйшихъ господарéвъ звѣвъ на жебракóвъ. Теперь є вóнъ першимъ „махеромъ“ въ повѣтѣ, а за свои махерства и агітація выборчій має ласку у можныхъ сего міра та газдує въ громадѣ, якъ самъ хоче, и все хлопску кровцю, колько хоче. Вóнъ выбирае у насъ и выборцéвъ и раду и старшину громадску, котра за те єму низько кланяє ся та сповняє его волю. Вóйтъ и наша старшина сидить день и нóчь у Лейбы та пє. Нашій господарѣ чимъ разъ бóльше убожѣють, на довги продають землю та втѣкають за море; а Лейба чимъ разъ бóльше богатѣє, череватѣє и въ шинку за безцѣнъ купуе хлопскій ґрунты та спадковій права.

Сего року мали у насъ вóдбути ся громадскій выборы. Лейба при помочи вóйта Івана Легкого и своихъ заушникóвъ заложивъ у себе въ шинку выборчу агенцію та горѣвкою заманювавъ хлопóвъ въ жидóвску неволю. Побѣда его була запевнена, бо хитрый жидъ кинувъ незгоду мѣжь рускихъ и польскихъ хлопóвъ и кромѣ рускихъ хрунѣвъ притягнувъ до себе всѣхъ латинникóвъ, котрыхъ є у насъ 30%. Хочь шестолѣтный часъ урядованя старои рады и старшины громадскои минувъ передъ рокомъ и листы выборчій еще въ цвѣтни с. р. выладжено и выложено: то громада довго не могла дочекатись новыхъ выборóвъ, а бучацкій п. староста, пóдлыми людьми але поінформованый, нѣ зъ чимъ вóдправлявъ громадскій депутаціи. Тымчасомъ дальше господарка Лейбина, що и такъ вже довела нашу громаду на берегъ пропасти, може знищити всѣхъ нашихъ селянъ, а навѣть выкликати зовсѣмъ не бажаній розрухи противъ жидóвъ. До того пóдъ урядованемъ самого тóлько Івана Легкого, котрый въ своѣй особѣ є и заступникомъ вóйта и вóйтомъ и всею старшиною громадскою, наша громада упадае чимъ разъ бóльше и морально и матеріяльно. Бувшій вóйтъ Андрѣй Луцéвъ уступивъ передъ двома роками, бо и такъ мали его прогнати; обохъ асесорóвъ прогнано, одного за крадѣжь громадскихъ грошей, другого за піянъство (отсе старшина, выбрана зъ волѣ Лейбы;); оставъ ся тóлько самъ заступникъ вóйта Іванъ Легкій. Зъ уваги на те постановили люде, що дбають о добро громады и нашихъ хлѣборобóвъ, ратувати громаду и вызволити ю зъ жидóвского ярма. Заложили они громадскій комітетъ, котрый поклавъ собѣ задачу скликувати довѣрочній зборы и громадскій вѣча на те, щобы розбудити и просвѣтити хлѣборобóвъ, зъєдинати Русинóвъ и Полякóвъ до спóльнои оборони своихъ правъ, запросити мѣсцеву польску интеліґенцію, голосуючу при выборахъ въ першóмъ крузѣ выборчóмъ, до спóльнои акціи, постарати ся о розписане громадскихъ выборóвъ и перевести их спокóйно и розумно. Довѣрочній зборы скликувано що недѣлѣ и свята черезъ три мѣсяцѣ. Громадскихъ вѣчевыхъ зборóвъ пóдъ окомъ правительственного комісаря було пять, а на кождóмъ бувало по 200—300 господарéвъ; проводили на перемѣну нотарь зъ Бучача п. Телишевскій, рускій сотрудникъ о. Хомишъ и латиньскій сотрудникъ кс. Козяржъ. Нагóрянска и бучацка интеліґенція такъ польска якъ руска прихильно дивила ся на нашъ рухъ выборчій.

На першихъ двохъ вѣчахъ говоривъ п. Телишевскій про значѣне выборóвъ, а п. Косарчишъ мавъ все довшій бесѣды популярній про нужду хлопску и ей причины и якъ зъ нея ратувати ся, про власну орґанізацію й самопомóчь и т. д. Вѣчевій провóдники горячо загрѣвали рускихъ и польскихъ хлѣборобóвъ до братнои любови и згоды та до спóльнои оборони. А що бучацкій п. староста не спѣшивъ ся зъ розписанемъ нашихъ выборóвъ, хотяй мы черезъ своихъ депутатóвъ о те кóлька разóвъ просили, ухваливъ нашъ громадскій зборъ вѣчевый подати письмо до п. старости д-ра Невядомского. На те письмо розписано у насъ заразъ выборы на 27-ого (III коло) и 28-ого вересня с. р. (II. и I. коло). Цѣла громада станула пóдъ однымъ праporомъ и згóдно голосувала на тыхъ радныхъ и ихъ заступникóвъ, котрыхъ собѣ на послѣднóмъ вѣчу одноголосно выбрала. Въ III. колѣ на лісту громадску голосувало 111 выборцéвъ, на лісту Лейбы тóлько 8; въ II. колѣ на лісту громадску 60 выборцéвъ, на лісту Лейбы 4; въ I. колѣ всѣ на лісту громадску.

Жидóвска сторона, хочь и якъ вже міверна, внесла протестъ и хвалить ся, що свого Івана буде тримати 4 лѣта на протестѣ; але нашъ комітетъ скликуе вже на недѣлю 9 с. м. вѣче, котре має домагати ся вóдъ цк. староства скорого полагодженя внесеного протесту выборчого, бо громада не може довше терпѣти жидóвскои господарки. Мы дбаємо о добро громады и будемо законно доходити своихъ правъ и вóдъ сего жадній погрозы насъ не вóдстрашать. Мы поважаємо власть, але бажаємо, щобы власти поважали и сповняли законы та дбали о добро селянъ-хлѣборобóвъ, що суть пóдставою цѣлои суспóльности.

Добро цѣлои нашои и сусѣдныхъ громадъ (Олешѣ и Переволоки) домагає ся, щобы Лейбу усунути цѣлкомъ вóдъ вплыву на справы громадскій, а до сего бучацкій п. староста повинень причинити ся. Лейба Фалькенфоґъ має шинокъ, въ котрóмъ має нагоду ловити хлопóвъ въ свои сѣти. Вóнъ позичае грошѣ на лихву, въ шинку купуе и наймае поле, выдурює за безцѣнъ права спадковій и т. д. — Словомъ: коршма Фалькенфоґа є лапкою на бѣдній жертвы хлопскій. Вже дня 9 с. м. має наше вѣче внести до старости просьбу, щобы по мысли окружника п. намѣстника, розісланого до всѣхъ старостъ, вóдобрано Лейбѣ концесію шинкову. Сего домагають ся тутешні вóдносины.

Такихъ Лейбóвъ пявокъ маємо майже въ кождóмъ нашóмъ селѣ галицкóмъ. Вóдкривати ихъ шахрайства и вóдбирати имъ великій вплывъ на справы громадскій повинно бути обовязкомъ кождого честного громадянина. Передовсѣмъ нашій власти не повинній попирати жидóвскои господарки по селахъ за услуги выборчій, на котрыхъ жидъ-агітаторъ добре заробляє. Власти повинній знати, що народъ нашъ зачинае вже приходити до свѣдомости своихъ правъ и пóзнае свое суспóльно-економічне положенє. Вóнъ мусить ненавидѣти тыхъ, що зъ него кровь высысають, и не може мати довѣря до тыхъ, що не боронять его передъ кровопійцами, хотяй до сего суть своимъ урядомъ покликаній: ту власне треба також шукати причины, що число невдоволеныхъ бóльшае зъ кождымъ днемъ. Усуваючи кровопійцѣвъ народныхъ и беручи въ оборону и опѣку робучій и безталанный народъ хлѣборобскій, забезпечити можна спокій и запобѣгти конечности уживаня нелюдскихъ средствъ вóдстрашаючихъ: енергій манліхерóвъ и шибеницѣ, — средствъ, недаючихъ найменшои поруки тревалого спокою. — Нагóрянка дня 5 жовтня 1898. Комітетъ громадскій.

*) Письмо се дóстали мы въ суботу и зъ браку мѣсця не могло оно бути зразъ помѣщене, тымъ бóльше що для друкарнѣ треба его було переписувати. Нашихъ ВП. дописувателéвъ просимъ взагалѣ о письмо выразне и чисте. *Ред.*

Переглядъ політичный.

Міністеръ Діпавлі, обóймаючи въ суботу урядованє, у вóдповѣдь на промову шефа секціи Вайґельсперґа заявивъ, що буде старати ся перевести высокій идеѣ своего попередника. Міністеръ выходить зъ того становиска, що нынѣ не досыть запевнити промыслови симпатію, але треба також попирати его енергічными и свѣдомыми цѣли средствами. Вкóнци міністеръ заявивъ, що буде горячо попирати змагания змѣряючій до того, щобы промысловцѣ та ихъ роботники спóльно застановляли ся надъ важными для нихъ питанями.

Переговоры правительства зъ правицею перервано. Наново розпóчнуть ся аж по закóнченю нарадъ квотовыхъ депутацій въ Будапештѣ. Въ комунікатѣ, котрый онóгды славяньскій клюбъ вручивъ Тунови, Словѣнцѣ на разѣ домагають ся, щобы утворено для нихъ або словѣньскій судъ апеляційный въ Люблянѣ або окремый сенатъ словѣньскій въ Градци. Окрóмъ суду домагають ся Словѣнцѣ утворена словѣньского университету въ Люблянѣ. Дальшій ихъ жадання змѣряють до того, щобы правительство въ дорозѣ розпоряджень до пóдчиненыхъ собѣ урядóвъ поручило точне перестереганє языкового рóвноуправненя такъ въ нѣмецко-словѣньскихъ якъ и въ італійско-словѣньскихъ округахъ. Здаєть ся, що въ тóй справѣ Тунъ прирѣкъ сповнити жадання Словѣнцéвъ. Бути може, що Тунъ носить ся зъ гадкою вдолити Словѣнцямъ волю въ справѣ высшого суду краєвого въ Люблянѣ. О заснованю словѣньского университету правительство здаєть ся не гадає.

Дальматиньскій Хорвати домагають ся, щобы Дальматію сполучено желѣзницями зъ рештою монархіи, та щобы у всѣхъ урядахъ Дальматіи заведено внутрѣшну урядову мову хорватску. Окрóмъ того домагають ся рóзныхъ дрóбнѣйшихъ уступокъ економічныхъ.

Русинамъ правительство мало що-робити деякій уступки на полю шкóльництва, але въ церковныхъ и личныхъ справахъ заховуе ся вóдпорно.

До ґрупы **Стояловского** мали звернути ся молодо-Чехи зъ проектомъ, щобы се ся ґрупа прилучила ся до бóльшости. Однакъ репрезентанты того сторонництва мали заявити, що въ тóй справѣ не будуть навѣть переговорювати, якъ довго въ Галичинѣ буде тревати выимковый станъ. Католицке сторонництво людове предложить свои жадания доперва по выборѣ президента клюбу, котрымъ має бути Катрайнъ.

Hlas Naroda оголошуе письмо зъ ческихъ кругóвъ посольскихъ, въ котрóмъ положенє ческихъ послóвъ зображене безвыхóднымъ.

Пражскій добре поінформованій круги є переконаній, що кабінетъ Туна мимо реконструкціи не довго удержить ся, бо Тунъ не може числити на се, щобы угоду приняли безъ змѣны Чехи, полудневій Славяне и католицке сторонництво, а дѣйстно поважныхъ уступокъ черезъ опоръ Банфіогоздавать ся, не буде можь осягнути.

При кінци тыждня правительство має відповѣсти на 32 молодоческий постулаты и закінчить переговоры зъ християньско-славяньскимъ клюбомъ.

Sonn u. Montags Ztg. доносить, що Тунъ, Кайцль и Діпавлі поѣдуть завтра до Будапешту на конференцію зъ угорскими міністрами. Окрімъ жадання въ справѣ продовженя угодовои провізорія на три мѣсяцѣ выскажуть також бажане австрійского правительства, щобы змѣнено деякій точки угодового проекту въ користь Австріи. Кайцль мавъ въ тій справѣ одержати вже цѣсарску апробату.

Въ справѣ публичныхъ вѣчь урядова Wiener Abendpost оголосила дуже важный комунікатъ: „Дуже часто бувае, що піддани чужихъ державъ беруть участь въ публичныхъ зборахъ тутъ відбуваючихъ ся, выступаютъ на нихъ яко чужій и дають выразъ своему, для державы непріязному успособленю. Для того міністерство справъ внутрѣшныхъ було спонукане выдати до підчиненыхъ собѣ властій розпорядженя, щобы зъ такими особами поступали собѣ зъ цѣлою рѣшучостію по мысли §. 2. арт. 5 зак. зъ 24 липня 1871 Д. з. д. ч. 88. Таке саме поступованя має бути заховане противъ чужихъ піддданыхъ, хоть бы они доперва намѣряли явити ся на зборахъ о політичномъ характерѣ, коли зъ дотеперѣшного ихъ поступованя и характеру має ся підставу припускати, що черезъ ихъ участь въ зборахъ мігъ бы бути заколоченый публичный спокій".

Наведеный уступъ §. 2 закона зъ р. 1871 постановляе, що чужихъ піддданыхъ, коли бы ихъ дѣяльность могла стати ся для державы шкідливою, вільно выдалити за границю або на обмеженый часъ або съ забороною повороту разъ на всегда. Послѣдне розпорядженя вы ѣрене имовѣрно въ першій мѣрѣ противъ нѣмецкихъ панґерманьскихъ шовіністівъ, котрі на зборахъ въ Австріи спроваджують собѣ бесѣдниковъ зъ Нѣмеччины та ихъ промовами скрѣпляють національный шовінізмъ. Въ другомъ радѣ на розпорядженю потерплять соціалісты, хочь поки-що не можь вгадати який и якъ далекій оно буде мати наслѣдка. Зъ причины того розпорядженя можь надѣятися цѣкавои дискусіи на найближшихъ засѣданяхъ палаты пословъ. Нѣмецкій шовіністы готовій выступити зъ новымъ внесенемъ на обжалованє міністерства за „переслѣдуванє Нѣмцівъ".

——

На Кретѣ высѣло въ суботу 1000 англійскихъ воякивъ. Разомъ має Англія въ Кандіи 4000 війска. Губернаторъ Креты повѣдомивъ магомеданьскихъ нотаблівъ, що султанъ уступить передъ жаданямъ державъ, щобы усунено турецкій війска зъ Креты. Турецкій міністеръ справъ заграничныхъ ходивъ вправдѣ відъ одного амбасадора въ Царгородѣ до другого, и просивъ ласки; але они не робили ему жадныхъ уступокъ. Збраным въ Галепѣ вилывовымъ беямъ турецкимъ адміралъ Потъе заявивъ, що по выцофаню турецкихъ війскъ зъ Креты адміралы заопѣкують ся всѣмъ населенемъ безъ рѣзницѣ вѣроісповѣдань. Війска державъ лишать ся на Кретѣ аж до цѣлковитого ей успокоєня. Магомеданцѣ будуть допущеній до публичныхъ урядовъ въ мѣру ихъ чисельного відношеня до загалу людности. Въ разѣ потребы, будуть въ цѣли усуненя турецкого війска зарядженій средства війсковои силы. Населеня буде о тімъ повѣдомлене на 48 годинъ напередъ, щобы мало часъ схоронити ся підъ опѣку европейскихъ війскъ.

——

О послѣдній хінъскій революціи двірскій доносять до Лондону слѣдуючій подробицѣ: Цѣсарь загадавъ бувъ цѣлковито усунути цѣсареву-вдовицю. Въ тій цѣли хотѣвъ спровадити війско зъ Тьентсіну. Але одинъ зъ дворякивъ зрадивъ сей планъ цѣсаревій и віддавъ ѣй дотычне письмо до вѣцекороля. Цѣсарева завізвала до себе богдихана, показала ему его власне письмо и указуючи на стоячу на столѣ чарку, казала ему выпити надходячій ся въ чарцѣ напій. Цѣсарь выпорожнивъ чарку до дна. Чи умерь, чи жие, — того до нинѣ нѣхто на певно не знае.

Въ суботу вмашерувало до мѣста 30 козакивъ и 36 россійскихъ моряковъ зъ двома пушками, 25 англійскихъ и 30 нѣмецкихъ моряковъ. На улицяхъ, котрыми війско переходило, громадили ся величезній товпы Хінцівъ. Забурень не було жадныхъ. Здаеть ся, що Хінцѣ на добре поперепуджувались.

Королева Вікторія мала запросити царя, щобы, вертаючи зъ Копенгаги, вступивъ до нея до Бальморалю, бо хоче зъ нимъ лично порозумѣти ся въ хіньскій справѣ.

Послѣдній вѣсти зъ Хінъ суть більше успокоюючій. Правительство поробило зарядженя въ цѣли привернення спокою и ладу. Надѣють ся, що европейске войско небавкомъ буде відкликане.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новімъ-Санчи!**

— **Руска ґімназія въ Тернополи.** Сповнило ся вкінци те, чого собѣ горячо бажали и о що усильно старали ся Тернопільцѣ и Русини цѣлого Поділя, бо по довгихъ заходахъ дочекали сьмо ся отворенія рускои ґімназіи въ Тернополи. На разѣ въ сѣмъ роцѣ шкільнімъ отворено кляcу першу, (въ слѣдуючімъ роцѣ буде друга кляса и т. д.). Дирекція ґімназія оголосила, щобы родичѣ и опѣкуны учениківъ, записаныхъ до клясы I, коли бажають для своихъ дѣтей науки въ языцѣ рускімъ, повѣдомили о тімъ якъ найскорше ц. к. дирекцію ґімназіи и то найлѣпше самій особисто, або письменно прислали таке повѣдомленя, але писемна деклярація мусить бути підписана двома вѣродостойными свѣдками, котрі стверджали бы, що те письмо походить справдѣ відъ особы, котра на нѣмъ підписана. Выдѣлъ філіи руского педаґоґічного Товариства, повѣдомляючи о тімъ, надѣе ся, що кождый Русинъ, котрый має сего року сына чи пупіля въ 1 клясѣ тернопільскои ґімназіи, схоче користати зъ того добродѣйства и безпроволочно устно або писемно (якъ сказано выеше) повѣдомить дирекцію тернопільскои ц. к. ґімназіи, що бажае перенести свого сына чи пупіля до клясы рускои. При перенесеню не будуть жадати жаднои новои оплаты. Выдѣлъ тов. педаґог. постаравъ ся о се, що книжки буде можна безъ жаднои доплаты вымѣнити. Упрошеный выдѣломъ філіи п. дир. Кручковскій (аґенція Дністра) удѣлити буде всякихъ потрѣбныхъ информацій.

— **Відозва.** Підписаный комітетъ покликаный для введеня въ жите, „Краевого союза кредитового" звертае ся зъ пригадкою до всѣхъ Русиновъ и рускихъ институцій, щобы поскорили зъ вписуваномъ ся въ члены „Союза" и надсилали удѣлы членьскій.

Цѣль и задачу „Союза" выказали мы вже въ першій нашій відозві а именно, що цѣлею стоваришеня буде:

а) орґанізувати стоваришеня, товариства и спілки економічній, якъ також старати ся о кредитъ для тыхъ стоваришень;

б) контролювати дѣяльность тыхъ стоваришень;

в) удѣляти своимъ членамъ дешевого и приступного кредиту;

г) приймати до користного оборотy капіталы;

д) въ мѣру узысканого праволеня законного выдавати заставній листы и утримувати заставничій віддѣлъ;

е) переводити парцеляцію посѣлостей, и вогалѣ сполучеными силами доконувати всякій пожиточній передприемства економічній на користь своихъ членовъ.

Задача и цѣль Краевого Союза кредитового есть такои великои ваги и доносности, що не повинні навѣть найти ся одиниці, котрі рівнодушно відносили бы ся до сен справы.

Підносимо еще разъ, що Союзъ есть стоваришеньмъ чисто економічнои натуры, и що въ виду того всѣ Русины безъ рѣзницѣ поглядовъ партійныхъ повинні численно приступати въ члены Союза.

Підписаный комітетъ не становить управы Союза, — але управу т. е. Раду надзираючу выберуть перші загальній зборы, т. е. члены, котрі являть ся на тыхъ зборахъ, длятого въ цѣли уконституованя Товариства потреба, щобы всѣ, котрі интересують ся повстанямъ и розвоямъ сего Товариства приступили заразъ яко члены въ удѣлама.

Відъ числа приступившихъ членовъ залежить скорше чи пізнѣйше скликане першихъ зборовъ и введене въ жите сеи важнои институціи.

Зауважаемо наконець, що загальній зборы можна вже и нинѣ скликати маючи кількадесять членовъ, — но мы ожидаемо заинтересованя загалу — ожидаемо приступленя Русиновъ всѣхъ партій, — щобы сотворити институцію крѣпку и тревалу, бо коли такои не успѣемо основати черезъ байдужність загалу, — то радше не зачинати.

Відзываемо ся отже еще разъ: приступайте громадно въ члены Краевого союза кредитового.

Удѣлы членьскій по 25 зр. и 1 зр. вписового просимо присылати на адресу Товарыства взаимного кредиту „Дністеръ" у Львовѣ.

Львовъ дня 8 жовтня 1898.

Д-ръ Кость Левицкій. Д-ръ Ст. Федакъ.

— **Передвыборчій вѣча.** Руснкій окружный комітетъ для выбору посла до рады державнои зъ 5-тои курія въ Коломыі доносить намъ дальше, що повѣтовій вѣча выборцівъ відбудуть ся: въ второкъ дня 11 с. м. въ Надвірній, въ середу дня 12 с. м. въ Солотвинѣ въ салѣ Ебера Шайнера ч. д. 505, въ четверъ дня 13 въ Богородчанахъ въ сали повѣтовои рады, въ суботу дня 15 с. м. въ Косовѣ, въ понедѣлокъ дня 17 с. м. въ Жабю въ старімъ въ парохіальнімъ домѣ, въ второкъ дня 18 въ Кутахъ въ салѣ Стетнера, въ середу дня 19 въ Снятинѣ, вкінци въ четверъ дня 20 с. м. въ Чортівцѣ (обертинськаго повѣту). Почат къ кождого зъ тыхъ вѣчь о 11 годинѣ передъ полуднемъ? Програма вѣчь: 1) Привѣтъ, 2) Выборъ президія, 3) О теперѣшнімъ положеню державы и галицкои Руси зъ окрема, 4) О важности зближаючихъ ся выборовъ посла до рады державнои, 5) Політична исповѣдь руского народного кандидата на посла д-ра Мих. Дорундяка, 6) Поясненє выборчого закона.

Надѣемо ся, що всѣ выборцѣ въ повнімъ числѣ поспѣшать на вѣче въ своѣмъ повѣтѣ; а въ кого честь и совѣсть, кому дорога воля народу, хто хоче добра и лучшои долі собѣ и своему народови, той въ второкъ дня 25 с. м. віддасть свій голосъ лишь на одинокого кандидата д-ра Михайла Дорундяка, адвоката въ Борщевѣ.

— **Зъ „Народнои Торговлѣ".** Отсимъ подаемо до вѣдомости, що торжественне відкрыте філіяльного склепу нашого товариства въ Золочевѣ умѣщеного въ льокаляхъ, де передъ тымъ бувъ склепъ п. Кордецкого, відбуде ся въ середу 12 н. с. жовтня. О 9 год. рано розпочне ся въ парохіальній церкви Богослуженє, а опісля водосвятѣ въ самімъ льокалю на котре то торжество симъ П. Ч. Публику запрашаемо. *Дирекція.*

— **Економічне вѣче** въ справѣ „Підгірскои Спілки для торговлѣ безрогами и худобою" відбуде ся въ середу дня 19 с. м. о год. 12. въ полудне въ Угринівцяхъ въ домѣ д-ра Кімельмана. Вписы членівъ и удѣлы буде прийматись на мѣсци. О численну участь упрашаютъ: *о. Г. Лойванюкъ, о. И. Великорскій, Петро Угрилюкъ.*

— **Повѣтове товариство політичне „Селяньска Рада въ Каменцѣ струм.** устроює въ второкъ дня 18. жовтня вѣче въ Сушнѣ. О годинѣ 9-ій Служба Б. за упокій цѣсаревои Єлисаветы въ панахидою и наука. О годинѣ 1/2 1 відбуде ся вѣче зъ слѣдуючою програмою: 1) Рефератъ о ухристіяненю суспільности, 2) реф. економічный, 3) реф. політичный, 4) реф. о Радахъ громадскихъ, 5) внесеня. Просимо о найчисленнѣйшу участь. Се перше вѣче въ тыхъ сторонахъ. Передъ вѣчемъ або по вѣчу можна приступати въ члены „Селяньскои Рады". Вкладка 25 кр. — Відъ выдѣлу Селяньскои Рады. *Сидоръ Зельскій*, голова, *Гаврило Мулькевичъ*, секретарь.

— **Руснкій народный театръ** выставить въ Жовкви: 11. жовтня н. ст. (вторникъ) Подруже на пробу, водевиль въ 3 актахъ; 13 ого (четверъ) Торговля жемчугами, комедія Гр. Цеглиньского; 15-ого (субота) Мікадо, оперета Суливана; 16-го (недѣля) Маруся, драма въ 3 актахъ, а закінчать Прольогъ, дѣло музичне Матюка; 18-ого (вторникъ) Бѣдне дѣвча, оперета въ 5 актахъ; 20-ого (четверъ) Честь, комедія Судермана; 22 ого (субота) Баронъ циганьскій, оперета въ 3 актахъ; 23-ого (недѣля) Капраль Тимко, народный образъ Мидловского, музика Матюка.

— **Баль „Сокола".** Вчера відбувъ ся въ сали „Народного Дому" баль товариства ґімнастичного „Соколъ", котрый однако не дописавъ, якъ сего можна було и сподѣватись разъ, що назначено его на недѣлю, а по друге, що и часъ теперѣшный изъ змѣнною погодою не надае ся до урядженя забавъ. На бали явило ся много нашихъ Соколівъ въ красныхъ своихъ сокільскихъ одѣяхъ, та на жаль пань и панночокъ було лише незначне число. Мимо сего бавлено ся весело далеко по-за північъ. Не дасть ся заперечити, що вчерашня абстиненція руснои публики була выкликана також и „якоюсь аґітаціею", котрои на разѣ можна лише догадувати ся. Думаемо, що тов. „Соколъ" не дасть за выграну и урядить въ догоднѣйшій порѣ другу забаву, а численнѣйша участь руснои публики дасть доказъ своеи симпатіи для згаданого товариства.

— **Институтъ руского товариства педаґоґічного у Львовѣ** пошукуе господинѣ до заряду домомъ и кухнею. Зголошуватись треба до п. Костя Паньківского, ул. Театиньска ч. 19 у Львовѣ. Условія: харчь, хата, опалъ, свѣтло, услуга и 10 зр. мѣсячно пенсія.

— **Панна Саломея Крушельницка,** законтрактована на довшій часъ дирекціею варшавскихъ театрівъ до таможнои оперы, розпочала — якъ уже вѣдомо нашимъ читателямъ — выступы свои Аідою въ середу мин. тыждня. Мы вже онодги подали рецензію А. Сигетиньского въ Kurjer-ѣ warszawsk-імъ про той перший выступъ нашои артистки; нинѣ занотуемо ще отсій — слова варшавского Tygodnika ilustrowan-ого: „Бувъ то, можна сказати безъ пересады, справдѣшный тріюфъ, бо прімадонна підрвала цѣлу авдіторію силою таланту, що відзывавъ ся въ кождои ноты партіи титуловои... Панна Крушельницка есть знаменитымъ для нашои оперы добуткомъ". Tygodnik illustr. мѣстить въ сѣмъ-же числѣ (41-імъ зъ 8 с. м.) портретъ артистки. — Другій выступъ п-ны Крушельницкои бувъ у титуловій роли Моніюшковои оперы „Галька". А. Сигетиньскій [въ Kurjer-ѣ warszawsk-імъ] не може навеличати! ся нашои артистки въ партіи Гальки. Панна Крушельницка — пише вінъ — перевысшила нашій ожиданя.. О такій Гальцѣ на сценѣ можна тілько мрѣти... то дѣйстно щось надзычайного на нашій сценѣ. О ей співацкімъ артизмѣ, о ей грѣ въ роли Гальки можна бы написати цѣлу студію". Нинѣ [въ понедѣлокъ выступае п-на Крушельницка въ оперѣ Масканього Cavalleria rusticana въ роли Сантуццы а въ середу въ оперѣ Желиньского „Ґопляна" въ роли Баллядина.

— **Огнѣ.** Въ середу выбухъ въ Пацыковѣ Станиславівского повѣту грізный огонь и знищивъ до тла тридять селиньскихъ загородъ разомъ зъ всякимъ добромъ. Згорѣла також и школа. Шкоды, по більшій части необезпечений, выносять надъ 30.000 зр.

— **Процесъ д-ра Франка.** Зъ Тернополя пишуть намъ: Въ 210 імъ числѣ „Дѣла" помѣщено справоздане зъ розправы д-ра И. Франка о побите Михайла Підгайного хибно. Рѣчь мала ся такъ: Підгайный сказавъ вправдѣ „рѣшучо" [и то навѣть за рѣшучо, бо кількаразовъ мусѣвъ судья взывати его до мовчанки и спокою], що д-ръ Франко вдаривъ его въ лице; але коли прийшло ся ему пояснити рѣчь, тогдѣ вже не говоривъ такъ „рѣшучо", якъ кажуть дописуватель „Дѣла" и „Руслана". Разъ взнавъ Підгайный, що при столѣ стоявъ коло него лишь одинъ д-ръ Франко; другій разъ взнае, що крімъ д-ра Франка стояло при столѣ коло него більше людей, „підъ которыхъ натискомъ вінъ схилявъ ся надъ столъ." На запытане судѣ, що може власне хто зъ помежи тыхъ ближше стоячихъ вдаривъ его, не мавъ Підгайный нѣякои відповѣди. Про відводовыхъ свѣдківъ, що ихъ одноголосныхъ и ясныхъ взнань аж надто оказуе ся безпідставність обвинена, — не говорю; але коли власній доводовій свѣдки не підперли закиду и коли Левандовскій, на котрого найбільше раховано, сказавъ, що не видѣвъ, хто Підгайного бивъ, видѣвъ ся Підгайный змушеным просити о переслуханє нового свѣдка, за-для чого судья відложивъ розправу, констатуючи, що дотеперѣшній доказы зовсімъ не выказують вины Франка, ему актомъ обжалованя закинено. — *В. З.*

— **Клевета и денунціяція.** Въ Бѣрчи рудецкого повѣта відбували ся сего лѣта довѣрочній зборы для обговореня просвѣтныхъ справъ, и тамъ явивъ ся не знати зъ якои раціи о Плюваку (nomen omen!) зъ сусѣдного Косівця. Одже вінъ, користаючи зъ гостинности господаря зборовъ, окреветувавъ Товариство „Просвѣту" передъ анальфабетами-селянами въ дуже негідный и низькій способъ. Але таки ще хваливъ ся, що вінъ більшій патріотъ и трохи чи не мученикъ, дарма що опісля заденунціювавъ собѣ здоровъ предлетента въ староствѣ за якійсь мнимый злочинъ чи що, хочь самъ не чувъ нѣ слова. Теперь за спонукою староства и прокураторія державнои товче ся марна читальняна придаба ка по двохъ повѣтовыхъ и одномъ окружнімъ судѣ, просто на смѣхъ людямъ, але будь що будь и на утомленя та пригноблене переслухуваныхъ селянъ. Сей неимовѣрный фактъ подаю до прилюднои вѣдомости задля контролѣ публичнои опінін въ народныхъ справахъ. — *Гриць Запорковный.*

— **Дрібній вѣсти.** Намѣстникъ ґр. Пінінський и маршалокъ краевый ґр. Ст. Бадені повернули до Львова. — **На першій рікъ** медицины въ Краковѣ записало ся лишь 12 слухачівъ. — Приватній почтарѣ и експедитори почтовій въ Галичинѣ задумують выслати петицію до рады державнои о полученє ихъ незавидноі долѣ. — Конґресъ дневникарівъ въ Лісбонѣ закінчивъ ся оногды; слѣдуючій назначено на р. 1899 въ Римѣ.

Посмертній — ✝ — оповѣстки.

О. Евґеній Бачиньскій, парохъ въ Лютѣ и почетный крилошанинъ мукачівскои капітулы на Угорщинѣ, упокоивъ ся дня 27 вересня въ 81-імъ роцѣ житя. Покійный тішивъ ся повагою и довѣріемъ у угорскихъ властій, а мимо сего не спроневіривъ ся своему рускому народови. Коли Мадяры хотѣли знести „общество св. Василія великого" (церковно політичне товариство, що выдае газетку церковщанною), заохочувавъ вінъ молодшихъ священниковъ до опору и борбы, котра закінчила ся ихъ побідою, такъ що товариство животѣе дальше. Въ своій парохіи побудувавъ покійный церкву за 100.000 зр. и двѣ школы за цѣну 10.000 зр. В. в. п.

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 10 жовтня. До легітімаційнои комісіи увійшли Русины Вахнянинъ и Окуневскій, до комісіи посольскои неварушимости Винницкій. — Въ суботу оголошено рѣшеня адміністративного трибуналу въ справѣ нѣмецкихъ написей на таблицяхъ въ назвами улиць въ Празѣ Відкинено зажалене противъ рѣшеня міністерства справъ внутрѣшныхъ, котре узнало себе за некомпетентне рѣшати въ тій справѣ. Зажалене нѣмецкого товариства въ Празѣ противъ ческого выдѣлу краевого відкинено на тій підставѣ, що згадане товариство не має права робити въ тій справѣ правныхъ крокивъ.

Петербургъ 10 жовтня. До Иркутска прибувъ уже першій особовый поѣздъ. Рухъ на цѣлімъ середно-сибірскімъ шляху залізницѣ отвореный. Зъ Урала надійшло 210 пудівъ золота, котрі віддано до мениці.

Берлинъ 10 жовтня. Прускій міністеръ просвѣты зарядивъ, щобы въ дни выборовъ до сойму учителѣ правительственныхъ школъ були вільній и могли попирати правительственну акцію выборчу. Школы мають бути перемѣненій на выборчій льокалѣ.

Мадритъ 10 жовтня. Выхідъ війска зъ Кубы иде дуже поволи. При тімъ показало ся, що Испанія мала на Кубѣ більше війска, якъ она сама о тімъ гадала. Тоту армію численно на 200.000 воякивъ, тымчасомъ она теперь ще числить 300.000.

Парижъ 10 жовтня. Правительство має въ тій хвили займати ся потайнымъ перевезенямъ Дрейфуса до Франціи. Мають привезти его до пристани Баярдъ и відставити до війсковои вязниці Монтъ-Валеріянъ.

Правительство пригадало всѣмъ командантамъ жандармерія, що истнуе законъ выдаляючій изъ Франціи всѣхъ князівъ, котрі мають претенсіи до французского престола, и поручило имъ безпроволочно увязнити и Орлеаньского князя въ разѣ, якъ бы ставувъ на французскій територіи.

Американьскій члены мировои конференціи зажадали рѣшучо відступленя американьскій Уніи острова Люцонъ зъ Манілею. Испаньскій члены комісіи зателеґрафували по инструкціи.

Надѣслане.

Адвокатъ д-ръ Исидоръ Діямантъ

переѣсъ адвокатску канцелярію въ Чорткова

до Стрия. 387 1—3

Маю честь повѣдомити, що по 25-лѣтній практицѣ въ ателіе дентистичнѣмъ бл. п. І. Вайса и д-ра А. Вайса, отворивъ я власне

Ателіе при ул. Коперника ч. 8, І. п.

Зъ глубокимъ поважанемъ

390 1—1 *Еміліянъ Пордесъ.*

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцѣ площа Галицкого

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цзіперы, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, рѣзній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы райсцайги, таныє мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряженє дневникѣвъ електричныхъ.

Всякій направки подагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Товариство «Просвіта»

у Львовѣ, ринок ч. 10

видало своїм коштом і заходом:

„Панщина і єї скасованє в 1848 році". Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.

„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селяньскій. Ціна 25 кр.

ПРИРЯДЫ до ратованя худобы въ случаяхъ давленя, вздутя и т. п. въ формѣ руры зъ дроту сталевого, по зр. 6·—, Трокары сзущала и т. п. поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площ Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 4595

Пантелеймонъ Василина

пѣвець церковный зъ чисто теноровымъ голосомъ и управитель хору пошукуе вѣдповѣдной посады дякѣвскон. Сосниця ост. п. Радымно. 394 1—3

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**

Львовѣ, пл. Капітульна ч. 3.

190 30—?

Цизорики власного выробу, англійскій и Гонкельса припоручае Иванъ Лаврукъ, ножовникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

СУПЕРФОСФАТЪ

продае

въ поодинокихъ мѣшкахъ

Першій галицкій **Домъ для хлѣборобовъ**" [„Dom dla ziemian"]

Львовѣ, ул. Ягайлонска ч. 15

Высылки выправляе ся изъ Львова безпроволочно. 388 1—3

Диваны перскій и портіеры

правдивій (старинний)

продае, в'яже и вымѣнчае, а также приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre", Львовъ ул. Сикстуска 6. — **Пѣльги** въ сплатахъ **пѣсля умовы.**

На жаданє высилаемо нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

Способный управитель хору гладае лекцій до заведена хору мѣшаного або мужеского на селѣ або въ мѣсточку. Близшу вѣдомость подасть: А. Зволинь-скій въ Островѣ п. Комарно. 392 1—3

МУЖЕСКУ Безсильность 344

выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣхѣвъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданихъ илюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана

Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй пояснена своихъ недугъ и направили свои мужеский силы при помочи вказаного въ книжцѣ способу лѣчена. По одержаню франко надежитости, высилае ся франко книга въ кувертѣ магазиномъ выдавцѣвъ P. Ф. Бірей въ Липску. (R. F. Biercy's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ также сальоновій и настѣнній, хѣдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекцін дамскон и дѣточон, бѣля мужеского и дамского, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жаданє высилае ся зъ принятностію цѣнникъ даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre," Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

По нивькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовѣ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 93—?

Такожь и на раты

безъ вѣдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, хѣдники, ковдры ватованѣ, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ также всякій артикулы потрѣбній до уряджена домового въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre", Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высилае ся цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

ПОСЛѢДНЄ ТЯГНЕНЄ

22 ЖОВТНЯ

Львовѣ Вѣденьскихъ а 50 кр.

поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файгенбаумъ, Г. Максъ, Сокаль и Ліліенъ, Авг. Шелленбергъ и Сынъ, Самуелі и Ляндау, М. Клярфельдъ.

1. Головна выграна **100.000**
2. „ „ **25.000**
3. „ „ **10.000**

Готівкою зъ 20% вѣдшибки. 219 8—?

Оповѣщенє.

Загальній Збори членѣвъ „Народнон Торговлѣ", общества зареґ. въ ограниченою порукою за рѣкъ адм. 1897/8 вѣдбудуть ся 2 н. ст. падолиста 1898 р. о годинѣ 4 въ полудня у власнѣмъ домѣ у Львовѣ, ринокъ 36. І. поверхъ.

ПОРЯДОКЪ ДНЕВНЫЙ:

1. Вѣдкрытє зборѣвъ предсѣдателемъ Совѣта управляючого.
2. Справоздане Совѣта управляючого зъ дѣяльности за рѣкъ адм. 1897/8.
3. Справоздане и внесенє головного комітету контрольного (§§. 34, 46 стат.).
4. Доповняючій выборъ двохъ членѣвъ Совѣта управл. по мысли §. 15 статута.
5. Означенє высоты марки презенційнон для членѣвъ Совѣта управляючого на рѣкъ адміністр. 1898/9.
6. Выборъ головного комітету контрольного на рѣкъ адм. 1898/9.
7. Предложенє Совѣта управляючого въ справѣ пенсійного фонда для урядниковъ и слугъ товариства.
8. Справа крамниць.
9. Внесенія членѣвъ.

Яко легітимація для членѣвъ служать ихъ книжочки удѣловій. Члены выповѣвшій свои удѣлы не мають права голосу.

Въ дни загальныхъ зборѣвъ о 8 годинѣ рано вѣдбуде ся въ церкви Успеньскій у Львовѣ помінальне Богослужене за помершихъ членѣвъ товариства.

У Львовѣ дня 24 н. ст. вересня 1898.

Вѣдъ Совѣта управляючого „Народнон Торговлѣ".

Д-ръ Щасный Сельскій. *Д-ръ Стефанъ Федакъ.*
предсѣдатель Совѣта. членъ Совѣта.

ПРИМѢТКА: Білянсъ за 1897/8 буде выложеный вѣдъ 16 жовтня у всѣхъ складахъ товариства и въ канцелярія дирекція. На жаданє вышле канцелярія дирекція справоздане почтовн оплачено. 381 3—3

МУЗИКАЛІИ

катальоги для

фортепіяна
гармоніюмъ
скрипки
челла
цитры
покоєвои музики
оркестры
ґітары
пѣсень
гумористики
хорѣвъ
дуетѣвъ, терцетѣвъ
утворѣвъ для студій
и т. д. пересилаю
даромъ
и оплатно.

Otto Maass

Musikverlag u. Sortiment **WIEN** VI/2, Mariahilfer strasse 91. 374 2—3

ОГОЛОШЕНЄ.

Головній Виділ Товариства „Просьвіта" оголошуе отсим конкурс в цілі надання одної стипендії в фундації бл. п. Франца Фронца по мисли розпорядженя остатної волі тогож в дня 25 червня 1870 року для убогого молодця обряда греко-католицкого, учащаючого до низшої ц. к. ґімназії в Перемишлі з виключенєм синів священників і дяків (після виразно заявленої волі бл. п. фундатора) призначеної в річній квоті 90 зр. а. в. з річницем до 30 падолиста 1898.

Убігаючі ся о сю стипендію мають в тімже річници внести просьбу заосмотрену метрикою крещеня, свідоцтвом убожества і шкільним свідоцтвом з остатного курсу через Дирекцію ц. к. ґімназії в Перемишлі до Головного Виділу Товариства „Просьвіта" у Львові. Стипендія буде виплачувана в двох ратах піврічних по 45 зр. а. в. а то в місяцях лютім і липни дотичного року шкільного за предложенєм квіту удостовіреного через дирекцію ц. к. ґімназії в Перемишлі і свідоцтва шкільного за остатний курс.

На всякий случай тратить стипендію ученик, коли укінчить нашу ґімназію в Перемишлі або коли перейде перед укінченєм тоіже до якої другої ґімназії або якого другого наукового заведена. 2—3

За Головний Виділ Товариства „Просьвіта". У Львові 27 вересня 1898.

Ю. Романчук. *О. Танячкевич.*

Цѣс. корол. управ.

Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, лікерѣвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручае старй горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коньяки, спіритусъ, „Bon-gout" на наливки, также правдивый оцетъ спіритусовый. 366 2—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

Почавши вѣдъ дня 12 лютого 1888 выдае

АСИҐНАТЫ КАСОВІ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженємъ

4½% зъ 90-дневнымъ выповѣдженємъ

а всѣ находячій ся въ обѣгу 5% **асигнаты касовій** зъ 90-дневнымъ выповѣдженємъ будутъ **опроцентованій по 4½% вѣдъ 15 мая 1889.** 2218

Передрукъ не буде плаченый. **ДИРЕКЦІЯ.**

---

5 Wiele solodkiego **ВИНОГРАДУ** kuracyjnego opłatno za pobraniem pocztowym 2·10 kr. **Lebhardt Beregszasz, 10** (Ungarn). 372 8—15

Рештки хѣдниковъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, ґобелины и рѣзнѣ предметы декораційній по цѣнахъ баєчно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre" Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). **Також на раты безъ пѣдвысшеня цѣнъ.** Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА, зъ первокласныхъ краєвыхъ и заграничныхъ фабрикъ, найдокладнѣйше уреґульовані, поручае **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ** Львовъ, Галиция 6. На мѣсячній раты по 4 зр., готівкою 10% дешевше. 343

До П. Т. Властителѣвъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маєте намѣръ купити собѣ добрій и дешевій дерга на конѣ — зволѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванѣвъ **„Au Louvre"** у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великаньскій выборъ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высилаемо на жадане наш богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно 190

Андрѣй Павлишъ

ц. к. нотаръ въ Рожнятовѣ, пошукуе рутинованого въ спадковыхъ справахъ вробленого писаря зараз. 375 3—3

Выстава загальна

всходныхъ и иншихъ чужихъ и краєвыхъ диванѣвъ, портіеръ, фіранокъ, хѣдниковъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнѣмъ освѣтленю.

Вступъ вѣльный. Зачудовуючо дешевій цѣны вказаній докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшій въ сплатахъ пѣсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre", Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12.

Розклад їзди поїздів зелїзничих

важний від 1 жовтня 1898

після часу середньо-европейского [цілий годиною о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відхо	дить о	
	6.45	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Ицкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Ицкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзца
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Ицкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Ицкан	2.05		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Ицкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		8.—	„ Стрия
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Ицкан	**ВЕЧІРНІ**		
	5.55	„ Сокаля		4.10	до Кракова
ВЕЧІРНІ				5.20	„ Лавочного
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		6.30	„ Ицкан
	3.30	„ „ „ головн. дворець		6.40	„ Кракова
5.10		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	6.10	„ „		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	9.10	„ Кракова		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.44	„ Янова
9.45		„ Ицкан		10.05	„ Ицкан
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець	10.40		„ Кракова
	10.30	„ Лавочного		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.15	„ Сколього		11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одповѣдальный редактеръ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянського. Зъ друкарнѣ Інституту Ставропігійского

Ч. 216. Львовъ, Второкъ 29 Вересня (11 Жовтня) 1898. Рочникъ XIX.

Виходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзначнѣйшихъ новѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ належитъ ся инсераты виняти у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ въ літер. додатнемъ

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

У Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лишь на попередне застереженя. — Реклямація неоточитаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звычайні принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератового або ся мѣсце а за рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доношня приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Переглядъ політичный.

Въ парляментарній ситуаціи нова несподѣванка. Нѣмецке сторонництво людове розлѣтає ся. Одинъ зъ визначнѣйшихъ членѣвъ того клюбу, п. Барайтеръ, выступивъ, мотивуючи свій крокъ тымъ, що въ рѣшаючихъ справахъ, а именно въ справѣ вѣдносинъ партій до правительства знаходить ся въ суперечности зъ бѣльшостію членѣвъ клюбу. Окрѣмъ Барайтера, а зголосило свое выступлене зъ клюбу шесть иншихъ послѣвъ. Однакъ на тѣмъ не но ще не скѣнчать ся. Барайтеръ перейде до Шенерера. Инші сецесіоністы мають утворити окремый клюбъ пѣдъ проводомъ Вольфа. Въ кругахъ правиць выкликала панічный страхъ також поголоска, що богато членѣвъ нѣмецкой партіи людовой, котрі не перейшли ще отверто на сторону Вольфа и Шенерера, зложать мандаты, щобы самі выборцѣ рѣшили, чи мають лишити ся въ дотеперѣшній звязи. Для правиць не дуже приємна також и ся рѣчь, що навѣть вступленя Діпавлього до кабінету не зробило католицкой партіи нѣмецкой безусловными прихильниками правительственныхъ проектѣвъ угодовыхъ. Клюбъ розпочавъ наради надъ тыми проектами зъ тою сильною постановою, щобы всѣми силами добивати ся змѣнъ въ богатьохъ точкахъ предложеня.

Говорять, що правительство гадає на разѣ зрезигнувати зъ пѣдвышеня консумційныхъ податкѣвъ, щобы одержати бѣльшість для угодовыхъ предложень, для законѣвъ о мытахъ, о торговельній звязи, о банковѣмъ статутѣ, и для валютового закона. Консумційній податки мають бути аж пѣзнѣйше пѣдвышений.

Орґанъ угорского правительства: Magyar Ujsag выводить, що коли австрійскій парламентъ не прийме угоды безъ змѣнъ, Угорщина буде уважати угоду за неистнуючу и поступить собѣ самостійно, бо оба правительства заґарантували собѣ принятя угоды безъ нѣякихъ змѣнъ.

Міністерство судівництва розіслало пѣдъ датою въ дня 30 вересня с. р. до всѣхъ президентѣвъ высшихъ судѣвъ краевыхъ обѣжникъ, заборонюючій судьямъ брати участь въ політичныхъ аґітаціяхъ, бо на тѣмъ терпить повага судейского стану и обективність въ выданю засудѣвъ. Політичній аґітаціи судовыхъ урядниковъ будить пѣдозрѣня, що засуды сторонничо реферований. Судьѣ повинній такожъ бути дуже осторожній въ соціяльныхъ вѣдносинахъ; длятого обѣжникъ взывае президія, щобы зъ цѣлою повагою и строгостію поборювали політичній аґітаціи судьѣвъ. Розпорядженя домагае ся дальше, щобы елементы не приносячій судейскому станови великой чести, старано ся спонукати до выступленя въ того стану. Президія повинній при обсаджуваню посадъ уважляднювати всѣ наведеній условія. Обѣжникъ мае бути вѣдчитаный всѣмъ судовымъ урядникамъ.

У Відни вѣдбувъ ся вчера конґресъ нотарѣвъ. Принято резолюцію, малюючу зле положене нотарѣвъ зъ тои причины, що судовій канцелярія вѣдбирають нотарямъ заробки. Нотарѣ домагають ся доповненя нотаріяльной процедуры, продовженя нотаріяльной практики до чотирохъ лѣтъ, управильненя справы уживания нотарѣвъ яко судовыхъ комісарѣвъ, заведенія дешевои тарифы слѣвъ, охорны противъ покутныхъ писарѣвъ. Въ дальшій резолюціи домагають ся заведенія обовязкового убезпеченя пенсійного для нотарѣвъ, для кандидатѣвъ нотаріяльныхъ и ихъ вдовиць. Дальше нотарѣ заявляють, що они готовій при записахъ нижше 100 зр. интервеніювати безплатно, коли правительство внесе въ такихъ случаяхъ стемплевій належитости.

— —

Черезъ промову папы до французскихъ прочанъ пруске правительство нагло вѣдкликало свого посла при Ватиканѣ Більова. Berliner Tagblatt высказуе гадку, що се вѣдкликане рѣвнае ся цѣлковитому вѣрваню дипльоматичныхъ вѣдносинъ зъ Ватиканомъ. Инші дневники пишуть, що до того не дѣйшло, та що на мѣсце Більова буде именованый якійсь инший, бѣльше рѣшучій и енерґічный дипльоматъ. Промову папы приписують интригамъ кардинала Рамполього.

Ще кѣлька слѣвъ про науку рускои мовы въ ґімназіяхъ зъ польскою мовою выкладовою.

(Статья надѣслана.)

(Докѣнченъ.)

Не можемо не звернути уваги ще на одну недоґодность, яку будуть мати учитель рускаго языка и ученики рускои народности въ спѣльнои науци рускаго зъ учениками польскои народности. Пересунене старои літературы на VIII кл. впроваджуе немалый и противный дидактицѣ заколотъ въ хронольоґічнѣмъ порядку рѣчей. Сей заколотъ лише въ малѣй мѣрѣ дасть ся усунути черезъ коротькій переглядъ старои літературы на початку VI кл. Са недоґодность тымъ важнѣйша, що основне розумѣне спорбъ правописныхъ и языковыхъ въ новѣй нашій літературѣ е просто неможливе безъ знания розвою літературы старорускои.*) Та рекомпензаты за ту недоґодность и жертву надѣяти ся належить зъ спѣльности науки языка рускаго для Русинѣвъ и Полякѣвъ. Пѣзнане нашои мовы и літературы повинно конечно на нашу думку прихильнѣйше настроити Полякѣвъ до Русинѣвъ, коли йно учитель потрафить указати на тѣ моменты, якій зможуть выкликати въ серцяхъ ученикѣвъ польскои народности повагу и пошанованя нашого слова и духа народного. Що слабше пѣдготовлений ученики Поляки будуть трохи спиняти роботу — се природно. Але якъ же мають они колись вѣдповѣдати на рускій письма по руски, коли въ школѣ того языка не навчать ся? И хто-жь мае Полякѣвъ учити по руски, якъ не Русины? Великого обниженя уровня науки не треба бояти ся, бо плянъ для ученикѣвъ Русинѣвъ лишае ся той самый, що бувъ дотеперь: значить ся, учитель мусить матеріялъ трактувати такъ само якъ дотеперь, лишь жадани до Полякѣвъ мусить ставити нижшій, якъ до Русинѣвъ. Може прийде ся навѣть справы письменній двоякій давати, може инакше й пытати Полякѣвъ якъ Русинѣвъ. Се певне, що они мають вѣдповѣсти вымогамъ своимъ въ обемѣ плину для Русинѣвъ, а не на вѣдворотъ, бо часть мѣстить ся въ цѣлости, а не противно. Не будуть прикладати ся, не вѣдповѣдять вымогамъ — пише ся имъ ноту недостаточну або жадну. Коли-бъ не мало и не могло такъ бути, то поки не буде у всѣдній Галичинѣ повного числа рускихъ ґімназій, треба бы для Полякѣвъ доконче утворити зовсѣмъ особній курсы на взоръ плянy А), щобы значного числа ученикѣвъ рускои народности всѣдноі Галичины не наражувати на очевидну кривду супроти нинѣшного стану. Практика покаже ей евентуальности незабаромъ, а тогдѣ пора на вѣдповѣдній кроки. На разѣ треба домагатись и надѣяти ся вѣдъ краевои рады школьной чи то вѣдъ міністерства просвѣты додаткового розпорядженя, котре бы вырѣвнувало зазначений высше нерѣвность и робило рѣзницю мѣжь учениками польскои а рускои народности въ справѣ рѣшучого значеня ноты зъ языка рускаго на свѣдоцтвахъ курсовыхъ, и допущеня зъ языка рускаго до испыту матуральнаго; бож очевидно инше мусить мати значѣне наука рускои мовы для тыхъ, для котрыхъ е мовою матерною (Muttersprache), а инше для тыхъ, що вчать ся ей лишь для практичной потребы.

Очевидно справедливость вымагае, щобы для ученикѣвъ рускои народности, що ходять на науку польскаго языка въ рускихъ ґімназіяхъ, заведено анальоґічнѣ пляны до тыхъ, якій обовязують ученикѣвъ польскои народности при науцѣ рускои мовы въ польскихъ ґімназіяхъ. Про се все повинній упѣмнути ся Русины-члены краевои рады школьной, рускій посли и руске товариство педаґоґічне.

Учитель рускои мовы въ ґімназіи.

До гадокъ, высказаныхъ въ сѣй статьѣ, подаемо нашій замѣтки въ однѣмъ зъ найближшихъ чиселъ. *Ред.*

*) Мимоходомъ додаемо, що вызначене на граматику старорускуу особныхъ 20 годинъ е зовсѣмъ безпотрѣбне и безпожиточне въ VIII кл., коли ученикъ мае реасумувати собѣ знане цѣлои ґімназіи до матуры. На нашъ поглядъ принагѣдне при лектурѣ тексту пояснене сего або того явища языкового въ звязи зъ нинѣшнымъ станомъ языка (евентуально вѣдъ часу до часу реасумованя обговореныхъ явищъ) зовсѣмъ выстарчить. Зрештою навѣть граматичного пѣдручника вѣдповѣдного нема.

НОВИНКИ.

— Чия правда? „Галичанинъ“ въ ч. 212 зъ д. 5 с. м. подавъ п. заг. „Самоволя въ управѣ львѣвскою архіепархіею“ таку новину: „На послѣдній консисторскій сесіи рѣшено: 1) розписати конкурсъ на посаду настоятеля закристія при соборній церкви св. Георгія 2) назначити завѣдателемъ парохіи Баличъ о. Логиньского и 3) именувати о. Гургулу дѣйственымъ галицкимъ деканомъ. Рѣшеня тѣ були навѣть оголошенй въ ґазетахъ; але опѣвдня вчера заявлено, що въ тѣй справѣ зайшла ошибка. Отже ошибка та вышла зъ того, що управитель архіепархіи чи то капітульный вікарій о. Бѣлецкій (вѣнъ называе себе капітулярнымъ вікаріемъ, якъ стоить напечатано въ послѣднѣмъ числѣ „Архіепархіяльныхъ Вѣдомостей“) самовѣльно застановивъ тѣ три постановы консисторіи, котрѣ нѣякъ не можна признавати якоюсь ошибкою. Противно спростоване тои нѣбы то ошибки зовсѣмъ незгѣдне въ правдою.“ — На те „Руслан“ въ 214 ч. назвавъ новинку „Галичанина“ ложею и уповажненый нѣбы то зъ компетентной стороны заявивъ рѣшучо, що поданій „Галичаниномъ“ вѣсти про ухвалы консисторскій е цѣлкомъ незгѣдни зъ правдою, якъ се можна провѣрити въ протоколѣвъ консисторскихъ засѣдань. — Отже и мы дѣстали теперь уповажнене зъ „компетентной“ стороны заявити, що вѣсть, подана въ ч. 212 „Галичанина“ е цѣлкомъ згѣдна зъ правдою. Конкурсъ на префекта закристія при церкви св. Юра ухвалено розписати; завѣдательство парохіи Баличъ дѣставъ о. Логиньскій, а декретъ номінаційный для него выслано вже навѣть до болехѣвского уряду деканального; декретъ для о. Гургулы на галицкого декана зреферовано и призначено до высылки. Все те стверджають акты. Чия-жь теперь правда, а хто лже?..

— Анкета въ справѣ закона будівничого для сѣлъ и мѣсточокъ. Выдѣлъ краевый ухваливъ скликати анкету для розслѣду проекту закона будівничого для сѣлъ, меншихъ мѣстъ и мѣсточокъ. До згаданои анкеты запрошений послы Гурскій, Онишкевичъ, Чайковскій, Володисл. Шілязъ, Тшецескій, Кар. Дѣдушицкій, Розвадовскій, Йорданъ, Дворскій, Яблоньскій, Шептицкій, Окуневскій, Вуйцикъ, Водзицкій, Викторъ, Созаньскій и Козебродскій. Окрѣмъ того вѣдвѣсь ся выдѣлъ краевый до намѣстництва о делеґованя до анкеты представителя, котрымъ здаеть ся буде радникъ двору гр. Лось. Анкета зачне свои наради дня 20 с. м. въ салѣхъ соймовыхъ и потягне ся кѣлька днѣвъ.

— Управителемъ друкарнѣ Ставропіґійского института вѣдставъ п. Іосифъ Данилюкъ, довголѣтный складачь многихъ львѣвскихъ друкарень, маючій довголѣтный досвѣдъ яко фаховый у ведению сеи штуки друкарескои.

— У Львовѣ померъ минувшои суботы въ 61 році житя д-ръ Володиславъ Заячковскій, професоръ політехничной школы, чинный членъ Академіи наукъ въ Краковѣ, головный директоръ щадничои касы. Похороны вѣдбули ся вчера.

— Автомобіль до гарматъ. Оногды вѣдбула ся у Відни проба автомобілѣвъ до тягненя гарматъ, котрій заступлять запрягъ кѣнный. Пробу перевѣвъ капітанъ Шмідтъ. Автомобіль сей мае зъ переду три сѣдала, а пѣдъ бензиновый моторъ и важить 3.000 клґр., а обтяжено его ще тягаромъ 5.000 клґр. О год. 9 рано вырушивъ ей автомобіль, везучи комісію, и звернувъ ся въ сторону рѣки Вѣдеик. Переслѣдчено ся, що на переѣздъ дороги, до котрои звыклый запрягъ кѣнный потребуе двѣ годины, автомобіль потребувавъ лишь годину. Опѣвдня уряджено пробы пѣдъ гору, котрій выпали знаменито. И се все дѣе ся въ „ерѣ розоруженя“ у — Франціи вынайдено новій гарматы, а въ Австрії автомобілѣ до гарматъ. Се теорія и практика!

— Спростоване на пѣдставѣ §. 19 зак. прас. приславъ намъ до помѣщена начальникъ громады Колоколина въ справѣ новинки умѣщеной въ ч. 205. „Дѣла“ п. заг. „Вѣйтъ-розбишака“:

1) Неправда е, що я напавъ въ ночи на спячихъ парѣбкѣвъ и ихъ сильно побивъ. Зате правдою е, що я, сповняючи свій обовязокъ и ухвалу рады громадскои, пѣшовъ въ ночи зъ двома селянами на сѣножати громадскій, запущеній на отавы, а тамъ обступили насъ парѣбки, що крадькомъ пасли въ ночи конѣ на чужихъ отавахъ; на мое запытане: „хто тамъ“?“, вѣдповѣли они бійкою, а лишь моимъ товаришамъ маю подякувати, що-мь выйшовъ цѣлый безъ калѣцтва.

2) Неправда е, що напиненый зъ горы силомъць громадѣ на вѣйта, щобы перешкаджати гарно розвиваючимъ ся въ селѣ народнымъ институціямъ. За те правдою е, що мене выбрали селяне у вѣльнѣмъ выборѣ и нѣхто имъ мене не накинувъ; а заложений въ Колоколинѣ читальня „Просвѣты“, крамниця, шинкѣрь и каса позичкова мѣстять ся всѣ въ моѣй хатѣ и мѣстились тамъ вѣдъ самого початку, а я бѣльше вѣдъ всѣхъ селянъ стараю ся, щобы они добре розвивались. — Колоколинъ дня 9 жовтня 1898. *Тимко Озаркѣвъ*, начальникъ громады.

— Кс. Стояловскій — процесуе ся. Польскій „Агасверусъ“ кс. Стояловскій, вѣчный процесовичъ, обжалувавъ теперь редактора Dziennik-a polsko-ого д-ра Осташевского-Бараньского о клевету и обиду чести, котрои сей мавъ допустити ся артикулами своими въ згаданій ґазетѣ, закидуючи кс. Стояловскому зносины зъ „Москалями“, именно зъ ґенераломъ россійскихъ жандармѣвъ Брокомъ. Рѣвночасно обжалуе кс. Стояловскій и кн. Адама Сапѣгу, яко мнимого информатора „Dzien. polsk-ого“, опираючи свою жалобу на тѣмъ, що ґазеты соціялістичній донесла, що кн. Ад. Сапѣга повѣдомлявъ д-ра Осташевского-Бараньского о мнимыхъ зносинахъ кс. Стояловского зъ ґенераломъ Брокомъ. Князь Ад. Сапѣга не заперечивъ доносамъ соціялістичныхъ ґазетъ, отже очевидно буvъ информаторомъ. Зъ сеи „великои хмары буде, здаеть ся, малый дощь“, бо по перше нема способу примусити ґен. Брока прибути до Львова и свѣдчити въ процесѣ; дальше кн. Ад. Сапѣга е членомъ палаты панѣвъ, отже судове его переслѣдоване зависить вѣдъ дозволу згаданои палаты. Такожъ въ актѣ обжалованя зазначуе кс. Стояловскій, що вѣдчасъ розправы могла бы оказати ся потреба покликуватись на рѣзній приватній листы, а они могли бы бути невѣродостойній, бо кн. Ад. Сапѣга розпоряджае средствами матеріяльными и е спорѣдненый зъ богатьма аристократичными родинами въ Конґресовцѣ, котрѣ могли бы ему доставити листовъ на некорысть кс. Стояловского. Сему може зарадити тѣлько ґен. Брокъ, складаючи особисто свои звѣзнания. Отсе жь и сукъ въ цѣлѣй справѣ.

— Не мавъ на горѣвку и повѣсивъ ся въ Берлинѣ 87-лѣтный жебракъ Вильгельмъ Яндеръ. Вѣнъ вѣдъ молодости до старости обертавъ всѣ свои „доходы“ на „потѣшительку“, а коли на старій лѣта жебрацкій промыслъ вже ему не дописувавъ матеріяльно, а до сего ще вмѣшалась поліція (видко не мавъ „концесіи“), закѣнчивъ свое житя „высоко“.

— Торговля П. Боднара въ Перемышли. Пишуть намъ зъ Перемышля: Въ числѣ 234 Słowa polsk ого була въ справозданю о недавно вѣдбувшій ся выставѣ пільництво-огородничій згадка, що зъ помѣжь провінціональныхъ мѣстъ оденъ лишь Перемышль спробувавъ не безъ успѣху убѣгати ся о лавры, а то завдяки фірмѣ п. Петра Боднара. Справа ся заслугуе на увагу, бо фірма П. Боднара е руска и заявляе ся рускою. Торговля цвѣтами, насѣнемъ и овочами п. Петра Боднара въ Перемышли такъ вѣдъ взглядомъ внѣшного выгляду (выставы, елеґанція), якъ и вѣдъ взглядомъ якости товарѣвъ е не тѣлько одною зъ першихъ фірмъ въ Перемышли, але була и одною зъ першихъ на выставѣ у Львовѣ, и е она (выявши Народну Торговлю п. А. Левицкого) единокою фірмою, котра не руководячись жадными утілітарными взглядами, вѣдважилась помѣстити руску напись на першѣмъ и найвидніѣшѣмъ мѣсци, а доперва пониже написы въ инших языкахъ. Се було и причиною, що хоть выстава цвѣтѣвъ п. Боднара удостоилась великихъ похвалъ въ Slow-ѣ polsk-ѣмъ, не згадано тамъ нѣчого про его выставу овочѣвъ и насѣнь, а его казача Пятшиньского названо спѣльникомъ, та що п. Боднаръ удостоивъ ся лишь срѣбной медали на выставѣ. Не буду описувати поодинокихъ предметѣвъ п. Боднаромъ выставленыхъ, котрій своею красою и естетичною формою загальну звертали на себе увагу; а можу лишь ту чисто руску фірму якъ найгорячѣйше поручити нашій публицѣ. — *И. И.*

— Сучасный Робинзонъ. Въ Лондонѣ появивъ ся чоловѣкъ, що своею долею звернувъ на себе загальну увагу и симпатію. Называе ся вѣнъ Людвикъ Ружмонъ, а походить изъ Швайцарії. Тридцять лѣтъ пережилъ вѣнъ мѣжь дикунами въ Австралії, а исторія его житя повна зворушаючихъ моментѣвъ. Десь въ початкахъ шѣстьдесатыхъ лѣтъ Ружмонъ, узбираши собѣ троха грошей, выбравъ ся зъ Голяндіями на океанъ шукати гарныхъ перелъ. Та тамъ заскочила ихъ буря. Корабель роз-

бивъ ся на побережу коралевого острова Атольнъ, и лише одинъ Ружмонъ выратувавъ ся разомъ зъ своимъ псомъ. Островъ, на который его выкинула вода, бувъ сухій, безлюдный и пѣсковатый. Жививъ ся птахами, а пивъ лише дощовку, бо жерелиной води не було. Такъ середъ страшныхъ мукъ та туги проминуло ему два роки. Аже разъ бура пригнала несподѣвано чотирохъ муринівъ на човнѣ, и они забрали его съ собою до своєи вотчины, тамъ межи австральскими людоѣдами пережывъ 30 лѣтъ и, щобы себе не дати дикунамъ зъѣсти, показувавъ имъ всѣлякій штуки и тымъ способомъ здобувъ межи ними поважанє. Вывчивъ ся ихъ мовы, стрѣлати зъ лука, а вкінци оженивъ ся зъ муринкою. Однакъ туга за рідными краемъ-тамъ за бѣлыми людьми збѣльшала ся и вінъ кільна разівъ пускавъ ся въ дорогу, щобы дістати ся до своихъ, та все надаремно. Въ одній такій подорожи утопала ся въ морю его жѣнка. А разъ, коли вже бувъ пѣшки дотеръ до бѣлыхъ, они взяли его за дикуна и стрѣляли до него. Вкінци однакъ удало ся ему відшукати своихъ. Першимъ питанемъ, яке имъ завдавъ, було: „котрый теперь рікъ?“. Одинъ зъ англійскихъ ученыхъ приготовляє про него велику книжку. А самъ Ружмонъ має замѣръ объѣздити Европу зъ відчытами про Австралію, лише перше мусить відпочити та попрацювати підорване здоровлє.

— **Зъ Судовои Вишнѣ** пишуть намъ: Велике зачудуванє и обурене середъ мешканцівъ нашого мѣсточка выкликавъ одинъ фактъ, котрый вже ся зъ памятію Єи Вел. цісаревои Єлисаветы. Якъ въ цілій державѣ, такъ и въ Судовій Вишни нарід бувъ приготованый на заупокійні богослуженя въ день похорону цісаревои. Рускій парохъ повідомивъ вірныхъ и всѣ ц. к. власти, що въ день похорону [17-ого вересня] відправить ся заупокійне богослуженє въ церкви парохіяльній. Представитель рады громадскои удали ся и до латиньского пробощa кс. Станислава Зембы зъ просьбою, щобы и вінъ того дня відправивъ таке богослуженє въ костелѣ. Однакъ вінъ сего вчинити не хотівъ и аж тогдѣ давъ ся упросити, якъ секретарь громады п. Володимиръ Кисьлевскій зложивъ за службу Божу десять зр. Кс. пробощь казавъ, що не може відправити богослуженя въ день похорону цісаревои, бо не дістався розпорядженя зъ Консисторіи, — але за десятку уже мігъ. Зъ того видно, якъ кс. пробощь дуже „пов нувсь“ розпорядженямъ властей церковныхъ! Якъ кс. пробощь Земба привыкъ „повинувати ся“ розпорядженямъ властей церковныхъ свѣдчать дуже наглядно факты. Яко священникъ и апостолъ згоды — втрить вінъ нарід рускій та въ публичныхъ мовахъ зневажає рускій обрядъ, а такимъ поступованемъ здеморалізоване мѣщаньство покидає свій обрядъ — очевидно поббільшать ся доходы лат. пробощa... Рускимъ парохіянамъ дає вінъ шлюбы, навѣть безъ метрики — такожь штука вынайти собѣ въ неправный способъ жерело доходівъ! Але що то говорити о неправныхъ доходахъ відъ Русинівъ, коли навѣть день похорону коляторки [судово-вишеньска парохія regiae collationis] принѣсъ кс. Зембѣ десять зр. доходу! — *Неофітка.*

— **П. Петришина**, учителя зъ Підборець, посуджують деякій люды о авторство допису про львівску конференцію школьну, відбувшу ся на Замаристиновѣ въ днихъ 9 и 10 вересня с. р. Отже наша редакція заявляє рѣшучо, що се посудженє є зовсѣмъ безосновне.

— **Д-ръ Стахъ Заблоцкій**, асистентъ д-ра Шретера, Хіарого и Грубера у Відни, спеціялістъ въ хоробахъ горла, носа, ушей и легкихъ, поселивъ ся відъ 1 жовтня постійно у Львовѣ. На 315 лікарівъ, замешкалыхъ въ столици краю, се четвертый лікарь спеціялістъ въ згаданыхъ хоробахъ. О способности молодого лікаря выражають ся повага віденьскій дуже похвально.

— **Дрібни вісти.** Намѣстникъ гр. Пінінъскій выѣхавъ на кільна день до Грималова. — Відъ 1-ого падолиста с. р. підля розпорядженя міністерства зелѣзниць мають устати при відходѣ поѣзду изъ стацій всякій наклики: „ѣзда“ (jazda!) и п., а натомість увідуть инший знаки, якъ сигналы хоругвкою, лѣхтарнею и трубкою. — У Відни відобравъ собѣ жите поручникъ 9 пол. пѣхоты Максиміліянъ Брікнеръ зъ Перемышля. — Легке трасенє землѣ було въ недѣлю вечеромъ въ Сараєвѣ въ Боснии.

Вѣсти зъ Епархіи Львівскои.

На конкурсъ съ речинцемъ до дня 1 н. ст. грудня с. р. розписаній приходы: Бобщаны дек. золочівского и Станківцѣ дек. журавеньского.

——

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

До львівскои духовнои семинаріи на I. рікъ ся. Богословія принятій слѣдуючій кандидати зъ перемыскои епархіи: Бодревичъ Данило, Вербенець Волод., Гамерскій Иванъ, Гарбовскій Николай, Гмитрасевичъ Іосафъ, Горошко Иванъ. Дорошъ Стефанъ, Калиничъ Левъ, Комариницкій Мих., Кончило Викторъ, Кикта Павло, Левицкій Лаврентій, Лисякъ Мирославъ, Малярчикъ Алексей, Новакъ Климентій, Пинило Василій, Усцкій Мирославъ, Химякъ Кароль, Федоновичъ Левъ, Шопа Володимиръ, Чеховичъ Іосифъ, Чичиловичъ Анатоль. — Завѣдателемъ деканата устрицкого именованый дотеперѣшный мѣстодеканъ устрицкій и парохъ въ Берегахъ долѣшныхъ о. Николай Чайковскій. — Префектомъ при духовнои семинаріи у Львовѣ именованый Вандзилякъ Константинъ. — Канонічну институцію получили: Гумецкій Александеръ на Малжовичѣ дек. перемыско-загородского; Жукъ Георгій на Вербяцю дек. угнівского; Титарь Иванъ на Ганчову дек. бѣцкого, — Завѣдательства получили: Чижевичъ Симеонъ въ Новицѣ дек. бѣцкого, Теодоръ Савойка въ Вороблячинѣ дек. любачівского. — Сотрудництво въ Грабѣ дек. дуклянського получивъ Петро Каламунецкій.

Наука, штука и література.

— Заповіджене ювілейне выдане „Наталки Полтавки“, средаговане проф. І. Конорудзовъ, выйшло вже зъ друкарнѣ Наукового товариства им. Шевченка яко І. выпускъ „Руской Драматичной Бібліотеки“, выдаваной товариствомъ „Руска Бесѣда“ у Львовѣ. Выданє се, заосмотрене портретомъ Котляревского, вступомъ и обясненями менше зрозумѣлыхъ словъ, выглядає дуже гарно: форматъ великон 8°, папіръ веліновый, друкъ бѣльшій, окладинка окрашена гарною вінетою, сторонъ 48. Щобы улекшити загаловки а именно читальнямъ набуваня сеи книжки, поставлено цѣну только 20 кр. Купити можна въ книгарняхъ Наук. тов. им. Шевченка и Ставропигійского Института. Ноты до „Наталки Полтавки“ появлять ся невдовзѣ.

— Сотні роковини народного письменьства Руси-Украіни. Памяти Івана Котляревского написав д-р Мих. Начовскій. Коштомъ і заходомъ товариства „Просьвіта“. У Львові, 1898. З друкарні Наук. товариства ім. Шевченка. — Сторонъ 64 зъ портретомъ Ив. Котляревского; ціна 16 кр.

Се 221 и 222 книжочка, выдана товариствомъ „Просвѣтою“, а 10. и 11. за сей рікъ (за жовтень и падолистъ). Въ книжочці бачимо три части: Давній часы, Иванъ Котляревскій и сто лѣтъ народного руского письменьства відъ появленя Енеиды. Въ першій части поданый є на 19 сторонахъ короткій поглядъ на руске письменьство до Котляревского, въ другій части житє, писанє и заслуги Котляревского, а въ третій на 13 сторонахъ короткій поглядъ на народне руске письменьство найновѣйшои доби на Украинѣ, въ Галичинѣ, на Буковинѣ и на угорскій Руси. Кінчить ся книжка коротенькимъ порівнанемъ теперѣшного нашого літературного майна зъ тымъ, яке було у насъ передъ Котляревскимъ.

Книжочка ся є дуже на порѣ и має бути підготовленемъ нашого сѣльского народу до обходу великого свята сотныхъ рокувинъ відродженя нашого письменьства.

— Гостинець для руских дітий. Написала Віра Лебедова. У Львові, 1898. Накладомъ редакціи „Дзвінка“. З друкарні Наук. тов. ім. Шевченка. Сторонъ 35 малон 8-ки; ціна 25 кр.

Книжочка выглядає дуже гарно, въ гарній оправѣ, а мѣстить въ собѣ три оповѣданя и три поезіи нашои талановитои писательки. Є се справдѣ дуже бажаный гостинець для нашихъ дѣтей, тымъ бѣльше що наша література зовсѣмъ небогата на такій письма.

Именованя, перенесеня, відзначеня и пр.

— **Именованя.** Ц. к. ґенеральна Дирекція монополю у Відни именувала асистента контролюючого Андрѣя Жевка управителемъ, а асистранта на офіцира рахункового 77 полку пѣхоты Володимира Нѣмцева, асистентомъ контролюючимъ при ц. к. уряді продажи тютюну въ Самборѣ (оба Русины).

Телеґрамы „Дѣла“.

Відень 11 жовтня. Тунъ, Кайцль и Дінавлі відѣхали до Будапешту. Перше засѣданє комітету для справы угоды відбуде ся дня 13 с. м.

Цісарь приймавъ вчера на авдіенціи сербского короля Александра и ревізитувавъ его въ готели. Александеръ бувъ такожь у міністра Голуховского.

Прага 11 жовтня. Молодоческимъ кандидатомъ на округъ Вашатого в соймовый посолъ аграрникъ Ратай.

Берно (Швайцарія) 11 жовтня. Рада звязкова знова выдалила 6 італійскихъ анархістівъ.

Петербургъ 11 жовтня. Въ дипльоматичныхъ сферахъ говорять, що заміціована царемъ мирова конференція відбуде ся имовірно въ мартѣ слѣдуючого року въ Петербурзѣ.

Римъ 11 жовтня. Конференція въ справѣ средствъ противъ анархістівъ відбуде ся въ Римѣ. На се мали ся вже згодити европейскій державы.

Парижъ 11 жовтня. Страйкъ робітниківъ росте зъ кождою хвилею. Доси приступило до змовы 60.000 робітниківъ. Коли аґітація не устане, число страйкуючихъ може дійти до 1½ міліона. Роботы на выставовій площи застановлено. Війско пильнує порядку. Доси не було жадныхъ забурень.

Мадритъ 11 жовтня. Англія наново запротестувала противъ намѣренои будовы крѣпостій въ околици Ґібральтару. — Евакуація Порторіка окінчить ся въ найблизшимъ тыждни. Куба буде опорожнена при кінци жовтня. — Підля послѣдныхъ обчислень коштy експедиціи на Кубу и на Филіпіны вынесли більше якъ три міліярды песетівъ.

Царгородъ 11 жовтня. Султанъ намѣряє зъ нагоды прибутя нѣмецкои пары цісарскои оголосити рівній реформы. По выѣздѣ цісарства має наступити змѣна кабінету. Поліція зарядила широкій средства осторожности. Особлившу опѣку розтягнено надъ італійскими піддаными. — На случай, якъ бы не додержано условій вычисленыхъ въ нотѣ въ кретеньскій справѣ, адмірали поробили вже відповѣдній приготованя до енергічнѣйшои акціи.

Йокогама 11 жовтня. Японьске правительство выслало до Пекіну своихъ войковъ для обороны японьского посольства.

При змѣнѣ мѣсяця просимо о **відновленє передплаты** и при сѣй нагодѣ пригадуємо дотычнымъ Вп. читателямъ о **выровнанє залеглостей**, щобы мы не були приневолені, въ слѣдуючимъ 13-ымъ с. м. дальшу высылку часописи застановити.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. Ф. По. въ Ла. Підняли 4·83 зр. и прийде до кінца грудня ще 7·92 зр. — *Вп. Е. Га. въ Бу.* Ще 2·50 зр. — *Вп. К. До. въ Вы.* Похибку поправлено и заплачено теперь до кінца жовтня. — *Вп. А. Ко. въ Ба.* Годять ся. — *Вп. др. Па. въ От.* Ще 4 зр. — *Вп. Я. Ян. въ Щм.* Такъ. — *Вп. Л. Га. въ Кр.* Мы одержали 5 + 1·80 + 3·60 зр., тожь заплачено симъ до кінца жовтня. — *Вп. С. Ст. въ Го.* До кінца року 4 зр. — *Вп. Т. Дз. въ Мо.* Ще 5·40 зр. — *Вп. В. Бѣ. въ Ст.* Годять ся.

Надослане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручає въ великомъ выборѣ и по цінахъ найдешевшихъ:

окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далекознавды, барометры, термометры, рѣзній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґи, тамыжмірничій, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвінковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Портретъ Тараса Шевченка

Ціна 50 кр.

Дістати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

Машинки до стриженя волосся и бороды припоручає Иванъ Ляруськ ножівникъ у Львовѣ улица Галицка 6.

ОДИНОКЕ РУСКЕ
Артистично-літоґрафічне
ЗАВЕДЕНЄ
Андрея Андрейчина
у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29
выготовляє
всякій літоґрафічній выробы
звычайній візитовій білєты
відъ 1 зр. за 100 штукъ, а ново появившій ся візитовій білєты въ гербонъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ въ касетковю 188 43—51

СУПЕРФОСФАТЪ
продає
въ пооднокихъ мѣшкахъ
Перший галицкій **Домъ для хлѣборобовъ** [„Dom dla ziemian“]
Львовъ, ул. Ягайлонска ч. 15
Высылки выправляє ся наъ Львова безпроволочно. 388 2—3

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цінахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**
Львовъ, пл. Капітульна ч. 3
190 30—1

Академикъ пошукує лекції на село. Адресъ: Худикъ І. ул. Городецка ч. 55 [у п. Кунѣша] у Львовѣ. 383 3—3

Диваны перскій и портіеры
прадівій (старинний)
продає, купує и замовляє, а такожь приймає на переховокъ. Складъ диванівъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пільги въ сплатахъ після умовы.
На жаданє высилаємо нашій богато илюстрованій цінникъ даромъ и оплатно. 190

Вийшло в рускім перекладі
ІФІҐЕНІЯ в ТАВРИИ
класична драма Ґетого в 5 дінх.
Можна набути у о. Д. Іосифовича в Ярчеві почта loco за 33 кр. разом з пересилкою. ½ чистого зиску призначена на будову церкви в Новім Санчі.
364 14—?

Рештки хідниківъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, ґобеліны и різній предметы декораційній по цінахъ баєчно дешевыхъ. Складъ диванівъ „Au Louvre“ Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожь на раты безъ підвышеня цінъ. Для провінціи цінники даромъ и оплатно. 190

МАШИННИ АМЕРИКАНЬСКИ до сѣкания мяса по зр. 4. **Сита** волосяный почвірній до паштетівъ по зр. 1, 1.30 и 1.60.
поручає ПЕТРО ХИПОСТОВСКІЙ, торговля зелѣзива у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Також и на раты
безъ підвышки цінъ
диваны, портіеры, хідники, ковдры натованій, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, які також всякій артикулы потрібній до уряджена домового въ складѣ диванівъ „Teppichhaus au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высилає ся цінники даромъ и оплатно. 19

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА,
зъ первороднихъ краевыхъ и заграничныхъ фабрикъ, найдокладнѣйше уреґульованій, поручає **ИВАНЪ АЯВРУКЪ** Львовъ, Галицка 6. На мѣсячній раты по 4 зр., готівкою 10% дешевше. 343

До П. Т. Властителівъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маєте намѣръ купити собѣ добрій и дешевій дерги на конѣ — поѣдьте, Вповажаный Пане удати ся до Складу диванівъ **„Au Louvre“** у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Вповажаный Пане, великаньскій выборъ дергъ, по зачудуючо низькихъ цінахъ. На провінцію высилаємо на жадани нашій богато илюстрованій цінникъ даромъ и оплатно. 190

Глядаю учителя
зъ точнымъ званемъ математики для приватиста V. класы ґімназ. — О. Вол. Познаньскій въ Товстенькомъ п. Проб ожна.
359 5—5

Выстава загальна
вихідныхъ и инших чужихъ и краевыхъ диванівъ, портіеръ, фіранокъ, хідниківъ и дергъ на конѣ.
Отворена цілый день а въ ночи при електричнѣмъ осьвѣтленю.
Вступъ вільный. Зачудовую чо дешевій цѣны вказаній докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшій въ сплатахъ після умовы.
Упрашає ся кождого, хто бажає щось закупити, абы взпередъ оглянувъ тую выстану.
На провінцію цінники даромъ и оплатно.
Листы адресувати належить: Складъ диванівъ „Au Louvre“, Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190

Відзначена медалемъ срібнымъ на Выставѣ крайовій у Львовѣ въ р. 1894.

Звѣстно знана зъ честности роботы артистично-бронзовнича
В. СКНУЖИЛЯ
у Львовѣ ул. Галицка ч. 15
поручає свои выроби церковній зъ срібла, бронзу, хинського срібла, мѣди и инших металівъ; именно: чашъ, дарохранительницъ, хресты, монстранціи, пушки на св. олей, дароносницъ, кадильницъ, ладаницъ, патрицъ для брацтвъ, лѣхтарѣ всякои величины, павуки бронзовій и склонній, підставники передъ иконостасы.
Всѣ высше поменутій предметы приймає до споряджена и відновленя, т. є. до золоченя, посрібленя, бронзованя и никльованя. 328 9—20
Рівножъ выконує ґальванізованє всѣхъ выробівъ зъ зелѣза, цинку, цины и т. п. — Цѣны дуже умѣрены.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляємо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пільгъ въ сплатахъ після умовы.
Поручаємо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, які також сальоновій и настѣлній, хідники, фіранки, портіэры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.
Спеціяльный відділъ для конфекцін дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и на парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчіхъ, коронокъ и стяжокъ.
На жаданє высилає ся зъ принаймностію цінника даромъ и оплатно.
Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

При закупнѣ товарівъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папіръ въ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского.

Ч. 217. Львовъ, Середа 30 Вересня (12 Жовтня) 1898. Рочникъ XIX.

Виходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзначнѣйшихъ новѣлістъ“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переміну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Опышевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославѣ Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты висылку Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатками

въ Австрії:		за границы:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лишь на попереднє застереженя. — Реклямаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайні приймають ся по 3 кр. вѣдъ одного стрічки инсератовой вѣдъ ся мѣсяца а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші домагаючи ся приватній хвалитъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Новый здобутокъ нового курсу!

Зъ дописей помѣщеныхъ въ числахъ „Дѣла“ 205, 206, 215 и 216, довѣдала ся Русь про новый здобутокъ „нового курсу“, якимъ є змѣненый плянъ науки языка руского въ галицкихъ гімназіяхъ. Змѣна ся має передовсѣмъ улекшити польскій молодѣжи науку руской мовы въ галицкихъ польскихъ гімназіяхъ; а авторъ статьѣ, докончepisen у вчерашнѣмъ числѣ „Дѣла“ надѣє ся навѣть, що Поляки, пізнавши нашу мову и нашого народного духа пре спѣльнѣй съ Русинами науцѣ рускаго языка, стануть прихильнѣйше вѣдносить ся до насъ.

Приглядаючи ся лѣпше сему здобуткови. Наука рускои мовы въ галицкихъ гімназіяхъ справдѣ тратить на повазѣ и значѣню чимъ разъ бѣльше вѣдъ 1850 року. Зразу обовязкова для всѣхъ ученикѣвъ въ гімназіяхъ всходнои Галичины, войшла була вѣдъ р. 1867 до ряду предметѣвъ вѣльныхъ. Правда, що урядово называно деколи наукою рускаго языка въ декотрыхъ гімназіяхъ схѣдныхъ нѣби то взглядно обовязковою; але се дѣялось хиба свѣдомо на те, щобы Русинамъ не показувати такъ очевидно упослѣдженє ихъ мовы, бо по правдѣ взглядно обовязковою була и є наука рускаго языка лише въ однѣй гімназіи нѣмецкѣй у Львовѣ; всюды инде є она надобовязковою чи то вѣльною. Въ жаднѣй нашѣй гімназіи жаденъ ученикъ не обовязаный ходити на науку рускаго языка; лише въ однѣй нѣмецкѣй кождый ученикъ мусить учити ся доволѣ языка рускаго або польскаго; выборъ сей має вѣльный, але одну зъ тыхъ двохъ наукъ мусить побирати, — и се называє ся взглядно обовязковою наукою. Всюды инде навѣть до „надобовязковои“ науки исторіи рѣдного краю силують ученикѣвъ, але до науки рускаго языка нѣкого не силують и не мають права силувати, такъ само якъ до науки французскаго языка. Отже те, що науку рускаго языка называють взглядно обовязковою, є лише блага, обдумана на защитканє Русинѣвъ.

Але сего упослѣдженя рускои мовы було, якъ видно, ще мало. Теперь при помочи нового курсу, котрый такъ дуже дбає о мирне и згѣдне пожитє Русинѣвъ зъ Поляками, що не жахає ся жертвувати навѣть честь народну, — теперь польскій рожднъ высмотрѣвъ саму пору выстаратись ще о дальше упослѣдженє, користаючи зъ того, що и новый курсъ такъ горячо домагає ся, щобы навѣть въ суперечности зъ основными законами наука обохъ краевыхъ языкѣвъ була въ школахъ обовязковою. И отъ спала нова благодать на Русинѣвъ, нове упослѣдженє ихъ мовы. Для сподѣванои горсточки Полякѣвъ, котрій може будуть ласкавій учити ся въ гімназіяхъ рускаго читана и письма, змѣняють плянъ науки рускаго языка незгѣдно зъ правилами дидактики и въ некористь самои науки для молодѣжи рускои, перекладаючи науку старорускои літературы въ кл. V. до VIII-ои. Щобы улекшити польскій молодѣжи науку рускои мовы, уладжують для неи окремый приготовляючій курсъ, и то ажь въ клясѣ IV. Опѣсля такъ сильно, бо ажь за цѣлый оденъ рѣкъ, приготовленыхъ ученикѣвъ-Полякѣвъ лучать разомъ на три роки. Хто только має слабе поняте о школьнѣй науцѣ, той не дасть переконати себе, що при такѣй злуцѣ ученикѣвъ слабше и лѣпше приготовленыхъ не потерплять тѣ, що лѣпше приготовленій; для слабшихъ ученикѣвъ, коли учитель хоче о нихъ дбати, мусить вонъ хочь не хочь занедбувати лѣпшихъ. Се фактъ, що не дасть ся нѣчимъ збити. Гадка, що ученикови, котрый не вдоволить вымогамъ, запише ся злу клясу, не має нѣщо до рѣчи. Разъ, що не такъ то легко прийде учителевы записати Полякови злу клясу зъ науки рускаго языка, бо и теперь ученикамъ-Русинамъ не дуже то позволяно писати двійку; друге, що ученикъ не дуже то буде дбати о ту двійку, коли она при загальнѣй клясифікаціи не має значѣня; а трете, що тѣ двійки зовсѣмъ не улекшать учителевы працѣ анѣ не запевнять науцѣ успѣху при такѣй мѣшанинѣ такъ рѣзно пѣдготовленои молодѣжи.

Дальшимъ упослѣдженемъ рускои мовы є усунене ся вѣдъ испыту зрѣлости; а наречитѣ и те, що про анальогічну змѣну плянu науки польскаго языка въ рускихъ гімназіяхъ нѣкому и не сниться ся.

Чи таке очевидне упослѣдженє рускои мовы, и то далеко ще бѣльше, нѣжь було доси, зможе збудити у Полякѣвъ пошанованє рускаго слова и народного духа, — се питанє, на котре не можна нѣякъ притакнути. Шануємо те, що має повагу, але не те, що навѣть и законъ уважає за щось пѣдлѣйшого, менше важного. Цѣнимо те, що набуваємо працею, але не те, що приходить намъ — якъ то кажуть — хитро мудро, не великимъ коштомъ. Коли бы Поляки учили ся рускои мовы зарѣвно зъ Русинами, безъ нѣякихъ привілегій, тогдѣ скорѣйше и научились бы чогось и бѣльше шанували бы руске слово и рускаго народного духа. Чехи Нѣмцямъ зовсѣмъ не улекшують нѣякими привілегіями науку ческои мовы; але котрый Нѣмець потребує або схоче научити ся по чески, той научить ся и безъ тыхъ привілегій. Тутъ лише повна и законна рѣвноправность може довести до цѣли, а не привілегіи для однихъ, а упослѣдженє другихъ.

Весь пожатокъ сего нового здобутку нового курсу буде хиба той, що руска мова пѣде ще въ бѣльшу поневѣрку; Русины-ученики будуть собѣ лише языкъ псувати, слухаючи разъ въ разъ калѣченя кепско пѣдготовленыхъ своихъ товаришѣвъ-Полякѣвъ; а конецъ кѣнцѣвъ: тѣ Поляки, що при такѣй науцѣ лизнуть щось трохи рускои мовы будуть опѣсля насъ учити, якъ маємо говорити и писати по руски. Гарній выгляды!

Письма зъ краю.

[*Руский „паралельки“ въ Колотыѣ.*]

Зъ Коломыѣ пишуть намъ:

Коли 1892 р. на пѣдставѣ міністерского розпорядженя вѣдкрыто першу клясу рускои гімназіи въ Коломыи, тогдѣ нѣкому и въ голову не прийшло, що высока ц. к. рада школьна краєва такъ гарно та штудерно зрозумѣє се розпорядженє, що зъ гімназіи зробить „паралельку“. Але вѣдъ того сидить тамъ вченый п. Бобжиньскій! Ту паралельку вѣддали пѣдъ опѣкунчій крила директора п. Скупневича, котрый свого часу, коли ученики Русины устроювали вечерницѣ памяти Шевченка, вѣдославъ ихъ до сторожа гімназіяльного Оборы, щобы собѣ его взяли за дірігента хору. И такій чоловѣкъ, що кинить собѣ зъ святѣйшихъ чувствъ молодежи рускои, чоловѣкъ, що не разъ и не два далъ доказы своего русинофильства, стоить уже 7-ый рѣкъ на чолѣ рускихъ „паралельокъ“ яко п. директоръ! Але що-жь, якъ радѣ школьнѣй краєвѣй вѣльно кинити собѣ зъ Русинѣвъ, чому не вѣльно бы сего и директорови? Мы тѣлько пригадаємъ на его выключне урядованє въ „паралелькахъ“ першого року ихъ истнованя, де на 44 хлопцѣвъ записаныхъ до першои класы тѣлько 19 перейшло до класы другои! А и теперь хочь нѣби то п. Скупневичъ має лише адміністраційный надзѣръ, то нѣщо не перешкоджує ему дорадживати рускимъ родичамъ давати дѣтей на станцію въ польскій домы, бо можливъ, все польскій дѣмъ интеліґентнѣйшій. Не говорю вже про се, якъ якій ученикъ Полякъ хоче стояти де въ рускѣй хатѣ, бо до того зъ засады майже нѣколи не допускає п. Скупневичъ, толкуючи родичамъ, „że on sobie języк porsuje“, и т. п. На жаль, декотрій родичѣ Русины слухають рады п. директора и вѣддають своихъ дѣтей, навѣть противъ волѣ ихъ, въ польскій домы, щобы пѣсля рецепты п. Скупневича набирали ся тамъ бѣльшои огляды и цивілізаціи. Чейже тѣ добродѣѣ повинній знати, що въ Коломыи доволѣ є станцій рускихъ и то въ интеліґентныхъ домахъ, такъ що въ комѣрне до чужихъ не треба ихати ся, тымъ бѣльше, що тамъ дитинѣ цѣлкомъ рускаго духа не вщѣпляють, а ще почує посмѣшки зъ своеи народности.

Высока рада школьна дбає також дуже сердечно надъ помѣщеномъ „паралельокъ“, а якъ она пѣклуєть ними, то постараю ся показати. Якъ вѣдомо, сего року є вже 7 класъ, а 8-ма класа приготовляюча. „Паралелька“ кѣстить ся „pod jednym dachem“ въ польскою гімназіею въ партерѣ, котрого одно крило є звернене на пѣвнѣчь, де нѣколи и дрѣбочка сонця не доходить, а друге менче идє на захѣдъ. Коридоръ темный, а воздухъ у нѣмъ якійсь пивничный. Дивѣть ся, яка тутъ выгода. Сали директора, сали конференційна, сали для професорѣвъ, бібліотека учительска, бібліотека ученикѣвъ, кабінетъ фізикальный и кабінетъ природничій усе въ однѣй сальцѣ разомъ на купу, и то недалеко... выходкѣвъ. Правда, що за выгода?! Коли таке выгѣдне помѣщене для „управителя“ и збору учительского „паралельокъ“, то щожь доперва говорити про помѣщене ученикѣвъ. Згадано тѣлько про першу клясу, де 64 ученикѣвъ затроює ся въ однѣй комнатѣ, що стѣною прилягає до выходкѣвъ, але такъ добре, що она є мокра, а дверѣ лучать ся зъ дверми выходкѣвъ. Скѣлько собѣ пригадую, то комісія санітарна орекла вже давно тую салю за нездорову, але краєва рада школьна видко выходить зъ того заложеня, що такій воздухъ не въ силѣ пошкодити рускимъ дѣтямъ и Русинови професорови, а протягъ, що тамъ лютить ся не збре нѣкому головы. Вже щось пару лѣтъ думає рада школьна краєва надъ будовою нового крила для гімназіи рускои, а що зъ выбудованемъ его здаєть ся має наступити доперва вѣдлученє „паралельокъ“ и отвореня самостійнои гімназіи рускои, то Рада краєва не спѣшить ся, щобы не здавало ся, що въ тѣмъ напрямѣ нѣчого не робить, то пише у своихъ рѣчныхъ справозданяхъ: „wypracowanie projektu budowy i planów jest na ukończeniu“ — шкода тѣлько, що на паперѣ.

Сего року записале ся до класы приготовляючои 31 ученикѣвъ

I. кл.	64 „
II. кл.	44 „
III. кл.	34 „
V. кл.	20 „
VI. кл.	19 „
VII. кл.	19 „

Разомъ 231 ученикѣвъ.

Якъ бачимо, то въ першѣй клясѣ повинній бути два вѣддѣлы, але що-жь: „brak miejsca“ на помѣщене другого вѣддѣлу, гейбы то въ Коломыи не було мѣсця не то одну клясу але и — другу таку гімназію де помѣстити. Але правда, тутъ знову могутне „brak funduszów“... Се останно вѣдбиває ся сильно на кабінетахъ фізикальнѣмъ и природничѣмъ, се така мізерія, що справдѣ аж жаль бере того професора, що має що демонструвати, бо не має чимъ, а тутъ кажуть учити въ демонстраціями. Про салю рисункову, фізикальну и гімнастичну навѣть не згадую, бо на щожь такихъ люксусѣвъ „паралелькамъ“!

И въ коломыйскихъ „паралелькахъ“ уложено подѣлъ годинъ въ той способѣ, що языкъ польскій „нѣби взглядно обовязковый“ переплѣтає годины обовязковѣ, се-бъ то на се, щобы змусити ученикѣвъ записувати ся на него. Коли рада школьна казала по рускихъ гімназіяхъ такій подѣлы годинъ укладати, то повинна була подбати також и про помѣщене на той часъ для тыхъ ученикѣвъ, що на него не записали ся, а не такъ, якъ се стало ся въ коломыйскихъ „паралелькахъ“. Тутъ зъ браку фондѣвъ нема нѣ одной салѣ вѣльной, такъ що тѣ ученика мають стояти хиба на дворѣ, бо коридоръ зъ протягами и темный, а впрочѣмъ се перешкаджало бы науцѣ, що вѣдбуває ся тогдѣ у салях. Добре теперь, поки ще не такъ зимно, але якъ настане зима и морозы, то чекати на такѣмъ воздусѣ годину цѣлкомъ небезпечно. Але якъ зъ сего бачимо, то Краєвѣй радѣ не залежить на здоровлю учащои ся рускои молодежи, бо ходить тѣлько о польску пропаганду, а не о збѣльшене фрекуенціи ученикѣвъ Русинѣвъ.

На учителя языка польского дала рада краєва Мазура зъ Кракова, що нѣ одного слова не знає по руски, щобы не дай Боже ще на годинѣ польского языка по руски дечого хлопцямъ не обяснивъ. Що сей професоръ не умѣє по руски, то не его вина, єму на уть и не снило ся коли учити польского у рускихъ „паралелькахъ“. Але добре, щобы рада краєва поручила сему панови научитись до кѣнца сего курсу хочь пѣдписати ся по руски, бо на рускѣмъ свѣдоцтвѣ має бути все по руски, такъ якъ рада школьна краєва не позволяє, щобы професоры рускаго языка пѣдписували на польскихъ свѣдоцтвахъ по руски, якъ се стало ся тамтого року въ коломыйскѣй польскѣй гімназіи.

Снѣхъ кѣлька замѣтокъ подаю ширшѣй громадѣ, щобы пізнала, якъ дуже на серцю лежить панамъ зъ Краєвои рады рознѣй нашихъ гімназій, а нашимъ посламъ поручаю занятя ся якъ слѣдъ коломыйскими паралельками.

А. Ревуха.

Зъ Сколього пишуть намъ:

Помѣщене въ ч. 239 Słow-a polsk-ого оправданя бурмістра скольского, походяче о скѣльки намъ вѣдомо, зъ-пѣдъ его власного пера, спонукує насъ ще дещо вѣдповѣсти*):

Якъ небудь высоко мусимо цѣнити чуткѣсть п. бурмістра скольского на бѣду людску и его добру волю, абы тѣй бѣдѣ зарадити, однакъ мусимо его поучити, що для цѣлей высшихъ мусить и одиниця положити въ жертву малу жмѣночку зъ своихъ правъ, а суспѣльность має право такои жертвы жадати. Може бути п. бурмістръ певный, що мазуръ въ захѣдній Галичинѣ, коли побачивъ бы працюючого въ свое свято рускаго роббтника, въ певностію не питавъ бы о его походженя и не входивъ бы въ его етично-моральне переконанє. Впрочѣмъ, що вѣльно робити приватному чоловѣкови, того не вѣльно робити власти публичнѣй, яку репрезентує начальникъ громадскій. Народы боролись о то и проливали свою кровь, абы дѣстати конституцію, и та конституція принесла имъ въ дарѣ пошанованє ихъ правъ, ихъ народности и языка, ихъ вѣры, свята и обряду, а яке-жь то пошанованє, скоро власть публична въ той способѣ поступає. Чейже свята руский не суть гѣршій вѣдъ польскихъ, языкъ рускій не гѣршій вѣдъ польского! Вѣльно п. Мироновичеви яко приватнѣй особѣ тыхъ правъ пречи ся, коли уважає, що они для него передвчасній або непотрѣбній; але именемъ власти, яку репрезентує, обовязаный є права тій пошанувати безъ взгляду на се, якій є языкъ урядовый громады а яка бѣльшость громадянъ.

П. Мироновичъ выставляє своимъ оправданямъ жителимъ-Полякамъ Сколього свѣдоцтво дуже низькои моральнои вартости, коли думає, що они суть обонтай на подѣбного рода пошанованє правъ Русинѣвъ въ его сторонѣ. Мусимо тутъ публично стверднти, що такъ але ще у насъ не є; мы чули навѣть въ устъ деякихъ мѣщанъ Полякѣвъ — правда не тои мѣры интеліґенціи, що п. Мироновичъ — здивуване, що отъ самъ Найяснѣйшій Монархъ высилає подяку до своихъ народѣвъ въ ихъ рѣдныхъ языкахъ, а п. бурмістръ скѣльскій, хочь Русинъ, боить ся по руски запросити на богослуженє.

Жалуємо дуже, що у п. Мироновича, котрый ще, якъ казано, не перейшовъ формально на обрядъ латиньскій, не зашѣплено въ малку привязаня до всего, що рѣдне, що свое; а то може бы его серце, коли бы почувавъ себе Русиномъ, здрѣгнуло ся, прочитавши польске запрошенє на руске богослуженє або видячи непошанованє своего свята. Але п. Мироновичъ мабуть и самъ не знає, чи бувъ коли Русиномъ и вѣдъ коли нимъ морально перестався бути. И мы вѣдъ него яко приватнои особы зовсѣмъ не вымагаємо, абы вонъ бувъ рѣвно чуткій на пунктѣ рускаго слова и рускаго свята але мусимо и будемо на будуще дальше пятнувати кождый его промахъ на шкоду Русинѣвъ.

На наши аргументы оправданя, якъ бракъ фондѣвъ на рускій запрошенія, уважаємо за

*) Пор. ч. 205 „Дѣло“.

лящие навѣть що-не-будь казати, бо они вже самѝ про себе говорять противъ п. Мироновича и его ще бѣльше осмѣшують.

Вѣче передвыборче въ Коломыи.

Дня 5-ого с. м. н. ст. зѣбрало ся поверхъ 200 селянъ, кѣльканайцять отцѣвъ духовныхъ та интелїгенцiи свѣтскои до салѣ ратушевои, щобы выслухати бесѣду кандидатеку, якъ такожь познакомити ся зъ акцiею выборчою. Що число участанкѣвъ було не дуже велике, толкуе ся роботою въ поли, де люде въ день и въ нѣч працюють.

Зѣбраныхъ повитавъ д-ръ Дудыкевичь, предкладаючи на голову вѣча пос. д-ра Окуневского, на его заступника селянина Лѣпчука, а на секретарѣвъ Варчука, селянина зъ Печенѣжина, и Кушнѣра, писаря зъ карцелярiи Дудыкевича, що зѣбраны приймали. Однакъ выбѣръ оказавъ ся чомусь непотрѣбный, бо зборамъ проводивъ и удѣлявъ бесѣдникамъ голосу д-ръ Дудыкевичь.

„О теперѣшнѣмъ положеню державы и галицкои Руси въ особливости“ говоривъ пос. д-ръ Окуневскiй. На картѣ монархiи австрiйскои — говоривъ вѣнъ — е богато рѣзныхъ народѣвъ будь-то цѣлыхъ будь тѣлько вѣдломкѣвъ, перегороженыхъ стовпами граничными вѣдъ власливои своеи оселѣ. Спытаете, що за сила и добро злучила ихъ разомъ? Боязнь передъ Туркомъ спонукала ихъ не творити осѣбныхъ державъ, а шукати опѣки у могутныхъ тодѣ Габсбурґѣвъ. Сегодня Турка нема, нинѣ вѣнъ боить ся про свою шкбру. Теперь усѣ народы пытають ся, чого мы властиво злучили ся. Кождый сильнѣйшiй народъ хоче коштомъ другого панувати, а ще жаденъ мiнiстеръ, отже и Тунъ, не дорѣсъ до того, щобы сказати: „що всѣ люде и всѣ народы е рѣвнiй“ и що кожда народность на своiй земли мае бути паномъ. Патрiотизмъ не иде по-за границѣ краю и своеи народности, та и нашь тамъ ити не може. Длятого пусте говорене про якусь взаимнѣсть славяньску; ей нема, чого доказують наглядно Чехи и Поляки. Въ послѣдныхъ часахъ стало ся де-що цѣкавого зъ групкою никамерованыхъ покорныхъ Русинѣвъ. Навѣть они зачали проминджувати, що Поляки не дотримують обѣтницъ, и стали на нихъ нарѣкати. Вѣдъ Полякѣвъ нѣчого намъ надѣяти ся. Поки мы не просвѣтимось и не усвѣдомимо ся та не станемъ клиномъ въ державѣ, але такъ, щобы его нѣякъ обѣйти не годенъ, доти будуть говорити, що квестiя руска е домовою справою. Пригадуймо ся частѣйше своимъ елементарнымъ справамъ, щобы въ горѣ почули, якъ намъ солодко въ Галичинѣ живе ся. Дальше пояснивъ посолъ всесторонно справу австрiйско-угорскои угоды; выказавъ, скѣлько она насъ кривдить, та середъ грѣмкихъ окликѣвъ заявивъ ся противъ нея. Тѣлько Поляки — говоривъ вѣнъ — за цѣну свого панованя годять ся на кривдячу насъ угоду. Коломыйскiй повѣтъ и другi повѣты, що теперь мають выбирати посла, се корѣнь рускаго населеня. Тамтыхъ выборѣвъ завели насъ темна Надвѣрна и Косѣвъ, де пануе наче кацикъ староста Сабатъ; уважаймо, щобы сего року выпало инакше. Зъ противнои стороны кандидуе дѣдичь п. Мойса. Поспытайте того пана, чому не кандидуе вѣнъ зъ бѣльшои посѣлости? якъ вѣнъ дивити ся буде на внесене патронату, на роздѣлъ Галичины на двѣ части польску и руску? на справу рѣвномѣрного розкладу податкѣвъ на бѣдныхъ и богачѣвъ, на хлопѣвъ и дѣдичѣвъ? Памятайте добре, що посолъ не на те, щобы кому зробити выгоду вартости якихъ 20 кр., а на те, щобы подбати про добро цѣлого народу.

Дальше д-ръ Дудыкевичь удѣливъ голосъ д-рови А. Кульчицкому, а сей пояснивъ выборчiй законъ.

„О важности теперѣшного выбору посла“ референувавъ селянинъ Варчукъ зъ Печенѣжина. Вѣнъ заявивъ ся за мiнiмумъ доходу мужика, вѣльного вѣдъ податкѣвъ, за зменшенемъ вѣйска, „бо всѣхъ рекрутѣвъ — казавъ вѣнъ — можь записати мѣжь мученикѣвъ“. Дальше жалувавъ ся на печенѣжиньского старосту п. Лiндого, якъ также на тамошного священника, що пацьорки и ружанцѣ впроваджуе въ церкви. „Най нѣчо не вѣдстрашуе васъ бороти ся за вашу справу — кѣнчивъ вѣнъ; — берѣть собѣ примѣръ зъ Стасюка, мученика за народню справу, а тогдѣ побѣда наша!“

Д-ръ Трильовскiй згадавъ, що вѣдъ часу Богдана Хмельницкого рускiй народъ не бивъ ся за свои права. Правда, були спорадичнiй выпадки протесту населеня проти панщины та за сервiтуты; одначе борбы за волю не було. Конституцiи мы собѣ не выбороли, тѣлько выбороли намъ иншi народы. Урядъ внѣсъ у насъ длятого панщину, бо убѣгавъ ся разомъ зъ панами польскими о мужика; але потому казавъ тымъ мужикамъ заплатити за ню панамъ 121 мiлiонѣвъ зр. Шмерлiнгъ уложивъ такъ штудерно конституцiю, що всѣ мають обовязки, але мало хто мае самѝ тѣлько права. За покривджеными уняли ся перши соцiяльнi демократы; за ними пѣшли перши у насъ радикалы, а за сими и другi нашѝ партiи. У насъ думають, що тѣлько той, хто мае мальованый гербъ, мае право до выбору. На домагане люду дачь намъ пяту курiю одною рукою, а другою взяли. Але мы люде твердѝ; коли насъ не знищили польскѝ палѣ за часѣвъ козацкихъ, коли насъ не знищивъ Баденi, то не знищать насъ и теперь Поляки; тѣлько тримаймо ся крѣпко. Перебули мы вже не одну бѣду, то перебудемо и V-ту курiю. Про вчинки п. Мойсы поспытайте у людей Волчковецкихъ, де вѣнъ 30 морґѣвъ толоки громадскои забравъ; про его любовь до мужикѣвъ поспытайте его наймитѣвъ зъ Рудникъ; а якъ вѣнъ хоче власти селянъскои, се свѣдчить его голосоване вѣдчасъ его короткого пановання, щобы вѣдобрати громадамъ право презенты учителѣвъ. Уважайте, що вѣнъ не постоить за справедливымъ роздѣломъ податку ґрунтового, бо тогдѣ паны мусѣли бы за свои землѣ тыхъ 681 тисячѣвъ рѣчно платити, котрѝ то вы нинѣ платите. Намъ треба посла, що не буде торгувати мужицкою скѣрою: намъ треба щирого демократа, якимъ е д-ръ Дорундякъ; най вѣнъ скрѣпить силу и духа нашихъ независимыхъ послѣвъ, дбаставши ся до Вѣдня, та най вони, тѝ чотири послы, стоять видимымъ знакомъ нашого протесту противъ гнету надъ нами.

Сель. Чернявскiй зъ Волчковець образово змалювавъ охоту панованя панѣвъ надъ нами. — Сулатицкiй зъ Березова радить освѣдомляти народъ черезъ читальнѝ, крамницѣ и т. д. Жалуе ся на нинѣшнѝ полякуючѝ школы зъ Вандами та Кракусами та просить пос. Окун. щобы внѣсъ интерпеляцiю: „най бы мамки христiянскѝ не кормили жидовнят“. — Михайлюкъ зъ Балинець радить выбирати свого посла; а д-ръ Дудыкевичь, пояснивши акцiю мѣсцевого комiтету, удѣля голосу кандидатови на посла, д-рови Михайлови Дорундякови, адвокатови зъ Борщева.

Д-ръ Дорундякъ заявля, що центральный комiтетъ въ порозумѣню зъ мѣсцевыми комiтетами казавъ ему кандидувати, то вѣнъ пѣдчинивъ ся тѣй волi, бо у кождого народу повинна бути карность. Поясниши значене и складъ рады державной, д-ръ Дорундякъ въ своѣй дуже рѣчевѣй бесѣдѣ заявивъ ся за загальнымъ безпосереднымъ и таѣнымъ голосованемъ, за центральнымъ парламентомъ, а не за децентралiзацiею его, якъ сего бажають деякрѣ паны, бо се вышло бы тѣлько на нашу шкоду. Намъ — говоривъ вѣнъ — не треба такихъ урядѣвъ, що за дармо грошѣ беруть, якъ пр. рады повѣтовѣ. Мы мусимо домагати ся автономiи народѣвъ, а не краѣвъ; длятого мусимо домагати ся роздѣлу Галичины на руску и польску. А щобы законы выконувано, то въ першѣй мѣрѣ домагатись намъ внесеня преславутного § 14, котрый дае силу урядови безъ конституцiйного парламенту рядати. Мы мусимо дивити ся добре, де нашѝ грошѣ дѣвають ся. Дальше треба подбати о добрѝ законы для мужикѣвъ, бо дотеперь жадного такого нема; длятого стараймо ся о рѣвномѣрный розкладъ податкѣвъ та о справедливе ошацоване ґрунтѣвъ, якъ также о выконуване закона про лихву. Для селянъ хлѣборобѣвъ повинно бути означене мiнiмумъ екзистенцiи, котрои не можна бы лiцитувати; податокъ повиненъ бути прогресивно доходовый, а вѣдъ збытковыхъ рѣчей люксусовый. Также мусимо старати ся про пѣднесене торговлѣ и промыслу та, щобы пѣдперано его, а не нищено податками; а тогдѣ не треба буде шукати щаста за моремъ, бо у насъ ланѣвъ е доволѣ, тѣлько треба, щобы держава пришла въ помѣч при парцеляцiи. Мусимо домагати ся зменшеня вѣйска та заведеня загального ополченя, якъ также внесеня перестарѣлои институцiи патронату; выступити треба проти кривдячои насъ угоды зъ Угорщиною.

Тутъ зъ V-ои курiи може кандидувати тѣлько Русинъ честный и ярый демократъ, котрый хотѣвъ и мѣгъ бы постояти за своимъ народомъ. — Всѣ зѣбранѝ середъ неумовкаючихъ оплескѣвъ приймали однодушно зголошену кандидатуру.

Потѣмъ ще пос. д-ръ Окуневскiй говоривъ зѣбраному про особу д-ра Дорундяка; а д-ръ А. Кульчицкiй розповѣвъ, якъ то д-ръ Дорундякъ малымъ хлопцемъ бѣгавъ о голодѣ и холодѣ въ поблизького Кiйданча до гiмназiи въ Коломыи.

Варчукъ, Каѣтанiцкiй зъ Богородчанъ и д-ръ Дудыкевичь выступили противъ кандидатуры Мойсы и д-ра Коцюбы. — О. Олесницкiй зъ Городенки жадае резолюцiи, взываючои всѣхъ священникѣвъ щиро занати ся выборамъ и другои зъ зазывомъ до жидѣвъ, щобы не кирiнили нашѣй роботѣ. На се заявивъ жидъ Зандбрандъ, що не всѣ жиды кирiнять, а тѣлько лизуны старостиньскѝ и богачѣ; робѣтники жидѣвскѝ зарѣвно чують гнетъ буржуазiи. — О. Русинъ радить пильнувати правыборѣвъ и просить вѣчевникѣвъ пѣйти на площу, де буде ся Народный Дѣмъ. Тутъ ставъ протестувати С. Кушнѣръ, але противъ чого, — того вѣнъ самъ, здаеть ся, не знавъ. Потѣмъ вѣче закрыто о 4½ год. зъ полудня.

Не мало счудувались мы, прочитавши въ „Галичанинѣ“, що селяне протестували на засѣданю комiтету проти кандидатуры д-ра Дорундяка, а ставили д-ра Дудыкевича; се такъ правда якъ кандидатура д-ра Кульчицкого у нашѣмъ округѣ.

Правыборы поки-що вѣдбуваютъ ся супокѣйно; тѣлько кацикъ косѣвскiй сконстатувавъ у своѣмъ повѣтѣ холеру; видко, настрашивъ ся вѣча.

Переглядъ политичный.

Вчера вѣдбула ся мѣжь Туномъ и Кайзлемъ а Банфiмъ и Люкачемъ конференцiя въ справѣ угоды. Зѣ стороны австрiйского правительства высказано жадане короткотревалои провiзорiи угодовои, именно на 3 мѣсяцѣ. — Комiтеты зъ семи мужѣвъ обохъ депутацiй квотовыхъ зѣбрали ся на нараду вчера пополудни. Делеґатѣвъ привитавъ президентъ угорскои депутацiи Шель. Референтъ австрiйскои депутацiи Беръ, у вѣдповѣди на предложена угорскѝ, зроблений ще въ лѣтѣ, подавъ предложена зъ австрiйскои стороны. Референтъ угорского комiтета зъ семи мужѣвъ, предложить нинѣ угорскѣй депутацiи справоздане о новыхъ жаданяхъ австрiйскои депутацiи. Цѣла праса ворожить, що зъ тои муки не буде хлѣба. Говорять, що переговоры не доведуть до згоды, та що напевно нинѣ вже будуть зѣбранѝ дальшѝ переговоры. Budapesti Hirlap оголошуе интервю свого спѣвробѣтника зъ Кайзлемъ, котрый мавъ ему сказати, що вѣрить въ ухваленя угоды австрiйскимъ парляментомъ. Правительство буде зъ усѣхъ силъ напирати, щобы угоду ухвалено якъ найскорше; але коли се стане ся, того поки-що не може сказати. Въ справѣ провiзорiи, коли и на якiй часъ она мае бути продовжена, Кайзль не хотѣвъ дати жадныхъ выяснень.

Органъ словѣньскихъ послѣвъ Agramer Tagblatt доносить про сентуацiю на правици, що Поляки на всякiй случай будуть голосувати за угодою, навѣть хоч бы въ нѣй не пороблено жадныхъ змѣнъ. Такъ само Словѣнцѣ и католицка партiя людова не будуть робити засадничихъ трудностей, лишь що найбѣльше кѣлькохъ зъ нихъ выйде зъ палаты пѣдчасъ голосованя. Одни лишь Чехи ставлять ся остро. Выконуючiй комiтетъ молодочехѣвъ въ Празѣ домагае ся, щобы збори мужѣвъ довѣря цѣлои партiи заняли ся справою угоды. На всякiй случай зажадають вѣдъ Туна поруки, що жадания Чехѣвъ будуть сповненѝ. Лишь въ такѣмъ разѣ справа угоды буде могла бути признана справою посольского клюбу.

Мужѣ довѣря радикального сторонництва нѣмецкого выдали вѣдозву зъ завѣзванемъ до всѣхъ Нѣмцѣвъ, щобы запротестували противъ нинѣшнои тактики опозицiйныхъ сторонництвъ въ радѣ державнѣй. Посолъ Гохенбурґеръ оголошуе въ Tagespost, що вѣнъ и теперь е прихильникомъ обструкцiйнои тактики; але що она нинѣ не мала бы жадныхъ успѣхѣвъ, треба ждати на вѣдповѣдну хвилю для успѣшнои обструкцiи. Тымчасомъ треба збирати силы. Надъ уступленемъ Барайтера, треба тяжко болѣти.

Порта вручила вчера чотыромъ державамъ вѣдповѣдь на ихъ ноту. Приймае ихъ жадания и въ дуже покорнѣмъ тонѣ высказуе деякѝ бажаня. Порта просить, щобы позволено ѣй лишити въ трехъ укрѣпленыхъ мѣсцевостяхъ Креты малѝ гарнизоны, а то на знакъ зверхничои власти Султана. Порта жадае сего независимо вѣдъ ультiматумъ, въ наслѣдокъ чого послы рѣшучо вѣдмовили всякихъ переговорѣвъ въ тѣй справѣ. Окрѣмъ того домагае ся Порта заведеня судѣвъ и скорого переведеня проектѣвъ новои адмiнiстрацiи. Джевадъ баша вѣдъѣхавъ уже военнымъ кораблемъ до Царгороду. Мѣжнародна полiцiя увязнила 38 турецкихъ провѣдникѣвъ бунту въ Кандiи. Зъ Канру прибувъ до Канадiи батальонъ англiйскихъ воякѣвъ.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Дня 29 вересня с. р. вѣдбули ся заходомъ Фiлiи „Просвѣты“ въ Бѣбрцѣ довѣрочнѝ зборы делеґатѣвъ читалень „Просвѣты“.

Явилось 13 осѣбъ. Зборы отворивъ о. Левицкiй о годинѣ 4-ѣй пополудни промовою, въ котрѣй сказавъ, що цѣлею зборѣвъ е запобѣ-

чи упадковi читалень та розбудити въ нихъ живѣйшiй рухъ и житя. Бесѣдникъ вѣзвавъ зѣбраныхъ, щобы отверто и смѣло высказали свои погляды и рады въ тѣмъ напрямѣ, опертѝ на досвѣдѣ. На его внесене выбрано провѣдникомъ зборѣвъ о. Дзеровича. О. голова отворивъ дискусiю надъ справою розвою читалень. Въ дискусiи забирали голосъ всѣ зѣбранѝ. П. Витковицкiй доказуе, що народъ пѣдъ вплывомъ интелiґенцiи повиненъ горнутись до просвѣты зъ переконання, а не, якъ то звычайно теперь бувае, силуваный поодинокими людьми, танъ що въ ихъ уступленемъ и читальня упадае. Высказуе также гадку, що добре було бы, щобы головный выдѣлъ высилавъ якъ найчастѣйше своихъ делеґатѣвъ до читалень зъ вѣдчитами и выкладами. О. Левицкiй каже, що найбѣльше читальнямъ шкодять тайнѝ ворогы мѣсцевѝ, котрыми звычайно бувае старшина громадска. Вносить, щобы такихъ демаскувати и о нихъ выдѣлови фiлiи дои сити. Дальшою перешкодою въ розвитку читалень бувае бракъ власнои хаты; щобы тому хочь въ будучности зарадити, пропонуе основане фонду запомогового для читалень, що зборы приняли и поручили выдѣлови фiлiи до переведеня. Бесѣдникъ вносить также выбѣръ делеґатѣвъ, котрѝ дбали бы о розвѣй читалень. П. Бурбель гадае, що конечно належало бы помножити число выдаваныхъ писемъ для читалень, бо бракъ тои причинне ся также не лишь до рѣвнодушности народу взагалѣ, але и охолоджуе запалъ у многихъ прихильникѣвъ просвѣты. Читальня повинна служити членамъ также за мѣсце приличнои розрывки та забавы; длятого бажалось бы, щобы въ нѣй плекано спѣвъ, хотяй бы и не нотный. Дел. Дикiй гадае, що до выдѣлу читальнѣ повинни входити люде щирi до народнои працѣ, а не, якъ то бувае, люде честилюбнiй а рѣвнодушнѝ. — Дел. Прабила каже, що читальнѣ повинни старати ся, щобы торговлю и ремесло черезъ вѣдповѣдне образоване молодѣжи вѣдобрати зъ рукъ жидѣвского елементу. Жадае также, щобы при читальняхъ була якась нѣбы маленька гостинница, де спрацованый мужикъ мѣгъ бы мѣсто горѣнкою покрѣпитись теплою гербатою. Вкiнци делеґаты Фiґлеръ, Добромиль и Балясъ здали справу о станѣ своихъ читалень, почѣмъ о. голова замкнувъ зборы.

НОВИНКИ.

— **Передвыборчѝ зборы.** Окрѣмъ рускаго окружного комiтету выборчого въ Коломыи агiтуе зъ кандидатурою д-ра Михайла Дорундяка также политичне товариство „Народна Воля“. Сегодня дѣстали мы въ свѣй справѣ таку карточку: „Прошу оголосити, що Народна Воля скликуе на день 19 с. м. год. 10 передъ полудньмъ до салѣ магiстратскои въ Снятынѣ передвыборчѝ зборы. За выдѣлъ д-ръ К. Трильовскiй, голова. — Пошираемо д-ра Дорундяка.

— **Въ школѣ политехнiчнѣй** вѣдбуде ся торжественне отворенѣ року наукового 1898/9 дня 15 с. м. (въ суботу) о год. 10-ѣй богослуженемъ въ костелѣ св. Марiи Магдалены. О год. 11-ѣй по промовѣ ректора наступить вѣдчитъ проф. Льва Сирочиньского на тематъ: „Горництво въ Галичинѣ передъ 50 лѣтами а нинѣ“.

— **Вправы мѣшаного хору** тов. „Львѣвскiй Боянъ“ розпочнуть ся въ пятницю (14 с. м.) о год. 7½ веч. въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“ (ринокъ ч. 10 I. пов.). Выдѣлъ запрошуе симъ всѣхъ членѣвъ „Львѣв. Бояна“, щобы въ комплетѣ и точно тымъ повнѣйше зѣбрали ся, що товариство возьме участь въ концертѣ, якiй вѣдбуде ся вже 30 с. м. въ столѣтный ювiлей Котляревского.

Рѣвночасно запрошуе выдѣлъ до вступленя въ члены товарыства всѣхъ, кому дорога пѣсня руска. Дѣйстнѝ члены платять вписового 50 кр., а мѣсячнои вкладки 20 кр. Вписуватись можна въ пятницю о год. 7½ веч. въ часѣ вправъ. Передъ вправами о год. 6-ѣй вѣдбуде ся засѣдане выдѣлу въ цѣли полагодженя бѣжучихъ справъ, означеня часу загальныхъ зборѣвъ и т. д. Зъ огляду на важность справъ прошу всѣхъ выдѣловыхъ и заступникѣвъ точно явитись. — *Волод. Шухевичь.*

— **Якъ загибае руске племя!** Въ 4 ч. „Господаря“ выказано на пѣдставѣ статистичныхъ числъ урядовыхъ, що въ р. 1895 въ нашѣмъ краю уродило ся дѣтей рускихъ 140.812, польскихъ 135.476; умерло до року 108.051 рускихъ, 92.116 польскихъ; приходило ся 32.051 рускихъ, 43.360 польскихъ. Рускихъ дѣтей отже уродило ся въ 1895 року о 5.336 *бѣльше* нѣжь польскихъ; а до року тѝ рускѝ дѣти *вымерли* такъ, що польскихъ дѣтей лишило ся о 11.309 бѣльше нѣжь рускихъ! Тѝ числа говорять, що наше руске племя гине страшно въ первѣмъ роцѣ житя; а причиною того лихѝ ихъ доглядъ. Цифры тѝ роблять застрашаюче враженѣ. Не щаста е се ще у власныхъ нашихъ силахъ, щобы сѣй страшнѣй смертности рускихъ дѣтей въ першѣмъ роцѣ ихъ житя запобѣгчи; а то щиро розведеною въ кождѣмъ селѣ наукою матерей о условинахъ гигiенiчныхъ у немовлятъ. Тому звертаемо увагу всѣхъ Русинѣвъ на сконстатованый статистичнымъ бюромъ краевымъ фактъ, що племя руске е плодненше нѣжь польске, але коли гигiенiчнѝ вѣдносины по селахъ не поправлять ся, а особливо коли плекане немовлятъ буде дѣяло ся такъ якъ доси, то племя наше буде постѣйно зменшати ся и загине въ недбальствах. Заслуга се „Господаря“ що звернувъ на се увагу загалу и зарази подавъ науку, якъ кормити немовлятъ, щобы успѣвали; ширене тои науки скрѣзь межи материми-селянками есть обовязкомъ людскимъ, обовязкомъ вигляднымъ успѣвання власного народу.

— **Епідемія шкарлятины** лютить ся сильно въ Бережанахъ и порывае своі жертвы. Вже то мѣсто Бережаны вѣдъ двохъ лѣтъ є гнѣздомъ рѣзныхъ епідемій, якъ тифу, шкарлятины и ин., котрі звѣдтамъ переносять ся на до охрестнѣ села, якъ Шибалинъ, Потуторы, Лашнинъ и дальше. Причина ширшаючихъ пошестій є само мѣсто Бережаны, де мѣска управа не переводить нѣколи нѣ контролѣ санітарнои нѣ жадныхъ средствъ охоронныхъ противъ недугъ, десяткуючихъ населенє. Може компетентнїй власти хотѣли бы въ то вглянути и зарадити лихови.

— **Читальня „Просвѣты“** въ Черници пов. жидачівского поставила за починомъ свого основателя п. Т. Киндѣя величавый памятникъ бл. п. Цѣсаревѣй Єлисаветѣ зъ написею: „Незабутѣй памяти Милостивои Цѣсаревои ном. 10/9 1898 жертвуе Читальня.“ Торжественне посвященє памятника вѣдбуде ся д 13 с. м.

— **Мировѣ суды.** Намѣстникъ гр. Пініньскій розбславъ запытане до бурмістрѣвъ значнѣйшихъ громадъ Галичины, а такожь и до львѣвскои, чи ухваленѣ закономъ зъ 6 марта 1875 суды мировѣ заведено и чи они функціонують. Суды такѣ мають рѣшати въ спорахъ до 300 зр. такъ грошевыхъ, якъ и вартѣстныхъ. Членѣвъ суду выбирае громадска рада. Судъ маі урядувати въ означеныхъ днякъ въ канцеляріи громадскѣй, а угода, переданъ такимъ судомъ заключена, маі силу екзикутивну. Суды мировѣ мають бути въ громадахъ, числячихъ звыжь 4000 мешканцѣвъ, а въ иншихъ лишь на ухвалу рады громадскои. На жаль за 23 лѣтъ вѣдъ оголошеня повышого закона нѣгде такихъ судѣвъ не заведено; власти забули! Може теперь що зъ того буде...

— **Великій процесъ** за противжидѣвскѣй розруху у Лукахъ, Петрушевѣй воли и Высокѣй закѣнчивъ ся онодгы передъ трибуналокъ судовымъ въ Яслѣ по кѣлькадневнѣй розправѣ. Зъ числа 80 обжалованыхъ засуджено 67 особъ на кару вязниць вѣдъ 1 мѣсяця до 11 мѣсяцѣвъ, а лише 13 особъ увѣльнено.

— **Консерватистамъ** не веде ся. Въ станьчикѣвскѣмъ (консервативнѣмъ) таборѣ наробивъ великого крику листъ дефравданта Кешковского зъ „Фльоріянки“, котрый пѣдъ грозою оголошеня всѣхъ тайнъ консервативного клюбу зажадавъ бѣльшихъ грошевыхъ сумъ, котрѣ потрѣбнѣ ему, щобы „фінансово очистити ся“. Крѣмъ менеджерѣвъ и проводирѣвъ „польского кола“ мають бути скомпромітованѣ ще староста зъ Подгужа гр. Старжиньскій и делегатъ намѣстництва въ Краковѣ Лясковскій. Кешковскій вже не укрывае ся, але нарочно прибувъ до Галичины и перебувае въ сяноцкѣмъ округу, а власти его навѣть не увязнили. Цѣкаве, що оно зъ сего выйде. Бути може, що цѣла справа пѣде „w zapomnienie“, бо ходить о честь цѣлого верховодячого сторонництва.

— **Регуляція платнѣ урядникѣвъ** зелѣзничихъ маі бути вкоротцѣ переведена. Въ тѣй цѣли міністеръ зелѣзниць Вітекъ скликавъ на конець жовтня конференцію зелѣзничихъ директорѣвъ до Вѣдня, щобы нарадитись надъ способомъ ея переведеня.

— **Чемный поборець податковый.** Зъ Тѣшанова пишуть до „Kurjer a lwowsk-ого: Тяжко стягнути ся нашому хлопови на податокъ, але и не легко такожь заплатити его въ нашѣмъ урядѣ податковѣмъ, а то тому, що маємо тутъ оригінального пана поборця. Давнѣйше бувъ вѣнъ „фелѣбромъ“, тожь все здавъ ся ему, що є на „гофѣ“ и зъ рекрутами „тримае школу“; рекрутѣвъ заступають тутъ въ класѣ „контрибуенты“, выставленѣ на найрѣзнороднѣйшѣ епітеты, якъ: „bydło“, божѣ конѣ, худоба и т. п.“... Подѣбно трактуе п. маресовый поборець и учителѣвъ народныхъ и за-для рѣзныхъ неформальностей вѣдкидае квиты пенсійнѣ, чимъ наражуе ихъ на кѣлькаразовый выдатокъ на стемплѣ. Учителѣ зъ Тѣшановского задумують внести петицію до дирекціи скарбовои о дозвѣлъ вѣдбирати платню въ любачівскѣмъ урядѣ податковѣмъ и о перенесеня п. поборця до Львова на „курсъ чемности“.

— **Засудъ Золѣ.** Кару, на яку Золя бувъ засужденый въ его процесѣ о обиду знатокѣвъ письма, хотѣли заплатити въ его небутности жѣнка и приятелѣ Золѣ. Однакъ противна сторона домагала ся, щобы кару заплативъ власноручно самъ засужденый. Золя, котрый пропавъ безъ вѣсти, не мѣгъ того зробити, тожь мимо протесту особъ, котрѣ зло жили вѣдповѣдну квоту, розпочато ліцитацію движимостей Золѣ. Книгарь Золѣ зробивъ его противникамъ великого збытка, бо першій предметъ, якій выставлено на продажъ, якійсь столъ, купивъ за 32.000 франкѣвъ. Дальшу ліцитацію треба було спертя, бо потрѣбна квота була вже цѣлковито покрыта.

— **Въ Камѣнцѣ Струмиловѣй** вѣдбуло ся въ середу дня 5 с. м. торжественне положеня краеугольного камѣня пѣдъ будову судового будынку. Крѣмъ духовенства були на тѣмъ торжествѣ всякій власти правительственнѣ и автономічнѣ, а такожь и селяне. Начальникъ суду д-ръ Якубовскій промовлявъ по польски, а о. Цегельскій по руски; промовы закѣнчено окликомъ въ честь цѣсаря.

— **Слѣдство противъ Люккенього** веде ся дальше и закѣнчить ся за кѣлька днѣвъ. Розправа судова вѣдбуде ся зъ початкомъ падолиста въ Женевѣ передъ судомъ присяжныхъ, и то въ невеликѣй сали, щобы недопустити великого числа цѣкавыхъ слухачѣвъ. Богато видныхъ особъ зъ заграницѣ надсылае прошеня о білеты вступу, а богато поважныхъ людей вписалось нарочно на выдѣлъ правничій, щобы пѣсля закону узыскати право вступу на розправу.

— **Львѣвска нотаріяльна палата** оголошуе, що на часъ опорожненя посады нотаря въ Скалатѣ буде тамъ установленый субститутъ нотаря, и взывае тыхъ, котрі о субституцію хотять убѣгати ся, щобы найдальше до 11 с. м. внесли свои подання.

— **Варшавского архіепископа Попеля** арештовано, якъ доносять, въ его палатѣ и мають его вывезти въ глубину Россіи зараз пѣсля пріѣзду кн. Имеретиньского, котрый д. 22. с. м. вертае до Варшавы зъ вѣдпустки. Причиною арештованя маі бути, що архіепископъ дуже стерѣгъ латиньскѣй семинаріи передъ россійскимъ православнымъ вилывомъ.

— **Выдѣлъ читальнѣ „Просвѣты“** зъ Хировѣ подае снимъ до вѣдомости Вс. руского священьства и Вп. рускихъ свѣтскихъ родинъ, що въ згаданѣй читальнѣ вѣдъ довшого вже часу мѣщаньскѣ дѣвчата выробляють гарнѣ вышинки хрестиками пѣсля найлучшихъ народныхъ рускихъ взорѣвъ, вставки, коронки, придатнѣ такъ до церковного якъ и домашного бѣля. На замовленє выготовляють якъ найсолідніѣше стихарѣ церковнѣ, скатерти, покрывала на дароносицѣ, ручники, а такожь и цѣлѣ народнѣ строѣ, серветы на столы, капы, занавѣсы; принимають значенє и шите всякого домашного бѣля. Замавляючій въ нашѣй читальнѣ що-небудь изъ сказаного не лише буде мати за умѣрковану цѣну выкѣнчену рѣчь, але зробить тымъ и великаньску прислугу свому народови, бо справить нашѣ мѣщаньскѣ дѣвчата тамъ, де они учать ся любити Бога и вѣтчину, та утвердить ихъ въ тѣмъ переконаню, що читальня не лишь маі на цѣли ихъ моральне образованє, але може бути зъ часомъ средствомъ ихъ жытя. — Зъ замовленями просимо удавати ся до Вп. панѣ Павлины Гладиловичевои, учителькы мѣсцевои, або до ч. Анелѣ Пѣдкулевои, настоятелькы роботнѣ. За выдѣлъ читальнѣ въ Хировѣ: *О. Григорій Гладиловичъ*, голова; *О. Симеонъ Кульчицкій*, секретарь.

— **О цѣкавыхъ** вѣдносинахъ въ громадскѣй радѣ мѣста Стрыя маютъ ся довѣдати намѣстникъ, коли сими днями заѣхавъ тамъ на люстрацію урядѣвъ. На авдіенціи въ старостве на питанє: „Якъ тамъ нде въ громадскѣй радѣ?“, вѣдповѣвъ радный Кросаньскій, коваль, що 17 радныхъ умерло, 18 выльосовано ще передъ 4 лѣтами, а новыхъ доси не выбрано. А що стрыйска рада громадска складае ся зъ 36 членѣвъ, отже правно засѣдае у нѣй лише — одинъ радникъ.

— **Просьба до дирекціи руху** въ Станиславовѣ. Мешканцѣ надвѣрнянського повѣту звертають ся отсимъ зъ просьбою до свѣтлои дирекціи руху въ Станиславовѣ о змѣну розкладу ѣзды на зелѣзничѣмъ шляху зъ Станиславова до Воронянки. Зъ Воронянки приходить поѣздъ до Станиславова о год. 8 м. 40 зрана и о год. 5 м. 14 попол; а до Стрыя вѣдходить зъ Станиславова о год. 7 мін. 15 зрана, о год 6 мін. 30 веч. и о год. 2 мін. 10 въ ночи. Зъ того выходить, що лише вечеромъ є получене поѣздѣвъ зъ Воронянки до Стрыя; хто пріѣде до Станиславова рано, мусить цѣлый день ждати, а хто хоче ѣхати до Стрыя рано, той мусить въ Станиславовѣ ночувати або ѣхати на Львѣвъ.

— **Зъ любови стрѣляють** ба вже и селяне. Въ Кѣньковцяхъ пѣдъ Перемышлемъ стрѣливъ передъ кѣлькома днями селянинъ Слоцъ до своѣи любки за те, що его здраджувала. Однако стрѣлъ хибивъ, а дѣвчина, выйшовши цѣло, донесла до жандармеріи и бѣдного Слоца арештовано.

— **„Воскресъ изъ мертвыхъ“.** Органъ руско-украиньскои партіи радикальнои. „Громадський Голос“, котрый познавъ въ часовый (тримѣсячный) „летаргъ“ на небезпечну недугу, звану „inopia pecuniae — бракъ монеты“, котра то недуга десяткуе всякій выдавництва, навѣть радикальній, почавъ наново выходити.

— **Пожаръ торфу** выбухъ передъ кѣлькома днями въ селѣ Сапоговѣ пѣдъ Галичемъ. Горючій торфъ выдае мѣцну и дуже неприемну воню. Професоръ Дунниковскій зъ Львова поѣхавъ на мѣсце розслѣдити сесе цѣкаве явище.

— **Король — въ конечности.** Нѣмецкій газеты подають цѣкаву анегдоту про короля португальского зъ часу недавного конгресу дѣвникарѣвъ въ Лізбонѣ. Одинъ зъ дѣвникарѣвъ величавъ дуже вѣльнодумнїй уряджена въ Португалії... Чому васъ се такъ дивуе? — спытавъ король. „Я самъ є горячимъ республиканцемъ, але мушу бути королемъ, бо нѣчого иншого не вмѣю“...

— **Дрѣбнї вѣсти.** Въ Долинѣ згорѣло онодгы девять домѣвъ жидѣвскихъ. — Въ Загребѣ выгравъ служачій зъ кавярнѣ Grand Café на льосъ недавно купленый 90 тысячъ зр. — Шуринъ Мекъ-Кінлього, президента пѣвнѣчнои Америки, Georg Saxton, погибъ въ загадочный способъ въ мѣстѣ Кантонъ (въ Orio); пѣдозрѣлу о убійство его любовницю увязнено. — Въ Берлинѣ увязнено россійску княгиню Трубецку за рѣзнѣ обманьства, наслѣдкомъ чого она у вязници повѣсила ся. — Въ Рашенѣ померъ вчера нагло радникъ судовый Ант. Ґабрашевскій; въ часѣ одного року се третій случай наглои смерти въ судовѣмъ будынку. — На основѣ ухвалы рады мѣсцевои львѣвскои зъ дня 30 серпня с. р. впровадивъ магістратъ нову институцію лѣкарѣвъ школьныхъ (въ школахъ народныхъ) и выдавъ для нихъ вѣдповѣдныѣ регуламінъ. — Зъ вязниць въ Тарновѣ утѣкъ небезпечный арештантъ Янъ Ґрадовскій, родомъ зъ Конгресувки, числячій 45 лѣтъ; одѣтый бувъ въ цивілізове одѣне арештанцке.

— **Звертаємо увагу** на умѣщеный въ нинѣшнѣмъ числѣ „Дѣла“ анонсъ ново-отвореного Магазину модныхъ товарѣвъ Фердинанда Ґітлєра при ул. Галицкѣй ч. 20.

Посмертнїй — ⸸ — оповѣстинь.

Теодора Ничаєва, вдова по священику и мати директора „Народнои Торговлѣ“ п. Ан. Ничая, упокоила ся передвчера въ Дѣдушицяхъ малыхъ у свого брата о. Христ. Бобикевича. В. ѣ. п.

Вѣдъ выдавництва „Дѣла“

☞ На опаскахъ нинѣшного числа „Дѣла“ знайдуть тѣ нашѣ Р. Т. Передплатники, котрі доси ще не вырѣвнали передплаты за третій квертырѣкъ 1898 р., зазначену нашою Адміністрацією квоту залеглости по нинѣшный день. Дуже просимо вырѣвнати залеглѣсть якъ найскорше, *по змовѣ вѣдворотною почтою*, бо Адміністрація мусить при новѣмъ кварталѣ присылкою тыхъ залеглостій вырѣвнати довги выдавництва, якій зъ причины залеглостей мусѣли настати въ фабрицѣ паперу, въ друкарни и т. д. А щобы тотій „залеглости“ за часопись разъ вже скѣнчились у Русинѣвъ, то просимо такожь зразъ изъ залеглостею присылати и передплату, кому трудно на довшій часъ, бодай на коротшій, бо жь рѣчь ясна, ще лекше передплатникови постаратись о 4 зр. 50 кр. квартально або хочь-бы 1 зр. 50 кр. мѣсячно, якъ Адміністрація дневника о тысячѣ зр. Прецѣнь же она мусить платити все готівкою, а коли выдавництво независиме, безъ нѣякои субвенціи, здане єдино на передплату, то кождый легко уявить собѣ тѣ клопоты, якѣ выдавництву приносить сеся справдѣшна язва — „залеглости“!]

Господарство, промыслъ и торговля.

— Въ Товаристве взаимныхъ обезпеченъ „Дністеръ“ прибуло въ мѣсяци вересни с. р. 8.300 важныхъ полісъ на 3,743.895 зр. обезпеченои вартости зъ премією 34.321 зр. 94 кр. Вѣдъ 1 сѣчня отже до кѣнця вересня с. р. выдано 48.878 важныхъ полісъ на суму 25,395.855 зр. зъ премією 219.177 зр. 51 кр. Попереднього року за той самъ часъ выдано 40.201 важныхъ полісъ на суму 21,315.607 зр. зъ премією 182.394 зр. 08 кр. — Шкѣдъ було въ вересни 94 случаѣвъ, межи тыми бѣльшѣ пожары въ Торговици повѣта тоймацкого, (28 членѣвъ), Книгиничахъ повѣта рогатиньского (9 членѣвъ), въ Коцуровѣ повѣта бобрецкого (7 членѣвъ) и въ Микулинцяхъ повѣта тарнопѣльского (8 членѣвъ) Разомъ всѣхъ вѣдъ початку року по конець вересня 1898 було 576 шкѣдъ, зъ котрыхъ 567 уже выплачено; одна шкода приключившася въ остатныхъ дняхъ вересня находить ся въ ликвидаціи, а 8 вѣдшкодованъ (въ сумѣ загальнѣй 1876 зр. 34 кр.) на разѣ вздержано до укѣнченя доходженъ судовыхъ. Сума всѣхъ тыхъ шкѣдъ разомъ зъ коштами ликвидаціи выноситъ brutto 157.801 зр. 87 кр. зъ чого вѣдтрутивши часть реасекурована остае на власный рахунокъ 87.490 зр. 67 кр. — Фондъ резервовый зъ днемъ 30 вересня с. р. выноситъ 90.840 зр. 87 кр.

— Рахунокъ Товариства взаимного кредиту „Дністеръ“ у Львовѣ, стоваришеня зареестрованого зъ обмеж. порукою *за мѣсяць вересень 1898:* I. Станъ довжный: 1) Фондъ резервовый кор. 3291 сот. 30. 2) Спеціяльна резерва кор. 318 сот. 47. 3) Удѣлы членѣвъ 51.226 сот. 21. 4) Вкладки: а) станъ на початку вересня 1898 кор. 365 967 сот. 56. б) вложено въ вересни 1898 кор. 17.565 сот. 70. в) вынято въ вересни 1898 кор. 8.374 сот. 36, позостае зъ кѣнцемъ вересня 1898 кор. 375.158 сот. 90. 5) Дивіденда за рѣкъ 1897 не пѣднята кор. 703 сот. 22. 6) Кошта спору кор. 80 сот. 81. 7) Сальдо процентовъ (побраныхъ) кор. 15.251 сот. 25. 8) На рахунку бѣжучѣмъ кор. 5.239 сот. 70. **Сума кор. 451.269 сот. 86.**

II. Станъ чинный: 1) Цѣнні папиры фонду резервового кор. 3 1?7 сот. — 2) Позички удѣлений: а) станъ на початку мѣсяця кор. 427.254 сот. 61, б) удѣлено въ вересни 1898 кор. 20.393, в) сплачено въ вересни 1898 кор. 16.796 сот. 50. Станъ зъ кѣнцемъ вересня 1898 кор. 430 851 сот. 11. 3) Готѣвка въ касѣ зъ днемъ 30 вересня 1898 кор. 1.225 сот. 46. 4) Льокаціи: а) въ щадници почтовѣй (оборотъ чековый) кор. 849 сот. 54, б) въ цѣнныхъ папераxъ кор. 400, в) въ иншихъ институціяхъ кредитовыхъ кор. 11.600 сот. 82. 5) Сальдо коштѣвъ адміністрациі кор. 3.145 сот. 93. **Сума кор. 451.269 сот. 86.** — Членѣвъ прибуло 27, убуло 3, отже разомъ въ кѣнцемъ вересня 1898 було членѣвъ 1270 зъ декляроваными удѣлами 1309 въ сумѣ 65.450 коронъ. — Стопа процентова вѣдъ вкладокъ $4^1/_2$ %, вѣдъ позичокъ удѣлюваныхъ $6^1/_2$ %.

Наука, штука и література.

— Господаря ч. 4. мѣститъ въ собѣ слѣдучій статьѣ: 1) Кормлене немовлятъ; 2) Робота бороны [зъ 4 илюстраціями]; 3) Чи земля потребуе спочинку? 4) Якъ годують ся новій вѣдмѣны збжжа. 5) Справляйте землю за рахунокъ. 6) Жито на зелену пашу. 7) Вымераня и вымрѣване озимины. 8) Звѣдки заволѣкае ся зароды на пыски и ратицѣ (розносять ю правдоподѣбно серны и заяцѣ!). 9) Скоре и дешеве тученє дробу. 10) Вошы у худобы. 11) Яку воду брати до прания. 12) Оцѣнка сѣна въ стыртахъ. 13) Средство на нежать (закатарене). 14) Привчайте дѣти до послушенства. 15) Застоиній конь. 16) Оголошеня. Замѣтнѣ дуже суть цифры въ статьѣ: Кормлене немовлятъ, взятій зъ статистичныхъ выказовъ краевого бюра статистичного, выказуючій, якъ застрашаюча є смертность дѣтей рускихъ въ 1 року вѣдъ уродженя, котрѣ подаемо на нашѣмъ мѣсци. Статья: Звѣдки заволѣкае ся зараза на пыски и ратицѣ, є немалого значеня причинкомъ до напряму господарнои политики меншои посѣлости.

Пикро вдаряе насъ вѣдомость, що такъ богата змѣстомъ вельми практичнымъ, и єдина у насъ часопись господарска, о такъ низкѣй передплатнѣй цѣнѣ маі доси заледви 200 передплатниковъ! Де-жь дѣють ся нашѣ хлѣборобы и нашѣ патріоты, що на словахъ розправляють широко о господарнѣмъ пѣднесеню народу, а на дѣлѣ наражають таку часопись якъ „Господарь“ на неминучій упадокъ! О скѣлько знаемо, цѣле духевеньство руске отримало перве число сеи часописи на показъ; чи не смѣхъ се, що въ цѣлѣмъ рускѣмъ народѣ ледви 60 найшло ся до теперь для сеи часописи передплатниковъ? А де-жь дѣють ся 700 нашихъ читалень, котрѣ всѣ повинній сю часопись безусловно передплатити для своихъ членѣвъ? Такій интересъ для господарчого розвитку народу — се рѣчь ледви можлива до повѣреня; постарайме ся, щобы якъ найскорше було иначе!

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 12 жовтня. Wiener Ztg. оголошуе розпорядженє цѣлого кабінету зъ дня 11 с. м. на пѣдставѣ котрого занесено выимковый станъ въ слѣдуючихъ 10 повѣтахъ: Бяла, Домброва, Кольбушова, Ланьцутъ, Мелецъ, Нисько, Ропчицѣ, Тарнобжегъ, Вадовицѣ и Живецъ. Розпорядженє обовязуе вѣдъ нинѣ.

Правительство рѣшило пѣдвысшити платню телеґрафістокъ. По 5 лѣтахъ служби кождa зъ нихъ одержить пѣдвышенє платнѣ о 60 зр. рѣчно.

Будапештъ 12 жовтня. На соймовѣмъ засѣданю въ пятницю міністеръ фінансѣвъ предложить буджетову провізорію. Здаеть ся, що дискусія надъ тою провізоріею буде мати поважный політичный характеръ.

Парижъ 12 жовтня. Численнѣ корпораціи рѣшили страйкувати дальше. Мимо того однакъ надѣють ся, що страйкъ небавомъ скѣнчить ся. Вчера арештовано лишь 3 особы.

Бріссонъ намѣряе скликати парляментъ доперва на день 3 падолиста. Справа маі бути порѣшена на нинѣшнѣй конференціи кабінету.

Берлинъ 12 жовтня. Державный секретеръ Більовъ маі ѣхати зъ цѣсаремъ до Палестины. Нѣмецкій епископы католицкій мали запротестувати противъ французского протекторату надъ Палестиною. Кардиналъ Рампола маівъ сховати дотычнѣ листи до папы, и тымъ поясняе ся промова папы до французскихъ прочанъ, на котру Нѣмеччина вѣдповѣла вѣдкликанемъ свого амбасадора при Ватиканѣ.

Мадритъ 12 жовтня. На Кубѣ лишить ся сильна залога вѣйскова аж до дефінітивного заключеня мира. На филипиньскѣмъ островѣ Віская, здало ся Испанцямъ на ласку и неласку 4000 повстанцѣвъ.

Римъ 12 жовтня. Кабінетова рада ухвалила пѣдвысшити кредитъ на будову кораблѣвъ зъ 19 на 30 мілионовъ лірѣвъ.

Лондонъ 12 жовтня. Зъ Шангаю доносять, що хіньску позичку на 225.000 фунтѣвъ штерлінґовъ заключено на услѣвняхъ поданыхъ колись россійскимъ посломъ Павловымъ.

Увязнено Гуана, десигнованого посла до Японіи, за участь въ реформаторекѣмъ руху. На дневники наложено дуже тѣсный намордникъ. Кѣлькохъ редакторѣвъ увязнено, а урядниковъ, котрі пѣдписали просьбу о реформы, прогнано.

Царгородъ 12 жовтня. Въ послѣдныхъ часахъ арештованѣ кѣлькохъ пѣдозрѣныхъ о анархіямъ Италійцѣвъ и много Молодотурковъ.

Львѣвска Дирекція ц. к. зелѣзниць державныхъ оповѣщуе:

Стацію Найштетъ-Квітошінъ, лежачу при шляху зелѣзничѣмъ Будвейсъ-Сальцавъ, отворено дня 1 жовтня с. р. для посылокъ поспѣшныхъ.

Цѣна збжжа и другихъ продуктѣвъ.

11 н. ст. жовтня 1897.

Львѣвъ: Пшеница стара 8·50 до 8·65, пшеница нова 8·50 до 8·65, жито старе 6·95 до 7·15, жито нове 6·95 до 7·15, овесъ старый 5·70 до 6·—, овесъ новый 5·70 до 6·—, ячмѣнь пашнистый 5·25 до 5·65, ячмѣнь броварный 6·10 до 6·60, горохъ гот. 6·50 до 8·50, вика —·— до —·—, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, бѣбъ —·— до —·—, бобикъ —·— до —·— , гречка —·— до —·—, конюшина червона 37·— до 45·—, конюшина бѣла 41·— до 45·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка —·— до —·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 5·30 до 5·70, кукурудза нова —·— до —·—, рѣпакъ 11·25 до 11·45, хмѣль 138·— до 193·—, за 56 кілю у Львовѣ, оковита за 10.000 літрѣвъ 18·80 до 19·05 зр.

Надѣслане.

Д-ръ М. Берґеръ-Капралікъ

отворивъ канцелярію адвокатску

379 у Львовѣ, улиця 3-ого Мая ч. 2. 3—3

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площ Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на Галицкій площи Галицкои

зоручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, пінсеры, лѣорнеты, бінокля, калеѣовиды, барометры, термометры, рѣзнѣ ареометры, мікроскопы, лупы, пенисы, райсцайнъ, тамыце мірничѣ, піоны, лібеля, манометры и т. п.

Уряджене дзвонкѣвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

„Львів! ??? Львів.“

Кавалєръ гладае мешканя о двохъ меньшихъ покояхъ або о одномъ съ переднокоемъ — все въ убікаціею для служащого Харчь дома або въ близкости пожданый.

Зголошеня до Адміністрації Дѣла пбдъ Г. Т. 886 2—3

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**

Львбвъ, пл. Капітульна ч. 3.

190 31—?

КИРИЛО ДУМИНЪ

кравець мужескій

дипльомованый черезъ ц. к. технольогічный музей у Вѣдни поручае ся ласкавымъ взглядамъ дамъ Р. Т. Публики. 9—?

836 *Львбвъ, Трибунальска ч. 16.*

НОЖЕ кухонні стодові до крамъ и масарскій, припоручае Иванъ Ляврукъ у Львовѣ, Галицка 6.

СУПЕРФОСФАТЪ

продае

въ поодинокихъ мѣшкахъ

Перший галицкій **Домъ для хлѣборобовъ** [„Dom dla ziemian“]

Львбвъ, ул. Пекарска ч. 15

Высилки выправляе ся изъ Львова безпроволочно. 888 3—3

Пошукую домового учителя або учителькы для двохъ дѣтей въ нормальныхъ школахъ. Блившу вѣдомбсть и условія подасть свящ. Корнилій Сенякъ въ Бережницѣ королѣвскій „почта въ мѣсци ad Жидачѣвъ.“

885 3—4

5 кілько солодкого **ВИНО ГРАДУ** курацийного оплатно за побраневъ почтовымъ 2·10 кр. **Lebhardt Beregszasz, 10 (Ungarn).**

872 9—15

БОТАНІКА

на вищі класи шкіл середних. Після учебника д-ра О. Ростафинського. Зладив Іван Верхратский. Вид. р. 1896. Ціна 1 зол. 20 н. в. а.

Д-ра Осипа Ростафинського

БОТАНІКА

на нижші класи шкіл середних. На язык руский переложив Іван Верхратский. Видане друге р. 1898. Ціна 70 цент. в. а.

ЗООЛЬОГІЯ

на нижші класи шкіл середних. Написав Іван Верхратский. Видане р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразовъ съ руского ботаничнои терминольогіи и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Ціна 30 цент. в. а.

Видання тї можі дістати в книгарні Ставропигийскій або у автора. Хто замовле у автора що найменше два примірники із згаданих виданій (пр. два примірники Зоольогіи або два примірники Ботаніки або два примірники Спису або один примірник Зоольогіі і один примірник Спису або один примірник Ботаніки і один примірник Спису), тому висилае ся жадані книжки в протязі чотирох днів, при чім порто оплачуе автор

Решткы хбдникбвъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, гобелины и рбжій предметы декораційнѣ по цѣнахъ баечно дешевыхъ. Складъ диванбвъ „Au Louvre“ Львбвъ ул. Сикстуска 6 (Пасаж Гавсмана). Такожь на раты безъ пбдвысшеня цѣнъ. Для провінціи цѣнникы даромъ и оплатно. 190

Такожь и на раты

безъ пбдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, хбдникы, ковдры ватованій, капы на столы и лбжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожь всякій артикулы потрѣбнѣ до уряджения домового въ складѣ диванбвъ „Teppichhaus au Louvre“. Львбвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высилае ся цѣнникы даромъ и оплатно. 19

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНГЕРА, зъ первородныхъ краевыхъ и заграничныхъ фабрикъ, найдокладнѣйше уреґулюваній, поручае **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ Львбвъ, Галицка 6.** На мѣсячній раты по 4 зр., готбвкою 10% дешевше. 543

До П. Т. Властителѣвъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрій и дешевій дерги на конѣ — звольтѣ, Вшов. Пане удати ся до Складу диванбвъ **„Au Louvre“** у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Вшов. Пане, великанъскій выббръ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высилаемо на жадани наш богато илюстрованій цѣнникы даромъ и оплатно 190

Новоотворений

МАҐАЗИНЪ ТОВАРОВЪ МОДНЫХЪ

пбдъ фірмою:

ФЕРДИНАНДЪ ҐІТЛЄРЪ

у Львовѣ, улиця Галицка число 20

поручае въ великбмъ выборѣ

коронки, ленты, пасманторіи, газы, крепы, шовковій матерія, саксоньскій дамскій и дѣточій панчохи, кореты въ найновѣйшихъ фасонахъ, сѣтковій, шовковій, батистовій и дреліховій, валхлярѣ изъ струсихъ перъ.

Всякій приналежности до кравеччины по найнизшихъ цѣнахъ.

Замовленя съ провінціи полаголжують ся вбдно ротною почтою. 299 16—20

УЧИТЕЛЬ органъ руского товариства педаґоґічного дво тыжднивникъ педаґоґічно-науковый, выходить вбдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вбрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рбкъ 3 зр. на пбвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священикамъ пбльгъ въ сплатахъ пбсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ такожь сальоновій и настѣнній, хбдникы, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лбжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вбддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхбвъ, рукавичокъ, панчбхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высилае ся съ приятностію цѣнникы даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належыть адресувати: **Маґазинъ „Au Louvre,“ Львбвъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3.** 190

Машивы до шитя „ЗІНҐЕРА“

зъ 10 различныхъ фабрикъ

Нбжий въ цѣнѣ 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручнѣ по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно, або готбвкою 10% дешевше. Моя тбрговля истнуе вбдъ 25 лѣтъ; я продавъ 17.000 машинъ, т. 6. майже 100 ваґонбвъ. Продаю дешевше нѣжь Вѣдень, поручае ся въ мѣсци.

Не высылаю докучливыхъ абентбвъ, которымъ жиды плятять 10—20 зр. за продажу одной машины. 830 12—30

ЮСИФЪ ІВАНИЦКІЙ

МЕХАНИКЪ У ЛЬВОВѢ, ГОТЕЛЬ ЖОРЖА.

По низькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львбвъ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 94—?

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ

передъ тымъ

ФР. МРОЗИНЬСКІЙ

у Львовѣ, улиця Собѣского число 7

поручае всякій роды

ФУТЕРЪ

а именно:

Футра до подорожи, палєтоты мужескій и дамскій пбсля найновѣйшихъ фасонбвъ, Ротонды, Дольманики, Катанки, Ковнѣры, Педєрины, Зарукавки, Шапочки дамскій, Ковпаки, Шапки мужескій, Шкбры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а такожь Верхи готовій до футеръ мужескихъ и дамскихъ. 825 12—20

Матерія найновѣйшій на верхи въ найбольшбмъ выборѣ.

Цѣны умѣрены сталѣ.

Высше наведенй товары знаходять ся на складѣ.

Такожь на раты мѣсячній

Книгарня Наук. Товариства имени Шевченка

у Львовѣ, ул. Академічна ч. 8, 222 7—?

має на складѣ слѣдуючі книжкы:

Іловайський Д.	Княжій період Украіни том I. до Володим. Мономаха	1·60 кр
„	Княжій період Украіни Руси том II. до Данила Галицкого	1·80 „
І. Н.	О вихованю, підручник для женщин	—·30 „
Йокай Мавр.	Золотий чоловік, роман з угорского	1·80 „
„ „	Новий діяч 2 томи роман з угорского	1·50 „
Калитовский Ом. Др.	Материали до літератури апокрифічної	—·35 „
Карпенко Карий (Ів. Тобілевич),	Драматичні твори	1·20 „
Качала Степан.	Коротка історія Руси	1·20 „
„ „	Похід Собіского під Відень	—·20 „
Квітка Григорий.	Маруся, повість	—·10 „
Кенан Юрий.	Сибір 2 части	1·20 „
Кірі Ганна.	Замок Делі, повість	2·50 „
Конїський Од.	Грішники, роман-хроніка	—·50 „
„ „	Оповідання	—·20 „
Короленко Володимир.	Сліпий музика, повість	—·60 „
Костомарів М.	Богдан Хмельницкий 4 томи	6·40 „
„	Гетьмановане Брюховецького	1·25 „
„ „	Виговського І. і Хмельницького Ю.	1·60 „
„	Дами на Многогрішного	1·25 „
„	Мазепа 2 томи	3·30 „
„	Самійловича	1·25 „
„	Історичні монографії т. I.	2·— „
„	Чернигівка, повість історична	—·70 „
„	Куделя, повість історична	—·80 „
Коцюбинський Мих.	Для загального добра, оповідання	—·20 „
„ „	Не конїюр, оповідання	—·10 „
„ „	Хо, оповідання	—·10 „
„ „	Задля хазяйства, оповідання	—·10 „
Крошинницький Марко.	Титарівна, драма	—·20 „
Кулик Володимир.	Писання	—·10 „
Куліш Панько.	Крашанка	—·20 „
„ „	Хуторна поезия	—·50 „
„ „	Чорна рада хроніка, повість	—·80 „
Ланьска.	Обручителі, повість з великоруського	—·60 „
Лесенко Вол.	Пани й люде, роман	—·80 „
„ „	Per pedes Apostolorum, образки з жита	—·80 „
„ „	Солдатський розрух	—·10 „
Левицький (з.-Нечуй).	Кайдашева сім'я, повість	—·50 „
„ „	Микола Джеря, повість	—·80 „
„ „	Навіжена, повість	—·20 „
„ „	Над чорним морем, повість	—·80 „
„ „	Не той стан, повість	—·30 „
„ „	Повістки и оповідання	—·50 „
„ „	Поміж ворогами	—·50 „
„ „	Причепа	1·50 „
„ „	Світогляд украіньского народу	—·80 „
„ „	Хмари	1·50 „
Левицький Кость Др.	Німецько-руський правничий словар	3·50 „
„ „	Руська правда	—·50 „
„ „	Правнича часопись за рочник кождий по	1·— „
Лисенко Микола.	Коза дереза, комічна оперета	—·80 „
„ „	Різдвяна ніч, опера	—·30 „
Льоті П.	Рибак ісландський, повість	—·60 „
Лукіч Василь.	Ватра, альманах	1·60 „
О. Л—сь.	Не судилось, оповідання	—·20 „
Латинська	граматика для 3 і 4 класи	1·20 „
Латинські	вправи Прухницкого для 3 класи	—·80 „
Маковей Осип.	Весняні бурі, новеля	—·10 „
„ „	Оферма, оповідання	—·10 „
„ „	Поезії	—·20 „
Мирний Панас.	Лимерівна, драма	—·20 „
Наврецкий Володимир.	Твори том I.	1·— „
Нагнибіда С.	Про руску правопись	—·05 „
„ „	Нарід в неволі	—·10 „
Обачний.	Соціял сти меди семинаристами	—·15 „
Огоновський Ом. Др.	Гальшка Острожска, трагедия	—·15 „
„ „	Історія руської літератури т. I. 3 зр. т. II. 3 зр., т. III. 4 зр., т. IV.	1·— „
„ „	Studien auf dem Gebiete der ruth. Sprache	1·50 „
Олеськович Митро.	Писання	—·10 „
Онет Юрий.	Великий ліс, повість з французского	2·— „
Онишкевич Гнат.	Руска бібліотека т. III.	—·75 „
Оржешкова Еліза.	Нивини повість з польского	—·75 „
„ „	Хам повість з польского	1·— „

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львбвъ ул. Галицка ч 12

Диваны перскій и портіеры

правдивій (старинний)

продае, купуе и выпозичае, а такожь приймае на переховокъ. Складъ диванбвъ „Au Louvre“, Львбвъ ул. Сикстуски 6. — Пбльги въ сплатахъ пбсля умовы.

На жадане высилаемо нашій богато илюстрований цѣнникы даромъ и оплатно. 190

ЛІЖКА зелѣзній складовій по зр. 5·50, съ боками, орѣхово лакированій по зр. 12·—, 14·—, 16·—, 18·—, 20·—, Матерацы спружиновій по зр. 12·50 поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Выстава загальна

всходныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванбвъ, портіеръ, фіранокъ, хбдникбвъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнбмъ освѣтленю. Вступъ пбльный. Зачудуючо дешевій цѣны назначій докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшій въ сплатахъ пбсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы наперед оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнникы даромъ и оплатно.

Листы адресувати належыть: Складъ диванбвъ „Au Louvre“, Львбвъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190

ПОСЛѢДНЄ ТЯҐНЄНЄ

22 ЖОВТНЯ

Львовѣ Вѣденьскихъ а 50 кр.

1. Головна выграна **100.000**
2. „ „ **25.000**
3. „ „ **10.000**

Готбвкою зъ 20% вбдшибки. 219 9—?

поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Ґ. Максъ, Сокаль и Лілієнъ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Самуелі и Ляндау, М. Кларфельдъ.

Розклад їзди поїздів зелізничних

важний від 1 жовтня 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу віденского].

ПОЇЗД посп. / особ. приходить о	до Львова	ПОЇЗД посп. / особ. відхо	зі Львова
6.45	з Ізюмя	6.00	до Підволочиск з головн. двірця
7.40	„ Янова	6.05	„ Ізюмя
7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15	„ Підволочиск з Підзамча
7.55	„ Сокаля	8.35	„ Кракова
8.05	„ Лавочного	8.50	„ Кракова
8.15	„ Тернополя на головний дворець	9.15	„ Сколього
9.05	„ Кракова	8.45	„ Янова
10.35	„ Ізюмя	9.35	„ Підволочиск з головного двірця
10.45	„ Ярослава	9.53	„ „ „ Підзамча
1.01	„ Янова	9.55	„ Ведеця
1.30 —	„ Кракова	10.55	„ Ізюмя
1.40	„ Сколього	1.55	„ Підволочиск з головн. двірця
1.50 —	„ Ізюмя	2.05	„ „ „ Підзамча
2.15 —	„ Підволочиск на Підзамче	2.40	„ Ізюмя
2.30 —	„ „ „ головн. дворець	2.50	„ Кракова
5.00	„ Підволочиск на Підзамче	3.—	„ Стрия
5.25	„ „ „ голов. дворець	4.55	„ Ярослава
5.40	„ Ізюмя	**ніч**	
5.55	„ Сокаля	4.10	до Кракова
ніч		5.20	„ Лавочного
3.04	з Підволочиск на Підзамче	6.30	„ Ізюмя
3.30	„ „ „ головн. дворець	6.40	„ Кракова
5.10	„ Кракова	6.55	„ Тернополя з голов. двірця
6.10	„ „	7.—	„ Лавочного
6.45	„ Кракова	7.10	„ Сокаля
9.10	„ Кракова	7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.39	„ Підволочиск на Підзамче	7.44	„ Янова
9.45	„ Ізюмя	10.05	„ Ізюмя
9.55	„ Підволочиск на головн. дворець	10.40	„ Кракова
10.30	„ Лавочного	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
12.25	„ Сколього	11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечором до 5 годин 59 мінут рано. 8

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одпѣчальный редактеръ Иванъ Белей. Папѣръ съ фабр. Черлянського. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского